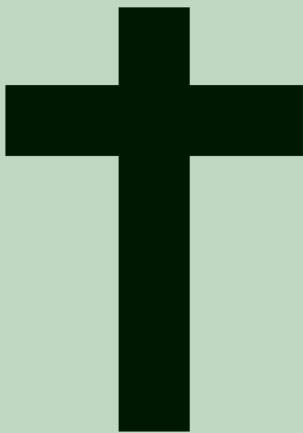

El Nuevo Testamento
en mixe de
Guichicovi

New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi

New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8

Contents

San Mateo	1
San Marcos	60
San Lucas	103
San Juan	164
Hechos	216
Romanos	289
1 Corintios	327
2 Corintios	355
Gálatas	375
Efesios	384
Filipenses	395
Colosenses	401
1 Tesalonicenses	407
2 Tesalonicenses	414
1 Timoteo	417
2 Timoteo	426
Tito	432
Filemón	436
Hebreos	438
Santiago	457
1 Pedro	463
2 Pedro	473
1 Juan	479
2 Juan	485
3 Juan	486
Judas	487
Apocalipsis	489

San Mateo

¹ Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyiinhájtábä. David xiøhajty ja'a cujecy jaac mïñäbä.

² Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. ³ Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty miøødä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty. ⁴ Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty. ⁵ Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tiaj, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tiaj, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isai je'e xiøhajty. ⁶ Ja'a Isai yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitá David tiägøøyy gobiernähajpä. Mänitá Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coo ja'a Urías yho'cy, mänitá David ja'a Urías tio'oxiøjw wyiingpøjcä. Mänitá David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷ Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty. ⁸ Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty. ⁹ Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acaz je'e xiøhajty. Ja'a Acaz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty. ¹⁰ Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty. ¹¹ Ja'a Josías yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimä Jeconías ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. Mänitá judíoshajxy hadsip yajnøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

¹² Jim hajxy chánaadiaacpøjcy Babilonia. Jimä Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty. ¹³ Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty. ¹⁴ Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty. ¹⁵ Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty. ¹⁶ Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coo ja'a María yhuung hñajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesúshajpä, mänitá José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hádaa yaabä naaxwiin maa højtsøxpän.

¹⁷ Nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, miøødä Abraham miøødä David. Y jaac nämajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, miøødä Salomón miøødä Jeconías. Mänitá judíoshajxy yajnøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, miøødä Salatiel miøødä José. Mänitá Cristo myiñguiahya.

¹⁸ Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiä Jesucristo myiñguiahyyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hñajty je'e xiøhaty. Tøø hñajty tiødiägøøy coo ja'a Mariahajxy hñajty piøga'añ miøødä José. Pero cajnä hajxy hñajty piøcyñä, mänitá María quiähxø'cy coo hñajty yhuungmiøødä. Ja'a Dioshespirtuham hñajty tøø yhuungpaady. ¹⁹ Jaduhñ ja'a judíoshajxy hñajty quiuhdujthaty,

coo ja'a to'oxiøjc yhuungpáadät jabiøcy, mänit jaduñ yhøxmájtšänät. Pero miøød ja'a José hojiøot hánajty; cabä María hánajty ñäxø'øwø'øwa'añ. Mänitá José wyiinmahñdyhajty coo ja'a María yhøxmádsät hamee'ch, nebiä María jaduhñ quia'a yajtsähdiúnät. ²⁰ Yhuuc wiinmahñdyhajpy ja'a José hánajty, mänit miaaho'cy. Mänitá Diosmoonsä wyiinhijsy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hánajty chooñ. Mänitá José ñämaayyá:

—José, David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jaduhñ coo ja'a María mwiingpógát. Dioshespírituhaam jaduhñ tøø yhuungpaady. ²¹ Ya'ayhána'c jaduhñ yhuunghadaamby, ja'a Jesúshajpä. Coo ja'a quiu'ug ja'a piojpä quiádieey yajnähwa'adsaanä, paady jaduhñ xiøhata'añ Jesús.

²²⁻²⁵ Coo ja'a José mia'abiädø'cy, mänit quiudiuuñ neby hánajty tøø ñäma'aylijäm ja'a Diosmóonsäm. Mänitá María wyiingpøjcy. Pero cab hajxy ñimiøødmaawä høxtä coonä ja'a María ja'a Jesús yajmiññä. Ja'a coobhuung, je'eds jaduhñ miingahw. Jesús jaduhñ xiøhajty. Coo ja'a Jesús jaduhñ myiññguiahy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jecy quiujahyyän:

Huungpaadaamby ja'a cäxyiihána'c tu'ug.

Ya'ayhána'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiøhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios hajxy xmiøødhájtäm.

2

¹ Ja'a Jesús, jim jaduhñ myiññguiahy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Belén, jim Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hánajty tuumb gobiernä. Jim je'e hánajty chána'ay maa ja'a møjcajptän Jerusalén. Mänitá jäya'ayhajxy jim näje'e miejch maa ja'a Heródesän. Jäguem hajxy hánajty tøø chooñ maa ja'a xøø piädsømiän. Madsa'ahøxtaabiä hajxy hánajty wiädity. ² Mänit hajxy yajtøøyy:

—Maa ja'a judíos guiobiernähajxy, ja'a tøø myiñ tøø quiá'ayäbä. Jäguem højts ja'a miadsa'a tøø nnäheebøøyyä, jim maa ja'a xøø piädsømiän. Paady højts yaa tøø nmiñ tøø nmech neby højts jaduhñ nwiingudsähgø'øwät.

³ Coo ja'a gobiernä Herodes jaduhñ miädoyhajty møødä Jerusalénpä-jäya'ayhajxy nägøxiä, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä. ⁴ Mänitá Herodes miøjyaaxy ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitá Herodes yajtøøyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quixaambiä.

⁵ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Beléncajptóotiäc jaduhñ myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy cujahy nebiä Dios miänaañ:

⁶ Ja'a cajpt jaduhñ xøhajpä Belén, jim Judeanaaxooty,

jimä wiindsønñ tu'ug myina'añ quia'awa'añ;

je'eçh ja'a ngu'ug xyhane'emáanäp, ja'a judiøshajxy; paadiä Beléncajpt jaduhñ yajmäbaada'añii nebiä møjcajptän.

⁷ Mänitá Herodes miøjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy. Mänitá Herodes yajtøøyy:

—Mäduhnajtä ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ.

⁸ Coo ja'a Herodes tøyhajt miooyyä, mänitä miänáangumbä:

—Nøcx ja'a pigäna'c hajxy jim yajtøw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtøwät. Coö mbáadät, mänitøch hajxy min xyhawaanä, nébiøch jim nøcxy nwiingudsähgøöbiä.

9-10 Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiu'ubøjcy. Jim hajxy ñøcxy Belén nebiä Herodes hänajty tøø miäna'añän. Mänitä madsa'a hajxy jadähooc yhijxcumbä, ja'a hajxy hänajty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsømiän. Mänit hajxy jiaançh tehñ xioonädaacy. Mänitä madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitä madsa'a jim tøyyä tiänaaxiøjpy maa ja'a pigäna'c-huung hänajty yhiitiän naaxyp. Tøyyä ja'a madsa'a hänajty quiuhjajnaxy maa hänajty quio'na'ayän.

11 Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøøyy. Jimä regalo hajxy hänajty miøødä caajäooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhiixy møødä tiaj María. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinjiçädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduñ. Mänitä quiaajä hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpädsømy møødä poom møødä mirraperfume. Pa'agxuu'p je'e; tsow ñøcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduñ ñä'a mooyy. 12 Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a quiajpthajxiän. Wiingtuum hajxy ñøcxøøñä; cab hajxy jim ñaxøøñä maa ja'a Heródesän. Hiç, tøø hajxy hänajty yhawáañäxä cuma'ayhaam coö hajxy jim quia'a naxøøñät.

13 Coö ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

—José, pädø'og. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä nhawáañämät coö hajxy mwiimbídat. Paady hajxy mbäyø'ogät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáañäp yø'ø mhuung jaduñ; xyajyagho'ogáañäp jaduñ.

14 Mänitä José piädø'cy. Mänitä Joséhajxy jim jiaançh nøcxy Egipto møødä yhuung møødä tiø'oxy. Mänitcoods hajxy tiehñ tiu'ubøjcy. 15 Jim hajxy hänajty miähmø'owa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hänajty wyiimbijtagatsa'añ. Jequiän ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hänajty tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miänaañän: “Nhøxyaaxpädsømämbiøch ja'a nhuung jiihy Egiptonaaxooty.” Y coö ja'a Joséhajxy jim jiaançh nøcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

16 Coö ja'a Herodes ñajuøøyy coö hänajty tøø wyiinhøøñii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitä Herodes jiootma'ty. Mänitä Herodes ja'a pigäna'c yajyagho'cä nägøxiä, pønjaty ja'a mejtsjumøjtpä hänajty ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä Belén møødä Belén mäwiingón. Hiç, tøø hänajty mejtsjumøjt yhijnä coö ja'a madsa'a quiahxø'tsohñ, ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hänajty tøø yhixiäbä. 17-18 Jaduñ ja'a Diosmädia'agy tiøjiájumbä nebiä Jeremías hänajty jecy tøø quiujaayän:

Jim maa xiøhatiän Ramá,
jimä Raquel ja'a yhuung ñäjøøyy ñaxuu'ch.

Coö ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a jootcapxmøcpøgaanä.
Ja'a Jeremías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.

19 Coö ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hänajty Egiptonaaxooty. Mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

20 —Pädø'og, wiimbit hajxy mөөдä mhuung mөөдä mdo'oxy. Nөcx ha-xy Israelnaaxooty. Tөө jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty xyagho'ogáanäbä.

21 Mänitä Joséhajxy piädø'cy mөөдä yhuung mөөдä tio'oxy. Mänit hajxy jim jiaančh nөcxy Israelnaaxooty. 22 Mänitä José miädoyhajty coo Arquelao hánajty guiobiernähajnä jim Judeanaaxooty maa ja'a tieedy Herodes hánajty tөө guiobiernähatiän. Mänitä José chähgөөyy. Cab hánajty jim ñөcxaannä Judeanaaxooty. Wiingtuum hajxy ñөcxy Galileanaaxooty, nebiä José hánajty tөө yhawáanäxän cuma'ayhaam. 23 Coo hajxy jim miejch Galileanaaxooty, mänit hajxy jim chánaadiaacpөjcy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. Coo hajxy jim chánaadiaacpөjcy, tөjjajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän cujaay coo ja'a Jesús hánajty ñäma'awa'añii coo jim chooñ Nazaret. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jaduhñ jecy cujahy.

3

1 Cujecy ja'a Juan ja'a mäyajnäbejpä jim miejch Judeanaaxooty pactuum. Ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwa'xyp. 2 Mänitä Juan tiägөөyy mädiaacpä. Mänit miänaañ:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxөөgcuhtujt hajxy; habaadáanäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

3 Ja'a Isaías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, je'e hánajty jaduhñ jecy tөө quiujaay:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity pactuum:

“Najtshixø'ow ja'a mhaxөөgcuhtujt hajxy, nebiä mwiindsön hajxy hoy mjöbhíxät;

hoy hajxy jaduhñ mwiingudsähgø'owät.”

Ja'a Juan jaduhñ nänөөmä.

4 Ja'a Juan, camellopөjt hánajty wyithajpy; wajhac hánajty wiөөnhajpy. Chu'chp mu'u hánajty je'e; yhuucypy cunaaxmөjtsiinnөө hánajty. 5 Majiäya'ay ja'a Juan hánajty ñämečhii. Jerusalén hajxy hánajty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hánajty chohmbä Judeanaaxooty mөөдä Jordánmөjnөөbaha. Yhamädoowhidáanäp ja'a Juan miädia'agy hajxy hánajty. 6 Mänitä piojpä quiädieey hánajty ñägapxy. Mänitä hajxy jim yajnäbejtä ja'a Juángam maa ja'a Jordánmөjnөөjän.

7 Mänitä Juan yhijxy coo hánajty ñämečhii ja'a fariseoshajxy nämay mөөдä saduceoshajxy. Ja wi'i ñäbetaamb hajxy hánajty je'ebä. Ja'a fariseoshajxy, hoy hajxy hánajty jiaančh tehñ quiudiuñ ja'a Moisés miädia'agy. Ja'a saduceosha-jxy, wiingä cuhtujt hajxy hánajty miөөдä; cab hajxy hánajty miäna'añ coo hajxy jiuypiojtägatsa'añ. Mänitä Juan miänaañ:

—Hay, mөjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägädä mөөдä. Paady ha-jxy mja wi'i ñäbetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädowät, túhmäts. 8 Hoy hajxy mwädítät neby hajxy jaduhñ myajcähxø'ögät coo ja'a mhaxөөgcuhtujt hajxy hánajty tөө mjaančh najtshixø'oy. 9 Cab hajxy jaduhñ mmán'anät: “Abrahámhөch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páadyhөch ja'a Dios jaduhñ xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios jaduhñ xyajñähwá'adsät coo ja'a mhaxөөgcuhtujt hajxy mnajtshixø'owät, ca'a jie'eguiөxpä coo ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. 10 Pөñ hoy ca'a wädijp, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä quepychaajän, ja'a ca'a tөөmhajpä. Piuxaamby hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy hoy mwädítät nebiä Dios hajxy

jaduhñ xquia'a yajcumädówät. ¹¹ Tøyhajt mijts nyajnäbety nõøhaam neby hajxy jaduhñ myajcähxó'ögät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy tøø mnajtshixø'øy. Pero xii jäya'ay tu'ug jiaac miñ hoxhaam; je'eds mäbøjnäbä ja'a Dioshëspiritu hajxy xmio'owaamb. Xyajnäwha'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas mōcä cuhdujt je'e miøødä quejeech hōøch. Cábøch cuhdujt nnä'ägä mōødä ni weentiä maa jaaya'aguiøxpän. ¹² Ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a trigo hajxy hänäjty tøø tiexy, tøgooty hajxy nõcxy piäda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e quia'ay. Jaduhñ mäwíinäts jäya'ayhajxy quia'awa'añ haxøøgtuum, ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ca'a najtshixø'øwaambä. Cøjxta'axiøø hajxy jii by chaachpøga'añ.

¹³ Mänitä Jesús miejch maa ja'a Juan hänäjty miäyajnäbetiän jim maa ja'a Jordánmøjnøøjän. Galilea ja'a Jesús hänäjty tøø chooñ. Näbetaamb hänäjty je'ebä. ¹⁴ Mänitä Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab jaduhñ yhäxixø'øy cooch miich nyajnäbétät; maas hoy hijty jaduhñ cooch miich cu xyajnäbejty.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch yajnäbéjtäc neby jaduhñ ngudiúunämät nebiaty ja'a Dios xyhanéhäm.

Mänitä Juan jaduhñ miänaañ:

—Ween nyajnäbétät.

¹⁶ Mänitä Jesús ñäbejty. Mänit je'e tiø'ødspädsøømy. Mänitä tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshëspiritu yhiijxy coo hänäjty miänacy nebiä palomän, coo hoy yhäñaaguiäda'agy ja'a Jesús quiuhduum. ¹⁷ Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—Høøch nHuung yø'ø. Njaanç tehñ chøjpiøch jaduhñ. Jaanç tehñ jiootcújc-høch nñiäwø'øyii ja'a nHuungcøxpøch.

4

¹ Mänitä Dioshëspiritu ja'a Jesús wioonøcxy pactuum. Jimä Jesús hänäjty jia wi'i ñäma'awa'añii ja'a mõjcu'ugóngäm coo haxøøg jiatcø'owät.

² Juxychägui'xxøø ja'a Jesús hänäjty jim tøø yhity jaguiay. Ni xøøm ni coods hänäjty tøø quia'a cay. Mänit yäho'pøjcä. ³ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a mõjcu'ugóngäm. Ja wi'i yagjatcø'owäänäp ja'a Jesús hänäjty haxøøg. Mänitä mõjcu'ugong miänaañ:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, näma'aw yø'ø tsa coo ween chajcaagyquiojy.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsänaaby hädaa yaabä naaxwiin; mōødä Diosmädia'agy hajxy miädsäna'ay.”

⁵ Mänitä mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén. Ja'a Dioscajpt je'e jim. Mänitä Jesús miøødwimbejtä ja'a mõjtsajtøjcuhduum. ⁶ Mänit ñämaayyä:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, cuhdøpxnañ jii. Caj miich nej mjädät. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

Xchehñhidaamb miich hajxy nej miich tsaajooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero nõm ja'a Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios ja'a mWiindsõn mjõjcapxó'owät.”

⁸ Mänitä mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonõcxumbä maa ja'a tunän, ja'a jaančh tehñ quiõxpä. Mänitä Jesús yajñähixõõyyä ja'a naax ja'a cajpt cõxiä hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy miõjjä jiaančhä. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Hõõch nje'e yõ'õduhñ cõxiä mäduhñtiä jii quiähxõ'õgy. Cooch miich jijnä'a xwyiingudsähgõ'owät, mänitäts yõ'õ ngõxy mó'owät.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miich jim, mõjcu'u. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Dios hajxy mwiingudsähgõ'owäp, ja'a hajxy mWiindsõnhajpiä. Cab jaduhñ wiingpä mwiingudsähgõ'owät.”

¹¹ Mänitä mõjcu'ugong wyiimbijnä; nidiuhñ ja'a Jesús miähmõõyy. Mänitä Jesús ñägädaacä ja'a Dios mióonsäm ja'a tsajpootypä. Mänitä je'e piuhbejtä.

¹² Coo ja'a Jesús miädoyhajty coo ja'a Juan hänäjty tõõ chumyii, mänitä jim ñõcxy Galileanaaxooty. ¹³ Mänitä Jesús jim ñaxõõyy maa ja'a Nazaretcajptän, pero cab jim miähmõõyy. Mänitä jim chänaadiaacpõjcy maa ja'a cajpt jaduhñ xiõhatiän Capernaum. Jimäts je'e Galileamejypia'a maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän. Jimä Neftalí ja'a yhap yhoc-hajxy chänaabiä. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jim chänaadiaacpõjcy Capernaum, tõjajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä Isaías hänäjty jecy tõõ quiujaayän, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä: ¹⁵ Ja'a naax maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän, maa ja'a Neftalí yhap yhoc-hajxy chänaabiän,

jimä tu'u ñaxõ'õy mejypia'a, jim Galilea, jim maa ja'a ca'a judíõshajxy chäna'ayän.

¹⁶ Ja'a jäya'ayhajxy hijty haxõõgwädijpä, tõõ ja'a piojpä quiädieey hajxy yajñähwáatsäxä.

Ja'a jäya'ayhajxy hijty hagoonstuum ca'awaambä, nõcxaamb hajxy je'e jim tsajpootyp,

coo ja'a piojpä quiädieey hajxy tõõ yajñähwáatsäxäbä.

¹⁷ Mänitä Jesús tiägõõyy yajwiingapxõõbiä ja'a Diosmädia'agy. Mänitä miänaañ:

—Najtshixõ'õw ja'a mhaxõõgcuhtujt hajxy. Habaadäänäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxõ'õga'añ.

¹⁸ Jimä Jesús hänäjty miejypia'ayo'oy maa ja'a Galileamejjiän. Mänitä jäya'ay metsc yhiijxy, ja'a Simón, ja'a xõhajpä Pedro, mõõdä piuhya'ay Andrés. Hacxmats hajxy hänäjty tiuunghajpy. Jimä yhacxjohmñ hajxy hänäjty miejypiäda'aga'añ. ¹⁹ Mänitä Simónhajxy ñämaayyä ja'a Jesúsäm:

—Jam hajxy wädijtam. Jue'e mijts mduunghajpy, hacxmats; wiingtuunghajpy mijts nmo'owaamby. Nyajñähixõ'õwaamby mijts nebiä jäya'ay hajxy myajwiingapxõ'õwät ja'a Diosmädia'agy.

²⁰ Tuunä je'eduhñ ñä'ä mänaañ, mänitä ja'a yhacxjohmñ hajxy ñajtswidsoõyy; mänitä ja'a Jesús hajxy piadu'ubõjcy.

²¹ Mänitä Jesús jiaag hädaacy mejypia'a. Mänitä Zebedeo yhiijxy mõõdä yhuunghajpy, ja'a Jacobo mõõdä Juan. Jiiby hajxy hänäjty yhäña'ay barcojooty. Yhacxjohmñ hajxy hänäjty yhaxodsõõby. Mänitä Jesús ja'a Jacobo mõjyaaxy mõõdä Juan. ²² Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä mädooyy, mänitä hajxy piädsõõmy barcojooty; mänitä ja'a Jesús hajxy piadu'ubõjcy; yajmähmõõyy ja'a tiedy hajxy jiiby barcojooty.

23 Mänitä Jesús tiägøoy wädijpä cajpt-cajpt jim Galilea. Mädia'agy-yajwa'xpä jaduñ wiädijty coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ. Homiädyyi cajptä hänäjty ñøcxy, jiiby hänäjty yajnahixø'oy maa ja'a judíos chajtøjc-haxjiän. May ja'a jäya'ay yajmøcpøjcy. Homiädyyi pa'amä jaduñ yajnajxy. 24 Mänitä mädia'agy jaduñ wiädijty ja'a Jesúsøxpä jim maa jaduñ xiøhatiän Siria. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, pønjaty ja'a møjcu'u møød, møød pønjaty ja'a pojpa'am møød. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay quiøxy yajmøcpøjcy. 25 Mänitä Jesús piadu'ubøjcä ja'a majiäya'ay. Jim Galilea hajxy hänäjty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hänäjty chooñ maa ja'a majc-hagajptän, näje'e Jerusalén, møødä Judea møødä Jordánmøjnø'awiimb.

5

1 Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay yhiixy, mänit ñøcxy tunguhduum. Mänit yhøxtaacy naaxwiin. Mänit ñämejtsä ja'a jiamioðdhajxy. 2 Mänit tiägøoy yajnahixøöbiä. Mänit miänaañ:

3 —Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty jaduñ yajpejxp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

4 Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiapxmøcpøga'añijäm.

5 Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty mee'xxieemy hidaamb. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añijäm nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanø'øy.

6 Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty ja'a jioot tsojp coo hajxy hoy quiudiünät. Puhbedaanäp hajxy jaduñ Diösäm.

7 Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñäxuudsaañijäm.

8 Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty haxøøgwiinmahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

9 Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty capxcuhgådaacp maa ja'a tsip piädø'øguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuung-hada'añijäm.

10 Tsaachpøjp ja'a jäya'ayhajxy näje'e coo hoguiuhdujt hajxy miøødä; pero jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

11 Jootcujc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia näma'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia nähøønø'owa'añ hoñejiä ja'a høøchcøxpä.

12 Jaanä jaduñ hajxy jecy tøø chaachpøjpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xoonda'ag hajxy, jootcugø'ow hajxy; jimä hoybä weenbä hajxy mjaanç tehñ piaada'añ jim tsajpootyp.

13 Ja'a caan, coo ja'a tiaamdspä tiägöyyät, cab jaduñ mänaa tiaamd-søñät. Tøø jaduñ mia'ady. Mänitä jäya'ayhajxy yhøxwøjy, mänit hajxy yajteenñ. Jaduñ mäwínäts mijts nebiä caanän hädaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'owät, mmá'adäp hajxy jaduñ.

14-16 Ja'a cajpt, ja'a tunguhduum hijpä, caj mänaa yhiixtägoyyii. Y coo ja'a cera hajxy ñø'ogy, cab hajxy jaduñ ñähjujpety cachpa'c. Caj pues. Jiiby hajxy jaduñ piäda'agy cøxp maa ja'a ceratoyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quiudøø'xøjät jiiby tøgooty. Jaduñ mäwínäts mijts, hoy hajxy mwädifät

nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxät coo hajxy hänäjty hoy mwädity. Mänitä jäya'ayhajxy wyiingudsähg'owät ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootyp.

¹⁷ 'Päadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech hädaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jaduhñ nyajnäihix'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, ja'a Moisés jecy quijähyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy yajwá'xäbä, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Cábøchä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooçh nyajcuhdägoyya'añ. ¹⁸ Tøyhájtøch mijts nnäma'ay, mäduhñtiä ja'a tsajtwiing miähm'øwa'añ, mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin miähm'øwa'añ, cabä Diosmädia'agy quihdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'lii'xytiädä, høxtä coonä hänäjty tøø quioxy habejnä. ¹⁹ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy jaduhñ cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c jaduhñ yajnäihixøby coo hajxy quidiuumbät, je'eds hajxy mõj jaançh päda'agáanp coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähx'øga'añ. Pero pønjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c yajnäihixøby coo hajxy quia'a cudiünät, cab hajxy je'e mõj jaançh piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähx'øga'añ. ²⁰ Mijtsøch jaduhñ nnämaaby, cabä ley-yajnäihixøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coo mijts maas hoy mwädität, mänit hajxy jim mnøcxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnøcxät.

²¹ Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añ: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädöwät."

²² Pero høøch mijts nnämaaby, pøn ja'a miäjøøn miädøjc mäjootma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambejp, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby coo je'e quihmañøy, je'eds jiiby ca'awaamb haxøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

²³ 'Entonces, coo hajxy hänäjty ti mänaa myoxa'añ jiiby tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo hajxy mänit mjahmiédsät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc hajxy hänäjty tøø xmiädsibø'y hotyigiuiøxpä, ²⁴ jim hajxy mnajtsconø'owät altarwiinduum, tijaty hajxy hänäjty myoxaamby. Mänit hajxy jim mnøcxät maa ja'a mmäjøønän maa ja'a mmädøjcän, neby hajxy jaduhñ myajtødiäg'owät. Mänit hajxy mwiiimbidät. Mänit hajxy mnøcxätägätsät maa ja'a altarän. Mänit hajxy myójxnät.

²⁵ 'Coo pøn hänäjty mänaa xñäx'øwø'øwa'añ maa ja'a cuduungän, jayøjp myajtødiäg'owät tu'haamnøcxpä. Coo jim mga'a yajtødiäg'owät tu'haamnøcxpä, mänit hajxy xyajmédsät cuduungwiinduum. Mänitä cuduung xyajcø'däg'owät ja'a policiahajxy. Mänit hajxy xchúmat. ²⁶ Jiiby jaduhñ mmähm'øwät pujxtøgooty. Cab jaduhñ mdsoj pädsømat. Mänit jaduhñ mbädsømat coo hänäjty pedyii tøø mniyhøxjuubiädsømyii. Tøyhajt jaduhñ.

²⁷ Tøø hajxy mmädoyhaty coo jäya'ayhajxy hijty jegyhayty miäna'añ coo hajxy mga'a tu'udägöyyät. ²⁸ Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn wiingto'oxiøjc mänaa yhadsocy, nä'ägädä tu'udägooby je'eduhñ.

²⁹⁻³⁰ 'Coo ti hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdönät. Jaduhñ mnibiäda'agøjät nebiä wiindspän nebiä cø'øducpän. Pø caj, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøgtuum.

³¹ 'Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty jegyhayty miänaambä: "Coo pøn ja'a tio'oxiøjc mänaa yhøxmädsät, mänitä hagujpøjnocy quio'øtsnät." ³² Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn tio'oxiøjc mänaa yhøxmädsät, y cabä tio'oxiøjc hänäjty nej tøø jiatcø'y, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc jiøpøg'owät, pues

tu'udägóyyäp ja'a to'oxiøjc jaduhñ. Ja'a ya'adiøjc, ja'a hänäjty jawyiin tøøbä yhxmäçhäbä, je'edsä pojpä møød. Y ja'a ya'adiøjc tøø jiaac øjpojgø'øyäbä, jaanä tu'udägooby je'ebä.

³³ 'Jaduhnä jecyjiäya'ayhajxy hijty nāma'ayii: "Pø tøø ja'a Dios hajxy mnāma'ay hamuumdu'joot coo hajxy hotyijä mgudiuna'añ, tsipcøxp hajxy jaduhñ mgudiunät." ³⁴⁻³⁶ Pero høøç mijs nnāmaaby coo hajxy tii mga'a yajwiinwaanø'owät nä'ä nägoobä. Coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaanø'owa'añ, cabä tsajpootypä hajxy mgapxpáadät, ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a Jerusalén, ni ja'a mgopc-hajxy. Hix, paadiä tsajpootypä hajxy mga'a capxpáadät je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim yhäña'ay. Møød hädaa yaabä naaxwiin hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a Dios yajtānaabiety. Møødä Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo je'e Dyioscajptä. Møødä mhamdsoo copc hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a nguwhaay hajxy hoy mga'a yajpø'owät, ni hajxy hoy mga'a yagjiñø'owät. ³⁷ Jaduhyyä hajxy mmānā'anät pø tøyhajt, pø caj. Coo hajxy waamb mjaac mānā'anät, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ xyajmānaamb.

³⁸ 'Tøø hajxy hijty mmädoyhaty nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miāna'añ: "Coo pøn cøxypänejpiä xñä'ä túnät, myaghawiimbídäp jaduhñ." ³⁹ Pero høøç mijs nnāmaaby: cab jaduhñ myaghawiimbídät; coo pøn xyhala'pø'ogät tu'nax, mjaac yégäp jaduhñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pø'ogy. ⁴⁰ Coo pøn mānaa xñäxø'owø'owät, coo ja'a mgamiixy hänäjty xpiøgaanä, myégäp jaduhñ møødä mnähgäjén. ⁴¹ Coo pøn hänäjty tii xyajtsømnøcxa'añ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsømnøcxät. ⁴² Coo pøn hänäjty tii xmiäyujwa'ana'añ, mmó'owäp jaduhñ. Tsipcøxp jaduhñ hotyijä mmó'owät.

⁴³ 'Tøø hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miānaambä: "Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyowät; pero ja'a mmädsip, mmāhanhädäp je'e." ⁴⁴ Pero høøç mijs nnāmaaby: ca'a mmāhanhahaty pønjaty jaduhñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pønjaty haxøøg xñänøømb. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty xmiāhanhahajp. Mānuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty xwyiinwohm̄b xyhawohm̄b, pønjaty xyhäyoowhiixp. ⁴⁵ Jaduhnä Dios hajxy hoy xyhuunghädät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduhñ yajxøøhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. Jaayá'ayäts jaduhñ yajtuub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. ⁴⁶ Cab hajxy tii mbáadät nä'ä tægø'øbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä mmøødniijootpaadøøjät. Høxtä ja'a yajnähjuudiutpädøjc-hajxy niçhojc nibia'häyowäp. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, mānitä Dios hajxy xyhuunghädät. ⁴⁷ Cab jaduhñ ñejpiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmøødniijootpaadyii. Hopiønä ñijijootpaadyii, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quia'a ja mæbøcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiunñ. ⁴⁸ Ja'a nDeedyhajtäm, ja'a jim tsajpootypä, jaanç tehñ nä'ägä hoy je'eduhñ yhyty. Hoy hajxy jaduhñ mbahixpät.

6

¹ 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ yajcumäyät. Cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghädät, ja'a jim tsajpootypä. ² Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, coo ja'a häyoobäya'ay ja'a xädø'øn hajxy hänäjty tøø

mio'oy, mänit hajxy tägø'øy mädiaacpä jiiy tsajtøgooty møød jim tu'haam. Paady hajxy jaduñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduñ quiumaylijäm, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty jim tøø yajcumay maa ja'a cu'ugän. ³ Pero mijts, coo ja'a häyooäyay xädø'øn hajxy hänajty tøø mmo'oy, cab hajxy waamb mmäná'anät. Ni pøn hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy. ⁴ Hamee'ch ja'a xädø'øn hajxy jaduñ myégät. Dios hajxy jaduñ xyhixäp; mänit hajxy jaduñ xyhuunghádät.

⁵⁻⁶ Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, täna'a ja'a Dios hajxy naxy pia'ya'axy jiiy tsajtøgooty møød jim maa ja'a tu'uxeñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'ä yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduñ quiumaya'añijäm. Tøyhajt jaduñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhixäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghádät.

⁷⁻⁸ Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy ñajuø'øy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduñ ja naañ ja tsojc. Paady hajxy jaduñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduñ miädowa'añijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduñ mbahix mbadúnät. Hix, jäguemiä ja'a Dios ñajuø'øy tijaty hajxy hänajty myajmaajajpy. ⁹ Jaduñä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miich mdsäna'ay tsajpootyp;
ween miich ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'øy.

¹⁰ Ween ja'a mmäjaa min yaa myajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudiuunä hädaa yaabä naaxwiin,

neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

¹¹ Højts ja'a caayøøc huucøøc móoyyác jabom-jabom.

¹² Højts ja'a nbojpä ngädieey mée'xác neby højts tøø nmämee'xiän ja'a højts tøø xñägädieeyó'øyäbä.

¹³ Ca'a højts xyajcädieey; pero pädáacác højts hodium neby højts jaduñ nga'a cädieeyät.

Miich hanehmb; miich ja'a mäjaa mmøød; miich møj jaanč homiänaajä. Amén.

¹⁴ 'Coo mijts jaduñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieeyó'øyäbä, mänitä Dios hajxy jaduñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsänaabiä tsajpootyp. ¹⁵ Pero coo wiinghäna'c hajxy jaduñ mga'a mämée'xät, cabä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy jaduñ xmiée'xät.

¹⁶ Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hänajty yhayuuhada'añ, jaduñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä jootmayhajpän. Paady hajxy jaduñ ñibiäda'agyii, jaduñ hajxy quiähxø'øga'añ jäya'awyiinduum coo hajxy hänajty yhayuuhaty. Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduñ tii piaada'añ. ¹⁷ Pero mijts, cab hajxy jaduñ mnibiäda'agøøjät nebiä jootmayhajpän. Coo hajxy hänajty mhayuuhada'añ, yajxón hajxy mniyhonøøjät mniwiiimbujøøjät.

¹⁸ Jaduñ hajxy mga'a yajcähxø'øgät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hänajty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduñ xyhixät, ja'a ca' cähxø'pä. Jaaya'ay hajxy jaduñ xmiø'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

¹⁹ 'Cabä mjoot hajxy yaa mbädá'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduñ cøxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaanč tehñ wiädijp ja'a mee'tspähajxy. ²⁰ Pero jaduñ hajxy mwiinmahñdyhádät neby

hajxy hoy mwädítät. Jaduhñ hajxy jootcujc mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhádät. ²¹ Pøn jaduhñ ja wi'i miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduhñ piäda'agy maa ja'a xädø'øñän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduhñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

²² Pø mmøødä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädítät nebiä Dios choquiän. ²³ Pero pø cabä mwoiinmahñdyhajxy yhooyä, cab hajxy hoy mwädítät nebiä Dios jia tsoquiän.

²⁴ 'Cabä wiindsón hoy metsc mmøødtúnät. Mxøøghadaamby tu'ug; jatu'ugpä jaduhñ mdsogaamby. Hoy ja'a miädia'agy jaduhñ mgudiunaanä. Jaaná jaduhñduhmbä, coo ja'a mjoot mbäda'agät maa ja'a xädø'øñän, cabä Dios jaduhñ hoy mwiingudsähgø'owät.

²⁵ 'Jaduhñäts mijts nnäma'ay, ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tijaty hajxy mnäjyghádäp, tii hajxy mwithádäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduhñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduhñ quejee ja'a wit.

²⁶ Høxtahñdsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'iby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehjooty. Pero ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduhñ yagjø'xp yajpøjp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁷ Ni pøn jaduhñ hamdsoo quia'a yajniijugyhádø'jät.

²⁸ 'Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahñdsä pøjy hujts, cab tii tiuñ. ²⁹ Pero maas yajxón je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaanç tehñ yajxón ja'a Salomón hijty jegyhajty ñibiäda'agyii. ³⁰ Ja'a pøjy hujts, yajxón ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy. Y häyaa jaboom hajxy jaduhñ ño'oga'añ. Y mijts, xmiäas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja mähøcy. ³¹ Ca'ads hajxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miäna'añ: "Tii ngäyyämb, tii nhüücämb, tii mwithajtämb." ³² Yø'øduhmbä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. Pero ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootypä, ñajuøøby je'eduhñ coo mijts myajmaajiaty. ³³ Mhøxtá'awäp hajxy jayøjp neby hajxy hoy mwädítät, neby hajxy jaduhñ jim mnøcxät maa ja'a Diosän. Jaduhñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduhñ cøxiä xmió'owät. ³⁴ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a jaboomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mädøyyä ja'a tsaathpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7

¹ 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähó'jät, coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xñä'a yajcumädó'wät. ² Jaduhñ hajxy xyajcumädó'wät nej mijts wiinghäna'c hänäjty tøø mnähójiän. ³⁻⁴ Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädiéyät, y coo miich hänäjty maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduhñ yhawiiinmatsä coo ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämá'awät. ⁵ Mänitä mmägu'ughajpä jaduhñ hawiinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät, coo miich hänäjty tøø mya-ñiñähwa'açhii.

⁶ 'Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämá'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miähögät. Pø cab hajxy jaduhñ miädowa'añ, ca'a hajxy hadsiipc mduñ, coo hajxy jaduhñ ñä'a jootmä'adät.

⁷⁻⁸ 'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät; coo hajxy mmänuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduhñ xpiuhbédat.

⁹ 'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaa mmo'oy. ¹⁰ Y coo hacx jaduhñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsahñdy mmo'oy. ¹¹ Hoorä, je'edsä mhuung hajxy mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgiäya'ayä. Pero ja'a nDeedyhajtäm

jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmio'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

¹² 'Jaduhñäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxú'tspät nej mijts myajnäxuudsaañän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiunämät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

¹³⁻¹⁴ 'Hamäjaa jim mnöxcät Dioswiinduum. Jaduhñ mäwínäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduhñ nämay piaady. Pero coo jiiby mhäda'agät haxøøgtuum, cab jaduhñ yhamäjaajä. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä mõjtu'ujän; nämay hajxy jiiby yhäda'agy.

¹⁵ 'Mnigwieendähadøøjap hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosquexypän. Nä'ä hõhndaacp hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mäbøjpän, pero cab hajxy tiehm miäbøcy; jaanč tehñ quia'awiindøy hajxy jaduhñ. ¹⁶ Haxøøg hajxy jatcø'øy; jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä hujs nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. ¹⁷⁻¹⁸ Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty. ¹⁹ Mädyii quepychaa jaduhñ hoy ca'a tøømhajp, piujxyp hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'ogy. ²⁰ Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøøbiä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tøømhajpän. Jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

²¹ 'Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämä'ay: "Wiindsøn." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'owa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjätyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiunäp, je'eds jim tägø'owaamb. ²² Coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitøch hajxy nämay xjia nämä'awa'añ: "Wiindsøn, tøø hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø hõjts ja'a mõjcu'u ngøxy yajpäyø'øgy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø hõjts ja'a hoy-yagjuøøñajatyä may nyajcähxø'øgy ja'a miich mmäjaagøxpä." ²³ Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiinmahñdyhajxy jaduhñ."

²⁴ 'Põnhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduhñ quiudiünät nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tiøjc tøø quiojjiän tsaawiing. ²⁵ Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc møc miøjpojpejty. Pero cabä tøjc ñä'ä jijty, je'equiøxpä coo tsaawiing quiojjiä. ²⁶ Pero põnhøch nmädia'agy tøø xquia'a cudiuunä nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ca'a jajpän. Jiibiä tiøjc quiojy tsabiu'ujooty. ²⁷ Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc miøjpojpejty møc. Mänit piuumy.

²⁸ Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy nebiaty ja'a Jesús hänajty tøø yajnähixø'øy. ²⁹ Jaduhñ hänajty yajnähixø'øy nebiä mõjcuhdujtmødpän. Ja'a cu'ug wyiindsøn'hajxy, cab hajxy hänajty jiaty jaty.

8

¹ Tunguhduum ja'a Jesús hänajty tøø yajnähixø'øy. Mänit miänajnä. Mänit majiäya'ay piadu'ubøjcä. ² Mänit pa'amjäya'ay Jesús ñämejch. Haxøøgpa'am hänajty miøød. Mänitä Jesús wyiinjicädaacä, wyiingudsähgøøyyä. Mänit ñämaayä:

—Wiindsøn, pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ, hõyhøch jaduhñ xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät.

³ Mänitä Jesús ja'a mähdijc ñähdoõñ. Mänit ñämaayy:

—Chójpíoch ja'a njoot jaduḥḥ; tøø jaduḥḥ mnähwa'ačḥ mguhwa'ačḥ.

Mänitiä ja'a mähdiojc jiaančḥ nähwaach jiaančḥ cuhwaach. ⁴ Mänitiä Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, ca'a pøḥḥ mnä'ägädä hawaanä. Nøcx jim Jerusalén maa ja'a teediän. Jim myajcähxø'ögät coo tøø mnähwa'ačḥ coo tøø mguhwa'ačḥ. Jimä xädø'øñ mguyoxø'owät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jaduhḥä hijxtahnd myajcähxø'ögät coo tøø mnähwa'ačḥ coo tøø mguhwa'ačḥ.

⁵ Mänitiä Jesús miejch maa ja'a cajpt hānajtj xiohatiän Capernaum. Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús ja'a soldadowiindsøn ñāmejch. ⁶ Mänit Jesús ñāmaayyā:

—Jimhøch ja'a nmoonsä tu'ug quio'na'ay tøgooty. Tøø ja'a tiecy miucy. Hanaxiä jaduḥḥ chaächpøcy tehngajnä.

⁷ Mänitiä Jesús miänaañ:

—Nøcxy nhuuc yaghoyø'øy.

⁸ Mänitiä soldadowiindsøn yhadsooyy:

—Pero Wiindsøn, cab jaduḥḥ yhahixø'øy coo miich jiiby mdägø'owät maach ndøgootiän, je'eguiøxpä coo miich mmøjjä mjaančḥä. Nägooyyā miich jaduḥḥ mmäná'anät cooçḥ nmoonsä yhoyø'owät, pues hoyø'owäp.

⁹ Han'émyhøch nhity; jimhøch nwiindsønä, y jimhøch nsoldado. Cooçḥä nsoldado tu'ug nnämä'awät coo homiaajä ñøcxät, nøcxäp jaduḥḥ; y cooçḥ nnämä'awät coo myinät, mínäp jaduḥḥ. Y cooçḥä nmoonsä waamb nnämä'awät, quiudiünäp jaduḥḥ.

¹⁰ Mänitiä Jesús jiaančḥ tehñ yagjuøøyy. Mänit ñāmaayy ja'a hajxy hānajtj pawädijpä:

—Cábøçḥä nmägunaaxhajxy jaduḥḥ miäbøcy neby yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem yø'ø chooñ. Tøyhajt jaduḥḥ. ¹¹ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hānajtj yajcähxø'øga'añ, mänit hajxy hānajtj nāmay miesda'añ, ja'a hajxy hānajtj mäßøjpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtj choona'añ. Mänit hajxy hānajtj miøødhida'añijäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ¹² Pero ja'a judioshajxy ca'a mäßøjpä, cab hajxy hānajtj jim quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduḥḥ quiuhjujpnaxa'añii mõjcu'uhaam maa yhagoodsän. Jiiby hajxy jaduḥḥ chaächpøga'añ tehngajnä.

¹³ Mänitiä Jesús ja'a soldadowiindsøn ñāmaayy:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän. Tøø jaduḥḥ mmäbøcy, tøø ja'a mmoonsä jaduḥḥ yhoyø'øy.

Mänitiä ja'a mioonsä jiaančḥ hoyøøyy.

¹⁴ Mänitiä Jesús ñøcxy maa ja'a Pedro tiøjcän. Jiibiä Pedro miø'ødhoc hānajtj quio'na'ay tomiøød. ¹⁵ Mänitiä Jesús ja'a tajjāya'ay ja'a quio'ø ñahdoonä. Mänitiä tiøy tiøjch. Mänitiä tajjāya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajtuumbä ja'a Jesúsøxpä.

¹⁶ Coo quioodsøøyy, mänitiä pa'amjāya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hajxy hānajtj näje'e miaçhii ja'a mõjcu'ujäm. Mänitiä Jesús quiapxy. Manityä hajxy yhøxmajtsä ja'a mõjcu'ujäm. Jaduhḥä pa'amjāya'ayhajxy quioxy yajmøcpøjcä; ja'a Jesús jaduḥḥ yajmøcpøjc. ¹⁷ Tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduḥḥ maa jaduḥḥ myiñän cujaay, mānaa ja'a Isafas jecy miäna'añ: "Jaaya'ay ja'a nba'amhajtäm tøø xyajñähwäatsäm tøø xyajcuhwäatsäm." Ja'a Isafas, je'eds ja'a Diosmädia'agy jaduḥḥ jecy yajwa'x.

18 Coo ja'a Jesús yhihxy coo hánajty cujc tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay, mänit miänaañ coo hajxy ñáxät mejyhawiimb møødä jiamiøødhajxy. 19 Cajnä hajxy hánajty tiu'ubøcyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug ñámejtsä. Yajnähihxyøøby hánajty je'ebä maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, miñ nhuuc jamiøødhaty. Homiaajä mnøcxät, quipxy nbawädítät.

20 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiu't je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch, ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc maath nboo'x nhäná'awät.

21 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsón, mänitøch miich nbadu'ubøga'añ coothä ndeedy hánajty tøø ho'nä, cooch hánajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

22 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ween ja'a mjujy ja'a nmägu'ughajxy yajnaaxtägøøy. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxaanä. Pero miich, ween quipxy nwädíjtäm.

23 Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Tiu'ubøjnä hajxy barcojooty. 24 Mänitä poj møc piädø'cy, høxtä cugujjøøyy ja'a nøø jiihy barcojooty. Pero tøø ja'a Jesús hánajty miaaho'nä. 25 Mänit hoy yuxylijam ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, højts yajnähwáatsäc. Cham højts nnøøho'ogø'owa'añ.

26 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mwil'i chähgø'øy. Cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy jaduñ xñä'ä mäbøjcä, paady hajxy mdsähgø'øy.

Mänit piädø'cy. Mänitä poj jiojcunäma'awøøyy møødä mejy coo quia'a miññät. Mänit jaduñ yuungøøyy. Caj ñä'ägädä pojnä. 27 Mänitä miägu'ughajpähajxy yagyuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Nebiäda'a jaduñ coo miädia'agy miäbøjcäxä høxtä ja'a poj møødä mejy.

28 Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Gadara. Jimä cabäsantä hánajty tu'ug. Mänitä Jesús jäya'ay nämetsc ñámejtsä. Jim hajxy hánajty tøø choon maa ja'a cabäsantän. Tøø hajxy hánajty miächii ja'a møjcú'ujäm. Jaanç tehñ quia'awiindøyy hajxy hánajty ñibiäda'agyii. Ni pøn hajxy hánajty quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujän.

29 Mänitä Jesús tiägøøyy wiinguyaaxøøyyäbä:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ, miich Dioshuung. Cajnä yhabaady coo højts xyajcumädówät.

Ja'a møjcu'uhajxy jaduñ mänaañ, ca'a jiäya'ayä.

30 Jim mayhädsøm hánajty wiädity tunwiinmänac jäguemjuøøby. 31 Mänitä Jesús miänuu'xtaacä ja'a møjcu'uhajxy:

—Pø xyajpädsømaamb højts yaa maa hädaa jäya'ayän nämetscä, na'añ højts jiihy nhuuc tägø'øy maa yø'ø hädsøm jioodootyhajxiän.

32 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx hajxy jiihy tägø'ow.

Mänitä møjcu'uhajxy ñähwaach ja'a jäya'ay nämetspä. Mänitä hädsøm hajxy ñámejch. Cøjx ja'a hädsømhajxy wyiinmänacpäyø'øgy. Cøjx hajxy quiuhc-ahnaxy naaxøjpcøxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awø'øy. Cøjx hajxy jiihy ho'ogy mejjiooty.

33 Mänitä hädsømgüendähajpähajxy chähgø'øbäyø'cy. Coo hajxy jim miejch maa ja'a cajptän, mänit hajxy miädiaacy nebiaty hajxy hánajty tøø yhihxy, coo ja'a møjcu'uhajxy hánajty tøø ñähwa'açh ja'a jäya'ay nämetspä. 34 Cøjx ja'a

cu'ughajxy ñöcxy päyø'øguiä maa ja'a Jesúsän. Coö ja'a Jesús hajxy piaaty, mänit hajxy miänuu'xtaacy coö ja'a Jesús jim chónät maa ja'a ñaaxhajxiän.

9

1 Mänitä Jesúsahajxy tiägøøguiumbä barcojooty, ñajxtägajch hajxy jadähöoc mejyhawiimb maa ja'a quiajpthajxiän. 2 Mänitä tecymiucypä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty maa ja'a Jesúsän. Ja'a mähdiojc ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ cøømiejtsä. Coö ja'a Jesús yhiixy coö hajxy hánajty miäböcy, mänitä Jesús ja'a mähdiojc ñämaayy:

—Huung, jootcugø'ow; tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh.

3 Jimä ley-yajñähixøøbiädøjc hánajty näje'e tiäna'ay ja'a Jesús ñähmøjc. Coö hajxy jaduñ miädooy nebiä Jesús miänaañ, mänit hajxy näje'e quioopcooty tiägøøyy mädiaacpä: “Capxtägooby hädaa craa jaduñ maa ja'a Dioscøxpän.”

4 Najuoøby ja'a Jesús hánajty neby hajxy hánajty miädia'aguiän quioopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii haxøøgwiinmahñdy hajxy coö mmøødhaty mgopcooty. 5 Mädyii mädia'agy maas tsip, cooch hädaa mähdiojc nnämä'awät: “Tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh”, tøgä maas tsip jaduñ cooch nnämä'awät: “Tänaayyø'og, yo'oyø'og.” 6 Nyajcähxø'ögämbiøch coochä cuhdujt jaduñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coochä pojpä cädieey nyajñähwá'adsät, høøch ja'a Diosqueypä.

Mänitä Jesús ja'a tecymiucypä ñämaayy:

—Tänaayyø'og, widsø'og yø'ø mdsaay, nõcxnä maa ja'a mdøjcän.

7 Mänitä tecymiucypä tiänaayyø'cy. Mänit ñöcxnä maa ja'a tiøjcän. 8 Coö ja'a cu'ughajxy jaduñ yhiixy coö ja'a tecymiucypä tøø yhooyø'oy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coö ja'a Jesús ja'a mäjaa hánajty tøø mio'oyii, ja'a Diosqueypä. Cab hajxy hánajty ñajuø'oy pø Dioshuung hánajty je'e, ja'a Jesús.

9 Mänitä Jesús jim chohñ. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a xøhajpä Mateo. Jimä Mateo hánajty yhäña'ay maa hánajty yajñahuudiu'udiän. Mänitä Mateo ñämaayyä:

—Jam quipxy wädíjtäm.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit ja'a Jesús piadu'ubøjcy.

10 Jimä Jesús hánajty quiaj tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä yajñahuudiuutpähajxy may miejch mägaabiä, møødä jäya'ayhajxy ca'a panøcxpä ja'a judíos quiuhdujt. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødcaabiä. 11 Jimä fariseoshajxy hánajtypä, ja'a hajxy hánajty hoy jaançh tehñ pianøcxpä ja'a Moisés miädia'agy. Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Tii yø'ø mwiindsøn coö miøødcay ja'a yajñahuudiuutpähajxy møødä cubo-
jpä cugädieeyhajxy —nømä Jesús miägu'ughajpähajxy ñämaayyä.

12-13 Miädoow ja'a Jesús jaduñ. Mänit miänaañ:

—Pøn jaduñ møc, caj yajtsooyø'oy; pøn jaduñ pa'ammøød, je'eds jaduñ yajtsooyøøby. Jaduñ mäwiinøch høøch nebiä mädsøoyøøbiän. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech, nébiøch ja'a cubojpä cugädieeybähajxy nnämä'awät coö ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'oy. Ja'a ho-
jiäya'ayhajxy, cáböch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ. Nøcx hajxy habøc tii ja'a Diosmädia'agy jaduñ ñänøømby: “Chøjpiøch ja'a njoot jaduñ coö hojioot hajxy mmøødhädät; cáböch jaduñ nnänaañnä coö animal hajxy myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

¹⁴ Mänitá Jesús ñámejtsá ja'a Juan mäyajnábejpá miägu'ughajpähajxy. Mänitá Jesús miäyajtøwá:

—Tii miich mmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a ná'ägädá hida'añ. Naxy højts jaguiay tu'xøøjaty nhity táhoocjaty; jaduñ højts ja'a Dios nwiind-
gudsáhøøy. Jaaná jaduñná fariseoshajxy yhijpá jaguiay.

¹⁵ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a jáya'ayhajxy mánaa piøcy yhu'ugy, cabá woyba wichpä hajxy
jiøøy xiuuçh. Xoonäacp hajxy jaduñ, je'eguiøxpá coo ja'a jamiøød jyijá.
Jaduñ mäwínoch høøch nebiá jamiøødän. Páadyhöch nmägu'ughajpähajxy
jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduñ cooch yaa ndsoonaanñ; mänit
hajxy mábøcypíä jaguiay yhida'añ.

¹⁶ 'Cab jaduñ põñ tuwit yhagøøøøy jemywyithaam. Múgáp ja'a
jemywyit jaduñ y maas hanaxiá ja'a tuwit jaduñ quiøødsát. ¹⁷ Jaaná
jaduñduhmbá, cabá põñ jemyvyino quiudemøøøy tuwajhacxujiooty.
Cøødsáp ja'a wajhacxuy jaduñ y høxyógáp ja'a vino jaduñ. Haagá
tägóyyáp ja'a wajhacxuy jaduñ møødá vino. Pero jiibiá jemyvyino hajxy
quiudemøøøy maa ja'a wajhacxuy jemybiän. Jaduñ ni mädyi quia'a
tägóyyát.

¹⁸ Cajná ja'a Jesús hánajty miädiacpádøøy, mänitá tsajtøjcwindsøn tu'ug
miejch. Mänitá Jesús wyiingo'naaguiädaacá. Mänit ñámaayyá:

—Naamhøøgyhöchä nhuung ja'a to'oxypá. Coo miich nøcxy mnähdoñ,
mänit jiuypjøjtägátsát.

¹⁹ Mänitá Jesús piädøøcy. Mänit jaaya'ay miøødtu'ubøjcy møødá Jesús
miägu'ughajpähajxy. ²⁰⁻²¹ Jimá tadjäya'ay hánajty tu'ug høxhaam pianøcxy.
Pa'ammøød hánajty je'e. Majmetscjumøjt ja'a ñøty hánajty tøø wyl'i xiee'xy,
weenjaty weenjaty. Jaduñná tadjäya'ay hánajty miädi'agy quioopcooty:
“Nägóoyyøch ja'a wyitpa'a nnähdoñät, mänitøch nmøcpøgät.” Coo ja'a Jesús
ja'a tadjäya'ay jäguyohdiägøøyyä, mänitá wyitpa'a ñähdoñäxä. ²² Mänitá
Jesús yhee'pwiimbijty, Mänit ja'a tadjäya'ay yhijxy. Mänit miänaañ:

—Huung, jootcugøøw; tøø jaduñ mmøcpøcy, je'eguiøxpá coo tøø
mmábøcy.

Mänitiä ja'a tadjäya'ay miøcpøjcy. ²³ Mänitá Jesús hajxy jim miejch
maa ja'a tsajtøjcwindsøn tiøjcän. Jiibiä xuuxpádøjc-hajxy hánajty
yho'ogyjiäya'awyiinxu'uxy. Jiibiä jáya'ayhajxy hánajty wyl'i yhaamhaty.

²⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Pädsøøm hajxy jiiby. Cab yøø tøø yho'ogy, ná'a maab yøøduñ.

Mänitá Jesús ñäxiicá. ²⁵ Cøjx hajxy jaduñ piädsømy. Mänitá Jesús
tiøjtägøøyy. Mänitá to'oxyhána'c quiøømajch. Mänitá to'oxyhána'c
yhäñaayyøøcy. ²⁶ Mänitá mädi'agy wiädijty wiinduhmyhagajpt coo ja'a
to'oxyhána'c tøø yagjuypjøgyii.

²⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jim choññ, mänitá wiindshajxy nämetsc piadu'ubøjcy
yáaxáp:

—Højts näxúu'tsäc. David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

²⁸ Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitá wiindshajxy miäwiingooñ. Mänitá Jesús
miänaañ:

—Nej, mmábøjpy hajxy jaduñná coochä mäjaa nmøødá coo hajxy nyaghi-
jxøøgädä.

Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, mmábøjpy højts.

²⁹ Mänitá Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy ñähdoonä. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ween hajxy mhijxø'ogy coo hajxy tøø mmäböcy.

³⁰ Mänit hajxy yhiixø'cy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ca'a pøn hajxy mnä'ägädä hawaanä.

³¹ Coo ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøøyy mädia'agy-yajwädijpä coo hajxy tøø yaghijxø'ogyii ja'a Jesúsäm.

³² Mänitá huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hänajty miačhii ja'a møjcu'ujäm. ³³ Mänitá Jesús ja'a møjcu'u jiihy yajpäyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa jaduhñ pøn tii quia'a yagjadyii nebiä hädaajän yaa Israelnaax-ooty.

³⁴ Mänitá fariseoshajxy miänaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a møjcu'u yajpäyø'ogy, coo ja'a møjcu'ugong miäjaa miøødhajtä.

³⁵ Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaajä hänajty wiädity, jiihy hänajty yajnähiixø'oy tsajtøgooty coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajp yajcähxø'øga'añ. Yajnajxyp hänajty homiädyyii pa'amä. ³⁶ Ñäxuu'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hänajty. Jaduhñ mäwíinäts hajxy hänajty nebiä meegän, ja'a cajpä wyiindsøn. Nebiä tägowiädijpän hajxy hänajty je'e. Nebiä jootmayhajiän hajxy hänajty je'e. ³⁷ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Yø'ø majiäya'ayhajxy, hoy jaduhñ coohä nmädia'agy hajxy xmiäböjcat. Pero cab højts nnämáyyäm, højts ja'a mädia'agy nyajwá'xämbä.

³⁸ Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a mägu'ughajpä hajxy xjiaac móoyyämät, neby højts ja'a mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät.

10

¹ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpä miøjyaaxy ja'a nämajmetspä. Mänitá cuhdujt miooyy coo ja'a møjcu'u hajxy yajpäyø'øgät, coo homiädyyii pa'amä hajxy yajnäxät.

² Jaduhñä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón Pedro møødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuunghajxy, Jacobo møødä Juan; ³ Felipe; Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnähuudiutpä; Jacobo, ja'a Alfeo yhuung; Lebeo Tadeo; ⁴ Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hänajty yajyagho'ogäänäbä.

⁵ Mänitá Jesús ja'a nämajmetspähajxy quiejxy mädia'agy-yajwa'xpä. Mänit ñämaayy:

—Ca'a hajxy jim mnøcxy maa ja'a ca'a judiøshajxy chäna'ayän, y ca'a hajxy jim mnøcxy Samarianaaxooty. Yaayyä hajxy jaduhñ mwädítät, yaa Israelnaaxooty. ⁶ Ja'a jäya'ayhajxy yaabä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä meeg tägowiädijpän. ⁷ Mnägäpæp hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajpä yajcähxø'øga'añ. ⁸ Myajnäxæp hajxy homiädyyii pa'amä møødä haxøøgpa'am. Myagjujyipiøgæp ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy. Myajpäyø'øgæp ja'a møjcu'u hajxy. Nnä'ä móobiøch mijts hädaa cuhdujt; cábøch mijts nyagjuya'añ; jaduhñ mijtspä, cab hajxy myagjuubiät.

⁹ Cabä xädø'øn hajxy mgónät ni weeñtiä. ¹⁰ Cabä morral hajxy mwídsät. Tu'uquiiä camiüy hajxy mwídsät. Cabä cø'og hajxy mejtstehng mmänøcxät. Cabä cuhdajt hajxy mgäbät. Jim hajxy mmägaya'añ mmähu'uga'añ maa hajxy hänajty mhamejtsa'aga'añän.

¹¹ Coo hajxy maa mgajptägø'øwät, jimä jäya'ay hajxy mhøxtá'awät ja'a hojiootmøødpä; jim hajxy mhamejtsa'agät. Jiihy hajxy mhídät høxtä coonä

hajxy hānajt̃y mdu'ubōga'añ. ¹² Coo hajxy mdøjtägø'ōwät, mänit hajxy myajpoo'xät. ¹³ Coo hajxy jaduhñ xyajtøjtägø'ōwät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät ja'a Diósäm; pø caj, cab hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät. ¹⁴ Coo hajxy jaduhñ xquia'a nä'ägä jøpøgø'ōwät, coo ja'a mmädia'agyhajxy xquia'a nä'ägä mädōowät, mänit hajxy jim mdsōonät. Mänitā mdecy hajxy mwiinwop mwiinxidät, nebiä hijxtahnd jaduhñ miähmø'ōwät coo mijts jaduhñ tøø xquia'a yajtøjtägø'øy. ¹⁵ Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, coo yhabāadät coo ja'a jāya'ayhajxy quiumādowa'añ, maas hanaxiä yø'ø cajpt jaduhñ quiumādowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt møødä Gomorracajpt.

¹⁶ 'Maačh mijts nwiinguexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jāya'ayhajxy jim miøød. Paady hajxy nähix hahixø'ø mnibiäda'agøøjät. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ mwädítät. ¹⁷ Mniyajcopcø'ōwøøjap mijts. Xyajcø'ødägø'ōwäp mijts maa ja'a tuungmøødpän. Mänitäts hajxy xwyiinwop xjiøjwōbät maa ja'a cha-jtøgootyhajxiän. ¹⁸ Høxtä jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, møød jim maa ja'a ca'a judíos wyiinduumhajxiän. ¹⁹ Pero coo hajxy jaduhñ xyajmédsät maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyät waambaty hajxy hānajt̃y mmädia'aga'añ. Coo jaduhñ yhabāadät, mänitā Dios jaduhñ xyhawāanät waambaty hajxy jaduhñ mmäná'anät. ²⁰ Cab hajxy hamdsoo mmädia'aga'añ. Dioshespírituhaam hajxy jaduhñ mmädia'aga'añ.

²¹ 'Haxøøg jaduhñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy ñiñāhanuu'xø'ōwa'añii ja'a tu'que'expä-jāya'ay. Jaduhñ ja'a tieedyhajxy jiatcø'ōwaambä møødä yhuung-hajxy. ²² Ja'a høøchcøxpä mijts ja'a jāya'ayhajxy nägøxiä xmiāhanhada'añ. Pøñ jaduhñ mee'xtujp cøjxta'axiøø, je'eds jaduhñ mähmø'ōwaamb hodium. ²³ Coo mijts hajxy xchaačhtiuñät mädu'ughagajpt, mänit hajxy mbäyø'ogät, mänit hajxy mnøcxät wiingtuum. Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, cooçh hānajt̃y ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä, cahnä cajpt hajxy hānajt̃y mwiinwädityñä maa ja'a judiøshajxy chāna'ayän.

²⁴ 'Cabä pøñ jaduhñ jiaty nebiä wyiindsøn jiatian. ²⁵ Coo hajxy jaduhñ mjädät nebiä mwiindsønhajxy jiatian, jootcuje hajxy jaduhñ mhídät. Cooçhā jāya'ayhajxy jaduhñ tøø xñāma'ay: "Møjcu'u", jaduhñ mijts hajxy xñāma'awaambä.

²⁶ 'Cabä cu'ug hajxy mdsähgø'ōwät. Nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'øy hamee'ch, cähxø'ōgaamb jaduhñ. ²⁷ Waambátyhøch mijts hamee'chhaam nnajtsapxøøyyäm, majiäya'ayhagujc hajxy myajcapxø'ōwät. ²⁸ Cab hajxy mdsähgø'ōwät pøñ ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghó'cäp; cabä mhāañmā hajxy jaduhñ xyaghó'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähgø'ōwäp; je'edsä cuhdujt jaduhñ møød coo hajxy jibcy xquixät haxøøgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'xhajxy quihdägóyyät møødä mhāañmāhajxy.

²⁹ 'Ja'a muuxyhuunghajxy, coo hajxy quia'ay, yhiijxyp ja'a nDeedyhajtāmhajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja tsowä. ³⁰ Jaanä jaduhñ mijts xyhiijxpä, høxtä xñajuøøyyäp mijts naag mijts mguhwaay. ³¹ Cabä jāya'ay hajxy mdsähgø'ōwät; hiç, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

³² 'Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiøodyajtu'ugøøby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänitøch ja'a miädia'agyhajxy nmøodyajtu'ugø'ōwaambä maačhā nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp. ³³ Pero pønjátyhøch jaduhñ tu'ugmādia'agy tøø xquia'a møødhity maa ja'a cu'ugwiinduumän, ni høøch jaduhñ tu'ugmādia'agy nga'a møødhidaambä maachā nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

³⁴ Cooch yaa tøø ngäda'agy, paadiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñimiädsibø'owa'añii ja'a høøch nmädia'agyquiøxpä. Cab hajxy jootcujc yhida'añ. ³⁵⁻³⁶ Tu'tøjc hajxy jaduhñ ñimiädsibø'owa'añii, møødä tiaj møødä tieedy, møødä ñøøx møødä miajc, møødä jiaxie'eb møødä xiocy.

³⁷ Pønä tiaj pønä tieedy maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, cábøch ja'a nmädia'agy hoy xpianøcxät. Y pønä ñøøx pønä miajc maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, ni je'e'ch ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panøcxäbät. ³⁸ Pønä jioot tsojp coo'ch høøch xpianøcxät, pero cabä jioot jaduhñ chocy coo chaachpøgät nebiøch jaduhñ ndsaachpøga'añän, cábøch nmädia'agy jaduhñ hoy xpianøcxät. ³⁹ Pønä jiugyhajt jaduhñ ja wi'i yaghoyø'owaamb, tågóyyäp ja'a jiugyhajt jaduhñ. Pero pønä jiugyhajt najtshixø'owaamb ja'a høøchcøxpä, je'eds hodium nøcxaamb.

⁴⁰ Pøn mijs jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwínøch høøch xchojpä. Y pøn'hoch høøch jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwínädsä Dios jaduhñ chojpä, ja'a'ch tøø xquiéxiäbä. ⁴¹ Ja'a Diosquexyhajxy, hodium hajxy ñøcxa'añ. Jaaná jim hajxy ñøcxaambä pøn jaduhñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyii coo hajxy jaduhñ Dyiosquexiä. Jaaná jim hajxy ñøcxaambä hodium pøn jaduhñ tsojp ja'a hojiäya'ay. ⁴² Coo hädaa häyoobäya'ay tøchñøø ñä'a mo'owøøjät je'eguiøxpä coo'ch jaduhñ xpianøcxy, mänit jaaya'ay piäda'agøøjät hodium, ja'a nøø tøø yéquiäbä. Tehñ tøyhajt jaduhñ.

11

¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamioødhajxy yajwiingapxøøbiädøøyy, mänit jim choññ. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

² Ja'a Juan, tsumyhäñaaby hänäjty je'e. Coo miädoyhajty coo ja'a Cristo hänäjty wiädity yajnähixøøbiä, mänitä miägu'ughajpät metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän. ³ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miich ja'a Cristojä, ja'a Dios jaduhñ quixaambiä, tøgä wiinghänä'c je'ejä.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanä neby hajxy xii mhix mmädoyy. ⁵ Nøcx hajxy yajmøødmädia'ag coo ja'a wiindshajxy tøø yhiixø'ogy, coo ja'a tecymia'adpähajxy tøø yo'oyø'ogy, coo ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy tøø ñähwa'a'ch, coo ja'a cuhnatpähajxy tøø miädoowø'ogy, coo ja'a ho'ogvyjäya'ayhajxy tøø jiuypio'cy, coo ja'a häyoobäya'ayhajxy tøø yajmøødmädia'agyii ja'a Diosmädia'agy. ⁶ Jootcujc hajxy jaduhñ yhity ja'a'ch nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiäbøjcäbä.

⁷ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä ja'a Juancøxpä.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miädia'agy hajxy hänäjty mmädowaanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänäjty mmädowaanä. ⁸⁻⁹ Diosquexy je'e, paadiä miädia'agy hajxy hoy tøø mmädoowä, hoy ja'a howyit hänäjty quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxø'oy. Pero ja'a Diosmädia'agy hajxy nä'ä jaac yajnähixøøbiä, je'edsä cuhdajt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósäm.

¹⁰ Ja'a Diosmädia'agy jecy mädiäcäbä, Juan je'e. Nømä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänäjty jayøjp quixa'añ maa ja'a cu'ugän, ween yajwiinxiic yajwiingapxø'oy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Høøháamhøch

hänajty ngäda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaanč quejxä; høxháamhøch njaanč cädaacy. ¹¹ Ni pøn jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøçxtägach maath nhuuc tsohmñbän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøgaamb ja'a høøchcøxpä, maas mayyä cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan miøødä, hoy ja'a møjcuhdujt hajxy hänajty quia'a ja møødä.

¹² 'Coo ja'a Juan tiägøøyy mäyajnäbejpä, høxtä je'enä jäda'anäbaadyñä, nägøø nädecypiä ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i tiägøøwa'añ maa ja'a Dios wyiinduuman. ¹³⁻¹⁴ Ja'a Diosquexyhajxy jecypiä, jaduhñ hajxy jecy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxøøga'añ. Jaduhñä Moisés miädia'agy miänaambä. Pero jayøjpäc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwiinjusøøwaamy hajxy jaduhñ. ¹⁵ Pøn mädohdn møød, ween mädoy.

¹⁶ Pänébiøch jäya'ayhajxy nyajmäbáadät ja'a jäda'ahatypä. Cab hajxy tii yhojiäwøøwa'añ. Jaduhñ mäwlinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: ¹⁷ "Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjøø'y." ¹⁸ Coo ja'a Juan miejch, cab hänajty quiaya'añ yhu'uga'añ. Mänit mijts mnänøømy coo je'e quiu'umañøøbiä. ¹⁹ Mänitøch nbasejtpä, høøch ja'a Diosquexyä. Mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduhñhøch mijts xñänøømbä cooçh nwi'i quiaya'añ cooçh nwi'i yhu'uga'añ, cooçh cubojpä cugädieeybä nmägu'ughaty møødä yajñahjuudiutpädøjc. Pero yajcähxøøgaamb ja'a Dios jaduhñ ja'a wyiinmahñdyhaam cooçh ja'a tøyhajt jaduhñ nmøødä.

²⁰ Mänitä Jesús tiägøøyy hamänajpä. Ja'a cajptjäya'ayhajxy jaduhñ hojjä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä maa ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø jia yajcähxøøguiän. Paady jaduhñ yhamänajty, coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty tøø quia'a najtshixøø'y. Mänitä Jesús miänaañ:

²¹—Haxøøg mijts mjada'añ mhabeta'añ, mijts yaa tsänaabiä Corazín møødä Betsaida. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Tiro møødä Sidón, coo hajxy häxøpy tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nej mijts tøø mja hixiän, tøø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy häxøpy ñajtshixøø'y. ²² Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghábáadät, maas haxøøgtuum mijts jaduhñ xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänäyyäbä Tiro møødä Sidón. ²³ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, mja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumaya'añ. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Sodoma, coo ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hajxy häxøpy tøø yhixy nej mijts tøø mja hixiän, cab hajxy häxøpy tøø quiuhdägoy. ²⁴ Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghábáadät, maas haxøøgtuum mijts xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänäyyäbä Sodoma.

²⁵ Mänitxøø ja'a Jesús miänaañ:

—Teedy, miich nba'yaaxyp. Miich jim häñaaby tsajpootyp; miich yaa Dioshajp maa hädaa yaabä naaxwiinän. Dioscuju'uyäp coo ja'a tøyhajt tøø myajñähixøø'y ja'a hajxy tii ca'a jajpä. Caj tøø myajñähixøø'y ja'a hajxy tyijy jajpä. ²⁶ Tøyhajt jaduhñ, Teedy, je'eguiøxpä coo miich mjoot jaduhñ chocy.

²⁷ Mänitä Jesús miänängumbä:

—Tøøçhä nDeedy ja'a tøyhajt xquiøxy yajcøødägøø'y. Cábøch pøn xyhixyhaty, høøch ja'a Dioshuung. Tøyhajt jaduhñ. Jagóoyyøch nDeedy xyhixiä. Y cábøch ja'a nDeedy pøn xyhixyhajtä. Jagóoyyøch jaduhñ nhixiä, høøch

ja'a Dioshuung. Nyajnáhdjábøch pønjátyhøch nDeedy hixyhádäp. ²⁸⁻³⁰ Mijts, pøn jaduhñ ca'a mee'xtugaamb neby hajxy hijty mguhdujthatiän, høøch nguhdujt habøjcäc. Hojiøthøch nmøød; cábøch nyajcumaya'añ. Mänitäs ja'a hoybä weenbä hajxy mbáadät. Cáboch ja'a jemčhpä mapxypä jaduhñ nbáda'aga'añ.

12

¹ Mänitxøø ja'a Jesús hajxy hánajty wiädity trigoni'ibyquiujc poo'xxiøøjooty. Yähó'cäp ja'a Jesús jiamioødhajxy hánajty. Mänit hajxy tiägøøyy trigotøjpä.

² Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ yhiixy, mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Huug hix, xiidsä mmägu'ughajpä trigo hajxy wyi'i tiøjy. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy tii nduunämät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduhñ myiñ cujaay coo ja'a Davidhajxy yäho'pøjcä. ⁴ Mänit hajxy tiägøøyy Diostøgooty. Mänitá Diostsajcaagy hajxy quiaaayy, ja'a teedyhajxy hánajty tøø quiuy-oxó'øyäbä. Cabä cuhdujt hánajty pøn miøødä coo hajxy quiáyät ni ja'a Davidhajxy. Jagoooyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hánajty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵ Jaduhñ cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miädia'aguian coo ja'a teedyhajxy tsajtøgootypä quia'a nä'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøøjooty; y cab jaduhñ ñejpiä. ⁶ Y høøch, maas møc-høch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä quejee ja'a tsajtøjc. ⁷ Caj mijts mwiinjuø'øy waamb ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añ: “Mänáambøch jaduhñ coo hojiøot hajxy mmøødhádät; cáboch jaduhñ nmäna'añ coo animal hajxy myóxät ja'a høøchcøxpä.” Coo hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät, cabä jáya'ay hajxy nä'ä nägøødä mwiingapxpédät.

⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän.

⁹ Mänitá Jesús jim choññ. Mänit tiägøøyy tsajtøgooty. ¹⁰ Jiibiä mähdiøjc hánajty tu'ug; cø'ødø'øds hánajty tu'nax. Jiibiä fariseoshajxy hánajty näje'le tiänaabiä. Mänitá Jesús miäyajtøwä:

—Nej, hoy jaduhñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduhñ miänaañ, yhøxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. Coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjooty, mänitá Jesús hajxy hánajty yajtsuma'añii.

¹¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Hoy pues. Coo pøn mieeg quiuga'awø'øy nøøjutjooty ja'a poo'xxiøøjooty, mänit hajxy nøcxy yajpádsømy, túhmäts. ¹² Y maas tsoobaatp ja'a jáya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduhñ coo jáya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹³ Mänitá Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänit xiajtøøyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpän. ¹⁴ Mänitá fariseoshajxy tiøjpádsøømy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

¹⁵ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädoyhajty, mänit jim choññ. Mänitá jáya'ay may piadu'ubøjcy. Mänitá Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy nägøxiä. ¹⁶ Mänit jaduhñ miänaañ coo hajxy quia'a nägápät pøn je'e. ¹⁷ Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Isaías jecy miänaañ, ja'a Diosquexypä. Dios jaduhñ mänaamb:

¹⁸ Høøchä nmoonsä hádaa, ja'ačh tøø nwiimbíyyäbä.

Ndsøjpiøch jaduhñ. Jootcújc-høch nnijiäwø'yii yø'øgøxpä.

Nbáda'agáambiøch ja'a nhEspíritu maa yø'øjän.

Høøch nguहुdujt jaduhñ xyajwiingapxø'øwáanäp maa ja'a jäya'ayhajxy nägøxiän.

19 Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ caj jioga'añ.

Hahuum jaduhñ wiädita'añ cajptooty.

20-21 Jiootcapxmøcpøgaamby pøñ hobiä nejpiä mäbøjp.

Mäbøgåänäxäp ja'a miädia'agy ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

Mänit jaduhñ tiägø'øwa'añ hoyhanehmä.

22 Mänitä mähdiojc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Wiindsä mähdiojc hänäjty, møød hänäjty yhuumä, møød ja'a møjcu'uba'am hänäjty miøødä. Mänitä Jesús jaduhñ yajnähwaach, yaghijxø'cy, yajcapxø'cy. 23 Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayya:

—Nej, David yhap yhocäda'a yøøduhnä.

24 Coö ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coö yøø craa ja'a møjcu'uwiinmahñdy jaduhñ miøødä, paadia møjcu'uba'am jaduhñ yajnähwa'açh.

25 Ñajuøøbiä Jesús hänäjty nebiä fariseoshajxy hänäjty wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coö ja'a tu'hagajptpä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägöyyäp ja'a quiajpthajxy jaduhñ. Y coö ja'a tu'ugtøgootypä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cab hajxy hoy yhjñät tu'ugtøgooty. 26 Jaanä jaduhñduhmä, coö ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, tägöyyäp ja'a wyiinmahñdyhajxy jaduhñ. 27 Hoorä, mijts jaduhñ mänaamb coöçh ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh ja'a møjcu'uwiinmahñdyhaam. Coö häxøpy jiaduhñä, maa mijts ja'a mjamiøød ja'a wiinmahñdy hajxy piaady coö ja'a møjcu'uba'am hajxy yajnähwa'açh. Hamdsoo hajxy myajcähxø'øgy coö ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. 28 Pero høøch, Dioshespírituhámhøch ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh. Cähxø'p jaduhñ coö tøø yhabaatnä coö ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

29 'Coö ja'a møjcu'u xquia'a yajmäjädá'agät, cabä miäjaa jaduhñ mbøjät.

30 Pøñhøch jaduhñ xquia'a møødpädø'p, høøch nmädsip je'e. Y pøñhøch jaduhñ xquia'a møødtuumb, xmiähahñájpoçh je'e.

31-32 'Je'eguiøxpøch mijts jaduhñ nnäma'ay, coö pøñ jaduhñ tiu'udägöyyät, hoy jaduhñ ñähwá'adsät, höyhøch jaduhñ xjia nänømy, høøch ja'a Diosquexypä. Pero coö pøñ jaduhñ ñänømät ja'a Dioshespíritu, cab jaduhñ mänaa ñähwa'adsa'añ.

33 'Mhøxcábäp hajxy jaduhñ pøñ ja'a howyiinmahñdy møød; je'eds hoy wädijp. Pøñ ja'a howyiinmahñdy ca'a møød, cab hoy wiädity. 34 Jaduhñ mäwiinäts mijts hajxy mjatcø'øy nebiä tsahñdiän. Paadia hoybä hajxy mga'a mädia'aga'añ, coö ja'a haxøøgwiiinmahñdy hajxy mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a mmädia'agyhajxy jaduhñ chohñda'agy. 35 Jaaya'ay hojiäya'aybä, hoy jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coö ja'a howyiinmahñdy miøødä quiopcooty. Pero jaaya'ay ca'a hoybä, häxøøg jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coö ja'a häxøøgwiiinmahñdy miøødä quiopcooty. 36 Chaath mijts nnäma'ay, coö jaduhñ yhabaadät coö ja'a Dios hänäjty yajnähdija'añ, mänitä Dios hajxy xmiäyajtøwa'añ waambaty hajxy hänäjty tøø mgapxtägooy, hoy hajxy jaduhñ tøø mja nää' wiingapxnaxy. 37 Pø haxøøg hajxy hänäjty tøø mmädia'agy, mänit Dios hajxy xpiäda'aga'añ häxøøgtuum. Pø hoy hajxy hänäjty tøø mmädia'agy, mänitä Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodiium.

³⁸ Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a fariseoshajxy näje'e mөөдä ley-yajnähixөөбиәhajxy:

—Wiindsón, hõjts ja'a hijxtahnd huuc yaghíjác ja'a hoy-yagjuóõñäbä.

³⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxөөг hajxy jiatcөөy; cabä Dios hajxy chocy. Ja'a hijxtahnd hajxy mja wi'i yhixaamby. Jagooyyá hajxy jaduhñ mhixa'añ nebiä hijxtahnd jecy quiähxө'quiän ja'a Jonáscөxpä, ja'a Dios jecy quiéjxäbä. ⁴⁰ Ja'a ballenajoodooty ja'a Jonás yhiyty tägөөгxөө tägөөгtsuhm. Jaduhñäts hөөч nhidaambä naaxjutjooty tägөөгxөө tägөөгtsuhm, hөөч ja'a Diosquexypä. ⁴¹ Coö ja'a Jonás jaduhñ piädsөөmy ballenajoodooty, mänitä Diosmädia'agy hoy yajwa'xy maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Nínive. Coö hajxy jim miädooyy, mänit hajxy miäböjcy. Mänitä yhaxөөгwiinmahñdy hajxy ñajtshixөөyy. Y cabä Jonás möjtuumg hijty jaduhñ jiaty mөөдä. Maas möjtuumghөch nmөөдä hөөч. Pero cábөch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. Coö jaduhñ yhabäadät coö hajxy hänäjty yajnähdija'añii, mänit hajxy ñäma'awa'añii coö hajxy jaduhñ piäda'agöøjät haxөөгtuum. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ mäna'anaamb, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä Nínive. ⁴² Jaduhñdsä to'oxiөc miäna'anaambä, ja'a jecy gobiernhäjtäbä jäguemnaax ja'a jөөmbojmanajpä. Mänitä Salomón hoy miämädoowhity, j'eguioxpä coö ja'a Salomón hänäjty jiaanч теһm quihwijiä. Y cabä Salomón ja'a möjtuumg hijty jiaty mөөдä. Maas möjtuumghөch nmөөдä hөөч. Pero cábөch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

⁴³⁻⁴⁵ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxөөгwiinmahñdy hajxy miөөд. Y coөч nmädia'agy hajxy xquia'a mäböjçät, maas haxөөг hajxy jaduhñ jiädät. Jaduhñ mäwiinäts hajxy jiädät nebiä jäya'ay möjcu'umөөдpän. Coö ja'a möjcu'u jiiy piädsөmät maa jaaya'ay quiopcän, mänitä poo'xtaact nөcxy jäguemduum yhөxta'ay maa ja'a тө'өdsnähgapän. Coö ja'a poo'xtaact jim quia'a päadät, mänit miäna'ana'añ: “Mejor nnä'ägä nөcxtägächhөch maaч nhuuc tsohmбän.” Coö jaduhñ wyiimbidät, mänitä jäya'ay quiopc jaduhñ piäatät nebiä yajwa'adstөjçän, ja'a yajxón төө pie'edyijäbä. Mänitä jiamiөөд nөcxy juxtuyc jiaac woy, ja'a maas haxөөgpä. Mänit hajxy nägөxiä tiägөөy maa jaaya'ay quiopcootiän. Y maas haxөөг jaaya'ay jaduhñ jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶ Jimnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänäjty miөөdmädia'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch mөөдä piuhya'ayhajxy. Jim hajxy miähmөөyy төba'am. Ja'a Jesús hajxy hänäjty miөөdmädia'agaamby. ⁴⁷ Mänitä Jesús hoy ñäma'ayii:

—Xiidsä mdaj xmiөөdmädia'aga'añ төba'am mөөдä mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pөnhөch ndajhajpy; pөnhөch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹ Mänitä jiamiөөд ñädsiiwөөyy. Mänit miänaañ:

—Hөөч ndaj yөө; hөөч nbuhya'ay yөө. ⁵⁰ Pөnhөch ja'a nDeedy miädia'agy xquiidiuunäp ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwiinäts hajxy je'e nébiөch nbuhya'ayän, nébiөch nbuhdo'oxiän, nébiөch ndajjän.

13

¹ Mänitxөө ja'a Jesús jim chohñ төgooty. Mänit jim miejch mejypia'a. Hoy jim yhäñaaguiäda'agy. ² Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesús hänäjtiän. Mänitä Jesús tiägөөyy barcojooty. Hoy jiiy yhөxta'agy. Cөjxä jäya'ayhajxy

jim miähmø'oy pu'uwiing. ³ Mänitå Jesús tiågøøyy yajnähiçøøbiå madiu'u. Måbaadyhaam jaduħñ yajnähiçøøyy. Mänit miånaañ:

—Mänitå jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippå. ⁴⁻⁸ Coø ja'a tøømd tiågøøyy wøjpå, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam, näje'e quiahy tsaanähgøxp, näje'e quiahy haptiooty, näje'e quiahy maa ja'a hoñaaxån. Ja'a jim cåhwåbå tu'haam, yajpäðø'c ja'a muuxyhajxy je'e. Ja'a jim cåhwåbå tsaanähgøxp, paquiå jaduħñ jia mujxy, je'eguiøxpå coø ja'a naax quia'a jaty cøøcå. Coø quiøxxøøjøøyy, mänitå tiøøch, coø ja'a tyicts hånajty quia'a møøðå. Ja'a cåhwåbå haptiooty, ja mujx jaduħñ. Ja yee'c jaduħñ, pero cabå ñå'å tøømbejty. Hiç, ja'a hapyt je'e xaam. Y ja'a cåhwåbå maa ja'a hoñaaxån, may jaduħñ tiøømhajty, näje'e mågo'xhaam, näje'e tägøøghii'xhaam, näje'e hii'xmajc-haam. ⁹ Pøn jaduħñ wiinjuøby, weenç hådaa nmådia'agy xmiåbøjcå.

¹⁰ Mänitå Jesús ñåmejtså ja'a jiamioøðhajxy. Mänit miåyajtøøwå:

—Tii ja'a cu'ug coø myajnähiçø'øyy yajmäbaadyhaam.

¹¹ Mänitå Jesús yhadsooyy:

—Tøø mijts ja'a Dios xyajwiinjuø'øyy nebiaty yhane'emy. Cab hijty ya-wiinjuø'øyy. Y yø'ø cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuø'øwa'añ. ¹² Pøn madiu'u jaduħñ møøð, maas may jaduħñ mio'owa'añii. Pero pøn weençtiå møøð, pøgåañåxåp je'e måduhñtiå jim miøøðå. ¹³ Påadyhöch jaduħñ nmådia'agy yajmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhiçy. Jia wi'i miåmådoowhijpy hajxy, cab hajxy wyiinjuø'øyy, neby hajxy tii quia'a mådoybån.

¹⁴ Tøjiajp jaduħñ yø'øya'aguiøxpahajxy nebiå Isaiå jecy miånaañån, ja'a hijty jegyhajty wådijpå Diosquexy:

Mmåðowaamby hajxy jaduħñ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ;

Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

¹⁵ Tøø hådaa jäya'ayhajxy quiuhxexy;

nebiå cuhnatpån, nebiå wiimbi'idspån hajxy jaduħñ ñibiåda'agyii neby hajxy jaduħñ quia'a wiinjuø'øwåt,

nébiøch nmådia'agy hajxy xquia'a måbøjcåt.

Cooçh nmådia'agy hajxy xmiåbøjcåt,

månitøch hajxy jaduħñ nyajñåhwå'adsåt.

¹⁶ Jootcujc jaduħñ mhity je'eguiøxpå coø hajxy jaduħñ mhixy, coø hajxy jaduħñ mmåðoy. ¹⁷ Tøyhåjtøch mijts nnåma'ay, may ja'a Diosquexyypåhajxy, may ja'a hojiåya'aybåhajxy jia hixaañ nej mijts cham mhixiån. Jia måðowaan hajxy nej mijts cham mmåðoyån.

¹⁸ Huuc måðow hajxy waamb ja'a niippå cwieento miådia'agytiågø'øyy.

¹⁹ Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coø ja'a Diosmådia'agy hajxy miåðoy nebiå Dios yhane'emiån, cab hajxy wyiinjuø'øyy. Mänitå Diosmådia'agy hajxy piøjcåxå ja'a møjcu'ugong. Jaduħñ måwínåts hajxy je'e nebiå tøømd quiahyån tu'haam. ²⁰⁻²¹ Näje'e ja'a Diosmådia'agy hajxy hamuumdu'joot yhuuc ja måbøcy. Pero coø hajxy chaachtiiñii ja'a Diosmådia'agyquiøxpå, mänit hajxy piåðsøømnå. Jaduħñ måwínåts hajxy je'e nebiå tøømd quiahyån tsaanähgøxp. Paquiå jaduħñ tiø'øch je'eguiøxpå coø ja'a tyicts quia'a hity.

²² Näje'e ja'a Diosmådia'agy hajxy yhuuc ja måðoy. Pero jiaanç tehñ jiahmiejchp hajxy jaduħñ hådaa yaabå naaxwiimbå. Jiaanç tehñ yhadsojpy ja'a xåðø'øn hajxy, paadiå Diosmådia'agy hajxy hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduħñ måwínåts hajxy je'e nebiå tøømd quiahyån haptiooty. ²³ Näje'e ja'a Diosmådia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øyy. Hoy hajxy jaduħñ pianøcxy

hamuumdu'joot. Jaduhñ mäwíináts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän hoñaaooty.

²⁴ Mänitá Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä tu'jäya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän maa ja'a ñaañ. ²⁵ Mänitcoods hajxy quiøxy maah'cy. Mänitá miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøjy maa ja'a trig-otøømd hänajty tøø wiøjjiän. ²⁶ Tu'cuhdujty ja'a trigo miujxy møødä cizaña. Coo ja'a trigo xiäbaajøøyy, mänitá cizaña quiähxø'pä. ²⁷ Mänitá jäya'ay hoy ñäma'ayijäm ja'a mioonsähajxy: “Wiindsøn, hodiøømd miich mwøj, túhmäts. Pämaadä yø'ø cizañahujts tøø chooñ.” ²⁸ Mänitá wyiindsøn miänaañ: “Nmädsiphøchäda'a jaduhñ tøø jiatcø'øy.” Mänitá mioonsä miänaañ: “Nej, nõcxäp højts yø'ø cizañahujts nwixiä.” ²⁹ Mänitá wyiindsøn miänaañ: “Caj, cab hajxy mwixät coo ja'a trigo jaduhñ ñä'a mädø'øgø'øwät. ³⁰ Ween yhity; ween tu'cuhdujty yeegy. Coo ja'a trigopux jaduhñ yhabaadät, mänitøch nmoonsä nguexa'añ, weenä cizañahujts hajxy jayøjp quiøxy yajpädø'øgy. Ween hajxy quiøxy haxoch. Mänit hajxy jaduhñ ño'ogät. Mänitá trigo hajxy ñähmädsät. Mänit hajxy piädä'agät tsehxyooty.”

³¹ Mänitá Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä mostazapajcän. Jím tu'jäya'ay tøø ñi'iby maa ja'a ñaañ. ³² Tøyhajt jaduhñ coo ja'a mostazapajc jiaanç tehñ chayyá. Pero coo yeegy, cruty jaduhñ jiaty nebiä quepychaajän. Mäðøyyä ja'a muuxy hajxy nõcxy jím mia'ay yhaajiooty.

³³ Mänitá Jesús miänáangumbä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä to'oxiøjc ja'a tsajcaagyochoo yajmädiø'øyábän harinajooty tægøøgquixøhñdy. Mänit jaduhñ cøxiä yajmäyäbicø'øy.

³⁴ Jaduhñä Jesús ja'a cu'ug yajñähixøøyy haagä yajmäbaadyhaam.

³⁵ Jaduhñds tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy quiujahyyän:

Mäbaadyháamhøch nmädia'aga'añ.

Nyajcähxø'øgáambiøch mädyijjaty hänajty yu'uçhtium hijp mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän; cahnä quiähxø'øgyñä.

³⁶ Mänitá Jesús ja'a cu'ughajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiøjtägøøyy. Mänit ja'a jiamioødhajxy miejch. Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Højts capxwíjjäc ja'a cizañahujtsøxpä.

³⁷ Mänitá Jesús miänaañ:

—Høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä jaaya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän. ³⁸ Y hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ mäwíináts hädaa nebiä naaxän maa ja'a hodiøømd wiøjjiän. Jaaya'ayhajxy hanéhmbä ja'a Diósäm, jaduhñ mäwíináts hajxy je'e nebiä hodiøømdän. Jaaya'ayhajxy hanéhmbä ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíináts hajxy je'ebä nebiä cizañahujtsän. ³⁹ Y ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíináts je'e nebiä jaaya'ay ja'a cizañahujts tøø wiøjjiäbän. Coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíináts je'e nebiä trigo hajxy yajpädø'quiän møødä cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a mioonsähajxy tsajpootypä, jaduhñ mäwíináts hajxy je'e nebiä jaaya'ay ja'a trigo hajxy yajpädø'quiän. ⁴⁰ Coo ja'a naaxwiimbä jaduhñ wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíináts je'e nebiä cizañahujts hajxy ño'quiän. ⁴¹ Mänitøch nmoonsä nhane'ema'añ coo hajxy ween nõcxy yajpädsømy pønjaty ja'a haxøøgwiinmahñdy møød, møødä pønjaty jaduhñ ja wi'i yhadugaamb ja'a

Diosmädia'agy. Jim hajxy yajpädsøma'añii maach hānajt̃y nhane'ema'añān, hōōch ja'a Diosquexypä. ⁴² Mānit hajxy hānajt̃y quiujuipø'owa'añii jøønjooty. Jiiby hajxy jlø'owa'añ xiuuds'añ. ⁴³ Ja'a hajxy jaduhñ howiädijpä, jaanč tehñ miøj jaanč tehñ jiaanč hajxy yhida'añ maa ja'a Tiedy hajxy yhane'ema'añān. Pø jii mmädohndhajxy, mmädöwäp hajxy jaduhñ.

⁴⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwīnāts je'e nebiä jāya'ay maxiädø'ññ tiajø'øyäbān naaxpa'c. Coo pøn piädät, mānitä tia-jøōdiägats'añ. Xoonða'agaamb jaduhñ. Mānit nøcxy tioggy tijaty jim miøød. Mānitä naax nøcxy jiuy maa ja'a maxiädø'ññ tøø piadiān.

⁴⁵ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwīnāts je'e nebiä perlatsaahajuubiān, ja'a jaanč tehñ yajxonbā. Ja'a perlatsaa, pic je'e møød pioobā. ⁴⁶ Coo jaduhñ tu'ug piädät jaanč tehñ chowbā, mānit nøcxy tioggy tijaty jim miøød. Mānitä perlatsaa nøcxy jiuy.

⁴⁷ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwīnāts je'e nebiä hacxjohmđ hajxy piädä'aguiäbān mejjiiooty coo hacx hajxy hānajt̃y jiooma'añ madiu'u. ⁴⁸ Coo ja'a hacxjohmđ jaduhñ yhúdsät, mānit hajxy yhøxwohmðädsømy. Mānitä hacx hajxy wyiimbiy ja'a hojiatypä. Mānit hajxy piäda'agy cachjooty. Mānitä ca'a hojiatypä hajxy ñøøga'adsø'y. ⁴⁹ Jaduhñ mäwīnāts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbā wyiimbida'añ. Mānitä Dios ja'a mioonsähajxy wyiimbiwa'añ ja'a hojiäya'aybā. ⁵⁰ Pøn ca'a hojiäya'ay, je'e hajxy cujuipø'øwāanāp jøønjooty. Jiiby hajxy jlø'owa'añ xiuuds'añ.

⁵¹ Mānitä Jesús miānaañ:

—Nej, mwiinjuøøby hajxy jaduhñä.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøn, nwiinjuøøby højts jaduhñ.

⁵² Mānitä Jesús miānaangumbā:

—Coo ja'a ley-yajnähixøøbiähajxy tiägø'øwät habøjpä nebiä Dios yhane'emiān, mejtstu'u ja'a mädia'agy jaduhñ jiada'añ møødä jecypä møødä jemybiä. Jaduhñ mäwīnāts je'e nebiä cudøjc madiu'u miøødhātiābān, møødä jemybiä møødä jecypä.

⁵³ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpädøøyy, mānit jim chohñ. ⁵⁴ Mānit miejch maa ja'a yhamdsoo cajptān. Mānit tiägøøyy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Mānitä jāya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mānit hajxy miānaañ:

—Maa yø'ø wiinmahñdiäda'a tøø yhabøcy. Nebiä hoy-yagjuøøñäjatypä jaduhñ yajcähxø'øgy. ⁵⁵ José yhuung yø'ø, yø'ø tsejtspä pujxpä. María ja'a tiaj xiøhaty. Jue'e piuhya'ayhajxy xiøhaty, Jacobo, José, Simón, møødä Judas.

⁵⁶ Yaa hajxy chāna'ay maa højts ngajptān møødä piuhdo'oxyhajxy. Pāmaadā yø'ø wiinmahñdy yø'øduhmä tøø yajtsooñ.

⁵⁷ Mānitä Jesús miädia'agy quia'a mǎbøjcāxa. Mānitä Jesús miānaañ:

—Homiaajä ja'a Diosquexy wiädity, cumāayyāp jaduhñ. Pero cab jim quiuymayii maa yhamdsoo naax maa yhamdsoo tøjcān.

⁵⁸ Cabä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim jiaty yajcähxø'cy, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hānajt̃y quia'a mǎbøjcāxä.

14

¹ Mānitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús hānajt̃y jim wiädity. Ja'a Herodes, jim hānajt̃y je'e guiobernadorhaty Galileanaaxooty. ² Mānitä Herodes ja'a mioonsä ñāmaayy:

—Juan mäyajnäbejpäda'a je'e. Tøøda'a jiuypioçy. Paadiä mœcmäjaa jiaançh tehñ miøødä.

³⁻⁴ Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hänajty yajtsumyii. Tøø ja'a Juan hänajty quiø'øxoçhiï cadenahaam. Paadiä Juan jaduñ chuumä coo ja'a Herodes hänajty tøø ñäma'ay coo jaduñ quia'a hoyyä coo ja'a Herodes ja'a piuhya'ay tio'oxioçj miøødtsänáayyät. Jue'e ja'a Herodes piuhya'ay hänajty xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a Felipe tio'oxioçj hänajty xiøhaty, Herodías. ⁵ Jaduhñä Herodes hänajty tiajy miay coo ja'a Juan hänajty yagho'oga'añ. Pero jaançh tehñ chähgøøby ja'a Herodes hänajty. Ja'a cu'ug hänajty chähgøøby je'eguiøxpä coo ja'a cu'ughajxy hänajty miäna'añ coogä Juan ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xy.

⁶ Mänitä Herodes jiumøjt jaduñ piejtä. Jimä Herodes hänajty yhäña'ay møødä pawoy pawichpähajxy. Mänit hajxy tiägøøyy wiinhéjtsäbä. Ja'a Herodías yhuung jaduñ tägøøyy hejtspä. Mänitä Herodes xioondaacy nägø'ø nädecypiä. ⁷ Mänitä Herodes ja'a quixy yajwiinwaanøøyy:

—Hotyijä miïch xmiäyujwá'anät, nmó'owäbøch miïch jaduñ.

⁸ Mänitä quixy ja'a tiaj hoy yhawaanä. Mänitä tiaj jaduñ miänaañ coo ja'a Juan mäyajnäbejpä quiopc jaduñ miäyujwá'anät. Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan mäyajnäbejpä quiopc móøyyäc texyjooty.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Herodes jiootmadiägøøyy nägø'ø nädecypiä. Pero tøø hänajty miäna'añ jäya'awyinduom coog hänajty yega'añ hotyijatiä. Mänit yhanehmy coo ja'a Juan quiopc yhøxpújäxät jiiby pujxtøgooty. ¹¹ Mänitä Juan quiopc yajnøcxäxä texyjooty maa ja'a Herodeshajxiän. Mänitä quixy miooyyä. Mänitä quixy ja'a tiaj hoy mio'oy.

¹² Mänitä Juan ñäxäwa'ay yo'tuc hoy quiøøyyäxä; ja'a Juan miägu'ughajpähajxy jaduñ hoy quiø'øy. Mänitä Juan hajxy hoy yajnaaxtägø'øy. Mänitä Jesús hajxy hoy yhawaanä cooc ja'a Juan hänajty tøø yagho'ogyii.

¹³ Coo ja'a Jesús jaduñ miädoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim chohñ barcojooty nidiuhñ. Mänit ñøçxy hanidiuhmduum. Mänitä cu'ughajxy miädoyhajty cooc ja'a Jesús hänajty jim tøø chooñ. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajptooty. Tecy-yo'oy hajxy pianøçxy. Jayøjp hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänajty ñøçxiän. Mänitä Jesús piamejch høxhaam. ¹⁴ Coo ja'a Jesús piädsøømy barcojooty, mänitä majiäya'ay yhiixy. Mänit ñäxuu'ch. Mänitä pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy. ¹⁵ Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy piamejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøø chuijø'øy y cabä tøjcy yaa. Quejxwiimbit yø'ø jäya'ayhajxy; weenä caagy hajxy nøçxy jiuyc cajptooty.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijts jaduñ ween myajcáyät.

¹⁷ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä. Jagooyyä højts ja'a tsajcaagy mägoøxyä nmøødä chaadsä hacx metscä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämiñxä yø'ø.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy coo hajxy ween yhøxta'agy møøwyiing. Mänitä tsajcaagy quiøøçhooyy møødä hacx. Mänit yuughee'py çøxp. Mänit miänaañ:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøoyy. Mänitä miägu'ughajpähajxy miooyy. Mänit hajxy hoy yajwa'xy majiäya'ayhagujc. ²⁰ Nägøxiä hajxy jaduhñ quiaaay cu'uxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä tsajcaagyhaguujc hajxy yajpädø'cy majmejtscach. ²¹ Nämägøoxmil hajxy quiaaay haagä ya'adiøjc. Hawiingä to'oxiøjc-hajxy møødä pigäna'c-hajxy.

²² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy coo hajxy ween tiägø'oy barcojooty, coo hajxy ween ñøønaxø'ogy. Mänitä Jesús ja'a majiäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. ²³ Mänitä Jesús ñøcxy nidiuhñ tunñähgøxp Diospa'yaaxpä. Coo quioodsøoyy, jimñä Jesús hänäjty nidiuhñ tunñähgøxp. ²⁴ Ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy, mejyquuijc hajxy hänäjty tøø miech barcojooty. Møc hajxy hänäjty jiojcbujoø'oy; paadiä nøø hänäjty miojädseembejty barcomøjc. ²⁵ Coodsnä Jesús tiu'ubøjcy tecy-yo'oy. Mejywyiing jaduhñ yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän. ²⁶ Coo ja'a Jesús hajxy yhiixy coo hänäjty yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänit hajxy chähgøø'yaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Høøch ja'a Jesús.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsón, pø miich ja'a Jesús, høøch huuc hanéhmäc cooch jimñ mnøcxät yo'oy maa miichän.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Minxä.

Mänitä Pedro piädsøømy barcojooty. Mänit tiägøoyy yohbiä mejywyiing. Jim hänäjty ñøcxa'añ maa ja'a Jesúsän. ³⁰ Coo jäwøoyy coo møc piojy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänit tiägøoyy quiimbä. Mänit yaaxy:

—Wiindsón, høøch yajpädsøømäc.

³¹ Mänitiä ja'a Jesús ja'a Pedro quiø'ø miajtsä. Mänit miänaañ:

—Caj miich mhuuc mäbøjpä. Tiich nmädia'agy coo xquia'a mäbøjcä.

³² Coo ja'a Jesús tiägøoyy barcojooty møødä Pedro, mänitä poj yuungøoyy.

³³ Mänitä Jesús hajxy wyiinjjcädaacy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøyhajt miich mDioshuungä.

³⁴ Mänit hajxy miejch mejyhawiimb maa hänäjty xiøhatiän Genesaret.

³⁵ Coo ja'a Jesús yhøxcajpä ja'a jäya'ayhajxy jimñä, mänitä mädia'agy tiägøoyy wädijpä coo ja'a Jesús jimñ tøø miech Genesaret. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. ³⁶ Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a wyitpa'a hajxy ween ñähdoonä. Coo hajxy jaduhñ ñähdoonñ, mänit hajxy miøcpøjcy.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajñähixøøbiähajxy näje'e. Jerusalén hajxy hänäjty choonñ. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

²—Yø'ø mmägu'ughajpähajxy, tii ja'a cuhdujt hajxy coo quia'a cudiuhñ nebiä jecyjiäya'ayhajxy xyajmämähmøøyyäm. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cø'øbujp hajxy hijty coo hajxy hänäjty quiaya'añ. Jaduhñ hajxy hijty quiuhdujthaty. Pero yø'ø mmägu'ughajpähajxy, cab hajxy jaduhñ quiuhdujthaty.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero mijts, cabä Dios miädia'agy hajxy myajtuunä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuumby. ⁴ Ja'a Dios jaduñ mänaañ coo ja'a ndaj ndeedy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ miänaambä, coo pøn ja'a tiaj ja'a tieedy haxøøg ñänómät, tsipcøxp jaduñ yho'oga'añ. ⁵⁻⁶ Pero wiing mijts mmänaambä. Mijts jaduñ mänaamb coo jaduñ yhooyä coo ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduñ mnämä'awät: “Cábøchä xädøøñ nmøødä cooch mijts nbuhbédät. Tøøchä Dios ngøxy mo'oy mäduhñtiä mijts hijty nmo'owa'añ.” Coo hajxy jaduñ mmäna'añ, cabä Diosmädia'agy hajxy hänäjty myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy hänäjty myajtuumby. ⁷ Jaduhñ mäwiinäts mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän. Pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Mijtsøøxpä ja'a Isaías Diosqueyxpä jecy miänaañ:

⁸ Nä'ä mänaamb hajxy jaduñ cooc tyijy hajxy xwyiingudsähgøøy hamuumdu'joot.

⁹ Xiøøbä hajxy jaduñ ñä'ä mäna'añ; cábøch nmädia'agy hajxy xñä'ä panøcxä. Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajwiinhixøøby, nømä Dios miäna'añ.

¹⁰ Mänitä Jesús jäya'ay may miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Huuc mädw hajxy, huuc wiinjuø'ow hajxy. ¹¹ Mädyijaty tågøøby mhaawjooty, cab jaduñ xyajtägøyyät. Je'eduhñ xyajtägøyyäp mädyijaty pädsøømb mhaawjooty.

¹² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Cabä fariseoshajxy yhojiäwø'øy coo jaduñ tøø mmäna'añ.

¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädyijátyhøch nDeedy tsajpootypä tøø quia'a päda'agy, cab jaduñ yhoø'owa'añ. ¹⁴ Weends yø'ø fariseoshajxy yhity. Jaduhñds hajxy wiädity nebiä haagä wiindspän coo hajxy ñibiawoyii. Nämetsc hajxy nøcxy wiocca'ay.

¹⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'øy. Højts capxwíjác.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, ni mijts tii mga'a wiinjuø'øyñä. ¹⁷ Jaduhñds je'e, mädyijaty tågøøby mhaawjooty, jiiby jaduñ yhäda'agy mjoodooty. Mänitä jaduñ piädsøømdägach. ¹⁸ Pero mädyijaty jaduñ pädsøømb mhaawjooty, jiiby jaduñ chohñda'agy mgopcooty. Je'eduhñ xyajtägøyyäp. ¹⁹ Haagä ji-ibiä haxøøgwiinmahñdy chohñda'agy mgopcooty hoñä'ä mädyiibä. Je'eduhñ xøhaj ja'a haxøøgwiinmahñdy, ja'a jäya'ay-yagho'ogyiibä, møødä meeçhiibä, møød coo wiingjäya'ay tio'oxiøjc mmøødtsänäyyät, møød coo mhøhñdá'agät, møød coo häna'c haxøøg mnänómät. ²⁰ Je'eds jaduñ xyajtägøyyäp. Pero coo mgáyät jaguiø'øbuju, cab jaduñ ñeipiä; cab jaduñ xyajtägøyyät.

²¹ Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä Canaan maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tiro møødä Sidón. ²² Mänitä Jesús tadjäya'ay tu'ug ñamejtsä. Jim hänäjty chäna'ay Canaan. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, miich ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøch näxuu'tsäc. Tøøch ndo'oxyhuung miaçhii ja'a møjcu'u. Hanaxiä jaduñ chaaçhtiuñi —nøm je'e yaaxy.

²³ Cabä Jesús yhadsooyy. Mänitä ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huuc quejxiwimbit yø'ø tadjäya'ay. Tsaachyáaxäp jaduñ xpiawädíjtäm.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Yáayyøçhä Dios tøø xquiexy maa hädaa judiøshajxiän. Cábøch wiingtuum tøø xquiexy.

²⁵ Mänitä tadjäya'ay ja'a Jesús wyiinjjicädaacy. Mänit nãmaayy:

—Wiindsøñ, tunä mayhajt. Høøçh puhbéjtäc.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhooyä coochä huc tsajcaagy nmó'owät mädyii ja'a pigäna'c-hajxy quiaayaamby.

Ja'a judiøš Jesús yajmäbaat nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judiøshajxy, je'eduhñ yajmäbaat nebiä hucän. ²⁷ Mänitä tadjäya'ay miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo jim quia'ay maa ja'a wyiindsøñ ja'a mieexän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájthøch miičh nmädia'agy xmiäböjçä. Weenä mhuung miøcpøcy.

Mänitiä ja'a yhuung jiaançh møcpøjcy.

²⁹ Mänitä Jesús jim chohnä. Mänit nøcxnä maa ja'a mejypia'ajän, ja'a xøhjäpä Galileä. Mänit hoy piety tunnähgøxp. Mänit yhøxtaacy.

³⁰ Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesúsän, møødä pa'amjäya'ay, møødä cø'ømucypiä tecymiucypiä, møødä wiindspä, møødä huumbä. Mänitä Jesús yajmäbaadøoyy. ³¹ Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy coo hajxy jaduhñ yhihxyc coo ja'a huumbähajxy tøø quiapxø'øgy, coo ja'a cø'ømucypiähajxy tøø yhojø'øy, coo ja'a tecymiucypiähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a wiindspähajxy tøø yhi-jxø'øgy. Mänit hajxy miänaañ coogä Dios miøjjä jiaançhä.

³² Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a miägu'ughajpä. Mänit miänaañ:

—Nnäxú'chpøch yø'øya'ayhajxy. Tägøøgxøøjøch hajxy tøø xpiawädity, y cabä caayyøøc hajxy miøødä. Cábøch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiøjcän coo hajxy maa tiu'ugädäwät.

³³ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miänaañ:

—Pero maadsä cay hajxy jaduhñ nnä ä páatämät maa yø'øya'aguiøxphajxiän. Pactuümäda'a yaa.

³⁴ Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägøøg.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy yhøxtá'agät naaxwiin.

³⁶ Mänitä tsajcaagy quioondsooyy møødä hacxhuung. Mänitä Dios nãmaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidøøyy møødä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän. ³⁷ Mänit hajxy quiaayy cu'uxiä nägøxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy-haguijc hajxy yajpädø'cy juxtujcach. ³⁸ Nämädaaxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy quiaayy. Pagaayy ja'a to'oxiøjc-hajxypä møødä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduhñ yajnajuø'øy nanaagä hajxy hånajty je'ebä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiägøøyy barcojooty. Mänit nøcxyc Magadännaaxooty.

16

¹ Mänitä Jesús nãmejtsä ja'a fariseøshajxy näje'e møødä saduceøshajxy. Mänitä Jesús nãmaayyä coo hijtahnnd ween yajcähxø'øgy jim tsajpootyp.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ coo ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i jiojcapxø'owa'añ. ² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hänäjty chuujo'oy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ.” ³ Y coo hänäjty jiojcapxø'oy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Tøø wyiimbøcy; tu'uwaamb.” Mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahnd hajxy mwiinjuø'oy ja'ačh chaa nya-jcäyxø'piä. Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy. ⁴ Hijxtahnd hajxy jaduhñ yujwaamby, pero cab hajxy mio'owa'añii. Jagooyyä hajxy jaduhñ yaghixa'añii nebiä Jonás jecy jiajty yhabejtiän.

Mänitä Jesús jim jiäwaach. Mänit jim tiu'ubøjcy.

⁵ Mänitä Jesús hajxy miejyñajxy. Pero jiahdiägooyy ja'a quiaaayøøc hajxy, ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc mädoow hajxy. Cabä fariseos chajcaagychooyhajxy yhooyä, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä.

⁷ Mänitä miägu'ughajpähajxy tiägøøyy mädiaacpä:

—Paady jaduhñ miäna'añ, coo ja'a caayyøøc hajxy nga'a jahmiejtsäm.

⁸ Najuøøby ja'a Jesús hänäjty nebiaty hajxy hänäjty miädia'agy. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mwi'i miädia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a møødä. Cábøchä nmädia'agy hajxy jaduhñ xñä'ägädä mäbøjcä. ⁹ Cahnøch nmädia'agy hajxy wyiinjuøøyyä. Cab hajxy jaduhñ mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägooxpä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämägooxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cy. ¹⁰ Ni jaduhñ hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtujpä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämädaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cumbä. ¹¹ Cooč jaduhñ nmänaañ coo ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, coo ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, cábøch tsajcaagychooy hänäjty ndehmñ ñänøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

¹² Mänit hajxy wyiinjuøøñä tii Jesús hänäjty miädiaacpyy. Ca'a chajcaagychooyä hänäjty tiehmñ miädiaacpyy, ja'a hajxy jajtsajcaagyquiojpiä. Jaduhñ hänäjty miädia'agy cooc ja'a fariseos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä, cooc ja'a saduceos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä.

¹³ Mänitä Jesús hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Waambátyhøch ja'a cu'ughajxy xñänøømy pøñhøch høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e ja'a cu'ughajxy miäna'añ cooc miich mJuan mäyajnäbejpä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mhElíasä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mJeremíasä, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwä'xäbä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mDiosquexiä.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijtsäts, wáambøch mijts xñänøømbä.

¹⁶ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Miich je'e ja'a Cristo. Miich ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jim tsajpootypä. MDioshuung miich.

¹⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miičh Simón, Jonás miičh xyhuunghajp. Caj miičh pøn tøø xyhawaanä cooch nDioshuungä. Ja'a nDeedyhöch tøø xyhawaanä, ja'a jim tsajpootypä. Paady miičh hoyhajt weenhajt mbaada'añ. ¹⁸ Miičh jaduhñ nnämaaby coo miičh mxøhata'añ Pedro; je'edu'unñ ñänøømby “tsaa.” Miičhcøxpøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy may xmiäbögaanä. Hoy hajxy cu jia ho'og, caj hajxy jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp. ¹⁹ Nmo'owäämbiøch miičh cuhdujt cooch miičh nmädia'agy xyajwá'xät nébiøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäböjcat. Dios jaduhñ xñajtscapxø'øwääñap nebiaty ja'a jäya'ayhajxy mhané'emät coo hajxy jaduhñ ween quiudiuñ, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'øwät.

²⁰ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä yhanehmy coo hajxy ween quia'a mädia'agy coo je'e Cristo.

²¹ Mänitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawäänäbä ja'a miägu'ughajpähajxy cooc hñajty jim ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hñajty jim yajtsaächpøga'añlijäm ja'a martuumädøjc møødä teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajñähixøøbiädøjc. Mänit miänaambä cooc hñajty yagho'oga'añii, pero cumäaxcäc hñajty jiuypjøga'añ.

²² Mänitä Pedro ja'a Jesús yajwooduuty. Mänitä Jesús wyiingugapxøøyyä:

—Wiindsøn, cab jaduhñ yhooyä miäbaadä coo jaduhñ mjädät mhabätät.

²³ Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Naxyhöch miičh xjijøjcapxø'øy. Jaduhñ miičh mwiinmahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhatiän. Caj miičh mwiinmahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiinmahñdiän.

²⁴ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpä:

—Pønñhöch nmädia'agy jaduhñ xpiaadu'ubøgaanäp, weenä yhamdsoo cuhdujt ñajtshixø'øy; ween jaduhñ chaačhpøjpät nébiøch ndsaächpøga'añän; weenčh nmädia'agy xjijøjtägøøyyä. ²⁵ Pøn yhamdsoo wiinmahñdy ja wi'i yaghidaamb, cuhdägoyyaamb je'e. Pero coo pøn jaduhñ yhö'ogät ja'a høøčhcøxpä, nä'ägä hodiium je'e nøcxy miähmø'owa'añ. ²⁶ Coo pøn jaduhñ quiuhdägöyyät, hoy jaduhñ yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj tii piaada'añ. Cabä jjugyhajt jaduhñ piaadaañnä, homiäduhñtiä xädø'øn cu jia yec.

²⁷⁻²⁸ Cädaactägatsäämbøch yaa, høøčh ja'a Diosquexypä. Ja'a Diosmóonsøch nmøødcäda'agaamby, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Møødhøch nDeedy quiuhdujt jaduhñ ngädaactägatsa'añ. Mänitøch ja'a jugyhajt hñajty njaac mo'owa'añ pønjayt hñajty hoy tøø wiädity. Pero pønjayt hñajty hoy tøø quia'a wädity, je'eds hajxy hñajty yajcumäowääñap. Mänitøch ndägø'owa'añ hanembä. Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooch hñajty ngädaactägatsa'añ, mänitøch hajxy näjë'eyyäm xyhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä. Cajnä hajxy hñajty yho'ogyñä.

17

¹ Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy tunñähgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch Juan. Nämädaaxc hajxy jaduhñ ñøcxy møødä Jesus. ² Mänitä Jesús wyiing iajty maa ja'a Pedro wyiinduuhajxiän. Jaduhñsä wyiin jijøp cøjx jiaty nebiä haambän. Mänitä wyit hobioob jiajty. ³ Mänitä Moiséshajxy ñäguehtøø'xy møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødmäiaacpä. Coo hajxy yhiixä, ⁴ mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, hoyooyy jaduñ coo hõjts yaa tõe nbéjtäm. Põ chojpiä mjoot jaduñ, ween hõjts tõjquemyhuung tägõõg nhuuc hädiuñ ja'a mijsctõxpä cõjtu'ug; tu'ug miich mje'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵Mädiaaccujc ja'a Pedrohajxy ñähgädaacpejtä ja'a nämä'a. Hajajp ja'a nämä'a hänäjty. Mänit hajxy miädooyy quiapxy nämä'ajooty:

—Hõõch nHuung hädaa; njaanç tehñ chõjpiõch. Xyagjootcugõõbiõch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶Coo ja'a Pedrohajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miägutscädaacy naaxwiin. ⁷Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayä:

—Pädõ'õg hajxy; ca'a hajxy mdsähgõ'õy.

⁸Mänit hajxy piädõ'cy. Mänit hajxy yhiwxwädiyty. Cab hajxy põñ yhiixy; jagooyä ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhiixy.

⁹Mänit hajxy miänajcy tunñähgõxp. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy põñ mhawäänät nebiaty hajxy jim tõe mhixy tunñähgõxp, hõxtä cõonõch hänäjty tõe njujypiojtägach, hõõch ja'a Diosquexypä.

¹⁰Mänitä Jesús hajxy miäyajtõoyy:

—Yõ'õ ley-yajñähixõõbiädõjc, tii hajxy coo miäna'añ cooc ja'a Elías miejtsõ'õga'añ.

¹¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tõyhajt jaduñ coo ja'a Elías hijty miejtsõ'õga'añ. Mänit hijty cõxiä wiinä yaghoyõ'õwa'añ. ¹²Pero mijs jaduñ nnämaaby coo ja'a Elías tõe jia hoy; pero caj yhõxcajpä. Jaduñ tiuunä nebiä jäya'ay jioothajxy chojjuiän. Jaduñch hajxy xchaaçhtiunaambä, hõõch ja'a Diosquexypä.

¹³Mänitä Pedrohajxy wyiinjuõõñä coo ja'a Jesús ja'a Juan mäyajñäbejpä hänäjty miädia'agy.

¹⁴Mänitä Jesús hajxy miejch maa ja'a jäya'ayhajxy miayyän. Mänitä tu'jäya'ay ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitä Jesús ñämaayä:

¹⁵—Wiindsón, hõõch nhuung näxúu'tsác. Mayhooc jaduñ tõe quiäday pojmoõd. Hanaxiä jaduñ chaaçhpõcy. Naxy jiõõngädawõ'õy; naxy ñõõgädawõ'õy. ¹⁶Yaaçh tõe nja yajmeh maa miich mmägu'ughajpädõjcän, pero cab hajxy hijty yajñähwa'adsa'añ.

¹⁷Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj mijs mnä'ägä mäbõcy. Cábõch nmee'xtugaannä cooch mijs njaac mõõdhidät. Mämín ja'a pigäna'c yaa.

¹⁸Mänitä Jesús ja'a mõjcu'u yhojy. Mänitiä ja'a pigäna'c ñähwaach.

¹⁹Mänitä Jesús hawiing ñämaayä ja'a miägu'ughajpädõjc.

—Tii hõjts ja'a mõjcu'u hijty coo nga'a yajpädsõma'añ.

²⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijs hijty mnä'ägädä mäbõcy. Tõyhajt mijs nnäma'ay, coo hajxy jaduñ mmäbõgät howieeñtiä, mänit hajxy hotyijä mjádät. Hõxtáhmäts yõ'õ tun, coo yõ'õ tun hajxy mnämá'awät: “Jua'ads jim, nõcx wiingtuum”; mänitäs yõ'õ tun jiaanç jäwá'adsät. Hotyijä hajxy jaduñ mjádät coo hajxy tõyhajt mmäbõgät. ²¹Mänitä mõjcu'u hajxy myajpädsõmät coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, coo hajxy mhamajtsch-hádät.

²²Jimä Jesús hajxy hänäjty wiädity Galileanaaxooty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Xyajcõ'õdägõ'õwáambõch ja'a cu'ughajxy, hõõch ja'a Diosquexypä.

²³Mänitõch hajxy xyagho'õga'añ. Pero cudägõõgõõch njujypiojtägatsa'añ.

Mänitä miägu'ughajpädõjc-hajxy jiootmadiägõoyy.

²⁴ Mänitä Jesúshajxy miejch Capernaum. Mänitä Pedro miäyajtøwä ja'a yajnáhuudiutpädøjc:

—Nej, cabä mwiiindsøn̄hajxy ñãhuudiu'udy maa ja'a tsajtøjcänä.

²⁵ Mänitä Pedro yhadsooy:

—Ñãhuudiuutyp pues.

Mänitä Pedro tiøjtägøoyy maa ja'a Jesús hãnjaty yhäña'ayän. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñãmaay:

—Simón, nej miich mmäna'añ, ja'a gobiernahajxy, pøn hajxy yajnáhuudiuutyp, yhamdsoo cu'ug, tøgä wiingjäya'ay.

²⁶ Mänitä Pedro yhadsooy:

—Wiingjäya'ay hajxy yajnáhuudiuutyp.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajnáhuudiu'udy. ²⁷ Pero cáboch pøn nyagjootma'ada'añ. Nøcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøøwobø'owät. Coø hacx mxúyät, mänit myajpædsømat. Jiibiä xädø'ñ mbaada'añ hacx-haawjooty. Mädyhadaamb jaduhñ coø nämetsc nyajniñãhuudiuütämät. Mänitäts nøcxy mnãhuudiu'udy.

18

¹ Mänitä Jesús miägu'ughajpædøjc-hajxy miejch maa ja'a Jesús wyiindu-umän. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pønjaty ja'a mõjtuung møød maa ja'a Dios yhane'emiän.

² Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tu'ug miøjyaaxy. Mänitä pigäna'c cujc piädaacä.

³⁻⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a pigäna'c-hajxy, cabä mõjtuung hajxy ñiyhøxtáayyächä. Pøn ja'a mõjtuung yaa nyihøxtáayyächäp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägø'owa'añ maa ja'a Dios wyiinduümän. Pero pøn ja'a mõjtuung jaduhñ ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigäna'c jaduhñ quia'a høxta'ayän, je'eds ja'a mõjtuung jaduhñ jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiän. Tøyhajt jaduhñ. ⁵ Pøn jaduhñ mägu'ugpøgäp hädaa pigäna'c jaduhmbä maa ja'a høøchcøxpän, jaduhñ mäwiinhøch høøch xmiägu'ughaty.

⁶ Hädaa pigäná'c-høch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä, coø hajxy pønjaty jøjcaxpø'owøøjät, maas hoy hit jaduhñ coø ja'a mäjøjcaxpøøbiä paan ya-jyo'xodsø'owøøjät y coø miejiäwipø'owøøjät hagomduum. ⁷ Hanaxiä ha-jxy yaa chaächpøcy ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiin tsänaabiä. Paady hajxy chaächpøcy coø ja'a jøjcaxpøøbiä hajxy piaady. Pero Dios jaduhñ yajcumädowaamb ja'a mäjøjcaxpøøbiä.

⁸⁻⁹ Coø tii hoyhadsojnä mhixät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä wiindspän, nebiä cøøducpä. Pø caj, jim haxøøgtuum mga'awa'añ.

¹⁰ Ca'a yøø pigäna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähajtäp hajxy jaduhñ. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigäna'c hajxy cueendähajp.

¹¹ Høøch mõjhajp. Yaaçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nyajnáhwá'adsät coø hajxy hijty quihüdägoyya'añ.

¹² Tsøc mädiácäm. Jii tu'jäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coø tu'ug tiägøyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jimä meeghajxy miähmø'oy tunhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägøyyäbä. ¹³ Y coø piäadät, mänit xioonda'aga'añ nägøø nädecypä. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁴ Jaduhñ mäwiinätš je'e neby højts nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä; cabä jiøot chocy coø ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägøyyät.

15 'Coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, mänit hamee'ch mmägapx mhané'emät. Coo jaduhñ xmiäbøjcät, mänit jaduhñ yhojó'owät. 16 Pero coo jaduhñ xquia'a mábøjcät, mänitä jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy jaduhñ tiestigohádät waambaty hajxy hánajty mmädia'agy. 17 Y coo ni jaduhñ quia'a mábøgät, mänitáts ja'a hermanodøjc mhawáanät. Y coo ni jaduhñ quia'a mábøgät, mänit hajxy mbuhwá'adsät.

18 'Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa myajwá'xät hádaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ hoy yhidät. Dios hajxy jaduhñ xyhané'emäp nebiaty hajxy mmädia'agät.

19 'Jaduhñ mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnøcxät tu'ugmädia'agy hádaa yaabä naaxwiin, y cooçh nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáanät ja'a jim tsajpootypä, mänit jaduhñ xmió'owät. 20 Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmúgät maa ja'a høøchcøxpän, jimhøch jaduhñ nhidaambä cujc.

21 Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, cooçh nmäjøøn cooçh mmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, naaghóc-høch jaduhñ mmämée'xät. Nej, mädøyyä jaduhñ cooçh juxtujc-hooc mmämée'xädä.

22 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ miädøyyä. Cunaaghooc hánajty xmiägädieey, mänit mmämée'xät.

23 'Neby hajxy hoy mwiinjuó'owät nebiä Dios yhane'emiän. Tsøc yamäbáatäm nebiä rey tu'ugän. Mänitä rey wyiinmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápaxät. 24 Naamnä hánajty ñuu'xycapxtsooñ coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyillón hánajty miänuu'xyhadyii. 25 Pero cabä mioonsä xädø'øñ hánajty miøødä neby jaduhñ yajnáhwá'adsät. Mänitä rey miänaañ coo ween tiogøøjät miøødä yhuung miøødä tio'oxy, miøødä chømy miøødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduhñ ñähwá'adsät. 26 Mänitä rey wyiinjjicadaacä ja'a miøonsäm. Mänit miänuu'xtaacä: "Wiindsøn, mee'x. Cøxáambøch nyega'añ." 27 Mänitä wyiindsøn hojioot ñä'a miøødhajty. Mänit miänaañ coo tøø ñähwa'ach, coo ween yhawa'adspädsømy. 28 Coo ja'a moonsä jim choññ, mänitä miämoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tægøøgmil hánajty miänuu'xyhadyii. Mänitä miämoonsä yo'mämadsøoyy. Mänit miänaañ: "Høøch móoyyác mädühñtiøch miich xmiänuu'xyhaty." 29 Mänit wyiinjjicadaacä. Mänit miänuu'xtaacä: "Mee'x, cøxáambøch nyega'añ." 30 Pero cabä craa hojioot ñä'a miøødhajty. Mänitä mähdiøjc yajtsuunä. Jiiby jaduhñ yhida'añ pujxtøgooty høxtä coonä quiøxy yégät. 31 Coo ja'a moonsädøjc-hajxy yhiixy, ja'a hajxy hánajty jaac jimbä, mänit hajxy jiootmabiøjcy. Mänitä wyiindsøn hajxy hoy yhawaanä nebiaty hánajty tøø jiaty tøø yhabety. 32 Mänitä rey ja'a mioonsä miøjyaaxy, ja'a hánajty tøø ñähwá'achäbä. Mänit miänaañ: "Haxøøghána'c miich. Tøøch miich cøxiä nyajnáhwa'ach mädühñtiøch miich hijty xmiänuu'xyhaty. Páadyhøch miich tøø nyajnáhwa'ach, cooçh miich tøø xmiänuu'xta'agy. 33 Jaduhñ miich mmämoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miich tøø nnäxuuçhän." 34 Hoyhoy ja'a rey jaduhñ yhawa'andaacy. Mänit miänaañ coo ja'a mioonsä quiumädöwät høxtä coonä hánajty tøø yajnáhwa'ach mädühñtiä hánajty miänuu'xyhadyii. 35 Jaduhñch nDeedy mijts xyajcumädoowaambä, ja'a jim tsajpootypä, coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mänitä Jesús jaduhñ miädiacmaayy.

19

¹ Mänitá Jesús jim chohñ Galilea. Mänit jim ñocxy Judeanaaxooty. Jimäts je'e Jordánmøjñøøhawiimb maa ja'a xøø piädsømiän. ² Mänitá jáya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

³ Mänitá Jesús ñámejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitá Jesús hajxy miäyjtøoyy:

—Nej, hoy jaduñ coo jáya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'ä nägoobä yhöxmädsädä.

Paady hajxy jaduñ miänaañ, jia jøjcaxø'øwaan ja'a Jesús hajxy jaduñ.

⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduñ myiñ coo ja'a Dios jáya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁵ Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñähgueecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyiingpøjnä. Nämetsc hajxy jaduñ ñimiøødtsäna'awáanänä. ⁶ Jaduñ hajxy yhidaannä nebiä tu'que'expän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy myajniyhøxmdsøøjät pønjaty ja'a Dios jaduñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awóøjät —nømä Jesús miänaañ.

⁷ Mänitá Jesús hajxy miäyjtøøgumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduñ coo miänaañ coo ja'a to'oxiøjc yhöxmdsøøjät cuhdujthaam.

⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduñ wyi'i xiexä, paadiä Moisés hajxy jaduñ xquihdujtmoooy coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmdsät. Pero cabä Dios jaduñ quiunuu'xy. ⁹ Cab jaduñ yhooyä coo wiingto'oxiøjc mwiingpøjtägätsät, pø nä'ä nägoobä ja'a mdo'oxiøjc hänäjty tøø mhøxmach. Ni jaduñ quia'a hoyyä coo høxmachtio'oxiøjc mwiingpøgät.

¹⁰ Mänitá Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Maas hoyyäda'a jaduñ coo mga'a nä'ägädä pøgät.

¹¹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Cab hajxy nägøxiä wyiinjuø'øwa'añ hädaaduhmbä. Jayooyyä hajxy jaduñ wyiinjuø'øwa'añ pønjaty ja'a Dios jaduñ tøø yajwiinjuø'oy. ¹² Näje'e ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiñguia'ay; paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Näje'e hajxy yajtsucy. Coo ja'a Dios hajxy wyiingudsähø'øwa'añ, paady hajxy näje'e quia'a nibiøgyii. Pøn jaduñ mee'xtugaamb, ween miee'xtucy.

¹³ Mänitá pigäna'c-hajxy näje'e wioomejtsä maa ja'a Jesús wyiindumän nebiä Jesús ja'a hoyhajt jaduñ mió'owät. Pero cabä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy yhojjä, ja'a pigäna'c hajxy hänäjty tøø wiooméchébä. ¹⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Caj, wéenhøch ja'a pigäna'c-hajxy xñämehc. Ca'a hajxy mhojy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänitá Dios hajxy jaduñ xyhuunghädät.

¹⁵ Coo ja'a Jesús ja'a pigäna'c-hajxy hänäjty tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohñ.

¹⁶ Mänitá Jesús jáya'ay tu'ug ñámejtsä. Mänit miäyjtøøwä:

—Wiindsøn, tii høybøch ndúnäp nébiøch njugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhätian.

¹⁷ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tiich ja'a hoybä coo xmiäyjtøy. Caj pøn jaduñ yhooyä; jagooyyä Dios jaduñ yhooyä. Pø chojpy ja'a mjoot jaduñ coo mjugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhätian, mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁸ Mänitä craa miänaañ:

—Mädyiibä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Caj mjäya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøn mnähöönó'owät;

¹⁹ mwiingudsähgó'owäp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmöødniijootpaadó'öpäp ja'a mmäjöön ja'a mmädöjc hamuumdu'joot.

²⁰ Mänitä craa miänaañ:

—Tööch jaduhñ ngöxy cudiuñ. Múutsnöch hänajty coöch jaduhñ ngudi-uundsohñ. Tijátyhøch jaduhñ nga'a cudiumyñä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø mjaançh cudiuñaamby hoy yajxón, nøcx yø'ø mje'e cöxy toog. Mänitä häyoobädöjc mnä'ä mó'owät cöxiä. Jaduhñ jim mdägó'owät tsajpootyp. Mänitøch jaduhñ xpiadu'ubögät.

²² Coö ja'a craa jaduhñ miädooy, mänit jaduhñ jiootmadiägöoy. Hix, mäyöø ja'a craa hänajty. Mänit wyiimbijnä.

²³ Mänitä Jesús nãmaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Nä'ägä töyhajt mijts nnäma'ay, tsip jaduhñ coö mäyöøhäna'c jim ñöcxät tsajpootyp. ²⁴ Töyhajt jaduhñ, cab jaduhñ jiaty tsipä coö ja'a camello ñäxät xuhñdyjutjooty. Maas tsip coö mäyöøhäna'c jim ñöcxät tsajpootyp.

²⁵ Høc hajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy yagjuöoy. Mänit hajxy ñimiäyajtöwä:

—Pønds jaduhñ nähwá'adsäp.

²⁶ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Jesúsäm. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ayhajxy jaduhñ ñä'ä jájpät; pero hotyijä ja'a Dios jaduhñ jiaty.

²⁷ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsón, töø höjts cöxiä nnähgue'egy nhöxyo'oy. Töø höjts miich nbadu'uböjnä. Tii höjts jaduhñ nbaadaamby.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Nä'ägä töyhajt mijts nnäma'ay, coö ja'a xöøwiimbä naaxwiimbä cöxiä jieemdagätsät, mänitøch jim nøcxy nhöxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiindu-umän, hөөch ja'a Diosquexypä. Jimhøch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jaduhñ nøcxy mhöxta'agaamby pønjätyhøch yaa töø xpiawädity. Cødu'ug häñaabiejt hajxy jim mbaada'añ, majmetspä. Jim mijts ja'a judiøshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajptpä. ²⁹ Pønjaty ja'a tiøjc jaduhñ töø nähgue'egy ja'a hөөchcöxpä, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a ñaax, majiäduhñtiä pi-aattägatsa'añ, y cøjxta'axiøø jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatian. ³⁰ Ja'a hajxy mõjtuungmøødpä jäda'ahaty, nämay ja'a tiuung hajxy yajtägoyya'añ; y ja'a mõjtuung hajxy jäda'ahaty ca'a møødpä, nämay hajxy miøjtuungpada'añ.

20

¹ 'Maa ja'a Dios yhane'emiän, tsøc yajmäbáatäm nebiä cudsaaatpcamän tu'ug. Jopy jaduhñ tiu'ubøjcy moonsähøxtaabiä, pøn jaduhñ miøødtünäp ja'a chaatpcamjooty. ² Coö piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuuñ coö ja'a xiøøhajxy jiuýaanäxä mägooxmiljaty. Mänit hajxy quiejä tuumbä maa ja'a tsaaatpcamän. ³ Møjpetyxiøø ja'a cudsaaatpcam tiu'ubøjcumbä moonsähøxtaabiä. Mänitä jäya'ay jim yhiixy maa halaplaazän. Nämetsc nädagøøghajxy hänajty jim tiäna'ay. Cabä tuung hajxy hänajty miøødä. ⁴ Mänit hajxy nãmaayä: "Jam hajxy cudún maaçh ndsaaatpcamän. Nä'ä

mädöyyäjuuöbyhöch jaduhñ njuya'añ." Mänit hajxy ñöcxy cuduumbä.⁵ Mänitä cudsatypcam yhöoguiumbä moonsähöxtaabiä cujyxiöho'ogy. Mänit yhöoguiumbä mänacyxiö.⁶ Møjmänacyxiö tiu'uböjcumä. Jimä jäya'ay yhiixy halaplaaz. Cabä tuung hajxy hänäjty miöödä. Mänit hajxy ñämaayä: "Tii mijs coo myaajä. Tii hajxy yaa coo mwi'i xiunaxy." ⁷ Mänit hajxy miänaañ: "Cab höjts pøn waamb töö xñäma'ay." Mänit hajxy ñämaayä: "Jam hajxy cudún maach nnaaxootiän. Nä'ä mädöyyäjuuöbyhöch jaduhñ njuya'añ." ⁸ Coo chuujöoyy, mänitä cudsatypcam ja'a moonsäwiindsón möjhajpä ñämaayy: "Mmøjyä'axäp yøø moonsähajxy. Mänit hajxy mmäjüyät. Pønjaty hoxhaam töö jiaac tägø'oy cuduumbä, je'eds hajxy jawyiin mmäjüuchóonäp. Y pønjaty jawyiin tägøoyy cuduumbä, je'eds hajxy hoxhaam mmäjüyap." ⁹ Mänit hajxy yajmäjuuyy. Jawyiin hajxy yajmäjuuyy ja'a hajxy hänäjty töö tiägø'oyäbä mänacyxiö. Pedyii hajxy jaduhñ miooyy mägooxmiljaty. ¹⁰ Ja'a hajxy hänäjty töö tiägø'oyäbä jayöjp, jaduhñ hajxy hänäjty tiajy miay coo hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduhñ hajxy miöoyyabä mägooxmiljaty. ¹¹ Coo hajxy jaduhñ yajmäjuuyy tu'cuhdujtä, paadiä cudsatypcam hajxy miäjootma'ly. ¹² Mänit hajxy miänaañ: "Yøø häna'c-hajxy hoxhaam töö jiaac tehñ tiägø'oyäbä, tu'höräyyä hajxy jaduhñ ñä'ä tuuñ. Pero jaduhñ miich töö mmäjuy neby höjts töö xmiäjüyyän. Cab jaduhñ yhooyy. Töö höjts tu'xöø nmee'xtucy. Jaanch tehñ yhan jaduhñ. Hamäjaa höjts jaduhñ töö nmänaxy." ¹³ Mänitä cudsatypcam yhadsooyy: "Mägu'ughajpä, cáböch miich töö nyajniwyiindoyii. Jaduhñ ngojyquiapxtiüünäm cooch miich mägooxmil nmo'owa'añ. ¹⁴ Chaadsä mmäjühñdy. Nöcxnä. Chójpöch njoot jaduhñ cooch yøø craa nmó'owät nébiöch miich töö nmo'oyän, yøø craa hoxhaam töö jiaac tägø'oyäbä. ¹⁵ Nej, cáböch ja'a cuhdujt jaduhñ nmöödä cooch nxädø'öñ jaduhñ nyajwä'xät nébiöch njoot choquiän. Tögä paady jaduhñ mjootma'adiä, cooch hojiot nmöödä." ¹⁶ Pønjaty hoxhaam tägøöby, copc-hadaamb je'e. Pønjaty jawyiin tägøöby, hoxhaamø'owaamb je'eä. Nämay hajxy jaduhñ töö jia möjya'axyii, pero näweeñtiä hajxy töö wyiimbiyii.

¹⁷ Mänitä Jesúshajxy jim chohñ, ñöcxy hajxy Jerusalén. Nämay ja'a cu'ughajxy hänäjty ñöcxy. Tu'haamnöcxpä ja'a Jesúshajxy yohwia'xy möödä miägu'ughajpädöjc-hajxy nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁸ —Yam hajxy nnöcxäm Jerusalén. Hööch ja'a Diosquexypä, jimhöch häna'c xyajcø'ödägø'owa'añ maa ja'a teedywiindsöñhajxiän, maa ja'a ley-yajnahixöobiädöjc-hajxiän. Jimhöch hajxy xyajyagho'oga'añii. ¹⁹ Mänitöch hajxy xyajcø'ödägø'owa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a jäguemnaaxtsohmä. Mänitöch hajxy xwyiinwoona'añ. Mänitöch hajxy xwiobho'oga'añ. Mänitöch hajxy xmiöjphabeda'añ cruzcøxp. Pero cudägøögxööch jaduhñ njujyipiöga'añ cooch hänäjty töö nho'ogy.

²⁰ Jaduhñä Jesús miägu'ughajpähajxy hänäjty xiöhaty metscä, Jacobo möödä Juan. Zebedeo ja'a tieedyhajxy hänäjty xiöhaty. Coo ja'a Jesúshajxy hänäjty ñöcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiajhajxy hänäjty piawädijpä. Mänit miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús wyiinjicädaacä, miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii mayhájthöch jaduhñ ndúnäp.

Mänitä tajiäya'ay yhadsooyy:

—Coo miich hánajty tøø mgoody maa mhane'ema'añän, mänit mhané'emät cooch nhuunghajxy yaghøxta'agøøjät hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä maa miich mwiinduumän.

²² Mänitä Jesús ja'a nämajmetspä ñämaayy:

—Cab hajxy jaduhñ mnajuø'ø y tii hajxy jaduhñ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduhñ mjada'añ mhabet'a'añ nébiøch jaduhñ njada'añ nhabet'a'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Hoy pues.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhajt jaduhñ coo mijts jaduhñ mjadaambä mhabetaambä nébiøch njada'añ nhabet'a'añän. Pero cábøch cuhdujt jaduhñ nmøødä coo hajxy jim mhøxtá'agät maach nwiinduumän, hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä. Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ tøø yajnähdiij, je'eds jaduhñ jim høxta'agaamb maačh nwiinduumän.

²⁴ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpádøjc-hajxy jiaac mädooyy ja'a jaac nämajcpä, mänitä Jacobo hajxy miäjootma'ty møødä Juan. ²⁵ Mänitä Jesús jiämioøð quiøxy møyjaaxy. Mänit miänaañ:

—Mnajuøøby hajxy coo ja'a gobiernähajxy yhane'emy maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy møytuungmøødpä, je'eds hajxy maas hanehmb. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mhane'ema'añ. Pøn ja'a møytuung jaduhñ tsojpp maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä piuhbédät. ²⁷ Y jaaná jaduhñduhmbä, pøn jaduhñ yajcumayaamb maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä yajtuñøøjät. ²⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, puhbéjppøch jaduhñ tøø ngäda'agy. Cáboch jaduhñ nyajpuhbed'a'añ. Päädyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch ja'a jáya'ay jaduhñ may nnähho'tu'udät.

²⁹ Tøø hajxy hánajty quioody maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy quiajptpádsøømy, mänitä jáya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. ³⁰ Jimä wiindspähajxy hánajty quiuhxna'ay tu'uba'a nämetscä. Coo ja'a Jesús hajxy miädooyy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³¹ Mänit hajxy yhojjä ja'a cú'ugäm, ween hajxy jaduhñ yhamoñ. Pero cab hajxy miäbøjcy. Mänit hajxy tehngajnä yáaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³² Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänitä wiindspähajxy miøjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhñ mdsojpy.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts yaghixø'cäc.

³⁴ Mänit hajxy ñaxuu'tsä. Mänit hajxy wyiingudsiiwøøyyä. Mänit hajxy jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21

¹ Mäwiingooomb ja'a Jesúsahajxy hánajty jim Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betfagé, jim mädooyyä maa ja'a Olivostunän.

² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy maa yøø cajpt xiñhaampiän. Jimä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmäguej'øwäp hajxy jaduhñ. Mänit hajxy yaa mwitsmínät. ³ Coo hajxy pøn waamb xñámá'awät, jaduhñ hajxy mnámá'awät coo ja'a wiindsøn jaduhñ yajmaajiaty, coo hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

4 Jaduhnds tiõjiajty nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy quiujahyyän:

5 Jaduhndsä cu'ug hajxy mhawáanät ja'a hajxy jim tsánaabiä Jerusalén: "Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä hajxy jaduhñ xñägooky burrohu-ungñähgøxp mөөдä burrataj.

Cab jaduhñ yajcumaya'añ."

6-7 Mänitä burrataj hajxy hoy wyich mөөдä burrohuung, neby hajxy hánajty tөө nãma'ayijän. Mänitä Jesús miägu'ughajpä wyithajxy yagjãbe'enøyy ja'a burrohuung. Mänitä Jesús yajpejty. 8 Jimä cu'ughajxy hánajty may tөө yhamugø'oy. Mänitä wyit hajxy ye'py tu'haam maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'owa'añän. Ja'a jäya'ayhajxy näje'ebä, mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñäbuxy. Mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñajtswidso'oy tu'haam. 9 Mänit hajxy nägøxiä tiägøyy hayaaxpä:

—¡Viva ja'a rey David yhap yhoc! Tsøg hajxy wiingudsähgøyyäm, ja'a Dios tөө quiéxiabä. Weenä Dios jim wyiingudsähgø'oyii tsajpootyp.

10 Mänitä Jesús hajxy quioo'ty Jerusalén. Coö hajxy tiägøyy cajpooty, mänitä cu'ughajxy tiägøyy haamhajpä. Mänit hajxy nämay ñimiäyajtөөwä:

—Pøn jäya'ay yø'øduhñ.

11 Mänit hajxy yhadsooyt:

—Jesús yø'ø. Nazaret chooñ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ yajwa'xyp.

12 Mänitä Jesús tiägøyy Diostsajtøgooty. Jiibiä jäya'ayhajxy hánajty may jiuudioogy. Mänit hajxy yhøxquejxpädsøømä. Mänitä xädø'øñguiuwijtpädsøjc ja'a mieexä hajxy yajtsitø'cäxä mөөдä palomatoø'pädsøjc ja'a yhäñaabiejthajxy.

13 Mänitä Jesús miänaañ:

—Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: "Jue'eçh ndøjc hajxy xwiáanät cooçh hajxy jaduhñ jiiby xpia'yá'axät." Dios jaduhñ mänaañ; pero mijts jaduhñ mwa'añ meedsøhñdy podøhñdy.

14 Mänitä Jesús ñãmejsä ja'a wiindspä mөөдä tecymia'adpä. Jiiby hajxy hánajty ñä'ägä hity tsajtøgooty. Mänit hajxy yajmøcpøjcä yajmãbaadøyyä.

15 Jiibiä pigäna'c-hajxy hánajty wyi'i ya'axy tsajtøgooty: "¡Viva ja'a rey David yhap yhoc!" Ja'a teedywiindsøñhajxy mөөдä ley-yajñähixøøbiädsøjc-hajxy, coö hajxy yhiyxy nebiä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hánajty yajcãhxø'øguiän, coö hajxy miädooy coö pigäna'c-hajxy hánajty wyi'i ya'axy, mänit hajxy yhawa'andaacy. 16 Mänitä Jesús ñãmaayä:

—Nej, mmädooby jaduhñ waambaty hajxy ya'axiä.

Mänitä Jesús yhadsooyt:

—Jexio'ch, nmädoobiøch jaduhñ. Pero mijts, nej, cajnä hajxy jaduhñ mmädooyatyñä nebiä Diosmädia'agy myiñän cooc ja'a Dios jaduhñ tөө miäna'añ coo ja'a pigäna'c-hajxy ween yhøy maa ja'a Diosøxpän.

17 Mänitä Jesús hajxy jim choññ. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betania. Jim hajxy jaduhñ chuunajxy.

18 Coö jioböyy, mänitä Jesús hajxy wyiimbijty. Yähó'cäp hajxy hánajty.

19 Tu'haamnøcxpä piids hajxy jaduhñ piaaty. Pero cabä tii tөөm hánajty miөөдä. Haagä haay hánajty je'e. Mänitä Jesús ja'a piids ñãmaayt:

—Ni mänaa miich mga'a tөөmbejtägatsaanä.

Mänitä ja'a piids jaduhñ jiaançh tөөçh. 20 Coö ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy jaduhñ yhiyxy, mänit hajxy jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänitä Jesús miäyajtөөwä:

—Neby yø'ø piids jaduhñ paquiä jiaançh tөөçh.

21 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhájthöch mijts nnäma'ay, coo hajxy hamuumdu'joot mjaančh mábógät, hotyijä hajxy jaduhñ mjádät, nébiöch yøø piids jaduhñ tøø nya-
jtøøchän. Coo yøø tun hajxy jaduhñ mnämä'awät: “Jua'ads jim, nøcx
mejjiooty tågø'ow”, mänit jaduhñ jiaančh tågø'owät. 22 Pø mjaančh mábøjp
hajxy jaduhñ, coo ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ
xmió'owät.

23 Mänitá Jesús tiägøøyy tsajtøogooty. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä. Mänitá
teedywiindsøn'hajxy miejch møødä martuumädøjc. Mänitá Jesús miäyajtøowä:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmió'oy coo miich yaa mhané'emät.

24 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Cooch mijts ja'a tøyhajt xmió'owät nébiöch mijts chamñ nmäyajtøwa'añän,
mänitoch mijts ja'a tøyhajt nmoodiägátsät pøn'höch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy
cooch yaa nhané'emät. 25 Pønä Juan jaduhñ quejx mäyajnäbejpä, Dios tøgä
jäya'ayä.

Cab hajxy nä'a hadsooyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Coo hajxy nhadsóowämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy
xmiäyajtøwáañäm tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø nga'a mábøjcäm.

26 Ni jaduhñ quia'ua hoyyä coo hajxy nhadsóowämät coo jäya'ay jaduhñ
quiejxy; cabä cu'ughajxy jaduhñ yhojiäwø'owät. Jaduhñ hajxy miäna'añ
cooc ja'a Juan Dyiosquexiä.

27 Mänitá Jesús nãmaayyä:

—Cab højts nnajuø'øy.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Cáböch nnägapxaambä pøn'höch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy cooch yaa
nhané'emät.

28 Mänitá Jesús miänaañ:

—Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'aga'añ. Jii jäya'ay hijty
tu'ug; metscä yhuung hänäjty. Mänitá yhuung nãmaayy tu'ug: “Huong,
nøcx jim huuc tun maačh ndsaatpcañän.” 29 Mänitá yhuung yhadsooyy:
“Cáböch nnøcxa'añ.” Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadähooc coo jaduhñ
ñøcxáangumbä. 30 Mänitá yhuung tu'ug nãmáaguiumbä coo ñøcxät tuumbä.
Mänit yhadsooyy coo ñøcxa'añ. Pero cab jaduhñ nä'a nøcxy. 31 Mädyii craa
jaduhñ cudiuun nebiä tieedy hänäjty tøø miäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyiinhajpä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhájthöch mijts nnäma'ay, jawyiin ja'a ya-
jnähjuudiutpädøjc-hajxy tiägø'owa'añ Dioswiinduum møødä cuh-
hindo'oxiøjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'owa'añ. 32 Ja'a
Juan mäyajnäbejpä, hoy mijts xjia yajnähixøøyy neby hajxy hoy
mwädítät, cab hajxy mmábøjcy. Ja'a yajnähjuudiutpädøjc-hajxy møødä
cuhhindo'oxiøjc-hajxy, je'eds hajxy jaduhñ mábøjc. Hoy mijts mja hijxy coo
hajxy miábøjcy, caj mijts mwiiinmahñdyhajty jadähooc coo hajxy mmábøjpät.

33 Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'agaangumbä. Jii jäya'ay hijty
tu'ug naaxmøød. Mänitá tsaatpcañ quiojy. Mänit curaa piädaacy. Mänitá
tsaatyñøøxee'xøhñdy nãdajøøyy tsajooty. Mänitá hãña'awøhñdy cøxp quiojy.

Mänitá wiingjäya'ay ja'a tsaatpcañ hajxy yaghajoodiujcä. Mänitá cud-
saatpcañ jim chohñ, ñøcxy jäguem. 34 Coo ja'a tsaatpcañ yhabaaty, mänitá

cudsaatypcam miejstägajch. Mänitā mioonsä quiejxy coo ja'a tsaatyp hajxy yajmédsät mäduhñtiä hajxy hānajt y mio'owa'añii. ³⁵ Mänitā mioonsāhajxy miájtsäxä; ja'a naaxhajoodiujpāhajxy jaduhñ māmajts. Wojpā mähdiøjc tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä. ³⁶ Mänitā cudsaatypcam ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanä jaduhñ hajxy yhayoowhijxäbä.

³⁷ Mänitā yhamdsoo huung jaduhñ quiejxy coo tyijy jaduhñ wyiingdsähgøoyyaxät. ³⁸ Pero coo yhuung jaduhñ yhiixäxä, mänitā naaxhajoodiujpāhajxy ñiñāmaayyā: “Coo yø'ø craa ja'a tieedy yho'ogät, mänit yø'ø craa ja'a tsaatypcam miāmähmø'owa'añ. Tsøg hajxy yagho'cäm. Mänit højts ja'a tsaatypcam jaduhñ nmāmähmøoyyämät.” ³⁹ Mänit hajxy jiaanč majch. Mänit hajxy yhøxuijpadsoømy. Mänit hajxy yagho'cy. ⁴⁰ Hoorä, coo ja'a cudsaatypcam jaduhñ miédsät, nebiä naaxhajoodiujpāhajxy tiuna'añii.

⁴¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsāanāp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mänitā wiingjäyā'ay ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønā tsaatyp jaduhñ yegaamb coo ja'a tsaatyptuc yhabáadät.

⁴² Mänitā Jesús miānaañ:

—Nej, cajnā ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä maa jaduhñ myiñān cujaayā:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojphajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohñ.

Dios jaduhñ pädaac, paady højts njaanč tehñ yagjuø'y.

(Jesús jaduhñ hamdsoo niyajmäbaatā nebiä tsaajān je'eguiøxpä coo hānajt quia'a tsoy quia'a mee'xylijām ja'a cu'ug. Pero mo'owāanāp ja'a Jesús ja'a møjtuunñ ja'a hodiunñ hānajt.) ⁴³ Paady, xpiøgāanāp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim mdägø'owät Dioswiinduum. Wiingjäyā'ayäts jaduhñ tægø'owaamb pønajt jaduhñ howiädiip. ⁴⁴ Pøn jaduhñ cá'awāp yø'ø tsaanähgøxp, tægøyyāp jaduhñ. Y coo pøn jaduhñ ñähgahbedø'øjät yø'ø tsāajām, jaanä tægøyyāp je'ebä.

⁴⁵ Coo ja'a teedywiindsønhajxy jaduhñ miādooyy møødä fariseodøjc-hajxy, mänit hajxy ñajuøoyy coo hajxy hānajt tøø miādia'agyii ja'a Jesúsām.

⁴⁶ Mänitā teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy jia madsañ; cab hajxy ñä'ä majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hānajt chähgø'oy; hix, jaduhñ cu'ughajxy hānajt miāna'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hānajt yajwa'xy.

22

¹ Mänitā Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä. Mänit miānaañ:

² —Maa ja'a Dios yhane'emiān, jaduhñ mäwīnāts je'e nebiä rey tu'ugān. Yajpøgaamby ja'a yhuung hānajt je'e. Yagjadāanāp ja'a cay ja'a hu'ug hānajt je'e.

³ Mänitā mioonsāhajxy quiejxy woobä wijtspä; pero cabä jāyā'ayhajxy hānajt ñøcxa'añ mägaabiä. ⁴ Mänitā rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mänit miānaañ: “Nøcx hajxy nāma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quioønā, coochä waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'xpä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends hajxy min quiai.” ⁵ Pero cabä jāyā'ayhajxy ñä'ägädä mabøjcy. Tu'jāyā'ay ñøcxy maa ja'a quiamān; tu'jāyā'ay ñøcxy too'pä. ⁶ Mänitā rey mioonsāhajxy miájtsäxä ja'a jāyā'ayhajxy hānajt jaac jimäbä. Mänit hajxy yaghāyowhijxy; yagho'cä hajxy jaduhñ. ⁷ Mänitā rey yhawa'andaacy. Mänitā soldadohajxy quiejxä mäyagho'pä. Ja'a hajxy hānajt tøø mioonsāyagho'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; møødä quiajphajxy nøcxy ñø'cäxä. ⁸ Mänitā rey

ja'a mioonsähajxy ñämaayy: “Tøø jaduñ yhabaady coothä nhuung jaduñ piøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myinät. ⁹ Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatyp jim tu'haam.” ¹⁰ Mänitä mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduñ piaatyp, møødä hojiäya'ay møødä haxøøgjäya'ay. Mänitädsä tøjcaduñ yjuhch.

¹¹ Mänitä rey tiøjtägøøyy woybä wichpä hijxpä. Mänitä craa tu'ug yhi-jxä, cabä wyit hänajty yhooyä. ¹² Mänit ñämaayy: “Mägu'ughajpä, cab yøø mwit yaa hawiinmäts mmädägø'owät maa ja'a pøc jaduñ jiadyijän.” Pero cabä craa ñä'a hadsoowiimbijty. ¹³ Mänitä rey ja'a mioonsä ñämaayy, ja'a hajxy hänajty texycøöbiä: “Cøøxots tecyxiots yøø craa. Mänit hajxy mhøxjuijpädsømat maa wyiingoodsän. Jim jaduñ jiø'owa'añ xiuudsä'añ.” ¹⁴ Nämäy hajxy jia møjya'axa'añii, pero näweñtiä hajxy jaduñ wyiim-biwa'añii.

¹⁵ Mänitä fariseoshajxy jim chohñ. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Jesús hajxy jiøjcapxø'owa'añ neby hajxy jaduñ jajnähsømat. ¹⁶ Mänitä miägu'ughajpähajxy quiejxy møødä Herodes miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miich ja'a tøyhajt myecy, coo ja'a Diostu'u myajnähixø'oy. Caj miich mmøjpäda'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädia'agy; caj miich mmøjpäda'agy pøn tyijy møjcuhdutjtmøød. ¹⁷ Højts capxwíjjäc. Nej, hahixøøby jaduñ coo ja'a gobiernä xädø'øñ mmó'owädä, ja'a jim tsänaabiä Roma.

¹⁸ Najuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty jia jøjcapxø'owa'añii. Mänit miänaañ: —Haxøøg mijts mwiinmahñdyhajxy, hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Tiich hajxy coo xjia jøjcapxø'owa'añ. ¹⁹ Tsøgä xädø'øñ tu'ug huuc híjxäm.

Mänitä Jesús wa'xxiädø'øñ miooyy. ²⁰ Mänit miänaañ:

—Pøn yahädiuunnaxxy hädaaduhñ; pøn xiøø hädaaduhñ.

²¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Mmó'owäbä gobiernä hajxy mädyii je'e jie'e; y mmó'owäbä Dios hajxy mädyii je'e jie'e.

²² Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy yagiuøøyy. Mänit hajxy wyiim-bijnä.

²³ Mänitxøø ja'a saduceodøjc-hajxy näje'e miehch maa ja'a Jesúsän. Jaduñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy nga'a juypjøjtägatsaanäm. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁴ —Wiindsøn, ja'a Moisés jecy mänaañ, coo ja'a pøcy-ya'adiøjc yhó'ogät, ja'a cajpä yhuung, mänitädsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøgät, nebiä yaamgto'oxy jaduñ yhuungpáadät ja'a ya'adiøjcxøxpä, ja'a tøø yhó'oguiäbä. ²⁵⁻²⁶ Bueno, näjxutjyc hajxy hijty tu'que'ex, haagä ya'adiøjc. Ja'a coobhuung, jayøjp jaduñ piøjcy; mänit yho'cy. Cabä yhuung hänajty. Mänitädsä jiädsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Mänitäts je'e yhó'cumbä. Mänitädsä miädägøgpä jaduñ jiäjcumbä. Jaduñ hajxy nägøxiä jiajty møødä miäjxutjycpä. ²⁷ Mänitä to'oxiøjc yho'pä høxhaam. ²⁸ Bueno, coo hajxy jaduñ juypjøjgät, mädyii tehñ tiøybä hänajty to'oxiøjc-hadaamb, ja'a näjxutjycpä puhya'ayhajxy, ja'a hajxy hänajty tøø jia pøquiäbä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Caj mijts ja'a tøyhajt mnä'ägädä mөөdä. Cabä Diosmädia'agy hajxy mhixiä ni ja'a Diosmäjaa. ³⁰ Coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cab hajxy hñajty piöğa'añ, ni cabä yhuung hajxy hñajty yajpöğa'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxiän, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ³¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy jaduhñ tөө xñäma'ay cujaayhaam coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypioğa'añ: ³² “Xwyiingudsähgöböioch ja'a Abraham mөөdä Isaac mөөdä Jacob.” Hoorä, wiingudsähgöoyöp ja'a Dios ja'a jujcyjiäya'ayhájxiäm. Cab jaduhñ wyiingudsähgö'oyii ja'a ho'ogyjiäya'ayhájxiäm.

³³ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hñajty yajnähixö'oy, mänit hajxy yagjuöoyy.

³⁴ Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús quia'a yamjädaacy ja'a saduceos, mänitä fariseoshajxy yhamugöoyy. ³⁵ Jimä fariseo hñajty tu'ug; ley-yajnähixööby hñajty je'e. Ja'a Jesús hñajty jöjcapxö'owáañäp. Mänitä Jesús miäyajtөөwä:

³⁶ —Wiindsón, mädyii cuhdujt maas möj maa ja'a ley myiñän.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooy:

—“Wiingudsähgö'ow ja'a nDioshajtäm hamuumdu'joot; mäßöjcä ja'a miädia'agy; mjahmiédsäp cöjxta'axiöö.” ³⁸ Hädaa cuhdujt, jawyiin jaduhñ myiñ maa ja'a leyän y maas möj jaduhñ. ³⁹ Jaanä jaduhñ ja'a miämetspä miänaambä: “Mөөdnijootpaadöö ja'a mmäjöön ja'a mmädöjc hamuumdu'joot.” ⁴⁰ Hädaa cuhdujt metspä, ja'a ley yhöx tiecy jaduhñ mөөdä cöxiä mäduhñtiä ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy tөө miädia'agy.

⁴¹ Jimnä ja'a fariseoshajxy hñajty tiäna'ayñä. ⁴² Mänitä Jesús miäyajtөөoyy:

—Waamb mijts mmäna'añ ja'a Cristocöxpä. Pön je'e yhaphajpy tieedyhajpy.

Mänit hajxy yhadsooy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

⁴³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Dioshespíritucöxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: “Wiindsón.” Jaduhñä David miänaañ:

⁴⁴ Tөөchä Dios ja'a nWiindsón xñämaayyä:

“Häña'aw yaa hahooyhaamby höxtä coonä ja'a mmädsip jaduhñ quia'a mäjädä'agät”,

nömä Dios miänaañ.

⁴⁵ Bueno, pөө tөө ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: “Wiindsón”, nébiäts jaduhñ yhapht yhoc-hädät.

⁴⁶ Caj pön waamb ñä'ägädä hadsooyy. Y cabä Jesús waamb miäyajtөөwänä höxtä coonä hñajty yho'oga'añ.

23

¹ Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy mөөdä jiamiöödhajxy:

² —Ja'a ley-yajnähixööbiädöjc mөөdä fariseoshajxy, cuhdujtmö'oy hajxy jaduhñ coo ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajnähixööyyä. ³ Mgudiünäp hajxy jaduhñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahixät nebiaty hajxy jiatcö'oy. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiüñ. ⁴ Hanaxiä hajxy tsipjaty yajnähixö'oy; y mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a cu'ug tsipcöxp quiudiünät. Pero cab hajxy hamdsoo quiudiüñ. ⁵ Jaanč tehñ yajcumayaamb hajxy

maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiujaa'ybä hajxy yajxon' yajni-wyiinnähgopxods'öyii; paady hajxy yajnigui'öxods'öyii. Paadiä wit hajxy piäg'öy ja'a hoxyoñbä. ⁶ Coo hajxy maa miägay, häña'awaamb hajxy hänäjty maa ja'a meexäteecän. Y coo hajxy ñöcxy tsajtögooty, häña'awaamb hajxy hänäjty maa ja'a häñaabiejt yajxonbän. ⁷ Coo hajxy maa wiädity cajptooty, yajwiingudsähg'öwaamb hajxy hänäjty maa ja'a cu'ugän. Yajnäma'awaamb hajxy hänäjty: "Wiindsón."

⁸ 'Pero mijts, cab hajxy mmänä'anät coo ja'a cu'ug hajxy xñämä'awät: "Wiindsón." Tu'ugä mWiindsónhajxy jaduhñ; ja'a Cristo je'e. Jaduhñ hajxy mnijiaw'öwósjät nebiä tu'que'expän. ⁹ Cab hajxy pøn mnämä'awät: "Teedy", hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim cöxp. ¹⁰ Cab hajxy mmänä'anät coo pøn xñämä'awät coo hajxy xquiopc-hádät. Tu'jaya'ay hajxy jaduhñ xyhané'emät; ja'a Cristo je'e. ¹¹ Pøn jaduhñ puhbejp ja'a jiamioödhajxy, je'edsä möjtuung jaduhñ paadaamb maa mijtsän. ¹² Hix, pøn jaduhñ yajcumayaamb, cabä möjtuung jaduhñ piaada'añ. Pero pøn jaduhñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä möjtuung jaduhñ paadaamb.

¹³ Mänitä ley-yajnäñhixöbiädöjc-hajxy ñämaayyä möödä fariseoshajxy:

—Jaduhñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy moyhäna'cä. Haxöög hajxy mjada'añ mhabet'añ. Cab hajxy jim mdäg'öwa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduhñ mmäna'añ coo wiinghäna'c jim tiäg'öwät, hoy hajxy hänäjty hamdsoo jia mäna'añ coo hajxy jim tiäg'öwa'añ.

¹⁴ Xiöbä ja'a Dios hajxy jejcy töö mnä'a pa'ya'axy. Mänitä yaamgto'oxy ja'a tiöjc hajxy mböjcä. Paady hajxy hoyhoy mdsaaçhpöga'añ.

¹⁵ 'Wiinduhmyhagajpt jamiööd hajxy naxy mhöxta'ay pøn jaduhñ xmiöödtünäp maa ja'a mguhdujthaxiän. Y coo hajxy hänäjty töö mbaady, mänitä haxöögcuhdajt hajxy myajnäñhix'öy. Maas haxöög hajxy jaduhñ jiatc'öwa'añ quejee mijts.

¹⁶ 'Cab hajxy hoy mnä'ägä yajnäñhix'öy. Jaduhñ hajxy mmäna'añ; coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaan'öwa'añ, coo ja'a tsajtöjc mgapxpáadät, cab tyijy jaduhñ ñeipiä coo hajxy mga'a cudiünät neby hajxy hänäjty töö myajwiinwaan'öyän. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo ja'a oro hajxy mgapxpáadät, ja'a jiiyby tsajtögootypä, tsipcöxp hajxy tyijy mgudiünät.

¹⁷ Mguhmäñöby hajxy jaduhñ; cab hajxy tii mwiinju'öy. Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a tsajtöjc quejee ja'a oro. Hix, Dios ja'a tsajtöjc jaduhñ cunuu'x. Ja'a oro, ñä'a yajmägunuu'xöoyy je'eduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñ hajxy mmänaambä, coo mgapxpáadät ja'a cuyoxöhñdy, cábác tyijy jaduhñ ñeipiä coo mga'a cudiünät. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo hajxy mgapxpáadät tijaty töö mguyox'öy, tsipcöxpäc tyijy jaduhñ mgudiünät. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnaju'öyä coo ja'a cuyoxöhñdy miaas tsoobaady quejee tijaty hajxy mguyox'öyby. ²⁰ Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a cuyoxöhñdy, jaanä jaduhñ quiapxpaatpä tijatycöxpä ja'a jäya'ayhajxy jiiyby töö quiuyox'öy. ²¹ Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a tsajtöjcöxpä, jaanä Dios quiapxpaatpä, ja'a jiiyby tsänaabiä tsajtögooty. ²² Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a tsajpootyp, jaanä Dios yhäñaabiejt quiapxpaatpä, möödä Dios ja'a jim häñaabiä.

²³ 'Mijts myajcopcöby mädyii ca'a tsoobaatp coo hajxy hänäjty tii mguyox'öwa'añ maa ja'a tsajtöjcän. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy myajcopc'öy coo jaduhñ miäna'añ coo mhojiäya'ayhádät, coo hojiot mmöödhádät, coo ja'a Diosmädia'agy mmäböät. Maas hoy jaduhñ coo hajxy mgudiünät ca'xy

pedyyi. ²⁴ Jaduhñ mäwínäts hajxy myajwiinhixó'øy nebiä wiindspän; cab hajxy myajcopcø'øy mädyii tsoobaatp.

²⁵⁻²⁸ 'Jaduhñ mijts mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøød. Tsipecøxp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixó'øwät, jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mhídat.

²⁹ 'Naxy hajxy yajxón mguhmuuch maa ja'a Diosquexypähajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Hojiäya'ayhajxy hijty. ³⁰ Mänit hajxy mmäna'añ: "Coo højts häxøpy jecy tøø njugyhájtäm, cabä nhap ndeedy hajxy häxøpy tøø nbuhbéjtäm coo ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy." ³¹ Cab jaduhñ tiøyyä. Tøø ja'a mhap mdeedy hajxy häxøpy mbajatcøøbiä; ³² y jaduhñ hajxy mjaančh pajatcø'owaambä.

³³ 'Jaduhñ mäwínäts hajxy mga'awiindøyyä nebiä tshañdiän. Hoyhoy hajxy jaduhñ jiiy mdsaačhpøga'añ møjcu'uhaam. ³⁴ Nguexáambiøch ja'a Diosquexypä maa mijtsän, møødä cuhwijyipiä, møødä yajnähixøøbiä. Naje'e hajxy myagho'oga'añ; naje'e hajxy mmøjpahbeda'añ cruzcøxp; naje'e hajxy mwobho'oga'añ tsajtøgooty. Naje'e hajxy mbäbo'owa'añ cajpt-cajpt. ³⁵ Mijts jaduhñ mmøødhadaamby ja'a pojpä coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä møødä Abel møødä Zacarías, ja'a Berequías yhuung. Tsajtøgooty ja'a Zacarías yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduhñ jecy jatcøoyy. ³⁶ Tehñ tiøyhajt jaduhñ, mijts ja'a pojpä mmøødhadaamby.

³⁷ 'Mijts Jerusalénpäjäya'ay, tøø ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'ačh. Jaduhñ mäwínhøch mijts mayhooc tøø nja näwa'añ nebiä tseey ja'a yhuung ñähmuhxtägoyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ. ³⁸ Mobädájpøch mijts nnähgue'ega'añ, ³⁹ y cábøch jaduhñ xyhixaannä høxtä cóonøch hánajty ngädaactägatsa'añ. Mänit hajxy mmäna'ana'añ: "Tsøc yø'øya'ay wiindgudsähgøøyyäm, yø'øya'ay Diosquexypä."

24

¹ Mänitä Jesúshajxy piädsøømy tsajtøgooty. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huug hiç yø'ø møj tsajtøjc.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tehñ tiøyhájthøch mijts nnäma'ay, yø'ø møj tsajtøjcä, cøxaamb jaduhñ piuma'añ; cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³ Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän. Mänitä Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mänitä Jesús hamee'ch ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Højts hawáañac mänaa yø'ø tsajtøjc jaduhñ piuma'añ. Mädyii hijxtahñd jaduhñ cähxø'øgaamb coo hánajty mgädaactägatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ.

⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ⁵ Minaamb hajxy nämay. Jaduhñ hajxy ñibiäda'aga'añii nébiøch høøchän. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: "Høøch je'e Cristo." Nämayyä jäya'ay yajwiinhøøna'añ. ⁶ Mänit hajxy mmädoyhada'añ coo ja'a tsip jaduhñ tøø piädo'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'øwät. Tsipecøxpä häyohn jaduhñ jiada'añii. Pero cajnä hánajty yhabaady coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ. ⁷ Cajpthaam hajxy jaduhñ ñimiädsibø'owa'añii. Naxaambä yuuba'am wiinduhmyhagajpt møødä hujx. ⁸ Pero nä'a tshñdaacnä ja'a tsø'ty hánajty jaduhñ.

9 'Mänit mijts myaghäyooowhixa'añ myajyagho'oga'añ. Mänit mijts myajmähanhada'añ maa ja'a hөөчхөxpän wiinduhmyhagajpt. 10 Mänitä Dios hajxy ñajtsihxö'owa'añ nämay. Mänit hajxy ñimiähanhada'añii hamiiñ haxөpy mөөдä hajxy tijaty yajniñähdсөma'añii. 11 Wäditaambä höhndaacpähajxy hänajty may. Mäna'anaamb hajxy hänajty cooc tyijy hajxy wiädity ja'a Dioscөxpä. Nämayyä cu'ughajxy yajwiinhөөna'añ. 12 Cab hajxy ñimiägu'ughadaañänä je'eguiөxpä coo ja'a haxөөgpä hänajty jiaanч tehm wiädity. 13 Pero pөnjaty jaduhñ ca'a öjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybä paadaamb. 14 Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy wiädita'añ mädyii jaduhñ mänaamb coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxө'oga'añ. Cөxaambä cu'ughajxy miädoyhada'añ; mänitäts ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.

15 (Pөñ hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuө'өy.) Ja'a Daniel, Dios jaduhñ jecy quejx. Je'eduhñ cujahy coo ja'a haxөөgpä miedsa'añ maa ja'a Diostөjcän, y coo mänit jaduhñ yajma'ada'añ. Coo ja'a haxөөgpä hajxy mhixät, 16 mänit hajxy päyө'өguiä mnөcxät maa ja'a tunän, mijts yaa tsänaabiä Judeanaaxooty. 17 Y ja'a hajxy hijpä төjwiing, jaduhyyä hajxy piäyө'tөwät, cab hajxy jaduhñ tii yajpädsөmät төgooty. 18 Y ja'a hajxy jim hijpä camjooty, jaduhyyä hajxy piäyө'tөbät, cab hajxy jaduhñ nөcxy tii wyich maa ja'a töjцän. 19 Pobre ja'a to'oxiөjc-hajxy hänajty maaxhuungmөөdpä, mөөd hajxy hänajty huungyajtsi'tspä. 20 Mmänuu'xtä'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mга'a päyө'өgy coo hänajty tiөөchcä, ni ja'a poo'xxiөjooty. 21 Porque jaanч tehm miөc ja'a tsaachpä ñaxa'añ. Ni mänaa jaduhñ төө quia'a jadyii nebiä jaduhñ jiada'añiiñän. Y caj mänaa jiajtägatsa'añii jädähoocän. 22 Pero Dios jaduhñ төө yajnähdijy coo ja'a tsaachpä jecy quia'a jadөjät, je'eguiөxpä coo chocy ja'a төөbä wyiimbiiyyäbä. Coo häxөpy jaduhñ төө quia'a yajnähdijy, caj pөñ häxөpy cho'oga'añ.

23 'Coo mijts pөñ xñämä'awät: "Huug hix, chaadsä Cristo", o "Huug hix, xiids je'e", cab hajxy mmäbögat. 24 Hix, minaambä wiinhөhmbähajxy; jaduhñ mäwiin hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Criston; jaduhñ mäwiinäts hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Diosquexypän. Yajcähxө'өgaamby hajxy ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä nebiä cu'ug hajxy jaduhñ wyiinhөөnät; höxtä ja wiinhөөnäanäp hajxy je'ebä, ja'a Dios төө wyiimbiiyyäbä. 25 Chaads mijts nnäma'ay jäguemiä. 26 Coo pөñ xñämä'awät: "Huug hix, jim wiädity pactuum", cab hajxy jim mnөcxät; o coo hajxy xñämä'awät: "Huug hix, jiiby je'le yu'uchtiuum", cab hajxy mmäbögat. 27 Cooch hänajty nwiimbida'añ, hөөч ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwiin quiähxө'өga'añ nebiä wädsucän. Wiinduhmyhagajpthөch ja'a jäya'ayhajxy xyhixa'añ. 28 Tsipcөxp jaduhñ jiada'añii nebiөch chaa nmäna'añ.

29 'Coo ja'a tsaachpä hänajty төө ñajxnä, mänitiä hänajty wyiingoodsө'owa'añ; cabä po'o hänajty yhana'añ. Chaadsä madsa'a may quia'awa'añ; chaadsä tsajt chäyuyya'añ. 30 Mänitөch ja'a nhijxtahnd jim quiähxө'өga'añ tsajpootyp cooch hänajty nwiimbida'añ, hөөч ja'a Diosquexypä. Mänitä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jio'owa'añ xiuudsä'añ. Mänitөch hajxy xyhixa'añ cooch hänajty ngäda'aga'añ jocjooty. Diosmäjaahäamhөch jaduhñ ngäda'aga'añ hajájäp. 31 Mänitөch ja'a nmoonsä tsajpootypä nhane'ema'añ coo ween hajxy möc xiu'uxy xuuxthaam. Mänitөch ja'a nwiimbiiyyähajxy xyajtu'ugmugaanä wiinduhmyhagajptpä.

32 'Tsөг ja'a tsөty jaduhñ yajmäbaatäm nebiä piidsquepiän. Coo yhaabiädsөmy, mänit hajxy mnajuө'өy coo pioodtägөөнä. 33 Jaduhñ

mäwīnāts je'e, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy mnajuø'owät cooçh hānajtý mobādajpā nwiimbida'añ. ³⁴ Tøyhájtäts mijts nnāma'ay, cooçh hānajtý nwiimbida'añ, cajnä jāya'ayhajxy hānajtý quiøxy ho'ogy, ja'a hajxy jāda'ahaty jugyhajpā. ³⁵ Ja'a tsajtwiing jaduhñ tāgoyyaamb møødä naaxwiimbä. Tøjiadaamb jaduhñ nébiøch cham nmādia'aguiān.

³⁶ Pero ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy mānaaxøø jiada'añii ni māduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä tsajpootypā hajxy quia'a najuø'øy. Ni høøçh nga'a najuø'øy, høøçh ja'a Dioshuung. Jagooyyā Dios jaduhñ ñajuø'øy, ja'a nDeedyhájtm.

³⁷ Cooçh jaduhñ nwiimbida'añ, høøçh ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwīnāts hānajtý jiada'añii nebiä Noé jecý jiajtiān. ³⁸ Cajnä Dios ja'a nøøgomdägoy hānajtý quiexyñä. Jimä jāya'ayhajxy hānajtý quiaý yhu'ugý, piøcy yhu'ugý, høxtä coo ja'a Noé hānajtý tøø tiägø'øy barcojootý. ³⁹ Ni mänit hajxy hānajtý quia'a najuø'øyñä høxtä coonä ja'a nøøgomdägoy miejch. Mänit hajxy øjx chømdu'ubøgyii. Jaduhñ mäwīnāts jiadaañbä cooçh hānajtý nwiimbida'añ, høøçh ja'a Diosquexypä. ⁴⁰ Mänitxøø ja'a ya'adiøjc-hajxy hānajtý nāmetsc yhida'añ camjootý. Tu'ug hānajtý yajnøcxa'añii; tu'ug hānajtý yajmähmø'owa'añii. ⁴¹ Metscä to'oxiøjc-hajxy hānajtý jiøch. Tu'ug hānajtý yajnøcxa'añii; tu'ug hānajtý yajmähmø'owa'añii.

⁴² Nähix hahixø'ø hajxy mhídät; cab hajxy mnajuø'øy mānaa ja'a mWiindsøn hajxy quiaäda'aga'añ. ⁴³ Jaduhñ mäwīnāts ja'a cudøjc-hajxy, coo hajxy jaduhñ ñajuø'owät māduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduhñ yhidät, y cabä mee'tspä hajxy jaduhñ yajtøjtägø'owät. ⁴⁴ Jaduhñ mäwīnāts mijtspä, nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Cábøch mijts xñä'ägä najuø'owät mānājøch jaduhñ ngäda'aga'añ, høøçh ja'a Diosquexypä.

⁴⁵ Ja'a moonsäwiindsøn, je'edsä miämoonsä yajcaaby maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Hoy jaduhñ coo ja'a wyiindsøn miädia'agy miäbøjcät, coo cuhwijý tiúnät. ⁴⁶ Coo ja'a wyiindsøn miédsät, jootcujc ja'a moonsä ñijjiawø'owa'añii mädyii jaduhñ cudiuumb. ⁴⁷ Tøyhájtäts mijts nnāma'ay, jaduhñä moonsä piäda'aga'añii nebiä wyiindsønän jim maa ja'a wyiindsøn tiøjcän, māduhñtiä ja'a wyiindsøn hānajtý miøødä. ⁴⁸ Pero ja'a moonsä ca'a hoybä, je'eds jaduhñ māna'anaamb cooc tyijý ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ. ⁴⁹ Mänitā miämoonsä tiägø'owa'añ häyoowhixxpä. Mänitā mu'ugyjiiäya'ay miøødtägø'owa'añ caabiä huucpä. ⁵⁰ Cabä wyiindsøn jaduhñ yhuuc jahmiedsaannä coo wyiimbida'añ. Coo ja'a wyiindsøn jaduhñ jiaançh médsät, ⁵¹ mänitāts ja'a craa hoyhoy quiumädo'owa'añ møødä miäga'awiindøybä. Mänit hajxy jiø'owa'añ xiuudsä'añ.

25

¹ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'oga'añ, jaduhñ mäwīnāts je'e nebiä pøc hu'ug tøø jiadyijjān. Jimä cäxyiidøjc ja'a jamiø'ød hajxy hānajtý yhahixý. Nāmajc hajxy hānajtý. Candilcøn hajxy hānajtý yhahixý. ²⁻⁴ Nāmāgoøxc-hajxy, cab hajxy hānajtý nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøcy. Cabä guiaastä hajxy hānajtý nä'ä tægø'øbä tøø jiuý. Pero ja'a jiamioødhajxy ja'a jaac nāmāgoøxpä, nähix hahixø'ø hajxy hānajtý tøø tiu'ubøcy mæbøjpä. Nä'ä tægø'øbä ja'a guiaastä hajxy hānajtý tøø jiuý. ⁵ Coo ja'a jamiø'ød jaduhñ quia'a tsoj mejch, mänitā cäxyiidøjc-hajxy øjx miaaho'ogy. ⁶ Coo quiupt-suhmdājøøyy, mänitā jāya'ay tu'ug yaaxy: "Xiidsä jamiø'ød miech; nøcx hajxy jøjcubaadø'ow." ⁷ Mänitā cäxyiidøjc-hajxy øjx piädø'øgy. Mänitā quiandilhajxy

quihdøø'xøøyy. ⁸ Mänit hajxy miänaañ, ja'a hajxy hänäjty nähix hahixøø tøø quia'a tu'ubøquiäbä: "Højtsä gaastä weeñtiä móoyyác; pi'idsaamb højtsä ngandil jaduhn." ⁹ Mänit hajxy yhadsooyy, ja'a hajxy hänäjty nähix hahixøø tøø tiu'ubøquiäbä: "Caj, ni jaduhn quia'a mädøyhada'añ maa ja'a højtscøxpän. Nøcx hajxy jaduhn ñijüuyyáxä maa tioogyijän." ¹⁰ Mänit hajxy ñøcxy juubiä. Mänitä jamioøød jaduhn miejch. Ja'a cáxyiidøjc-hajxy gaastämøødpä, mänitä jamioøød hajxy miøødtägøøyy tøgooty. Mänitä tøjc hajxy yhagøøñä. ¹¹ Mänitä cáxyiidøjc-hajxy jia mejtsnä, ja'a gaastä hajxy hoy tøø jiüyyäbä. Mänitä hajxy jia cugapxøøyy: "Wiindsón, huuc yaghawa'ads hädaa tøjc." ¹² Mänit hajxy ñämaayä: "Cábøch mijts jaduhn nhixiä. Tøyhajt jaduhn."

¹³ Coo ja'a Jesús jaduhn miädiaacpädøøyy, mänit miänaañ:

—Jaduhn hajxy mnibiäda'agøøjät nähix hahixøø. Caj mijts mnajuøøy mänäjøch nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhn yajcähxøø'oga'añ, jaduhn mäwínäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpän. Nøcxaamb hänäjty je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioonsähajxy miøjyaaxy. Mänitä xiädøøñ yajmämähmøøyy.

¹⁵ 'Tu'ug jaduhn yajmämähmøøyyä mägooxmillón. Paady may miooyyá coo hänäjty jiaty xädøøñyajmayøøw. Tu'ug jaduhn yajmämähmøøyyä mejtsmillón. Tu'ug jaduhn yajmämähmøøyyä tu'millón. Mänitä wiindsón tiu'ubøjcy. ¹⁶ Jaaya'ay ja'a mägooxmillón wiingpøjcäbä, yajtägøøyy jaduhn niyhajjätbä. Yajmayøøyy ja'a xädøøñ jaduhn; mägooxmillón jaduhn jiaac paaty. ¹⁷ Jaanä jaduhnduhmbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón wiingpøjcäbä, mejtsmillón jaduhn jiaac paaty. ¹⁸ Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpøjcäbä, hoy ja'a jut jaduhn tijay. Mänitä wyiindsón xiädøøñ hoy yú'tsäñä jutjooty.

¹⁹ 'Cujecy ja'a wyiindsønhajxy miejststägajch. Mänit hajxy tiägøøyy cueentäyajpädsøømbä. ²⁰ Jayøjp jaaya'ay miejch ja'a mägooxmillón hänäjty tøø wyiingpøquiäbä. Mänitä wyiindsón miooyy cøxiä møødä mägooxmillón tøø jiaac páadiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, mägooxmillónhöch jaduhn xmiooyy; chaads je'e møødä mägooxmillónhöch tøø njaac yajmayøøyäbä."

²¹ Mänitä wyiindsón miänaañ: "Hoy miich jaduhn tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miich ja'a xädøøñ jaduhn njaac mo'owa'añ neby jaduhn mjaac yajmayøøwät. Tøjtägøøw tøgooty, ween nxoondáacäm."

²² Mänitä craa jiaac mejch ja'a mejtsmillón hänäjty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, mejtsmillónhöch jaduhn xmiooyy; chaads je'e møødä mejtsmillónhöch tøø njaac yajmayøøyäbä."

²³ Mänitä wyiindsón miänáangumbä: "Hoy miich jaduhn tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich jaduhn nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miich ja'a xädøøñ jaduhn njaac mo'owa'añ neby jaduhn mjaac yajmayøøwät. Tøjtägøøw tøgooty, ween nxoondáacäm."

²⁴ Mänitä craa jiaac tehm miejch ja'a tu'millón hänäjty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, nnajuøøbiøch coo miich hojioot mga'a møødä. Miich ja'a xädøøñ jaduhn mbaadaamby maa tøø mga'a tuñän. ²⁵ Páadyhöch hijty ndsähgøøy. Páadyhöch ja'a xädøøñ hoy nyu'uuch naaxjutjooty. Huug hix, chaads je'e."

²⁶ Mänitä wyiindsón yhadsooyy: "Caj miich hoy mgudiuñ. Mjaanç tehm ñuux miich. Mnajuøøby miich jaduhn cooç hojioot nga'a møødä, cooçhä xädøøñ nbaada'añ maaç tøø nga'a tuñän. ²⁷ Páadyhöch nxädøøñ jaduhn cu xpiädaacä bancojooty. Jiiby cu miayøøyy. Mänitøch nxädøøñ cu xmiooyy møødä xädøøñhuung." ²⁸ Mänitä hajxy ñämaayyä, ja'a hajxy jim tänaabiä: "Pøjcä yøø craa xädøøñ hajxy tu'millón; mo'ow yøø craa hajxy ja'a

majcmillónnmøødpä. ²⁹ Pøñ may nä'ägä møød, maas may jaduñ mio'owa'añii. Hanaxiä jaduñ miøødhada'añ. Pero pøñ jaduñ weeñtiä møød, pøgáanaxäp je'e mäduhñtiä miøødá. ³⁰ Yø'ø craa jaanch tehñ ñuuxpä, høxwijtspädsøm hajxy hagoonstuum. Jiiby jaduñ jiø'owa'añ xiuuds'a'añ."

³¹ 'Cooch jaduñ ngädá'agät hanehmbä, høøch ja'a Diosquexypä, jimhøch jaduñ nhäña'awa'añ maa ja'a hoyhäñaabiejtän ja'a yajxonbä. Quipxyhøch nmoonsä tsajpootypähajxy xmiøøcäda'aga'añ nägøxiä. ³² Mänitøch ja'a jäya'ayhajxy xwyiingumedsø'owa'añ ja'a wiinduhmyhagajptpä. Mänitøch hajxy jaduñ nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiübän.

³³ Nbäda'agäämbiøch näje'e maach nhahooguiø'øjän, näje'e maach nhanajtycø'øjän. ³⁴ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Min hajxy yam; tøøch mijts nDeedy xwyiimbiy coo hajxy nhané'emät. Jequiän hajxy jaduñ xwyiimbiyy, cajnä ja'a naaxwiin hänäjty yhädiuñ. ³⁵ Mänájajøch hijty nyäho'ogyiijän, mänitøch hajxy xyajcaayy. Mänájajøch hijty ndødsø'oyiijän, mänitøch hajxy xyajnoøhuucy. Mänájajøch hijty nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän, mänitøch hajxy xyaghamejtstaacy.

³⁶ Mänájajøch wit hijty nga'a møødän, mänitøch hajxy xñähxojxy. Mänájajøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, mänitøch hajxy hoy xquiuhixy."

³⁷ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitøch hajxy yhadsowa'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miich tøø nyajcay; mänaa højts miich tøø nyajnoøhu'ugy; ³⁸ mänaa højts miich tøø nyaghamejtsta'agy; mänaa højts miich tøø nnähxoxy; ³⁹ mänaa højts miich hoy tøø nguhixy."

⁴⁰ Mänitøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooch mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xñäxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja møjtojcä, jaduñ mäwiinhøch tøø xñäxuu'tspä."

⁴¹ 'Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycø'øbä: "Jua'ads hajxy jim, mijts haxøøgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jiiby maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän. Paadiä jøøn tøø piäda'agyii, jiibiä møjcu'uhajxy chaachpøga'añ. ⁴² Mänájajøch hijty nyäho'ogyiijän, cábøch hajxy xyajcaayy; mänájajøch hijty ndødsø'oyiijän, cábøch hajxy xyajnoøhuucy; ⁴³ mänájajøch hijty nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän, cábøch hajxy xyaghamejtstaacy; mänájajøch wit hijty nga'a møødän, cábøch wit hajxy xmiøoyy; mänájajøch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, cábøch hajxy hoy xquiuhixy."

⁴⁴ Mänitøch hajxy miäna'ana'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miich nga'a puhbejty; mänaa højts miich nhixxy coo hänäjty myäho'ogyii, coo hänäjty mdødsø'oyii, coo hänäjty mwädity nebiä jäguembäya'ayän, coo wit hänäjty mga'a møødä, coo hänäjty mba'amgo'na'ay, coo hänäjty mdsumyhäña'ay."

⁴⁵ Mänitøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooch mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja møjtojcä, jaduñ mäwiinhøch tøø xquia'a näxuu'tspä."

⁴⁶ Yø'øds hajxy jiiby häda'agaamb maa hajxy chaachpøga'añän cøjxta'axiøø. Pero pønjätyhøch tøø nwiimbiy, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatian.

26

¹ Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpädøøyy, mänitøch nämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

² —Mnajuøøby hajxy jaduñ coo ja'a pascuaxøø cumaaxc yhadsu-ujø'owa'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägo'owa'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp.

³ Mänitøch teedywiindsøn hajxy yhamugøøyy møødä ley-yajnähiøøbiähajxy møødä jäya'ayhajxy martuumähajpä maa ja'a judiøshajxiän. Jim hajxy

yhamugooyy maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a hänäjty møjcuhdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. ⁴ Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy miádsät, neby hajxy jaduhñ yaghó'ogät. ⁵ Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmájtsämät ja'a xøøjooty coo ja'a cu'ughajxy ñä'ä haamhadät.

⁶ Jimä Jesús hänäjty maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Betania, maa ja'a Simón tiøgootiän, ja'a hänäjty tøø ñähwa'açhiijäbä ja'a haxøøgpa'am. ⁷ Jimä Jesús hänäjty quiay, mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch, perfumecón, ja'a jaançh tehñ chowbä. Mänitä Jesús ja'a perfume yajcuhda'xøøyyä. ⁸ Coo ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduhñ yhiixy, cab hajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tii yø'ø perfume jaduhñ coo yaghäyooyy. ⁹ Coo jaduhñ cu tioo'cy, mänitä häyoobäya'ay jaduhñ cu ñä'ägä puhbejty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Ca'a yø'ø to'oxiøjc hajxy mhadsipy. Ca'a yhaxøøgpä jaduhñ tøø tiuñ maa ja'a høøçhcxpän. ¹¹ Ja'a häyoobädøjc, homiänaajä mijts jaduhñ xmiøødhida'añ; pero høøçh, cáboch mijts jejcy nmøødhida'añ. ¹² Páadyhøch yø'ø to'oxiøjc perfume xyajcuhda'xøøyy, cooçh mobädajpä nho'oga'añ. ¹³ Tøyhájtsät mijts nnäma'ay, homiäajä hádaa hoguiapxy hádaa homiädia'agy hajxy yaghawa'xø'øwät maa hádaa yaabä naaxwiinän, mänit hajxy jaduhñ miädia'aga'añ nébiøch yø'ø to'oxiøjc perfume tøø xyajcuhda'xø'øy. Jaduhñds yø'ø to'oxiøjc jiahmiedsa'añii.

¹⁴⁻¹⁵ Ja'a Jesús jiamioødhajxy ja'a nämajmetspä, tu'ug hänäjty xiøhaty Judas Iscariote. Mänitä Judas ja'a teedywiindsønghajxy hoy ñäma'ay:

—Mädühñtiøch hajxy xmiäjúyät cooçh ja'a Jesús hajxy nyajcø'ødägø'øwät.

Mänitä Judas miooyyä hii'xmajc plataxädø'øñ. ¹⁶ Mänit wyiinmahñdyhajty nebiä Jesús yajcø'ødägø'øwät.

¹⁷ Ja'a tehñ xiøøhadsuujø'ø hajxy hänäjty quiuhdujthaty coo ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty quiay ja'a ca'a tsoomiøødpä. Mänitä Jesús ja'a jiamioøøð ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Maa hajxy ndsuugáayyämät ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx hajxy cajptooty maaçh nmägu'ughajpä tiøjcän. Mänit hajxy mnämä'awät: “Nøm højts nWiindsón miäna'añ cooc tøø yhabáataxä, y cooc højts yaa ndsuugaya'añ ja'a pascuaxøøjooty maa miüch mdøgootiän.”

¹⁹ Mänit hajxy jiaançh cudiuuñ neby hajxy ñämaayyän. Mänitä jøø'xy hajxy yhädiuuñ.

²⁰ Coo quioodsøøyy, jimä Jesús hajxy hänäjty quiay møøðä nämajmetspä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ caaguiujc:

—Tøyhájtsät mijts nnäma'ay cooçh mijts mjamiøøð tu'jäya'ay xyajcø'ødägø'øwa'añ maaçh nmädsipän.

²² Mänit hajxy jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajtøøbä:

—Wiindsón, nej, høøçh je'ejä.

²³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'açh tu'ugtety xmiøøðcaamiujpä, jé'eçhäts jaduhñ xyajcø'ødägø'øwaamb. ²⁴ Jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ, høøçh ja'a Diosquexypä, nebiä Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añän. Pero jaançh tehñ chaachpøgaamb jaaya'ay häyoobä ja'açh tøø xyhawaanø'øyábä. Mejor häxøpy tøø quia'a miñ tøø quia'a ca'ay.

25 Mänitá Judas miánaañ, ja'a hánajty tøø yhawaañó'oyäbá:

—Wiindsón, nej, høøch je'ejä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Miičh je'e.

26 Jimnã hajxy hánajty quiaýñã, mänitá Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dioscuju'uyäp yejcy. Mänitá tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitá jiamiøød miooyy. Mänit miánaañ:

—Cay hajxy; jaduñ mäwiin hädaa tsajcaagy nébiøchã nni'x nébiøchã nopcãn.

27 Mänitá Jesús taza quionø'cy. Mänitá Dioscuju'uyäp yéjcumbã. Mänitá jiamiøød ja'a taza miooyy. Mänitá Jesús miánaañ:

—Hu'ug hädaa vino hajxy nägøxiã.

Mänitá vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

28 Mänitá Jesús miánaangumbã:

—Jaduñ mäwiin hädaa vino nébiøchã nnø'tiän. Hijxtahnd jaduñ coochã jemyguiuhdujt nyajwiimbãdsøma'añ coochã jäya'ayhajxy may nnähho'tu'uda'añ, cooch jaduñ nyajnáhwa'adsaanã ja'a piojpa quiaðieey.

29 Pero nnämäabiøch mijts cooch hädaa vino nga'a huuctägatsa'añ høxtã cõonøch hánajty tøø nho'ogy. Mänitøch mijts jaduñ nnøødhucmujtägatsa'añ jim maachã nDeedy jaduñ yhane'emiän.

30 Mänitá Dioshøy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunãn.

31 Mänitá Jesús miánaañ:

—Hädaa coods, cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy hoy xmiäbøgáañã. Mänitøch hajxy jaduñ xñähgue'ega'añ. Jaduñã Diosmädia'agy miána'añ: “Nyagho'ogaambiøch ja'a meegcueendähajpã. Mänitã meeghajxy xii yaa ñøcxø'øwa'añ.” 32 Pero cooch hánajty tøø njujypio'cy, mänitøch nnøcxø'øga'añ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnøcxa'añ.

33 Mänitá Pedro miánaañ:

—Hoy miičh hajxy nägøxiã xjia nähgué'egät, cábøch miičh nnähgué'egät.

34 Mänitá Jesús miánaañ:

—Tøyhájtøch miičh nnäma'ay, coo ja'a tseeý hánajty quia'a ya'axyñã hädaa coods, tøø miičh hánajty tågøøghooc mnijio'gapxyii coogøch tyijy jaduñ xquia'a hi'xiã.

35 Mänitá Pedro miánaañ:

—Høyhøch miičh näguipxy nja møødhó'ogät, cábøch jaduñ nnijio'gapxø'øjät. Jaduñ hajxy nägøxiã piamánaambã.

36 Mänitá Jesús hajxy miejch maa hánajty xiøhatiän Getsemaní. Mänitá Jesús miánaañ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nõcxyhøch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

37 Mänitá Jesús ja'a Pedro wioonøcxy hawiing møødã Zebedeo yhuunghajxy nämetsã. Mänitá Jesús tiägøøyy jootmayhajpã hoyhoy. 38 Mänit miánaañ:

—Jaanch tehñ jiootmayhájpøch jaduñ. Jadúhnhøch nnijia'wø'oyii nebiã ho'ogaambãn. Yaa hajxy mmähmó'owät. Tsøg hajxy jujcy hjítãn.

39 Mänitá Jesús weeñtia jiaac nõcxy. Mänit miägutsãdaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miičh mee'x, ca'a yhndijy jaduñ cu ndsaačhpøjcy. Pero ca'a yhøøchã nguhdujt jaduñ nyajtunaamby; miičhã mguhdujt nyajtunáañãn.

40 Mänitá Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpã hánajty tøø ñähgue'eguiän. Jim hajxy hánajty mia'ay coo ja'a Jesús jim miejch. Mänitá Pedro ñãmaayã:

—Nej, ni tu'horá hajxy jujcy mga'a hida'añä. ⁴¹ Jujcy hajxy mhíädät. MDiospa'yá'axäp hajxy jaduñ nebiä møjcu'u hajxy jaduñ xquia'a jøjcapxø'owät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduñ coo hajxy jujcy mhíädät, pero ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduñ ca'a mee'xtugaamb.

⁴² Ja'a miämetsc-hoocpä Jesús ñøcxy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mee'x, cábøch ndijy jaduñ cu ndsaachpøjcy. Pero ween miichä nguhdujt nyajtúunäm.

⁴³ Mänit wyiimbjícumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hänäjty mi-aahó'cumbä. Jaanč tehñ mia'awaamb hajxy hänäjty hanaxiä. ⁴⁴ Mänitä Jesús ñähguëccumbä. Mänit ñøcxcumbä miädägøøghoocpä Diospa'yaaxpä. Mänit jaduhyä miänáaḅgumbä. ⁴⁵ Mänit miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Mänit miänaañ:

—Ma'awxä hajxy, poo'xxä hajxy. Tøøds je'e yhabaady cooçh hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a cubojpä cugädieejäya'ayän, høøçh ja'a Diosquexypä. ⁴⁶ Pädø'øg hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøçh jaduñ xyegaambä.

⁴⁷ Mädiaacnä ja'a Jesús hänäjty coo ja'a Judas miehch, ja'a Jesús hänäjty tøø miøødwäditiäbä ja'a miämajmetspä. Jaanč tehñ miay ja'a jäya'ay hänäjty miøøä, pujxtmøødpä, paḅycappä. Ja'a teedywiindsøñhajxy jaduñ quejx møøää martuumädøjc. ⁴⁸ Ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hänäjty ñäma'ay:

—Ja'a høøçh hänäjty ndsu'xaambiä, je'eds hajxy mmädsäp.

⁴⁹ Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänitä yajpoo'xy. Mänit chu'xy.

⁵⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpä, tiich xwia'ana'añ.

Mänitä Jesús hajxy miäjch.

⁵¹ Mänitä Jesús jiamiøød ja'a piujxt jiuu'ty. Mänitä teedywiindsøñ mioonsä tu'ug tiaatpujxtúutäxä. ⁵² Mänitä Jesús miänaañ:

—Cuyuugø'ow yø'ø mbujxt. Pøñjaty jaduñ pädø'p pujxthaam, jaanä pujxthaam yho'ogaambä. ⁵³ Nej, caj miich mnajuø'oyä, cooçh nDeedy jaduñ nnämä'awät cooçh ween xpiuhbety, mänitøch ja'a mioonsä tsajpootypä milhaam xyajnäguéxät. ⁵⁴ Pero cooçh jaduñ nnämä'awät, cabä Diosmädia'agy jaduñ tiøjiädät maa jaduñ myiñän cujaay cooçh jaduñ tsipcøxp njada'añ nhabetaañ.

⁵⁵ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Pujxtmøød paḅycap hajxy tøø mbädø'øgy. Jaduhñhøch hajxy tøø xmiach nebiä mee'tspän. Jabom-jabømhøch mijts hijty nyajñähixø'øy tsajtøgooty, y cábøch hajxy mänaa tøø xmiach. ⁵⁶ Pero páadyhøch jaduñ njaty nhabety, jaduñä Diosmädia'agy jaduñ tiøjiädät, nebiä Diosquexypähajxy jecy quiu-jahyyän.

Mänitä Jesús jiamiøødhajxy quiøxy päyø'cy. Nidiuhmä Jesús jaduñ ñähguëcä.

⁵⁷ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a møjcuuhdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. Jimä ley-yajñähixøøbiähajxy hänäjty tøø yhamugø'øy møøää martuumädøjc-hajxy. ⁵⁸ Ja'a Pedro, jäguemjuøøby hänäjty pianøcxy. Mänit jilby tiägøøyy maa ja'a Caifás tiøjwiingän. Mänitä yhøxtaacy maa ja'a policíahajxiän. Yhixaamby hänäjty je'e nebiä Jesús hänäjty tiuna'añii.

⁵⁹ Ja'a Jesús, tøø hänäjty yajtøjtägø'oyii maa ja'a teedywiindsøñhajxy hänäjty tøø yhamugø'oyän møøää ley-yajñähixøøbiähajxy møøää møjtøjc-hajxy. Jiiby

hajxy hānajt wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy jaduhñ ñähøøñó'øwät, hoy jaduhñ quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús hajxy jaduhñ yajyagho'ogóøjät. ⁶⁰ Pero cabä tøyhajt hajxy piaaty, hoy jäya'ay may jia wi'i ñähøøñøøyy. Mānitä hōhñdaacpä metsc piädsøømy. ⁶¹ Mānit hajxy miānaañ:

—Nøñ yø'ø craa miānaañ coogä Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añ; mānitäc cumaaxc wiingpä yajpäðø'øgáangumbä.

⁶² Mānitä teedywiindsón tiānaayyø'cy. Mānitä Jesús ñāmaayyā:

—Nej, caj mhadsowa'añ. Tii hajxy jaduhñ coo xñäxø'øwø'øy.

⁶³ Pero cabä Jesús waamb ñä'ä mānaañ. Mānitä teedywiindsón miānaangumbä:

—Ja'a Dioscøxpä miich ja'a tøyhajt myégät; højts hawáañac pø tøyhajt jaduhñ coo miich ja'a Dios tøø xquiexy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

⁶⁴ Mānitä Jesús miānaañ:

—Tøyhajt jaduhñ nej miich mmāna'añän. Jaduhñhöch mijts nnāmaabiä, høøch ja'a Diosquexypä, cooch hajxy xyhixa'añ hñä'a maa ja'a Dios yha-hooyhaampiän, ja'a mäjaamøødpä; y cooch jaduhñ nmānajtägatsa'añ jocjooty.

⁶⁵ Mānitä teedywiindsón ja'a wyit quioø'ch. Paady quioø'ch coo hānajt yhawa'anda'agy. Mānit miānaañ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä. Tii testigo hajxy njaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø mmädoy nej tøø quiapxtägoyyän. ⁶⁶ Neby hajxy mmāna'añ.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jaduhñ quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷ Mānitä Jesús wyiingudsujøøyyä. Mānit wiojpä. Mānit wyiingugoxøøyyä.

⁶⁸ Mānit ñāmaayyā:

—Pø tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø xquiexy, najuø'øw pøñ tøø xquioxy.

⁶⁹ Jimnä ja'a Pedro hānajt yhäñ'ay tøjwiing. Mānitä Pedro ñāmejtsä to'oxy moonsä tu'ug. Mānit ñāmaayyā:

—Miich ja'a Jesús hijty mmøødwädijpy, túhmäts, ja'a Galileatsohmä.

⁷⁰ Mānitä Pedro ñijjogapxä maa ja'a jäya'ayhajxiän:

—Pätiidä jaduhñ mnä'ä mädiaacyy.

⁷¹ Tøjpädsømäñnöp ja'a Pedro hānajt, mānit yhixägumbä ja'a to'oxy moonsä tu'ug. Mānitä moonsä ñāmaayy ja'a hajxy hānajt jimnä:

—Yø'ø mixy ja'a Jesús hijty møødwädijp ja'a Nazarettsohmä.

⁷² Jadähoc ja'a Pedro ñijjogapxä:

—Tøyhajt, cábøch ja'a craa nhixiä.

⁷³ Mānitjuøøby ja'a Pedro ñāmáayyägumbä, ja'a hajxy hānajt jimnä:

—Tøyhajt jaduhñ coo miich ja'a Jesús hijty mmøødwädity; jaduhñ miich mmādiaacpä nebiä Galileatsohmän.

⁷⁴ Mānitä Pedro miānaañ:

—Pø cábøch tøyhajt nmādia'agy, wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xyajcumädoy. Cábøch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jaduhñ ñä'ä mānaañ, mānitiä tsey yaaxy. ⁷⁵ Mānitä Pedro quioxy jahmiejch nebiaty ja'a Jesús hānajt tøø miāna'añän: “Cajnä ja'a tsey hānajt ya'axy, tøø miich hānajt tægøøghoc mnijjogapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” Mānitä Pedro jim choññ. Mānit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27

¹ Coo jio**bøø**yy, mänitä teedywiindsøn**h**ajxy quiojyquiapxytiuuñ m**øø**dä martuumädø**j**c-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogát. ² Mänitä Jesús hajxy cø'ø**x**och hoy yajcø'dägø'ø**y** maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hänäjty tuumbä**g**overnador.

³ Ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty t**øø** yhawaanø'ø**y**. Coo ja'a Judas yhi**j**xy coo ja'a Jesús hänäjty yagho'oga'añii, cabä jioot jaduhñ ñä'a m**øc**-hajty. Mänitä hii'xmajcpä plataxädø'øñ hoy yajwiimbity maa ja'a teedywiindsøn**h**ajxiän, maa ja'a martuumädø**j**c-hajxiän. ⁴ Mänit miänaañ:

—T**øø**ch jaduhñ ngädieey coo**h**ä craa ho'c**øø**c t**øø** nhawaanø'ø**y**, ja'a cajpä pojpä cädieemi**øø**dpä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'a yho**j**ts ngüeendä yø'øduhñ. Mii**ch** mgüeendä yø'øduhñ.

⁵ Mänitä Judas ja'a xädø'øñ ñajtsxäbapøø**y** jii**by** tsajtøgooty. Mänit hoy ñiyo't**øø**yyänä.

⁶ Mänitä teedywiindsøn ja'a xädø'øñ hajxy pyiwø'cy. Mänit hajxy miänaañ: —Cab hädaa xädø'øñ hajxy hawiinmats nbädäacämät maa ja'a xädø'øñ hajxy quiu**y**oxø'øyän, je'eguiøxpä coo jäya'ay jaduhñ t**øø** tiogyii ho'c**øø**c.

⁷ Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a naax hajxy hänäjty jiu**y**a'añ, ja'a xø**h**ajpä Tu'tspojtstaact, ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänäjty hoy t**øø** ñajtsxäbapø'øyäbä. Je'e hajxy hänäjty wia'ana'añ cabäsantä maa ja'a jäguembäjäya'ayhajxy ñaaxtägø'øwät. ⁸ Coo ja'a naax hajxy jaduhñ jiu**y**yy ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänäjty hoy t**øø** ñajtsxäbapø'øyäbä, paady jaduhñ xiø**h**aty Nø'ñaax høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁹ Jaduhñdsä tiø**j**ajty nebiä Jeremies jey miänaañän, ja'a Diosqueyypä: “Mänitä plataxädø'øñ hajxy miooyä hii'xmajc (nebiä judiøshajxy t**øø** ñägapxiän). ¹⁰ Mänitä tu'tspojtstaact hajxy hoy jiu**y** nebiøch ja'a Dios t**øø** xyhane'emiän.”

¹¹ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a gobernadorän. Mänit miäyajtøwä:

—Nej, mii**ch** ja'a judiøshajxy xguiobiernähajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej mii**ch** mmäna'añän.

¹² Mänitä Jesús ñähwaambejtä ja'a teedywiindsøn**h**ajxy m**øø**dä martuumädø**j**c-hajxy. Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä mänaañ. ¹³ Mänitä Pilato miänaañ:

—Nej, caj mii**ch** jaduhñ mmädoyyä nebiaty hajxy jaduhñ xñänømiänä.

¹⁴ Pero cabä Jesús ñä'a hadsooyy; paadiä governador jiaan**ch** tehñ yajjuøøyy. Cab hänäjty ñajuø'øy nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhädat.

¹⁵ Jaduhñdsä governador hänäjty quiuhdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hänäjty tu'ug yho**x**mach xøøjooty pøn ja'a cu'ug jaduhñ ñänømäp coo yho**x**madsøø**j**ät. ¹⁶ Jiibiä craa hänäjty tu'ug चुम्यहाना'ay ja'a xø**h**ajpä Barrabás. T**øø** ja'a Barrabás xiøø hänäjty wyi'i wia'xy. ¹⁷ Coo ja'a cu'ughajxy hänäjty t**øø** quiøxy hamugø'øy, mänitä Pilato yajtøoyy:

—Pøn mijts jaduhñ mnänøø**m**by coo**ch** nhøxmädsät, Barrabás tøgä ja'a Jesús ja'a Cristohajpä.

¹⁸ Ñajuøøbiä Pilato hänäjty coo ja'a Jesús jaduhñ yajcø'dägøøyyä je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt hänäjty quia'a yajmädsøjcäxä.

¹⁹ Jimnä ja'a Pilato hänäjty yhäña'ayñä maa hänäjty tiuñän, mänitä Pilato quiapxyñäguejxä ja'a tio'oxiøjäm: “Cab jaduhñ cu mdsaa**ch**tiuuñ; hoyhäna'c yø'øduhñ. T**øø**ch haamyquioods haxøøg nguma'ay yø'øgøxpä.”

20 Mänitä teedywiindsón ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøoyy coo ween hajxy miäna'añ coo ja'a Barrabás yhøxmadsojät, y coo ja'a Jesús yagho'ogójät.

21 Mänitä gobernador ja'a cu'ug miäyajtóögumbä:

—Mädyii häna'c mijts mnänømby cooçh nhøxmädsät.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Barrabás.

22 Mänitä Pilato yajtøoyy:

—Ja'a Jesúsäts, ja'a xøhajpä ja'a Cristo, nébiøch je'e ndúnät.

Mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy:

—Møjpahbet cruzøxp.

23 Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii haxøgpä jaduhñ tøø tiuñ coo jaduhñ yagho'ogójät.

Mänit hajxy jaduhñ yáaxcumbä:

—Møjpahbet cruzøxp.

24 Coo ja'a Pilato jaduhñ yhiijxy coo ja'a cu'ughajxy hänäjty quia'a mädowa'añ, coo hajxy maas hanaxiä yhaamhada'añ, mänitä nøø yujwaañ. Mänit quiø'øbujiy cu'ugwiinduum. Mänit miänaañ:

—Ca'a yhøøch jaduhñ mänaamb coo yø'ø hoyhäna'c jaduhñ yagho'ogójät; mijts jaduhñ mänaamb.

25 Mänitä cu'ughajxy nägøxiä miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Højts jaduhñ mänaamb møød højts nnøøx møød højts nmajc.

26 Mänitä Pilato ja'a Barrabás yhøxmajch. Mänitä Jesús yajwojpä. Mänit yajcø'dägøoyy coo nøcxy miøjpahbedyii.

27 Mänitä Jesús yajdnøcxä ja'a gobernador soldadohajxy. Mänitä Jesús jiuhibigøoyy ja'a soldadohajxy nägøxiä. 28 Mänitä wyit yajtsiijäxä. Mänitä tsaptswit yajpägøoyy. 29 Mänitä hapytycoronä piädaacä maa ja'a quiuhdumän. Mänitä paxy yajcø'ogabøoyy yhahooyhaampiäcø'ø. Mänit wyiinji-cädaacä. Mänit wyiingapxpejtä:

—¡Viva ja'a judíos ja'a guobiernahajxy, viva!

30 Mänitä Jesús wyiingutsujøoyy. Mänitä paxy piójcäxä. Mänit wiojpä quiuhdum. 31 Coo yhuuc wiingapxpejtäbä, mänit tsaptswit yajtsiijägumbä. Mänit yhamdsoo wit yajpägøoyyägumbä. Mänit yajnøcxänä maa hänäjty miøjpahbeda'añiijän.

32 Tu'haamnøcxpä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøoyy ja'a Cirenetsohmbä. Simón hänäjty xiøhaty. Mänitä Simón ja'a cruz hadsip yajcajtsoowä.

33 Mänit hajxy miejch maa jaduhñ xiøhatiän Gólgota. Je'eduhñ nänøømby: “Maa ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc nãhgäda'aguiän.” 34 Mänitä Jesús tsaatyñøø jia yaghuucä ja'a jaançh tehñ tiahmäbä. Coo jaduhñ yhuucmajch, cab jaduhñ chojcy.

35 Mänitä Jesús miøjpahbéjtänä cruzøxp. Mänitä soldadohajxy yhäyø'cy dadoshaam nebiä Jesús ja'a wyit hajxy yajwá'xät. Jaduhñsä tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy miänaañän: “Dadoshaam hajxy yhäyø'cy nébiøch nwit hajxy jaduhñ xyajwá'xät.” 36 Mänitä soldadohajxy jim yhøxtaacy nebiä Jesús hajxy jaduhñ wyiinhäñá'awät. 37 Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcuhdum tiiguøxp ja'a Jesús coo tøø miøjpahbedyii: “Jesús hädaa, ja'a judíos guobier-nohajxy.”

38 Jimä mee'tspä metsc miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús miähmøoyy, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. 39 Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty najxpä,

wyi'i wyiingapxpejpy hajxy hānajt̃y mōōd hajxy hānajt̃y wyi'i quiuhjägōñ.
⁴⁰ Jaduhñ hajxy hānajt̃y ñiñāma'ayii:

—Ja'a, miich jaduhñ mānaañ coo mahñdy ja'a tsajtōjc myagjida'añ, y cumaaxc mahñdy mhādiuna'añ wiingpā. Niyajmānacōōjāts hamdsoo pō tōyhajt̃ jaduhñ coo miich Dios xyHuunghaty.

⁴¹ Jaduhñ ja'a teedywiindsōñhajxy piāmānaambā mōōdā ley-yajñāhixōōbiāhajxy, mōōdā fariseoshajxy, mōōdā martuumādōjc-hajxy.

⁴² —Tōō jaduhñ yhuuc wi'i miāyajnāhwa'ačh, y caj hamdsoo ñiyajnāhwa'adsa'añii. Pō tōyhajt̃ jaduhñ coo jaduhñ guiobiernāhaty maa ja'a judiōshajxiān, ween jaduhñ hamdsoo ñiyajmānaqyii cruzcōxp neby hōjts jaduhñ nmābōjcāmāt. ⁴³ Jaduhñ tōō xnāmāyyām coo yHuunghadyii ja'a Diōsām y coo ja'a Dios jaduhñ cwieendāhada'añ. Pō tōyhajt̃ jaduhñ coo ja'a Dios jaduhñ jiaanč tsoy, ween jaduhñ yajñāhwa'ačh.

⁴⁴ Jaduhñdsā mee'tspāhajxy piāmānaambā, ja'a hajxy jim mōjpahbetypā cruzcōxp.

⁴⁵ Mānitcujyxiōō ja'a naaxwiimbā wyiingoodsōōy. Tägōōghorā jaduhñ yhiyty wiingoods. ⁴⁶ Mānitmānacyxiōō ja'a Jesús mōc yaaxy: “Elí, Elí, lama sabactani”, je'eduhñ ñānōōmby: Dios mee'x, Dios mee'x, tiich jaduhñ coo tōō xñājtshixō'ōy.

⁴⁷ Ja'a hajxy hānajt̃y jim wi'i tiānaabiā, coo hajxy jaduhñ miādooyy, mānit hajxy nāje'e miānaañ:

—Elías yō'ō craa jaduhñ jia wi'i miōjyaaxyp.

⁴⁸ Mānit tu'jāya'ay xo'od hoy quioñ pāyō'ōguiā. Mānit quiumadsōōy ja'a tsaatyñōōxunjooty. Cōjx je'e chomō'ōy. Mānit paxy yagjōjwōōnōōy ja'a xo'od. Mānitā Jesús yaghaguubōōyā neby jaduhñ miūgāt. ⁴⁹ Mānitā hāna'c-hajxy wiingpā miānaañ:

—Huug hahijxnā, ween yhuuc cāhxō'ōgy pō mināambā Elías yajñāhwa'adsa'añ.

⁵⁰ Mānitā Jesús jadāhooc mōc yāaxcumbā. Mānit yho'nā. ⁵¹ Mānitā tsajtōjc-hadōōdiuc quiōō'tswa'xy cujjiā. Cōxp jaduhñ quiōō'tsohñ. Mānitā hujx ñajxy. Mānitā tsaa jaduhñ wia'xy. ⁵² Mānitā ho'ogyjiāya'ajiut may yhawaach. Mānitā ho'ogyjiāya'ayhajxy may jiuypjōjcy, ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajt̃y tōō miābōquiābā. ⁵³ Coo ja'a Jesús hānajt̃y tōō jiuypjōjcy, mānitā ho'ogyjiāya'ayhajxy yhawa'adspādsōōmy, ja'a hajxy hānajt̃y tōō jiuypjōquiābā. Mānit hajxy quiajptägōōy Jerusalén. Jim hajxy jaduhñ yhiyxā nāmay.

⁵⁴ Jimā soldadowiindsōñ ja'a Jesús hānajt̃y cwieendāhaty mōōdā soldadohajxy. Coo ja'a tsō'ty hajxy jaduhñ yhiyx, mānit hajxy jiaanč tehñ chāhgōōy. Mānit hajxy miānaañ:

—Tōyhājtam hijty coo hādaa craa hijty Dyioshuungā.

⁵⁵ Jimā tajjāya'ay ja'a Jesús hajxy hānajt̃y wyi'i ñāheebō'ōy jāguemduum. Jimā Jesús hajxy hānajt̃y tōō piadsoōñ Galilea. Tōō hajxy hānajt̃y piuhbety.

⁵⁶ Jimā Mariā hānajt̃ypā ja'a Magdalatsohmā, mōōdā Mariā ja'a Jacobo tiajhajxy, mōōdā Zebedeo tio'oxiōjc. ⁵⁷ Coo quioodsōōy, mānitā māyōōjāya'ay tu'ug miejch, ja'a xōhajpā José. Jim hānajt̃y chooñ Arimatea. Pihanōcxābā ja'a Jesús miādia'agy hānajt̃y je'e. ⁵⁸ Mānitā José ja'a Pilato cuhdujt hoy miāyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiāya'ay yajmānācāt cruzcōxp. Mānitā José ja'a cuhdujt miooyyā. ⁵⁹ Mānit jaduhñ yajmānajcy. Mānitā poobwit yajñāhbijty. ⁶⁰ Mānit jaduhñ jiiy piādaacy tsaajutjooty ja'a naamđajypā. Paadiā José

ja'a tsaajut hánajty t̄ōo yajtajyíi, jíiby hánajty piäda'aga'añii coo hánajty t̄ōo yho'ogy. Mänitá tsaajut yhahámoomtágooyy tsaahaam maa ja'a Jesús hánajty t̄ōo ñaaxtägø'oyän. Mänitá José wyiimbijty. ⁶¹ Jimä María Magdalatsohm̄bähajxy miähmøoyy mөөdä María tu'ugpä. Jim hajxy hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hánajty t̄ōo ñaaxtägø'oyän.

⁶² Viernes ja'a Jesús jaduñ yho'cy. Cujaboom ja'a teedywiindsøn̄hajxy miejch maa ja'a Pilatän mөөdä fariseoshajxy. ⁶³ Mänitá Pilato ñämaayyá:

—Miičh mõjteedy, ja'a craa häxøoy hó'cäbä, t̄ōo hijty miäna'añ cooc tyijy cumaaxc hijty jiuypioğa'añ. Pero nä'ä hõhndaac jaduñ. ⁶⁴ Entonces, quex ja'a soldado jim maa t̄ōo ñaaxtägø'oyän, jaduñ hajxy jaduñ jim yhadäná'awät jadu'tsuhm̄. Jaduhñdsä Jesús miägu'ughajpä ja'a ñaaxni'x hajxy nõcxy quia'a yajpádsøømä. Jaduhñdsä cu'ug hajxy quia'a nämá'awät cooc tyijy t̄ōo jiuypioçy. Maas hanaxiä hajxy jaduñ cu yhõhndaacy quejee ja'a Jesús hijty yhõhnda'aguiän.

⁶⁵ Mänitá Pilato miänaañ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nõcxy yhadäna'ay neby jaduñ quia'a pädsømät.

⁶⁶ Mänit soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä. Mänitá tsaa hajxy xiøøjøoyy ja'a jim hämoomnaabiä maa ja'a tsaajuthaawän. Mänit hajxy jim miähmøoyy.

28

¹ Cujaboom näxøø jopyñä, mänitá María Magdalatsohm̄bä jim miejch maa ja'a Jesús hánajty t̄ōo ñaaxtägø'oyän mөөdä María tu'ugpä. ² Mänitiä hujx mөc ñajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä hánajty tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hánajty t̄ōo chooñ. Mänitá tsaa jihámoomy ja'a hijty hijpä juthaguum. Mänitá yhøxtaacy tsaanähgøxp. ³ Jaanč tehñ yhaamb hánajty je'e. Jaanč tehñ pioob ja'a wiyt hánajty. ⁴ Coo ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhiixy, mänit hajxy tiägøoyy tsäyuuabiä. Jaanč tehñ chähgøøby hajxy hánajty. Mänit hajxy quiädaayy. Jaduhñ hajxy miähmøoyy nebiä ho'ogypiän. ⁵ Mänitá María hajxy ñämaayyá ja'a Diosmøonsän:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Nnajuøøbiøch jaduñ coo ja'a Jesús hajxy mhøxta'ay, ja'a hijty t̄ōo miøjpahbedyíjábä. ⁶ Cabä jii; t̄ōo jiuypioçy neby hijty t̄ōo miäna'añän. Min hajxy huug hiç maa t̄ōo ñaaxtägø'oyän. ⁷ Coo hajxy jaduñ mhíxät, mänitá miägu'ughajpä hajxy nõcxy paquiä mhawaanä coo jaduñ t̄ōo jiuypioçy, coo jaduñ ñøcxø'oga'añ Galilea. Jim hajxy jaduñ mbaada'añ. Jaduhñhøch mijts nhawáañäm.

⁸ Mänitá María hajxy hoy yhiixy paquiä maa ja'a Jesús hánajty t̄ōo ñaaxtägø'oyän. Jíibädä hajxy chähgø'oy, jíibädä hajxy xioonda'agy. Mänitá miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyø'oguiä. ⁹ Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús ñäguehxtø'xy. Mänitá María hajxy yajpoo'xä. Mänitá Jesús hajxy wyingumedsøoyy. Mänit hajxy tiecymiämäneñøoyy. Jaduhñ hajxy wyingudsähgøoyy. ¹⁰ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Nøcxhøch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawáañäc coo hajxy jim ñøcxät Galilea, cooç hajxy jim xpiaada'añ.

¹¹ Coo ja'a María hajxy hánajty t̄ōo wyiimbity maa ja'a Jesús hánajty t̄ōo jiuypioquiän, mänitá soldadohajxy näje'e nõcxy cajpooty, ja'a hajxy hánajty t̄ōo yhadäná'ayäbä. Mänitá teedywiindsøn̄ hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hánajty t̄ōo yhiixy. ¹² Mänitá teedywiindsøn̄hajxy hoy miøødmädia'agy

ja'a martuumädøjc-hajxy neby hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiúnät. Mänitä soldado xädø'øñ hajxy may miooyä. ¹³ Mänitä soldadohajxy ñämaayä:

—Jaduhñ hajxy mmäná'anät coo hajxy coods mmaaho'cy, y coo ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsømyi. ¹⁴ Y coodsä gobernador jaduhñ miädoyhädät, højts jaduhñ nyajmäbøgäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpáadät.

¹⁵ Mänitä soldado ja'a xädø'øñ hajxy wyiingpøjcy. Mänit hajxy hoy jiatcø'øy neby hajxy hánajty tøø ñäma'ayijän. Jaduhñsä judioshajxy miädia'agynä høxtä jäda'anäbaadyñä.

¹⁶ Mänitä Jesús miägu'ughajpähajxy jim ñøcxy Galilea, ja'a nämajtu'ugpä. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a tunän maa ja'a Jesús hánajty tøø ñägaxiän.

¹⁷ Coo ja'a Jesús hajxy yhiijxy, mänit hajxy wyiingudsähgøøyy, hoy hajxy hánajty näje'e quia'a ja mäbøcy hamuumdu'joot. ¹⁸ Mänit hajxy wyiingumed-søøyyä. Mänit hajxy ñämaayä:

—Tøøchä Dios cuhdujt cøxiä xmio'oy jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁹ Nøcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxø'ow hajxy nébiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Jaduhñ hajxy myajnäbétät ja'a Dios-teedycøxpä, møødä høøchcøxpä, møødä Dioshespíritucøxpä. Høøch ja'a Dios xyHuunghajp. ²⁰ Jaduhñ hajxy myajnähixø'owät coo hajxy jaduhñ miäbøgät nebiátyhöch mijts tøø nhane'emiän. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cooch mijts nmøødhida'añ cøjxta'axiøø høxtä coonä naaxwiimbä wyiimbidät.

San Marcos

¹ Jaduhnä Diosmädia'agy chohnäda'agy ja'a Jesucristocøxpä, neby jiajty, neby yhabejty. Dioshuungä Jesucristo je'eduhn.

² Jaduhn jim cujaay myiñ nocyjiooty, ja'a Isaias jecy quiujähyyäbä. Ja'a Isaias, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x. Jaduhnä Dios ja'a yHuung jecy ñämaayy:

Huuc mäadow, chámhøčhä nguguexy nguejxø'øga'añ maa miich mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy yajwa'xa'añ coo miich jim nøcxy mwäditaambä.

³ Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactúmhøčhä nguguexy nøcxy wiädita'añ. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhn miädoyhada'añ coo ja'a wiingapx jøjcapxøöbiä jim tøø quiäda'agy pactuum,

mänit hajxy nøcxy wyiingapx jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miadia'agy hajxy miäbøjcät, ja'a hajxy mWiindsønhadambaä.”

Ja'a Juan jaduhn nänøømä, ja'a hänajty mäyajnäbetaambä.

⁴⁻⁵ Mänitä Juan je'e jiaančh tægøøyy mäyajnäbejpä jim jäguemduum, maa ja'a mõjnøø hänajty xiøhatiän Jordán. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Juan hänajtiän. Jim hajxy hänajty chooñ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Judea, møød jim maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jerusalén. Mänitä Juan ja'a cu'ug tiægøøyy yajwiingapxøöbiä coo hajxy ñäbétät, weenä jiootä wyiinmahñdy hajxy yajtagach. Jaduhnä Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajnähwáatsät. Mänitä cu'ugä piojpä quiädieey hajxy ñägäpxy. Jaduhn hajxy hänajty miäna'añ cooc ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy ñäbejnä.

⁶ Ja'a Juan, camellopøjt hänajty wyithajpy. Wajhac hänajty wiøønhajpy. Mu'u hänajty chu'uchhajpy. Møjtsiinnøø hänajty yhu'ugyhajpy. ⁷ Mänitä Juan ja'a cu'ug yajwiingapxøøyy: “Jimhøčhä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ yajwiingapxøöbiä. Maas mäjaamøød je'e miedsa'añ quejeečh høøčh. Cábøch cuhdujt jaduhn njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän, ja'a jaac medsaambä. ⁸ Coo mijts nyajnäbejty, nøøhaam mijts nyajnäbejty. Pero ja'a jaac minaambä, Dioshespírituhaam hajxy jadähooc xyajnäbejtägatsa'añ.” Jaduhnä Juan miänaañ.

⁹ Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hänajty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a mõjnøø hänajty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hänajty tøø chooñ maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Juan ja'a Jesús yajnäbejty. ¹⁰ Tuunä Jesús ñä'a tø'ødpädsøømy, mänit yhihxy coo ja'a tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhihxy coo hänajty ñägäda'agyii nebiä paloman. ¹¹ Mänitä Dios jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp. “Høøčh miich tu'uquiä nHuunghajpy. Miich njaančh tehñ chojpy. Miich njaančh tehñ quiuamaaby.” Jaduhnä Jesús ñämaayyä.

¹² Mänitä Jesús miødhajtä pactuum ja'a Dioshespíritu. ¹³ Mänitä Jesús jim piuhwaatsä. Nidiuhñ jim miähmøøyy. Jagooyyä animalhajxy hänajty jim wiädity. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a mõjcu'ugong. Mänitä Jesús jia tægøøyyä jøjcapxøøyyäbä. Juxychägui'xxøø ja'a Jesús jim yhiyty jäguemduum. Mänitä

Jesús nãemejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim tsajpootypä. Mänitä Jesús piuhbejtä.

¹⁴ Ja'a Juan, cujegy je'e chuumä. Coo je'e jaduñ chuumä, mänitä Jesús jim ñocxtägajch Galilea. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy cooc hänajty yhabaätinä coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. ¹⁵ "Habäatnäp jaduñ coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Weenä mjootä mwiinmahñdy hajxy myajtägach. Weenä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øy." Jaduhñä Jesús miänaañ.

¹⁶ Cujequiä Jesús tiägøøyy wädijpä maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Galilea. Jim hänajty wiädity mejypia'a, mänitä jäya'ay metsc yhiixy, ja'a Simón møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats ja'a Simóñghajxy hänajty tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hänajty piäda'agy mejjiooty. ¹⁷ Mänitä Simóñghajxy nãmaayyä:

—Jam hajxy wädijtäm. Je'e mijts hijty mduunghajpy, hacxmats. Wiingtuunghøøch mijts nmo'owaamby. Nyajnähiixø'øwäambiøch mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxø'øwät —nømä Jesús miänaañ.

¹⁸ Tuunä jaduñ nã'ä mänaañ, mänitä Simón ja'a yhacxjohmd hajxy hoy ñajtswidisø'øy mejypia'a. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy. ¹⁹ Weeñtiä ja'a Jesúshajxy hänajty tøø miejypia'ayo'oy, mänitä Jesús ja'a Zebedeo yhiixy møødä yhuunghajxy, ja'a Santiago møødä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hänajty yhäña'ay. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hänajty yhaxodsø'øy. ²⁰ Mänitä Jesús ja'a Santiago miøjyaaxy møødä Juan. Mänitä Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjypä. Nähgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty møødä mioonsähajxy.

²¹ Mänitä Jesúshajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ²² Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coogä Jesús hänajty hoy yajnähiixø'øy nebiä møjcuhdujtmøødpän. Maas høyyäc hänajty yajnähiixø'øy quejee ja'a häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähiixøøbiä tsajtøgooty. ²³ Jiibiä mähdiojç hänajty tu'ug tsajtøgooty, tøø hänajty yajtägø'øyii ja'a møjcu'u. Mänitä møjcu'u tiägøøyy yaaxpä møc:

²⁴ —Miich Jesús, Nazaret miich mdsooñ. Tii højts coo xmiädsibø'øy. Højts jaduñ xjia wi'i yajcuhdägoyyaamb, túhmäts. Nnajuøøbiøch pøn miich. Miichä Dios xyHuunghajp —nømä mähdiojçä møjcu'u yajmänaañä.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yø'ø mähdiojçän —nømä Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitä møjcu'u ja'a mähdiojç je'e yajpojpaaty. Yäaxäbä mähdiojç nãhwaatsä. Ja'a møjcu'u jaduñ yajyaax. ²⁷ Coo ja'a Jesús ja'a mähdiojç jaduñ yajnähwaach, jiaanç tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäyaybä:

—Maa yø'ø craa cuhdujt jaduñ tøø nã'ä mahñ piøcy coo yø'ø mähdiojçä møjcu'u jaduñ yajnähwaatsä. Nej, hawiinjemyguiuhdujtäda'a miøødäjä —nømä Jesús nãnøømä.

²⁸ Paquiä mädia'agy jim wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús ja'a miøcmäjaa hänajty tøø yajcähxø'øgy.

²⁹ Coo ja'a Jesúshajxy jiiby chajtøjpädsøømy møødä jiamiøødtøjç, mänit hajxy jim ñocxy maa ja'a Simóñghajxy hänajty chäna'ayän møødä Andrés.

Quipxiä Santiagohajxy hänajty choonä mөөдä Juan. ³⁰ Ja'a Simón ja'a miө'өdhoc, pa'amgo'naaby hänajty je'e. Tobia'am hänajty miөөд. Coö ja'a Jesús jim miejch maa ja'a Simón tiөjcän, mänitä Jesús yhawáanäxä coö ja'a pa'amjäya'ay hänajty jiiьy tögooty. ³¹ Coö ja'a Jesús tiөjtägөөyy, mänitä pa'amjäya'ay wyidsө'cy. Mänitä ja'a tiөy tiөjch. Mänitä Jesús yajcaayy yaghuucä ja'a Simón ja'a miө'өdhoc.

³² Mänittsuu, coö ja'a xөө hänajty tөө quiuhnaxy, mänitä Jesús pa'amjäya'ay may yajnämejtsä, jim maa ja'a Simón tiөjcän, mөөдä möjcu'umөөdpähajxy. ³³ Jimä cu'ughajxy hänajty may tiäna'ay tögħaawjooty. ³⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may yajpa'amnajxy. Madiu'ujä pa'am hajxy hänajty miөөдä. Mөөдä möjcu'umөөdpähajxy, yajnähwaatsä hajxy je'ebä. Mänitä Jesús ja'a möjcu'u yhanehmy coö hajxy quia'a cápxät, je'eguiөxpä coö ja'a Jesús hänajty ñajuө'yii pөң je'e.

³⁵ Cujaboom, je'enä hänajty wyiingoodsä, mänitä Jesús piädө'cy. Mänit tiөjpädsөөmy. Mänit jim ñөcxy jäguemduum. Mänitä Tieedy hoy pia'ya'axy. ³⁶ Coö jioбөөyy, mänitä Simónghajxy yhiьxy coö Jesús hänajty tөө tiu'ubөcy. Mänit hajxy tiu'ubөjcy hөxtaabiä. ³⁷ Coö ja'a Jesús piaatä, mänit ñämaayyä:

—Jim miichä cu'ug xjia wi'i yajtөy maačhä ndөjcän.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam hajxy wiingtuum wädjítäm maa ja'a cajpt wiingonbän. Jadúhñhөchä cu'ugä Diosmädia'agy jim nyajwiingapxөөbiät. Jadúhñhөch nwiinguexiä coöchä Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmäwädítät.

³⁹ Mänitä Jesús tiägөөyy wädjipä tsajtөjc-tsajtөjc wiinduhmyhagajpt jim Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxөөby, mөөдä pa'amjäya'ay hänajty yajnähwaatspä, ja'a hajxy möjcu'umөөdpä.

⁴⁰ Mänitä Jesús pa'amjäya'ay ñämejtsä tu'ug, ja'a leprapa'ammөөdpä. Mänitä Jesús wyiinjiçädaacä, miänuu'xtaacä:

—Pө chojpy miichä mjoot jaduһñ, hөөch hädaa nba'am yajnähwäatsäc —nөmä Jesús ñämaayyä.

⁴¹ Mänitä mähdjөc ñäxuu'tsä. Mänit ñähdoonä. Mänit ñämaayyä:

—Tii coö quia'a cabä. Tөө jaduһñ mnähwa'ačh.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduһñ ñä'a mänaañ, mänitä mähdjөcä pia'am ñähwaatsä. ⁴³⁻⁴⁴ Mänit miägäpх yhanehmä:

—Huuc mäadow, cab jaduһñ pөң mhawáanät coö tөө mba'amnähwa'ačh. Tu'uda'aquiä jim mnөcxät maa ja'a teediän, ween jaduһñ xyhiьxy coö tөө mjaanč pa'amnähwa'ačh. Mänit mguyoxө'өwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän, jaduһñä cu'ughajxy ñajuө'өwät coö tөyhajtä mba'am tөө jiaanč naxy —nөmä Jesús miänaañ.

⁴⁵ Pero cabä craa ñä'a mädia'agymiäbөjcy, ja'a pia'am hänajty tөө yajnähwa'ačhiäjäbä. Coö tiu'ubөjcy, mänit tiägөөyy mädiaacpä nebiaty hänajty tөө jiaty. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy jaduһñ wia'xy. Coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduһñ miädoyhajty coö ja'a Jesús hänajty miäyajpa'amnaxy, mänitä Jesús hajxy tiägөөyy hөxtaabiä coö ja'a pia'amhajxy yajnäxäxät. Paadiä Jesús hänajty quia'a cajptägө'өwaañn coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty jia wi'i ñämech. Paadiä Jesús miähmөөñä jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiän. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hänajty chooñ.

2

1 Cujequiä Jesús jadähooc quiajptägøøyy Capernaum. Mänitä mädia'agy wia'xy coo hänajty jim tøø miejtscumbä. ² Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Jesús hänajty miejtsa'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jaduñ yjuhch. Høxtä tøguubiaady hajxy miejch. Mänitä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ³ Mänitä pa'amjäya'ay tu'ug quiøømiejtsä cøømucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hänajty quiø'oy tsaajiooty. ⁴ Cabä pa'amjäya'ay hänajty hoy yajmedsa'añii maa ja'a Jesúsän, coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miayyä. Mänitä mähdiøjc miäbejtä kuhjodiønähgøxp. Mänitä tøjc hajxy weentiä yajcuhwaach, jim mädyoyä maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän, mäduhñtiä pa'amjäya'ay hoy ñanaxy. Mänit jaduñ quiuhdøøñajxä tsaajiooty. Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a Jesús wyiinduuman. ⁵ Paadiä pa'amjäya'ay yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy hänajty coo ja'a pia'am hänajty yajnaxáañäxä. Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixy coo ja'a miädia'agy hänajty miäbøgaañäxä coo hänajty miäyajtso'oga'añ, mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø ja'a mgädieey xñähwa'ačh —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jiibiä häna'c-hajxy hänajty näje'e piahäña'ay, ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy yajnähiixøøbiä tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty miämädoonaabiä. Mänit hajxy näje'e miänaañ quiopcooty. ⁷ “Tii yø'ø craa jaduñ coo miäna'añ cooc tyijy yø'ø pa'amjäya'ay piojpä quiädieey tøø yajnähwäatsäxä. Cap pøn cuhdujt miøødä coo jäya'ayä piojpä quiädieey yajnähwäatsät; jagooyyä Dios tu'uquiä miøødä.” ⁸ Ñajuøøyy ja'a Jesús jaduñ waambaty hajxy hänajty miädia'agy quiopcooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy jaduñ coo mwili miädia'agy mgopcooty. ⁹⁻¹¹ Høøčh, Diosquéxyhøch høøčh, páadyhøch cuhdujt nmøødä coočhä jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy yaa nyajnähwäatsät hädaa yaabä naaxwiin. Hädaa mähdiøjc, nyajpa'amnaxäämbiøch hädaa. Jadúñhøch nyajcähxø'øga'añ coočh njaanč Diosquexiä. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhájpät coočh cuhdujt njaanč møødä coočhä jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwäatsät —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Tänaayyø'øg. Widsø'øg yø'ø mdsaa. Nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

¹² Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'a mänaañ, mänitä pa'amjäya'ay jiaanč møcpøjcy. Mänit tiänaayyø'cy. Mänitä chaay wyidsø'cy. Mänit tiu'ubøjnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ yhiixy, mänit hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa højts jaduñ nga'a híjxäm.

Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy.

¹³ Mänitä Jesús ñøcxtägajch maa ja'a mejjiän. Mänitä jäya'ay jim may ñämiejtsägumbä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. ¹⁴ Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy, mänitä Leví yhiixy, ja'a Alfeo yhuung. Jim hänajty yhäña'ay meexäpa'a maa hajxy hänajty yajnähuudiuduian. Mänitä Leví ñämaayyä:

—Janñ wädjítäm —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä Leví tiänaayyø'cy. Mänit piadu'ubøjcy.

¹⁵ Mänitä Jesús hajxy wioowä mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän, møødä jiamioødtøjc. Nämayyä jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a Jesús

hajxy hānajty pawādijpā. Jiibiä yajnähjuudiutpādōjcä Jesús hajxy hānajty may miøødcaamiucy miøødhuucmucy, møødä cuboj cugädieediōjc. ¹⁶ Jiibiä fariseoshajxy hānajty näje'e miähee'pna'ay, møødä hāna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty naxy yajnähixøøbiä tsajtōgooty. Coö ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhiyxy coö ja'a yajnähjuudiutpādōjc-hajxy hānajty miøødcaamiugyii møødä cuboj cugädieejiäya'ayhajxy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñāmaayyā:

—Yø'ø mwiindsōñ, tii yø'ø yajnähjuudiutpādōjc coö miøødcaamiucy, møød yø'ø cuboj cugädieejiäya'ay —nømä fariseoshajxy miānaañ.

¹⁷ Miädoow ja'a Jesús jaduhñ coö hajxy jaduhñ miānaañ. Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Pøñ jaduhñ møc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøñ jaduhñ pa'ammøød, je'eds hajxy jaduhñ yajtsooyøøby. Pāadyhøch yaa tøø ngāda'agy hädaa yaabä naaxwiin cootchä cuboj cugädieebiähajxy nnämä'awät coö ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Pøñäc tyijy pojpa cädieey ca'a møød, cábøch hajxy je'e waamb nnāma'awa'añ —nømä Jesús miānaañ.

¹⁸ Cujecy, jimä Juan ja'a jiamiøødhajxy hānajty jaguiay yhity, møødä fariseoshajxy näje'e. Mänitä jäya'ayä Jesús hajxy hoy näje'e miäyajtōy:

—Yø'ø Juan ja'a jiamiøødhajxy, jaguiay hajxy yø'ø yhity, møød yø'ø fariseoshajxy. Pero miichä mjamiøødhajxy, cab hajxy jaduhñ yhijpā. Tisān —nømä Jesús ñāmaayyā.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabä jäya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybä wichpā, coö ja'a jamiø'ød hajxy hānajty wyiingay wyiinh'u'ugy. Cab hajxy hānajty jiootmayhaty. ²⁰ Pero habaadāāñp jaduhñ cootch yaa ndsoonaañä. Mänitøch mabōjnäbä ja'a njamiøødhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamb hajxy hānajiān.

²¹ 'Ni pøñä tucwit quia'a hagø'ø'øy jem'ywyithaam. Ja'a jem'ywyit, mūgāp je'e. Ja'a tucwit, cōødsāp je'ebä. Maas hanaxiä jiaac pagøødsät. ²² Jaanä jaduhñduhmä, ni pøñä jem'yvyino quia'a cudemø'øy tucwajhacxujiooty. Jaac xūñp ja'a jem'yvyino jaduhñ. Mägøødsø'øb ja'a tucwajhacxuy jaduhñ. Cōxāp ja'a jem'yvyino yhøxyocy. Nä'ägä tägōyyāp jaduhñ nämetsc. Tägōyyāp ja'a tucwajhacxuy. Jaanä tägōyyäbä jem'yvyinäbä. Pāadiädsä jem'yvyino hajxy quiudemø'øy jem'ywajhacxujiooty —nømä Jesús miānaañ.

²³ Poo'xxiøøjooty hānajty je'e, jimä Jesushajxy hānajty wiädity trigocamjooty, møødä jiamiøødtōjc. Mänitä jiamiøødhajxy yohguiujc tiägøøyy trigow- ingädsujtspä. Je'e hajxy hānajty jiøø'xaamby. ²⁴ Jimä Fariseoshajxy hānajty näje'e piawādijpā. Mänitä Jesús ñāmaayyā:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy coö trigow- ingädsuch poo'xxiøøjooty. Nej, cab hajxiäda'a ñajuø'øyä coö ja'a cuhdujt jaduhñ myiñä coö hajxy jaduhñ mga'a tūñät poo'xxiøøjootiä —nømä fariseoshajxy miānaañ.

²⁵ Mänitä Jesús miānaañ:

—Nej, cahnä Diosmädia'agy hajxy mgapxiä coö ja'a Davidhajxy jecy yāho'pojca møødä jiamiøødtōjc. ²⁶ Ja'a Abiatar hānajty tuumb teedywiindsōñ. Mänitä David jiiby tiägøøyy Diostōgooty. Mänitä tsajcaagy quiaay, ja'a teedyhajxy hānajty tøø quiuyoxø'øyäbä Dioswiinduum. Mänitä David ja'a jiamiøødtōjc piuhmooy. Hoorä, cabä cuhdujt hānajty myiñ coö ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduhñ quiäyät. Jagooyyä teedy cuhdujt hajxy hānajty miøødä coö hajxy quiäyät.

²⁷ Mänitá Jesús miánáangumbä:

—Paadiä Dios ja'a poo'xxiøø quiunuu'xy, weenä jäya'ayhajxy mänit pioo'xy. Mijts jaduñ ja mänaamb, paadiä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy cooc ty-ijy ja'a poo'xxiøø hajxy wyiingudsähgó'owät. Cab jaduñ ñä'a tøyä. ²⁸ Cooč jaduñ nDiosquexiä, páadyhöch cuhdujt nmøødä cooč nmähané'emät høxtä poo'xxiøøjootypaady —nømä fariseoshajxy ñämaayä.

3

¹ Mänitá Jesús jadähooc tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug cø'oma'ad. ² Jimä fariseos ja'a Jesús hajxy hänäjty miähee'pna'ay pø jaanč mäyajpa'amnaxaamb hänäjty je'e poo'xxiøøjooty. Wiinmahñdy hajxy hänäjty yhöxtaaby nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. ³ Mänitá cø'oma'adpä ñämaayä:

—Tänaayyø'ög. Min yam' cujc täna'aw —nømä Jesús miänaañ.

Mänitá mähdiojç jaduñ quiudiuuñ. ⁴ Mänitá fariseoshajxy ñämaayä:

—Nebiä cuhdujt myiñ coo hajxy ndúunämät poo'xxiøøjooty, hoy tøgä haxøögä. Nej, jaduñä cuhdujt myiñ coo jäya'ay hajxy nyajtsóocämät poo'xxiøøjootiä, tögä jaduñ myiñ coo jäya'ay hajxy nyaghó'cämädä —nømä Jesús miánáangumbä.

Pero cabä fariseoshajxy waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy wyiinee'ppejtä, mäduhñtiä Jesús hajxy hänäjty jiuhdänaawiädity. Jootmayhajpä Jesús hänäjty coo ja'a fariseos ja'a cø'oma'adpä hajxy hänäjty quia'a näxuuch. Cabä Jesús hänäjty jiootcujä. Mänitá mähdiojç ñämaayä:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitá quiø'ø jiaanč xajtøøyy. Tuunä jaduñ ñä'a xajtøøyy, mänitiä quiø'ø yhooyøøyy. ⁶ Mänitá fariseoshajxy wyiimbijty. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Herodes jiamiøødhajxiän. Ja'a Herodes, gobiernä hänäjty tiuumby. Mänitá fariseoshajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yajgho'ogøøjät.

⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jii by chohñ tsajtøgooty møødä jiamiøødtøjç, mänit hajxy jim ñøxtägajch maa ja'a mejypia'ajän. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty may piawädity. Galilea hajxy hänäjty chooñ. ⁸ Tøø ja'a mädia'agy hänäjty wia'xy wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty yajcähxø'øgy. Coo ja'a jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy jaduñ miädooyy wiinduhmyhagajpt, mänitá Jesús jäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty chooñ, møød jim Judeanaaxooty, møød jim Jerusalén, møød jim Idumea, møød jim Jordánmøjnøøhawiimb, møød jim Tiro, møød jim Sidón.

⁹⁻¹⁰ Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänäjty may tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús hänäjty jia wi'l'i ñähdona'añii ja'a jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä, ween hajxy jaduñ ñähwaatpä. Høxtä niyhanø'tsmújçap hajxy hänäjty. Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjç ñämaayy coo barchohung hajxy jim nähix hahixø'ø miähäñä'awät, jaduñä Jesús jii by paquiä piédät coo hänäjty pianø'ødsa'añii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hänäjty wiädijpä ja'a møjcu'umøødpä. Homiaajä Jesús hajxy hänäjty yhixy, mänitá Jesús hajxy hänäjty wyiinjiçädä'agy, mänitá Jesús hajxy hänäjty ñäma'ay:

—Dios miich xyHuunghajp —jaduñä møjcu'umøødpähajxy hänäjty wyi'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coo ja'a Jesús hajxy quia'a nägäpxät ma-jiäya'ayhagujç. Ja'a Jesús jaduñ hanehm.

¹³ Mänitä Jesús jim ñöcxy tunguhduum. Mänitä Jesús ja'a jiamiööd miöjyaaxy, pön hänajty hoy quipxy miöödwäditaamby. Coö hajxy jim quioo'ty maa Jesús hänajtiän, ¹⁴ mänit hajxy nämajmetsc wyiinguejxä coö ja'a Jesús hajxy quipxy miöödwädität, mööd coö ja'a Diosmädia'agy hajxy nõcxy yajwa'xy. ¹⁵ Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coö jäya'ay hajxy yajnähwa'adsät, ja'a hajxy mõjcu'umöödpä. ¹⁶ Jaduhñ Jesús ja'a jiamiöödhajxy hänajty xiöhaty, ja'a hajxy nämajmetspä. Tu'ug hänajty xiöhaty Simón. Je'e ja'a Jesús yajxöbejt Pedro. ¹⁷ Jimä Zebedeo yhuunghajxy hänajtypä, ja'a Santiago möödä Juan. Jue'e hajxy yajxödägöoyyä Boanerges. Jaduhñ hänajty miädia'agytiägö'öy coö hajxy hänajty paquiä jiaanč tehñ yhawa'anda'agy nebiä hāneejān. ¹⁸ Ja'a hajxy hänajty jaac jimbä, jaduhñ hajxy hänajty xiöhaty Andrés, möödä Felipe, möödä Bartolomé, möödä Mateo, möödä Tomás, möödä Santiago, ja'a Alfeo yhuung, möödä Tadeo, möödä Simón, ja'a hänajty xöhajp ja'a celote. ¹⁹ Ja'a miämajmetspä hänajty xöhajp Judas Iscariote. Je'e ja'a Jesús cujegy too'c; ja'a Jesús miädsiphajxy cö'ödägöoyyä. ²⁰ Mänitä Jesús hajxy nõcxy maa tiöjcän möödä jiamiöödhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may miéjtscombä maa ja'a Jesús hajxy hänajtiän. Paadiä Jesús hajxy hänajty quia'a näbaadöoyyäxä mänaa hajxy jaduhñ quiáyät möödä jiamiööd, coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhadsipy coö ja'a pia'amhajxy yajnähwäxät. ²¹ Coö ja'a Jesús ja'a jujy miägu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty coö ja'a Jesús hänajty jiaanč tehñ yhadsibyyi, mänitä Jesús hajxy ñāmejch. Mänitä Jesús hajxy jia yajnöcxañ hadsip. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty töö quihhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e quidaacy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähixöobiä tsajtöogooty. Jerusalén hajxy hänajty töö chohnda'agy. Mänit hajxy miänaañ:

—Yö'ö Jesús, puhbéjtäp yö'ö ja'a mõjcu'ugong, paadiä mājaa miöödä coö jäya'ay yajnähwa'ačh, ja'a hajxy mõjcu'umöödpä. Haa ca'a, ja'a mõjcu'ugong ja'a mõjcu'u hajxy wyiindsöñhajpiä —nömä Jesús wyiingapxpejtä.

²³⁻²⁶ Mänitä yajnähixöobiädöjc-hajxy miöjyaaxä. Mänitä Jesús tiägöoyy yajñähixöobiä cuento yajmābaadyhaam.

—Coö jäya'ayhajxy ñimiädsibö'öwöjät quipxyjaty tu'cajpt, cab hajxy hoy ñimiöödtunānānā. Jaanä jaduhñduhmbä, coö jäya'ayhajxy ñimiädsibö'öwöjät quipxyjaty tu'que'ex, cab hajxy hoy tögooty ñimiöödhidānānā. Jaanä jaduhñduhmbä, coö ja'a mõjcu'uhajxy ñimiädsibö'öwöjät quipxyjaty mõjcu'u, cab hajxy jaduhñ hoy wiäditañnā. Cöxäp hajxy jaduhñ quihdägoyy. Jaduhñä töyhajt hajxy mmöödhädät coothä mõjcu'ugong xquia'a puhbety.

²⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, ni pönä möcjäya'ay hoy mga'a mäméedsät tijaty jiiy miööd tiögooty. Mänit määböcypä coö jawyiin mgö'öxots mdecyxiódsät, mänitäts hoy mmäméedsät.

²⁸ Töyhajt jaduhñ coö ja'a Dios jäya'ay miämee'xa'añ nebiatiä pojpä cädieey hajxy miöödä, waambatiä Dios hajxy töö miägapxtägoy. ²⁹ Pero pönä Diosh-espíritu töö miägapxtägoy, je'e mäböcypä, cab hajxy mänaa miämee'xānānā. Homiänaaxö ja'a piojpä quidiäieey hajxy miäwädita'añ —nömä Jesús miänaañ.

³⁰ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, coö hänajty töö ñänömyii cooc tyijy ja'a mõjcu'ugong hänajty miöödwädity.

³¹⁻³² Jimä Jesús hänajty miädia'agynä, mänitä tiajhajxy miejch möödä piuhya'ayhajxy. Coö jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miayyä tögooty, paadiä

tiajhajxy tɔguum miähmøøyy. Mänitá capxy hajxy quiejxy tɔgooty coo ja'a Jesús ween yhuuc pädsømy. Jiibiä Jesús jäya'ay hánajty may juuhháaawiädityii tɔgooty. Mänit hajxy miänaañ:

—Ximä mdaj xwyi'i yajtøy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mbuhdo'oxyhajxy.

³³ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pønhøch ndajhajpy; pønhøch nbuhya'ayhajpy.

³⁴⁻³⁵ Mänitá Jesús jäya'ay wyiinhee'ppejty mäduhñtiä hánajty juuhháaawiädityii. Mänit miänaañ:

—Pønjátýhøch nDeedy miädia'agy cudiúunäp, je'ečh ndajhajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy —nømä Jesús miänaañ.

4

¹ Mänitá Jesús jadähooc yhadáaccumbä mejypia'a Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Mänitá jäya'ayhajxy may miejch maa je'e hánajtiän. Coo hawa'adspä hánajty jim quia'a hity pu'uwiing, paadia Jesús barcohuungooty tiägøøyy mejywyiing. Mänit jiiby yháñaaguíadaacy. Jimä jäya'ayhajxy miähmøøyy pu'uwiing hamädoowhijpä waambatiä Jesús hánajty miädia'agy. ² Mänitá Jesús tiägøøyy yajnáhixøøbiä cuento-yajmäbaadyhaam.

³ —Huuc mäadow hajxy, mänitá jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy trigowøjpä.

⁴ Näje'e trigotøømd quiahy tu'haam. Mänitá muuxyhajxy hoy pyiwø'ogy.

⁵ Wiingtuumä trigotøømd hoy quiahgumbä tsajoot maa naax hánajty quia'a møødän. Paquia trigotøømd miujxy coo naax hánajty quia'a cøøcä. ⁶ Pero nägooyyä xøø pädsøømy, cøjxä trigohuung tiø'øch coo tyicts hánajty cøøc tøø quia'a häda'agy. ⁷ Wiingtuum hoy quiahgumbä maa hapy hánajty jiaančh tehñ miayyän. Coo hapy jaduhñ yee'cy, cøjx jaduhñ nähäna'yaii. Ni tiøøm ja'a trigo quia'a pejty. ⁸ Wiingtuum hoy quiahgumbä maa ja'a naax hánajty jiaančh tehñ tiøø'quiän. Jiaančh tehñ yhoyøøyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miøødä tu'wipä; näje'e tägøøghii'xpajc miøødä; näje'e mägo'xpajc miøødä tu'wipä.

⁹ Mänitá Jesús jiaac mänaañ:

—Pøñ hädaaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁰ Coo majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamiøød miøødmähmøøyy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä, møødä wiingjäya'ay ja'a näwéeñtiäbä. Mänitá Jesús nähamaayyä coo quiapxtøwät waambaty hánajty tøø miädia'agy. ¹¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Dios jioot chocy coo mijts mwiinjuø'owät nebiä miäjaa yacähxø'øga'añ. Hijty, cap pøñ hijty wyiinjuø'øy. Yøø wiinghäna'c-hajxy, ni yø'øhajxy quia'a wiinjuø'øy. Páadyhøch yø'ø häna'c-hajxy nyajnáhixø'øy cuento-yajmäbaadyhaam. ¹² Hoy hajxy jia mäday, cab hajxy wyiinjuø'øy; jaduhñä Dios hajxy quia'a jøjpøgø'owät; jaduhñä piojpä quidiieey hajxy quia'a yajnáhwäatsäxät.

¹³ Mänitá Jesús jiaac mänaañ:

—Mijts, pø cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuø'owa'añ waambátyhøch naamnä tøø ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduhñ hajxy hoy mga'a wiinjuø'owa'añ waambátyhøch njaac yajmøødmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam. ¹⁴ Ja'a jäya'ay trigowøjpä, jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän. ¹⁵ Ja'a trigotøømd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy

näje'e jia mädooyän. Pero nägooyä ja'a møjcu'u ñamech, mäniitiä hajxy yagjahdiägóoyäxä waambaty hajxy tōō yajwiingapxō'oyii. ¹⁶ Ja'a tōōmd cáhwäbä tsaajoot, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquiä miäbøquiän, Jaanč tehñ xioondaacp hajxy jaduñ. ¹⁷ Pero cab hajxy jejcy miäböcy. Nägooyä hajxy jaduñ chaachtüñii ja'a Diosmädia'agyuixpá, mäniit hajxy ñajtshixōñä. ¹⁸ Ja'a tōōmd cáhwäbä maa hapyt jiaanč tehñ miayyän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mäbøquiän. ¹⁹ Pero jiaanč tehñ jiahmiejchp hajxy jaduñ ja'a hádaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduñ wyi'i ñädajpy wyi'i ñämaaby neby hajxy hoy chänä'awät, neby hajxy hoy yhäyowät, mōōd maa mäyōōhadyiibän. Yajtägoobiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. ²⁰ Ja'a tōōmd cáhwäbä maa naax jiaanč tehñ tioo'quiän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuundujoot miäbøquiän. Hoy hajxy jiaanč tehñ quiudiñ. Jaduñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miōōdän tu'wipä, mōōd nebiä tägōōghii'xpajc miōōdän, mōōd nebiä mägo'xpajc miōōdän tu'wipä.

²¹ Mäniit Jesús jiaac mänaañ:

—Coo jáya'ay jōōn hajxy quiudōō'xō'oy, cōxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiy quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiy hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c. ²² Jaanä jaduñduhmbä, tijaty jaduñ hijp yu'uč, tsipcōxp jaduñ quiōxy cáhxō'oga'añ. ²³ Pōñ jaduñ wiinjuōōby, wéenhōch nmädia'agy xmiäbøjcä.

²⁴ Mäniit Jesús jiaac mänaañ:

—Huuc wiinjuōōw hajxy nébiōch chamñ nyajmōōdmädia'aga'añ; pōñ hádaa mädia'agy hoy wiinjuōōby, maas hoy jaduñ jiaac yajwiinjuōōwa'añii. ²⁵ Pōñhōch nmädia'agy tōō xmiäbøjcä, je'ečh njaac yajñähixō'owaamby. Pero pōñhōch nmädia'agy tōō xquia'a mäbøjcä, cábōch je'e tii nyajñähixō'owaanñä. Hōxtä jiahdiägoyyaamby je'e mädyii tyijy tōō jia wiinjuōōy.

²⁶ Mäniit Jesús jiaac mänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miōcmäjaa yajcähxō'oga'añ, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jáya'ay ñi'ibiän. ²⁷ Coo ñiippädō'oy, mäniit nōxcy miaanä coo tōō quioodsō'oy. Cujaboom, coo jioobō'oy, mäniit piädō'cumbä. Pero cab jaduñ ñajuō'oy nebiä tōōmd miuxy. Hiix, hamdsoo ja'a tōōmd miuxy yeegy. ²⁸ Ja'a tōōmd, jiiä miäjaa piaady naaxooty. Coo miuxy, mäniit yeegy. Coo yeegy, mäniit piōjy. Coo piōjy, mäniit tiōōmbety. Coo tiōōmbety, mäniit miäjay. ²⁹ Coo miäjay, mäniit hajxy chucy. Tōō jaduñ yhabaatnä coo hajxy yajpädō'ogät.

³⁰ Mäniit Jesús jiaac mänaañ:

—Nebiaduhñ njaac yajmäbäatämät coo ja'a Dios ja'a miōcmäjaa jaduñ yajcähxō'oga'añ. ³¹⁻³² Coo ja'a Dios ja'a miōcmäjaa yajcähxō'oga'añ, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä mostazapajcän. Jaanč tehñ chay ja'abi' mostazapajc jaduñ. Ni mädyii hujs piäc jaduñ quia'a tsayyä nebiä habi' mostazapajc chayyän. Pero coo mñi'ibät, jaanč tehñ piaquiä jaduñ yeegy cōxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Hōxtä hoyyä muuxyhajxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

³³⁻³⁴ Haagä hädaaduhmbä cuento-yajmäbaadyhaamä Jesús ja'a cu'ug hänäjty yajwiingapxō'oy, mäduhñtiä hajxy hänäjty hoy wyiinjuōōwa'añ. Pero coo ja'a cu'ug hänäjty tōō wyiimbijnä, mäniit Jesús ja'a jiamiōōd hawiing ca'xy quiapxtōñä, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä.

³⁵ Coo chuujōōyy, mäniit Jesús ja'a jiamiōōd ñämaayy:

—Tsōc hajxy jáamäm barcojooty; jam hajxy jimhaamby mejyhawiimb.

³⁶ Jiibiä Jesúshajxy hánajty yháña'ay barcojooty mөөдä jiamioөdhajxy. Mänit hajxy tiu'uböjcy. Jiibiä jäya'ayhajxy näje'e piadu'uböjpä wiingbarcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmөөyy mejypia'a. ³⁷ Mänit mөc tiägөөyy pojpä. Mänitä mejy tiägөөyy ja'tspä. Mänitä barco ñähja'tspejtä. Mänitä nөө com tiägөөyy barcojooty. Höxtä hujts ja'a barco jaduñ. Quinaambä barco hánajty. ³⁸ Pero ja'a Jesús, maab hánajty je'e jiiby barcohjxhaam. Cuhnө'өxө'өy hánajty jiiby mia'ay. Jaanč tehñ chähgөөbiä Jesús ja'a jiamioөdhajxy hánajty. Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, nej, caj mdajy mmayyä coo hajxy nguhdägoyyáanämä.

³⁹ Coo ja'a Jesús mia'abiädө'cy, mänitä poj yhojy mөөдä mejy coo yu-ungö'owät. Mänitä poj jiaanč mooñ; mөөдä mejy, yuungөөyy je'ebä.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamioөd ñämaayy:

—Tii hajxy hijty coo mwi'i chähgө'өy. Nej, cab hajxy mmäbөquiä cooč mөcmäjaa nmөөдä.

⁴¹ Jaanč tehñ chähgөөby hajxy hánajty. Mänit hajxy hamee'ch ñiñämaayyä:

—Pөñäda'a yө'ө; höxtä poj mөөдä mejy, cudiuñäxäbä miädia'agy yө'ө.

5

¹ Mänitä Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb, maa ja'a naax hánajty xiөhatiñ Gerasa. ² Coo hajxy miänajcy barcojooty, jimä jäya'ay hánajty tu'ug tiäna'ay jäguemjuөөby. Mөjcu'u hánajty tөө yajtägө'өyii. ³ Jutjooty hánajty chäna'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hánajty ñaaxtägө'өyän. Jaanč tehñ miөcä craa hánajty. Ni cadenahaamä jäya'ayhajxy hánajty hoy quia'a cө'өxots quia'a tecyiodsa'añ. ⁴ Mayhooc hajxy hánajty tөө jia cө'өxoch tөө jia tecyioch cadenahaam. Pero wyi'i yaghapodөөbiä cadena hánajty. Ni pөñ hánajty quia'a mäjäda'aga'añ. ⁵ Xөөmdsuhñ hánajty jim ya'axy jiocy cabäsantäjooty mөөd tunjooty. Naxy hánajty tsaahaam hamdsöo ñichugyii. ⁶ Coo ja'a Jesús jaduñ yhijsä jäguem, mänit päyө'өguiä ñänөcxä. Mänit hoy wyiinjiçäda'agyii. ⁷⁻⁸ Mänitä Jesús ja'a mөjcu'u ñämaayy:

—Jua'ads miich jiiby maa yө'ө craajän.

Mänitä mөjcu'u mөc yaaxy:

—Miich Jesús, miichä Dios xyHuunghajp, ja'a jim tsajpootypä. Nej mni-jiäwө'өyii mөөd höө'hcөxpä. Tunä mayhajt, ca'ač xchaačtiuñ. Dios, cөxp je'e.

⁹ Mänitä Jesús ja'a mөjcu'u miäyajtөөyy:

—Tii mxөhaty.

Mänitä mөjcu'u yhadsooyy:

—Legiönghöch nxөhaty. Páadyhöch jaduñ nxөhaty coo höjts jaduñ njaanč tehñ ñämayyä.

¹⁰ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a mөjcu'uhajxy quia'a höxquexөjät jäguem.

¹¹⁻¹³ Jim wiingón maa ja'a Jesúshajxy hánajtiän, jim mejypia'a, jim hädsөmhajxy hánajty may yuumydiajy tunmөjcy. Námejtsmil hajxy hánajty wiädity. Mänitä Jesús jadähooc miänuu'xtaacä coo ja'a mөjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhädsөmän, weenä hädsөmhajxy nөcxy yajtägө'өyii. Mänitä mөjcu'uhajxy jiaanč quejxä maa ja'a hädsөmän. Mänitä craa ñähwaach, ja'a hánajty tөө miөjcu'uyajtägө'өyijäbä. Mänitä hädsөmhajxy cөjx

yajtägø'øyii. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy mejjiooty. Cøjx hajxy jiiby ñøøji'xø'øy.

¹⁴ Ja'a häna'c-hajxy hänäjty jim hädsømgüeendähajpä, cøjx hajxy piäyø'øgy. Hoyyä mädia'agy hajxy jim yajwa'xy cajptooty møød cajtpa'a neby hänäjty tøø jiadyii tøø tiuñii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy hoy yhiyxy. ¹⁵ Coo hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänäjtiän, mänitä craa hajxy yhiyxy, ja'a hijty pa'ammøødpä, coo hänäjty tøø ñähwäatsänä ja'a møjcu'u. Jim je'e hänäjty witmøød yhäñaañä. Coo hijty pia'ammøødä, nähwa'ads høxwa'ads hijty wiädity. Tøø hänäjty wyiinnmahñmejtsnä. Jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ coo ja'a craa hajxy yhiyxy coo ja'a pia'am hänäjty tøø ñähwäatsänä. Høxtä tsähgøøyy hajxy jaduñ. ¹⁶ Mänit hajxy cøjx yajmøødmädia'agyii neby hänäjty tøø jiadyii tøø tiuñii. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ hñjxäbä coo ja'a hädsøm ja'a møjcu'u hajxy yajtägøøyyä, je'edshajxy jaduñ mädiaac. ¹⁷ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo jim choonät maa ja'a quiajpthajxiän.

¹⁸ Coo ja'a Jesús hänäjty wyiimbidaannä barcojooty, mänit jaduñ ñämaayä coo ween piadu'ubøgyii. Ja'a craa jaduñ mänaañ, ja'a pia'am hänäjty tøø yajnájxäxäbä. ¹⁹ Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Caj, ca'ač xpianøcxy. Nøcx jim maa ja'a mdøjcän, maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ugän. Nøcxä mädia'agy yajwa'x coo miichä Dios tøø xñäxuuch, coo miichä Dios ja'a møjcu'u tøø xyajnähwa'ač.

²⁰ Mänitä craa jiaanč nøcxy maa ja'a tiøjcän. Mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä maa naax hänäjty xiøhatiän Decápolis. Jaduñ je'e miädia'agytiägø'øy majc-cajpt. Jaduñä miädia'agy hänäjty yajwa'xy coo ja'a Jesús ja'a mähdiojc møjcu'umøødpä hänäjty tøø yajnähwa'ač. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy.

²¹ Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä barcojooty møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jim miejtscombä mejyhawiimb maa hajxy hänäjty tøø chohñda'aguiän, mänit hajxy jim biarcömänajcy mejypia'a. Mänitä Jesús jäya'ay may ñämejtsä. ²² Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug wyiinjicädaacä. Jairo hänäjty xiøhaty. Je'e hänäjty jim tuumb wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän. ²³ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä:

—Wiindsøn, møjtä'agyhøch nhuung. To'oxiäna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødä. Jämhøch nhuung cø'ønähgäjpäc, ween jaduñ miøcpøcy —nømä Jairo miänaañ.

²⁴ Mänitä Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänäjty may pianø'øch piaboön. ²⁵ Jimä tajiäya'ay hänäjty tu'ug pa'ammøød majjäya'ayhagujc. Majmetscjumøjtä ñø'ty hänäjty tøø xiee'xy jabom-jabom.

²⁶ Tøø ja'a mähdiojc hänäjty jeycy jia yajtsooyø'øy maa ja'a doctorhajxiän. Pero cabädsä pia'am hänäjty ñä'ägä yajnájxäxä. Tøø ja'a xiädø'øñ hänäjty quiojxnä tii jaduñ ñä'ä jaac yajniñämäjuyø'øwøøjöp. Coo hänäjty jaduñ ñä'ägä yajtsooyø'øy tehngajnä, maas hanaxiä pia'am hänäjty jaduñ jiaac tehñ miøjta'agy. ²⁷⁻²⁸ Coo ja'a mähdiojc jaduñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty wiädity mäba'amyajnajxpä, mänit jaduñ wyiinmaayy quioopcooty:

“Cooč ye'ø wyit häyaa nnä'ä nähdoönät, naxäbøch nba'amäda'a häyaajä.” Mänitä Jesús jioğuyohdiägøøyyä. Mänitä wyit jiaanč nähdoönäxä. ²⁹ Mänitiä tajiäya'ay ñø'ty jiaanč hadujcy. Mänit ñijiäwøøyyä coo ja'a pia'am hänäjty tøø ñaxy. ³⁰ Mänitä Jesús ñijiäwøøyyä coo tu'jäya'ay hänäjty tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx wyiinhee'ppety. Mänit miänaañ:

—Pøñhøch nwit tøø xñähdoönä.

³¹ Mänitá jiamioðdhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ coo myajtøy pø tøø miich jäya'ay mwit xñähdoonä. Haa ca'a, majiäya'ay hajxy jaduñ xwyi'i pianø'tsamä —nømä Jesús ñämaayyä.

³² Pero jimä Jesús hänäjty yhøxta'ayñä pønä wyit hänäjty tøø ñähdoonäxä.

³³ Ja'a tajiäya'ayä, jaanč tehñ chähgøøby hänäjty je'e. Paady hänäjty chähgø'øy coo hänäjty ñajuø'øy neby hänäjty tøø miøcpøcy. Mänitá Jesús hoy wyiinjicäda'agyii tsäyüuyyap. Mänitá tajiäya'ay ñägapxy neby hänäjty tøø miøcpøcy. ³⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Huung, paady miich mba'am tøø ñaxy coo tøø mmäbøcy cooñ mäjaa nmøødä cooča jäya'ay tøy njaanč yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcuç.

³⁵ Jimä Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitá jäya'ayhajxy näje'e miejch. Jim hajxy hänäjty tøø choñda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitá Jairo ñämaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhadsijpnä. Tii jaduñ jim ñä'a jaac túnäp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

³⁶ Coo ja'a Jesús jaduñ yhamädoonajxy, mänitá Jairo ñämaayyä:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmayhaty —nømä Jesús miänaañ.

³⁷ Mänitá Jesús miänaañ coo pøn jim quia'a panøcxät maa ja'a Jairo tiøjcän. Jagooyyägä Pedrohajxy jim ñøcxät møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay. ³⁸ Coo hajxy jim miejch maa ja'a Jairo tiøjcän, jaanč tehñ jiøøby jaanč tehñ yaaxpä jäya'ayhajxy hänäjty jim. ³⁹ Mänitá Jesús hajxy tiøjtägøoyy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Cajxä yø'ø to'oxiäna'c ñä'a hó'oguiäbä. Tii hajxy coo mwi'i jiø'øy coo mwi'i ya'axy. Nä'a maab yø'øduñ.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jaduñ miänaañ, mänit ñäxiicä. Mänitá Jesús ja'a jäya'ay cøjx yhøxquejxpädsømy tøghaguuy. Mänitá Jesús ja'a to'oxiäna'c hajxy ñänøcxy maa to'oxiäna'c hänäjty quio'na'ayän, møødä Jesús ja'a jiamioðdhajxy, møødä to'oxiäna'cä tiaj tieedyhajxy. ⁴¹ Mänitá Jesús ja'a to'oxiäna'c wyidsø'cy. Mänit ñämaayy:

—Quixyhuung, pädø'øg.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'a mänaañ, mänitiä to'oxiäna'c jiaanč pädø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Jiaanč tehñ yagjuøoyy ja'a Jairohajxy jaduñ møødä Jesús ja'a jiamioðdhajxy. ⁴³ Mänitá Jairohajxy yhanehmä coo hajxy jaduñ quia'a mädiä'agät coogä yhuung hänäjty tøø jiuypjøcy. Mänit hajxy ñämáayyabä coo yhuung hajxy yajcáyät. Ja'a Jesús jaduñ mänaañ.

6

¹ Coo ja'a Jesús hajxy jim chøñgumbä møødä jiamioðdhajxy, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Nazaret. Jimä Jesús hänäjty ñä'ägädä tsoof. ² Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitá Jesús jim ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänit tiägøoyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøoyy. Mänit hajxy tiägøoyy niñämáayyabä:

—Maa yø'ø craa mädia'agy jaduñmä tøø ñä'a maañ yhabøcy coo jaduñ jiaanč tehñ jiaty jiaanč tehñ ñajuø'øy, coo jaduñ hoy-yagjuøøñäjat yajcähxø'øgy. Haa ca'a, højts nmägunaaxhätäm yø'øjä. ³ Je'e yø'ø, ja'a hijty tsejtpä puixpä. Ja'a María yhuung yø'ø. Hajchhätäp yø'ø, ja'a Santiago, møødä José, møødä Judas, møødä Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chäna'ay maa højts ngajtän.

Coo ja'a Jesús hánajty jim̄ chooñ Nazaret, paady hánajty jim̄ quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii.

⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ miädooy, mänit miänaañ:

—Homiaajä ja'a Dioswiingueypähajxy wyiingudsähgø'øyii. Jagooyä hajxy jim̄ quia'a wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajpthajxiän, maa yhamdsoo tøjc-hajxiän.

⁵ Coo ja'a Jesús hánajty jim̄ quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii, paady hánajty jim̄ madiu'u hoy quia'a yajcähxø'øga'añ. Nämets nädägøøquiä pa'amjäya'ayhajxy jim̄ ñä'ä maañ yajpa'amnajxä cø'ønähgapyhaam. ⁶ Jiaanč tehñ yagjuøbiä Jesús hánajty jaduñ coo ja'a miädia'agy jim̄ quia'a jøjpøgø'øyyäxä.

Mänitä Jesús ja'a mädia'agy jim̄ tiägøøyy yajwa'xpä mäduñjatiä cajpthuung wiingonbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød wyiinguejxy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä, coo hajxy wiädítät cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy hánajty møjcu'umøødpä. Nämetscjaty hajxy hánajty wiädita'añ. ⁸ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød jiaac näämaoy coo hajxy tii quia'a mänöcxät, ni tsajcaagy, ni morral, ni xädø'øñ. Jagooyä yomybiaxy hajxy quiäbät tu'uquiä. ⁹ Tu'tehñquiä cø'øg hajxy miänöcxät møød tu'xojxyä wit. ¹⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo hajxy jim̄ mmédsät homiädyii cajptä, jim̄ä tøjc hajxy tu'ug myu'jwá'anät maa hajxy hánajty mmejtsta'aga'añän. Jim̄iä hajxy jaduñ mhíädät. Cabä tøjc hajxy myajtagátsät. ¹¹ Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hánajty xquia'a jøjpøgø'øwaañä, mänitä mdecy hajxy mwiinxit mwiinwöbät, weenä naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Jaduhñä hijxtahnd miähmø'öwät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quia'a jøjhadsowø'øy. Mänit hajxy jim̄ mdsöönät.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy tiu'ubøjnä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduhñä cu'ug hajxy hánajty yajwiingapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøjnät, møød coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøñät. ¹³ Mayyä jäya'ayhajxy hánajty yajnähwa'achii, ja'a hajxy hánajty møjcu'umøødpä. Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hánajty yajmøcøgyii coo honj hajxy hánajty yajnähjaaxyii.

¹⁴ Jim̄ä Herodes hánajty guiobiernähaty maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñajatypä hánajty yajcähxø'øgy. Mänitä Herodes miänaañ cooc tyijy ja'a Juan mäyajnabejpä tøø jiuypjøjtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hánajty je'e Jiesúsä; páadiägä hoy-yagjuøøñajatypä yajcähxø'øgy ja'a wyiinmahñdycøxpä, cooc tyijy hánajty tøø jiuypjøjtägach.

¹⁵ Wiingatiä jäya'ayhajxy hánajty miänaambä. Näje'e hajxy hánajty miäna'añ cooc tyijy Jesús hánajty je'e yhElíasä. Näje'e hajxy hánajty miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús hánajty wiädity nebiä jecyjiaäya'ayhajxy hánajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty. ¹⁶ Pero ja'a Herodes, tehñgajnä je'e hánajty miäna'añ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hánajty tøø yajyo'puxyíjábä. Je'eg tyijy jaduhñ tøø jiuypjøjtägach.

¹⁷⁻¹⁸ Hix, haxøögä Herodes hánajty jiäya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc hánajty miøødtsänáayyap. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hánajty xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hánajty xiøhajpä, ja'a Herodes hánajty miøødtsánaabiä. Mänitä Juan ja'a Herodes yhojy: “Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a

mhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc jaduñ mmøødtsánáayyät." Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Juan yajmajtsä. Mänitä Juan chuuma.

¹⁹ Cabä Herodías hänajty yhojwiø'øy coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Herodías ja'a Juan hänajty jia wi'i jajyagho'oga'añii. ²⁰ Pero cabä Herodes hänajty jaduñ miäna'añ coo ja'a Juan yagho'ogóøjät. Hix, wyi- ingudsähgøøbiä Herodes ja'a Juan hänajty. Najuøøbiä Herodes hänajty coo ja'a Juan hänajty jiaanč tehñ yhojhäna'cä. Jaanč tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hänajty miädoowä. Pero cabä Herodes hänajty ñajuø'øy neby jiatcø'øwät. ²¹ Cabä Herodías wiinmahñdy hänajty ñä'ägädä paady nebiä Juan jajyagho'ogóøjät. Mänit yhabaaty coo ja'a Herodes xiøø hänajty jiada'añii. Mänitä Herodes ja'a jiamiøødtøjc miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsánaabiä Galilea. ²²⁻²³ Jim hajxy hänajty quaiy yhu'ugy, mänitä Herodías yhuung jii by tiøjtägøøyy. Mänitä quixy tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaanč tehñ yajxón yhejch piujty. Jaanč tehñ xioondaac ja'a Herodeshajxy jaduñ møødä wioybä wyichpä. Mänitä Herodes ja'a quixy ñämaayy:

—Tehñ tiøy nnämä'awät, høøch yajmäyujwáanäc tii mdsogaamby, nmó'owäbøch miich je'e, hotyijä, høxtä nmó'owäbøch miich naax cupc maath yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduñ miänaañ, jaanč tehñ xioondaacp hänajty jaduñ coo ja'a quixy hänajty yajxón yhech. ²⁴ Mänitä quixy piädsøømy. Mänitä tiaj hoy miäyajtøy tiig jaduñ yujwá'anäp. Mänitä Herodías wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnäbejpä jajyagho'ogóøjät. Mänitä yhuung ñämaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwáanäxät. ²⁵ Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan quiopc móoyyác texyjooty.

²⁶ Coo ja'a Herodes jaduñ ñämaayy, mänit jiaanč tehñ jiootmadiägøøyy. Mänit jaduñ ñähadsooyy. Hix, tøø hänajty jaduñ miäna'añ cooc hänajty hoy ñä'a tiijä yega'añ. Hix, tøø ja'a wioybä wyichpä hänajty jaduñ yajmädoy. ²⁷ Mänitä Herodes ja'a mioonsä jii by quiejxy pujxtøgooty coo ja'a Juan nøcxy yo'puxyii. ²⁸ Mänit hoy jiaanč yo'puxyii. Mänitä quixy ja'a Juan quiopc hoy yajcø'ødägø'oyii texyjooty. Mänitä tiaj hoy mioodiägach.

²⁹ Coo ja'a Juan jiamiøødhajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a Juan hänajty tøø yagho'ogyii, mänitä Juan ñi'x hajxy hoy yajpädø'cä. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy.

³⁰ Mänitä Jesús ñämejtstägajtsä ja'a jiamiøød, ja'a hajxy nämajmetspä. Cøjxä Jesús yhawáanäxä, nebiaty hajxy hänajty tøø miäba'amyajnaxy, møød waambaty hajxy hänajty tøø yajnähixø'øy. ³¹ Jaanč tehñ miayyä Jesús jäya'ay hajxy hänajty ñämechi. Wiimbijp hadøjpa majiäya'ayhajxy hänajty. Coo ja'a jäya'ayhajxy may wyl'i miech, paadiä Jesúshajxy hänajty quia'a nabaadøøyyäxä mäduhnajtä hajxy quaiy yhu'ugät. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy paquiä póo'xäm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadäänäm.

³² Mänitä Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty. Tsohn hajxy jimän. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hänajty quia'a jadyhitiän.

³³ Coo ja'a Jesúshajxy jaduñ yhiixtu'ubøjcä, mänitä majiäya'ayhajxy wyl'i piadu'ubøjpa. Najuøøby hajxy hänajty jaduñ maa ja'a Jesúshajxy hänajty ñøcxa'añ. Päyø'øguiä hajxy jaduñ ñä'ägä nøcxy. Jawyiin hajxy jim ñä'ägä mejch maa ja'a Jesúshajxy hänajty ñøcxiän. Wiinduhmyguiajpt hajxy

hänajty chooñ. ³⁴ Coo ja'a Jesús jiiiby piädsøomy barcojooty, mänitä jäya'ay yaghixøøyy may. Mänit näxuu'tscapxy miøødhajty. Jaduhñ yhiixy nej coo meeg wyiindsøn ca'a hijpän, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a yajnähixø'oyii. Mänitä Jesús madiu'u tiägøøyy yajnähixøøbiä. ³⁵ Tøø hänajty chuujøøñä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämejtsä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jue'e jaduñ yaa, pactuum. Cabä cajpt yaa maa ja'a cu'ug quiaayyøøc hajxy häyaa jiiüyät. Tøø jaduñ hoyhoy jiaanč tehñ chuujø'oy. ³⁶ Näma'aw yø'ø cu'ug, ween hajxy nøcxy quiayhøxta'ay maa ja'a cajpt yaa wiingonbän —nømä Jesús ñämaayyä.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tsøg hajxy nä'ägä yajcáayyäm højtshájtäm.

Mänit hajxy yhadsoogumbä:

—Haa tii hajxy jaduñ nhuuc nä'a yajcáayyämbäp. Cajx nä'a caayyøøcpä nä'a huucøøcpä. Nej, jaduñ miich mmäna'añä coo højts tsajcaagy nøcxy njuy mejtsmägo'x denario —nømä Jesús jiamiøød ñämáayyägumbä.

³⁸ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Huuc mäyajtøw yø'ø cu'ug pøn caayyøøc møød. Pønjaty jaduñ møød, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hänajty tøø yajmujnä, mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jagooyyä højts tsajcaagy mägooxyä tøø nbaady møødä hacx metsyä.

³⁹⁻⁴⁰ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a cu'ughajxy yhøxtá'agät necchooty tu'hagøøbiäjaty, nämägo'xhaam møød näjuxychägui'xmajc-haam. Mänit hajxy jaduñ jiaanč yhøxtaacy. ⁴¹ Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy mägooxpä quioondsooyy møødä hacx metspä. Coo chajhee'py, mänitä Dioscujú'uyäp yejcy ja'a tsajcaagy quiooxpä møødä hacx quiooxpä. Mänitä tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiä. Mänitä jiamiøød tiägøøyy moobiä ja'a tsajcaagy møødä hacx, ween hajxy jaduñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugän. Tehngajnä Jesús ja'a tsajcaagy hänajty yajwa'añguiojy møødä hacx. Jiaac tehñ yajmayøøby hänajty jaduñ. ⁴² Cu'uxiä jäya'ayhajxy jaduñ jiaanč tehñ quiaayy. ⁴³⁻⁴⁴ Hoyyä jäya'ayhajxy hänajty jaduñ jia mayyä, majmetscachä tsajcaagy quinajxy møødä hacx. Ja'a Jesús jaduñ yajwa'añguioj. Nämägooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy jaduñ quiaayy yhuucy.

⁴⁵ Mänitiä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy coo hajxy tiägø'øwät jiiiby barcojooty, wéenac hajxy jim ñøcxø'øgät mejyhawiimb maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Betsaida. Coogä Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ ñähguéecnät, mänitac hajxy jim ñibiaadóøjät. ⁴⁶ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay ñähgueecy, mänit jim ñøcxy tungøxp Diospa'yaaxpä. ⁴⁷⁻⁴⁸ Coo quioodsøøyy, jimä Jesús hänajty tøø miähmø'oy mejypia'a nidiuhñ. Ja'a barco, jagooyyä hänajty mejyquiuyc tøø ñä'a mahñ miech. Jiaanč tehñ miøcä barco hänajty jioøcubojo'oyii. Tøø ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty jiaanč tehñ yhanuu'xøøñä coo ja'a barco hajxy hänajty jia wi'i quiaaby. Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixy coo hajxy hänajty tøø yhanuu'xøøñä, mänit yo'oyhaam tiu'ubøjcy nøøwiing. Mobädajpä hänajty jioø'øwaañnä, tøø ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänajty ñajtspaadøøñä. Wyiinnaxáaannäbä Jesús ja'a jiamiøød hänajty jaduñ. ⁴⁹ Coo ja'a Jesús yhiixä coo hänajty yo'oy nøøwiing, mänit jiamiøødhajxy miänaañ cooc tyijy hänajty je'e yhäañämä. Mänit hajxy møc chaačhyaaxy. ⁵⁰ Nägøxiä hajxy hänajty chähgø'oy coo ja'a Jesús hajxy jaduñ yhiixy coo hänajty yo'oy nøøwiing. Cab hajxy choj høxcajpy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Møcä mjoot hajxy päda'ag; høøch hädaa; ca'ačh hajxy xchähgø'oy.

⁵¹ Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty, mänitã poj miooñ. Jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduhñ coo poj miooñ. ⁵² Hoy hajxy hãnjaty tøø jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'añguiojy møødã hacx, cab hajxy hãnjaty ñajuø'øyy coo ja'a Jesús møcmãjaa miøødã ja'a Dioscøxpã. Jaanč tehñ quiuhxex hajxy hãnjaty.

⁵³ Coo ja'a Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hãnjaty xiøhatiãñ Genesaret, mänitã barco hajxy jim quiuxojch mejypia'a. ⁵⁴ Tuunã hajxy jaduhñ ñã'ã barcopãdsøømy, mänitiã Jesús yhøxcajpã ja'a cu'ug. ⁵⁵⁻⁵⁶ Paquiã mädia'agy jim wia'xy coo ja'a Jesús hãnjaty jim tøø miech. Mänit tiägøøyy wãdijpã cajpt-cajpt. Mänitã pa'amjäya'ayhajxy tiägøøyy cøømiejtsãbã tsaajiooty maa ja'a Jesús hãnjaty wiãditiã. Jimã pa'amjäya'ayhajxy hãnjaty tøø ñajtscøyø'øyii møjtu'uba'a maa ja'a Jesús hãnjaty ñaxø'øwa'añã. Mänitã Jesús hajxy miãnuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxøøjãt. Pønãtiã Jesús wyitpa'a hãnjaty nã'ã nãhdøønãxãp, tehñ ñajxpã pia'amhajxy hãnjaty mänitiã.

7

¹ Mänitã fariseos ja'a Jesús hajxy ñãmejch, møødã hãna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnãhixøøbiã. Jim hajxy hãnjaty chooñ Jerusalén. ² Mänitã fariseoshajxy yhiixy coo ja'a Jesús jiamioød ja'a cuhdujt hajxy hãnjaty nãje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cø'øbujy coo hajxy hãnjaty tiägø'øwa'añ caabiã huucpã. Ja'a fariseoshajxy, jaanč tehñ yhooyã judiocuhdujt hajxy hãnjaty quiudiunñ. ³ Hix, jaduhñã judiøshajxy hãnjaty nãgøxiã quiuhdujthatyñã nebiã yhapã tieedyhajxy hãnjaty jegyhajty tøø yajnãhixø'øyii. Naaghooc hajxy hãnjaty quiaya'añ, tsipcøxpã quiø'ø hajxy hãnjaty hoyhoy ñã'ãgã pujy wa'ads. ⁴ Møød coo hajxy hãnjaty tøø yhoy halaplaaztøjpa'c, cab hajxy hãnjaty quiaya'añ jaguiø'øbujy. Madiu'u cuhdujt hajxy hãnjaty miøødã coo hajxy cøxiã wiinã ñãhbujy ñãhje'ečh, møødã cayøhñdy hu'ugøhñdy, møødã tu'ts, møødã pu-jxtu'ts. ⁵ Mänitã fariseos ja'a Jesús hajxy miãyajtøøyy:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy jaguiø'øbujy coo quiay. Cabã jecyquiuhdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quiuhdujthatiãñ.

⁶ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Jue'e mijts, mjaanč tehñ miãhane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnã'ã cudiuñ waambaty hajxy hamdsoo mja hane'emy. Mijtscøxpã ja'a Isaías jecy quiujahy, mänitã Dios miãnaañ:

Hãdaa jäya'ayhajxy, ja mänaamb hajxy jaduhñ cøogøch tyjy hajxy xwyiin-gudsãhgø'øy,

pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñã'ã tsoy.

⁷ Xiøøbøch hajxy xjia wi'i pia'häyoy.

Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cøogøch tyjy nmãdia'agy hajxy xjia yajnãhixøøyyã, pero yhamdsoo mädia'agy hajxy ñã'ã wi'i miãdiaacyy,

nømä Isaías jecy quiujahy. ⁸ Mijts, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixøøñã. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myaghijnãp —nømä Jesús ja'a fariseos ñãmaayy.

⁹⁻¹⁰ Mänitã Jesús ñãmäaguimbat:

—Paadiã Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixø'øy, jaduhñã mhamdsoo cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ. Jaduhñã Moisés jecy miãnaañ coo ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy mwiingudsãhgø'øwãt. Pero pønãgã tiaj ja'a tieedy haxøøg nãnøømb, yajcuyagho'ogø'øwããñãbãc jaduhñ. ¹¹⁻¹² Pero wiing

mijts mja mäna'añ cooc tyijy jaduñ yhawinmatsä cooc pønä tiajjä tieedy haxøøg ñämä'awät: “Cábøch mijts nbuhbedaannä. Hix, tøøchä Dios nnäma'ay cooch je'e cøxiä nmo'owa'añ ja'ačh mijts hijty nmo'owaambiä.” ¹³ Coo hajxy jaduñ mmäna'añ, myajcähxø'py hajxy jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a yajtuunnä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajñähixøøñä. Madiu'u hajxy jaduñ myajcähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mna-jtshixøøñä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuunnä —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug yajwiingapxøøguiumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy hamädoowhjtäc. ¹⁵ Tijaty hajxy mgaaby mhucy, cab hajxy xyajcädieey. Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mäböcy xyajcädieeyäp. ¹⁶ Pøn jaduñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäböjcä.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy miädia'agy jaduñ yajmaayy, mänitä cu'ughajxy quiøxy wiimbijnä. Mänitä Jesús hajxy tjøjtägøøñä møødä jiamiøødtøjc, ja'a hajxy hänajty ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby hänajty jaduñ miädia'agytägø'øgy ja'a hänajty jaduñ jim tøø miädiä'aguiäbä majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduñ yajtøøw yajtøø'x. ¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, ni mijtshajxy jaduñ tøø mga'a wiinjuø'øyä waambátyhøch tøø nja mädia'aguiä. Jaduhnds je'e, tijaty hajxy mgaaby mhucy, cab hajxy xyajcädieey. ¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy ja'a pøcy, jiiby jaduñ yhäda'agø'øgy maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän. Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab jaduñ jiiby tiehm tiägø'øgy maa ja'a mjuøhñdyhajiän —nømä Jesús miänaañ.

Jaduñ hädaaduhñ miädia'agytägø'øgy coo ni mädyii jøø'xy pøcy quia'a hamajtscä. ²⁰ Mänitä Jesús miänäänqumbä:

—Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mäböjnäbä xyajcädieeyäp. ²¹⁻²² Coo ja'a jäya'ay haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaanč tehñ miøødä, paady hajxy haxøøgjaty jiaanč tehñ jiatcø'øgy; paady hajxy miämeeč, paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä jäya'adio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ay, paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy, paady hajxy miäwiinhøøñ, paady hajxy ñiñähoyii, paady hajxy jiaanč tehñ yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coo hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøødä. ²³ Jaduhnds je'e, jaanč tehñ miadiu'u ja'a haxøøgwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduñ mäböcy xyajcädiehy.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøñä.

²⁴ Coo ja'a Jesús jim chohñ, mänit jim ñøcxy maa ja'a naax jaduñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mänitä tøjc tu'ug piaaty maa hänajty mietjsta'aga'añän. Hamee'ch jim jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduñ coo ja'a Jesús hänajty jim tøø miech. ²⁵⁻²⁶ Jimä tajiäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay. Hagriego hänajty miädia'agy. Ca'a hänajty je'e jiuđiosä. Jimä yhuung hänajty tu'ug, to'oxiäna'c. Tøø ja'a to'oxiäna'c hänajty pia'ambety. Møjcu'u hänajty tøø yajtägø'øgyii. Coo ja'a quixiä tiaj jaduñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty jim tøø miech, mänitä Jesús hoy wyiinjiçcäda'agyii. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a to'oxiäna'c nøcxy yajpa'amnäxäxä. ²⁷ Mänitä Jesús miänään:

—Cab jaduñ yhähixø'øgy coøchä huc-huung tsajcaagy nmø'owät, ja'a pigäna'c-hajxy hijty quiayaambiä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, ja'a judíoshajxy jaduhñ yajmábaatä nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy jaduhñ yajmábaatä nebiä hucän. ²⁸ Mänitá tadjäya'ay yhadsooy:

—Wiindsón, tøyhajt jaduhñ. Pero jiibiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigäna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

²⁹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo jaduhñ tøø mmäna'añ, cähxø'p jaduhñ cooçh nmädia'agy xmiäböjçä. Tøø ja'a mhuungä møjcu'u ñähwáatsänä. Nøcxnä jootcuyc maa ja'a mdøjçän.

³⁰ Mänitá tadjäya'ay wyiimbijty. Coo jim miejch maa ja'a tiøjçän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hánajty jiaançh nähwáatsänä. Jimä yhuung hánajty quio'na'ay maabejtçøxp hoy weenän.

³¹ Mänitá Jesús jim wyiimbijtägajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mänit jim ñaxøøyy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Sidón. Mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Decápolis. Mänit jim miedsøøyy maa ja'a mejy hánajty xiøhatiän Galilea. ³² Mänitá mähdiøjç tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduümän. Cabä mähdiøjçä mädia'agy hánajty hoy yhabädsømy, møød hánajty quiuhnatä. Mänitá Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a quio'ø ya-jnähgäbät maa ja'a mähdiøjç cuhnatpän. Ja'a mähdiøjçä jiamioødhajxy jaduhñ mänaañ. ³³ Mänitá Jesús ja'a mähdiøjç jäguemjuøøby miødhajty niduiuhñ. Mänitá Jesús ja'a mähdiøjçä tiaatsc piadsihwä. Mänitá Jesús ja'a quio'øwahçc chuyjñähbo'ty. Mänitá mähdiøjç tiaatsc chuyjhabo'odøøyyäxä. ³⁴ Mänitá Jesús chajhee'py. Mänit miänaañ: “Efata.” Jaduhñ hädaa miädia'agytiägø'øy: “Hawa'ads.”

³⁵ Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä mähdiøjç quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaançh tehñ yhoy jaduhñ miädiaacnä. ³⁶ Mänitá Jesús miänaañ coo hajxy quia'a mädiä'agät coo ja'a mähdiøjç jaduhñ tøø yhoø'ø. Pero cab hajxy jaduhñ jioodhajty. Mänitiä hajxy jaduhñ hoy yhamädiaagø'ø. Hoyyá Jesús mayhooc jia hanehmy coo hajxy quia'a hamädiaagø'øwät, maas hanaxiä ja'a mähdiøjç hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jaduhñ ñä'ä yajtuunäxä. ³⁷ Jiaançh tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hánajty jaduhñ. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä: “Jaançh tehñ miøjmayhajt jaduhñ tiuumby coo ja'a cuhnatpä yajmädoowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy.”

8

¹ Cujaboom cumaaçc, mänitá jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguiumbä maa ja'a Jesús hánajtiän. Ja yähø'cäp hajxy hánajty, cabä caayyøøc hajxy hánajty ñä'ägädä møødä. Mänitá Jesús ja'a jiamioødtøjç yaaxmujcy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä. Mänitá Jesús miänaañ:

² —Nnäxúu'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøøjçhajxy tøø xpi-awädijnä. Tøø ja'a quiaay tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiojxnä. Tii hajxy jaduhñ ñä'ä jaac cáyap. ³ Cooçh hajxy jaguiay nguejxwiimbidät, wehndä hajxy jim tiu'uyuugädäwät. Hix, näje'e hajxy jäguem tøø chohnda'agy.

⁴ Mänitá Jesús yhadsoowä ja'a jiamioødtøjç:

—Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcäyyämb. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä päatämät —nømä Jesús jiamioødhajxy miänaañ.

⁵ Mänitá Jesús ja'a jiamioødtøjç miäyajtøøyy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

—Juxtujc —nømj hajxy yhadsooy.

⁶ Mänitá Jesús miánaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhöxtá'agät naaxwiin. Mänitá Jesús ja'a tsajcaagy quioononsooy. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitá tsajcaagy tiägöoy haguidöbiä. Mänitá jiamiödtöjc miooy. Mänitá majiäya'ayhajxy miooyä. Coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty yhaguidö'oy, yajwa'añguiojpy hänäjty tehngajnä. ⁷ Jimä hacxhuung hajxy hänäjty miöddäbä mejtstägöög. Mänitá Jesús quiunuu'xy. Mänit miánaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy mio'owöjät. Jaduhñ je'e may yajwa'añguiojpä. ⁸ Mänitá jäya'ayhajxy tiägöoy caabiä. Höxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Höxtä jiaac piwö'c hajxy juxtujcach, ja'a hänäjty töø quiunáxiäbä. ⁹ Nämädaaxmil jäya'ayhajxy jaduhñ quiaaay yhuucy. Mänitá Jesús miánaañ coo hajxy wyiimbijnät. ¹⁰ Mänitá Jesús hajxy jadähooc biarcopéjcumbä möödä jiamiödtöjc. Mänit hajxy jim ñöcx y maa ja'a cajpt hänäjty xiöhatiän Dalmanuta.

¹¹ Mänitá Jesús ja'a fariseos näje'e ñämejtsä. Mänitá fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hajxy miödyajtsiböoy. Mänitá Jesús jia nämaayyä:

—Huuc yajcähxö'ögä hijxtahñd hoy-yagjuöñäbä ja'a tsajpootypä. Jaduhñ höjtsä töyhajt nmöødhädät coo miichä Diosmäjaa mjaançh möödä —nömä fariseoshajxy miánaañ.

¹² Mänitá Jesús jiootmaxiejy. Jootmadiägöoy jaduhñ. Mänit miánaañ:

—Tii ja'a Diosmäjaa hajxy coo mwi'li yhixa'añ. Töyhajt mijts nnämä'awät coo hajxy mga'a hixa'añ —nömä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹³ Mänitá Jesús hajxy wyiimbijnä möödä jiamiödtöjc. Mänit hajxy tiägöoy barcojooty. Mänit hajxy tiu'uböjcy. Mejihawiimb hajxy hänäjty ñöcx'a'añ.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitá Jesús ja'a jiamiödtöjc ñämaayy:

—Mnigwieendähadöjöp hajxy. Ca'a ja'a Herodes chajcaagychooy hajxy mmäwädijtä, ni ja'a fariseos jie'ehajxy.

Mänitá Jesús jiamiödhajxy yhiijxy coo ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty töø quia'a jaac juy. Jagooyä tsajcaagy hajxy hänäjty tu'uquiä möödä barcojooty. ¹⁶ Mänit hajxy tiägöoy niñämáayyäbä:

—Paady hajxy jaduhñ xñämáayyäm, coo tsajcaagy hajxy töø njahdiägöoyäm.

¹⁷ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhamädoonajxy waamñbatiä jiamiödhajxy hänäjty ñiñäma'ayii, mänit hajxy ñämaayyä:

—Nej, jaduhñ hajxy mwiinjuö'oyä coochä tsajcaagy töø nmädia'aguiä, ja'a hajxy töø mjahdiägöoyäbä. Cab hajxy töø mnä'ägädä wiinjuö'oy tijátyhöch töø nmädia'agy. Mjaançh tehñ quiuhxex mijts jaduhñ. ¹⁸ Xiidsä mwiin hajxy mja möödä, cab hajxy tii mhijxmähmö'oy. Xiidsä mmädohnd hajxy mja möödä, cab hajxy tii mmädoomähmö'oy. ¹⁹ Mänájöçhä nämägooxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a mägooxtsajcaagy, naac cachä caadiuc hajxy mbiwö'cy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

²⁰ Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Jaanä mänájöçhä nämädaaxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy, naag cach hajxy mbiwö'pä.

Mänit hajxy yhadsoogumbä:

—Juxtujc.

²¹ Mänit hajxy ñämáayyägumbä:

—Caj mijts töø mnä'ägä wiinjuö'oy tijátyhöch töø nmädia'agy —nömä Jesús miánaañ.

22 Mänitá Jesúshajxy jim mietstägajch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betsaida. Mänitá wiinds tu'ug wyitsmeitsä maa ja'a Jesúsän. Mänitá Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a wiinds ween nähdoñii, ween jaduhñ yhiyxø'ogy. 23 Mänitá Jesús ja'a wiinds wiyijtsooyy. Mänitá wiinds cajtpa'a quipxy miødhajtä. Mänitá wiinds wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiingumo'xøøyyä. Mänit miäyajtøøwä pø tøø hánajty yhiyxø'ogy. 24 Mänit tiägøøyy hijxø'pä weenjaty. Mänit miänaañ:

—Tøøch weenjaty nhijxø'ogy. Cábøchä jäya'ay hoy nhøxcaba'añ. Nna-juøbiøch jaduhñ coo jäya'ayä, pero jaduhñhøch nhixy nebiä quepychaajän.

25 Mänitá Jesús ja'a wiinds jadähooc wyiingumo'xøøguiumbä. Mänitá wiinds hoy tiägøøñä hijxpä. Hotyijä hánajty jäguemjaty yhiyxnä. 26 Mänitá Jesús miänaañ:

—Tu'uda'aquii mnøcxät maa ja'a mdøjcän. Ca'a cajptooty mguyo'oy mgubøgø'oy —nømä craa ñämaayyä, ja'a hánajty tøø yhiyxø'øguiübä.

27 Mänitá Jesúshajxy jim tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jim hajxy hánajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Cajpt-cajpt hajxy hánajty wiädita'añ. Tu'haamnøcxpä, jimä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy: —Høøch, pøñhøchä cu'ugäda'a xtyijp.

28 Mänitá Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy miich mJuan mäyänäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miich mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy miich mDiosquexiä, cooc tyijy miichä Diosmädia'agy jecy myajwa'xy.

29 Mänitá Jesús yajtøøgumbä:

—Mijtsäts, pøñhøch mijtshajxy jaduhñ xtyijp.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Jue'e miich, Cristo. Dios miich tøø xwyiinguexy.

30 Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coo ja'a Jesús hajxy quia'a mädiä'agät pøñ hánajty je'e.

31 Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch, Diosquéxyhøch høøch. Madiu'ujøchä tsaachpä nøcxy nhab-aada'añ. Xmiähanhadäambøchä jäya'ayhajxy, ja'a hajxy jiiby wiindsønähajpä maa ja'a tsajtøjcän, møødä teedywiindsønähajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby Diosmädia'agy-yajnäñhixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänithøch hajxy jaduhñ xjia yajyagho'oga'añii. Pero cooth hajxy hánajty tøø xyajyagho'ogyii, cudägøøgxøøyyä, mänithøch njuypiojtägatsa'añ.

32 Howyiinjuøøñä ja'a Jesús jaduhñ miädiaacy. Mänitá Pedro ja'a Jesús hawiingtuum wioonøcxy. Mänitá Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, ca'ads jaduhñ mwi'i miäna'añ. Caj miich nej mjada'añ mhabeta'añ —nømä Jesús ñämaayyä.

33 Mänitá Jesús wia'wiimbijty. Mänitá jiamiøødtøjc wyiinhee'ppejty. Mänitá Pedro yhojjä:

—Møjcu'u, jua'ads yaa maach nwiinduumän. Jaduhñ miich mwiinmahñdyhaty nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhajpäñ. Caj miich jaduhñ mwiinmahñdyhaty nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

34 Mänitá Jesús ja'a cu'ug miøjyaaxy møødä jiamiøødtøjc. Mänitá Jesús miänaañ:

—Pøñ jioot tsojp cooth xjamiøødhädät, weenä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øy, weenä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy chaachpøjpat nébiøch ndsaaçhpøga'añän. Wéenhøchä nmädia'agy hajxy tehngajnä

xmiäbøjcä. ³⁵ Pønä jioot ja pädaacp coo hajxy hoy jiugyhádät, cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pønä jioot pädaacp coo hajxy yhó'ogät ja'a høøçhcøxpä møødä Diosmädia'agyquiøxpä, je'edshajxy homiänaajä jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁶ Coo hajxy hodiuum mga'a mähmó'owät coo hajxy hänäjty tøø mho'ogy, cab hajxy jaduhñ mniyaghoyø'owóøjät, hoy hajxy hänäjty yaa tøø mja mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin. ³⁷ Ni ti yaa quia'a nä'ägädä tsoobaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhajthajxy choobaada'añän, coo hajxy homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁸ Pønñhøch xmiädsähdiuumb møødhøchä nmädia'agyquiøxpä maa hädaa jäya'ay wyiinduuhajxiän, hädaa pojmoødpä cädieemiødpähajxy, hädaahajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpä, cooh yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitøch hajxy jadähooc nmädsähdiuundägatsa'añ, pønjätyhøch hänäjty yaa tøø xmiädsähdiuñ. Diosquëxyhøch høøch. Diosmøcmäjaamøødhøch hänäjty yaa ngäda'aga'añ, näguipxy møødä Diosmoonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduuum —nømä Jesús miänaañ.

9

¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts tøyhajt nderñ ñämä'awät, mijts xii tänaabiä, näje'e hajxy hänäjty mga'a ho'ogyñä coo hänäjty quiähxø'øga'añ coo ja'a Dios hänäjty yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam.

² Cudädujxøø, mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy maa ja'a tun jaanç tehñ quiøxpän, näguipxy møødä Santiago møødä Juan. Nämädaaxyä hajxy hänäjty jim. Mänitä Jesús wyiin jiojp wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduuhajxiän. ³ Høxtä haamb høxtä tsämaambä Jesús hänäjty møødä wyit møødä tiucxy. Jaanç tehñ pioobä wyit hänäjty nägø'ø nädecypiä. ⁴ Mänitä Elíshajxy jim ñäguehxtøø'xy møødä Moisés. Jimä Jesús hajxy hänäjty wyi'i miøødmädia'agy. Nägoojä Pedrohajxy hänäjty ñä'a hijxcäda'agy ñä'a hee'pcäda'agy. ⁵⁻⁶ Jaanç tehñ chähgøøbiä Pedrohajxy hänäjty. Cab hajxy hänäjty ñajuø'oy waamb hajxy jaduhñ ñä'a mäná'anät. Mänitä Pedro nä'a nägoobä miänaañ:

—Wiindsón, hoyøøy jaduhñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Nhuuc hädiuñ højts tøjquemyhuung tägøøg maa mijtshajxy häyaa cødu'ug myaghäña'awó'owät, møød miich, møødä Moisés, møødä Elías —nømä Jesús ñämaayyä.

⁷ Tuunä ja'a Pedro jaduhñ ñä'a mänaañ, mänit hajxy ñäma'anähbejty. Mänitä Dios jiiby quiapxy näma'ajooty: “Høøch nHuung hädaa. Njaanç tehñ chøjpiøch hädaa. Mäbøjcä miädia'agy hajxy.” ⁸ Coo ja'a näma'a chajpejty, tøø ja'a Moiséshajxy hänäjty yhadägoyyø'oy møødä Elías. Coo ja'a Pedrohajxy jia hijxwädijty, cabä Moisés hajxy yhiixnä ni ja'a Elías; jagooyyä ja'a Jesús hajxy jiaag hijxy nidiuhñ.

⁹ Jimä Jesús hajxy hänäjty wyiinmänacy tunñähgøxp møødä jiamioød nädägøøgpä, mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy pøn mnä'ägädä hawaanä tijaty hajxy yaa tøø mhixy tøø mmädoy høxtä cøonøch hänäjty tøø njuypiøjtägach cooh hänäjty tøø nho'ogy. Diosquëxyhøch høøch —nømä Pedrohajxy ñämaayyä.

¹⁰ Coo ja'a Pedrohajxy jaduhñ ñämaayyä, paadiä mädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjcy. Jioodhajt hajxy jaduhñ nebiaty hajxy hänäjty tøø yhixy tøø miädoy. Hamiñ haxøpy hajxy hänäjty jia ñimiäyajtøyii waambä Jesús hänäjty jaduhñ jia

mäna'ana'añ coo jaduhñ miänaañ cooc hänäjty jiuypjiojtägatsa'añ. ¹¹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Ja'a häna'c hajxy jilby yajnäihixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän, jaduhñ hajxy miäna'añ coogä Eliás tsipcøxp jawyiin quiädá'agät. Mänitägä Cristo høxhaam jiaac tehñ quiäda'aga'añ. Tii hajxy jaduhñ coo miäna'añ. Nej, tøyhajt jaduhñä.

¹²⁻¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy jiaančh mäna'añ coogä Eliás jawyiin quiäda'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Mänitägä cøxiä wiinä yagjema'añ yajtägatsa'añ. Tøø ja'a Eliás jia cäda'agy. Pero tøø jaduhñ jiaančh tehñ chaačhtiuñii nebiatiä jäya'ay jioothajxy chocy. Tøjiajt jaduhñ nebiä Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Nej, mnajuøøby hajxy jaduhñä waambätühøchä Diosmädia'agy xmiädiaacpä, høøch ja'a Diosquexypä, cooçhä jäya'ayhajxy xchaačhtiuñaambä, møød cooçh hajxy xquia'a jaac hixaanmä.

¹⁴ Coo ja'a Jesúshajxy jilby quiädaacy maa ja'a jiamiøødhajxy hänäjty tøø miähmø'øyän, ja'a hajxy hänäjty jilby nädaaxtupä, mänitä Jesús yhiixy coo ja'a jiamiøødhajxy hänäjty piquiä tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay. Jimä häna'c hajxy hänäjty miøødniyhoyii, ja'a häna'c-hajxy jim yajnäihixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ¹⁵ Nägoo ja'a cu'ugä Jesús hajxy jiojcuhiixøøyy, mänit hajxy jiaančh tehñ xioonäacy. Mänitä Jesús jiojcuübäyø'ogøøyyä. Mänit yajpoo'xä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mwil'i yajniGUIUHOJøøyyäp.

¹⁷ Mänit tu'jäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaačhä nhuung tøø nja møødmeh. Møjcu'u jaduhñ miøød. Ja'a mõjcu'u wil'i yaguhmb. ¹⁸ Naxy jaduhñ yajcädayyii. Mänit tiägø'oy hahoo'pä. Mänitä tiøøts tiägø'oy yajcädajpä. Mänit møc-häwøønä jiaty. Tøøçhä mjamiøødtøjc nja mänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy cu xya-jpa'amnähwaatsä. Pero cab hajxy tøø miäjäda'agy —nømä Jesús nãmaayyä.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc nãmaayy:

—Ja'a! Cábøch mijtsä nmädia'agy xñä'ä mabøjcä cooçh nDiosquexiä. Tøøch mijts jecy nja møødwädity, y cahnä hajxy tii mnä'ägädä habøcyñä. Jaančh tehñ yhanaxiä mijts jaduhñ mguhxexä. Nébiøch mijts nnä'ä tunät. Hoorä, witsminxä ja'a pa'amjäya'ay yaa —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús miädia'agy quiudiünäxä. Coo ja'a Jesús yhiixä ja'a mõjcu'u, mänitä mähdiøjcä pia'am tiehñ nãmejtsä. Mänitä mähdiøjcä quiädaayy naaxwiin. Mänit piayajch piadøø'py. Mänit tiägøøyy hahoo'pä. ²¹ Mänitä craa tieedy miäyajtøøwäxä:

—Mänaa hädaa mhuing tøø pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduhñ yajtøøw.

—Muutsnä hänäjyñä —nømä craa tieedy yhadsooyy.

²² Mänitä tieedy miänáangumbä:

—Näxyhøch hädaa nhuung jioøngädaw jioømbøgø'oy coo pia'am jaduhñ naxy nãhbaadyii. Naxy nioøgädaw nioøbøgøøbiä. Ja weenjaty jaduhñ quiaa yagho'ogyii. Tunä mayhajt. Pø jii miich møcmäjaas mmøødä, højts näxuu'tsäc, højts puhbéjtäc —nømä Jesús nãmaayyä.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, jaduhñhøch miich xmiøyajtøøyyä pø nmøødhøch møcmäjaajä. Pøn jaduhñ mabøjp, hotyijä jaduhñ yhojø'owäänäxä.

²⁴ Mänitā pa'amjäya'ay tieedy yaaxy:

—Nmäbójpiöch. Høöch puhbéjtäc, jadúhñhøch maas hoy njaac mäbógät.

²⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänäjty may wyl'i miamiucy. Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay jaduhñ yhijsy, mänitā Jesús ja'a møjcu'u ñämaayy:

—Høöch miich nhanehmby coo hädaa craa mhøxmäjtsnät. Cab jaduhñ mänaa mnämejtstägäjtsnät. Naxy miich hädaa mähdiojc myaghuumy myajnaty —nømä møjcu'u yhojjä.

²⁶ Mänitā mähdiojc møc yajtsaaçhyaaxä. Mänit jäwipjø'cy xiäyaayyø'cy. Mänit ñähwaatsä quiuhwaatsä. Nebiä ho'ogypiän jiajty. Coo jaduhñ yhijsä, mänitā jäya'ayhajxy may miänaañ cooc tyijy hänäjty tøø yho'ogy. ²⁷ Mänitā Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mänitā craa hoy tiänaayyø'nø.

²⁸ Mänitā Jesúshajxy tiøjtägøøyy møødä jiamiøødtøjc. Mänitā Jesús hamee'ch miäyajtøøwä ja'a jiamiøød:

—Tii højts jaduhñ coo tøø nga'a mäjädaacpä.

²⁹ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios hajxy mjaançh tehñ miänuu'xtá'agät, mänit yø'øduhmä pa'am hajxy hoy myajnáxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnáxät.

³⁰ Coo ja'a Jesúshajxy jim chohñ, mänit hajxy ñøcxy Galilea. Cabä Jesús hänäjty yajnajuo'øwa'añii maa hänäjty nøcxy wiädita'añ. ³¹ Mänitā Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høöch ja'a Diosquexypä, nøcxáambøch nniñähduga'añii coothä jäya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y cooch hänäjty tøø nho'ogy, cumäaxc-høch hänäjty njujypjøjtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

³² Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy waambatiä Jesús hänäjty tøø miädia'agy. Cab hajxy hänäjty jia nä'a wi'i miäyajtøøwaambä. Hix, tsähgøøby hajxy hänäjty.

³³ Mänit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hänäjty chäna'ayän. Coo hajxy hänäjty tøø tiøjtägø'øy, mänitā Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Tii hajxy hijty mwil'i yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ägädä hadsooyy. Hix, jue'e hajxy hänäjty tøø yajtsibø'øy tu'haam-miimbä, pønä cuhdujt hänäjty maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hänäjty, paady hajxy quia'a nä'ägädä hadsooyy. ³⁵ Mänitā Jesús yhäñaaguiädaacy, Mänitā jiamiøødtøjc ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä:

—Yam hajxy weeñtiä huuc møjwa'ag. Pøn jaduhñ pøc-juøøby coo møjcuhdujt miøødhädät, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduhñ ñä'ägä tunaambä.

³⁶ Mänitā Jesús pigäna'c-huung tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamiøødhajxy hänäjtiän. Mänit chehñø'cy. Mänitā jiamiøødtøjc ñämaayy:

³⁷ —Pøn hädaa pigäna'c hädaaduhmbä tsojp ja'a høøçhcøxpä, jaduhñ mäwínhøch xchojpä. Jaanä jadúhñhøchä nDeedy hajxy xchójcäbä —nømä Jesús miänaañ.

³⁸ Mänitā Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, tøø højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimä pa'amjäya'ay hänäjty yajpa'amnaxy, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Miichä mxøø hänäjty xquiapxpáatäp. Mänit højts nnämaayy coo quia'a yajpa'amnájxnät. Paady højts jaduhñ nnämaayy, coo højts näguipxy xquia'a møødwädijtäm.

³⁹ Mänitā Jesús miänaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu mnämaayy. Põnhöchä nxøø xquiapxpáatáp coo ja'a hoy-yagjuóõñäbä hänäjty yajcähxø'ogy, cábøch jaduhñ xchoj mägaptägoyya'añ. ⁴⁰ Põñ hõjts jaduhñ xquia'a mädsiphájtäm, je'eds hajxy jaduhñ xmiägu'ughájtäm. ⁴¹ Coo mijts põñ xyajñøøhú'ugät je'eguiøxpä cooch mijts xpiawädity, høøch ja'a Cristo, jimä hoyhajtä weenhajt piaada'añ Dioswiinduum.

⁴² Põnjátyhøchä nmädia'agy xmiäböjçäp, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiiä, coo hajxy jiojcapxø'owóõjät, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mäjøjcapxøøbiä, mejor paandsaa hajxy häxøpy tøø yajyo'xodsø'oyii, jaduhñds hajxy häxøpy tøø miejjiäwipø'oyii. ⁴³⁻⁴⁴ Pø jimä mgø'ø hänäjty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiu gyhatiän, hoyyá mgø'ø hänäjty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jii by mhädá'agät haxøøgtuum maa ja'a jøøn mänaa quia'a nä'ägädä pi'ichän, hoyyá mgø'ø hänäjty jia ca'xiä. ⁴⁵⁻⁴⁶ Jaaná jaduhñduhmbä, pø jimä mdecy hänäjty xya-jcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiu gyhatiän, hoyyá mdecy hänäjty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jii by mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyá mdecy hänäjty jia ca'xiä. ⁴⁷ Jaaná jaduhñduhmbä, pø jimä mwiin hänäjty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä yajpädsómät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiu gyhatiän, hoyyá mwiin hänäjty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jii by mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyá mwiin hänäjty jia ca'xiä. ⁴⁸ Jii by haxøøgtuum, cabä tøønghajxy jii by mänaa ñä'ägä ho'ogy, møød cabä jøøn jii by mänaa ñä'ägä pi'tspä.

⁴⁹ Põñ jii by hijp haxøøgtuum, cab hajxy jaduhñ jii by mänaa quiøxy toya'añ. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä tsu'uçh caanø'øybän, cabä jøøn jaduhñ jii by mänaa pyi'ich. ⁵⁰ Ja'a caan, tuun gpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quiøxät, cab jaduhñ mänaa tiuun gpaatnät. Jaduhñ mäwínäts mijtspä, hoy yajxon hajxy mnimiøødhidóõjät. Cab hajxy jaduhñ mänaa myajni guuidsip myajni guiuma'adø'owóõjät.

10

¹ Mänitä Jesús jim chónhgumbä Capernaum. Mänit ñøcxy Judea-naaxooty, ja'a xøøbädsømyhaampiä, jim Jordán-møjnøøhawiiimb. Mänitä jäya'ay may ñäméjtsägumbä. Mänitä Jesús tiägøøguiumbä yajñähixøøbiä, neby hänäjty naxy yajñähixø'øyhatiän. ² Mänitä fariseodøjç-hajxy näje'e miejch. Mänitä Jesús hajxy miäyjtøøyy:

—Nej, miimbä cuhdujt jaduhñä coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmdsøõjädä.

Paadiä Jesús jaduhñ miäyjtøøwä, hijxmdsääñäp hänäjty jaduhñ waamb hänäjty yhadsowa'añ. ³ Mänitä Jesús yajtøødägajch:

—Nej, jaduhñä Moisés jecy quiujahyyä coo hajxy mniyhøxmdsøõjädä.

⁴ Mänitä fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmdsøõjät.

⁵ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo mijts mjaanç tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ jecy yejcy coo mdo'oxiøjç hajxy mhøxmdsät. ⁶ Mänaa ja'a naaxwiimbä jecy

yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänitä Dios jäya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁷⁻⁸ Coo ja'a Dios ja'a jäya'ay jaduħn jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiä ya'adio'jc jaduħn tiø'oxiøjwiingpøgät. Jaduħn hajxy jaduħn yhiñnät nebiä tu'que'expän. Hawiingøøby hajxy jaduħn. Cab hajxy wioowhíjtänä ja'a tiaj ja'a tiéediäm. ⁹ Pønjataiä Dios jaduħn tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awøød nämetsc, cab hajxy jaduħn ñiyhøxmdsøøját —nømä Jesús miänaañ.

¹⁰ Mänitä Jesúshajxy tiøjtägøøyy møødá jiamioødtøjc. Mänitä Jesús jadähooc miäyajtøøwä ja'a jiamioød waambatiä Jesús ja'a fariseodøjc hänäjty tøø miøødmädia'agy. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønä tiø'oxiøjc høxmajtsp, y mänitä wiingto'oxiøjc wyiingpøcy, miägädiehbiä tiø'oxiøjc jaduħn. Haxøøg jaduħn jiatcøøy. ¹² Jaanä jaduħnduhmbä, coo ja'a to'oxiøjc ñiyhyap yhøxmdsätsät, y coo wiingya'adiøjc wyiingpøgät, jaduħnä ñiyhyap miägädiehbiä. Jaanä haxøøg je'eduhñ jiatcøøbiä —nømä Jesús miänaañ.

¹³ Mänitä Jesús pigäna'c mejtstägøøgg yajnämejtsä, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamioød hajxy jaduħn yhiijxy cooc tyijy ja'a Jesús hänäjty yhadsiba'añii, mänitä pigäna'cä tiajhajxy yhadújcäxä coo ja'a Jesús hajxy jaduħn quia'a nänøcxät. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduħn yhiijxy coo ja'a pigäna'c-hajxy hänäjty wyi'i yhadugyii, mänitä Jesús ja'a jiamioød yhojy:

—Ca'a yøø pigäna'c hajxy mw'i'i yhaducy. Wéenhøch hajxy jaduħn xñämiñ. Coo mijtsä Diosmädia'agy jaduħn mmäbøgät neby hädaa pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit mijtsä Dios jaduħn xyhuunghädät. ¹⁵ Hiix, ja'a pigäna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'a mäbøcy. Tsipcøxp hajxy jaduħn ñä'ägä mäbøcy. Jaduħnds je'e, coo mijts mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit hajxy jaduħn mjugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. Tøyhajt jaduħn —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tiägøøyy cunuu'xpä tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cøø'nähgäjpäp hajxy hänäjty.

¹⁷ Mänitä Jesús jim chohñ. Jim hänäjty tiu'uyo'oyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug päyøøguiä ñajtspaadøøyyä. Mänit wyiinjjcädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsøn, mjaanč tehñ yhoyhäna'c miich. Néböch ngudiünät cooch cøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jjugyhatiän —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiič miich jaduħn coo xñäma'ay cooch nhoyhäna'cä. Ni pøn jaduħn quia'a hoyhäna'cä. Jagooyyä Dios tu'uquiä yhoyhäna'cä. ¹⁹ Mnajuøøby miich jaduħn nebiatiä Moisés cuhdujt jecy yejcy, túhmäts. “Cab hajxy mniyagho'ogøøját. Cabä wiingto'oxiøjc hajxy mmøødtsäná'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhnda'agät. Cab hajxy mmäméedsät høhnda'agymiädia'agyhaam. Mwiingudsähgøøwäbä mdajjä mdeedy hajxy” —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús ñämäyägumbä:

—Pero Wiindsøn, homiänájøch jaduħn ngudiuiñ. Mútsnøchä hoguiuhdujt nmädsøhndaacy —nømä Jesús ñämaayyä.

²¹ Mänitä Jesús ja'a craa wyiinhee'ppejty. Jiaanč tehñ chójcäbä craa hänäjty je'e. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'tu'uyyä mga'a cøxy cudiuiñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduħnds mmó'owät pønjaty hajxy häyoob. Coo jaduħn ngudiünät, mänit

jim̄ mnócxät Dioswiinduum. Jim̄ miichä hoybä weenbä mbáadät tsajpootyp. Hoorä, hooçh padu'ubójcäc.

²² Coo ja'a craa jaduñ ñämaayyá, mänit jootmadiägøøyy. Mänit wyiimbinä tájjäp máayyap. Hix, jaanç tehñ miäyøø hänajty je'e.

²³ Jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty piadäna'ay. Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Jaanç tehñ chip jaduñ coo yø'ø mäyøødøjc-hajxy jim̄ ñócxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduñ.

²⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ miänaañ, jiaanç tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduñ. Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Mägu'ughajpádøjc, pønjatiä xiädø'øñ hajxy hajoodhajp, jaanç tehñ chip jaduñ coo hajxy jim̄ ñócxät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä camello tu'ug jiiby ñaxó'øwät xuhñdyjutooty quejee ja'a mäyøøhäna'c-hajxy jim̄ tiägó'øwät Dioswiinduum.

²⁶ Coo ja'a Jesús jaduñ miänáangumbä, mänitä jiamiøødhajxy maas hanaxiä yagjuøøguiumbä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pønxadä'aduñ jaanç tøy nähwa'adsaamb.

²⁷ Mänitä Jesús wyiinhee'ppéjcumbä. Mänit miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy, cab hajxy hamdsoojoot hoy yajniñähwa'adsóøját. Pero Dios, je'eds mäyajnähwaatsp. Hotyijä Dios jaduñ jiaty.

²⁸ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Huuc mäadow, coo højts miich nbadu'ubøjcy, cøjx højts nnähgue'egy tijaty højts hijty nmøød.

²⁹⁻³⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønjaty cøxiä tøø ñähgue'egy ja'a hooçhcøxpä møødä Diosmädia'agyquixøxpä, maas may hajxy jaduñ jiaac paada'añ hädaa yaabä naaxwiin tijaty hajxy hänajty tøø ñähgue'egy tøø yhøxyo'oy, tiøjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj tieedy, yhuung, ñaax. Møød jim̄ hajxy ñócxä'añ tsajpootyp. Jim̄ hajxy jaduñ homiänaajä yhida'añ, hoy hajxy hänajty yaa tøø jia tsaachpøcy ja'a hooçhcøxpä hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt jaduñ. ³¹ Pønjatiä mõjtuung jäda'ahaty ca'a møød, nämay hajxy miøjtägø'owa'añ. Pero pønjatiä mõjtuung jäda'ahaty ja møød, nämayyä tiuunghajxy piøgáañäxä —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä Jesúshajxy jim̄ tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jerusalén hajxy hänajty ñócxä'añ. Jawyiinä Jesús hänajty yo'oy. Mayyä jäya'ayhajxy hänajty pianøocy møødä Jesús jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Jaanç tehñ yagjuøøby hajxy hänajty. Høxtä tsähgøøby hajxy hänajty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing wiionøcy. Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hänajty jiada'añ yhabeta'añ:

³³ —Huuc mäadow hajxy, yam̄ hajxy nnócxäm Jerusalén. Coo hajxy jim̄ ngoodáañäm, mänitøchä teedywiindsønhajxy xyajcø'ødägø'owa'añ, møødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy jim̄ yajñähixøøbiä tsajtøgooty, hooçh ja'a Diosquexypä. Mänitøch hajxy jaduñ xyajñähdija'añ cooçh hajxy xyagho'oga'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ ja'a häna'c-hajxy jim̄ tsohmä Roma. ³⁴ Madiü'ujøch hajxy xchaaçhtiuna'añ. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingutsujø'owáambøch hajxy. Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänitøch hajxy xjia yagho'oga'añ. Pero cudägøøxøøyyøch njujyipiøjtägatsa'añ, —nømä Jesús miänaañ.

³⁵ Mänitä Jesús wyiinguwa'agøøyyä ja'a Santiago møødä Juan. Ja'a Zebedeo yhuunghajxy hänäjty je'e. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, huuc tunä mayhajt ja'a højtscøxpä.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii mayhájthøch ndúnäp.

³⁷ Mänitä Santiagohajxy miänaangumbä:

—Coo miich hänäjty tøø mmøjtägø'øy, coo hänäjty tøø mdägø'øy hanehm̄bä, mänit højts cuhdujt xmió'owät coo højts jim̄ nhäñá'awät miichä mnähmøjc, hahooyhaampiä møød hanajtyhaampiä.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsoogumbä:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy tii hajxy jaduhñ mnänøømby. Nej, mmee'xtügäp hajxy jaduhm̄bä nébiøch ndsaachpøgá'añänä.

³⁹ Mänitä Santiagohajxy yhadsooyy:

—Nmee'xtügäp højts jaduhñ.

Mänitä Jesús miänaangumbä:

—Jaduhñ mijts mjaançh tsaachpøgaambä nébiøch ndsaachpøga'añän. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁰ Pero cábøchä cuhdujt jaduhñ nmøødä coo mijtsä cuhdujt nmó'owät coo hajxy jim̄ mhäñá'awät høøchä nnähmøjc mänäajøch hänäjty tøø ndägø'øyän hanehm̄bä. Dios ja'a cuhdujt møød pøn̄ yajnähdiijaamby coo hajxy jim̄ yhäñá'awät. Je'edshajxy jaduhñ jim̄ häña'awaamb —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Coo Jaha Jesús jiamiøødhajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy hänäjty jaac nämajcpä, mänitä Santiagohajxy miäjootma'tä møødä Juan. ⁴² Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a hajxy hänäjty jaac nämajcpä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a gobiernahajxy, møødä häna'c-hajxy yaa møjtuungmøødpä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hänä'cätshajxy jaduhñ yaa hanehm̄b. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁴³⁻⁴⁴ Pero mijts, cab hajxy mbøc-juó'owät coo møjtuung hajxy mmøødhädät. Pøn̄ä jioot tsojp coo wyiingudsähgø'owóøjät, weenä jioot piäda'agy coo jiamiøød piuhbédät. ⁴⁵ Høøchpaady, høøch ja'a Diosquexypä, mäbuhbéjpoç jaduhñ yaa tøø ngäda'agy. Høxtä nnähho'tu'udáambiøchä jäya'ayhajxy nägøxiä. Cáboch jaduhñ nmäna'añ coöchä jäya'ayhajxy xpiuhbédät.

⁴⁶ Mänitä Jesúsahajxy quioo'ty maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy jim̄ chøhngumbä, mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubøjcä. Jim̄ä wiinds hänäjty tu'ug yhäñá'ay tu'haam. Bartimeo hänäjty xiøhaty. Timeo ja'a tieedy hänäjty xiøhaty. Xädø'øñyjuwaambä Bartimeo hänäjty. ⁴⁷ Coo ja'a Bartimeo jaduhñ miädooyy coo hänäjty je'e Jiesúsä, ja'a hänäjty tsohm̄bä Nazaret, mänitä Bartimeo møc yaaxy:

—Jesús, David miich jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsác.

⁴⁸ Mänitä Bartimeo yhojmujcä nämay coo cu yhamooñ. Pero cab jaduhñ ñä'ä hamooñ. Tehngajnä maas møc tiägøøyy yaaxpä:

—Jesús, miichä David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsác.

⁴⁹ Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänit miänaañ coo ja'a Bartimeo miøjya'axøøjät. Mänitä Bartimeo tu'jäya'ay ñämaayyä:

—Xoon̄da'ag, tänaayyø'øg. Xim̄ä Jesús xmiøjya'axy.

⁵⁰ Mänitä Bartimeo paquiä tiänaayyø'cy. Mänitä yoñwit yajnñähnaajptuutä. Mänitä Jesús päyø'øguiä hoy wyiingumedsø'øy. ⁵¹ Mänitä Jesús ja'a Bartimeo miäyajtøøyy:

—Tii mayhajt jaduhñ myajtunäänäp.

Mäniä Bartimeo yhadsooy:

—Wiindsón, hөөч yaghijx'cäc.

⁵² Mäniä Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coo quia'a cabä. Coochä nmädia'agy tөө xmiäböjcä, paady tөө mhijx'no.

Tuunä Jesús jaduһñ ñä'a mänaañ, mäniä Bartimeo jiaanč hijx'cy. Mäniä Jesús piadu'uböjnä.

11

¹ Jimä Jesúshajxy hänäjty quioodaannä maa ja'a cajpt hänäjty xiöhatiän Betfagé mөөд Betania, jimä mädoyyä maa ja'a tun hänäjty xiöhatiän Olivos. Jim hänäjty miäwiingón Jerusalén. Mäniä Jesús ja'a jiamiөөд metsc ² ñämaayy:

—Nөcx hajxy jimhaamby maa yөө cajpthuungän. Coo hajxy jim mmedsa'añ, jimä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pөñ yajpe-jmachñä. Mmäguej'өwäp hajxy. Jaduhñds hajxy yaa mwitsminät. ³ Y pө jimä jäya'ay hajxy xmiäyajtөy tii hajxy jaduһñ coo mmäguej'өy, mäniä hajxy mnämä'awät: “Ja'a nwiindsón hөjts cham yajmaajiajp. Paquiä hөjts nnä'a yajtuna'añ. Mäniä hөjts min nnajtswidso'өy.” Jaduhñ hajxy mmäná'anät —nmä Jesús ñajtsapxөөyy.

⁴⁻⁵ Mäniä burro hajxy hoy jiaanč paady cuxoch jim möjtu'haam, jim tьjnähmөjc mädoyyä. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty näje'e tiäna'ay. Coo ja'a Jesús jiamiөөdhajxy tiägөөyy burromäguej'өbiä, mäniä hajxy ñämaayyä:

—Tii yөө burro hajxy jaduһñ coo mmäguej'өy.

⁶ Mäniä hajxy jaduһñ yhadsooy waambaty hajxy hänäjty tөө yhane'emyii coo hajxy jaduһñ yhadsowät. ⁷ Mäniä Jesús ja'a burro yajnaméjtsäxä. Mäniä jiamiөөдä wyit hajxy jim piädaacy burronähgөxp. Mäniä Jesús jim piejty.

⁸ Jaanč tehм miayyä jäya'ayhajxy hänäjty pianөcxy. Mäniä wyit hajxy näje'e chiyy. Jaduhñds hajxy tu'haam ñajtsye'ebөөyy maa ja'a Jesús hänäjty burronähgөxp ñaxө'owa'añän. Näje'e hujtshaay hajxy hänäjty piuxpä. Jim hajxy hänäjty piädaacpä tu'haam. ⁹ Cu'ughagujcä Jesús hänäjty ñөcxy. Mäniä cu'ughajxy nägөxiä tiägөөyy yaaxpä jojpä:

—¡Viva Jesús, viva! ¡Gloria a Dios! Diosquexy hädaa Jesús jaduһñ. ¹⁰ ¡Gloria a Dios tsajpootypä! Jaduhñ hädaa Jesús yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtäm.

¹¹ Mäniä Jesúshajxy jim quioo'nä Jerusalén, möөдä jiamiөөд ja'a nämajmetspähajxy. Mäniä hajxy jim ñөcxөөyy maa ja'a tsajtөjcän. Coo hajxy jiiby chajtөjtägөөyy, mäniä hajxy yhiwxwädipty tijaty hänäjty jiiby. Mäniä hajxy wuiimbjцumbä. Mäniä hajxy jiiby yhädaaccumbä Betania. Hix, tөө hänäjty chuuj'өy, y jiiby hajxy hänäjty miejtsta'aga'añ Betania.

¹² Cujaboom, mäniä Jesúshajxy jim tiu'uböjcumbä. Mäniä Jesús yäho'pөjcä.

¹³ Mäniä piids tu'ug ñäheebөөyy coo hänäjty jim tiäna'ay picxumñä. Coo wiingón ñämejch, mäniä yhiyx coo tiөөm hänäjty quia'a nä'ägädä hity. Haagä haay hänäjty je'e. Cahnä yhi'ts hänäjty yhabaadyñä mänaabä hänäjty naxy tiөөmbetiän. ¹⁴ Mäniä Jesús piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a töөmbejtägatsaannä.

Coo ja'a Jesús jaduһñ miänaañ, miädoow ja'a jiamiөөdhajxy jaduһñ.

¹⁵ Coo ja'a Jesúshajxy jim miejstägajch Jerusalén, mäniä Jesús jiiby chajtөjtägөөguiumbä. Mäniä Jesús ja'a too'pädөjc juubiädөjc tiägөөyy hөxpäboöbiädsөmbä jiiby tsajtөгooty. Mäniä meexä tiägөөyy hөxjuipä maa

xädøñ hajxy hānajtŷ quiuwichān, møødä hāñaabiejt maa hajxy hānajtŷ yhāñ'ayān coo hajxy hānajtŷ pialomatoogy. ¹⁶ Mānitä Jesúš tiägøøyy hadujpā coo ja'a jāya'ayā tiogy hajxy jiiŷy quia'a mädägøññät tsajtøgooty. ¹⁷ Mānitä Jesúš tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Jaduhñ jīm̄ myiñ̄ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguiān: “Pa'yaaxtāacthøchā ndøjc hajxy nægøxiä xwiāanät, ja'a jāya'ayhajxy wiinduhmyhagajtpā.” Jaduhñä Dios jecy miānaañ. Pero mijts, wiing mijtsä tsajtøjc mwa'añ. Jaduhñ hajxy mwa'añ nebiä mee'tstaactān —nømä Jesúš miānaañ.

¹⁸ Coo ja'a teedywiindsøn̄hajxy jaduhñ miädooyy, møødä hāna'cā Diosmādia'agy hajxy hānajtŷ jiiŷy yajñāhixøøbiä tsajtøgooty, mānit hajxy tiägøøyy cojyquiapxytiuum̄bā nebiä Jesúš hajxy yaghó'ogät. Hix, chāhøøbiä Jesúš hajxy hānajtŷ je'eguiøxpā coo ja'a Jesúš ja'a miādia'agy hānajtŷ jiaanč̄ tehñ yhamädoomhijtāxä ja'a cu'ug. ¹⁹ Pero coo quioodsøññä, mānitä Jesúshajxy jiiŷy yhädáaccumbā Betania.

²⁰ Cujaboomä Jesúshajxy ñøcxtāgajch Jerusalén. Coo hajxy jīm̄ ñaxøøguiumbā maa ja'a Jesúš ja'a piids hānajtŷ tøø ñābogø'oyān, mānitä piids hajxy yhiŷy coo hānajtŷ tøø quioxy tø'øch. ²¹ Coo ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejtstaacy, mānitä Jesúš ñāmaayyā:

—Wiindsøn̄, huug hix̄ yø'ø piids. Hāxøøy miich̄ yø'ø mnābogøøyy coo ni mānaa quia'a tøomhājñ. Tøø yø'ø quioxy tøøtsnä —nømä Pedro miānaañ.

²² Mānitä Jesúš yhadsooyy:

—Mābøjcā ja'a Dios miādia'agy coo jiaanč̄ tehñ tiømiādia'aguiä. ²³ Coo hajxy hamuumdu'joot mmābøgät, høxtä yø'ø tun̄ ja'a mmādia'agyhajxy xquiudiúun̄p coo hajxy mnāmá'awät coo ween nøcxy miejyquia'awø'oy. Mānitä mmādia'agyhajxy jaduhñ xquiudiúunät coo ja'a Dios ja'a miādia'agy hajxy hamuumdu'joot mmābøjcät coo tiømiādia'aguiä. Tøyhajt jaduhñ.

²⁴ Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwá'anät, xmió'owäp hajxy jaduhñ, coo ja'a miādia'agy hajxy hamuumdu'joot mmābøjcät coo tiømiādia'aguiä. ²⁵ Coo mijtsä Dios hānajtŷ mba'ya'axa'añ, tsipcøxpā hāna'c hajxy jayøjp mmāmée'xät, ja'a mijts hānajtŷ tøø xñägädieeyø'oyäbā, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xmiāmée'xpät tijaty hajxy hānajtŷ mgädieeyhajpy. ²⁶ Pero pø cab hajxy mmāmée'xa'añ, ni mijtsä mDeedy tsajpootypā xquia'a māmee'xtägatsa'añ —nømä Jesúš miānaañ.

²⁷ Coo ja'a Jesúshajxy jīm̄ quioo'tāgajch Jerusalén, mānitä Jesúš jadāhooc tiägøøyy tsajtøgooty. Jiiŷiä Jesúš hānajtŷ wiädity, mānit ñāmejtsä ja'a teedywiindsøn̄, møødä hāna'c-hajxy jiiŷy yajñāhixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjāya'adiøjc. ²⁸ Mānitä Jesúš hajxy miāyajtøøyy:

—Pøn̄ miich̄ cuhdujt tøø xmiø'oy coo miich̄ hāxøøy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹⁻³⁰ Mānitä Jesúš yhadsooyy:

—Nhadsóowābøch hāyaa jaduhñ cooch̄ mijts hāyaa jayøjp xyhadsóowät. Pønā Juan māyajnābejpā quejx, Diosä tøgä jāya'ayā. Hadsóowägøch hajxy. Cooch̄ hajxy hāyaa xyhadsóowät, mānitøch mijts hāyaa nhadsóowägäjtspät —nømä Jesúš miānaañ.

³¹ Cabä teedywiindsøn̄hajxy hānajtŷ ñajuø'oy waambā Jesúš hajxy yhadsoowät. Mānit hajxy tiägøøyy niñāmāyābā: “Coo hajxy hāyaa nmānāñāmät coo ja'a Dios ja'a Juan quejxy, jaduhñ jadāhooc xyhadsowāñām: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaanč̄ quejxy, tii ja'a Juan miādia'agy hajxy coo tøø mga'a mābøjcā. ³² Y coo hajxy

häyaa nmänaañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quejxy, mänitä cu'ug hajxy häyaa xmiädsibóoyämät.” Hix, jadhunä cu'ughajxy hänäjty miäna'añ coogä Juan hänäjty Dyiosquexiä. ³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy coo hajxy hänäjty quia'a najuø'oy. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pues, ni høøch jadhun nga'a nägapxaambä põnhøchä cuhdujt tøø xmiø'oy.

12

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähiøøbiä cuentäyajmäbaadyhaam:

—Mänitä jäya'ay tsaatypcam tu'ug piädaacy. Mänit jiuhguraajøøyy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy. Mänitä nähbettøjc tu'ug yhädiuun coo hajxy jim yhäñá'awät coo ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty cwiendähada'añ. Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'ødägøøyyäxä coo hajxy cøguipxyjiaty cwiendähädät. Mänitä cudsatyp jäguemnaax ñøcxy. ² Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä cudsatyp ja'a mioonsä quiejxy coo hajxy cøgujjiä ween yajwa'xy. ³ Coo ja'a craa jim miejch, mänit hoyhoy quioxho'cä. Mänit piäboowyiimbijtä cø'owa'ads. ⁴ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Maas hanaxiä craa je'e wiobhó'cäbä. Høxtä yajtsäbijtäxä ja'a quiopc jadhun. Hoyhoy jadhun chaachtuunä. ⁵ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Mänit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyä mioonsä jia jaac tehñ quiejxy. Näje'e hajxy wiobho'cä; näje'e hajxy yagho'cä.

⁶ Jimä cudsatyp ja'a yhuung hänäjty tu'ug. Jiaanč tehñ chojpiä yhuung hänäjty. Mänit ñämaayy: “Nhuuc quéxyhøch miich jim. Wehndä miich hajxy häyaa xñä'a wiingudsähgø'owät.” ⁷ Coo ja'a cudsatyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty tøø miämähmø'oyäbä: “Coo hädaa craa tieedy häyaa ñä'a hó'ogät, hädaa craa jadhun cøxiä mämähmø'owaamb mäduhñtiä hädaa tsaatypcam. Tsøc hädaa craa hajxy jadhun nä'ägä yagho'cäm, jadhun højts hädaa tsaatypcam nje'ehajtämät.” ⁸ Mänitä cudsatyp yhuung miäjtsäxä. Mänit yagho'cä. Mänit hajxy hoy yhøxchømy jäguemjuøøby.

⁹ Haa, nebiä cudsatypäda'a hänäjty jiatcø'owa'añ. Nøcxaambäda'a hajxy yagho'tägatsa'añii, ja'a hajxy hänäjty tøø miäyagho'oguiäbä. Mänitä wiinghäna'cä tsaatypcam hajxy hänäjty yajcø'ødägø'owa'añii.

¹⁰ Jadhun jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Ja'a tsaä mädyii ja'a tøjmuu'tspäðjc-hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohn maa ja'a tøjteecän.

¹¹ Ja'a Dios jadhun mänaañ coo ja'a tsaä jadhun jim tiuundsóonät.

Paady hajxy jadhun jaanč tehñ yajxonñ nhijxäm

—nomä Jesús miädiaacy.

¹² Ja'a teedywiindsønhajxy, ñajuøøby hajxy hänäjty jadhun coo hajxy hänäjty tøø yajmäbaadyii nebiä cahwiindøyhäna'cän, ja'a hajxy hänäjty tsaatypcweendähajpä. Coo hajxy jadhun ñajuøøyy, paadiä Jesús hajxy hänäjty jia wi'i miadsa'añ. Pero cab hajxy jadhun ñä'a majch, je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hänäjty chähgøøy. Mänitä Jesús hajxy ñähgueecnä. Mänit hajxy wyiimbijnä.

¹³ Mänitä fariseøshajxy näje'e wyiinguejxä, møødä Herodes quiu'ughajxy näje'ebä, coo ja'a Jesús hajxy yajcapxtägóyyät, jadhun hajxy hoy ñäxø'owø'owät. ¹⁴ Mänitä Jesús ñämejtsä. Mänit ñämaayyä:

—Nnajuøøby højts coo miich tøy mjaanč tehñ miädia'agy. Caj miich jadhun mnä'ägä møjpäda'agy waambatiä cu'ug xjia näma'ay. Tu'cuhdujt

miichä jäya'ay mhixy, pønjaty hajxy mäyøø, pønjaty hajxy häyoob. Tøyhajt hõjts miich xyajnähihø'øy coo hõjts hoy njäya'ayhädät nebiä Dios choquiän. Hoorä, coo hõjtsä gobiernä Rómabä hänajty xyajnähuudiu'uda'añ, nej, hahixøøby jaduhñ coo hõjts nnähjuudiu'udädä —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiič hajxy jaduhñ coo xjia wi'i yajcapxtägoyya'añ. Høøčhä xädø'õñ tu'ug huuc yaghjxcä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo hänajty jia wi'i yajcapxtägoyya'añii. ¹⁶ Mänitä Jesús xädø'õñ jiaančh yaghjxcä. Mänit miänaañ:

—Pøn wyiin jiojy yø'øduhñ. Pøn xiøø yø'øduhñ jim miimb.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä wyiin jiojy yø'ø, ja'a jim tuumbä Roma. Jaaya'ay xiøø yø'øbä.

¹⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tøyhajt jaduhñ. Mo'owxä ja'a gobiernä hajxy pø je'e jie'e yø'ø. Pero mädyii ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy je'ebä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ yhadsooyy, jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a fariseoshajxy jaduhñ.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a saduceos näje'e ñämejtsä. Cabä saduceoshajxy hänajty miäbøcy coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä saduceoshajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiojtägatsa'añ. ¹⁹ Mänitä saduceos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsõñ, jaduhñä Moisés jecy quiujahy neby hõjts nguhdujthjätämät, hõjts judíoja'ayhajtäm. Hoorä, coogä ya'adiøc tu'ug yhó'ogät, coog hänajty piøquia, pø cáhnäg hajxy hänajty yhuungpaadyña, pø jimägä piuhya'ay, wéenägä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøcy, jadúhñäc hajxy jaduhñ yhuungpaadät. Jadúhñäc quiähxø'ogät coog hänajty je'e yhuungä, ja'a hänajty tøø yhó'oguiäbä. ²⁰ Hoorä, jii jäya'ayhajxy hänajty näjuxtujya'ay, haagä tu'que'ex. Mänitä tehñ quioobhuung tio'oxiojwiingpøjcy. Cab jecy miøødtsänaayy, mänitä craa yho'cy. Cabä huung hajxy ñä'a paaty. ²¹ Mänitä jiojdsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Ni je'ehajxy quia'a huungpaatpä. Mänitä craa yho'pä. Jaduhñä jiojdsømy je'ebä jia wiingpøjcumbä. Jaanä jaduhyyä je'e jiajpä nebiä yhajchhajxy jiajtiän. ²² Jaduhñ hajxy näjuxtujc jia miøødtsänaayy, ni pøn je'e quia'a yaghuungpaaty. Nägøxiä hajxy jaduhñ yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiojç, jaac tehñ yho'c je'ebä. ²³ Bueno, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty nägøxiä jiuypiojtägatsa'añ, ponda'a je'e tehñ tiøybä miøødtsäna'awaamb, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä. Hiç, näjuxtujc hajxy hänajty tøø jia miøødtsäna'ay. Paady hõjtsä tøyhajt ndsocy —nømä Jesús ñämaayyä.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuø'øy. Møød cab hajxy mnajuøøbiä nebiatiä Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øgy. ²⁵ Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ, cab hajxy mänit piøga'añ, cab hajxy mänit yhu'uga'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmøosähajxy jim yhiitiän tsajpootyp. ²⁶ Tii mijts coo mga'a mäbøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä Dios tähooc miøødnibiaatä jim pactuum maagä hujts haptymøødpä hänajty tioyyän.

Mänitägä Dios ja'a Moisés ñämaayy: “Høøchä Abraham xDyioshajp, møødä Isaac, møødä Jacob.” ²⁷ Coo ja'a Dios jaduñ jecy miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Abrahamhajxy hänäjty tøø jiuypiojtägach, møødä Isaac, møødä Jacob. Hix, jujcyjiäya'ay ja'a Dios jaduñ Dioshájtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä. Coo mijts jaduñ mmäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiojtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug yhamädoowhity. Tsajtøgooty hänäjty tiuñ. Coo miädooyy coo ja'a Jesús hänäjty hoy tøø yhadsoy, mänitä Jesús hoy wyiinguwa'agø'oyii. Mänit ñämaayyä:

—Madiu'ua ja'a Moisés hajxy jecy xyhanéhäm. Mädyii jaduñ maas tuungpaatp —nømä Jesús miäyajtøwä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñ je'e miäna'añ: “Pønatiä Israel jecy haphajt teedyhajt, hamädoowhit hajxy. Ja'a Dios hajxy nWindsønhájtäm. Tu'uquiiä Dios jaduñ Dyioshaty. ³⁰ Hamuumdu'jootä Dios hajxy mjaanč tehñ wyiingudsähgø'owät nägøø nädecypiä. Mäbøjcä miädia'agy hajxy homiänaajä. Jahmiets hajxy jaduñ cøjxta'axiøø.” ³¹ Jaduñä miämetspä miänaambä: “Mdsögäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej mijts hamdsooyyä nničhogyiijän. Ni mädyii mädia'agy jaduñ quia'a mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä tiuungpaadiän” —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä craa miänáangumbä, ja'a hänäjty tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsøn, jaanč tehñ yhoy miich mhadsooyy. Tøyhajt jaduñ nej miich mmäna'añän coo Dios tiu'uquiiä. Cabä wiingDios jyijjä. Xjiaanč tehñ tiuungpáatäm hajxy jaduñ ³³ coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøoyyämät, møød coo jäya'ay hajxy nägøxiä ndsójcämät neby hajxy hamdsooyyä nničhøjcäm. Pero cab hajxy xjiaty tuungpáatäm coo animal hajxy jilby nøcxy nnä'a hayójxäm tsajtøgooty no'cøoc —nømä Jesús ñämaayyä.

³⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ miädooyy coo ja'a craa hänäjty najuøøyyhaamby tøø quiapxy, ja'a hänäjty tuumbä tsajtøgooty, mänitä craa ñämaayyä:

—Jaac mäbøc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduñds miich jim mnøcxät Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä häna'c-hajxy yhamoönä, ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús hajxy waamb miäyajtøönä je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hajxy hänäjty chähgø'oy.

³⁵ Jiibiä Jesús hänäjty yajnähixø'oy tsajtøgooty. Mänit miänaañ:

—Yøø häna'c-hajxy jii yajnähixøøbiä tsajtøgooty, tii hajxy jaduñ coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo yhaphaty yhoc-haty. ³⁶ Haa ca'a, jaduñ jim myiñ cujaayä maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a David hamdsooyyä jecy miänaañ:

Mänitøchä Dios ja'a nWiindsøn xñämaayyä:

“Yaa min häña'aw maachä nhahooyhaampiän,

høxtä cónøchä mmädsip nga'a yajmäjädáacämät.”

Ja'a Dioshespírituhaamä David jaduñ jecy miänaañ. ³⁷ Jaduñä David jecy miänaañ coogä Cristo hänäjty wyiindsønhaty. Hoorä, pø tøyhajt jaduñ coo ja'a David ja'a Cristo jaduñ jecy wyiindsønhaty, tii yøø jäya'ayhajxy coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo ñä'a haphaty ñä'a hoc-haty —nømä Jesús miänaañ.

Jaančh tehṁ yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty miädoy nebiä Jesús hänäjty yajñähixø'yän. Nämayyä jäya'ayhajxy hänäjty.

³⁸ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Yøø häna'c-hajxy jii yajñähixøøbiä tsajtøgooty, cab yøø miädia'agy hajxy mmäböjçät. Yoñwitmøød hajxy naxy wiädity cajptooty je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Wi'i yajwiingudsähgøøwaamb hajxy jaduhñ. ³⁹ Jiiby hajxy jia wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabejft yajxonjatypän, hädaa yaabä tsajtøgootypä, møød jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän. ⁴⁰ Pero cabä quiuhdujthajxy ñä'ägädä hoyyä. Hix, pøjçäxäbä yaamgto'oxiä tiøjc-hajxy. Hoy hajxy jaduhñ jia jatcøøy, jejcyjiatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaančh tehṁ yhojhoy hajxy jaduhñ yajcumädowa'añii —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Mänitä Jesús jim mäðoyyä hoy yhöxta'agy maa ja'a jäya'ay xädøøñ hajxy hänäjty naxy quiuyoxø'yän. Ja'a mäyøøjäya'ayhajxy, majiatiä xädøøñ hajxy hänäjty piäda'agy. Jimä Jesús hänäjty miähee'pna'ay. ⁴² Mänitä yaamgto'oxy tu'ug miejch. Jaančh tehṁ yhäyoob hänäjty je'e. Mejtsmägo'xä häyoobä je'e quiugonøoy. ⁴³⁻⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Huug hix yøø yaamgto'oxy hajxy. Cøxiä yøøduhñ tøø yecy mäduhñtiä hijty miøødä, ja'a hijty ñägayaambiä. Pero yøø mäyøøhäna'c-hajxy, weeñtiä hajxy jaduhñ ñä'a puhyejcy.

13

¹ Coo ja'a Jesúshajxy jiiby chajtøjpädsøømy, mänitä jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøn, huug hix yøø tsajtøjc, jaančh tehṁ yajxon yøøduhñ miuuchä.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc tehṁ yheeb. Hoy yøø tøjç jaduhñ jia cruundä, cøxaamb yøøduhñ jyida'añ. Haxit hatajøøy yøø muuch jiada'añ.

³ Mänitä Jesúshajxy jim ñøcxy maa ja'a tuñ hänäjty xiøhatiän Olivos, jim Jerusalén-woc-hawiimb. Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús hanidiuhmduum hoy yhöxta'agy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hajxy ñänøcxy, møødä Santiago, møødä Juan, møødä Andrés. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

⁴ —Mänaads yøø tsajtøjc jaduhñ jyida'añ. Mädyii hijtáhdäts jaduhñ cähxøøgaamb coo hänäjty jaduhñ yhabaada'añ.

⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcøøwøøjäp hajxy. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy min miäwiinhøøna'añ. Jaduhñ hajxy hänäjty miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Mayyä jäya'ayhajxy hänäjty jiaančh tehṁ miäbøga'añ.

⁷ Coo hajxy mmäðoyhädät coo tsip pleetä hänäjty xii yaa tøø piädøøgy, cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooc tyijy ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ. Homiänaajä tsip pleetä jiadyii. ⁸ Nimiädsibøøwáañäp hajxy hänäjty wiinghagajptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hänäjty ñaxa'añ. Jadäänäbä yuuxøø hänäjty wiinduhmyhagajpt. Coo jaduhñ jiada'añii, hijtáhdäts jaduhñ cähxøøtsoonaamb coo tsøty häyohn høchähgøøñäjaty hänäjty jiada'añii.

⁹ Mniyajcopcøøwøøjäp hajxy mänit. Mäjahñdium hajxy hänäjty mhida'añ. Xmiadsaambä mmäðsip hajxy hänäjty. Mänit hajxy jim xyajnøcxa'añ haguyc. Møød jim maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, xwiobho'ogaamb hajxy hänäjty jim. Xyajnøcxaamb hajxy hänäjty jim maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, je'eguiøxpä cooch mijts xpiawädity. Jimhøch hajxy jaduhñ

xmiädiá'agät gobiernäwiinduum. ¹⁰ Hix, cahnä naaxwiimbä hánajty wyiimbitynä, cōxaambä jāya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy miädowa'añ wiinduhmyhagajpt. ¹¹ Y coo hajxy jim xyajñōcxät haguyc, cab hajxy mänit mnädaj mnämáyät waambaty hajxy mhadsówät. Hix, ja'a Dios ja'a mädia'agy hajxy hánajty xmio'owaamb. Cab hajxy hánajty hamdsoo nmädia'aga'añ; ja'a Dioshepirtu hajxy hánajty xyajmädia'agaamb. ¹² Hamiñ haxōpiä jāya'ayhajxy hánajty tu'que'ex ñiñähduga'añii coo hajxy yagho'ogōjät. Jaanä jaduñä yhuung hajxy hánajty ñähdugaambä. Ja'a muutsc-hána'c-hajxy, jaanä jaduñä tieedy hajxy hánajty tiunaambä. ¹³ Nägōxiä mijsä jāya'ay xmiähanhada'añ je'eguiōxpä cooçh mijs xpiawädity. Pero pōñ hánajty tōō miee'xtucy, hoy hánajty tōō jia ho'ogy, nähwa'adsaamb hánajty je'e.

¹⁴ Habaadaamb jaduñ coo ja'a haxōōgpä ca'a hoybä miedsa'añ maa ja'a Diostōjcän —pōñ hädaa nocy capxp, ween jaduñ wyiinjuōy—. Mänitā Diostōjc jaduñ vajma'ada'añii. Coo ja'a haxōōgpä hajxy jaduñ mhixät, mänit hajxy päyō'oguiä mnōcxät tunjoot, pōñjaty yaa tsänaaby Judeanaaxooty. ¹⁵ Pōñjaty hánajty häñaaby tōjnähgōxp, ween ñä'ägä päyō'ogy, cap nōcxy tii jiiby yajpādsōmy tōgooty. ¹⁶ Pōñjaty hánajty camjooty, cab jaduñ jim ñōcxät maa ja'a tiōjcän. Cap nōcxy jiiby tii yajpādsōmy, ni wyit ni tii. ¹⁷ Jaançh tehñ chaachpōgaambä to'oxiōjc-hajxy hánajty, ja'a hajxy hánajty co'na'awaambä, mōōd ja'a hajxy hánajty huungyajtsi'tspä. ¹⁸ Mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy coo tsō'ty häyohn ween quia'a jadyii coo hánajty jiaançh tehñ tiōchcä. ¹⁹ Jaançh tehñ yhoyhoyyā jāya'ayhajxy hánajty chaachpōga'añ. Ni mädyii tsaachpä jaduñ quia'a mäbaada'añ neby hánajty jiada'añiiñän, ni ja'a jecy nājxäbä, ni ja'a jaac minaambä. ²⁰ Tōō ja'a Dios jaduñ miäna'añ coo ja'a jāya'ayhajxy hánajty jecy quia'a tsaachpōga'añ, je'eguiōxpä coo chocy pōñjaty jaduñ tōō wyiimbij. Coo ja'a Dios häxōpy jaduñ tōō quia'a mäna'añ, jejquiä jāya'ayhajxy häxōpy chaachpōga'añ. Ni pōñ häxōpy quia'a nähwa'adsa'añ.

²¹ Coo mijs pōñ xñämä'awät coog tyijy ja'a Cristo hánajty jii wiädity, cab hajxy mmäbōgät. ²² Hix, mayyā jāya'ayhajxy hánajty wiädita'añ mäwiinhōmbä, cooc tyijy hajxy hánajty je'e Cristo, mōōd cooc tyijy hajxy hánajty Dyiosquexiä. Piayajcähxō'ogaambiä hijxtahñd hajxy hánajty hoy-yagjuōññäbä. Jaduhñä jāya'ayhajxy hánajty jia wi'i wyiinhōōna'añii, mōōd ja'a hajxy hánajty Dioswiimbijyābä. ²³ Mniyajcopcō'ōwōōjāp hajxy. Jäguemiä hajxy cham nnäma'ay coo hajxy mniyajcopcō'ōwōōjät.

²⁴ Mänitxōōbä, coo ja'a tsaachpä hánajty tōō ñajxnä, mänitā xōō wyiingoodō'owahñ mōōdä po'ō. ²⁵ Mänitā mamiadsa'a hánajty quia'awa'añ. Tsäyuyyaamb hánajty jaduñ, tijaty jim cuhdujtmōōd tsajtcōxp. ²⁶ Mänitōch hánajty ngäda'aga'añ jōcjooty, hōōch ja'a Diosquexyäp. Mōcmäjaamōōdhōch hánajty ngäda'aga'añ. Yajxōñhōch hánajty mänit ngäda'aga'añ. Mänitōchä jāya'ayhajxy hánajty may xpia'hee'ptägō'owa'añ. ²⁷ Mänitōchä nmoonsä tsajpootypähajxy hánajty nguexa'añ coo hajxy jaduñ quiōxy yajtu'ugmügät pōñjatyhōch hánajty tōō nwiimbij. Wiinduhmyhagajpt hajxy hánajty wioomuga'añii.

²⁸ Hōxtahñdsä higueraquepy, coo jaduñ wiámät, hijxtahñd jaduñ coo hánajty tōō piōōdägōōñä. ²⁹ Jaanä jaduñduhmbä, coo ja'a tsō'ty hajxy jaduñ mhixät nébiōch naamñä tōō nmädia'agy, hijxtahñd hánajty jaduñ cooçh hánajty mobädajpä ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, hōōch ja'a Diosquexyäp. ³⁰ Cōxaamb jaduñ jiada'añii nébiōch naamñä tōō nmädia'agy,

cahnä jäya'ayhajxy hänäjty quioxy ho'ogyñä, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ³¹ Cuhdägöyyaambä tsajt mөөдä naaxwiimbä. Pero tsipcөxp jaduhñ tiөjiada'añ nébiөch chamь nmädia'aguiän.

³² Ni pөñ jaduhñ quia'a najuө'өy mänaa jaduhñ jiada'añii. Jagooyyä Dios nidiuhñ ñajuө'өy, ja'a hajxy nDeedyhajtäm. Ni ja'a Diosmoonsähajxy jaduhñ quia'a najuө'өy, ja'a hajxy jimь tsajpootypä. Ni hөөч nga'a najuө'өy, hөөч ja'a Diosquezypä.

³³ Paady, nähix hahixө'ө hajxy mhídät homiänaajä, je'eguiөxpä coo hajxy mga'a najuө'өy mänaa jaduhñ jiada'añii. ³⁴ Jii jäya'ay hänäjty tu'ug, coo hänäjty ñөcxa'añ jäguemnaax, mänitä mioonsä ñämaayy coo ja'a tiөjc cwieendähajtäxät. Nägөxiä hajxy jaduhñ yhaagä nä'ä tuungmooyyä. Jaduhñä tu'jäya'ay ñämäayyabä coo jimь tiünät maa ja'a töghaawän, weenä töjc yaghawa'ač jopy; tsuu jadähooc yhagөöguiumbät. ³⁵⁻³⁶ Ja'a cudөjcä mioonsähajxy, cab hajxy hänäjty ñajuө'өy mänaa ja'a wyiindsөñhajxy hänäjty miejtstägatsa'añ, pө coodsөñäp hänäjty jaduhñ, o pө tshumdä hänäjty, o pө tu'tsee-yaxө'өgy hänäjty, o pө jobөөñäp hänäjty. Nähix hahixө'ө ja'a wyiindsөñ hajxy jaduhñ yhahixät. Pө caj, coo hajxy jaduhñ jaguiapxiä ñähmejtspedөjät, wehñdä hajxy hänäjty mia'ay. Jaduhñ mäwiinäts mijtspä, cab hajxy jaduhñ mnajuө'өy mänäajөch yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy nähix hahixө'ө homiänaajä mnä'ägä hídät. ³⁷ Jaduhñhөчhä jäya'ayhajxy nägөxiä nnämaabiä coo hajxy nähix hahixө'ө ñä'ägä hídät homiänaajä.

14

¹ Mejtsxөө ja'a pascuaxөө hänäjty quia'a habaady mänaa ja'a judios tsajcaagy hajxy hänäjty quiaayän, ja'a cajpä toomiөөdpä. Ja'a teedywiindsөñhajxy, mөөдä häna'c-hajxy, ja'a hajxy hänäjty jii by yajñähixөөbiä tsajtögooty, cojyquiapxytiuumb hajxy hänäjty jaduhñ nebiä Jesús hajxy yajtsumөөjät hөhñda'agymiädia'agyhaam, jaduhñ hajxy jaduhñ hoy yajyagho'ogөөjät. ² Mänit hajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Cab hajxy tsөc nej jatcөöyyäm coo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ xñä'ä nähbädө'cämät.

³ Tөө ja'a Jesús hänäjty yhäda'agy Betania. Jimь hänäjty miädsuugay maa ja'a Simón tiөjcän, ja'a hijty leprapa'ammөөdpä. Mänitä to'oxiөjc tu'ug miejch. Jimä nardoperfume hänäjty quio'өgonhaty alabastro-vidrijooty. Jaanč tehñ chowä nardoperfume hänäjty ñөcxy. Mänitä to'oxiөjcä parfume-vidrio piuhy. Mänitä Jesús ja'a parfume yajcuhtemөöyyä. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiootma'ty, ja'a hajxy hänäjty jimь pahäñaabiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Cap yө'ө parfume jaduhñ cu yaghäyooyy. ⁵ Coo jaduhñ cu ñä'ägä hídäc'y, tsoobaadaamb yө'ө hijty, tägөgmägө'x-xөөguduñ. Jimä häyoobädөjčä chow hajxy jaduhñ cu miooyyä coo jaduhñ cu ñä'ägä too'cy.

Jaduhñä to'oxiөjc yhojjä.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy mwi'i yhojy. Nébiөch yө'ө jaduhñ tөө xtiuñän, cab jaduhñ ñejpiä; hoy jaduhñ. ⁷ Homiänaajä mijtšä häyoobäjäya'ay mhixy. Homiänaajä hajxy jaduhñ mbuhbédät. Pero hөөч, cabөch mijtš lejcy xyhixa'añ. ⁸ Xwyiingudsähgөөbiөch yө'өya'ay jaduhñ, päadyhөчhä parfume jaduhñ xyajcuhtemөöyy. Jaduhñ miäbaady nej coöч häxөpy tөө nho'oguiän. Jaduhñhөch yө'ө hijty xyajñähdema'añ. ⁹ Majatiä Diosmädia'agy wiädita'añ

wiinduhmyhagajpt ja'a hoočhcøxpä, jaduhnä jäya'ayhajxy miädia'aga'añ nébiøch yø'øya'ay naamnä tøø xtiuñ. Jaduhn yø'ø homiänaaja jiah-miedsáanänä. Tøyhajt jaduhn.

¹⁰ Jimä Jesús ja'a jiamiøød hánajty tu'ug xiøhaty Judas Iscariote, ja'a hajxy hánajty námajmetspä. Mänitä Judas ja'a teedywiindsón hoy miøødcojyquiapxytiuñ coo ja'a Judas ja'a Jesús hánajty tioga'añ. ¹¹ Coo ja'a teedywiindsønhajxy jaduhn miädooyy, mänit hajxy jaduhn jiaanč tehñ xioondaacpøjcy. Mänitä Judas yajwiinwaanøøyyä coo xädø'øñ hánajty mio'owa'añii. Mänitä Judas tiägøøyy wiinmaabiä nebiä Jesús paquiä yajcø'ødägø'øwät.

¹² Mänitä pascuaxøø yhabaatnä. Jaduhnä judiøshajxy hánajty quiuhdujthaty coo tsajcaagy hajxy naxy quiaiy, ja'a cajpä tsoomiøødäbä. Jaduhn hajxy hánajty quiuhdujthajpä coo meeghuung hajxy naxy yoxxy ja'a pascuaxøøjooty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøwä:

—Maada'a yhooyä coo pascuaxøø hajxy häyaa nwiindsuugäyyämät.

¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy jim Jerusalem. Jimä jäya'ay hajxy tu'ug mbaada'añ nøøgón.

¹⁴ Je'eds hajxy mbadu'ubögäp. Mänit hajxy mbadøjtägø'øwät. Mänitä cudøjc hajxy mnämä'awät: “Ja'a nWiindsón højts jaduhn tøø xwyiinguexy coo højts nyajtøwät maa højtsä pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugäyät.” ¹⁵ Mänit mijtsä cudøjc cuarto nøcxy xyajnähixø'øwa'añ nähbettøjcøxp. Jiaanč tehñ quiäruundä ja'a cuarto jaduhn møød yajxonä. Jimä cay hu'ugy hajxy mnähix mhahixø'øwät coo hajxy jim ndsuugayáanäm —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänit hajxy nämetsc jiaanč nøcxy jim cajptooty. Jiaanč paat hajxy jaduhn neby hajxy hánajty tøø ñäma'ayijän. Mänitä tsugay hajxy tiägøøyy nähix hahixø'øbiä.

¹⁷ Coo quioodsøøñä, mänitä Jesús hajxy jim ñøcxy maa ja'a pascuaxøø hajxy hánajty wyiindsuugaya'añän, møødä jiamøødhajxy ja'a jaac námajcpä. Mänit hajxy tiägøøyy caabiä. ¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tú'ughoch mijts mjamiøød xñäxø'øwø'øwa'añ. Quipxy hajxy je'e cham xmiøødcaamiüjcäm. Tøyhajt jaduhn —nømä Jesús miänaañ.

¹⁹ Mänit hajxy nägøxiä jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Nej, hoočh je'eda'a tyjy xñänøømbä.

²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiøød jaduhn tu'ug jatcø'øwaamb, näguipxiä tsajcaagy hajxy jaduhn jiiy xmiøødpaguhmä'tsäm texyjooty. ²¹ Hoočh, ja'a Diosquexypä, jaduhñhøch njada'añ nhabeta'añ nepy jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian. Tøjiadaamb Diosmädia'agy jaduhn. Pero ja'a crájøch jaduhn xñähdugaambä, jiaanč tehñ yhoyhoy jaduhn chaachpøga'añ. Maas hoy häxøpy coo quia'a nä'ägä naaxwiimbädsøømy —nømä Jesús miänaañ.

²² Caabyñä ja'a Jesús hajxy hánajty, mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dios ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänitä jiamiøødä tsajcaagy nägøxiä yajnäguidøøyy. Mänit miänaañ:

—Cay hädaa hajxy; hoočh nni'x ngopc hädaa —nømä Jesús miänaañ.

²³ Mänitä Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hánajty vinomøødpä. Mänitä Dios ñämäaguumbä: “Dioscujú'uyäp.” Mänitä Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitä jiamiøød miooyy. Nägøxiä hajxy jaduhn yhuucy. ²⁴ Mänitä Jesús miänängumbä:

—Høøch nnø'ty hädaa. Hijxtahnd hädaa jaduhn cooçhä nnø'ty nyajxee'xa'añ cooçhä jäya'ayhajxy hänajty nnähho'tu'uda'añ. Jaduhnhøçhä cuhdujt nyajtødiägø'øwa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy miøødyajcuhdüjçäbä. ²⁵ Tøyhájthøch jaduhn nnämä'awät, cábøçhä vino nhuuctägatsa'añ høxtä cøonøch hänajty jim tøø nnøcxtägach maaçhä nDeediä wyiinduuman. Mänitøçhä vino jemybiä nhuucmadsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitä Jesús ja'a Dioshöy hajxy yhöøyy, møødä jiamiøødtøjc. Mänit hajxy jim chohñ. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a tuñ hänajty xiøhatiän Olivos.

²⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Nägøxiøch mijts xñähgue'ega'añ, je'eguiøxpä cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Nyagho'ogáambioçhä meegcueendähajpä. Cøxaambä meeghajxy piäy'øga'añ. Xii yaa hajxy ñøcxø'øwa'añ.” ²⁸ Cooçh hänajty tøø nho'ogy, mänitøch jadähooc njujypiøjtägatsa'añ. Mänitøch jim nnøcxa'añ Galilea. Mänitøch mijts jim nøcxy xpiaada'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁹ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Høøch mäbøcypä, cábøch miich mänaa nbuhwa'adsa'añ, hoy miich hajxy nägøxiä xjia puhwá'adsät.

³⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhájthøch miich nnämä'awät, häyaa coods miich tægøøghooc mniguiugapxa'añii cooçh tyjy xquia'a hixiä.

³¹ Pero Pedro, tehngajnä je'e jiaac miänaañ:

—Cábøch mänaa nniguiugapxa'añii cooçh tyjy miich nga'a hixiä, høyhøch miich quipxy nja møødhö'ogät —nømä Pedro miänaañ.

Jaduhñ hajxy nägøxiä piahadsoobä.

³² Mänitä Jesúshajxy jim ñøcxy maa hänajty xiøhatiän Getsemani. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Jiids hajxy huuc häña'aw, nøcxy nhuuc Diospa'ya'axy.

³³ Mänitä Jesús ja'a Pedro hawiing miøødnøcxy, møødä Santiago, møødä Juan. Mänitä Jesús hoyhoy jiaançh tehñ jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänitä Pedrohajxy ñämaayyä:

—Høyhöyhøch jaduñ njaançh tehñ jiootmayhaty. Høxtä ho'ogáambøch nnijiawø'øyii. Huuc mähmø'øw hajxy yaa. Cab hajxy mmaahó'ogät. Jucy hajxy mhídät —nømä Jesús miänaañ.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nøcxy. Mänit jaduñ miägutscädaacy. Mänitä Dios tiägøøyy mänuu'xtaacpä: “Teedy, mee'x, coo miich jaduñ cu mga'a mänaañ, cábøch häxøpy ndsaachpøga'añ nébiøch chañ nmánaxa'añän. Pero cábøçhä nguhdujt yhidät nébiøçhä njoot jia tsoquiän. Miichä mguhdujt jaduñ nä'ägädä hidaamb.”

³⁷ Mänitä Jesús jim ñøcxtägajch maa ja'a Pedrohajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Coo jim miejch, mänit jaduñ yhiixy coo hajxy hänajty tøø quiøxy maaho'ogy. Mänitä Pedro ñämaayyä:

—Simón, nej, mmaabä. Nidu'hora miich tøø mga'a mee'xtucy. ³⁸ Jucy hajxy hit. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy xquia'a jøjcapxø'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduñ coo hajxy jucy mhídät, pero cabä mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduñ miee'xtuga'añ.

³⁹ Mänitä Jesús ja'a Dios hoy pia'yáaxcumbä. Jaduhñ jadähooc ñämánaanøøguiumbä. ⁴⁰ Mänit jadähooc miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Tøø hajxy hänajty miaahó'cumbä. Hix, tøø hajxy

hänajty jiaanč tehñ yhanuu'xø'øý. Coo hajxy jaduhñ yujxä, cab hajxy hänajty ñä'ägä najuø'øý waamb hajxy yhadsówät. ⁴¹ Coo ja'a Jesús jaduhñ miejch ja'a miädägøøghoocpä, mänit miänaañä:

—Nej, je'enä hajxy mwi'i mia'ayñä. Ween tiuhñä. Tøø yhabaatnä coočä cahwiindøyhäna'c-hajxy xquiø'ødägø'øwaañä, høøčh ja'a Diosquexypä. ⁴² Pädø'näts hajxy. Jam hajxy. Ximä craa myiñ ja'ačh jaduhñ xyajcø'ødägø'øwaambä.

⁴³ Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitä Judashajxy miejch, møødä majiäya'ay, haagä espada-cap. Näje'e hajxy hänajty wiojptcappä. Ja'a teedywiindsønñhajxy jaduhñ mäguejx, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiøjc-hajxy. ⁴⁴ Tøø ja'a Judashajxy hänajty quiojyquiapxytiuhñ: “Ja'ačh hänajty ndsu'xaambiä, je'e hänajty je'e. Mänit hajxy mmädsät. Mänit hajxy nøcxy mdsuñy”, nømä Judas hänajty tøø miäna'añ.

⁴⁵ Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänit ñämaayy:

—iWiindsøn!

Mänitä Judas ja'a Jesús jiaanč tsu'xy. ⁴⁶ Mänitä Jesús miajtsä.

⁴⁷ Ja'a Jesús ja'a jiamioød tu'ug, jimä espada hänajty miøjnädawhaty. Coo jaduhñ yhiixy coo ja'a Jesús hänajty tøø miächii, mänitä yhespada jiuu'pädsøømy. Mänitä teedywiindsønñä mionsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Tiich hajxy jaduhñ coo tøø xñämiñ espada-cap wojptcap. Tiich hajxy yxhixy, mée'tspäjä. ⁴⁹ Tiich hajxy jim coo xquia'a majtspä tsajtøgooty. Nébyhøch hajxy jaduhñ høxtä yaa tøø xñämiñ. Nej, ca'a, jabom-jabómhøch hijty jim nøcxy nyajñähixø'øya. Pero páadyhøch chamñ njaty nhabyety, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjiädät ja'a høøčhcøxpä.

⁵⁰ Nidiuhmä Jesús hänajty jiaac mädia'agy. Tøø ja'a jiamioødhajxy hänajty quioxy päyø'øgy. ⁵¹ Jimä høxcujc-häna'c ja'a Jesús hänajty tu'ug piawädijpä, poobwit-nähcäjeenä. Mänit jaduhñ jia madsaanä. ⁵² Mänitä poobwit yajñiñähajptuutä. Nähwa'ads høxwa'ads je'e piäyø'cy.

⁵³ Mänitä Jesús yajñøcxä maa ja'a teedywiindsønñ wyiinduumän, ja'a jaac tehñ miøjpä. Mänitä teedywiindsønñhajxy jiaac tehñ miejch, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ⁵⁴ Jimä Pedro hänajty jäguemjuøøby piädäna'ay maa ja'a teedywiindsønñ tiøjwiingøn. Mänit jim piahøxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hänajty jiømba'axamiän.

⁵⁵ Jimä teedywiindsønñhajxy hänajty jia wi'i wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät. Pero cab hajxy hänajty ñä'ägä wiinmahmybiaady. ⁵⁶ Hix, hoyä Jesús hajxy hänajty nämay jia nähøønø'øý, wiingaty hajxy hänajty miädia'agy; cab hajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä. ⁵⁷⁻⁵⁸ Mänitä wiinghäna'c-hajxy tiänaayyø'cy; nøm hajxy je'e miänaambä:

—Tøø højts jaduhñ nmädoy coo jaduhñ miänaañ: “Hädaa tsajtøjc, jäya'ayhajxy hädaa hädiuñ. Pero høøčh, nyajñajtsjidø'øwäbøch hädaa. Cudägøøgxøøyyøchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jäya'ayhajxy je'e hädiünäp” —jaduhñ hajxy je'e yhøhñdaacpä.

⁵⁹ Ni je'e hajxy hänajty quia'a tu'ugmädia'aguiäbä.

⁶⁰ Mänitä teedywiindsønñ tiänaayyø'cy majiäya'ayhagujc, ja'a tehñ miøjpä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, cab jaduhñ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miäna'añä.

⁶¹ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä hadsooyy. Mänit ñämäyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduhñä coo miichä Dios tøø xquixiä, Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

⁶² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ. Høøch je'e. Xyhixáambøch mijts jaduhñ cooch jim nhäña'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yahooyhaampiän. Mänitøch hajxy jadähooç xyhixáangumbä cooch hñajty yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jøçjøotyhøch hñajty nmänaca'añ.

⁶³ Mänitä teedywiindsøn ja'a wyit quiøø'ch. Paady jaduhñ jiatcøøyy coo hñajty jiaanç tehñ jiootma'ady. Mänit miänaañ:

—Tii testigo hajxy jaduhñ nnä'ä jaac wäänämät. ⁶⁴ Tøø hajxy jaduhñ mhamdsoo mädooy coo ja'a Dios tøø miägaptägoy. Waamb hajxy jaduhñ mmäna'añ, neby hajxy ndúunämät.

Haagä jaduhñ hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús tøø quiädieey, møød cooc ween yagho'ogyii.

⁶⁵ Mänitä Jesús tiägøøyyä wiingutsujøøyyäbä. Mänit wyiinguxødsøøyyä. Mänit wyiingutexøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Najuø'ow pøn xquiojx.

Mänitä hadänaabiädøjc ja'a Jesús hajxy wyiingulä'abøøyy.

⁶⁶⁻⁶⁷ Y ja'a Pedro, jii by hñajty je'e hanaaxyp jioømba'axamy maa ja'a tøjwiingän. Mänitä teedywiindsønä qyixymoosä tu'ug miejch maa ja'a Pedro hñajtiän. Coo ja'a Pedro jaduhñ yhiixä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit ñämaayyä:

—Naxy miich yø'ø Jesús mmøødwädity, túhmäts. Haagä Nazaret hajxy mdsooñ nämetsc, túhmäts.

⁶⁸ Mänitä Pedro ñijjøgapxä:

—Ni nga'a hixiøch yø'ø. Ni nga'a najuø'øyhøch jaduhñ tiich jaduhñ xjia wi'i yajmøødmädiaacp —nømä Pedro yhøhndaacy.

Mänitä Pedro quiuraabädsøømy. Mänitiä tsey tu'ug jiaanç yaaxø'cy.

⁶⁹ Mänitä quixymoosä ja'a Pedro yhiixcumbä. Mänitä jäya'ayhajxy ñämaayyä, ja'a hajxy hñajty jim jaac padänaabiä:

—Xii Jesús jiamioød tu'ug. Je'e yø'ø —nømä quixymoosä miänaañ.

⁷⁰ Mänitä Pedro jadähooç ñiguigápægumbä. Cab jaduhñ ñä'ä jegøøyy, mänitä Pedro ñämáyyägumbä:

—Mbawädijpy miichä Jesúspä, túhmäts. Nyo'mädooby højts jaduhñ coo miich jim mdsooñ Galilea.

⁷¹ Mänitä Pedro jadähooç miänáangumbä:

—Tøyhajt, cábøch jaduhñ nnä'ägä hixiä pøn hajxy jaduhñ mja mädiaacpy.

Tähooçpaxiä ja'a Pedro jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hñajty quia'a nä'ägädä hixiä. ⁷² Mänitiä tsey miämetsc-hooçpä yáaxcumbä. Mänitä Pedro jiahmiejstaacy coo ja'a Jesús hñajty tøø miäna'añ: “Cahnä tsey hñajty miämetsc-hooçpä ya'axy, tøø miich hñajty tægøøghooç mniguigapxyii cooch miich hñajty xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jioøguioo'ty coo ja'a tsey miämetsc-hooçpä jiaanç yaaxy.

15

¹ Coo jioøøyy, mänitä teedywiindsøn hajxy nägøxiä yhamugøøguiumbä, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jii by yajñähixøøbiä tsajtøgooty. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ nebiä Jesús hajxy hñajty tiuna'añ. Mänitä Jesús hajxy quiøøxojch. Mänitä Pilato hajxy hoy

yajcø'ødägø'øy maa je'e hānajtj guobiernāhatiān. ² Mānitā Pilato ja'a Jesūs miāyajtøøy:

—Nej, tøyhajt jaduhñā coo miichā judiōshajxy xguobiernāhatiā.

Mānitā Jesūs yhadsooy:

—Tøyhajt jaduhñ.

³ Madiu'u ja'a teedywiindsōñ ja'a Jesūs hajxy hānajtj jia wi'i ñāxø'øwø'øy. Pero cabā Jesūs hānajtj waamb ñā'ägā hadsooy. ⁴ Mānitā Pilato miānāngumbā:

—Nej, caj mhadsowa'añā. Madiu'u miich hajxy xjia wi'i ñāxø'øwø'øy —nømä Jesūs ñāmaayā.

⁵ Pero cabā Jesūs waamb ñā'ägädā hadsooy. Jiaanč tehñ yagjuøøy ja'a Pilato jaduhñ coo ja'a Jesūs jaduhñ quia'a nā'ägädā hadsooy.

⁶ Jaduhñā Pilato hānajtj jomøjt-jomøjt quiuhdujthaty coo xøø hānajtj jiadyyi, mānitā tsumyjiäya'ay naxy tu'ug yajpādsømy, ja'a judiōshajxy hānajtj yajñāhdijpiä. ⁷ Jiibiä jäya'ayhajxy hānajtj naje'e chumyčhāna'ay. Tsip hajxy hānajtj tøø yagjadyii. Tøø hajxy hānajtj miājāya'ay-yagho'ogy. Tu'ugā tsumyjiäya'ay hānajtj xiøhaty Barrabās. ⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jim miejch maa ja'a Pilato wyiinduumān, mānitā Pilato hajxy jaduhñ ñāmaay coo ja'a tsumyjiäya'ay tu'ug yhøxmādsāt. ⁹ Mānitā Pilato yhadsooy:

—Nej, jaduhñ hajxy mmāna'añā coočhā Jesūs nhøxmādsādā, ja'a tyijy hajxy mgobiernāhajpiä.

¹⁰ Paadiä Pilato jaduhñ miānaañ, ñajuøøby hānajtj je'eduhñ tiiguiøxpā ja'a Jesūs coo yajcø'ødägøøyyā ja'a teedywiindsōñ. Paadiä Jesūs jaduhñ yajcø'ødägøøyyā je'eguiøxpā coo ja'a miādiä'agy hānajtj quia'a yajmādsōjčāxā.

¹¹ Mānitā teedywiindsōñ ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøøy coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miānā'anāt coo ja'a Jesūs ween quia'a høxmačhii, weenā Barrabās ñā'ägā høxmačhii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ jiaanč mānaañ, ¹² mānitā Pilato ja'a cu'ug jadāhooc miāyajtøøy:

—Y yø'ø Jesūsāts, ja'a tyijy hajxy mgobiernāhajpiä, neby hajxy yø'ø myāñāhdijy nébiøch yø'ø ndúnāt.

¹³ Mānitā cu'ughajxy møc yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁴ Mānitā Pilato miānāngumbā:

—¡Pero tisān! Tii tøø quiādieey.

Mānit hajxy maas møc yāaxcumbā:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁵ Mānitā Pilato jiaanč mānaañ coo ja'a Barrabās hajxy ween nøcxy yajpādsømy pujxtøgooty. Hiχ, cabā Pilato ja'a cu'ug hānajtj yagjootma'ada'añ. Mānitā Pilato miānaañ coo ja'a Jesūs wiobho'ogøjät. Mānit miānāngumbā coo ja'a Jesūs hajxy nøcxy cruzcøxp miøjpahbety.

¹⁶ Mānitā soldado ja'a Jesūs hajxy yajnøcxy maa ja'a hagučān. Mānitā soldado ja'a jiamiøød hajxy quiøxy møyjaaxy. ¹⁷ Mānitā Jesūs hucywyit yajñāhtāmoogøøyyā. Mānitā haptycorona yajcuhjenøøyyā. ¹⁸ Mānitā Jesūs tiägøøyyā wiinyāaxābā:

—¡Viva ja'a Jesūs, ja'a judiōshajxy jaduhñ guobiernāhajpiä! ¡Viva!

Jaduhñā Jesūs hānajtj wyiinwooñii. ¹⁹ Mānit hōyhoy wiojpä quiuhduum paxyhaam. Møød wyiingutsujøøyyā. Mānit wyiinjjicādaacā. Jaduhñā soldadohajxy hānajtj jiatcø'øy nebiä wyiingudsāhgøøbiān. ²⁰ Pero wyiinwohmbiä Jesūs hajxy hānajtj jaduhñ. Mānitā hucywyit hajxy yajtsijy. Mānitā

yhamdsoo wit yajpøgøøyyäxä. Mänit hajxy yajnøcxy maa hajxy hänäjty miøjpahbeda'añän.

²¹ Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug jiøjcubaadøøyy. Camjooty hänäjty tøø yhoj. Simón hänäjty xiøhaty. Jim hänäjty chooñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hänäjty xiøhaty Alejandro møødä Rufo. Jimä Jesús cruz hänäjty chømä. Mänitä Simón haadsip ñämaayyä coo ja'a Jesús ween piuhdsømø'øy. Mänitä Simón ja'a cruz jiaančh tsømø'cy.

²² Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a nähgaphuung hänäjty xiøhatiän Gólgota. Jaduhñä nähgaphuung hänäjty quiähxø'øgy nebiä ho'ogyjiäya'aguiopcän, paady hajxy jaduñ yajxøbejty Gólgota. ²³ Mänitä Jesús vino jia mooyyä. Mirra ja'a vino hajxy hänäjty tøø yajmädemø'øy. Pero cabä Jesús jaduñ ñä'ägä huucy. ²⁴⁻²⁵ Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Møjpetyxiøø hänäjty jaduñ. Tøø ja'a Jesús ja'a wyit hänäjty jadähooc yajtsíjixä. Mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägøøyy yajniGUIUHäyø'cäbä. ²⁶ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzocpuhdum tiGUIøxpä ja'a Jesús jaduñ coo miøjpahbejtä: "Hädaa ja'a judiøshajxy guobiernähajpy", nøm hajxy jim quiujahy. ²⁷ Mänitä mee'tspähajxy nämetsc miøjpahbéjtäbä. Tu'jäya'ay miøjpahbejtä maa ja'a Jesús yhaooahaampiän. Jatu'ug miøjpahbéjtäbä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Cujcä Jesús jaduñ hoy piäda'agyii. ²⁸ Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspä jaduñ näguipxy miøødhø'cy, jaduñä Diosmädia'agy tiøjajty maa jaduñ myiñän cujaay: "Haxøøghäna'c jaduñ pianänøømä."

²⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jaduñ jim naxøøbiä, høxtä yagjuøøby hajxy hänäjty coo ja'a Jesús hajxy jim yhiixy cruzcøxp. Møød hajxy hänäjty wyiinwoon:

—Ja'a, miich mahñdy ja'a tsajtøjc mwil'i yagjidaamby, y cudägøøgxøøyyä mahñdy miich je'e mhädiuundägätsät. ³⁰ Pø tøy miich møcmäjaa mjaančh møødä, tiids miich jim coo mga'a mänacy cruzcøxp. Jaduhñäts mbäyø'øgät —nømä Jesús ñämaayyä.

³¹ Jaanä jaduñä teedywiindsøñhajxy hänäjty miäwiingapxpejpä, møødä häna'c-hajxy hänäjty jim yajnähiixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Jaduhñ hajxy hänäjty ñiñäma'ayii:

—Tøø yø'ø wiinghäna'c may yajnäwha'ačh, pero caj yø'ø hamdsoo hoy yajniñäwha'adsa'añii. Jaduhñ hijty ñibiäda'agyii nebiä Dioshuungän. Jaduhñ hijty niñänømyii cooc tyijy ja'a judiøshajxy guobiernähaty. ³² Mänit hajxy häyaa njaančh mabøjcämät, nägooyyä jim miänäcät cruzcøxp.

Jaanä jaduñä mee'tspähajxy hänäjty miäwiingapxpejpä, ja'a Jesús hajxy hänäjty näguipxy tøø miøødmøjpahbedyijäbä.

³³ Nägooyyä quiujyxiøøjøøyy, mänit jaduñ cøjx wyiingoodsø'øy. Tägøøghora jaduñ yhiijty wiingoods. ³⁴ Coo ja'a xøø jaduñ wyiinajtuutumbä, mänitä Jesús møc yaaxy: "Eloi, Eloi, lema sabactani." Jaduhñ miädia'agytiägø'øy: "Diosteedy, Diosteedy, tiich coo tøø xñähgue'egy."

³⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänäjty näje'e miähee'pna'ay. Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Mädoj, Elíasäda'a møyjyäxäp.

³⁶ Mänit tu'jäya'ay esponja hoy quioñ päyø'øguüä. Mänit jiiiby piama'tsnajxy xunvinojooty. Mänitä esponja yujxojch paxyjøbhaam. Mänitä Jesús yaghaabøøyyä coo jaduñ wyiinmüügät. Mänit jaaya'ay miänaañ:

—Tsøc huuc híxäm pø minaañä Elias, pø yajmänacäänäbä Jesús cruzcøxp.

³⁷ Mänitá Jesús mœc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ³⁸ Tuunä ja'a Jesús jaduññä'ä ho'cy, mänitä tsajtøjc-hadøødiujt cujjiä quiøø'tswa'xy. Quiuhduum choñdaacy, hœxtä yhoxhaam jaduññ yhagøødsøøyy. ³⁹ Jimä capitán ja'a Jesús hánajty tu'ug wyiindána'ay. Coø yhiyx coø ja'a Jesús hánajty tøø yho'ogy, mänit miánaañ:

—Tøyhajt yø'øduññ hijty Dyioshuungä.

⁴⁰ Jimä tajiäya'ayhajxy hánajty näje'e miähee'pna'ay jäguemjuøøby. Jimä María hánajtypä, ja'a hánajty jim tsohmä Magdala, møødä Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago møødä José tiaj, jim hánajty je'ebä. Ja'a muutspä Santiago jaduññ ñänøømby. ⁴¹ Hädaa tajiäya'ayhajxy, quipxiä Jesús hajxy hánajty tøø piawädity jim Galilea. Tøø hajxy hánajty piuhbety mänaa hánajty jim tøø yhiitiän. Y coø ja'a Jesús jaduññ piejnä Jerusalén, quipxy hajxy piabejty, näguipxy møødä wiingjäya'ayhajxy nämay.

⁴²⁻⁴³ Ja'a viernes hánajty tsuujøøby. Ja'a poo'xxiøø hánajty tsohñda'agaamb, ja'a pascuaxøø. Nähix yahixøøbiä judíoshajxy hánajty ja'a pascuaxøøgøxpä. Jimä jäya'ay hánajty tu'ug chooñ Arimatea. José hánajty xiøhaty. Jim hánajty miøjtuungmøødä tsajtøgooty. Jaanç tehñ yhojiäya'ayä José hánajty. Jiøbhixyp hánajty jaduññ coø ja'a Dios ja'a mœcmäjaa hánajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, coø José ja'a Pilato hánajty chähgø'øy. ⁴⁴ Cahnä Pilato hánajty miädoyhatyñä coø ja'a Jesús hánajty tøø yho'nä. Yagjuøøyy je'eduhñ coø ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mänitä Pilato ja'a capitán miøjyaaxy. Mänit miäyajtøøyy mäduhnajtä ja'a Jesús yho'cy. ⁴⁵ Coø ja'a Pilato jaduññ yhawáanäxä coø ja'a Jesús hánajty tøø jiaanç ho'ogy, mänit miánaañ coø ja'a José ja'a ho'ogyjiäya'ay ween yajmännacy cruzcøxp. ⁴⁶ Mänitä José sáana hoy jiuu. Mänit Jesús hoy yajmännacy cruzcøxp. Mänit ñähbijty ñähmojch sáanaaam. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy tsaajutjøøyy. Mänitä tsaajut ja'a tsaajut hajxy yaghadäguejtägoøyy. ⁴⁷ Jimä Maríahajxy hánajty miähee'pna'ay, møødä Magdala-tsohmä, møødä José tiaj.

16

¹ Coø ja'a poo'xxiøø hánajty tøø ñajxnä, mänitä María perfume hajxy hoy jiuu, møødä Magdala-tsohmä, møødä Santiago tiaj, møødä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hánajty yajnähjaaxaamby. ² Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñøcxy maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'øyän. Näxøø hánajty je'e. Tøø ja'a xøø hánajty piädsøømnä. ³ Tu'haamnøcxpä hajxy tiägøøyy niñmäáyyäbä:

—Pønä tsaajut häyaa hadäguejtú'udäp.

⁴ Tehñ miewtsp hajxy hánajty jim, mänitä tsaajut hajxy yhiyx coø hánajty yhawáadsän. Tøø häna'cä tsaajut yagjua'açh, hoyä tsaajut hánajty jia cruundä. ⁵ Coø hajxy jiihy chaajuttägøøyy, mänitä muutsc-häna'c hajxy tu'ug yhiyx. Jiihy hánajty yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hánajty miøød. Coø ja'a Maríahajxy jaduññ yhiyx, mänit hajxy chähgøøyy. ⁶ Mänit hajxy ñämaayä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Ja'a Jesús hajxy mhøxtaaby, ja'a jim tsohmä Nazaret, ja'a tøø miøjpahbedyijäbä cruzcøxp. Tøø jiuypiojtägach. Tøø yaa choññä. Huuc tehñ yhiyx hajxy, cab je'e yaajan maa je'e piädaacän. ⁷ Nøcx ja'a jiamioød hajxy yhawáanä. Møødä Pedro, mhawáanäp je'ebä. Jaduññ hajxy mhawáanät cooc jim ñøcxa'añ Galilea. Jimäc hajxy nøcxy piaady, neby hajxy hijty tøø yajmøødmädia'agyijän —nømä muutsc-häna'c miánaañ.

⁸ Päyø'oguiä Maríahajxy jiutpadsøømy. Tsähgøøyyäp tsäyúuyyap hajxy piädsøømy. Cab hajxy jaduñ pøn ñä'ägädä hawaanä. Hiḵ, jaanč tehñ chähgøøby hajxy hñajty.

⁹ Näxøø jopy ja'a Jesús jiuypiojtägajch. Mänitä María jayøjp yhiixtsohñnä, ja'a hñajty jim tsohmä Magdala, ja'a møjcu'u juxtujc-hooc yajnähwáatsäbä. Ja'a Jesús jaduñ mäyajnähwaats. ¹⁰ Mänitä María ja'a Jesús jiamioødhajxy hñajty. ¹¹ Hoy hajxy jia nämaayyä coogä Jesús hñajty tøø jiuypiojcy, møød coogä María hñajty tøø yhiixy hajujcy, cab hajxy ñä'ägä mabøjcy.

¹² Cujecy, jimä Jesús ja'a jiamioødhajxy hñajty nämetsc ñøcxy camjooty. Mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa wyiinduuhajxiän. ¹³ Mänitä jiamioød hajxy hoy jia hawaanäbä. Ni je'e ja'a miädia'agyhajxy jaduñ quia'a mabøjcäxä.

¹⁴ Cujequiä Jesús jiamioødhajxy hñajty quiaiy, ja'a hajxy hñajty nämajtu'ugpä. Mänitä Jesús jim ñäguehxtøø'xcumbä maa hajxy hñajty quiayyän. Mänit hajxy jaduñ ñämaayyä:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mabøjcä, ja'a mijts tøø xjia hawaanäbä cóogøch hajxy tøø xyhiixy hajujcy, cóogøch tøø njuypiojtägach.

¹⁵ Nøcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduuhmyhagajpt. Jaduhñä jäya'ay hajxy nägøxiä myajwiingapxó'owät neby hajxy ñähwá'adsät.

¹⁶ Pønjaty jaduñ mabøjp, pønjaty jaduñ näbejp, je'edshajxy jaduñ nähwa'adsaamñb. Pero pønjaty jaduñ ca'a mabøjp, haxøøgtuum hajxy je'e miähmø'owa'añ. ¹⁷ Pønjaty jaduñ mabøjp, hijxtahñd hajxy yajcähxø'øgaamby hoy-yagjuøøñäbä. Ja'a høøchcøxpä, jaduñä pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Wiinghayuuc hajxy miädia'agaañpä.

¹⁸ Hoyyä tsahñdy hajxy tiehñ wyidsø'ogät, cab hajxy nej tiunøøjät. Hoyyä veneno hajxy tiehñ yhú'ugät, ni jaduñ hajxy nej quia'a jádät. Y coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy quio'ønähgäbät, náxäbä pia'amhajxy.

¹⁹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamioødtøjc miøødmädiaacpädøøyy, ja'a hajxy nWiindsønhtëmbä, mänit ñøcñä tsajpootyp. Mänit hoy yhøxta'agy maa ja'a Tieediä yhahooyhaampiän. ²⁰ Mänitä jiamioødhajxy jiaanč tu'ubøjcy. Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy wiinduuhmyhagajpt. Piuhejpjiä Jesús ja'a jiamioødtøjc hñajty. Majaty hajxy hñajty wiädity, yajcähxø'piä hijxtahñd hajxy hñajty hoy-yagjuøøñäjaty. Jaduhñ hñajty yajnajuø'oy coo hajxy hñajty tiømiädia'agy. Amén.

San Lucas

1-4 Mägu'ughajpä Teófilo, miichcǝxpǝch hádaa nocy nhädiuñ nej miich ja'a tøyhajt jaduñ nmǝǝdhádät ja'a Jesucristocǝxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibiancxyii. Pedyiijǝch jaduñ tǝǝ nhabǝcy. Jaduñ miich tǝǝ mmädoyhajpä. Nämay jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tǝǝ yajpädǝ'ǝgy ja'a Jesucristocǝxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, je'eds hajxy jaduñ tǝǝ xyajmädoyhajtäm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehm yhiixy.

5 Coo ja'a Herodes hänajty jim guiobiernähaty Judeanaaxooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiǝhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hänajty tiuumby maa ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy hänajty myiñän. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hänajty yajtuñäxäp neby hänajty jecy tǝǝ yhane'emiän. Ja'a Zacarías ja'a tio'oxiǝjc, Elisabet hänajty xiǝhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduñ. 6 Pedyii ja'a Zacariashajxy hänajty quidiuñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hänajty yajtuñ nebiä Dios choquiän. 7 Pero cabä yhuunghajxy hänajty nitu'ugtä. Cahnä Elisabet hänajty ñä'ägädä huungpaadyñä. Tǝǝds hajxy hänajty miäjaanä.

8 Tu'ugxǝǝbä, jiihä Zacarías hänajty tiuñ mǝjtsajtǝgooty. 9 Mänitä piaatä coo ja'a poom jiihy jiǝgät maa ja'a poomjojtaactän, jim Dioswiinduum. Jaduñä teedyhajxy hänajty quiuhdujthaty. 10 Mänit yhabaaty coo ja'a Zacarías ja'a poom hänajty jiihy jioga'añ. Mänitä cu'ughajxy yhamugǝyy mǝjtsajtǝghaguuy. Mänit hajxy tiägǝǝyy Diospa'yaaxpä. 11 Jimä Zacarías hänajty piomjocy, mänitä Dios mioonsä tu'ug ñäguehxtǝ'xy hahooyhaamby maa ja'a poom hänajty jioquiän. Jim hänajty tǝǝ chooñ Dioswiinduum. 12 Coo ja'a Zacarías jaduñ yhiixy, mänit chähgǝǝyy. Cabä wiinhahñdy piaaty nej jiatcǝ'ǝwät. 13 Mänit ñämaayyä:

—Zacarías, ca'a mdsähǝ'ǝy. Tǝǝ ja'a Dios miädoy nej tǝǝ mmägapxiän coo huung xmió'owät. Huungpaadaamb ja'a mdo'oxiǝjc jaduñ. Juan ja'a mhuung myajxǝhátät. 14 Mxoonä'agaamb miich jaduñ ja'a mhuungcǝxpä. Nämay ja'a jäya'ayhajxy jaduñ xioonda'agaambä coo mhuung myinät miédsät. 15 Cumay ja'a mhuung piädsǝma'añ ja'a Dioscǝxpä. Miǝǝdhadaambiä Dioshespíritu; jaduñ miämín miäga'awa'añ. Cabä jocnǝǝ yhu'uga'añ ni ja'a vino. 16-17 Jaduñdsä cuhdujt miǝǝdhada'añ nebiä Elías jecy miǝǝdhajtiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xaamby. Mänitä judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejstaactägatsa'añ jadähooc. Jaduñä Juan yajwiingapxǝ'ǝwa'añ coo ja'a yhuung hajxy quia'a mǝǝdnimiädsiphajtänät, y coods hajxy miäbǝjñät ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy pǝñ yhamdsoo cuhdujt ja wi'i yajtunaamb. Coo hajxy jaduñ quidiuñät, mänitä Dios jaduñ quiuhbǝga'añ.

18 Mänitä Zacarías miänaañ:

—Nébiǝch ja'a tøyhajt jaduñ nmǝǝdhádät cooñ nhuung myina'añ. Tǝǝ hǝjts nmäjaanä mǝǝdhǝch ndo'oxiǝjc.

19 Mänitä Dios mioonsä yhadsooyy:

—Gabriélhǝch nxǝhaty. Jimhǝch ndsooñ Dioswiinduum. Je'eñ tǝǝ xquiexy cooñ miich min nhawaanä coo ja'a mhuung jaduñ myina'añ. 20 Cooñ miich ja'a nmädia'agy tǝǝ xquia'a mäbǝjcä, huum miich mmähmǝ'ǝwa'añ. Hǝxtä coonä ja'a mhuung myinät, mänit mgapxǝ'ǝga'añ. Tǝjiadaamb jaduñ nébiǝch cham nmädia'aguian.

²¹ Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hänäjty jia wi'i yhahixy mojtšajtoğhaguuy. Yaguøøby hajxy hänäjty coo ja'a Zacarías jiiby wyi'i jiecý tsajtøgooty. ²² Coo ja'a Zacarías tøjpádsøømnä, tøø hänäjty jiaanč huumy. Mänitä cu'ughajxy ñajuøøyy coo ja'a Zacarías ja'a tsø'ty hänäjty tøø yhixy. Hiç, cø'øhaam ya-ñähixøøñä.

²³ Hoorä, coo ja'a Zacarías yaghabejty mäduhñtiä hänäjty tiuna'añ tsajtøgooty, mänit ñøcxnä maa ja'a quajptän. ²⁴ Mänitä tio'oxiøjc jiaanč mähmøøyy maaxhuungmøød. Jiiby ñä'ägä mähmøøyy tøgooty mägoøxpø'o. Caj ñä'ägä tøjpádsøømnä. Jaduhñ hänäjty wyi'i miädiaacta'agy quioopcooty: ²⁵ "Páadyhøch ja'a Dios jaduhñ tøø xñäxuuč nébiøch ja'a cu'ughajxy jaduhñ xquia'a péjxnät."

²⁶ Tädujpo'ø ja'a Elisabet hänäjty tøø yhity maaxhuungmøød, mänitä Dios ja'a Gabriel quiejxcumbä. Jimä Gabriel quiejxä maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret jim Galileanaaxooty. ²⁷ Ja'a María jaduhñ yajnäguejxä. Cäxyiihajpnä hänäjty je'enä. Tøø hänäjty tiødiägø'øy coo ja'a José hänäjty piøga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernätuumbä. ²⁸ Mänitä Gabriel tiøjtägøøyy maa ja'a María hänäjtiän. Mänitä María ñämaayyä:

—Diøshøch tøø xquiexy cooç miich jaduhñ nmägápxät. Miichcøxpä ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmiøødhijp miich ja'a Dios. Maas hoy miich ja'a Dios yxihy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

²⁹ Cabä María hänäjty ñajuø'øy tii jaduhñ coo tøø ñäma'ayii ja'a Dioscøxpä. Tsähgøøyy jaduhñ siempräm. ³⁰ Mänitä ñämáayyägumbä:

—María, ca'a mdsähgø'øy. Møj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a miichcøxpä. ³¹ Mhuungpaadaamb miich jaduhñ. Jesús ja'a mhuung mya-jxøhata'añ. ³² Møj jaanč jaduhñ yhida'añ. Høxcabäañp jaduhñ coo Dyioshuungä. Dios jaduhñ päda'agaamb gobiernä nebiä David jecý tiuunñ, ja'a Jesús yhap tieedy. ³³ Paady jaduhñ piäda'aga'añii gobiernä nebiä judiøshajxy yhané'emät cøjxta'axiøø. Nimänaa jaduhñ quia'a hanehñbädø'owa'añ.

³⁴ Mänitä María yajtøøyy:

—Nébiøch jaduhñ nnä'ä huungpáadät; cáhnøch ya'adiøjc nhixyhatyñä.

³⁵ Mänitä Gabriel yhadsooyy:

—Minaambä Dioshespíritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduhñ mi-naamb ca'awaamb. Cabä pojpä cádieey mänaa tiuna'añ. ³⁶ Y miich mhoc-maam, ja'a Elisabet, jaduhñ je'e miaaxhuungpaadaambä, hoy jaduhñ jia majjä jia petiä. Tädujpo'øhájñp je'e. Cábäc tyijy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduhñä cu'ughajxy hijty miäna'añ. ³⁷ Pero cabä Dios tii tsip ñä'ägä juø'øy. Hotyijjä jaduhñ tiuna'añ.

³⁸ Mänitä María miänaañ:

—Wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xñä'ägä moonsähaty. Wéenhøch jaduhñ njaty nébiøch tøø xñäma'ayän.

Mänitä Gabriel wyiimbijnä.

³⁹⁻⁴⁰ Mänitiä ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiän. Judeanaaxooty hajxy hänäjty chäna'ay tunjooty. Mänitä María tiøjtägøøyy. ⁴¹ Mänitä Elisabet yajpoo'xä. Mänitä maaxhuung jiiby yu'xy Elisabet jioodooty. Mänitä Elisabet ja'a Dioshespíritu ñämejtsä. ⁴² Mänitä Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miich ja'a Dios yxihy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy. Jaduhñ miich mhuung yxihixäänabä. ⁴³ Ja'a miich mhuung, nwiindsøñhadäämbiøch je'e. Nyagjuøøbiøch jaduhñ cooç miich xwyiingudsähgø'øy. ⁴⁴ Túunøch miich xñä'ä yajpoo'xy, mänitiøch nhuung yaaby jiaanč tehñ yu'xy

njoodootyhøch. Jootcuyc jaduññ ñijiawø'oyii, paady yu'xy. ⁴⁵ Tøjiaadaamb jaduññ nej miich ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Coø jaduññ mmäböcy, jootcuyc mhida'añ —nømä Elisabet ja'a María ñämaay.

⁴⁶ Mänitä María miänaañ:

Tøyhajtä Dios miøjjä jiaančhä.

⁴⁷ Jootcuyc-høch nñijiawø'oyii coøch je'e xyhixy.

⁴⁸ Xjiahmiéjtspøch jaduññ, hóyhøch nja häyoy.

Jootcuyc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä nänømaannä,

⁴⁹ je'leguiøxpä coøch ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaančhä ja'a Dios.

⁵⁰ Pønjaty ja'a Dios jaduññ wiingudsähgøøby,

Dios jaduññ näxuudsaaamb cøjxta'axiøø.

⁵¹ Tøø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'ogy;

tøø hajxy quia'a mäjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaambä.

⁵² Tøø ja'a gobiernä quiuhdujthajxy piøjcäxä,

tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy miøjtägø'oy.

⁵³ Tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy cøxiä wiinä mio'oyii;

cabä mäyøøjäya'ayhajxy tii tøø piaady.

⁵⁴ Piuħbejt ja'a Dios ja'a judiøshajxy.

Cøjxta'axiøø ñäxuuch pia'häyoy,

⁵⁵ nebiä Abrahamhajxy jecy ñämaayän,

ja'a nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtäm.

⁵⁶ Tägøøgpø'o ja'a María jim jiaac hijty maa ja'a Elisabetän. Mänit yhädaacnä maa ja'a quiajptän.

⁵⁷ Mänitä Elisabet miaaxhuungpaatnä; ya'ayhäna'c jaduññ miingahw.

⁵⁸ Mänitä Elisabet hoy quiuhixyijäm ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxy møødä miädøjc-hajxy. Mänit hajxy nägøxiä xioondaacy coø Dios ja'a mayhajt jaduññ tøø tiuñ.

⁵⁹ Cuductujxøø ja'a pigäna'c hajxy hoy yajcircuncidarhadyii nebiä judiøshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Mänit hajxy jia yajxøhataañ Zacarías nebiä tieedy hänajty xiøhatiän. ⁶⁰ Mänitä tiaj miänaañ:

—Cábøch jaduññ nyajxøhata'añ. Juánhøch jaduññ nyajxøhata'añ.

⁶¹ Mänitä Elisabet ñämaayä:

—Tii jaduññ coø myajxøhata'añ. Caj pøn jaduññ xiøhaty maa miich mjuju maa miich mmägu'ugän.

⁶² Mänitä Zacarías miäyajtøøwä cø'øhaam nebiä yhuung xiøhätät. ⁶³ Mänitä pu'uyhuung ñädsiiwøøyy coø mio'owøøjat. Mänit yuugjahy pu'uguiøxp: "Juan xiøhata'añ." Mänit hajxy nägøxiä yagjuøøyy. ⁶⁴ Mänitä Zacarías quiapxø'nä. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. ⁶⁵ Jaančhä tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduññ. Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä jim Judeanaaxooty jim tunjooty nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty. ⁶⁶ Coø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä miädoyhajty, mänit hajxy tiägøøyy najuøødiaacpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Pätiidä yø'ø pigäna'c tiunaamby coø hänajty tøø yeegy.

Tøyhajtä Dios hänajty piuhbeda'añ.

⁶⁷ Mänitä Zacarías ñämejtsä ja'a Dioshespíritu. Mänitä Zacarías jiomädiaacnajxy neby hänajty tøø miøødmädia'agyiijän ja'a Diøsam:

⁶⁸ Møj jaančhä ja'a Dios;

paady jaduññ tøø quiaäda'agy coø højts xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm, højts judiøshajtäm.

69 Tøø højts ja'a yajnähwaatspä yajcuhwaatspä xyajnäguéjxäm; je'edsä møjcuhtujt jaduñ møød; ja'a David yhap yhoc je'e.

70-73 Jaduñä Dios jecy miänaañ coo højts xyajnäha'ads xyajcuhwa'adsaanäm højts nmädsiphajtäm.

Jaanä jaduñ miänaambä coo xñäxuuds xpia'häyowáañäm.

Yajtøjjadaamby jaduñ nebiä Abrahamhajxy jecy miøødyajcuhdujquiän, ja'a nhap ja'a ndeedyhajtämhajxy.

Ja'a Diosquexyhajxy jaduñ jømädiaacnajx.

74 Coo ja'a Dios hajxy jaduñ xñäwáañäm maa ja'a nmädsiphajtämhajxiän, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä. Hoyyä Dios hajxy nbanøcxämät.

75 Hawa'adstuum hajxy xyaghidáañäm cøjxta'axiøø.

76 Huung, miich nnämaaby coo Diosmädia'agy-yajwa'xpä mwädita'añ.

77 Myajwiingapxøøwaamby ja'a Dios quiu'ughajxy neby hajxy jaduñ nähwa'ads quiuhwa'adsät.

Coo ja'a Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajmøødmädiá'agät, mänit hajxy yajnähwa'ads yajcuhwa'adsøøjät.

78 Xñäxúu'tsäm ja'a Dios hajxy jaduñ, paadiä yajnähwaatspä yajcuhwaatspä quiejxy.

79 Xpiädáacäm hajxy hawa'adstuum, xmióøyyäm ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy, nømä Zacarías miänaañ.

80 Hoorä, yee'c møjjøøyy ja'a Juan jaduñ. Wiinmahñdymejts jaduñ. Ñajuøøyy jaduñ mädyii hoy mädyii mäbaad. Miøødhajt ja'a Dioshespíritu jaduñ. Coo miøjjøøyy, mänit tiägøøyy wädijpä haniduihmduum. Jim yhiyty høxtä coonä tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

2

1 Coo ja'a xøø jomøjt yhabaaty, mänitä gobiernä Augusto yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy ween nøcxy nägøxiä ñiguiujaayii maa ja'a yhamdsoo cajpthajxiän, ja'a hajxy wiinduhmyhagajptpä. 2 Ja'a Augusto jaduñ hanehmðsohn; cahnä pøn hånajty jaduñ yhane'emyñä. Ja'a Cirenio, je'e hånajty jim tuumb gobernador Sirianaaxooty. 3 Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanñ cudiuuñ nebiä Augusto hånajty tøø yhane'emiän. 4-5 Jue'e ja'a José hånajty, ja'a David yhap yhoc hånajty je'e. Belén ja'a cajpt hånajty xiøhaty maa ja'a David hånajty tøø myiñ tøø quia'ayän, jim Judeanaaxooty. Coo ja'a David hånajty jim tøø myiñ tøø quia'ay, paadiä Joséhajxy hånajty jim nøcxy ñiguiujaaya'añii møødä María. Tøø hånajty tiødiägøøñä coo hajxy hånajty piøgaannä. Maaxhuungmøød ja'a María hånajty. Galileanaaxooty hajxy hånajty tøø choñda'agy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. 6 Coo hajxy jim miejch Belén, mänitä María miaaxhuungpaaty. 7 Ja'a quioobhuung jaduñ miingahw. Mänitä María ñähbijty ñähmojch. Mänit quiugo'ogøøyy wajjøø'xøñdyjooty. Hix, cabä mejtstaact hajxy hånajty maa tøø ñä'ägädä paady jim cajptooty. Paady hajxy jim ñä'ä nøcxøøyy tøjpa'c maa häna'c ja'a waj hajxy hånajty yajtäna'ayän.

8 Jim häna'c-hajxy hånajty näje'e mieegcueendähaty cajtpa'a. Coods hånajty je'e. 9 Mänitä Dios ja'a cujajpä cudøø'xpä yajcähxøø'cy maa hajxy hånajty mieegcueendähatiän. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän; jim hånajty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy chähgøøyy. 10-11 Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Naamnä ja'a Cristo tøø myiñ tøø quia'ay jim Belén. Mijts jaduñ xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb. MWI-indsøhadaamby hajxy jaduñ. Páadyhöch nhawáañam nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä xioondá'agät. ¹² Coo ja'a pigäna'c hajxy jaduñ mbáadät nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty, jaduñ hajxy mnajuø'owät coo hánajty jie'ejá.

¹³ Mänitá Diosmoonsähajxy nämay jiaac nägøhxtøø'xy; Haagá jim hajxy hánajty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy miánaañ:

¹⁴ Møj jaanč ja'a Dios; tsajpootyp jaduñ yhyty.

Jootcuyc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hádaa yaabä naaxwiin pønjaty ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵ Mänitá Diosmoonsä hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy tsajpootyp. Mänitá meegcueendähajpähajxy ñiñämaayyá:

—Jam hajxy hixäm Belén nebiä Diosmoonsä hajxy tøø xyhawáañam.

¹⁶ Päyø'øguiä hajxy tiu'ubøjcy. Mänitá Jesucristo hajxy hoy jiaanč paady møødä María møødä José. Jiibiä Jesucristo hánajty quio'na'ay nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty. ¹⁷ Mänitá mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy nebiaty hajxy hánajty tøø yhixy tøø miädooy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy jaac mädoyhájtäbä, yagjuøøyy hajxy jaduñ. ¹⁹ Pero cabä María jaduñ yagjuøøyy. Tøø hánajty miøødmädia'agyii coo jaduñ jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quioopcooty miädiaactaacy. Caj pøn yajmøødmädiaacy. ²⁰ Haa ja'a meegcueendähajpähajxy, mänit hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy. Mänitá Dios ja'a Dioscujú'uyäp hajxy miooy coo hajxy tøø yhixy tøø miädooy nebiaty hajxy hánajty tøø miøødmädia'agyii.

²¹ Cuductujxøø ja'a Jesús hajxy yajcircuncidarhajtä. Mänit hajxy yajxøbejty Jesús nebiä María hánajty tøø ñäma'ayii coo hánajty quia'a huungmo'oyiinä. Ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hánajty hoy tøø ñäma'ay.

²² Coo ja'a xøø hánajty tøø yhabejnä, mänit hajxy hoy chil'iy nebiä ley myiñän, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Mänitá Jesús hajxy jiiby chehñhádaacy Jerusalén jim møjtsajtøogooty. ²³ Jaduñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Ja'a coobhuung ya'ayhäna'cöpähajxy, Diostuung hajxy tiunaamby.” ²⁴ Mänitá paloma hajxy metsc vojxy nebiä jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

²⁵ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug chäna'ay Jerusalén; Simeón hánajty xiøhaty. Hojiäya'ay hánajty je'e. Hoyyá Dios hánajty wyiingudsähgø'oy. Miøød ja'a Dioshespíritu hánajty je'e. ²⁶ Tøø hánajty miøødmädia'agyiiäm ja'a Diosh-espíritu coo hánajty quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Cristo hánajty tøø yhamdsoo hixy, ja'a Dios hánajty quixaambiä. ²⁷ Mänitá Simeón ñämaayyá ja'a Dioshespíritu coo jim ñøcxät tsajtøogooty. Mänitá Jesús hoy jiiby piaady møødä tiajhajxy. Cahnä hajxy hánajty wyiimbityñä. ²⁸⁻²⁹ Mänitá Simeón ja'a Jesús chehñdsooy. Mänitá Simeón miánaañ:

Diosteedy, Dioscujú'uyäp, jootcújc-høch nhø'ogät,

je'eguiøxpä coo tøø myajtøjiaty nébiøch hijty tøø xmiøødmädia'aguiän.

³⁰ Hamdsøjøch tøø nhixy ja'a yajnähwaatspä, ja'a yajcuhwaatspä,

³¹ ja'a miich tøø mgøxiäbä hádaa yaabä naaxwiin.

³² Ja'a hajxy ca'a judiøspä, yajwiingapxø'øwáañäp ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy hajxy.

Ja'a judiøshajxy, cumayáañäp hajxy je'e;

møj jaanč hajxy piäda'aga'añii.

³³ Mänitá Jesús tiajhajxy yagjuøøyy coo yhuunghajxy hánajty jaduhñ tøø ñänøømäxä. ³⁴⁻³⁵ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Weená Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmio'oy.

Mänitá María nidiuhñ ñämaayyá:

—Näje'e ja'a judíoshajxy yhida'añ tu'ugmädia'agy møød miich mhuung. Piaadaamby ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy je'e. Pero nämay hajxy jaduhñ quia'a møødhida'añ tu'ugmädia'agy. Nähwaambedaamby hajxy je'e. Tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ. Cähxøøgaambä wyiinmahñdyhajxy jaduhñ neby hajxy tiajy miay.

³⁶⁻³⁷ Jiibiä yaamgto'oxy hánajty tu'ug tsajtøgooty; Ana hánajty xiøhaty. Fanuel ja'a tieedy hánajty tøø xiøhaty. Aser ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajty xiøhaty. Juxtujcjomøjt ja'a ñihyhap hánajty tøø miøødtsána'ay. Mänitá ñihyhap yho'nä. Mänitáts hánajty tøø jiaac jugyhaty mädaaxc-hii'xcumädaaxcjomøjt nidiuhñ. Tøø hánajty miäjaaná. Ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwa'xyp. Jiiby hánajty ñä'ägä tuñ tsajtøgooty. Xøømdsuhñ ja'a Dios hánajty wyiingudsähgø'oy. Hayuu hánajty yhity táhoocjaty nebiä Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy wyiinjuø'øwät. ³⁸ Coo ja'a Ana jaduhñ miädooyy nebiä Simeón ja'a Jesús ñänøømiän, mänitá Dios miooyy Dioscujú'uyäp. Mänitá mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä jim Jerusalem coo ja'a Cristo tøø quiaäda'agy. Nägøxiä jäya'ayhajxy miädoyhajty, ja'a Cristo hajxy hánajty yhäjihxypä.

³⁹ Coo ja'a Maríahajxy hánajty tøø quiudiuñ nebiä Diosley myiñän, mänit hajxy wyiimbijnä, yhádaacnä hajxy Nazaret jiiby Galileanaaxooty, maa hajxy hánajty tøø chooñän. ⁴⁰ Yee'c møjjøøyy ja'a Jesús jaduhñ. Wiinmahñdymejts jaduhñ. Dios jaduhñ mooyy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judíos ja'a xøø hajxy hánajty yagjadyii jim Jerusalén mänaabä ja'a meeghuung hajxy hánajty yoxiän. ⁴² Coo ja'a Jesús majmetscjomøjt yaghabejty, mänitá Maríahajxy ñøcxy xøøhajpä Jerusalén møødä Jesús, nebiä cuhdujt hajxy hánajty miøødän. ⁴³ Coo ja'a xøø hánajty tøø miaañä, mänit hajxy wyiimbijnä. Pero ja'a Jesús, jim je'e miähmøøyy Jerusalén nidiuhñ. Cabä tiajhajxy hánajty ñajuø'oy pø tøø miähmø'oy. ⁴⁴ Jaduhñ hajxy hánajty miäna'añ cooc tyijy hajxy hánajty jim piämänaqyii møødä miägu'ughajpähajxy. Tu'xøø ja'a Maríahajxy hánajty tøø tiu'uyo'oy, mänitá Jesús hajxy yhixpaaty coo hánajty jim quia'a pamänacy høøhaam. Mänit hajxy jia høxtaayy maa ja'a jiuuy ja'a miägu'ughajxiän. ⁴⁵ Coo hajxy quia'a paaty, mänit hajxy wyiimbijcumbä. Mänit hajxy ñøcxtägajch Jerusalén jadähooç.

⁴⁶ Jimä Jesús hajxy jiaanç paaty tsajtøgooty. Miädägøøgxøøbä hánajty jim tøø yhity. Jiiby hánajty yhäna'ay maa ja'a ley-yajnahixøøbiädøjc-hajxiän, ja'a hajxy jiiby tsajtøgootypä. Jiibiä capxy mädia'agy hánajty miämädoona'ay. Cøxiä wiinä hánajty yajtøy. ⁴⁷ Jaduhñ hánajty yhadsoy nebiä jajpäñ, nebiä tøøbä quiapxtä'aguaiäbän. Yagjuøøby hajxy hánajty, ja'a hajxy hánajty jiiby häñaabiä tsajtøgooty. ⁴⁸ Coo ja'a Jesús jaduhñ piaatä ja'a tiajhajxy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänitá tiaj miänaañ:

—Huung, tii højts jaduhñ coo tøø xyhäyoowhixy coo tøø mmähmø'oy. Jiiby højts miich nja wi'i yhøxta'ay.

⁴⁹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tiich mijts coo xyhøxta'ay. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä cooçh tsipcøxp nduna'añ maach nDeedy tiøjcänä. Haa ca'a, Díøshøch jaduhñ nDeedyhajpiä.

⁵⁰ Pero cabä tiajhajxy wyiinjuøøyy tii jaduhñ coo tøø miäna'añ.

⁵¹ Mänitá Jesús jiaanth padu'ubøjnä, piahädaacy jii by Nazaret. Hix, jiaac mäbøjcäp ja'a tiaj miädia'agyhajxy hänäjty. Y ja'a María, jii by hänäjty yajnoçxy yagjuø'oy quiopcooty nebiä yhuung hänäjty tøø xyl'igy tøø miädia'agy jii by tsajtøgooty. ⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduħ; jaac wiinmahñdymejts jaduħ. Quiumaayy ja'a Dios jaduħ møødä tsaan møødä cu'ug.

3

¹⁻² Coo ja'a Juan hänäjty tøø miøjjøøñä, ja'a Zacarías yhuung, mänit miägaxä ja'a Diósäm. Mänit tiägøøyy wädijpä haniduhmduum. Maj-mocxjomøjt ja'a Tiberio hänäjty tøø guobiernähaty. Ja'a Poncio Pilato hänäjty tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hänäjty tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hänäjty tuumb gobernador Itureanaaxooty møødä Traconitenaaxooty. Ja'a Lisania hänäjty tuumb gobernador Abiliniaanaaxooty. Ja'a Anás hänäjty tuumb teedywi-indsøn møødä Caifás. ³ Mänitá Juan ñøcxøøyy maa ja'a Jordánmøjnøø mäwiingonän. Jaduhä tsaangu'ug hänäjty yajwiingapxø'oy coo hajxy ñäbétät, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owät, nebiä piojpä quiädiee hajxy jaduħ ñähwá'adsät. ⁴⁻⁵ Tøjjajt jaduħ nebiä Isaiás ja'a Diosquexypä jecy jiahyän: Jimä jäya'ay tu'ug yaaæwädity haniduhmduum: "Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy. Jaduh ja'a mWiindsøn hajxy hoy mhahíxät; jaduħ hajxy hoy mwiingudsähgø'owät.

⁶ Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduħ ñajuø'owa'añ neby hajxy yajnáhwa'adsøøjät ja'a Diósäm."

⁷ Coo ja'a tsaangu'ughajxy hänäjty yajnábeta'añíjäm ja'a Juángäm, jaduħ hajxy hänäjty ñäma'ayii:

—Haay møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä møødä. Paady hajxy jaduħ mhuuc näbetaambä nebiä Dios hajxy jaduħ xquia'a yajcumädowät, túhmäts. ⁸ Hoy hajxy mwädítät neby jaduħ quiähxø'ogät coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty tøø mnajtshixøøñä. Y cab hajxy jaduħ mmáná'anät: "Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhøch ja'a Dios xquia'a yajcumädowa'añ." Mänitá Dios hajxy xyajnáhwa'adsät coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät; ca'a jie'eguiøxpä coo Abraham hajxy mhaphajty mdeedyhajt. ⁹ Hoy hajxy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduħ xquia'a pädá'agät haxøøgtuum. Pøn hoy ca'a wädijpä, jaduħ mäwíináts je'e nebiä quepychaa ca'a tømhapän. Piuxaamby hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ.

¹⁰ Mänitá tsaangu'ughajxy miänaañ:

—Neby højts ndúnät coo højts hoy nwädítät.

¹¹ Mänitá Juan yhadsooyy:

—Pøn camiixy metsc møød, ween tu'ug ñä'a mo'oy pøn quiamiixy ca'a hijp. Jaaná jaduħduhmbä, pøn jøø'xypøcy møød, ween mio'oy pøn mähdiojc ca'a møød —nømä Juan miänaañ.

¹² Näje'e ja'a yajnáhuudiutpähajxy miejtspä näbejpä. Mänitá Juan hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, højtsäts, neby højts jaduħ ndúnät.

¹³ Mänitá Juan yhadsooyy:

—Cab hajxy nä'a tägø'øbä myagjuuñáxät.

14 Jaaná jaduhñá policíahajxy náje'e yajtøøbä. Mänitä Juan yhadsooyy:

—Cabä xädø'øñ pøñ mbójcät nä'ä nagoobä. Y caj pøñ mnähwaambédät nä'ä nagoobä. Mjootcädá'agáp ja'a mmäjuhñdy hajxy.

15 Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduhñ hajxy hánajty wyi'i yajtøy wyi'i yajtø'xy pø Cristo je'e ja'a Juan. Paady hajxy hánajty wyi'i yajtøy, coo ja'a Cristo hajxy hánajty yhähixy. 16 Mänitä Juan yhadsooyy:

—Nøøháamhøch mijts chaa nyajnäbety. Pero xiichä jäya'ay tu'ug xji-aac pamiñ. Je'eds mijts mábøcy xmio'owaamb ja'a Dioshespíritu. Xya-jnähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas møc cuhdujt jaaya'ay miøødä quejeech høøch. Cábøchä cuhdujt nnä'ägä møødä ni weefitiä maa jaaya'aguiøxpän. 17 Pøñ ja'a haxøøgwiinmahñdy jaduhñ ca'a najt-shixø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Cøjxta'axiøø jiiy chaaçhpøga'añ. Pero pøñä herodiä'agy pawädiyp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

18 Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hánajty yajwiinxiic yajwiingapxø'oy ja'a Diosmädia'agy. Møc hánajty jiaançh tehñ miädia'agy. 19 Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hánajty tuumbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coo yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiøjc hánajty miøødtsänaayä. Felipe ja'a piuhya'ay hánajty xiøhaty. Jiinä hánajty jiugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hánajty xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hánajty jiatcø'oy haxøøg. 20 Coo ja'a Herodes jaduhñ yhojjä, mänitä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hiç, haxøøgwiinmahñdy ja'a Herodes hánajty miøød.

21 Coo ja'a Juan hánajty quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hánajty yajnäbety. Mänitä Jesús miejch näbejpä. Juan hánajty je'e yajnäbetaamb. Jimä Jesús hánajty Dyiospa'ya'axy, mänitä tsajpootyp yhawaach. 22 Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús ñägädaacy nebiä paloman. Mänit hoy yhäñaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quihduum. Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghápiøch miich. Njaançh tehñ chøjpiøch miich. Jootcuyc-høch jaduhñ nnijjåwø'oyii maa miichcøxpän.

23 Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hánajty miøødä mänaabä tiägø'oyän yajnähixøøbiä. Ja'a cu'ug jaduhñ mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hánajty tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhajxy, jaduhñä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. 24 Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty. 25 Ja'a José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. 26 Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. 27 Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty. Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty. 28 Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. 29 Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. 30 Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e

xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isai je'e xiøhajty. Ja'a Isai tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty. ³⁴ Ja'a Judá tieedy, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵ Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶ Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷ Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸ Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduñ cunuux pädaac.

4

¹ Jimä Jesús hānajty maa ja'a Jordánmøjnøøjān. Miøødä Jesús ja'a Diosh-espíritu hānajty. Mānitä Jesús wioonøcxā hanidiuhmduum ja'a Dioshespíritu. ²⁻³ Jim jaduhñ yhiyty juxychägui'xxøø. Hayuu hānajty ñä'ägä hity. Jimä Jesús hānajty jia jøjcapxø'owa'añii ja'a møjcu'ugóngām coog tyijy cu tiu'udägooyy. Mānitä Jesús yuu piaatä. Mānitä Jesús ñāmaayyā ja'a møjcu'ugóngām:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuonghaty, yajwa'añguioj yø'ø tsaa nebä tsajcaaguiän —ja jøjcapxø'owaanä ja'a Jesús jaduhñ, paady jaduhñ ñāmaayyā.

⁴ Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miāna'añ: “Ca'a quiaaguiä ja'a jäya'ayhajxy miäjyghädät hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miäjyghädät.”

⁵ Mānitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaanč tehñ quiøxpān. Mānitä Jesús tu'habaquiä yajnāheebøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶⁻⁷ Mānitä Jesús ñāmaayyā:

—Høøch nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Yajxon yø'ø cajpt jaduhñ. Møj jaanč ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsānaabiä. Høøch jaduhñ cøxiä tøø xquiøxy cø'ødägø'øgy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhñ cooçh hopiønä nyajcø'ødägø'owät. Y cooçh miich jaduhñ xwyiingudsähgø'owät, mānitøch miich ngøxy mó'owät.

⁸ Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miāna'añ: “Mwiingudsähgø'owäp ja'a Dios; je'eduhñ mWiindsøñhädäp. Cab jaduhñ wiingpä mwiindsøñhädät.”

⁹ Mānitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty. Mānit miøødwiimbejty møjtsajtøjcuhduum. Mānitä møjcu'ugong miānaañ:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuonghaty, cuhdøpxnax jiiby naaxwiin. ¹⁰ Caj miich nej mjädät. Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Dios hane'emaamb ja'a mioonsähajxy tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

11 Xchehñhidaamb miich hajxy jaduhñ nej miich tsaajooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

12 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñá Diosmädia'agy miánaambä: “Cabä Dios mjøjcapxó'owät, ja'a mWiindsønhajpiä.”

13 Coo ja'a møjcu'ugong miädia'agy hánajty quia'a jøjtägø'owáanäxä, mänit ñähgueecnä. 14 Mänitá Jesús yhädaactägajch Galileanaaxooty. Diosmäjaa hánajty miøød. Mänitá mädia'agy wiädijty ja'a Jesúscoxpä wiinduhmyhagajpt.

15 Cajpt-cajpt ja'a Jesús hánajty wiädity yajñähixøøbiä tsajtøgooty. Mänitá Jesús quiumaayyá ja'a jáya'ayhajxy nägøxiä.

16 Mänitá Jesús miejch Nazaret maa hánajty tøø miuutsc-hatiän. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduhñ hánajty ñä'ägä cuhdujthaty ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit ñämaayyá coo ja'a Diosmädia'agy quiápät. Coo tiänaayyø'cy majiäya'awyiinduum, 17 mänitá libro miooyyá, ja'a Isafas hánajty jegyhajty tøø jíáayäbä, ja'a Diosquexypä. Mänitá libro quiejtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpä:

18 Ja'a Dioshespíritøch nmøød.

Je'ech tøø xpiäda'agy coochä häyoobäya'ayhajxy nhawáanät coo hajxy yaghoyø'owa'añii.

Jaduhñhöch tøø xwyiinguexy coochä jáya'ayhajxy nhawáanät nebiä piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwä'adsät, nebiä Diosmädia'agy hajxy pedyii quiudiünät.

19 Tøø jaduhñ yhabaady coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuna'añ møj may.

20 Mänitá Jesús ja'a libro yhabädijnä. Mänitá tsajtøjyohbiä jaduhñ miooyyá. Mänitá Jesús yhäñaaguiädaacy. Wyl'i wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug ja'a Jesús hajxy hánajty. 21 Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøø ja'a Diosmädia'agy tiøjiaty nébiøch tøø ngapxiän.

22 Mänitá cu'ughajxy yagjuøøyy coo ja'a Jesús hánajty hoy tøø quiapxy. Hoy ja'a Jesús hajxy hánajty ñänømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø mädia'aguiäda'a tøø yhuug habøjpä. Haa ca'a, ja'a José yhuung yø'øduhñ, cabä —nøm hajxy hánajty miäna'añ.

23 Mänitá Jesús miänaañ:

—Jaduhñhöch mijtsäda'a xñäma'awa'añ: “Huuc yajcähxø'øg ja'a hijxtahñd yaa maa ja'a mhamdsoo cajptän nej miich jim tøø mhuuc yajcähxø'öpän jim Capernaum.”

24 Mänitá Jesús jiaac mänaañ:

—Pero høøch jaduhñ mänaamb, ja'a Diosquexypähajxy, cabä miädia'agyhajxy miäbøgáanäxä maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehm tiøyhajt jaduhñ. 25-26 Coo ja'a Elías hánajty jegyhajty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä yaa Israelpä-naaxooty, tægøøgjomøjtä cupc caj ñä'ägädä tuuyy. Chaadsä yuuxøø jiaançh tehñ jiajtä. Mänitá Dios ja'a Elías quiejxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Sarepta, jim Sidón mäwiingón. Jimä Elías ja'a yaamgto'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy yaabä, cab hajxy yajñähuejxä, hoy hajxy hánajty jia nämayyá. 27 Jaanä jaduhñduhmbä, jii haxøøgpa'ammøødpähajxy hánajty nämay yaa Israelpä-naaxooty mänaa ja'a Eliseo hánajty yaa wiäditiän Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Pero cabä pia'amhajxy jaduhñ yajnajx yajmäayyäxä. Jagooyyá Naamán pia'am

nidiuhm̄ ñajxy miaaayy, y jäguem̄ hānajty chāna'ay jim̄ Sirianaaxooty, ca'a yaaja.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduh̄n miädooyy nebiä Jesús miānaañ̄än, ja'a hajxy hānajty jiiḃy tsajt̄ogootypä, c̄ojx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mänitä Jesús hajxy ñädānaayy'cy. Mänitä Jesús hajxy jim̄ yajn̄ocy tunguhduum̄ jim̄ cajtpa'a. Jim̄ä Jesús hajxy hānajty quihuijpnaxa'añ. ³⁰ Pero cabä Jesús hajxy nej ñä'a tuuñ. Jaduhyyä je'e yajyohñajxy majiäya'ayhagujc. Mänit jim̄ wyiimbijnä.

³¹ Mänitä Jesús ñ̄ocy Capernaum, jim̄ Galileanaaxooty. Coo ja'a poo'xxīōō yhabaaty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiäḡooyy yajn̄hix̄ōōbiä tsajt̄ogooty.

³² Jaduhñä Jesús hānajty yajn̄hix̄ōōy nebiä capxta'agypiän, paadiä cu'ughajxy hānajty yagju'̄ōy.

³³ Jiibiä jäya'ay hānajty tu'ug ja'a m̄ojcu'uba'amm̄ōdpä. Mänit m̄oc yaaxy:

³⁴ —Ween h̄ojts nhity. Tii jaduh̄n mh̄oxtaaby maa h̄ojtsän. Nej, xya-jcuhd̄ägoyyaamb h̄ojtsä. Nh̄ixyh̄och miich. Jesús mx̄ohaty. Nazaret mdsooñ. Nnajūōōbīoch jaduh̄n coo miichä Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mänitä Jesús ja'a m̄ojcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim̄ maa ȳōō craajän.

Mänitä mähd̄ojc quiädaayy naax̄wiin maa ja'a jäya'ay wyiinduumhajxiän. Mänitä m̄ojcu'u piäds̄ōomy. Cabä mähd̄ojc nej jiajnä. ³⁶ Mänitä jäya'ayhajxy näḡxiä chāhḡooyy. Mänit hajxy ñiñāmaayyä:

—H̄oxtah̄m̄ds jaduh̄n quiapxy miädia'agy. Cuhdujtm̄ōdäda'a ȳōōduh̄n maa ja'a m̄ojcu'uhajxiän. Jaan̄ch päds̄ōomb hajxy jaduh̄n coo hajxy ñāma'ayii coo hajxy piäds̄ōmät.

³⁷ Mänitä mädia'agy tiäḡooyy wädiḃpä ja'a Jesusc̄oxpä jim̄ wiin-duh̄myhagajpt.

³⁸ Mänitä Jesús piäds̄ōomy tsajt̄ogooty. Mänit ñ̄ocy maa ja'a Simón tīojc-hajxiän. Jiibiä Simón mīōōdhoc hānajty pia'amgo'na'ay tomīōod. Mänitä Jesús hajxy miānuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajt̄ojtsäxä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay wyiinguwoods̄ooyy. Mänit miānaañ̄ coo ja'a toy ween ñāhwa'ačhii. Mänitiä ja'a toy jiaan̄ch t̄ojtsnä. Mänitä pa'amjäya'ay piäds̄ōcy. Mänit tiäḡooyy mayhajt-tuum̄bä maa ja'a Jesús-hajxiän.

⁴⁰ Coo chuuj̄ooyy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may wiomejtsä maa ja'a Jesúsän. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hānajty mīōōdä. Mänitä Jesús näḡxiä quīōnähgajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduhñä pia'amhajxy ñāhwaats quihwaatsä. ⁴¹ Nämäy hajxy hānajty m̄ojcu'uba'amm̄ōdä. Coo ja'a m̄ojcu'uhajxy piäds̄ōomy, mänit hajxy yhayaaxy:

—Dios miich xyHuunghajp.

Mänitä Jesús ja'a m̄ojcu'u yhojy. Cab hajxy ñä'ägä yajcapxä. Hix̄, ñajūōoby hajxy hānajty coo ja'a Jesús jie'ejä ja'a Cristo, ja'a Dios t̄ōō quiēxiäbä.

⁴² Coo jioḃooyy, mänitä Jesús ñ̄ocy cajtpa'a hanidiuh̄m̄duum. Jim̄ä cu'ug ja'a Jesús hajxy hānajty yh̄oxta'ay. Coo hajxy piaaty, mänit hajxy jia yajmähm̄ōwaañ. ⁴³ Mänitä Jesús miānaañ̄:

—Päadyh̄och ja'a Dios yaa t̄ōō xquiexy hädaa yaabä naax̄wiin cooçh wiin-duh̄myhagajpt nwäditāt, cooçh nyajwiingapx̄ōwät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähx̄ōgaañä. Paady, cáboch yaa nmähm̄ōwa'añ.

⁴⁴ Jaduhñä Jesús hānajty wiädity yajn̄hix̄ōōbiä jim̄ Galileanaaxooty. Wiin-duh̄mychajt̄ojc hānajty wiädity.

5

1 Mänitá Jesús hánajty jim tiána'ay Genesaretmejypia'a. Mänitá jáya'ayhajxy may miejch Diosmädia'agymiadöobä. Nøøçhpän ja'a jáya'ayhajxy hánajty tiána'ay maa ja'a Jesúsän. Cabä hawa'adspä hánajty maa. 2 Mänitá Jesús barco yhijsy metsc jim mejypia'a. Yajwa'adsä barco hánajty. Jimä cubarcohajxy hánajty quiuhjuijptsaabijuy mäwiingón. 3 Mänitá Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy coo barco weenä yajmäwiingónät wiinduum. Jimä Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hánajty miøødä nämetscä. Jacobo hánajty tu'ug xiøhaty. Tu'ug hánajty xiøhjäpä Juan. Mänitá Jesús yhäñaaguüdaacy barcojooty. Mänitá cu'ughajxy tiägøøyyä yajwiingapxøøyyäbä. 4 Coo ja'a Jesús jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitá Simón ñämaayyä:

—Yajmøjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijptsaa hajxy mbädä'agät.

5 Mänitá Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tu'tsumh højts tøø nja cuhjuipy. Cab højts tii tøø nnä'ägädä mach. Pero cooçh miüch jaduhñ tøø xñäma'ay, nõcxyhøch nhuuc jaac juipy.

6 Coo hajxy jaduhñ jiaançh cudiuuñ, mänitá hacx hajxy may miajch, høxtä tsøømgøø'tsä ja'a cuhjuijptsaa jaduhñ. 7 Mänitá miägu'ughjäpä hajxy miøjyeemy, ja'a hajxy hánajty wiingbarcojootypä, coo hajxy min piuhbedyii. Mänitá barco hajxy metsc yaghujch. Ja weenjaty hajxy quia'a mäguinä. 8-10 Mänit hajxy yagjuøøyy coo hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuøøyy coo ja'a Jesús ja'a hijxtahnd jaduhñ yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñä. Mänitá Simón Pedro ja'a Jesús wyiinijcädaacy. Mänit miänaañ:

—Wiindsón, cábøch miüch hawiinmats xmiøødhídät. Cábøch hoguiuhdujt nmøødä.

Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'øy. Wiingtuuñg mbanøcxáañpä. Myajwiin-gapxø'øwaambiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

11 Mänitá barco hajxy yajmøjyohbiejty mejypia'a. Mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy. Ñähgueecy hajxy jaduhñ cøxiä.

12 Mänitá Jesús wiingcajpt miejch. Jimä jáya'ay hánajty tu'ug haxøøgpu'udsmøød. Coo ja'a Jesús yhijsä, mänit wyiinijcädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, miüch nnämaaby, høøçh nbu'uds yajtsóocä.

13 Mänitá Jesús ja'a mähdiojc ñähdoon. Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøø jaduhñ mdso'ogy.

Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mäniitiä ja'a mähdiojc choocy.

14 Mänitá Jesús miänaañ:

—Caj pøn mhawáañät coo tøø mdso'ogy. Nøcx tu'uda'aquiä maa ja'a teediän. Jimä xädø'øn mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädø'øn mguyoxø'øwät, jaduhñä hijxtahnd myajcähxø'øgät coo tøø mdso'ogy.

15 Mänitá mädia'agy hajxy yajwädijty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy. Mänitá jáya'ayhajxy maas may jiaac hamugøøyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hánajty yhamädoowhidäänäp. Møødä pia'amhajxy hánajty yajnaxáañäxä. 16 Coo ja'a jáya'ayhajxy hánajty wyi'i yhamugø'øy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús haniduihmduum ñøcxy Diospa'yaaxpä.

¹⁷ Wiinghoočá Jesús ja'a cu'ug hánajty yajwiingapxø'oy. Jaančh tehñ yhujs ja'a tøjc hánajty. Jiibiä fariseoshajxy hánajty yháña'ay mөөдä ley-yajnáhixøøbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hánajty chooñ Galileanaaxooty mөөдä Judeanaaxooty mөөдä Jerusalén. Miөөдä Jesús ja'a Diosmájaa hánajty nebiä pa'am jaduñ yajnáxät. ¹⁸ Mänitä cø'omucypiiä tecymiucypiiä tu'ug quiøømiejtsä tsaañjooty. Jiiby hajxy jia yajtøjtägø'owaañ maa ja'a Jesús hánajty miädia'aguiän. ¹⁹ Pero jaančh tehñ yhujs ja'a tægø'owøødiaact hánajty. Mänit hajxy ñiñämaayyá coo hajxy jim yaghawa'adsa'añ tøjnähgøxp. Mänit pa'amjaya'ay hajxy quiuhdøøñajxy tøjcuhdum maa ja'a Jesús hánajty pia'tána'ayän. ²⁰ Coo ja'a Jesús ñajuøøyy coo ja'a miädia'agy hánajty miäbögåñäxä, mänitä cø'omucypiiä tecymiucypiiä ñämaayyá:

—Mägu'ughajpä, miich nnämaaby coo ja'a mbojpä mgädieey tøø xñähwa'ačh tøø xquiuhwa'ačh.

²¹ Mänitä fariseoshajxy quiopcooty tiägøøyy mädiaactaACPä mөөдä ley-yajnáhixøøbiä: “Tii yø'ø craa jaduñ coo miäna'añ. Capxtägooby yø'øduñ. Jagooyyá Dios ja'a cuhdujt jaduñ miөөдä coo ja'a pojpa cädieey mié'e'xät.”

²² Mänitä Jesús ñajuøøyy nebiaty hajxy hánajty miädiaacta'agy quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduñ coo mmädiaacta'agy mgopcooty. ²³ Nej, maas páquiøch yø'ø mähdiojC nnämä'awädä: “Tøøch miich mbojpä mgädieey nmämee'xy”, tögä maas páquiøch jaduñ nnämä'awädä “Tänaayyø'og, yo'oyø'og.” ²⁴ Mhuug híxäp hajxy nebiøch hádaa mähdiojC nyajmøcpøga'añ. Jaduñ hajxy mna-juø'owät coočhä cuhdujt jaduñ nmөөдä hádaa yaabä naaxwiin coočhä pojpa cädieey jaduñ nmé'e'xät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä mähdiojC ñämaayyá:

—Tänaayyø'og; widsø'og yø'ø mdsaa; nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

²⁵ Mänitiä ja'a mähdiojC jaduñ tiänaayyø'cy maa ja'a wyiinduumhajxiän. Mänitä tsaay wyidsø'cy maa hánajty tøø quio'na'ayän. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. ²⁶ Mänit hajxy nägøxiä jiaančh tehñ yagjuøøyy. Jaančh tehñ chähgøøyy hajxy jaduñ. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp hajxy miooyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøødsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy nhíxäm jäda'a.

²⁷ Mänitä Jesús wyiimbijnä. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a Levihajpä. Jimä Leví hánajty yháña'ay maa hajxy hánajty yajnähjuudiu'udiän. Je'e ja'a Leví hánajty tiuunghajpy. Mänitä Jesús ja'a Leví ñämaayy:

—Høøch pamíñäc.

²⁸ Mänitä Leví tiänaayyø'cy, pianøcxy ja'a Jesús. Cøix jaduñ ñähgue'egy mäduhñtiä hánajty miөөдä.

²⁹ Mänitä Leví ja'a xøø yagjajtä maa ja'a tiøjcän ja'a Jesúsøxpä. Jiibiä yajnähjuudiutpähajxy hánajty nämay miägaabiä mөөдä wiinghána'c-hajxy. ³⁰ Jiibiä fariseoshajxy hánajty miägaabiä mөөдä ley-yajnáhixøøbiähajxy. Mänitä Jesús jiamiøødhajxy ñämaayyá ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajnähjuudiutpä hajxy coo mmøødcay coo mmøødhu'ugy. Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy, pojpya'ay cädieejia'ayhajxy jaduñ.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøñ møc, cab hajxy yajtsooyø'oy. Pøñ pa'ammøød, je'eds hajxy ya-tsooyøøby. ³² Jaduhñ mäwíinäts høøch ja'a pojpyä'ay cádieejäya'ay nya-jñähwa'açh nyajcuhwa'açh. Pero mijts jadhuhñ mänaamb cooc tyijy pojpä cádieey hajxy mga'a møødä. Páadyhøch mijts waamb nga'a näma'ay.

³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Ja'a Juan jiamiøødhajxy, naxý hajxy yhity hayuu; naxiä Dios hajxy pia'ya'axy. Jadhuhñ fariseos jiamiøødhajxy naxy quiudiuumbä. Pero miich mjiamiøødhajxy, nä'ä caaby nä'ä huucp hajxy je'e. Cab hajxy yhity hayuu. Cab jadhuhñ yhooyä.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, cabä woybä wichpähajxy hayuu wyiim-bity. Jadhuhñ mäwíinäts høøch nebiä jamiøødän ja'a pøgaambä. Páadyhøch njamiøødhajxy hayuu quia'a hity. ³⁵ Habaadaännäp jadhuhñ cooch yaa nd-soonaanñä. Mänitøch njamiøødhajxy yhida'añ hayuu mäbøcypä.

³⁶ Mänitä Jesús jadähooç wyiingapxøøguiumbä:

—Cabä tucwit pøñ yhagøyoø'oy jemýwyithaam. Cøødsäp ja'a jemýwyit jadhuhñ; cab jadhuhñ ñibiaada'añii møødä tucwit. ³⁷ Jaaná jadhuhñduhmbä, cabä jemývyino pøñ quiudemø'oy ja'a tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a tucwajhacxuy jadhuhñ; høxyógäp ja'a vino jadhuhñ. Haagä tågöyyäp ja'a tucwajhacxuy jadhuhñ møødä vino. ³⁸ Pero jiibiä jemývyino hajxy quiudemø'oy ja'a jemýwajhacxujiooty. Cab jadhuhñ tü mia'ady, ni ja'a jemývyino, ni ja'a jemýwajhacxuy. ³⁹ Cabä jemývyino pøñ hoyhuucnä jiäwø'oy coo ja'a vino hánajty tøø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypä. “Maas hoyhuucnä ja'a jecyvyino” —nømä jäya'ayhajxy miäna'añ.

6

¹ Mänitxøø ja'a Jesús hajxy hánajty wiädity trigoni'ibyquiuyc. Poo'xxiøøjooty hánajty je'e. Mänitä jiamiøød ja'a trigo hajxy tiøjy. Mänit hajxy ñähxajtstuuty. Mänit hajxy jioø'xy. ² Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Cabä cuhdujt jadhuhñ myiñ coo hajxy jadhuhñ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuñ coo hánajty yäho'ogyii møødä jiamiøødhajxy. ⁴ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä tsajcaagy hajxy quiaaay ja'a teedyhajxy hánajty tøø quiuyoxø'oyäbä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hánajty miøødä coo hajxy jadhuhñ quiáyät. Jagooyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hánajty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵ Høøch ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch høøchpä, nmøødhøch ja'a cuhdujt jadhuhmbä høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. Jiibiä mähdiojc hánajty tu'ug hadu'ugcø'øddøøds ja'a yhähooyhaampiä. ⁷ Jiibiä fariseoshajxy hánajty tiäna'ay møødä ley-yajñähixøøbiähajxy. Jiibiä Jesús hajxy hánajty wyi'i yheebý. Yhijxmajchp ja'a Jesús hajxy hánajty pø yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty. Yhøxtaabiä fariseos ja'a wiinmahñdy hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hánajty yajmøcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸ Ja'a Jesús, ñajuøøby hánajty je'e nebiä fariseoshajxy hánajty tiajy miay. Mänitä Jesús ja'a mähdiojc ñämaayy ja'a hadu'ugcø'øddøødspä:

—Tänaayyø'og, miñ huuc täna'aw cujc.

Mänit jiaançh tänaayyø'cy. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijts nmäyajtøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduñ coo hajxy hoy ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøøg ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduñduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajnáhwáatsämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägøoyyämät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰ Mänitä Jesús ja'a jäya'ay wyiinhee'ppejty nägøxiä. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc nāmaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaanč xajtøyy. Mänitä quiø'ø hoy jiajnä. ¹¹ Mänitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹² Cujaboogumaaxc ja'a Jesús ñøcxy tunghduum. Tu'tsuhmä Tieedy pia'yaaxy. ¹³ Coo jiobøyy, mänitä jiamioødhajxy miøjyaaxy. Mänitä nāmajmetspähajxy wyiimbiiwä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. ¹⁴ Jaduhñdsä nāmajmetspähajxy hānajty xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hānajty tøø yajxøbétiäbä Pedro, møødä piuhya'ay Andrés, møødä Jacobo, møødä Juan, møødä Felipe, møødä Bartolomé, ¹⁵ møødä Mateo, møødä Tomás, møødä Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, møødä Simón ja'a celote, ¹⁶ møødä Judas, ja'a Jacobo yhuung, møødä Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hānajty yajcø'ødägø'owaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxiän.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy miänajnä tunghduum. Mänit hajxy hoy ñaaxoguiädaacnä. Jimä Jesús jiamioødhajxy hānajty nāmay. Jimä jäya'ayhajxy hānajty may tøø miech. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hānajty yhamädoowhidāañp. Yajnaxāañxäp ja'a pia'amhajxy hānajty. Jäguembaady hajxy hānajty tøø chooñ Judeanaaxooty, møødä Jerusalén, møødä mejypia'a jim Tiro møødä jim Sidón. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy hānajty møjcu'uba'ammøødpä, yajnáxäxä ja'a pia'amhajxy je'ebä. ¹⁹ Nägøxiä ja'a Jesús hajxy hānajty ñāhdona'añ. Mänitä pia'amhajxy yajnáxäxä ja'a Jesús miäjaahaam.

²⁰ Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamioødhajxy. Mänit miänaañ:

—Jootcujc mijts mhity, mijts häyoobädøjc. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy jim mnøcxa'añ maa ja'a Diosän.

²¹ Jootcujc mijts mhity, mijts yajmaajiajppä. Paady hajxy jootcujc mhity coo ja'a Dios hajxy cøxiä wiinä xmiø'owa'añ.

Jootcujc mijts mhity, mijts jioøbiä xuu'tspä. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy mxi'ig mxoonda'aga'añ.

²² Jootcujc mijts mhity, hoy mijts jäya'ay xjia māhanhaty ja'a høøchcøxpä, hoy mijts jäya'ay xquia'a ja tsoey xquia'a ja mee'xy, hoy mijts xjia nānømy, hoy mijts xjia pexy. ²³ Mxi'ig mxoonda'agäp hajxy jaduñ. Mbaadaambiä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajppä yhabejppä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁴ Pero mijts mäyøøjäya'ayhajxy, ja'a tsaächpä hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxoonda'agaannä neby hajxy hijty mxoonda'aguian.

²⁵ Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juø'øy, myajmaajiaadaamby hajxy jaduñ.

Hoy mijts mja xi'igy mja xoonä'agy, pero mnä'ägädä jø'øw mnä'ägädä xuudsaaamb hajxy.

²⁶ Tspicøxpä tsaächpä hajxy mbaada'añ, hoyyä cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nā'a wädijpä hønndaacpä. Nā'a mānaamb hajxy hijty jaduñ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

27 'Huuc mäow hajxy, mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp hädaa yaabä naaxwiin; mmée'xäp hajxy pøn jaduhñ xmiähanhajp. 28 Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo ja'a Dios ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pønjaty mijts jaduhñ haxøg xñänømb. 29 Coo pøn xyhatejxó'ogät tu'nax, mmøjcøogumbäp jaduhñax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'ogy. Coo pøn mjocxwit xpió'jät, mänitä mgamiixy mjaac tehñ mió'owät. 30 Coo pøn tii jaduhñ xmiäyujwá'anät, mmó'owäp jaduhñ. Y coo pøn tii xpió'jät, cab je'e mmäyujwaanädägätsnät. 31 Jaduhñds mijts wiinghäna'c mnäxúudsät nej mijts hänajty myajnäxuuds'añän.

32 'Coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä hajxy mmøødnijootpaadø'jät, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy ñichó'jcbä. 33 Coo hajxy jagooyä mmøødniiñäxuudsø'jät pønjaty jaduhñ xñäxuu'tsp, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy ñiñäxuu'tsábä. 34 Coo jagooyä xädø'ñ hajxy myaghanúu'xät pøn jaduhñ mnajuøøby xmioodiägatsaamb pedyii, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejäya'ay xädø'ñ hajxy yajnimiähanúu'xäbä. Najuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy pedyii mioodiägatsa'añii. 35 Mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp. Mnäxúudsäp hajxy jaduhñ. Coo pøn xädø'ñ xmiäyujwá'anät, mnä'ä mó'owäp jaduhñ. Mänitä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitä Dios hajxy xyhuunghädät jim tsajpootyp. Hix, Dios, ñäxuu'chp ja'a jäya'ayhajxy høxtä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Dioscujú'uyäp hajxy quia'a jeypä, møød ja'a hojioot hajxy ca'a møødpä. 36 Mmøødhädäp ja'a hojioot hajxy jaduhñ nebiä nDeedy hojioot miøødhäjtäm.

37 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähó'jät coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät. Pero mmámée'xäp hajxy jaduhñ; mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät. 38 Mäduhñtiä wiinghäna'c hajxy mmo'oy, nä'ä tægø'øbä hajxy mbaattägatsa'añ. 39 Jaduhñhöch mijts nyajmäbáadät nebiä wiindspän. Coo ja'a wiindspähajxy ñiwytswädityii, tsipcøxp hajxy jiuuca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wädítät nebiä wiindspän. 40 Cabä capxtaacpäna'c-hajxy jiaty jaty nebiä wyiindsøn'hajxy jiatian. Coo hajxy nägø'ø nädecypä quiapxtá'agät, mänit hajxy jaduhñ ñajtspaadø'owät.

41-42 'Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quidiéeyät, y coo miich hänajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cabä mmägu'ughajpä hawiinmats waamb mnä'ägädä nämá'awät. Coo miich hänajty tøø mnähwa'açh, mänitä mmägu'ughajpä hawiinmats mwiingapx mjøcaxpø'owät.

43 'Mädyii quepychaa pa'ag nä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a xunä. Jaanä jaduhñduhmbä, mädyii quepychaa xun nä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a pa'agø'oy. Tøyhajt jaduhñ. 44 Mnajuøøby hajxy jaduhñ mädyii quepychaa hoy tøm'hajp. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøøm'haty nebiä piidsän. Y ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøøm'haty nebiä tsaatypän. 45 Jaduhñ mäwínädsä hojiäya'ay ja'a howyiinmahñdy miøødá. Hoy jaduhñ wiädity. Pero ja'a ca'awiindöjiäya'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødá. Haxøøgwinnmahñdy hajxy miäwädijpy. Haxøøg hajxy jaduhñ ñä'ägädä capxy ñä'ägädä mädia'agy.

46 'Wiindsøn'höch mijts xwyi'l ñäma'ay; pero cab hajxy jaduhñ mgudi-una'añ nébiøch mijts nja hane'emiän. 47 Pøn'höch nmädia'agy xmiädóowäp, pøn'höch nmädia'agy xmiäbó'jcap, jaduhñ mäwínäts je'e 48 nebiä jäya'ay

tiöjcojiän. Cøøc jaduññ tiajöøyy. Tsaawiing jaduññ miuu'tsø'cy. Coø ja'a nõøgomdägoy quiädaacy, coø ja'a tøjc jaduññ ñøøñähgoombejty, cab jaduññ piädø'cy, je'eguiøxpä coø hänajty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹ Pero põnhøch nmädia'agy jaduññ xquia'a mäbøjcäp, jaduññ mäwíñäts je'e nebiä jäya'ay tiøjc cøøc quia'a muu'tsø'quiän. Coø ja'a tøjc ñøøñähgoombejty, pädø'c jaduññ; cøjx jaduññ quiäday.

7

¹ Coø ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänit quiajptägøøyy Capernaum. ² Jimä soldadowiindsønñ hänajty tu'ug. Roma hänajty chooñ. Tøø ja'a mioonsä hänajty tu'ug pia'ambety. Jaduññ hänajty jäwø'øyy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nä'ägädä ho'ogäännäp hänajty je'e. ³ Coø ja'a soldadowiindsønñ miädoyhajty coø ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøcy, mänitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴ Mänitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coø ja'a pa'amjäya'ay ween nõøcy yajmøcpøcy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ja'a soldadowiindsønñ, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduññ coø mbuhbédät.

⁵ Xhöjcäm hajxy jaduññ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcójäm.

⁶ Mänitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hänajty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsønñ tiøjcän, mänitä soldadowiindsønñ ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsønñ, jaduhyyä mmäná'anät cooçh nmoonsä miøcpøgät. Cábøch cuhdujt nmøødä nej miüch cuhdujt nmøødän; paady jaduññ caj yhawinmatsä coø mdägø'owät maaçh ndøgootiän. Páadyhøch miüch hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸ Hix, hané'emyhøch nhity; y cooçh nsoldado howiaambä nhané'emät mõødhøch nmoonsä, xquiudiüñäbøch nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsønñ ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹ Jaançh tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduññ coø jaduññ ñämaayyä. Mänitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Cábøch nmägunaaxhajxy jaduññ miäbøcy nej yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem chooñ.

¹⁰ Ja'a majtøjc hänajty tøø quiexylijäbä maa ja'a Jesúsän, mänit hajxy wyiimbijnä. Coø hajxy mieststägajch maa ja'a soldadowiindsønñ tiøjcän, tøø ja'a soldadowiindsønñ mioonsä hänajty miøcpøjnä.

¹¹ Mänitä Jesúshajxy nõøcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Naín mõødä miägu'ughajpähajxy. Nämayyä jäya'ayhajxy hänajty pianøcy. ¹² Jim hajxy hänajty miäwiingoñ cajptpa'a, mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy hoy jiojcubaadø'øyy. Cabäsantä hänajty nõøcy ñäaxtägø'øyy. Tu'ughuung hänajty je'e. Yaamgtø'oxy ja'a tiaj je'ebä. Majiäya'ay hänajty panøcxp. ¹³ Coø ja'a Jesús ja'a yaamgtø'oxy yhjy, mänit ñäxuu'ch. Mänit ñämaayy:

—Ca'a mjø'øyy ca'a mxuüch.

¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ coø hajxy yhuuc yaghahixät. Mänitä cøøbiädøjc-hajxy tiänaaxiojpy. Mänitä Jesús ja'a ho'ogyjiäya'aguiajä hoy ñähdoñ. Mänitä ho'ogyjiäya'ay ñämaayy:

—Jexy, pädø'øg.

¹⁵ Mänitä craa yhäñaayyø'cy. Mänit quiapxø'cy. Mänitä tiaj miødhajnä.

¹⁶ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänitä Dios hajxy ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Diosquexy yø'ø craa. Møj jaančh yø'øduhn. Paadiä Dios tøø quiexy, piuhbedaamby ja'a quiu'ug jaduhn, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁷ Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädiypä jim Judeanaaxooty coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay tøø yagjuypiøcy. Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy jaduhn wiädipty.

¹⁸ Ja'a Juan, tøø je'e hänajty chumyii. Coo ja'a miägu'ughajpähajxy miädoyhajty nebiatiä Jesús hänajty tiuñ, mänitä Juan hoy yhawáanäxä. ¹⁹⁻²⁰ Mänitä Juan ja'a miägu'ughajpä metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy quiejxä maa ja'a Jesúsän. Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpä højts tøø xquiexy coo højts miich nmäyajtøwät pøn miich. Nej, miich ja'a Dios hijty jaduhn xquiexaamä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

²¹ Jimä Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänajty miøødä møødä møjcu'u. Møødä wiindspähajxy hänajty nämay yaghjxø'øgyii. ²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcxä Juan hajxy hawaanä nebiaty hajxy yaa mhixy mmädoy. Hixjø'p ja wiindspähajxy, yo'oyø'p ja'a tecymia'adpähajxy, nähwaatsp ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy, mädoowø'p ja'a cuhnätpähajxy, juyyipiøjp ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy, yajwiingapxøøyyäp ja'a häyoobäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy. ²³ Pønjätyhöch nmädia'agy xmiäböjçäp tehngajnä, jootcuyc hajxy jaduhn ñijiäwø'øyii —nømä Jesús miänaañ.

²⁴ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijnä, mänitä Jesús miänaañ:

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, Juan miädia'agy hajxy hänajty mmädowáanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänajty mmädowáanä. ²⁵ Diosquexy je'e, paady hajxy hoy tøø mmädoowä, hoyyä howyit je'e quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. ²⁶ Tøyhajt jaduhn coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwa'xy. Maas may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt tøø mio'oy quejee ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. ²⁷ Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy nägäpxäbä, Juan je'e. Jaduhnä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänajty jayøjp quiexa'añ coo ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Høxháamhöch hijty ngäda'aga'añ. Jayøjpä Juan quiejxä; høxháamhöch njaančh cădaacy. ²⁸ Ni pøn jaduhn jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduhn. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøçxtägach maaçh nhuuc tsohmän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy hänajty mäbögaamb ja'a høøchøxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan jäda'ahaty miøødän, hoyyä møjcuuhdujt hajxy hänajty quia'a ja'a møødä.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhn miädooyy møødä yajnähjuudiutpädøjc-hajxy, mänitä Dios hajxy quiapxpaaty coo yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. ³⁰ Pero ja'a fariseoshajxy møødä ley-yajnähixøøbiähajxy, cab hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. Paadiä Dios hajxy quia'a jøjpøgøøyy. Cabä jioot hajxy hänajty chocy coo hajxy yajnähwa'adsøjät ja'a Diósäm. ³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nhuuc yajmäbäadyhöch ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. ³² Cab hajxy tii yhojiäwø'øwa'añ. Jaduhn mäwíinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c-hajxy wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy

ñäma'ay: "Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy." ³³ Hoorä, coo ja'a Juan mäyajnäbejpä miejch, cabä tsajcaagy hänäjty quiaya'añ, ni ja'a vino hänäjty quia'a hu'uga'añ. Y mijts jaduħn mänaamb coo quihmäñø'øy. ³⁴ Y cooħ nnamejtspä, høøħ ja'a Diosquexyypä, mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduħnħ mijts xñänøømbä cooħ nwi'i quiaya'añ, cooħ nwi'i yhu'uga'añ, cooħä pojpäya'ay cädieejäya'ay nmägu'ughaty møødä yajnähjuudiutpäðjç. ³⁵ Pønjaty ja'a Dios jaanħ jahmiejtsp, yajcähxø'py hajxy jaduħn coo ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miøødä.

³⁶ Mänitä fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hänäjty xiøhaty. Mänit hajxy yhäñaaguüadaacy caabiä maa ja'a Simón tiøjcän. ³⁷ Mänitä to'oxiøjç tu'ug miejch cuħhiñbä. Haxøøgcuhdujt hänäjty miøød. Tøø hänäjty miäðoyħaty coo ja'a Jesús jiihy tøø miech maa ja'a Simón tiøjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascoty. ³⁸ Mänit tiägøøyy jøøbiä. Mänitä Jesús tiecyp-iuuy wyiinnøøhaam. Mänit tiecymieexy quihwaayaam. Mänit tiecychu'xy. Mänit tiecyñähjahxy perfumehaam. ³⁹ Mänitä Simón tiägøøyy tajpä maabiä: "Coo ja'a Jesús häxøpy quiunajuøħñdiä, tøø häxøpy ñajuø'øy coo yø'ø to'oxiøjç quihhiñä." ⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Simón, tsøg mädiäcäm.

Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsøñ, tsøc.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miänuu'xyhadyii jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hänäjty miänuu'xyhaty mägoøxmägo'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajç.

⁴² Cab hajxy hänäjty tii miøødä nebiä ñuu'xy hajxy yajnähwá'adsät. Mänit hajxy ñämaayyä: "Weends yhity." Hoorä, pønäda'a maas mädsögäp.

⁴³ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a ñuu'xy maas may hijty miøødpä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'e pues.

⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjç miøjhee'py. Mänitä Simón ñämaayy:

—Cooħ yaa ndägøøyy maa miüch mdøgootiän, cáboch miüch nøø tøø xmio'oy cooħ ndecypüjät. Jaduħn hajxy naxy nguhdujthajtäm. Pero yø'ø to'oxiøjç, wyiinnøøháamhøch ndecy tøø xpüijjät, quihwaayaahámhøch ndecy tøø xmieexä. ⁴⁵ Cáboch miüch tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjç, tehngänøch ndecy xwyi'i chu'xä. ⁴⁶ Cáboch miüch ja'a nguhwaay tøø xyhoonä. Jaduħn hajxy naxy nguhdujthajtäm. Pero yø'ø to'oxiøjç, perfumehámhøch ndecy tøø xyhoonä. ⁴⁷ Xjiaanħ tehñ chójpøch yø'øduħn; paadiä piojpä quiädieey yajnähwáatsäxä, hoy hijty may jia møødä. Pero pønä pojpä cädieey hijty ca'a jaty møød, cáboch jaduħn xjiaty wiingudsähgø'øy.

⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjç ñämaayy:

—Tøøch miüch ja'a mbojpä mgädieey nyajnähwáatsäm.

⁴⁹ Ja'a hajxy hänäjty jiihy pahäñaabiä, mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Maa ja'a cuħdujtäda'a tøø yhuuc paatpä coo ja'a pojpä cädieey yajnähwa'aħ.

⁵⁰ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjç ñämäaguüumbä:

—Cooħ nmädia'agy tøø xmiäbøjçä, päadyhøch ja'a mbojpä mgädieey tøø nyajnähwa'aħ. Nøcñä jootcuç.

8

1 Mänitá Jesúsahajxy tiägøøyy wädijpä wiinduhmyhagajpt møødä jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy hánajty wiädity. Jaduhñá Jesús hánajty miána'añ cooc ja'a Dios ja'a miájaa hánajty yajcähxø'ogaanñä. ² Quipxiä to'oxiøjc-hajxy hánajty nämay piawädijpä, ja'a Jesús hánajty tøø yajpa'amnáxiäbä, møød ja'a møjcu'u hajxy hánajty tøø yajnähwa'ačhijjábä. Paadiä Jesús hajxy hánajty piawädity, mioobiä Jesús hajxy hánajty tijaty je'e hánajty miäjyuhajpy. María ja'a to'oxiøjc hánajty tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsohmä. Juxtuyc ja'a møjcu'u hánajty tøø yajnähwa'ačhii. ³ Jatu'ug hánajty xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hánajty copc-hajp maa ja'a Herodes hánajty yhane'emiän. Møødä Susana hánajty piawädijpä.

⁴ Mänitá Jesús jáya'ay may ñänøcxä. Mayhagajpt hajxy hánajty chooñ. Cooc hajxy hánajty may tøø yhamugø'øy, mänitá Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä yajmäbaadyhaam:

⁵ —Mänitá jáya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. Cooc ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam. Mänitá muuxyhajxy hoy yajpädø'ogy. Mäduhñtiä ja'a muuxyhajxy quia'a yajpädø'cy, je'edsä jáya'ay jiaac yajtehñ. ⁶ Näje'e ja'a tøømd quiahy tsaanähgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hix, weeñtiä ja'a naax jim tsaanähgøxp. ⁷ Näje'e ja'a tøømd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñä'ä tøømbejty. Hix, ja'a hapy je'e xaam. ⁸ Näje'e ja'a tøømd quiahy maa ja'a hoñaaxän. May je'e tiøømhajty høxtä mägo'xhaam.

Mänitá Jesús møc miánaañ:

—Pøn hädaa wiinjuøøby, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjca.

⁹ Mänitá Jesús miäyajtøøwä neby jaduñ miädia'agytiägø'øy. Ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ yajtøøw. ¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Chojpiä Dios jioot jaduñ coo mijts mwijnjuø'øwät nebiä miájaa yajcähxø'oga'añ. Pero ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajxy tiu'joottsocy. Hoyyä mädia'agy hajxy jia mädoy, pero cab hajxy wyijnjuø'øy tii jaduñ jia mädiaacyy.

¹¹ Jaduñds miädia'agytiägø'øy nébiøch hajxy tøø nyajwiingapxø'øyän. Jaduñdsä tøømd miäbaady nebiä Diosmädia'aguiän. ¹² Ja'a tøømd cáhwäbä tu'haam, jaduñ miäbaady nebiä jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jia mädoyyän. Cooc ja'a møjcu'u miech, mänit hajxy wyiinhøøñii neby hajxy jaduñ quia'a mäbøgät, nebiä piojpä quiädieeyhajxy jaduñ quia'a nähwá'adsät. ¹³ Y ja'a tøømd cáhwäbä tsaanähgøxp, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Tu'habaquiä hajxy jaduñ xioonda'agy. Pero cab hajxy hamuumdu'joot pianøcxy. Cooc hajxy cøxypänejpä tiuñii, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁴ Y ja'a tøømd cáhwäbä haptiooty, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ møødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuna'añ. ¹⁵ Y ja'a tøømd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjpän. Jaanč tehñ yhoy hajxy jaduñ quiudiuiñ.

¹⁶ Cooc jáya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy yujcoñ neby hajxy quiudøø'xøøjät, ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä pøn jøøn quihjupy, ni maabejtpa'c hajxy quia'a päda'agy. ¹⁷ Jaduñ mäwíinäs mijts ja'a nmädia'agyhøch hajxy xwyijnjuø'owaanä, ja'a tsipjátypøch jaduñ tøø nya-wiingapxø'øyäbä.

18 'Huuc wiinjuø'ow hajxy hoy. Põnhøch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac jajnähiø'owäambioch je'e. Põnhøch nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjcä, cáboch tii nyajnähiø'owaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby hajxy je'e mädyii tyijy ja'a tøø wyiinjuø'oy.

19 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a tiaj møødä piuhya'ayhajxy. Cab hajxy hoy tiehm wyiingumedsooyy, je'eguiøxpä coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty ñämayyä jiihy tøgooty maa ja'a Jesús hänajtiän. 20 Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Xiñä mdajhajxy tøghaguuy møødä mbuhya'ayhajxy. Miičh hajxy xjia wi'i miøødmädia'agaamb.

21 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pønä Diosmädia'agy jaduñ mäbøjp, pøn jaduñ cudiumb, je'ečh ndahajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy.

22 Miäwiinghoopä ja'a Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy jim mejyhawiimb.

Mänit hajxy jiaančh tu'ubøjcy. 23 Nøcxnä hajxy hänajty jaduñ, mänitä Jesús miaaho'cy. Mänitä poj møc piädø'cy. Mänitä nøø quiubojoøyy barcojooty. Hújtsnäp ja'a barco hänajty. 24 Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänit hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, Wiindsón, pädø'og, quinaambä barco cham.

Mänitä Jesús piädø'cy. Mänitä poj yhojy møødä nøø. Mänitä poj yuungøøyy. Moñdiucy jaduñ jiajnä. 25 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ñämaayy:

—Tii hajxy coo mw'i'i chähgø'oy. Nej, cab hajxy mnajuo'øyä coočh mijts homiänaajä ngüendähada'añ.

Jaančh tehñ yagjuøøyy hajxy jaduñ. Mänit hajxy hamiñ haxøpy ñiñämaayyä:

—Pønäda'a yø'oduhñ coo ja'a miädia'agy miäbøjcäxä ja'a poj møødä nøø.

26 Mänit hajxy mieyhawiimpädsøømnä jim maa ja'a naax hänajty xiøhatian Gadara, jim jaduñ mejyhawiimpä maa ja'a Galileanaaxootiän. 27 Coo ja'a Jesús biarcopädsøømy, mänitä jäya'ay tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a jim cajpooty tsänaabiä. Tøø hänajty jieğø'oy mänaa ja'a mähdiojc møjcu'u hänajty tøø ñämečhiijän. Cabä wit hänajty miøødhajnä, ni quia'a häña'ay hänajty tøgooty. Jim hänajty yhyty maa ja'a cabäsantän. 28 Coo ja'a Jesús yhiijy, mänit wyiinjiicadaacy. Mänitä møjcu'uhajxy yaaxy:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ. Dios miičh xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä mayhajt, ca'a højts jiihy xquiexy maa jiaančh tehñ chaačhpän.

29 Paadiä mähdiojc jaduñ yaaxy, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a møjcu'u hänajty tøø yhan'eemy coo ñähwa'adsøøjät. Mayhooc ja'a mähdiojc hänajty tøø ñämečhii ja'a møjcu'ujäm. Paadiä jäya'ayhajxy hänajty jia wi'i yaghida'añ cø'oxoch tecyxioch cadenahaam neby jaduñ hoy yhidät. Pero nimiäpodøøyyäp hänajty je'e, y jajnöcxäp hänajty pactuum ja'a møjcu'ujäm.

30 Mänitä Jesús ja'a mähdiojc miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänit yhadsooyy:

—Legiønhøch nxøhaty.

Paady jaduñ miänaañ coo ja'a møjcu'u hänajty may miøødä. 31 Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo hajxy jiihy quia'a quexøøjät møjcu'uhaam maa jiaančh tehñ chaačhpän. 32 Jimä mayhädsøøm hänajty yuummy tunmøjc. Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtäaccumbä coo

hajxy jim̄ quieχōōjät maa ja'a mayhädsōm̄ hānajtjän. Mānitä Jesús cuhdujt miooyy. ³³ Mānitä mähdiōjc ja'a mōjcu'u nāhwāatsänä. Mānitä hädsōmhajxy hoy nāmečhi. Mānit hajxy wyiinmānacpāyō'cy. Mānit hajxy quihgahnajxy naaxōjpcōxp mejjiooty. Jiiby hajxy cōjx nōōho'ogō'ōy.

³⁴ Coo ja'a hädsōmgüeendāhajpāhajxy jaduhñ yhiixy, mānit hajxy piäyō'cy. Mānitä cu'ug hajxy hoy yhawaanā cajptooty mōōdā cajtpa'a. ³⁵⁻³⁶ Mānitä cu'ughajxy hānajt nōcxy yhixa'añ neby hānajt tōō jiadyiijän. Mānit hajxy miehch maa ja'a Jesús hānajtjän. Jiibiä mähdiōjc ja'a Jesús hānajt wyiin-hānā'ay, ja'a mōjcu'u hānajt tōō nāhwa'achijäbä. Tōō wit hānajt piägōōñä. Tōō hānajt wyiinmahñdymejtsnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiixy, mānit hajxy chāhgōōbiōjcy. Paady hajxy chāhgōōy, haxōōgjäya'ay tyijy ja'a Jesús. Mānitä cu'ughajxy yhawāanāxä nebiä mähdiōjc ja'a mōjcu'u hānajt tōō nāhwa'achijän. Ja'a hajxy hānajt tōō yhixiäbä, je'e hajxy jaduhñ nāgapx. ³⁷⁻³⁹ Mānitä Jesús hajxy tiägōōy mānuu'xtaacpā coo jim̄ chōōnät Gadara. Hix, jaanč tehñ chāhgōōby hajxy hānajt. Jim̄ tyijy ja'a Jesús cōxypānejpiä jiaac jatcō'owa'añ. Ja'a mähdiōjc hānajt tōō nāhwa'achäbä, mānitä Jesús miānuu'xtaac coo cu miōdhajty. Mānitä Jesús yhadsooyy coo miāhmō'ōwät maa quiajptän:

—Nōcx maa ja'a mdōjcän; mädia'ag nebiaty ja'a Dios tōō xpiuhbety.

Mānitä craa jiaanč nōcxy, miādiaacy jiiby cajptooty nebiaty hānajt tōō piuhbedyiijäm ja'a Jesús. Mānitä Jesús biarcotägōōñä, wyiimbijnä.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jim̄ miehjtägajch mejyhawiimb, jimä cu'ughajxy hānajt yhahixy. Mānit hajxy xioondaacy. ⁴¹ Mānitä jāya'ay tu'ug miehch ja'a xōhajpā Jairo. Tsajtōjwiindsōñ hānajt tiuumby. Mānitä Jesús wyiinjiicādaacy. Mānit miānuu'xtaac coo nōcxät maa ja'a tiōjcän. ⁴² Jimä Jairo yhuung hānajt yho'ogaanä. Tiu'ughuung hānajt je'e. Majmetsjomōjt ja'a to'oxyhāna'c hānajt miōōdä. Mānitä Jesús tiu'ubōjcy. Mayyā jāya'ayhajxy piadu'ubōjcy, hōxtä yhanō'tsmujpy ja'a Jesús hajxy hānajt.

⁴³⁻⁴⁴ Mānitä Jesús ja'a tāj jāya'ay tu'ug jioGuyohdiägōōyā. Pa'ammōōd hānajt je'e. Majmetsjomōjt ja'a pa'am hānajt tōō miähäyoy. Nō'ty hānajt wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pōñ hānajt quia'a najuō'ōy nebiä choomiāyät. Mānitä Jesús wyitpa'a nāhdōōnāxä. Mānitä ja'a tāj jāya'ay nō'ty yhadujnä. ⁴⁵ Mānitä Jesús miānaañ:

—Pōñhöch xñāhdoon.

Ni pōñ quia'a mānaañ coo hajxy nāhdooñ. Mānitä Pedrohajxy miānaañ:

—Wiindsōñ, xjiaanč tehñ yhanō'tsmujp miich ja'a cu'ug. Tii nyajna-juōōyām pōñ tōō xñāhdoñ.

⁴⁶ Mānitä Jesús miānāngumbä:

—Nnajuōōbiōch coo pōñ tōō miābaadō'ōy hōōčh nmājaahaam. Pāadyhöch jaduhñ tōō nnä'ä najuō'ōy coōch hajxy tōō xñāhdoñ.

⁴⁷ Mānitä tāj jāya'ay jaduhñ najuōōy coo ja'a Jesús hānajt najuō'ōy coo je'e hānajt tōō miānāhdoñ. Mānitä Jesús wyiingumedsōy tsäyūuyāp. Mānitä Jesús wyiinjiicādaacy. Mānit nāgapxy cu'ughagujc cooc ja'a Jesús wyit hānajt tōō nāhdōōnā, y cooc mānitä pia'amnajxy. ⁴⁸ Mānitä Jesús ja'a tāj jāya'ay nāmaayy:

—Huung, paady miich tōō mba'amnaxy coo tōō mmābōcy. Nōcxnä jootcujc.

⁴⁹ Jimä Jesús hānajt miādia'agyñä, mānitä jāya'ay tu'ug miehch. Jim̄ hānajt tōō choñda'agy maa ja'a Jairo tiōjcän. Mānitä Jairo nāmaayyā:

—Tōō ja'a mhuung yho'ogy. Cabä wiindsōñ mhadsijpnät.

⁵⁰ Miädoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänitá Jairo ñämaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Mäbøc. Juypioögäp ja'a mhuung häyaa.

⁵¹ Mänit hajxy jim miejtsnä maa ja'a Jairo tiøjcän. Coo ja'a Jesús tiøjtägøoyy, caj pøn miøødtøjtägøoyy, jagooyyá Pedro møødá Juan møødá quixy tiaj tieedy. ⁵² Tøghaguuy ja'a cu'ughajxy miähmøoyy jøøbiä xuu'tspä. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i jio'oy mwi'i xiuuch. Caj tøø yho'ogy, nä'ä maab jaduhñ.

⁵³ Mänitá Jesús ñäxiicä. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo ja'a quixy hänäjty tøø yho'ogy. ⁵⁴ Mänitá Jesús ja'a quixy quio'ø miajtsä. Mänitá Jesús møc miänaañ: —Huung, pädo'øg.

⁵⁵ Mänitá quixy juuypiojcy. Mänit piädo'cy. Mänitá Jesús miänaañ coo hajxy jajcáyät. ⁵⁶ Jaanč tehñ yagjuøoyy ja'a tiaj ja'a tieedy jaduhñ. Mänitá Jesús miänaañ coo hajxy pøn quia'a yajmøødmädiä'agät neby hänäjty tøø jiatän.

9

¹ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød miøjyaaxy ja'a hajxy nämajmetspä. Mänitá cuhdajt hajxy miooyyá coo ja'a møjcu'uba'ammøødpä hajxy nägøxiä yajñhá'adsät. Møødá mäjaa hajxy miooyyabä coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøøcpøgät. ² Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Diosmädiä'agy hajxy yajwá'xät, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøøcpøgät. Jaduhñ hajxy miädiä'agät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ³ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Cab hajxy tii mmänøcxät, ni cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy, ni xädø'øñ. Tu'xojaxc-hajtiä ja'a mwit hajxy mmänøcxät, ca'a mietscä. ⁴ Homiädyyi tøjcä hajxy nmejtstá'agät, jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä hajxy jim jadähooc mwiimbädät. ⁵ Y coo hajxy maa xquia'a yajtøjtägø'owá'anät, mänit hajxy jim mdsóonät maa ja'a cajptän. Mänitá mdecy hajxy mwiinwóbät nebiä hijxtahñd jaduhñ miähmø'owät coo mijts tøø xquia'a yajtøjtägø'oy —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty wiädity Diosmädiä'agy-yajwa'xpä, pa'amjäya'ay-yajmøøcpøjpä.

⁷ Ja'a Herodes hänäjty jim tuumb gobernador. Mänit miädoyhajty nebiatiä Jesús ja'a hijxtahñd hänäjty yajcähxø'øguiän. Cab hänäjty ñajuø'oy nebiä wyiinhahñdyhädät. Hiñ, näje'e hajxy hänäjty miäna'añ cooc tyijy ja'a Juan hänäjty tøø juuypiojcy. Hiñ, tøø ja'a Juan hänäjty yagho'ogyii. ⁸ Näje'e hajxy hänäjty miänaambä cooc tyijy je'e Elías, ja'a Diosmädiä'agy jecy yajwá'xäbä. Näje'e hajxy hänäjty jiaac mänaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø juuypiojcy, ja'a Diosmädiä'agy jecy yajwá'xäbä. ⁹ Mänitá Herodes miänaañ:

—Høøchä Juan nyajyo'pujxä. Pønäda'a jaduhñ wädijp. Madiú'ujøch jaduhñ nmäoy yajcähxø'øgy.

Jaanč tehñ yhixaambiä Herodes ja'a Jesús hänäjty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jiamiøødhajxy wyiimbijtagajch, mänitá Jesús hajxy yajmøødmädiäacy nebiaty hajxy hänäjty tøø wiädity. Mänit hajxy miøødnøcxä pactuum, jim mäwiingøn maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betsaida. ¹¹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty, mänitá Jesús hajxy jim piamejch. Mänit hajxy ñämaayyá coo hajxy jim miähmø'owät. Mänitá Diosmädiä'agy hajxy yajmøødmädiäacä cooc ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Møødá pa'amjäya'ayhajxy may yajmøøcpøjpä.

¹² Tsuujoøñäp hänäjty, mänitá Jesús wyiingumedsøoyyá ja'a jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä. Mänitá Jesús ñämaayyá:

—Näma'aw yø'ø jäya'ayhajxy coo hajxy nõcxy pioo'xnä, coo hajxy nõcxy quiyhøxta'ay wiingtuum maa ja'a cajpt miäwiingonän. Yaa maa hajxy nhjätäm, cabä tii yaa.

¹³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc yajcay mijts.

Mänit hajxy yhadsooy:

—Cab højts tii nmøødä; jagooyä højts tsajcaagy mägooxc nmøødä møødä hacx metscä. Tögä nõcxäp højts njuuyyä ja'a hajxy quiyayaambiä, hoy hajxy jia nämayyä.

¹⁴ Nämägooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy hänajty nägøxiä. Mänitä Jesús nāmaayy ja'a jiamiødhajxy:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhäñaaguiäda'agy naaxwiin näjuxychägui'xmajcjaty.

¹⁵ Mänit hajxy nāmaayy coo hajxy jaduhñ yhäñaaguiädä'agät. Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy nägøxiä. ¹⁶ Mänitä Jesús ja'a mägooxpä tsajcaagy quioondsooy møødä metspä hacx. Mänit chajhee'py. Mänitä Dios pia'yaaxy, miänaañ:

—Dioscujú'uyäp coo højts hädaa tøø xmiø'oy.

Mänit jaduhñ yhaguidøoyy. Mänitä jiamiøod miooyy coo hajxy jaduhñ yajwä'xät maa ja'a cu'ugän. ¹⁷ Mänit hajxy nägøxiä quiaayy cu'uxiä. Majmejtscach ja'a caadiuc quiunajxy.

¹⁸ Wiingxøø hänajty je'ebä, jimä Jesús ja'a Tieedy hänajty pia'ya'axy hanid-uhmduum. Jimä jiamiødhajxy hänajty miøødä. Mänitä Jesús yajtøoyy:

—Nébyhøch ja'a cu'ughajxy xñänømy põnhøch høøch.

¹⁹ Mänit hajxy yhadsooy:

—Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy miich mJuangä ja'a hijty mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miich mhEliasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø jiuypioøcy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwä'xäbä, y cooc tyijy miich mje'ejä.

²⁰ Mänitä Jesús yajtøogumbä:

—Mijtsäts, nej mijts mmänaambä põñ xtyijy høøch.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Diosquexy miich.

²¹ Mänitä Jesús møc miänaañ coo hajxy quia'a nägäpät põñ hänajty je'e.

²² Mänitä Jesús miänängumbä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, hoyhøyhøch njaanç tehñ chaächpøga'añ. Cábøch ja'a tsajtøwiindsønhajxy xñä'ägädä wiingudsähgø'owa'añ, ni ja'a teedywiindsønhajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy jim cuhdujtmøødpä tsajtøgooty. Xyagho'ogäambøch hajxy, pero cudägøøgxøjøch njuypioøga'añ.

²³ Mänit jiaac mänängumbä:

—Pøñjätühøch nmädia'agy xpiadu'ubøgäänäp, ween yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'oy, ween hajxy chaächpøjpä jabom-jabom nébiøch ndsaächpøga'añän. Jadühñhøch nmädia'agy hajxy hoy xpianøcxät. ²⁴ Pøñ jjugyhajt ja wi'i yaghoyø'owaamb, nä'ägä cuhdägoyyaamb je'e. Pero põñ jjugyhajt jaduhñ yajtägoyyaamb ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodium je'e miähmø'owa'añ. ²⁵ Coo hajxy hodium mga'a mmähmø'owät, cab hajxy jaduhñ mniyaghoyø'owøjät, hoy hajxy mja mäyøøjä hädaa yaabä naaxwiin.

²⁶ Pøñhøch xmiädsähdiuumb møødhøch nmädia'agyquixpä, mänitøch jaduhñ nmädsähdiunaambä cooçh hänajty ngädaactägatsa'añ. Hajajaamb hänajty yaa

neby jim yhajjiiän tsajpootyp maačh nDeedy yhitiän, maa ja'a mioonsähajxy yhitiän. ²⁷ Tøyhájthøch jaduñ nmäna'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä, näje'e hajxy jaduñ quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Dios ja'a miäjaa hñajty yajcähxø'oga'añ.

²⁸ Cuductujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro miøødwiimbejty tunghuum Diospa'yaaxpä, møødä Juan møødä Jacobo. ²⁹ Jimä Jesús ja'a Teedy hñajty pia'ya'axy, mänitä wyiin jiojp høxtä haamb høxtä tsämaamb quiahxø'cy. Jaanč tehñ pioob ja'a wyit jaduñ jiajnä. ³⁰⁻³¹ Mänitä Moisésajxy ñäguehxtøø'xy maa jiajy maa chämamiän møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy miøødtägøøyy mädiaacpä. Je'e hajxy hñajty miädiaacyy coo ja'a Jesús hñajty jim nøcxy yho'oga'añ Jerusalén. ³² Hoyyä Pedrohajxy hñajty jia wi'i mia'awa'añ, cab hajxy ñä'ägädä maaho'cy. Mänit hajxy yhiixy coo ja'a Jesúsajxy hñajty jiajy chämamy møødä Moisés møødä Elías. ³³ Coo ja'a Moisésajxy hñajty wyiimbidaannä, coo ja'a Jesús hajxy hñajty pihwa'adsaanä, mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Ween højts tøjquemy tägøøg cu nhädiuñ, tu'ug miich mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nä'a nagoobä ja'a Pedro jaduñ miänaañ. ³⁴ Mänitä näma'a tehñ miapxy quidaacy maa hajxy hñajtiän. Nädägooyy hajxy jaduñ. Mänitä Pedrohajxy chähgøøbiøjcy. ³⁵ Mänit hajxy miädooyy ja'a Dios quiapxy näma'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa. Høøch tøø nwiinguexy. Mhamädoowhjtäp ja'a miädia'agy hajxy.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy yhiixy coo hñajty nidiuhñ tiänaañ. Hamoñ hajxy jaduñ miähmøøñä. Cab hajxy pøñ yajmøødmädiaacy nebiaty hajxy hñajty tøø yhiixy.

³⁷ Cujaboom hajxy jim wyiimbijnä tunghuum. Mänitä Jesús jäya'ay may jiojcubaadøøyyä. ³⁸⁻³⁹ Mänit tu'jäya'ay møc quiapxy maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsøn, tú'uquiøch nhuung. Näxyhøch nhuung møjcu'u xjiaanč tehñ ñämejtsä. Møc jaduñ ya'axy, møc chäyuy. Høxtä hahoo'p jaduñ. Hanaxiä jaduñ chaächtiuii, y cab jaduñ ñä'ägädä nähwa'ačh. Wiindsøn, tuñä mayhajt, yajñähwäatsägøch nhuung. ⁴⁰ Tøøch ja'a mjamiøød nja wi'i miänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy xyajñähwäatsät, pero cab hajxy jaduñ ñä'a jajty.

⁴¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Nej, cájtäm mijts mänaa mmäbøga'añ. Pämädühñtiøch mijts jaduñ njaac mäme'xtuga'añ.

Mänitä cuhuung ñämaayy:

—Woomixä mhuing.

⁴² Cahnä craa hñajty miechñä maa ja'a Jesúsän, mänit yajcädaawä ja'a møjcu'ujäm. Mänit yajtsäyuyy. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhxøquejxy. Mänitä craa ñähwaach. Mänitä tieedy yajcø'ødägøøyyä. ⁴³ Mänitä cu'ughajxy nägøxiä yagjuøøyy coo ja'a Dios miøøjä jiaančh, nebiä Jesús ja'a hijxtahñd hñajty yajcähxø'øguiän.

Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

⁴⁴ —Hoy hajxy wiinjuø'ow; ca'a hajxy mjahdiägoy; høøch ja'a Diosquexypä, nmädsiphøch hajxy jim xyajcø'ødägø'owaamb maa ja'a cu'ughajxiän nägøxiä.

45 Pero cabä jiamioðdhajxy ñä'ägädä wiinjuoøyy neby hajxy hänäjty tøø miøødmädia'agyviijän. Hix, Jesús jaduñ ca'a yajwiinjuoøyy. Cab hajxy jaduñ yajtøøyy. Tsähgøøby hajxy hänäjty.

46 Mänit hajxy tiägøøyy yajtsiptaacpä pøn cuhdujt maas møj mo'owáañäp.

47 Ñajuøøbiä Jesús hänäjty nebiaty hajxy hänäjty tiajy miay. Mänitä pigäna'c hoy tu'ug wioy, piädaacy miøjc-haamby. 48 Mänit miänaañ:

—Pøn hädaa pigäna'c jaduñ tsögäp ja'a høøchcøxpä, jaduñ mäwínäts høøch xchojpä. Y pønhoç jaduñ xchoj, je'eç nDeedy jaduñ xjiah-miéjtsäp ja'aç jaduñ tøø xquiéxiäbä. Pøn ja'a møjcuhtujt ca'a tsogaamb maa mijtsän, je'eds ja'a møjcuhtujt jaduñ nä'ägädä mo'owáañäp.

49 Mänitä Juan miänaañ:

—Wiindsøn, tøø højts tu'jäya'ay nhixy. Miichcøxpä ja'a møjcu'u hijty yhoqxexy. Mänit højts jaduñ nnämaayy coo quia'a høxquéjxnät, je'eguiøxpä coo højts xquia'a møødwädjätäm.

50 Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab hajxy jaduñ cu mnämaayy. Pøn højts jaduñ xquia'a mädsiphjätäm, je'e højts jaduñ xmiägu'ughjätäm.

51 Tøø hänäjty miäwiingoonnä coo ja'a Jesús hänäjty ñøcxaanä tsajpootyp, mänitä jioot yajmøødmädiaacy coo jim ñøcxnät Jerusalén. 52 Mänitä jiamioð mejtstägøøg quiejxø'cy. Mänitä mejtstaact hajxy hoy jia høxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugän jim Samarianaaxooty. 53 Pero cab hajxy jaduñ ñä'ä tøjmooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jim jiaac nøcxa'añ Jerusalén. Hix, cabä Samariabä-jäya'ayhajxy hänäjty miøødnijiootpaadyi ja'a jäya'ayhajxy hänäjty tsänaabiä Jerusalén. 54 Coo ja'a Jacobo jaduñ miädooyy møødä Juan, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, tähooc ja'a Elías jøøn jim miøjyaaxy tsajpootyp nebiä haxøøgjäya'ayhajxy jaduñ tióyät. Nej, mmänä'anäp miich jaduñ coo højts jøøn jim nmøjyáaxpäät tsajpootyp neby hajxy jaduñ tiøobiät ja'a højts jaduñ xquia'a tøjmo'owaambä.

55 Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty; mänit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'oy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä.

56 Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy jaduñ nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät. Cábøch hajxy jaduñ nyajcuhdägoyya'añ.

Mänit hajxy jim tiu'ubøjnä, ñøcxy hajxy wiingcajpt.

57 Jim hajxy hänäjty tiu'uyo'oyñä, mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty jim tu'haam. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, nja wi'i pianøcxáambiøch miich majaty miich mnøcxa'añän.

58 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiu't je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc jaduñ maach nboo'x nhäñä'awät.

59 Mänitä Jesús wiinghäna'c ñämáaguiumbä:

—Høøch padu'ubøjcäc.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänitøch miich nbadu'ubøgät cooçh ndeedy hänäjty tøø yho'nä, cooçh hänäjty tøø nyajnaaxtägøøñä.

60 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a mabøjpä, je'e miich ja'a mdeedy hajxy xyaj-naaxtägø'øwáanäp. Pero miich, nøcx ja'a Diosmädia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

⁶¹ Mänitä Jesús ñämaayyä wiingjäyá'ayägumbä:

—Wiindsøn, nja wi'i pianøcxäämbiøch miich, pero nøcxyhøch ja'a njujy nmägu'ug nhuuc hawaanä jayøjp cooçh miich jaduñ nbadu'ubøgaanä.

⁶² Mänitä Jesús yhadsooy:

—Pønhøch jaduñ xjia wi'i piawäditaamb, cooçh nmädia'agy hamuumdu'joot xquia'a mabøjcät, cábøch jaduñ hoy xpianøcxät.

10

¹ Mänitä Jesús jäya'ay jiaac wiimbiyy nädägøøghii'xcumajc. Mänit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cä majaty ja'a Jesús hånajty ñøcxa'añ. ² Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nämayyä jäya'ayhajxy jia mabøga'añ; je'eds ca'a hijp pøn ja'a Diosmädia'agy yajwá'xäp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jiaac quéxät. ³ Nøcx hajxy. Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Ca'awiindøyhäna'c-hagujc hajxy mwädita'añ. ⁴ Cabä xuummy hajxy mmänøcxät, ni xädø'øñ. Tu'tehngä cø'øg hajxy mmänøcxät. Cab hajxy pøn mwiindänaaxiøbät tu'haam. ⁵ Coo hajxy muum maa mhamejtstä'agät, myajpø'ø'xäp ja'a cudøjc hajxy. “Weenä Dios hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.” Jaduhñ hajxy mnämá'awät. ⁶ Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduñ, mänitä Dios jiaançh mó'owät ja'a hoyhajt ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduñ mio'owøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmø'owät. ⁷ Cab hajxy tøjc-tøjc mwädität. Jim hajxy mnä'ägädä hidät maa hajxy hånajty tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmähu'ug mmägáyät. Je'e hajxy jaduñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduñ xmiøoby. Hawiinmats jaduñ coo hajxy jaduñ xmiø'owät, je'eguiøxpä coo hajxy mwiinguexiä. ⁸ Homiädyyi cajptä hajxy jaduñ xtjøjmo'owät, mgáyäp hajxy jaduñ tijaty hajxy xmiøoby. ⁹ Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduhñ hajxy mnämá'awät: “Tøø miäwiingooñnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijscøxpä.” ¹⁰ Pero homiädyyi cajptä hajxy jaduñ xquia'a tøjmo'owät, callejooty hajxy nøcxy mya'axy: ¹¹ “Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuhdujthajxy yhoyyä. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhñä hijxtahñd miähmø'owät coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Mjahmiédsäp hajxy jaduñ coo miäwiingooñnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijscøxpä.” ¹² Tøyháthøch jaduñ nmäna'añ, coo ja'a naaxwiimbä hånajty wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhmbä chaächpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaächpøjquiän.

¹³⁻¹⁴ 'Mjaançh tehñ chaächpøgaamb hajxy pønjaty jim tsänaaby Corazincajptooty møødä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaaçhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaächpøjquiän, ja'a hajxy jecy tsänáayyäbä Tirocajptooty møødä Sidoncajptooty. Coo je'e hajxy cu yhiixy ja'a hijxtahñd nej mijs mja hixiän, cu ñajtshixøøyy ja'a yhaxøgcuhdujt hajxy; ju' jioøyy cu xiiu'ch hajxy jaduñ. ¹⁵ Y mijs jim tsänaabiä Capernaum, haagä jiiiby mijs mhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp neby hajxy mdijjiän.

¹⁶ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä:

—Pønjaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhíjtäp, jaaná jadúhñhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhíjtäbä. Pero pønjaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäp, ni høøch nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhíjtäbä; ni ja'a nDéedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäbä, ja'aäch tøø xquiéxiäbä.

¹⁷ Mänitä nádägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtagajch. Jaanç tehñ jiootcujc hajxy hånajty. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsón, høxtä ja'a møjcu'u højts nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä ja'a miichcøxpä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Nhíjxhøch ja'a Satanás coo jim quiahy tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduhñ jiatcøøyy. ¹⁹ Huuc mädoow hajxy, tøøch mijts ja'a mäjaa nmo'oy coo mijts tsahñdy myajtéenät møødä caa'pty, y coo ja'a møjcu'u hajxy mga'a yajmäjädá'agät; y cab hajxy nej mjada'añ. ²⁰ Paady hajxy mxoondá'agät coo ja'a mxøøhajxy jim yhity cujaay tsajpootyp. Cab jaduhñ ñejpiä pø tøø ja'a møjcu'u ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

²¹ Mänitä Jesús jiaanç tehñ yajxoondaacpøjcä ja'a Dioshøspíritu. Mänitä Jesús miänaañ:

—Teedy, miichäts jim Wiindsønhajp tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Chøjpy miich mjoot jaduhñ coo ja'a hajxy ca'a høxpøcypiä wyiinjuó'owät tijaty ja'a hajxy høxpøcypiä tøø mga'a yajwiinjuó'øy. Páadyhøch miich hoy nnänømy.

²² Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøøch nDeedy ja'a cuhdujt xquiøxy mo'oy. Cábøch pøn xñajuó'øy pønñhøch høøch, jagóoyyøch nDeedy jaduhñ xñajuó'øy. Y jagóoyyøch nDeedy nnajuøøbiä. Ñajuøøby hajxy je'ebä pønjátyhøch tøø nyajnähdiyy coo hajxy ñajuó'owät.

²³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød wyiinhee'ppejty ja'a hajxy nämajmetspä. Mänit hajxy hawiing ñämaayyä:

—Jootcujc hajxy jaduhñ mhídat je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a hijxtahñd may tøø nyajnähixø'øy. ²⁴ Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy møødä gobiernähajxy, nämay hajxy jia hixaañ tijaty mijts mhijxyp. Nämay hajxy jia mädoowaañ tijaty mijts mmädooby.

²⁵ Mänitä ley-yajnähixøøbiä tu'ug tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hoy miäyajtøy:

—Wiindsón, tiich ngudiünäp nébiøch øjxta'axiøø njugyhádät nebiä Dios jjugyhatiän.

Paadiä Jesús jaduhñ ñämaayyä, nä'ä mädia'agyhixáañäp hånajty je'e waamñb hånajty yhadsowa'añ. ²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a leyän. Neby jaduhñ mwiinjuó'øy.

²⁷ Mänitä ley-yajnähixøøbiä yhadsooyy:

—Jaduhñ jim myiñ maa ja'a leyän coo ja'a Dios mwiingudsähgø'owät hamuumdu'joot. Jaaná jaduhñ jim myiimbä coo hopiønä mdsógät mba'häyöwät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsøqiän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hoy jaduhñ tøø mhadsoy; coo jaduhñ mgudiünät, mänit jim mnócxät tsajpootyp.

²⁹ Pero yajcumayaambä ley-yajnähixøøbiä hånajty. Mänit miänáangumbä:

—Pøn jaduhñ mnänøømby cooçh hopiønä ndsógät nba'häyöwät.

³⁰ Mänitá Jesús yhadsoogumbä:

—Nhuuc yajmøødmädiá'agyhøch mädia'agy tu'ug, nej miičh jaduñ hoy mwiinjuø'owät. Jiibiä jäya'ay hánajty tu'ug yháda'agy Jericó. Jerusalén hánajty tøø chohnda'agy. Tu'haamhádaacpä ja'a mee'tspä piaaty. Cøjx jaduñ mié'e'tsäxä møødá wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypiän hajxy jaduñ ñähgüecy. ³¹ Mänit teedywiindsøn tu'ug ñajxy. Coo ja'a mähdiøjc jaduñ yhiyx, cab jaduñ tiänaaxiøjpy. Jiuhyohy jaduñ. ³² Jaduhñdsä tsajtøjcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduñ je'e jiuhyohbiä. ³³ Mänitá Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coo jaduñ yhiyx, mänitá hojiot miøødhajty. ³⁴ Mänitá mähdiøjc chooyøøyy aceitehaam møødá vinohaam. Mänit yhamägüjty withaam maa hánajty tøø jiotiän. Mänitá yhamdsoo jäyujcøxp yujtsehñ. Mänitá mähdiøjc hoy ñajtsømo'øyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhiyxä. ³⁵ Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudøjc plataxadø'øñ metsc miooyy. Mänit ñämaayy: “Tunä mayhajt, huuc cuendähat yøø mähdiøjc. Mäduhñtiä xädø'øñ mjaac yajtuñ, mänitøch jaduñ nmoodiägätsät cooch nwiimbjätgätsät.”

³⁶ Mänitá Jesús ja'a ley-yajnähiøøbiä miäyajtøøyy:

—Pøn maas hoyhána'c tøø piädsømy yø'ø nädägøøgpähajxy.

³⁷ Mänitá ley-yajnähiøøbiä yhadsooyy:

—Ja'a hána'c hojiot møødhjätbä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Nøcx, y jaduñ miičh hojiot mmøødhjäpät.

³⁸ Mänitá Jesúsahajxy tiu'ubøjcumbä. Mänit hajxy miejch wiingcajptooty. Mänitá Jesús yajtøjtägøøyyä ja'a to'oxiøjc tu'ug ja'a xøhajpä Marta. ³⁹ Jimä Marta piuhdo'oxy hánajty tu'ug ja'a xøhajpä María. Mänitá María ja'a Jesús wyiinhøxtaacy. Yhamädoowhidaamby hánajty je'e waambaty ja'a Jesús hánajty miädia'aga'añ. ⁴⁰ Pero wyi'i jioodhadøøtsäp ja'a Marta tiuung hánajty. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, nej miičh jaduñ mnijiäwø'øyii cooch nbuhdo'oxy ja'a tuung tøø xyajmänähgüegø'øy. Huuc näma'aw weenč xpiuhbety.

⁴¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Marta, Marta, madiu'lu miičh mwi'i tiajy mwi'i miay. ⁴² Tu'tu'uyyä jaduñ yhawiinmatsä. Hoyyä mbuhdo'oxy jaduñ quiudiuñ. Cabä Maria ja'a cuhdujt jaduñ pøn piøgäänäxä cooch nmädia'agy jaduñ xyhamädoowhjättät.

11

¹ Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hánajty pia'ya'axy. Coo pia'yaaxpäðøøyy, mänitá jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøn, højts Diospa'ya'ax yajnähiøøyyäc nebiä Juan ja'a jiamiøød yajnähiøøyyän.

² Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios hajxy hánajty mba'ya'axa'añ, jaduñ hajxy mmäná'anät:

Dios, miičh højts nDeedyhajpy. Jim mhity tsajpootyp.

Weenä jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'øy. Weenä mmäjaa myajcähxø'øgy.

Weenä mmädia'agy hajxy yaa xmiäböjcä hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jim xmiäböjcän tsajpootyp.

³ Møoyyäc højts ja'a cay jäda'axøø neby højts cu'uxiä ngáyät.

⁴ Højts ja'a pojpa cädieey mämée'xác neby højts jaduhñ nmämee'xiän pønjaty højts xñägädieeyøøby.

Cabä møjcu'ugong cuhdujt mmó'owät coo højts xjiøjcapxó'owät, coo højts ja'a haxøøgpä xyajnáhdjät.

⁵ Mänitä Jesús miánaangumbä:

—Tsøg hajxy jaduhñ mänáanäm coo mijts mmägu'ughajpä mmøødä tu'ug. Coo miich cuptsuhmdä nõcxy mnäma'ay: “Mägu'ughajpä, høøchä tsajcaagy tægøøg yajyuwáanác. ⁶ Ja'a nmägu'ughájøch tu'ug tøø miech. Jäguem chooñ. Cábøch tii nmøødä tiich jaduhñ nnä'ä mó'owäp.” ⁷ Wehndä mmägu'ughajpä jii by tøgooty xyhadsówät: “Ca'a xyhadsipy. Hagø'ø y ja'a tøjcän. Tøø højts ngøxy maaho'nä móødhøch nhuunghajxy. Cábøch nbädø'øgaannä coo ch miich jaduhñ tijaty nmó'owät.” ⁸ Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, hoy jaduhñ xjia mägu'ughaty, cab jaduhñ xñä'ä nábädø'øgáambät coo miich tijaty xmió'owät. Pero coo miich tehngajnä mwil'i ñé'emät, mänit jaduhñ piädø'ogät, mänit jaduhñ xmió'owät tijaty miich hánajty myajmaajjapy. ⁹ Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, coo mijts ja'a Dios tijaty mmäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ xñä'ägädä mó'owät. ¹⁰ Coo pønä Dios tijaty miäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ ñä'ägädä mó'owa'añii.

¹¹ 'Pø jim mhuunghajxy, coo tsajcaagy xmiäyujwá'anät, cabä tsa mmo'owa'añ; coo hacx xmiäyujwá'anät, cabä tshñdy mmo'owa'añ. ¹² O coo tseedi'udy xmiäyujwá'anät, cabä caa'pty mmo'owa'añ. ¹³ Hojiatypä ja'a mhuung hajxy jaduhñ mmooby, hoy hajxy mja ca'awiindøyyä. Mänaxiä ja'a mDeedyhajxy jim tsajpootypä xmió'owät ja'a yhEspíritu coo mijts jaduhñ mmäyujwá'anät.

¹⁴ Wiinghoocä Jesús ja'a møjcu'u hánajty yhøxquexy. Tøø jäya'ay hánajty tu'ug yaghuumyii. Coo ja'a mähdijc ñähwaatsnä, mänit quiapxø'nä. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. ¹⁵ Pero näje'e hajxy jaduhñ miánaañ:

—Yøø craa, ja'a møjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miøødhájtäp, paadiä møjcu'u yhøxquexy. Ja'a møjcu'ugong, ja'a møjcu'u wyiindsøn'hajxy je'e.

¹⁶ Näje'e hana'c ja'a Jesús hajxy hánajty ñäma'ay coo hijxtahnd ween yajcähxø'øgy, ja'a jim tsajpootypä. Wyiinmahñdyhixaambiä Jesús hajxy hánajty. ¹⁷ Pero ñajuøøbiä Jesús hánajty nebiaty hajxy hánajty wyl'i tiajy wyl'i miay. Mänit miánaañ:

—Homiädyyi cajptä, coo ja'a cu'ughajxy ñiyhawiingpäda'agøøjät, coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibø'owøøjät, cuhdägøyyäp ja'a chäna'ahajxy jaduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñduhmbä, coo Satanášhajxy ñimiädsibø'owøøjät, cuhdägøyyäp hajxy je'ebä. Mijts jaduhñ mänaamb coo ch tiyji ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy ja'a møjcu'ugongä miäjaagøxpä. ¹⁹ Pero coo häxøpy jaduhñ tiøyyä, maä mijts mjamiøød ja'a mäjaa hajxy yhuuc paatpä coo ja'a møjcu'u hajxy yhøxquexy. Cähxø'p jaduhñ coo mijts ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁰ Pero høøch, ja'a Diosmäjaagøxpøch ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy. Y cähxø'p jaduhñ coo miäwiingoonnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.

²¹ Tsøg jaduhñ mänáanäm, coo ja'a jäya'ay jaan ch møøp cwieendähädät ja'a yhamdsoo tøjc, coo pujxt coo wojpt hánajty miøødä, cabä mee'tspä jaduhñ tiägø'owät. ²² Pero coo jäya'ay maas ca'awiindøybä miädsät, cabä cudøjc jaduhñ miäjädä'agät. Pøjcäxäp ja'a piujxt ja'a wiojpt jaduhñ ja'a tiyji yajmäjäda'agaambiä. Møød jaduhñ piøjcäxäbät tijaty jii by miøød tøgooty. Y høøch, jaduhñ mäwiinäts høøch ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy.

²³ 'Pónhøch jaduħn xquia'a møødpädø'p, høøch nmädsip je'eduħn. Y pónhøch jaduħn xquia'a møødtuumb, je'e jaduħn yajma'p pønjätyhøch nmädia'agy xjia wi'li miäbøgäänäp.

²⁴ Mänitä Jesús miänäänġumbä:

—Tsøg jadähooc mädiäaccumbä. Coo ja'a møjcu'u piädsömät maa jäya'ay tu'ugän, mänit tiägø'øy poo'xtaacthøxtaabiä pactuum. Y coo jaduħn quia'a päadat, mänit miäna'añ cooc jim wyiimbida'añ maa tøø yhuuc pädsøømbän.

²⁵ Coo jim miejtstägätsät maa ja'a jäya'ayän, tøø ja'a jäya'ay hänajty wyiinmahñdymech nebiä tøjc wa'adspän. ²⁶ Mänitä møjcu'u ja'a jiamioød nøcxw wioy juxtujc ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nägøxiä tiägø'øy maa ja'a jäya'ayän tsänaabiä. Y maas haxøøg ja'a jäya'ay ñä'ägä jaty quejee hänajty.

²⁷ Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitä to'oxiøjc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootcujc miich mdaj mdsi'tsc jaduħn yhity je'eguiøxpä coo miich tøø xyajtsø'ogy tøø xyajyeegy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'eds maas jootcujc hijp, pønjätiä Diosmädia'agy cudiumb.

²⁹⁻³⁰ Tehngajnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänajty jiaanč tehñ ñämugø'øyii may. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miøødä, ja'a hajxy jäda'ahatypä. Ja'a hijxtahnd hajxy jia wi'li yhixaamby, ja'a hoy-yagjuøøñäbä. Pero cab hajxy jaduħn yaghixa'añii. Jagooyä hajxy jaduħn yhixa'añ cooçh høøch jaduħn njada'añ nebiä Jonás jecy jiajtian mänaa jim quiexyijän Ninivecajttooty. Dios jaduħn quejx. ³¹ Coo jaduħn yhabaadät coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty yajnähdija'añii, mänitä to'oxiøjc piädø'oga'añ, ja'a jecy hanéhmbä jim jäguemnaax ja'a jøømbojmänajpä. Je'e jaduħn mäna'anaamb coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agøøjät haxøøgtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tøø miämädoona'ay, je'eguiøxpä coo ja'a Salomón hänajty jiaanč tehñ quiuhwijjiä. Y cabä Salomón cuhdujt hänajty jiaty møødä nébiøch høøch jaduħn nmøødän. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsänäayyäbä Ninivecajttooty, jaduħn hajxy miäna'anaambä coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agøøjät haxøøgtuum. Coo ja'a Jonás ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Ninivecajttooty, mänitä jäya'ay ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás cuhdujt hänajty jiaty møødä nébiøch høøch nmøødän.

³³ Coo ja'a jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy jaduħn piäda'agy, nebiä jäya'ayhajxy jaduħn quiudøø'xøøjät ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä jøøn hajxy yu'uçh, ni cab hajxy quiuhjupy cajonghaam. ³⁴⁻³⁶ Cooçh mijs ja'a nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, hoy hajxy jaduħn mwädifät homiänaajä. Pero cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät, hagoonstuum hajxy jaduħn mhidät. Homiänäjøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät neby hajxy hagoonstuum mga'a cá'awät.

³⁷ Coo ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänitä Jesús wioonøcxä mägaabiä ja'a farisewäm. Coo jim miejch maa ja'a fariseo tøjcän, mänit yhäñaguiädaacy meexäwiinduum. ³⁸ Jaguiø'øbujy ja'a Jesús yhäñaguiädaacy. Caj quio'øbujy nebiä judiøshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Coo hajxy hänajty tiägø'øwa'añ caabiä, mänit hajxy hänajty quio'øbujy. Coo ja'a Jesús quia'a cø'øbujy, yagjuøøyy ja'a fariseo jaduħn. ³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts fariseodøjc, jaduñ hajxy mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän jim cu'ughagujc. Pero cabä mjoot cabä mjuøhñdyhajxy yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy mwi'i mieeč mwi'i pioty. ⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyä. Tøø ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xä. Tøø ja'a mjoothajxy xjia cunu'xäbä coo ja'a mjuøhñdyhajxy hoy cu mhijty. ⁴¹ Coo ja'a häyöbäya'ay hajxy mbuhbédät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

⁴² 'Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiøøbä hajxy mja nä'ä wi'i quiuyoxø'øy yø'øbi'c jøø'xychooy jiiby tsajtøgooty. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduñ myiñän coo hajxy hoy mwädítät, coo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiünät.

⁴³ 'Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ. Jiiby hajxy mja wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt hojiatypän jiiby tsajtøgooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy jaduñ coo ja'a cu'ug hajxy xi'ig xon xwyiingudsähgø'øwät jiiby halaplaaz.

⁴⁴ 'Mijts fariseodøjc, mijts ley-yajnähixøøbiädøjc, mhøhñdaacp hajxy jaduñ. Cab hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Y pønjaty ja'a mmädia'agyhajxy xpianøcxäp, tu'udägooby hajxy je'ebä, je'eguiøxpä coo hajxy quia'a najuø'øy coo mijts mguhdujt jaduñ yhaxøøgä.

⁴⁵ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a ley-yajnähixøøbiä tu'ug:

—Wiindsøn, coo jaduñ mmäna'añ, haxøøg højts jaduñ xñänøømbä.

⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts ley-yajnähixøøbiädøjc, jaanä haxøøg mijts mjadaambä mhabetaambä. Hanaxiä mijts ja'a tsipjatypä myajnähixø'øy. Ni pøn jaduñ quia'a jada'añ nej mijts myajnähixø'øyän. Y cab hajxy hamdsoo mgudiuna'añ neby hajxy myajnähixø'øyän ni weeñtiä.

⁴⁷⁻⁴⁸ 'Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Haxøøg mijts mguhdujt nebiä mhap ja'a mdeedyhajxy hijty chäna'ay yhäyoyän jegyhajty. Je'eds hajxy jaduñ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Y mijts ja'a tiøjc-huunghajxy myajcøjjäp maa hajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Myajcähxø'øpy hajxy jaduñ coo ja'a mhap ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmøødhity.

⁴⁹ 'Najuøøbiä Dios jaduñ. Je'e jaduñ mänaañ: “Nguexáambiøch nguguexyhajxy maa yø'ø häna'c-hajxiän. Näjé'ejøch nguguexyhajxy xyagho'ogaanä. Naje'e hajxy ñä'ä tsaachtuuna'añii.” ⁵⁰ Ja'a jäya'ayhajxy jada'ahatypä, pojpätuum cädieedium hajxy jaduñ miähmø'øwa'añ ja'a Dios quiuguexyøxpähajxy, ja'a hajxy tøøbä yagho'ogyijäbä nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyyä yaghó'cäbä mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁵¹ Møødä Abel yaghó'cäbä møødä Zacarias. Tsajtøghaguuy ja'a Zacarias yagho'cä jim mädyyyä maa ja'a altarän. Tøyhajt jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy jada'ahatypä miähmø'øwa'añ pojpätuum cädieedium.

⁵² 'Mijts ley-yajnähixøøbiädøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä mo'owa'añ. Cabä tøyhajt hajxy hamdsoo mnä'ä tsoy. Mijts ja'a cu'ug mwi'i quiapxhiimby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ quia'a päädät.

⁵³ Mänitä Jesús jiaanč tehñ miäjootma'tä ja'a fariseodøjc møødä ley-yajnähixøøbiädøjc. Mänit hajxy tiägøøyyä mäyajtøøbä madiu'u. ⁵⁴ Jia wiinmahñdyhixaañ ja'a Jesús hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ cu yajnähdsoømy.

12

1 Mänitá jäya'ayhajxy yhamugøøyy milhaam høxtá niñø'tsmujcá hajxy jaduhñ. Mänitá Jesús ja'a jiamiøød hawiing ñämaayy:

—Cabá fariseos miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Nämay häna'c jaduhñ tiu'udägooy coo ja'a fariseos miädia'agy hajxy miäbøjcä. Hiç, høhñdaacp ja'a fariseoshajxy jaduhñ. Yajñajuø'øwaamb jaduhñ tsipcøxp coo hajxy jaduhñ yhøhñda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiudiuñ. 2 Hiç, cab jaduhñ tii ñä'ägädä mähmø'øwa'añ jañägapxy. Haagä cähxø'øgaamb jaduhñ cøxiä. 3 Jaanä jaduhñduhmä ja'a mi-tjscøxpä, waambaty hajxy tøø mmäna'añ hamee'ch, yajmädowaamb jaduhñ cu'ughagujc.

4 'Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mdsähgø'øwät pøn ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduhñ nej xjiaac túnät. 5 Pero ja'a Dios hajxy jaduhñ mdsähgø'øwäp. Je'edsä cuhdujt møød coo ja'a mjugyhajthajxy xya-cuhdägøoyyät, y coo hajxy xpiädá'agät haxøøgtuum.

6 'Høxtahmäsä muuxyhuunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jiahmiejchpä Dios je'e. 7 Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduhñ mga'a tsähgø'øwät. Xjiaanç tehñ chojp mijts ja'a Dios høxtá xmiøoby hajxy tijaty hajxy myajmaaiajapy.

8 'Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, høøçh ja'a Diosquexypä, pønñøch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'eçh jaduhñ ngapxpaattägatsaamb by jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. 9 Pero pønñøch jaduhñ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'eçh jaduhñ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

10 'Pønñøch haxøøg xñänøømb, mee'xáanäp je'e. Pero coo ja'a Dioshespíritu hajxy haxøøg ñänómät, cab hajxy jaduhñ miée'xänät.

11 'Coo mijts häna'c mädsibø'øbä xyajnócxät tsajtøgooty o jim maa ja'a hagu-jtøjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiá'agät, 12 je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy xñajtsapxøoyyät waambaty hajxy jaduhñ mhadsówät.

13 Mänitá Jesús ñämaayyá tu'jäya'ay maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsón, nämäayyägøch nbuhya'ay cooçhä nnädeedyñaax xpiuhmó'owät.

14 Mänitá Jesús miänaañ:

—Pønñøch tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh mijts nhané'emät.

15 Mänitá Jesús miänáangombä:

—Mnigwieendähadøøjap hajxy coo hajxy tii mga'a hadsógät. Cab hajxy nøcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä mga'a møødä.

16 Mänit miänáangombä:

—Tsøg hajxy mänáanäm, jii jäya'ay hijty tu'ug jaanç tehñ miäyøø. Mänitá ñøø miooc may yajpädø'cy. 17 Mänit tiägøøyy tajpä maabiä:

“Nébiøch nnøø nmooc ndúnät. Maach jaduhñ nnä'a pädá'agät.” 18 Mänit miänáangombä: “Tøøçh nnajuø'øy maaçh nbädá'agät. Nyajmä'adäbøch yøø ndsehç. Maas crúundøch ngójät. Jíibyhøch nnøø nmooc ngøxy pädá'agät, mädühñtiøch nmøødä. 19 Cábøch jaduhñ tii ndánjät nmóaañät. Jootcujc-høch jaduhñ ndsánáañät nhäyoonät majiomøjt. Poo'xáambøch, cayáambøch hu'ugáambøch, xoonäda'agáambøch.” 20 Mänitá Dios ja'a craa ñämaayy: “Miiçh, cab jaduhñ mnä'ägä mäbøcy. Jäda'a coods mho'oga'añ. Yøøduhñ tøø mwi'i piädá'aguiäbä, pøn jaduhñ mämähmø'øwaamb.” 21 Jaduhñdsä

mäyöøjäya'ayhajxy jiaty yhabety pønjaty maxiädø'õñ jaduhñ tehñgajnä yajmujp yhamdsoogøxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyoob hajxy jaduhñ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjyghadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby. ²³ Cab hajxy nõcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä wiinä mga'a møødä. ²⁴ Høxtahmds yø'ø muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiajy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii yajpädø'øgy; cabä tsehñ hajxy miøødä. Ja'a Dios jaduhñ yagjøø'xp. Y mijts, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁵ Hoy hajxy mäduhñtiä mja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyajyeegøøjät ni weeñtiä. ²⁶ Pø cab hajxy hoy hamdsoo mniyajyeega'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷ Høxtahmds yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyiidyhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nä'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hänajty jia møødä. ²⁸ Hoyyä Dios yø'ø pøjy yajxon jia cunuu'xy, cab jecy. Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijts jaduhñ mga'a ja mabøcy. ²⁹ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tii hajxy mgayaamby mhu'ugaamby. ³⁰ Ja'a hajxy jaduhñ ca'a mabøjpä, je'eds hajxy wyi'i tiajpy wyi'i miaaby. Pero mijts, ñajuøøbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myajmaajiajpy. ³¹ Tai may hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät, mänitä Dios cøxiä xmió'owät.

³² Mägu'ughajpädøjc, ca'a hajxy mdsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ mja nä'ä weeñtiä. Chojpä mDeedy jioot jaduhñ coo mijts xyhuunghädät. ³³ Mdøogäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmøødä; mänitä häyoobäya'ay hajxy mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijts hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduhñ pøn jim tii xpiðjät. ³⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuuumdu'joot mgudiünät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Coo ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mbøcjuø'owät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamiøødhajxy nähix hahixø'ø yhidät coo hänajty quiädaactägatsa'añ jadähooç. Mänit miänaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhidät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyiindsøn hajxy wyiimbidät mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyijjän. Jøønmøød hajxy jaduhñ yhahixy. Coo ja'a wyiindsøn hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷⁻³⁸ Pø jujyñä ja'a mioonsähajxy hänajty, hoy ja tsuhmdä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsøn jaduhñ. Tøyhajt jaduhñ. Høxtä yajcayøøjöp hajxy ja'a yhamdsoo wiindsøn. ³⁹ Y jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a cudøjc jaduhñ ñajuø'owät mäduhñajtä ja'a mee'tspä miédsät, cab jaduhñ ñä'ägä maahó'ogät nebiä mee'tspä jaduhñ quia'a tøjtagø'owät. ⁴⁰ Jaduhñ mijts nähix hahixø'ø mhijpät. Cab hajxy mnä'ägä najuø'owät mänäajøch ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹ Mänitä Pedro yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich hädaa myajmøødmäiaacpy, højtsyähajtiä tögä nägøxiä.

⁴² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ cuduumb nebiatiä wyiindsøn yhane'emian, je'eds jaduhñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Coo ja'a wyiindsøn maa ñøcxy, je'eduhñ mähmøøby coo jaduhñ yajcáyät pøn jii by hijp tøgooty. ⁴³ Pø cuduumbä copc-hajpä hänajty hoy, coo ja'a wyiindsøn wyiimbijtagätsät, cumayaañp jaduhñ ja'a wyiindsøn. ⁴⁴ Mänitä wyiindsøn yajnähdija'añii coo

jaduhñ quiopc-hádát máduhñtiä ja'a wyiindsón miøødä cøxiä. ⁴⁵ Pero coo ja'a copc-hajpä miáná'anát coo ja'a wyiindsón quia'a tsoj medsa'añ, coo ja'a miámoonsä yhäyoowhixät, coo tiägó'øwät huucpä caabiä, coo miu'ugóøjät, ⁴⁶ mäniä wyiindsón miejstägatsa'añ jaguiapxy, mäniä jaduhñ jiaanč tehñ chaačhtiuna'añii neby hajxy chaačhtiunñijän ja'a hajxy ca'a mabøjpa.

⁴⁷ Mädyii moonsä jaduhñ ca'a mädia'agymiäbøjp, hoy jia najuø'øy nebiaty ja'a wyiindsón yhane'emyii, jiaanč tehñ chaačhtiunáanäp je'e. ⁴⁸ Pero mädyii moonsä ca'a mädia'agymiäbøjp je'eguiøxpä coo quia'a najuø'øy, cab jaduhñ jiaty tsaáčhtiuna'añii. Pøñ madiuung jaduhñ yajcø'ødägóøyyäp, tsipcøxp jaduhñ quiudiúnät nebiaty yhane'emyii.

⁴⁹ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hádaa yaabä naaxwiin nebiä tsip jaduhñ piädó'øgät. Weenä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'oyii. ⁵⁰ Mobadájpoč nho'oga'añ. Jiaanč tehñ chójpiøch njoot coo paquiä yhabáadät. ⁵¹⁻⁵² Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hádaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owóøjät. Cabä jäya'ayhajxy jootcuç ñä'ägä hidaannä. Nimiädsibø'owáanäp hajxy tu'ugtøgooty. Nädägøøgpána'C-hajxy yajmuga'añ ja'a nämetspäya'ay. ⁵³ Miøødnimiädsibø'owáanäp ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy. Miø'ødhoc jixie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

⁵⁴ Mäniä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy:

—Coo ja'a joc piädó'øgy maa ja'a xøø quiuhnaxiän, hijxtahñd je'e coo tiu'uwa'añ. ⁵⁵ Y coo jioømbojy, hijxtahñd jaduhñ coo han yhida'añ. Y mnajuøøby hajxy jaduhñbä. ⁵⁶ Tøyhajt jaduhñ, mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab hajxy mnajuø'øy tijaty jadáannäp habetáannäp. Hix, hamdsoo ja'a mjoothajxy quia'a tsoçy coo hajxy jaduhñ mnajuø'owät.

⁵⁷ Tii hoguiuhdujt hajxy hamdsoo coo mga'a jada'añ. ⁵⁸ Coo pøñ hánajty tøø xñäxø'owø'øy, coo hánajty xyajnxøçxy haguç, tu'haamnøçxpä myajtodiägó'owät. Pø caj, xchúmäp hajxy jaduhñ. ⁵⁹ Y cab jaduhñ mdsoj pädsómät høxtä coonä mnuu'xy myajnáhwá'adsät pedyii. Jaduhñ mäwíinäts Dios hajxy xyajcumädöwät.

13

¹ Mäniätiä ja'a Jesús yhawáanäxä coo ja'a Pilato ja'a Galileabäya'ay hánajty näje'e tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy. Animalyøjxpä Galileabäya'ayhajxy hánajty. Jaduhñ hajxy hánajty quiuhdujthaty. ² Mäniä Jesús miänaañ:

—Nej, mmänaamb hajxy jaduhñä, paady yøø häna'C-hajxy yagho'cä je'eguiøxpä coo maas may ja'a pojpä cádieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a miägunaaxhajxiä. ³ Høøch jaduhñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixó'owät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁴ Y yøø häna'C-hajxy nämajmoxtägøøgpä tøø yho'oguiäbä jim Siloé mänaa ja'a møj torre tøø ñähgahbetiän, nej, mmänaamb mijts jaduhñä coo maas may pojpä cádieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a jiamioødhajxy jim tsánaabiä Jerusalén. ⁵ Høøch jaduhñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixó'owät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁶ Mäniä Jesús miänaangombä:

—Tsoc mädiáacäm, jii jäya'ay piids hijty tu'copc miøødä maa ja'a ñaaxän. Mäniä hoy jia hixø'øy pø tøø tiøømbety. Cahnä hánajty tiøømbetyñä. ⁷ Mäniä mioonsä ñämaayy: “Huug hix yøø piids, tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä tøømbetyñä. Púxäts, xiøøbä jim ñä'a naaxnáhdána'ay.” ⁸ Mäniä mioonsä miänaañ: “Wiindsón, ween jiaac täna'ay

tu'jomøjt. Nhuuc nä'ä juhdajtú'udyhøch. Nhuuc tsooyó'øyhøch abonohaam.
⁹ Wehdä jaduħñ ñä'ä tømbedät. Pø caj, mänitøch nbúxät."

¹⁰ Wiinghoocä Jesús hänäjty jiihy yajwiingapxø'øy tsajtøgooty.
 Poo'xxiøøjooty hänäjty je'e. ¹¹ Jiibiä tadjäya'ay hänäjty tu'ug.

Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am hänäjty tøm miähäyoy. Jøney ja'a mähdiøjc
 hänäjty tøm yagjadyii ja'a møjcü'ujäm; ni cab hänäjty hoy ñä'ägä tøwa'añ.
¹² Coo ja'a Jesús ja'a tadjäya'ay yhiixy, mänit miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Pi'maam, tøm ja'a mba'am jaduħñ xñähwa'a'ch.

¹³ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mänitiä ja'a mähdiøjc tiøøyy.
 Mänit miänaañ coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. ¹⁴ Mänitä tsajtøjwiindsøn
 jiootma'ty je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a pa'am yajnaixy ja'a poo'xxiøøjooty.
 Mänitä cu'ug ñämaayy:

—Tädujxøø ja'a Dios tøm quiunuu'xy coo hajxy ndúunämät. Mänitä mba'am
 hajxy min myajniñähwa'a'chii. Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjät ja'a
 poo'xxiøøjooty.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mhøhndaacp mijts jaduħñ. Nej, caj mijts mweey mburro hajxy mya-
 jnøøhu'uy ja'a poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy mja capxy mja hane'emy,
 cab hajxy hamdoo hoy mgudiun. ¹⁶ Y hädaa tadjäya'ay, Abraham yhap
 yhoc hädaaduħñ. Majmocxtägøøgjomøjt hijty tøm yaghidyii pa'ammøød ja'a
 møjcü'ujäm. Nej, cáboch ja'a cuħdujt hijty nmøødä cooçh poo'xxiøøjooty tøm
 nyajñähwa'a'chä.

¹⁷ Mänitä Jesús miädsiphajxy chähdiuun. Pero ja'a cu'ug, jaanč tehñ
 xioondaac hajxy jaduħñ je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä
 hänäjty tøm yajcähxø'øgy.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch nya-
 jmäbaada'añ ¹⁹ nebiä habi'c mostazapajcän. Coo jäya'ay jaduħñ ñi'libät maa
 ja'a ñaaxän, cøxp jaduħñ yéegät. Høxtä pe'eñhädiünäp ja'a muuxyhajxy
 yhaa'xcøxp.

²⁰ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch nya-
 jmäbaada'añ ²¹ nebiä to'oxiøjc tsajcaagychooy hajxy yajtuñän coo tsajcaagy
 hajxy yhädiuun. Tägøøgquipxøhñdy ja'a harina hajxy yajmäbädaagø'øy ja'a
 tsajcaagychooy. Mänit jaduħñ hoy piädø'øgy.

²² Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Jerusalén hänäjty ñøcxa'añ. Tu'haamnøcpä
 ja'a Jesús hänäjty yajñähixø'øy maa ja'a cajpthuugän. ²³ Mänitä Jesús
 miäyajtøøwä:

—Nej, näweeñtiä hajxy ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä cädieeyhajxiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

²⁴ —Tsiipcøxpä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät nebiä cuħdujt hajxy
 hoy mmøødhädät neby hajxy jim mdägø'øwät tsajpootyp. Nämäy hajxy
 jia wi'i tiägø'øwa'añ, pero cab hajxy hänäjty yajtägø'øwa'añii coo cuħdujt
 hajxy hänäjty quia'a møødä. ²⁵ Coo ja'a Dios ja'a tøjc hänäjty tøm yhagøøñä,
 mänitä tøghagø'øw hajxy hänäjty jia wi'i quiojxnoga'añ, pønjaty tøba'am
 hänäjty tøm miähmø'øy. Mänit hajxy hänäjty jia wi'i miäna'ana'añ: "Dios,
 yaghawa'ads yø'ø tøjc." Mänitä Dios yhadsowa'añ: "Cáboch mijts nhixiä."

²⁶ Mänit hajxy hänäjty miäna'anáangombä: "Pero tøøds miich nmøødcay
 nmøødhu'ugy; tøøds miich mmädia'agy xyajñähixø'øy mänaa jim mhitiän

maa hõjts ngajptän.” ²⁷ Mänitä Dios hänajty yhadsowáangombä: “Tõõ hajxy nnäma'ay coo hajxy nga'a hixiä. Wiimbit hajxy. Caj mijts mguhdujt ñä'ägä hoyyä.” ²⁸ Mänitä Abraham hajxy hänajty jim mhixa'añ tsajpootyp jim Dioswiinduum mөөdä Isaac mөөdä Jacob mөөdä Diosquexyhajxy nägõxiä. Mänit hajxy mjõ'owa'añ mxuudsa'añ coo ja'a Dios hajxy tөө xquia'a y-jtägõ'y. ²⁹ Nõcxambä jäya'ayhajxy miägaya'añ Dioswiinduum ja'a hajxy wiinduhmyhagajpt-tsohmä. ³⁰ Jaaya'ayhajxy jäda'ahaty péjxäbä, näje'e mõjtuung hajxy piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jäda'ahaty mõjtuungmөөdpä, näje'e tiuunghajxy piögáanäxä.

³¹ Mänitxөөbä ja'a fariseoshajxy näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús hajxy ñämaay:

—Mdsóonäp yaa coo ja'a Herodes xjia wi'i yajyagho'oga'añii.

³² Mänitä Jesús yhadsooy:

—Ca'awiindõyyä Herodes jaduñ. Nõcx hajxy näma'aw cooçh mejtsxөө tægõgxөө njaac tuna'añ. Njaac hõqxquexáambiõch ja'a mõjcu'uhajxy. Njaac yajmõcpõgáambiõch ja'a pa'amjäya'ayhajxy. Mänitõch nduumbädõ'owa'añ.

³³ Jexioo, mejtsxөө tægõgxõjõch njaac tu'uyo'oya'añ. Mänitõch jim nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduñ yhawiinmatsä coo ja'a Diosquexy wiingtuum yhó'ogät.

³⁴ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Ja'a häna'c-hajxy jim tsänaabiä Jerusalén, tөө ja'a Diosquexy hajxy may quiuhga'açh. Tөөçh mayhooc nja wi'i ñäma'ay coo ja'a yhaxõõgcuhtajt hajxy ñajtshixõ'owät; pero cab hajxy ñä'a najtshixõ'owa'añ. ³⁵ Cooçh jim ngóodät Jerusalén, páquiõch jim nhida'añ. Mänitõch mijts jim nnähgue'egáangombä. Cábõch hajxy xyhixaannä hõxtä coónõch hänajty ngádaactägatsa'añ. Mänit hajxy hänajty mmäna'ana'añ: “Jaançh tehñ mõj jaançh tehñ jiaançh ja'a Dios tөө quiéxiäbä.”

14

¹ Wiinghoocä Jesús ñõcxy mägaabiä maa ja'a fariseowiindsõnä tiõjcän. Poo'xxiõõjooty hänajty je'e. Jiibiä Jesús hänajty miähijxna'aylijäm tõgooty ja'a fariseoshajxy. ² Jiibiä mähdiõjc hänajty tu'ug qui'ixypa'ammõd. Jesúswiinduum hänajty tiäna'ay. ³ Mänitä Jesús miäyajtõoy ja'a ley-yajñähixõõbiähajxy mөөdä fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhtajt jaduñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmõcpõgät poo'xxiõõjootiä.

⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'a hadsooy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoõñ, yajmõcpõjcy. Mänit ñämaay coo wyiimbädät. ⁵ Mänitä fariseoshajxy ñämáayägombä:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awõ'owät nõõjutjooty, nej, cab hajxy mäniitiä myajpádsõmädä, hoy hänajty jia poo'xxiõõjootiä.

⁶ Cab hajxy waamb ñä'ägä hadsooy.

⁷ Mänitä Jesús yhiyx coo ja'a woybä wichpä hoyhãnaabiejt hajxy jia wi'i yhõxta'ay. Mänit miänaañ:

⁸ —Coo ja'a põc ja'a hu'ug hänajty mänaa jiadyii, coo mijts myajwõwät, cabä hoyhãnaabiejt hajxy myaghãna'awõ'owät. Hix, coo häna'c maas cuhtajtmөөdpä jiaac médsät, ⁹ mäniitiä cudõjc xñämä'awät: “Pädõ'õg, mo'ow yõ'õ hänaabiejt yõ'õ häna'c tөө jiaac méchäbä.” Xyajtsähdiünäp jaduñ. Mänit nõcxy mhãna'ay maa ja'a hänaabiejt ca'a hojiatypän. ¹⁰ Pero jayõjp

mhøxtá'awät ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypä. Mänitä cudøjc xñámá'awät: "Mägu'ughajpä, yaa naꝥ maa hädaa häñaabiejt hojiatypän." Xquiumáyap ja'a jäya'ayhajxy ja'a hajxy jim häñaabiä. ¹¹ Pøn ja wi'i yajcumayaamb, yajpex-aamb je'eduhñ. Pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduhñ møjtägø'owaamb.

¹² Mänitä Jesús ja'a fariseowiindsøn ñämaayy, ja'a hänäjty tøø miäwóyyäbä: —Coo ja'a tsuunaꝥ hänäjty mänaa myagjada'añii, cabä mmägu'ughajpähajxy mwówät, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy, ni ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc-hajxy ja'a mäyøøbä. Xwioodägátsap hajxy je'e ja'a miich hänäjty tøø mwóyyäbä. ¹³ Pero je'eds mwówäp ja'a häyøøbä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä. ¹⁴ Hoy miich jaduhñ xquia'a ja woodägátsät, jootcujc mhídät jadähooc je'eguiøxpä coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mänaa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jiuypiojtägatsa'añän, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø quiudiúñäbä.

¹⁵ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug yhäña'ay meexäwiinduum. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Jootcujc je'e, pøn mägayaamb Dioswiinduum.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tsøc mädiáacäm. Jaduhñä jäya'ay tsuunaꝥ tu'ug yagjajtä. Mänitä jäya'ay may yajwoowä. ¹⁷ Coo hänäjty tøø yhabaady, mänitä mioonsä ñämaayy: "Nøcx ja'a woybä wichpähajxy nämä'aw coo hajxy yhadø'ødsät, coo ja'a cay tøø yhabaatnä." ¹⁸ Pero mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy cooc hajxy quia'a näbaadø'wáañäxä. Tu'jäya'ay miänaañ: "Tøøchä naꝥ njuy; nøcxáambøch chamñ nhixa'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'waañä." ¹⁹ Mänit wiingpä miänaañgombä: "Tøøchä waj njuy mägoøxmancuerno. Je'e'ch nøcxy nya-jtuunghabøga'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'waañä." ²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mänaañgombä: "Naambøcyhøch høøch; páadyhøch nga'a nøcxa'añ mägaabiä." ²¹ Coo ja'a moonsä wyiimbijtagajch, mänit je'e cøjx ñägäpxy waambaty hajxy yhadsooyy. Mänitä wyiindsøn jiaanç tehñ jiootma'ty. Mänitä mioonsä ñämäguioombä: "Nøcx jim päyø'øguiä maa ja'a møjtu'ujän. Pønjaty jim mbaatyp, ja'a häyøøbä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä, je'e jaduhñ mwoomínäp." ²² Coo ja'a moonsä jadähooc wyiimbijtagajch, mänit miänaañ: "Wiindsøn, Tøøch ngudiuñ nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Pero xiinä hawa'adspä." ²³ Mänitä wyiindsøn yhadsooyy: "Nøcx jim maa ja'a xu'udstu'ujän, maa ja'a padu'ujän; pønjaty jim najxp, mnámá'awäp hadsip coo hajxy myínät, nébiøch ndøjc jaduhñ yhúdsät. ²⁴ Pero pønjátyhøch tøø nja yajwoyii, cab hajxy min quiaya'añ maaçh ndsuunaꝥ nyagjadiijän."

²⁵ Nämäyä jäya'ay ja'a Jesús hänäjty pianøcxy. Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänit miänaañ:

²⁶⁻²⁷ —Pønjátyhøch xpianøcxaamb, wéenhøch xmiaas tsocy quejee ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, møødä yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungä tio'oxy chocy. Pø caj, cábøch hoy xpianøcxät. Pøn ja'a jiuğyhajt ca'a nähdujp, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät. ²⁸ Coo pønä tøjc hänäjty quioja'añ, jayøjpä xiädø'øñ miächoy pø pedääñap jaduhñ. ²⁹ Pø caj, mänit jaduhñ ñäxi'igøøjät coo hänäjty quia'a maya'añ. ³⁰ Jaduhñ hajxy miän'anät: "Xiøøbä yø'ø craa ñä'a yajtsohndaacy; maa jaduhñ ñä'a yajmaayy." ³¹ Coo ja'a reyhajxy hänäjty ñimiädsibø'owa'añii, jayøjp hajxy yhahixø'øy pø mäjäda'agaamb coo nämajcmil soldado jia møødä, coo ja'a miädsip ja'a soldado nähii'xmil miøødä. ³² Pø

caj, jäguemiä ja'a quiuguexy quiéxät weenä miädsip jaduñ miee'xy. ³³ Jaanä jaduñ mijtspä, coo hajxy cõxiä wiinä mga'a najtshixó'owät ja'a hõöchcõxpä, cábõch hajxy hoy xpianócxät.

³⁴ Tuungpaatpä caan hit. Pero coo jió'owät, cab jaduñ mänaa yhojó'õñät.

³⁵ Cab jaduñ tiuungpaadaañä. Nä'ä tägooby jaduñ. Põ mwiinjũõby hajxy, wéenhõch hádaa nmädia'agy xmiäbõjcä.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a yajnähjuudiutpähajxy nämay mõödä cubojpä cugädieeybähajxy. Miädoawaambiä miädia'agy hajxy hänäjty. ² Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy tiägõõyy mädiaacpä mõödä ley-yajnähixõõbiähajxy:

—Cab jaduñ yhooyä coo yõ'õ craa ja'a cubojpä ja'a cugädieeybä miägu'ughädät, coo miõõdcáyät.

³ Mänitä Jesús tiägõõyy mädiaacpä:

⁴ —Tsõc mänáañäm, põñ meeg hänäjty mõöd mägo'x, coo tu'ug tiägõyyät, nej, cabäda'a nägõ'õ nädecypä mhõxtá'awädä. ⁵ Y coo mbáadät, mänit mxoondá'agät. Mänitä meeg mdseñõ'õgät. Mänit mdseññõcxät maa ja'a mdõjcän. ⁶ Coo jim mmédsät, mänit mmäjäõõn mmädõjc mwoomúgät mõödä mmägu'ughajpähajxy. Mänit mmäná'anät: “Tsõg hajxy xoondáacäm; tõõchä meeg nbaady ja'a hijty tõõ tiägõyyäbä.” ⁷ Tõyhajt, jaanä jaduñ hajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxõõgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät. Ja'a jaac nämádaaxc-hii'x-cumajmocxmádaaxc jáya'ayhajxy, ja'a hijty tõõ quia'a tu'udägõyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonnda'aga'añii.

⁸ “Tsõg jaac mänáañäm, mädyi to'oxiõjc xädõ'õñ majc mõöd, coo tu'ug tiägõyyät, mänitä jõõn quiudõõ'xõ'õy. Mänit tiägõ'õy tõjpeetpä hodia'agyhaamby, cham jaduñ yhõxta'ay. ⁹ Coo ja'a xädõ'õñ piaady, mänitä miäjõõn miädõjc wioomucy mõödä miägu'ughajpähajxy. Mänit miäna'añ: “Tsõg hajxy xoondáacäm; tõõchä xädõ'õñ nbaady ja'a hijty tõõ tiägõyyäbä.”

¹⁰ Tõyhajt jaduñ, jaanä jaduñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxõõgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät.

¹¹ Mänitä Jesús jadähoc miänaañgombä:

—Tsõc mädiäacäm, jaduñä jäya'ay hänäjty tu'ug, metsc yhuung. ¹² Mänitä muutspä ñämaay ja'a tieedy: “Teedy, hõõchä xädõ'õñ móoyäc mäduññtiõch hijty tõõ xyajñähijty.” Mänitä yhuunghajxy miooy ja'a xädõ'õñ. ¹³ Cujaboom cumaaxcä craa muutspä tiu'ubõjnä. Cõjxä xiädõ'õñ miädu'ubõcy. Mänit ñõcxy jäguemnaax. Mänitä xiädõ'õñ cõjx ñähaduñ ñähanaäma'awõ'õy. Haxõõg hänäjty wiädity. ¹⁴ Coo ja'a xiädõ'õñ hänäjty tõõ quiojxnä, mänitä yuu miejch maa ja'a craa hänäjtiän. Mänitä yuu hoyoy piáatänä. ¹⁵ Mänitä tuung hoy piaady mähädsõmyagjõõ'x. ¹⁶ Jia wi'i jioõ'xaamby hänäjty ja'a hädsõm hänäjty jioõ'xypä, pero cab hänäjty tii ñä'ägä mo'oyii. ¹⁷ Mänit wyiinmahñdymejch: “Jim maach ndeedy tiõjcän, jaanç tehñ quiu'uxiä ja'a moonsähajxy jim quaiy yhu'ugy. Y hõõch, cooch yaa nmähmó'owät, yuuhõ'ogäbõch háyaa. ¹⁸ Nnä'ägä nõcxyhõch jim maach ndeedy tiõjcän. Jádúñhõch nnäma'awa'añ: Teedy, tõõch ngädieey ja'a Discõõxpä mõödä miichcõxpä. ¹⁹ Cábõch miich hawiinmats xyhuunghájñät. Hóyhõch miich xñä'ä wá'anät moonsä.” ²⁰ Mänitä craa wyiimbijty, ñõcxtägajch maa ja'a tieedy tiõjcän.

'Mõjnä hänajty quia'a mech, mänitā tieedy jiojcuheebõõyyä. Mänitā tieedy jioot xiuu'tspõjcy jadāhooc. Mänit päyõ'õguiä hoy jiojcubaadõ'õy. Mänit ñähmäneeñ quiuhmäneeñ. Mänit chu'xy. ²¹ Mänitā yhuung miānaañ: "Teedy, tõõch ngādieey ja'a Dioscõxpä mõõdä miichcõxpä. Cábõch miich hawiinmats xyhuunghājñät." ²² Mänitā tieedy ja'a moonsä tu'ug ñāmaay: "Tsõgām, nõcx ja'a howyit yajpādsõm. Yajniguiubõgõõ. Pādaacä cõ'õjādsõhñdy tu'ug mõõdä xäguiõ'õg. ²³ Nõcxä wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'xpä. Tsõgä xõõ hajxy yagjājñät. Tsõg hajxy caayy tsõg hajxy hüucām. ²⁴ Jadúhñhõch hädaa nhuung hijty nebiä ho'ogypñän nebiä tägoybän. Pero tõõch jadāhooc xyhajuõ'õy. Y chaach tõõ xñāmech." Mänitā xõõdsuu hajxy yagjājñät.

²⁵ Ja'a craa mõjpä, jim hänajty je'e camjooty. Mänit wyiimbijty. Coõ hänajty miedsaannä maa tõjcän, mänit miädooy coõ hajxy wyi'i xiu'uxy, coõ hajxy wyi'i yehch wyi'i piuty. ²⁶ Mänitā moonsä tu'ug miõjyaaxy. Mänit miäyajtõõy: "Tii jaduñ jājñät." ²⁷ Mänit ñāmaayä: "Tõõ ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiä mdeedy ja'a wajhuung ni'xpä tõõ yajyagho'õgyii." ²⁸ Mänitā craa mõjpä jiootma'ty. Cab hänajty tiõjtägõ'õwa'ñ. Mänitā tieedy tiõjpādsõõmy. Mänit hoy miānuu'xta'agyii coõ tiägõ'õwät. ²⁹ Mänitā craa ja'a tieedy ñāmaay: "Tõõch miich majiomõjt nja mõõdtuñ. Homiänāajõch miich mmädia'agy tõõ nmäbõjcam. Pero cábõch miich mänaa tii tõõ xñä'ägä mo'oy, nébiõchä xõõ jaduñ nyagjadõõjät mõõdhõch nmägu'ughajpādõjç-hajxy. ³⁰ Pero xidsä mhuung tõõ miech. Tõõ miich mxädõ'õñ xñä'ä yaghäyõ'cä maa ja'a cuhñindo'oxiõjcän. Y yõ'õ craagõxpä miichä wajhuung ni'xpä tõõ myajyagho'õgyii." ³¹ Mänitā tieedy miānaañ: "Huung, homiänāajõch miich tõõ xmiõõdhity. Y haagä miich mje'e jaduñ mädúhñtiõch jii nmõõdä. ³² Pero hawiinmats jaduñ coõ ja'a xõõ nyagjājñät, coõ nxõõndäcämät, je'leguiõxpä coõ yõ'õ mhuch tõõ miech. Jaduñ hijty nebiä ho'ogypñän nebiä tägoybän. Pero tõõds jadāhooc xyhajuõ'õyyäm."

16

¹ Mänitā Jesús ja'a jiamiõõd ñāmaay:

—Jaduñdsä mäyõõjāya'ay hänajty tu'ug. Mänit hoy yhawáañäxä coõ ja'a xiädõ'õñ hänajty yajtúunäxä ja'a mioonsä. ² Mänitā mioonsä miõjyaaxy: "Nej, tõyhajt jaduñ coõch miich ja'a nxädõ'õñ xwyi'i yajtúunājä. Hoorä, hõõch mõoyäc mädúhñtiõch miich hijty tõõ nyajcõ'õdägõ'õy. Cábõch miich nmoonsähadaannä." ³ Mänitā craa tiägõõy tajpä maabiä: "Nébiõch jaduñ nnä'ä jatcõ'õwät. Xpiõgáañbõch ja'a nduung jaduñ. Cábõch mõcmäjaa nmõõdä coõch nyu'uw coõch nbúxät. Tsähdiñäbõch jaduñ coõch ndägõ'õwät xädõ'õñyujwaambä. ⁴ Tõõch nnajuõ'õy nébiõch njatcõ'õwät, nébiõchä jāya'ayhajxy xtiõjmó'owät, coõch nduung hänajty tõõ xpiõjçä." ⁵ Mänit tu'ugjaty tu'ugjaty miõjyaaxy põnjaty ja'a wyiindsõñ hänajty mänuu'xyhajp. Mänitā tu'jāya'ay jayõbjat miäyajtõõy: "Mädúhñtiõch yõ'õ nwiindsõñ xmiānuu'xiä." ⁶ Mänit yhadsooy: "Mägo'xlatä acéitõch nmānuu'xiä." Mänitā craa miānaañ: "Hädaa nocy jaduñ mänaamb coõ miich mägo'xlatä mmānuu'xyhaty. Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coõ juxychägui'xmajç-latä mmānuu'xyhaty." ⁷ Mänitā tu'ug miäyajtõõgombä: "Miichäts, mädúhñtiä mnuu'xy." Mänit yhadsooy: "Mägo'xquipxõhñdyhõchä trigo nmānuu'xyhaty." Mänitā craa miānaañ: "Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coõ mädaaxç-hii'x mmānuu'xyhaty." ⁸ Mänitā mäyõõjāya'ay ja'a mioonsä quiumaay coõ

quihwijiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä maa ja'a tiuunghajxiän quejee yø'ø Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä.

⁹ Tsipcøxpä xädø'øñ quiøxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Myajtúnäp hajxy jaduñ nebiä jäya'ay hajxy jaduñ xmiägu'ughädät. Coø hänäjty tøø mho'nä, mänitä Dios jim xwyiingpøgät tsajpootyp.

¹⁰ Pønä xädø'øñ hoy yajtuumb, hoy jia weeñtiä, coø ja'a xädø'øñ hänäjty miayyä, mänit hoy yajtuunghombät. Pero pønä xädø'øñ hoy ca'a yajtuumb coø hänäjty weeñtiä, ni jaduñ hoy quia'a yajtúnät coø hänäjty miayyä.

¹¹ Jaduhñds je'e, coø mijts ja'a xädø'øñ hoy mga'a yajtúnät hädaa yaabä naaxwiin, caj mijts ja'a Dios xyajcø'ødägø'øwät mädyii jaančh tsoobaadaamb.

¹² Y coø wiingjäya'ay xiädø'øñ hajxy hoy mga'a yajtuunät, cabä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbäadät tsajpootyp.

¹³ Coø ja'a moonsä ja'a wyiindsøn metsc miädúnät, ja'a tu'jäyá'ayäbä, je'e miädia'agy hoy quidiuunäp; ja'a tu'jäyá'ayäbä, cabä miädia'agy miäbøjcät. Jaanä jaduñduhmbä, coø ja'a xädø'øñ hajxy mwi'i chögät, cabä Dios hajxy hoy mmädúnät.

¹⁴ Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e miämädoona'ay. Jiaančh tehñ piøcjuøøbiä fariseos ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty. Mänitä Jesús hajxy näxiicy.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts, mjaančh tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ughagujcän. Pero xñajuøøyyäp ja'a Dios ja'a mwiiinmahñdyhajxy. Mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduñ piejxyp.

¹⁶ Ja'a Moisés miädia'agy hijty cudiuunäxäp møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Pero coø ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä, nägøxiä jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ maa ja'a Diosmädia'aguian.

¹⁷ Pero cabä Moisés miädia'agy tiägoyya'añ. Maas paquiiä ja'a tsajpootyp tiägøyyät møødä naaxwiin quejee ja'a Moisés miädia'agy.

¹⁸ Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, tu'udägooby jaduñ coø wiingto'oxiøjc wyiingpøjnät. Jaanä jaduñ tiu'udägoobiä pønä to'oxiøjc wiingpøjp ja'a tøø yhøxmaçhijäbä.

¹⁹ Jaduhñdsä mäyøøjäya'ay hänäjty tu'ug. Jaančh tehñ yajxøn ja'a wyit hänäjty miøødhaty. Jabom-jabom ja'a xøø hänäjty yagjadyii jaančh tehñ yajxøn. ²⁰ Jimä mähdiøjc hänäjty tu'ug xiøhaty Lázaro. Jaančh tehñ nähbu'uds jaančh tehñ quihbu'udsä Lázaro hänäjty. Jim naxy yhäña'ay naaxwiin maa ja'a mäyøøhäna'c tiøghaawän. ²¹ Je'e ja'a Lázaro hänäjty jia wi'i quiayaamby tijaty jiihy cahb naaxwiin maa ja'a mäyøøjäya'ay mie-exän. Høxtä nähwehyäxäbä Lázaro piu'uds hänäjty ja'a húcäm. ²² Mänitä Lázaro yho'nä. Mänitä yháañämä yajnøcxäxä tsajpootyp maa ja'a Abraham wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnøcx. Mänitä mäyøøjäya'ay yho'pä. Mänit yajnaaxtägøøyyä. ²³ Mänitä yháañämä yhädaacy møjcu'uhaam. Mänit tiägøøyyä tsaächtiuunäbä. Mänit chajhee'py. Jimä Abraham nähheebøøyy møødä Lázaro. ²⁴ Mänit yaaxy: “Abraham, høøch näxú'utsäc. Høøchä Lázaro yajnäguéjxäc. Weenä quiø'øjøjp yajxoogy wéenhøch ndoots min xyajtøjtsä. Jaančh tehñ chaächpøjpøch yaa jøønjooty.” ²⁵ Mänitä Abraham yhadsooyy: “Huung, jahmiets jaduñ nej tøø mdsäna'ay nej tøø mhäyoyyän yajxøn. Pero Lázaro, jaančh tehñ yhäyoob je'e hijty. Pero coø yaa tøø quioo'nä, jootcujc yhiñä. Míichäts jiihy tsaächpøjnäp. ²⁶ Y chaads je'ebä, cabä najxtaact maa, coø ja'a Lázaro jiihy yhädá'agät, ni coø miich yaa mbédät.”

²⁷ Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ: “Abraham, tunä mayhajt, huuc quex ja'a

Lázaro jim maach ndeediän. ²⁸ Mägöoxc-höch nbuhya'ay jim. Weenä Lázaro nöcxý ñäma'ay coo ja'a yhaxöögcuhdajt hajxy ñajtshixó'owät, neby hajxy yaa min quia'a tsaachpöjpät." ²⁹ Mänitá Abraham miänaañ: "Jim hajxy je'e miöödä ja'a Moisés miädia'agy möödä Diosquexy miädia'agyhajxy. Je'e hajxy quiudiünäp." ³⁰ Mänitá mäyösjäya'ay miänáangombä: "Abraham, töyhajt jaduñ, pero coo ja'a ho'ogyjiäya'ay jim miésät maach ndeedyhajxiän, mänit mäböcyiä yhaxöögcuhdajt hajxy ñajtshixó'owät." ³¹ Mänitá Abraham yhadsoögombä: "Pö cab hajxy quiudiuna'añ nebiä Moisés jia hanehmiän, nebiä Diosquexyhajxy jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nöcxý ñä'ä mäböquiä coo ja'a ho'ogyiä jia médsädä."

17

¹ Mänitá Jesús ja'a jiamioöd ñämaayy:

—Tspcxpá jäya'ay hajxy xjia wi'i yajtu'udägoyya'añ. Pero pön jaduñ jatcöby, haxöög jiada'añ. ²⁻³ Nägüeentä hajxy mwädität. Coo pön yö'ö pigäna'c yajtu'udägöyyät, haxöög jaduñ jiadät. Mejor ñä'ägä mejjwyip'öwöjät molinopaanyo'xodsö'oy.

'Coo ja'a mbuhya'ay xñägädieeyó'owät, mhójäp jaduñ. Y coo xñämä'awät coo mmée'xät, mmée'xäp jaduñ. ⁴ Coo juxtujc-hooc xñägädieeyó'owät tu'xöbä, y coo juxtujc-hooc xñämä'awät coo quia'a jatcö'owaanä jaduñ, mmée'xäp jaduñ.

⁵ Mänitá Jesús ñämaayyä ja'a jiamioödhajxy:

—Höjtsä mäjaa jaac móoyäc neby höjts maas hoy nmäbögat.

⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Coo mijts häxöpy mmäböcy hoy jia tu'lii'xiä, coo yö'ö quepychaa hajxy mnämä'awät coo nöcxý ñimiejwyipö'oyii, xquiudiünäbä mmädia'agyhajxy jaduñ.

⁷ Tsög jaduñ mänáñäm, coo ja'a mmoonsä tu'ug wyiimbídat camjooty, nej, jaduñ mnämä'awädä: "Min cay." ⁸ Caj pues, cab jaduñ mnämä'awät. Jaduñ mnämä'awät: "Hööch njö'xy hädiünäc, hööch puhbéjtäc maach cham ngaya'añ nhu'uga'añän. Mänit miich häyaa hoxhaam mgäyät mhú'ugät." ⁹ Ni mga'a Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy hánajty töö xquiudiünä. ¹⁰ Jaanä jaduñ mijtspä, coo hajxy hánajty töö mgudiün nebiatiä Dios hánajty töö xyhane'emiän, jaduñä Dios hajxy mnämä'awät: "Cab höjts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'uyäp. Jadhuyyä höjts töö ngudiün neby höjts miich töö xyhane'emiän" —nömä Jesús miänaañ.

¹¹ Tu'uyóhñäbä Jesús hajxy hánajty. Jerusalén hajxy hánajty ñöcxý. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a Samarianaax miöödnibiaadyiijän ja'a Galileanaax. ¹² Mänit hajxy miejch maa ja'a cajthuyun tu'ugän. Mänitá Jesús jiojcubaadöoyyä ja'a häna'c nämajcpä ja'a haxöögpu'udsmöödpä. Pero cabä Jesús wiingón tiehm ñámejtsä. ¹³ Mänit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsón, höjts näxúu'tsäc.

¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ yhiijxy, mänit miänaañ:

—Nöcx hajxy niyajcähxö'ögö maa ja'a teedyhajxiän.

Coo hajxy wyiimbijty, mänit hajxy cöjx ñähwa'açh ja'a piu'uds. ¹⁵ Coo hajxy yhiijxy coo hajxy hánajty töö ñähwa'açh, mänit tu'jäya'ay wyiimbijcumbä. Mänit möc yaaxy coo ja'a Dios miöjjä jiaañchä. ¹⁶ Mänitá Jesús hoy wyiinjicädä'agy. Höxtä mägujtsädaac naaxwiin. Mänitá Jesús Dyiosmooyy. Samaria ja'a craa hánajty choon. ¹⁷ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nämajc ndijy hajxy tøø ñähwa'açh. Maa ja'a jiamioødhajxy ja'a nådaaxtujcpä. ¹⁸Jagooyä hädaa craa nidiuhm tøø wyiimbity Diospa'yaaxpä, y Samaria chooñ.

¹⁹Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Tänaayy'øg, nøcxnä. Coo tøø mmäbøcy, paadiä mbu'uds tøø cho'ogy.

²⁰Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyjtøoyy mänaa hänajty yhabaada'añ coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ yaghixa'añ mänaa jaduñ yhabaada'añ. ²¹Cab hajxy jaduñ miäna'ana'añ: “Xiids je'e”, o “Chaads je'e.” Tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²²Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Habaadaamb jaduñ cooçh mijts xjia wi'i yhixtägatsa'añ, høøçh ja'a Diosquexypä; pero cábøch hajxy xyhixa'añ. ²³Mänitä cu'ughajxy miäna'ana'añ cóogøch tyijy tøø ngäda'agy; pero cab hajxy mmäbøgät.

²⁴Jaduñhøch ngäda'aga'añ nebiä wädsucän coo xim yam tiägø'oy hajajpä.

²⁵Pero jaançh tehñ chaachpøgáambøch jayøjp. Cábøch jäya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jäda'ahatypä. ²⁶Cooçh hänajty ngädaactägatsa'añ, jaduñjä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owa'añ nebiä jecyjiäya'ayhajxy hänajty jiatcø'oyän mänaa ja'a Noé hänajty jyijän.

²⁷Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i piøjp wi'i yhuucp hajxy hänajty. Mänitä Noé tiägøoy barcojooty. Mänitä Dios ja'a nøøgomdägoy quiejxy. Cøjx hajxy jaduñ yho'ogy.

²⁸Jaduñ hajxy hänajty jiatcøøbiä mänaa ja'a Lot hänajty jyijän. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i jiuuby wi'i tioo'p hajxy hänajty, wi'i ñiip hajxy hänajty, wi'i tjoçojp hajxy hänajty.

²⁹Coo ja'a Lot jim choñ maa ja'a Sodomacajptootiän, mänitä jøøn tiägøoy cahbä møødä azufre. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy.

³⁰Jaduñjä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owaangombä cooçh hänajty ngädaactägatsa'añ, høøçh ja'a Diosquexypä.

³¹Mänitxøø, pøn hänajty hijp tøjwiing, caj tjojtägø'owät coo cøxiä wiinä yajpäsómät; jaduhyä piäyø'ogät. Y pøn hänajty hijp camjooty, caj wyiimbidät maa ja'a tjoçän; jaduhyä tiu'ubøjtowät.

³²Høxtahmðsä Lot tio'oxiøjc jiajty. ³³Pønä jiugyhajt hädaa yaabä naaxwiin ja wi'i yaghoyø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Pero pønä jiugyhajt nähdugaamb, hodium je'e ñä'ägä nøcxa'añ.

³⁴Tøyhajt jaduñ, mänitcoods, nämetsc hajxy hänajty mia'awa'añ tu'ugmaabejt. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁵Jaduñjä to'oxiøjc-hajxy hänajty jjojtspä nämetsc. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁶Jaduñjä ya'adiøjc-hajxy hänajty nämetsc tiuumbä camjooty. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁷Mänitä Jesús miäyjtøowä:

—Wiindsøn, maa jaduñ jiada'añii.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tspicøxp jaduñ jiada'añii nébiøch cham nmädia'aguäñ.

18

¹Mänitä Jesús tiägøoyy yajwiingapxøøbiä coo hajxy tehngajnä Dyiospa'ya'axät, coo hajxy mänaa quia'a jootmayhädät, hoyyä Dios quia'a ja tsoj hadsowät. ²Mänit miänaañ:

—Tsog hajxy mädiacäm. Jaduñjä jäya'ay hijty tu'ug quiuduunghaty. Cabä Dios hänajty wyiingudsähgø'oy ni ja'a miägajptjäya'ay. ³Jimä yaamgto'oxy

hänajty tu'ug maa ja'a cajptän. Ja'a miädsip hänajty jia wi'i ñäxø'owø'owaamby. Paady hänajty jabom-jabom ñöcxý maa ja'a cuduungän neby jaduñ piuhbedøøjät. ⁴ Cabä yaamgto'oxy miädia'agy hänajty ñä'ägä cudiunáanäxä. Mänitä cuduung tiägøøyy tajpä maabiä: “Cáböch pøn nwiingudsähgø'oy ni ja'a Dios ni ja'a jáya'ay. ⁵ Pero cooch yø'ø yaamgto'oxy xwyi'i yhadsipy, ngudiunáanäbøçhã miädia'agy jaduñ, nébiöch min xquia'a wi'i yhadsijpnät. Pø caj, jootmä'adäbøch háyaa.”

⁶ —Nømä cuduung miánaañ, ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiä. ⁷ Jaduñhä Dios ja'a yhuung piuhbedaambä, ja'a hajxy xøømdsuhñ pa'yaaxpä. ⁸ Paquiä yhadsowa'añ. Pero høøçh ja'a Diosquexypä, cooch yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, nej, je'enä ja'a jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäböçyñjä.

⁹ Jimä jáya'ayhajxy hänajty näje'e, wi'i yajcumayaamb hajxy hänajty. Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmby ja'a miägu'ughajpä hajxy hänajty. Mänitä Jesús miánaañ:

¹⁰ —Tsøg hajxy mädiäcäm. Jaduñhä jáya'ay metsc ñöcxý tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Tu'ug hänajty tiuñ fariseo, tu'ug hänajty tiuñ yajñähuudiutpä. ¹¹ Ja'a fariseo, täna'a hänajty Dyiospa'ya'axy: “Haay Dios, Dioscujú'uyäp cooch nguñdujt quia'a haxøögä. Cáböch nmeech cáböch nboty, cáböçhã to'oxiøjc nmøødä wiingpä. Cáböch jaduñ njatcø'oy nej yø'ø yajñähuudiutpä. ¹² Hayúujøch naxy nhity metsc-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpiøçhã diezmo homiánaajä.” ¹³ Jäguemjuøøbiä yajñähuudiutpä hänajty tiána'ay. Cab hänajty ñä'ägä tsajheeby. Jaançh tehñ jiootmayhajp hänajty je'e. Jaduñ hänajty miána'añ: “Haay Dios, høøçh näxúu'tsäc. Nnajuøøbiöch cooch ngubojpä cooch nugädieeyä.” ¹⁴ Tøyhajt jaduñ, coo ja'a yajñähuudiutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hänajty yajñähwa'açhíjäm ja'a Diósäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduñ yajñähwaatsä. Pøn ja wi'i yajcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, je'edsä Dios jaduñ quiumaaby.

¹⁵ Mänitä pigäna'c-huunghajxy näje'e wiioomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduñ quiunú'xät. Coo ja'a jiamioødhajxy jaduñ yhiixy, mänit hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigäna'c-hajxy tøø wiioomeçhíjábä. ¹⁶⁻¹⁷ Mänitä Jesús ñämaay ja'a jiamioødhajxy:

—Weençh yø'ø pigäna'c-hajxy xñämiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigäna'c-hajxy, chojpiä jioothajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböçgät. Cab hajxy yajcumaya'añ. Pønä jioot jaduñ tsojpc coo ja'a Diosmädia'agy miäböçgät, pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nøcxaamb maa ja'a Dioswiinduuman. Tøyhajt jaduñ.

¹⁸ Mänitä Jesús miäyajtøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsøn, mhoyhána'c miiech. Tiiech ngudiunäp nébiöch cøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jjugyhatiän.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiiech coo xñána'ay cooch nhoyhána'cä. Jagooyä Dios tu'ug yhooyä.

²⁰ Mjajpy jaduñ nebiä Dios tøø xyhanéhmäm, tuhmds: “Cabä to'oxiøjc wiingpä mmøødhädät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a mmeech; ca'a mhøhnda'agy; mwiiingudsähgø'owäp ja'a mdaj ja'a mdeedy.”

²¹ Mänitä copc-hajpä miánaañ:

—Ngudiúumbiöch jaduñ. Chúucnøch jaduñ nmädsohndaacy ja'a wiinmahñdy hoybä.

²² Mänitá Jesús miánaañ:

—Jadu'tu'uyyá mga'a yajpedyíi. Cøx toog máduhñtiá mmøødä; mänitá häyøøbäya'ay mnä'ä mó'owät. Coø jaduñ ngudiünät, mänit jim mdägø'øwät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubójcäc.

²³ Mänitá craa jootmabiøjcy, je'eguiøxpä coø hänäjty jiaanč tehñ miäyøøjä. ²⁴ Coø ja'a Jesús yhiñxy coø ja'a craa hänäjty tøø jootmabiøcy, mänit miánaañ:

—Jaanč tehñ chip jaduñ coø ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä ja'a camello ñaxø'øwät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum.

²⁶ Mänitá jäya'ayhajxy miánaañ, ja'a hajxy hänäjty jim mämädoonaabiä:

—Pønäda'a jim nä'ä tägø'øwäp Dioswiinduum.

²⁷ Mänitá Jesús miánaangombä:

—Mädyíi ja'a jäya'ayhajxy quia'a jadaamby, Dios mábøcypíä jadaamby.

²⁸ Mänitá Pedro miánaañ:

—Tøøds højts ngøxy najtshixø'øy máduhñtiä højts hijty nmøødä, neby højts miich hoy nbanøcxät.

²⁹ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Tøyhajt jaduñ, pønä tiøjc najtshixø'øwaamb, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a pihya'ay, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, ³⁰ piaadaamby ja'a maas hoybä ja'a maas weenbä hädaa yaabä naaxwiin. Y coø hänäjty tøø yho'nä, mänit hänäjty cøjxta'axiøø jiuqyhada'añ nebiä Dios jiuqyhatiän.

³¹ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød hawiing wioonøcxy ja'a nämajmetspä. Mänit miánaañ:

—Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Jimhøch njada'añ nhabeta'añ nébiøchä Diosquexyhajxy jecy xmiädiaaquiän, høøch ja'a Diosquexypä.

³² Xquiø'ødägø'øwáambøch ja'a teedywiindsønñhajxy ja'a jäguembäya'ayhajxy. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingut-sujø'owáambøch hajxy. ³³ Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänitøch hajxy xyagho'ogaannä. Y cudägøøgxøøjøch njuyypiøga'añ.

³⁴ Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty ñä'ägä wiinjuø'øy nebiä Jesús hänäjty miädia'agy. Tsip hänäjty miädia'agy.

³⁵ Coø ja'a Jesúshajxy hänäjty tøø miäwiingoonnä maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jericó, jimä wiindspä hänäjty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Xädø'øñ hänäjty yujwaamby. ³⁶ Coø miädooy coø jäya'ay hänäjty may wyi'i ñaxy, mänit yajtøoy tii jájtäp. ³⁷ Mänitá yhawáañxä coø ja'a Jesús hänäjty ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmä. ³⁸ Mänitá wiindspä yaaxy:

—Jesús, miichä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

³⁹ Ja'a hajxy hänäjty jawyiin najxpä, mänit hajxy yhojy coø yhamónät. Pero maas møc jaduñ jiaac yaaxy:

—Miičhä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

⁴⁰ Mänitá Jesús tiánaaxiøjpy. Mänit miánaañ:

—Yajmets yø'ø wiindspä yaa.

Coø ja'a mähdiojc yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, mänitá Jesús ja'a wiindspä miäyajtøoyy:

⁴¹ —Nébiøch miich nbuhbédat.

Mänitá mähdiojc yhadsooy:

—Wiindsøn, høøch hii yaghixø'cäc.

42 Mänitá Jesús miánaañ:

—Tøø jaduhñ mhijxø'ogy coo tøø mmäbøcy.

43 Mänitiä ja'a wiindspä jiaančh hijxø'cy. Mänitá Jesús piadu'ubøjcy. Mänit tiägøøyy mänaambä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hijxäbä, jaduhñ hajxy miánaambä nägøxiä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä.

19

1 Mänitá Jesús quiajptägøøyy Jericó. Mänit ñajxy cajptooty. 2 Jimä mäyøøjäya'ay hánajty tu'ug ja'a xøhjäpá Zaqueo. Wiindsón hánajty tiuumby maa ja'a yajnähjuudiutpähajxiän. 3 Ja'a Zaqueo, jia wi'i yhixaambiä Jesús hánajty, pero cab hánajty hoy yhixa'añ je'eguiøxpä coo hánajty jiaančh tehñ ñaaxypä, møødä jäya'ayhajxy hánajty jiaančh tehñ miayyä.

4 Mänit päyø'oguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'owa'añän. Mänit piejty quepyquiøxp, nebiä Jesús jaduhñ hoy yhixät. 5 Coo ja'a Jesús jim ñajxy, mänit yuughee'py maa ja'a Zaqueo hánajty yhäña'ayän. Mänitá Jesús miánaañ:

—Zaqueo, tsógämäts, mänácäts, mejtsta'agáambøch jim maa miich mdøjcän.

6 Mänitiä ja'a Zaqueo miánajcy. Mänitá Jesús hoy yajtøjtägø'oy jootcujc.

7 Coo ja'a cu'ug jaduhñ yhjxy, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coo jaduhñ quia'a hoyyä coo ja'a Jesús jim miejstá'agät maa ja'a cubojpäya'ay cugädieejäya'ay tiøjcän. 8 Mänitá Zaqueo tiánaayyø'cy. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, huuc mäadow, mäduhñtiøch nmøødä, cúpc-høchä häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ. Pønjátyhøch tøø nmämeech høhñda'agy miädia'agyhaam, mädaaxcjaduhñtiøch nyajwiimbida'añ.

9 Mänitá Jesús miánaañ:

—Jädá'ajøchä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwa'adsaanä hädaa tøgootypä, je'eguiøxpä coo yhAbraham yhap yhocä hädaa craabä, hoy jia nä'a yajnähjuudi'uudy. 10 Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä, nébiøchä jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy jaduhñ nyajnähwa'adsät. Jaduhñhøch njoot chocy.

11 Mäwiingóonnäbä Jesús hajxy hánajty Jerusalén. Miädóowäbä cu'ugä Jesús miädia'agy hánajty. Jaduhñ hajxy hánajty miána'añ cooc hánajty tøø yhabaantä coo ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty yajcähxø'oga'añ. 12 Paadiä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

—Jaduhñä mäyøøhäna'c hánajty tu'ug. Nøcxaamb hánajty jäguemnaax coo hánajty mio'owa'añii møjtuumng maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit hánajty wyiimbida'añ. 13 Coo hánajty tiu'ubøga'añ, mänitá mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy. Mänitá maxiädø'øñ hajxy nägøxiä yajcø'ødägøøyyä. Mänitá mäyøøjäya'ay miánaañ: “Mäduhñtiøch jäguem nhida'añ, nyajmayø'owäp hädaa xädø'øñ hajxy.” Mänitá craa tiu'ubøjcy. 14 Jiaančh tehñ xiøøghjätäbä craa jim maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänitá cu'ugä capxy quiejxy coo hajxy hánajty quia'a tsocy coo ja'a craa jim quiopc-hädät maa ja'a quia-jphajxiän. 15 Coo ja'a craa hánajty tøø tiuumngwiingpøjnä, mänit wyiimbijnä maa ja'a quiajptän. Mänitá mioonsä miøjyaaxy ja'a xädø'øñ hajxy hánajty tøø yajcø'ødägø'oylijäbä. Yajtøwaambiä craa hánajty mäduhñjaty hajxy hánajty tøø nyajmayø'oy. 16 Mänit tu'ug miejch. Mänit miánaañ: “Wiindsón, majc-jaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'oy.” 17 Mänitá craa yhadsooyy: “Jaančh tehñ yhoy miich tøø mgudiuñ. Wéēñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødägø'oy. Coo hoy tøø mgudiuñ, páadyhøch miich nyajnähdiy coo mgopc-hädät maa

yø'ø majcpä cajptän.” ¹⁸ Mänitä wiingpä miejtspä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, mägooxjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy.” ¹⁹ Mänitä craa yhadsóogombä: “Jim miich mgopc-hada'añ maa ja'a mägooxpä cajptän.” ²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mejtspä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, chaadsä mxädø'øñ. Paayyájootyhøch hijty nyaghity. ²¹ Miichhøch hijty ndsähgøøby je'eguiøxpä coo miich mjootmøjjä, coo miich miaypädø'øgy maa hijty tøø mga'a päda'aguiän.” ²² Mänitä mäyøøhána'c miänaañ: “Caj miich hoy tøø mgudiñ. Hamdsoo miich mmäna'añ cooñ njootmøjjä, cooñ nyajpädø'øgy maaç hijty tøø nga'a päda'aguiän. ²³ Jimhøch nxädø'øñ häxøpy tøø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduhñ cu miayøøyy, mädúhñtiøch hoy jäguem tøø nwädity.” ²⁴ Mänitä craa ja'a jäya'ay ñämaayy ja'a hajxy hänäjty jilby tänaabiä: “Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'øñ. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'øñ majcjaduhñtiä tøø yajmayø'øyäbä.” ²⁵ Mänit hajxy yhadsooyy: “Wiindsón, tisän, ximä xädø'øñ may miøødäbä.” ²⁶ Mänitä mäyøøhána'c yhadsooyy: “Høøch jaduhñ mänaamb; pøn may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøn weeñtiä møød, pøgáanäxäp cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷ Y ja'a nmädsiphøchhajxy, ja'a høøch hajxy xxiøøghajpä, yajmín hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maaç nwiindumän” —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Mänitä Jesúshajxy tiu'ubøjcombä. Jerusalén hajxy hänäjty ñøcxy. ²⁹ Mäwiingomb hajxy hänäjty maa ja'a cajpt hänäjty metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingón maa ja'a tun hänäjty xiøhatiän Olivos. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød metsc ³⁰ ñämaayy:

—Nøcxø'øg hajxy jim maa yø'ø cajptän. Jim cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn ñä'ägä yaghäñaabietyñä.

Mmäguejø'øwäp hajxy; mänit hajxy yaa mmämínät. ³¹ Coo pøn xmiäyajtøwät tii ja'a burro hajxy coo mmäguejø'øy, mänit hajxy mhadsówät cooç høøch jaduhñ mäna'añ.

³² Mänitä burro hajxy hoy jiaanç paady nebiä Jesús hänäjty tøø miäna'añän. ³³ Jimä burro hajxy hänäjty miäguejø'øy, mänit hajxy ñämaayy ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coo mmäguejø'øy.

³⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts nwiindsón jaduhñ mänaamb.

³⁵ Mänitä burro hajxy yajnøcxy maa ja'a Jesúsän. Mänitä wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶ Mänitä cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsøøbiä tu'haam maa ja'a Jesús hänäjty ñaxø'øwa'añän. ³⁷ Olivostunmøjcä tu'u hänäjty ñaxø'øy. Coo hajxy miejtsnä maa ja'a wiinmānacān, mänitä Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy yaaxpä jøpā je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty xioonda'agy. Nämäyyä Jesús jiamiøødhajxy hänäjty. Jaduhñ hajxy hänäjty ya'axy coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä, coo hajxy hänäjty tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä ja'a Jesús hänäjty tøø yajcähxø'øguiäbä:

³⁸ —Møj jaanç hädaa gobiernä; Diosquexy hädaaduhñ. Møj jaançhä Dios jim tsajpootypä; ween hajxy jim xioonda'agy —nøm hajxy hänäjty ya'axy.

³⁹ Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e piadāna'ay. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, mhøjäp yø'ø mjamiøødhajxy.

⁴⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Høyhøch yø'ø häna'c cu nja hoj, cab häna'c häyaa ñä'a hamóombät; maas møc hajxy ñä'ägä yá'axät.

⁴¹ Coo ja'a Jesús hánajty jim miedsaanñá Jerusalén, coo jaduhñ ñáheebøøyy, mänit tiägøøyy jøøbiä. ⁴² Mänit miänaañ:

—Yøø Jerusalénpäya'ayhajxy, cooçh hajxy cu xchojcy, jootcujc hajxy häxøpy yhity. Tøø yhabaady coo ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøøyy. Pero cab hajxy yjiinjjuø'owa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ. ⁴³ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambä miädsiphajxy. Mänit hajxy jiuhguraajø'owa'añii piqüiä. ⁴⁴ Cab hajxy yajmäjäda'aga'añii. Yagho'ogáañäp hajxy jaduhñ. Mänitä quiajpthajxy quihdägoyya'añ. Paady hajxy jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ cooçh hajxy jaduhñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵ Coo ja'a Jesús miejch cajptooty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy høxquejxpädsøømbä pønjayty jiiby juuby too'p. ⁴⁶ Mänit miänaañ:

—Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiäanät cooçh hajxy jiiby xpia'yá'axät.” Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Pero mijts, jaduhñ hajxy mwa'añ meedsøhñdy.

⁴⁷ Najxpäxøø ja'a Jesús hánajty jiiby yajnáhixø'oy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnáhixøøbiähajxy, quiojyquiapxytiuumby hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, møødä cu'ugwiindsønñhajxy. ⁴⁸ Pero cab hajxy hánajty ñajuø'oy neby hajxy jiatcø'owät je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug ja'a Jesús miädia'agy hajxy hánajty jiaançh tehñ miämädoonaayä.

20

¹ Jiibiä Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy hánajty yajnáhixø'oy tsajtøgooty, mänitä Jesús ñámejtsä ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnáhixøøbiähajxy møødä copc-hajpähajxy. ² Mänit hajxy miänaañ:

—Pønä cuhdujt tøø xmiø'oy coo ja'a cu'ug tøø mhøxquejxpädsøømy tsajtøgooty, y coo tøø mdægø'oy yajnáhixøøbiä.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Chaads mijts nmäyajtøwaambä. Mhadsówäp hajxy jaduhñ: ⁴ Coo ja'a Juan hijty wiädity mäyajnäbejpä, pøn jaduhñ quejx, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'ä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Neby hajxy nnä'ä hadsówämät; coo hajxy nmänáañämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit yhadsowa'añ: “Tii hajxy coo mga'a mæbøjcä.” ⁶ Y coo hajxy nmänáañämät coo jäya'ay quiejxy, mänitä cu'ug hajxy xquihgá'tsämät. Hix, haagä mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a Juan tøø quiexylijäm ja'a Dios.

⁷ Mänit hajxy yhadsooyy coo hajxy quia'a najuø'oy pønä Juan quejx mäyajnäbejpä.

⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøçh nga'a nägapxa'añ pønñøch ja'a cuhdujt tøø xmiø'oy.

⁹ Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä:

—Jaduhñä jäya'ay tsaatypcam piädaacy maa ja'a ñaaxän. Mänit yhadoo'tujcy. Mänit tiu'ubøjcy. Jäguem ñøcxy. Jegaamb hánajty jim. ¹⁰ Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä mioonsä tu'ug quiejxy coo ja'a tsaatypcam piuhmo'owøøjät. Mänitä mioonsä quioxhó'caxä. Caj ti yajmäwiimbijtä.

¹¹ Mänitä mioonsä tu'ug quiejxcumbä. Jaduhñä mähdiøjc quioxhó'cägombä. Haxøøgiaty jaduhñ ñämaayä. Ni je'e tii quia'a mooyä. ¹² Mänitä wiingpä jiaac quiejxcombä. Nähdsäbit cuhdsäbit ja'a mähdiøjc piädäacänä.

¹³ Mänitä cudsaatypcam miänaañä: “Nébiøch nnä'ä jatcø'owät. Tøøçh chamñ nnajuø'oy. Hädaa nhúungñøch, njaançh tehñ chójpiøch njaançh tehñ pia'häyøobiøch hädaa. Nhuuc quéxyhøch hädaa. Coo yhøxcabøøjät, wehñä

wyiingudsähgø'øwóøjät." Mänitá yhuung quiejxy. ¹⁴ Coo yhøxcapjä, mänit hajxy tiägøøyy ñiñámáayyábä, ja'a tsaatypcam hajxy hánajty hajoodiujpä: "Ja'a cudsatypcam yhuung yø'ø. Coo yø'ø tieedy jaduhñ yhó'ogät, yø'ø máhmø'øwaamb cudsatypcam. Tsøg hajxy yaghó'cäm neby hajxy jaduhñ nmámähmøøyyámät." ¹⁵ Mänitá cudsatypcam yhuung yhxwijtspädsøømäxä. Mänit hajxy yagho'cy.

Mänitá Jesús yajtøøyy:

—Nebiä cudsatypcam jiatcø'øwa'añ coo yhuung yaghó'cäxä. ¹⁶ Nøcxaamb yagho'tägatsa'añ ja'a yhuung tøø yaghó'cäxäbä. Mänitá wiinghänäc ja'a tsaatypcam yaghajoodiuga'añ.

Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Ni ja'a Dios jaduhñ quia'a mäná'anät.

¹⁷ Mänitá Jesús ja'a cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Nej mijts ja'a Diosmädia'agy myajmädia'agytiägø'øy coo miäna'añ:

Ja'a tsaá mädyii ja'a tøjcojpä hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsøhn.

(Jesús hamdsoo ñiñänøømä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hánajty quia'a tsoey quia'a mee'xyíjäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáañbä Jesús hánajty møjtuung.)

¹⁸ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Pøn jaduhñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tägóyyäp jaduhñ. Y coo pøn ñähgahbedøøjät yø'ø tsaá, tägóyyäp je'ebä.

¹⁹ Mänitiä ja'a Jesús jia madsaanä ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnáhixøøbiähajxy. Ñajuøøby hajxy hánajty coo hajxy hánajty tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'a majtsä je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hánajty chähgø'øyíjäm ja'a teedywiindsøn hajxy. ²⁰ Mänitá hänäc hajxy yajnáhdijy coo hajxy ñibiäda'agøøjät nebiä hoyhänä'cän. Nøcxäp hajxy miädooy nebiaty ja'a Jesús hánajty miädia'aga'añ. Coo ja'a Jesús quiapxtägóyyät, mänit hajxy ñäxø'øwø'øwa'añ maa ja'a gobernadorän. ²¹ Mänitá Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Wiindsón, nnajuøøby højts coo miichä tøyhajt myajnáhixø'øy ja'a Diosmädia'agy. Hopiønä miich mmøødmädia'agy; y caj miich pøn mmøøjpäda'agy, hoy pøn møjtuung jia møødä. ²² Højtsä tøyhajt móoyyác. Coo højtsä gobiernä hánajty xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyada'a jaduhñ coo højts njúyädä.

²³ Pero ñajuøøbiä Jesús hánajty coo hánajty jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miänaañ:

—Tiich hajxy coo xjia wi'i jiojcapxø'øwa'añ. ²⁴ Høøchä xädø'øñ tu'ug yaghíjác. Pøn yhajahñaxy yø'øduhñ, pøn xiøø yø'øduhñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

²⁵ Mänitá Jesús miänáangombä:

—Pues, mmó'owäp ja'a gobiernä hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owäbä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶ Cabä Jesús hajxy hánajty hoy yajcapxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduhñ coo hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miänaañä.

²⁷ Mänitá Jesús ñamejtsä ja'a saduceøshajxy näje'e, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy ni pøn ja'a juypioğa'añ. Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

²⁸ —Wiindsón, jaduhñsä Moisés jey quiujahy, cooc ja'a ya'adiøjc hánajty tu'ug tøø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgto'oxy ja'a huung quia'a møødä, mänitägä quiapy wyiingpógät, nébiägä yhuung jaduhñ miähmø'øwät ja'a

piuhya'aguiøxpä. ²⁹ Jaduhnä häna'c-hajxy hänäjty, näjxutjuc tu'que'ex. Ja'a craa mõjpä, mänit jia pøjcy. Mänit yho'cy. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøyy. ³⁰ Mänitä jiødsømy ja'a yaamgto'oxy jia wiingpøjcombä. Mänit je'e yho'combä. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøbiä. ³¹ Mänitä yaamgto'oxy ja'a quiapy jia wiingpøjcombä jatu'ug. Jaanä jaduhn yho'combä. Nägøxiä ja'a yaamgto'oxy ja'a quiapy jia møødsänaayy ja'a näjxutjupä; øjx hajxy yho'ogy, y ni pøn yhuung quia'a mähmøøyy. ³² Mänitä yaamgto'oxy jiaag ho'pä. ³³ Hoorä, coo hajxy hänäjty tøø jiuypijönä, pønä to'oxiøjc tøyhajt møødsäna'awaamb ja'a näjxutjupä, jim tsajpootyp.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hädaa yaabä naaxwiin, pøjp huucp ja'a jäya'ayhajxy yaa. ³⁵ Pero pønjaty jiuypioogaamb, pønjaty nøcxaamb tsajpootyp, cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. ³⁶ Cab hajxy mänaa yho'tägatsaannä. Coo hajxy hänäjty tøø jiuypijönä, jaduhn hajxy miähmø'øwaañnä nebiä Dioshuungän, nebiä Diosmoonsän. ³⁷ Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajnähixøøyyäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiooga'añ, jii by maa jaduhn myiñän coo ja'a hutshuung hänäjty tiøy tu'ug. Jaduhn jii by myiimbä coo ja'a Dios wyiingudsähgø'øyiijäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ³⁸ Cabä Dios wyiingudsähgø'øyiijäm ja'a ho'ogypiähajxy. Ja'a jujcyjiäya'ayhajxy, je'eds hajxy jaduhn wiingudsähgøøby ja'a Dios.

³⁹ Mänitä ley-yajnähixøøbiähajxy näje'e miänaañ:

—Wiindsøn, yajxon miič jaduhn mmädia'agy.

⁴⁰ Cabä Jesús hajxy waamb ñamaañä je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty chähgøøñä.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mmäna'añ cooc ja'a David yhuunghaty ja'a Diosquexy.

⁴² Hamdsoo ja'a David miänaañ maa ja'a Salmos quiujahyyän:

Mänitøchä Dios ja'a nwiindsøn xñamaayyä:

“Yaads min häña'aw nhahooguiø'háampiøch,

⁴³ høxtä cóonøchä mmädsip tøø nga'a yajmäjädaacäm.”

⁴⁴ Coo ja'a David ja'a Diosquexy hamdsoo ñamaayy “wiindsøn”, nebiäts jaduhn ñä'a huunghädät.

⁴⁵ Jimä cu'ughajxy hänäjty nägøxiä miämädoona'ay, mänitä Jesús ñamaayy ja'a jiamioødhajxy:

⁴⁶ —Ca'a yø'ø ley-yajnähixøøbiä miädia'agy hajxy mmäbøjcä. Yoñwitmøød hajxy wyi'i wiädity je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Jaduhnä jioothajxy jia tsocy coo hajxy jim wyiingudsähgø'øwøøjat halaplaaz. Jii by hajxy yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxonjatypän jii by tsajtøgooty, chaads jim maa ja'a xøø jiadyiijän. ⁴⁷ Y piøjcäbä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy. Wi'i yajcumayaamb hajxy, paady hajxy wyi'i Dyiospa'ya'axy jejcyjaty. Hanaxiä hajxy chaachtuuna'añii.

21

¹ Tsajtøgootiä Jesús hänäjty, mänitä mäyøøjäya'ay yhiijxy coo xädø'øñ hajxy hänäjty quiuyoxø'øy. ² Mänitä yaamgto'oxy tu'ug yhiixpä ja'a jaanč tehñ yhäyøobä. Jagooyyä xädø'øñhuung hänäjty miøødä metsc. Je'eduhñ øjx yecy. ³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhn, maas may hädaa yaamgto'oxy häyøobä ja'a xädø'øñ tøø quiuyoxø'øy quejee yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy. ⁴ Yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy, je'e

hajxy quiuyoxøøyy mäduhñtiä hajxy tøø yajcunaaxy. Pero hädaa yaamgto'oxy, je'e cøjx quiuyoxøø'y mäduhñtiä hijty ñägaya'añ.

⁵ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty näje'e tsajtøgooty. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coo ja'a tsaa jiaanč tehñ yajxonjatiä, coo hajxy tøøgooty yajxon jiaanč tehñ yihxy nebiatiä jäya'ayhajxy hänajty tøø piäda'aguian. Mänitä Jesüs miänaañ:

⁶—Habaadaamb jaduhñ coo hädaa tsajtøjc jyida'añ cøxiä.

⁷Mänitä Jesüs ñämaayyä:

—Wiindsón, mänaa jaduhñ jiada'añii. Tii hijxtahñd jaduhñ naxaamb coo hänajty tøø yhabaatnä.

⁸Mänitä Jesüs yhadsooyy:

—Mniyajcopcøøwøøjäp hajxy, cab hajxy myajwiinhóonät. Nämay hajxy wiädita'añ. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Høøchä Dios tøø xquiexy”, y “Tøø yhabaatnä.” Pero cab hajxy mmäbögät. ⁹ Coo hajxy jaduhñ mmädoyhadät coo tsip piädø'oga'añ, cab hajxy mdsähgø'owät. Jayøjpä tsip jiada'añii, cahnä hänajty yhabaadyñä.

¹⁰ Mänitä Jesüs jiaac mänaañ:

—Nimiädsibø'owáañäbä wiingcajptjaty. ¹¹ Møc hujx jäädita'añ. Jadaañäbä yuuxøø møødä pa'am wiinduhmyhagajpt. Y jimä høchähgøøñäjatypä quiahxø'oga'añ tsajtwiing.

¹² Pero cahnä hänajty yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a jäya'ayhajxy. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Jiiby hajxy xñäxø'owø'owa'añ. Xchumaamb hajxy jaduhñ. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a gobiernäwiinduumhajxiän. Ja'a høøchcøxpä hajxy xchaächtiuna'añ. ¹³ Coo hajxy jaduhñ mjädät mhabétät, mänitøch hajxy xmiädiä'agät. ¹⁴ Wiinjuø'ow hajxy jaduhñ. Cab hajxy jäguemjä mwiinmahñdyhadät waambaty hajxy mhadsówät. ¹⁵ Høøch mijts nbuhbedaañby. Nmo'owáambiøch mijts ja'a wiinmahñdy nebiä mmädsip hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁶ Høxtä xñähdugaambä mdeedy hajxy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mjujy mmägu'ughajxy møødä mmägu'ughajpähajxy. Näjë'eyyam mijts häna'c xyagho'oga'añ. ¹⁷ Nägøxiä hajxy xxiøøghada'añ maa ja'a høøchcøxpän. ¹⁸ Hoy hajxy cøxypanejpiä cu mja jat cu mja habet, tsipcøxp hajxy hodium mnøcxa'añ. ¹⁹ Coo hajxy hamuumdu'joot mme'e xtügät, mdägø'owäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰ Coo hajxy mhixät coo ja'a Jerusaléncajpt hänajty tøø jiuhibigø'oyijäm ja'a miädsip, mänit hajxy mnajuø'owät coo hänajty tøø yhabaatnä coo Jerusalén quiuhdägoyya'añ. ²¹ Pønjaty hänajty yaa hijp Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy piäyø'ogät, nõcxäp hajxy jim maa ja'a tunän. Pønjaty hänajty yaa hijp Jerusaléncajptooty, tsipcøxp hajxy yaa choonät. Pønjaty hänajty hijp camjooty, cab hajxy ñøcxtägätsät quiajptootyhajxy. ²² Jaanč tehñ chaačhpøgaambä jäya'ayhajxy nägø'ø nädecypäiä. Jadaañäp jaduhñ nebiaty jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo jiada'añii. ²³ Jaanč tehñ chaačhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty moxtsa'amhajpä, ja'a hajxy hänajty maaxhuungmøødpä. Hoyhoyyä jäya'ayhajxy yaa chaačhpøga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehñ yajcumädowáañäp hajxy jaduhñ. ²⁴ Näje'e hajxy yho'oga'añ coo ja'a tsip jiada'añii. Näje'e hajxy miadsa'añii. Mänit hajxy yajnøcxa'añii wiinduhmyhagajpt. Minaambä jäguemjäya'ay ja'a Jerusaléncajpt hajxy yajma'ada'añ, høxtä coonä yhabétät coo ja'a cuhdujt hajxy piøjcäxät coo hajxy jaduhñ quia'a jatcøøñät.

²⁵ 'Cähxø'ogaambä hijxtahnd maa ja'a xøøjän, maa ja'a po'ojän, maa ja'a madsa'ajän. Pädø'ogaambä mejy; jäditaamb jaduñ. Paadiä cu'ughajxy chähgø'owa'añ wiinduhmyhagajpt. ²⁶ Wiinmahñtiägoyyaambä jäya'ayhajxy coo hočähgøøñä yaa jiada'añii hädaa yaabä naaxwiin. Tsäyuyyaambä xøø chaadsä po'ø chaadsä madsa'a. ²⁷ Mänitøch ngädaactägatsa'añ joc-haguji, høøč ja'a Diosqexypä. Hajäjjäbøch ngäda'aga'añ mäjaamøød. Xyhixäambøčhä jäya'ayhajxy. ²⁸ Coo jaduñ jiadøøjat, mänit hajxy mjootcugø'owät. Mänit hajxy mbädsøma'añ hawa'adstuun.

²⁹ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Høxtahndsä quepychaa, ³⁰ coo hajxy mhixy coo wiamy, mnajuøøby hajxy coo pioodtägøøñä. ³¹ Jaduhñ mäwiinäts je'e coo ja'a hijxtahnd hajxy mhijxtsøonät, mnajuø'owäp hajxy jaduñ coo yhabaatnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

³² 'Coo jaduñ yhabaadät nébiøch cham nmädia'aguiän, cahnä jäya'ayhajxy hänäjty quiøxy ho'ogyñä ja'a hajxy jäda'ahatypä. Tøyhajt jaduñ.

³³ Tägoyyaambä tsajtwiing møødä naaxwiin, pero tøjiadaamb nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁴⁻³⁵ 'Mniyajcopcø'owøøjäp hajxy. Cab hajxy mnajuø'øy mänäajøch ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy hoy mhídät. Cab hajxy mhu'ug cab hajxy mjøø'xät. Cab hajxy tii mhadsógät hädaa yaabä naaxwiin. Pønajat jaduñ ca'a cudiuumb, haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa cu jia tsäna'aw. ³⁶ Nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Homiänaajä hajxy mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg mga'a jat mga'a habétät, nébiøch hajxy hoy xwyiingudsähgø'owät, høøč ja'a Diosqexypä.

³⁷ Xøømbaadiä Jesús hänäjty yajñähixø'øy tsajtøgooty. Coodspaady hänäjty wiädity maa ja'a tun xiøhatiän Olivos. ³⁸ Jopyñä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty quiøxy hamugø'øy tsajtøgooty coo ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänäjty wyi'i yhamädoowhidañä.

22

¹ Tøø ja'a pascuaxøø hänäjty miäwiingoonnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty quiayyän ja'a cajpä tsooy miøødäbä. ² Jia wi'i xyiictaacypy jia wyi'i miädiaactacypy ja'a teedywiindsøñhajxy hänäjty møødä ley-yajñähixøøbiähajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Pero chähgøøbiä cu'ug hajxy hänäjty.

³ Mänitä Judas Iscariote ja'a Satanás jioottägøøyy quiøptägøøyyä. Jesús jiamiøød hänäjty je'e tu'ug maa ja'a nämajmetspan. ⁴ Mänitä Judas ja'a teedywiindsøñ hoy miøødmädia'agy møødä mõjhajpä hajxy maa ja'a tsajtøcän. Je'e yajmøødmädiaac nebiä Jesús yajcø'ødägø'owät. ⁵ Mänitä teedywiindsøñhajxy xioondaacy. Mänitä Judas hajxy ñämaayy coo xädø'øñ hajxy mio'owa'añ. ⁶ Mänitä Judas ñähadsooyy. Mänitä tiägøøyy wiinmahñdyhajpä nebiä Jesús yajcø'ødägø'owa'añ, mänaa ja'a cu'ughajxy hänäjty quia'a jaty mayyän.

⁷ Mänitä pascuaxøø yhabaatnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a cajpä tsooy miøødäbä. Yoxyypä meeghuung hajxy hänäjty ja'a pascuaxøøjooty. ⁸ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a Pedro møødä Juan:

—Møcx ja'a tsuugay hajxy yaghoyø'ow. Tøø yhabaady coo hajxy ndsuugayäänäm ja'a pascuaxøøgøxpä.

⁹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Maa højts nyaghoyø'owät.

¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Coo hajxy mgajptäg'owät, mbaadaambiä jäya'ay hajxy tu'ug ma-jtcón. Mbanócxáp hajxy maa tiójtäg'owa'añän. ¹¹ Mänitá cudójc hajxy mnámá'awät: “Hójts nWiindsón tóø xquiexy coo hójts miieh nmäyajtówät maa hawa'adspá jii maa hójts ndsuugáyät ja'a pascuaxóøgøxpä.” ¹² Mänitá hawa'adspá hajxy xmió'owa'añ cruundá jim cøxp. Tóø hajxy hánajty hoy yajxón yaghoy'øy. Jimá tsuugay hajxy myaghoy'owät.

¹³ Mänit hajxy hoy piaady nebiatiá Jesús hánajty tóø miána'añän. Mänitá tsuugay hajxy yaghoyøøyy ja'a pascuaxóøgøxpä.

¹⁴ Coo yhabaatná, mänitá Jesús hajxy yháñaaguiádaacy meexáwiinduum móødä jiamiøødhajxy. ¹⁵ Mänitá Jesús miánaañ:

—Cooch nho'ogaanná, jootcújc-høch nnijjåwø'øyyii cooçh mi-jts nmøødt suugaya'añ ja'a pascuaxóøgøxpä. ¹⁶ Cábøch mijts nmøødt suugaadiägatsa'añ høxtá cooná yhabaadät mänaa ja'a Dios ja'a miájaa yajcåhxø'øga'añän. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁷ Mänitá Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomøød. Mänitá Dioscujú'uyáp yejcy. Mänit miánaañ:

—Huucmuc hajxy hádaa nägøxiä. ¹⁸ Cábøçhä vino nhuuctägatsa'añ høxtá cooná yhabaadät coo ja'a Dios ja'a miájaa yajcåhxø'øga'añ.

¹⁹ Mänitá Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dioscujú'uyáp yéjcombä. Mänitá tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitá jiamiøød miooyy. Mänit miánaañ:

—Høøçh nni'x ngopc hádaa. Ja'a mijtscøxpøch nniñähduga'añii cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ. Naaghóoc-høch mijts xjahmiejtsta'agy, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät.

Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitá Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hánajty vinomøødpä. Mänit miánaañ:

²⁰ —Hádaa vino, hijxtahnd jaduhñ miähmø'owa'añ nébiøch nnø'ty nyaghäyowa'añän cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ.

²¹ Pero ja'a craa xyegåambøçhä, yaach jaduhñ xmiøødhäña'ay maa hádaa meexän. ²² Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøçhä Dios tóø xyajnáhdijjiän, høøçh ja'a Diosquexyä. Pero ja'a craa xyegaambä, maas haxøøg jiada'añ yha-beta'añ.

²³ Mänitá Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy nimiäyajtówäbä hamiñ haxøpy pønä Jesús yegaamb.

²⁴ Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä pøn møjtuung mo'owáanäp. ²⁵ Mänitá Jesús miánaañ:

—Hádaa hajxy yaa gobiernähajpä hádaa yaabä naaxwiin, nä'ä hanehmb hajxy. Tsipcøxpä cu'ughajxy quiudiuñ neby hajxy yhane'emyiijän. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy mnibiáda'agøøját nebiä gobiernän. Pøn møjtuung móød maa mijtsän, ween ñibiáda'agyii nebiä tuung møj ca'a móødpän. Pøn hanehmb maa mijtsän, ween ñibiáda'agyii nebiä moonsän. ²⁷ Pøn møjtuung móød, ja'a craa caabiä, tøgä craa mäyajcaabiä. Ja'a craa caabiä, je'eds møjtuung móød. Pero høøçh mijts nyajcaaby, høyhøch møjtuung nja móødá.

²⁸ Tøøçh mijts xmiøødyo'oy xmiøødnaxy tsip xex. ²⁹ Páadyhøch mi-jts møjtuung nmo'owa'añ, nébiøch nDeedy tóø xmió'oyän, ³⁰ neby hajxy jim mgay mhú'ugät maaçh nmeexáwiinduumän maaçh ngobiernähada'añän, nebiä hoyháñaabiejt hajxy myaghäña'awø'owät mänaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añän, ja'a nämajmetsc-hagajtpä.

³¹ Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, Simón, mniyajcopcø'owóøjáp. Tøøchä Satanás cuhdujt xjia mäyujwa'añ coo mijts xyajtu'udägóyyät. ³² Pero tøøchä Dios nmänuu'xta'agy ja'a miichcøxpä nébiøch miich nmädia'agy homiänaaja xmiäböjcat. Coo miich hänäjty tøø mwiinmahñdymejtsnä, mjoodcapxmøcpögäp ja'a mjamiøødtøj neby hajxy jaduñ quia'a tu'udägóyyät.

³³ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Homiajajøch miich nbanøcxät, hoy jia pujxtøgootiä. Høxtä näguipxy jaduñ nmøødhó'ogät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pedro, chamñ nnäma'ay, cahnä tsee y hänäjty ya'axyñä, tøø miich hänäjty tägøghooc mnijjogapxyi cooch tyjy xquia'a hixiä.

³⁵ Mänitä Jesús miäyajtøyy ja'a jiamiøødhajxy:

—Cooch mijts nguejxy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänitøch mijts nnämaayy coo hajxy tii mga'a wähatät, ni xuummy, ni xädø'øñhidøhñdy, ni cø'og. Y tii hajxy myajmaajiajt.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

³⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero chaaçh nmänaañnä coo xuummy hajxy mwähätät møødä xädø'øñhidøhñdy. Pøn espada ca'a møød, weenä wyit tioogy nebiä espada jiúyät. ³⁷ Tsipcøxp tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän ja'a høøchcøxpä: “Ca'awiindøyhäna'c jaduñ tyijjä.” Cøxiä jaduñ tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a høøchcøxpä.

³⁸ Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa højts espada metsc nmøødä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädøyyä jaduñ.

³⁹ Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Mänit ñøcxy maa ja'a Olivostunän neby hänäjty ñä'ägä cuhdujthatiän. Quipxiä jiamiøødhajxy pianøcxy. ⁴⁰ Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús miänaañ:

—Tsögä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴¹ Mänitä Jesús ñøcxy jäguemjuøøby nidiuhm Diospa'yaaxpä. Mänit jyi-jcädaacy. ⁴² Mänit miänaañ:

—Teedy, coo miich jaduñ mmäná'anät, cáboch hädaa tsaachpä peenä nmänáxät. Pero ca'a yhøøch nguhdujtä nyaghidaamby; miich mguhdujt hidaamb.

⁴³ Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøøxy. Tsajpootyp hänäjty chooñ. Ja'a Jesús ja'a mäjaa hoy mio'oy. ⁴⁴ Jaançh tehñ chaaçhpøjpä Jesús hänäjty. Mänitä Dios miänuu'xtaacy nägø'ø nädecypä. Mänit xiäbitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵ Coo ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit tiänaayyø'cy. Mänitä jiamiøødhajxy hoy yhixø'øy. Haagä maab hajxy hänäjty je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jiaançh tehñ jiootmayhaty. ⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i mia'ay. Päðø'og hajxy. MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷ Jimnä ja'a Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitä cu'ug miejch. Ja'a Judas hänäjty copc-hajp maa ja'a cu'ughajxiän. Je'e ja'a Jesús hänäjty tøø jiamiøødhaty maa ja'a nämajmetspähajxiän. ⁴⁸ Mänitä Jesús hoy chu'xy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miich xyega'añä, høøch ja'a Diosqueypä.

49 Mänitá Jesús jiamioðdhajxy miánaañ:

—Wiindsón, nej, päð'ogäp højts espadahaamä.

50 Mänitá Jesús jiamioðd tu'ug tiaatspujxtuuty ja'a teedywiindsón mioonsä. Ja'a hahooybä taatsc ñäbujx. 51 Mänitá Jesús miánaañ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhnä.

Mänitá Jesús ja'a craa tiaatsc piädaacä. Tsooc je'e. 52 Mänitá Jesús ñämaaxy ja'a teedywiindsónhajxy, mөөдä tsajtøjwiindsónhajxy, mөөдä mөjtөjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hänäjty yajpäð'ogaambä:

—Nej, mée'tspөch hajxy jaduһn xtyijjiä coo espada coo wojpt hajxy mmäbäð'oguiä. 53 Cooch mijts hijty nmөөdhity tsajtögooty najxpäxөө, cábөch mijts hijty nej xtiuñ. Pero төө yhabaatnä cooch mijts xmiädsät ja'a haxөөgpä miäjaagөxpä.

54 Mänitá Jesús hajxy miajch. Mänit hajxy yajnөcxy maa ja'a teedywiindsón tiөjcän. Jäguemjuөbiä Pedro hänäjty piayo'oy. 55 Mänitá soldado jөөн hajxy tiägөөyy yajmөjjөbiä jim төba'amhagujc. Mänit hajxy yhöxtaacy piquiä jөөmba'axaambä. Mänitá Pedro piahөxtaacpä. 56 Mänitá to'oxymoonsä ja'a Pedro yhjxy coo jilby piahäñaabiä. Mänit miánaañ:

—Yө'ө mixy, ja'a Jesús jiamioðd yө'ө.

57 Mänitá Pedro ñijjögaxä:

—Pi'muuxy, cábөchä Jesús nhixiä.

58 Mänitá Pedro yhöxcäjpägombä wiinghäna'c. Mänit ñämaayyä:

—Miič mjamiөөd je'e, tuhmds.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Joom, caj tiöyyä.

59 Tөө hänäjty tu'horä yhity, mänitá Pedro ñänөmä:

—Tөyhajt jaduһn coo ja'a Jesús jiamioðd yө'ө. Galilea yө'ө craa choһmbä.

60 Mänitá Pedro miánaañ:

—Joom, pätiidä miič jaduһn mnä'ä mädiaacypy.

Tuunä Pedro jaduһn ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a tsee yiaanch yaaxy.

61 Mänitá Jesús ja'a Pedro miөjhee'py. Mänitá Pedro cөjx jiahmiech waambaty hänäjty төө ñäma'ayijäm ja'a Jesús: “Cahnä tsee hänäjty ya'axyñä, төө miič hänäjty tägөөghooc mnijjögaxpyii cöogөch tyijy xquia'a hixiä.” 62 Mänitá Pedro wyiimbijnä. Mänit hoyhoy jöөyy.

63 Mänitá Jesús tiägөөyyä näxícäbä näyáaxäbä ja'a häna'c-hajxy hänäjty hadänaabiä. Mänit tiägөөyyä wobhö'cäbä. 64 Mänit hajxy wyiinguxodsөөyy. Mänit hajxy wyiinguwobөөyy. Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Najuө'өw pөñ төө xwiopy.

65 Jaanch tehм yhaxөөгjatiä Jesús ñämaayyä.

66 Coo jioбөөyy, mänitá judiohajxy yhamugөөyy, mөөдä mөjtөjc-hajxy, mөөдä teedywiindsónhajxy, mөөдä ley-yajnähixөөbiähajxy. Mänitá Jesús hajxy yajnөcxy maa junta hajxy hänäjty yagjadyijän. Mänit hajxy miäyajtөөyy:

67 —Hөjtsä төyhajt móoyyäc, nej, miič Dios төө xquixiä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Hөyhөch jaduһn cu nja mäna'an, cábөch mijts häyaa xñä'ä mäböjcäbät.

68 Y cooch mijts waambaty nmäyajtөwät, cábөch hajxy xyhadsöwät, ni cábөch hajxy xyhöxmädsät. 69 Tөө yhabaatnä cooch jim nnөcxaannä maa ja'a Diosän, ja'a möjcuһdujtmөөdpä. Jimhөch nөcxy nhäña'awa'añ maa ja'a yhahooyhaampiän, hөөch ja'a Diosquexypä.

70 Mänit hajxy wyi'i miäyajtөөyy:

—Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tøyhajt jaduñ nej mijts mmäna'añän.

⁷¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Tii testigo hajxy nnä'a jaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø nmádowäm coo hamdsoo tøø ñimiädia'agyii.

23

¹ Mänit hajxy nägøxiä tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy jajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän. ² Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyi'i quiapxhiñ. Nøñ hijty miäna'añ coo højtsä gobiernä xädø'ñ nga'a mó'owät ja'a jim tsänaabiä Roma. Jaduhñ hijty miänaambä cooc tyijy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernähajpä.

³ Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, jaduñ miich mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judioscáptänä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tøyhajt jaduñ nej miich mmäna'añän.

⁴ Mänitä Pilato ñämaay ja'a teedywiindsønhhajxy møødä cu'ug:

—Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵ Mänit hajxy tehngajnä wyi'i ya'axy:

—Høñda'agymiädia'agyaam yøø craa jajnähixø'oy ja'a Judeabä-jäya'ayhajxy. Jim jajtsohndaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduhñ yaa jiatøøbiä.

⁶ Coo ja'a Pilato jaduñ miädooy, mänit jajtøøyy pø jimä Jesús jiaançh tsooñ Galilea. ⁷ Coo ja'a Pilato yhawáanäxä cooc ja'a Jesús jim chooñ, mänitä Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduumän. Hix, gobernador ja'a Herodes hñajty jim tiuumby Galilea. Tøø hñajty quioody Jerusalén xøøhajpä. ⁸ Coo ja'a Herodes ja'a Jesús yhiixy, mänit jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hñajty jia wi'i yhixa'añ. Tøø hñajty miädoyhaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøñäjatypä hñajty tøø jajcähxø'ogy. Jaduhñä Herodes hñajty jia wi'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøñäbä jajcähxø'ogät.

⁹ Mänitä Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wi'i miäyajtøøyy, pero cabä Jesús ñä'ägä hadsooy. ¹⁰ Tehngajnä ja'a Jesús hñajty ñähwaambedyijäm ja'a teedywiindsønhhajxy møødä ley-jajnähixøøbiähajxy. ¹¹ Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøøyy näxiicpä näyaaxpä møødä soldadohajxy. Mänitä wit hajxy jajpägøøyy yajxonbä nebiä rey wyitän. Mänitä Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbijty maa ja'a Pilatän. ¹² Mänitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjcä. Nimiädsiphájtäp hajxy hñajty.

¹³ Mänitä Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsønhhajxy møødä copc-hajpähajxy møødä cu'ughajxy. ¹⁴ Mänit miänaañ:

—Mijtshøch hädaa craa tøø xyajnämech. Mmänaamb mijts jaduñ coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja jajmäyach maa mijts mwiinduumhaxiän, y tøø hajxy mhixy mmädooy coo ja'a pojpä quia'a møødä nej mijts tøø mja nähwaambetiän. ¹⁵ Ni ja'a Herodes quia'a mäna'añ coo ja'a pojpä miøødä, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojpä quia'a møødä. Paady, cábøch nyajyagho'oga'añii. ¹⁶ Jayójpøch nyajcumädowa'añ, mänitøch nhøxmadsaannä.

17 Jaduhñ hajxy hñanjty quihdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hajxy hñanjty tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty. 18 Mänit hajxy nägøxiä yaaxy:

—Ca'a yøø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmádsäp ja'a craa Barrabáshajpä.

19 Paadiä Barrabás hñanjty tøø chumyii coo ja'a tsip hñanjty tøø yajpädøøgy cajptooty, møød coo hñanjty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. 20 Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hñanjty. Jaduhñä cu'ug jia nämáaguimbä.

21 Mänit cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, møjpahbet hajxy cruzcøxp.

22 Miädägøøghoocpä ja'a Pilato jia mänáangombä:

—Pero nébiämäts jaduñ tøø jiatcøøy. Cabä pojpä tii miøødä. Nébiøch nyajyagho'ogøøjät. Nyajcumädowáambiøch. Mänitøch nhøxmadsaannä.

23 Pero tehngajnä hajxy jiaançh tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. Jaduhñdsä teedywiindsønñhajxy yaaxpä. Mäjädaac hajxy jaduñ neby hajxy hñanjty miäna'añän. 24 Mänitä Pilato miänaañnä coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. 25 Mänit Barrabás yhøxmajch, ja'a cu'ughajxy hñanjty tøø yajnáhdíjjiäbä, ja'a hñanjty tøø chumyijjäbä je'eguiøxpä coo tsip hñanjty tøø yajpädøøgy, møød coo hñanjty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. Mänitä Pilato yhanehmy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

26 Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hñanjty yajnøcxy maa hajxy hñanjty miøjpahbeda'añän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug miajch, ja'a xøhjäpä Simón, ja'a Cirenetsohm bä. Camjootiä Simón hñanjty tøø yhoy. Mänitä cruz hadsip yajtsmdu'ubøj cä. Høxhaamä cruz miäyohy.

27 Jançh tehñ ñamay hajxy hñanjty pianøcxy møødä to'oxiøjc-hajxy. Jóoyyap yáaxäbä to'oxiøjc-hajxy hñanjty ñøcxy. Jootmayhajp hajxy hñanjty ja'a Jesúsøxpä. 28 Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc-hajxy miøjhee'ppejty ja'a hajxy tsohm bä Jerusalén. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'açh hajxy xñäjøøy. Mijts hamdsoo mniñäjøøwøøjöp møødä mhuung-hajxy. 29 Habaadaamb jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy miäna'ana'añ: “Jootcujcä to'oxiøjc-hajxy yhity ja'a yhuung ca'a hijpä.” 30 Mänitä jäya'ay ja'a tun hajxy ñäma'awa'añ: “Højts nähgabhéjtäc, højts yú'tsác.” 31 Xchaaçhtiunáambøch ja'a jäya'ayhajxy, hóyhøçhä pojpä cädieey nga'a ja møødä. Maas hanaxiä mijts mjada'añ mhabeta'añ.

32 Metscä mee'tspädøjc ja'a Jesús hñanjty quipxy nøcxy miøødmøjpahbeda'añii. 33 Coo hajxy jim miejch maa hñanjty xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopc Nähgädá'aguiän”, mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp møødä mee'tspädøjc, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby.

34 Jimñä ja'a Jesús hñanjty miøjpahbedyiinä, mänit miänaañ:

—Teedy, mee'x yøø häna'c-hajxy; cab hajxy ñajøøy tii hajxy jaduñ coo jiatcøøy.

Mänitä soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägøøyy yajniquihäyø'cäbä. 35 Jimä cu'ughajxy hñanjty miähee'pna'ay møødä tuungmøødpähajxy. Jimä Jesús hajxy hñanjty wyi'i ñäxi'igy:

—Yajñähwaachp yøø craa hijty wiinghäna'c. Ween hamdsoo yajniñähwa'açhiü pø tøy jaduñ Dyioshuungä, pø tøy jaduñ Dyiosquexiä.

36 Jaanä jaduññä soldadohajxy wyi'i ñäxiicpä. Mänitä Jesús vinagre yaghu-ucä. 37 Mänit ñämaayyä:

—Pø tøy miithä judiøshajxy xquiobiernähaty, hamdsoods yajniñähwa'adsøø.

38 Mänitá soldado pu'uyhuung hajxy jim yujpahy cruzcuhduum. Tägøøgtu'u hayuuc hánajty miøødá cujaay: "Hádaadsá judíoshajxy guibiernáhajpy." Griego haam hánajty quiujaayá, møødá latin haam, møødá hebreo haam.

39 Mänitá mee'tspá tu'ug miánaañ, ja'a hánajty tøø miøjpahbéjtábá cruzcøxp: —Pø tøyyá Dios tøø xquiexy, hamdsoods yajniñáhwa'adsøø, y yajnáhwáatsägáts højtspá —nømä Jesús ñámaayyá.

40-41 Mänitá craa yhojjá jiamiøød:

—Nej, cájtämä Dios mwiingudsáhgø'ø'yá. Paady højts ngumadowáañäm coo tøø ngádiéhyám. Pero hádaa craa, caj nej tøø jiatcø'ø'y.

42 Mänitá Jesús ñámaayyá:

—Jesús, høøch xjiahmiédsáp coo miích hánajty mdägø'øwa'añ gobiernáhajpá.

43 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduññ nñáma'ay, jádá'ajøch miích jim xmiødhada'añ tsajpootyp.

44 Cujyxioø hánajty je'e, mänit wyiingoodsøoyy wiinduhmyhagajpt. Tägøøghorá yhiyty wiingoods. 45 Cabá xøø hánajty maa ñá'a hañ. Mänitá tsajtøjc-hadøødiuc quiøø'tswa'xy cujjiá. 46 Mänitá Jesús yaaxy:

—Teedy, høøch miích njoot njuøhñdy nyajcø'ødägø'øwaamby.

Jagoo jaduññ jiaac mánaañná, mänitiá yho'ná.

47 Mänitá soldadowiindsøn yhiixy nebiá Jesús jiajtiän. Mänit jia mánaañ coo ja'a Dios miøjjá jiaanthá, coo ja'a Jesús ja'a pojpa hijty quia'a møødá.

48 Coo ja'a cu'ughajxy yhiixy nebiá Jesús jiajtiän, mänit hajxy wyiimbijná jootmayhájtáp. 49 Jimá Jesús miägu'ughajpáhajxy hánajty tiána'ay jáguemjuøøby møødá to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty jim tøø piadsóoñábá Galilea. Yhiix hajxy je'ebá nebiá Jesús jiajtiän.

50 Jimá hojiäya'ay hánajty tu'ug ja'a xøhájpa José. Arimatea hánajty chooñ jim Judeanaaxooty. Møjtuung hánajty miøød maa ja'a judioscajtán. 51 Pero cab jaduññ piamánaañ coo ja'a Jesús cu yagho'cá. Jiøbhixyp hánajty je'e coo ja'a Dios ja'a miájaa yajcáhxø'øga'añ. 52 Mänitá José ja'a Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmánácát cruzcøxp. 53 Coo ja'a cuhdujt jaduññ miooyyá, mänit yajmánajcy. Mänitá poobwit yajnáhbijty. Mänit hoy yajnaaxtägø'ø'y maa ja'a tsaajutän ja'a naamhädiúññábá. 54 Mánacyxiøø hánajty je'e mánaa ja'a Jesús ñaaxtägø'ø'yän. Viernes hánajty je'e. Hadsuu-jøøñáp hánajty; ja'a poo'xxiøø hánajty habáatnáp.

55 Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hánajty tøø piadsóoñábá Galilea, mänitá Jesús hajxy hoy yhiixy maa hánajty tøø ñaaxtägø'ø'yän. 56 Coo hajxy wyiimbijty, mänitá pa'agxuu'pähón hajxy hoy jiuu. Mänit hajxy pioo'xná ja'a poo'xxiøøjooty neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän.

24

1 Næxøøjopiá to'oxiøjc-hajxy ñøcxtägajch maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'ø'yän møødá jiamiøødhajxy wiingpá. Pa'agxuu'pähongón hajxy ñøcxy ja'a hajxy hánajty tøø jiúyyábá. 2 Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy yhiixy coo ja'a tsaajut hánajty tøø yhawa'ach. 3 Mänit hajxy jiiby tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøn piaaty. 4 Mänit hajxy chähgøøyy. Cab hajxy hánajty ñajuø'ø'y neby hajxy jiatcø'øwät. Mänit hajxy yhiixy coo ja'a jáya'ay hajxy hánajty metsc miøødtána'ay. Yajxonjatiá wyithajxy hánajty. Høxtá haambá

wyithajxy hānajtj. ⁵ Mānitā to'oxiōjc-hajxy ñāaxcooyj je'eguiōxpā coo hajxy hānajtj chāhgō'oy. Mānit hajxy ñāmaayyā:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa coo mhōxta'ay maa ja'a ho'ogyjiāya'ayhagujcān. ⁶ Cab je'e yaajān. Tōō jiuypiojnā. Nej, cab hajxy mjahmiechā neby hajxy jii by tōō xyajmōōdmādia'aguian Galilea. ⁷ Nōmā Jesús ja'a Diosquexpā hajxy xyhawaanā cooc hijty quiō'ōdāgō'ōwa'añii ja'a cuboipāya'ay ja'a cugādiejiāya'ay, cooc hijty miōjpahbeda'añii cruzōxp, cooc cudāgōōgxōō hijty jiuypiojga'añ.

⁸ Mānit hajxy jiaaŋch jahmiejtsnā neby hajxy hānajtj tōō ñāma'ayiiān Jesúsām. ⁹ Mānit hajxy wyiimbijnā. Mānitā jiamiōōd hajxy hoy yhawaanā ja'a nāmajtu'ugpā mōōdā nāmāybā. ¹⁰ Ja'a to'oxiōjc ja'a mādia'agy hajxy māmējtsābā, jue'e hajxy hānajtj nāje'e xiōhaty Marīa Magdalatsōhmā, mōōdā Juana, mōōdā Marīa ja'a Jacobo tiaj. ¹¹ Pero cabā to'oxiōjc ja'a miādia'agyhajxy miābōjcāxā ja'a Jesús jiamiōōdhajxy. Nebiā cuhiimbā-mādia'aguian hajxy jaduhñ miādooyj.

¹² Pero ja'a Pedro, miābōjc je'e. Pāyō'ōguā ñōcxy maa ja'a Jesús hānajtj tōō ñāaxtāgō'oyān. Coo jii by quiuwoodsōoyj, mānitā poobwit yhiijxy coo wiingtuum yhiijnā. Mānit wyiimbijnā. Yagjuōoyj jaduhñ neby hānajtj tōō jiadyiiān.

¹³ Mānitxōōbā ja'a Jesús jiamiōōdhajxy hānajtj metsc ñōcxy maa ja'a cāpt hānajtj xiōhatiān Emaús. Majtu'ugkilómetro hānajtj jiāguemā maa ja'a Jerusalēncāptān. ¹⁴ Mādiācāp hajxy hānajtj tiu'uyo'oy tijaty tōō jiadyii. ¹⁵ Mānit hajxy wyiingumsōoyyā ja'a Jesús. Mānit hajxy miōōdtu'ubōjcy. ¹⁶ Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhōxcāpy. ¹⁷ Mānitā Jesús miānaañ:

—Tii hajxy mmādiaacyj. Tii hajxy coo mdajy coo mmay.

¹⁸ Tu'jāya'ay hānajtj xiōhaty Cleofas. Mānit yhadsooyj:

—Hopioñā ñajuō'oy tii jim tōō jiadyii Jerusalēn jāda'a xōōbā. Nej, miich nidiuhñ mga'a najuōōby tii jim tōō jiadyiiā, hoy miich jim tōō mja hijpā.

¹⁹⁻²⁰ Mānitā Jesús yhadsooyj:

—Tii jaduhñ tōō jiadyii.

Mānit hajxy yhadsooyj:

—Ja'a Jesús tōō yagho'ogyii cruzōxp. Ja'a teedywiindsōnhajxy yejc mōōd hōjts ngopc-hajpā. Diosquexy hijty wiādity. Hoy-yagjuōōñājatypā hijty yajcāhxō'py. Hoy hijty miādia'agy ja'a Dioscōxpā cu'ughagujc. ²¹ Jaduhñ hōjts njoot hijty chocy coo ja'a Jesús ja'a gobiernā Rómaba ja'a quiuhdujt cu piōjcā nebiā gobiernā yaa quia'a hanéhmnāt maa hōjts ngajptān, hōjts judiōsjāya'ayhajxy. Maaxtōjcy mādāgōōy jaduhñ yagho'cā. ²² Haamiān ja'a to'oxiōjc-hajxy nāje'e yhooy maa ja'a Jesús hānajtj tōō ñāaxtāgō'oyān. ²³ Pero cābāc hajxy piaaty. Mānitāgā Diosmoonsā hajxy metsc yhiijxy ja'a tsajpootypā-tsohmā. Mānitāc hajxy yhawāānāxā cooc ja'a Jesús hānajtj tōō jiuypiojnā. Hoy-yagjuōōñā hōjts hajxy xyajmōōdmādiaacy. ²⁴ Mānit hōjts njamiōōdhajxy hoy yhiixpā. Jāduhñāc hajxy piaatpā nebiā to'oxiōjc-hajxy hānajtj tōō ñāgapxiān. Ni je'egādsā Jesús hajxy quia'a hijxy.

²⁵ Mānitā Jesús miānaañ:

—Nej, cab hajxy mnā'āgā wiinjuō'oyā, cab hajxy mnā'āgā mābōquiā nebiā Diosquexyhajxy jecy miānaañān. ²⁶ Tsipcōxpā Diosquexy chaāchpōjga'añ coo hānajtj jim ñōcxaāñā tsajpootyp.

²⁷ Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy majaty miädia'agyiijän. Jim quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hänäjty tøø quiujaayän. Cøix quiapxy mäduhñtiä ja'a Diosquexyhajxy quiujahyyän.

²⁸ Coo hajxy jim miejch Emaús, mänitä Jesús miänaañ cooc jiaac yo'oya'añ.
²⁹ Mänit hajxy ñämaayho'cy:

—Huuc mähmø'ow yaa maa højtsän. Tøø chuujøøñä. Coodsøøñäp jaduñ.

Mänitä Jesús jiaanč mähmøøyy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy. ³⁰ Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. Mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøød miooyy.
³¹ Mänitnäts hajxy yhøxcajpnä. Mänitä Jesús yhadägoyyøøñä. ³² Mänit tu'jaya'ay miänaañ:

—Wíinghøch hijty nnijäwø'oyii tu'haambejpä coo ja'a Diosmädia'agy xya-jmøødmädiäcäm.

³³ Mänitä hajxy wyiimbijnä, ñøcxtägajch Jerusalén. Mänitä jiamiøød hajxy hoy piaady maa hajxy hänäjty tøø yhamugø'oyän, ja'a nämajtu'ugpä møød hajxy nämaybä. ³⁴ Mänit hajxy nämetspä ñämaayyä:

—Tøyhajt jaduñ coo ja'a nWiindsønhtëäm tøø jiuypio'cy. Ja'a Simón jaduñ tøø yhixy.

³⁵ Mänit hajxy je'e ñägäp xpä cooc ja'a Jesús hajxy tøø piaady tu'haam. Mänitäc hajxy yhøxcajpnä coogä Jesús ja'a tsajcaagy qyijwa'xy.

³⁶ Jiiby hajxy hänäjty miädia'agyiñä, mänitä Jesús ñägøhxtøø'xy maa hajxy hänäjty yhäña'ayän. Mänit yajpoo'xy ja'a jiamiøødhajxy. ³⁷ Mänit hajxy jiaanč tehñ chähgøøyy. Háañämä tyijy hajxy nämejtsä. ³⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'oy. Tiič hajxy coo xquia'a høxcapy.

³⁹ Høxtáhmdsøch hädaa ngø'ø, høxtáhmdsøch hädaa ndecy. Høøch je'e Jesús. Høøch hajxy nähdoönäc. Cabä háañämä ni'x copc miøødä nébiøch høøch nmøødän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a quio'ødiecy yaghijxy ja'a jiamiøødhajxy. ⁴¹ Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mabøjcy. Xoondaacp hajxy hänäjty møød hajxy hänäjty yagjuø'oy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooçh ngáyät.

⁴² Mänitä hacrtsa'ay hajxy miooyy møødä møjtsiinjøødy. ⁴³ Mänitä Jesús quioonndsooyy. Mänit quiaaay maa ja'a wyiinduumhajxiän. ⁴⁴ Mänit miänaañ:

—Nébiøch tøø njatiän, tøøds hajxy hijty nhawáañäm mänaa hajxy quipxy tøø nhjätäm. Tøjiajt jaduñ ja'a høøchcøxpä neby jiiby myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädia'aguiän, chaads jiiby maa ja'a Sálmosän, chaads jiiby maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jiähyyäbä.

⁴⁵ Mänitä Diosmädia'agy quiapxtøøyy:

⁴⁶ —Jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Diosquexy tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc cudägøøgxøø jiuypiojtägatsa'añ, ⁴⁷ y cooc miädia'aga'añii wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén miädiaactsoona'añii. Jaduñä cu'ughajxy yajwiingapxø'owa'añii coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Mänit hajxy yajnähwa'adsa'añii ja'a piojpa quidiiey hajxy.

⁴⁸ Hamdsoo hajxy tøø mhixy tøø mmädoy nébiøch cham nmädia'aguiän.
⁴⁹ Nyajnäguxäämbiøch mijts ja'a Dioshespiritu ja'a nDéedyhøch tøø xyajwiinwaanø'øyäbä cooçh mijts nmø'owät. Jim choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy mmähmø'owät Jerusalén høxtä coonä ja'a Dioshespiritu hajxy hänäjty tøø xñägäda'agy.

⁵⁰ Mänitá Jesús miøødcajptpädsøømy ja'a jiamiøødhajxy. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania. Mänitá Jesús ja'a quiø'ø chajxajy. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy ja'a jiamiøødcøxpähajxy.

⁵¹ Mänit hajxy ñähguécänä. Mänitá Jesús jim ñøcxy tsajpootyp. ⁵² Mänitá Jesús hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä jaančh tehñ jiootcujc. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. ⁵³ Jabom-jabom hajxy hñajty ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy hñajty quiapxy miädia'agy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Amén.

San Juan

¹ Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnáhixóoyyám nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jíyyám hánajty je'e mánaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tíøø'xta'aguiän. Jíyyám hánajty je'e møødá Dios; Diósäts je'e. ² Jim hánajty je'e møødá Dios mánaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tíøø'xta'aguiän. ³ Jaaya'ay jaduhñ hádiuun cøxiä. Nidiuhñ yhädiuunñ. ⁴ Ja'a Dioshuung, yejpy ja'a jugyhajt je'e. Jaduhñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudøø'xpän. Xyajpädsóømäm hajxy hagoonstuum. ⁵ Coø jøøn yhajajy hagoonstuum, hoy jaduhñ nhíxäm. Ja'a Dioshuung, jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä jøønän coø xyaghíxäm neby hajxy hoy nwädíjtämät.

⁶ Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhjäpä Juan. ⁷ Paadiä Juan quiejxä, jaduhñä Dioshuung nägápxät, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä miäböğät. ⁸ Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'ä nägapxpä jaduhñ quiejxä. ⁹ Tøø ja'a Dioshuung hánajty yaa miejtsnä hádaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyám nägøxiä maa hajxy yaa ndsánáayyám hádaa yaabä naaxwiin. Cøxiä xyajnáhixóoyyám.

¹⁰ Coø yaa miejch hádaa yaabä naaxwiin, cabä miädia'agy miäböjçäxä, hoy hánajty cøxiä tøø jia hädiuñ. ¹¹ Jim je'e jia medsøøyy maa ja'a yhamdsoo cajptän, pero cab jim chojçä. ¹² Pero näje'ejaty hajxy chojcy. Pøñ jaduhñ tsojç, pøñ ja'a miädia'agy mäböjçä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyá coø hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³ Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coø hajxy nmäböjçämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät.

¹⁴ Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajjt je'e neby højts chaa njäya'ayhájtäm. Hádaa yaabä naaxwiin je'e chánaayy maa højtshájtäm. Tøø højts nhíxy coø je'e miøjjä jiaançhä. Paady miøjjä jiaançhä coø je'e Dyioshuungä. Tiuumbyy je'e ja'a mayhajt homiánaajä. Tømiädiaacp je'e homiánaajä. ¹⁵ Jaayá'ayädsä Juan jaduhñ nägapx:

—Yøøya'ayhøch hijty nnägapxyp, yøø høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yøødsä mõjçuhdujt nä'ägädä møød. Høøch, cábøçhä cuhdujt jaduhñ nmøødá neby yøøya'ay miøødän. Jímiäm yøøya'ay hánajty coøch yaa nmiiñ ngahy.

¹⁶ Jaayá'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtscøxphájtäm homiánaajä. ¹⁷ Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmiöödiägájtsäm. Pero xchøjçäm ja'a Dios hajxy møød xmióoyyám ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä. ¹⁸ Ni pøñ ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawáanäm nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiaançh tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹ Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä møødá levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtøjçueendähäjäpä hajxy hánajty tiuunghajpy. Jim hajxy chohñdaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyiindsønñhajxy jaduhñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduhñ quiejxä coø ja'a Juan hajxy ween nøcxy tiøyhajtmädoyp pøñ je'e. ²⁰ Coø ja'a Juan jaduhñ miäyajtøøwa, yejç je'e ja'a tøyhajt. Caj yhøhñdaacy:

—Ca'a yhøøçhä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nhahíxämbä, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coø hajxy xyhanéhñämät.

21 Mänitá jadähooc miäyajt~~0~~wägumbä:

—P~~0~~n miich. Nej, miich Elíashajpä ja'a mináambjä.

Mänitá Juan yhadsooyy:

—Caj.

Mänitá miäyajt~~0~~wägumbä:

—Nej, tögä miich ja'a Diosmädia'agy jecy t~~0~~0 mhuuc mäwädijpä.

Mänitá Juan yhadsoogumbä:

—Cábämäts.

22 Mänitá miäyajt~~0~~wägumbä:

—P~~0~~n miich. H~~0~~jtš ja'a t~~0~~yhajt móoyyác neby h~~0~~jtš ja'a nwiinds~~0~~n häyaa nhawaandägájtšät p~~0~~n miich.

23 Mänitá Juan yhadsooyy:

—H~~0~~ščh, nyajcapx~~0~~biščh ja'a Diosmädia'agy m~~0~~c pactuum. Pan~~0~~cx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaiás jecy miánaañän coo hajxy mban~~0~~cxät. Diosmädia'agy ja'a Isaiás jecy yajwa'x.

24 Ja'a hajxy hänäjty t~~0~~0 quiexyijäbä maa ja'a Juangän, näje'e hajxy hänäjty pian~~0~~cxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

25 Mänitá Juan miäyajt~~0~~wa:

—Tii miich coo mnä'ä mäyajnäbejpä p~~0~~ cá'adäm miich mGrístjä, p~~0~~ cá'adäm miich ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy t~~0~~0 yajwa'xiäbä.

26 Mänitá Juan yhadsooyy:

—H~~0~~ščh, n~~0~~šháamh~~0~~ch nmäyajnäbety. Pero ximä jäya'ay tu'ug ma-jiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhatyñä. 27 Jay~~0~~p~~0~~h~~0~~ch nmejch. Mänit y~~0~~'~~0~~ya'ay h~~0~~xhaam jiaac mejch. M~~0~~jcuhdujt y~~0~~'~~0~~ya'ay mi~~0~~šd quejeečh nm~~0~~šdä.

28 Jimä Juan hänäjty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hänäjty xi~~0~~hatiän Betábara, ja'a Jordängpä m~~0~~j~~0~~n~~0~~šhaawiimbä jaduh~~0~~n maa ja'a x~~0~~š piäds~~0~~mian.

29 Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhiixy. Jimä Jesús hänäjty miänacy maa ja'a Juan hänäjty tiäna'ayän. Mänitá Juan miánaañ:

—Huug hi~~0~~x hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Y~~0~~'~~0~~š jaduh~~0~~n x~~0~~hajp ja'a Meeghuung ja'a Dios t~~0~~0 quiéxiäbä. Y~~0~~'~~0~~šd hajxy je'e xñähho'tu'udáañäm. Y~~0~~'~~0~~šd hajxy je'e xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm ja'a nbojpa ngädieyhájtäm. 30 Y~~0~~'~~0~~ščh hijty nnän~~0~~šmby ja'a h~~0~~xhaam t~~0~~0 jiaac méchäbä. H~~0~~ščh hijty jay~~0~~jp t~~0~~0 nmech. Y~~0~~'~~0~~šd je'e ja'a m~~0~~jcuhdujt m~~0~~šd quejeečh nm~~0~~šdä. Jímiäm y~~0~~'~~0~~ya'ay hänäjty mänaáčh nmiñ nga'ayän. 31 Cáb~~0~~ch hijty nnaju~~0~~'~~0~~y p~~0~~n jaduh~~0~~n tunaamb nébiščh t~~0~~0 nmädia'aguian. Pero páadyh~~0~~ch t~~0~~0 nmech mäyajnäbejpä n~~0~~šhaam neby hajxy jaduh~~0~~n nnaju~~0~~'~~0~~wät p~~0~~n je'e, mijts judíos.

32 Mänitá Juan miánaangumbä:

—T~~0~~ščhä Diosh~~0~~spíritu nhixy coo jim t~~0~~0 chooñ tsajpootyp. Mänit~~0~~ch nhixy coo hänäjty miänacy nebiä palomän. Mänitá ñaaxcädaacy. Mänitá jim yh~~0~~xtaacy y~~0~~'~~0~~ya'ay quiuhduum. 33 Cáh~~0~~n~~0~~ch hänäjty nnaju~~0~~'~~0~~y p~~0~~n je'e. Pero jaayá'ayh~~0~~ch t~~0~~0 xquiéxiäbä mäyajnäbejpä n~~0~~šhaam, je'ečh jaduh~~0~~n xñämaayy: “Mhixaambiä Diosh~~0~~spíritu maa je'e miänac~~0~~'~~0~~wa'añän. Jim jaduh~~0~~n miähm~~0~~'~~0~~wa'añ maa tu'jäya'ay quiuhduumän. Jaayá'ayäts ja'a Diosh~~0~~spíritu jaduh~~0~~n yegáannäp.” 34 T~~0~~ščh njaančh hiixy. T~~0~~ščh nnägapxy coo y~~0~~'~~0~~ya'ay jiaančh Dioshuungä. Nyéjpiščh ja'a t~~0~~yhajt jaduh~~0~~n.

³⁵ Cujaboom ja'a Juan hānajtj jīm tiānāaguiumbä mөөдä jiamiөөд metscä.
³⁶ Jīmā Jesús hānajtj wiädijpā. Coο ja'a Juan ja'a Jesús miөjhee'py, mānitā Juan miānaañ:

—Yө'өds jaduhñ xөhajtj ja'a Meeghuung ja'a Dios tөө quiéxiäbä.

³⁷ Coο ja'a Juan ja'a jiamiөөdhajtj jaduhñ miädooyy, mānitā Jesús hajtj piadu'ubөjcy nāmetscä. ³⁸ Coο Jesús jiäwөyy coο hānajtj pianөcxyii, mānitā wia'wiimbijty. Mānitā yhijxy coο hānajtj nāmetscä pianөcxyii. Mānitā miānaañ:

—Tii hajtj mhөxtaaby.

Mānit hajtj yhadsooyy:

—Wiindsón, maa miich tөө mmejtsta'agy.

³⁹ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Jam huug hjxām.

Mānit hajtj hoy jiaanč hixy maa Jesús hānajtj tөө miejtsta'aguian. Tөө hānajtj miānacxyiөjөөñä. Jīm hajtj miähmөөñä maa Jesúsän.

⁴⁰ Tu'ugä Juan ja'a jiamiөөд hānajtj xiөhaty Andrés, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús hānajtj tөө piadu'ubөcy mөөдä jiamiөөд tu'ug.

⁴¹ Mānitā Andrés ja'a piuhya'ay hoy piaady, ja'a xөhajtj Simón. Mānitā Simón nāmaayy:

—Tөө hөjts ja'a Mesías nbaady —je'e jaduhñ nānөөmby ja'a Cristo, ja'a Dios tөө wyiinguéxiäbä coο hajtj yaa xyhanéhämät.

⁴² Mānitā Andrés ja'a Simón jīm wioonөcxy maa ja'a Jesús hānajtjān. Coο ja'a Jesús ja'a Simón yhijxy, mānit miānaañ:

—Miich, Simón miich mxөhaty. Jonás miich mdeedyhajtj. Pero Pedro mxөhataañä —je'e jaduhñ nānөөmby tsaa.

⁴³ Cujaboom ja'a Jesús hānajtj nөcxa'añ Galilea. Mānitā Felipe hoy piaady. Mānitā Felipe nāmaayy:

—Jámhөch quipxy mөөdwädjttäc. Hөөchä nmädia'agy habөjcäc.

⁴⁴ Jīmā Felipe hānajtj chooñ maa ja'a cajpt hānajtj xiөhatiän Betsaida. Jīm ja'a Andrés hānajtj chohmbä mөөдä Pedro. ⁴⁵ Mānitā Felipe ja'a Natanael hoy piaady. Mānitā Natanael nāmaayy:

—Tөө hөjts jaaya'ay nbaady ja'a Moisés tөө nägäpxiäbä maa ja'a nocy piädө'quiän, ja'a Diosmädia'agymiäwädijpähajtj tөө nägäpxiäbä. Jesús jaduhñ xiөhaty. José yhuung je'eduhñ. Jīm jaduhñ chooñ Nazaret.

⁴⁶ Mānitā Natanael miānaañ:

—Nazaretä. Cabä ndijy hoybäda'a jīm Nazaret.

Mānitā Felipe yhadsooyy:

—Jam huug hjxām.

⁴⁷ Jīmā Natanael ja'a Jesús hānajtj nāmehc. Coο Jesús ja'a Natanael yhijxy, mānitā Jesús miānaañ:

—Yө'ө judío xii miimbä, hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy quiudiuñ. Ni mānaa quia'a hөhnda'agy.

⁴⁸ Mānitā Natanael ja'a Jesús miäyajtөөyy:

—Maač miich tөө xyhixy cooč miich jaduhñ tөө xyhөxcapy.

Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Jiiby miich hānajtj māna'ay piidspa'c. Cahnä Felipe hānajtj xmiägapy.

⁴⁹ Mānitā Natanael miānaañ:

—Wiindsón, Dios miich xyhuunghajtj. Mhanehmby miich ja'a judiөshajtj.

⁵⁰ Mānitā Jesús miānaañ:

—Páadyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä cooçh jaduñ nmänaañ cooçh miich jiiby tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaamby cooçh maas hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øga'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts nnämä'awät, mhixaamby hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaamby ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootypä coo hajxy çajpeda'añ coo hajxy ñaaxcäda'aga'añ maachä nwiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä.

2

¹ Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hänajty jiada'añii maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Caná de Galilea. Jimä Jesús ja'a tiaj wioowä ² møødä Jesús møødä jiamioødhajxy. ³ Mänitä vino quiøjxy. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quiøxy. ⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Maam, ca'a mhaaw mbäda'agy. Ca'a myiichä mgüeendä. Høøch nna-juøøby. Cahnä yhabaadyña cooçh nmayhajtúnät.

⁵ Mänitä Jesús ja'a tiaj miänaañ, ñämaayyä ja'a moonsähajxy:

—Naxy hajxy mdehm miäbøgät coo Jesús hajxy xmiägäpax xyhané'emät.

⁶ Jimä hamøj tsaanøøgow hänajty quiärumna'ay tädujcä. Tägø'øwaamb jiiby tu'nøøgow mädaaxc-hii'xlitro o mägo'xlitro. Jue'e ja'a judíos hajxy hänajty wia'añ, cø'øbujnøøhidøhñdy. Jaduñ hajxy hänajty quiuhdujthaty. ⁷ Mänitä Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a moonsähajxy:

—Cudemø'ow nøø hajxy nøøgowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mänit hajxy jiaançh yaghujch. ⁸ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Jee'ppädsøm nøø hajxy weeñtiä. Nøcx ja'a mwiindsøn hajxy mo'ow.

Mänit hajxy jaduñ quiudiuuñ. ⁹ Tøø ja'a nøø hänajty wia'añguiojy vino. Jesús jaduñ yajwa'añguioj. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a vino quiøøchooyy. Mänit yhuucmajch. Cab hänajty ñajuø'oyy maa ja'a vino tøø chooñ. Pero ñajuøøby ja'a moonsähajxy hänajty; hiç, je'e ja'a nøø hajxy hänajty tøø jiee'ppädsømy. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a jamiø'ød miøjyaaxy. ¹⁰ Mänit ñämaayyä:

—Jayøjp ja'a hovyino hajxy naxy ñä'ägädä temy. Coo ja'a woybä wichpähajxy hänajty com tøø yhu'ugy, mänit hajxy hänajty jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jaty hoybä. Pero miich, cahnä hovyino mdemyña.

¹¹ Coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea, hijxtahnd jaduñ yajcähxø'tsohn coo miøjjä coo jiaançhä. Coo Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduñ yhiixy coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy, paadiä Jesús miädia'agy miäbøjcäxä.

¹² Mänitä Jesúsahajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Capernaum, møødä tiaj, møødä piuhya'ayhajxy, møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jiiby quiädaacy, mejtsxøø tägøøgxøø hajxy jiiby yhiyty.

¹³ Jadáanäp ja'a pascuaxøø hänajty jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíoshajxy hänajty jim yagjadáanäp. Mänit Jesús jim ñøcxy Jerusalén. ¹⁴ Coo jim quioo'ty, mänit jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a tsajtøjc hamøjpän maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øyän. Jiiby ja'a wajtoo'pähajxy hänajty møødä meegtoo'pä møødä palomatoop'pä. Jaaná jiiipiä xädø'øñguiuwijtspähajxy hänajty yhäñaabiä. ¹⁵ Coo Jesús jaduñ yhiixy, mänitä xaach wyidsø'cy. Mänitä ju'xt yhädiuñ. Mänitä jäya'ayhajxy øjx

yhøxpäbo'oyii jii by tsajtøgooty møødä waj møødä meeg cøxiä. Mänitä Jesús yajtsitø'cy ja'a xädø'øñguiuwijtspä mieexähajxy. Cøjx ja'a xiädø'øñhajxy yhøxxity.

¹⁶ Mänitä palomatoopähajxy ñämaayyä:

—¡Yajpädsø m yø'ø mbaloma hajxy! ¡Cábøch nDeedy ja'a tiøjc hajxy xwiáañät halaplaaz!

¹⁷ Mänitä jiamioødhajxy jiahmiejtstaacy coo jaduhñ yhity cujaay: “Mjaanç tehñ cwieendhadáañäbøch hädaa miich mdøjc nägø'ø nädecypä, høyhøch hajxy cu xjia yajcuyagho'ogø'øw.”

¹⁸ Mänitä judíoødhajxy miänaañ, ñämaayyä Jesús:

—Tii hijxtahnd højts xyajcähxø'øgåañäp hoy-yagjuøøñäjatypä pø mmøød miich cuhdujt jaduhñ coo yø'øya'ayhajxy tøø mgøxy høxpäbo'oy.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa tsajtøjc hajxy myagjidät, pues cudägøøgxø'øyyøch nyaghoyøødiägätsät.

²⁰ Mänitä judíoødhajxy miänaañ:

—Cujuxychägui'xtädujcumøjt hädaa tsajtøjc jecy miaayy y tægøøgxø'øyyä miich myaghoyøødiägätsa'añ. Cab højts jaduhñ nmäbøcy.

²¹ Pero jue'e Jesús hänajty ñänøø mby “ja'a tsajtøjc”, ja'a yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo copc. ²² Coo Jesús hänajty cujey tøø jiaanç juypiøcy, mänitä jiamioødhajxy jiahmiejtstaacy nebiaty hänajty tøø miäna'añän. Mänitä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä møødä Jesús ja'a miädia'agy.

²³ Mänaa ja'a Jesús jim yhitiän Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mänitä cu'ugä Jesús hajxy yhiixy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämøj nämay. ²⁴ Pero cabä Jesús hänajty yajwiinhøøñ, je'eguiøxpä coo hänajty ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hänajty hamuumdu'joot quia'a mäbøcy. ²⁵ Hix, hamdsoohaambiä Jesús hänajty ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhjätm nägøxiä. Cabä Jesús hänajty pøñ miäyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhjätm.

3

¹⁻² Coo maxioø hänajty tøø yhiñä, mänitä copc-hajpä jim tu'ug miejch maa Jesúsän. Nämaj hajxy hänajty quiopc-haty maa judíoøhaxiän. Nicodemo ja'a copc-hajpä hänajty xiøhaty. Pianøcxäp ja'a fariseos miädia'agyhajxy hänajty. Tøø hänajty quioodsø'øy coo jim miejch maa Jesúsän. Mänit Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä Dios tøø xquiexy yajnähixøøbiä. Coo miichä Dios häxøpy xquia'a puhbety, caj miich hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy myajcähxø'øgy.

³ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät, cabä Dios xyhané'emät.

⁴ Mänit Nicodemo yajtøoyy:

—Pero neby jaduhñ mmiindägats mgahdägätsät coo hänajty tøø mmäjaanä. Neby jii by mdägøødiägätsät ja'a mdaj jioodooty coo jii by jadähooc mmaaxhuunghädat.

⁵ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät nøøhaam møødä Dios yhEspirituhaam, cabä Dios xyhané'emät. ⁶ Coo tøø mmiñ tøø mga'ay nebiä maaxhuungän, Dios je'e xmiiooyy ja'a mni'x ja'a mgopc møødä mjuøhñdy. Y jaduhñ mäwiinäs

je'e, coo Dioshespíritu mbadu'ubógät, nebiä miindägach cahdägachpäñ mmähmó'owät. ⁷ Ca'a myaguó'oy cooch jaduhñ nnäma'ay coo tsipcøxp mmiindägats mgahdägätsät. ⁸ Coo poj jaduhñ xiämemy, cab hajxy nna-juóoyyäm maa myinó'oy maa ñøcxø'oy. Homiaajä poj xiämemy. Mmädówäp jaduhñ pero caj mhíxät. Jaduhñ mäwínäts ja'a Dios yhEspíritu coo xjióttägó'ow coo xquióttägó'owät. Coo jaduhñ mmäbógät hamuumdu'joot, jaduhñ mjádät nebiä miindägach cahdägachpäñ —nømä Jesús miänaañ.

⁹ Mänitä Nicodemo yajtóogumbä:

—Neby je'eduhñ mnänømy.

¹⁰ Mänit Jesús yhadsooy:

—Yajnähixøöbiä miich mduunghajpy maa ja'a judioshajxiän pero cáhnøch nmädia'agy xwyiinjuóoyyabä. ¹¹ Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämá'awät. Nmädiaacyy højts mädyiiyaty højts nnajuóoby y nnägäpyp højts mädyiiyaty højts tøø nhixy. Pero mijts, cab højts mijts nmädia'agy xñä'ägädä mäbøjcä. ¹² Tøø hajxy nja yajmøødmädia'agy tijaty yaa ja hijp hädaa yaabä naaxwiin, pero cab hajxy mmäbøcy. Hoorä, cooch ja'a tsajpootypä hajxy nja-ymøødmädiä'agät, ni je'e hajxy mga'a wiinjuó'owät.

¹³ 'Ni pøn jim quia'a hoyñä tsajpootyp. Jagóoyyøch jim niduihñ ne-
sooñ, høøch ja'a Diosquexypä. Páadyhøch ja'a tøyhajt nmøødä neby jim. ¹⁴ Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunnaxy yujpahy quepyquixp jim pactuum. Jaaná jadúhñhøch jäya'ay xyujpa'awaambä, høøch ja'a Diosquexypä. ¹⁵ Pønjätyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, cabä yháañämähajxy mänaa quiuhdägóoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugy-
hatiän —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶ Xjiaanñ tehñ chojc xjiaanñ tehñ pia'häyóowäm ja'a Dios hajxy nägøxiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung ñähdujcy. Coo ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcämät ja'a Dioshuungcøxpä, cabä nháañämähajxy mänaa quiuhdägóoyyämät. Jaduhñ hajxy cøjxta'axiøø njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Paadiä Dios ja'a yHuung yaa tøø quixy hädaa yaabä naaxwiin coo hajxy jaduhñ ween xñähho'túütäm. Cab hajxy jaduhñ xyajcumädowáañäm.

¹⁸ Pønjätiä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäbøjcäxäp, cab hajxy je'e yajcumädowa'añii. Pønjäty ca'a mäbøjp, tøø Dios miäna'añ cooc hajxy yajcumädowa'añii, coogä Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mäbøjcäxä. ¹⁹ Coo Dios yHuung yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, hagoonstuum jäya'ayhajxy hñanjaty yhity. Paady hajxy hñanjaty yhity hagoonstuum coo haxøøgwiinmahñdy hajxy hñanjaty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hñanjaty miäbøjcäxä. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jøønän. Paady jaduhñ nebiä jøønän, jaduhñ jäya'ayhajxy piädsømmät hagoonstuum. Pønjäty hagoonstuum mähmø'owaamb, je'eds Dios ñänøømby coo hajxy yajcumädowa'añii. ²⁰ Pønjäty haxøøgwiinmahñdy tuumb, cab hajxy chojy maa jiajjiän. Cähxø'ogaamb yhaxøøgwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a pädsøma'añ jajtuum. ²¹ Pønjäty panøcxaamb ja'a tömiädia'agy, je'eds jaduhñ pädsømaamb jajtuum. Paady hajxy jaduhñ piädsøma'añ, jaduhñ quiähxø'oga'añ coo Dios hajxy tøyhajt jiaanñ puhbedyüi.

²² Mänitä Jesús hajxy jim ñøcxy Judeanaaxooty møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy mäyajnäbejpä. Maxiøø hajxy jim yhjity mäyajnäbejpä. ²³ Jaaná jimä Juanghajxy hñanjaty miäyajnäbejpä maa ja'a cajpt

hänajty xiøhatiän Enón. Salim cajpt mäwiingón jaduhñ. Comä nøø hänajty jim. Mejtsp jäya'ayhajxy hänajty jim näbejpä. ²⁴ Cahnä Juan hänajty chumyii.

²⁵ Mänitä Juan ja'a jiamiøødhajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä judíoshajxy nämejtsc nädägøøg. Je'e hajxy hänajty miädiaacpy neby hajxy ñäbétät.

²⁶ Mänit Juan hoy ñäma'ayii:

—Wiindsón, xiiby yø'øya'ay miäyajnäbety, ja'a miich hijty jim xmiøødhijpä ja'a Jordánpä møjnøøhawiimb, ja'a miich tøø mnägäpxiäbä coo Dios tøø quieyxy. May jäya'ay tøø ñämech maa miäyajnäbetiän.

²⁷ Mänit Juan miänaañ:

—Coo ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, paadiä Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ²⁸ Tøø hajxy mmädoy cooch nga'a Cristo. Jawyíinhøch Dios xquiejxy. Páadyhøch jawyíin xquiejxy cooch mädia'agy nyajwá'xät yø'ø Jesúscøxpä. ²⁹ Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamio'ød, je'eds ja'a jaxie'eb møød. Ja'a jamio'ød ja'a miägu'ughajpä jii hijpä, xoonäacp je'eduhñ coo jamio'ød quiapxy. Jaanä xoonäacpøch høøchpä je'eguiøxpä coo Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ³⁰ Tehñgahnä hajxy miayø'øwa'añ, ja'a Jesús miädia'agy hajxy panócxäbä. Pero pønjätyhøchä nmädia'agy xpianócxäp, haweenø'øwaamb hajxy je'e.

³¹ Xyhanéhäm hajxy je'e nägøxiä, jaaya'ay jim tsohmä tsajpootyp. Yaayyä hajxy ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, y hädaa yaabä naaxwiimbä mädia'agy hajxy nmädiacäm. Pero jaaya'ay jim tsohmä tsajpootyp, ³² je'eduhñ miädiaacpy nebiaty jim tøø yhixy tøø miädoyän tsajpootyp. Pero cabä miädia'agy miäböjcäxä nämay. ³³ Pønjätiä Jesús miädia'agy mäböjcäp, je'eds tøyhajt yejp coo Dios tiømiädia'agy. ³⁴ Jaaya'ay Dios tøø quiéxiäbä, Diosmädia'agy je'eduhñ miädiaacpy. Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Dioshøpíritu miooyy nebiä Jesús jaduhñ miädiaactägätsät. ³⁵ Chojpy ja'a Dios ja'a yHuung; paadiä cøxiä wiinä tøø yajcø'ødägø'øy. ³⁶ Pønä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäböjcäp, je'eds cøjxta'axiøø juyghadaamb nebiä Dios juyghatiän. Ja'a hajxy ca'a mäböjpä, cab hajxy jaduhñ juyghada'añ nebiä Dios juyghatiän; yajcümädozáanäp hajxy je'e ja'a Diósäm.

4

¹⁻³ Coo Jesús miädoyhajty coogä fariseoshajxy hänajty tøø miädoyhaty coogä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty maas may yajmäböcy y yajnäbety quejee Juan, mänit Jesúshajxy wyiimbijty Judea. Galilea hajxy ñøcxtägajch.

⁴ Jim hajxy ñaxøøyy Samarianaaxooty. ⁵ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sicar jim Samarianaaxooty, mäwiingón maa José ñädeedyñaaxän. Ja'a tieedy jaduhñ jecy xøhajt Jacob. ⁶⁻⁸ Jimä nøøjut mädyii José yajmäähmøøyyä coo Jacob yho'cy. Coo Jesúshajxy jim miejch maa nøøjutän, tøø Jesús hänajty yhanuu'xø'øy. Mänit Jesús yhøxtaacy nøøjutpa'a. Tøø hänajty quiuyxiøøjø'øy. Mänitä jiamiøødhajxy ñøcxy cajpooty ju-uguaabiä. Mänitä to'oxiøjc tu'ug quiädaacy nøøgoombä; Samaria hänajty choon. Mänit Jesús to'oxiøjc ñämaayy:

—Høøchä nøø móoyyäc.

⁹ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Tiiich miich nøø coo xmiäyujwa'añ. Jue'e miich mdsoon Judea. Høøch, yaach ndsoon Samaria.

(IX, cabä Judéabä jäya'ayhajxy hänäjty miøðnijootpaadyii ja'a Samáriabä jäya'ayhajxy.) ¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo häxøpy mnajuø'øy tii mayhajt Dios tiunaamby maa miichcøxpän y pønch høøch cooch ja'a nøø tøø nja yujwa'añ, mänitøch cu xmiäyujwaañ ja'a nøø ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Tsäguhm, cøøc hädaa nøøjut. Caj miich tii mmøødä coo ja'a nøø myajwøhmbädsømat. Maa tyijy miich ja'a nøø mbäädät, ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä. ¹² Nejy, maas mõctäm miich cuhdujt mmøødä quejee Jacob cuhdujt jegyhajty miøødä, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhajtäm. Je'e hädaa nøøjut xyajmämähmøøyyäm. Yaa jecy ñøøhuucy møødä yhuunghajxy møødä yhani-malhajxy.

¹³ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa nøø hajxy yhu'ugy, najxp tiødsø'øhajxy jaduhn. Mänit hajxy tiødsø'øbäatägumbä cujaboom cumaaxc. ¹⁴ Høøch, nyéjpiøch ja'a nøø, ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä. Coo hajxy yhu'ugät, ni mänaa ja'a tødsø'ø hajxy quia'a paattägäjtänät. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhn juyghada'añ nebiä Dios juyghatiän.

¹⁵ Cahnä to'oxiøjc ja'a mädia'agy hänäjty wyiinjuø'öyñä nebiä Jesús ja'a nøø ñägäpxiän. Jue'e Jesús jaduhn ñänøøm ja'a mayhajt ja'a Dios jaduhn tiunaamby maa højtscøxpän. Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Høøchä nøø móoyyac nébiøch tødsø'ø xquia'a päatnät. Jaduhñhøch yaa miñ nga'a nøøwøhñät.

¹⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Nøcx ja'a mnihyhap mõjya'ax; mänit yaa mwoomínät.

¹⁷ Mänit to'oxiøjc yhadsooyy:

—Cábøch mnihyhap.

Mänit Jesús miänaañ:

—Tehm tiøyhajt miich jaduhn mmäna'añ coo nihyhap mga'a møødä.

¹⁸ Mägooxcä mnihyhap tøø mmøødtsäna'ay, y yø'ø ya'adiøjc xim mmøødpä, tøyhajt, ca'a myiichä mhamdsoo nihyhap yø'ø.

¹⁹ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Tsäguhm, nyo'mädøobiøch jaduhn coo miich ja'a Dioshespíritu mmøødä.

²⁰ Jim højts nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähgø'øy maa yø'ø tunän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingudsähgøøyyämät jim Jerusalén.

²¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Muuxy, mabøjcägøch nmädia'agy. Habaadäänäp je'ejan coo mijts ja'a Diosteedy homiajä mwiingudsähgø'øwaañnä. Ca'a ñä'ä jiiyyä hajtii mwiingudsähgø'øwa'añ maa yø'ø tunän ni jim Jerusalén. ²² Hoy Dios hajxy mja wiingudsähgø'øy, cab hajxy mhixiä. Højts, nhixy højts ja'a Dios. Jaduhn ja'a Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajnahwa'ads yajcuhwa'adsa'añ. ²³ Pøn ja'a Dios tehm tiøyhajt wiingudsähgøøñäp, je'eds hamuumdu'joot wiingudsähgøøby. Jaduhñäts ja'a Dios chocy coo wyiingudsähgø'øwøød hamuumdu'joot. ²⁴ Jaduhnä Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän. Tsipcøxp hit ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät.

²⁵ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios quixaambiä, je'e højts nahixäm. Coo je'e quiäda'aga'añ, mänit højts je'e cøxiä xyhawaanäänäm.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Hóöchäts je'e ja'a Cristo.

²⁷ Mänit Jesús jiamiøødhajxy miejch. Coö hajxy yhiijxy coö Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty miøødmädia'agy, yagjuøøy hajxy jaduhñ. Pero cab hajxy yajtøøy tiiguixpä Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty coö miøødmädia'agy. ²⁸ Mänitä to'oxiøjc jiiby choññ maa hajxy hänäjty miädia'aguiän. Jiibiä miajt ñähgueecy, ñøcxy je'e cajptooty, hoy ja'a cu'ughajxy ñäma'ayii:

²⁹ —Jamñ jäya'ay hajxy tu'ug huug híjxäm. Tøøch je'e xñajuøøy nebiátyhøch haxøøgpä tøø nduñ. Jaduhñhøch je'e tøø xyhawaanä. Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

³⁰ Mänitä cu'ughajxy tiu'ubøjcy cajptooty, ñänøcxy ja'a Jesús hajxy. ³¹ Jimä Jesús hänäjty ñäma'ayii ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsøn, cay.

³² Mänit Jesús yhadsooy:

—Xiičh jøø'xypøcy nmøødä. Cab hajxy mnajuøøy tii je'eduhñ.

³³ Mänitä jiamiøødhajxy ñiñämaayyä:

—Nejy, tøø jøø'xypøquiäda'a yajméjtsäxä.

³⁴ Mänit Jesús miänaañ:

—Coočh jaduhñ nmänaañ coočh jøø'xypøcy nmøødä, je'ečh hänäjty jaduhñ nnänøømby coočh njootcujcä, coočh ngudiünät nébiøch Dios tøø xyhane'emiän, coočh tiuong nyajmäayyät; je'ečh jaduhñ tøø xquiexy.

³⁵ Huug híx yøøya'ay hajxy xii mänajpä. Xmiäbøgáañäböch nmädia'agy hajxy yøø. Jaduhñ mäwínäts høøchä nmädia'agy nebiä tøømd paquiä miayøøyän. Tehñ quiähxø'p jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ mdehñ miäna'anät nebiä niippädøjc-hajxy miäna'añän cooc mädaaxpø'o yhabety, mänitác hajxy je'e yajpädøøga'añ. ³⁶ Pøñhøch jäya'ay ja'a nmädia'agy xyajmäbøgáañäp, xoonäda'agaamb hajxy je'e coö hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy hajxy miøødxoonäda'aga'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt yaghawa'xøøchóhñbä. Ja'a hajxy yajmäbøgáañäbä, je'edshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän. ³⁷ Tøyhajt je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy miäna'añän: “Wiingpä je'e niip, y wiingpä je'e yajpädø'p.” ³⁸ Tøøch mijts nwiinguexy coö mijts jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy myajmäbøgät, ja'a hajxy hijty tøø miädoyhätibä. Wiingpä hajxy jayøbajt yajmädoyhajt; mijts høxhaam myajmäbøgaamby —nøm Jesús miänaañ.

³⁹ Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy, nämay hajxy je'eduhñ miäbøjcä ja'a Jesús miädia'agy. Paady hajxy je'eduhñ miäbøjcy coö ja'a to'oxiøjc hänäjty jaduhñ tøø ñägäpxy cooc yhaxøøgwinnmahñdy cøjx ñajuøøyaxä, møød cooc cøjx yhawaandøøwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hänäjty xiøønaaxy Samarinaaxooty. ⁴⁰ Mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coö jim miähmøøwät maa quia-jpthajxiän. Mänit jiaančh mähmøøy. Mejtsxøø je'eduhñ jim yhiijty. ⁴¹ Coö Jesús jiaac yajmøødmädiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nämay ja'a miädia'agy jiaac mäbøjcäxä. ⁴² Mänitä to'oxiøjc hajxy ñämaayy:

—Høxtahmnds miičh jim hoy mnägäpxiän cajptooty, cab højts tu'joot nmäbøjcy. Pero coö højts jiiby ngädaacy, mänit højts je'e xtiehñ yhamdsoo møødmädiaacy. Mänit højts nmäbøjcy. Mänit højts nnajuøøy coö yøøyá'adiäm Cristohaty. Yøøds hajxy xyajnähwä'ads xyajcuhwä'adsáañäm nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin.

⁴³ Nägooyyä mejtsxøø yhabejty, mänit Jesús hajxy tiu'ubøjnä, ñøcxnä hajxy jim Galilea. ⁴⁴ Hamdsoo Jesús je'eduhñ miänaañ coö hajxy

quia'a wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajptän, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaghawa'xøøbiä. ⁴⁵ Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mänit yajpoo'xä haxi'ig haxón. Paadiä Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hänajty tøø yhixy hoy-yagjuøøñäjatypä, nebiaty Jesús jim tøø tiuñ tøø yäcähxø'øgy Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty.

⁴⁶ Mänit Jesús jim jadähoc miéjtscumbä Caná de Galilea maa ja'a nøø hänajty tøø yajwa'añguiojjiän vino. Jimä gobiernä mioonsä hänajty tu'ug tøø miech. Tu'ugä yhuung hänajty tøø pia'ambety jim Capernaum. ⁴⁷ Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hänajty tøø miech jim Galilea, mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo yhuung nøcxy yajmøcpøjcäxä. Møjta'agy yhuung hänajty. ⁴⁸ Mänitä gobiernä mioonsä ñämaayyä:

—Mijts, cahñ hajxy mmäbøcyñä, hoy hajxy tøø mja mädoxyaty cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä tøø nduñ. Mänit hajxy mmäbøga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹ Mänitä gobiernä mioonsä miänaañ:

—Tsógäm, jam hadø'øçhä; chámhøch nhuung yho'ogaañä.

⁵⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mänit Jesús miädia'agy jiaançh mäbøjcäxä. Mänit gobiernä mioonsä jiaançh wiimbijty. ⁵¹ Tu'haamhädaacpä ja'a mioonsähajxy jioçcubaadøøyyä. Mänit yhawáañäxä cooc yhuung hänajty tøø jiaançh møcpøcy.

⁵² Mänit yajtøøyy mäduñäjtä hänajty tøø miøcpøcy. Mänit ñämaayyä:

—Häxøøy ja'a tiøy tiøjch cujyxiøøho'ogy.

⁵³ Mänit ja'a gobiernä mioonsä jiaançh jahmiejch coo Jesús hänajty häxøøyhajty cujyxiøøho'ogy tøø miäna'añ cooc yhuung miøcpøga'añ. Mänit Jesús ja'a miädia'agy çøx miäbøjcäxä mäduñtiä hajxy tiu'ugtøjcä.

⁵⁴ Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxø'cy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxø'cy coo hänajty tøø yhoý Judea.

5

¹ Mänit Jesús ñøcxcumbä jim Jerusalén xøøhajpä. Ja'a judíos xiøøhajxy hänajty jadaañäp. ² Jimä tsiidaact jaduñ tu'ug xiøhaty Betzata, ja'a hebreohayuuc-haamby. Jimä tsiidaact mädoøyyä maa ja'a meegtoø'taactän. Mägoøxc-hit ja'a tøjwiing wäditiä jim maa ja'a tsiidaactän. ³ Mayyä pa'amjäya'ay hänajty jim quio'na'ay møødä wiindspä møødä tecymia'adpä møødä tecymiucypä. Jim hajxy hänajty yhahixy coo ja'a nøø jaduñ jädsenyó'oyät. ⁴ Wiingumänaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hänajty tu'ug quia'da'agy nøøyagiädsenyohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hänajty quia'hxø'øgy. Nägoøyyä ja'a nøø hajxy hänajty jaduñ yhixy tiägø'øy jädsenyohbiä, mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägø'øy nøøjooty. Ja'a hänajty jayøbajt tehñ tiägøøçohmbä, je'eds hänajty jaduñ møcpøjp nidiuhm. Hoy tyii pa'amä hänajty jia møødä, yajnaxyp je'e. ⁵ Jim jäya'ay hänajty tu'ug pia'amgo'na'ay. Miähii'xmajmocxtägøøggumøjtpä hänajty jim tøø yhity. ⁶ Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduñ yhiixy, mänit Jesús yajtøøyy:

—Nejy, mmøcpøgaambä.

⁷ Mänitä pa'amjäya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nbøn pønñøch xpiädä'agäp nøøjooty coo ja'a nøø tiägø'øy jädsenyohbiä. Cooçh hänajty jii by nja tägø'øwa'añ, tøø wiingpä hänajty tiägøøñä.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Pädø'og, yajpädø'og mdo'ogy, yohñä.

⁹ Mänitiä pa'amjäya'ay jaduñ jiaančh møcpøjcy. Mänitiä miaabejt jiaančh yajpadø'cy yo'oyø'cy. Poo'xxiøjooty hänäjty je'e. ¹⁰ Mänitiä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyá ja'a craa ja'a hänäjty tøø yajmøcpøgyijäbä:

—Poo'xxiøø jäda'a. Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo yøø mdo'ogy jäda'a mgapwädítät.

¹¹ Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hänäjty tøø miøcpøquiäbä:

—Jaayá'ayhöch tøø xyajmøcpøquiäbä, je'ečh jaduñ xñämaayy cooçh ndo'ogy nyajpädø'ogät.

¹² Mänit miäyajtøwa:

—Pøn jaduñ tøø xñäma'ay coo mdo'ogy myajpädø'ogät, coo myo'oyø'ogät.

¹³ Cabä mähdiøjc ñä'ä hadsooyy. Hiç, jaančh tehñ ñämay jäya'ayhajxy hänäjty jim. Tøø Jesús hänäjty yhiçtagóoyyänä. Paadiä mähdiøjç hänäjty quia'a najuø'oy waamb yhadsowat. ¹⁴ Mänit cueñtiä, mänit Jesús yhiçcumbä maa ja'a tsajtøjç hamøjpän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, chaa miičh nnämä'awät, tøø miičh mmøcpøjcy. Ca'a tii pojpa cädieey mduñ coo maas haxøøg mjädät.

¹⁵ Mänitiä mähdiøjç hoy ñägapxy maa ja'a judíoshajxiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hänäjty tøø miäyajmøcpøquiäbä. ¹⁶ Coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøjooty, paadiä judíos Jesús hajxy miädsiphajty; paady hajxy wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ¹⁷ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyá ja'a judíoshajxy:

—Cábøch nDeedy mänaa tiuumbädø'oy. Jäda'anäbaadyñä tiuñ. Páadyhöch jaduñ nbaduumbä, hoy jaduñ jia poo'xxiøjootiä.

¹⁸ Paady hajxy jia wiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøjooty, møød coo jaduñ miänaañ cooc Dios Tieedyhaty, møød coo yajnimiäbaatä nebiä Diosän.

¹⁹ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyá ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cábøch nhamdsoo tuuñ nduñ; jadúhñhöch nduñ nébiøch nDeedy jim tiuñän. Nebiátyhöch nDeedy tiuñ, jadúhñhöch nduumbä. ²⁰ Xchójpøch nDeedy. Xyajnähixøøbiøch nebiaty je'e tiuñ. Maas hoy-yagjuøøñätyhöch nDeedy xyajnähixøøwa'añ neby hajxy myagjuø'owät. ²¹ Yagjujyipiøjpøch nDeedy ja'a ho'ogyjiäya'ay. Jaaná jadúhñhöch nyagjujyipiøgaambä, pønjátýhöch nyajnähdiäp. ²² NDéedyhöch, cab je'e pøn yajcumädowa'añ. Høøch je'e tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh jäya'ay nyajcumädowät, ja'a hajxy ca'a mädia'agy miäbøjpä. ²³ Páadyhöch jaduñ tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh jäya'ayhajxy ween xwyiingudsähgø'oy nébiøch nDeedy wyiingudsähgø'oyiän. Pønjátýhöch hajxy xquia'a wiingudsähgøøby, ni nDeedyhöch hajxy xquia'a wiingudsähgøøyyäbä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

²⁴ 'Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjatý højts nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanäp móødhøch nDeedy, tøø ja'a haxøøgpä hajxy quiøxy najtshixøøñä. Je'eds hajxy çøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän. Cab hajxy je'e mänaa quiumädowa'añ. ²⁵ Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, tøø yhabaady cooçh nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Cooçhä nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøjçät, jaduñ hajxy jugyhada'añ çøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. ²⁶ Miøødhøch nDeedy cuhdujt coo jäya'ayhajxy ñämä'awät coo hajxy jaduñ jjugyhádat tsajpootyp çøjxta'axiøø. Je'ečh cuhdujt tøø xmiø'oy cooçh jäya'ayhajxy jaduñ nnämä'awät coo hajxy jim yhidät

cøjxta'axiøø. ²⁷ Coočh je'eduhñ tøø xwyiinguexy, páadyhøch jaduhñ tøø xquiuhdujtmø'oy coočh nyajnähdíjät nebiaty jäya'ayhajxy jiädät. ²⁸ Ca'a hajxy myagjuø'øy. Habaadaamb je'e coočhä ho'ogyjiäya'ayhajxy nyaaxpädsøma'añ. Mänitøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä. ²⁹ Mänit hajxy nägøxiä quiøxy jutpädsøma'añ mäduhñtiä hajxy hänäjty tøø yho'ogy. Ja'ačh nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xmiäböjcabä, je'eds hajxy nøcxaamb tsajpootyp. Ja'ačh nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xquia'a mäböjcabä, je'eds hajxy ca'awaamb haxøøgtuum.

³⁰ 'Nyajtødiägøøbiøch nébiøch nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhøøchä nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy. Ngudiümbiøch jaduhñ nébiøch nDeedy xmiägapy xyhane'emiän. Coočh jaduhñ ngudiüñ, páadyhøch ja'a tøyhajt nyecy coočh nyajtødiägø'øy. ³¹ Coočh häxøpy hamdsoo nniñägapyii, mänit hajxy cu mmänaañ coočhä tøyhajt nga'a mädia'agy. ³² Jiichä wiingpä xñägapy; nnajuøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhñ yecy. Diøshøch je'e xñägaxp. ³³ Tøøch mijts hoy xyajtøy maa Juangän øø Diøshøch tøø xjiaanč quexy. Mänitä Juan ja'a tøyhajt hajxy xmiøoy. ³⁴ Pero høøch, ca'a jiäyá'ayhøch tøø xyhawaanä coočh Dios tøø xquiexy. Nyagjahmiéjchpøch mijts nebiä Juan hajxy tøø xyhawaanän coočh Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduhñ mnähwa'ads mguhwá'adsät. ³⁵ Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyajnähixøøby hajxy hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy hajxy hijty mmädøwä. Pero cabä miädia'agy hajxy hijty mmäbögaanä. ³⁶ Nduümbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Coočh jaduhñ nduñ, cähxø'p jaduhñ coočh nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Coočh hajxy jaduhñ xyhixy nébiøch nduñän, páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäböjcat, hoy ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mäböjca ja'a høøchcøxpä coočh xñägapy. ³⁷ Ja'a nDeedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, høøchcøxpä jüby tøø xyajcujaayii maa Diosmädia'aguiän. Pero cab hajxy mnajuø'øy coočh nDeedy ja'a miädia'agy jaduhñ nmädiaacä. Cab hajxy mnajuø'øy coočh jaduhñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸ Pero cábøch mijts nDeedy ja'a miädia'agy tøø xmiäböjca, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. Coo hajxy häxøpy tøø mmäböcy, cu xmiäböjcoch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹ Myajmädiaac-ho'py ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbä cujaay. Paady hajxy jaduhñ myajmädiaac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduhñ mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, coočh nmädia'agy hajxy xyajtüünät, mänit hajxy jaduhñ mjugyhádat. Pero høyhøch Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰ cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbögaanä. Coočh mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäböjcat, mänit hajxy mäböcy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän.

⁴¹ 'Cábøch nmøjpäda'agy, høyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'øy. ⁴² Nnajuøøbiøch coo mijts Dios mga'a tsocy. ⁴³ NDeedyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbögaanä. Coo wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquiä mmäbögaanäp. ⁴⁴ Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbögaanä. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'owät. Pero cabä mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchögät. ⁴⁵ Ca'a yhøøchä mijts jim nnäxø'owø'owaamby maa Dios wyiinduumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduhñ xñäxø'owø'owaamb. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tyijy Diosmädia'agy hajxy mmäböcy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁴⁶ Coo mijts cu mjaanč mäböjcy, cu xmiäböjcoch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä

Moisés jaduhñ jecy quiujahy. ⁴⁷ Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgáañäbä.

6

¹ Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jim ñøcxy mejyhawiimb. Mejtstu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. ² Nämäy Jesús hänäjty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänäjty pianøcxyii coo hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänäjty tøø yajmøcpøcy. ³ Mänit Jesúshajxy jim wyiimbejty maa ja'a tunguhduumän møødä jiamioødhajxy. Mänit hajxy jim yhøxtaacy tunguhduum. ⁴ Mäwiingooomb ja'a pascuaxøø hänäjty, ja'a judiøshajxy yagjätäbä. ⁵ Mänit Jesús wyiinhee'ppejty coo jäya'ay hänäjty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe ñämaayy:

—Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nyajcáayyämät nämäy.

⁶ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, yhuuc nää mädia'agyhixaamby hänäjty waambä Felipe hänäjty yhadsowa'añ. Tøø Jesús hänäjty hamdsoo wyiinmay nebiä jäya'ayhajxy hänäjty yajcaya'añii. ⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsajcaagy quia'a mäðøyhädät, hoy hajxy tu'lii'xyjaty cu nja móoyäm.

⁸ Andrés ja'a Jesús ja'a jiamioød hänäjty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús ñämaayy:

⁹ —Chaadsä pigäna'c ja'a cebadatsajcaagy mioødä mägoøxcä, møødä hacx metscä. Pero cab jaduhñ miäðøyhädät. Hiç, majiäya'ay yø'øduhñ.

¹⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhøxta'agy.

Møj jim mioøjiootä. Jim hajxy yhøxtaacy ja'a mägoøxmilpä ya'adiojc-hajxy møødä to'oxiojc-hajxy hawiing. ¹¹ Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quioonðsooyy. Mänit Jesús Dios jaduhñ ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänit Jesús ja'a jiamioød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänitä jiamioød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hänäjty yhäña'ayän. Møødä hacx hajxy yajmäwa'xøöbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyy mäduhñtiä hajxy hänäjty quiaya'añ. ¹² Coo hajxy quiaabiäðøøyy, mänit Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Yajpäðø'øg tsajcaagyquiaadiuc hajxy møødä hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nähguécämät.

¹³ Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy cøjx yajpäðø'øgy møødä hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc. ¹⁴ Coo jäya'ayhajxy yhiixy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty tøø yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä:

—Pues tehñ tiøyhajt, yø'øds je'e, ja'a hajxy hijty nhahixämbä coo hajxy hijty xñämedsáañäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

¹⁵ Coo Jesús ñajuøøy coo hänäjty nøcxy piäda'aga'añii gobiernä mädsibø'øbä, mänit jim chohñnä. Mänit jim ñøcxnä nidiuhñ tunjoot.

¹⁶ Coo chuujøøyy, mänitä Jesús jiamioødhajxy yhädaacy mejypia'a. ¹⁷ Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jim Capernaum hajxy hänäjty ñøcxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hänäjty. Cahnä Jesús ja'a jiamioød hänäjty piadyñä. ¹⁸ Mänitä poj piäðø'cy møc. Mänitä mejy chajcujy cøxp. ¹⁹ Mägoøxkilómetro tädujkilómetro hajxy hänäjty tøø ñøcxy, mänitä Jesús hajxy yhiixy coo ja'a barco hänäjty tøø ñajtspaaðø'øy. Yohby Jesús hänäjty mejywyiing. Mänitä jiamioødhajxy chähgøøbiøjcy. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy; Jesúshøch høøch.

²¹ Mänit hajxy jiootcugøøyy. Mänitä Jesús yajtägøøyyä barcojooty. Mänitiä hajxy jim miejtsnä mejypia'a maa hajxy hänajty ñøcxiän.

²² Cujaboom, jimnä majiäya'ayhajxy hänajty mejyhawiimbä, maa hajxy hänajty tøø yajcayijän. Najuoøby hajxy hänajty coo Jesús hänajty tøø quia'a møødtu'ubøgyii ja'a jiamioødhajxy quipxy. Hijxä ja'a Jesús jiamioødhajxy coo hajxy tiu'ubøjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hänajty tu'ug; je'e hajxy hänajty tøø yajtu'ubøcy. ²³ Mänitä barco hajxy yajmejch wiingpä, ja'a Tiberiastsohmä. Jim hajxy miedsøøyy maa jäya'ayhajxy hänajty tøø chajcaagyquiayän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequiän. ²⁴ Coo ja'a majiäya'ayhajxy yhiixy coo Jesúshajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy Jesúshøxtaabä. Jim hajxy ñøcxy mejyhawiimb jim Capernaum.

²⁵ Coo hajxy jim miejch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim piaaty. Mänit Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, mänaa mmejch.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, páadyhøch mijts hijty xyhøxta'ay cooçh mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cábøch mijts je'e xmiäyajtøwa'añ ti-iguiøxpøch ja'a hoy-yagjuøøñäbä coo nyajcähxø'cy.

²⁷ Paady hajxy mduñ, jaduñä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaaads mijts nnämä'awät jadunajtä coo hajxy mhøxtä'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän. Høøch mijts cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jaduñ mjugyhádat. Páadyhøch mijts jaduñ nmo'owa'añ, cooçhä Dios tøø xquiuhdujtmø'oy, høøch ja'a Diosquexyä.

²⁸ Mänit Jesús miäyajtøøwa:

—Neby højts ngudiünät nebiä Dios choquiän.

²⁹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chojpy ja'a Dios cooçh mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjçät, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

³⁰ Mänitä Jesús miäyajtøøwägumbä:

—Tii hijxtahnd hoy-yagjuøøñäbä myajcähxø'øgaamby neby højts miich ja'a nmädia'agy jaduñ nmäbøjçät coo miich ja'a Dios tøø xquiexy. ³¹ Ja'a hajxy hijty nhaphajtäm ndeedyhajtäm ja'a jecypä, jimä maná hajxy quiaayy maa hänajty pøn quia'a tsäna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguioj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Yajcaayyä jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootyptsohmä. Dios jaduñ quejx."

³² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootyptsohmä. Dios, je'eds hajxy je'e xyajnäguejx. Je'eds hajxy je'e xquiuhdujtmø'owaamby coo hajxy jim mdägø'owät tsajpootyp. ³³ Ja'a Dios tøø quiéxiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø choon. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy ney mijts xquiuhdujtmø'owät coo hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän.

³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Højts yø'ø tsajcaagy móoyäc cøjxta'axiøøbä, ja'a tsajpootyptsohmä.

Paady hajxy jaduñ miänaañ coo hajxy quia'a wiinjuøøyy coo Jesús jaduñ ñiñänøøma hamdsoo coo je'e tøø quiexyii ja'a Dios.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch je'e, ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Cuhdujtyéjþøch coo hajxy jim tiäg'ø'owät tsajpootyp þønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶ Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä, hoy hajxy tøø mja hixy coothä hoy-yagjuøøñäbä tøø nja yajcähxø'øgy. ³⁷ Þønjátyhøch ja'a nDeedy jaduñ xyajcø'øwaanøby, je'ečhä nmädia'agy xmiäbøgäänäp. Nguhøgäänbiøch hajxy je'e. ³⁸ Páadyhøch tøø ndsooñ tsajpootyp cooçh ngudiünät nébiøch nDeedy xyhane'emiän, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. Cáboch ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyaghida'añ. ³⁹ Cábočhä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quiá'awät, ja'ačh hajxy tøø xyajcø'øwaanø'ø'yäbä, coo ja'a xøø jumøjt jaduñ yhabéjnät. Pero jaduñ miäna'añ cooçh hajxy nyajnøcxät tsajpootyp. ⁴⁰ Jadúhñhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cøjxta'axiøø jjugyhádat neby jaaya'ay jjugyhatiän, þønjaty jaduñ najuøøby cooçhä Dios xyHuunghaty, þønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Je'ečh hajxy jim nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjnät.

⁴¹ Coo Jesús miädiaacpádøøyy, mänit tiägøøyyä wiingapxpéjtäbä ja'a judiøshajxy. Paadiä wyiingapxpejtä coo hánajty tøø miäna'añ coo jim chooñ tsajpootyp. ⁴² Jaduñ hajxy ñiñämaayyä:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhuung yø'ø. Nhixyhájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høhñdaacp yø'øduñ cooc tyijy jim tøø chooñ tsajpootyp.

⁴³ Mänitä Jesús ja'a judiøsyhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägoøñä. ⁴⁴ Þøñhøch ja'a nDeedy yajnähdiþy, je'ečhä nmädia'agy xmiäbøgäänäp. Je'ečh nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjnät. ⁴⁵ Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo Dios jáya'ay nägøxiä yajnähixø'øwa'añ. Þønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶ 'Cábøch nDeedy mänaa yhixyii jáyá'ayäm; høøch nidiuhm tøø nhixy. Jímhøch ndsooñ Dioswiinduum. ⁴⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, þøñhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds jugyhadaamby cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. ⁴⁸ Høøch hajxy jaduñ jim nyajtägø'øwaamby. ⁴⁹ Ja'a nhaphájtäm ndeedyhájtämhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, mäjaayejc jaduñ. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

⁵⁰⁻⁵¹ Høøch, páadyhøch tøø ndsooñ jim tsajpooty nébiøch jáya'ayhajxy jim nyajtägø'øwät. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø þønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nñähdugäänbiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nñähho'tu'udäänbiøch jáya'ayhajxy nägøxiä.

⁵² Mänitä judiøshajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owäänäm yø'øya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsú'tsämädä.

⁵³ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judiøshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, høøch ja'a Diosqueypä, cooçh mijts ja'a nni'x ja'a ngopc xquia'a tsú'tsät, cooçh mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot xquia'a húucät, cab hajxy jim mdägø'øwät maa Dioswiinduumän. ⁵⁴ Þønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, þønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eds je'e hidaamby cøjxta'axiøø jim tsajpootyp.

⁵⁵ Tsu'tsøøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; huucøøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot.

⁵⁶ Þønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, þønjátyhøch ja'a nnø'ty

ja'a njoot xyhúucäp, je'ech jaduhñ nnänøømby ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xmiäbøjcäp. Je'ech hajxy nguhdujtmø'owaamby coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷⁻⁵⁸ Ja'a nDeedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, je'ech jaduhñ tøø xquihdujtmø'oy cooçh jäya'ayhajxy jim nyajnöcxät tsajpootyp, pønjátyhøch ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcäp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e jequiän, hoy ja'a maná hajxy jia caayy. Pero pønjátyhøch ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹ Jaduhñ Jesús jim miädiaacy Capernaum coo hänäjty yajnáhixø'oy tsajpogooty maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgø'øyän.

⁶⁰ Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ jim miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cab hajxy jaduhñ nguhbøjcämät; tsip xex yø'ø mädiá'agy jaduhñ.

⁶¹ Najuøøyy Jesús jaduhñ nebiaty hajxy hänäjty miädiá'aguiän. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábøçhä nmädiá'agy hajxy xjiøjpøgø'øwáanäjä. ⁶² Cooçh mijts xyhixät cooçh hänäjty jim nnøcxy tsajpootyp, mänitøch mijts ja'a nmädiá'agy xmiäbøgaañä cooçh jim ndsooñ tsajpootyp, høøçh ja'a Diosquexypä. ⁶³ Ja'a mjuøhñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjyghajp. Ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjyghaty. Cooçh mijts ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcät, mänit hajxy mdägø'owät jim tsajpootyp. ⁶⁴ Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänäjty jaduhñ pønjaty hänäjty je'e ca'a mädiá'agymiäbøgaamb. Najuøøby hänäjty je'ebä pøn hänäjty yegáanäp ho'cøø. Jäguemiä Jesús jaduhñ ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpähajxy tiägø'øyän yajnáhixøøbiä. ⁶⁵ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Páadyhøch mijts jaduhñ nnämaayy: “Pønñhøch ja'a nDeedy yajnáhdijpy, je'echä nmädiá'agy xmiäbøgáanäp.”

⁶⁶ Coo Jesús jaduhñ miädiaacpäðøøyy, mänitä jiamiøødhajxy nämay wyiimbinä. Cabä Jesús hajxy hänäjty miøødwäditaanä. ⁶⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøøð miäyajtøøyy ja'a nämajmetspähajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáambøch mijtspä.

⁶⁸ Mänitä Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj. Tii højts miičh coo nnä'ä puhwá'adsät. Miičh højts je'e xyajnáhixøøby neby højts jim ndägø'owät tsajpootyp. ⁶⁹ Nmäbøjcäp højts miičhä nmädiá'agy. Nnajuøøby højts coo jim tøø mdsooñ maa Diosän, coo mGristähaty, ja'a højts hijty nhahijxypä, ja'a Dios hijty quixaambiä.

⁷⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Páadyhøch mijts tøø nwiimbiy nébiøch hajxy jaduhñ xmiøødwädität, mijts ja'a nämajmetspä. Pero xii hajxy tu'jäya'ay mmøødä, ja'a møjcu'uwiinmahñdymøødpä.

⁷¹ Ja'a Judas jaduhñ nänøøma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hänäjty yegaamb ho'cøøc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty jia møødwädity møødä nämajtu'ugpähajxy.

7

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy cajpthayohbiä jim Galilea. Cab hänäjty jim wiäditaanä jim Judea, je'eguiøxpä coo ja'a judíøshajxy hänäjty yhøxta'ay

nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Jadáañäp ja'a judíos xiøøhajxy hánajty coo ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hánajty jiada'añii Jerusalén. ³ Mänitä Jesús ñämaayyá yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmø'oy. Nøcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpähajxy jimbä yhuug hijxpä ney miich ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä myajcähxø'øguiän. ⁴ Myajcähxø'py miich hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero pø chojpy ja'a mjoot jaduñ coo ja'a mmädia'agy wiädifät ja'a miichcøxpä, mänit hijxwiinduum myajcähxø'ogät majiäya'ayhagujc.

⁵ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hánajty miäbójcäxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduñ miänaañ. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä cooth jäya'ayhajxy nhawáañät põñhøch høøch. Pero mijts, homiänaajä hajxy jim mnøcxät Jerusalén. ⁷ Caj mijts cu'ug xmiähänhaty. Pero høøch, xmiähänhájpøch cu'ug. Páadyhøch hajxy xmiähänhaty cooth nnägapy coo hajxy yhaxøøgwädity. ⁸ Nøcx mijts xøøhat. Cábøch nnøcxa'añ høøch. Cahnä yhabaadyñä cooth jäya'ayhajxy nhawáañät põñhøch høøch.

⁹ Mänit Jesús miädiaacpádøøñä. Mänit jim jiaançh mähmøøñä jim Galilea.

¹⁰ Mänit Jesús yhuchhajxy jim ñøcxy xøøhajpä Jerusalén. Mänit Jesús jim pianøcxy hamee'ch. ¹¹ Jimä judíos ja'a Jesús hajxy hánajty yhøxta'ay maa ja'a xøø hánajty jiadyiijän. Jaduñ hajxy hánajty miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹² Mädiácäp ja'a Jesús hánajty ja'a majiäya'ayhajxy. Näje'e hajxy hánajty miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Näje'e hajxy hánajty miänaambä cooc tyijy yhaxøøgjäya'ayä, cooc tyijy hánajty wiädity cu'ugwiinhøhmbä.

¹³ Pero hamee'ch hajxy hánajty miädia'agy. Hix, chähgøøby hajxy hánajty ja'a judíos wyiindsøn'hajxy.

¹⁴ Mägujnä xøø hánajty jiadyii, mänit Jesús tiägøøyy tsajtøgooty yänähixøøbiä. ¹⁵ Mänitä judiøshajxy yagjuøøyy, miänaañ hajxy:

—Tii yø'øya'ayäda'a coo jiaançh tehñ jiaty madiu'u y caj yhøxpøquiä.

¹⁶ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; nDéedyhøch miädia'agy hädaa jaduñ, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Pøñ jaduñ cudiunaamb nebiä Dios miäna'añän, je'e najuø'øwaamb coo quia'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸ Pøñ jioot jaduñ tsojp coo yajcumáyät, je'edsä yhamdsoo mädia'agy mädiaacp. Pero chójpjøch njoot coo Dios wyiingudsähgø'øwøjät, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Nmóødhøch ja'a tøyhajt; cábøch nhøhnda'agy.

¹⁹ Tøyhajt coo Moisés ja'a ñocy jecy jejcy, túhmäts. Jiiby jaduñ miäna'añ ñocyjiooty coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Pero cab hajxy mgudiuiñ. Mmänaamb hajxy jaduñ cooth hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰ Mänitä cu'ug yhadsooyy:

—Nej, mguhmäñøøbiä coo jaduñ mmäna'añ coo højts miich nyagho'oga'añ. Pøñdsän miich xyagho'ogaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tähóoc-høch ja'a hoybä tøø nduiñ ja'a poo'xxiøøjooty; mänit hajxy myagjuøøyy nägøxiä. Mmänaamb hajxy jaduñ coo hajxy tii nga'a túuñämät ja'a poo'xxiøøjooty; paady hajxy myagjuøøyy. ²² Moisés ja'a cuhdujt jecy jejcy coo hajxy mnicircuncidarhadøjät. (Ca'a Mioisésä yajtsohndaac; yhaphajpä tieedyhajpähajxy jecy yajtsohndaac.) Paadiä mhuung hajxy mcircuncidarhaty hoy jia poo'xxiøøjootiä. ²³ Mgudiuumby hajxy jaduñ nebiä

Moisés ja'a cuhdujt jecy yejquiän; pero mjootma'p hajxy coochä jäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty. ²⁴ Cabä jäya'ay hajxy paquiä mwiniimahñdyhixät nebiä wyiinmahñdy je'e. Coø jejcy mmøødhidät, mänitäs ja'a wyiinmahñdy je'e mhíjxät. Coochä pa'amjaya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty, paady hajxy jaduhñ mmäna'añ coogøch tyijy ja'a haxøøgwiinmahñdy nmøødá. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tii nga'a tüünämät ja'a poo'xxiøøjooty. Pero Dios mänaamb coo yhahixø'øcy coo hajxy nduünämät.

²⁵ Mänitä Jerusaléngpä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy mänaambä:

—Yø'øds hajxy yhøxtaaby coo hajxy yagho'oga'añ. ²⁶ Xiidsä quiapxy majiäya'ayhagujc, y caj waamb ñäma'ayii. Nej, mänaamb højts nwiindsøñhajtämhajxiäda'a coo yø'ø Miesiasä, ja'a hajxy nhahíjxämbä. ²⁷ Nnajuøøyyäm hajxy maa yø'øya'ay chooñ. Pero ja'a Mesías, ja'a gobiernähadaambä, cab hänäjty yajnajuø'owa'añ maa hänäjty chooñ.

²⁸ Jiihiä Jesús hänäjty yajñahixø'øcy tsajtøgooty. Coø jaduhñ miädooyy waambaty hajxy hänäjty miäna'añ, mänitä møc miänaañ:

—Xyhixyhájpøch hajxy. Mnajuøøby hajxy maačh ndsooñ. Pero ca'a yhøøchä hamdsoo tøø nwiinmay coochä yaa ngädä'agät. Ja'a nDéedyhøch tøø xquiexy. Pero cab hajxy mnajuø'øcy. ²⁹ Nhíxyhøch je'e. Jímhøch ndsooñ. Je'ečh jaduhñ tøø xquiexy.

³⁰ Coø Jesús jaduhñ miänaañ, mänitä jia madsaanä. Pero caj ñä'a yajmajch. Cajnä hänäjty yhabaadyñä coo Jesús yagho'ogøøjät. ³¹ Hoy ja'a Jesús hänäjty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäböjçäxä. Mänit hajxy miänaañ:

—Coo ja'a Mesías jaduhñ miédsät, ja'a hajxy nhahíjxämbä, nej, maas hoy-yagjuøøñäjaty ja'a Mesiasäda'a yajcähxø'øga'añ quejee nej yø'øya'ay jaduhñ yajcähxø'øguiän.

³² Mänitä fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty waambaty Jesús hänäjty miädia'agyii. Mänitä policíahajxy quiejxä coo Jesús hajxy miädsät. Ja'a fariseoshajxy jaduhñ mäguejx møødá teedywiindsøñhajxy. ³³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jecy nmøødhidaannä. Nøcxäannäbøch maačhä ndsohñän.

³⁴ Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jim hoy mnøcxät maačh nhida'añän.

³⁵ Mänitä judiøshajxy ñiñämaayä:

—Maa yø'øya'ayäda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduhñ nga'a páatämät. Nej, nøcxaambäda'a jim maa ja'a judiøshajxy wa'xyjaty chäna'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpän, coo Diosmädia'agy yajñahixø'øwät ja'a hajxy ca'a judiøshajpä. ³⁶ Tiida'a tyijy coo miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáanam, pero cábäc hajxy nbaadäänäm, y cooc hajxy hoy nga'a nøcxämät maa yhida'añän.

³⁷ Coø ja'a xøø hänäjty miayaannä, ja'a møjxøøjooty, mänitä Jesús tiänaayø'cy. Mänitä møc miänaañ:

—Pøñ tødsøøyyäp, ween yaa myiñ maačh høøchän, ween miñ yhu'ugy mädyiibøch nmo'owaamby.

Jaduhñ Jesús yajniäbaatä nebiä møjnøøgopçän. Mänitä miänáangumbä:

³⁸ —Pøñjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjçäp, je'ečhä nmädia'agy xya-jwa'xtägájtäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduhñ Jesús miänaañ, pøñjaty ja'a miädia'agy mäbögåanäp, mänitä Dioshøspíritu mio'owa'añii. Cahnä Dioshøspíritu hänäjty quiäda'agyñä.

Cahnä Jesús hánajty yagho'ogyii; cahnä hánajty yhoodiägachñä maa ja'a Tieddiän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hánajty tøø miädia'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehñ tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiugapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quiexaambä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jim choona'añ Galilea. ⁴² Jaduhñ Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yhaphada'añ tieddyhada'añ, y cooc jim choona'añ Belén maa ja'a David jecy chänaayän.

⁴³ Coo hajxy hánajty jaduhñ miädia'agy, cab hajxy hánajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúscøxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hánajty jia madsa'añ, pero caj pøñ ñä'a majch.

⁴⁵ Mänitä policiahajxy wyiimbijty maa ja'a teedywiindsøñhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policiahajxy ñämaayä:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduhñ pøñ mänaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduhñ yhooyä coo mijts jaduhñ tøø myajwiinhømbä. ⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy miäböjcäxä ja'a wiindsøñhajxy møødä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquiuhdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaachpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hánajty, ja'a Jesús hánajty tøø ñähóyyäbä. Fariseohajp hánajty je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguhdujthajtäm jaduhñ myiñäm coo jäya'ay nyajcumädóowämät coo hánajty tøø nga'a mädia'agymiädóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohñä ñämaayä:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jäya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädia'agy. Cab jaduhñ jiiby maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jim choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñøcñä maa ja'a tiøjc-hajxiän.

8

¹ Mänitä Jesús jim ñøcxy maa ja'a tuñ jaduhñ xiøhatiän Olivos.

² Cujaboom jopyjiajjo'ogyñä, mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämejtsä. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, tiägøoyy yajñähixøøbiä.

³ Mänitä to'oxiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuhdujtyajñähixøøbiähajxy mäyajmejts møødä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiøjc hánajty tøø miächii coo hánajty tøø tiu'uma'ady tøø tiu'udägoy. Mänitä to'oxiøjc jim yajñøcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, paady hädaa to'oxiøjc tøø miächii coo tøø piaadyii wiingya'adiøjmøød. ⁵ Jiiby maa ja'a Diosmädia'aguiän, jiibiä Moisés hajxy xyhanéhñäm coo ja'a to'oxiøjc jaduhñbä hajxy nguhgá'tsamät. Miichäts, waamb miich mmänaambä.

⁶ Paady hajxy jaduhñ yajtøoyy, coo hajxy hánajty miädowa'añ pø tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hánajty møødä Diosmädia'agy. Yhøxtaaby hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy ñähwaambédät coo häxøpy quia'a tu'ugmädia'aguiä.

Pero cabä Jesús waamb yhadsooy. Mänitä Jesús ñaaxcooy. Mänitä tiägöoy jahbiä cø'øhaam naaxwiin. ⁷ Mänitä Jesús jaduñ miäyajtøwägumbä. Mänit yhäñaaguiugöoy. Mänit miänaañ:

—Pønä pojpä cädieey ca'a møød, ween quia'tstsooñ.

⁸ Mänitä Jesús ñaaxcøogumbä. Mänit tiägøguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹ Coo hajxy jaduñ miädooy nebiä Jesús hånajty tøø miäna'añän, mänit hajxy je'e tiu'ubøjnä hanidiuhmjaty. Ja'a møjpä, je'e jawyiii tehm tiu'ubøjtsoñ. Niñajuøoyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hånajty miøødä, paady hajxy tiu'ubøjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiøjc miøødmähmøoy. Jimä to'oxiøjc hånajty tiäna'ay Jesús ja'a wyiinduum. ¹⁰ Mänitä Jesús yhäñaaguiugöoy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hijty xquihga'adsaambä. Nej, caj pøn tøø xñä'ä cuhga'açhä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch jaduñ nga'a mänaambä coo miich myajcuhgá'adsät. Nøcx; cab jaduñ haxøøg mjatcøøñät.

¹² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduñ mäwinhøch nyajnimiäbaadyii nebiä jøønän cooçhä jäya'ayhajxy nyajnähiø'øy ja'a tu'u hoybä. Pønjaty ja'a nmädia'agy xpianøcxáanäp, cab jaduñ wiädita'añ hagogstuum. Cøjxta'axiøø jim yhida'añ tsajpootyp.

¹³ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Hamdsoo miich mniñänømyii. Pero caj miich mnä'ä tømädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tømädiäacpøch, høyhøch hamdsoo nja niñänømyii. Nnajuøøbiøch maach ndsooñ maach nnøcxy. Pero mijts, cab hajxy mnajuø'øy. ¹⁵ Nä'ä nägøøbøch mijts xñä'ä nähwaambety. Pero høøçhä, cábøch jäya'ay nä'ä nägøobä nnähwaambety. ¹⁶ Tøyhájthøch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhøøçhä nhamdsoo mädia'agy hädaa; ja'a nDéedyhøçhä miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Miimb jaduñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän, coo jäya'ayhajxy tiu'ugmädia'aguiä nämetscä, pues tøyhajt hajxy jaduñ yejpy. ¹⁸ Pues højts, tu'ugmädia'agy højts møødhøch nDeedy cooçhä je'e tøø xquiexy.

¹⁹ Mänitä fariseohajxy miänaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch mijts xñajuø'øy; ni ja'a nDéedyhøch hajxy xquia'a najuøøyyä. Cooçhä mijts haxøpy xñajuø'øy, xñajuøøyyäbøch ja'a nDeedy hajxy häxøpy.

²⁰ Yajnähixøøguiujc ja'a Jesús jaduñ miänaañ jiiby tsajtøgooty, jiiby mäðøyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädø'øñ hajxy hånajty yajnähgäda'aguiän. Pero cabä Jesús hånajty pøn miadsa'añii, hoy hånajty jia mädia'agy cu'ughagujc. Cahnä hånajty yhabaady coo je'e miadsøøjät.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Nøcxáanbøch høøçh. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnøcxät maach nnøcxa'añän. Coo hajxy mho'oga'añ, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

²² Mänitä judiøshajxy ñiñämaayyä:

—Nej, hamdsooda'a ñiyagho'oga'añii, coo hajxy jaduñ nga'a nøcxämät maa ñøcxä'añän.

²³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Yaa mijts mdsóon, hádaa yaabä naaxwiin. Pero hooch, tsajpootypoch ndsoon, ca'a yaaä. ²⁴ Töoch mijts jaduñ nnäma'ay, coo hajxy hánajty töö mho'ogy, cahnä mbojpä mgädieey hajxy hánajty xñähwa'achñä. Cabä mbojpä mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ coochä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbójcät pónhøch hooch.

²⁵ Mänitá Jesús hajxy miäyajtöoyy:

—Pónäsän miich.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Töoch mijts nja hawáanäm pónhøch hooch. ²⁶ Madiú'ujøch nnägápxät coo hajxy haxøog mjäya'ayhaty. Cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä. Nhawáanäm mijts jaduñ nebiátyhøch jaaya'ay töö xñajtsapxøoyyän, ja'ach töö xquiéxiäbä.

²⁷ Pero cab hajxy wyiinjuøoyy coo Jesús ja'a Tieedy jaduñ ñägápxy.

²⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Cooch mijts hánajty töö xmiøjpabhety, mänit hajxy mnajuø'owa'añ pónhøch hooch, y coochä nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jaduñ nhawáanäm nebiátyhøch ja'a nDeedy töö xyajñähixø'oy. ²⁹ Xmiøødwädjipøch je'e, ja'ach töö xquiéxiäbä. Cábøch nidiumh töö xñähgue'egy je'eguiøxpä cooch homiánaajä ngudiñ nébiøch töö xyhane'emiän.

³⁰ Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacy, mänitá miädia'agy miäbøjcäxä nämay.

³¹ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a judiøshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hánajty töö miäbøjcäbä:

—Cooch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiünät homiánaajä, mánitøch mijts hamuumdu'joot xmiøødwädítät. ³² Jaduñdsä tøyhajt hajxy mmøødhädät cooch ja'a Dios töö xquiexy. Jaduñdsä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a hané'emät.

³³ Mänitá judiøshajxy yhadsooyy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab højts pøn xyhane'emy. Tii jaduñ coo mmána'añ coo højts ja'a møjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehm tøyhajt nnämä'awät, pønjaty ja'a pojpä cädieey jaduñ møød, møjcu'ugong jaduñ hanehmb. ³⁵ Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhyty cøjxta'axiøø maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoonsä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiøjcän. ³⁶ Hooch, nbuhbédbøch mijts jaduñ nebiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a hané'emät. ³⁷ Nnajuøøbiøch jaduñ coo Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambøch mijts, je'eguiøxpä coo hajxy tul'joot mga'a tuna'añ nébiøch mijts nja nämä'ayän. ³⁸ Nmädiacypiøch nébiøch ja'a nDeedy töö xyajmøødmädia'aguiän. Pero mijts, jaduñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jäya'ayhatiän hádaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Pø tøyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduñ hajxy mjäya'ayhájpät nebiä Abraham jecy jäya'ayhatiän. ⁴⁰ Pero xyagho'ogáambøch mijts, hóyhøch mijts ja'a tøyhajt töö nja yajmøødmädia'agy, mädyiibøch ja'a Dios töö xyajmøødmädia'agy. Cábøchä Abraham häxøpy

xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jäya'ayhajtjän.

⁴¹ Jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jäya'ayhatiän.

Mänitä Jesús ñämaayyá:

—Tøyhajt hõjts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduhñ hõjts njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jäya'ayhajtjän. Tu'ug hõjts nDeedy; Dios je'e.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchõjþøch mijts häxøpy yaabä. Jimhøch tøø ndsooñ maa Diosän; pero yaačh nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóothøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx.

⁴³ Xióøbøch yaa nja mädia'agy; cábøch mijts ja'a nmädia'agy xñä'ä cudi-naañä. ⁴⁴ Ja'a møjcu'ugong hajxy mdeedyhajxy. Jaduhñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jäya'ayhatiän. Mänit je'e tiägøøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jäya'ayhaty. Høhndaacp je'e; jaduhñ ñä'ägä cuhdujthaty. Jaduhñ jäya'ayhajxy yaa yajnähixø'øyii ja'a møjcu'uwiinmahidy. ⁴⁵ Pero høøčh, cooçh mijts ja'a tøyhajt nyajmøødmädia'agy, cábøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcä. ⁴⁶ Hopiønä ñajuø'øy cooçhä pojþä cádieey nga'a møødä. Jaduhñ hajxy nnajuø'øwät cooçhä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷ Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädóowäp je'e ja'a Dios ja'a miädia'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuung-haty; paadia Dios miädia'agy hajxy mga'a mädownaanä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a judiøshajxy:

—Nej, cab jaduhñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øyä.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøçhä møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Nwiinguhdsähgøøbiøch ja'a nDeedy. Pero cábøch mijts xwyiingudsähgø'øy. ⁵⁰ Cábøch hamdsoo nmäna'añ cooçh hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Ja'a nDeedyhøch jaduhñ mänaamb. Yajcumädownaamby je'e pønñøch haxøøg xñänøømb. ⁵¹ Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämä'awät, cooçhä nmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät.

⁵² Mänitä judiøshajxy yhadsooyy:

—Hoorä sí, tøø hõjts nnajuø'øy coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy møødä Dios ja'a quiugapxyhajxy. Pero miich mänaamb coo nmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät. ⁵³ Nej, maas møc miichä cuhdujt mmøødä quejee ja'a Abraham jecy miøødhajty, ja'a hajxy hijty nhaphajtäm ndeedyhajtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduhñ ja'a Dios ja'a quiugapxyhajxy tøø yho'pä. Pøn tyijy miich coo jaduhñ mniñänømyii.

⁵⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhäxixø'øy cooçh hamdsoo nniguiumayøøjät. Pero Dióshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajxy. ⁵⁵ Cahnøch nDeedy hajxy xñajuøøyyä. Pero høøčh, nhíxyhøch høøčh. Cooçh nmäná'anät cooçh nga'a hixiä, høhnda'agäbøch jaduhñ nej mijts mhøhnda'aguiän. Pero nhíxyhøch høøčh. Nmäbøjcäbøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämbä, xoonðaacp je'e hijty cooçh hånajty xyhixa'añ mänáajøch hånajty nhida'añän hädaa yaabä naaxwiin. Tøøch je'e xjiaančh hixy. Mänit jiaančh xoonðaacy.

⁵⁷ Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a judiøshajxy:

—Je'enä jaduhñ mdsaanä. Nej, tøø ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, jíyyämöch hänäjty; cahnä Abraham hänäjty jiinä.

⁵⁹ Mänitä tsaa hajxy quionø'cy; Jesús hajxy hänäjty quiuhga'adsaamby. Pero tøø ja'a Jesús hänäjty ñiguiu'uchii. Mänit piädsøømnä tsajtøgooty.

9

¹ Jimä Jesús hänäjty ñaxy. Mänitä wiindspä tu'ug yhijsy. Jaduhnä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuunghajty wiinma'ad. ² Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsón, tii yø'øya'ay wyiinäda'a coo mia'adä. Pønä pojpä cädieeyäda'a tøø tiuñ, yø'øya'ayä, tøgä tiaj tiediä.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ni pøn. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ quiähxø'ögät maa yø'øya'aguixpän. ⁴ Tsøc Diostuung hajxy túunäm, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmøødhajtäm. Coø hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduhñ mänaa ndúunänät. ⁵ Coočh yaa nhity hädaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jäya'ay piojpa quiädieeyhajxy.

⁶ Mänitä Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitä chujy yajmo'ondscojy. Mänitä pyiinø'cy. Mänitä wiindspä yajwiingupiinøøyy ja'a chujy, ja'a hänäjty tøø mio'ondscójiäbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a wiindspä ñämaayy:

—Nøcx niwyiimbujøø maa ja'a tsidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé —je'e jaduhñ ñänøømby, Quexy.

Mänitä wiindspä hoy jiaančh niwyiimbujyii. Coø wyiimbijnä, tøø hänäjty wyiindøø'xø'nä. ⁸ Mänitä mähdiøjc yhijsä ja'a miädojc-hajxy møødä hajxy hijty yhijsypä coø hänäjty xiädø'øñyujwa'añ. Mänitä hajxy miänaañ:

—Nej, caj jie'e yø'øjä, ja'a hijty naxy xädø'øñyujwaambä häña'a.

⁹ Näje'e hajxy hänäjty miäna'añ:

—Jaančh je'e yø'ø.

Näje'e hajxy hänäjty miäna'añ:

—Ca'a jie'ejä; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hänäjty ñiñänømyii:

—Høøch je'e hijty wiinds.

¹⁰ Mänitä miäyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹ Mänit yhadsooyy:

—Jaaya'ay ja'a Jesúshajpä, jaaya'ay ja'a chujy yajmo'ondscoj. Mänitøch xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch xñämaayy coøch nøcxy nniwyiimbujyii maa ja'a tsidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé. Mänitøch hoy njaančh niwyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'cy.

¹² Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Maa jaaya'ayäda'a.

Mänit yhadsooyy:

—Pämäädädä.

¹³ Mänitä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a fariseos wyiinduumhajxiän, ja'a hänäjty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä. ¹⁴ Poo'xxiøøjooty ja'a Jesús ja'a chujy yajmo'ondscojy, yajwiindøø'xø'cy ja'a wiindspä. ¹⁵ Mänitä mähdiøjc miäyajtøøwägumbä ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mänit yhadsooyy:

—Chujy jaaya'ay yajmo'ondsoj; je'ečh je'e xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch hoy nniwyyimbujy. Mänitøch nwiindøø'xø'nä.

¹⁶ Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiä. Tuumb yø'øduhñ poo'xxiøøjooty. Cabä cuhudjyt miøødä coo jaduhñ tiünät poo'xxiøøjooty.

Pero näje'e hajxy hänäjty miäna'añ:

—Pero nebiä cuboj cugädieejäya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jaduhñ ñä'ä yajcähxø'øgät.

Cab hajxy hänäjty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii. ¹⁷ Mänitä mähdiøjc ñämaayä, ja'a hänäjty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä:

—Miičhäts, waamb miich mmäna'añ. Nejy yø'øya'ay mnänømy, ja'a tøø xyaghijxø'øguiäbä.

Mänit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

¹⁸ Cabä judiøshajxy hänäjty miäbøga'añ coo jaaya'ay hijty wyiindsä, coo jaaya'ay hijty tøø wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay tiaj tieedy. ¹⁹ Mänit hajxy miäyjtøøwa:

—Nej, mijts ja'a mhuung yø'ø, ja'a hajxy mnänøømbiä coo hijty wiinds tøø miäxhuunghatiä. Nebiäda'a tøø yhiyxø'øgy.

²⁰ Mänitä tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaančh yø'ø. Wiinds jiaančh maaxhuunghajty. ²¹ Pero cab højts nnajuø'øy nejy tøø yhiyxø'øgy o pøn jaduhñ tøø yaghijxø'øgy. Yø'ø hajxy mäyjtøw. Møj yø'øjän. Ween hamdsoo ñägapxy.

²² Paady hajxy jaduhñ miänaañ, coo ja'a teedywiindsøn hajxy hänäjty chähgø'øy. Tøø ja'a teedywiindsønhajxy hänäjty quiojyquiapxyhaty coo hajxy hänäjty yajpädsøma'añ tsajtøgooty pøn jaduhñ mäna'anaamb cooc Jesús Miesiashaty. Nägooyä hajxy hänäjty yajtøjpädsøma'añ, cab hajxy hänäjty yajtøjtägø'øwaanä tsajtøgooty. ²³ Paady jaaya'ay tiaj tieedyhajxy miänaañ: “Yø'ø hajxy mäyjtøw. Møj yø'øjän.”

²⁴ Mänitä mähdiøjc miøjyaxägumbä, ja'a hänäjty tøø yhiyxø'øguiäbä. Mänitä ñämaayä:

—Højts tøyhajt móoyyác. Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj quiugädieeyä.

²⁵ Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øy pø cuboj pø cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch coočh tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty nja wiindsä.

²⁶ Mänit ñämaayä:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷ Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Pero cab hajxy mmäbøjcy. Tii hajxy coo mmädowáangombä. Nej, mbanøcxáañäp ja'a miädia'agy hajxypä.

²⁸ Mänit yhojjä ñämaayä:

—Miičh jaduhñ mbanøcxäp ja'a miädia'agy. Højtsä, Moisés ja'a miädia'agy nbanøcxäp. ²⁹ Nnajuøøby højts coo Dios ja'a Moisés miøødmäiaacy jequiän. Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øy maa chooñ.

³⁰ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduhñ. Cab hajxy nnajuø'øy maa jaaya'ay chooñ, hóyhøch tøø xjia yaghijxø'øgy. ³¹ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo Dios jaduhñ quia'a mädoowa ja'a miädia'agy ja'a cuboj ja'a cugädieey. Pero pøn ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, pøn jaduhñ cudiumb nebiä

Dios yhane'emiän, je'e ja'a miädia'agy jaduḥḥ mädóowäxäp ja'a Diósäm.
³² Høxtahmḥs ja'a naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän, ni mänaa jaduḥḥ quia'a yajmädoyhaty coo jäya'ay yaghijxø'øgyii, ja'a wiinds tøø miaaxhuunghátiäbä, høxtä jäda'anäbaady. ³³ Coo jaaya'ay häxøpy quia'a Diosquexiä, cab jaaya'ay cu yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäbä.

³⁴ Mänitä mähdiojc yhojjä:

—Nej, xyajnähiçø'øwaamb højts miichä. Pojpatuum cädieedium miich tøø mmaaxhuunghaty.

Mänitä mähdiojc je'e yajpädsøøma tsajtøgooty.

³⁵ Mänitä Jesús miädoyhajty coo ja'a mähdiojc hänajty tøø yajpädsømyii tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a mähdiojc yHøxtaayy. Mänit jiaanç paaty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

³⁶ Mänitä mähdiojc yhadsooyy:

—Wiindsøn, pøn jaduḥḥ mnänøømby. Høøch hawáañäc nébiøch ja'a miädia'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitä mähdiojc miänaañ:

—Wiindsøn, mäbøjpcch.

Mänitä Jesús wyiinjjicädaacä, wyiingudsähgøøyyä.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jaduḥḥ yhiixø'øgät, ja'a hajxy hijpä nebiä wiindspän; møød neby hajxy jaduḥḥ wyiindsø'øwät, ja'a hajxy hijpä nebiä hijxpän.

⁴⁰ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e tiäna'ay maa Jesús hänajty mädoyyän. Coo hajxy jaduḥḥ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduḥḥnä coo højts jaduḥḥ nhijpä nebiä wiindspän.

⁴¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy häxøpy mhity nebiä wiindspän, cabä pojpä cädieey hajxy häxøpy mhixyhaty. Pero coo hajxy jaduḥḥ mmäna'añ coo hajxy mhity nebiä hijxpän, paadiä mbojpä ja'a mgädieey hajxy xquia'a nähwa'açhñä.

10

¹ Mänitä Jesús miänángombä:

—Chaads mijts tehḥ tiøyhajt nnämä'awät: cabä mee'tspähajxy jiiiby tiägø'øwø'øy maa ja'a meegcuraahaawän. Wiingtuum hajxy je'e tiägø'øwø'øy maa ja'a curaahaaw quia'a hitiän. ² Pero ja'a cumeeg, je'eds jiiiby tägø'øwøøby maa ja'a curaahaawän. ³ Yajtägøøby ja'a curaagüendähajpä ja'a cumeeg jiiiby curaajooty. Coo hänajty mieegmøjya'axa'añ, mänitä mieeg quiøxy xøøguya'axy. Yo'mädooby ja'a meeg ja'a wyiindsøn hajxy. Mänitä cumeeg yhøxwoobädsømy. ⁴ Coo ja'a meeghajxy hänajty tøø piädsømy, mänitä wyiindsøn hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady hajxy jaduḥḥ piadu'ubøcy coo ja'a wyiindsøn hajxy yo'mädooy. ⁵ Cabä wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coo wiingjäya'ay hajxy yo'mädooy, cøjx hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶ Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hänajty miädia'agy; pero cabä miädia'agy hänajty wyiinjuøøyyäxä.

⁷ Mänitä Jesús miänángumbä:

—Chaads mijts tehṃ tøyhajt nnämä'awät: Øöçh, jaduḥṃ mäwínhøch nebiä curaahaawän maa ja'a meeghajxy tiägø'owø'øyän. ⁸ Cáhñøch hánajty nmech, tøø jäya'ayhajxy hánajty may miech hønndaacpä. Jaduhṃ hajxy ñibiäda'agyii nebiä Diosquexypan. Jaduhṃ mäwínäts hajxy miäbaady nebiä meegmee'tspän. Pero cabä miädia'agyhajxy miäböjçäxä. Jaaya'ayädhajxy jaduhṃ ca'a mäböjç, pønjätyhøch nmädia'agy xmiäböjçäp. Jaduhṃ mäwínäts hajxy je'e miäbaatpä nebiä meeg mädia'agymiäböjçpän. ⁹ Ja'a meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'owø'øy maa ja'a curaahaawän. Høøçh, jaduḥṃ mäwínhøch nebiä curaahaawän. Pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjçäp, je'eçh ngüeendähadaamby.

¹⁰ Ja'a hajxy jäya'awyiinhømbä, Diosmädiä'aguiäc tyijy hajxy je'e yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a mädia'agy hajxy hánajty yajpädsømy. Pero høøçh, páadyhøch tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhṃ jim ñöçxät tsajpootyp, neby hajxy jaduhṃ jim yhidät çöjxta'axiøø.

¹¹ Ja'a cumeeg, cwieendähajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhṃ mäwínhøch je'e, ngüeendähadaambiøch ja'açh nmädia'agy hajxy xmiäböjçäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaançh tehṃ chojpä, høxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹²⁻¹³ Ja'a moonsähajxy, cabä meeg hajxy tu'joot cwieendähaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendähaty, coo hajxy je'e quia'a yhamdsoo je'eja. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitä moonsähajxy piäyø'ogy. Mänitä meeg mähdiojç-hajxy ñä'ägä machii. Mänit hajxy chähgø'øbäyø'ogy.

¹⁴⁻¹⁵ 'Pero høøçh, jaduḥṃ mäwínhøch nebiä jäya'ay meeg hajxy jaançh tehṃ chojpän. Xyhixyhájpøch ja'a nDeedy, y nhixyhájpøch je'ebä. Jaanä jaduhñds je'e, jaanä nhixyhájpøch pønjätyhøch nmädia'agy hajxy xmiäböjçäp. Nñähho'tu'udäambiøch hajxy je'e. ¹⁶ Jaanä xmiäbögåñäbøch ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsánaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ møød hädaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdújtøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbögåñä nägøxiä.

¹⁷ Páadyhøch ja'a nDeedy xchocy cooçh jaduhṃ nmäna'añ cooçh häna'c ween xyaghø'ogy nébiøch jaduhṃ njujypiøgät jadähooç. ¹⁸ Høøçh, hamdsooçh nmäna'añ coothä jäya'ay xyaghø'ogät. Cooçh häxøpy nga'a mänaambä, cáböçhä jäya'ay häxøpy xyaghø'oga'añ. Nmøødhøch cuhdujt cooçh nhø'ogät; y nmøødhøch cuhdujt cooçh njujypiøgät jadähooç. Páadyhøch ja'a nDeedy tøø xwyiinguexy cooçh nhø'ogät, cooçh njujypiøgät.

¹⁹ Coo Jesús jaduhṃ miädiaacy, paadiä judíošhajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibiaatä. ²⁰ Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Møjcu'uda'a miøød. Cuhmäñøøbiäda'a jaduhṃ. Tii yøø miädia'agy hajxy coo mmäadowaanä.

²¹ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä møjcu'umøødpä jaduhṃ miädiä'agät. Cabä møjcu'u ja'a wiindspä jaduhṃ yaghixø'ogät.

²² Jajtäbä xøø hánajty jim Jerusalén, ja'a xøhajpä ja'a Dedicación. Tøøchpojooty hánajty. ²³ Jiibiä Jesús hánajty wiädity tsajtøgooty, jiiby maa ja'a tøjwiingän, ja'a xøhajpä Salomón. ²⁴ Mänitä judíošhajxy jim yhamugøøyy maa Jesús hánajty wiäditiän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänaa højts xyhawañaanä pø tøyhajt mMesiašaty.

²⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm, pero cab hajxy mmäböjçy. Cooçh jaduhṃ ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän, cähxø'pøch jaduhṃ cooçh nGristohaty. ²⁶ Pero, cooçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a panøçxä,

páadyhøch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mæbøgaanä. ²⁷ Nhixyhájpiøch pønøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp; je'ečh ja'a nmädia'agy xpianøcxäp. ²⁸ Nyajnøcxäambiøch hajxy jim tsajpootyp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Cábøch hajxy je'e pøn xpíøjcät. ²⁹ Miøødhøch ja'a nDeedy ja'a mäjaa. Cabä pøn ja'a mäjaa jaduhñ miøødä nébiøch ja'a nDeedy miøødän. Ja'a nDeedyhøch jaduhñ tøø miäna'añ coøch jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Cábøch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy mänaa piøgåanaxä. ³⁰ Høøch møødhøch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy højts nhity.

³¹ Mänitä judíøshajxy tiägøøguiombä tsaagonø'pä. Jesús hajxy hånajty quia'adsaamby. ³² Mänitä Jesús ja'a judíos ñämaayy:

—Madiú'ujøch ja'a hoybä tøø ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiøxpøch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Paady højts miich nga'adsa'añ coo Dios haxøøg mnänømy, coo mnibiäda'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiøxpä coo hodiunng jaduhñ tøø mduñ.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby jaduhñ myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduhñ miänaañ: “Mdioshajp hajxy.” ³⁵ Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ ñä'ägädä mädia'agy. Jaduhñ miäna'añ cooc hajxy jaduhñ dyioshaty, ja'a jäya'ayhajxy tøø wyiingpøquiäbä ja'a Diosmädia'agy. ³⁶ Hoorä, Diøshøch tøø xquiunuu'xy tøø xpiäda'agy. Yaač tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cábøch Dios tøø nwiingapxpty coøch nmänaañ coøchä Dios xyHuonghaty. Tøyhájthøch jaduhñ xy-Huonghaty. ³⁷ Coøch häxøpy nga'a tuñ nébiøch ja'a nDeedy tiuñän, cábøchä nmädia'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcä. ³⁸ Pero jaančh túumbøch jaduhñ. Mmæbøgäp hajxy jaduhñ coøchä Dios tøø xquiexy, høyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mæbøjcä. Jaduhñds hajxy mnajuøøñät coo højts tu'ugjäya'ay nhity møødhøchä nDeedy.

³⁹ Mänitä Jesús jia madsaanägumbä. Pero cabä ñä'a yajmajch.

⁴⁰ Mänitä miøjnøønájxcumbä ja'a Jordängpä møjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnæbejtsohñän. ⁴¹ Mänitä Jesús hajxy ñamejch nämay. Mänit hajxy miänaañ:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty ñä'a yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduhñ cøxiä nebiä Juan yø'øya'ay tøø ñägaxiän.

⁴² Mänitä Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nämay.

11

¹ Tu'ug jäya'ay hånajty xiøhaty Lázaro. Tøø hånajty pia'ambety. Jim hånajty chäna'ay Betania møødä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María møødä Marta.

² Cahnä hånajty yhabaady mänaa María ja'a Jesús ja'a perfume hånajty yajtecytia'xø'øwa'añ, mänaa María ja'a Jesús hånajty tiecymie'exa'añ ja'a quiuhwaayhaam. ³ Coo Lázaro hånajty tøø pia'ambety, mänitä piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quieyxy maa Jesúsän coogä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpä hånajty je'e. ⁴ Coo Jesús ja'a mädia'agy jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Cabä mæhdijc tiehm yho'oga'añ. Paady tøø pia'ambety neby jaduhñ quiahxø'øgät coo Dios miøjjä jiaančhä, neby jaduhñ quiahxø'øgät coøch nmøjjä njaančhä. Diøshøch xyHuonghajp.

⁵ Hoy ja'a Jesús hánajty jia jaan'ch teh̄m miøðdnijiootpaadyii ja'a Lázaro hajxy, ⁶ mejtsxøø jim̄ jiaag hijty maa hánajty ñá'ägä hitiän. ⁷ Mänitá Jesús ja'a jiamioøð ñámaayy:

—Jamds hajxy jadähooc Judea.

⁸ Mänitá Jesús hajxy ñámaayy:

—Wiindsón, cahnä jiegø'øy mänaa ja'a judíoshajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim̄ coo mnøcxtägatsa'añ.

⁹⁻¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ja'a Diostuung hajxy tuumbä, coo ja'a tiuunghajxy je'e quia'a mayñä, cahnä hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiá xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quiuhnepy. Hoy hajxy je'e yhixy.

¹¹ Mänitá miänáangombä:

—Tøø højts nmägu'ughajpä Lázaro miaahó'cäm. Nøcxáambøch cham nyuxa'añ.

¹² Mänitá jiamioøðhajxy miänaañ:

—Pero, wiindsón, pø ná'ä maaho'c jaduhñ, møcpøjtägatsaambäda'a jaduhñ, cabä.

¹³ Coo Jesús jaduhñ miänaañ cooc Lázaro miaaho'cy, jaduhñ hánajty miäna'anaañ cooc tøø yho'ogy. Pero cabä jiamioøðhajxy jaduhñ wyiinjuøøyy coo Lázaro tøø yho'ogy. Jaduhñ hajxy wyiinjuøøyy coo tøø miaaho'ogy.

¹⁴ Mänitá Jesús howyiinjuøøñä tiehm ñägaxnä:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy. ¹⁵ Xoondáacpøch jaduhñ cooch hánajty nga'a jim̄ä. Coo hajxy jaduhñ mhixa'añ nébiøch nduna'añän, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiaas mäbøgaanä. Páadyhøch jaduhñ nxoonða'agy. Jamds hajxy jim̄ maa Lázaran.

¹⁶ Tu'ugä Jesús ja'a jiamioøð hánajty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hánajty ñänøømbiä hametsc-huung. Mänitá Tomás ñámaayy ja'a jiamioøðhajxy:

—Jamxä Jesús hajxy møødhó'cäm.

¹⁷ Coo hajxy jim̄ miehch Betania, mänitá Jesús yhawáanäxä coo ja'a Lázaro hánajty jii by tøø yhytá mädaaxxøø jutjooty maa cabäsaantän. ¹⁸ Mäwiingón Betania hánajty jim̄ Jerusalén. Jaduhñda'a jiäguema, mejtskilómetro ja cupcäda'a.

¹⁹ Nämäy ja'a judíoshajxy hánajty tøø ñámech ja'a Marta møødä María. Capxmøcpøgåañap hajxy hánajty coo ja'a piuhya'ayhajxy hánajty tøø yho'ogy.

²⁰ Coo ja'a Marta jaduhñ miädoyhajty coo Jesús hánajty miäwiingón, mänit hoy jiojcubaadø'øy. Pero María, jii by miähmøøyy maa ja'a tiøgooty hajxiän. ²¹ Mänitá Marta ja'a Jesús ñámaayy:

—Wiindsón, coo häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

²² Nnajuøøbiøch jaduhñ, hoytyijä Dios mmäyujwá'anät, xmió'owäp je'e.

²³ Mänitá Jesús ja'a Marta ñámaayy:

—Jujypiøgaambä mbuhya'ay.

²⁴ Mänitá Marta miänaañ:

—Nnajuøøbiøch coo jiiujypiøga'añ coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ, coo hajxy nägøxiä njujypiøgáanäm.

²⁵⁻²⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nyagjujypiøgåambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjcäp. Nyajnøcxáambiøch hajxy je'e jim̄ tsajpootyp, hoy hajxy hánajty jia jujcyñä, hoy hajxy hánajty tøø jia ho'ogy. Nejy, mmäbøjpy jaduhñä.

²⁷ Mänitá Marta miänaañ:

—Wiindsón, nmäbójpíoch coo miich ja'a Dios xyHuunghaty, coo mMesíashaty, coo miich ja'a Dios tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

²⁸ Mänitä Marta ja'a piuhdo'oxy hamee'ch hoy ñäma'ay:

—Tøø ja'a nWiindsónháltäm miétsäm. Miich xyajtøøb.

²⁹ Coo ja'a María miädooyy, mänitiä tiänaayyø'cy. Mänitä María ja'a Jesús ñänøcxy. ³⁰ Jimä Jesús hänajty tøø miähmø'øy maa ja'a Marta hänajty hoy tøø miøødmädia'aguiän. Cahnä Jesús hänajty quiajptägø'øy. ³¹ Ja'a judiøshajxy hänajty jiiby maa ja'a María tiøgootyhajiän, coo hajxy yhiixy coo María tiänaayyø'cy, coo tiøjpädsøømy, mänitä María hajxy piadøjpädsøømy. Jim tyijy María hänajty ñøcxy cabäsaantä jøøbiä xuu'tspä.

³² Coo ja'a María jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tøø miähmø'øyän, mänitä Jesús yhiixy. Mänitä María ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitä María miänaaŋ:

—Wiindsón, coo miich häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

³³ Coo Jesús jaduhñ yhiixy coo María hänajty jiø'øy møødä judiøshajxy, ja'a hänajty tøø piamehíjábä, mänitä Jesús jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänit miänaaŋ:

—Maa hajxy tøø myajnaaxtägø'øy.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, jañ nyajñähixø'øy.

³⁵ Mänitä Jesús jiøøyy. ³⁶ Mänitä judiøshajxy miänaaŋ:

—Høxtahmðs jiø'øy coo Lázaro hijty jiaanč tehñ miøødnijiootpaadyii.

³⁷ Mänit hajxy näje'e miänaaŋ:

—Tisän yø'øya'ay ja'a Lázaro coo quia'a yajmøcpøjcy. Tøø yø'øya'ay ja'a wiindspä yaghijxø'øgy, túhmäts.

³⁸ Mänitä Jesús jiootmabiøjcombä. Mänit jim ñøcxy maa ja'a naaxjutän maa ja'a Lázaro hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Jimä tsaä ja'a jut hänajty yhadäguec-haty. ³⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä juthaguum:

—Hadäguejtu'ud yø'ø jut hajxy.

Jimä cuhäyohnd hänajty tiänaabiä, ja'a Martahajpä. Mänitä Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero mädaaxxøø jiiby tøø yhity jutjooty. Haxøøgxuu'päda'a yø'øjän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Tøøch miich nhawáañäm, coo mmäbøgät, mänit mhíxät coo Dios miøjjä jiaančä.

⁴¹ Mänitä jut hajxy jiaanč yhadäguejtuuty. Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaaŋ:

—Teedy, Dioscujú'uyäp cooch miich ja'a nmädia'agy tøø xmiädoowa.

⁴² Nnajuøøbiøch jaduhñ cooch miich ja'a nmädia'agy hoymiänaajä xmiädoowa. Päadyhøch miich tøø nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” neby hajxy miäbøgät cooch miich tøø xquiexy, yø'øya'ayhajxy xii tänaabiä.

⁴³ Mänitä Jesús møc yaaxy:

—¡Lázaro, pädsómäts!

⁴⁴ Mänitä Lázaro jiaanč pädsøømy, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsøømy. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä:

—Nähbijtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaanč nähbijtuuty. Mänit ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

⁴⁵ Mänitá Jesús ja'a miädia'agy miäbójcäxä nämay ja'a judiöshajxy, ja'a María hajxy hänäjty tøø miøødhítiäbä maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy hänäjty tøø yhiäxiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøjcy. ⁴⁶ Pero cab judiös hajxy näje'e miäbøjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaanä nebiä Jesús hänäjty tøø tiuñ. ⁴⁷ Mänitá teedywiindsønhajxy yhamugøøyy møødä fariseoshajxy møødä tuungmøødpähajxy. Mänit hajxy ñiñämaayä:

—Neby hajxy nwiinmahñdyhätämät. Madiu'u jaaya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty tøø yajcähxø'øgy. ⁴⁸ Coo hajxy nga'a májtsämät, mänitá miädia'agy miäbøgäänäxä nägøxiä. Minaambä romano jäya'ayhajxy ja'a møjcuhdujtmøødpä. Mänitá ndsajtøjc hajxy xyajma'adaañäm. Mänitá nguhdujt hajxy xpiøgäänäm.

⁴⁹ Caifás ja'a teedywiindsøn hänäjty xiøhaty ja'a møjcuhdujtmøødpä. Mänit miänaañ:

—Cab hajxy tii mjaty mnajuø'øy. ⁵⁰ Cab hajxy mwiinjuø'øy coo maas hoy hit jaduñ coo ja'a cu'ug tu'jäya'ay xñähho'tuütämät. Cab hajxy jaduñ nägøxiä nguhdägóoyämät.

⁵¹ Ca'a Quiaifás ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ. Pero coo hänäjty tiuñ teedywiindsøn møjcuhdujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifás jaduñ yajñägapxy coo ja'a Jesús ja'a judiös hänäjty ñähho'tu'uda'añ, ⁵² møød hajxy nägøxiä, ja'a Dios hänäjty tøø wyiimbíyyäbä, ja'a wiinghagajptjatypä. ⁵³ Mänitá møjcuhdujtmøødpähajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hänäjty yagho'oga'añ.

⁵⁴ Paadiä Jesús hänäjty jim quia'a wäditaannä mayjiäya'ayhagujc maa ja'a Israelpähajxiän. Mänitá Jesúshajxy jim chohñ jim Judea, ñøcxy hajxy jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Efraín. Jimä Jesúshajxy miähmøøyy møødä jiamøødhajxy. Mäwiingøn ja'a cajpt hänäjty tøødsnähgäp.

⁵⁵ Habaadäänäp ja'a pascuaxøø hänäjty, ja'a judiöshajxy yagjätäbä. Nämay hajxy jim ñøcxy xøøhajpä jim Jerusalén, ja'a hajxy jim tsohmäbä maa ja'a cajpthuungän. Cahnä xøø hänäjty jim chohnda'agy coo hajxy jim quioo'ty. Jayøjp hajxy hänäjty yhuuc tsi'owa'añ. Jadúñác tyjy hajxy hänäjty ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä quiädieey. ⁵⁶ Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hänäjty yajcopcø'øy tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänäjty ñimiäyajtøyii:

—Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpäjä.

⁵⁷ Tøø ja'a teedywiindsønhajxy hänäjty yhane'emy møødä fariseoshajxy, coo Jesús pøn yhiäxät, mänit hajxy ñägápxät, nebiä Jesús hajxy jaduñ miädsät.

12

¹ Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hänäjty quia'a habaady. Mänitá Jesús jim ñøcxy Betania, maa Lázaro hänäjty chäna'ayän, ja'a Jesús hänäjty tøø yagjujypiøquiäbä coo hänäjty tøø yho'ogy. ² Nämayä jäya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy tsugaabiä ja'a Jesúscøxpä. Ja'a Marta hänäjty texyhabøgøøby. Jiibiä Lázaro ja'a Jesús hänäjty miøødtsuugay tøgooty. ³ Mänitá María ja'a perfume quionmejch cuplitro. Haagä nardopøjy ja'a perfume hänäjty ja'a tsowjatypä. Mänitá María ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mänitá María ja'a Jesús tiecymieexy quihwaayhaam. Mänitá perfume tiägøøyy pu'xø'pä tøgooty. ⁴ Jiibiä Judas hänäjty, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús ja'a jiamiøød hänäjty je'ebä. Je'edsä Jesús hänäjty yegaamb coo hänäjty yajcø'ødägø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Mänitá Judas miänaañ:

5 —Maas hoy hijty coo yø'ø perfume cu ndóo'cäm nebiä häyooädøjc ja'a xädø'øñ cu nnä'ä móoyyäm.

6 Pero cabä Judas ja'a häyooädøjc hänäjty nñ'ägädä näxuuch. Je'e ja'a xädø'øñ hänäjty yajconwädíjtáp. Pero hamdsoo hänäjty wyi'i yajpádsømy. Paady jaduhñ miänaañ coo ja'a perfume hajxy cu tíoocy nebiä xädø'øñ jaduhñ miédsät. 7 Mänitä Jesús ja'a Judas nñämaayy:

—Ween yø'ø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnäma'ay. Ween yø'ø perfume yaghity høxtä cóonøch nhó'ogät. Mänitøch yø'ø perfume xyajñähjáaxät. 8 Hoymiänaajä mijts ja'a häyooädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cábøch mijts hajxy jeycy nmøødhida'añ.

9 Nämäyyä Israelpä jäya'ayhajxy miädoyhajty coogä Jesús hänäjty jim tøø miech Betania. Mänitä Jesús hajxy hoy yhixy møødä Lázaro, ja'a Jesús hänäjty tøø yagujypiøquiäbä. 10-11 Coo Jesús ja'a Lázaro hänäjty tøø yagujypioøcy, paadiä Israelpä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø piadu'ubøcy nämay. Y paadiä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänäjty tøø miäbøjcäxä nämay. Coo ja'a teedywiindsøn ja'a miädia'agyhajxy hänäjty quia'a jaty panøcxäxä, paady hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiä Jesús hajxy hänäjty yagho'oga'añän.

12 Nämäyyä jäya'ayhajxy hänäjty jim tøø miech Jerusalén pascuaxøøhajpä. Cujaboom hajxy miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty miedsa'añ cajtooty. 13 Mänitä xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mänitä Jesús hajxy hoy jioøcubaadø'ø y xi'iwhaaguiap. Yáaxáp ja'a Jesús hajxy hänäjty nñnøcxy:

—¡Viva Jesús! Tsøc yø'øya'ay hajxy wiingudsähgøøyyäm, yø'ø Dios tøø quiéxiäbä. Paadiä Dios tøø quiexy coo hajxy ngobiernähjätämät, højts ja'a Israelpäjäya'ayhjäjtäm.

14 Mänitä Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mänit yajpejty. Jaduhñ jiihy myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

15 Ca'a hajxy mdsähgø'øy, mijts jim tsänaabiä Jerusalén.

Huug hiø hajxy, xiidsä ngobiernähajxy piety burrohuungnähgøxp.

16 Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty nñajuø'øy pøn jaduhñ nñnøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøxp, ja'a Dios quiexaambiä. Pero cujey, coo Jesús hänäjty tøø jiuypiojnä, coo hänäjty tøø nñcxnä tsajpootyp, mänitä jiamioødhajxy jiahmiejtstaacnä coo jaduhñ jiaan'ch miñ cujaay ja'a Jesúscøøxpä y coo Jesús hajxy hänäjty tøø piuhbety.

17 Mädiaacp hajxy hänäjty neby hajxy hänäjty jim tøø yhixy mänaa Jesús ja'a Lázaro jiihy yhöxyaaxpádsømiän tsajjutjooty. Ja'a hajxy hänäjty tøø quia'a yhiäxiäbä, je'eds hajxy hänäjty miøødmädiaacy. 18 Coo jaduhñ yajmädyhajty nebiä Jesús ja'a Lázaro hänäjty tøø yagujypioquiän, paadiä Jesús hajxy hänäjty nøcxy jioøcubaadø'øy mayjiäya'ay.

19 Mänitä fariseoshajxy nñnñämaayyä:

—Nejy yø'øya'ay nduunämät coo jaduhñ piawädityii nägøxiä.

20 Tøø ja'a ca'a Israelpähajpähajxy hänäjty näje'e quioo'pä xøøhajpä. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hänäjty tøø quioody. 21 Mänitä Felipe hajxy hoy nñamech. Betsaida Felipe hänäjty choon jim Galileanaaxooty. Mänitä Felipe nñämaayyä:

—Tsäguhm, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmädia'agaan.

22 Mänitä Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanä coogä Jesús hajxy hänäjty hoy tøø jia møødmädia'aga'añ. Mänitä Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaandägajtsä møødä Andrés. 23 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady cooch nhó'ogät. Páadyhøch Dios tøø xquiexy. ²⁴ Chaads mijs tehñ tiøyhajt nnámá'awät, coo jäya'ay ja'a trigo hajxy ñi'iby, mänitä tøømd tyictspädsømy yhaabiädsømy. Coo jaduñ tyictspädsømat yhaabiädsømat, mänit hoy tiägøøñä yee'pä. Mayø'øb ja'a trigo jaduñ. Pero coo quia'a tiictspädsømat quia'a haabiädsømat, jaduhyä piú'udsät. Cabä miüxät. Cabä trigo miayø'owät. ²⁵ Pønjätyhøchä nmädia'agy xquia'a mæbøgaanäp, cab hajxy jim ñöcxät tsajpootyp. Páadyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mæbøgaanä coo hajxy chähgø'oy coo hajxy yagho'oga'añii. Pønjätyhøchä nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds hajxy jim nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyii ja'a høøhcøxpä. ²⁶ Pø xWyiindsønhadáambøch hajxy je'e, wéenhøchä nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Nwøwhidäbøch hajxy je'e. NDéedyhøch päda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgø'owøød wiingjäya'aybä.

²⁷ 'Jootmayhájpxøch cham. Cab jaduñ yhahixø'oy coochä nDeedy nnámá'awät ween xyajtso'ogy cooch hänäjty yaa nho'oga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy cooch yaa nhó'ogät. ²⁸ Teedy, yajcähxø'og ja'a mmäjaa.

Mänitä Dios jim yhadsooy tsajpootyp:

—Tøøch tähooc nyajcähxø'øgy. Nyajcähxø'øgåambiøch jadähooc.

²⁹ Ja'a hajxy hänäjty jim tänaabiä nämay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän, jia mädoow hajxy, pero cab hajxy wyiinjuøøyy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy hänee yaaxy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiaapxy. ³⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a yhøøhcøxpä ja'a Dios jaduñ miänaañ. Paady jaduñ miänaañ nej mijs mnajuø'owät cooch jaduñ xmiägäpxy. ³¹ Cooch nhó'ogät, cábøch ja'a mõjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduñ mänaamb coo hajxy ween yajcumädooy, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mæbøjcäbä. ³² Høøch, cooch nyajmøjpahbedät cruzcøxp, mänithøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsänaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, neby hajxy ñajuø'owät neby hänäjty yagho'oga'añii. ³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jiiby jaduñ myiñ maa højts nguhdujtän coo jaaya'ay hänäjty yhane'ema'añ mayjiomøjt, ja'a Dios quiexaambiä, ja'a højts nhahijxypä. Pero miich jaduñ mänaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbedä'añ cruzcøxp. Pøn miich jaduñ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijs hajxy jecy nmøødhida'añ. Jaduñ mäwínhøch mijs ngudøø'xy nebiä jøønän. Mæbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mäduññtiøch hädaa yaabä naaxwiin nhidät, nébyhøch mijs jaduñ hoy xpianøcxät, neby hajxy mga'a hidät hagogdstuum. Pøn hajxy jaduñ hijp hagogdstuum, tægodium hajxy ñä'ägädä hity. Høøch, nøcxaannäbøch. Cáboch ja'a nmädia'agy hajxy xmiädowáanänä.

Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpædøøyy, mänitä tiu'ubøjnä. Mänit ñiguii'tsä.

³⁷ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäbøgaanäxä, hoy hänäjty ma-di-u hoy-yagjuøøñäjtay tøø jia yajcähxø'øgy. ³⁸ Paady hajxy hänäjty quia'a mæbøga'añ nebiä profeta Isaías ja'a miädia'agy jaduñ tiøjiädät, nebiä jecy quijuhayyän:

Dios, cab højts ja'a nmädia'agy pøn tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmäjaa mja yajcähxø'øgy, pero cab hajxy tøø xmiøjpäda'agy. ³⁹ Cabä Jesús ja'a miädia'agy miäbøgáanäxä nebiä Isaiás wiingtuum quiu-jahyyän:

⁴⁰ Tøø ja'a Dios miäna'añ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxejxä nébyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a wiin-juøøyyät,

nebiä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy quia'a najtshixø'øwät.

Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnáhwáatsät.

⁴¹ Jaduhñä Isaiás jecy quiujahy nebiä Isaiás ja'a Jesús hánajty tøø yhixiän tsajpootyp. Cahnä Jesús hánajty yaa quiäda'agy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴² Siémpräm ja'a Israelpä jäya'ay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpähajxy nämay. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hánajty quiapxpaady mayjiäya'ayhagujc. Tsähgøøby hajxy hánajty coo hajxy yajpädsømmøød maa ja'a chajtøjc-hajxiän ja'a fariseoshajxy. ⁴³ Ja'a judioshajxy, cab hajxy chocy coo hajxy quiumayøød ja'a Dios. Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween ywiingduhsähgø'øyii ja'a cu'ug.

⁴⁴ Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Pøñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä xmiäbøjcäbøchä nDeedy ja'a miädia'agy hajxypä, ja'a'ch yaa tøø xquiéxiäbä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴⁵ Pøñhøch jaduhñ xyhijxp, jaanä xyhijxäbøchä nDeedy hajxypä. ⁴⁶ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy quia'a mähmø'øwät hagodstuum pønjátyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Jaduhñ mäwiinhøch ngudøø'xy nebiä jøønän neby hajxy hoy yhiät. ⁴⁷ Ca'a yhøøchä hajxy nyajcumädowaamby, ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xquia'a mäbøjcäbä, hoy hajxy jaduhñ tøø jia mädoxyhaty. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, nébyhøch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nnähho'tú'udät. Ca'a yhøøchä hajxy je'e nyajcumädowaamby. ⁴⁸ Pøñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäp, mänit hajxy quiumädowa'añ coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ. Paady hajxy quiumädowa'añ, coöchä nmädia'agy hajxy hánajty tøø xquia'a mäbøjcä. ⁴⁹ Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädiä'agy jaduhñ tøø nyaghity. Ja'a nDéedyhøch, ja'a'ch tøø xquiéxiäbä, je'e'ch jaduhñ tøø xyhane'emy nebiätyhøch nmädiä'agät. ⁵⁰ Høøchä, nmøødhøch ja'a tøyhajt jaduhñ coo hajxy jim yhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø, pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy mäbøjcäp. Nmädiäcypjøch nébyhøchä nDeedy tøø xyhane'emiän.

13

¹ Mänitä pascuaxøø hánajty tiehm yhadstuujø'øy. Tøø ja'a Jesús hánajty ñajuø'øy coo hánajty tøø yhabaady coo hánajty yaa choonaanä hädaa yaabä naaxwiin, coo hánajty jim ñøcxaanä maa ja'a Tieediän. Chojpy ja'a Jesús ja'a jiamøød hánajty hamuumdu'joot hädaa yaabä naaxwiin.

² Coo ja'a Jesús hajxy hánajty chuugaya'añ, tøø Judas hánajty wyiinhøchdyhaty, ja'a Simón Iscariote yhuung, coo Jesús hánajty yajcø'øwaañø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Ja'a møjcu'ugong ja'a Judas jaduhñ yajwiinmahñdiägooyy. ³ Ñajuøøbiä Jesús hánajty nebiaty ja'a cuhdujt hánajty tøø mio'oyii ja'a Tieedy. Ñajuøøby hánajty coo hánajty jim tøø chooñ maa ja'a Tieediän, coo hánajty jim ñøcxaangombä jadähooc. ⁴ Coo hajxy hánajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä wyit chijy. Mänitä cuhbe'en tu'ug yajnimioxmäguitøøyyä. ⁵ Mänitä nøø quidemøøyy

palanganajooty. Mänitá Jesús tiägøøyy tecypiujpä ja'a jiamioød. Coo tiecypiujpádøøyy, mänit tiecymieexcombä.

⁶ Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro hánajty tiecypiuja'añ, mänitá Simón Pedro miánaañ:

—Nej, xtiecypiujáambøch hóøchpäjä.

⁷ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Miič, caj miič mnajuø'oy tiiguiøxpøch miič coo ndecypiujy. Mänit jaduñ mnajuø'owa'añ cooçh jaduñ njádät nhabétät.

⁸ Mänitá Pedro miánaañ:

—Cab jaduñ yhahixø'oy cooçh miič jaduñ xtiecypiujät.

Mänitá Jesús yhadsooy:

—Pø cájtäm miič myajtecypiuja'añ, cájtämøch miič hoy xjiamioødhadaañä.

⁹ Mänitá Simón Pedro miánaañ:

—Bueno, Wiindsón, cøxiøch jaduñ xpiujät móødhøçhä ndecy, móødhøçhä ngø'ø, móødhøçhä ngopc.

¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Pøn tøø chi'iy, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jagoo ja'a tiecy piujät. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nägøxiä mwa'adsä.

¹¹ Najuøøbiä Jesús hánajty pøn hánajty yajcø'owaanø'owáañäp. Paady jaduñ miánaañ coo tu'jäya'ay hánajty quia'a wa'adsä.

¹² Coo ja'a Jesús cøxj tiecypiujpádø'oy ja'a jiamioødhajxy, mänitá Jesús wyitpägøøñä. Mänit yhøxtaacnä. Mänit miánaañ:

—Chøjpiøçhä njoot jaduñ coo hajxy mnajuø'owät tiiguiøxpøch mijts coo tøø ndecypiujy. ¹³ Hoy jaduñ cooçh mijts jaduñ xñäma'ay: “Wiindsón.” Tøyhájthøch mijts hajxy jaduñ xWyiindsønhaty. ¹⁴ Tøøçh mijts hajxy ndecypiujy, hóyhøch Wiindsón nja tuñ. Jaaná jaduñ mijtpä, mnidiecypiujøøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵ Mbahíäp hajxy jaduñ nebiátyhøch mijts tøø nduñ.

¹⁶ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, cabä moonsä cuhdujt møc miøødä quejee ja'a wyiindsón. Jaaná jaduñ je'ebä ja'a tøø quiexyijäbä, cabä cuhdujt je'e møc miøødäbä quejee ja'a tøø miäguéxiäbä. ¹⁷ Cooçhä nmädia'agy hajxy xwyiinjuøøyyät, coo hajxy jaduñ mgudiünät, jootcuyc hajxy jaduñ mhídät.

¹⁸ Cábøch mijts nägøxiä nnägäpxy. Nnajuøøbiøch pønjätyhøch tøø nwiimbiy. Pero tøjajpä Diosmädia'agy maa jaduñ miána'añän: “Ja'a craaçh tu'ugmucy xmiøødcaabiä, tøøçh je'e xmiädsibø'oy.” ¹⁹ Jäguémioch mijts chaa nhawáañäm cooçh haxøøg njada'añ nhabela'añ. Cooçh jaduñ njaançh jádät njaançh habétät, mänit hajxy mhuuc mábøgät cooçhä Dios tøyhajt tøø xjiaançh quexy. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, pøn hajxy mägu'ugpøgaamb ja'açh nguexaambiä, møød høøçh jaduñ xmiägu'ugpøgaambä. Jaaná jaduñds je'ebä, pønhoçh je'e xmiägu'ugpøgaamb, møødä Dios jaduñ miägu'ugpøgaambä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²¹ Coo ja'a Jesús miädiaacpádøøñä, mänit jootmadiägøøñä. Mänit miánaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät cooçh mijts ja'a mjamiøød tu'ugxyega'añ ho'cøøc.

²² Mänitá jiamioødhajxy ñiwyiinhee'ppejtä. Cab hajxy hánajty ñajuø'oy pøn ja'a Jesús hánajty jaduñ ñänøømby. ²³ Jimä Jesús ja'a jiamioød hánajty yháña'ay tiehñ ñähmøjc. Jaançh tehñ yhoy ja'a Jesús hánajty

miøødnijootpaadyii. ²⁴ Mänitä Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñāmaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jaduħñ ñänøømby.

²⁵ Mänitä craa ja'a Jesús tiaatsmägowøøyy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn jaduħñ mnänøømby.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxáambiøch hádaa tsajcaagyhaguijt. Mänitøch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'ačh xyegaambä ho'cøøc.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaančh pama'tsnajxy. Mänitä Judas yajcø'ogonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. ²⁷ Tuuñä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä miøjcu'ujoottägøøyyä. Mänitä Jesús ja'a Judas ñāmaayy:

—Tsögäm. Nøcx jatcø'øw nejj mjatcø'øwa'añän.

²⁸ Ja'a hajxy hānajtj jim caabiä, cab hajxy hānajtj ñajuø'øy tiiguioxpä Jesús jaduħñ coo miānaañ. ²⁹ Nāje'e hajxy hānajtj wyiinmahñdyhaty coo tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hānajtj quiexy juubiä mädyijaty tyijy hānajtj yajtunaamby xøøjooty. Nāje'e hajxy hānajtj wyiinmahñdyhajpä coo tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyooäya'ay hānajtj yajmo'owa'añ xädø'øñ. Paady hajxy hānajtj wyiinmahñdyhaty, coo ja'a Judas ja'a xädø'øñ hānajtj yajwjtswädityii. ³⁰ Tuuñä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä tiøjpädsøømy. Tøø hānajtj quioodsøøñä.

³¹ Coo ja'a Judas tiøjpädsøømy, mänitiä Jesús miānaañ:

—Tøø yhabaady cooçh ngähxø'øga'añ cooçh nmøjjä njaančhä. Høøçhcøxpä Dios jaduħñ quiähxø'øga'añ coo miøjjä jiaančhä. Díøshøch tøø xwyiinguexy.

³² Nyajcähxø'øgáambiøch ja'a Dios coo miøjjä jiaančhä. Mobädájpcøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä cooçh nmøjjä njaančhä. ³³ Mägu'ughajpädøjc, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnämä'awät nébyhøçhä Israelpä jäya'ayhajxy tøø nnäma'ayän: Cab hajxy jim hoy mnøcxät maach nhida'añän.

³⁴ Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød nébyhøch mijts ndsoquiän. ³⁵ Coo hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød, cähxø'øgäp jaduħñ cooçh mijts ja'a nmädia'agy xjiaančh panøcxä. Xyhixäp ja'a jäya'ayhajxy jii nägøxiä.

³⁶ Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, maa mnøcxa'añ.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miich jadunajtä hoy xpianøcxät maach nnøcxa'añän. Miich, høxhaam miich mnøcxät.

³⁷ Mänitä Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiičh miichäda'a jadunajtä hoy coo nga'a panøcxät. Nnähho'tú'udäbøch miich häyaa.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaančhä; cabä ndijy miichäda'a xñähho'tú'udät. Chaads miich jadunajtä nnämä'awät, cahnä tseey hānajtj ya'axyñä, tøø miich hānajtj tägøøghooc mnijjogapxyii cooçh tyijy miich hānajtj xquia'a hixiä.

14

¹ Mänitä Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Mäbøjcä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy, y mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxypä. ² Jim tsajpootyp maachä

nDeediän, mayyá tsána'awøhñdy jim. Coó hæxøpy quia'a tøyyä, cab hajxy cu nhawáañäm. Nøcxáambøch ja'a tsána'awøhñdy nbäda'aga'añ nahix hahixø'ø maa mijts mhídat. ³ Cooch jim nnøcxa'añ, cádaactägatsáambøch jadáhøocägumbä. Mänítøch mijts jim ngøxy woonøcxa'añ maaçh nhida'añän. Näguipxy hajxy jim nhidáañäm. ⁴ Mnajuøøby hajxy maaçh nnøcxa'añ. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim mnøcxät.

⁵ Mänitá Tomás ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero cab højts nnajuø'øy maa miich mnøcxa'añ. Neby højts jaduhñ jim nnä'ä nøcxät.

⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä tu'ujän. Høøchcøxpä hajxy jim mgooda'añ pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Høøchcøxpä hajxy jim mhida'añ cøjxta'axiøø. Paady hajxy jim mhida'añ coochä tøyhajt nyajcähxø'øgy ja'a Dioscøxpä. ⁷ Pønjátyhøch je'e xyhixyhajp, jaaná xyhixyhájtäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

⁸ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jaduhñ jia mänaañ. Mänitá Felipe ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghíxät. Mänit højts jootcujc nmähmø'øwät.

⁹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Felipe, tii jaduhñ coo mmäna'añ. Tøøch miich jejcy xpiawädity. Xyhixyhájpøch miich jaduhñ. Pønch xyhixy, jaaná xyhixyábøch ja'a nDeedy je'ebä. Tiich miich jaduhñ coo xñäma'ay cooch mijts ja'a nDeedy nyaghíxät.

¹⁰ Nej, cab jaduhñ mmäbøquiä coochä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Ja'a nDeedyhøch miädia'agy, je'eçh jaduhñ nmädiäcäp; ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy nmädiäcäp. Ja'a nDeedyhøch ja'a mäjaa jaduhñ xmiøoby; je'eçh ja'a tiuung jaduhñ ndúunäp. ¹¹ Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy coochä nDeedy jaduhñ tu'ugmädia'agy nmøødhity. Hoy hajxy mwiinjuø'øy mga'a ja wiinjuø'øy, mmäbøgåp hit hajxy jaduhñ. Páadyhøch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, cooch hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øgy. ¹² Chaads mijts tehñ tøyhajt nnámáaguimbä, pønñøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaaná yajcähxø'øgaamy je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjaty. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxø'øga'añ quejeeth nyajcähxø'øgy. Paady jaduhñ yajcähxø'øga'añ cooch jim nnøcxa'añ maaçh nDeediän. ¹³⁻¹⁴ Coó hajxy mmäbøgät cooch ja'a cuhdujt tøyhajt nmøødä, coó hajxy hänäjty tii myujwa'ana'añ, ngudiúnäbøch jaduhñ neby jaduhñ quiähxø'øgät coochä nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaanchä.

¹⁵ 'Pø xchójpøch mijts, mänítøch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät nebiátyhøch mijts tøø nmägäpxy tøø nhane'emiän. ¹⁶ Nnámäbiøch ja'a nDeedy coo mijts ja'a jootcapxmøcpøjpä wiingpä xyajnägüéxät, ja'a tomiädiäcäp. Ja'a Dioshespíritu je'e. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ xmiøødhida'añ. ¹⁷ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, cabä Dioshespíritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, möbädajpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidáannäp hajxy je'e. Jiiby hajxy nmøødhada'añ mjoodootyhajxy. ¹⁸ Cábøch mijts je'e nnähgüe'ega'añ nidiuhñ nämetsc. Cádaactägatsáambøch yaa jadáhøoc maa mijtsän. ¹⁹ Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag hixa'añ. Cábøch hajxy hänäjty yaa xyhixxaannä cooch yaa ndsoonaannä. Cooch cøjxta'axiøø nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaambä. ²⁰ Möbädajpä hajxy jaduhñ mnajuø'øwa'añ coochä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Jaaná tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ

nhidáanãmbä. ²¹ Põnjátyhøch ja'a nmädia'agy xquiudiúunäp nébiøch tøø nmägäpxy tøø nhane'emiän, xchójpøch je'e. Jaaná ndsojpy højts je'ebä møødhøch ja'a nDeedy. Nyaghixáambiøch ja'a nwiinmahñdy hajxy.

²² Jii Jesús ja'a jiamøød hånajty tu'ug xiøhaty Judas. Pero ca'a je'e yHiscariote. Mänitä Judas ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo xyaghixa'añ, pero cabä cu'ughajxy myaghixa'añ.

²³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Põnhøch xchojpp, xquiudiúunäbøch ja'a nmädia'agy je'e. Y chójpiøchä nDeedy je'ebä. Tu'ugmädia'agy højts nmøødhida'añ møødhøch ja'a nDeedy.

²⁴ Põnhøch jaduhñ xquia'a tsojpp, cábøchä nmädia'agy xyajtuunä. Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hádaa, hádaa hajxy nyajmøødmäiaacypiä. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy hádaa, ja'ach tøø xquiéxiäbä.

²⁵ 'Mijts, nyajmøødmäiaacypiøch mijts jaduhñ mäduhñtiä hajxy yaa nmøødhitiän. ²⁶ Nägóoyyøch nnøcxaanä ndu'ubøgaanä, mänitøch ja'a nDeedy yHespíritu quiexa'añ maa mijtsän. Je'eç jaduhñ nguwitshadaamby. Mijts jaduhñ xjiootcapxmøcøgaamb. Cøxaamb hajxy xyajnáhixø'owa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiátyhøch mijts yaa tøø nyajmøødx'i'igy tøø nyajmøødmäia'agy.

²⁷ Jootcújc-høch mijts nyajmähmø'owa'añ. Cab mijtsä cu'ug xyagjootcugø'owät nébiøch mijts jootcujc tøø nyaghitiän. Ca'a hajxy tii mnädajy mnämay. Ca'a hajxy mdsähgø'oy mdsähdiuñ. ²⁸ Tøøch mijts nhawáanäm cooçh nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cádaactägatsáambøch jadähooç. Pø xchójpøch mijts tøyhajt, mxoondá'agäp hajxy coo nhawáanäm cooçh jim nnøcxa'añ maachä nDeediän. Míaaas møødá mäjaa je'e quejeeçh nmøødá. ²⁹ Tøøch mijts jäguemiä nhawáanäm nébiøch yaa njada'añ hádaa yaabä naaxywiin y cooçh jim nnøcxaanä maachä nDeediän. Cooçh jaduhñ njädät, cooçh jim nnøcxät, mänit hajxy mhuuc tehñ miäbøgät.

³⁰ Tu'habáquiøch mijts nhuuc jaac møødmäia'agyñä. Medsaambä møjcu'ugong, ja'a yaa cu'ughanehmbä; pero cabä cuhdujt miøødá maach høøçhcøxpän. ³¹ Ngudiunáanäbøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägäpxy tøø xyhane'emiän. Páadyhøch jaduhñ ngudiuna'añ neby jaduhñ quiähxø'ogät cooçhä nDeedy tøyhajt njaançh tsocy. Tänaayyø'og hajxy. Jam hajxiän.

15

¹ Høøch, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatyptequiän ja'a tøyhajtpä. Ja'a nDéedyhøch, jaduhñ je'e nebiä cudsaatypcamän. ² Ja'a nDéedyhøch, xyhøxpúxäbøch ja'a nhaads mädyii ca'a tømbejpp; pero mädyiids jaduhñ tømbejpp, je'eds jaduhñ weenjaty yhøxpuyxyp, nebiä maas majiaty tiøømbédät. ³ Coo hajxy jaduhñ tøø nmäbøcy nebiátyhøch mijts je'e tøø nyajnáhixø'oyän, jaduhñhøch ja'a nDeedy mijts tøø xyajnáhwa'açh ja'a mhaxøøgwiiinmahñdyhajxy. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä tsaatyp hajxy jjojpuxiän. ⁴ Tehngájñøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxät; tehngájñøch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatyphaads, cab je'e tiøømbedä'añ coo ja'a yhøjxä tiecy hånajty quia'a hity. Jaduhñ mäwíinäts mijtspä, pø cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tehngajná xpianøcxaanä, cab hajxy hoy mwädítät.

⁵ Høøch, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatyptequiän. Høøch mijts jaduhñ nhaadshajpy. Cooçhä nmädia'agy hajxy tehngajná xpianøcxät, mänit hajxy hoy mwädítät. Nbuhbédäbøch mijts jaduhñ. Cooçh mijts nga'a

puhbédät, cab hajxy tii hoy mduna'añ. ⁶ Pónhøçhä nmädia'agy xquia'a panøcxäp, jaduñ mäwínäts je'e nebiä tsaatyphaads hajxy yhøxpuxiän. Coo jaduñ tüøçh, mäñit hajxy yajpädø'ogy; mäñit hajxy ño'ogy.

⁷ 'Cooçhä nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät, coo hajxy mga'a jahdiägóyyät nebiátyhöch mijts tøø nyajnáhixø'oy, ngudiúnäbøch jaduñ mädyibäjaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸ Coo hajxy hoy mwädítät, cähxø'ögäp jaduñ cooçhä nmädia'agy hajxy tøyhajt xpianøcxä. Jaanä cähxø'ogaamb jaduñmäbä cooçhä nDeedy je'e miøjjä jiaançhä. ⁹⁻¹⁰ Nébiøçhä nDeedy xchoquiän, jadúñhöch mijts ndsojpä. Cooçhä nmädia'agy hajxy xyajtúunät, ngumáyäbøch mijts jaduñ; hoy miánájøch mijts ndsógät. Jadúñhöçhä nDeedy xchoxy cooçhä miädia'agy nyajtúunäbä.

¹¹ 'Páadyhöch mijts jaduñ nyajmøødxi'igy nyajmøødmädia'agy coo hajxy tehngajnä mxoondá'agät nébiøch nxoonda'aguiän. ¹² Mijtshöch jaduñ nmägapxy nhaneñby coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød mñibia'häyowøød nébiøch mijts ndsoquiän. ¹³ Pøn jaduñ jaanç tehñ chøjcäp, coo hánajty yagho'oga'añii, náhho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpä. ¹⁴ Coo hajxy mgudiúnät nebiátyhöch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy, xmiägu'ughajpøch mijts hánajty jaduñ. ¹⁵ Cábøch mijts nnäma'awaannä "moonsä." Ja'a moonsä, cabä ñajuø'oy tii ja'a wyiindsøn tiuumby. Pero mijts, tøø mijts ngøxy hawáañäm nebiátyhöch ja'a nDeedy je'e tøø xyhawaanä. Páadyhöch mijts nnäma'awaannä "mägu'ughajpä." ¹⁶ Ca'a yhøøch mijts je'e tøø xwyiimbiy; høøch mijts je'e tøø nwiimbiy. Tøøch mijts jaduñ nwiinguexy coo hajxy hoy mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy nyajwá'xät, neby hajxy jaduñ mmayø'owät. Weenä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä pianøcxpä; ween hajxy hoy wiädijpä. Jadúñhöch mijts nDeedy xmió'owät tijaty mijts hánajty mdsogaamby, cooçhä nmädia'agy hajxy hánajty xmiäbøjcä. ¹⁷ Chámhöch mijts jadähooç nmägapxy nhane'emy coo hajxy mniçhogøød mñibia'häyowøød hamiñ haxøpy.

¹⁸ Mijts, xmiähanhadaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorä høøch hajxy tøø xmiähanhajpä. ¹⁹ Xmiähanhadaamb mijts je'e, ja'a hajxy haxøøgwädijpä. Paady mijts xmiähanhada'añ coo mijts ja'a haxøøgpä tøø mgøxy najtshixøñä. Tøø mijts ja'a mbojpä mgädieey nyajnáhwáatsäm. Coo mijts häxøpy tøø mga'a najtshixø'oy ja'a haxøøgpä, cu xmiägu'ughajty jäya'ay hajxy may. ²⁰ Huuc jahmiets hajxy nejy mijts tøø nnäma'ayän, cabä moonsähajxy quiuhdujtmøød quejee wyiindsøñhajxy. Cooçhä jäya'ayhajxy näje'e xmiädsiphaty, paady mijts hajxy xmiädsiphadaambä. Y cooçhä nmädia'agy hajxy näje'e xmiäbøjcä, paady mijts ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgåañäbä. ²¹ Høøchøcxpä mijts ja'a cu'ug xmiädsiphada'añ, je'eguiøxpä cooçhä nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²² 'Tøøch jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy hoy nyajmädoyhaty. Cooçhä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcä, paady hajxy quiumädowa'añ. Cooçhä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xquia'a mädoyhajtä, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²³ Pónhöch xmiähanhajp, jadúñhöçhä nDeedy xmiähanhajtäbä. ²⁴ Tøøçhä hoy-yagjuøøñajatypä nyajcähxø'ogy. Cay pøn jaduñ yajcähxø'ogy hádaa yaabä naaxwiimbä. Hoy jäya'ayhajty tøø jia hixy tøø jia mädoy, xmiähanhajp højts møødhøçhä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowa'añ. Cooçhä hoy-yagjuøøñajatypä häxøpy tøø nga'a yajcähxø'ogy, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²⁵ Cooçhä jäya'ayhajxy xmiähanhaty, tøjiajp

jaduhñ nebiä Diosmädia'agy myiññän, neby hajxy jecy quiujahyyän: “Pues, nä'ä nägóoböch hajxy xmiähanhaty.”

²⁶ 'Nguexáamböch ja'a Dioshespíritu, ja'a mijts xjootcapxmöcpögaambä, ja'a tömiädiaacpä. Jim jaduhñ choona'añ maachä nDeediän. Coo quiäda'aga'añ, mänitöch je'e xñägapxa'añ. ²⁷ Jaduhñhöch mijts xñägapxaambä, nebiätühöch mijts yaa töø nmöødwädity. Höxtáhmdsöchä jáya'ayhajxy nyajnáhixöøchöoñän, quipxyhöch mijts nmöødtägöøyy wädijpä höxtä jáda'anäbaadyñä.

16

¹ 'Páadyhöch mijts cham nyajmöødxi'igy nyajmöødmadia'agy, coöch mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixöøyyät, hoy mijts jáya'ay mäduññtiä xjia mädsiphaty xjia máhanhaty. ² Xyajpádsömaamb mijts je'e tsajtögooty. Höxtä habaadaamb jaduhñ coo mijts xyagho'oga'añ je'eguiöxpä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiuñ. ³ Paady mijts je'e xmiädsiphada'añ coo höjts je'e xquia'a hixiä möødhöchä nDeedy. ⁴ Coö hajxy jaduhñ mjadät mhabetät, mänit hajxy jaduhñ mjahmiédsät coö hajxy nhawáañäm. Paady cham nhawáañäm.

'Cooch mijts hijty quipxy nmöødwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáañäm. ⁵ Nöcxáañböch jim maachä nDeediän, ja'ach töø xquiéxiäbä. Jimhöch nhidaañnä. Pero cáböch mijts xmiäyajtöy maach nnöcxä'añ. ⁶ Mjootmayhajp mijts jaduhñ coöch mijts jaduhñ töø nyajmöødmädia'agy. ⁷ Chaads mijts tehñ töyohajt nnámá'awät, hoyö'öwaamb jaduhñ mijtsöxpä coöch nnöcxä'añ. Nguexáamböch pöñ mijts xjootcapxmöcpögaamb. Coöch nga'a nöcxät, cab jaduhñ quiäda'agät maa mijtsän. ⁸⁻⁹ Tsipcöxp jaduhñ ñä'ägä cáda'aga'añ. Mänitä jáya'ayhajxy yajwiinjuö'owa'añii coo pojpä cádieey hajxy töyhajt jiaañch möødá. Paady hajxy miöødá, coöchä nmädia'agy hajxy töø xquia'a mäböjca. Paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm. ¹⁰ Jaduhñ hajxy yajwiinjuö'owáañäbä coöch ja'a pojpä cádieey nga'a möødá. Nöcxáamböch jim maachä nDeediän; cáböch mijts yaa xyhixaañnä. ¹¹ Jaduhñ hajxy yajwiinjuö'owáañäbä coö hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, pönjaty ja'a möjcu'ugong ja'a miädia'agy panöcxäp, ja'a yaa hanehmbä hádaa yaabä naaxwiin. Töø ja'a Dios miäna'añ coö ja'a möjcu'ugong quiumädowa'añ.

¹² 'Madiu'u mijts nja hawaañañäm, pero cab hajxy mwiiinjuö'owät. ¹³ Coö ja'a Dioshespíritu hánajty quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a töyhajt xquiöxy yajwiinjuö'owa'añ. Ca'a yhamdsoo mädia'agy je'e miädia'agaamby. Piamädia'agaamby jaduhñ nebiaty je'e töø miädoy. Je'e mijts xyajmädoyhadaamb tijaty jadaañ tunáañäp. ¹⁴ Xñägapxáamböch je'e coöch nmöjjä njaañchä. Mijts xyajmädoyhadaamb nebiätühöch je'e töø nnäma'ayän. ¹⁵ Coö höjts nhity tu'ugmädia'agy möødhöchä nDeedy, páadyhöch mijts cham nnäma'ay coö mijts ja'a Dioshespíritu xyajmädoyhada'añ nebiätühöch je'e töø nnäma'ay.

¹⁶ 'Mobädájpöch jim nnöcxáañnä maachä nDeediän. Pero cáböch njega'añ; mänitöch mijts hánajty xyhixjtägatsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamöødhajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Pätiidä yö'öya'ay jaduhñ coö ñä'ä mäna'añ cooc mobädajpä ñöcxáañnä; cábac jaduhñ njega'añ. Mänitác nhixáañägombä. Pätiidä coö ñä'ä mäna'añ cooc ñöcxä'añ maa ja'a Tieediän. ¹⁸ Pätiidä coö ñä'ä mäna'añ “mobädajpä.” Páwaambtä jaduhñ jia mäna'ana'añ.

19 Ñajuøøbiä Jesús hānajtjy coo hānajtjy miäyajtjowa'añii. Mānit miānaañ:

—Xmiäyajtjowáambøch mijts tijátyhøch jaduhñ tøø nja mädia'agy, túhñmāts. 20 Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awāt, mjøøwaamb mxuudsaaamb mijts ja'a høøchcøxpā. Pero yøø cu'ughajxy, jaanč tehñ xioonda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jejcy mjootmayhada'añ. Paquiä hajxy mjootcugøøwāangombā. 21 Coo ja'a to'oxiøjc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii, mānitā jioothajxy piädø'ogø'ogy. Nägooyyā ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagādaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jiahmiejtsnä coo ja'a jioothajxy hānajtjy tøø piädø'ogy. Xoonāacnāp hajxy coo yhuunghajxy hoy ween tøø myiñ tøø quia'ay. 22 Jaduhñ māwīnāts hajxy mjootmayhaty nebīā to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'oguiān. Pero nägooyyā højts nniyhjixāgumbā, mānit mijts mxoonda'aga'añ. Caj mijts pøn xyagjootmayhadaañnā.

23 'Cábøch mijts hānajtjy tii xmiäyujwa'anaañnā. Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awāt, cooçh mijts nDeedy hānajtjy tijaty xmiäyujwa'anaañnā, xmiø'owaamb mijts je'e ja'a høøchcøxpā. 24 Cahnā hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøchcøxpā. Coo hajxy tijaty myujwā'anāt, xñā'ägā mo'owaamb hajxy je'e. Jaduhñ hajxy hoy jootcujc mhīdāt.

25 'Yajmābaadyhāamhøch mijts tøø nmøødmādia'agy. Habāatnāp jaduhñ cooçh nga'a mädia'agaañnā yajmābaadyhaam. Howyiinjuøøñøch ja'a nDeedy nmādia'agaañnā. 26-27 Mānitøch mijts ja'a nDeedy hoy tyiijā xmiäyujwa'anaañnā ja'a høøchcøxpā. Mānit hajxy xmiø'owa'añ. NDēedyhøch mijts xyhamdsoo māyujwa'anāañp je'eguiøxpā cooçh mijts nDeedy xjiaañč tehñ chocy. Paady mijts xchocy cooçh mijts xchojpā, cooçh mijts ja'a nmādia'agy hajxy tøø xmiäbøjcā cooçh jim tøø ndsooñ maachā nDeediān. Hamdsoo hajxy mmāyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmāna'ana'añ. 28 Høøch, jimhøch tøø ndsooñ maachā nDeediān. Yaaçh tøø ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin. Pero tsoonāambøch yaa jadāhóocāgumbā. Nøçxtāgatsāambøch jimāgumbā maachā nDeediān.

29 Mānitā Jesús ja'a jiamioødhajxy miānaañ, ñāmaayyā Jesús:

—Hoorā sī, howyiinjuøøñā miičh mmādiaacnā. 30 Tøø højts nnajuø'oy. Cab højts miičh tii nmāyajtjowaañnā. Nmābøjnāp højts jaduhñ cóodām miičh jim mjaanč tsooñ maa Diosān.

31 Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Mjaanč mājøjpiäda'a tyijy hajxiā. 32 Habāatnāp jaduhñ coo mijts ja'a cu'ug xquioxy päboowia'xa'añ. Mānit hajxy jim mnøcxaañnā maa mdøjc-hajxiān. Nidiühmhøch hajxy yaa xñāhgue'egaañnā. Pero cábøch nid- iuhñ tøyhajt nhida'añ. Ja'a nDēedyhøch jaduhñ xmiøødhidaamb. 33 Pāadyhøch mijts jaduhñ cham nyajwiinxiic nyajwiingapxo'oy coo mijts ween jootcujc mhjñāt cooçhā nmādia'agy hajxy xmiäbøjcāt. Mbaadaambīā tsaachpa peenā hajxy hādaa yaabā naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøçhā møjcu'ugong nyajmājāda'aga'añ.

17

1 Nägooyyā Jesús miādiaacpādøøyy, mānit yuughee'py tsajpootyp. Mānit miānaañ:

—Teedy, tøø yhabaatnā. Huuc yajcāhxø'og cooçh nmøjjā cooçh njaančhā. Jaduhñhøch nyajcāhxø'ogaambā coo miičh nmøjjā coo miičh mjaančhā. 2 Tøøch miičh cuhdujt jaduhñ xmiø'oy cooçhā jāya'ayhajxy nägøxiā nguh- dujtmó'owāt coo hajxy jim jaduhñ ween yhyty maa miičhān cøjxta'axioø,

pønjátyhøch miich tøø xyajcø'owaanø'oy. ³ Jadhun hajxy jim cøjxta'axiøø yhida'añ maa miichän, coo højts ja'a nmädia'agy jadhun xmiäbøjcamät coo miich nidiuhm mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy, cooçh miich yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Høøch, ngudiümbiøch hädaa yaabä naaxwiin nébiøch miich tøø xy-hane'emian. Nyajcähxø'piøch jadhun coo miich ja'a mäjaa tøyhajt mmøødä. ⁵ Teedy, høøchä nmäjaa yajcähxø'cäc jim maa miichä mwiinduumän nébiøchä mäjaa hijty jim nmøødän mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁶ Pønjaty miich yaa tøø mwiimbij hädaa yaabä naaxwiin, je'eth hajxy jayøjp nyajmädoyhajt coo miich nidiuhm mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Miichä mgø'øjooty hajxy je'e hijty. Pero jadähøoc-høch miich je'e tøø xyajcø'owaanøøguiumbä. Tøø ja'a mmädia'agy hajxy je'e xmiäbøjca xquiudiunä. ⁷ Najuøøñäp hajxy cooçh miich jadhun tøø xmio'oy mäduhñtiøch nmøødä. ⁸ Tøøch hajxy ngøxy yajnähixø'oy nebiättyhøch miich tøø xyajnähixøøbiän. Najuøøñäp hajxy cooçh jim tøyhajt ndsooñ maa miichän. Tøøchä nmädia'agy hajxy jadhun xmiäbøjca cooçh miich tøø xquiexy.

⁹ Teedy, tunä mayhajt. Cueendähat hädaa jäya'ayhajxy, hädäajøch miich tøø xyajcø'owaanø'oyäbä. Ca'a jie'emøødøch jadhun nnänømy ja'a mmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcabä. ¹⁰ Højts hädaa jäya'ay nje'ehajmüjcam; päadyhøch miich nnäma'ay coo mgüeendähädät. Hädaa jäya'aguiøxpä jadhun quiahxø'øga'añ coo højts nmøjhajtäm coo højts njaançhhajtäm.

¹¹ Cábøch yaa nhidaannä hädaa yaabä naaxwiin. Nøcxäänäbøch jim maa miichän. Pero yaachä njamiøødhajxy miähmø'owa'añ. Cueendähat hajxy neby hajxy jadhun yhidät tu'ugmädia'agy neby højts nhjätäm tu'ugmädia'agy. Miichä mmäjaagøxpä mgüeendähädät. Miichhøch hajxy tøø xyajcø'owaanø'oy. Jaançh tehñ wia'ads miichä mjoot miichä mwiinmahñdy. ¹² Høxtä jäda'anäbäadyñøch hajxy ngüeendähaty miichä mmäjaagøxpä. Caj miichä mmädia'agy hajxy nägøxiä tøø xñajtshixøyyä. Jagooyä tu'jäya'ay ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøyyä, ja'a hijty nä'ägä tu'udägoyyaambä. Paady jadhun tiu'udägooy nebiä mmädia'agy jadhun tiøjiädät nebiä cujaaybä miähmøøyyän.

¹³ Høøch, nøcxäänäbøch jim maa miichän. Päadyhøch miich jadhun chamñ nyajmøødmädia'agy hädaa jäya'ay wyiinduumhajxy neby hajxy jadhun xioondäacpäät nébiøch nxoonä'aguiän. ¹⁴ Tøøch miichä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädia'agy. Paady hajxy yaa miähanhadyii hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädijnä. Høøch hajxy xpiahijxp cooçh haxøøgtuum nga'a wädity. ¹⁵ Chaads miich nnämä'awät coo miich hädaa jäya'ayhajxy mgüeendähädät maa ja'a møjcu'ugongän. Cábøch jadhun nmäna'añ coo hajxy yaa chóonät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶ Hoy hajxy jadhun wiädity nébiøch nwäditiän. ¹⁷ Cunuu'x hädaa jäya'ayhajxy ja'a miichä mhomiädia'agyhaam nebiä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiünät. Mäduhñtiä miichä mmädia'aguiä, tøyhajt je'e. ¹⁸ Høøch, hädaa yaabä naaxwiinhøch miich tøø xquiexy nébiøch miich ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhädät. Jadhunhøch yø'oya'ayhajxy nwiinguexaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xøøyyät. ¹⁹ Nnähho'tu'udäambiøch hädaa jäya'ayhajxy neby miichä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiünät.

20-21 'Jadúhñhøch nmánaambä coo jäya'ayhajxy ween yhity tu'ugmädia'agy nägøxiä mäduhñtiøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbögaanä majatyhagájpthøchä njamiøød ja'a nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy neby højts nhjätäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäböga'añ cooch miich tøyhajt tøø xjiaançh quexy. 22 Tøøch hajxy nguhdujtm'ooy coo hajxy yhidät tu'ugmädia'agy, nébiøch miich tøø xquiuhdujtm'ooyän coo nhjätämät tu'ugmädia'agy. 23 Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miich nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduñ yhidät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy tøø xmiäböjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'øwa'añ nägøxiä cooch miich tøø xquiexy, coo miich hajxy jaduñ mdsocy nébiøch miich xchoquiän.

24 Teedy, mänáambøch jaduñ cooch hajxy jim ween xmiøødhity maaçh nhida'añän, ja'açh miich tøø xyajcø'øwaañø'oyäbä. Jadúhñhøch nmánaambä coo ja'a mäjaa hajxy ween yhixy, ja'açh miich tøø xmió'oyäbä. Xjiaançh tehñ chójpøch miich hñajty mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miich xchocyñä. 25 Teedy, tøyhajt miich mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wyiinjuø'oy coo miich mdømiädia'agy. Pero høøch, nhixyhøch miich. Hädaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooch miich tøø xquiexy. 26 Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Tehngájñøch jaduñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduñ ñichogøød ñibia'häyowøød nébiøch miich xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpádøøyy.

18

1 Coo Jesús miädiaacpádøøyy, mänitä Jesúshajxy chohñ cajptooty møødä jiamøødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnajxy, ja'a hñajty xøhjäpä Cedrón. Mänit hajxy tiägøøyy olivocamjooty. 2 Ja'a Judas, yhixy hñajty je'e jiiyby olivocamjooty. Mayhooc ja'a Jesúshajxy hñajty jiiyby tøø yhamugø'øy. Ja'a Judas ja'a Jesús hñajty yegaamñ. Ja'a Jesús ja'a miädsiphajxy hñajty yajcø'ødägø'øwáañäp. 3 Mänitä Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødä policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsøñhaxjiän, maa ja'a fariseosha-jxiän. Mänitä Jesús jiiyby ñägádaacä olivocamjooty, ja'a Judashajxy møødä soldado møødä policia. Tøø hñajty quioodsøñä. Møødä jiøøn møødä quiuhñd hajxy quiädaacy. 4 Ja'a Jesús, ñajuøøby hñajty je'e nebiaty hñajty je'e tiuna'añii. Mänitä Jesús hoy jiojcuyo'oyø'øy ja'a Judashajxy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

5 Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch jaduñ xøhjäp.

6 Coo ja'a soldadohajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jaduhyyä yhøxtägø'øwa'cy. Jaduhyyä hajxy cøjx quiäday. 7 Mänit Jesús miäyajtøøgumbä:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

Mänitä Judashajxy yhadsóogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Tøøds mijs nja hawáañäm. Hóøchämäts je'e. Pø høøçhtiäm mijs xyhøxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

⁹ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ neby jaduñ tøjíädät nebiä Tieedy hänajty tøø ñäma'ayän: “Pøñhöch miich tøø xyajcø'øwaañø'øy, cáboch pøñ xpiøgaanä. Cab hajxy nej jaada'añ.” ¹⁰ Mänitä Simón Pedro ja'a espada jiadupädsøømy. Mänitä teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc ñä'ä pújxäxä, ja'a hahoodiaatsc. Malco hänajty xiøhaty. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyuugø'øw yø'ø mhespada. Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøçhä nDeedy tøø xñäma'ayän.

¹² Mänitä Jesús miajtsä quiø'øxojsä. Ja'a soldadohajxy jaduñ jatcøøyy møødä wyiindsøn hajxy møødä policiahajxy, ja'a judiøshajxy hänajty tøø quiéxiäbä. ¹³ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hänajty miø'ødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hänajty tiuumby. ¹⁴ Ja'a Caifás, je'e ja'a judiøshajxy hänajty tøø ñäma'ay cooc yhahixø'øy jaduñ coo tu'jäya'ay ja'a cu'ug ñähho'tú'udät.

¹⁵ Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hänajty pianøcxy nämetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nämetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yhixy ja'a teedywiindsøn hänajty je'e. Mänit Jesús piadägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsøn tiøghawa'adsän. ¹⁶ Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguum. Mänitä Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mänitä to'oxymoonsä miägapy ja'a tøjcueendähajpä. Mänitä Pedro quiuwowøøyyäbä tøghawa'ads ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä. ¹⁷ Mänitä to'oxymoonsä ja'a Pedro miäyajtøøyy:

—Miiçh yø'øya'ay mmøødwädijpy, túñämäts.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Ca'a yhøøçhä.

¹⁸ Jimä policiahajxy hänajty jiøømba'axamy møødä moonsähajxy. Tøøchc hänajty. Paady hajxy hänajty tøø jiøønyajmøjjø'øy. Jimä Pedro hänajty jiøømba'axaambä.

¹⁹ Mänitä Jesús miäyajtøøwa ja'a jiamiøødcøxpä møødä miädia'agyquiøxpä. Ja'a teedywiindsøn jaduñ yajtøøw. ²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jimhöch hijty tøø nmädia'agy majiäya'ayhagujc. Jimhöch hijty nmäyajnähixø'øy Diostøgooty møød tsajtøgooty maa ja'a judiøshajxy naxy yhamugø'øyän. Cáboch jim mänaa pactuum tøø nmädia'agy. ²¹ Tiiçh miich coo xmiäyajtøy. Yø'øya'ayhajxy mmäyajtøwäp yø'ø nmädia'agyhöch hajxy tøø xmiädøowäbä. Yø'øhajxy je'e najuøøby nebiätyhöch jim tøø nmädia'aguiän.

²² Tuunä Jesús jaduñ ñä'ä hadsooyy, mänit yhala'abø'cä. Policia jaduñ tu'ug jatcøøyy. Mänitä policia Jesús ñämaayy:

—Cab jaduñ yhooyä coo ja'a teedywiindsøn jaduñ mhadsówät.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøçh ngapxtägoy, yec ja'a tøyhajt yaa. Pø caj, cab jaduñ yhooyä cooch miich nä'ä nägoobä xñä'ä hala'abø'ogät.

²⁴ Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy cø'øxoch maa ja'a Caifás ja'a wyiindumän. Caifás hänajty teedywiindsøn tuumb.

²⁵ Ja'a Simón Pedro, jim hänajty jiøømba'axamy. Mänit miäyajtøøwa:

—Miiçh yø'øya'ay mmøødwädijpy, túñämäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøçhä.

26 Mänitá Pedro miäyajt⁰wägumbä:

—T⁰öch miich jiiby nhixy olivocamjooty m⁰öod y⁰öya'ay, túhñämäts.

Ja'a teedywiinds⁰n ja'a mioonsä jaduhñ mäyajt⁰w, jaaya'ayä jiuju miägu'ug ja'a tiaatsc hänäjty t⁰ö ñä'a pújxäxä ja'a Pedro. 27 Mänitá Pedro ñiguiugäpxägumbä. Tuunä jaduhñ ñä'a mänaañ, mänitá tsee yaa⁰y.

28 Mänitá Jesús yajn⁰cxä maa ja'a gobernador tiöjcän. Pilato hänäjty tuumb gobernador. Job⁰öwaamb hänäjty. Coö hajxy jim quioo'ty, cabä teedywiinds⁰nhajxy ñä'a t⁰jtäg⁰öy. Cabä Israelpä quiuhdujthajxy hänäjty jaduhñ myiñ coö hajxy jiiby tiöjtäg⁰öwät maa ja'a tiöjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a pascuax⁰jooty. Coö hajxy jiiby tiöjtäg⁰öwät, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. Coö hajxy jaduhñ quiädiéeyät, cab hajxy miägäyät ja'a pascuax⁰jooty. Paady hajxy jiiby quia'a täg⁰öy Pilato tiögooty. 29 Coö Pilato miädooy coö hajxy hänäjty t⁰ö quioody, mänit hajxy ñäd⁰jpäds⁰ma. Mänitá Pilato miänaañ:

—Tii mijts y⁰öya'ay myajcux⁰öw⁰öwaamby.

30 Mänit hajxy yhadsooy:

—Coö hädaa jäya'ay häx⁰py t⁰ö quia'a cädieey, cab h⁰jts miich häx⁰py t⁰ö nyajnägooty.

31 Mänitá Pilato miänáangumbä:

—Yajwiimbit y⁰öya'ay hajxy. N⁰cx mijts mädia'agymiädo⁰ nej mijts ja'a mguhdujt myiñän p⁰ t⁰ö quiädieey.

Mänitá judíoshajxy yhadsooy:

—Ja mäná'anäp h⁰jts jaduhñ coö yagho'og⁰od; pero h⁰jts, cab h⁰jts ja'a cuhdajt jaduhñ nm⁰ödá coö h⁰jts jäya'ay nyagh⁰ogät.

32 Paady hajxy jaduhñ yhadsooy, ween ja'a Pilato jaduhñ ñägäp⁰ p⁰ t⁰ö Jesús t⁰yhajt jiaanch cädieey. T⁰jiajt jaduhñ nebiä Jesús hänäjty t⁰ö miäna'añän coö hänäjty yega'añii maa ja'a ca'a Israelpähajxiän, coö hänäjty yagho'oga'añii cruz⁰xp. 33 Mänitá Pilato tiöjtäg⁰öy. Mänitá Jesús quiuyaa⁰x⁰öy tögooty. Mänit miäyajt⁰öwa:

—Nej, miichä judíoshajxy xguiobiernähajpä.

34 Mänitá Jesús yhadsooy:

—P⁰n jaduhñ xñämaay. Tögä miichä mhamdsoo copcooty mnä'a yajcojjiä.

35 Mänitá Pilato jadähooc yhadsoogumbä:

—Tiich nyajnaju⁰öb. Ca'a yh⁰öchä Israelpäjäya'ay. Miichä mhamdsoo mägunäaxh⁰och miich t⁰ö xyajnägooty m⁰ödá teedywiinds⁰nhajxy. Tii jaduhñ t⁰ö mgädieey.

36 Mänitá Jesús yhadsooy:

—H⁰öch, cáb⁰ch yaa nduñ gobiernä hädaa yaabä naaxwiin. Cooch häx⁰py nduñ, t⁰öchä nmoonsähajxy häx⁰py xñäwa'añ. Cáb⁰chä judíoshajxy häx⁰py t⁰ö xñä'a mach. Cáb⁰ch yaa nduñ gobiernä.

37 Mänitá Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Jexioo, túumb⁰ch jaduhñ. H⁰öch, nmädiáacy⁰öch ja'a t⁰yhajt hädaa yaabä naaxwiin. Páadyh⁰ch yaa t⁰ö nmiñ t⁰ö nga'ay. P⁰njaty ja'a t⁰miadia'agy mäb⁰jp, je'e⁰chä nmädia'agy xmiäb⁰öcäp.

38 Mänitá Pilato miänaañ:

—Pätiidä miich jaduhñ mnän⁰ö⁰mby ja'a t⁰yhajt.

Mänitá Pilato tiöjpäds⁰mgumbä. Mänitá judíoshajxy ñämaayä:

—Høøch, cáboch yø'øya'ay tøø nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo paady pø tøø quiädieey. ³⁹ Jii mijtsä mguhdujt jaduħn cooħ mijts ja'a jäya'ay tu'ug nhøxmájtšämät ja'a pascuaxøøjoty. Nej, mmánaamb hajxy jaduħnä coo ja'a mgobiernähajxy nhøxmájtšämät.

⁴⁰ Mänit hajxy møc yhadsooyy:

—¡Ca'a yø'øya'ay mhøxmach! ¡Høxmats ja'a craa Barrabášhajpá!

Paadiä Barrabás hánajty chumyčhána'ay coo hánajty tøø mieeč tøø pioty. Mänitä Pilato tiøjtägøøñä.

19

¹ Mänitä Pilato ja'a Jesús yajwojpä. ² Mänitä soldado ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuñ. Mänitä Jesús ja'a quiuhduum piädácäxä. Mänitä Jesús ja'a hucywyit yajnähgäjenøøyyä nebiä gobiernähajxy hánajty wyithatiän. Paadiä Jesús jaduħn tiuunä, neby hajxy hánajty ñä'a wi'i ñäxi'iga'añ ñä'a wi'i ñäya'axa'añ. Paady hajxy hánajty ñä'a wi'i ñäxi'iga'añ coo ja'a Pilato hánajty tøø miäna'añ coogä Jesús hánajty guobiernähaty. ³ Mänitä Jesús miäwiingoonä. Mänit ñäxiicä:

—¡A poco miich tuumb gobiernäjä!

Mänitä Jesús tiägøøyyä coxhó'cäbä.

⁴ Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä. Mänitä judiøshajxy ñämaayyä:

—Nyajtøjpädsøømämbiøch yø'øya'ay nebiä tøyhajt hajxy jaduħn mmøødhädät cooħ tøø nhixy tøø nbaady coo tøø quia'a cädieey.

⁵ Mänitä Jesús piadøjpädsøømy hucywyitmøød, coronamøød. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäjäya'ayhajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiøjpädsøømy.

⁶ Coo Jesús jaduħn yhiixä ja'a teedywiindsøñhajxy møødä policiahajxy, mänit hajxy ñäyaaxøøyy:

—¡Møjpahbétäts hajxy cruzcøxp! ¡Møjpahbétäts hajxy!

Mänitä Pilato miänaañ:

—Hamdsoo hajxy mmøjpahbédät. Høøch, cáboch jaduħn nmána'añ coo tøø quiädieey.

⁷ Mänitä Israelpäya'ayhajxy yhadsooyy:

—Jaduħn højts nguhdujt myiñ coo yø'øya'ay ween yagho'ogyii je'eguiøxpä coo tøø miäna'añ coogä Dios Tieedyhaty.

⁸ Coo Pilato jaduħn miädooyy, mänitä chähgøøbiøjcy. ⁹ Mänitä Pilato ja'a Jesús miøødtøjtägøøñä. Mänitä miäyajtøøyy:

—Maa miich mjaanč tsooñ.

Pero cabä Jesús waamb miänaañ.

¹⁰ Mänitä Pilato miänäänqumbä:

—Nej, cáboch xñä'ägä hadsowa'añä. Nej, caj miich mnajuø'øyä cooħä cuhdujt nmøødä cooħ miich nhøxmádsät, ó cooħ miich nyajmøjpahbedøød.

¹¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios miich cuhdujt häxøpy tøø xquia'a mo'oy, caj miich ja'a cuhdujt häxøpy mmøødä maach høøchcøxpän. Paady miich ja'a pojpa caj mjaty møødä quejee ja'a teedywiindsøñ, ja'a høøch yaa tøø xyajméchäbä maa miichä mwínduumän.

¹² Mänit Pilato jia wiinmahñdyhajty nebiä Jesús yhøxmádsät. Pero mänitä Israelpäya'ayhajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—iPø mmägu'ughajpy miich ja'a gobiernä César, caj miich yø'ø craa mhøxmádsät! Pøñ jaduñ wi'í ñibiadáacäp nebiä gobiernän, je'edsä gobiernä César møøtnimiádsiphájtäp.

¹³ Coo Pilato jaduñ miädooy, mäniä Jesús miøødtøjpädsøømägumbä. Mäniä Pilato yhøxtaacy hññaabiejtcøxp maa hajpy hñajty xiøhdaacthiän. Jue'e hñajty jim xiøhaty Gabata, hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ ñänøømby “maa ja'a tsaä quiøøña'ayän.” ¹⁴ Tøø hñajty quiujyxiøøjø'øy. Hadsuujø'øwaambä pascuaxøø hñajty. Mäniä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajpy:

—iXiidsä mgobiernähajpy!

¹⁵ Mäniä hajpy ñäyaaxøøguiumbä:

—iWeen yho'ogy! iWeen yho'ogy! iNøcx hajpy møjpahbet!

Mäniä Pilato miänaañ:

—Nej, mmänä'anäp mijts jaduñä coo mijts ja'a mgobiernä nmøjpahbéjtämät.

Mäniä teedywiindsøn'hajpy yhadsooyy:

—César højts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghäna'cä.

¹⁶ Mäniä Pilato Jesús yajcø'ødägøøyy maa ja'a Israelpähaxiän, coo Jesús miøjpahbedøød.

¹⁷ Mäniä Jesús jim yajnøcxä maa jaduñ xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguipcän.” Gølgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Yhamdsoo cruz je'e yajquejyquiaphajtä. ¹⁸ Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a ñähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. ¹⁹ Mäniä Pilato yagjahyyä pu'uyhuungcøxp: “Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajpy.” Mäniä pu'uyhuung yajyujpahwa cruzcuhdum. ²⁰ Tägøøghayuuc-haamby jaduñ yagjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajptmäwiingøn Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judiøshajpy nämay yajmädiaacy nebiä Pilato hñajty tøø yajyuugjaayiyän cruzcøxp. Mäniä teedywiindsøn ja'a Pilato hajpy ñämaayy:

²¹ —Cab hijty jaduñ yhähixø'øy coo jaduñ cu mjahy: “Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajpy.” Jaduñ cu mjahy: “Nä'ä nibiadáacäp jaduñ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähaxiän.”

²² Mäniä Pilato yhadsooyy:

—Tøøch jaduñ njaay; cábøch nyajtägatsa'añ.

²³ Coo Jesús hñajty tøø miøjpahbedyii, mäniä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajpy yajpädø'cä. Nämädaaxc ja'a soldadohajpy hñajty. Mäniä wit hajpy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hñajty tu'ug. Tu'ugwit hñajty tøø quiojy; cab hñajty maa xiuyyä.

²⁴ Mäniä soldadohajpy ñiñämaayyä:

—Cab jaduñ yhooyä coo hädaa wit hajpy nhagøødsøøyyämät. Tsøg hajpy häyø'cäm. Pøñ hädaa wit jaduñ cuhäyø'øgäp, je'e jaduñ je'ehädäp.

Mäniä soldadohajpy jaduñ jiaanç häyø'cy. Jaduñdsä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduñ cujaay myiñän: “Xyajwä'xøch ja'a nwit hajpy; xquiuhäyø'cøch ja'a nwit hajpy jaduñ.”

²⁵ Jimä Jesús ja'a tiaj hñajty tiäna'ay maa hñajty mädooyyä tøø miøjpahbedyijän, chaadsä tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsä María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsä María Magdalena. Jimä Jesús ja'a miägu'ughajpä hñajty

tu'ug tiäna'ay maa ja'a Jesús tiaj mädoyyän, ja'a Jesús hänajty jiaanč tehñ chojpiä. ²⁶ Coo hajxy yhiixä ja'a Jesús, mänitä Jesús ja'a tiaj ñämaayy:

—Maam, hädaads mhuunghádäp.

²⁷ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy:

—Hädaads mdajhádäp, ja'a hөөчhä ndaj.

Mänit jiaanč tajnäböjcy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tөdsөyyäböch.

Tөjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ. Ñajuөөbiä Jesús hänajty coo hänajty төө yhabejnä. ²⁹ Jimä texy hänajty tu'ug quiөөña'ay vinoxunmөөd. Mänitä xo'od hajxy quiugonөөyy vinojooty. Cөjx je'e chomө'өy. Mänitä paxy hajxy yagjөwөөнөөyy ja'a xo'od. Mänitä Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayuugөөyy.

³⁰ Coo Jesús ja'a vino miuu'cy, mänitä miänaañ:

—Tөөds jaduhñ miaañä.

Mänitä quiopc yagjänaañnä. Mänit yho'nä.

³¹ Mänaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxөө hänajty tehñ yhadсуujөөby. Cujaboom ja'a möjpasуaxөө hänajty jiada'añii, poo'xxiөөjooty. Jaduhñdsä judiөshajxy hänajty quiuhdujthaty, cabä ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty jim yajmähmө'өy cruzcөp ja'a poo'xxiөөjooty. Mänitä Israelpä ja'a Pilato hajxy hoy ñäma'ay coo soldado quiéxät weenä Jesús ja'a tiocyhajxy nөcxy tiөjjäxä neby hajxy paquiä yhö'ogät. Nägooyä hajxy jaduhñ yhö'ogät, mänit hajxy yajmänacөөd cruzcөp. ³²⁻³³ Mänitä Pilato ja'a soldado jiaanč quejxy. Coo ja'a soldadohajxy jim miejch, mänit hajxy yhiixy coo ja'a Jesús hänajty төө yho'ogy. Cabä tiocy hajxy je'e ñä'a төjjä. Mänitä ñähmөjcpähajxy tiocytiөjjä nämetсäc. Cahnä hajxy hänajty yho'ogy.

³⁴ Mänitä Jesús quiaachmägumөөyyä cuhmdhaam. Soldado jaduhñ tu'ug jatcөөyy. Mänitä nөty piädsөөmy chaadsä nөө. ³⁵ Hөөчh, төyhájthөch jaduhñ төө nhixy. Páadyhөch mijts jaduhñ nyajmädojhaty neby hajxy jaduhñ mmäböğät. ³⁶⁻³⁷ Jecy hajxy jaduhñ quiujahy Diosmädia'agyjiöoty ja'a Jesúsөxpä: “Cabä piajc tiөjääñäxä.” Jaduhñ hajxy quiujahbiä ja'a Jesúsөxpä: “Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hänajty төө quiümüäbä.” Coo ja'a Jesús ja'a tiocy jaduhñ quia'a jaanč töjjäxä, coo jaduhñ jiaanč cuuma, төjjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

³⁸ Tu'ugä jäya'ay hänajty jim choñ Arimatea. José hänajty xiөhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hänajty miөөdnimiägu'ughadyii. Chähgөөbiä José ja'a judiөs hänajty. Paadiä Jesús hänajty hijxwiinduum quia'a mөөdwädityii. Mänitä José ja'a cuhdujt hoy yajpädsөmy maa ja'a Pilatän coo ja'a Jesús yajmäna'añ cruzcөp. Mänitä Pilato ja'a cuhdujt jiaanč yecy. Mänitä José ja'a Jesús yajmäñajcy cruzcөp. ³⁹ Mänitä Nicodemo ja'a perfume miämejch hii'xmajc kilo. Mäyäbicө'өy miämejch mөөdä mirra mөөdä äloes. Tөө hänajty jiegө'өy coo ja'a Nicodemo hänajty төө yhuug hoöbiä coods maa ja'a Jesúsän.

⁴⁰ Mänitä José ja'a Jesús hajxy ñähbijty mөөdä Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmäñahbidөөyy. Jaduhñdsä judiөshajxy hänajty quiuhdujthaty. Perfumemänähbidө'өy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty yajnaaxtägө'өy. ⁴¹ Jimä olivocam hänajty tu'ug mäwiingon maa ja'a Jesús hänajty төө miөjpahbedyjiän. Jiibiä tsaajut hänajty tu'ug olivocamjooty wiinmөjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hänajty. Cahnä ho'ogyjiäya'ay hänajty jii by piädaactsoofiinä. ⁴² Ja'a judiөshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiөө hajxy hänajty yajtsohnda'agy. Cab hajxy hänajty quiuhdujthaty coo hajxy tii tiünät ja'a poo'xxiөөjooty. Ja ween

ja'a poo'xxiøø hánajty quia'a habaady, paadiä Joséhájty quia'a nábaadøøyyä coo hajxy hoy jäguem cu yajnaaxtägøøyy. Paady hajxy jimíä ñä'a pádaacy tsaajutjooty ja'a olivocamjootypä.

20

¹ Cumaaxc, näxøø hánajty je'e. Mänitá María Magdalenahájty jim ñøcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägøøyän. Cahnä hánajty hoy jiajjø'øgyñä. Coodsjuøøbyñä hánajty. Mänit hajxy yhihxxy coo ja'a tsaaj jim tøø jiwaw'açh juthaguuy. ² Coo ja'a María yhihxxy coo ja'a tsaaj quia'a jimän juthaguuy, mänit wyiimbijty päyø'øguiä. Mänitá Simón Pedrohájty piaatä chaadsä Jesús ja'a miägu'ughajpä, ja'a Jesús hánajty jiaançh tehñ chojpiä. Mänitá María miänaañ:

—Tøø ja'a nWiindsøn hájtäm hajxy xyajpádsøømä tsaajutjooty. Cab højts nnajuø'øy pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

³ Coo ja'a Pedrohájty jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a tsaajutän. Mänitá María jadähooc pianøcxcumbä. ⁴ Mänitá Pedro yhøxpäyø'cä. Jayøjp ja'a Pedro jiamíøød jim miejch maa ja'a tsaajutän. ⁵ Mänit jii by quiuwoodsøøyy tsaajutjooty. Mänitá wit yhihxxy coo jii by yhoçxna'ay jutjooty. Pero cab jii by tiehñ tiägøøyy. Nä'a cuhixøøyy jaduhñ. ⁶ Mänitá Simón Pedro høçhaam jiaac mejch. Tu'uda'aquiä jii by tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduhñä wit yhihxxy coo jii by yhoçxna'ay. ⁷ Mänitá paayyá yhihxxy, ja'a Jesús hajxy hánajty tøø yajcuhmäguitiäbä. Hawiing hánajty jim ñe'na'ay. ⁸ Mänitá Pedro jiamíøød piädägøøbiä, ja'a hánajty jayøjp tøø miéçhäbä. Mänitá paayyá yhihxxy coo hawiing ñe'na'ay. Paady jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Jesús hánajty tøø jii yypioçy. ⁹ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy wyiinjuø'øyñä ja'a jecypiä maa jaduhñ myiñän coo ja'a Jesús hánajty jii yypioçga'añ coo hánajty tøø yho'ogy. ¹⁰ Mänitá Pedrohájty wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy maa ja'a tiøç-hajxiän.

¹¹ Tøø ja'a María hánajty piäméjtsçumbä høçhaam maa ja'a tsaajutän. Coo ja'a Pedrohájty wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a María jim nidiuhñ. Wi'i jiwøby hánajty. Mänit jii by quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty. ¹² Mänitá Diosmoonsä metsc yhihxxy, ja'a tsajpootyptsohmbä. Haagä nähboobwit hajxy hánajty. Jii by hajxy hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hánajty tøø wyijtsna'ayän. Tu'jäya'ay hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a quiøpc hánajty tøø quiøønna'ayän. Y tu'jäya'ay hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a tiecy hánajty tøø quiajpnä'ayän.

¹³ Mänitá María miäyajtøøwa:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiwø'oy.

Mänitá María yhadsooyy:

—Tøøçhä nWiindsøn hajxy xyajpádsøømä. Pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

¹⁴⁻¹⁵ Tuunä María jaduhñ ñä'a hadsooyy, mänitá wia'wiimbijty. Mänitá Jesús yhihxxy. Jim hánajty tiäna'ay; pero cab jaduhñ yhøçxajpy. Olivocamçueendähajpä je'e yhajoodhajt. Mänitá Jesús miänaañ:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiwø'oy. Pøn mhøçtaaby.

Mänitá María yhadsooyy:

—Tsäguhñ, pø miich tøø myajpádsømy, høøçh hawáañäc maa tøø mbäda'agy nébiøch häyaa nøcxy nyajpádø'ogy.

¹⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—¡María!

Tuunä María jaduḥñ ñä'ä nāmaayyā, mānitā wyiinhee'ppejty. Mānitā yḥoxcajpy coo je'e Jiesúsä. Mānitā jaduḥñ miānaañ hebreohayuuc-haamby:

—¡Raboni! —je'e jaduḥñ ñänøømby “Wiindsøn.”

¹⁷ Mānitā María ja'a Jesús jia mats jia māneñaañ. Mānitā Jesús miānaañ:

—Ca'ačh xmiach. Cāhnøch jim̄ nḥoyñā maachā nDeediān. Nøcxhøchā njamiøødhajxy hawāanāc cooçh jim̄ nnøcxa'añ maachā nDeediān, maachā nDiosān. Jaanā je'e mijts mDeedyhajpā mDioshajpā.

¹⁸ Mānitā María ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy hoy jiaančh nāma'ay:

—Tøøch je'e nhixy, ja'a hajxy nWiindsønḥajtāmbā.

Mānit hajxy cøjx yhawāanāxā nebiaty ja'a María hānajty tøø ñāma'ayii.

¹⁹ Coo quioodsøøñā, mānitā Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñiyhagøøyyānā. Hix̄, chāhgøøby ja'a judios hajxy je'e hānajty; paady hajxy ñiyhagøøyyā. Mānitā Jesús jiiḥby ñāguehxtøø'xy haguyc hawa'ads. Mānitā Jesús miānaañ:

—Māguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁰ Mānitā Jesús yajcāhxø'cy ja'a quiø'øjoot møødä quiaačhac maa hānajty tøø jiotiān. Coo hajxy yhiḥxy, mānit hajxy ñajuøøyy coo je'e Jiesúsä. Mānit hajxy xioondaacy. ²¹ Mānitā Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy tii mdajy mmay. Nébiøchā nDeedy tøø xwyiinguexiān, jaanā jadūhñhøch mijts nwiinguexaam̄bā.

²² Mānitā Jesús ñābāxujy ja'a jiamiøødhajxy. Mānitā miānaañ:

—Wiingpøc ja'a Dioshespíritu hajxy. ²³ Høøch mijts ja'a mājaa nmo'owaamby. Pønjaty mijts mhawāanāp coo Dios ja'a piojpä quiādieeyhajxy tøø yajnāhwa'ačh, pues tøyhajt jaduḥñ coo Dios tøø yajnāhwa'ačh. Pønjaty mijts mhawāanāp coo Dios tøø quia'a yajnāhwa'ačh, pues tøyhajt jaduḥñ coo Dios tøø quia'a yajnāhwa'ačh.

²⁴ Majmetscjāya'ay ja'a Jesús hānajty tøø miøødwādity. Tu'ug hānajty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hānajty ñänøømbiā “Hametsc-huong.” Mānaa ja'a Jesús ñāguehxtøø'xtsoñān jayøbajt, cabā Tomás hānajty jim̄. ²⁵ Mānitā Tomás ñāmaayyā ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøø højts nhixy, ja'a hajxy nWiindsønḥajtāmbā.

Mānitā Tomás miānaañ:

—Mānitøch nmābøgāt cooçh ndehm̄ yhiḥāt pø jaančh jot ja'a quiø'ø, cooçhā ngø'ø jiiḥby nhuuc tehm̄ piādā'agāt maa ja'a quiaačhmøjc jiiḥtān. Pø cabā, cabøch jaduḥñ nnā'ägā mābøgāt.

²⁶ Cuductujxøø, jiiḥbiā Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajty tøgøotiiägumbā. Jiiḥbiā Tomás hānajtypā. Tøø ja'a tøjc hajxy hānajty yhagøøguiumbā. Mānitā Jesús jiiḥby ñāguehxtøø'xcumbā haguyc hawa'ads. Mānitā miānaañ:

—Māguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁷ Mānitā Tomás ñāmaayy:

—Tehm̄ quidiisiiwø'ow yø'ø mgø'ø yaaby ngø'øjōotyhøch maa ja'a clavo-haawān. Hix̄ägøch hādaa ngø'ø. Pāda'ag yø'ø mgø'ø yaaby ngaačhmøjc-høch. Miich, caj miich hijty mmābøcy. Chaačh miich nnāmā'awāt coo mmābøgāt.

²⁸ Mānitā Tomás yhadsooyy:

—Miichhøch nWiindsønḥajpy, nDioshajpy.

²⁹ Mānitā Jesús miānaañ:

—Cooçh miich tøø xyhiḥxy, paady jaduḥñ mmābøcy. Jootcuyc hajxy je'e, ja'a hajxy tøø miābøquiābā, hōyhøch hajxy je'e tøø xquia'a ja hixy.

³⁰ Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñjātypä yajcāhxø'cy ja'a jiamiøødä wyiinduumhajxy. Cab yam̄ cøxiā quiujuayyā hādaa librocøxp. Cujwa'xy je'e

yam quiujaayä. ³¹ Paady yam quiujaayä neby hajxy jaduhñ mmäbögät coo Jesús ja'a Dios Tieedyhaty, coo Jesús je'e Miesíashaty, coo ja'a Dios jaduhñ tøø quixy. Coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäbójcät, mhídäp hajxy jim tsajpootyp cøjxta'axiøø.

21

¹ Jadähooc ja'a Jesús yhíjxägumbä ja'a jiamiøødhajxy jim mejypia'a ja'a xøhjäpä Tiberias. ² Jimä Simón Pedrohajxy hänäjty møødä Tomás, ja'a hajxy hänäjty ñänøømbiä “Hametsc-huung”, møødä Natanael ja'a Caná de Galilea tsohmä, møødä Zebedeo yhuunghajxy, møød hajxy jaac nämetspä. Haagä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. ³ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mänitä jiamiøødhajxy miänaañ:

—Ween hajxy nnócxäm.

Mänit hajxy jiaančh nøcxy mejypia'a. Mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy hoy jia hacxmadsa'añ. Tu'tsuhm hajxy jaduhñ jia wädijty. Pero cab hajxy tii ñä'ägä paaty. ⁴ Coo jioböøyy, jimä Jesús hänäjty tiäna'ay pu'uwiing. Pero cabä Jesús yhøxcäjpä ja'a jiamiøødhajxy. ⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpädöjc, nej, cab hajxy tii tøø mnä'ägä paadiä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tøø nnä'ägä paady.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Päda'ag yø'ø mdsaa y hajxy jimhaamby ja'a barcohaooyhaampiä pa'ahaam. Mänit hajxy jaduhñ mbáadät.

Mänitä chaay hajxy jim jiaančh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaančh tehñ yaghadjy. Cab hajxy hänäjty miaya'añii coo ja'a tsaay hajxy hänäjty jia wijtspädsøma'añ nøøjooty. ⁷ Mänitä Pedro ñämaayä ja'a Jesús ja'a jiamiøød, ja'a Jesús hänäjty jiaančh tehñ chojpiä:

—ja'a nWiindsønhájtämhajxy yø'ø!

Tuunä Pedro jaduhñ ñä'ä mädooyy coo je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Høxyø'øhuungmøød hajxy hänäjty yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcxaamb hänäjty pu'uwiing maa ja'a Jesúsän. ⁸ Ja'a jiamiøødhajxy, jii by hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingón hajxy hänäjty yhacxjoomy. Jaduhñäda'a ja'a mejypia'a hajxy hänäjty tøø ñähgüe'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hänäjty miøødä. Mänitä tsaay hajxy pawich jajnøcxy mejypia'a barcojooty. ⁹ Mänit hajxy biarcopädsøøyy. Mänitä juhñdy hajxy yhiixy coo jim wyi'i tiøy pu'uwiing. Jimä Jesús hänäjty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hänäjty jajcoonna'ay. ¹⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämín ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tøø mmächäbä.

¹¹ Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich jajmejch mejypia'a. Mägo'x cu juxychägui'xmajtägøøg ja'a hacx hänäjty jii by tsaajooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hänäjty, pero cabä hacx jajcøø'ch.

¹² Mänitä Jesús miänaañ:

—Minds hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøn je'e. Tøø hajxy hänäjty yhøxcapy coo je'e Jiesúsä.

¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy miooyy møødä hacxtsa'ay.

¹⁴ Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø yhiixy mänaa hänäjty tøø jiiuypiøquiän.

¹⁵ Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro ñämaayy:

—Simón, Juan miich mdeedyhajpy. Pønhøchhäda'a xmiaas tsojp, yø'ø njamiøødhájtäm o miich.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooçh miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Yaghójcägøçhä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduñ tiehm ñänøøm. Je'eduhñ ñänøøm coo ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajñähixø'øwät, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy panøcxäbä. ¹⁶ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miichä.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooçh miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Cueendähájtägøçhä nmeeghajxy.

¹⁷ Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro ñämäayyägumbä:

—Simón, nej, jaduñch xjwiø'øyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Pedro jiootmadiägøøyy coo miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Cøxiä miich mnajuø'øy. Mnajuøøby jaduñ cooçh miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸ Tehñ tiøyhájthøch miich chaa nnämä'awät, coo hijty mdsucywiajyhatyñä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'øy. Mwädiþ hijty maa ja'a mjoot hijty choquiän. Pero coo hánajty tøø mmäjaaná, mänit mgø'ø mxajtøwa'añ. Mänitá wiinghänäc ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit xyajñøcxa'añ maa ja'a mjoot hánajty quia'a tsoquiän.

¹⁹ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ nebiä Pedro jaduñ ñajuø'øwät neby hánajty yagho'oga'añii, nebiä Dios ja'a miäjaa jaduñ yajcähxø'øgät ja'a Pedrocøxpä. Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Jam hajxy wädjítäm.

²⁰ Mänitá Pedro quioowiimbijty. Mänitøch xyhijxy cooçhä Jesús hánajty nbanøcxpä. Høøch, Juárezhøch høøch. Høøçhä Jesús hijty xjiaançh tehñ chojp. Høøch je'e hääaay ja'a Jesús ja'a ñähmøjc mänaa højts ndsuugayyän. Høøch jaduñ nyajtøøw: "Wiindsón, pøñ miich jaduñ xyegaamb."

²¹ Cooçhä Pedro xyhijxy, mänitá Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, yø'øyá'ayäts, nej yø'øya'ay jiada'añ.

²² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpjøçhä njoot jaduñ coo yø'øya'ay hánajty jiiñä cooçhä ngädaactägätsät. Pero miich, panøcxägøch ja'a nmädia'agy.

²³ Mänitá mädia'agy jii wiädijty maa ja'a jäya'ayhajxiän ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä cóogøch tyjy nga'a ho'oga'añ. Pero cabä Jesús jaduñ miänaañ cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøñ jaduñ miänaañ: "Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpjøch ja'a njoot jaduñ coo yø'øya'ay hánajty jiiñä cooçh ngädaactägätsät."

²⁴ Høøch, Juárezhøch høøch. Tehñ tiøyhájthøch jaduñ tøø nhixy nébiøch chaa ngujaayän. Ñajuøøbiøçhä njamiøødhajxy cooçhä tøyhajt nmøødä.

²⁵ Madiu'u ja'a Jesús jaduñ jiaančh tuuñ. Cábøch yam cøxiä tøø ngujaay. Coočh häxøpy cøxiä tøø ngujaay, cabä ndijy hädaa naaxwiimbä miädøyhädät. Amén.

Hechos

¹ Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajøch miich jayøbajt nnäjaayø'øyän, mänitøch ngøxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädijty hädaa yaabä naaxwiin, møød nebiaty yajnáhixøøyy, ²⁻⁴ mänaa jaduhñ tiägø'øyän wädiypä høxtä coonä hänäjty ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hänäjty yho'ogyñä, tøøyyämä jiamiøød hänäjty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xäxät wiinduhmyhagajpt. Coo Jesús yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Coo Jesús jaduhñ yhiixä ja'a jiamiøødhajxy, jaduhñä tøyhajt hajxy miøødhajty coo Jesús hänäjty tøø jiaançh juypiojtägach. Coo Jesús jaduhñ jiuypiojtägajch, mänitä jiamiøød jiaac møødwädipty juxychägui'xxøø. Jaduhñä Jesús hänäjty yajnáhixø'øy coo Dios hajxy xyhanéhämäm ja'a miøcmäjaahaam. Coo juxychägui'xxøø yhabejty, mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøødhamugøøyy maa tun hänäjty xiøhatiän Olivostun. Mänitä Jesús tiägøøyy hanehmbä ja'a Dioshëpíritu miäjaahaam. Mänit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnøcxtägätsät Jerusalén, cab hajxy jim mdsøhñdägätsät. Jim hajxy jaduhñ mjøbhixøt cooçh mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajñäguéxät nej mijts tøø nnäma'ayän. Tøøch mijtsä nDeedy xyhuuc yajwijnwaanøøbiä coo hajxy jaduhñ xyajñäguexa'añ. ⁵ Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduhñ. Pero jaboom juxtøpc mijtsä Dios ja'a yhEspíritu xjiaançh yajñäguexa'añ. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ xyajñäbeta'añ —nømä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty tøø yhamugø'øyäbä.

⁶ Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Wiindsøn, nej, jaduhñ miich tøø mwiinmahñdyhatiä coo højtsä nmädsip mga'a yajmäjädaacnädä, højts judíos, møød coo højtsä nhamdsoo mägunaax ngobiernähäjnät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a nDéedyhøçhä tøyhajt møød mänaa jaduhñ yajtøjiada'añ nej mijts myajtøyyän. Je'e cuhdajt nidiuhñ møød coo jaduhñ yajtøjiädät. Pero mijts, caj yhahixø'øy coo mijtsä tøyhajt mmøødhädät. ⁸ Coo mijtsä Dioshëpíritu xñägädá'agät, mänitä mäjaa hajxy xmio'owa'añ. Mänitøch hajxy jim xmiädiá'agät Jerusalén cooçh tøø njuypiojtägach, høyhøch hänäjty tøø nja ho'ogy. Møød jim hajxy xmiädiácpät Judea-naaxooty, møød jim Samaria-naaxooty, møød jim wiinduhmyhagajpt høxtä mäduhñtiä cajpt quiugøxø'øyän.

⁹ Mänitä Jesús miädiacpädøøyy. Jimä Jesús hänäjty wyiinhee'ppedyyi ja'a jiamiøødhajxy, mänitä Jesús nä'ä nägoobä chajpejty. Mänit hoy tiägø'øy jocjooty. Mänitä Jesús yhiixtägøoyy ja'a jiamiøødhajxy. ¹⁰ Jim hajxy hänäjty chajheebyñä, mänitä jäya'ayhajxy metsc ñäguehxtøø'xy jim maa Jesús ja'a jiamiøødä wyiinduumhaxiän. Nähboobwit hajxy hänäjty nämetsc. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpäðøc, jim hajxy mdsøñ Galilea maa Jesús choonän. Mijtsä mmägunaax yø'ø. Quipxy hajxy miçh mmiøødwädity. Ca'a hajxy mw'i'i yuugheeby. Ca'a hajxy mw'i'i tiajy mw'i'i miay. Tøø Jesús jaduhñ ñøcxnä tsajpootyp. Pero coo yhabädät, mänit jaduhñ wyiimbijtagatsa'añ neby hajxy tøø mhijxnøcxian.

¹² Mänitá Jesús ja'a jiamioødhajxy jim chohñ maa tun hánajty xiøhatiän Olivos. Mänit hajxy ñocxy Jerusalén. Tu'kilómetro hánajty jiäguemä. ¹³ Jue'e Jesús ja'a jiamioødhajxy hánajty xiøhaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, møødá Judas. Nämetsc hajxy hánajty xiøhaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jäya'aybä. Alfeo ja'a Judas ja'a tiedyhajxy hánajty xiøhaty. ¹⁴ Naxy hajxy hánajty yhamugø'oy Diospa'yaaxpä nägøxiä, näguipxy møødá Jesús ja'a tñj Maria, møødá Jesús ja'a piuhya'ayhajxy, møødá to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hánajty quipxy tøø piawädityijäbä.

¹⁵ Cujaboom cumaaxc, mänitä mæbøjpädøjc-hajxy yhamugøøyy. Nämägo'x-cu-ii'x hajxy hánajty. Mänitá Pedro tiänaayyø'cy. Mänit miänaañ:

¹⁶⁻²⁰ —Mägu'ughajpädøjc, jéquiänä David quiujahy salmosjooty ja'a Judascøxpä, nebiatiä Dioshèspiritu ñajtsapxøøyyä: Pactsacä tiøjc jiada'añ; caj pøn jim chána'awaanñä. Ja'a Judas ja'a tiøjc jaduñ nänøømäxä. Jaduñ jim miänaambä coogä Judas wiiingjäya'ay hánajty ñähduundu'uda'añii. Jaançh tøjajt jaduñ ja'a Judascøxpä nebiatiä David jecy quiujahyyän. Näguipxy højtsä Judas hijty xmiøødwädijtäm. Näguipxy højts hijty xmiøødtuunmüjcäm. Mänitá Judas wyiinmahñdyhajty coo Jesús ñähdügät. Mänitá Judas ja'a jäya'ay wiomejch maa Jesús hánajtiän, ja'a Jesús hajxy hánajty madsaambä. Coo Judas jaduñ haxøøg jiatcøøyy, mänit miäjuuyä. Mänitá naax hoy jüuy. Mänit hoy quiuhgahnaxy cuhmänac. Coo mioxtsäbijty, mänitä tyiinch yhøxhänøømbädsøømy. Coo jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, ja'a hajxy hánajty jim tsänaabiä Jerusalén, coo ja'a Judas hánajty tøø yho'ogy, mänitá naax hajxy yajxøbejty Acéldama, ja'a Judas hánajty tøø jüuyäbä; jaduñ miädia'agytägø'oy yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy, Nø'ñaax.

²¹⁻²² 'Jii højtsä nmägu'ughajpähájtäm, näguipxy hajxy tøø xmiøødwädijtäm mänaa Jesús hijty jijjän, mänaa Juan ja'a Jesús yajnäbetiän, høxtä coo Jesús chajpejty cøxp. Hahixøøby jaduñ coo hajxy tu'jäya'ay nwiinguéjxämät, ja'a Judas nähduundu'udaambä. Näguipxiä mädia'agy hajxy xmiøødyajwä'xämät coo Jesús tøø jüuypiøcy —nømä Pedro miänaañ.

²³ Mänitá jäya'ay metsc ñänøømä. Tu'ug hánajty xiøhaty Matías. Jatu'ugpä, tægøøgtu'u hánajty xiøhaty: José, Barsabás, Justo. ²⁴ Mänitá Pedrohajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mnajuøøby neby højts nägøxiä nwiinmahñdyhatiän. Højts hawáañac mädyii miich tøø mwiimby hädaahajxy nämetspä, ²⁵ mädyiibä Judas jaduñ nähduundu'udäp. Coo Judas jaduñ quiädieh, paadiä tiuung yajtägooy. Paady jiihy yhädaacy haxøøgtuum —jaduñnä Dios hajxy pia'yaaxy.

²⁶ Mänit hajxy yhäyø'cy suertehaam mädyii hánajty tuungtägø'owaamb. Mänitá Matías piaatä. Mänitá Matías hajxy quiumaayy, ja'a hajxy hánajty nämajtu'ugpä.

2

¹ Coo Pentecostés-xøø yhabaaty, mänitä mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugøøyy. ² Jiiby hajxy hánajty tøgooty yhäña'ay. Mänit hajxy miädooyy nebiä poj yhamuuyän coo møc piojy. Cøxp jaduñ chohñdaacy. Møc jiihy yhawaañdsøøyy tøgooty. ³ Mänit hajxy nägøxiä ñägädaacä hanidiuhmjaty ja'a Dioshèspiritäm. Jaduñ hánajty quiähxø'ogy nebiä tootsän, nebiä jøønhaayän. ⁴ Mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä ja'a Dioshèspiritäm. Mänit

hajxy tiägøøyy mädiaacpä wiinghayuucjaty. Ja'a Dioshespíritu hánajty jaduhñ yajmädiaacp.

⁵ Tøø judíoshajxy hánajty námay miech Jerusalén xøøhjäpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hánajty chooñ. Paady hajxy miech Jerusalén xøøjooty, quiudiunaambiä quiuhdujt hajxy hánajty jaduhñ neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän. ⁶⁻⁷ Coo judíoshajxy miädooy coo poj hánajty mœc yhamuuy jibby tøgooty maa mæbøjpädøjc-hajxy hánajty tøø yhamugø'øyän, mänitä judíoshajxy jibby tiøjtägøøyy. Coo judíoshajxy jaduhñ miädooy coo mæbøjpädøjc-hajxy hánajty quiapxy miädia'agy wiinghayuucjaty, mänitä judíoshajxy wyiinjuøøyy yhamdsoo hayuuc-haamby neby hajxy hánajty miädia'aguian majaty hajxy hánajty chooñ wiinduhmyhagajpt. Coo hajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy xiiby capxpä mädiaacpä, haagä Galilea yø'ø hajxy chooñ. ⁸ Tii hajxiäda'a coo tøø nmädóowäm nebiaty hajxy cøjwiinghayuuc tøø nmämín tøø nmäga'awóøyyäm. ⁹ Hix, wiinduhmyhagajpt hajxy ndsóhnäm, Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia, ¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, møød jim Libia, Cirene mäwiingón. Høxtä Roma hajxy näje'e ndsóhnäm, ¹¹ møød Creta, møød Arabia. Näje'e hajxy judíos nmämín nmäga'awóøyyäm. Näje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiinmahñdy hajxy tøø njøjpøgøøyyäm neby hajxy quiuhdujthatiän. Coo yø'ø Galileabä-jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiapxy tøø miädia'agy wiinghayuucjaty nebiatiä Dios ja'a hoy-yagjuøøñbä tøø yajcähxø'øgy, jaduhñ hajxy tøø nwiinjuøøyyäm ja'a nhamdsoo hayuuc-haamby cøjwiinduum —nømä judíoshajxy ñiñämaayyä.

¹² Coo judíoshajxy jaduhñ wyiinjuøøyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypä. Mänit hajxy ñimiäyajtøøwä:

—Tii yø'ø jäya'ayhajxy coo quiapxy coo miädia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohmä Galilea.

¹³ Mänit hajxy näje'e yhadsooyy xi'igy hanähaty:

—Múucäp hajxiäda'a.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitä Pedrohajxy tiänaayø'cy møødä jiamiøødhajxy ja'a nämajtu'ugpä, ja'a hajxy hánajty jaduhñ Dioswiinguexypä. Mänitä Pedro mœc tiägøøyy mädiaacpä:

—Mägu'ughjäpädøjc, nägøxiä hajxy njudíoshájtäm mäduhñtiä hajxy yaa nyajpáatäm, mäduhñtiä hajxy jäguem mdsooñ, møød mijts yaa tsohmä Jerusalén. Näje'e mijts mmäna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ pøñ yhu'ugy jopynä. ¹⁶ Coo hajxy tøø mhixy tøø mmädooy coo højts tøø ngapxy tøø nmädia'agy wiinghayuucjaty, jaančh tøjajt jaduhñ nebiä Joel jecy quiujahyyän ja'a Dioscøxpä. Diosquexiä Joel hánajty. Jaduhñä Joel jecy quiujahy:

¹⁷ Jaduhñä Dios miänaañ: Coo hánajty yhabaadaannä coo naaxwiimbä hánajty wyiimbidaannä,

mäníthøchä nhEspíritu nguexa'añ maa jäya'ayhajxy nägøxiän, mäduhñtiä hajxy yaa yhity hádaa yaabä naaxwiin.

Y mijtsä mnøøx mmajc-hajxy, mäníthøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ja'a høxcujc-häna'c-hajxy, hoy-yagjuøøñjätyhøch hánajty nyajwiinhixa'añ. Jaanä jaduhñä majjäya'adiøjc-hajxypä, nyajcuma'awáambiøch hajxy hánajty hoy-yagjuøøñjäty.

18 Coo hánajty yhabaada'añ, mäníthøçhä nhEspíritu nyajnägüexaambä ja' nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mäníthøçhä nmädia'agy hajxy xyajwa'xáanäbä.

19 Nyajcähxø'øgáambøçhä hijxtahnd hoy-yagjuøøñäjatypä jim tsajtcøxp møød hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgøøñäjätyhøch jaduhñ nyajcähxø'oga'añ nebiä nø'tiän, nebiä jøønän, nebiä jøønjocän.

20 Wiingoodsø'owaambä xøø hánajty.

Ja'a po'o, tsapts hánajty yhana'añ nebiä nø'tiän.

Ja ween hánajty quia'a habaadyñä coochä naaxwiimbä nyajwiimbidaannä, coochä nHuung Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii.

Jaduhñhøçhä nmøcmäjaa hánajty nyajcähxø'oga'añ.

21 Pøñjatiä Jesucristo hánajty capxpaadaamb, je'e hánajty hodium mähmø'owaamb,

nømä Dios miänaañ. Jim jaduhñ myiñ maa Joel jecy quiujahyyän.

22 Mijts israelitas, huuc hamädoowhit hajxy hoy. Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a Jesús ja'a Nazarettsohmäbä wyiinguejxy coo jii tiünät maa mijtsän. Madiu'u ja'a Jesús hijxtahnd yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäjatypä maa mijtsä mwiinduumhajxiän. 23 Tøø Dios hánajty yajnáhdijy coo mijtsä Jesús mmádsät. Mänitä cahwiindøyhäna'c hajxy hoy myajcø'ødägø'øy. Mänitä Jesús hoy miøjpahbedyii cruzcøxp. Mänit yho'cy. 24 Pero mänitä Dios ja'a Jesús yagjuypjøjtägajch. Jaduhñä Dios hánajty tøø miäna'añ coogä Jesús tsipcøxp jiuypjø'ogät. 25 Hix, jaduhñä David jecy miädiaacy ja'a Jesúscøxpä:

Nnajuøøbiøch jaduhñ cooch homiänaajä xpiuhbety.

Homiänaajøch jaduhñ xcwieendähaty, jaduhñhøch pøñ xquia'a hadsähgø'øwøt.

26 Páadyhøch jootcujc njaançh tehñ ñijiäwø'øyiy.

Páadyhøçhä Dios jootcujc nba'ya'axy.

Cábøçhä nho'og ndsähgø'øy je'eguiøxpä coochä njuøhñdy nbäda'agy maa Diosän.

27 Xyagjuypjø'ogáambøch miïch jaduhñ.

Cábøch miïch jii by jutjooty xyajmähmø'owa'añ cooch jii by nbú'udsät, je'eguiøxpä cooch miïch xyHuunghaty.

28 Xyagjygyhadáambøch miïch øjxta'axiøø nej miïch homiänaajä mjyghatiän.

Cooch miïch jaduhñ xmiøødhida'añ tehngajnä, páadyhøch jootcujc nni-jiäwø'owa'añii.

29 Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, nmøødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo David jaduhñ jecy quia'a nimiädiaacä hamdsoo. Hix, coo David jecy yho'cy, mänit hoy ñaaxtägø'øy. Jii by jaduhñ yhityñä jutjooty høxtä jáda'anäbaadyñä.

30 Coo David jaduhñ jecy miädiaacy, ñajuøøby hánajty jaduhñ coo yhapä yhoc hánajty tu'ug wyiinguexáanäxä ja'a Diósäm, møød coo hánajty yhanëmaambä nebiä David jecy yhanehmiän. Tøøyyämä Dios hánajty miäna'añ coo hánajty yajtøjiada'añ coo David ja'a yhapä yhoc hánajty tu'ug wiindsøn tiuna'añ. 31 Jaduhñä David tøyhajt jecy miøødhajty coo Dios ja'a wyiinguexypä yagjuypjø'oga'añ coo hánajty tøø yho'ogy, møød coo

hänajty quia'a mähmø'owa'añ jutjooty, møød coo ñi'xä quiopc hänajty jiiby quia'a pu'uda'añ. ³² Ja'a Jesúsøxpä David jecy miädiaacy coo Jesús hänajty jiiypiojtägatsa'añ. Tøø højts nhamdsoo hixy coo jiaančh jiiypiojcy. ³³ Mänitä Jesús jim miøjyaaxä maa Tiediä wyiinduumän. Mänit nämaayyä coo jim yhøxtá'agät maa Tiediä yhahooyhaampiän. Mänitä Jesús jaa Tiediä yHespíritu miooyyä nebiä Tiediä hänajty tøø yajwiinwaanø'oyijän. Mänitä Jesús ja'a Tiediä yHespíritu yaghawa'xøøyyä. Je'e hajxy jaduhñ tøø mhixy tøø mmädoy. ³⁴ Ja'a Jesúsäts jim møjyaaxä tsajpootyp, ca'a Diavitä. Hix, jaduhñä David jecy miänaambä:

Ja'a høøčhä nWiindsøn, je'e jaduhñ nämaayyä ja'a Tiédiäm:

“Min yaa häña'aw maačh nhahooyhaampiän.

³⁵ Nmo'owäämbiøch miich cuhdujt jaduhñ coo mmädsip mga'a yajmäjäädá'agät.” Jaduhñä Dios ja'a yHuung nämaayy.

³⁶ Mänitä Pedro miänäängumbä:

—Jaduhñds je'e, ja'a Jesús, ja'a mijts mmøjpahbéjtäbä cruzøxp, je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx coo hajxy nWiindsønähjätämät, coo hajxy xyajñähwäätsämät. Tøyhajt jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nägøxiä mmäbögät ja'a Jesúsøxpä, mijts israelitas. Ca'a hajxy mga'a mäböcy —nømä Pedro miänaañ.

³⁷ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiiby hamädoowhijpä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä hoyhoy. Mänitä Pedrohajxy nämaayyä møødä jiamioødtøjc:

—Mägu'ughajpädøjc, neby jaduhñ yhahixø'oy højts ngudiünät.

³⁸ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy. Jøpøgøøyyä ja'a Dios ja'a quiuhdujt hajxy. Näbet hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajñähwäätsät. Jaduhñä yHespíritu hajxy xmiöobiät. ³⁹ Pønjätiä Dios ja'a nWiindsønähjätämbä møjyaaxyp, jé'egädsä piojpä quiädieeybä yajñähwäätsäxäp, jé'egädsä Dios yHespíritu mio'owaamby, møød mijts, møødä mhap møødä mhoc-hajxy, møød pønjäty jäguem tsänaaby. Jaduhñ hajxy xyajwiinwaanø'oyyäm —nømä Pedro miänaañ.

⁴⁰ Madiu'ujä Pedro jiaac mädiaacy. Mänit jiaac tehñ miänaañ:

—Yøø cahwiindøjiäya'ayhajxy, ca'a hajxy tehngajnä mbahixy neby hajxy quiuhdujthatiän, coo hajxy jaduhñ mnä'a padägöyyät —nømä Pedro miägäpaxy yhanehmy.

⁴¹ Mänitä Pedro miädia'agy miäböjçäxä nädägøøgmil-jäya'ay. Mänit hajxy hoy nägøxiä ñäbety. ⁴² Hamuumdu'joot hajxy hänajty miäböcy nägøxiä neby hajxy hänajty yajñähixø'oyijän ja'a apóstoldøjçäm. Naxy hajxy hänajty yhamugø'oy tsajcaagyquiaamiujpä, møød hajxy hänajty Dyiospa'ya'axy. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy hänajty yhity. Hamiñ haxøpy hajxy hänajty ñibiuhbedyii.

⁴³ Madiu'ujä apóstoldøjçø hijxtahñd hajxy hänajty yajcähxø'ogy hoy-yagjuøøñajaty. Jiaančh tehñ yagjuøøbiä mäböjpädøjc-hajxy hänajty neby hajxy hänajty yhixiän. ⁴⁴ Tu'ugmädia'agy hajxy hänajty yhity mäduhñtiä hajxy hänajty miäböcy. Yajtuunmujpy hajxy hänajty tijaty hajxy hänajty miøød. ⁴⁵ Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy too'pä tijaty hajxy hänajty miøød. Pønjätiä xädø'øñ hänajty yajmaajiajp, mänitä xädø'øñ hajxy hänajty mio'oyii mäduhñjaty hajxy hänajty yajmaajiaty. ⁴⁶ Jabom-jabom hajxy hänajty yhamugø'oy maa møjtsajøjçän Diospa'yaaxpä. Jootcuç hajxy hänajty

quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiän. Hojioot hajxy hänajty miöod. ⁴⁷ Wyiingudsähgöobiä Dios hajxy hänajty. Möödä cu'ug hajxy hänajty wyiingudsähgöobiä. Jabom-jabomä maböjpädöjc-hajxy hänajty yajmayö'oyii ja'a Diösäm. Jaduhñ hajxy hänajty yajnahwa'ačhii.

3

¹ Tu'ugxöobä Pedrohajxy hänajty ñöcxy tsajtögooty möödä Juan. Mänacyxiöö hänajty je'e. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty jabom-jabom coo hajxy mänacyxiöö Dyiospa'ya'axy. ² Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug yhäña'ay maa tsajtögahaawän. Tecymia'adä mähdiöjc hänajty töö myiñ töö quia'ay. Jabom-jabom hänajty jim yajmethii maa tsajtöcän xädö'öñyujwaambä. Jim hänajty jabom-jabom ñajtshäña'awö'oyii maa tsajtögahaawän, ja'a hänajty xöhpä ja'a yajxonbä. Pönjaty hänajty jiiby tögöoby, mänitä xädö'öñ hajxy hänajty miäyujwa'añii ja'a pa'amjäya'ay. ³ Coo Pedrohajxy hänajty jiiby tiöjtägö'owa'añ tsajtögooty, mänit hajxy yhiixä ja'a pa'amjäya'ay. Mänitä xädö'öñ hajxy miäyujwaanä. ⁴ Mänitä Pedro ja'a mähdiöjc ñaaxcuheeböoyy maa hänajty yhäña'ayän. Mänitä Pedro miänaañ: —Höjts wiinhee'ppéjtäc.

⁵ Mänitä Pedrohajxy jiaanč wiinhee'ppejtä. Jaduhñä mähdiöjcä yhaa jioot hänajty yagjaty coo xädö'öñ hänajty mio'owa'añii. ⁶ Mänitä Pedro miänängumbä:

—Cab höjtsä xädö'öñ nnä'a möödä tii höjts miich nnä'a mó'owäp. Pero ndunaamby höjtsä mayhajt maa miichcöxpän. Jaduhñ höjts miich nnäma'ay coo mbädö'ögät, coo myo'oyö'ögät. Ja'a Jesucristocöxpä höjts miich jaduhñ nnäma'ay, ja'a hijty jim tsohmä Nazaret.

⁷⁻⁸ Mänitä Pedro ja'a mähdiöjcä yhaooquiö'ö miajtsä. Mänitiä ja'a mähdiöjcä tiicy miögöoyy möödä tiicy-yo't. Coo Pedro wyidsö'cy, mänitä pa'amjäya'ay tiöpxö'cy. Mänit yo'oyö'cy. Mänitä Pedrohajxy jiiby miöodtöjtägöoyy tsajtögooty. Töpxäp júhyäp ja'a craa tiöjtägöoyy, ja'a hänajty töö miöcpöquiäbä. Mänit tiägöoyy Dioscapxaatpä. ⁹ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty nämay tsajtögooty. Mänit hajxy yhiixy coo craa hänajty yo'oy, mööd coo Dios hänajty quiapxaady. ¹⁰ Mänitä craa yhöxcäp coo hänajty je'e jie'ejä, ja'a hänajty jim töö xiädö'öñyujwä'añbä maa tsajtögahaawän, ja'a hajxy hänajty tyijpiä ja'a jaanč tehñ yajxonbä. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuöoyy nägö'ö nädecypiä coo craa hänajty töö miöcpöcy.

¹¹ Jimä Pedrohajxy hänajty tiäna'ay maa hajxy hänajty tyijjiän Pórtico de Salomón, möödä Juan, möödä craa ja'a hänajty töö miöcpöquiäbä. Cabä Pedrohajxy hänajty piuhwa'adsa'añii. Mänitä jäya'ayhajxy jim ñöcxöoyy yagjuöoyy maa Pedrohajxy hänajty tiäna'ayän. ¹² Coo Pedro jaduhñ yhiixy coo jäya'ayhajxy hänajty yagjuö'oy, mänitä jäya'ay ñämaay:

—Mägu'ughajpädöjc, israelitadöjc, tii hajxy jaduhñ coo mwi'i yagjuö'oy. Tii höjts jaduhñ coo xwyi'i yheeby. Coo hädaa craa töö miäböcy ja'a Jesúsöxpä, paady jaduhñ töö yo'oyö'ögy, ca'a jie'eguiöxpä coo höjts mäjaa nmöödä, ni quia'a jie'eguiöxpä coo höjtsä Dios hoy nwiingudsähgö'oy. ¹³⁻¹⁵ Jue'e hajxy jecy nhaphäjtäm ndeedyhäjtäm, ja'a Abrahamhajpä, möödä Isaac-hajpä, möödä Jacobhajpä. Wyiingudsähgöobiä Abraham ja'a Dios hajxy hänajty jeyhajty. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy mwiingudsähgöoyy. Mänit hajxy hoy mmach. Mänitä tuungmöödpä hajxy hoy myajcö'dägö'oy. Mänitä Pilato ja'a Jesús jia yaghöxmdsaanä.

Pero mijts, caj mijts jaduñ mmänaañ coo Jesús yhoxmadsóójät, hoyyá Jesús tii pojpä tii cádieey hánajty quia'a jagá mөөдä. Mänit mijtsä haxөөghána'c mnä'ägä nähdujcy coo yhoxmadsóójät, ja'a hánajty tөө jiäya'ay-yaghó'oguiäbä. Mänit hajxy mmänaañ coo Jesús yagho'ogóójät. Coo Jesús jaduñ yho'cy, xyajnáhwáatsäm hajxy jaduñ; jaaná jaduñ hajxy xyagjyghadäänäm cөjxta'axioө neby je'e jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiөjtägajch. Jaduñä Dios ja'a Jesús yajmөjtägөөyy. Coo Jesús hánajty tөө jiujypiөcy, mänit hөjts nhijxy, paady hөjts tөyhajt jaduñ nmөөдä. ¹⁶ Hoorä, hädaa craa, mnajuөөby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adä. Mhijxnäp hajxy jaduñ coo tөө choocnä. Paady tөө cho'ogy coo tөө miäböcy ja'a Jesúscөxpä, coo Jesús mөcmäjaa miөөдä, mөөдä mөccuhdujt.

¹⁷ 'Mägu'ughajpädөjc, huuc mädwө hajxy. Nnajuөөbiөch jaduñ coo mijts hánajty mga'a najuөөy coo Jesús Dyioswiinguexiä, paady hajxy myajyagho'cä. Ni ja'a mwiindsөnhajxy hánajty quia'a najuөөy coo je'e Dyiosquexiä. ¹⁸ Jéquiänä Dios ja'a profetadөjc ñajtscapxөөyy coo Mesías hánajty tsipcөxpө yho'oga'añ, ja'a Dios hánajty tөө wyiinguexiäbä. Jaduñä profetadөjc-hajxy jiaanч cujahy. Y coo Jesús jaduñ jiaanч ho'cy, jaduñä Dios yajtөjiaty neby hánajty jecy tөө miäna'añän. ¹⁹ Paadiä mhaxөөgcuhdujt hajxy mnajtshixó'өwät. Jөjtägөөyyä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy. Jaduñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajnáhwáatsät. Y jaduñä hoybä weenbä hajxy xmió'owät. ²⁰ Coo yhabáadät, mänitä Dios ja'a Jesús yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a tөө wyiinguexiäbä coo mijts xyajnáhwá'adsät. ²¹ Cahnä yhabaady coo Jesús jim chohndägätsät tsajpootyp, coo yaa miänajtägätsät hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduñ yhida'aññä hөxtä coonä yhabáadät coo Dios yagho'yөөdiägätsät tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñä Dios ja'a profetadөjc jecy ñämaayy coo hajxy quiujaayät, ja'a Dios hánajty tөө wyiinguexiäbä. ²² Hix, jéquiänä Moisés jaduñ ñämaayy ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm: "Tөөchä Dios xwyiinguexy coöchä profeta ndúnät. Coo yhabáadät, mänitä Dios tu'jäya'ay wyiinguexa'añ, ja'a hөjts nmägunáaxäm. Jaduñ je'e tiunaambä profeta nébiөch nduñän. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiúunäbä miädia'agy hajxy. ²³ Pөnjaty hánajty ca'a mäbögaamb, yajcuhdägoyyañäp hajxy hánajty ja'a cu'ugäm", nөmä Moisés jecy miänaañ.

²⁴ Jaduñä profetadөjc-hajxy jecy miädiaacy nägөxiä nebiaty jäda'ahaty jiadyii tiuñii, mөөдä Samuel, mөөд hajxy jaac túunäbä profeta. ²⁵ Ja'a hajxy jecy túunäbä profeta, mänitä Dios hajxy ñajtscapxөөyyä coo mijtsä Dios xñämaayy coogä Dios ja'a Mesías hánajty wyiinguexa'añ mijtscөxpä. Jaaná jaduñduhmä, jéquiänä Dios yajcuhdujcy mөөд hөjtsä nhaphájtäm mөөд hөjtsä ndeedyhájtäm coo Mesías hánajty wyiinguexa'añ mijtscөxpä. Hix, jaduñä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy: "Ja'a miiechä mhapä mhөccөxpä tu'ug, jaduñhөchä jäya'ay nägөxiä ngunuu'xa'añ wiinduhmyhagajpt", nөmä Dios jecy miänaañ. ²⁶ Y coo Dios ja'a yHuung yagjujypiөjtägajch mänaa hánajty tөө yho'oguiän, mijts jayөp xyajnäguejx. Paady mijts jaduñ xyajnäguejxy coo mijts jaduñ xquiunúu'xät, coo weenä mhaxөөgcuhdujt hajxy jaduñ nägөxiä mnajtshixó'өwät, —nөmä Pedro miänaañ.

4

¹⁻² Jimä Pedro ja'a cu'ug hánajty miөөdmädia'agyñä tsajtөгooty, mänitä teedyhajxy miädoyhajty mөөдä saduceodөjc coogä Pedro ja'a cu'ug hajxy

hänäjty yajñähixø'oy coogä Jesús hänäjty tøø jiuypiojtägach mänaa hänäjty tøø yho'oguiän. Coogä Jesús jaduhñ jiuypiojcy, jaduhñägä Pedro tøyhajt hajxy hänäjty miøødä coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänäjty jiuypioğaambä. Coo teedyhajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedrohajxy hänäjty jaduhñ yajñähixø'oy, mänitä teedyhajxy jiaančh tehñ jiootma'ty møødä saduceodøjc-hajxy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsøñhajxy. Mänitä Pedrohajxy ñämejtsä møødä Juan. ³ Mänitä Pedrohajxy hoy chumyii. Tøø hänäjty chuujø'oy. Mänit hajxy jiiby yhiyty pujxtøgooty tu'tsuhm. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy nämay miäbøjcy ja'a Jesúcøxpä, ja'a hajxy hänäjty tøø miädöyyäbä nebiä Pedrohajxy yajñähixøyyän tsajtøgooty. Nämägooxmil ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ jiajty, haagä ya'adiøjc.

⁵ Cujaboom, mänitä judíos wyiindsøñhajxy jim yhamugøøyy Jerusalén, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä cuhdujtyajñähixøobiädøjc-hajxy, ⁶ møødä Anás, ja'a hänäjty tuumbä teedywiindsøn, møødä Caifás, møødä Juan, møødä Alejandro, møødä teedywiindsøn jiuju miägu'ughajxy. ⁷ Mänitä Pedrohajxy yajñøcxä møødä Juan jim maa judíos wyiindsøñhajxy hänäjty tøø yhamugø'oyän. Mänitä Pedrohajxy piädaacä cujc. Mänit hajxy miäyajtøwä:

—Coo mijts hädaa craa tecymia'adpä tøø myajtso'ogy, pønä quiuhdujthaam, pønä miäjaahaam hajxy jaduhñ myajtsoocy.

⁸ Haa ja'a Pedro, miøødä Dioshespíritu hänäjty je'e. Mänitä Pedro miänaañ:

—Mijts cu'ugwiindsøndøjc, mijts majjäya'adiøjc, ⁹ mijts højts jaduhñ xmiäyajtøøb neby højts hädaa mähdiojc tøø nyajtso'ogy, hädaa hijty tecymia'adpä. ¹⁰ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hajxy weefñtiä neby højts chañ nmädia'aga'añän maa mijtsä mwiinduumhajxiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nägøxiä mmøødhädät møødä israelitadøjc-hajxy nägøxiä neby hädaa mähdiojc miøcpøjcy, hädaa hijty tecymia'adpä, hädaa yaa tänaabiä mijtsä mwiinduum. Ja'a Jesucristo jaduhñ yajmøcpøjc, ca'a yhojtsä. Nazaret ja'a Jesucristo hijty choon. Mänit mijts myajmøjpahbejtä cruzøxp. Mänitä Dios yaguijyiojtägajch. ¹¹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Jaa tsaa mädyiibä tøjcojpadøjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jaduhñ jayøjp pädaactsohnä jim tøjteec.” Haa jaa Jesucristo, jaduhñ je'e miäbaady nebiä tsaajän, ja'a jayøjp jim pädaactsóñhäbä teectuum. Pero mijts, cab hajxy mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cä. ¹² Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajñähwaats xyajcuhwäätsäm. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo Jesús hajxy jaduhñ xyajñähwaats xyajcuhwäätsämät —nømä Pedro miänaañ.

¹³ Coo Pedrohajxy hänäjty quiapxy hamøj jootmøj, paadiä mõjtøjc-hajxy hänäjty yagiuø'oy. Hix, ñajuøobiä mõjtøjc-hajxy hänäjty coo Pedrohajxy hänäjty quia'a høxpøquiä. Mänitä mõjtøjc-hajxy ñajuøoyy coo Pedro ja'a Jesús hänäjty tøø piawädity, paady hajxy hänäjty quiapxy hamøj jootmøj. ¹⁴ Cabä Pedrohajxy hänäjty hoy quiapxaduga'añii, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty piuhdäna'awø'oyii ja'a craa ja'a hänäjty tøø chó'oguiäbä. ¹⁵ Mänitä Pedrohajxy jiiby yhøxquejxpädsøømä. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy yajcapxiøobiä:

¹⁶ —Neby hajxiäda'a nnä'a jatcøøyyämät maa yø'ø häna'cøxpän. Mäduhñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quiøxy hixy quiøxy mädooy hajxy jaduhñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'ogy. Neby hajxy jaduhñ nnä'a mänänañämät coo jaduhñ quia'a tøyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'oguiän. Pero cab jaduhñ yhähixø'oy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduhñ tehngahnä yhawa'xø'owät.

17 Hahixøøby jaduħn coo hajxy nhadsähgøøyyämät, jaduħnä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiapxpäädät —nømä teedyhajxy ññämaayä.

18 Mänitä Pedrohajxy yajmøjyaaxä møødä Juan. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajñähixøøñät ja'a Jesúsøxpä. 19 Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy:

—Huuc wiinmahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hahixøøby jaduħn coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiuunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiuunä. 20 Caj pues, cab jaduħn yhahixøøy coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiuunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiuunä. Hoorä, jaduħn højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwá'xät coo højtsä Jesús tøø nhijxujyypioøcy, coo højts tøø nmädoøy nebiatiä Jesús tøø yajñähixøøyän. Paady højts jaduħn nga'a hamona'añ —nømä Pedrohajxy miänaañ.

21-22 Mänitä Pedrohajxy jadähooc yhadsähgøøyyä. Mänit hajxy yhøxmajtsä. Paady hajxy jaduħn yhøxmajtsä coo teedywiindsønħajxy hänajty quia'a najuøøy nebiä Pedrohajxy ñä'a tsaachtuunøøjät. Hix, chähgøøbiä teedywiindsønä cu'ug hajxy hänajty je'eguiøxpä coo cu'ugä Dios hajxy hänajty tehngahnä wyi'i quiapxpaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hänajty tøø myiñ tøø quia'ayäbä teciymia'ad. Jiaanč tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jaduħn, je'eguiøxpä coo mähdiøjc juxychägwi'x naxxy jomøjt hänajty miøødä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

23 Coo Pedrohajxy yhøxmajtsänä møødä Juan, mänit hajxy jim ñøøcy maa jiamioødhajxiän. Mänit hajxy quiøxy mädiaacy waambatiä teedywiindsønħajxy hänajty tøø miäna'añ, møødä majtøjc-hajxy. 24 Coo jiamioødhajxy jaduħn miädooyy, mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diosteedy, miich højts nWiindsønħajpy. Miichä tsajt jaduħn mhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jim hijp tsajtøøxp, møød hädaa yaabä naaxwiin, møød jiiyby mejjiiooty. 25-26 Jaduħn miichä David jecy mnajtsøøpøøyyä ja'a mhEspirituhaam:

Nä'a nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä.

Xiøøbä hajxy ñä'a wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhoyøøyyäxä.

Mänitä gobiernähajxy yhamugøøyy, ja'a hajxy yaa hanehmä hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä Dios hajxy jia näbädø'cy.

Jaanä Mesías jaduħn ja näbädø'cäbä, ja'a Dios hänajty wyiinguexaambiä, nømä David jecy miänaañ, ja'a miich jecy mmoonsähjätbä, ja'a højts jecy nhaphajt needyhajtäbä.

27 Coo Jesús jaduħn miajtsä, mänitä Herodeshajxy yaa yhamugøøyy jun-tahajpä yaa Jerusalén, møødä Poncio Pilato, møødä israelitahajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a israelitabä. Jaduħn jiaanč tøjajty nebiä David jecy jiaanč mänaañän. Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy ñähwaambejty, hoyyä Jesús hänajty tii cädieey quia'a jagä møødä. Miichä mHuung je'e. Miich je'e mwiinguejx coo Mesías tiünät. 28 Tøøyyäm miich hänajty jaduħn mmäna'añ coo Jesús hänajty jaduħn tsipcøxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miich jaduħn waambä mga'a mänaañ coo Jesús jaduħn jiaanč jajty jiaanč habejty. 29 Hoorä, Diosteedy, mnajuøøby miich jaduħn coo højtsä teedywiindsønøøjc tøø xjia hadsähgøøy. Højts miich jaduħn xmioonsähajp. Højtsä mäjaa jaac móoyyäc, jaduħn højts miichä mmädia'agy jaduħn hoy

njaac yaghawa'xóoyät hamøj jootmøj. ³⁰ Højts jaac puhbéjtäc, jaduñ højtsä pa'amjäya'ay nyajmøcpógät ja'a miichä mHuungä miäjaagøxpä, ja'a Jesúshajpä, weenä cu'ughajxy jaduñ jiaanč tehñ yagjuø'oy nej mičtsä møcmäjaa hajxy mjaanč tehñ miøødä —nømä Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹ Coo Pedrohajxy jaduñ Dyiospa'yaaxpädøoy, mänit jim chäyuuuy maa hajxy hánajty tøø yhamugø'oyøn. Mänitä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä hamøj jootmøj.

³² Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä mábøjpädøjc-hajxy hánajty nägøxiä. Mäduñjaty hajxy hánajty miøødä cøxiä wiinä, tu'ugmucy hajxy hánajty yajtuuñmucy. Cab hánajty pøn miäna'añ coo hánajty nidiuhñ jie'ehaty. ³³ Haa ja'a apóstoldøjc-hajxy, Diosmäjaamøød hajxy hánajty quiapxy miädia'agy coogä Jesús hánajty tøø jiuypjøcy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Jaanč tehñ piuhbéjtäp hajxy hánajty nägøxiä ja'a Diósäm. ³⁴ Cab hánajty pøn tii yajmaajiaty. Hiç, pønjatii naax hánajty møød, møødä tøjc, tioo'py hajxy hánajty. Pønjaty hánajty tøø ñaaxtoogy tøø tøjtoogy, ³⁵ mänitä xädø'øñ hajxy hánajty yecy maa apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä mábøjpädøjcä xädø'øñ hajxy hánajty yajniñäwa'xø'oyii pønjaty hánajty yajmaajiajp. ³⁶ Jimä mábøjpä hánajty tu'ug xiøhaty José. Chiprenaaxooty hánajty chooñ. Ja'a Leví ja'a José hánajty jegyhajty tøø yphaty tøø tieedyhaty. Bernabé ja'a José yajxøbejtä ja'a apóstoldøjcäm. (Jue'e Bernabé miädia'agytiägø'oy hahebreohaam, "mäjootcapxmøcpøjp.") ³⁷ Jimä José naaxcam hánajty miøødä. Mänit tioo'cy. Mänitä xädø'øñ hoy yecy maa apóstoldøjc-hajxiän.

5

¹ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug xiøhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiøjc hánajty xiøhaty. Mänitä ñaax hajxy je'e piadoo'pä. ² Tøø hajxy hánajty quiojyquiapxytiuñ møødä tio'oxiøjc coogä xädø'øñ hajxy hánajty cujjiä yega'añ maa apóstoldøjc-hajxiän. Cújjiäc hajxy hánajty miämähmø'owa'añ. Coo Ananías ja'a Pedro ja'a xädø'øñ yajnämiejch, mänitä Ananías miänaañ cooc tyijy ja'a xädø'øñ hánajty tøø quioxy yecy mäduhñtiä hánajty tøø tioogy. ³⁻⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Ananías, coo miichä mnaax tøø mdoogy, cujjiä xädø'øñ tøø mmämähmø'oy mäduhñtiä tøø xquijuuyy. Cooch miichä xädø'øñ cujjiä tøø xmio'oy, jaduñ miich tøø mmäna'añ cooch tyijy cøxiä tøø xmio'oy. Coo naax hánajty mga'a toogyñä, mje'ehajpyñä hánajtyñä. Coo tøø mdoonä, miich mje'e hijty je'e ja'a naaxtsow. Coo jaduñ tøø mhøhnda'agy, mgädiehy jaduñ. Ja'a Dios miich mja wiinhøonaan, ca'a yhöjtsä. Ja'a mõjcu'ugong miich jaduñ xyajcapxtägooy, paadiä Dioshespíritu jaduñ mja wiinhøonaan —nømä Ananías ñämaayyä.

⁵ Coo Ananías jaduñ miädooy, mänitiä ho'ogy quiaäaay. Pønjaty jaduñ mädoyhajt coo Ananías jaduñ yho'cy, mänit hajxy chähgøøbijøcy. ⁶ Mänitä høxcujc-häna'c-hajxy näje'e miejch. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy ñähbijty. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy.

⁷ Cudägøøghorä, mänitä Ananías tio'oxiøjc piamejtspä, ja'a hánajty xøhajpä Safira. Cahnä Safira hánajty miädoyhatyñä coo ñihyap hánajty tøø yho'ogy. Mänitä Safira tøjtagøøyy maa Pedro hánajtiän. ⁸ Mänitä Pedro ja'a Safira miäyajtøoyy:

—Nej, jaduħnä mnaax hajxy mjaanč yejquiä, neby hajxy tøø mnägapxiän.

—Jaduħ —nømä Safira yhadsooy.

⁹ Mäniä Pedro miänängumbä:

—Tii hajxy coo mja cojyquiapxytiuuñ coo hajxy hänäjty mhøħnda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coo Dioshespíritu hotyijä yajcopcø'oy. Cab hajxy jaduħ hoy mwinihøønät. Coo mnihyhap yhøħndaacy, paady tøø hoy'ogy. Xii häna'c-hajxy je'e tiøjtägø'oy, ja'a hajxy hoy tøø miäyajnaaxtägø'oyäbä. Nøcxaamb miich yø'ø häna'c xyajnaaxtägø'owaambä —nømä Safira ñämaayä.

¹⁰ Tuunä Safira jaduħ ñä'ä mädooy, mäniä Pedro tiecyquiädawøøyyä ho'ogy. Coo høxcujc-häna'c-hajxy tiøjtägøoy, mäniä Safira hajxy yhiixy coo hänäjty tøø yho'ogy. Mäniä hajxy yhøxcøøbiädsøomy. Mäniä hajxy hoy yajnaaxtägø'oy maa ñihyhap ñähmøjcän. ¹¹ Pønjaty jaduħ mädoyhajt nebiä Ananiashajxy hänäjty tøø jiaty tøø yhabetiän, mäniä hajxy nägøxiä chähgøøbiøjcy, møødä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä.

¹² Mäniä apøstoldøjc-hajxy jim tiägøoy mäba'amyajnajxpä cajptooty. Jaanč tehñ yhoy-yagiuøøñä hajxy hänäjty tiuñ. Jaduħ hajxy hänäjty yajcähxø'ogy coo Dios mäjaa jiaanč tehñ miøødä. Jimä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty yhamugø'oyhaty tsajtøgooty maa hänäjty xiøhatiän ja'a Pórtico de Salomón. ¹³⁻¹⁴ Tehngahnä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty miayø'oy näya'ay-nädo'oxy, ja'a hajxy hänäjty mäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty ca'a mäbøjpä, cab hajxy hänäjty jim ñä'ägädä nøcxy maa mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty naxy yhamugø'oyän, hoyyä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jiaanč tehñ quiumayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänäjty jim quia'a nøcxa'añ, ja'a hajxy hänäjty ca'a mäbøjpä, coo hajxy hänäjty chähgø'oy.

¹⁵ Coo apøstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänäjty may yajmøpøcy, paadiä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim quioøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänäjty ñaxø'owa'añän. Jaduħnägä pa'amjäya'ayhajxy jaduħ näje'e miøcpøgät coogä Pedro yhahapc hajxy ñä'ä páatät maa hajxy hänäjty quio'na'ayän cøjxcøxp, møød to'ogyquiøxp. ¹⁶ Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim yajmechiä Jerusalén, møød ja'a hajxy haxøøgpä ca'a hoybä møødpä, ja'a hajxy hänäjty tshømbä Jerusaléncajptpa'a mäwiingøn. Nägøxiä hajxy hänäjty yajmøcpøgyii.

¹⁷ Coo teedywiindsønħajxy jaduħ miädoyhajty coo pa'amjäya'ayhajxy hänäjty may tøø wyi'i miøcpøcy, mäniä hajxy nägø'ø nädecypiä jiootma'ty, møødä saduceodøjc-hajxy. Hiç, cabä apøstoldøjc-hajxy hänäjty yajmädsogyii coo hajxy hänäjty tehngahnä wyi'i yajnähiø'oy ja'a Jesuscøxpä. ¹⁸ Mäniä apøstoldøjc-hajxy hoy chumyii. ¹⁹ Mäniäcoodsä Diosmoonsä ja'a pujxtøghaaw hoy yaghawa'ačh. Mäniä apøstoldøjc-hajxy yhøxwoobädsøømä ja'a Diosmoonsäm. ²⁰ Mäniä hajxy ñämaayä:

—Coo jiobø'owät, mäniä hajxy jim mnøcxät maa tsajtøjcän. Jimä cu'ug hajxy myajnähiø'owät neby hajxy ñähwä'adsät, neby hajxy jaduħ jiugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Diosmoonsä miänaañ.

²¹ Coo jiobøoy, mäniä apøstoldøjc-hajxy jim jiaanč nøcxy tsajtøgooty neby hajxy hänäjty tøø ñäma'ayijän ja'a Diosmoonsäm. Mäniä cu'ug hajxy tiägøoy yajnähiøøbiä.

Mäniä teedywiindsønħajxy miänaañ coo hajxy nägøxiä yhamugø'owät juntahäjpä, møødä majtøjc-hajxy israelitabä. Mäniä hajxy miänaañ coo tsumyhäna'c-hajxy jim yajmedsøøjät maa junta hajxy hänäjty yagjadyijän.

²² Coo policiashajxy jim miejch maa pujxtøjcän, cab pøn hänäjty jiiibiän. Mäniä policiashajxy wyiimbijty. ²³ Mäniä hajxy miänaañ:

—Coo hõjts jim nmejch maa pujxtõjcän, je'enä hånajty hoy yhaawguiichä. Jimä soldadohajxy hånajty yhadäna'aynä maa pujxtõghaawän. Pero coo hõjts jiiiby nja tõjtägõõyy, cab põn hånajty jiiibiän —nõmä policíashajxy miänaañ.

²⁴ Coo teedywiindsõnhajxy jaduhõn miädooyy, mõõdä tsajtõjcueendähajpä wyiindsõnhajxy, mõõdä mõjteedywiindsõn, mänit hajxy jiaanč tehõn yagjuõõyy. Cab hajxy hånajty ñajuõ'õy tii hånajty jãjtãp tuunãp. ²⁵ Mänitã jäya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsõnhajxy hånajty juuntahatiän. Mänitã craa miänaañ:

—Ximã cu'ug wyi'i yajnähixõõyyägumbä tsajtõgooty —nõmä teedywiindsõnhajxy ñämaayyã.

²⁶ Mänitã apõstoldõjc-hajxy hoy wioyii. Ja'a tsajtõjcueendähajpähajxy hoy miäwoy mõõdä policíashajxy. Hahoy haweenä apõstoldõjc-hajxy jaduhõn jim yajmejtsä maa junta hånajty jiadyiijän. Hix, tsãhgõõbiõ policíashajxy hånajty coo hajxy ñã'ã paga'ads ñã'ã pawobõõjãt ja'a cú'ugãm. ²⁷ Coo apõstoldõjc-hajxy jim wioomejtsä maa junta hånajty jiadyiijän, mänit hajxy jim yajnõcxã maa mõjteedywiindsõnä wyiinduumän. Mänitã apõstoldõjc-hajxy ñämaayyã:

²⁸ —Tõõ hõjts mijts nja nämã'ay coo hajxy mga'a nã'ägädã yajnähixõõñãt ja'a dijuuntã Jesúscõxpã. Pero cab hõjts mijtsã nmãdia'agy tõõ xquiudiuunã. Tõõ cu'ug hajxy jaduhõn mgõõy yajnähixõ'õy, mãduhñtiã hajxy yaa chãna'ay Jerusalén. Y hõjts mijts jaduhõn xjia wi'i yajnãhdsõmaamb cooc tyijy hõjtsã dijunto Jesús nyajyagho'cã.

²⁹ Mänitã Pedrohajxy yhadsooyy mõõdä jiamiõõdhajxy:

—Cab yahixõ'õy coo hõjtsã jäya'ay miãdia'agy ngudiúunãt, cahnã hõjtsã Dios miãdia'agy hånajty ngudiúunã. ³⁰ Coo mijtsã Jesús myajyujmãnoonã cruzcõxp, mänitã Dios ja'a Jesús yagjujpiõjtãgajch, ja'a hõjtsã nhapã ndeedyhãjtãm jecy wyiingudsãhgõõyyãbã. ³¹ Mänitã Dios ja'a Jesús cuhdujt miooyy coo Jesús jim miãhané'emãt tsajpootyp maa Dios yhaooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhaxõõgcuhdujt hajxy ñãjtsxixõ'õwãt, jaduhõnã piojpã quiãdieeybã hajxy jaduhõn yajnãhwaats yajcuhwãatsãxãt Jesúsãm. ³² Hõjtsã tõyhãjt nyejpy coo Jesús jiuypjpiõjtãgajch coo hånajty tõõ yho'õgy. Jaanã jaduhõnã Dioshẽspõritu tõyhãjt yejpã coo Jesús jiuypjpiõjcy. Põnjatiã Dios ja'a miãdia'agy jaduhõnã cudiúunãp, je'e ja'a Dios ja'a yhEspõritu miooby —jaduhõnã Pedrohajxy miänaañ.

³³ Coo teedywiindsõnhajxy jaduhõn miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehõn jiootma'ty. Mänit hajxy jaduhõn jia mãnaañ coo Pedrohajxy yagho'ogõõjãt.

³⁴ Jimã fariseo hånajty tu'ug teedywiindsõnhagujc. Jue'e hånajty xiõhaty Gamaliel. Ley-yajnähixõõbiã hånajty tiuunghajpy. Jaanč tehõn wyiingudsãhgõõyyãp hånajty je'e ja'a cú'ugãm. Mänit tiãnaayyõ'cy. Mänit yhanehmy coo apõstoldõjc-hajxy nõcxy yajpãdsõmyii tu'habaquia. ³⁵ Mänitã Gamaliel ja'a jiamiõõdtõjc ñämaayy:

—Mãgu'ughajpãdõjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiãgaamby neby yõõ hãna'c hajxy mduna'añ. ³⁶ Huuc jahmiets hajxy nebiã Teudas jecy jiajtiän. Mänit jootmõj ñibiãdaacã. Mänit ñiñãnõõmã cooc tyijy miõjjãya'ay jiaančjãya'ayã. Mänit piadu'ubõjcã nãmãdaaxmãgo'x jäya'ay. Mänitã Teudashajxy tiãgõõyy tsiptuumbã. Mänitã Teudas yagho'cã. Ja'a soldadohajxy jaduhõn mãyagho'c. Mänitã Teudas jiamiõõdhajxy xii yaa ñõcxõõyy. Mänitã tsip jaduhõn yhamaadiujnã. ³⁷ Mänitã tsip wiingpã jadãhooc choñdãaccumbã mãnaa censo hajxy hånajty yajpãdõõguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip

jaduhñ yajtsohndaac, ja'a hänäjty jim tsohmäbä Galilea. Mänitä cu'ug may piadu'uböjcbä. Mänitä Judas yaghó'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduhñä Judas jiamiödhajxy xii yaa ñöcxööbiä. ³⁸ Paady, hoxmats yø'ø häna'c hajxy. Cab jaduhñ yhähixø'öy coo hajxy nej mdünät. Hix, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ yajtuumby, cab jaduhñ yhyoyø'öwät; tu'umä'adäp jaduhñ. ³⁹ Pero pø yø'ø häna'cä Dios wyyiinmahñdy hajxy yajtúunäp, cab hajxy jaduhñ hoy mgapxadügät. Hix, jaduhñ quiahxø'ögät nejpiä Dios hajxy hänäjty mmädsiphajpiän —jaduhñä teedywiindsøñhajxy ñämaayyä.

Jiaančh mäböjc hajxy jaduhñ nebiä Gamaliel miänaañän.

⁴⁰ Mänitä apóstoldöjc-hajxy jadähooc quuiyaaxöøyyä tögooty. Mänit hajxy wiobho'cä. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät. Mänit hajxy ñajtsmadsöøyyä. ⁴¹ Xoonädaacäp hajxy tiöjpadsoomy maa junta hänäjty jiadyiijän. Paady hajxy hänäjty xioonda'agy, hix, hähixööby hänäjty jaduhñ coo hajxy hočhähdiiuunnä chaächpögät ja'a Jesüscöxpä. ⁴² Mänit hajxy tiägöøguiumbä yajnähixööbiä ja'a Jesüscöxpä, tsajtögooty mөөөд tögootypaady. Tehngahnä hajxy hänäjty yajnähixø'öy jøjwidsø'ö.

6

¹ Tehngahnä mäböjpadöjc-hajxy hänäjty jiaančh tehñ miayø'öy. Jaduhñ hajxy hänäjty quihdujthaty coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy jabom-jabom mio'owöøjät. Cujwa'xiä mäböjpadöjc-hajxy hänäjty quiapxy hagriego. Cujwa'xiä hajxy hänäjty quiapxy hahebreo. Ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriego, mänit hajxy tiägöøyy mänaambä coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy hänäjty pedyii quia'a móoyyänä, ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriego. Höxtä yajtsip yajma'adöøby hajxy hänäjty ja'a yaamgto'oxycöxpä. ² Mänitä apóstoldöjc ja'a nämajmetspähajxy miänaañ coo mäböjpadöjc hajxy nägöxiä yhamugö'öwät. Mänitä apóstoldöjc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpadöjc, cab jaduhñ yhähixø'öy coo höjtsä cay hu'ugy njaac yajwä'xät tehngahnä. Hix, cab höjtsä Diosmädia'agy jaduhñ hoy ngapxwa'xaanä. ³ Paadiä, hähixööby jaduhñ coo hajxy mniwyyiimbiiwöøjät näjxutjyc coo cay hu'ugy hajxy yajwä'xät. Jue'e hajxy mwiimbiiwäp mädyii hoyhäna'c, mädyii Dioshespíritumөөөд, mädyii jajp najuöøby. ⁴ Y höjtsä ja'a nämajmetspä, tehngahnä höjtsä Dios nba'ya'axa'añ. Tehngahnä höjtsä miädia'agy nyajnähixø'öwaañä —nömä apóstoldöjc-hajxy miänaañ.

⁵ Mänitä mäböjpadöjc-hajxy nägöxiä cojyquiapxy miähmööyy pönjaty hajxy hänäjty wyyiimbiiwaañby. Jue'e hajxy jaduhñ wiimbiiwä, ja'a Esteban, mööä Felipe, mööä Prócoro, mööä Nicanor, mööä Timón, mööä Parmenas, mööä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hänäjty jiaančh tehñ miäböcy. Miööä Dioshespíritu hänäjty je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquía hänäjty chooñ. Coo hänäjty tөөөд miöjjo'öy, mänit jaduhñ tiägöøyy maa judíos quihdujthajxiän. ⁶ Mänitä näjxutjupähajxy jim wioonöcxä apóstolwiinduumhajxy. Coo näjxutjupähajxy jim miejch, mänit hajxy quio'önähgäpä ja'a apóstoldöjc. Mänitä apóstoldöjcä Dios hajxy pia'yaaxy coo näjxutjupä cuhdjyt hajxy mio'owöøjät coo hajxy jaduhñ tiünät nebiä apóstoldöjc-hajxy hänäjty tiuñän.

⁷ Tehngahnä Diosmädia'agy hänäjty yhawa'xø'öy. Mayöøbyñä ja'a mäböjpadöjc-hajxy hänäjty tehngahnä jim Jerusalén. Mayyä teedywiindsøñhajxy hänäjty miäböjpä.

⁸ Haa ja'a Esteban, miøødä Diosmäjaa hänajty je'e. Dioswiinguexy hänajty jaduñ. Mänit tiägøøyy pa'amyaajnaxpá maa cu'ugän. Hoy-yagjuøøñä hänajty jaduñ wyl'i tiuñ. ⁹ Mänitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiatiä Esteban hänajty yajnähiøø'y. Tøø hajxy hänajty yhyty nebiä cudoogøøybän. Pero tøø hajxy hänajty yhoxmájtäsänä. Jimä yhamdsoo tsajtøjc hajxy hänajty miøødä. Jáguembaady hajxy hänajty chooñ wiinghagajptjaty, møød jim Cirene, møød jim Cilicia-naaxooty, møød jim Asia-naaxooty. ¹⁰ Pero cab hajxy hänajty miäjäda'aga'añ je'eguiøxpá coo Esteban hänajty jiaanč tehñ jaty mädia'ag. Hiç, miøødä Esteban ja'a Dioswiinmahñdy hänajty nebiaty hänajty mio'oyii ja'a Dioshespiritäm. ¹¹ Mänitä judioshajxy quiojyquiapxytiuuñ coo wiinghäna'c hajxy miäjúyät coo weenä Esteban nähwaambeyii cooc tyijy ja'a Moisés hänajty haxøøg tøø ñänømyii møødä Dios. ¹² Coo Esteban jaduñ nähwaambejtä, mänitä cu'ughajxy hoyhoy jiootma'ty, møødä majtøjc-hajxy, møødä ley-yajnähiøøbiädøjc-hajxy. Mänitä Esteban yajmujcä. Mänit miajtsä. Mänit yajnøcxä maa teedywiindsønwiinduumhajxiän, maa junta hajxy hänajty yagjadyiijän. ¹³ Mänitä wiinghäna'c-hajxy yajmejtsä maa junta hänajty jiadyiijän. Mänitä Esteban tiägøøyyä nähwaambejtäbä:

—Tehñgahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg ñänømy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämän. Jaduhñä ley haxøøg ñänøombä, ja'a Moisés jecy quijáhyyäbä. ¹⁴ Jaduhñ højts nmädooyy coo jäya'ayhajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús Nazaretpä hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, cooc tyijy ja'a cuhdujt yajtägatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecy xyajmänähgueegøøyyämbä —nømä Esteban nähwaambejtä.

¹⁵ Mänitä tuungmøødpä Esteban hajxy wyiinhee'ppejty, mäduhñtiä hajxy hänajty jim yhäña'ay maa junta hänajty jiadyiijän. Haamb tsämaambä Esteban wyiin jiojy hänajty quiahxøø'ogy nebiä Diosmoonsä wyiin jiojphajxy quiahxøø'ugiän, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp.

7

¹ Mänitä teedywiindsønä Esteban miäyajtøøyy:

—Nej, jaanč tøyhajt jaduñä nej miich yø'ø häna'c xñänømiän.

² Mänitä Esteban yhadsooyy:

—Majtøjc, puhya'adiøjc, høøčhä nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhjtäc. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyhjtäm. Jim hänajty chäna'ayñä Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabä-jäya'ayhajxy hänajty chäna'ayän. Cahnä Abraham hänajty jim jiojbajnaxyñä maa naax hänajty xiøhatiän Harán. Mänitä Dios tsajpootypä jim ñäguehxtøø'xy maa Abraham wyiinduumän. ³ Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Mdsóonäp yaa maa mnaax maa mgajptän. Mnähgué'egäbä mjujy mmägu'ug. Jim mnøcxät maath miich nwoonøcxä'añän. Mänitøch miich jim nyajnähiøø'owät maa mdsänaadiaacpøgät”, nømä Abraham jecy nämaayy. ⁴ Mänitä Abraham jim jiaanč tsohnä Mesopotamia. Mänit jim ñøcxy tsänaadiaacpøjpä Harán-naaxooty. Pero cab jim jecy yhiyty Harán-naaxooty. Coo Abraham teedy yho'cy, mänit jim chóhngumbä. Mänitä Dios ja'a Abraham yaa wiomejch hädaa yaabä naax hädaa yaabä cajpt maa hajxy jäda'ahaty nhjtäm. ⁵ Pero cabä Dios ja'a Abraham cuhdujt ñä'ägä mooyy ni weeñtiä coo yaa chänaadiaacpøgät. Jaduhñä Abraham cuhdujt ñä'a mooyy coo yaa ñä'a hahidät. Mänitä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy coogä cuhdujt

hänajty mio'owa'añ coo yhap yhoc-hajxy yaa chänäañät coo Abraham hänajty tøø yho'ogy, hoyyå Abraham yhuung hänajty quia'a jagå jiiå mänaa jaduñ yajwiinwaanøøyyän. ⁶ Jaduñnä Dios jiaac mänaañ coogå Abraham yhap yhoc-hajxy hänajty wiingnaaxooty nøcxy yhadsäna'awa'añ, møød coog hajxy hänajty yhida'añ nebiå cudoogø'øybän mädaaxmägo'xjumøjt, møød coog hajxy tsaächtiuñ yhida'añ. ⁷ Mänitå Dios miänångumbå: "Coo miichå mhapä mhoc-hajxy hänajty tøø yagjaamduñ tøø yajtsaächtiuñ, mäníthøchå jäya'ay nyajcumådowa'añ, ja'a miichå mhapä mhoc hänajty tøø xjiaamduuñ tøø xhaächtiuñäbå. Mänitå mhapä mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaaç hajxy jaduñ xwyiingudsåhgø'øwa'añ." ⁸ Coo Dios ja'a Abraham jaduñ yajmøødmådiaacy, yajcuñdujç hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ miådiaaquiän. Mänitå Dios ja'a Abraham yhanehmy coo Abrahamhajxy yajcircuncidarhådät, møødå yhuunghajxy, møødå yhapå yhoc-hajxy. Jaduñnä hijxtahñd miåhmøøyy coo Dios ja'a Abraham jaduñ miøødyajcuñdujçy. Paadiå, coo Abraham yhuung Isaac jiaançh miñ jiaançh cahy, cuductujxøø ja'a Abraham ja'a yhuung jiaançh circuncidarhajty. Y coo Isaac hänajty tøø miøjjø'øy, jaduñnä yhuung Jacob tiuumbå. Y ja'a Jacob, jaanå jaduñnä ñøøx miajç yajpanøc xpå, ja'a nämajmetspå, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhåjtåmbå.

⁹ Jue'e Jacob yhuung hänajty tu'ug xiøhaty José. Coo José hänajty jiaançh tehñ chogyii ja'a tiédiäm, paadiå José yhajçh hajxy jiootma'ty. Mänitå José jim quiudoogøøyyå Egipto-naaxooty. José yhajçh hajxy jaduñ jatcøøyy. Pero tehñgahnå Dios ja'a José hänajty cwieendåhaty. ¹⁰ Coo José hänajty hoyhoy tøø chaächtiuñii, mänit yajnåhwaatså ja'a Diósäm. Mänitå José wiinmahñdy miooyyå. Mänitå Dios miänåañ coo José quimayøjjåt ja'a Faraóngäm, ja'a hänajty jim tuumbå gobiernå Egipto-naaxooty. Mänitå Faraón ja'a José wyiinguejxy coo José jim yhané'emåt mäduhñtiå Egipto-naax, møød jimbaady maa Faraón tiøjcån.

¹¹ Mänitå yuuxøø hoyhoy jiajtå jim Egipto møød jim Canaán-naaxooty. Mänit højtså nhapä ndeedyhajxy jiaançh tehñ chaächpøjçy ja'a yuugø xpå, coo cay hu'ugy hänajty jim quia'a hijnä. ¹² Pero coo Jacob jaduñ miådoyhajty coo trigo hänajty jim yajpaady Egipto, mänitå ñøøx miajç jim quiejxy trigojubiå. Coo Jacob yhuunghajxy yhoøthohñ jayøbajt, cabå José choj høxcajpå ja'a yháçhäm. ¹³ Coo hajxy miåmetsc-hoocpå yhoodiågajç, mänitå José ñiñågaxå. Mänit yhøxcåjpånå. Mänitå Faraón ñajuøøñå coo José yhajçhajxy hänajty je'e. ¹⁴ Mänitå José quiapxyñåguejxy coo tieedyhajxy jiiby ween miånacy Egipto, møødå jiuy miågu'ughajxy nägøxiå. Jue'e hajxy hänajty nägøxiå, nådågøøghii'xcumajmocx. ¹⁵ Mänitå Jacobhajxy jiiby jiaançh hädaacnå Egipto møødå yhuunghajxy. Jiiby hajxy nägøxiå yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhåjtåmbå. ¹⁶ Cujequiå Jacob piajç-hajxy yagiødsohñnäjçxå møødå José piajç. Jimå piajç-hajxy yajnøc xåxå maa cajpt hänajty xiøhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägøødiågach maa Abraham ja'a naax hänajty tøø jiuyyän. Ja'a Hamor yhuungå naax hajxy too'c.

¹⁷ Coo hänajty yhabaadaañnä coo Dios hänajty yajtøjiada'añ nebiå Abraham hänajty tøø yajwiinwaanøøyijän, tøø højtså nhaphåjtåmä ndeedyhåjtåmhajxy hänajty miayøøñå jim Egipto. ¹⁸ Mänitå wiinggobernå jim nägøxiå yho'taacy Egipto-naaxooty. Cabå gobiernå miøjpådaacy nebiå José hänajty tøø tiuñän. ¹⁹ Mänit højtså nhaphåjtåmä ndeedyhåjtåmhajxy wyiinhøhñå. Ja'a gobiernå jaduñ mäwiinhøhñ. Mänit hajxy jiaamduuñ chaächtiuñå. Mänit

hajxy yhanehmä hadsip coo yhuung hajxy yhøxtseenät yhøxcónät, ja'a naammiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jaduhñ ween yho'ogy. ²⁰ Mänitá Moisés myiñguiahy. Yajxon jiaanč tehñ miaaxhuunghajty. Cabá Moisés yhøxtsehnä nebiá gobierná hánajty tøø jia hane'emián. Yu'uthá Moisés yaghijtä tågøøgp'o tøgooty. ²¹ Coo Moisés hánajty hoy yu'učh quia'a hidaanná, mänitá gobierná tio'oxyhuungá Moisés yohbiaaty. Mänit yajtsoocy nebiá hamdsoo huungän. ²² Coo Moisés miøjjøøyy, mänitá cuhdujt cøxiá yajwiin-hixøøyyä nebiá egipcioshajxy hánajty quiuhdujthatiän. Jaanč tehñ jiajp jaduhñ piädsøømy. Jaanč tehñ yajxon hánajty quiapxy miädia'agy nebiá jajp nebiá najuøøbiän. Jaanč tehñ yhoj hánajty miähane'emy.

²³ 'Coo Moisés jiumøjt juxychägui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miägunaax nøcxy quiuhixa'añ. ²⁴ Jimá Moisés ja'a miägunaax hánajty tu'ug chaachtuñii ja'a egipcio-jäyá'ayäm. Coo Moisés jaduhñ yhiixy, mänitá miägunaax ñäwaañ. Mänitá egipcio-jäyá'ay yagho'cy, ja'a hánajty mädsaačhtiuumbä. ²⁵ Paadiä Moisés jaduhñ jiatcøøyy, jaduhñ hánajty tiajy miay coo miägunaaxhajxy hánajty tøø miäböcy coo Moisés hánajty tøø wyinguexyii ja'a Diósäm coo miägunaax jaduhñ yajnähwá'adsät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'a mábøjcy. ²⁶ Cujaboom, jimá israelitahajxy hánajty nämetsc ñiguioxyii. Coo Moisés jaduhñ yhiixy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhøxmadsøøjät. Mänit miänaañ: "Mägu'ughajpädøjc, jue'e mijs jaduhñ, mdu'ugcnaax mijs jaduhñ. Cab jaduhñ yhahixø'øyy coo hajxy jaduhñ mniguioxøøjät." ²⁷ Mänitá Moisés yhøxjahmä tu'jäyá'ay, ja'a hánajty mäjáda'agaambä. Mänitá Moisés ñämaayyá: "Pøñ miich tøø xpiäda'agy coo højts miich xyhané'emät. ²⁸ Nej, jaduhñ miich mdaj mmaabiä coočh miich xyagho'ogaambä nej miichä egipcio-jäyá'ay häxøøyy myagho'quiän." ²⁹ Coo Moisés jaduhñ miädooyy, mänit piäyø'cy. Mänit jim ñøcxy jäguem maa naax hánajty xiøhatiän Madián. Mänit jim tiägøøyy hadsänaabiä. Mänitá jäyá'ay wyiingpøjcy. Mänitá huung hajxy metsc piaaty.

³⁰ 'Coo Moisés hánajty jim tøø yhijnä Madián juxychägui'xjumøjt, mänit jim tiägøøyy wädijpá pactuum, jim mädøyyä maa ja'a tun hánajty xiøhatiän Sinaí. Mänitá Moisés yhiixy coo ja'a wädsats hánajty tioy. Mänitá Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy jøønhaajiooty. Tsajpootyp hánajty tøø chooñ. ³¹ Coo ja'a Moisés jaduhñ yhiixy, mänit jaduhñ jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitá Dios ja'a Moisés ñämaayy: ³² "Høøch Dioshajp. Høøchä Abrahamhajxy jecy xwyiingudsähgøøyy, møødä Isaac, møødä Jacob, ja'a miich jecy mhaphajt mdeedyhajtäbä." Mänitá Moisés tiägøøyy tsäyuubiä. Jaanč tehñ chähgøøby hánajty jaduhñ. Cab hánajty jim ñä'ägä møjheeba'añ maa hánajty miägapyiñän. ³³ Mänitá Moisés ñämaayyägumbä: "Jen yø'ø ngø'øg. Høøch nwiinduum miich yaa mdäna'ay. ³⁴ Tøøch nhixy coočhä ngu'ughajxy jim jiaanč tehñ chaächpøcy Egipito-naaxooty. Tøøch nmädoy coo hajxy wyi'i jio'øyy wyi'i xiuučh. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a ngu'ughøch nyajnähwa'ads nyajcuhwa'adsaamby. Miich jim nguexaamby Egipito yajnähwaatpä", nømä Dios miänaañ.

³⁵ Mänitá Esteban jiaac mädiaacy:

—Tøø ja'a Moisés ja'a miädia'agy hánajty quia'a mábøjcäxä. Ja'a yhamdsoo miägunaaxhajxy hánajty tøø quia'a mábøcy. Mänit hajxy miänaañ: "Pøñ miich tøø xwyiinguexy coo mmøjhádät, coo mmähane'emät." Hoyyá Moisés hánajty jaduhñ tøø jia näma'ayii, mänitá Dios ja'a Moisés wyinguexy wiindsønhaajpä maa ja'a quiu'ugän, coo hajxy jaduhñ ñähwa'ads

quihwá'adsät. Ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés jadhun najtscapxøøyyä, ja'a hñajty tøø ñäguehtó'xiäbä maa ja'a wädsats hñajty tioyyän. ³⁶ Mänitä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñajaty pä may yajcähxø'cy jim Egipto-naaxooty. Mänitä miägunaax jim hoy wioobädsømy. Majatiä Moisés hñajty wiädity, yajcähxø'piä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñajaty pä hñajty, møød jim maa ja'a Tsaptsmejiän, møød jim pactuum. Juxychägui'xjumøjt hñajty jim wiädijty pactuum. ³⁷ Mänitä Moisés ja'a miägunaax ñämaayy: "Nébiøchä Dios tøø xwyi-inguexiän coo mijts nyajnhwá'adsät, jaanä jadhunä Dios wiinghäna'c wyi-inguexaambä, ja'a jaac miimbä ja'a jaac cahbä. Mijtsä mmägunaax jadhun pädsømaamb. Naxiä miädia'agy hñajty mdehn quidiuünät waambaty hñajty miäna'ana'añ", nømä Moisés jecy miänaañ. ³⁸ Hanäguixiä Moisés ja'a miägunaax jim miøødwiädijty pactuum, ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtäm. Coo hñajty jim miehch maa ja'a tun hñajty xiøhatiän Sinai, mänitä Diosmoonsä ja'a Moisés jim tu'ug miägapxy, ja'a hñajty jim tsohmä tsajpootyp. Mänitä Moisés ja'a Diosmädia'agy ñajtscapxøøyyä. Paady jadhun ñajtscapxøøyyä, coo højts jadhun xyajmänähgüegøøyyämät. Ja'a Diosmädia'agy, cab jadhun mänaaxøø quihdägoyya'añ.

³⁹ Pero cabä Moisés ja'a miädia'agy hñajty yajtunänaaxä. Ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtäm hñajty hñajty ca'a cudiuunaamb. Jadhunä jioot hñajty hñajty tøø piäda'agy coo hñajty hñajty wyiimbida'añ, coo hñajty hñajty jim ñøctxätgatsa'añ Egipto. ⁴⁰ Jimä Moisés ja'a piuhya'ay hñajty tu'ug xiøhaty Aarón. Coo ja'a Moisés hñajty tøø ñøcxy tunmøjc, mänitä cu'ugä Aarón hñajty ñämaayy: "Huuc tunä mayhajt, højtsä saandä mejtstägøøg hädiuünäc, jadhun højts nwiingudsähgø'øwät. Je'e højts jadhun xwyiunwöwäp. Ja'a Moisés, ja'a højts tøø xwiobädsøømämbä jim Egipto-naaxooty, cab jadhun yajnajuo'øy neby jadhun tøø jiaty tøø yhabety", nømä Aarón ñämaayyä. ⁴¹ Mänitä saandä hñajty yhädiuun wajhuunghahädiuunnaxy. Mänitä saandä hñajty tiägøøyy wiingudsähgøøbiä. Mänitä animal hñajty tiägøøyy yojxpä ja'a saandäcøxpä. Mänitä saandä hñajty wyiinxoonädaacy, ja'a hñajty hñajty hamdsoo tøø yhädiuünäbä. ⁴² Mänitä Dios ja'a tsangu'ug piuhwaatsnä. Mänit ñähgüecnä, je'eguiøxpä coo ja'a xøø hñajty hñajty tøø tiägøøyy wiingudsähgøøbiä møødä po'o møødä madsa'a. Hix, jadhun jim myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quijahyyän:

Mijts Israelpäjäya'ay,

mänaa hñajty jecy mwäditiän pactuum juxychägui'xjumøjt,
ca'a yhøøchcøxpä ja'a animal hñajty mwi'i yojxy,
ca'a yhøøchä mijts xwyiingudsähgøøyy.

⁴³ Caj pues, ca'a yhøøchä.

Je'e hñajty mwiingudsähgøøyy ja'a saandä hñajty xøhjäpä Moloc.

Je'e chajtøjc-hahädiuunnaxy hñajty mmädajnaxä, møødä saandä Renfän ja'a miadsa'ahahädiuunnaxy.

Hamdsoohaambiä saandä hñajty mhädiuun neby hñajty jadhun mwiingudsähgø'øwät.

Coo hñajty jadhun mjatcø'øy, paady mijts nhøxquejxpädsøma'añ maa ja'a mhamdsoo naaxhajiän.

Jäguem mijts nguexa'añ Babilonia-nanaxy.

Jadhun jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁴ 'Hoorä, mänaa højts nhaphajt ndeedyhajtäm hñajty jecy wiäditiän pactuum, carpa-tøbia'cä Dios hñajty hñajty wyiingudsähgø'øy. Tsajtøjcä carpa-tøyy hñajty hñajty wia'añ. Hoy ñä'a majatiä carpa hñajty hñajty

ñä'ä tøy. Jaduhnä carpa-tøy hajxy yhädiuunä nebiä Dios ja'a Moisés ja'a hijxtahnd jecy yaghiixiän coo jaduhn piahädiünät. ⁴⁵ Ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämhajxy, ja'a hajxy jaac púhwäbä jaac hi'cäbä, tehngahnä cuhdujt hajxy hänäjty jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c. Jaduhn hajxy hänäjty jiaac paduññä mänaa ja'a Josué hajxy jim wioonøcxyijän wiinghagajpt maa ja'a wiingjäya'ayhajxy hänäjty chäna'ayän. Coo ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä naax hajxy ñädägøøyy tsiptuumbä, ja'a Diosøxpä hajxy miäjädaacy. Ja'a miädsiphajxy, cøjxä ñaax hajxy yhøxpäyø'øgy. Y coo ja'a David cujecy tiägøøyy gobiernähajpä, je'enä ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä cuhdujt hajxy hänäjty jiaac paduñ coo ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c, ja'a hajxy hänäjty tøø jiaac tehñ piü'uyäbä, ja'a hajxy hänäjty tøø jiaac tehñ yhi'iguiäbä. ⁴⁶ Ja'a David, jaanč tehñ quiumaabiädsøøm jaaya'ay maa ja'a Diosän. Mänitä David ja'a Dios cuhdujt miäyujwaañ coo ja'a tsajtøjc yhädiünät maa ja'a Jacob yhap yhoc ja'a Dios hajxy jaduhn pia'yá'axät. ⁴⁷ Ca'a Diavitä ja'a tsajtøjc hädiuun ja'a Diosøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaanč hädiuun. ⁴⁸ Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduhn tiehñ yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy yhädiuumbiä. Jaduhnä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miänaañ:

⁴⁹ Høøch Dioshajp. Yaač nhäña'ay tsajpootyp.

Yaač nmähane'emy. Jiiby naaxwiin, jíibyhöčhä ndecy nyaghiy.

Cábøčhä tøjc nyajmaajiaty maač nbó'xät. Cab jaduhn yhahixø'øy coo mijtsä tøjc xquiójjäť.

Tiičhä tøjc jaduhn nnä'ä wá'anät.

⁵⁰ Haa ca'a, høøch cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jíiby naaxwiin, nømä Dios miänaañ.

⁵¹ Mänitä Esteban jiaac miänaañ:

—Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaanč tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpän. Jaanä jaduhn mijtspä, caj mijtsä Diosmädia'agy mmäbøgaambä. Høxtä Dioshespíritupaady hajxy jaduhn homiänaajä mmädsiphaty. ⁵² Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quiøxy jaamduun quiøxy tsaachtuun ja'a profetadøjc hajxy jecy, ja'a Dios hänäjty tøø wyiinguéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy jajwá'xät coogä Dios ja'a yHuung hänäjty yaa quixea'añ hádaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpa cádieey ca'a møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadøjc-hajxy jaduhn. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaanč cádaacy, mänit mijts mgø'øyejcy coo yagho'ogøøjät. ⁵³ Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooyy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtsapxøøyyä, ja'a jim tshømbä tsajpootyp, mänit mijtsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduhn mioodiägajtsä. Hoyyä Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduhn mgudiuñ —nømä Esteban miädiaacpäðøøyy.

⁵⁴ Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhn miädooyy nebiä Esteban hänäjty miädia'aguiän, mänitä Esteban hajxy jaduhn jiaanč tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtsädajp hajxy hänäjty. ⁵⁵ Pero cabä Esteban jaduhn ñä'ä møjpādaacy. Hix, miøðdhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hänäjty. Mänitä Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduhn yhiixy coo jim jiaanč tehñ jajxonä maa ja'a Dios yhäña'ayän. Mänitä Jesús jaduhn yhiixäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios ñähmøjcän yhahooyhaamby. ⁵⁶ Mänitä Esteban miänaañ:

—Huug hix hajxy. Jadúhnhøçhä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Ximä Jesucristo yhäña'ay Diosnähmøjc maa yhahooyhaampiän.

⁵⁷ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hänajty yhamädoowhity, mänit hajxy ñidiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hänajty tehngahnä miädowaannä nebiatiä Esteban hänajty miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä joppä møcjaty. Mänitä Esteban yajmujcä. ⁵⁸ Mänit yajnøcxä cajtpa'a hadsip. Ja'a häna'cä Esteban hajxy hänajty tøø ñähwaambétiäbä, mänitä jiocxwit hajxy nägøxiä yhøxchijy. Jimä høxcujc-häna'c hänajty tu'ug piädäna'ay, ja'a hänajty xøhajpä Saulo. Mänitä Saulo ñämaayyä coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähájtäxät. Mänitä Esteban tiägøøyyä ca'adshó'cäbä. ⁵⁹ Jimä Esteban hänajty quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miänaañ:

—Wiindsón Jesús, tunä mayhajt, høøch njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpooty.

⁶⁰ Mänitä Esteban jyjicädaacy. Mänit møc yaaxy:

—Dios, ca'a jaduhñ mmøjpäda'agy nébiøch yø'ø häna'c xchaachtuññän, hoy jia møjpoj jia møjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduhñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8

¹ Y ja'a Saulo, quiumaayy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mæbøjpädøjc-hajxy tiägøøyyä jaamduuñ tsaachtuññäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa ñøcxøøyy. Näje'e hajxy miähmøøyy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy ñøcxøøbiä Samaria-naaxooty. Jagooyyä ja'a apóstolädøjc-hajxy jim jiaac mähmøøyy Jerusalén. ² Mänitä dijuuntä Esteban hoy yajnaaxtägø'oyii. Näje'e jäya'ayhajxy hoy miäyajnaaxtägø'oy, pønjiatiä hojiot hänajty møød. Hoyhoyyä Esteban ñäjøøyy ñäxuu'tsä. ³ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mæbøjpädøjc hänajty jiaamduñ chaaçhtuñ wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiøogootypaadiä Saulo hänajty tiägø'oy. Pønjaty hänajty yajpaatp tiøgooty, mänit hajxy hänajty yhøxwich yhøxwooñii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴ Y ja'a mæbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø chóoñäbä Jerusalén, je'enä ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tehngahnä yajwa'xy ja'a Jesúscøxpä, majaty hajxy hänajty wiädity. ⁵ Høxtáhmdsä craa Felipehajpä, coo jim choññ Jerusalén, mänit jim ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim miejch, mänit jaduhñ tiägøøyy mädiaacpä ja'a Jesúscøxpä, coo hänajty je'e Dyiosquexiä. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy hänajty yhamugø'oy mädia'agyhamädoowhijpä waambatiä Felipe hänajty miäna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'ogy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanç tehñ yhamädoowhíjtäxä. ⁷ Pønjiatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, mänit hajxy nämay pia'amnaja. Yáaxp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybähajxy hänajty piädsomy. Jaduhñä cø'ømucypia tecymiucypiahäjxy hänajty miøcpøjpä møødä tecymia'adpähajxy. ⁸ Paadiä cu'ughajxy hänajty jiaanç tehñ xioonda'agy jim Samaria.

⁹⁻¹¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Simón. Tøø ja'a magia-wiinmahñdy hänajty jejcy tiuñ jim Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hänajty jim may jiaanç tehñ wyiinhøøñ. Jaduhñä Simón hänajty ññänømyii cooc tyijy ja'a magia jiaanç tehñ miø jiaanç tehñ jiaançhä, je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a magia hänajty jiaanç tehñ jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty jiaanç tehñ yajcähxø'ogy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanç tehñ miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtøjcpaady:

—Yø'ø Simón, jue'eda'a yø'ø, Dioswiinguexiäda'a yø'ø, paadiä møcmäjaa jaduhñ jiaanç tehñ miøødä.

Jaduhñä Simón hänajty ñänømyii ja'a cú'ugäm. ¹² Jaduhñä Felipe hänajty yajñähixø'øy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmäjaahaam, møød coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nädo'oxy. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety. ¹³ Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Mänit hoy pianäbejpä. Mänitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy møødwädjipä. Yagjuøøbiä Simón hänajty nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøøñbä hänajty yajcähxø'øguiän.

¹⁴ Y ja'a apóstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Mänit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø jiojppøgø'øy jim Samaria. Mänitä Pedrohajxy jim quiejxä møødä Juan. ¹⁵ Coø hajxy jim miejch Samaria, mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä ja'a mäbøjpadøjcxpähajxy, weenä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägø'øy jioottägø'øyii. ¹⁶ Hix, cahnä Dioshespíritu hänajty pøn yhadägø'øy jioottägø'øyii. Tøø hajxy hänajty jia näbety ja'a Jesúsøxpä. Cahnä hajxy hänajty miädoyhatyñä ja'a Dioshespíritucøxpä. ¹⁷ Coø ja'a Pedrohajxy Dyiospa'yaaxpædøøyy møødä Juan, mänitä mäbøjpadøjc-hajxy quio'ønähxajjä. Mänit hajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.

¹⁸ Y ja'a Simón, coø jaduhñ yhiixy, mänitä Pedro xädø'øn hajxy jia yamähawaanøøyyä. ¹⁹ Mänitä Simón miänaañ:

—Høøch yø'ø mäjaa jaduhmbä yaghabøjcäc. Hix, coøch pøn jaduhñ ngø'ønähxajät, tehñ jiaduhñ je'e yhadägøøyy jioottägøøyyäbät ja'a Dioshespíritäm.

²⁰ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Coø miiçh jaduhñ mwi'i tiajy mwi'i miay coø højts miiçh ja'a Diosmäjaa nyaghabøgät juyhaam, paady miiçhä Dios xyajcuhdägoyya'añ møødä mxädø'øn. Hix, ñä'a yejpiä Dios jaa miäjaa jaduhñ, caj pøn yajmädoogy. ²¹ Caj miiçh cuhdujt mnä'ägädä møødä coø højts miiçh ja'a Diostuung xmiøødtünät, je'eguiøxpä coø miiçhä mwiinmahñdy quia'a nä'ägädä hoyyä ja'a Diosøxpä. ²² Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ. Jimbädä Dios xñä'a mämée'xät coø mmänuu'xtä'agät. ²³ Tøøch miiçh nhøxcapy coø miiçhä mhaa mjoot jiaanç tehñ yhaxøøgä, møød coø miiçh haxøøg mjaanç tehñ tiajy mjaanç tehñ miay mjoodooty mgopcooty.

²⁴ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a høøchcøxpä, jaduhñhøchä Dios xquia'a yajcumädöwät nébiøch hajxy tøø xyajcmøødmädia'aguiän —nømä Simón miänaañ.

²⁵ Jimä Pedrohajxy hänajty jiaac capxy jiaac mädia'agy ja'a Jesúsøxpä møødä Juan, nebiaty hajxy hänajty tøø yhamdsoo yajñähixø'øyii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jim ñøcxtägajch Jerusalén näguipxy møødä Felipe. Tu'haamnøcxpä, nøødänáayyap tu'udänáayyap hajxy hänajty ñøcxy. Majatiä cajpthuung jim Samaria-naaxooty, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy nebiä cu'ugä piojpä quiadieeybä ñähwa'ads quihwá'adsät.

²⁶ Coø hajxy jim quioo'ty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmóonsäm tu'ug ñämaayyä, ja'a jim tsohmäbä tsajpootyp:

—Nøcxø'ow jim jøømboj mänajpä. Ja'a møjtu'u mbanøcxäp, ja'a jim nøcxpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Gaza.

Ja'a mɔjt'u' jaduhmbä, pactuum jaduhñ ñɔcxɔ'ɔy. ²⁷⁻²⁸ Mänitä Felipe jiaanč tu'ubɔjcy. Ja'a tu'haamnɔcxpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hänäjty tsohmbä Etiopía. Tøø jaaya'ay hänäjty yhoj Jerusalén Dioswiingudsähgøøbiä. Quiajptooty hänäjty ñɔcxnä. Eunuco je'e. Mɔjtuung hänäjty jim miøød maa ja'a ñaax maa ja'a quiajptän. Xädøøñgwiendähajpä hänäjty jim tiuumbj. Ja'a reina mioonsä hänäjty je'eduhñ, ja'a hänäjty jim mähanehmbä Etiopía. Carretajooty jaaya'ay hänäjty ñɔcxy nocyhé'e'päp. Jue'e hänäjty quiapxyp, ja'a nocy ja'a Isaiás jecy quiujähyyäbä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹ Mänitä Felipe ñämaayä ja'a Dioshespíritäm coo jim miøwá'agät carretawiinduum. ³⁰ Coo ja'a Felipe jim jiaanč mɔjwa'cy carretawiinduum, mänitä Felipe miädooy coo ja'a Etiopíabä jäya'ay ja'a nocy hänäjty quiapxy, ja'a Isaiás jecy quiujähyyäbä. Mänitä Felipe jaaya'ay miäyajtøoyy:

—Nej, mwiinjuøby miich jaduhñä nebiaty mgapxiän.

³¹ Mänitä jaaya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nwiinjuø'oy. Cábøch pøn nmøødä pøñhøch jaduhñ xquiapx-tøwäp.

Mänitä Felipe ñämaayä coo jim piédät carretajooty, coo jim yhøxtá'agät maa ja'a Etiopíabä jäya'ay ñähmøjcän. ³² Jaduhñä jaaya'ay hänäjty quiapxy: Hadsipä mähdjɔc yajnøcxä maa ja'a yagho'taactän, jaduhñ nebiä meeg yajnøcxyijän maa ja'a yagho'taactän.

Cabä mähdjɔc waamb ñä'ägädä capxy;

jaduhñ hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhitiän coo ñähme'xyii.

³³ Høthähdiuunnä ja'a mähdjɔc yagho'cä.

Cab jaduhñ pøn ñähgapxtuuty.

Cabä ñøøxä miajcy miøødhajty; hix, tøø ja'a jiugyhajt hänäjty yaa quiøjxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴ Mänitä Felipe ñämaayä:

—Tunä mayhajt, høøch huuc hawáanäc, coo ja'a Isaiás jaduhñ jecy quiujahy, pøn jaduhñ miädiaac, wiingjäya'ay tøgä je'eguiøxpä —nømä Etiopíabä jäya'ay yajtøoyy.

³⁵ Mänitä Felipe tiägøoyy capxtøøbä waambaty hänäjty jaduhñ miädia'agytiägø'oy. Mänit miädiaacy ja'a Jesúscøxpä, coo hajxy hoy xñähho'tuutäm. ³⁶ Weeñtiä hajxy jaduhñ jiaac yohy carretajooty, mänitä nøø hajxy piaaty. Mänitä Etiopíabä jäya'ay miänaañ:

—Xii nøø. Nej, cab jaduhñ yhahixø'oyä cooch nnäbétädä.

³⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Hahixøøby jaduhñ pø tøyhajt jaduhñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitä Felipe yhadsoowä:

—Nmäbøjpiøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

³⁸ Mänitä Etiopíabä jäya'ay ja'a carreta yajyajtänaxiøjpä. Mänitä Felipehajxy nämetsc quiarretamänajcy, møødä Etiopíabä jäya'ay. Mänit hajxy nämetsc ñøødägøoyy. Mänitä Etiopíabä jäya'ay ñäbejty. ³⁹ Coo hajxy ñøøbädsøømgumbä, mänitä Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespíritäm. Cabä Felipe yhiytägájtänä ja'a Etiopíabä jäya'ayäm. Xoonäcäcäp ja'a Etiopíabä jäya'ay ñøcxnä. ⁴⁰ Y ja'a Felipe, mänit jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Azoto. Mänit tiägøoyy wädijpä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hänäjty nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänit jim miejch Cesarea.

9

¹ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mäbøjpädøjc hänäjty yhadsähgø'øy yhajuø'øy coo hajxy hänäjty yagho'oga'añii, pønjaty hänäjty mäbøjp ja'a Jesúscøxpä. Coo ja'a Saulo hänäjty jaduhñ tehngahnä jia wi'i miähadsähgø'øwa'añ, paady jim ñøcxy maa ja'a teedywiindsønän. ² Mänitä Saulo cuhdujt miooyä nocyhaam coo jim ñøcxät Damasco, coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jim yhøxta'awøøjat wiinduhñchajtøjc, majatiä judiøshajxy hänäjty yhamugø'øyän. Jaduhñä Saulo hänäjty tiajy miay coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jim ñøcxy chuma'añii Jerusalén, ya'adiøjcä tio'oxiøjcä. ³ Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy møødä jiamøød nämetsc nädägøøg. Ja ween hajxy hänäjty jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn møc quihajcädaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn chohñdaacy. ⁴ Mänitä Saulo quidaaacy. Mänit miädooy coo jäya'ay hänäjty tu'ug quaipty:

—Saulo, Saulo, tiich miich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.

⁵ Mänitä Saulo yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich jaduhñ.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduhñ xwyi'i miädsibøøby. Cooth miich jaduhñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miich jaduhñ mniçhaächtiuñii.

⁶ Tsähgøøyy tsäyüuyäbä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøn, neby yhahixø'øy njatcø'øwädøch.

Mänit yhadsoowägumbä:

—Pädø'øg, nøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawäänät nej njatcø'øwät.

⁷ Y ja'a Saulo jiamøødhajxy, coo hajxy jaduhñ miädooy nebiatiä Saulo hänäjty tøø miägäpxyijän, jaanç tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Hiç, cab hajxy pøn yhiçxy. Høxtä hahuu høxtä hawiinds hajxy miähmøøyy. ⁸ Mänitä Saulo jiaanç tänaayyø'cy. Coo jaduhñ jia wiindøø'xy, cab jaduhñ tii yhiçxy. Hiç, tøø hänäjty wyiinxooç. Coo hajxy jaduhñ tiu'ubøøjtägajch, wichhaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco. ⁹ Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhiçty wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hänäjty tii.

¹⁰ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay Damasco, ja'a hänäjty xøhajpä Ananías. Tøø ja'a Diosmädia'agy hänäjty miäböcy. Mänitä Ananías ja'a Jesú wyiinhijxy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägäpxä:

—Ananías.

Mänit yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaach høøch, tisän.

¹¹ Mänitä Jesú miänaañ:

—Pädø'øg. Nøcx jim maa ja'a møjtu'u jaduhñ xiøhatiän Tødiu'u. Jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay, ja'a xøhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhahity, ja'a xøhajpä Saulo. Jim je'e choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiøjcän. Coo jim mmédsät, mänitä Saulo myajtøwät. ¹² Tøø miichä Saulo xwyiinhixy haguma'ayhaam coo miich hoy mnähdoñ, jaduhñ yhiçtägätsät.

¹³ Coo ja'a Ananías jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Wiindsøn, tøøch jaduhñ mayhooç nmädoyhaty nebiä craa Saulo naçy jiatcø'øy jim Jerusalén. Naxiägä mäbøjpädøjc-hajxy jim jiaamduñ chaächtiuñii, ja'a miichä mmädia'agy hajxy xmiäböjcäbä. ¹⁴ Jaduhñhøch tøø nmädoyhajpä coogä cuhdujt jim miooyä coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy yaabä yajnøcxøøjat

jim Jerusalén, coo hajxy jim chúumäbät, pønjaty miich jaduñ yaa xquiapx-paatp. Ja'a teedywiindsønä cuhdujt hajxy jaduñ yejc. Hoorä, tøø ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nømä Ananias miänaañ.

¹⁵ Mänitä Jesús ja'a Ananias ñämäaguumbä:

—Tsögäm, nøcx cudiún nebiöch miich tøø nhane'emiän. Tøøchä Saulo nya-ñähdiy coo miädiä'agät ja'a høøçhcøxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, møød jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, møød jim maa ja'a guiobiernähajxiän.

¹⁶ Høøchä Saulo nyajñähdijaamby mäduhñtiä jaduñ yhahixø'øy chaachpögät ja'a høøçhcøxpä.

¹⁷ Mänitä Ananias jiaançh nøcxy maa ja'a Saulo hänajty tøø miejtsta'aguiän. Coo ja'a Ananias tiøjtägøøyy, mänitä Saulo quiø'onähgäpä. Mänit ñämaayyä:

—Mägu'ughäpä Saulo, ja'a Jesús miich jaduñ jim mhijx tu'haammimä. Jaayá'ayhöch jaduñ yaa tøø xquiexy nej miich jaduñ mhijxø'tägätsät hoy. Y jaduñ miichä Dioshespíritu xyhadägø'ow xjioottägø'owät.

¹⁸ Tuunä ja'a Ananias jaduñ ñä'a mänaañ, mänitiä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhijxø'tägäçh. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit hoy ñäbety. ¹⁹ Mänit quiaayy yhuucy. Møcpøjc je'e jaduñ. Mänit jim jiaac mähmøøyy mejtsxøø tägøøgxøø Damasco maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän.

²⁰ Mänitä Saulo tiägøøyy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmçhajtøjc jim Damasco maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jaduñ hänajty miädia'agy coogä Jesús Dyioshuungä. ²¹ Pønjaty ja'a Saulo miädia'agy hänajty hamädoowhítäp, jiaançh tehñ yagjuøøby hajxy hänajty jaduñ nebiä Saulo hänajty miädia'aguiän ja'a Jesúsøxpä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Yøø craa Saulo, jue'e yø'ø, yø'ø ja'a mäbøjpädøjc jim wi'i miädsibøøby Jerusalén, pønjatiä Jesús capxpaatp. Paady yø'ø yaa tøø piejpä Damasco coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy yaa miäjtsäbät, møød coo hajxy jim yajnøcxøød Jerusalén hadsip, jaduñ hajxy jim nøcxy quiø'øgyy maa ja'a teedywiindsønähajxiän —nømä Saulo ñänøømä.

²² Y ja'a Saulo, tehñgahnä hänajty hamøj jootmøj jiaty coo ja'a tsaanä cu'ug hänajty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaañch tehñ homiäbøjnä hänajty miädia'agy. Y ja'a judioshajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añ, je'eguiøxpä coo Saulo hänajty miädia'agy hamøj jootmøj.

²³ Cujecy, mänitä judioshajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coogä Saulo hajxy hänajty yagho'oga'añ. ²⁴ Xøømdsuhmä Saulo hänajty miäxojna'ayii mäduhñjatiä tägø'owøødiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuhmuu'tswäditiän. Mänitä Saulo jaduñ miädooyhajty cooc hänajty yagho'oga'añii. ²⁵ Mänitä mäbøjpädøjcä Saulo hajxy coods piädaacy møjcachjooty. Mänit hajxy quiuhdøøñajxy maa ja'a cajpt hänajty piqüiä yhamuudsø'øguiän. Jaduñdsä Saulo piäyø'cy.

²⁶ Coo Saulo jim chohñ Damasco, mänit jim ñøcxtagäçh Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän. Pero je'enä ja'a Saulo hajxy hänajty nägøxiä jiaançh tehñ chähgø'øy. Hiç, cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø mäbøjp hänajty je'ebä. ²⁷ Jimä mäbøjpä hänajty tu'ug xiöhaty Bernabé. Je'e mäbcypii, cab hänajty chähgø'øy. Mänitä Bernabé ja'a Saulo wioonøcxy maa ja'a apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy coogä Saulo ja'a Jesús hänajty tøø wyiinhixy tu'haamnøcxpä jim Damasco-mäwiingön, møød coogä Jesús ja'a Saulo jim

miägäpxy, mөөd coogä Saulo tiägөөyy mädiaacpä hamøj jootmøj jim Damasco ja'a Jesúscөxpä. Jaduhnä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmөөdmäiaacy ja'a Saulocөxpä. ²⁸ Mähmөөyy ja'a Saulo jim Jerusälén. Mänitä Saulo ja'a apóstoldøjc tiägөөyy mөөdwädijpä. Mänitä mädia'agy tiägөөyy yajwa'xpä ja'a Jesúscөxpä hamøj jootmøj. ²⁹ Jimä judiöshajxy hänäjty näje'e, hagriego hajxy hänäjty yhayuuc-hajpy. Mänitä Saulo tiägөөyy mөөdyajcapxiөөbiä ja'a Jesúscөxpä. Pero cabä judiöshajxy jaduһn yhojiäwөөyy. Mänit hajxy wyl-inmaaxy coo ja'a Saulo hajxy yaghó'ogät. ³⁰ Coo ja'a mäbөjpädөjc-hajxy jaduһn miädoyhajty coogä Saulo hänäjty yagho'oga'añii, mänitä Saulo hajxy miөөdnөcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mänitä Saulo hajxy quiejxtägajch Tarso.

³¹ Mänitä tsip jaduһn yhamaadiujnä ja'a mäbөjpädөjcөxpähajxy, mäduһnjaty hajxy hänäjty xii yaa chäna'ay, mөөd jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehngahnä möcmäjaa hajxy hänäjty mio'oyii jөjwidsө'ө ja'a Dioshеспiritäm, paady hajxy hänäjty jabom-jabom miayө'өy.

³² Y ja'a Pedro, wiinduhmчhajtөjc hänäjty wiädity mäduһnjatiä mäbөjpädөjc-hajxy hänäjty chäna'ay. Mänit jim ñөcxөөbiä maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Lida. Jimä mäbөjpädөjc-hajxy hänäjty chänaabiä. ³³ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hänäjty xөhajpä Eneas. Tuctujcmөjt hänäjty tөө piөgyii. Jue'e hänäjty je'e, cө'өmucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mänit jim ñөcxy maa Eneas tiөjcän. ³⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miich xyajmөcpөgaamb. Pädө'өг. Pädit yө'ө mgөjxt.

Tuunä ja'a Eneas jaduһn ñä'a nämaayyä, mänitiä jiaanч pädө'cy. ³⁵ Mäduһñtiä jäya'ayhajxy hänäjty chäna'ay jim Lida mөөd jim maa ja'a joy hänäjty xiөhatiän Sarón, coo hajxy jaduһn miädoyhajty coogä Eneas hänäjty tөө pia'amnaxy, mänitä Eneas hajxy nägөxiä hoy yhixy coo tөө jiaanч mөcpөcy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägөөyy mäbөjpä ja'a Jesúscөxpä. Mänitä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixөөñä.

³⁶ Jimä tajiäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Jope. Tabita ja'a tajiäya'ay hänäjty xiөhaty arameo-ayuuc-haamby. Hagriegohaamby, jue'e hajxy hänäjty tyjy Dorcas. Jaduhnä miädia'agytiägө'өy "Gacela." Hoorä, ja'a Dorcas, miäbөjpiä Diosmädia'agy hänäjty je'e, paadiä häyobädөjc hänäjty naxy piuhbety, pөnjaty hänäjty ti yajmaajiajp. Jaanч tehм yhoyyä Dorcas hänäjty jiäya'ayhaty. ³⁷ Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy yajtsiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cөxp nähbettөгooty. ³⁸ Jim Jope, wiingón hänäjty jim Lida maa ja'a Pedro hänäjty yhtiän. Hoorä, ja'a mäbөjpädөjc-hajxy hänäjty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduһn miädoyhajty coogä Pedro hänäjty jim wiädityñä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nöcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hänäjty tөө yho'oguiän.

³⁹ Mänitä Pedro jiaanч panөcxy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonөcxä nähbettөгooty maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hänäjty wyijtsna'ayän. Piquiä ja'a yaamgto'oxy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänäjty tөө piäda'agy. Wi'i jiidөby wi'i xiuu'tsp hajxy hänäjty. Mänitä Pedro ja'a wit tucxy yaghiyxä mädyijatiä Dorcas hänäjty tөө yhädiuñ. ⁴⁰ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay nägөxiä yhөxquejxpädsөөmy. Mänitä Pedro jyiçädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädө'өг.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coo ja'a Dorcas ja'a Pedro yhiixy, mänitä Dorcas yhäñaayøø'cy. ⁴¹ Mänitä Pedro ja'a Dorcas wyidsø'cy. Mänitä Pedro ja'a mäbøjpädøjc quiuyaaxøøyy tøgooty møødä yaamgto'oxy. Coo hajxy tiøjtägøøyy, mänit hajxy yhiixy coo ja'a Dorcas hänajty tøø jiuypiojnä. ⁴² Mänitä mädia'agy paquiä wia'xy jim Jope cooc jaduhñ tøø jiuypioøcy. Mänitä jäya'ayhajxy may jiaanč mäbøjcy ja'a Jesúscøxpä. ⁴³ Mänitä Pedro jim jiaac mähmøøyy Jope maxiøø. Jim hänajty miejsta'agy maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä.

10

¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Cesarea, ja'a hänajty xøhappä Cornelio. Soldado-wiindsøn hänajty tiumby. Italia ja'a soldadohajxy hänajty chooñ. Nämäyä soldadohajxy hänajty jim yhity Cesarea. ² Hoyyä Cornelio ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgøøy møødä yhuung møødä tio'oxy. Hojiotä Cornelio hänajty jiaanč tehñ miøød. Nañiä judiøshajxy hänajty piuhbedyii xädøøñhaam, ja'a hajxy hänajty häyoobä. Jabom-jabomä Cornelio hänajty Dyiospa'ya'axy. ³ Mänacyiøø hänajty jaduhñ, jimä Cornelio hänajty tiuñ xiayj tøgooty, mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa Cornelio hänajtiän. Tsajpootyp ja'a Diosmoonsä hänajty tøø choñda'agy. Mänitä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñämaayy:

—Cornelio.

⁴ Coo ja'a Cornelio ja'a Diosmoonsä jaduhñ yhiixy, chähgøøyy jaduhñ. Jeycy-juøøby miähee'pnaayy. Mänit miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii mdsojpy.

Mänitä Diosmoonsä yhadsooyy:

—Xquiumaaby miichä Dios jaduhñ coo miich tehngahnä mba'ya'axy, møød coo miichä häyoobäjäya'ay naxy mbuhbety. ⁵⁻⁶ Jim Jope, jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay mejypia'a, ja'a xøhappä Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimä craa tu'ug yhäñä'ay maa ja'a Simón tiøjcän. Mejtstu'u ja'a craa xiøø, Simón møød Pedro. Jimä cugapxy mejtstägøøg mguéxät Jope, weenä Pedro jaduhñ nøcxy ñäma'ayii cooc miich yaa min xquiuhixy. Jaaya'ay jaduhñ xyhawañäp tii miichä Dios xyajmädsojpy coo mgudiünät —nømä Diosmoonsä miänaañ.

⁷ Coo ja'a Diosmoonsä wyiimbijnä, mänitä Cornelio ja'a mioonsä metsc quiuyaaxøøyy møødä soldado tu'ug. Dioswiingudsähgøøbiä soldado hänajty. Miøødnijiootpäatäbä Cornelio ja'a soldado hänajty. ⁸ Mänitä Cornelio quiøxy yajmøødmäiaacy waambaty hänajty tøø ñäma'ayii ja'a Diosmoonsäm. Mänitä Cornelio ja'a mioonsä jim quiejxy Jope nädägøøg møødä soldado.

⁹ Cujaboom cuyxiøø, jim hajxy hänajty tiu'uyo'oyñä. Ja ween hajxy hänajty jim quia'a mech Jope. Y ja'a Pedro, mänit jim wyiimbejty tøjñähgøxp Diospa'yaaxpä. ¹⁰ Jaanč tehñ yähó'cäbä Pedro hänajty. Jaguiay hänajty je'eduhñ. Jimä quiaay hänajty yaghoyøøyyäxä. Mänit jaduhñ wyiinhixy ¹¹ coo ja'a tsajt hänajty tøø yhawa'ač. Mänit jaduhñ yhiixy coo tii jaduhñ quiuhdøøñaxyii nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hitä poobwit hänajty xiojtsøøguiaä. Jaduhñ hänajty miänoonna'ay. ¹² Madiu'u animalhajxy hänajty jim quiahxøøgy poobwittøøguiøxp, møødä hamädaaxtecypiähajxy, møødä tshñdy, møødä muuxy. ¹³ Mänitä Dios ja'a Pedro ñämaayy:

—Pedro, pädøøg. Yagho'og yøø animal maybä. Mänit mdsü'udsät.

¹⁴ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj; cáboch yø'ø animal jaduħmbä mänaa ndsu'učh. Hiḡ, cab højts nguhdujt jaduħn myiñ coo højts animal hoñ'ä mädyiibä ndsú'udsät.

¹⁵ Mänitä Pedro ñämäayyägumbä:

—Tijátyhöch nyajnähdiḡpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduħn yhähixø'øy coo hajxy mwiiingápxät —nømä Dios miänaañ.

¹⁶ Tägøøghoocä Pedro jaduħn miägäpxä, mänit yhiḡxy coo ja'a poobwit cha-ḡpécumbä tsajpootyp. ¹⁷ Wyi'i tiajpy wyl'i miaabiä Pedro hänajty tiiguiøxpä hänajty jaduħn coo tøø wyiinhixy. Y ja'a Cornelio quiugapxyhajxy, tøø ja'a Simón ja'a tiøjc hajxy hänajty piäatänä. ¹⁸ Mänit hajxy møc quiugapxøøyy pø jiiibiä Simón Pedro jiaančh hity.

¹⁹ Y ja'a Pedro, je'enä hänajty wyl'i tiajpy wyl'i miay tiiguiøxpä hänajty jaduħn coo tøø wyiinhixy. Mänitä Dioshespíritu ja'a Pedro ñämaayy:

—Mädoḡ, xiiby miich häna'c nädägøøḡ xyhøxta'ay. ²⁰ Mänaç, nøcx yø'ø häna'c yajtøjtägø'øw. Hoy jaduħn coo mbanøcxät coo hajxy hänajty wyl-imbida'añ. Hiḡ, høøčh yø'ø häna'c jaduħn tøø nguexy coo miich jaduħn xwioonøcxät maa ja'a quiajpthaxiän.

²¹ Mänitä Pedro jiaančh mänaḡcy. Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøḡpä ñämaayy:

—Høøčh Pedrohajp. Høøčh mijts xyhøxtaaby. Tiičh mijts xwia'ana'añ.

²² Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio højts tøø xquiexy, ja'a soldado-wiindsón. Jaančh tehḡ yhojiäya'ay je'e. Dioswiingudsähgøøby je'e. Jiaančh tehḡ chojpiä judíos ja'a Cornelio hajxy. Jiaančh tehḡ quiumaaby hajxy jaduħn —nømä Pedro ñämaayyä.

²³ Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøḡpä ñämaayy coo hajxy tiøjtägø'øwät, møød coo hajxy jim miejststä'agät. Cujaboom hajxy wyiimbijnä näḡuipxy møødä Pedro. Näje'e ja'a mäbøjpädøjc-hajxy pianøcxpä, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jope.

²⁴ Cumaaxc hajxy jim miejch Cesarea. Jimä Cornelio hänajty yhähixy, møødä jiuḡy møødä miäḡu'ug, møødä miäḡu'ughajpähajxy. ²⁵ Coo ja'a Pedro jim miejch maa ja'a Cornelio tiøjcän, mänitä Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy. Mänitä Cornelio ja'a Pedro wyiinjicädaacy. Wyiingudsähgø'øwaambiä Corne-lio ja'a Pedro hänajty jaduħn. ²⁶ Mänitä Pedro ja'a Cornelio ñämaayy:

—Tänaayyø'øḡ, ca'ačh nDiosä. Nä'ä pajäya'ayhäjppøch høøčh nej miichän. Cab jaduħn yhähixø'øy cooçh miich xwyiingudsähgø'øwät.

²⁷ Mänitä Cornelio jiaančh tänaayyø'cy. Mänit hajxy paquiä miädiaacy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy maa ja'a Cornelio miäḡu'ughajpähajxy hänajty nämay tøø yhamuḡø'øyän. ²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Højts judíos-jäya'ay, jaduħn højts nguhdujt myiñ coo højts jiiḡy nga'a tiøjtägø'øwät maa jäya'ay tiøjc-haxiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä, nébiøch chaa tøø ndøjtägø'øyän. Coočhä Dios jaduħn xyajwiinhixy, jadúħnhøch tøø xyajwiinjuø'øy coo jaduħn quia'a hähixø'øy cooçh pøn nbéxät. ²⁹ Paady, coočhä Cornelio tøø xyajmøjya'axyi, páadyhöch jaduħn tøø nga'a mäna'añ cooçh hänajty nga'a mina'añ. Huuc tuñä mayhajt, høøčh huuc hawáañäç tiičh jaduħn coo tøø xyajmøjya'axyii.

³⁰ Mänitä Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtøjcy mädagøøyy, yáabiøch hänajty nDiospa'ya'axy tøgooty. Mänacyiøø hänajty je'e. Mänitä jäya'ay tu'ug näḡuehxtøø'xy høøčh nwiinduum. Jaančh tehḡ yhaambä wyit hänajty. ³¹ Mänitøch xñämaayy:

“Cornelio, tøø miichä Dios xmiädoy coo jaduñ jabom-jabom mba'ya'axy. Xquiumaaby miichä Dios jaduñ coo miichä häyoobädøjc mnäxuuch. ³² Capxyñäguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiñ. Jim jaduñ yhahäña'ay maa ja'a craa Simónhəjpä tiøjcän, ja'a wajhacyəjtøøtspä. Mejypia'a mädøyyä chäna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miedsät, mänit miich jaduñ xmiøødmädia'aga'añ.” ³³ Mänitøch häna'c jim njaanč quejxy coo miich nøcxy xwioy. Hoy jaduñ coo tøø mmiñ. Paady højts yaa tøø nhamugø'oy coo højts miich mgapxy mmädia'agy nhamädoowhidäanäm nebiaty miichä Dios tøø xñajtsapxøøyyän coo højts jaduñ xyajmøødmädiaactägätsät. Xyhijxp højtsä Dios jaduñ coo højts hamuumdu'joot nmäbøga'añ —nømä Pedro ñamaayä.

³⁴ Mänitä Pedro tiägøøyy mädiaacpä:

—Tøøch nwiinjuøøñä coo højtsä Dios tu'cuहुdujt xchójcäm. Cabä Dios pøn hixy heeby piäda'agy. Tøyhajt jaduñ. ³⁵ Pønjatiaä Dios jaduñ wiingudsähgøøby hamuumdu'joot, pønjaty hojiot møød, je'edsä Dios quiumaaby, homiädyyi cajptä hajxy jia tsooñ. ³⁶⁻³⁷ Mänaa ja'a Juan tiägø'oyän mäyajnäbejpä, mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty quiexa'añ maa ja'a Israelita-jäya'ayhajxiän, majaty hajxy hänajty chäna'ay, jaduñhä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'ads quiuhwä'adsät. Jaaya'ay hajxy nägøxiä nWiindsønəhəjtäm. ³⁸ Nazaret ja'a Jesús hänajty chooñ. Mänitä Dios ja'a Jesús ja'a yhEspíritu miooyy møødä mäjaa. Jaduñhä Jesús wyiinguejxä coo wiädität mayhajtuumbä. Pønjaty hänajty pøjcäp, yajpa'amnäxäp hajxy hänajty. Pønjatiaä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, yajnahwäatsäp hajxy hänajty. Puhbéjtäbä Jesús hänajty ja'a Diósän. ³⁹ Højts, hamdsoo højts nhijxy tijatiä Jesús jim tiuun Judea-naaxooty møød jim Jerusalén. Paady højtsä tøyhajt nmøødä coo tiøyyä. Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzøxp. Jaduñ yho'cy. ⁴⁰⁻⁴¹ Pero cumaaxcä Dios ja'a Jesús yagjuypiojcy. Mänit højtsä Dios ja'a Jesús xyaghijxy coo hänajty tøø jiaanč juypiøcy. Cabä jäya'ayhajxy nägøxiä yhjxy. Jagooyyä højts nhijxy. Paady højtsä Dios xyaghijxy coo højts hänajty jaduñ tøø xyajnähdijy. Mänit højtsä Jesús nmøødcaayy nmøødhuucy. ⁴² Mänit højtsä Jesús wyiinguejxy coo højtsä Diosmädia'agy nøcxy nyajwa'xy wiinduhmyhəgəjt ja'a Jesuscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús tøø piäda'agy coo jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyegøøjät, yho'oguiä, jiujuquiä. ⁴³ Jaduñhä profetadøjc-hajxy jecy quiujahy coogä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy yajnahwa'ačh yajcuwä'ačhi, pønjatiaä Jesús ja'a miädia'agy mäbøjcäp.

⁴⁴ Cahnä ja'a Pedro hänajty miädiaacpädø'oyñä, mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshəpəritäm, pønjatiaä Pedro ja'a miädia'agy hänajty hamädoowhəjtäp. ⁴⁵ Y ja'a judiøshajxy, ja'a Pedro hajxy hänajty tøø piamechüjibä, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä, coo hajxy jaduñ yhjxy coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøshəjpä yhadägøøyy jioottägøøyyä, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøoyy. ⁴⁶ Hix, miädoow ja'a judiøshajxy jaduñ coo ja'a ca'a judiøspəhəjxy hänajty wiinghayuuc miädia'agy. Jaduñhä Dios hajxy hänajty quiapxpaady coo miøjjä coo jiaančhä. ⁴⁷ Mänitä Pedro ja'a judiø ñamaayy:

—Neby højtsä Dioshəpəritü yhadägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduñ hädaa jäya'ayhajxy yaabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä, hädaa ca'a judiøshajxypä. Hahixøøby jaduñ coo hajxy ñäbéjpät.

⁴⁸ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay ca'a judiøspä jiaanč nämaayy coo hajxy ñäbətät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaanč näbety. Mänitä Cornelio

ja'a Pedro ñämaayy coo Pedro jim jiaac hídät mejtsxøø tægøøgxøø maa ja'a Cornelio tiøjcän.

11

¹ Mänitä mädia'agy jim wia'xy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø jiojþøø'oy, ja'a hajxy ca'a judiöspä. Jaduhnä apøstoldøjc-hajxy miädoyhajty møødä mäbøjpädøjc-hajxy. ²⁻³ Pero coo ja'a Pedro jim ñøcxtägajch Jerusalén, mänit ñähojjä:

—Tii miichä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judiöspä. Tii hoy coo tøø mmøødcay coo tøø mmøødhu'ugy.

Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänäjty mänaambä coo ja'a ca'a judiöshajxy tsipcøxp yajcircuncidarhåjpät nebiä judiöshajxy quiuhdujthatiän. ⁴ Mänitä Pedro quiøxy mädiaacy tiiguiøxpä hänäjty coo tøø yhoy Cesarea:

⁵ —Jimhøch hänäjty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiøhatiän Jope, mänitøch nwiinhijxy coo tii hänäjty quiuhdøøñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit hänäjty xiojtsø'øguiä. Jaduhñ hänäjty miänooñna'ay. Coo jaduhñ ñaaxcädaacy maach hänäjtiän, ⁶ mänitøch jii by nguheebøøyy poobwittøjiooty. Mänithøchä animal madiu'u nhijxy møødä hamädaaxtecypiähajxy, møødä hawa'anajatypä, møødä tsahñdy, møødä muuxy. ⁷ Mänithøchä Dios xñämaayy: “Pedro, pädø'og. Yagho'og yøø animal. Mänit mdsú'udsät.” ⁸ Mänitøch nhadsooyy: “Wiindsón, caj, cábøch yøø animalduhmbä mänaa ndsu'uèh. Hix, cab højts nguhdujt jaduhñ myiñ coo højtsä animal hoñä'ä mädyiibä ndsu'udsät.” ⁹ Mänithøchä Dios jadähoo xñämäaguiumbä: “Tijátyhøch nyajnähdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixø'oy coo hajxy mwiingåpxät.” ¹⁰ Tägøøghøoc-høchä Dios jaduhñ xñämaayy, mänithøchä poobwit nhijxy coo chajpéjcumbä tsajpootyp. ¹¹ Mänithøchä häna'c nädägøøg xñämejch maaèh hänäjty nmejtsta'aguiän. Jim hajxy hänäjty tøø choñda'agy Cesarea. ¹² Mänithøchä Dioshøspiritu xñämaayy cooch tähoocapxiä nbadu'ubøgät. Mänitøch njaanèh møødnøcxy. Mänit hädaa mäbøjpädøjc-hajxy nädädujc piadu'ubøjpa. Jope hajxy chooñ. Coo højts jim nmejch Cesarea, mänit højts jim ndøjtägøøyy maa ja'a craa Corneliohåjpä tiøjcän. ¹³ Mänit højtsä Cornelio xyajmøødmäiaacy nébiägä Diosmoonsä tsajpootypä ñäguehxtøø'xiän ja'a Cornelio wyiinduum. Mänitägä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñämaayy: “Jimä craa tu'ug yhity Jope, ja'a xøhåjpä Simón Pedro. Capxyñagux ja'a craa jaduhñ coo yaa myinät. ¹⁴ Coo yaa miédsät, mänit miich xyhawaanaañä nebiä mbojpa mgädieeybä hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät, møødä mhuung møødä mdo'oxy.” ¹⁵ Cooèh ndägøøyy mädiaacpä, mänitä Corneliohajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshøspiritäm, neby højts jayøbajt xyhuuc nägädäacambän. ¹⁶ Mänitøch njahmiejtstaacy nebiä Jesús tähooc miänaañän: “Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyänäbety. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts jaduhñ xyajnäbetaamb ja'a Dios yhEspirituhaam”, nom højtsä Jesús xñämaayy. ¹⁷ Y coo hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios ja'a yhEspiritu hajxy tøø xmiøoyyäm. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiöspä, tøø ja'a Dios ja'a yhEspiritu mioobiä, neby hajxy tøø xmiøoyyambän. Pøñhøch høøèh coochä Dios jaduhñ nnä'ä capxadügät —nomä Pedro miädiaacy.

18 Coo ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy jaduhñ miǎdoyhajty jim̄ Jerusalén, mǎnit hajxy hamoñ haducy miǎhmǒøyy. Mǎnitǎ Dios hajxy pia'yaaxy coo miǒj coo jiaančhǎ. Mǎnit hajxy miǎnaañ:

—Ja'a jāya'ayhajxy ca'a judiospǎ, tǒø ja'a cuhdujt hajxy miǒøyyǎbǎ coo ja'a Dios hajxy jiǒjpǒgǒ'ǒwǎt, mǒød coo ja'a yhaxǒøgcuhdujt hajxy ñajtshixǒ'ǒwǎt, jaduhñ hajxy cǒjxta'axiǒø jiuqyhǎdǎt nebiǎ Dios jiuqyhatiǎn.

19 Tǒøyyǎmǎ Esteban hǎnajty jim̄ yagho'ogyii Jerusalén, mǎnitǎ mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy jim̄ tiǎgǒøyyǎ jaamdúunǎbǎ tsaachtiiunǎbǎ. Coo hajxy jim̄ choññ, nǎje'e hajxy jāguembaady ñǒcxǒøyy, Fenicia, Chipre, Antioquia. Coo ja'a Diosmǎdia'agy hajxy hǎnajty yajwa'xy ja'a Jesucristocǒxpǎ homiaajǎ, jagooyǎ judios ja'a Diosmǎdia'agy hajxy hǎnajty yajñahixǒ'øyyii. Pǒnjaty hǎnajty ca'a judios, cab hajxy hǎnajty yajñahixǒ'øyyii. 20 Ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy hǎnajty jim̄ tsohmǎ Chipre mǒød Cirene, coo hajxy nǎje'e miejch maa ja'a cajpt hǎnajty xiǒhatiǎn Antioquia, hopiǒñǎ Diosmǎdia'agy yajñahixǒøyyǎ ja'a Jesúscǒxpǎ, mǒødǎ judioshajxy, mǒødǎ ca'a judioshajxypǎ. Jaduhñ hajxy yajñahixǒøyyǎ coo ja'a Jesús hajxy nWiindsǒñhǎjtǎm. 21 Ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy, miǒødhǎjtǎbǎ Dios ja'a miǒcmǎjaa hajxy hǎnajty. Mǎnitǎ jāya'ay ja'a jiecyquiuhdujt hajxy nǎmay ñajtshixǒøyy. Mǎnitǎ Dios hajxy jiǒjpǒgǒøyy.

22 Ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy, ja'a hajxy hǎnajty hijpǎ Jerusalén, coo hajxy jaduhñ miǎdoyhajty coo ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy hǎnajty jim̄ miayǒ'øyy Antioquia, mǎnitǎ Bernabé hajxy jim̄ quiejxy. 23 Coo ja'a Bernabé jim̄ miejch Antioquia, mǎnit yhiixy coo ja'a Dios ja'a mayhajt hǎnajty mǒj tǒø tiuñ, coo ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy hǎnajty tǒø jiaančh mayǒ'øyy. Mǎnitǎ Bernabé jiaančh tehñ xiooñdaacpǒjcy. Mǎnitǎ Bernabé ja'a mǎbǒjpǎdǒjc ñǎmaayy coo ja'a Diosmǎdia'agy hajxy tehngahnǎ miǎbǒgǎt hamuumdu'joot ja'a Jesucristocǒxpǎ. 24 Hojiootǎ Bernabé hǎnajty jiaančh tehñ miǒød. Jiaančh tehñ miǒødǎ Dioshespíritu hǎnajty je'eduhñ. Hamuumdu'jootǎ Diosmǎdia'agy hǎnajty miǎbǒcy. Paadiǎ mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy hǎnajty jaduhñ tehngahnǎ miayǒ'øyy, ja'a hajxy hǎnajty mǎbǒjpǎ ja'a Jesúscǒxpǎ.

25 Coo ja'a Bernabé jim̄ choññ Antioquia, mǎnitǎ Saulo hoy piaady. Mǎnit hajxy jim̄ nǎmetsc ñǒcxtǎgajch Antioquia. 26 Tu'jumǒjtǎ Bernabéhajxy jim̄ yhiyty mǒødǎ Saulo maa ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxiǎn. Jim̄ cu'ugǎ Diosmǎdia'agy hajxy nǎmay yajwiingapxǒøyyǎ. Jim̄ Antioquia, jim̄ mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy yajxǒbejtsohñǎ cristianos, je'eguiǒxpǎ coo ja'a Jesucristo hajxy hǎnajty tǒø jiǒjpǒgǒ'øyy.

27 Mǎnitǎ jāya'ayhajxy nǎje'e jiiby quiǎdaacy Antioquia. Jerusalén hajxy hǎnajty tǒø choññda'agy. Tǒø hajxy hǎnajty ñajtscapxǒøyyǎ ja'a Diǒsǎm. 28 Tu'jǎya'ay hǎnajty xiǒhaty Agabo. Tǒø ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy hǎnajty yhamugǒ'øyy. Mǎnitǎ Agabo tiǎnaayyǒ'cy jāya'ayhagujc. Mǎnit miǎnaañ coogǎ yuuxǒø hǎnajty jeicy jiada'añii wiinduhmyhagajpt. Mǎnit jaduhñ jiaančh tǒjiajty cujcy mǎnaa ja'a Claudio hǎnajty jim̄ tiuungmǒødǎn Roma. 29 Mǎnitǎ mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy quiǒjyquiapxytiuuñ jim̄ Antioquia coo ja'a xǎdǒ'øñ hajxy hǎnajty jim̄ quieixa'añ Judea maa ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy jim̄bǎn. Jaduhñ hajxy haniduhmjaty jeicy, mǎduhñtiǎ xǎdǒ'øñ hajxy hǎnajty miǒødǎ. 30 Mǎnitǎ xǎdǒ'øñ hajxy jaduhñ jiaančh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim̄ mǎnǒcx Judea mǒødǎ Saulo. Mǎnitǎ majjǎya'adiǒjc ja'a xǎdǒ'øñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hǎnajty tsǎnaabiǎ jim̄ Judea.

12

¹ Mänitā mäbøjpädøjc-hajxy näje'e tiägøøyyä jaamdúunäbä tsaachtíuunäbä. Ja'a Herodes jaduhñ jatcøøyy, ja'a hñanjty tuumbä gobiernä jim Judea. ² Mänitā Herodes ja'a Santiago yajyagho'cä espadahaam, ja'a Juan yhajch. ³ Coø ja'a Herodes jaduhñ yhiyxycøø coø ja'a judíoshajxy hñanjty xioonda'agy je'eguiøxpä coø ja'a Santiago hñanjty tøø yagho'ogyii, mänitā Herodes ja'a Pedro yajmajtsä. Ja'a xøø hñanjty jätäp mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy hñanjty quiayyän, ja'a ca'a tsoomiøødpä. ⁴ Coø ja'a Pedro jaduhñ yajmajch, mänit chuumä. Xøømdsuhñ ja'a Pedro hñanjty cwieendähadyii ja'a soldadäm. Tädujc-horajatiä soldadohajxy hñanjty nämädaaxcjaty yhadäna'ay. Niguiuwjtsäp hajxy hñanjty. Tøø ja'a Herodes hñanjty wyiinmay coø ja'a Pedro hñanjty xøønaxy yajtøyhajtyega'añii cu'ughagujc. ⁵ Hoyyā Pedro hñanjty jia tsumiä, tehngahnä mäbøjpädøjc ja'a Dios hajxy hñanjty pia'ya'axy ja'a Pedrocøxpä, coø yhøxmadsøøjät.

⁶ Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hñanjty yajnøcxa'añ cu'ughagujc, jimä Pedro hñanjty mia'ay pujxtøgooty. Coods hñanjty jaduhñ. Soldadohajxy hñanjty mia'ay. Cøøxoch hñanjty jaduhñ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hñanjty yhadäna'ay pujxtøghaawjooty. ⁷ Mänitā Diosmoonsä tu'ug näguehxtøø'xy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitā jøøñ jiihy yagjajøøyy pujxtøgooty. Mänitā Diosmoonsä ja'a Pedro jiahmyu'xy. Mänitā Pedro ñamaayyā:

—Tsógäm, pädø'øg.

Mänitā Pedro ja'a cadena quiø'øghaduutä. ⁸ Mänitā Diosmoonsä miänáangumbä, ja'a hñanjty jim tsohmä tsajpooty:

—Niwiøhñda'adsøø. Pägø'øw yø'ø mgø'øg.

Cøø ja'a Pedro jaduhñ quiudiuuñ, mänit ñämäayyägumba:

—Pägø'øw yø'ø mjocxwit. Høøch pajáamäc.

⁹ Mänitā Pedro ja'a Diosmoonsä jiaanç padu'ubøjcy. Cabä Pedro hñanjty ñajuø'øy pø tøyyä ja'a Diosmoonsä jiaanç hijxy, tøgä ñä'a wiinhijx jaduhñ. ¹⁰ Mänitā Pedrohajxy jim ñajxy maa ja'a soldado jayøjpä hñanjty yhadäna'ayän. Mänit hajxy ñajxy maa ja'a miämetspän. Coø hajxy jim miejch maa tehñ piujxtøghaawän, mänit yhawaach hamdsoo. Coø hajxy piädsøømy, mänit hajxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitā Diosmoonsä yhadägoyyøøñä. Nidiuhñä Pedro jaduhñ miähmøøyy.

¹¹ Mänitā Pedro wyiinmahñmejtsnä. Mänit miänaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduhñ coothä Dios ja'a mioonsä tøø xyajnäguexy. Tøøch jaduhñ xyajñahwa'açh ja'a Herodescøxpä møødä judíoshajxy.

¹² Mänitā Pedro jim ñøcxy maa ja'a María tiøjcän, ja'a Juan ja'a tiaj. Jaduhñä Juan hajxy hñanjty tyijpä Marcos. Tøø jäya'ayhajxy hñanjty may yhamugø'øy tøgooty Diospa'yaaxpä. ¹³ Coø ja'a Pedro jim miejch, mänitā tøgħaaw quiojxnøjcy. Mänitā quixy tu'ug jim miejch maa ja'a tøgħaawän, ja'a hñanjty xøhjäp Rode. Miädowaambiä Rode hñanjty jaduhñ pønä tøjc cojxnøjp.

¹⁴ Coø ja'a Rode ja'a Pedro yo'mädooyy, mänitā Rode päyø'øguiä wyiimbijty xoonäacäp. Cabä Rode ja'a tøjc ñä'a yaghawaach. Mänit hoy ñägäpxy coogä Pedro hñanjty jim tiäna'ay tøguuy. ¹⁵ Mänitā Rode ñamaayyā:

—Tøø miiçhäda'a mguhhiñ.

Pero tehngahnä Rode hñanjty miäna'añ cooc hñanjty jie'ejä ja'a Pedro. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a yhaañämadah yø'ø.

¹⁶ Jimä Pedro ja'a tōghaaw hānajty tehḡgahnä jia wi'i quiojxnocy. Coö hajxy hoy yaghawa'ačh, mänit hajxy yhihxy coö hānajty jiaančh je'ejä. ¹⁷ Mänitä Pedro seña tiuufi quio'øhaam coö hajxy yhamönät. Mänit jaduhḡ miädiaacy neby hānajty tōø yajpādsomyii pujxtøgooty ja'a Diósäm. Mänit jiaac mānaafi:

—Nøcxä Santiago hajxy hawaanä mōødä mǎbøjpädøjc coočh tōø nnähwa'ačh.

Coö ja'a Pedro jaduhḡ miädiaapädøøyy, mänit wiingtuum ñøcxnä.

¹⁸ Coö jiohöøñä, mänitä soldadohajxy jiaančh tehḡ jagjuøøyy coö ja'a Pedro hānajty quia'a jiiibiän pujxtøgooty. ¹⁹ Mänitä Herodes yhanehmy coö ja'a Pedro yhöxta'awøøjäť. Coö ja'a Pedro maa quia'a yajpaaty, mänitä soldadohajxy yajnähdsøømä, ja'a hajxy hānajty tōø yhadänä'ayäbä maa ja'a pujxtøjcän. Mänitä Herodes yhanehmy coö ja'a soldadohajxy yagho'ogøøjäť. Mänitä Herodes jim chohñ Judea. Mänit jim ñøcxy tsānaabiä Cesarea.

²⁰ Mänitä Herodes ja'a cu'ug jiaančh tehḡ miäjootma'ty, ja'a hajxy hānajty tsānaabiä jim Tiro mōød jim Sidón. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä quiojyquiapxytiuuñ coö hajxy nägøxiä jim ñøcxät ja'a Herodes wyiinduum. Jimä Herodes ja'a mioonsä hānajty tu'ug xiøhaty Blasto. Møjtungä Blasto hānajty jim miøød maa ja'a Herodes wyiinduumän. Mänitä cu'ugä Blasto hajxy miäjuuyy coö ja'a Blasto ja'a cu'ug piuhbädät, weenä tsip jaduhḡ ñaxy miay. Hix, jimä cu'ughajxy hānajty tiuunḡdaacthaty maa ja'a Herodes ñaaxootiän. ²¹ Coö hajxy hānajty tōø yajcuḡducy mānaa hajxy hānajty jim yhamugø'owa'añän maa ja'a Herodes wyiinduumän, mänitä Herodes ja'a reewiyit piägøøyy. Mänit jim yhöxtaacy maa ja'a yhäñaabiejtän, maa ja'a cu'ughajxy hānajty tōø yhamugø'øyän. Mänitä Herodes ja'a cu'ug tiägøøyy mōødmädiaacpä. ²² Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä:

—Yø'ø craa xim capxpä, jue'e yø'ø, Diosäda'a yø'ø; ca'ada'a yø'ø jia'ya'ayä neby højtshäťäm.

²³ Tuunä hajxy jaduhḡ ñä'ä mānaafi, mänitä ja'a Diosmoonsä ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduhḡ yajpa'ambejť je'eguiøxpä coö ja'a Dios hānajty tōø quia'a wiingudsähgø'øy. Mänitä Herodes tiøngcuḡdsu'tsä. Mänit yho'nä.

²⁴ Pero ja'a Diosmädia'agy, tehḡgahnä hānajty jaduhḡ wia'xy wiinduhmyñaax wiinduhmyguiajpt.

²⁵ Hoorä, coö ja'a Bernabé mōødä Saulo ja'a majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hānajty tōø mio'oy jim Jerusalén, mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxtägajch jim Antioquía. Quipxiä Juan Marcos pianøcxy.

13

¹ Jim Antioquía, jimä jäya'ayhajxy hānajty may tōø yhamugø'øy Jesúswiingudsähgøøbiä. Näje'e hajxy hānajty tiuñ Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Näje'e hajxy hānajty tiuumbä yajnähixøøbiä. Ja'a hajxy hānajty jaduhḡ tuumbä, jue'e hajxy hānajty xiøhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tshømbä, Saulo, mōød Manaén. Quipxiä Manaén ja'a Herodes hānajty tōø miøødmuutsc-haty, ja'a hānajty jim tōø guioiernähátiäbä Galilea. ² Jiibiä Dios hajxy hānajty wyiingudsähgø'øy jaguiay jayhu'ugy maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy ñāmaayy ja'a Dioshespíritäm:

—Tøøčhä Bernabé mōødä Saulo nyajnähdiyy coočhä nduung hajxy xtiuuñät. Mwiinguéxap hajxy jaduhḡ.

³ Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpäðøyy, mänitå Bernabéhajxy quiø'ønåhgajpä møødå Saulo. Mänitå Bernabéhajxy tiu'ubøjnå møødå Saulo.

⁴ Mänitå Bernabéhajxy wyiinguejxå ja'a Dioshespíritåm coo hajxy wiådítåt Diosmädia'agy-yajwa'xpå. Mänit hajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Seleucia. Mänit hajxy hoy biarcotågø'øy. Mänit hajxy ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Chipre, ja'a mejyhagujpä.

⁵ Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy jim biarcotågø'øy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Salamina. Mänit hajxy tiågøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiå maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiån. Jimå Juan Marcos hånajty piawådijpä nåå jamiøøð.

⁶ Coo ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hajxy hånajty tøø quiøxy hawådity jim Chipre, mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Pafos. Jimå jäya'ay hånajty tu'ug wiådijpä, ja'a hånajty xøhåjpå Barjesús. Judío hånajty je'e. Wiinmahñmøøð hånajty je'e. Jaduhñ hånajty yhøhnda'agy cooc tyijy hånajty je'e Dyiosquexiå. ⁷ Hoyyå Barjesús ja'a Sergio Paulo hånajty miøødnimiågu'ughadyi, ja'a hånajty tuumbå gobernador. Coo ja'a Sergio Saulo jaduhñ miådoyhajty coo ja'a Bernabé ja'a Diosmädia'agy hajxy hånajty miåwådity, mänitå Bernabéhajxy miøjyaaxå møødå Saulo. Miådowåambiågå Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hånajty. ⁸ Haa ja'a Barjesús, Elimas hånajty xiøhaty hagriegohaam. Hoorå, coo ja'a Elimas jaduhñ miådoyhajty coogå Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hånajty miådowa'añ, cabå Elimas jaduhñ yhojiåwøøyy. Mänitå Elimas ja'a Sergio Paulo jia jøjcaxøøyy coo quia'a mabøgåt. ⁹ Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hånajty je'e xiøhåjpå møødå Pablo. Hoorå, miøødå Pablo ja'a Dioshespíritu hånajty. Mänitå Pablo ja'a Elimas wyiinhee'ppejty. ¹⁰ Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaanč tehñ yhøhndaacp miičh. Jaanč tehñ yhaxøøg miičhå mwiinmahñdy. Caj miičh myajmåsdocy coo jäya'ayhajxy hoy quiuhdujthådåt. Tii miičh jaduhñ coo mw'i miåna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a tøyyå. ¹¹ Xyajcumådowaamb miičhå Dios. Xyajwiinwoodsaañb miičh jaduhñ. Jecy miičh wiinds mmåhmø'owa'añ. Caj miičhå jajpä mdsoj hixa'añ, —nømå Elimas ñåmaayyå.

Mänitå Elimas jiaanč wiinxoo'ch. Hobiånejpiå hånajty tioonda'ay maa ñøcxø'øwåt. Yhøxtaaby hånajty jaduhñ pøn jaduhñ wiinwidsåp. ¹² Coo ja'a Sergio Paulo jaduhñ yhiijxy nebiå Elimas hånajty tøø jiaty tøø yhabetiån, mänit yagjuøøyy. Mänitå Diosmädia'agy jiaanč mabøjcy coo tiøyyå.

¹³ Mänitå Pablohajxy jim biarcotågøøguiumbå, møødå Bernabé, møødå Juan Marcos. Mänit hajxy miejyñåjxcumbå. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Perga, jim maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Panfilia. Jimå Juan Marcos wyiimbijnå niduihm. Mänit yhädaacnå Jerusalén. ¹⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim choññ Perga, møødå Bernabé, mänit hajxy jiaac nøcxy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Antioquia, jim maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Pisia. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitå Pablohajxy chajtøjtågøøyy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiån. Mänit hajxy jiiby yhänaaguiådaacy. ¹⁵ Ja'a häna'c-hajxy hånajty jiiby tuumbå tsajtøgooty, mänitå Diosmädia'agy hajxy quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyån, møøð maa ja'a profetahajxy jecy quiujahyyån. Mänitå Pablohajxy ñåmaayyå:

—Mågu'ughajpådøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenå cu'ughajxy miådoy.

16 Mänitä Pablo tiänaayyø'cy. Mänitä quiø'ø chajtsihy, weenä cu'ughajxy jaduhñ yhamädoowhity. Mänit miänaañ:

—Huuc hamädoowhit hajxy nägøxiä, mijts israelitashajxy, møød mijts ca'a israelitabä. Mhaagä wiingudsähgøøbiä Dios hajxy. 17 Højts israelitabä, Dios højts nDioshajxy. Jegyhajty højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jim yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egipito. Mänit hajxy jaduhñ yajñähdijj ja'a Diósäm coo hajxy hänäjty quuu'ughada'añii ja'a Diósäm. Mänit hajxy jim Egipito yhøxwoobädsøømä ja'a Diósäm. Jaduhñä Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy. 18 Coo hajxy jim wioomejtsä pactuum maa hänäjty pøn quia'a tsäna'ayän, jim hajxy miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Míee'xtujpiä Dios hänäjty jaduhñ, hoyyä miädia'agy hänäjty quia'a jagä yajtúunäxä. 19 Mänitä israelitashajxy jim ñøcxy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jim tsänaabiä, ja'a näjuxtujc-hagajtpä, cøjx hajxy yajcuhdägoyyii ja'a Diósäm. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy ñaaxpaatnä. 20 Mädaaxmägo'xjomøjt ja cupc hänäjty tøø yhity coo hajxy hänäjty tøø choon Egipito.

'Mänitä Dios miänaañ coo cuduung hajxy miøødhädät. Jaduhñ hajxy jecy miøødhajty. Ja'a Samuel, je'eds jaac tehñ tiuun cuduung. 21 Mänitä cu'ughajxy miänaañ coo gobiernä hajxy mio'owøøjät, coo hajxy jaduhñ yhane'emøøjät. Mänitä Dios ja'a Saúl yajñähdijy coo je'e tiunät gobiernä, ja'a Cis yhuung. Benjamín ja'a Cis hänäjty jegyhajty tøø yphahaty tøø tieedyhaty. Juxychägui'xjomøjtä Saúl jaduhñ tiuun gobiernä. 22 Mänitä Dios miänaañnä coo Saúl jaduhñ quia'a tiuunät gobiernä. Jaduhñ miänaañnä coo David jaduhñ ween tiuunnä gobiernä: "Njaanç tehñ quiümäabiøçhä David jaduhñ, ja'a Isaí yhuung. Cøxaamb jaduhñ quiudiuna'añ waambátyhøch nnäma'awa'añ", nømä Dios ja'a David jecy ñänøømy. 23 Mänitä Jesús cujey jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David jecy yphahajt tieedyhajt. Paadiä Dios ja'a Jesús quiejxy coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween min yajñähwa'açhii. Jéquiänä Dios hajxy jaduhñ yajwiinwaanøøyyä coogä yajñähwaatspä hänäjty quiëxa'añ. 24 Cahnä Jesús hänäjty tiägø'øyñä wädijpä, jimä Juan ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajtshixø'øwät, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øwät, møød coo hajxy ñäbétät. 25 Coo ja'a Juan hänäjty tiuumbädo'øwaanä, mänit miänaañ: "Jadühñhøch mijtsäda'a xñänømy coo tyijy høøch nGristo. Ca'açh nje'ejä. Jímhøçhä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ. Maas møcmäjaamøød je'e miedsa'añ queeçh høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän ja'a jaac medsaambä."

26 Mägu'ughajpädøjc, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajtäm; møød mijts ca'a judiøspä, mwiingudsähgøøbiä Dios hajxypä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy tøø xyajñähdijjäm coo hajxy nägøxiä xyajñähwa'adsaanäm. 27 Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabä cu'ughajxy hänäjty ñajuø'øy coo hänäjty je'e Dyiosquexiä. Ni ja'a teedywiindsønñhajxy hänäjty quia'a najuøøbiä. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy yajtøjiajty nej myiñän cujaay coo ja'a Diosquexy hänäjty yagho'oga'añii. Ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty jegyhajty mäwädijpä. Hoyyä cu'ugä Diosmädia'agy hänäjty jia mädoy wiingusáadohaam nebiä profetadøjc ja'a Diosquexy hajxy hänäjty jia mädia'aguian, cabä cu'ughajxy hänäjty ñajuø'øy coo ja'a Jesús hänäjty Dyiosquexiä. 28 Jaduhñä cu'ughajxy hänäjty tehngajnä ñä'ägä mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hänäjty hanaxiä tøø quiädieey. Pero cab hänäjty jaduhñ ñä'a tøyäbä. Hoy hänäjty quia'a jagä

tøyyä, tehngajnä cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduhñ ñämaayy coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogóójàt. ²⁹ Coo ja'a Jesús jaduhñ jiaanç ho'cy, cøjx jaduhñ tiøjaty nebiaty jim miädia'agyijän maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Mänit yajmänajcä cruzcøxp. Mänit hoy yajnaaxtägø'oyii. ³⁰ Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujyipiøjtägajch. ³¹ Mayhooçä Jesús jaduhñ jiaac hijxä ja'a jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hänäjty quipxy tøø piadsohndá'aguiäbä jim Galilea. Quipxiä Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorä, jäda'ahatiä Jesús hajxy miädiaacpä maa ja'a judíoshajxiän coogä Jesús Quiäristo.

³² Paady højts mijts jaduhñ nyajwiingapxø'oy ja'a Jesús cøxpä. Jequiän højts nhap ndeedyhajxy yhawáañäxä ja'a Diosäm coogä Dios ja'a yajnáhwaatspä hänäjty quixea'añ. ³³ Coo ja'a Jesús hajxy tøø xñäho'túutäm, møød coo jiu-jyipiøjtägajch, jaduhñä Jesús hajxy tøø xjiaanç yajnáhwaatsäm. Jaduhñä Dios ja'a miädia'agy yajtøjiajty neby højts nhap ndeedyhajxy jecy yhawáañäxäm coogä Dios ja'a yajnáhwaatspä hänäjty quixea'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a salmo miämetspän: “Høøçh miich nHuunghajpy. Jäda'açh miich tøø nyagjujyipiøjtägach.” ³⁴ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yHuung hänäjty yagjujyipiøjtägatsa'añ, jaduhñäc je'e quia'a pú'udsät. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Míjtshøch ngunuu'xaamby nébiøçhä David tøø nyajnäma'ayän. Nyajtøjiadäambiøch jaduhñ.” ³⁵ Jaduhñ jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: “Caj miich mmäna'ana'añ coo ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coo hänäjty tøø yho'ogy. Myagjujyipiøjtägatsaamby miich jaduhñ”, nõmä Dios ñämaayyä. ³⁶ Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmädøøyy nebiä Dios hänäjty tøø yajnáhdijjiän, mänitä David yho'nä tiägoonä. Mänit hoy ñaaxtägø'oy. Mänit piuutsnä. Tøyhajt jaduhñ. ³⁷ Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagjujyipiøjtägajtsä. ³⁸⁻³⁹ Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy, jaduhñ højts mijts nyajwiingapxø'oy coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñäho'túutäm, møød coo jadähooc jiu-jyipiøjtägajch. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, nähwa'adsaamby hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'øwa'añ. Hoyyä jecy quiuhdujt hajxy hijty nja wi'i quiudiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunáañäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsáañäm. ⁴⁰ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm miäböçät neby højts mijts cham nyajwiingapxø'oyän. Pø caj, wehndä hajxy mjat mhabétät nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujähyyän:

⁴¹ Huuc mäadow hajxy, pønjaty jaduhñ mäwiingapxpejp, myagjuø'øwäp hajxy jaduhñ;

mniguiu'uds mniguiuhhämeedø'øwøøjäp hajxy.

Hix, hoy-yagjuøøñøch jaduhñ njaanç tehñ yajcähxø'øga'añ maa mijts mwi-induumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduhñ miäböga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaamby, nõmä Dios jecy miänaañ.

⁴²⁻⁴³ Mänitä Pablo miädiaacpädøønä. Coo ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøømy møødä Bernabé, mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy jadähooc ween min miädia'agy ja'a sábado hänäjty jaac miimbä, neby hajxy hänäjty tøø yhuuc mädiaacpä. Mänitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjcä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíospähajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty mäbøjpä. Mänitä Pablohajxy miänaañ coo ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhadät.

⁴⁴ Coo ja'a sábado hänäjty jadähooc yhabäatcumbä, mänitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy

hänajty miädoyhaty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty jadähooc miädia'agäängumbä. ⁴⁵ Coo ja'a judíos wyiindsønhajxy jaduhñ yhiijxy coo ja'a cu'ughajxy hänajty jaančh tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhiijpä, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty yhöñnda'agy. Wiingapxpéjtäbä Pablohajxy hänajty jaduhñ. ⁴⁶⁻⁴⁷ Pero cabä Pablohajxy ñä'ägä möjpädaacy. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jaduhñ höjtsä Dios tøø xwyiinguexy coo höjts mijts judiöspä jayøjp nyajwiingapxø'owät ja'a mädia'agy ja'a Jesúscøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnä'ägä mädowna'añ. Coo hajxy jaduhñ mga'a mäböga'añ, paady jaduhñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios homiänaajä jiugyhatiän. Cab höjts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim höjtsä jäya'ay nøcxy nnä'ägä yajwiingapxø'owaannä, ja'a hajxy ca'a judiöspä. Jaduhñ jim myiñ cüjaay maa ja'a Diosmädia'aguian.

⁴⁸ Coo hajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy ca'a judiöspä, mänit hajxy xioondaacpøjcy. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúscøxpä jiaančh tehñ yhooyä. Mänit hajxy nägøxiä miäböjcy, pønjatia Dios hänajty tøø yajnähdiij coo hajxy jiugyhada'añ homiänaajä neby'e je'je jiugyhatiän. ⁴⁹ Mänitä Diosmädia'agy ja'a Jesúscøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhmyhagajpt. ⁵⁰ Mänitä mäyøøjäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mäböjcäxät. Ja'a judiöswiindsønhajxy jaduhñ mänaañ. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy yhöxpäbo'owøøjät. ⁵¹⁻⁵² Mänitä Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxijty wyiinwojpy, weenä naaxoc jaduhñ quioxy ca'ay. Hijxtahnd hajxy jaduhñ yajcähxø'c coo ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty nämay quia'a mäböga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hänajty mäböjpä, jaančh tehñ xioondaacp hajxy hänajty. Höxtä piaatypä Dioshespíritu hajxy hänajty. Mänitä Pablohajxy jim choñnä møødä Bernabé. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Iconio.

14

¹ Mänitä Pablohajxy jim miehch Iconio. Coo sábadø yhabaaty, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judíos ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy may miäböjcy, møødä judiöshajxy, møød hajxy ca'a judiöspä. ² Pero cabä judiöshajxy nägøxiä miäböjcy. Mänitä jäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä, ja'a hajxy hänajty ca'a judiöspä, ja'a hajxy hänajty mäböjpä. Jaduhñ hajxy jiojcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mäböjcäxät. Ja'a judiöshajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänajty ca'a mäböjpä. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy wyiingapxpedøøjät. ³ Jeiquiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'ä mädia'agy. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcäm. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Hijxtahnd hajxy hänajty yajcähxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miäjaa hajxy hänajty tøø mio'oyii. Hix, ja'a Jesús ja'a miäjaahaamä pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hänajty ñajuø'oy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaančh tsójcäm. ⁴ Pero cabä cu'ughajxy hänajty tiu'ugmädia'aguia. Näje'e ja'a

judíos miädia'agy hajxy hänäjty miäbøjcä. Näje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hänäjty miäbøjcä. Dioswiinguexiä Pablohajxy hänäjty tiumby mөөdä Bernabé. ⁵ Mänitä møjtuungmөөdpähajxy quiojyquiapxytiuun coo ja'a Pablohajxy quiuhga'adsøøjat. Jaduhnä judiöshajxy piamánaambä mөөd hajxy ca'a judiöspä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jaduhn miädooyy, mänit hajxy jim piäyø'cy. Mänit hajxy ñöcx'y maa ja'a naax hänäjty xiöhatiän Licaonia, mөөd maa ja'a cajpt hänäjty xiöhatiän Lистра mөөd Derbe. ⁷ Mänitä Diosmädia'agy hajxy jim tiägøøyy yajwiingapxøøbiä Licaonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt.

⁸ Jimä pa'amjäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay Lистра. Tecymiuquiä mähdiojc hänäjty tøø myiñ tøø quia'ay. Cahnä hänäjty mänaa yo'oyø'ogy. ⁹ Jiaančh tehñ yhamädoowhijpiä mähdiojc hänäjty waambatiä Pablohajxy hänäjty miädia'agy. Coo ja'a Pablo ja'a mähdiojc jaduhn yhiixy coo ja'a mähdiojcä jioot hänäjty tøø piäda'agy coo miöcpøgät, mөөd coo hänäjty miäbøcy coo ja'a Pablo ja'a Jesús miäjaa hänäjty miödhajtä, ¹⁰ mänitä Pablo ja'a mähdiojc ñämaayy:

—Pädø'og, tänaayyø'og.

Möcä Pablo jaduhn miänaañ. Mänitä craa jiaančh tänaayyø'cy. Mänit hoy tiägøøñä yohbiä. ¹¹⁻¹² Coo ja'a cu'ugä craa hajxy jaduhn yhiixy coo hänäjty tøø miöcpøcy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy:

—Tøø ja'a Zeus hajxy xñägädäacäm mөөdä Hermes, ja'a hajxy nwiingudsähgøøyyämbä. Tøø hajxy jaduhn ñibiäda'agyii neby jäya'ayän —nömä Pablohajxy ñänøömä.

Jaduhnä Bernabé hänäjty yhajodhadyii nebiä Zeusän. Haa ja'a Pablo, jaduhn hänäjty je'e yhajodhajtäbä nebiä Hérmesän, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänäjty jiaančh tehñ miädia'agy. ¹³⁻¹⁴ Pero cabä Pablohajxy hänäjty wyinjuø'oy waambaty hajxy hänäjty ñänømyii. Hoorä, jimä tsajtøjc hänäjty tu'ug cajtpa'a maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänäjty wyiingudsähgø'oyän. Ja'a jäya'ay hänäjty jim tuumbä teedy, mänitä waj may yajmejch maa ja'a Pablohajxy hänäjty cajtpa'a tøø miähmø'oyän. Mayyä øjy jaduhn yajmejtspä. Mänitä Pablohajxy tiägøøyyä wiingudsähgøøyyäbä. Ja'a cu'ughajxy mөөdä teedy, je'e hajxy hänäjty mäwiingudsähgøøby. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy mänaambä coogä waj hajxy hänäjty yoxa'añ ja'a Pablocøxpähajxy. Hagriego-haam hajxy jaduhn miänaañ. Coo ja'a Pablohajxy jaduhn wyiinjuøøñä nebiä cu'ughajxy hänäjty jiatcø'owa'añ, mänitä Pablohajxy tiägøøyy tajpä maabiä. Mänitä wyit hajxy quioø'ch. Mänit hajxy jim tiägøøyy cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

¹⁵ —Mägu'ughajpädøjc, ca'a højts xwyiingudsähgø'oy. Jäya'ay højts nej mijsän. Paady højts yaa tøø nmech maa mijs mgajptän, coo højts mijsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, jaduhnä Dios juppiä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jéquiänä Dios ja'a tsajt yhädiuñ, mөөdä naaxwiin, mөөdä mejy, mөөd tijaty jaac jii, cøxiä. Jaduhnä Dios miäna'añ coo hajxy je'e mwiingudsähgøøñät, coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy mnajtshixøøñät, ja'a ca'a tsoobaatpä. ¹⁶ Hijty, jaduhnä Dios hijty miäna'añ coo ja'a jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ. ¹⁷ Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'ogy coo hojioot jiaančh tehñ miöødä maa mijscøxpän, mөөd coo yajtu'uy coo yajta'xy, mөөd coo ja'a camä tu'u yaghoyø'oy, jaduhn hajxy ngaayy nhüücäm jootcujc —nömä Pablohajxy miänaañ.

¹⁸ Hobiänejpiä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduhn yajmäbøjcy coo ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coo ja'a Pablohajxy jaduhn quia'a wiingudsähgø'owөөd mөөdä Bernabé.

19 Mänitä judiöshajxy näje'e miejch. Antioquía hajxy hänäjty chooñ mөөд Iconio. Mänitä cu'ug hajxy yajmäbөjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänäjty yhönda'agy mөөдä Bernabé. Mänitä cu'ugä Pablo hajxy jaduhñ jia ca'ch. Jaduhñ hajxy hänäjty yhajodhаты coo ja'a Pablo hänäjty tөө yho'ogy, pero cab hänäjty tөө ñä'a ho'pä. Mänitä Pablo hajxy hoy yhöxwich cajtpa'a. 20 Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty jaduhñ tөө miäböquiäbä, mänitä Pablo hajxy hoy juhmugö'öy. Mänitä Pablo jadähooc wyiinmahñmejch. Mänitä Pablohajxy jaduhñ jiiby tiägööguiumbä cajptooty mөөдä mäböjpädöjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ mөөдä Bernabé. Mänit hajxy ñöcxу maa ja'a cajpt hänäjty jaduhñ xiöhatiän Derbe.

21 Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Derbe, mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägööy hawaan hayaaxööbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy may miäböjcy. Mänitä Pablohajxy jim wyiimböjcumbä. Mänit hajxy jim ñöcxtägajch Listra, mөөд jim Iconio, mөөд jim Antioquía, majaty hajxy hänäjty tөө yhuuc hoobiän. 22 Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө miäböquiäbä, mänit hajxy wyiingapxөөyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianöcxät tehngahnä, hoy hajxy jaduhñ cu jia mänax cu jia yajnaх ja'a tsaächpä ja'a peenä. Mänit hajxy jaduhñ jim ñöcxät Dioswiinduum. 23 Majatiä Pablohajxy hänäjty wiädity, wyiinguejxyp hajxy hänäjty pөñ jaduhñ jim túnäp wiindsön maa ja'a tsajtöjcän. Mänitä Pablo ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduhñ quiuweendähadööjät ja'a Diösäm, ja'a hajxy hänäjty tөө miäböquiäbä. Jaguiay jayhu'uguiä Dios hajxy hänäjty miänuu'xta'agy.

24 Mänitä Pablohajxy jim ñaxөөy mөөдä Bernabé maa ja'a naax hänäjty xiöhatiän Pisia. Mөөд hajxy jim yhoobiä maa ja'a naax hänäjty xiöhajpäñ Panfilia. 25 Mänitä Pablohajxy jim jadähooc miéjtscombä Perge. Jimä Diosmädia'agy hajxy jadähooc yajwä'xcumbä. Mänit hajxy ñöcxу jadähooc Atalia. 26 Jim hajxy jadähooc hoy biarcotägö'öy. Mänit hajxy jim ñöcxcombä Antioquía maa hajxy hänäjty jaduhñ tөө yhuuc tsohndaacpäñ, maa hajxy hänäjty jaduhñ tөө wyiinguexyijän coo ja'a Dios ja'a tiuung hajxy tiünät. Coo hajxy jaduhñ jim miejtstägajch Antioquía, yaghabejt hajxy jaduhñ nebiä Dios hänäjty tөө yhane'emiän coo hajxy jaduhñ tiünät. 27 Coo hajxy jim miejch Antioquía, mänitä Pablo ja'a mäböjpädöjc hajxy wioomujcy. Mänit hajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänäjty tөө piuhbedyijän, mөөд coo ja'a Dios cuhdujt jaduhñ tөө yecy coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miäböjpät, ja'a hajxy hänäjty jaduhñ ca'a judiöspä. 28 Jejquiä Pablohajxy jim yhiyty Antioquía. Xyiicy xioondaacy hajxy jaduhñ mөөдä mäböjpädöjc-hajxy.

15

1 Mänitä jäya'ayhajxy jaduhñ jim näje'e miejch Antioquía. Judea hajxy hänäjty tөө chohnda'agy. Mänitä mäböjpädöjc-hajxy yajnähihööyyä coo hajxy jaduhñ quiudiünät nebiä Moisés hänäjty jegyhajty tөө yhane'emiän, coo hajxy yajcircuncidarhädät. Cooc hajxy jaduhñ quia'a cudiünät, cábäc hajxy jaduhñ ñähwä'adsät. Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jim tsohmä Judea, je'edsä mäböjpädöjc hajxy jaduhñ yajnähihööyy. 2-3 Pero cabä Pablohajxy jaduhñ quiumaay coo ja'a mäböjpädöjc-hajxy jaduhñ yajnähihö'öwööjät. Mänitä Pablo ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ yajcapxiööy coo ja'a mäböjpädöjc-hajxy jaduhñ quia'a mäböät neby hajxy hänäjty tөө yajnähihö'öyijän coo hajxy tspcөxp yajcircuncidarhädät. Mänitä Pablohajxy jim quiejxä Jerusalén

møødä Bernabé, møødä wiinghäna'c-hajxy. Ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ mäguejx coo ja'a tsip ja'a pleetä jaduhñ ween nøcxy yajcøxy yajmay. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tuumbä Jerusalén maa ja'a tsajtøjcän, je'edsä tsip ja'a pleetä hajxy hänajty miøødyajcøxaamby miøødyajmayaamby, jaduhñ hajxy quia'a tsipyajpädøñät. Coo ja'a Pablohajxy jim tiu'ubøjcy Antioquia, mänit hajxy jim ñaxøøyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Fenicia, møødä jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Samaria. Jimä Pablo ja'a mabøjpädøjc hajxy miøødmädiaacy, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Fenicia møødä jim Samaria. Jaduhñä Pablohajxy miädiaacy coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø piadu'ubøcy, ja'a hajxy hänajty ca'a judiøspä, møødä coogä yhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty tøø ñajtshixøøñä. Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiaançh tehñ xioondaacy.

⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim miehç Jerusalén møødä Bernabé, mänitä mabøjpädøjc-hajxy jim yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän, møødä Dioswiinguejxypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsønähajxy. Mänitä Pablohajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tøø piuhbedyijän. ⁵ Jimä fariseoshajxy näje'ebä. Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy tiänaayø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tsipecøxpä mabøjpädøjc-hajxy yajcircuncidarhåjpat, hoy hajxy jaduhñ quia'a jagä judiøspä; weenä mädia'agy hajxy jaduhñ quiuidiuñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän —nømä fariseoshajxy miänaañ.

⁶ Mänitä Dioswiinguejxypähajxy yhamugøøyy møødä tsajtøjc-wiindsønähajxy. Mänit hajxy tiägøøyy mädiaacpä waambatiä fariseoshajxy tøø miäna'añ. ⁷ Mänitä Pedro tiänaayø'cy mädiaaccujc. Mänit yajcapxøøyy:

—Puhya'adiøjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ cooçhä Dios jecy xwyiinguejxy cooçhä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät, ja'a hajxy ca'a judiøspä, coo hajxy miäbøgät, jaduhñ hajxy ñähwa'ads quiuhwä'adsät. ⁸ Haa ja'a Dios, xyhixyhåjtämä njootä njuøhñdyhajxy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjcy, ja'a ca'a judiøspä, mänitä Dioshøspiritu hajxy miøøyyäbä, nebiä Dios ja'a yHøspiritu hajxy tøø xmiøøyyäm højtshåjtäm. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhåjtäm coo ja'a nähwaatstaact hajxy jaduhñ piaatpä, neby højts tøø nbåatäm. ⁹ Tu'cuhdujtä Dios hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwåatsäm møødä cajpä judiøspähajxy. Coo hajxy jaduhñ tøø miäbøjpä, paadiä piojpä quiädieehajxy tøø ñähwaatpä. ¹⁰ Pero jaduhñ mijts mja mäna'añ coo ja'a cajpä judiøspä ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ quiuidiuumbät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Ni højts pedyiñ nga'a cudiüunäm, højts judiøshåjtäm. Ni højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jegyhajty hoy quia'a cudiüunämbä. Coo mijts jaduhñ mja mäna'añ coo ja'a cajpä judiøshajxy jaduhñ quiuidiuumbät, jaduhñ hajxy myajcåhxø'øgy nebiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mga'a mabøjcåbän. ¹¹ Pero jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Jesús hajxy tøø xñä'a yajñähwåatsäm tu'cuhdujt, møødä højts judiøspähåjtäm, møødä cajpä judiøshajxy. Hojiootä Jesús jaduhñ miøødhajpy maa højtscøxpåhåjtäm —nømä Pedro miänaañ.

¹² Mänitä mabøjpädøjc-hajxy miädiaacpädooyy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén. Mänitä Pablohajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä Bernabé nebiatiä Dios ja'a miäjaa hänajty tøø yajcåhxø'øgy maa ja'a jäya'aguixøpähajxiän, ja'a cajpä judiøspähajxy, møødä nebiatiä Pablo ja'a

hoy-yagjuoñajatyäpä hajxy hänajty tøø tiuñ. ¹³ Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä Santiago miänaañ:

—Puhya'adiøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hädaa mädia'agy hajxy. ¹⁴ Jaduhñä Simón tøø miädia'agy coo ja'a Dios ja'a hojoot miøødhajnä maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judiøspä, møød coo ja'a Dios wyiimbij pønjaty jaduhñ quiu'ughädäp. ¹⁵ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän nebiä profetaðøjc-hajxy jecy quiapxy miädiaquiän coo ja'a Dios hojoot hänajty miøødhada'añ maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judiøspä. Jaduhñä profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch ¹⁶ coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ:

Nguexáambiøchä nguguexy coo ween jaduhñ yhanehmä nebiä David jecy yhanehmian,

¹⁷ jaduhñhøchä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'owät,

ja'a hajxy cajpä judiøspä, pønjätyhøch tøø nwiimbij cooñ j'e'e ngu'ughädät.

¹⁸ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coo jaduhñ yajtøjiada'añ.

¹⁹ Mänitä Santiago jiaac mänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ nebiä Diosmädia'agy miäna'añän. Cab jaduhñ yhäxiø'øyy coo ja'a mäbøjpäðøjc hajxy nhanehmämät, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Cab hajxy nnämäayyanät coo højtsä nguhdujt hajxy xpiahixämät, højts judiøshajtäm. ²⁰ Jaduhñ mäbøcypä, tsøc hajxy yajnäyaayøøyyäm coo hajxy jaduhñ quia'a tsú'udsät tijatiä jäya'ayhajxy tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät, møød coo animal hajxy quia'a tsú'udsät ja'a jañ'oxiee'xypä, møød coo animalnø'ty hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. ²¹ Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coo højts jaduhñ nguhdujthajtämät, højts judiøshajtäm. Jaduhñ højts wiindu'ugpoo'xxiøø nya-jñhäxiøøyyäm maa ja'a tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt.

²² Mänitä mäbøjpäðøjc-hajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty møøðä Dioswiinguexyypähajxy, møøðä tsajtøjc-wiindsønñhajxy, coo ja'a cunocy hajxy jim quiëxät Antioquia, coo ja'a Pablohajxy miøødhadøøjat møøðä Bernabé. Mänitä Judashajxy jaduhñ wyiinguejxä møøðä Silas coo hajxy jaduhñ quiunocyhädät. Jimä Judashajxy hänajty quiopc-haty møøðä Silas maa ja'a tsajtøjcän. Mejtstu'u ja'a Judas hänajty xiøhaty møøðä Barsabás. ²³ Mänitä mäbøjpäðøjcä nocy hajxy yhädiuñ. Mänitä Pablo ja'a nocy hajxy yajcø'odägøøyyä coo hajxy miänøcxät Antioquia. Jaduhñä nocy hajxy quiujahy:

“Puhya'adiøjc, mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts ca'a judiøspä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmäbøcy, pønjaty jim tsänaaby Antioquia, møød jim Siria, møød jim Cilicia. Højts hädaa nocy tøø nhädiuñ, højts mäbøjpäðøjc yaa hijpä Jerusalén, møøðä Dioswiinguexyypähajxy, møøðä tsajtøjc-wiindsønñhajxy.

²⁴ Tøø højts jaduhñ nmäðoyhaty coo højtsä nmägu'ughajpähajxy näje'e jim tøø yohy maa mijtsän. Ca'a yhøjts jaduhñ nguejx; hamdsoo joot hajxy jim tøø ñøcxy. Jaduhñ højts tøø nmäðoyhaty coo mijtsä häna'c xjia wi'i wyiinhøøna'añ, ja'a hajxy jim tøø yhöyyäbä maa mijtsän, møød coo mijts näje'e tøø myajwiinhøøñ. ²⁵ Coo mijtsä häna'c jaduhñ xjia wi'i wyiinhøøna'añ, paady højts tøø ngojyquiapxyhaty coo højtsä nmägu'ughajpä nämetsc jim nguëxät maa mijtsän näguipxy møøðä Pablo møøðä Bernabé. Højtsä Pablo njaanç tehñ chojpy njaanç tehñ pia'häyooby møøðä Bernabé. ²⁶ Jaanç tehñ yhooyä Pablo ja'a Jesucristo hajxy miäduñ. Coo hajxy jaduhñ hoy miäduñ, paady hajxy mayhooc tøø jia wi'i yagho'oga'añii. ²⁷ Ja'a Judas højts nwiinguejxyp møøðä Silas coo hajxy jim ñøcxät maa mijtsän. Häjäya'ayhaam

mijts jaduħn xmiøødmädia'aga'añ waambaty højts cham njaay ngueechän nocyquiøxp. ²⁸⁻²⁹ Jaduħn højtsä Dioshespõritu tøø xmiøødcojyquiapxyhaty coo mijts nhané'emät coo hajxy mga'a tsú'udsät mädyijjaty animal ja'a häna'c tøø yoxy quepychewiinduum, møød coo animal hajxy mga'a tsú'udsät ja'a jañø'xie'xypä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy mga'a møødmä'awät. Coø hajxy jaduħn mgudiünät, jaduħn hajxy mniyaghoyø'owøøjät. Cabä wiingcuhdujt yaghane'ema'añ. Ja'a Dios hajxy jaduħn xcwieendähädäp." Jaduħnä mäbøjpädøjcä nocy hajxy yhädiuñ, ja'a hajxy hänajty jim hijpä Jerusalén.

³⁰ Mänitä Pablohajxy jim tiu'ubøjcy møødä Bernabé, møødä Judas, møødä Silas. Mänit hajxy jim ñøxcy Antioquia. Coø hajxy jim miejch, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä jim yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjcä nocy hajxy yajcø'ødägøøyy. ³¹ Mänitä mäbøjpädøjcä nocy hajxy quiapxy. Mänit hajxy jiaanč tehñ jiootcugøøyy je'eguiøxpä coø hajxy jaduħn quiapxmøcpøjcä nocyhaam. ³² Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. Ja'a Judashajxy jaduħn capx møødä Silas. Yoñ hajxy jaduħn quiapxy miädiaacy. Diosquexiä Judashajxy hänajty møødä Silas nämetc. ³³ Maxiøø ja'a Judashajxy jim yhiyty Antioquia møødä Silas. Coø hajxy hänajty wyiimbidaannä, mänit hajxy ñämaayä coø ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jim nõxcy yecy Jerusalén. Mänitä Judashajxy ñøcxnä Jerusalén maa hajxy hänajty tøø yhuuc tshñdaacpä. ³⁴ Pero cabä Silas ja'a Judas pianøxcy. Jim miähmøøyy Antioquia ³⁵ näguipxy møødä Pablo møødä Bernabé. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä näguipxy møødä mäbøjpädøjc-hajxy nämaybiä.

³⁶ Mänitä Pablo ja'a Bernabé cujecy ñämaayy:

—Jam jadähooc wädjätäm majatiä Diosmädia'agy hoy nyajwä'xäm. Jamä mäbøjpädøjc cuhñxäm pø tehngahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøxcy.

³⁷ Jia nähadsoww ja'a Bernabé jaduħn. Mänit jaduħn jia mänaañ coø ja'a Juan Marcos hajxy cu miødhajty. ³⁸ Pero cabä Pablo jaduħn miänaañ coø ja'a Juan Marcos hajxy jaduħn miødhädät je'eguiøxpä coø ja'a Juan Marcos hajxy hänajty tøø piuhwa'ačhiü mänaa hajxy hänajty jim wiäditiän Panfilia maa ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xiän. ³⁹ Coø ja'a Pablo hänajty quia'a tu'ugmädia'aguiä møødä Bernabé, paady hajxy mänit ñiwiä'xä. Mänitä Bernabé ja'a Marcos wiowø'cy. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy jim ñøxcy mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre. ⁴⁰ Haa ja'a Pablo, mänit je'eduhñ miänaañ cooc ja'a Silas hänajty miøødwädita'añ. Mänitä mäbøjpädøjcä Dios hajxy miänuu'xtaacy coø ja'a Pablohajxy piuhbedøøjät. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjñä møødä Silas. ⁴¹ Mänit hajxy jim ñaxøøyy Siria møød jim Cilicia. Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hajxy hänajty quiapxmøcpøcy.

16

¹ Mänitä Pablohajxy jim ñøxcy Derbe. Coø hajxy jim tiu'ubøjcumbä, mänit hajxy jim ñøxcumbä Lистра. Jimä craa hajxy tu'ug hoy piaady. Timoteo ja'a craa hänajty xiøhaty. Miäbøjpiä Timoteo ja'a Diosmädia'agy hänajty. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judia hänajty je'e. Jaanä miäbøjpiä Diosmädia'agy hänajty je'ebä. Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hänajty je'e jiuðiosä. ² Quiumaabiä mäbøjpädøjcä Timoteo hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Lистра møød jim Iconio. ³ Mänitä Pablo ja'a Timoteo

ñämaayy coo hänäjty miøðwädita'añ. Pero cahnä Timoteo hänäjty yajcircuncidarhaty. Mänitä Pablo ja'a Timoteo yajcircuncidarhajtä, jaduñhä judiøshajxy jaduñ quia'a jootmä'adät. Hix, ñajuøöbiä judiøshajxy hänäjty nägøxiä coo ja'a Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä. Coo ja'a Timoteo ja'a teedy hänäjty quia'a judiøsä, paadiä Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä. ⁴ Mänitä Pablohajxy tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt møødä Silas møødä Timoteo. Majaty hajxy hänäjty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hajxy hänäjty yajmädoyhaty waambatiä Dioswiinguexyypähajxy hänäjty tøø yhane'emiän, møødä tsajtøjc-wiindsønhajxy, ja'a hajxy hänäjty jim hijpä Jerusalén. ⁵ Jaanä jaduñhä Pablo ja'a mäbøjpädøjc hajxy hänäjty quiaapxmøcpøjpä wiinduhmyhagajpt, paadiä mäbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy jiaac tehñ miäbøcy. Møød hajxy hänäjty jiaac tehñ miayø'øy jabom-jabom.

⁶ Pero cabä Pablo cuhdujt hajxy choj mooyyä ja'a Dioshespíritäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jim nøcxy yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim jiaac wädijty Frigia møød jim Galacia. ⁷ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Misia. Mänit hajxy jia mänaañ coo hajxy jim ñöcxät maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Bitinia. Pero cabä Jesús yhEspíritu jaduñ miänaañ coo hajxy jim ñöcxät. ⁸ Coo hajxy jim ñaxøøyy Misia, mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Troas. ⁹ Mänitcoodsä Pablo jäya'ay tu'ug wyiinhijxy. Jim hänäjty choon maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Macedonia. Tänäaby hänäjty jaduñ. Mänitä Pablo ñämaayyä: "Huuc tunä mayhajt, jam højtsä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyyäc jim Macedonia." Jaduñhä Pablo miänuu'xtaacä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduñ wyiinhijxy, mänit højts jaduñ nwiinmaayy coo højts jim njaançh nøcxät Macedonia. Jaduñ højts hänäjty nwiinjuø'øy coo højtsä Dios hänäjty tøø xwyiinguexy coo højtsä Diosmädia'agy jim nøcxy nyajwa'xy.

¹¹ Mänit højts hoy nbarcotägø'øy. Mänit højts jim ndsohñ Troas. Mänit højts nnøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Samotracia. Mejihagujcä naax jaduñ. Cujaboom højts jadähooc nbarcotägøøguiumbä. Mänit højts njaac nøcxy mejyhawiimb maa ja'a cajpt hänäjty jaduñ xiøhatiän Neápolis. Coo højts jim nmejch mejyhawiimb, mänit højts nbarcopädsøømnä. ¹² Mänit højts nnøcxumbä maa ja'a cajpt hänäjty jaduñ xiøhatiän Filipos, jim Macedonia-naaxpa'a. Jimä Rómabä jäya'ayhajxy hänäjty nämay chäna'ay. Jim højts jaduñ maxiøø nhijnä. ¹³ Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit højts jim nnøcxy møjnøøba'a, jim cajptpa'a. Jimä judiø ja'a Dios hajxy hänäjty naxy pia'ya'axy. Jimä to'oxiøjc-hajxy hänäjty näje'e tøø yhamugø'øy. Mänit højts jim nhøxtaacy. Mänit højtsä jäya'ay ndägøøyy yajmøødmädiaacpä ja'a Diosmädia'agy, ja'a hajxy hänäjty tøø yhamugø'øyäbä. Haaga to'oxiøjc hajxy hänäjty je'e. ¹⁴ Tu'jäya'ay hänäjty xiøhaty Lidia. Jim hänäjty choon maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tiatira. Hucywyit hänäjty tioo'py, ja'a hojiatypä. Wyiingudsähgøøbiä Lidia ja'a Dios hänäjty. Mänitä Dios ja'a Lidia yajmäbøjcy waambatiä Pablo hänäjty yajnähiø'øy. ¹⁵ Mänitä Lidiahajxy hoy ñäbety nägøxiä mäduhñtiä hajxy hänäjty jim yhity maa ja'a tiøjcän. Mänit højtsä Lidia xñämaayy:

—Pø mmänaamb hajxy jaduñ coochä Dios ja'a miädia'agy hamuumdu'joot nmäbøjcä, jam hajxy jim mejtsta'ag maaçhä ndøjcän —nøm højts jaduñ xñämaayyho'cy.

Mänit højts jim hoy nmejtsta'agy.

16 Wiinghooc hõjts hãnajty jim̃ nnõcxy maa ja'a Dios hajxy hãnajty pia'ya'axiã. Tu'haamnõcxpã, jim̃ hõjtsã cãxyiihãna'c tu'ug hoy nbaady. Cudoogõ'õy hãnajty je'eduhñ. Ja'a haxõõgpã hãnajty miõõd. Cuwiinmahñdy hãnajty je'eduhñ. Cõxiã hãnajty jaduhñ ñajuõ'õy tijaty hãnajty jadaãñãp tunããñãp. Majiatiã xãdõ'õñ hãnajty ñãmechii coo hãnajty jaduhñ cõxiã ñajuõ'õy. Coo xãdõ'õñ hãnajty mio'oyii, cõxiã wyiindsõñ hãnajty miõõdiãgach, mãduhñtiã hãnajty quianarhaty. 17 Mãnit hõjtsã cãxyiihãna'c xpiadu'ubõjcy hõxhaam. Mãnit tiãgõõyy yaaxpã joppã:

—Yõ'õ jãya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miãduumby, ja'a maas mõc cuhdujt mõõdpã. Mijts hajxy xyajwiingapxõ'õwaamb neby hajxy mnãhwa'ads mughwã'adsãt.

18 Maxiõõ hõjtsã quixy jaduhñ xpiawãdijty yãaxãp wããñãp. Coo ja'a Pablo jaduhñ chijpãnã coo ja'a quixy jaduhñ wyl'i ya'axy, mãnitã Pablo ñãwa'wiimbijty. Mãnitã Pablo ja'a haxõõgpã yhõxquejxy:

—Ja'a Jesucristocõxpõch miich nhõxquejxy; pãdsõm jiiiby maa yõ'õ cãxyiihãna'cãn —nõmã Pablo miãnaañ.

Mãnitã haxõõgpã jaduhñ jiaan'ch pãdsõomy.

19 Coo ja'a quixiã wyiindsõñhajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a quixy hãnajty jaduhñ tõõ ñãhwa'a'chii, mãnit hajxy jaduhñ ñajuõõyy coo ja'a quixy hãnajty jaduhñ quia'a canarhadaãñã, mõõd coo xãdõ'õñ hajxy hãnajty quia'a mo'owããñã. Mãnitã Pablohajxy miajtsã mõõdã Silas. Mãnit hajxy yajncõxã hãguc. 20 Mãnit hajxy jaduhñ ñãxõ'õwõõyyã:

—Hãdaa judiõshajxy, cajptyajma'p hajxy jaduhñ. 21 Wiingcuhdujt hõjts xjia wi'i yajnãhixõ'õwããñã. Cab hajxy hawiinmats nmãbõjcamãt, je'eguiõxpã coo hajxy jim̃ ndsõhñãm Roma —nõmã Pablohajxy ñãnõõmã.

Ja'a quixiã wyiindsõñhajxy jaduhñ mãnaãñ.

22 Mãnitã Pablohajxy ñãbãdõ'cã ja'a cõ'ugãm. Mãnitã cudunghajxy miãnaañ coo ja'a Pablo ja'a wyithajxy yajtsijãxãt, mõõd coo hajxy wiõbho'ogõõjãt paxyhaam. 23 Coo ja'a Pablohajxy hãnajty tõõ wiõbho'ogyii, mãnit hajxy hoy chumyii. Mãnitã tsumyjiãya'agwieendãhajpã yhanemã coo ja'a Pablohajxy hoy cwieendãhadõõjãt. 24 Mãnit hajxy hoy piãda'agyii hadsihxtuum jiiiby pujxtõgooty. Pu'uyhawa'adsõotiã tiecyhajxy jaduhñ yhamemújãxã.

25 Cuptsuhmdã hãnajty jaduhñ, jiiibiã Pablo ja'a Dios hajxy hãnajty pia'hõy pia'ya'axy. Jiiibiã miãdsumyjiãya'ayhajxy hãnajty jaduhñ yhamãdoowhity. 26 Mãnitã hujx mõc ñajxy. Hõxtã tsãyuuuy ja'a pujxtõjã jaduhñ. Cõjxã tõghaaw jaduhñ yhawa'a'ch. Mõõdã cadena jaduhñ cõjx pioty maa ja'a tsumyjiãya'ayhajxy hãnajty jaduhñ quiuxochã. 27 Coo ja'a tsumyjiãya'agwieendãhajpã mia'abiãdõ'cy, mãnit jaduhñ yhiixy coo ja'a tõghagõ'õw hãnajty jaduhñ tõõ quiõxy hawa'a'ch. Mãnit jaduhñ miãnaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiãya'ayhajxy tõõ quiõxy pãyõ'õgy. Mãnitã espada jiuu'ty. Niyagho'ogããñãp hãnajty jaduhñ hamdsoo je'eguiõxpã coo hajxy cu piãyõ'cy.

28 Mãnitã Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduhñ mniyagho'ogyii. Chaa hõjts jaduhñ nãgõxiã. Caj põñ tõõ piãyõ'õgy —nõmã tsumyjiãya'agwieendãhajpã ñãmaayyã.

29 Jaan'ch tehñ chãhgõõby hãnajty je'eduhñ. Hõxtã tsãyuuuby hãnajty je'eduhñ. Mãnitã jõõn hoy quõñ. Pãyõ'õguiã tiõjtãgõõguiumbã. Mãnitã Pablohajxy hoy wyiinjicãda'agyii mõõdã Silas. 30 Mãnit hajxy yhõxwoobãdsõõmã pujxtõgooty. Mãnit hajxy miãyajtõwã:

—Wiindsøndøjc, ja wi'i ñähwa'adsáambøch høøch. Nébyhøch jaduhñ njatc'øwat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendähjapã jaduhñ mänaañ. ³¹ Mänitã Pablohajxy yhadsooy:

—Coo hajxy jaduhñ mmäbögät ja'a Wiindsøn Jesúsøxpã, jaduhñ hajxy mnähwá'adsät mäduhñtiã hajxy jim mhity maa ja'a mdøjcän.

³² Mänitã tsumyjiäya'agwieendähjapã ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'oyii mäduhñtiã hajxy hänäjty jim yhyty maa ja'a jiøøn maa ja'a tiøjcän. Ja'a Pablohajxy jaduhñ mäyajwiingapxø'oyy. ³³ Moññã hänäjty jaduhñ. Mänitã Pablohajxy hoy yajtsi'iyii møødã Silas majaty hajxy hänäjty jaduhñ tøø chaachø'oyän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendähjapã jaduhñ mäyajtsiww. Mänit hajxy nägøxiã hoy ñäbety mäduhñtiã hajxy hänäjty jiiby yhyty maa ja'a jiøøn maa ja'a tiøjcän. ³⁴ Mänitã Pablohajxy jim wioonøcxã maa ja'a craa tiøjcän. Mänit hajxy yajcaay yaghuucã. Jaanch tehñ xioondaac ja'a craahajxy jaduhñ je'eguiøxpã coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø miäbøcy.

³⁵ Coo jiobøøyy, mänitã cuduungå policia hajxy quiejxy maa ja'a pu-jxtøjcän. Mänitã policia ja'a tsumyjiäya'agwieendähjapã hajxy hoy ñäma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhøxmachii møødã Silas. ³⁶ Mänitã Pablo hoy ñämaadiägachii:

—Tøøchã cuduunghajxy jaduhñ xyhane'emy cooch mijts nhøxmádsät. Nøcx hajxy jaduhñ jootcujc.

³⁷ Mänitã Pablo ja'a policia ñämaayy:

—Højts, Roma højts nxønaxy. Jaduhñ højts cuhdujt nmøødã nebiã Rómabã jäya'ayhajxy miøødän. Hoy højts jim nja xønaxy Roma, tøø højtsã cuduunghajxy xyajwobho'ogyii hijxwiinduun. Hoy højts tii pojpa tii cádieey nga'a jagã møødã, tøø højts xyajtsumyii. Hoorã, tsähdiuumbã cuduunghajxy jaduhñ coo højts jaduhñ tøø xchaachtiunñ. Paady højts hamee'ch xjia wi'i yaghøxmdasa'añii. Ween højts min xyhamdsoo høxmach —nømä policiahajxy ñämaayyã.

³⁸ Mänitã cuduunghajxy hoy yhawáañãxã waambatiã Pablo hänäjty tøø miäna'añ. Coo ja'a cuduunghajxy jaduhñ miädooy coogã Pablohajxy hänäjty jim xiønaxy Roma, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ³⁹ Mänitã Pablohajxy hoy ñäma'ayii møødã Silas:

—Huuc tunã mayhajt hajxy, højts huuc mämée'xãc —nømä cuduunghajxy hoy miäna'añ.

Mänitã Pablohajxy yhøxmájtsänã. Mänit hajxy miänuu'xtaacã coo hajxy jim chøonät Filipos. ⁴⁰ Coo ja'a Pablohajxy piujxtøjpadsoømy, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a Lidia tiøjcän. Mänitã mäbøjpadøjc-hajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiapxmcøjpcã ja'a Pablo. Mänitã Pablohajxy jim chohnã møødã Silas.

17

¹ Mayhagajptã Pablohajxy ñaxøøyy, møød jim Anfípolis, møød jim Apolonia. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tesalónica. Jimã judios ja'a chajtøjc-hajxy hänäjty tu'ug. ² Jaduhñã Pablo hänäjty quiuhdujthaty coo jaduhñ chajtøjyo'oy. Wiindu'ugpoo'xxiøø hänäjty jaduhñ jim ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Tägøøghoocã Pablo jim yhooyy maa ja'a tsajtøjcän jim Tesalónica. Jimã Pablo ja'a jäya'ay hänäjty miøødcapxy miøødmädia'agy. Ja'a

Diosmädia'agy hajxy hänajty yajcapxiøby. ³Jaduhnä Pablo hänajty quiapxtøy coo jaduñ jīm myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coogä Dios ja'a Mesías hänajty yaa quixea'añ hädaa yaabä naaxwiin, møød cooc hänajty yho'oga'añ, møød cooc hänajty jiuypjiojtägatsa'añ:

—Ja'a Jesúshøch mijts nyajmøødmädiaacyy. Jue'e je'e, ja'a Mesías je'e, ja'a Dios jecy ñänøømäbä cooc hänajty yaa quixea'añ ho'pä —nømä Pablo miänaañ.

⁴Näje'e ja'a judiøshajxy miäbøjcy. Nämäyyä jäya'ayhajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hänajty ca'a judiøspä, ja'a Dios hajxy hänajty wiingudsähgøøbiä. Nämäyyä to'oxiøjc-hajxy miäbøjpä, pønjetiä ñihyhaphajxy hänajty jīm tuungmøød haguyc. Mänitä Pablohajxy miägu'ugpøjcä møødä Silas, ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø miäbøquiäbä. ⁵Coo ja'a Pablohajxy jaduñ miägu'ugpøjcä, mänitä judiøshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Mänitä haxøøghäna'c-hajxy hoy wioomugyii. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween quiajptyajma'ady. Mänitä haxøøgjäya'ayhajxy miädoyhajty cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty jīm tøø miech maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a haxøøgjäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owa'añ møødä judiøshajxy, jīmä Pablohajxy hänajty yajnøcxa'añii haguyc. Mänitä Jasón ja'a tiøjc hadsip yhajahmduütäxä. ⁶Coo ja'a Pablohajxy jīm quia'a paatä, mänitä Jasónhajxy jīm wyitsnøcxä haguyc hadsip, møødä mäbøjpädøjc-hajxy näje'e. Mänitä judiøshajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä:

—Ja'a Pablohajxy, cajptyajma'pä hajxy jaduñ wiädity homiaajä. Tøø hajxy yaa miejtpä. ⁷Jīm hajxy miejtsa'agy maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän, paadiä Jasón ja'a pojpa miøødäbä. Homiaajä Pablohajxy jaduñ wiädity, jaduñä cu'ug hajxy jiojcapxø'øyy coo ja'a gobiernä miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcänät, ja'a jīm møjhjäpä Roma. Jaduñä Pablohajxy yhoñndaacpä cooc tyijy ja'a Jesús jaduñ miøjhjäpä nebiä gobiernän —nømä judiøshajxy miänaañ, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä.

⁸Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy møødä møjhjäpähajxy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä waambä. ⁹Mänitä Jasónhajxy ñiñähjuudiutä møødä mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miächijäbä. Mänit hajxy yhoxmäjtsänä.

¹⁰Coo quioodsøøyy, mänitä Pablohajxy ñämaayyä møødä Silas coo hajxy jīm choonät, coo hajxy ñøcxät jīm maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Berea. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduñ mänaañ. Mänitä Pablohajxy jīm jiaançh nøcxy Berea. Coo hajxy jīm miejch, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judiøshajxy chajtøjc-hajxiän. ¹¹Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a judiøshajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jaduñ jiootcugøøyy. Cab hajxy jaduñ jiootma'ty nebiä miäjudiøshajxy hänajty tøø jiootma'adiän jīm Tesalónica. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy capxtaacpä jabom-jabom pø jaançh tøyhajt hänajty jaduñ nebiä Pablo hajxy hänajty miädia'aguiän. ¹²Paady hajxy jaduñ may miäbøjcy. Møødä jäya'ayhajxy may miäbøjpä, ja'a hajxy hänajty ca'a judiøspä, møødä møjhjäpädøjc-hajxy, ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy. ¹³Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jīm tsänaabiä Tesalónica, ja'a hajxy judiøspä, coo hajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty jīm yajwa'xy Berea, mänit hajxy jiootma'ty. Mänitä jäya'ayhajxy Beräbä hoy jiojcapxø'øyyii coo ja'a Pablo ja'a miädia'agy quia'a mäbøjcäxät. ¹⁴Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty mäbøjpä jīm Berea, mänit hajxy miänaañ coo ja'a Pablo jīm choonät, coo wiingtuum ñøcxät

mejypia'a. Paady hajxy jaduhñ miänaañ je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty chähgø'øy coo ja'a Pablo cøxypänejpä tiunóøjät. Coo ja'a Pablo jim jiaanč tsohñ Berea, jimä Silashajxy miähmøøyy møødä Timoteo. ¹⁵ Yajmøødquejxä ja'a Pablo ja'a mäßøjpädøjc nämetsc nädägøøg. Coo ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Atenas. Coo hajxy jim miejch, mänitä Pablo jiamioødhajxy wyiimbijnä. Mänitä Pablo capxy jim quiejxy Berea coo ja'a Silashajxy jim paquiä ñøcxpät Atenas møødä Timoteo, coo ja'a Pablo hajxy jim piäädät.

¹⁶ Jimä Pablo ja'a Silas hänäjty yhahixy Atenas møødä Timoteo, mänitä Pablo yhiixy coo tsaasaandä hänäjty jim jiaanč tehñ miayyä cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hänäjty wyiingudsähgøøby. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiaanč tehñ jiootmayhajty. ¹⁷ Naçiä Pablo hänäjty jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Ja'a Jesucristocøxpä ja'a Pablo hänäjty jim yajcapxy yajmädia'aguio'øy møødä judíosahajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a judiospä, ja'a Dios hajxy hänäjty wiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä Pablo hänäjty jim ñøcxy cajptucj. Møød jimä Pablo ja'a Jesucristocøxpä hänäjty yajcapxy yajmädia'aguioøbiä møødä cu'ug, ja'a hajxy hänäjty jim yohby najxpä. ¹⁸ Mänitä jäya'ayä Pablo hajxy näje'e wyiingumedsoøyy. Cujwa'xy hajxy hänäjty yhabøcy ja'a epicureodøjcä miädia'agy. Møød cujwa'xy hajxy hänäjty yhabøjpä ja'a estoicodøjcä miädia'agy. Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Yøø craa, jaanč tehñ yajcumayaamb yøøduhñ cooc tyijy jiaanč tehñ yhøxpøquiä. Pero cap yøøduhñ tii nä'ägädä jaty —nømä Pablo jaduhñ ñänøømä.

Mänitä wiinghäna'c-hajxy miänaañ:

—Jäguem yøø craa choon. Wiingdiosäda'a miädiaacyy.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo ja'a Jesucristo hänäjty miädia'agy, cooc hajxy hoy xñähho'túutäm, møød cooc jadähooc jiuypiojtägajch. ¹⁹ Mänitä Pablo jim wioonøcxä maa ja'a tunhuung hänäjty xiøhatiän Areópago. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty may tøø yhamugø'øy. Mänitä Pablo ñämaayyä:

—Højts hawañac tii miich jaduhñ mmädiaacyy hawiinjemybiä. ²⁰ Jaanč tehñ wyiing miich jaduhñ mmädia'agy. Højts capxwjjäc neby jaduhñ miädia'agytiägø'øyän —nømä Pablo miäyajtøøwä.

²¹ Hix, ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jim tsänaabiä Atenas, møødä jäya'ayhajxy hänäjty jim hadsänaabiä, jaduhñ hajxy hänäjty quihdujthaty coo hajxy hänäjty cøxiä wiinä miädowa'añ, ja'a hänäjty hawiinjemybiä.

²² Mänitä Pablo tiänaayyø'cy cu'ughagujc. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsänaabiä Atenas, tøøč jaduhñ nhixy coo mijtsä tsaasaandä madiu'u mwiingudsähgø'øy. ²³ Mayhitä wiingudsähgøødiaact hajxy mmøødä. Tøøčhä altar tu'ug nhixy coo letra jaduhñ yuugjaay miøødä: "Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pøn yhixyñä. Je'e yhaltar hädaa." Hoorä, mwiingudsähgøøby yøø Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'eč mijts jaduhñ nyajmøødmädiaacyy.

²⁴ Ja'a Diøshøch jaduhñ nmädiaacypiä, cøxiä je'e yhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp. Wiindsøn'hajp je'e jim tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä wiinä jaduhñ yhane'emy homiajä. Cab jaduhñ jüby chäna'ay tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ yhädiuumbiä.

²⁵ Cabä Dios tii yajmaajaty. Cab jaduhñ miäna'añ coo højts nbuhbéjtämät.

Pero jaaya'ay hajxy cøxiä xmiöooyäm tijaty hajxy nyajmaajijätäm, møødä jugyhajt, møødä poj, cøxiä.

²⁶ Tu'ug jäya'ay ja'a Dios jecy yhädiuundsöhñ. Je'e hajxy nägøxiä nhøjhájtäm ndecyhájtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayäm hädaa yaabä naaxwiin wiinduhmyhagajpt. Cahnä Dios hajxy hänäjty xyhädiuunäm, tööyyäm hajxy hänäjty xyajnähdijäm mänaa hajxy nmiin ngähwämät, maa hajxy ndsänáayy nhäyöowämät. ²⁷ Chojpiä Dios ja'a jioot jaduñ coo hajxy nwiingudsähgøöyyämät, paady hajxy tøø xyhädiuunäm. Coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yáaxämät, xyhadsóowäm hajxy jaduñ. ²⁸ Hiç, jaaya'ay hajxy xyagjugyhájtäm. Jaduñ hajxy tøø xquiunú'xäm coo hajxy ndsänáayy nhäyöowämät, møød coo hajxy nyohy nnájxämät. Jaduñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tøø quiujaay coogä Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁹ Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo jäya'ayä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy yhädiñ, jue'e hajxy yajtuumby, oro, møødä poobhoro, møødä tsaa. Cab jaduñ yhahixø'øy coo jaduñbä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy nwiingudsähgøöyyämät. Hiç, ca'a Dyiosä je'e jaduñ. ³⁰ Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty ñajuø'øy pø jii Dios. Y cabä Dios hijty miøjpäda'agy coo hijty quia'a wiingudsähgø'øyii. Pero jäda'ahaty, tøø ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä nnajtshixøöyyämät, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayäm hädaa yaabä naaxwiin. ³¹ Hiç, tøø ja'a Dios wyiinmay coo hajxy nägøxiä xyajtøyhajtyegäänäm. Jaanä jaduñ tøø wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduñ xyajtøyhajtyegäänäm. Tøø ja'a Dios tu'jäya'ay yajnähdij coo hajxy mänitxøøbä xyajcueendäyegäänäm. Coo tu'jäya'ay jaduñ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagujypiojtägajch jadähooc. Coo jaaya'ay jaduñ jiaançh juyjpiøjtägajch, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo jaaya'ay hajxy tøyhajt xyajcueendäyegäänäm mänitxøøbä —nømä Pablo miänaañ.

³² Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooy coo ja'a Pablo jaduñ miänaañ cooc tu'jäya'ay hänäjty tøø jiuujypiojtägach, ja'a hänäjty tøø yho'oguiäbä, mänitä Pablo hajxy näje'e ñäxiicy. Mänit wiinghänä'c-hajxy näje'e miänaañ:

—Mminäp yaa jadähooc. Njaac mädoowaamby højts jaduñ nej miich mmädia'aguiän —nømä Pablo ñämaayyä.

³³ Mänitä Pablo wyiimbijnä. ³⁴ Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianøcxy. Miäböjc hajxy jaduñ. Tu'jäya'ay hänäjty xiøhaty Dionisio. Møjhajp hänäjty je'e jim maa ja'a Areópagon. Jaanä jaduñä to'oxiøjc tu'ug miäböjpä. Dámaris hänäjty xiøhaty. Nämaj hajxy jaduñ miäböjcy.

18

¹ Mänitä Pablo jim chohñ Atenas. Mänit wiingtuum ñøcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Corinto. ² Jimä Pablo ja'a judío tu'ug miøødnibiaatä. Jue'e ja'a judío hänäjty xiøhaty Aquila. Jim hänäjty choon maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Ponto. Jue'e tio'oxiøjc hänäjty xiøhaty Priscila. Naam mech hajxy hänäjty jim Corinto. Jim hajxy hänäjty tøø chohnda'agy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Italia. Paady hajxy jim chohñ Italia, je'eguiøxpä coo ja'a tsoöbiernä Claudio hänäjty tøø yhane'emy coo ja'a judioshajxy jim quioxy tsoönät Roma. Mänitä Pablo jim ñøcxy cuhijxpä maa ja'a Aquilahajxy hänäjty yhädiuunby. ³ Jue'e Aquilahajxy hänäjty tiuunghajpy, loondøyc hajxy hänäjty yhädiuunby. Y ja'a Pablo, jaanä jaduñ hänäjty tiuungmøødäbä. Paadiä Aquila ja'a Pablo ñämaayy coo ja'a Pablo jim miøødtünät. Mänitä Pablo jim

miähmøøñä. ⁴ Wiindu'ugäsábado ja'a Pablo hánajty jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiingapxø'oy ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ miäböcy, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä.

⁵ Mänitä Silashajxy jim miejch Corinto møødä Timoteo. Macedonia hajxy hánajty tøø chohñda'agy. Mänitä Pablo jaduhñ wyiinmaayy coo tu'tu'uyyā hánajty tiunaañä, coo ja'a Diosmädia'agyhajtiä hánajty miäwäditaañä. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy yajmøødmädiaacpä coogä Jesús hánajty ja'a Mesías, ja'a Dios hánajty jecy tøø yajñähdíjjiäbä coo hánajty quixa'añ yajñähwaatspä. ⁶ Mänitä judíoshajxy jiootma'ty. Mänit hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Pablo hánajty yhøhñda'agy. Mänitä Pablo ja'a wyit wyiinxiyty. Jaduhñä hijxtahñd yecy coo ja'a judíos wyiinmahñdyhajxy hánajty quia'a hoyyā. Mänitä Pablo miänaañ:

—Hamdsooyyā pojpä hajxy jaduhñ mmøødä coo hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Ca'a yhøøchä pojpä jaduhñ nmøød coo hajxy mga'a nähwa'adsa'añ. Cábøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaañä. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'ečh hajxy jaduhñ nyajwiingapxø'øwaañäp —nømä Pablo ja'a judíos ñämaayy.

⁷ Mänitä Pablo chajtøjpädsøømy. Mänit jim ñøcxy maa ja'a craa Ticio Justo tiøjcän, jim tsajtøjnähmøjc. Wyiingudsähgøøbiä Ticio Justo ja'a Dios hánajty, hoy hánajty je'e quia'a jagä judíosä. ⁸ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug xiøhaty Crispo. Jue'e hánajty tiuumby tsajtøjwiindsøñ. Mänitä Crispo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböjcy nägøxiä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Nämayyā jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböjpä, ja'a hajxy hánajty jim tsänaabiä Corinto. Mänit hajxy hoy ñäbety. ⁹ Mänitä Pablo ja'a Jesucristo wyiinhiyty coods. Mänitä Jesucristo miänaañ:

—Ca'a pøñ mdsähgø'oy. Høøch nmädia'agy tehngajnä yajwä'xäc. Caj mhamónät. ¹⁰ Høøch miich ngüeendähajpy. Caj miich pøñ nej xtiuna'añ. Hiç, nämáyhøchä jäya'ay ja'a ngapxy ja'a nmädia'agy hajxy yaa xmiäböjçä maa hädaa cajptän —nømä Pablo ñämaayyā.

¹¹ Tu'jomøjtä cupcä Pablo jim yhiyty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hánajty jaduhñ ñä'ägädä tuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä.

¹² Pero coo ja'a craa Galión jim tiägøøyy tuumbä gobernador maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Acaya, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy tiägøøyy mädsibøøbiä. Mänit hajxy jim yajñøcxy haguyc maa ja'a Galión hánajty tiuñän. ¹³ Mänitä judíos ja'a Galión hajxy ñämaayy:

—Jue'e hädaa craa jiatcø'oy, jiojcapxøøby hädaa craa ja'a cu'ug coo højts nguhdujt hajxy xquia'a yajtúuñät neby højtsä Dios nwiingudsähgø'oyän. Wiingwiinmahñdy jaduhñ yajñähixøøby coo højtsä Dios wiing nwiingudsähgø'øwät —nømä Pablo ñähwaambejtä.

¹⁴ Coo ja'a Pablo hánajty yhadsowa'añ, mänitä Galión yaghadsowøøyy:

—Coo hädaa craa häxøpy tøø quiädieey, mänitøch mijtsä mmädia'agy häxøpy nmädowaañä. ¹⁵ Pero ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myajtsibøøby. Ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ myajcapxiøøby pøñ jaduhñ xøhajt ja'a Mesías. Hamdsoo mijts myajtødiägø'øwät. Cábøch jaduhmbä nmädowa'añ —nømä judíoshajxy yhojjä.

¹⁶ Mänitá Galión ja'a judíos yhøxquejy maa ja'a hagujtøjcän. ¹⁷ Jimä jäya'ay hånajty tu'ug xiøhaty Sóstenes. Copc-hajp hånajty je'e maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitá cu'ugä Sóstenes hajxy miajch. Mänit hajxy jim yajncøxy hagujc. Mänit hajxy jim quioxho'cy. Pero cabä Galión jaduhñ miøjpädaacy.

¹⁸ Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jim jiaag hijty Corinto. Mänitá Pablo ja'a mäbøjpädøjc ñämaaxy coo hånajty jim choonaanñä. Jim hånajty ñøcxa'añ Siria barcojooty näguipxy møødä Priscila møødä Aquila. Cahnä hajxy hånajty jim biarcotägø'øy Cencrea, mänitá Pablo cuhdøø'x yajcuhme'xy. Paady jaduhñ yajcuhme'xy coo ja'a Dios hånajty cøxiä wiinä tøø miäyujwa'añ. Mänitá Pablohajxy tiu'ubøjnä barcojooty. ¹⁹ Mänit hajxy meyhawiimb ñajxy. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiän Efeso. Jimä Pablohajxy ñibuiyhødiütänä møødä Priscila møødä Aquila. Mänitá Pablo jim ñøcxy nidiuhñ maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitá Pablo ja'a judíos tiägøøyy møødmädiaacpä. ²⁰ Mänitá judiøshajxy jia mänaañ coo ja'a Pablo jim jecy yhidät. Pero cabä Pablo jaduhñ miänaañ. ²¹ Mänit miänaañ: "Nøcxaämbøch cham Jerusalem xøøhajpä. Pero coo ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, mänitøch yaa nmiändägätsät maa mijtsän."

Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänit jadähooc biarcotägøøguiumbä. Mänit jim choññ Efeso. ²² Mänit jim ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiän Cesarea. Coo jim miejch, mänit biarcopädsøømy. Mänit ñøcxy Jerusalem. Coo jim quioo'ty, mänitá mäbøjpädøjc-hajxy hoy quiuhixyii. Mänitá Pablo jim ñøcxy Antioquia. ²³ Maxiøø jim yhijty. Mänit jim tiu'ubøjcumbä. Mänit jim ñøcxy maa ja'a naax hånajty xiøhatiän Galicia møød jim Frigia. Majatiä Pablo hånajty wiädity, jimä mäbøjpädøjc-hajxy hånajty quiapxmøcpøgyi nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajncøxät.

²⁴ Mänitá judios jim tu'ug miejch Efeso. Apolos hånajty xiøhaty. Jue'e hånajty choonñ Alejandría maa ja'a naax hånajty xiøhatiän Egipto. Jøjwidso'ø hånajty quiapxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy hånajty jiaançh tehñ jiaty. ²⁵ Tøø ja'a Diostu'u hånajty jaduhñ hoy yhabøcy. Hamuumdu'joot hånajty yajnähiø'øy ja'a Jesuscøxpä, neby hånajty tøø jiaty tøø yhabetiän. Ñajuøøbiä Apolos hånajty jaduhñ coo ja'a Juan hånajty tøø miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos hånajty miädoyhatyñä coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hånajty ñäbejnä ja'a Jesucristocøxpä. ²⁶ Mänitá Apolos jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitá Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä. Møcjoot hånajty miøød. Jimä Priscilahajxy hånajty yhamädoowhity tsajtøgooty møødä Aquila. Coo ja'a Apolos jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitá Priscila ja'a Apolos hajxy hawiing wioonøcxy. Mänitá Apolos hajxy ca'xy yajmøødmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy yajncøxät. ²⁷ Mänitá Apolos miänaañ coo hånajty jim ñøcxa'añ Acaya. Mänitá mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ piamänaañ coo ja'a Apolos jim ñøcxiät. Mänitá mäbøjpädøjc nocy hajxy yhädiuun coo ja'a Apolos jim piuhbedøøjat Acaya. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hånajty jim hijpä Acaya, je'edsä Apolos hajxy puhbedäp. Mänitá Apolos jim choññ Efeso. Mänit jim ñøcxy Acaya. Coo jim miejch, mänitá mäbøjpädøjcä Apolos hajxy piuhbejty nägøø nädecypiä. Paady hajxy hånajty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hojioot jiaançh tehñ miøødä. ²⁸ Majatiä Apolos ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy hånajty miøødyajcapxiø'øy cu'ughagujc, cabä judiøshajxy hånajty yajmäjäda'agyii. Jaduhñä Apolos yajnähiø'øy coogä Jesús hånajty je'e Miesiasä, ja'a Dios hånajty jecy tøø yajnähdñjiäbä coo hånajty yaa quixea'añ

hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Apolos hänajty yajñähixøøbiä coo jaduññ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios jaduññ jecy tøø miäna'añ coogä Mesías hänajty yaa quixea'añ.

19

¹ Jimä Apolos hänajty yhityñä Corinto, mänitä Pablo jim chohñ Antioquia. Mänit jim ñaxøøyy tunjoot. Mänit jim miejch Efeso. Jimä Pablo ja'a mabøjpädøjc may piaaty. ² Mänitä Pablo miänaañ:

—Mänaa mijtsä Diosmädia'agy mmabøquiän, nej, mänitiä ja'a Dioshespíritu hajxy xquiorazongtägøøyyä —nømä mabøjpädøjc-hajxy miäyajtøøwä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tii jaduññ mnänøømby ja'a Dioshespíritu. Cahnä højts jaduññ nmädoyhatyñä.

³ Mänitä Pablo miänaangumbä:

—Mänaa mijts mnäbetiän, pøñä quiuhdujt hajxy myajtuunä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Juan quiuhdujt højts nyajtuunä.

⁴ Mänitä Pablo jiaac mänáangumbä:

—Jue'e ja'a Juan hänajty yajñäbejpy, pønjetiä yhaxøøgwiinmahñdy hänajty tøø ñajtshixø'y. Jaduhñä Juan hänajty yajñähixøøbiä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxät, ja'a hänajty jaac medsaambä —nømä Pablo ja'a mabøjpädøjc ñämaayy.

⁵ Coo hajxy jaduññ miädooyy, mänit hajxy hoy ñäbety ja'a Jesucristocøxpä.

⁶ Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc tiägøøyy cø'øguhaxjäpä hanidiuhmjaty. Mänitä Dioshespíritu hajxy ñähgädaacä. Mänit hajxy tiägøøyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä najtscapxøøyyäbä. ⁷ Nämajmetscä mabøjpädøjc-hajxy hänajty.

⁸⁻⁹ Mänitä Pablo tiägøøyy nøcxpä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän jim Efeso. Sábadohaam hänajty ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä Dios yhane'emiän. Møcjootä Pablo miødhajt. Jia wi'i yajmäbøgaambiä Pablo ja'a judíos hänajty. Jia mabøjc hajxy jaduññ näje'e. Pero cab hajxy nägøxiä miäbøjcy. Ja'a hajxy hänajty ca'a mabøjpä, mänit hajxy haxøøgjaty ñä'ägä mänaannä jäya'ayhagujc. Haxøøgä Diostu'u hajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo hänajty jim quia'a nøcxaannä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tägøøgpø'o hänajty tøø yhabety coo ja'a Pablo jim tiägøøyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jim chohñ, mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc jiaac møødnøcxy. Mänit hajxy tiägøøyy hamugøøbiä maa ja'a Tirano tiøjcän. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hänajty. Jabom-jabomä Pablohajxy hänajty jim ñøcxy capxpä mädiaacpä. ¹⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaac yajñähixøøyy. Nämäyyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jaduññ jim miädooyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Asia, wiinduhmyhagajpt, møødä judíoshajxy, møød hajxy hänajty ca'a judíospä. ¹¹ Madiu'ujä Pablo pa'am jim yajñajxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøøñajetiä Pablo jaduññ tiuunñ. ¹² Coo ja'a Pablo wyit hänajty ñähdóñäxä, høxtä najxpä pia'amhajxy hänajty, høxtä nähwáatsäp ja'a haxøøgpøj hajxy hänajty.

¹³ Jimä judíoshajxy hänajty näje'e wiädity. Jäya'ay hajxy hänajty yajñähwaachp, ja'a hajxy hänajty haxøøgpøjmøødpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduññ miädooyy cooc ja'a Pablo jäya'ay haxøøgpøj hänajty yajñähwa'açh ja'a Jesús

miäjaagøxpä, mänit hajxy wyiinmaadiaacy coo ja'a Pablo hajxy hänäjty jaduñ piahixaambä. Mänitä haxøøgpoj hajxy tiägøøyy nämaabiä:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä, ja'a Pablo naxy miädiacypiä, jaduñ miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwá'adsät.

¹⁴⁻¹⁵ Jaduñä Esceva yhuunghajxy hänäjty jiatcøøbiä, ja'a hajxy hänäjty näjuxtupä. Teedywiindsønä Esceva hänäjty tiuumby maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxøøgpoj hänäjty miøød. Mänitä haxøøgpoj hajxy ñämaayy:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwá'adsät.

Mänitä haxøøgpoj yhadsooyy:

—Nhixyhøchä Jesús. Nnajuøøbiøch pøn je'e ja'a Pablo. Pero mijts, caj mijts nhixiä —jaduñä Esceva yhuunghajxy yhadsoowä.

¹⁶ Mänit hajxy hoyho quioxho'cä. Ja'a craa jaduñ jatcøøyy, ja'a haxøøgpoj hänäjty møødpä. Hoyho hajxy jaduñ chaachøøyy. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduñ piädaacä. Mänit hajxy jiiby yhøxpäbooyä maa craa tøjcän.

¹⁷ Mänitä mädia'agy jim wiädjty Efeso nebiä Esceva yhuunghajxy jiajty yhabejty. Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, møødä judiøshajxy, møødä ca'a judiøshajxpä. Jaanč tehñ chähgøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä nägøø nädecypiä, ja'a hajxy nWiindsønähjätmbä.

¹⁸ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nämay hoy ñägäpax cu'ughagujc nebiaty hajxy hänäjty haxøøg tøø jäya'ayhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty tøø tiünäbä magiahaam, mänitä magianocy hajxy quiøxy yajmejch. Mänit hajxy quiøxy no'cy hijxwiinduum. Jue'egä noquiäda'a hänäjty tøø choobaady juxy-chägui'xmajcmil. ²⁰ Coo ja'a ñocy hajxy jaduñ ño'cy, jaduñä hijxtahnd hajxy yejcy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy tøø miäböcy. Tehngajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy jim jiaac yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.

²¹ Mänitä Pablo wyiinmaadiaacy coo hänäjty jim nøcxy wiädita'añ Macedonia møød jim Acaya. Coo hänäjty jim tøø quiøxy wädity, mänit hänäjty jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ:

—Cooch hänäjty tøø nhoy Jerusalén, mänitøch jim nnøcxa'añ Roma.

²² Jimä Pablo jiamioød hänäjty miøødä nämetsc, ja'a Timoteo møødä Erasto. Mänit ja'a Pablo ja'a jiamioød jim quiejxø'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo, maxiøø jim jiaag hijty Asia.

²³ Mänitä jäya'ayä tsip hajxy näje'e jim yajpädø'cy Efeso. Paady hajxy jaduñ yajpädø'cy je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty quia'a tsocy. ²⁴ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug xiøhaty Demetrio. Saandätøjc-hahädiuunnaxiä Demetrio hänäjty yhädiuumby poobhorohaam maa ja'a saandä hänäjty yhitiän, ja'a xøhajpä Artemisa. Mayyä Demetrio moonsä hänäjty miøødä. Jaanč tehñ quianarhajp hajxy hänäjty jaduñ coo ja'a saandätøjc-hahädiuunnaxy hajxy hänäjty tiøogy. ²⁵ Mänitä Demetrio ja'a mioonsä miøødhamugøøyy nägøxiä møød pønjaty hänäjty hawiing saandähädiuumbä. Mänitä Demetrio miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, coo hädaaduhmbä tuung hajxy ndúunäm, paady hajxy njaanč tehñ quianarhajtäm. Tøyhajt jaduñ. ²⁶ Tøø hajxy mhixy, tøø hajxy mmädøy coo ja'a Pablo jii wiädity, coo jii quiapxy coo jii miädia'agy cooc tyijy højtsä nsaandä quia'a jújquiäm. Tøø jäya'ayhajxy may miäböcy; ca'a yaayyä Efeso, pero cøxiä wiinduhmyhagajpt yaa Asiaanaxooty. ²⁷ Coo jäya'ayhajxy maas may jiaac mäbøgät, cab hajxy majiaty nganarhajtänät. Y cabä jäya'ayä

nsaandähajxy xwyyingudsähgø'owáanänä, ni ja'a saandätøjc maa yhitiän. Jiahdiägoyyaamby hajxy jadúhñän. Wiinduhmyhagajptä saandä Artemisa wyyingudsähgø'øyii yaa Asianaaxooty møød jäguembaady.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähjätäm yaa Efeso.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Demetrio mioonsähajxy hánajty jaduhñ wyl'i ya'axy wyl'i jiocy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpä. Jimä Pablohajxy hánajty wiädity cajptooty. Jue'e ja'a jiamioødhajxy hánajty xiøhaty, Gayo møød Aristarco. Macedonia hajxy hánajty nämetsc chooñ. Mänitä Gayohajxy miajtsä møødä Aristarco. Ja'a cu'ughajxy jaduhñ mämajts. Mänitä Gayohajxy piawijtsä piajägüjcä maa ja'a hamugøødiaactän. Mänit hajxy jim ñäxø'owøøyyä. ³⁰ Haa ja'a Pablo, coo jaduhñ miädoyhajty coo ja'a jiamioød jaduhñ miäjtsäxä, mänit jiiby jia wi'i tiägø'owaañ jäya'ayhagujc. Ja'a jiamioød hánajty jia wi'i ñähgapxtu'udaamby. Pero cabä mábøjpädøjcä Pablo hajxy jaduhñ quiejxy. ³¹ Jimä Pablo ja'a miägu'ughajpähajxy näje'e miøjhaty Asia. Mänitä Pablo nocy yajnäguejxä coo jiiby quia'a tägø'owät jäya'ayhagujc. ³² Jaanč tehñ yaaxp jaanč tehñ jiojpä cu'ughajxy hánajty jim maa hajxy hánajty tøø yhamugø'øyän. Wiingjaty hajxy hánajty ya'axy. Cab hajxy hánajty tu'cuhdujt ya'axy. Ni quia'a najuø'øy hajxy hánajty tii hajxy hánajty jaduhñ tøø ñähamugø'øy. ³³ Jimä judíos hánajty tu'ug xiøhaty Alejandro. Mänitä Alejandro jaduhñ piajahmä jäya'ayhagujc. Ja'a miägunaaxhajxy jaduhñ näje'e jatcøøyy. Mänitä Alejandro yhawáanäxä tiiguiøxpä yøø jäya'ayhajxy hánajty jaduhñ coo wyl'i yhaamhaty. Mänitä Alejandro ja'a judíos jia ñähgapxtu'udaanñ jäya'ayhagujc. ³⁴ Coo ja'a cu'ugä Alejandro hajxy jaduhñ yhøxcajpy coo hánajty je'e jiidíospä, mänit hajxy tiägøøguiumbä yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähjätäm yaa Efeso.

Mejtschora hajxy jaduhñ jiaac yaaxy jiaac jojcy.

³⁵ Hobiä nejpiä ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsánaabiä Efeso, jéquiänä tsaä tu'ug quiahy tsajtwiing. Artemisa hajxy nyajxøhjäjtäm. Je'e hajxy yaa nwiingudsähgøøyyäm yaa Efeso. Tøø ja'a tiøjc hajxy jaduhñ nhädiuunäm coo jaduhñ jiiby yhidät jiiby tiøgooty. Højtsä cuhdujt jaduhñ nmøød'ájtäm coo højtsä Artemisa ngüeendähjäjtäm. ³⁶ Tøyhajt jaduhñ. Hopiønä jaduhñ miäna'añ. Hoorä, huuc tunä mayhajt hajxy. Huuc hamón hajxy. Hoy hajxy jaduhñ mhucc tehñ tiaj mhucc tehñ miáyät jayøjp tii hajxy mdunaamby. ³⁷ Hädaa mähdiøjc hajxy tøø mmáchäbä, cabä tii pojpa tii cädiey hajxy hädaa tøø tiuñ. Cabä Artemisa hajxy tøø miägapxtägoy, ni cab hajxy tii tøø mieečh maa ja'a Artemisa tiøgootiän. ³⁸ Pø tøø hädaa mähdiøjc-hajxy jaduhñ jiaanč cädiey nebiä Demetrio hajxy ñäxø'owø'øyän, weenä Demetrio hajxy jim nøxcy ñäxø'owø'øy maa ja'a hagujtøjcän. Jaduhñä cuhdujt ñä'ägä miñ. Paadiä cuduung yhuuc jimäbä. ³⁹ Pø jimä tsip wiingpä hajxy jaduhñ mjaac møødä, mänit hajxy mnägäpxät coo junta hánajty jiaac jada'añii. ⁴⁰ Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy jaduhñ nwi'i yhaamhjäjtäm nä'a nägoobä, coo tsip hajxy jaduhñ nä'a nägoobä nyajpädø'cäm. Coo ja'a gobiernä Rómabä jaduhñ miädoyhädät neby hajxy jäda'a tøø njatcøøyyäm, wehñdä häyaa xñäxø'owøøyyämät. Neby hajxy häyaa nnä'a hadsöowämät.

41 Mänitá secretario quiapxpadøøñä. Mänit miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy wyiimbijnät.

20

1 Coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø mioon tøø tiujnä, mänitá Pablo ja'a mäbøjpädøjc miøjyaaxy. Mänitá Pablo miägapy yhanehmy. Mänit miänaañ coo hänajty jim wyiimbidaannä, møød coo hänajty jim ñøcxaannä Macedonia. 2 Coo jim miejch, mänit jim tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Majaty hänajty wiädty, jimä mäbøjpädøjc hänajty miägapy yhane'emy. Mänitá Pablo jim chøhngumbä Macedonia. Mänit jim ñøcxy Grecia. 3 Coo jim miejch, mänit jim yhiyty tägøøgpø'o. Coo hänajty jim choonångumbä, mänit hänajty jim ñøcxa'añ Siria barcojooty. Cahnä Pablo hänajty biarcotägø'øñä, mänit miädoyhajty coogä judiøshajxy hänajty tøø quiojyquiapxytiuiñ coogä Pablo hajxy hänajty miadsa'añ, nägøoyyäsä Pablo jiihy tiägø'øwät barcojooty. Mänitá Pablo wyiinmahñdyhajty coo hänajty quia'a tu'ubøgaannä barcojooty. Jaduhñ wyiinmahñdyhajnä coo jim ñøcxø'øwät Macedonia tery-yo'oyhaam. 4 Nämayyá Pablo miägu'ughajpähajxy jim miøødnøcxy Asia, møødä Timoteo, møødä Sópater, ja'a hänajty jim tsohmä Berea, ja'a Pirro yhuung, møødä Gayo, ja'a hänajty jim tsohmä Derbe, møødä Aristarco, møødä Segundo, møødä Tíquico, møødä Trófimo. Tesalónica ja'a Aristarcohajxy hänajty choon møødä Segundo. Asia ja'a Tíquicohajxy hänajty choon møødä Trófimo. 5 Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Filipos møødä jiamioødhajxy, mänithøchä Pablo jim nbaattägajch, høøch Lucas. Høøch hädaa nocy jaduhñ nhädiuumby. Mänitá Pablo jiamioødhajxy jim ñøcxø'cy Troas. Jim højts hänajty xyhahixä'añ, høøch møødä Pablo. 6 Paady højts jim nmähmøøyy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xiøøhajxy hänajty jiada'añii mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a ca'a levadura møødpä. Coo ja'a xøø jaduhñ miaaay, mänit højts jim nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohñnä Filipos barcojooty. Mägøoxøø højts mejjiooty nyohy. Mänit højts jim nmejch Troas. Mänit højtsä Pablo ja'a jiamioød jim nbaattägajch, ja'a højts hänajty jim xyhahixpä. Jim højts njaac hijty juxtuxøø nägøxiä. 7 Coo näxøø jaduhñ yhabaaty, mänit højts nhamugøøyy, højts mäbøjpädøjc. Mänit højtsä Santa Cena nyagajtä. Mänit højtsä Pablo xtiägøøyy yajnähixøøbiä. Jejcy jaduhñ miädiaacy je'eguiøxpä coo hänajty cujaboom tu'ubøgaannä. Cuptsuhmdä hänajty tøø jiaty, jimnä ja'a Pablo hänajty miädia'agyñä. 8 Maa højts hänajty tøø nhamugø'øyän, nähbettøjtøogooty hänajty jaduhñ jim. Jiihä jøøn hänajty may tioy. 9 Jimä høxcujc-häna'c hänajty tu'ug yhäña'ay ventanahaguuy nähbettøjnähgøxp ja'a miädägøøgpisobä. Eutico ja'a craa hänajty xiøhaty. Jim Eutico ja'a Pablo hänajty yhamädoowhity. Tøø ja'a Pablo hänajty jejcy miädiaacnä. Mänitá Eutico jim miaaho'cy maa hänajty yhäña'ayän ventanahaguuy. Mänit jim quiuhgahnajxy. Ho'ogy hoy wyidsø'cänä. 10 Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiihy yhädaacy naaxyp maa ja'a Eutico hänajty tøø quia'ayän. Mänitá Pablo ja'a Eutico miäneenø'cy. Mänit højtsä Pablo xñämaayy:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Jujcyñä hädaa craa jaduhñ.

11-12 Jujcy ja'a craa jiaançh yajnøcxä maa ja'a tiøjcän. Mänitá mäbøjpädøjc-hajxy jiaançh tehñ xioondaacy. Mänitá Pablo jim ñøcxtägajch cøxp maa hänajty yajnähixø'øyän. Mänitá Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mänit højts ngaayy nhuucy nägøxiä. Mänitá Pablo jiaac tægøøyy yajnähixøøbiä. Jim

højts jaduhñ ngujobøøyy. Mänitå Pablo miådiaacpäðøñå. Mänit jim chohnå Troas.

¹³⁻¹⁴ Tøø højtså Pablo hånajty xñåma'ay coo hånajty tecy-yo'yaam ñøcxa'añ jim maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Aso. Pero højts, barcojooty højts jim nnøcxy, høøçh Lucas møødå Pablo jiamioðdhajxy. Coo højts jim nmejch Aso, mänitå Pablo jim tiågøøbiå barcojooty. Mänit højts jim ndu'ubøjcumbå Aso någuipxy møødå Pablo. Mänit højts jim någøxiå nnøcxy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Mitilene. ¹⁵ Coo højts jim ndsøhngumbå, mänit højts kujaboom nnaxøøyy jim mädøyyå maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Quio. Mänit højts jim kujaboom nmejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Samos. Coo højts jim ndsøhngumbå, kujaboom højts jim nméjtscumbå maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Mileto. ¹⁶ Tøø ja'a Pablo hånajty wyiinmay coo hånajty jim quia'a nåxø'øwåangumbå Efeso. Hix, cabå Pablo hånajty jim jejcy wiådita'añ Asianaaxooty. Paady hånajty jim quia'a wådita'añ Asia coo hånajty jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mobådajpä ja'a Pentecostésxøø hånajty jim jiada'añii. Paadiå Pablo hånajty yhadø'øçh, jaduhñå Pentcostés-xøø mädøyyå piåadåt.

¹⁷ Jimnå højts hånajty nhityñå Mileto, mänitå Pablo capxy jim quiejxy Efeso coo ja'a tsajtøwiindsønhajxy jim ñøcxåt Mileto, ja'a hajxy hånajty jim tuumbå Efeso. ¹⁸ Coo hajxy jim miejch Mileto, mänit hajxy ñåmaayyå:

—Månåajøch jim nhitiån maa mijtsån jim Asianaaxooty, jaançh tehñ yhöyhøch jim nduunñ mädühñtiøch jim nhijty. Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooçh jaduhñ nga'a høhnda'agy. ¹⁹ Jaançh tehñ yhöyhøçhå Jesús ja'a tiuung hånajty nduunå, ja'a hajxy nWiindsønhåjtåmbå. Mee'xxiemyhøch hånajty nduñ. Nåxyhøch hånajty njootmayhaty cooçhå nmågunaaxå Jesús ja'a miådia'agy hajxy hånajty quia'a måbøgaanå. Mayhooc hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiuuñ cooçh hajxy hånajty xjia wi'l yagho'oga'añ. ²⁰ Cøxyhøch mijts hånajty nyajwiinxic nyajwiingapxø'øyy neby hajxy hoy mhídat. Homiånåajøch mijts hånajty nyajnåhixø'øyy, møød jim jåya'ayhaguic, møød jim maa ja'a mdøjc-hajxiån. ²¹ Jadühñhøch mijts hånajty nmågapxy nhane'emy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ mnajtshixø'øwåt, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmåbøgåt ja'a Jesuscøxpå, ja'a hajxy nWiindsønhåjtåmbå. Någøxiøch mijts hånajty jaduhñ nmøødmådia'agy, møød mijts judiøshajxy, møød mijts cajpä judiospä. ²² Hoorå, tøøçhå Dioshespiritu xñåma'ay cooçh jim nnøcxåt Jerusalén. Pero cábøch nnajuø'øyy nébyhøch jim njada'añ nhabetå'añ. ²³ Jagóoyyøch jaduhñ nnajuø'øyy cooçh jim nyajtsuma'añ, cooçhå tsaachpä peenå jim nbaada'añ. Majátyhøch jaduhñ tøø nwådity, jadühñhøçhå Dioshespiritu tøø xyhawaanå cooçh jaduhñ njada'añ nhabetå'añ. ²⁴ Pero cábøch ti ndajy nmay. Cabå cuentå jaduhñ cooçh nnåå' hó'ogåt. Je'eyyåhåjtioch nbøcjuøøby cooçh nduung nyajmayaannå, ja'a Jesushøch xmiøoyyåbå, ja'a hajxy nWiindsønhåjtåmbå. Jadühñhøch xtiuungmooyy cooçhå mädia'agy jaduhñ nyajwå'xåt coo ja'a Dios hojioot jiaançh tehñ miøødå.

²⁵ Tøøçh mijts nyajwiinxic nyajwiingapxø'øyy coo ja'a Dios yhane'ema'añ ja'a miøcmåjaahaam. Hoorå, cábøch mijts månaa xyhijxtågatsaanå. Tøyhajt jaduhñ. ²⁶ Coo mijtså Diosmädia'agy mga'a måbøgåt nébyhøch tøø nja mädia'aguiån, ca'a yhöøçhå pojpa jaduhñ nmøød. ²⁷ Hix, pedyñiøch mijts tøø nyajmøødmådia'agy nebiatiå Dios tøø yhane'emian. ²⁸ Mniyajcopcø'øwøøjåp hajxy. Mgüeendåhådåbå måbøjpådøjc hajxy någøxiå. Ja'a Dioshespiritu hajxy jaduhñ xpiådaac coo hajxy jaduhñ mgüeendåhådåt. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñåhho'túutåm, paadiå Dios hajxy jaduhñ xyhuunghåjtåm, coo

ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm. ²⁹ Coočh mijts jaduñ nbuhwa'adsaannä, mäniä wiinghäna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijtsän. Mäwiinhömbä hajxy jaduñ miedsa'añ. Xjia wi'i jöjcapxø'owaamb mijts jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtsxišø'owät. Jaduñ mäwínäts hajxy jiatcø'owa'añ nebiä pahucä meeg hajxy chu'učhän. Tøyhajt jaduñ. ³⁰ Höxtä mijtsä mjamiöod näje'e tiägø'owaambä höhndaacpä. Näje'e ja'a mäbøjpädøj-c-hajxy jaduñ yajtägoyyaänäbä nebiä höhndaacpähajxy tiägoyya'añän. ³¹ Naxy hajxy jaduñ mdehm ñiyajcopcø'owøjät. Tägøøgjomøjthøch mijts jaduñ nmägapxy nhanehmy xøømsuhm. Jaančh tehñ chaachpøjpcøch hänäjty. Naxy hajxy jaduñ mdehm jiahmiédsät.

³² Hoorä, mäbøjpädøj-c, mijtsä Dios nyajcø'owaanøøby ween hajxy jaduñ xcwieendähaty. Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Dios hojioot jiaančh tehñ miöødä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbögät, jaduñä Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbédät ja'a miäjaahaam. Møød hodium hajxy jaduñ xpiädá'agät näguipxy møød pønjaty ja'a Dios yhu-unghajpy. ³³ Cábøch pønä wyitä xiädø'øn tøø nhadsojca. ³⁴ Ja'a nhamd-soo cø'øháamhøch jaduñ tøø nniyhixyü. Jadúñhøčhä nmägu'ughajpä tøø nbuhbejpä. Tøyhajt jaduñ. ³⁵ Homiänájøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy mnguiuduünäxät, møød coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy jaduñ mbuhbédät møødä häyoobäjäya'ay. Mjahmiédsäp hajxy jaduñ coo ja'a Jesús jaduñ jecy miänaañ: "Coo wiinghäna'c mbuhbédät, jaduñds jootcujc mhídät. Pø mnä'a jajpuhbedaamb jaduñ, cab jaduñ jootcujc mhídät."

³⁶ Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy miädiaacpädøøyy, mäniä hajxy nägøxiä jyjicädaacy näguipxy møødä Pablo. Mäniä hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä. ³⁷ Mäniä hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä coo ja'a Pablo hajxy hänäjty piuhwa'adsaannä. Mäniä Pablo hajxy miajch miäneñ. Mäniä Pablo hajxy chu'xy. ³⁸ Jaančh tehñ jiootmayhajp hajxy hänäjty je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänäjty tøø miäna'añ cooc ja'a Pablo hajxy hänäjty quia'a hijxtägatsaannä. Mäniä Pablo hajxy hoy ñajtsxišø'ønä maa ja'a Pablo hänäjty biarcotägø'owa'añän.

21

¹ Mäniä højtsä mäbøjpädøj-c nbuhwaatsnä. Mäniä højts nbarcotägøøyy. Mäniä højts jim ndsohnä Mileto. Mäniä højts jim tu'uda'aquü nnøcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøcxy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Rodas. Coo højts jim ndsøhngumbä, mäniä højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Pátara. ² Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hänäjty ñøcxa'añ maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Fenicia. Mäniä højts ndu'ubøjcumbä wiingbarcojooty. ³ Mäniä højtsä naax nähæebøøyy, ja'a hänäjty xøhajpä Chipre. Hahooyhaamby højts jim nwiinnajxy jäguemjuøøby. Jim højts hänäjty nnøcxø'øyy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Siria. Coo højts jim nmejch, mäniä højts jim nbarcopädsøømy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tiro. Paadiä barco jim miedsøøyy Tiro coo tsømy hajxy hänäjty jim ñähsøømdu'uda'añ. ⁴ Jim højtsä mäbøjpädøj-c näje'e nbaaty. Mäniä højts jim nhijty Tiro juxtujxøø maa ja'a mäbøjpädøj-c-hajxiän. Mäniä Pablo hajxy jä nämaayy coo jim quia'a jaac nøcxät Jerusalén. Jadúñäc hajxy hänäjty tøø ñajtsapxø'øyyii ja'a Dioshespíritäm. Pero cabä Pablo jaduñ ñä'a møjpädaacy. ⁵ Coo juxtujxøø yhabety, mäniä højts jim ndu'ubøjcumbä. Mäniä

højtsä mǎbǒjpǎdǒjc nǎgǒxiä hoy xñajtsxixǒ'øy cajtpa'a mǒödä yhuung mǒödä tio'oxy. Mǎnit højts jim̄ njijcǎdaacy pu'uwiing. Mǎnit højts nDiospa'yaaxy. ⁶ Mǎnit højtsä mǎbǒjpǎdǒjc xpuihwaatsnä. Mǎnit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiǒjc-hajxiän. Mǎnit højts ndǎgǒödiägajch barcojooty.

⁷ Mǎnit højts jim̄ ndsǒhngumbä Tiro. Mǎnit højts jim̄ njaac nǒcxy maa ja'a cajpt hǎnajty xiǒhatiän Tolemaida. Coö højts jim̄ nmejch, mǎnit højtsä mǎbǒjpǎdǒjc hoy nguhixy. Tu'tsuhm̄ højts jim̄ nhijty maa ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxiän. ⁸ Cujaboom højts jim̄ ndu'ubǒjcumbä. Mǎnit højts jim̄ nnǒcxy maa ja'a cajpt hǎnajty xiǒhatiän Cesarea. Coö højts jim̄ nmejch, mǎnit højts jim̄ nnǒcxǒöyy maa ja'a Felipe tiǒjcän. Mǎnit højtsä Felipe xñāmaayy coö højts jim̄ nmejtstǎ'agät maa ja'a tiǒjcän. Jue'le ja'a Felipe hǎnajty tiuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy hǎnajty yajwa'xyp. Tǒö hǎnajty jaduhñ wyiinguexyii coö ja'a mǎbǒjpǎdǒjc piuhbédät. Nǎjuxtujc hajxy hǎnajty jaduhñ wyiinguejxä coö hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ⁹ Mǎdaaxcä Felipe yhuung hǎnajty haagä cǎxyii. Nǎmädaaxcä Diosmädia'agy hajxy hǎnajty ñajtsapxǒ'øy. ¹⁰ Maxiǒö højts hǎnajty jim̄ tǒö nhity maa ja'a Felipe tiǒjcän, mǎnitä jäya'ay tu'ug miejch. Agabo hǎnajty xiǒhaty. Jim̄ hǎnajty chooñ Judea. Ñajtsapxǒöbiä Diosmädia'agy hǎnajty je'ebä. ¹¹ Coö ja'a Agabo jim̄ miejch maa højts hǎnajty nmejtsta'aguian, mǎnitä Pablo ja'a wiǒöñ wiähǎjtäxä. Mǎnitä Agabo hamdsoo ñiguiǒ'xojts ñidiecyxiojtsä ja'a Pablo ja'a wiǒöñhaam. Mǎnitä Agabo ja'a Pablo ñāmaayy:

—Jaduhñhǒchä Dioshǎspiritu tǒö xñāma'ay coöch miich nñajtsapxǒöyyät. Jaduhñäc miichä judíos xquiǒ'ǒxots xtiocyiodsaambä jim̄ Jerusalén nébyhǒch cham̄ tǒö nhamayyän. Mǎnitäc miich xyajcǒ'ǒdǎgǒ'owa'añ ja'a soldadohajxy Rómabä.

¹² Coö højts jaduhñ nmǎdooyy, mǒödä mǎbǒjpǎdǒjc-hajxy, mǎnit højtsä Pablo nja nāmaayy coö jim̄ quia'a nǒcxtä Jerusalén. ¹³ Mǎnitä Pablo yhadsooyy:

—Tii hajxy coö mjǒ'øy coö mxuueh. Tiičh hajxy coö xyagjootmayhaty. Cabä cueentä jaduhñ coöchä hǎna'c jaduhñ jim̄ xquiǒ'ǒxots xtiocyiǒdsät Jerusalén. Cabä cueentä jaduhñ coöch hǎna'c jim̄ xyaghǒ'ogät ja'a Jesúsǒxpä, ja'a hajxy nWiindsǒñhǎjtämbä —nǒmǎ Pablo miānaañ.

¹⁴ Coö højts jaduhñ nhijxy coö ja'a Pablo hǎnajty quia'a mǎbǒga'añ, mǎnit højts nmānaañnā:

—Ween jaduhñ jiadyii nebiä Dios tǒö miāna'añän.

Mǎnit højts nhamoöñnā.

¹⁵ Mǎnit højts nhadsǒmbǒjcy, hǒöch mǒödä Pablo. Mǎnit højts jim̄ nnǒcxy Jerusalén. ¹⁶ Näje'le højtsä mǎbǒjpǎdǒjc jim̄ xpianǒcxy, ja'a hajxy hǎnajty jim̄ tsohm̄bä Cesarea. Coö højts jim̄ nmejch Jerusalén, mǎnit højts hoy xñajtswowǒ'øy maa ja'a Mnasón ja'a tiǒjcän. Jim̄ä Mnasón hǎnajty jecy tǒö chohnda'agy Chipre. Tǒö hǎnajty jiegǒ'øy coö ja'a Mnasón ja'a Diosmädia'agy hǎnajty tǒö miäbǒcy. Jim̄ højts nmejtstaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiǒjcän.

¹⁷ Coö højts jim̄ nmejch maa ja'a mǎbǒjpǎdǒjc-hajxiän, mǎnit højts xquiǒñdymooyy xoondǎacǎp. ¹⁸ Cujaboom højtsä Pablo jim̄ xmiǒdhajty maa ja'a tsajǒjcän. Jim̄ä Santiago hǎnajty mǒödä tsajǒjwiindsǒñhajxy nǎgǒxiä. ¹⁹ Mǎnitä Santiagohajxy miǒödnijapoo'xä ja'a Pablo. Mǎnitä Pablo tiägǒöyy mädiaacǎp nebiatiä Diosmädia'agy hǎnajty tǒö yajwa'xiän maa ja'a cajpa judioshajxiän, cooc jaduhñ quiapxy miädiaacy ja'a Dios miäjaahaam. ²⁰ Coö

ja'a Santiagohajxy jaduhñ miädooyy, mänitä Dios hajxy wyingudsähgøøyy. Mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Mägu'ughajpä Pablo, mnajuøøby miich jaduhñ coo ja'a judíos ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy nämay tøø miäbøjcä. Jaduhñ hajxy nägøxiä miäna'añ coo ja'a cuhdujt hajxy tsipcøxp ngudiúunämät, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. ²¹ Tøø hajxy jaduhñ miädohyaty cooc tyijy miichä judíos wyingcuhdujt tøø myajnähixø'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. Jaduhñäc tyijy tøø myajnähixø'øy coo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jaduhñäc tyijy tøø myajnähixøøbiä coo højts ja'a nguuhdujt nga'a cudiúunänät, højts judíos, møød coo højts nhuung nga'a circuncidarhájtänät. ²² Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhádät coo miich yaa tøø mgoody Jerusalén, mänitä tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduhñ coo miichä judíos jaduhñ tøø mjaančt yajnähixø'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. ²³ Tøø højts ja'a wiinmahñdy tu'ug nbaady nej miich myajniyhoyø'øwøøjät. Jii højtsä nmägu'ughajpä nämädaaxcä. Tøø xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hánajty yoxa'añ nebiä Moisés jecy yhanehmian coo hajxy jaduhñ nguuhdujt hájtämät. ²⁴ Mmødhádäp miich yø'ø häna'c yø'ø nämädaaxpä. Jaduhñ miich mnämäjuyø'øwät coo meeg hajxy hánajty yoxa'añ. Jaaná jaduhñ miichä meeg tu'ug myøjxpät. Coo miich jaduhñ mnämäjuyø'øwät, jaduhñ hajxy hoy yajcuhmé'xät. Coo miich jaduhñ mguhdujthádät, jaduhñ miichä cu'ug xyhixät coo miichä cuhdujt jaduhñ mgudiuumä, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jaduhñä cu'ugä tøyhajt hajxy miøødhada'añ coo miich wyingcuhdujt tøyhajt mga'a yajnähixø'øy. ²⁵ Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a hajxy mäbøjpä, tøø højtsä nocy nyajnäjaayø'øy. Jaduhñ højts tøø nmägäpøxy tøø nhane'emy coo hajxy quia'a tsú'udsät mädyiibä häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo hajxy quia'a tsú'tspät ja'a tøø quia'a nø'xie'e'xiäbä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät —nømä Pablo ñämaayyä.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a häna'c miødhajty ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy cujaboom hoy quiuidiufñ nebiä judíos quiuhdujthajxy hánajty myiñän. Mänit hajxy tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Mänit hajxy ñägäpøxy cooc juxtujxøø hánajty quia'a habetyñä neby hajxy hánajty tøø yhagapxtuquiän coo meeg hajxy hánajty yoxa'añ.

²⁷⁻³⁰ Ja weenjaty hánajty quia'a habety ja'a juxtujxøøbä. Mänitä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hánajty chooñ Asia. Coo ja'a Pablo hajxy jii by yhiixy tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä cooc ja'a Pablo hánajty jii by wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsä wyingcuhdujt homiajaty nøcxy yajwiinhixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jiiøjcapxø'øy coo højtsä nguuhdujt hajxy xquia'a cudiúunämät, nebiä Moisés jecy jia hanéhmian. Jaduhñ yø'ø craa yajwiinhixøøbiä cooc tyijy hädaa tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiä haxøøg tøø jiatcø'øy coo jäya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hiix, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägä miñ coo hajxy yaa tiägø'øwät tsajtøgooty, pønjjaty ca'a judíos.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hánajty tøø yhiixyii cajpooty coo ja'a Tróximo hánajty miøødä. Jaduhñä Asiabjäya'ayhajxy hánajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Pablo ja'a Tróximo hánajty tøø miøødtägøøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Tróximo hánajty chooñ. Ca'a jiidíosä hánajty je'e. Hoorä, coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo hánajty jii by wiädity tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy haamhjäp. Mänitä Pablo hajxy miajch.

Mänit hajxy piawijch piajādujty jim̄ tsajtøghaguuy. Mänitiä tsajtøjc hajxy yhagøøyy.

³¹ Jimä cu'ugä Pablo hajxy hānajt̄y nā'ägä yagho'ogaannä, mänitā soldado-wiindsønä mädia'agy nāmejtsä coogä cu'ughajxy hānajt̄y jim̄ wyi'i yhaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hānajt̄y chooñ. ³² Tuunä ja'a soldado-wiindsøn jaduhñ nā'ä mädooyy, mänitā soldadohajxy yhamugøøyy. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy maa ja'a cu'ughajxy hānajt̄y yhaamhatiän. Coö ja'a cu'ugä soldado hajxy jaduhñ jiojcuheebøøyy coö ja'a soldadohajxy hānajt̄y miānacy maa ja'a Pablo hānajt̄y wiobho'ogyiijän, mänitā Pablo yhøxmajtsä. ³³ Coö ja'a soldado-wiindsøn̄ jiiiby quiädaacy, mänitā Pablo chuumä. Hamejtscadena quiø'øxojs tiecyxiojtsä. Mänitā soldado-wiindsønä cu'ug miājytøøyy pønä Pablo, møød̄ tii hānajt̄y coö tøø wiobho'ogyii. ³⁴ Mänitā jāya'ayhajxy may yhadsooyy Haagä wingjaty. Cab hajxy hānajt̄y tiu'ugmädia'aguüä. Coö ja'a cu'ughajxy hānajt̄y jaduhñ wyi'i ya'axy, cabä soldado-wiindsønä tøyhajt̄ hānajt̄y hoy piadaa'añ. Mänit miānaañ coö ja'a Pablo jim̄ yajnøcxøjät̄ maa ja'a cuartelän. ³⁵ Coö ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jim̄ miøødcoo'ty maa ja'a escalera jaduhñ chohnda'aguüän, mänitā Pablo hajxy quiøyø'cy. Paady hajxy jaduhñ quiøyø'cy coö ja'a cu'ugä Pablo hajxy hānajt̄y jia wi'i yagho'oga'añ. ³⁶ Høxhaamä cu'ugä soldado hajxy hānajt̄y pianøcxy yāaxäp coö ja'a Pablo yagho'ogøjät̄.

³⁷ Jimä soldado ja'a Pablo hajxy hānajt̄y miøødtägø'øwa'añ cuarteltøgooty, mänitā Pablo ja'a soldado-wiindsøn̄ nāmaayy:

—Huuc miñ, nhuuc møødmädiä'agyhøch miich paquiä.

Hagriegoaamä Pablo jaduhñ miānaañ. Mänitā soldado-wiindsøn̄ yhadsooyy:

—Mjāpytiämä hagriego jaduhñä. ³⁸ Cājtām miich jim̄ mdsooñ Egipto-naaxootiä. Tøø jiegø'øy coö häna'c tsip jim̄ tøø yajpādø'ogy Egipto. Nāmādaaxmilä jiamioød hānajt̄y, Haagä cahwiindøyhāna'c. Mänit hajxy piäyø'cy. Mänit hajxy jim̄ ñøcxøøyy pactuum maa pøn̄ quia'a tsāna'ayän.

³⁹ Mänitā Pablo miānāngumbä:

—Cábøch jim̄ ndsooñ Egipto. Judiojāyā'ayhøch høøch. Jim̄høch ndsooñ maa ja'a cajpt̄ jaduhñ xiøhatiän Tarso jim̄ Cilicianaaxooty. Møjjuøøbyhøch ngajpt̄. Huuc tuñä mayhajt̄, nhuuc øøxy møødmädiä'agyhøch yø'ø cu'ug.

⁴⁰ Mänitā soldado-wiindsønä Pablo cuhdujt̄ miooyy coö quiäpxät̄. Mänitā Pablo piejty escaleracøxp̄. Mänitā quiø'ø chajxajy. Mänitā cu'ughajxy cøjx yhamoñ. Mänit tiägøøyy xiicpä mädiaacpä hebreohayuuc-haamby:

22

¹ —Mägu'ughajpādøjc, huuc hamädoowhit hajxy hoy; mijts nmøødmädia'agaamby.

² Coö ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coö ja'a Pablo hānajt̄y quiapxy miädia'agy hebreohayuuc-haamby, tehngajnä hajxy hānajt̄y hoy yhamädoowhity. Mänitā Pablo jiaac mädiaacy:

³ —Judiojāyā'ayhøch høøch. Jim̄høch nnaaxque'exä Tarso, jim̄ Cilicianaaxooty. Mütsnøch yaa ngoo'ty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamalielhøch yaa xyajcapxtaac. Jaanč̄ tehñ yhöyhøch xyajñähixøøyy ja'a jecyquihdujt̄. Jaanč̄ tehñ yhöyhøchä Dioscuhdujt̄ hijty nbaduñ hamuumdu'joot̄ nej mijts jāda'ahaty mbaduñän. ⁴ Nyajtsaačhpøjpiøchä jāya'ay hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä ja'a Jesuscøxpä, to'oxiøjcä, ya'adiøjcä. Høxtä nyaghø'piøch

hijty tähoocjaty. Pawíchhóch hijty pujxtøgooty nyajnoöcxy cø'øxoch tecyxiöch. ⁵ Ja'a teedywiindsón yaa tuumbä Jerusalén, coo hajxy jaduhñ mmäyajtöwät pø tøyhájhóch jaduhñ tøø njatcø'øy, xmió'owäbä tøyhajt hajxy jaduhñ. Jaaná jaduhñä majtøjcä tøyhajt hajxy yéjpat coo hajxy jaduhñ mmäyajtöwät. Yø'ø'hä nocy hajxy tøø xyajmägüexy coo højts nmägunaax jim nmó'owät maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Jímhø'hä jäya'ay hänäjty nøcxy nhøxta'awa'añ Damasco pønjetiä Diosmädiä'agy mäbøjp ja'a Jesüscøxpä. Je'e'h hänäjty nøcxy nmadsa'añ. Yaa'h hänäjty nyajmänaca'añ Jerusalén. Yaa'h hänäjty min ndsaa'çhtiuna'añ.

⁶ Jim tu'haamnøcxpä, ja weenjátyhóch hänäjty jim nga'a coody Damasco, mänitä jøøn quiuhajcädaacy jaan'h tehñ miøc, mäduhñtiöch hänäjty nyo'oy. Cuyxiøho'ogy hänäjty jaduhñ. ⁷ Túunø'hä jøøn jaduhñ nnä'a hijxy, mänitöch jaduhñ ngädaayy. Mänitöch nmädooyy coo'h häna'c hänäjty xxiøøguya'axy: "Saulo, Saulo, tiich jaduhñ coo xwyl'i miädsibø'øy." ⁸ Mänitöch nmäyajtøoyy: "Wiindsón, pøn miich." Mänitöch xyhadsooyy: "Jesüshöch høø'h. Nazarethöch hijty ndsooñ. Høø'h miich jaduhñ xmiädsibøøby." ⁹ Pønjätyhóch hänäjty nmøødnøcxyp, yhiyx ja'a jøøn hajxy. Pero cab hajxy miädooyy coo'hä Jesús jaduhñ xmiägapy. ¹⁰ Mänitöchä Jesús nmäyajtøögumbä: "Wiindsón, tiich jaduhñ ndünäp." Mänitöch xyhadsøögumbä: "Tänaayyø'og. Jaac nøcx jim Damasco. Coo miich jim mgöödat, mänit miich häna'c jim xyhawaanaanaä tijaty miichä Dios jaduhñ xyajtu-naamb." ¹¹ Hoorä, coo'hä jøøn nhijxy, wiinxø'o'tshöch jaduhñ. Cábøch hänäjty hoy nhijxnä. Ja'a njamiøødhöch hajxy jim xjiaac witscoo't Damasco.

¹² Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay. Ananías hänäjty xiøhaty. Jaan'h tehñ yhooyä Ananias ja'a cuhdujt hänäjty piaduñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jimä judioshajxy hänäjty näje'e chänaabiä Damasco. Jiaan'h tehñ quiu-maabiä judios ja'a Ananias hajxy hänäjty jaduhñ. ¹³ Hoorä, coo'h jim ngoo'ty Damasco, mänitöchä Ananias hoy xquiuhixy. Mänitöch xñämaayy: "Puhya'ay Saulo, hijxø'og jadähooc cham jaduhñajtä." Tuunä ja'a Ananias jaduhñ nä'a mänaañ, mänitöch jaduhñ njaan'h hijxø'cy. ¹⁴ Mänitöchä Ananias xñämäaguuiumbä: "Ja'a nhaphájtämhajxy ja'a ndeedyhájtämhajxy ja'a jecypiiä haampiä, ja'a Dios hajxy hijty wyiingudsähgøøby jegyhajty. Jaaya'ay miich jaduhñ tøø xyajnädhijy coo jaduhñ mdünät neby je'e jioot choquiän, møød coo ja'a Jesús mhamdsoo híxät coo mhamdsoo mädo'wät nebiaty je'e miädia'agy. ¹⁵ Nøcxaamb miich mmädia'aga'añ wiinduhmyhagajpt ja'a Jesüscøxpä, nebiaty tøø mhixy nebiaty tøø mmädoy. ¹⁶ Hoorä, tsógänämäts, nøcx näbejnä. Jaduhñä Jesús mmänuu'xtá'agät coo weenä mbojpä mgädieey xyajnähaa'waats xyajcu'hwäatsät", nómhø'hä Ananias xñämaayy.

¹⁷⁻¹⁸ Mänitøch yaa nwiimbijtägajch Jerusalén. Mänitøch nnoöcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Mänitøchä Jesús nwiinhijxy, ja'a hajxy nWiindsøn'häjtämbä. Mänitøchä Jesús xñämaayy: "Tsógänämäts, mdsóonäp yaa. Caj miichä cu'ugä mmädia'agy yaa xmiäbøgaanä coo'h miich yaa xjia wil'i miädia'aga'añ." ¹⁹ Mänitøch nhadsooyy: "Wiindsón, näjuøøbiä cu'ughajxy coo'h hijty nwädity wiinduhmyhagajpt maa ja'a judios chajtøjc-hajxiän, coo'hä jäya'ay hijty nyajnoöcxy pujxtøgooty pønjetiä mmädia'agy xmiäbøjcäp. Näxyhóch hijty nyajwoyii. ²⁰ Y coo ja'a Esteban yagho'cä, jímhøch hänäjty nbadsóonäbä. Møødhöch hänäjty nbamänaambä coo yagho'ogøøjät. Ja'a häna'cä Esteban hajxy yagho'cäbä, høø'hä wyit ngüendähajtä. Paadiä Esteban jaduhñ yagho'cä je'eguiøxpä coo miichä mmädia'agy hänäjty xyajwa'xä." ²¹ Mänitøchä Jesús

xñámáaguiumbä: “Cabä cueentä jaduhñ. Nøcxnä. Jäguémhøch miich nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä.”

²² Mäduhñjatiä Pablo hñajty miädia'agy, hamädoowhíjtäxäbä miädia'agy hñajty jaduhñ. Pero coo jaduhñ miänaañ cooc hñajty jäguem quiexa'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä, cabä cu'ugä Pablo ja'a miädia'agy hajxy hñajty yhamädoowhidäaänänä. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Ween yø'ø craa yho'ogy. Yagho'og yø'ø craa hajxy.

²³ Tehñgajnä hajxy hñajty jaduhñ wyl'i ya'axy wyl'i jiocy. Yamä wyit hajxy hñajty wyl'i chajyemy. Yamä naaxoc hajxy hñajty wyl'i chajwøjy. Paady hajxy hñajty jaduhñ wyl'i jiatcø'øy coo ja'a Pablo hajxy hñajty jiaanç tehñ miädsiphaty. ²⁴ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ coo ja'a Pablo jilby yajtøjtägø'øwøøjät cuarteltøgooty. Mänit jiaac mänaañ coo ja'a Pablo wiobho'ogøøjät, ween jaduhñ quiøxy nägapxy tiiguiøxpä cu'ugä Pablo hajxy hñajty coo tøø wyl'i ñäya'axy. ²⁵ Mänitä soldado ja'a Pablo hajxy quiø'øxoich. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hñajty. Mänitä Pablo ja'a capitán miägapy, ja'a hñajty jim tãnaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuhdujt mmøødä cooçh mijts xwióbät nä'a nägoobä. Cab hajxy mnajuø'øy pø tøøçh ngädieey. Høøçh, jadúhñhøçhä cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nømä Pablo ja'a capitán ñämaayy.

²⁶ Coo ja'a capitán jaduhñ miädooyy, mänitä wyiindsøn ñämaayy:

—Ca'a hajxy jaduhñ mwopy. Jadúhñäc yø'ø craa cuhdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁷ Mänitä soldado-wiindsønä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduhñ coo miichä cuhdujt jaduhñ mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä.

Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ.

²⁸ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Jadúhñhøçhä cuhdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero jaanç tehñ chówhøch jaduhñ tøø xyhabädsøømä cooçhä cuhdujt jaduhñ tøø njuy.

Mänitä Pablo miänaañ:

—Cooçh jim nnaaxque'exä Tarso, páadyhøçhä cuhdujt jaduhñ nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁹ Ja'a soldadohajxy hñajty mäwobaambä, coo hajxy jaduhñ miädooyy coogä Pablo cuhdujt hñajty jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy hñajty miøødän, mänitä Pablo hajxy puihwaach. Y ja'a soldado-wiindsøn, coo je'e jaduhñ miädooyy, tsähgøøyy je'eduhñ je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hñajty tøø quiø'øxoçhii tøø tiecyxioçhii.

³⁰ Cujaboomä soldado-wiindsøn jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo quiø'øguejøøjät. Mänit miänaañ coo ja'a teedywiindsøn hajxy yhamugø'øwät møødä majtøjc-hajxy. Mänitä Pablo jim yajnøcxä maa ja'a teedywiindsøn hajxy hñajty tøø yhamugø'øyän. Mänitä Pablo jim yajtãnaaguiädaacä cu'ugwiinduum. Miädowaambiä soldado-wiindsøn hñajty jaduhñ tiiguiøxpä judíos ja'a Pablo hajxy hñajty coo tøø ñäxø'øwø'øy.

23

1 Mänitä teedywiindsõnhajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Pábläm. Mänitä Pablo miänaañ:

—Mägu'ughajpádõjc, Dióshõch jaduhñ xyhiixp cooch homiänaajä nho-jiäya'ayhaty.

2 Coo ja'a Pablo jaduhñ miänaañ, mänitä häna'c-hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xõ'õgät, ja'a häna'c-hajxy hänajty jim tãnaabiä Pablo wyi-induum. Ja'a Ananías jaduhñ mänaañ coo hajxy jaduhñ jiatcõ'õwät. Mõjhajpã Ananías hänajty jim maa ja'a teedywiindsõnhajxiän. 3 Mänitä Pablo ja'a Ananías ñämaayy:

—Dios miich jaduhñ xyajcumädowaamb. Caj miich hoy mduñ. Jaduhñ miich mduunõgmõödä cooch miich xyajtõyhajtyégät hoy yajxõn nebiä cuhdujt myiñän. Pero coo miich jaduhñ tõõ mmäna'añ cooch häna'c xquióxät, myajcãhxõ'py miich jaduhñ coo miichä cuhdujt hoy mga'a yajtuñ.

4 Ja'a häna'c-hajxy hänajty jim tãnaabiä, mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Tõõ miich jaduhñ ngapxtägoy coo yõ'õ mõjteedywiindsõñ jaduhñ tõõ mwiiingapxpety. Haa ca'a, Dios yõ'õduhñ tõõ yhuuc pädaacpä.

5 Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Mägu'ughajpádõjc, huuc mee'x hajxy, cábõch hijty nnajuõ'õy coo yõ'õ jaduhñ tiuñ mõjteedywiindsõñ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo hajxy nga'a nãnõmät haxõõg, põnjatiä tuung mõõd maa ja'a tsaan maa ja'a cu'ugän.

6 Mänitä Pablo jaduhñ yhiixy coo häna'c-hajxy hänajty mejtstu'u tõõ yhamugõ'õy, mõõdä saduceoshajxy, mõõdä fariseoshajxy. Mänitä Pablo mõc quiapxy:

—Mägu'ughajpádõjc, hõõch, jue'ech hõõch, fariseshõch hõõch. Haagã fariseos hõjts jaduhñ. Cooch jaduhñ nmãbõcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jaduhñ jiuypiojtägatsa'añ, páadyhõchä häna'c jaduhñ tõõ xñãxõ'õwõ'õy.

7 Coo ja'a Pablo jaduhñ miänaañ, mänitä fariseoshajxy tiägõõyy yaj-capxiõõbiä mõõdä saduceoshajxy. Cabã miädia'agyhajxy hänajty ñibiaadyii.

8 Hix, jaduhñã fariseoshajxy hänajty miãbõcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñ hajxy hänajty miãbõjpã cooc ja'a Dios ja'a mioonsã jim miõõdã tsajpootyp, mõõd cooc ja'a nhaañãmähãjtãmhajxy quia'a hõ'cãm. Pero cabã saduceoshajxy hänajty miãbõcy nebiä fariseoshajxy hänajty miãbõquiän. 9 Tehngajnã hajxy hänajty miaas nãmayõ'õy haamhajpã. Tehngajnã hajxy hänajty yhambõcy. Mänitä fariseoshajxy näje'e tiãnaayyõ'cy, ja'a hajxy hänajty yajnãhixõõbiä maa ja'a tsajtõjcän. Mänit hajxy miänaañ:

—Yõ'õ craa, cap tiä pojpã cãdieey miõõdã. Jimbãdã Diosmoonsã tõõ miãgapxyii, õ hããñãmã.

10 Maas hanaxiä hajxy hänajty yhambõcy. Tsãhgõõbiä soldado-wiindsõñ hänajty coo ja'a Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitã soldado-wiindsõñã soldado miõjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jii by wyitstsõõnãt, mõõd coo hajxy jim yajnõcxät maa ja'a cuartelän.

11 Mänitcoodsã Jesús jii by ñãguehxtõ'õxy maa ja'a Pablo wyiinduumän. Mänitã Jesús ja'a Pablo ñämaayy: “Ca'a mdsãhgõ'õy. Nébyhõch miich yaa tõõ xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanã jaduhñhõch miich jim nõcxy xmiädia'agãangumbã Roma.”

12 Cujaboomã judiõshajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yagho'õgät. Mänit hajxy ñiñämaayyã:

—Mäduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä hüucämät.

¹³ Näjuxychägui'xnaxy hajxy hänajty je'eduhñ, ja'a hajxy hänajty jaduhñ tøø quiojyquiapxyhātiäbä. ¹⁴ Mänit hajxy hoy ñägäpaxy maa ja'a majtøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduhñ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyaghó'ogät. Høxtä mänit højts ngay'a'añ nhu'uga'aññä. ¹⁵ Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsønñ hajxy jaduhñ näma'aw coo weenä Pablo yaa yajmečhii mijts mwiinduun. Jaduhñ hajxy mwiinhøønät coo tyjy ja'a Pablo hajxy mjaac tehñ miäyajtøwa'añ. Cahnä Pablo hänajty yaa quioody maa mijts mwiinduun, jim højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywiindsønñhajxy ñämaayyä.

¹⁶ Mänitä Pablo chojmajc jaduhñ miädoyhajty coogä Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä Pablo hoy yhawäänäxä maa hänajty chumiän.

¹⁷ Mänitä Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mänit ñämaayy:

—Huuc tunä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jim maa ja'a mwiindsønñ. Jim jaduhñ miøødmädia'aga'añ.

¹⁸ Mänitä Pablo chojmajc wioonøcxäxä maa ja'a soldado-wiindsønñ. Mänitä capitán ja'a soldado-wiindsønñ ñämaayy:

—Ja'a Pabløch jaduhñ tøø xñäma'ay cooç hädaa craa yaa nwoominät maa miichän. Miichäc jaduhñ xmiøødmädia'agaamñ.

¹⁹ Mänitä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnøcxäxä. Mänitä soldado-wiindsønñ miänaañ:

—Tiiç jaduhñ xyhawaanäänäp —nømä Pablo chojmajc miäyajtøwäxä.

²⁰ Mänitä Pablo chojmajc yhadsooyy:

—Tøø ja'a judiøshajxy näje'e quiojyquiapxytiun cooc miich xñäma'awa'añ coo miichä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsønñ wyiinduunhajxiän. Jaduhñäc miich xwyiinhøønä'añ cooc tyjy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehñ miäyajtøwa'añ. ²¹ Caj miich jaduhñ mmäbøgät. Näjuxychägui'xnaxiä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. Cábäc hajxy jaduhñ ñä'ägä caya'añ ñä'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yaghó'ogät, mänitac hajxy quiaya'añ yhu'uga'aññä. Miichäc hajxy xyhuuc jaac hahijxp cooc miich jaduhñ mmänä'anät pø mgudiunaamby jaduhñ —nømä soldado-wiindsønñ ñämaayyä.

²² Mänitä Pablo chojmajc ñämáayyäxä coo quia'a nägäpät wiingtuum waamбаты hänajty jaduhñ tøø miädia'agy. Mänitä soldado-wiindsønñ jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbijnät.

²³⁻²⁴ Mänitä soldado-wiindsønñä capitán metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jim yajnøcxät Cesarea. Nämayyä soldadohajxy hänajty pianøcxa'añ. Námejtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxa'añ tacy-yo'oyhaam; møød nädägøøghii'xcumajc hajxy hänajty ñøcxa'añ cuañähgøxp; møød námejtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxaambä cuhmðcap. Jaduhñä capitánhajxy ñämáayyäbä coo ja'a Pablo cuañähgøxp ñøcxät, møød coo hoy cwieendähadøjät, jaduhñ nejy quia'a jat quia'a habétät. Jaduhñä soldado-wiindsønñ yhanehmäbä coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'ødägø'owøjät. ²⁵ Mänitä soldado-wiindsønñä nocy yhädiuun. Ja'a gobernador Félix hänajty yajnäguxaamby. Jaduhñ soldado-wiindsønñ quijyahy:

²⁶ “Høøç hädaa nocy nhädiuumby, høøç Claudio Lisias. Wiindsønñ Félix, miich jaduhñ chamñ nyajpoo'xyp. ²⁷ Hädaa jäyá'ayhøch miich nyajnäguejxyp.

Pablo jaduhñ xiøhaty. Häxøøyy maaxtøjquiä Pablo yaa miajtsä Jerusalén. Ja'a judíoshajxy jaduhñ mämaajts. Yagho'ogáañäbä Pablo hánajty. Pero cooçh jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a Pablo cuhdujñ jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayahajxy miøødän, mänítøçhä soldado ja'a Pablo hoy nmøødyajñahwa'ath. ²⁸ Je'eçh hánajty nmädowaamby tiiguiøxpä Pablo hánajty coo tøø miachii, päadyhøch jiihy nmøødhädaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hánajty yag-jadyiijän. ²⁹ Mänítøch nmädooyy coogä Pablo tii pojpä tii cädieey quia'a møødä. Je'eduhñ yajcumadsøøyyä coo ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy wyi- ingjatiä. Päadyhøch jaduhñ nga'a mänaañ coo ja'a Pablo yagho'ogøøjät, ni coo chumøøjät. ³⁰ Cooçh jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a judíoshajxy hánajty näje'e tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy hánajty yagho'oga'añ, mänítøch jaduhñ nwiinmaayy cooçh miich jaduhñ nyajñäguéxät. Ja'a häna'cä Pablo hajxy ja wi'i yagho'ogaambä, tøøch nnäma'ay coo ja'a Pablo jim nøcxy näxø'owø'oyii miich mwiinduum."

³¹ Mänitä soldadohajxy jiaançh cudiuuñ nebiä wyiindsøn hajxy hánajty tøø ñäma'ayiiän. Mänitä Pablo hajxy jim coods yajnøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Antípatris. ³² Cujaboomä soldadohajxy wyiimbijty, ja'a hajxy hánajty tøø ñøcxy tecy-yo'oyhaam. Ja'a hajxy hánajty cuaañähgøxpä, je'edsä Pablo hajxy jaac møødnøcxnä. ³³ Mänit hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mänitä Pablo ja'a Félix hoy yajcø'dägø'oyii møødä nocy, ja'a soldado-wiindsøn hánajty tøø quiéxiäbä. ³⁴ Mänitä Félix ja'a nocy quiapxy. Mänitä Félix ja'a Pablo miäyajtøøyy maa je'e chooñ. Mänitä Pablo yhadsooyy coo hánajty jim chooñ Cilicianaxooty. ³⁵ Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänitä Pablo ñämaayy:

—Weenä jäya'ayahajxy yhuuc mech, ja'a miich hajxy jaduhñ xñäxø'owø'owaambä, mänítøçhä tøyhajt nmädowa'añ ja'a miichcøxpä.

Mänitä Félix ja'a soldado ñämaayy coo ja'a Pablo piäda'agøøjät mõjtøgooty, ja'a hánajty xøhajpä Palacio de Herodes. Jaaná jaduhñä Félix miänaambä coo ja'a Pablo hoy cwieendähäðøjät.

24

¹ Cumägoøxøø ja'a Ananíashajxy jim quioo'ty Cesarea. Møjtēdywiindsønä Ananías hánajty tiuumby jim Jerusalén. Näguipxiä majtøjc-hajxy näje'e pia-goo'pä møødä licenciadä tu'ug, ja'a hánajty xøhajpä Tértulo. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a gobernador Félix hánajty tiuñän. Mänitä Félix hajxy ñämaayy coo ja'a Pablo hajxy hánajty näxø'owø'owa'añ. ²⁻³ Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøøjät maa ja'a Félix wyiinduumän. Coo Pablo jaduhñ yajmejtsä, mänitä Tértulo ja'a Pablo tiägøøyy näxø'owøøbiä:

—Wiindsøn Félix, hoy højts njaançh tehñ ñiijiäwø'oyii maa miichcøxpän, coo miich hoy mjaançh tehñ tiuñ. Tøø højts miichä nnaaxä ngajpt xjiaançh tehñ yaghoyøøyyä. Cabä tsip cabä pleetä jaduhñ maa yajpaady. Coo miich jaduhñ hoy mjaançh tehñ tiuñ, paady højts Dioscujú'uyäbä njaançh tehñ yecy maa miichcøxpän. ⁴ Cábøch miich jecy nhadsiba'añ. Huuc tunä may-hajt, højtsä nmädia'agy hamädoowhíjtäc. Paquiä højts jaduhñ nmädia'aga'añ. ⁵ Yøø craa Pablohajpä, nmøødhajpy højtsä tøyhajt jaduhñ coo yøø højts xjiaançh tehñ miädsibø'oy majaty højts nhity, højts judíoshajpä. Jaduhñ højts xjia wi'i jiojcapxø'oy coo højtsä nguhdujñ nnajtshixø'owät. Jaduhñä tsip homi-aajä yajpäðø'ogy. Ja'a jäya'ayä Jesús Nazaretpä miädia'agy hajxy panøcxäbä, je'e ja'a Pablo hajxy wiindsøn'hajp. ⁶ Mänitä Pablo jäya'ay nämädaaxc

miöødtöjtägöøyy maa höjtsä nmöjtsajtögootiän. Ja'a hajxy nämädaaxpä, ca'a hajxy je'e juudiosä. Cab höjtsä nguhtujt jaduhñ myiñ coo wiingjäya'ay jii by tiägö'owät. Mänit höjtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumädowaamby höjts hänajty, tii hänajty jii by tiuumby tsajtögooty. Jaduhñ höjtsä nguhtujt myiñ coo jaduhñ quiumädowät. ⁷ Mänitä soldado-wiindsón piayajcahw piayajpögöøyy, ja'a xøhjäpä Lisias. Mänit höjtsä Pablo mädsibö'øbä xpjöcä. ⁸ Mänit höjtsä Lisias xñämaayy coo höjts yaa nmínät maa miichä mwiinduuman, coo höjtsä Pablo yaa nnäxö'owö'owät. Hoorä, hamdsoo miichä Pablo mmäyajtöwät pø tøyhajt jaduhñ neby höjts chamñ nnäxö'owö'oyän —nomä Tértulo ja'a Félix ñämaayy.

⁹ Jaduhñä judiøshajxy piamaanaambä. ¹⁰ Mänitä gobernador Félix ja'a Pablo miäwö'xy coo ja'a Pablo miädiä'agät. Mänitä Pablo miänaañ:

—Wiindsón Félix, jaançh tehñ jiootcüjc-höçh chamñ nnijiäwö'oyii cooçh yaa nnguiugapxa'añii miichä mwiinduuman. Hiç, nnajuøobiöçh jaduhñ coo miich möjtuung jeycy yaa tøø mmøødhaty maa höjtsä nnaax maa höjtsä ngajptän. ¹¹ Chanaä miajmetxøøhaty cooçh jim ngoo'ty Jerusalén. Jimhøçhä Dios hänajty nwiingudsähgö'owa'añ tsajtögooty. Tøyhajt jaduhñ. Hoy pionä jaduhñ miäna'añ. ¹² Pero cáböçhä tsip jim nhøxtaayy. Cáböçhä tsip ni maa nhøxtaayy, majátyhöçh tøø nwädity, ni jii by möjtsajtögooty, ni jii by muutst-sajtögooty, ni jim cajptooty. Cáböçh pøn jim nmøødyajcapxiøøyy. ¹³ Hoorä, yø'ø häna'c-hajxy xim xwyiingapxpéjöpçhä, hønndaacp hajxy yø'ø. Cab hajxy tøyä ñä'a mädia'agy. ¹⁴ Pero jaduhñ mäböçypä, nwiingudsähgöøbiöçhä Dios. Nebiä jecyjiäya'ayä Dios hajxy wyiingudsähgöøyyän, jadúñhöçh nwiingudsähgöøbiä. Cooçhä Dios jaduhñ nwiingudsähgö'oy, páadyhöçhä yHuung Jesús ja'a miädia'agy jaduhñ nbanöcxä. Yø'ø häna'c-hajxy ximbä, cabä Jesús ja'a miädia'agy hajxy wyiinjuøøyyä. Cábac tyijy jaduhñ tiøyyä. Pero nmäböjpiöçhä jecymiädia'agy, ja'a Moisésahajxy jecy quiujähyyäbä møødä profetadöjç-hajxy. ¹⁵ Yø'ø häna'c-hajxy, jaduhñ hajxy miäböçy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy nägöxiä jiiyypiojtägatsa'añ, hoyhäna'cä, haxøøghäna'cä. Jaanä jadúñhöçh nmäböjpä. Coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ cooc hajxy nägöxiä xyagjujypiojtägatsaanäm, tøy jaduhñ. ¹⁶ Cooçh jaduhñ nmäböçy, páadyhöçhä njoot homiänaajä nbäda'agy cooçhä Diosmädia'agy hoy tehngajnä nbadúnät. Jadúñhöçhä Dios xquiumáyät. Jaanä jadúñhöçhä cu'ug xquiumáabiät.

¹⁷ 'Mänäajöçh hoy nwäditiän jäguembaady mejtsjomöjt tögøøgjomöjt, mänitöçh jim nmejtstägajç Jerusalén. Xädö'øñhöçh jaduhñ nmämejts. Ja'a nmägunaäxhöçh hänajty nmo'owaamby. Møødhöçhä meeg hänajty nyoxa'añ ja'a Diosöxpä. ¹⁸ Jadúñhöçh hänajty jii by nguhtujthaty möjtsajtögooty, mänithöçhä judiøshajxy näje'e xyhiijy, ja'a hajxy jim tsohmbä Asia. Tøøçh hänajty ngudiuñ neby höjtsä nguhtujt myiñän. Cáböçhä häna'c hänajty nämay nmøødä. Cab höjts hänajty nhaamhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ay höjts jaduhñ xyhiixäbä möjtsajtögooty, je'eds jaduhñ hahixøøby xñäxö'owö'owäböçh yaa miichä mwiinduuman, pø tøøçh hajxy jaduhñ xyhiixy cooçh ngädiehy. ²⁰ Yø'ø häna'c-hajxy xim tänaabiä, ween yø'øhajxy jaduhñ ñägapxy pø tøøçh hänajty ngädieey mänaaähä häna'c jim xyajmeçhän maa ja'a teedywiindsónä wyiinduumahjxiän jim Jerusalén. ²¹ Wéhndöçh mänit ngapxtägöøyy cooçh nmänaañ cooçh nmäböçy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiiyypiojga'añ. Møç-höçh jaduhñ nmänaañ.

Mänitä Pablo quiaxpädöøñä.

²² Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänit jaduhñ wyiinmahñdyhajty coo ja'a tsip hänajty quia'a tsoj yajtödiägö'owa'añ ja'a Pablocøxpä. Hix, ñajuøöbiä Félix hänajty jaduhñ coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty hoy quihdujthaty, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänajty panøcxäbä. Mänitä Félix ja'a judíos ñämaayy:

—Mhahixäbä Lisias hajxy. Coo je'e yaa quiädä'agät, mänitøchä mdsiphajxy nyajtödiägöøyyät —nømä Félix miänaañ.

²³ Mänitä Félix ja'a capitán ñämaayy coo ja'a Pablo jiaac yaghidøøjäät tsumy, møød coo quia'a tsaachtuunøøjäät ni weenñtiä. Jaduhñä Félix miänaambä coo ja'a Pablo quihixøøjäät ja'a miägu'ughajpädøjc, møød coo hoy tyiijä ween yajnämehii.

²⁴ Cumejtsxøø cudägøøgxøø ja'a Félix ja'a tio'oxiøjc miøødmeljch maa hagu-jcän. Drusila hänajty xiøhaty. Judia hänajty je'e. Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøøjäät maa ja'a Félix wyinduumhajxiän. Miädowaambä Félixhajxy hänajty tiiguiøxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty coo pi-anøcxä. ²⁵ Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät, møød coo hajxy hoy nguhdujthajtämät, møød coo ja'a Dios hajxy cøxiä xyajnägapxäänäm nebiaty hajxy hänajty tøø njäya'ayhajtäm. Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhñä. Tøø ja'a mmädia'agy nmädöowäm. Nøcxnä. Coo jadähooç ñäbaadø'owät, mänit miich jadähooç nyajmøjya'axøøjäät —nømä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶ Jaduhñä Félix hänajty miäna'añ cooc tyijy xädø'øñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduhñ yajpädsømøøjäät pujxtøogooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hänajty ja naañhooç yajmøjya'axyii coo hänajty miøødmädia'aga'añii.

²⁷ Mejtsjomøjtä Pablo hänajty jim tøø chumyčhäna'ay Cesarea, mänitä gubernadorhajxy ñiguiuwijtsä. Coo ja'a Félix piädsøømy, mänit wiinghänä'c tiägøøguiumbä. Porcio Festo hänajty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hänajty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miänaañ coo ja'a Pablo jaduhñ jiaac hídät tsumy.

25

¹ Mänitä Festo tiägøøyy tuumbä gobernador jim Cesarea. Cudägøøgxøø jim ñøcxy Jerusalén. ² Coo jim quioo'ty, mänitä teedywiindsøn'hajxy jim miejch maa ja'a Festo wyiinduumän, møødä møjhjäpä judiøshajxy. Mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'owøøbiä. ³ Mänitä Festo hajxy miänuu'xtaacy coo mayhajt cu tiuunñ, coo cu yhanehmy coo ja'a Pablo jim cu quiejxä Jerusalén. Hix, tøø ja'a judiøshajxy hänajty quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghø'ogät tu'haamnøcxpä. ⁴ Pero cabä Festo jaduhñ ñähadsooyy. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo hänajty jiiyby chumyčhäna'ay Cesarea. Jaduhñä Festo miänaambä coo hänajty paquiä jim yhida'añ Jerusalén, møød coo hänajty jiiyby yhäda'agäängumbä Cesarea.

⁵ —Pøn cuhdujt møød maa mijsän, wéenhøch hajxy jiiyby xpiahäda'agy Cesarea. Y pø tøødsä Pablo jaduhñ jiaançh cädieey, jiiyby jaduhñ ñäxø'owø'owøøjäät —nømä Festo ja'a judíos ñämaayy.

⁶ Tuctujxøø ja'a Festo jim jiaac hijty Jerusalén. Mänit jiiyby yhädaactägajch Cesarea. Coo jiiyby quiädaacy, mänit jim tiägøøyy tuumbä haguyc. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajmedsøøjäät. ⁷ Coo ja'a Pablo jim miejch haguyc, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy piquiä piädaacy, ja'a hajxy hänajty tøø

chohndá'aguiäbä Jerusalén. Mänitá Pablo hajxy cõxypänejpy ñähwaambejty.

⁸Mänitá Pablo ñijjogapxä:

—Cábõchä cädieey jaduhñ maa nmõõdä, ni jim̄ maa ja'a judíos quiuhdujthaxiän, ni jim̄ maa ja'a chajtõjc-hajxiän, ni jim̄ Roma maa ja'a gobiernä yhanē'emiän.

⁹Mänitá Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Nej, mmánaamb miich jaduhñä coo højts jim̄ nnõcxämät Jerusalén, coo miich jim̄ mdõyhajtyégät maachä nwiinduumän.

Paadiä Pablo jaduhñ ñämaayy, je'eguiõxpä coo ja'a Festo ja'a judíos hänäjty quia'a yagjootma'ada'añ. ¹⁰Mänitá Pablo yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhawinmatsä cooch jim̄ ndõyhajtyégät Jerusalén. Hiç, cábõch tii cädieey nmõõdä maa yõ'õ judiõshajxiän. Mnajuõõby miich jaduhñ. Jaduhñ mäbõcypii yhawinmatsä cooch yaa ndõyhajtyégät maa ja'a gobiernä yhanē'emiän, ja'a jim̄ tuumbä Roma. ¹¹Cooch häxõpy tõõ ngädieey, hahixõõby hijty jaduhñ cooch nhó'ogät. Pero cábõch tõõ ngädieey, hoy yõ'õ judiõshajxy jaduhñ tõõ xjia nähwaambety. Cab jaduhñ yhahixõ'õy cooch põñ xyégät maa yõ'õ judiõshajxiän. Jadúhñhõch nja mäna'añ cooch jim̄ ndõyhajtyégät maa ja'a gobiernä wyiinduumän jim̄ Roma —nõmä Pablo miänaañ.

¹²Mänitá Festo ja'a jiamõõd miäyajtõõy neby jaduhñ wyiinmahñdyhädät ja'a Pablocõxpä. Mänitá Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Miich jaduhñ tõõ mmána'añ coo miich jim̄ nõcxy mdõyhajtyega'añ jim̄ Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pues jímhõch miich njaançh quexa'añ Roma tõyhajtyejpä.

¹³Cumejtspo'o cudägõõgpõ'o, mänitá Agripahajxy jim̄ miejch Cesarea mõõdä tiõ'oxiõjc Berenice. Gobiernä ja'a Agripa hänäjty tiuumbywiingtuum. Mänitá Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy. ¹⁴Maxiõõ ja'a Agripahajxy hänäjty jim̄ yhida'añ maa ja'a Festo tiõjcän. Mänitá Festo ja'a Agripa ñämaayy:

—Jim̄ä jäya'ay tu'ug chumyçhänä'ay. Pablo jaduhñ xiõhaty. Coo ja'a Félix yaa piädsõõmy tuumbä, jim̄ä Pablo jaduhñ jiaac mähmõõy tsumy.

¹⁵Mänäajõch jim̄ nhoyyän Jerusalén, mänitõchä judiõshajxy xñähooyy, ja'a hajxy hänäjty mõjhajpä, mõõdä teedywiindsõnhajxy. Mänitá judíos ja'a Pablo hajxy ñäxõ'õwõõy maaçh nwiinduumän. Mänitá judiõshajxy miänaañ coo ja'a Pablo cu yagho'cä. ¹⁶Mänitõch nhadsooyy: "Jaduhñ hajxy jim̄ quiuhdujthaty Roma, cab jaduhñ põñ yagho'ogyii, põ cahnä hänäjty ñijjogapxyii maa ja'a jäya'ayä wyiinduumhajxiän, ja'a hajxy hänäjty mänäxõ'õwõõbiä", nõmhõchä judíos nnämaayy. ¹⁷Hoorä, cooch yaa ngädaactägajch Cesarea, mänitõchä judíos xpiamänajcy. Cujabóomhõch ndägõõy tuumbä. Mänitõchä Pablo nyajmõjyaaxä. ¹⁸Coo ja'a judiõshajxy jim̄ miejch maaçh nwiinduumän, mänitá Pablo hajxy tiägõõy ñäxõ'õwõõbiä. Haxõõgaty ndijy ja'a Pablo hänäjty ñäxõ'õwõõwa'añii. Pero cabä Pablo jaduhñ haxõõgaty ñä'ä nänõõmä. ¹⁹Jue'e ja'a judiõshajxy hänäjty yajcapxiõõby, nebiatiä quiuhdujt hajxy yaghity, mõõd coogä Pablo hoy quia'a cudiuhñ. Mõõd hajxy hänäjty yajtsibõõbiä põ tõõ ja'a Jesús jiaançh jujypiójtägach, ja'a hänäjty tõõ yhõ'oguiäbä. Jaduhñä Pablo yhajodhaty coogä Jesús tõyhajt tõõ jiuypioçy. ²⁰Hõõch, cábõch hänäjty nnajuõ'õy nebiõchä capxy mädia'agy jaduhñ nyajtõdiägõ'õwät. Mänitõchä Pablo nmäyajtõõy põ nõcxaamb hänäjty jim̄ Jerusalén coo jim̄ cu tiõyhajtyejcy.

²¹Mänitá Pablo yhadsooyy cooc hänäjty jim̄ quia'a nõcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ cooc hänäjty jim̄ nõcxy yajtõyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä tiuhñän. Coo jaduhñ yhadsooyy, päadyhõch jaduhñ nmänaañ coo yaa jiaac

hídät tsumy. Coo jaduñ ñäbaad'owät, mänit'och jim' nguexa'añ Roma, ween jim' nõcxy ti'oyhajtyecy maa ja'a gobiernä wyiinduumän — nõmä Festo quiapxy miädiaacy.

²² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Nmädowáambi'och hõõchpä waambä craa jaduñ miädia'aga'añ.

Mänitä Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmädówät — nõmä Agripa ñämaayyä.

²³ Cujaboomä Agripahajxy jim' miejch haguyc mõödä Berenice. Wi-inxu'uxy wiinwopy hajxy jim' miejch. Mänit hajxy jiiby ti'ojtägõõyy maa ja'a Festo hånajty tiuñän, näguipxy mõödä soldado-wiindsõñhajxy, mõödä mõjtõjc-hajxy. Mänitä Festo ja'a Pablo yajmõjyaaxä. ²⁴ Coo ja'a Pablo jiiby tiägõõyy, mänitä Festo miänaañ:

—Wiindsõñ Agripa, mõöd põnjaty yaa tõõ miech maa hõjts nwiinduumän, mĩtsäts jaduñ nmägapxy. Yõ'õ craa xii tänaabiä, yõ'õds jaduñ xõhajp Pablo. Yõ'õdsä judiõshajxy tõõ wyl'i ñäxõ'owõ'õy yaa Cesarea mõöd jim' Jerusalén. Jaduñ hajxy tõõ wyl'i ya'axy tõõ wyl'i jiocy coo yõ'õ Pablo ween yho'ogy. ²⁵ Pero hõõch, cábõch jaduñ nmäna'añ coo tõõ quiädieey. Páadyhõch jaduñ nmäna'añ coo quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yõ'õduñ tõõ miäna'añ coo jim' ñõcxät Roma, coo jim' nõcxy yajtõyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhõch jaduñ jim' nguexa'añ. ²⁶⁻²⁷ Cábõch nnajuõ'õy waambátyhõchä gobiernä Rómabä nnocynäjaayõ'õwät ja'a Pablocõxpä. Cab jaduñ yhawinmatsä coochä Pablo jim' nguexät Roma tsumy, põ cábõch tõyhajt nmõödä põ tõõ jiaanč cädieey. Hoorä, páadyhõchä Pablo yaa tõõ nyajmech coo mĩjts jaduñ ween myajtõyhajtyecy. Miičh, Wiindsõñ Agripa, miičh mjaanč tehñ jiajpy mjaanč tehñ ñajuõ'õby. Coo mĩjts hånajty tõõ myajtõyhajtyecy nebiaty jaduñ tõõ jiaanč cädieey, mänit'och mábõcy nnajuõ'õwät nébiõch njäayät — nõmä Festo miänaañ.

26

¹ Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixõõby jaduñ coo miičh hamdsoo mnijjõgapxõ'õjät.

Mänitä Pablo ja'a quio'õ chajxajy. Mänit tiägõõyy mädiaacpä:

² —Wiindsõñ Agripa, chámhõch nnijjõgapxa'añii nebiátyhõchä judiõshajxy tõõ xñähwaambety. Jootcújc-hõch jaduñ nnijjãwõ'õyii cooch yaa nmädia'aga'añ miičh mwiinduum. ³ Páadyhõch jootcujc nnijjãwõ'õyii je'eguiõxpä coo miičh mjaanč tehñ jiaty mjaanč tehñ ñajuõ'õy nebiatiä judiõshajxy quiuhdujthaty, mõöd tijaty hajxy naxy yajtsibõõby. Hõõch huuc mé'e'xác. Hõõchä nmädia'agy huuc hamädoowhĩjtäc.

⁴ Ñajuõõbiä judiõshajxy jaduñ nägõxiä coochä quiuhdujthajxy hoy ngudi-uunä homiänaajä, mõöd jim' maachä nhamdsoo cajptän, mõöd jim' Jerusalén. Múutsnõch hånajty jaduñ coochä quiuhdujthajxy jaduñ nbadu'ubõjcä. ⁵ Jaanä jaduñä judiõshajxy ñajuõõbiä coochä fariseos quiuhdujthajxy hoy nyajtũnábä. Múutsnõch hånajty jaduhmbä cooch ndägõõyy habõjpä. Miõödä judiõs ja'a tõyhajt hajxy jaduñ. Hahixõõby jaduñ coo hajxy jaduñ ñägäpxät. Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdut hajxy yajnõcxy nebiä judiõshajxy yajnähixõ'õyän. ⁶⁻⁷ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coogä ho'ogyjiä'ay yagju-jypiõga'añ. Hõjts judiõs, jaduñ hõjtsä nhapä ndeedyhajxy jecy xyajwiin-waanõõyyä ja'a Diõsäm. Nägõxiä hõjts jaduñ njõbhixy coo ja'a Dios jaduñ yajtõjiada'añ neby jecy miänaañän, hõjts ja'a majmetsc-hagajtpä. Paady

højtsä Dios xøømdsuhm nwiingudsähgø'øy. Hoorä, Wiindsøn Agripa, cooth jaduhñ nmäbøcy coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ, páadyhöch yø'ø judíosahjxy cham xñäxø'øwø'øy miich mwiinduum —nømä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

⁸ Mänitä Pablo ja'a judíos ñämaayy:

—Tii hajxy jaduhñ coo mga'a mäbøga'añ coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ.

⁹ Mänitä Pablo jiaac mänaañ:

—Bueno, jadúhñhöch hijty nmäna'añ coo hijty yhahixø'øy coohä jäya'ayhajxy ndsaaçhtiünät, ja'a Jesús Nazaretpä ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. ¹⁰ Jadúhñhöch jim njaanç jatcøøyy Jerusalén. Ja'a teedywiindsønhöchä cuhdujt hajxy jim xmiøoy coohä jäya'ayhajxy nyajtsumød, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. Nämáyhöch hajxy jaduhñ njaanç yajtsuumä. Y coo hajxy yagho'cä, jadúhñhöch hänäjty nbamänaambä coo hajxy yagho'ogóøjat. ¹¹ Ja naañhöc-höch hajxy tøø nyajtsaaçhtiüni coo hajxy ñijigapxøøjat ja'a Jesúcøxpä. Wiinduhmyçhajtøjc-höch hijty ndsaaçhtiüñ. Hanäxiøch hajxy hijty nmäjootma'ady, páadyhöch hajxy hijty jäguembaady ndsaaçhtiüñ.

¹² Mänithöchä teedywiindsønhajxy jim xwyiinguejxy Damasco coohä mäbøjpädøjc jim nyajtsaaçhtiünøøjat. ¹³ Tu'haamnøcxpä, mänit højtsä jøøn xquihjajcädaacy jaanç tehñ miøc. Cujyxiøho'ogy hänäjty je'e. Cabä xøø hänäjty miäbaady nebiä jøøn hänäjty jiajjiän. Høxtä xquihjajwädiht højts jaduhñ. ¹⁴ Coo højtsä jøøn jaduhñ nhixxy, mänit højts nägøxiä ngädaayy. Mänitøch nidiuhm nmädooyy coohä häna'c xmiägapy hahebreohaam. Mänitøch xñämaayy: “Saulo, Saulo, tiich miich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy. Cooth miich jaduhñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miich jaduhñ mniehääçhtiüni.” ¹⁵ Mänitøch nmänaañ: “Wiindsøn, pøn miich.” Mänitøch xyhadsooyy: “Jesúshöch høøch. Høøch miich jaduhñ xmiädsibøøby. ¹⁶ Tänaayyø'øg. Páadyhöch jaduhñ tøø nnäguehxtøø'xy ja'a miichøxpä, miichhöch nwiinguexaamby coo ja'a mädia'agy jaduhñ myajwá'xät nebiätyhöch tøø xyhixxy, møød nebiätyhöch miich njaac yjnähixø'øwa'añ. ¹⁷ Nnäwa'anäambioch miich majaty miich mwäditä'añ, jim maa ja'a judíosahjxiän, jim møød maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Jimhöch miich jaduhñ nguexa'añ maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁸ Páadyhöch miich jim nguexa'añ, jaduhñ miichä Diosmädia'agy myajwiingapxø'øwät, jaduhñä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtsixø'øwät. Cabä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ miäbøjcäxät. Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøgäp. Y coohä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcäbät, jadúhñhöch nyajnähwä'adsät ja'a piojpa quädieeyhajxy, jaduhñ hajxy miähmø'øwät hawa'adstuum”, nømhöchä Jesús xñämaayy.

¹⁹ Wiindsøn Agripa, coohä Jesús jaduhñ jim xmiägapy tsajpootyp, páadyhöchä miädia'agy jaduhñ ngudiüünä. ²⁰ Mänithöchä Diosmädia'agy ndägøøyy yajwa'xpä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtsixø'øwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubögät. Coo hajxy jaduhñ yhojiäya'ayhadät, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgat coo yhaxøøgcuhdujt hajxy tøø jiaanç najtsixø'øoy. Jimhöchä Diosmädia'agy nyajwa'xtøhñ Damasco. Mänitøch jim njaac yajwa'xy Jerusalén, møød jim Judeanaaxooty wiinduhmyhagajpt. Mänithöchä jäya'ayhajxy njaac yajnähixøøyy, ja'a hajxy ca'a judiøspä. ²¹ Coochä jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnähixøøyy, ja'a hajxy ca'a judiøspä,

páadyhøchä judíoshajxy näje'e jim xjia majch mõtsajtøgooty, jim Jerusalén. Cooch hajxy jaduñ xmiajch, mänitøch hajxy xjia yagho'ogaañ. 22-23 Pero Díoshøch xpiuhbejp. Tehngájnøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy høxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesúscøxpä. Nägøxiøchä jäya'ayhajxy jaduñ nyajnáhixø'øy, mõjtøjc, häyoobädøjc. Jadúñhøch nnä'ägä mädia'aghyaty neby jim cujaay myiñän nocyjiooty, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuñäbä, ja'a Moisés jecy yhädiuñäbä. Jaduhñ hajxy jecy quiujahy coogä Dios ja'a wyiinguexypä hánajty quiexa'añ, ja'a xøhájpa Cristo. Jaduhñ hajxy jecy quiujahbiä coogä Cristo hánajty yho'oga'añ. Jaayá'ayác hánajty jayøjp juyypiøgaamb. Jadúñägä jäya'ayhajxy hánajty yajnáhwa'adsa'añii, møødä judíoshajxy, møødä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooyy hádaa yaabä naaxwiin, Dios jaduñ wiinguexj. Jaduhñ tiøjiajty nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän, nebiä Moisés jecy quiujahyyän —nømä Pablo ñijiøgapxä.

24 Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, tøø miich jaduñ mguhhiñ. Coo hanaxiä tøø mgapxta'agy, je'e tøø xyajcuhiñ.

25 Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Wiindsón Festo, cábøch nguhiñ. Ja'a tøyhajt, je'eçh nmädiaacy. Homiäbøjnøch jaduñ nmädia'agy.

26 Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsón Agripa, cøxiøch cham nmädia'agy maa miich mwiinduumän. Nmøødhoçhä tøyhajt jaduñ coo miich jaduñ mgøxy najuøøbiä nebiätýhøch cham nmädia'agy. Hijxwiinduum jaduñ tøø jiadyii tøø tiuñii, ca'a yhayu'uçh ca'a yhamee'chä. 27 Wiindsón Agripa, nnajuøøbiøch jaduñ coo miichä mädia'agy mmäbøcy, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuñäbä.

28 Mänitä Agripa yhadsooyy:

—Ja weenjátyhøch miich xquia'a yajniñähdujca cooch jaduñ nmäbøgät ja'a Jesúscøxpä.

29 Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia mõjjaty hajxy mga'a mäbøcyñä, chojpiä Dios ja'a jioot jaduñ coo ja'a miädia'agy hajxy nägøxiä mmäbøjcät ja'a Jesúscøxpä nébiøch nmäbøquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, møød miich Wiindsón Agripa. Pero cábøch jaduñ mäna'añ coo hajxy tsumy mhídät nébiøch høøchän.

30 Mänitä Agripahajxy tiänaayyø'cy, møødä Festo, møødä Berenice, møødä jäya'ayhajxy nägøxiä. 31 Mänitä hajxy tiøjpädsøømy. Mänitä Agripahajxy hawiing ñiñämaayy møødä Festohajxy:

—Caj yø'ø craa tii cádiey miøødä. Cab jaduñ yhahixø'øy coo tsumy jiaac hídät ni coo yagho'ogøøjät.

32 Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Coo yø'ø craa häxøpy tøø quia'a mäna'añ coo jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän, tøø häxøpy yhøxmachii.

27

1 Mänitä Festo wyiinmahñdyhajty coo ja'a Pablohajxy jim quiexoøjät Italia barcojooty møød jiamioødhajxy, ja'a hajxy hánajty tsumybiä. Mänitä Julio ja'a tsumyhäna'c yajcø'ødägøøyyä. Capitán ja'a Julio hánajty tiuumby maa ja'a Augusto biatallongän. Høøch Lucas, høøchä Pablo hánajty nbanøcxaamby.

² Mänit hõjts hoy nbarcotägø'øy. Jimä barco hänäjty tøø chohnda'agy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Adramitio. Tänaayhaambiä barco hänäjty ñøcxa'añ matiatä cajpt hänäjty miejypia'ajän jim Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug piadsoonä. Aristarco hänäjty xiøhaty. Jim hänäjty quiunaaxä Tesalónica, jim Macedonia-naaxooty. Mänit hõjts ndu'ubøjnä barcojooty. ³ Cujaboom hõjts nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Sidón. Jaanç tehmy yhojootä Julio hänäjty miøød ja'a Pablocøxpä. Paadiä Julio ja'a Pablo cuhdujt miooyy coo ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nøcxy quiuhixy cajptooty, weenä Pablo jaduhñ piuhbedyü. ⁴ Mänit hõjts jim jadähooc ndu'ubøjcumbä Sidón barcojooty. Møc hõjts hänäjty xjøjcubojø'øy. Paady hõjts Chiprenaaxooty hahooyhaamby nwiinnajxy maa hänäjty møc quia'a jaty pojjiän. ⁵ Mänit hõjts jim nnaxøøyy Cilicia-naaxooty møød Panfilia-naaxooty. Mänit hõjts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Mira, jim Licea-naaxooty.

⁶ Jimä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hänäjty nøcxaambä Italia. Alejandria ja'a barco hänäjty tøø chohnda'agy. Mänit hõjts barcojooty hoy ndägøødiägach. Mänit hõjts ndägøøyy tu'uyohbiä jadähooc. ⁷ Je'enä hõjts hänäjty møc xjøjcubojø'øy, paady hõjts hänäjty hodiägaamby ndu'uyo'oy. Mädaaxøøø mägooxøøø hõjts hänäjty tøø njaac nøcxy coo hõjts jim nmejch mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Gnido. Hobiänejiä hõjts jim nmejch. Cab hõjts hänäjty hoy ndu'uyo'oyaannä. Je'enä hõjts hänäjty møc xjøjcubojø'øy. Mänit hõjts wiingtuum nnøcxøøyy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Creta. Coo hõjts jim nnaxøøyy mäwiingón maa hänäjty xiøhatiän Cabo Salmón, mänit hõjts Creta hanajtyhaamby nnøcxøøyy maa hänäjty møc quia'a jaty pojjiän. ⁸ Hamäjaa hõjts jim nmejypia'ayohy. Mänit hõjts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Buenos Puertos, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Lasea.

⁹ Maxioø hõjts jim nhijty. Tøø hõjts hänäjty hanaxiä nhøxhaamø'øy. Mäjahñ ja'a tu'uyo'oyiibä hänäjty tøø jiajnä je'eguiøxpä coo tøøchpoj hänäjty tøø piädsøømnä. Mänitä Pablo miänaañ:

¹⁰ —Wiindsøndøjc, mäjahñdiägøøbiøchä tu'uyo'oyiibä jaduhñ nhixnä coo tøøchpoj tøø piädsøømnä. Wehñdä barco jaduhñ miä'adät møødä tsømydiayj cøxiä. Wehñdä hõjts jaduhñ nhó'cämät.

¹¹ Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy ñä'ä jaytuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy jaytuunäxä, ja'a barcoyajyohbiä møødä cubarco. Jaduhñ hajxy hänäjty tøø miäna'añ cooc tyijy hänäjty quia'a mäjahñä. ¹² Cab hänäjty yhahixø'øy coo hõjts tøøchpoj jim nyajnáxät Buenos Puertos. Mänit hajxy nämay miänaañ coo hõjts jadähooc ndu'ubøjcumbät barcojooty. Jim hajxy hänäjty ñaxa'añ maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Fenice. Creta-naaxooty hänäjty je'e mejypia'a. Cab hänäjty jim jiaty mäjahñä je'eguiøxpä coo jim møc quia'a pojy. Paadiä tøøchpoj hajxy hänäjty jim yajnaxa'añ.

¹³ Mänitä jøømboj yuung piädsøømy. Mänit hajxy miänaañ cooc hajxy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mänit hõjts njaanç tu'ubøjcumbä. Jim hõjts njaac mejypia'ayohy Creta. ¹⁴ Weeñtiä hõjts hänäjty tøø njaac tu'uyo'oy, mänitä tsuxpoj møc piädsøømy. ¹⁵ Møc hõjts hänäjty xjøjcubojø'øy. Coo ja'a barcoyajyohbiä jaduhñ yhiixy coo hänäjty quia'a mäjäda'aga'añ, mänit hajxy ñiñämaayyä coo ja'a barco ween piaboy. ¹⁶ Mänit hõjts jim nmejch maa ja'a naax mejyquiujc chuucpä, ja'a hänäjty xøhajpä Cauda. Mänit hõjts jim nnaxøøyy hanajtyhaamby maa hänäjty møc quia'a pojjiän. Jim hõjtsä barcohuung hänäjty nbawich. Hobiänejiä hõjtsä barcohuung jilby

nyuugjädujty mõjbarcojooty. ¹⁷ Coo hajxy yajwiimbejty, mänitä barco hajxy yagjuhmäguijwädijty laansähaam, jaduñä barco quia'a má'adät. Coo ja'a mejy hänajty jim quia'a jaty hagamä, paadiä barcoyajyohbiähajxy hänajty chähgø'oy coo ja'a barco jiiby jie'xät tsäbiu'ujoty nøøba'c. Mänitä wit pojyohbiä hajxy yajmänajcy, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä. Mänit hajxy miänaañ coo ja'a barco ween jaduhyvä piabojy. ¹⁸ Cujaboom, je'enä hänajty mõc piojy. Møcä barco hänajty mõjpojpedyii. Ja'a tsømydiäy ja'a barco hänajty yajnøcxypä, mänit hajxy ñøøjuip ñøøpøgøøyy mejjiooty. ¹⁹ Cujaboom højtsä tuumbejt njaac nøøjuip njaac nøøpøgøøyy, mõødä wit pojyohbiä, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä, mõødä wittøøbiejt. ²⁰ Maxiøø højts jaduñ nmänajxy nyajnajxy. Tehngajnä hänajty mõc piojy. Jaanč tehñ wyiimbøcy hänajty. Cabä xøø cabä madsa'a hänajty quiahxø'ogy ni weeñtiä. Cab højts hänajty nnajyø'oy maa højtsä poj hänajty xchømnøcxy. Jaanč tehñ chähgøøby højts hänajty coo højts nhó'ogät.

²¹ Tøø højts hänajty maxiøø nhity jaguiay. Mänitä Pablo tiänaayyø'cy jäya'ayhaguyc. Mänit miänaañ:

—Wiindsøndøjc, coočhä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xyajtuunä, cab hajxy häxøpy jim tøø mdsøñ Creta, y cabä tsø'ty cabä häyohn hajxy häxøpy tøø nbaatäm. ²² Pero, ca'a hajxy mdsähgø'oy. Caj pøn yho'oga'añ, hoyyä barco cu jia ma'ad. ²³ Hiç, haamyquiöödshøchä Diosmoonsä tu'ug nwi-inhijxy. Jim choon Dioswiinduum. Nwiingudsähgøøbiøchä Dios. Je'eč jaduñ xwyiinguejx. ²⁴ Mänithøchä Diosmoonsä xñämaayy: “Pablo, ca'a mdsähgø'oy. Tsipcøxp yhahixø'oy coo miich jim mmédsät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Miichcøxpä ja'a Dios tøø miäna'añ cooc pøn quia'a ho'oga'añ mäduhñtiä hajxy jiiby mnøcxy barcojooty”, nõmhøchä Diosmoonsä xñämaayy. ²⁵ Paady, ca'a hajxy mdsähgø'oy. Nmähøjcäbøchä Dios ja'a miädia'agy jaduñ cooc hajxy xyajnäwa'adsäänäm, nebiátyhøchä Diosmoonsä tøø xyajmøødmädia'agy. ²⁶ Jim mejyquijyc, jimä naaxhuung tu'ug. Jim højts nøcxy nmøjpojpedäänäm. Tøyhajt jaduñ —nømä Pablo miänaañ.

²⁷ Majmactsxøø højts hänajty tøø nbaobjy barcojooty jim maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Adriática. Cuptsuhñ hänajty jaduñ, mänitä barcoyajy-ohbiähajxy ñajuøøyy coo højts hänajty naaxpa'a tøø nmäwiingoñ. ²⁸ Mänitä nøø hajxy qyipyx mäduhñtiä quiøcä. Jue'e hänajty quiøcä, hii'xmajmocxmetro. Coo hajxy weeñtiä jiaac nøcxy, mänit hajxy qyipxumbä. Jue'e hänajty quiøcä, hii'xjuxtujmetro. ²⁹ Tsähgøøby hajxy hänajty coo ja'a barco tsaa nøøba'c miøjpohmbédät, paadiä pujxthajo'c hajxy mädaaxc ñøøjuipøøyy barcohøhaam. Cuxodsø'yä pujxthajo'c hänajty. Paady hajxy jaduñ ñøøjuipøøyy coo ja'a barco jaduñ jiiby wiohñmähmø'owøøjät. Jaanč tehñ jiootmayhajt hajxy hänajty. Jaduñ hajxy hänajty miäna'añ coo paquiiä cu jiobøøyy. ³⁰ Mänitä barcoyajyohbiä ja'a barcohuung hajxy quiuhdøøñajxy nøøjooty. Jaduñ hajxy hänajty yajnänøma'añ cooc tyjy ja'a pujxthajo'c hänajty ñøøjuipø'owa'añ barcojøbhaam. Ja wi'i piäyø'ogaambä barcoyajy-ohbiähajxy hänajty jaduñ ja'a barcohuungooty. ³¹ Pero cabä Pablo yajwi-inhøhñ. Mänitä Juliohajxy ñämaayy mõødä soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiädøjc-hajxy häyaa piäyø'ogät, mhó'ogäp hajxy jaduñ —nømä Pablo miänaañ.

³² Mänitä soldado ja'a barcohuung hajxy miäbuxøøyy. Mänitä barcohuung chømnøcxä nähgapjooty. ³³⁻³⁴ Jobø'owaamb hänajty jaduñ, mänitä Pablo jäya'ay ñämaayy:

—Joom, huuc wiingaañáxäts hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tøø mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaguiay mjaac hídät, coo hajxy jaduñ mnä'ä päma'ayó'owät. Hix, cab hajxy nej mjada'añ.

³⁵ Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy, mänitá tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dios ñämaayy “Dioscujú'uyäp” jiamioødwiinduum. Mänitá tsajcaagy yhaquidøøyy. Mänit tiägøøyy caabiä. ³⁶ Coo ja'a Pablo jaduñ yhiyxä coo hánajty quaiy, mänitá jiamioødhajxy jiootcugøøyy. Mänit hajxy piadägøøbiä caabiä. ³⁷ Jue'e højts hánajty nhity barcojooty námejtsmägo'xcudägøøghii'x cu majmocxtu'ug. ³⁸ Coo hajxy jaduñ quiaabiädøøyy, mänitá trigo hajxy miejwyipøøyy, jaduñhä barco ween pie'tiø'øy.

³⁹ Coo jioøøyy, cabä barcoyajyohbiädøjc-hajxy hánajty yhajuø'oyii. Mänitá laguun hajxy yhiyx mejjypia'a. Pa'adsäbiu'u hánajty je'e. Mänit hajxy miänaañ coo ja'a barco hajxy jim yajnócxät pu'uwiing, coo hajxy jim yajmøjyäsujtspédät. ⁴⁰ Mänitá pujxthajo'c hajxy miäbuxøøyy. Jiiby jaduñ miähmøøyy mejjiooty. Mänitá barcocoa'pt hajxy yajyuungøøyy, jaduñhä barco hoy yó'oyät. Mänitá wit hajxy yujxojch barcojøbhaam, ja'a barco hánajty quihdøyhajpiä. Mänitá barco tiägøøyy yohbiä. Jim ñøcxøøyy pu'uwiing. ⁴¹ Mänitá barco jie'xy nøøba'c tsäbiu'ujooty maa nøø hánajty quia'a comän. Ja'a barcojøbhaam jaduñ je'x. Mänitá barcohøxhaam tiägøøyyä møjcujpéjtäbä. Mänit tiägøøyy ma'pä tsaybiig.

⁴² Coo ja'a soldadohajxy jaduñ yhiyx coo ja'a barco hánajty mia'ada'añ, mänitá tsumyhána'c-hajxy jia yagho'ogaanä, jaduñ hajxy cu quia'a päyø'cy yáhwäp. ⁴³ Pero cabä Julio jaduñ miänaañ coo ja'a tsumyhána'c-hajxy yagho'ogøøjät. Paady jaduñ miänaañ je'eguiøxpä coo ja'a Julio ja'a Pablo hánajty yajnähwa'adsa'añ. Mänitá Julio miänaañ coo hajxy ñøøga'awó'owät, pønajaty yaaw hánajty jajp, jaduñ hajxy ñøcxät tø'ødstuum yáhwäp. ⁴⁴ Pønajaty hánajty ca'a yaawjajp, wéenac hajxy ñøcxy pu'uñähøøxp, møødä barcohadøjcøxp. Jaduñ højts nägøxiä ndsoocy tø'ødstuum.

28

¹ Coo højts jaduñ nägøxiä ndø'ødspädsøømy, mänit højts nmädooy coo ja'a naax hánajty xiøhaty Malta. ² Mänit højtsä jäya'ay xñäxu'ch, ja'a hajxy hánajty jim nä'ägä tsänaabiä. Tuub hánajty; tøøchc hánajty jaduñ. Mänitá jøøn hajxy yajmøjjøøyy. Mänit højts xñämaayy coo højts njøømba'axámät. ³ Mänitá Pablo ja'axy tø'ødspä miämejch tu'tso'oy. Jiibiä Pablo ja'axy hánajty piäda'agy jøønhaajiooty. Mänitá hawa'andsahñdy tu'ug piädsøømy jøønhaajiooty. Mänitá Pablo quio'ømäwødsøøyyä. ⁴ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduñ yhiyx coo ja'a Pablo tsahñdy hánajty miøødä quio'øgøøxp, mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Tøø yø'ø craada'a miäjäya'ay-yagho'ogy. Coo jaduñ tøø quidiieey, paady jaduñ tsipcøxp yho'oga'añ, hoy jaduñ tøø jia tso'ogy mejjiooty.

⁵ Mänitá Pablo ja'a quio'ø xiädijty. Mänitá tsahñdy hoy quia'ay jøønhaajiooty. Cabä Pablo nej jiajty. ⁶ Nømä jäya'ayhajxy hánajty miäna'añ coog ja'a Pablo quio'ø cu qyixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coo hajxy yhiyx coo ja'a Pablo nej quia'a jajty, mänit hajxy miänaañnä cooc tyijy ja'a Pablo Dyiosa.

⁷ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug chäna'ay mäwiingon maa højts hánajty njøømba'axamiän. Publio hánajty xiøhaty. Gobernador ja'a Publio hánajty jim tiuumby Malta. Coo højts jim nmejch maa ja'a tiøjcän, mänit højts jim xyajmejtstaacy tægøøgxøø. ⁸ Jimä Publio tieedy hánajty pia'amgo'na'ay. Tøoyäp hánajty jaduñ møødä nø'tiø'onøø hánajty miøødä. Mänitá Pablo

jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a Publio tieedy hänäjty pia'amgø'na'ayän. Mänitä Pablo ja'a Dios pia'yaaxy. Mänitä Pablo ja'a pa'amjäya'ay nähdoofñ. Mänit pia'amyajnajxä. ⁹ Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ jim miädoyhajty Malta, mänit hajxy hoy yajmøcpøjcäbä nägøxiä. ¹⁰⁻¹¹ Mänit højts madiu'u xñä'ä mooyy cøxiä wiinä. Jimä barco hänäjty tu'ug tiøchpøjnaxy. Jue'e ja'a barco hänäjty xiøhaty: "Ja'a Hametsc-huung." Alejandria ja'a barco hänäjty tøø chohnda'agy. Coo højts hänäjty jim tøø nhity Malta tægøøgpø'o, mänit højts nbejty barcojooty, ja'a hänäjty xøhjäpä: "Ja'a Ametsc-huung." Mänit højtsä jäya'ay xjiaac mooyy tijaty højts hänäjty nmänøcxaamby barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty tøø miøcpøquiäbä, je'e hajxy jaduhñ xmiøoyy. Mänit højts jim ndu'ubøjnä Malta.

¹² Mänit højts nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Siracusa. Jim højts njaac hijty tægøøgxøø. ¹³ Coo højts jim ndu'ubøjcumbä, mänit højts njaac mejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Regio. Cujaboomä jøømboj piädsøømy. Mänit højts jadähooc ndu'ubøjcumbä. Cumaaxc højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Puteoli. Jim højtsä barco nnähmänajtuutnä. ¹⁴ Mänit højtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty miäbøjpy. Mänit højts xñämaayy coo højts jim nmejtstä'agät maa ja'a tiøjc-hajxiän. Juxtujxøø højts jim nhijty. Mänit højts jim ndu'ubøjcy tecy-yo'oyhaam. Jaduhñ højts hänäjty jim njaac nøcxa'añ Roma. ¹⁵ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy Rómabä miädoyhajty coo højts hänäjty jim nnøcxy Roma. Mänit højts näje'e hoy xjiøjcubaadø'øyy jim maa hänäjty xiøhatiän Foro de Apio. Näje'e højts hoy xjiøjcubadøøbiä maa hänäjty xiøhatiän Tres Tabernas. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiyxty, mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit jiootcugøøyy. ¹⁶ Coo højts jim ngoo'nä Roma, mänitä Pablo cuhdujt miooyyä coo ja'a yhamdsoo tøyj yhøxtä'awät maa jaduhñ yhidät. Mänitä soldado tu'ug yajcø'øwaañøøyyä coo ja'a Pablo cwieendähadøøjäät, coo ja'a Pablo jaduhñ ñä'ä päyø'øgät. Mänitä tsumyhäna'c-hajxy jiaac yajcø'ødägøøyyäbä ja'a soldado-wiindsøn, ja'a copc-hajpä.

¹⁷ Cudägøøgxøø ja'a Pablo ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a hajxy hänäjty møjhjäpä maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Coo hajxy hänäjty tøø yhamugø'øyy, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, mänäjäøch jim nhitiän Jerusalén, jimhøch häna'c näje'e xmiajch, høyhøch hänäjty tøø nga'a jagä cädieey, høyhøchä cuhdujt hänäjty pedyii tøø nja cudiuñ nebiä nhaphjätmä ndeedyhäjtämhajxy jecy yajtsohndaquäiän. Ja'a nmägunaaxhäjtämhajxy jaduhñ xmiajts. Mänitøch hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa tsohmä Roma. ¹⁸ Coochä soldadoshajxy hänäjty tøø xyajtøyhajtyecy, mänit hajxy jaduhñ ñajuøøyy cooç hänäjty tøø nga'a cädieey. Mänit hajxy jia mänaañ cooç hajxy jaduhñ xyhøxmädsät. ¹⁹ Pero cabä judíoshajxy jaduhñ miänaambä cooç nyaghøxmädsät. Mänitøch nwiinmahñdyhajty coo jaduhñ yhahixø'øyy cooç yaa ndøyhajtyégät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduuman. Pero cáboch hänäjty nmäna'añ cooçhä nmägunaaxhajxy nnäxø'øwø'øwät. ²⁰ Hoorä, cooç jaduhñ tøø njaty tøø nhäbety, päadyhøch mijts jaduhñ nmøødmädia'aga'añ. Päadyhøch cham ndsumyhäña'ay coo højts judíos nmäböjcäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypjøga'añ —nømä Pablo miänaañ.

²¹ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñämaayy:

—Cab højts tii capxy tii mädia'agy tøø nmädoyhaty maa miichcøxpän. Caj miich pøñ waamb tøø xñänømy, ja'a hajxy jim tsohmä Judea. ²² Jaduhñ højts

tøø nmädoyhaty coo jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miädsiphadyii, ja'a hajxy jaduhñ mäbøjpä coo ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamädoowhida'añ nej miich mwiinmayyän —nømä judíoshajxy miänaañ.

²³ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy miøødcojyquiapxytiuuñ mänaa hajxy jadähooc ñøcxät maa ja'a Pablo hänäjty yhitiän. Cooyhabaaty, mänitä jäya'ayä Pablo hajxy nämay jiaançh nämejch. Tu'xøø ja'a Pablo jäya'ayä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús hänäjty tøø quiexy, nebiä Moisés jecy quiujahyyän, nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän. Jia wi'i yajniñähdugäänäbä Pablo ja'a jäya'ay hänäjty coo hänäjty tøyhajt miädia'agy ja'a Jesúscøxpä. ²⁴ Näje'e hajxy miäbøjcy nebiatiä Pablo hänäjty tøø miädia'aguiän. Näje'e hajxy quia'a mäbøjcy. ²⁵ Mänitä mädia'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiä Pablo hänäjty tøø miädia'aguiän. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a yajniäbiatä, mänit hajxy tiägøøyy wiimbijpä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Jéquiänä Dioshespíritu ja'a profeta Isaías miägäpxy. Mänit højtsä nhaphäjtämä ndeedyhäjtämhajxy miägäpxtägajtsä:

²⁶ Nøcx yø'ø jäya'ay näma'aw:

Hoy hajxy mja mädown'añ, cab hajxy mwiinjuø'owa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmäbøga'añ.

²⁷ Tøø hajxy mguhxexy. Jaduhñ hajxy mnibiäda'agyii nebiä wiindspän nebiä cuhnapän.

Coo hajxy häxøpy tøø mga'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduhñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy cu mnajtshixøøyy.

Jaduhñ hajxy cu nyajñähwaach,

nømä Dioshespíritu jecy miänaañ. Tøyhajt jaduhñ miänaañ.

²⁸ Mänitä Pablo jaduhñ jiaac mänaañ:

—Huuc mädown hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, yajwiingapxø'owäänäbä Diosmädia'agy hajxy je'e coo hajxy yajñähwa'adsäänäbä. Je'e hajxy mäbøcypiä mäbøgaamb.

²⁹ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitä judíoshajxy quiøxy wiimbi-jnä.

³⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaag hijty maa ja'a tøjc hänäjty yhajoodiuquiän. Pønjaty hänäjty jim mejtsp tøghayohbiä, mioobiä Pablo häñaabiejt hänäjty.

³¹ Hagujc jootcujcä Pablo ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwiingapxø'øyy ja'a Jesúscøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesús hänäjty yaa tøø quiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cabä Pablo hänäjty yhagapxtugyii ni pøn.

Romanos

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Høøchä Jesucristo xya-jtuumb nebiä moonsän. Hamuumdu'jóothøchä miädia'agy jaduñ nyajtu-una. Díøshøch jaduñ xpíadaac cooch ndúnät apóstol. Cooch jaduñ nduñ apóstol, je'eduhñ ñänøømby coochä Dios xwyiinguejxy coochä miädia'agy nmäwädjät ja'a yHuungcøxpä, coo hajxy yaa hoy xñähho'túutam.

² Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ cooc ja'a yHuung hánajty yaa quíexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xábä, jaaya'ayhajxy jaduñ jecy cujahy. ³ Ja'a Jesucristo ja'a Dios jaduñ yHuunghajpy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Jäya'ayhajt je'e hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájtäm. Ja'a rey David yhap yhoc hánajty je'e. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypjòjtägajch ja'a yHespírituham. Coo jaduñ jiuypjòjtägajch, jaduñ yajnajuø'øy coo je'e ja'a Dios yHuunghadyii, coo møcmäjaa jiaanç tehñ miøødä, coo ja'a Dioshespíritu jiaanç tehñ miøødä.

⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutam, coo jiuypjòjtägajch, páadyhøchä Dios tøø xquiexy wiinduhmyhagajpt mädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, ween hajxy hoy yajtuñ, weenä Jesucristo hajxy jaduñ wyiingudsähgø'øy. Coochä Dios jaduñ tøø xquiexy, yajcähxø'py je'eduhñ cooch jaduñ xquiumay. ⁶ Møød mijtsä Dios xyajnáhdijpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxäbät, mijts jim hijpä maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Roma. ⁷ Mijts hädaa nocy nyajnájaayøøby, pønjatiä Dios yaghijpy quíø'øjooty jim Roma. Jaaya'ay mijts jaduñ xyajnáhdij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäböjçät. Xjiaanç tehñ chojp mijts jaaya'ay jaduñ. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy møødä yHuung Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm.

⁸ Jayøjphøchä Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy. Coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jaduñ nyéçäm, mänitä Jesucristo hajxy jaduñ xñähgaxptúutam. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy wiädity cooc mijtsä Diosmädia'agy hoy mjaanç tehñ miäböcy nägøxiä. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nyecy. ⁹ Näjuøøbiä Dios cooch tøy nmädia'agy cooch nmäna'añ coo mijts homiänaaja njahmiech coochä Dios naxy nba'ya'axy. Hamuumdu'jóothøchä Dios nmøøduñ coochä miädia'agy nyajwa'xä ja'a yHuungcøxpä. ¹⁰ Mayhøoc-høch jim tøø nja nøcxa'añ maa mijtsän. Jadúhnhøchä Dios nja wi'i ñäma'ay cooch jim xyajnácxät. Wehndä jaduñ miänáannät. ¹¹ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduñ mijts hoy nbuhbédat ja'a Dioshespíritucøxpä, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mmäböçgät. ¹² Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäböççäm, páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduñ hajxy hoy hamiñ haxøpy nniijootcapxmøçjçämät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, jadúhnhøch nja wi'i miäna'añ cooch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, cáböch jaduñ nnä'a yajnabaadø'øy. Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ, chøjpiøchä njoot jaduñ coo hajxy mjaac mayø'owät maa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböquian, nebiä mäböçpädøjc-hajxy tøø miayø'øyän wiingtuumjaty, majátyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xiän. ¹⁴ Jadúhnhøchä Dios xwyiinguejxy coochä miädia'agy

nyajwá'xät ja'a yHuungcøxpä wiinduhmyhagajpt majatiä jäya'ayhajxy griegohaam miädia'aguiän, møød majatiä jäya'ayhajxy griegohaam quia'a mädia'aguiän. Jadúhnhøch tøø xwyiinguejxpä coothä jäya'ay jaduhñ nägøxiä nyajwiingapxø'owät, hoy hajxy jia høxpøquiä, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä. ¹⁵ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxaambä Roma maa mijtsän, jimhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owaambä.

¹⁶ Hix, cábøchä Diosmädia'agy nmädsähdiuñ ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy nägøxiä piäda'aga'añii hawa'adstuum ja'a Dios miäjaahaam, pønjetiä Diosmädia'agy mæbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Højts judíos, højts ja'a Diosmädia'agy jayøjp nmädoodsøhn. Høxhaamä jäya'ayhajxy jiaac mädooy, ja'a hajxy ca'a judiøspä. ¹⁷ Ja'a miädia'agyhaamä Dios hajxy xyajwiinjuøyyäm coo piäda'aga'añ hawa'adstuum pønjaty jaduhñ mæbøgaamb coo ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Pøn jaduhñ ca'a mæbøgaamb, cab je'e piäda'aga'añii hawa'adstuum. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønjaty jaduhñ mæbøgaamb coo ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'e ja'a Dios jaduhñ piäda'agaamby hawa'adstuum. Je'e jaduhñ nøcxaamb Dioswiinduum."

¹⁸ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'oy coo ja'a Dios tsajpootypä yajcumädowa'añ pønjetiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, møød pønjetiä jioot ca'a tsojp coo ja'a Dios wyiingudsähgø'owøjät wiinghäna'c. Paadiä jioothajxy jaduhñ quia'a tsoxy je'eguiøxpä coo hajxy haxøøg jiaac jatcø'owa'añ. ¹⁹ Cabä tøyhajtpä hajxy choxy, hoyyä Dios hajxy tøø jia yajwiinjuø'oyii nebiatiä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty. ²⁰ Jéquiänä Dios cøxiä yhädiuñ, møød yø'ø tsajt, møød hädaa yaabä naaxwiin, cøxiä. Coo hajxy jaduhñ nhíxäm tijaty ja'a Dios jaduhñ tøø yhädiuñ, paadiä tøyhajtpä hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios mæcmäjaa miøødä homiänaajä, møød coo cøxiä wiinä yhane'emy, hoyyä Dios hajxy nga'a jagä híxäm. Jaduhñä tøyhajtpä hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Cab jaduhñ pøn hawiinmats miänä'anät cooc tyijy hajxy quia'a najuø'oy coo ja'a Dios jyijä. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'oy, hoy hajxy jaduhñ jia najuø'oy coo ja'a Dios jyijä. Ni cabä Dios Dioscujú'uyäp hajxy mio'oy. Paadiä wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ. Y paady hajxy tehngajnä wyiinmahñdyhada'añ haxøøg. Cabä howyiinmahñdy hajxy hoy miøødhadaannä. ²² Hoy hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiajpän, cab hajxy tii ñä'ägädä jaty. ²³ Ja'a Dios, møj jaanč je'e. Hoy miänaajä yhyty. Cab jaduhñ mänaa yho'ogy. Pero cabä haxøøghäna'cä Dios hajxy wyiingudsähgø'owa'añ. Jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgøøby, hoyyä jäya'ayhajxy jia ho'ogy; møødä muuxyhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgøøbiä, møødä tsahñdyhahädiuunnaxy, møødä animalhahädiuunnaxy ja'a hamädaaxtecyipiä.

²⁴ Paady, cabä Dios waamb miäna'anaannä, weenä jäya'ayhajxy haxøøg wyiinmahñdyhaty nebiä jioot hajxy choquiän, coo hajxy cøxypänejpä ween ñidiuñii høchähdiuunnä, ²⁵ je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajtpä hajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Dioscøxpä. Ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjpy. Cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'oy. Jue'e hajxy wyiingudsähgøøby, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin. Pero, hahixøøby coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät homiänaajä. Tøyhajt jaduhñ.

26 Coo häna'cä Dios hajxy quia'a wiingudsähgø'owa'añ, paadiä Dios waamb quia'a mäna'ana'añ, ween hajxy hoçhähdiiuunnä ñidiuunnä. Høxtä to'oxiøjpaadyhajxy jaduñ jiatcø'øy. Cabä ñihyhap hajxy näje'e miøødtsäna'awaannä; quipxyjatiä to'oxiøjc-hajxy cøxypänejiä ñidiuñii hoçhähdiiuunnä. 27 Jaanä jaduñnä ya'adiøjc-hajxy näje'ebä, cabä tio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'awaannä. Quipxyjatiä ya'adiøjc-hajxy ñimiøødtsäna'awa'añii. Hoçhähdiiuunnä hajxy jaduñ ñidiuñii cøxypänejiä. Coo hajxy jaduñ jiatcø'øy, paady hajxy quia'a niyaghoyø'oyii maa ja'a ñi'xcøxp maa ja'a quiopcøxphajxiän, møød maa ja'a wiinmahñdyøxphajxiän.

28 Coo ja'a haxøøghäna'cä Dios hajxy jaduñ quia'a wiingudsähgø'owa'añ, paady hajxy ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios, cab jaduñ waamb miäna'anaannä, weenä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tiuñ, ween hajxy jaduñ jiaac jatcø'øy haxøøg. 29 Madiu'ua hajxy haxøøg jiatcø'øy cøxypänejiä. Miøødtsänaabiä cuhñindo'oxiøjc hajxy. Møødä jäya'ajie'e hajxy yhadsocy. Cab hajxy hojiäwø'øy pø jimä miägu'ughajpähajxy cøxiä wiinä miøødä. Høxtä niyaghø'cäp hajxy. Nimiädsiphajtäp hajxy. Høhndaøp hajxy. Niñähøønøyyäp hajxy. 30 Niwyingapxpéjtäp hajxy. Møødä Dios hajxy miähänhaty. Nibiéxäp hajxy. Yajcumayaamb hajxy. Hawiinjemybiä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajcojpy. Cabä tiaj, cabä tieediä miädia'agy hajxy miäbøjcä. 31 Jaanç tehñ quiuhxex hajxy. Ni ja'a yhamdsøo mädia'agy hajxy quia'a cudiuna'añ. Cab hajxy pøn chocy miee'xy. Ni cab hajxy pøn miee'xa'añ. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä møødä. 32 Ñajuøøby hajxy jaduñ coo ja'a Dios tøø yhane'emy coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcø'owät nébiøch naamñä tøø nmädia'aguiän. Jaanä jaduñ hajxy ñajuøøbiä, pøn jaduñ haxøøg jatcøøby, quiumädowaambby hajxy je'e tehngajnä. Pero nägøø nädecypiä hajxy jaduñ jiatcø'øy, hoy hajxy jaduñ jia najuøøy. Høxtä xoonäøacp hajxy jaduñ coo wiinghäna'c-hajxy jaduñ haxøøg pιαjatcøøbiä.

2

1-3 Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo jaduñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädoowämät je'eguiøxpä coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm. Cab jaduñ yhahixø'øy coo højtsä jäya'ay nnänøømämät coo hajxy hoy quia'a hity, coo hajxy ween quiumädoy. Caj pues, haa ca'a, jaduñ højts haxøøg nbajatcøøyyämbä. Hix, ni pøn jaduñ hahixøøby quia'a mäna'anät cooc tyijy hoy tiehñ yhity. Paady jaduñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädoowämät, je'eguiøxpä coo hajxy hoy nga'a hoyhidääñäm. 4 Pero hojiotä Dios jiaanç tehñ miøød, paady hajxy xquia'a tsoj tsaächtiuunnäm. Chojiä jioot jaduñ coo howiinmahñdy hajxy nbadu'ubøjcänät, coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyänät. 5 Pero jii jäya'ayhajxy näje'e, jaanç tehñ xieä quiopcä tiaatsc-hajxy. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owa'añ. Y coo hajxy jaduñ tehngajnä quia'a mäbøgät, mänit hajxy hänajty hanaxiä chaächpøga'añ coo yhabaadät coo ja'a Dios ja'a cahwiindøyhäna'c hänajty chaächtiuna'añ. 6-10 Pønä jioot nägøø nädecypiä tsojp coo hoy yhidät, pønä jioot pädaøp coo jim ñøcxät Dioswiinduum, coo ja'a hoyhajtä weenhajt jim piäadät, coo jim quiu-mayøøjtät ja'a Diósäm, pues je'edsä Dios jim yajnøcxaamby. Mio'owaambiä Dios je'e ja'a hoyhajtä weenhajt. Quiumayaambiä Dios jaduñ. Yaghi-daambiä Dios je'e jootcujc homiänaajä, hopiønä, hoy jia judiøsä, hoy quia'a jagä judiøsä. Pero hoyhoyä Dios chaächtiuna'añ pøn haxøøg

jatcøoby, pønä Diosmädia'agy ca'a cudiunaamb, pøn ca'a yajmägäpax ca'a yaghane'emaamb waambatiä Dios hajxy jaduhñ xjia hanéhmäm. Hopiønä jaduhñ chaachpøga'añ, pønjaty jaduhñ haxøøg jatcøoby, hoy hajxy jia judiøspä, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä.

¹¹ Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø mjudio miith, pø caj. Je'e yajcopcøoby pø mhoyhäna'c, pø caj. ¹²⁻¹⁵ Højts judiøshajpä, jequiän højtsä Dios xyhanehmy neby højts hoy nguhdujthädät. Mänitä Moisés ja'a mädia'agy jaduhñ quiujahy nebiaty højts hoy nguhdujthädät. Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judiøspä, cabä mädia'agy hajxy miädooyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero hoy hajxy quia'a jagä mädooyä, coo hajxy hamdsoojoot hoy quiudiünät nebiä Dios jioot jia tsoquiän, cähxø'øgäp jaduhñ coo hajxy yhawáanäxä ja'a Diósäm ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy. Jaduhñ hajxy hamdsoo ñajuø'øy pø hoy hajxy quiudiüñ, pø caj. Jaduhñ hajxy yajtuungpaady néjiäm hajxy häxøpy tøø miädoy ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. Y coo hajxy hoy quia'a cudiünät neby hajxy ñajuø'øy ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy, mänit hajxy quiumädowa'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, højts judiøspä, coo højts nga'a cudiünät neby højtsä Dios jecy xyhanehmiän, nebiä Moisés ja'a mädia'agy jecy quiujahyyän, jaduhñ højts ngumädowaambä. Hix, pøn jaduhñ cudiuumb nebiä Dios yhan'emiän, je'e ja'a Dios piäda'agaamby hawa'adstuum, hoyyä mädia'agy tøø quia'a jagä mädoy nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero pøn jaduhñ ca'a cudiuumb, hoyyä mädia'agy tøø jia mädoy nebiä Moisés jecy quiujahyyän, cab je'eduhñ hawa'adstuum piäda'aga'añii ja'a Diósäm. Jaduhñds je'e, nägøxiä ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy quiumädowa'añ, hoy hajxy jia judiøspä, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä. ¹⁶ Mänit hajxy jaduhñ quiumädowa'añ coo ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty hana'ya quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy yhixa'añii ja'a Jesucristäm nebiaty hajxy hänajty yaa tøø jiatcø'øy. Mänit hajxy yagjahmiejtsta'aga'añii nebiaty hajxy hänajty tøø wyiinmahñdyhaty hamee'ch. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ ja'a Jesucristocøxpä, ja'açh nyajwa'xypä.

¹⁷ Højts judiøshajpä, naxy højts nniguiumayii coo højts njudiøshaty, coo højtsä mädia'agy nmäböcy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. Jaduhñ højts nniguiumäaayyäbä coo højtsä Dios tøyhajt xqui'u'ughaty, højtsyähajtiä, højts judiøshajpä. ¹⁸ Nnajuøoby højts jaduhñ nebiatiä Dios jioot chocy coo højts nhoyhäna'c-hädät. Y ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä, je'e højts jaduhñ xyhawáanäp neby højts nwiimbíwät tii hoy tii mäbaad. ¹⁹⁻²⁰ Niyhajuøoyyap højts coo højts häna'c hoy nyajnähixø'øwa'añ, ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a jappä ca'a najuøöbiä. Jim højtsä tøyhajt nbaady maa ja'a mädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. ²¹ Hoorä, coo højts häna'c jaduhñ nyajnähixø'øy ja'a Diosmädia'agy, hahixøoby jaduhñ coo højtsä Diosmädia'agy hoy ngudiünät. Cábøchä nmägunaaxhajxy näje'e hoy quiudiüñ. Y coo højts häna'c nmägäpaxy nhane'emy coo hajxy quia'a méedsät, hahixøoby jaduhñ coo højts nga'a méé'tspät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²² Y coo højts häna'c nmägäpaxy nhane'emy coo wiinghäna'cä tio'oxiøjc hajxy quia'a møødtsänáayyät, cab jaduhñ yhahixø'øy coo højts jaduhñ njatcøöbiät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. Cab højts quepychec naaxpoch nwiingudsähgø'øy. Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo højts xädø'øñ nméedsät tsajtøgooty maa ja'a quepychec naaxpoch yhitiän. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²³ Niguiumäaayyap højts jaduhñ coo højtsä mädia'agy nmäböcy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä.

Pero näje'echä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiuidiuñ. Jaduhñ hajxy yajcähxø'ogy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt quia'a wiingudsähgø'oy. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "mijts judioshajpä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ, paadiä Dios haxøøgjaty ñähojyii ja'a häna'c-hajxy ca'a judiospä." Tøyhajt jaduhñ.

²⁵ Højts, judios højts nmäminø'oy nmäga'awø'oy. Mänit højtsä Dios xquiumáyät coo højtsä mädia'agy hoy ngudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero coo højts jaduhñ hoy nga'a cudiünät, cab højtsä Dios jaduhñ xquiumaya'añ. ²⁶ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judiospä, coo hajxy hoy quiudiünät nebiä Dios yhane'emiän, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ²⁷ Näje'echä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiuidiuñ nebiä Dios yhane'emiän, hoy hajxy judios jia mäminø'oy jia mäga'awø'oy, hoyyä mädia'agy hajxy jia mädyöy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Je'ehajxy mäböcyipiä ca'a cumayáañp ja'a Diósäm. ²⁸ Pønjaty hoy cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'edsä Dios quiu'ughajpy, hoy hajxy judios quia'a jagä mäminø'oy quia'a jagä mäga'awø'oy, hoyyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän neby højts judios nmøødän. ²⁹ Hiç, coo pøñ hoy quiudiünät hamuumdu'joot nebiä Dios choquiän, mänit hajxy quiu'ughada'añii ja'a Diósäm, hoyyä judioshajxy näje'e quia'a ja mäna'añ cooc tyjy hajxy jaduhñ quia'a cu'ughadyii ja'a Diósäm. Hiç, quiumaabiä Dios jaduhñ pøñ jaduhñ cudiuumb hamuumdu'joot.

3

¹⁻² Xchoobáatp højts jaduhñ madiu'u coo højts judios nmäminø'oy nmäga'awø'oy, coo højtsä hijxtahnd nyajpäda'agy maa højts nni'xcøxpän, ja'a jaduhñ yajcähxø'pä coo højtsä Dios xquiu'ughaty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, Dios højts nhap ndeedy jecy xyajcø'ødägøøyyä ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Diósäm coog hajxy hánajty quiu'ughada'añii. ³⁻⁴ Y je'enä højtsä Dios xquiu'ughatyñä neby højts jecy xyajwiinwaanøøyyän, hoy højts nhap ndeedy nämay hoy quia'a jagä cudiuuñ neby hajxy hánajty tøø yhane'emyiijän ja'a Diósäm. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy, hoy hajxy nägøxiä cu nja mänáañäm cooc tyjy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Diosteedy, hopiøñä jaduhñ ñajuø'oy coo miich myajtøjiaty waambaty højts miich tøø xyajwiinwaanø'oy.

Coo miich pøñ xñäxø'owø'owät cooc tyjy miich jaduhñ mga'a yajtøjiaty waambaty miich tøø mmädia'agy, cähxø'øgaamb jaduhñ coo je'e yhøhnda'agy, ja'a miich jaduhñ xñäxø'owøøbiä.

⁵ Jaanč tehñ hoyyä Dios yhity. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägä hjítäm. Tøyhajt jaduhñ. Paadiä, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios jiaanč tehñ hoyyä. Hiç, coo højts häxøpy nhjítäm hoy, cab jaduhñ häxøpy quiähxø'ogy coo ja'a Dios jaduhñ hoy jiaanč tehñ yhity. Pero jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyjy ja'a Dios howyiinmahñdy quia'a møødä, je'eguiøxpä coo hajxy xyajcumädowáañäm. ⁶ Pero hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädowämät. Haa ca'a, coo ja'a Dios häxøpy hoy quia'a hity, cabä cuhdajt häxøpy miøødä coo hajxy jaduhñ xyajcumädowämät.

⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyjy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, yajnajuøøby jaduhñ coo ja'a Dios

tøyhajt mänaa quia'a hõhnda'agy. Jaduhnä jäya'ayhajxy nägõxiä ñajuø'øwa'añ coo jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgõøyyämät. Pero coo pønä Dios jaduhñ ñänõmät cooc tyijy quia'a yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, hahixøøby jaduhñ coo je'e quiumädõwät. ⁸ Näje'ethä jäya'ayhajxy xñähøønø'øy cõogøch tyijy nmäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, jaduhñäc tyijy maas hoy quiahxø'øga'añ coo ja'a Dios jiaanč tehñ yhooyä. Ja'a hänä'c-høch hajxy jaduhñ xñähøønøøbiä, hõhndaacp hajxy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy quiumädõwät.

⁹ Jaanä jaduhñ hõjts judiõspä, cab hõjtsä Diosmädia'agy maas hoy ngudiunñ quejee ja'a hänä'c-hajxy ca'a judiõspä. Haa ca'a, tøøch nhuuc mänaambä coo hajxy jaduhñ hoy nga'a nä'ägä hojiäya'ayhätäm, coo ni pønä Diosmädia'agy hoy quia'a nä'ägä cudiunñ, ni hõjts judiõs, ni ja'a hänä'c-hajxy ca'a judiõspä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ hoy nga'a jäya'ayhätäm. ¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguianñ:

Ni pøn hoy quia'a wädity.

¹¹ Ni pøn jaduhñ quia'a wiinjuø'øwa'añ nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän.

Ni pønä jioot quia'a päda'agy maa ja'a Diosän.

¹² Tøø ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägõxiä ñajtshixøøñä.

Cõjnøø cõjtu'u hajxy tøø piadu'ubõjnä.

Haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä nägõxiä.

¹³ Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy quiapxy miädia'agy.

Jaduhñä yhaawhajxy tiocxuugy nebiä ho'oguiäya'ajiut tiocxuugianñ, ja'a tøø yhawä'achäbä.

Jaanč tehñ yhõhndaacp hajxy. Jaduhñä haxøøgpä hajxy yaghity yhaawjooty nebiä haxøøgtsahñdyhaawän.

Jaanč tehñ miägapxpoj hajxy.

¹⁴ Jaanč tehñ quiapxtägooby hajxy hoñejpiä nebiä jioot hajxy yajmädsoquianñ. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy ñiñänømyii.

¹⁵ Jaanč tehñ piaquiä jootma'ad hajxy piaadyii, mänitä miäya'adiõjc hajxy nõcxy yagho'oga'añ.

¹⁶ Jaanč tehñ chipyapädø'p hajxy majaty hajxy wiädity. Chaačtiumbiä cu'ug hajxy jaduhñ.

¹⁷ Jaanč tehñ chiptsojp hajxy.

¹⁸ Cab hajxy tiajy miay pø yajcumädowäänäbä Dios hajxy.

¹⁹ Jaduhñds je'e, yajcumädowaambiä Dios ja'a jäya'ay nägõxiä, pønä miädia'agy hoy ca'a cudiunñäp, møød hõjts judiõs, møødä hänä'c-hajxy ca'a judiõspä. Hõjts judiõs, hõjtsä pojpä nmaas møød, je'eguiõxpä coo hõjtsä Dios ja'a nhapä ndeedy jecy xjia hanehmä coo hajxy haxøøgiaty quia'a jatcø'owät nebiõch naamnä tøø ngujaayän. Pero cab hõjts jaduhñ nnä'ägädä cudiuna'añ.

²⁰ Jéquiänä Dios ja'a Moisés yhanehmy coo ja'a miädia'agy quiujähyyäxät. Jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo hajxy nägõxiä hoy nga'a jäya'ayhätäm. Ni pøn jaduhñ hoy quia'a cudiuna'añ ja'a Diosmädia'agy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, paadiä Dios hajxy xpäda'agaänäm hawa'adstuum, caj jie'eguiõxpä cooc tyijy ja'a mädia'agy hajxy hoy ngudiunñäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä.

²¹⁻²⁶ Hoorä, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo hajxy nägõxiä haxøøg njatcøøyyäm, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänäayäm hädaa yaabä naaxwiin, møød hõjts judiõs, møødä hänä'c-hajxy ca'a judiõspä. Cabä Dios pøn

ñä'ägädä cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy hajxy piäda'aga'añii hawa'adstuum coogä jecymiädia'agy hajxy hoy quiudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero tøø hajxy nhíjxäm coo ni pøn jaduhñ quia'a päda'aga'añii hawa'adstuum. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coo ja'a yHuung hänäjty yaa quixa'añ maa højtshájtäm. Mayhajtä Dios hänäjty tiunaamby maa højtshájtäm. Jaduhñ hajxy hänäjty xpiäda'agáanäm hawa'adstuum. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a jecymiädia'aguian, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero cabä jecyjiäya'ayhajxy hänäjty wyiinjuø'øy. Hojiootä Dios miøød coo ja'a jecyjiäya'ayhajxy quia'a pädaacä haxøøgtuum, hoy hänäjty jia hawiinmatsä coo hajxy jim cu piädaacä, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty haxøøg jatcø'øy. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, jaduhñä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy ñähwä'adsät. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a jecyjiäya'ay yajñähwaach ja'a piojpä quiädieeyhajxy. Høxtä jäda'anäbaadyñä ja'a Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm neby hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Jaanä jaduhñ hajxy xyajwiinjuøøyyämbä coo hajxy piäda'aga'añii haxøøgtuum pønjaty haxøøg jatcøøby jäda'ahaty. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, ja'a Jesucristo, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät. Y coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäatsäm, jaduhñ hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum, hopiønä, møød højts judíos, näguipxy møødä häna'c-hajxy ca'a judióspä. Mayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshájtäm coo hajxy jaduhñ xpiädaacäm hawa'adstuum.

²⁷⁻²⁸ Cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Hix, coo hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáanäm hawa'adstuum, hoy hajxy nga'a jagä panøcxäm nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädaacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy ngudiüünäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, mänit hajxy mäbøcy cu nniguiumáayyäm hamdsoo. Pero caj pøn jaduhñ piäda'aga'añii hawa'adstuum hamdsoo.

²⁹⁻³⁰ Tu'uguiaä Dios jaduhñ. Tu'cuhdujtä Dios hajxy xyhíjxäm nägøxiä, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judióspä. Tøyhajt jaduhñ. Coo hajxy nägøxiä nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy jim xpiädaacämät hawa'adstuum nägøxiä. ³¹ Pero cábøch nmäna'ana'añ coo ja'a jecymiädia'agy quia'a tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, hoy hajxy nja wiinjuøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, maas hoy hajxy jaduhñ nwiinjuøøyyänä coo ja'a jecymiädia'agy jaduhñ jiaančh tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a jecymiädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiüünäm. Tøø hajxy jaduhñ nwiinjuøøyyänä coo jaduhñ tiøyhajtä.

4

¹Højts judíos, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. ²Hoyyä Abraham hijty jäya'ayhaty jegyhajty. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Abraham häxøpy tøø piäda'agy hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jia jäya'ayhajty, mänitä Abraham cu ñiguiumaayyä. ³Hix, paadiä Dios ja'a Abraham piädaacy hawa'adstuum, coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a

Dios yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jiäya'ayhajty. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁴ Hoorä, ja'a cuduumbädøjc, paady hajxy miäjuyii coo hajxy quiuduñ, cab jaduhñ ñä'a mayhajtä. Jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ayhajxy näje'e wyiinmahñdyhatiän. Yajcumayaamb hajxy ja'a Diósäm, paady hajxy jia wi'i yhojiäya'ayhada'añ. ⁵ Pero pønjaty tøø miäbøcy coo ja'a Dios yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'edshajxy jaduhñ hawa'adstuum päda'agáanäp. Paady hajxy jim piäda'aga'añii coo hajxy jaduhñ miäbøcy, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jia jäya'ayhaty. Jim hajxy jaduhñ piäda'aga'añii, hoy hajxy haxøøg tøø jia jatcø'øy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy njäya'ayhajtäm, cab hajxy häxøpy nmänäänäm cooc ja'a Dios mayhajt tiuñ. ⁶ Jaduhñä David jecy miänaañ cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjaty jaduhñ najuøøby coo ja'a Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum ja'a miayhajt haam, hoy hajxy hänajty haxøøg tøø jia jatcø'øy. Hiç, cabä Dios miøjpäda'agy pø cabä häna'c hänajty hoy tøø jiäya'ayhaty.

⁷⁻⁸ Coo jaduhñ yhabáatnät coo Dios ja'a jäya'ay yajtøyhajtyega'añ nebiaty hajxy hänajty tøø quiädieeyän, mänit hajxy jootcujc yhida'añ pønjatiä Dios piädaacyy hawa'adstuum, pønjatiä Dios miee'xyp, pønjatiä piojhajpiä ja'a quiädieeyhajpiä hajxy yajnähwáatsäxä, nømä David jecy miänaañ.

⁹ Jue'e ja'a David jecy ñänøøm cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjatiä Dios piädaacyy hawa'adstuum, hopiønä, møødä judiøshajxy, ja'a Dios quiu'ughajpiä, møødä cajpä judiøshajxy. Je'edshajxy ca'a cu'ughajtäp ja'a Dios. Hiç, jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a Dios mänaa quia'a hønnda'agy, paady piädaacä hawa'adstuum."

¹⁰ Hoorä, jaduhñä judiøshajxy quiuhdujthaty, yajcircuncidarhajpä ya'adiøjc-hajxy. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hijxtahnd hajxy piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän. Hoorä ja'a Abraham, tøøyyäm hänajty je'e piädäacänä hawa'adstuum, cajnä hijxtahnd hänajty jaduhñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo häna'c-hajxy piäda'agyii hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä cooc ja'a Dios yajtøjaty waambaty je'e tøø quiapxy tøø miädia'agy, hoyyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän. ¹¹ Paadiä Abraham hijxtahnd jaduhñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän, jaduhñ yajnajuø'øy coo ja'a Abraham hänajty tøø piäda'agyii hawa'adstuum. Paady jim piädaacä coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hänajty tøø miäbøjcäxä. Jaduhñä Abraham piädaactsohnä hawa'adstuum, hoyyä hijxtahnd hänajty jaduhñ quia'a jagä pädaacäxänä maa ja'a ñi'xcøxpän. Pønjaty jaduhñ mäbøjp nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaanä jaduhñ hajxy yhiáanäbä ja'a Dios nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhiñxiän, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaduhñ quiähxøøgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhajtäm ndecyhajtäm. ¹² Højts judiøshajxy, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. Jaaya'ay jaduhñ pädaactsohnä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Dios yajtøjaty waambaty hänajty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Tøyhajt jaduhñ. Højts judiø, jaduhñ højts nyajcircuncidarhaty nebiä

Abraham jecy yajcircuncidarhajtän. Pero tóoyämä Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy hänäjty miäböjcä, cahnä hänäjty yajcircuncidarhaty. Højts judíos, højts jaduhñ mäßöjpä, jaanä jaduhñ højts nmäßöjpä nebiä Abraham jecy miäßöjquian. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo højtsä Abraham jecy nhøjxhajtý ndecyhajtý, coo højts jaduhñ nmäßöjcy, højts judíos.

¹³ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy cooc hänäjty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin näguipxy møødä yhap møødä yhoc. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy hajxy miäßöjcä, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Abraham jia cudiuuñ nebiaty hänäjty tøø yhane'emyii. Pero coo ja'a Abraham jaduhñ miäßöjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hänäjty tøø quiapxy tøø miädia'agy, paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä coo ja'a Abrahamhajxy hänäjty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møødä yphaphajxy, møødä yhoc-hajxy. ¹⁴ Haa ca'a, jaduhñä Dios miänaañ cooc hajxy yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin pønjatý jaduhñ mäßöjp coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hänäjty tøø miäna'añ. Jaduhñ miädia'agytägø'ø y coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm je'eguiøxpä coo hajxy jaduhñ nmäßöjcäm. Pero coo ja'a hoybä weenbä hajxy häxøpy nbáatäm je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiüunäm, ja'a Moisés jecy quuijáhyyábä, cab jaduhñ cu choobaaty coo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xñmäáayyäm coogä mayhajt hänäjty tiuna'añ coo ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm. Ni jaduhñ cu quia'a tsoobaaty coo højts cu nmäßöjcäm coo ja'a Dios jaduhñ yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. ¹⁵ Hix, cabä jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiüunäm, ja'a Moisés jecy quuijáhyyábä. Cooc hajxy jaduhñ nga'a cudiüunäm, paady hajxy ngädiéhyyäm. Y paady jaduhñ yhäxø'ø y coo hajxy ngumädoowämät. Pero pønjatý ja'a jecymiädia'agy tøø quia'a mädy, ja'a Moisés jecy quuijáhyyábä, cab hajxy jaduhñ quiumädowa'añ, hoy hajxy tøø quia'a jagä tuñ nebiä Moisés jecy yhanehmian.

¹⁶ Cooc ja'a Abraham jaduhñ jecy miäßöjcä ja'a Dios miädia'agy coo ñämaayyä coogä Abrahamhajxy hänäjty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møødä yhap møødä yhoc-hajxy, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy nägøxiä xmio'owáañäm nä'a mayhajt, coo ja'a Abraham hajxy nbamäßöjcämät coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø miäna'añ, møød højts judíos, møød mijts ca'a judiøspä. Cooc ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäßöjcämät, jaduhñ mäwiin hajxy nägøxiä xyajmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiahxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm. ¹⁷ Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Dios ja'a Abraham piädaacy coo ja'a jäya'ayhajxy mayhagajtpä yphapat yhoc-hadøjät ja'a Abraham. Y miäßöjcä ja'a Abraham jaduhñ coo jaduhñ ñämaayyä coogä tio'oxiøjc hänäjty quio'na'awa'añ, hoy hajxy hänäjty tøø jia miäjaanä. Paadiä Abraham jaduhñ miäßöjcy, ñajuøby hänäjty jaduhñ coo ja'a Dios mäjaa miøødä coo ja'a ho'oguiäya'ay yagujypiojtägátsät, y coo mäjaa miøødäbä coo ja'a jäya'ay quiuunú'xät ja'a hajxy hänäjty ca'a miimb ca'a cahbnä. Y coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäßöjcäm, jaduhñ mäwiin hajxy nmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiahxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm.

¹⁸⁻²¹ Cooc ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ jecy ñämaayy coogä mayhagajtpä-jäya'ayhajxy hänäjty yphaphada'añ tieedyhada'añ ja'a Abraham, tøø

ja'a Abrahamhajxy hánajty miäjaanä mөөдä tio'oxiøjc. Mägo'x-jomøjtä Abraham hánajty miөөдä. Y ja'a tio'oxiøjc, ja'a Sarahajpä, cahnä hánajty ñä'ägädä huungpaadyñä, hoyyä jomøjt hánajty tөө jia nõcxnä coo yhuungpaadät. Pero cabä Abraham jaduhñ ñä'ägädä mõjpädaacy coo hajxy hánajty tөө miäjaanä. Hamuumdu'jootä Abraham jaduhñ miäbøjcy nägøø nädecypä neby hánajty tөө ñäma'ayiiñän ja'a Diósäm coog hánajty jäya'ay may yhaphat yhoc-hada'añii. Paady jaduhñ tiøjiajty. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy hánajty jiaančh tehñ miayøøwa'añ. Paadiä Abraham jaduhñ miäbøjcy, ñajuøøby hánajty jaduhñ coo ja'a Dios mäjaa miөөдä coo jaduhñ yajtøjiädät waambaty hánajty tөө quiapxy tөө miädia'agy. Mänitä Abraham ja'a Dios jaduhñ miøjpädaacy jiaančhpädaacy. ²² Coo ja'a Abraham jaduhñ miäbøjcy, paady hawa'adstuum piädaacä.

²³ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Abraham piädaacä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy miäbøjcäxä coogä Dios yajtøjiaty waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy. ²⁴ Jaanä jaduhñ højtsä Diosmädia'agy xñänømämä. Coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ nmäbøjcämbät, jaduhñä Dios hajxy xpiädäacämbät hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch. Ja'a Jesucristo, je'e hajxy nWiindsønähjätäm. ²⁵ Jaaya'ay jaduhñ nähdujčä coo hajxy xñähho'tuütäm. Jaduhñä nbojphjätäm ja'a ngädieyhjätäm hajxy xyajñähwäatsäm. Y coo ja'a Jesucristo jaduhñ yagjujypiøjtägajtsä, jaduhñ hajxy nmähmøyyänä hawa'adstuum.

5

¹ Hoorä, coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'tuütäm, paadiä Dios hajxy tөө xyajñähwäatsäm ja'a nbojphjätäm ja'a ngädieyhjätäm. Paady hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Jootcujčä Dios hajxy jaduhñ xmiөөdhjätäm. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tөө xñähho'tuütäm, coo je'e jiujypiøjtägajch, paadiä Dios hajxy xquiumäayänä. Paady hajxy nxoonäacäm. Y coo jaa tøyhajt hajxy jaduhñ nmөөdhjätäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajñøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän, paady hajxy jootcujč nhjätäm. ³⁻⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, xoonäacäm hajxy hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy yaa nja tsaächpøjčäm. Coo hajxy nmee'xtujčämät, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiüunämät. Y coo hajxy jaduhñ hoy ngudiüunämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmөөdhadäänäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajñøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Coo hajxy jaduhñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim xyajñøcxäänäm, paady hajxy yaa nxoonäacäm, hoy hajxy yaa nja tsaächpøjčäm. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coog hajxy jim xyajñøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän, yejpiä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ xwyiinhøñäm. Hiç, tөө ja'a Dioshèpìritu hajxy xyhadäøøyy xjiøottägøøyyäm. Jaduhñ hajxy xyajnajuøøyyäm coo hajxy xjiaančh tehñ chójčäm hamuumdu'joot.

⁶ Coo ja'a Dios yajnähdiij coo hánajty tөө yhabaatnä, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'tuütäm. Jaduhñä nbojhjätämä ngädieyhjätäm hajxy xyajñähwäatsäm. Cab hajxy hánajty hoy nnähwa'adsäänäm hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy hánajty ngahwiindøyhjätäm. ⁷ Hiç, caj miich põñ xchoj nähho'tu'udät, hoy miich hánajty mja hojiäya'ayhaty. ⁸ Pero ja'a Dios hajxy xjiaančh tehñ chójčäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'tuütäm,

hoy hajxy hānajtj nja cuboj nja cugādieeyhājttām. ⁹ Hoorā, coo ja'a Jesucristo hajxy tōø xñāhho'túutām, coo ja'a Dios hajxy tōø xpiādācām hawa'adstuum, jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttām coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajcumādoŵāānām. ¹⁰ Coo hajxy hijty cōxypānejpiā njāya'ayhājttām, jaduhñ māwiin hijty piaady néjjiām coo ja'a Dios hajxy hijty nmādsiphājttām. Pero coo ja'a yHuung Jesucristo hajxy hoy tōø xñāhho'túutām, ja'a hajxy nWiindsoñhājttāmbā, paady cabā Dios hajxy nmādsiphājttānā. Hoyyā Dios hajxy xyhuunghājttānā. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiā Dios hajxy nmøødhājttānā. Y coo ja'a Jesucristo jiuypijōjtāgajch, coo jim ñcōxtāgajch maa ja'a Tieediān, jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttām coo hajxy jim xya-jnōcxāānāmbā. ¹¹ Jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttāmbā coo ja'a Dios hajxy xquiumāayyānā. Paady hajxy jaduhñ xquiumāayyānā coo ja'a Jesucristo ja'a nbojppā ngādieey hajxy tōø xyajñāhwāatsām. Tsōcxā hajxy jaduhñ xoonđācām.

¹² Hoorā, tu'jāya'ay jecy quia'a cudiuundsohñ neby hānajtj tōø yhane'emyiijān ja'a Diōsām. Ja'a Adānhōch jaduhñ nnānōømby, ja'a hajxy jecy nhaphājttām ndeedyhājttām. Jaduhñā pojppā cādieey yaa chohndaacy hādaa yaabā naaxwiin. Y coo ja'a Adān jaduhñ jecy quiādiehy, paady jaduhñ yhuuc ho'tsohm̄bā. Y coo ja'a Adān hajxy jaduhñ jecy nhaphājttām ndeedyhājttām nāgōxiā, paady hajxy nbagādiēhyyām, paady hajxy nbahó'cām. ¹³⁻¹⁴ Hōxtā jecyjiāya'abiaady hajxy haxōøg jiāya'ayhajty, paady hajxy nāgōxiā yho'cy, hoyyā Moisés hānajtj quia'a jagā miññā, quia'a jagā ca'ayñā, hoyyā Dios hānajtj quia'a jagā hane'emyñā coo ja'a jāya'ayhajxy hoy jiāya'ayhādāt nebiā Moisés jecy quiujahyyān, hoy hajxy hānajtj quia'a jagā pagādiehbiā nebiā Adān hānajtj tōø quiādieeyān. Hoyyā Dios hānajtj quia'a jagā hane'emyñā coo ja'a jāya'ayhajxy hoy jiāya'ayhādāt, nāgōxiā jāya'ayā pojppā cādieey hajxy hānajtj miōōdā. Y ja'a Adān, jaduhñ je'e jecy ñāmaayyā cooc hānajtj yho'oga'añ, pō cab hānajtj jaduhñ quiudiuna'añ nebiā Dios hānajtj tōø yhane'emiān. Y coo ja'a Moisés jaduhñ cujecy quiujahy nebiatiā Dios hānajtj tōø yhane'emiān, jaduhñā jāya'ayhajxy nāgōxiā ñāmāayyābā coogā Adān hajxy hānajtj nāgōxiā piaho'ogaambā, pō cab hajxy hānajtj quiudiuna'añ nebiā Dios hānajtj tōø yhane'emiān. Ja'a jecyjiāya'ayhajxy hānajtj jiiā, cahnā Moisés hānajtj quiujaayñā nebiatiā Dios hānajtj tōø yhane'emy, cab hajxy hānajtj jaduhñ nāmāy ñajuø'oy coo hajxy hānajtj yho'oga'añ, pō haxōøg hajxy hānajtj jiāya'ayhaty.

¹⁵ Coo ja'a Adān ja'a Dios miādia'agy jaduhñ jecy quia'a cudiuunā, paady hajxy nāgōxiā nhó'cām. Pero coo ja'a Jesucristo ja'a Tieediā miādia'agy jaduhñ quiudiuunā, paady hajxy nnāhwaats nguhwāatsām. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ hoy xñāhho'túutām, paadiā Dios hajxy xpiādācām hawa'adstuum. Mōjmayhajtā Dios jaduhñ tiuun maa hōjtshājttām, pōnjatiā miādia'agy tōø miābōjcā ja'a Jesucristocōxpā. Paady hajxy jim xya-jnōcxāānām maa ja'a wyiinduumān. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tōø xñāhho'túutām, jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttām coo ja'a nbojppā ngādieey hajxy jaduhñ xyajñāhwāatsām nāgōxiā, pōnjaty tōø miābōcy ja'a Jesucristocōxpā. Paadiā Dios hajxy xpiādācām hawa'adstuum. Paady hajxy jim xyajñōcxāānām maa ja'a wyiinduumān. ¹⁷ Jaduhñds je'e, coo ja'a Adān ja'a Dios miādia'agy jecy quia'a cudiuunā, paady hijty yhawiinmatsā coo ja'a Dios hajxy xpiādācāmāt haxōøgtuum. Pero tōø ja'a Jesucristo hajxy xyajñāhwaats xyajcuhwāatsām. Mōjmayhajtā Dios jaduhñ tiuun. Paadiā

Dios hajxy xquia'a päda'agáañäm haxøøgtuum, pønjaty hawa'adstuum. Y paady hõjtsä hoyhajtä weenhajt yaa nbaadáañäm hädaa yaabä naaxwiin je'leguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm.

18-19 Mänaa ja'a Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, ca'xiä Tieediä miädia'agy quiuidiunä mäduhñtiä yaa yhjity. Y coo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm, ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiuidiunä. Jaduhñ hajxy xyajnáhwaatsäm. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutäm, mänitä Dios hajxy xpiädáacämät hawa'adstuum. Hoorä, ja'a Adán, haxøøg je'e jecy jiäya'ayhajty. Cabä Adán ja'a Dios miädia'agy jecy nã'ägädä cudiunä. Y coo ja'a Adán hajxy jecy nhaphajtäm ndeedyhajtäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nga'a nä'ägädä cudiunáañämbä. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiunáañäm, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy jiihy cu xpiädáacäm haxøøgtuum. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajncxáañäm Dioswiinduum. Jaduhñä Dios mayhajt mõj jiaančh tehñ tiuunñ maa hõjtshajtäm.

20-21 Coo ja'a Dios jecy yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhädät, mänitä Moisés jaduhñ quiujahy. Y coo ja'a nocy hajxy ngápxämät, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, jaduhñ hajxy nnajuøøyyämät coo hajxy njaančh cädiéhyäm. Hoy hajxy jaduhñ nja najuøøyyäm, cab hajxy nmäbøjcäm. Pero xjiaančh tehñ nãxú'utsämä Dios. Paadiä mõjmayhajt jiaančh tehñ tiuunñ maa hõjtshajtäm. Jaduhñds je'e, coo hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. Pero coo ja'a Dios hajxy xñähho'túutäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønñhajtämbä. Jaduhñä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Mänit hajxy xyagjugyhadaañäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän.

6

¹ Cab jaduhñ nã'ägädä hahixø'øy coo hajxy nmänáañämät: "Tsøg hajxy cädiéhyäm tehngajnä. Haa ca'a, tehngajnä Dios hajxy xñäxuudsáañäm."

² Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy tehngajnä ngädiéhyämät. Haa ca'a, tøø ja'a pojpa cädiee hajxy nnajtshixøøyyänä coo ja'a Diosmiädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä. ³⁻⁵ Tøgä cab hajxy mna-juø'øyä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo hajxy tøø nnäbëjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Y coo hajxy jaduhñ tøø nnäbëjtäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Jaanä jaduhñ mäwiin piaatpä néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødnaaxtägøøyyäm. Coo ja'a pojpa cädiee hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hajxy jaduhñ ween nga'a jatcøøyyänä haxøøg. Y coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch ja'a miäjaahaam, mänitä Jesucristo jugyhajt hawiinjemybiä miøødhajty. Jaanä jaduhñ hõjtshajtämbä, coo hajxy nnäbëjtäm, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjupyiøjtägajtsäm. Paadiä jugyhajt hajxy hawiinjemybiä nmøødhajtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy nmøødhajtämät. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios hajxy xyagjugyhadaañäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøp, mänitä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy quiuhdägøøyyänä nebiä haxøøgwiinmahñdy hajxy nägøxiä hijty nmøødhajtäm. Coo ja'a

nhaxoøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyänä, paadiä Jesucristo hajxy nmøødhjítänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paady hajxy jaduhñ tøø xñähho'túútäm, jaduhñä nhaxoøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyänä. Jaduhñä njoot hajxy nga'a pädáacänät maa ja'a haxoøgpän. ⁷ Pøñä Jesucristo hñajty møødhjij tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa ja'a Jesucristo yho'oguiän, cabä jioot pädáacnä maa ja'a haxoøgpän. ⁸ Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túútäm møød coo jadähooc jiuypjiojcy, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm coo ja'a Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødujyjiøjcäm. Paady hajxy jaduhñ njugyhadaänäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän. ⁹ Coo ja'a Jesucristo jiuypjiojtägajch, cab jaduhñ mänaa yho'tägatsaännä. Homiänaaxøøjä homiänaadsuujä jjugyhada'añ. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁰ Hix, tähoocnähho'tu'utiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túútäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnáhwaatsäm. Y coo ja'a Jesucristo tøø jiuypjiojtägajtsnä, paady homiänaaxøøjä homiänaadsuujä ja'a Dios miøødhidaännä. ¹¹ Jaanä jaduhñ højtshjítämbä, coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjítänä tu'ugmädia'agy, tsøg hajxy jahmiejstáacäm coo ja'a nhaxoøgwiinmahñdyhajxy tøø quiuhdägóoyänä. Jaduhñ hajxy tsøc jahmiejstáacämbä coo hawiinjemybiä jugyhajt hajxy nmøødhjítänä nebiä Jesucristo hñajty miøødhatiän mänaa jiuypjiojtägachän. Paadiä Dios hajxy nmøødhjítämbä tu'ugmädia'agy.

¹² Cab hajxy cøxypänejpä tsøc jatcøoyänä. Cabä njootä ngopc hajxy nbädáacänät maa ja'a haxoøgpän. ¹³ Cabä ngø'ø ndecy hajxy nyaghanájxänät, ni ja'a nhaawhajtäm. Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot cudiúunäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy hñajty nmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, møød mänaa jiuypjiojtägachän, paadiä Dios hajxy nmøødhjítänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. ¹⁴⁻¹⁵ Paadiä Dios hajxy xquiümáayäm coo mayhajt tøø tiuñ maa højtshjítäm, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a mädia'agy hajxy nja wi'i quiudiunáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo ja'a Dios mayhajt jaduhñ tiuun maa højtshjítäm, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy xyajnáhwaats, coo hajxy xyajcuhwáatsäm. Hoyyä Dios mayhajt jaduhñ tiuun maa højtshjítäm, cab jaduhñ ñä'ägä hahixø'øy coo hajxy haxoøg njatcøoyämät tehngajnä. ¹⁶ Tsøg hajxy paquiä mädiáacäm neby hajxy yaa nguhdujthjítäm hádaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä cuhdajt hajxy nmøødhjítäm coo hajxy nwiimbliwämät pøñ jaduhñ nmäduñánäm. Y jaduhñ hajxy ngudiúunäm nebiatiä nwiindsøn'hjítäm hajxy xyhanéhäm. Jaanä jaduhñä cuhdajt hajxy nmøødhjítämbä coo hajxy nwiimbliwämät mädyii hajxy nyajtunáanäm, ja'a Diosmädia'agy, o ja'a nhaxoøgwiinmahñdyhajtäm. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajtunámät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xquiümáayämät. Pero coo ja'a nhaxoøgwiinmahñdy hajxy nyajtunámät, cabä Dios hajxy jaduhñ nmøødhjítämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänitä Dios hajxy xpiädáacämät haxoøgtuum. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot myajtuunnä neby hajxy tøø mmäbøquiän. Cahnä Diosmädia'agy hajxy mmädoyñä, haxoøg hajxy hijty mjäya'ayhaty. ¹⁸ Coo mijts tøø mmäbøcy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, paadiä mhaxoøgwiinmahñdy hajxy tøø mnajstshixøøñä. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo hajxy hamuumdu'joot mhøjiäya'ayhájñä. ¹⁹ (Páadyhøch jaduhñ nmädia'agy neby hajxy yaa nguhdujthjítäm hádaa yaabä naaxwiin, jaduhñ hajxy hoy mwiinjuø'øwät. Cab hajxy jaduhyyä hoy mwiinjuø'øwa'añ.) Hijty, jaançh tehñ yhaxoøgiaty hajxy hijty mjäya'ayhaty.

Cøxypänejpiä hajxy hijty mjaanč tehñ jiatcø'øy. Maas hanaxiä hajxy hñanjty mjatcø'owa'añ tehñgajnä. Pero tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjnä ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Diosmädia'agy hajxy myajtuunnät nägø'ø nädecypiä.

²⁰ Coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hijty myajtuñ, cabä mjoothajxy hijty chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhadät. Coo hajxy häxøpy tøø mhojiäya'ayhaty, tøø ja'a Dios hajxy häxøpy xquimay. ²¹ Höchähdiuunnä hajxy hijty mjatcø'øy. Cabä tii hoybä hajxy hijty mbaady. Haxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä häda'aga'añ. ²² Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ mnajtshixó'owät. Tøyhajt jaduñ. Paadiä Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Coo ja'a mjoot hajxy hamuumdu'joot tøø mbäda'agy coo ja'a Dios hajxy mmøødtuna'añ, paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy mbaada'añ. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, coo mijtsä Dios hoyhäna'c xyagjada'añ nebiä Jesucristo yohyhäna'c-hatiän, paadiä Dios hajxy xyagjyghada'añ cøjxta'axiøø neby je'e jigyhatiän. ²³ Coo hajxy cøxypänejpiä njatcø'oyyämät, cabä Dios hajxy jaduñ nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy, møød haxøøgtuum hajxy nhädaacämät. Pero tøø ja'a Dios mayhajt tiuñ coo ja'a yHuung hajxy yaa tøø xyajnäguéjäm, ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhjätämbä. Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä Dios hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Coo hajxy jaduñ nmäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xyagjyghjätämät cøjxta'axiøø neby je'e jigyhatiän.

7

¹ Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduñ nebiä cuhdujt yaa myiñ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy møjcuhdujtmøødpä, ja'a häna'c hajxy jaduñ xyhanéhäm mäduhñtiä hajxy yaa njyghjätäm, túhmäts. Pero coo hajxy nhó'cänä, cab hajxy jaduñ xyhanéhmänä. ²⁻³ Høxtahmäsä to'oxiøjc ja'a ya'adiøjcmøødpä, jaduñä cuhdujt myiñ coo hajxy ñimiøødtsäna'awøøjät mäduhñtiä hajxy nämetsc jigyhaty. Hoorä, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc miøødtsänä'awät, y je'enä ñihyhap jigyhatyñä, haxøøgä to'oxiøjc jaduñ jiatcø'owät. Hix, cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo jaduñ jiatcø'owät. Pero coodsä ñihyhap yhö'ogät, mänitä quixy cuhdujt miøødanä coo piøjtägätsät, y cab jaduñ ñejpiä.

⁴ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo mijtsä Jesucristo hñanjty mmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanehmnä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Jaanä jaduñduhmbä, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy hñanjty mmøødhjätäbä mänaa jiuypjøjtägächän. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo jaaya'ay hajxy mmøødtúnät. Jaduhñä Dios hajxy mmøødtúumbät. ⁵ Cahnä hajxy hñanjty nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä njoot hajxy hñanjty nnä'ägädä pädaacäm coo hajxy hñanjty jaduñ njatcø'owäänäm hoñejpiä. Paady hajxy hijty nhäda'agäänäm jii by møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy hñanjty nwiinmahñdyhjätm. Hoyyä mädia'agy hajxy hñanjty nja mädöwäm, ja'a Dios ja'a Moisés jecy ñajtsapxøøyyäbä, cab hajxy hñanjty nyajtunäänäm. ⁶ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hñanjty nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tehñgajnä ja'a jecymiädia'agy hajxy hñanjty nja wi'i quiudiunäänäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Jaduhñäc tyijy hajxy hñanjty nnähwa'adsäänäm. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä jecymiädia'agy jaduñmbä xquia'a hanehmnä. Coo ja'a Jesucristo hajxy

tøø xyajnáhwáatsäm, jaduñ hajxy xyagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø neby jaaya'ay jiuugyhatiän. Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiä Dios hajxy hoy nmøødtúunämät.

7-9 Cáhnočhä jecymiädia'agy hánajty nmädoyñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cábočh hánajty nnajuø'øy coočh hánajty hoy nga'a jäya'ayhaty. Pero coočh jecymiädia'agy jaduñ nwiinjuøøñä, páadyhöch nnajuøøñä coočh cøxypánejpäi njatcø'øy hoñejpiä. Coočhä haxøøgwiinmahñdy jaduñ njaančh tehñ miøødä, páadyhöčhä njoot hijty chocy coočh cøxypánejpäi njatcø'øwät hoñejpiä nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xjia hanéhmäm coo hajxy nga'a jatcøøyyämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coočhä jecymiädia'agy jaduñ nmädoy, maas hanáxiøch cøxypánejpäi njaac jatcø'øy tehngajnä. Páadyhöčhä tøyhajt nmøødä coočh hijty nga'awa'añ haxøøgtuum. ¹⁰ Hóyhøch ndijy jaduñ ngudiuna'añ ja'a jecymiädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coočh häxøpy hoy ngudiunñ, hawa'adstúumhöčhä Dios cu xpiädaacy. Pero cábočhä jecymiädia'agy jaduñ hoy nnä'ägädä cudiuna'añ, páadyhöch hawiinmats nhädá'agät haxøøgtuum. ¹¹ Hoy ndíyhøčhä jecymiädia'agy hánajty nyajtuna'añ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduñ ndíyhøčhä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'owa'añ. Pero cábočhä tøyhajt hánajty nnä'ägä møødä. Coočhä haxøøgwiinmahñdy hánajty nmøødä, páadyhöčhä jecymiädia'agy hánajty hoy nga'a yajtuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Páadyhöch hánajty nga'awa'añ haxøøgtuum.

¹² Ja'a jecymiädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e hajxy xyhanéhmäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Jaduñ miädia'agy neby hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Xyajnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaančh tehñ miøødä. ¹³ Paadiä jecymiädia'agy jaduñ yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero hóyhøch hánajty tøø nja mädooy, tehngájnočh hánajty haxøøg nwi'i jäya'ayhatyñä. Páadyhöch hijty jii by nga'awa'añ haxøøgtuum. Hiix, cábočhä nwiinmahñdy hánajty yhooyä. Y coočhä jecymiädia'agy jaduñ nmädooy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, maas hanáxiøch hánajty haxøøg njatcø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a jecymiädia'agy hajxy xyhawáañäm coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaančh tehñ miøødä. Jaanä jaduñ hajxy xyhawáañäm coo Dios ja'a jioot chocy coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägädä jäya'ayhájtäm, je'eguiøxpä coo højts hádaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy nmøødhájtäm. Hamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. ¹⁵ Jaduñä njoothajxy jia wi'i hójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, pero cab hajxy nnä'ägädä jadaañäm hojiäya'ayhat. Pätiidä hajxy jaduñ coo nga'a jadaañäm. Cøxypánejpäi hajxy nwi'i jatcøøyyäm, hoy hajxy nja najuøøyyäm coo jaduñ yhaxøøgä. ¹⁶ Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a jecymiädia'agy yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduñä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Pero cab hajxy hoy nnä'ägädä cudiunáañäm. ¹⁷ Pero, ca'a yhamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. Ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ xyagjatcøøyyäm haxøøg. ¹⁸⁻¹⁹ Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáañäm hamdsoojoot, hoyä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät. Haxøøg hajxy njatcøøyyäm, hoyä njoothajxy jaduñ quia'a jagä tsójcäm coo hajxy jaduñ njatcøøyyämät.

20-21 Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy haxøøg xyagjtcóøyyäm, ca'a yhamdsoojootä. 22 Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhñäm nebiaty hajxy hoy njäya'ayhájtmät. Njoodótyhöch ngopcóotyhöch jaduhñ njuø'öy coo ja'a Diosmädia'agy jiaanč tehñ yhooyä. 23 Nnajuøöbiöch jaduhñ coohä haxøøgwiinmahñdy njaanč tehñ miøødä. Páadyhöchä howyiinmahñdy hoy nga'a nä'ägädä yajtuna'añ. Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhöch haxøøg xyagjäya'ayhajp. Y cáböch hoy nnä'ägädä najtshixø'owa'añ.

24 Cooč hähøpy pøn hoy xquia'a yajnähwa'adsa'añ ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhöch, cáböčhä Dios hähøpy hoy nmøødhida'añ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jiibyhöch hähøpy nhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhoñäxúu'tsnöch hähøpy nhity. 25 Pero nmøöbiöchä Dios Dioscujú'uyäp coohä Jesucristo tøø xyajnähwa'ač, ja'a hajxy nWiindsønähájtmä. Páadyhöchä Diosmädia'agy hoy nyajtuna'añ ja'a nhowyiinmahñdyháamhöch, hóyhöchä haxøøgwiinmahñdy nja møødnä. Je'ečh tähoocjaty haxøøg xyagjtcøøby.

8

1 Hoorä, hawa'adstuum hajxy nmähmøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñ hajxy ngudiúunäm nebiä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhñäm. Cab hajxy cøxypänejiä njatcøøyyänä. 2 Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xmiøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paadiä Dioshespíritu hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Paadiä Dios hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy xmiøødhidäänäm homiánaajä. Coo ja'a Jesucristo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø xyajnähwáatsäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agäänänä haxøøgtuum. 3-4 Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ yaa jiäya'ayhajty neby højtshjätäm. Jesucristo je'e. Pero cabä Jesucristo haxøøgjiäya'ayhajty neby højtshjätäm. Mänitä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Hoyyä Jesucristo ja'a jecymiädia'agy quiudiuuñ, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero højtshjätäm, cab hajxy jaduhñ ngudiúunäm. Paady jaduhñ yhahixø'öy coo hajxy ngumädóowämät. Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, quiümädoow je'e ja'a højtscøphjätäm jaduhñ. Paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanéhñänä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtänä coo ja'a Dios hajxy xmiøødhjätämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñ hajxy xpiuhbéjtämä coo hajxy haxøøg nga'a jäya'ayhájtmät.

5 Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm, paady hajxy nxiictaac nmädiaactaacäm nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nyajtúunämät. Pero ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu ja'a miädia'agy hajxy ca'a cudiunäänäbä, jaduhñ hajxy xyiicta'agy miädiaacta'agy nebiä yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajtuñ. 6 Pøn jaduhñ xiictaacp mädiaactaacp nebiä Dioshespíritu ja'a miädia'agy maas hoy miäböjcät, je'e ja'a Dios jaduhñ miøødhijpy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Je'eduhñ nøcxaamb Dioswiinduum. Jootcujc je'e jim yhida'añ møødä Dios. Pero pønä yhamdsoo wiinmahñdy wi'i yajtunaamb, ja'a Dios ja'a miädsip je'eduhñ. Haxøøgtuum je'eduhñ nã'ägä häda'aga'añ, 7-8 je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädsiphaty. Cabä Diosmädia'agy hoy yajtuna'añ, ni ja'a jioot jaduhñ quia'a tsoy coo yajtúnät. Y cab jaduhñ quiumayii ja'a Diósäm.

⁹ Põnã Dioshespíritu ca'a mөөdhijp tu'ugmädia'agy, cabã Diosmädia'agy miäböcy ja'a Jesucristocөxpä. Coö mijts jaduhñ mjaançh mäböcy, paady mijtsä Dioshespíritu mmөөdhity tu'ugmädia'agy. Y coö ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ mmөөdhity, paadiä mhaxөөgwiinmahñdy hajxy tөө mhөxhijxnä.

¹⁰ Tөyhajt jaduhñ coö hajxy nho'ogäänäm, j'e'eguiөxpä coö ja'a Adán jecy quidiähej, ja'a hajxy jecy nhaphajtäm ndeedyhajtäm. Pero coö mijtsä Dios tөө xpiäda'agy hawa'adstuum, y coö ja'a Jesucristo hajxy mmөөdhity tu'ugmädia'agy, paady mijtsä Dioshespíritu xyagjugyhada'añ homiänaajä nebiä Dios juggyhatiän. Jim hajxy xyajnöcxa'añ Dioswiinduum. ¹¹ Coö ja'a Dioshespíritu hajxy xmiөөdhijtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyagjuypiөjtägatsäänäm ja'a yhEspírituhaam coö hajxy hñajty tөө nhө'cäm. Jaduhñ hajxy xyagjuypiөjtägatsäänäm nebiä Jesucristo yagjuypiөjtägajtsän.

¹² Mägu'ughajpädöjc, jaduhñds je'e, hahixөөby jaduhñ coö ja'a Dioshespíritu miädia'agy hajxy nyajtúunämät. Cab jaduhñ yhahixөөy coö ja'a nhamdsoo wiinmahñdy hajxy nyajtúunänät tehngahnä. ¹³ Hix, coö hajxy tehngahnä haxөөg njatcөөyyänät, cabã Dios hajxy hoy nmөөdhijtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänit hajxy jiiby nhädäacämät haxөөgtuum. Pero coö ja'a nhaxөөgwiinmahñdy hajxy nñajtshixөөyyämät ja'a Dioshespírituhaam, jaduhñä Dios hajxy hoy nmөөdhijtänät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴ Hix, pönjaty jaduhñ puhbéjtäp ja'a Dioshespíritu nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajtúnät, Dios yhuung hajxy je'e. ¹⁵ Haa ca'a, ja'a yhEspírituhaamä Dios hajxy xyhuunghajtäm, paady hajxy nnämäayyäm: "Diosteedy." Y coö ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä Dios hajxy nga'a tsähgөөyyänä neby hajxy hijty ndsähgөөyyäm coö hajxy hijty xquia'a pädäacämnä hawa'adstuum. ¹⁶ Y coö ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xmiөөdhijtäm, jaduhñä төyhajt hajxy xmiөөyyäm coö ja'a Dios hajxy xyhuunghajtänä. ¹⁷ Coö ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm näguipxy mөөdä Jesucristo, paadiä Jesucristo hajxy jim xyajnöcxäänäm Dioswiinduum. Paadiä Dios hajxy madiu'u xquiunuu'xäänäm näguipxy mөөdä Jesucristo, nebiä Dios jecy miänaañän cooc hajxy xquiunuu'xäänäm. Y coö hajxy ndsaächpöjcämät ja'a Dioscөxpä nebiä Jesucristo chaächpöjquian, mänitä Dios hajxy möj jaançh xpiädäacämät näguipxy mөөdä Jesucristo.

¹⁸ Hөөçh jaduhñ mänaamb coö hajxy yaa weenñtiä ndsaächpöjcäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero cab jaduhñ nñ'ägädä mäbaady ni weenñtiä nebiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jim xmiө'owäänäm maa je'e wyiinduumän.

¹⁹ Tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhixyp hajxy jaduhñ coö yhabädät coö ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt mio'owa'añ pönjaty jaduhñ yhuunghajpy. Mänitä Dios jaduhñ miäna'ana'añ coö hajxy nga'a tsaächpögäänänä. ²⁰⁻²¹ Coö ja'a Adán jaduhñ jecy jawyiinhajt quidiähehohñ, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtämä, paadiä Dios ja'a tsө'ty ja'a häyohn yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Mädühñtiä Dios yaa tөө quiunuu'xy cөxiä hädaa yaabä naaxwiin, cөxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero cabä pojpä hajxy tii miөөdä. Ca'a jie'eguiөxpä ja'a Dios ja'a tsө'ty ja'a häyohn yaa quiejxy. Hix, jagooyyä jäya'ay pojpä cädieey hajxy miөөdä, paadiä Dios tsө'ty häyohn yaa quiejxy. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coö cөxiä wiinä chaächpögät näguipxy mөөdä jäya'ayhajxy, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy, hөxtä coonä yhabädät coö ja'a Dios hajxy xquia'a yajtsaachtüunäänänä. Mänitä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy nägөxiä

xmio'owáanäm, hõjts Dioshuung, näguipxy mөөd tijaty ja'a Dios yaa tөө quiunuu'xy. ²² Hix, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhjxyp hajxy jaduhñ coo yhabáadät coo ja'a Dioshuung ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy mio'owa'añii. Tøyhajt jaduhñ. Pero cahnä yhabaady, jaanč tehñ chaachpөjp hajxy jaduhñ. ²³ Jaanä jaduhñ hõjtshajtämbä, jaduhñ hõjts ndsaachpөjcämbä, jaduhñ hõjts nja wi'i jibbhjxämbä coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy pedyii xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt. Coo Dios hajxy xyhuunghajtäm, paady hajxy jaduhñ xmio'owáanäm. Mänitä Dios ja'a hawiinjemybiä ni'xcopc xmio'owáanäm, ja'a mänaa ca'a ma'p ca'a tägoobiä. Coo ja'a Dios ja'a yHespíritu hajxy tөө xyajnäguéjxäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmөdhdajtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaanč huunghajtäm. Jaanä jaduhñä tøyhajt hajxy nmөdhdajtämbä coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy pedyii xmio'owáanäm. ²⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө nmäbөjcäm ja'a Jesucristocөxpä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm, paadiä Dios hajxy xmiөdhdijtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Y paady hajxy nja wi'i jibbhjxäm coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt cөxiä. Cahnä yhabaady, paady hajxy nja wi'i jibbhjxämnä. Coo häxөpy tөө yhabaatnä, cab hajxy häxөpy njөbhjxänä. ²⁵ Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbөjcäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xmio'owáanäm tijaty hajxy xyajmädsөjcäm, paady hajxy tsөc mee'xtújcäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jөbhjxäm, hoy hajxy nej nja jajt nja habéjtäm.

²⁶ Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiaty hajxy hamdsoo nga'a jadaanäm. Hix, coo ja'a Dios hajxy naxy nja wi'i pia'ya'axaanäm, cab hajxy naxy nnajuöөyyäm tijatiä Dios hajxy nmäyujwáanämb, waambatiä Dios hajxy nmänuu'xtäacämät. Naxy hajxy jaduhñ njajtäm coo ja'a capxy ja'a mädia'agy hajxy hoy xquia'a habädsөmäanäm. Nä'ä mөcxéjjäm nä'ä ho'ogyxiéjjäm hajxy jaduhñ. Pero coo hajxy nga'a najuöөyyämät nebiä Dios hajxy nmänuu'xtäacämät, mänitä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtämät. ²⁷ Piihbejpiä Dioshespíritu pөnjatiä Diosmädia'agy tөө miäbөcy. Hoorä, ñajuöөbiä Dioshespíritu jaduhñ waambatiä Dios jioot chocy coo ja'a Dios hajxy nmänuu'xtäacämät. Jaduhñä Dioshespíritu hajxy xyajxiic xyajmädiäcäm ja'a ngopcootyhajtäm. Y ñajuöөbiä Dios jaduhñ waambaty hajxy nxiic nmädiäcäm ja'a ngopcootyhajtäm.

²⁸ Hoorä, cab hajxy njootmayhajtämät coo Dios ja'a tsaathpä peenä hajxy xmiöөyyämät. Haa ca'a, nnajuöөyyäm hajxy jaduhñ coo Dios quiöxy najuöөy nebiaty hajxy njajt nhabéjtäm, pөnjatiä Dios tsojp. Nnajuöөyyäm hajxy jaduhñ coo Dios wyiinmay coo hajxy ween xyhoyöөyyäm cөxiä wiinä. Tөө hajxy xyajnähdijjäm coo hajxy njäya'ayhajtämät nebiä jioot choquiän. Jaanä jaduhñ hajxy xyhawáanämbä cooc hajxy xyhuunghadäänäm. ²⁹ Hix, jéquiänä Dios yhuuc najuöөbiä pөnjatiä miädia'agy hänajty mäbөgáanäxäp. Je'ehajxy jaduhñ yajnähdijjä coo hajxy yhojiäya'ayhadät nebiä Jesucristo yhojiäya'ayhatiän, ja'a Dios yHuung. Jaduhñä Dios hajxy nägөxiä xyhixäänänä nebiä Jesucristo yhuchän. Hõjts jaduhñ xñänöөmäm coo Jesucristo hajxy nbuhya'ayhadäänäm, je'eguiөxpä coo Dios hajxy xyhuunghajtäm. ³⁰ Coo Dios hajxy jecy xyajnähdijjäm coo miädia'agy hajxy nmäbөjcämät, paady hajxy tөө xyhawáanäm cooc hajxy xyhuunghadäänäm. Y coo miädia'agy hajxy jaduhñ tөө njaanč mäbөjcäm, mänit hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Jaduhñ tөө miänaambä coogä cuhdujt hajxy nmөdhdadäänäm nebiä Jesucristo miөөdän.

³¹ Homiädoonä hädaa mädia'agy, túhmäts. Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdíjäm coo hajxy xyhuunghájtäm, ni pøn jaduhñ xquia'a yajtu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo Dios yajtøjiada'añ tijaty tøø wyiinmay ja'a højtscøxphájtäm. ³² Xjiaanč tehñ chójcämä Dios jaduhñ. Høxtä ñähdujc ja'a yhamdsoo Ung coo hajxy hoy xñäho'túútäm nägøxiä. Jaanč tehñ miøjjiä Dios mayhajt jaduhñ tiuuñ ja'a højtscøxphájtäm. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a mayhajt jaduhñ tehngajnä jiaac tuna'añ. ³³ Coo Dios hajxy tøø xyajnáhdíjäm coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, paady hajxy pøn hoy xquia'a näxø'owø'owáañäm maa Dioswiinduumän. Haa ca'a, tøø Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³⁴ Ni pøn hajxy jaduhñ hoy xquia'a päda'agáañäm haxøøgtuum. Haa ca'a, jimä Jesucristo hajxy xñähgaxptúútäm Dioswiinduum. Ja'a Dios yhahooyhaambiä Jesucristo yhäña'ay. Møj jaanč jim yhity. Paady hajxy jim xñähgaxptúútäm, coo hajxy hoy tøø xñäho'túútäm, møød coo hoy tøø jiuypiojtägach. Jaduhñ hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ³⁵ Xjiaanč tehñ chójcämä Jesucristo hajxy jaduhñ nägø'ø nädecypiä. Nnä'ägädä møødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mänaa xquia'a nähgue'egáañäm, hoyyá tsaačpä peenä hajxy cu nja páatäm, hoy hajxy pøn cu xjia tsaačtiúunäm ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, hoyyá yuu hajxy cu xjia páatäm, hoyyá wit tucxy hajxy cu nja yajmaajijájtäm, hoy hajxy mähahñdiuum cu nja wädjítäm, hoyyá cahwiindøyhäna'c hajxy cu xjia yaghó'cäm. ³⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: Xøømdsuhñ højtsä cahwiindøyhäna'c xjia wi'i yagho'oga'añ ja'a miich

mmädia'agyquiøxpä;
ho'cøøc højts xñä'ägädä wa'ana'añ,
nømä Dios ñämaayyä.

³⁷ Hoy hajxy jaduhñ cu nja jajt, hoy hajxy jaduhñ cu nja habéjtäm, nnä'ägädä mee'xtugáañäm hajxy jaduhñ. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñä'ägädä puhbéjtäm, je'eguiøxpä coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Naamgahnä hajxy tii xjiájtäm xyhabéjtäm, jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy nbanøcxämät hamuumdu'joot. ³⁸⁻³⁹ Coo Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy njaanč tehñ miøødhájtäm coo Jesucristo hajxy tehngajnä xñä'ägädä puhbedáañäm, hoy ñeipiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy cu nja tågóoyyäm, hoy hajxy cu nja jaac jugyhájtäm, hoy hajxy cu nja jaac tsuxc-hájtäm, hoyyá mõjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, ja'a pojhjäpä täxa'ahajpä, hoyyá mõjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, hoy miaajä hajxy jia hity, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy jyim tsajpootypä, hoy jyiiby mõjcu'uhaamä. Pero cabä cuhdujt hajxy ñä'ägädä møødä maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Jesucristo hajxy homiänaajä xchójcäm; paady hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm.

9

¹⁻³ Jaanč tehñ jiootmayhájpočhä judiøscøxpähajxy je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøga'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø ñähho'tu'udyii. Høøč nmägunaaxhajxy je'e. Jaanč tehñ chaachøøbiøch njoot jaduhñ coo hajxy quia'a mäbøga'añ. Tøyhøch jaduhñ nmädia'agy. Coočhä Jesucristo nmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät cooč nga'a hønñda'agy. Ja'a nhamdsoo juøhñdyháamhøch jaduhñ nna-juø'øy cooč nga'a hønñda'agy, møød coo Dioshespiritu jaduhñ miänaambä.

Jaanč tehñ chaačhóbiöch njoot jaduhñ cooçhä nmägunaaxhajxy quia'a mäböga'añ; høxtä cu nja nähhdädaactu'udáanñhöch hajxy jii by haxøøgtuum coo Dios jaduhñ cu miánaañ. Jaduhñhöch nmäna'ana'añ cooçhä Jesucristo cu xquia'a yajnähwaach, pero cooçhä nmägunaaxhajxy cu yajnähwaatsä. Hoorä, ja'a Israel, højts nhap ndeedy hijty je'e jegyhajty. ⁴ Jéquiänä Dios ja'a Israel miøødyajcuhdujcy coo Israel yhap yhoc-hajxy hñajty piuhbedäänäxä. Jaanč huunghajtä hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. Je'eduhñ ñänøømby coo hajxy jaduhñ quiu'ughajtä ja'a Diósäm. Yhiyx hajxy jaduhñ coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy jim mäðøyyä maa Diostøjcän. Jaduhñ hñajty quiähxø'øgy nebiä jöcän. Mänitä Dios hajxy yhanehmä madiu'u. Mänitä Moisés quiujahy nebiatiä Dios hñajty tøø yhane'emiän. Mänitä Dios cuhdujty jejcy nebiatiä Dios hajxy jaduhñ jim wyiingudsähgø'øwät. Mänitä Dios tøyhajty jejcy coo ja'a yajnähwaatspä hajxy hñajty yajnäguxa'añii. Cooçhä jaduhñ nnänøømy coo hajxy yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israel, højts jaduhñ niñänøømäp, højts judiøshajxy. ⁵ Højtsä jecyjiäya'ay nhaphajty ndeedyhajty, ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacobo. Cumaayyä ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ ja'a Diósäm. Y coo Cristo yaa hoy jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin neby højtsähjätm, jaanä jaduhñ je'e yhaphajtäbä yhoc-hajtäbä ja'a Israel. Dioshajpä Cristo. Cøxiä wiinä je'eduhñ yhane'emy homiaajä. Tsøc hajxy wiingudsähgøøyyäm homiänaaxøøjä coo miøjjä coo jiaançhä. Tøyhajty jaduhñ.

⁶ Cooçhä nmäna'añ cooçhä nmägunaaxhajxy quia'a mäböga'añ coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, cáböch jaduhñ nmäna'ana'añ cooc tyijy ja'a Dios ja'a miädia'agy tøø quia'a yajtøjiaty coo jecy miánaañ coogä Israel yhap yhoc-hajxy hñajty yajnähwa'adsa'añii. Hix, coo Dios ja'a Israel jecy ñämaayy coo yhap yhoc-hajxy hñajty yajnähwa'ads yajcuhwa'adsäänäxä, cabä Dios hñajty miána'ana'añ cooc tyijy hajxy hñajty nägøxiä ñähwa'ads quiuhwa'adsa'añ. Jue'e hñajty ñänøømby pønjaty mäbøjp coo Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Hix, cabä Israel yhap yhoc-hajxy nämay miäböcy coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, je'eds hajxy jaduhñ tøyhajty haphajtäp hoc-hajtäp ja'a Israel. Pønjaty jaduhñ ca'a mäbøjp, cab hajxy tøyhajty yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israéläm. ⁷ Jaanä jaduhñä Abraham ja'a yhuunghajxy je'ebä. Tu'uquiaä jaduhñ ñänøømä ja'a Diósäm coo hoyhajty weenhajty hñajty mio'owáañäbä nebiä Abraham hñajty mio'owa'añiiñän. Ja'a Abraham ja'a yhuung tu'ugpä, cab je'e jaduhñ ñänøømä coo tii mio'owa'añii. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ja'a miich mhuung Isaac, je'e yhap yhoc-höch jaduhñ nhixäänäp nej miich mhap nej miich mhocän", nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy. ⁸ Jaduhñä tøyhajty hajxy nmøødhajtäm coo Isaac yhap yhoc-hajxy quiu'ughajtäxä ja'a Diósäm. Paadiä Isaac yhap yhoc-hajxy jaduhñ quiu'ughajtäxä ja'a Diósäm coo Abraham jecy yhawaanä coo tio'oxiøjc hñajty yhuungpaada'añ. Coo ja'a Abraham jaduhñ yhawáañäxä, tøø ja'a Sara hñajty miäjay, y cabä yhuung hñajty ni tu'ugtä. ⁹ Hix, cahnä Sara hñajty yhuunghaayñä, tøøyyämä Dios ja'a Abraham hñajty jaduhñ ñäma'ay: "Coo jaduhñ yhabädat, mänit miich mhixa'añ cooçhä nmädia'agy nyajtøjiada'añ. Co'na'awaambä mdo'oxiøjc Sara. Ya'ayhäna'c jaduhñ minaa mb ca'awaamb", nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämaaguiumbä. Ja'a Isaac jaduhñ ñänøømä coo hñajty myina'añ quia'awa'añ.

¹⁰ Jaanä jaduhñä Rebécabä, ja'a Isaac tio'oxiøjc, coo je'e quio'naabiä, mänitä pigäna'c-hajxy myiñguiahy tähoocmechpä. ¹¹⁻¹² Cahnä Rebeca

hänäjty quio'na'aynä, tóoyyäm hänäjty nãma'ayii ja'a Diósäm coo ja'a Jacobo ja'a Esau hänäjty yhane'ema'añ, hoyyã Esau jayøjp jia mejch, hoyyã Jacobo jia jaac tehñ miejch høxhaam. Paadiã Dios jaduhñ miãnaañ, tóoyyäm hänäjty wyiinmahñdyhaty coo Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty quiu'ughadaãñã ja'a Diósäm, møød coo Esau yhap yhoc-hajxy hänäjty jaduhñ quia'a cu'ughadaãñã, høh hänäjty quia'a jagã cãhxø'ogyñã pø hoyhäna'c-hadaambã Rebeca yhuunghajxy hänäjty, pø caj. Hix, hamdsoo-jootã Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty nebiã Jacobo hänäjty yhixa'añ, nebiã Esau hänäjty yhixa'añ. ¹³Jaduhñ jim myiimbã cujaay maa Diosmädia'aguiã: "Ndsøjc-høchã Jacobo møødã yhap møødã yhoc-hajxy, pãadyhøch hajxy nnãxuuds'añ. Pero ja'a Jacobo yhajch, ja'a Esau, cãbøch je'e nnãxuuds'añ. Ni cãbøchã yhap yhoc-hajxy jaduhñ nnãxuudsãñãbã", nømã Dios cujegy miãnaañ.

¹⁴ Pero cab hajxy hawiinmats waamb nmãnaãñãmät cooc tyjy Dios hoy quia'a wiinmahñdyhajty coo miãnaañ coogã Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty piuhbedãñã, møød coogã Esau yhap yhoc-hajxy hänäjty quia'a puhbedãñã. Caj pues. Haa ca'a, hoyyã Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty homiãnaaxøjã. ¹⁵Hix, jaduhñã Dios ja'a Moisés jecy nãmaay: "Nnãxuu'chpøch nba'hãyøbøch pønjätyhøch njoot chojpy cooch jaduhñ nnãxúudsät, cooch jaduhñ nba'hãyøwät. Cãbøch nnãxuuds'añ pønøch njoot quia'a tsojpy cooch nnãxúudsät." ¹⁶ Coo Dios jaduhñ miãñaxuuch, jaduhñ hajxy nyajnajuøoyyãm coo hojiot jiaanç tehñ miøødã. Hamdsoo ñägapxy pøn ñãxuudsamby. Hamdsoojoot jaduhñ miãñaxuuch, caj jie'eguiøxpã coo hajxy cu nja nãmaayãm coo hajxy ween xñãxúu'tsãm, coo hajxy ween xpia'hãyøwãm. Ni quia'a je'eguiøxpã coo njoot hajxy nbãdãcãm coo hajxy hoy njãya'ayhãjtãmät. ¹⁷⁻¹⁸ Hix, ñãxuu'chpã Dios pøn ñãxuudsamby. Jaanã jaduhñduhmbã, yajnãhdijpiã Dios coo quiopc-hajxy xiãxät pønã Dios jaduhñ yajmãdsojpy coo quiopc-hajxy jaduhñ xiãxät. Jaduhñã Dios ja'a gobiernã ja'a quiopc jecy yajxexã, ja'a hänäjty jim hanehmbã Egiptonaaxooty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiã coo Dios ja'a gobiernã jaduhñ nãmaay: "Pãadyhøch miich tøø nyajmøjtãgø'øy, tøøch hänäjty nwiinmay coochã nmãjaa hänäjty nyajcãhxø'øga'añ maa mijts mnaax maa mijts mgajptãn. Cooch ngu'ug jim nhøxwoobãdsøãmät maa mijts mnaax maa mijts mgajptãn, jaduhñhøch nmãjaa njaanç tehñ yajcãhxø'øga'añ. Jaduhñã mädia'agy wiãdita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpã cooch njaanç tehñ miøjjã cooch njaanç tehñ jiaançã", nømã gobiernã jecy nãmaayã.

¹⁹ Jii häna'c-hajxiãda'a näje'e miãna'ana'añ: "Cabã Dios wyiinmahñdy hoyyã je'eguiøxpã coo hajxy xñãxø'øwøoyyãm cooc højts pojã cãdieey nmøødhãjtãm. Haa ca'a, hamdsoo højts ngopc tøø xyajxéjãm. Paady højts pojã cãdieey nmøødhãjtãm." ²⁰ Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo pøn jaduhñ miãná'anät. Tøyhajt jaduhñ. Caj pues. Haa ca'a, yaa hajxy njãya'ayhãjtãm. Cabã cuhdujt hajxy nnã'ãgãdã møødhãjtãm ni weentiã coo Dios hajxy nhãdsøwãmät. Hix, jaduhñ mãwĩnãts højts Dios xyajnãhdijãm nebiã tu'tspojtspãdøjc-hajxy piochãn nebiã jioot hajxy yajmãdsoquiãn. Coo tu'ts quia'pø'øgät, cabã pojtspã hawiinmats nãmä'awät: "Tiich yajxøn coo xquia'a pojch." Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'øy coo tu'ts jaduhñ miãná'anät. ²¹ Haa ca'a, miøødã tu'tspojtspãdøjc cuhdujt hajxy jaduhñ coo tu'tsnaax hajxy yajtúnät nebiã jioot hajxy yajmãdsoquiãn. Pø chojpiã jioothajxy jaduhñ

coo tsoɯdu'ts hajxy piódsät, pues mióðä cuhdujt hajxy jaduñ coo hajxy jaduñ piódsät. Y pø chojpiä jioothajxy jaduñ coo cuhga'aybä hajxy piódsät, jaduñä cuhdujt hajxy mióðdäbä coo hajxy jaduñ piódsät. Jaduñ mäwíinädsä Dios cuhdujt mióðdäbä coo hajxy xyajnáhdíjjämät nebiä jioot choquiän. Coo jioot jaduñ chógät coo hajxy xpiáðáacämät hawa'adstuum, pues mióðä cuhdujt jaduñ coo hajxy jim xpiáðáacämät. Y coo jioot jaduñ chógät coo hajxy xpiáðáacämät haxøøgtuum, jaduñä cuhdujt mióðdäbä coo hajxy jaduñ jim xpiáðáacämät.

²² Y jaaná jaduñä Dios cuhdujt mióðdäbä coo jaduñ miee'xtujcy ja'a cahwiindøjiäya'aguixpá. Mióðä Dios cuhdujt jaduñ coo ja'a cahwiindøjiäya'ayhajxy yajcumädoɯøjät. Pero cab hajxy choj cumädowa'añ, hoy hajxy tøø jia cádieey hanaxiä. Hawiinmats hit jaduñ coo hajxy paquiä quiumádówät. Y coo Dios hánajty yajcumädoɯa'añ ja'a quiädieeguiøxpähajxy, hijxtahndä Dios jaduñ yajcähxø'øgaamby coo májaa møc mióðä. Jaduñ yajcähxø'øgaambä coo haxøøghána'c-hajxy tehngajnä quia'a mee'xtuga'añii. ²³⁻²⁴ Coo Dios jaduñ jecy wyiinmahñdyhajty coo haxøøghána'c yajcumädoɯa'añ, paady jaduñ wyiinmahñdyhajty neby højts jaduñ hoy nwiinjuóøyyämät coo jaduñ yhawiinmatsä coo haxøøghána'cä quiädieey hajxy quiumádówät. Jaaná jaduñduhmbä, paadiä Dios jáya'ay näje'e quia'a yajcumädoɯ, je'eguiøxpä coo hajxy ñäxuuchii ja'a Diósäm, hoy hajxy hánajty tøø jia cádieey. Jequiän hajxy jaduñ yajnähdiijä coo hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Højts jaduñ xñänøømäm coo Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo hajxy jim xyajnøcxáañäm wyiinduum, pønajaty hajxy tøø xyajwiinwaanjuóøyyäm coo hajxy xyhuunghadáañäm, møðä judíoshajxy, møðä cajpä judíoshajxy. Jaduñ hajxy nwiinjuóøyyäm coo Dios møjmayhajt tøø tiuñ maa højtsøxphájtäm, møðd coo hojioot jiaanç tehñ mióðä. ²⁵ Maa Oseas nocy jecy quiujahyyän, jaduñ jim myiñ cujaay coo Dios jaduñ miánaañ:

Yø'ø jáya'ayhajxy cajpä judíos, cábøch hijty ngu'ughaty.

Cábøch hijty ndsocy. Pero tøøch nyajnähdiijnä cooñ ngu'ughadáañä. Ndsójnábøch jaduñ.

²⁶ Wiingtuum miánaañgumbä: “Cábøch mijts hijty ngu'ughaty.”

Pero jaduñhájtøch mijts nhuunghadaañä, homiaajä hajxy mhity, nømä Dios miánaañ. Homiánaajä Dios yhity. ²⁷ Y ja'a Isaías, jaduñ je'e jecy quiujahy: “Yø'ø judíoshajxy, hoy hajxy jaduñ jia nämayyä nebiä tsäbiu'ujän, näweeñtiä hajxy jaduñ cho'oga'añ. ²⁸ Ja'a jáya'ayhajxy yaa cádiehbiä hädaa yaabä naaxwiin, mobädajpä hajxy yajcumädoɯa'añii ja'a Diósäm. Tähooc-yajcumädoɯbä hajxy yajcumädoɯa'añii hoyhoy.” ²⁹ Jaaná jaduñä Isaías jecy miádiáaccumbä ja'a judíoscøxpähajxy:

Cøxiä wiinä Dios yhane'emy homiaajä. Coo højtsä Dios häxøpy tøø xquia'a näxúu'tsäm,

tøø højts häxøpy ngøxy cuhdägóoyäm, nebiä jáya'ayhajxy jecy quiuhdägooyän,

ja'a hajxy hijty jegyhajty tsánaabiä maa cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møðd Gomorra.

³⁰ Nébiøch cham tøø ngujaayän, jequiän højtsä Dios xyajnáhdijy coo højts hánajty xqui'u'ughada'añ, højts judíoshajpä. Pero, ja'a jáya'ayhajxy cajpä judíos, cabä Dios hijty je'e ñäxuuch. Ni ja'a jáya'ayhajxy hijty quia'a näxúu'tsábä, ja'a hajxy hánajty ca'a tajp ca'a maabiä maa ñähwaatstaact hajxy

piáadät. Pero cahnä jieğø'øy coo mädia'agy hajxy tøø miádoonä coogä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, cooc ja'a Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm. Cooc hajxy jaduhñ miádooy, näje'e hajxy miäbøjcy; paady hajxy tøø ñähwa'açh, paady hajxy tøø quiuhwa'açh. ³¹⁻³² Pero yø'ø judíoshajxy, jadúhñäc tyijy hajxy hijty ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy quiudiuñ nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä nähwaach je'eguiøxpä coo tøyhajt hajxy quia'a møødä coo Dios miäyajnähwa'açh je'eguiøxpä coo hojioot miøødä, ca'a je'eguiøxpä coo jáya'ayhajxy hoy jia wi'i jáya'ayhada'añ. Paadiä judíoshajxy quia'a nähwaach je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøjcy coo højtsä Jesucristo xñäho'túutäm. Jaduhñ mäwiin hajxy jiaty nebiä häna'c quiuhnepiän tsaanähgøxp päyø'cujc. Cab hajxy ñä'ägä mech maa hajxy hänäjty jia wi'i ñøcxa'añän. ³³ Tøøyyämä Dios hänäjty ñajuø'øy coo judíoshajxy hänäjty quia'a mäbøga'añ coo Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Jimä cajpt tu'ug xiøhaty Sión. Jimä judíoshajxy chäna'ay, ja'a Dios quiu'ughajpiä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jímhøch ngu'ug chäna'ay maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Sión.

Jímhøchä tsaä tu'ug nbäda'aga'añ, weenä jáya'ayhajxy jim quiuhnepy maa tsaajän, ween hajxy jim quiäday.

Ja'a Jesucristo jaduhñ mäbaat neby yø'ø tsaajän. Hiç, pøñ jaduhñ ca'a mäbøjp coo højtsä Jesucristo hoy xñäho'túutäm, jaduhñ je'e miäbaady nebiä häna'c cuhnejpän. Quiumädoowaamby je'e. Pero pøñ jaduhñ jaançh mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds hodium päda'agäänäp.

10

¹ Mägu'ughajpäðøjc, jia tsøjpiøch njoot jaduhñ coo judíoshajxy ñähwá'adsät. Jadúhñhøchä Dios nja pa'ya'axy jaaya'aguiøxpä. Haa ca'a, judíohájðøch høøçhpä. ² Jia wi'i quiudiunaambiä Diosmädia'agy hajxy. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. ³ Hamdsoo hajxy jia wi'i yajniñähwa'adsa'añii yhamdsoo cuhdujtcøxpä. Hiç, cab hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy tiiguiøxpä Dios ja'a jáya'ay piäda'agy hawa'adstuum. Paady hajxy jim piäda'agyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä coo hajxy jaduhñ ñähwa'adsa'añii. ⁴ Pøñjaty mäbøjp coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm, je'edsä Dios ñäxuu'chp. Cooc Jesucristo hajxy cu xquia'a nähho'túutäm, ngumädowaanäm hajxy hijty, je'eguiøxpä coo jecymiädia'agy hajxy tøø nga'a cudiüunäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Ja'a Jesucristo mäbøcypä, ca'xiä jecymiädia'agy quiudiuñ, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, nebiä Dios hänäjty tøø yhan'emiän. Jaançh tehñ yhooyä Jesucristo jaduhñ yhäna'c-hajty. Cabä pojpa cädieey hänäjty ñä'ägädä møødä ni weeñtiä. Paady hijty jaduhñ quia'a hähixø'øy coo jaduhñ cu yho'cy. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm, paady yø'ø jecymiädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a hanéhmanä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä.

⁵ Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coo judíoshajxy pedyii quiudiünät nebiaty hänäjty tøø quiujaay. Jadúhñägä hoyhajtä weenhajt hajxy piáadät. ⁶ Cooc hajxy nmäbøjcämät maa Jesucristocøxpän, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy nbáatämät. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamñ. Pero cab hajxy ndaj nmäyyämät: "Pøñ jim nõcxäp tsajpootyp coo yajnähwaatspä wioomänácät." ⁷ Ni jaduhñ hajxy nga'a taj nga'a máayyämät: "Pøñ jiiby hädä'agäp møjcu'uhaam coo ja'a yajnähwaatspä wioobédät, jiiby maa ho'ogyjiäya'ay yháñämähajxy yhitiän." Paady hajxy jaduhñ nga'a taj nga'a

máayyämät je'eguiöxpä coo Jesucristo yaa tøø yhoonä hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutänä, møød coo jadähooc jiuypiojtägajch. Hix, jaduhñ hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwäatsäm. ⁸ Nägooyä hajxy jaduhñ nnäbójcämät coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwäatsämät. Cab hajxy jaduhñ pøn xñämáayyämät coo nnähwaatsaact hajxy wiingtuum nhøxtáayyämät. Cab hädaa mädia'agy jaduhñ nñ'ägä tsipä. Howyiinjuøonä hädaa mädia'agy jaduhñ. Jaduhñ højts nnä'ägä yajñähixø'oyhaty. ⁹ Coo hajxy mejtstu'u ngudiunämät, mänit hajxy nnähwäatsämät. Je'eçh jaduhñ nnänøømbý mejtstu'u, coo hajxy nnägápxämät cu'ughagujc coo Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm, møød coo hajxy nnäbójcämät hamuumdu'joot coo Dios ja'a Jesucristo yaguijpiøjtägajch mänaabä hñajty tøø yho'oguiän. Coo Dios ja'a Jesucristo jaduhñ yaguijpiøjtägajch, jaduhñ hajxy nnajuøoyyäm coo Dios ja'a Jesucristo quiumay, møød pønjatý ja'a Diosmädia'agy mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁰ Coo hajxy jaduhñ nnä'ägä mäbójcämät hamuumdu'joot, jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Y coo Jesucristo hajxy nmädiáacämät cu'ughagujc coo hajxy nWiindsønähjätäm, mänit hajxy nnähwäatsämät.

¹¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pøn jaduhñ jaançh mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ päda'agáanäp hodiium ja'a Diósäm." ¹² Hix, tu'cuhdujt højtsä Jesucristo xyhíjxäm, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Tu'cuhdujt højtsä Jesucristo jaduhñ xyhuunghjätäm. Coo højtsä Jesucristo nba'yáaxämät coo nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäatsämät, tsipcøxp højts jaduhñ xñäxúu'tsämät, tsipcøxpä mayhajt jaduhñ tiünät maa højtsøxphjätäm. ¹³ Jaduhñä Diosmädia'agy miänáangumbä: "Pønä Jesucristo pa'yaaxp, hodiium je'eduhñ piäda'aga'añii ja'a Diósäm." ¹⁴ Pønjatý ca'a mädoobnä ja'a Jesucristocøxpä, cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miänuu'xäta'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Pø cahnä hajxy jaduhñ miädoyhaty coogä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, cab hajxy hoy miäbøga'añ. Pø cahnä hajxy yajwiingapxø'oyii ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy hoy miädowa'añ. ¹⁵ Ja'a Diósädsä cugapxy quejx coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät maa jäya'ayhajxiän, ja'a cahnä hajxy hñajty miädoybä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønjatü Diosmädia'agy tøø miädoy coogä Dios yajñähwa'açh pønjatü Dios pa'yaaxp, paady hajxy xioonda'agy coo hajxy jaduhñ tøø miädoonä. Jaançh tehñ yhoý jaduhñ coo Diosmädia'agy jaduhñ wia'xy."

¹⁶ Pero cabä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Isafas jecý quiujahy: "Dios, tøø miäçh mmädia'agy nja yajwá'xä, pero cab pøn tøø miäbøcy." ¹⁷ Mayhagajptä Diosmädia'agy tøø wia'xy ja'a Jesucristocøxpä. Tøø jäya'ayhajxy may miädoonä. Näje'e hajxy hoy tøø wyiinjuø'oy. Je'eds hajxy jaduhñ tøø miäbøcy. Coo hajxy quia'a mädowät, cab hajxy jaduhñ miäbøgät.

¹⁸ Hoorä, ja'a judíoshajxy, tøyhajt jaduhñ coo hajxy je'e miädöyyäbä. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiá'aguiänä: "Wiinduhmyhagajptä mädia'agy tøø wia'xy ja'a Dioscøxpä." ¹⁹ Y jia wiinjuøøyy ja'a judíos ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy miäbøjcy. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhñ mäbøjc. Jaduhñä Moisés jecý quiujahy coogä judíoshajxy nñamaayä ja'a Diósäm:

Mbejxyp mijts pønjatý ca'a judíoshajpä cóogøch tyijy nga'a cu'ughaty.

Pero ngu'ughadáambiõch hajxy je'e. Jaduhñ mijts mnänõmy cooc tyijy hajxy tii quia'a jaty quia'a najuõ'õy.

Pero nnäxuudsáambiõch hajxy je'e, paady mijts mjootma'ada'añ, nõmä judiõshajxy jecy ñämaayyá. ²⁰ Mäniä Isaiás hõxhaam jiaac cujahy coogä Dios miänaañ:

Põnjatiä nähwaatstaact hijty ca'a hõxtaaby, tõõchä nmädia'agy hajxy xmiäbõjcänä.

Cábõch hajxy hijty xyajtõy, pero tõõch hajxy nyajwiinjuõõnä cooõch hojioot njaanõch tehñ miõõdä.

²¹ Jaduhñägä Dios miänáangumbä: “Yõ'õ judiõshajxy, tõõch hajxy jaduhñ nja wi'i miänuu'xta'agy cooõch nmädia'agy hajxy xmiäbõjcät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ägä mäbõga'añ. Jaanõch tehñ xieä quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ”, nõmä Dios jecy miänaañ.

11

¹ Pero cábõch nmäna'ana'añ coo judiõshajxy tõõ ñajtsxhõ'õyii ja'a Diõsäm. Caj pues, caj tiähoocnajtsxhõ'õyá; paquiä hajxy ñajtsxhõ'õyá. Haa ca'a, judiõshájpõch hõõchpä. Abrahámhõch nhaphajt ndeedyhajt. Y ja'a Benjamínhajpä, mõõd je'eõch nhaphajty ndeedyhajty. Ja'a Abraham yhap yhoc je'ebä, ja'a Benjamínhajpä. ² Cab hõjtsä Dios tõõ xñajtsxhõ'õy, hõjts judiõshajpä. Hix, jequiän hõjtsä Dios xyajnáhdijy coo hõjts hánajty xquiu'ughada'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Eliás ja'a miägunaax jecy ñäxõ'õwõõy, ja'a judiõshajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a mäbõgaambiä. Ja'a Eliás, jequiän je'e quiuguexyhajtä Diõsäm. Pia'yaaxypä Eliás ja'a Dios hánajty coo jaduhñ miänäxõ'õwõõy: ³ “Dios, yõ'õ judiõshajxy, haxõõg hajxy tõõ jiatcõ'õy. Tõõ miich mguguexyhajxy xwyiingudsähgõ'õyñä ja'a hajxy yajma'ady maa animalhõ'õgy hajxy hijty ñõ'õguiän coo miich hajxy hijty xwyiingudsähgõ'õy. Nägõxiä jäya'ayhajxy tõõ yagho'õgyii, ja'a miich hajxy hijty xwyiingudsähgõõbiä. Nidiühmhõch tõõ nmähmõ'õy jujcy. Hõõchpaady hajxy xjia wi'i yagho'õgaambä”, nõmä Eliás ja'a Dios jecy ñämaayy. ⁴ Mäniä Dios yhadsooyy: “Caj tiõyyä cooõch miich nidiuhñ xjiaac wiingudsähgõ'õyñä. Jé'enõchä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgõ'õyñä ja'a hajxy najuxtujmilpä. Cabä Baal hajxy wyiingudsähgõ'õy. Quepychecch je'e ja'a Baalhajpä”, nõmä Dios jecy miänaañ. ⁵ Ja'a judiõshajxy, jequiän hajxy jaduhñ yajnáhdijjä ja'a Diõsäm coo hajxy hánajty quiu'ughada'añii. Paady hajxy jaduhñ quiu'ughadyii coo Dios hojiot jiaanõch tehñ miõõdä. Pero näweeñtiä judiõs ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbõjcä, caj ñämayyá. Jäda'anäbaadyñä, jiiñä judiõs ja'a Dios miädia'agy hajxy näje'e miäbõjcä. Jé'enä hajxy quiu'ughadyiinä ja'a Diõsäm. Coõ hajxy jaduhñ ñäxuuchii, paady hajxy je'enä wiowhidyii, jaduhñä Dios miädia'agy tehngajnä miäbõjcäxät. ⁶ Jaduhñä judiõshajxy yajnáhdijjä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbõjcät ja'a Jesucristocõxpä. Paady hajxy jaduhñ yajnáhdijjä je'eguiõxpä coo Dios hojiot miõõdä, ca'a jie'eguiõxpä coo hajxy hoy jiäya'ayhaty. Coõ jäya'ayhajxy häxõpy ñäxuuchii ja'a Diõsäm je'eguiõxpä cooc tyijy hajxy hoy jiäya'ayhaty, cab hajxy jaduhñ cu nmänáañäm coo Dios hojiot miõõdä.

⁷ Hix, näje'e judiõshajxy yajnáhdijjä coo hajxy ñähwá'adsät näweeñtiä. Jaduhñä Dios miädia'agy hajxy miäbõjcä ja'a Jesucristocõxpä. Ja'a judiõshajxy nämaybä, cab hajxy jaduhñ yajnáhdijjä, hoy hajxy hánajty jaduhñ jia wi'i

ñähwa'adsa'añ. Hix, xejx ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ. Cabä Dios miädia'agy hajxy miäböjca ja'a Jesucristocöxpä. ⁸ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Tøø quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy yhity nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän høxtä jäda'anäbaadyñä." ⁹ Jaduhñä David jecy quiujahbiä:

Xøødsuu ja'a judiøshajxy naxy yagjäjtäp. Jaduhñäc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quiuidiuiñ.

Jaduhñäc tyijy hajxy quiumayii ja'a Diósäm. Pero ween hajxy hoy quiumädoy. Hix, cab hajxy tøyhajt miäböga'añ.

¹⁰ Ween hajxy jaduhñ jiaty nebiä wiindspän nebiä xoodspän.

Ween hajxy ni mänaa quia'a wiinjuø'øy nebiä piojpä quiädieeyhajxy ñähwä'adsät.

Jaduhñä David jecy quiujahy.

¹¹ Hoorä, nämayyä judiøshajxy tøø quia'a mäböcy ja'a Jesucristocöxpä. Pero cab hajxy nägøxiä ñajtshixø'owa'añii ja'a Diósäm. Cab hajxy nägøxiä quiumädowa'añ. Pero jaduhñä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween miäböcy ja'a Jesucristocöxpä, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Coö ja'a ca'a judiøshajxy ñähwaatsnä, paadiä judiøshajxy näje'e jia mänaambä coo hajxy ween ñähwäatspä. ¹² Coö judiøshajxy quia'a mäböjcy ja'a Jesucristocöxpä, paady hajxy paquiä ñajtshixøyyä ja'a Diósäm. Pero mänitä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween ñähwa'açh wiinduhmyhagajpt, ja'a hajxy cajpä judiø. Paadiä judiø ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mooyyä ja'a Diósäm. Cu miooyyä hajxy jaduhñ coo hajxy cu miäböjcy ja'a Jesucristocöxpä. Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, je'edsä hoyhajtä weenhajt mäböcypä mooyyä. Hoorä, habaadaamb jaduhñ coo judiøshajxy miäbögaambä ja'a Jesucristocöxpä. Mänit hajxy je'e ñähwa'adsaambä. Jaanch tehñ jiootcujc hajxy jaduhñ yhidäannäbä. Mänitä jäya'ayä hoyhajtä weenhajt hajxy maas may jiaac mo'owa'añii wiinduhmyhagajpt.

¹³ Mijts jaduhñ ca'a judiøshajpä, mijts nyajwiinmädiaagøøñäp. Diøshøch jaduhñ tøø xwyiinguexy cooçhä miädia'agy jim nyajwä'xät maa mijtsän. Xtiuungmöoyhøchä Dios jaduhñ. Nägøø nädécypioçhä nduung jaduhñ nnä'ägä tuñ, ¹⁴ ween mijts nämay mmäböcy ja'a Jesucristocöxpä, ween mijtsä judiø jaduhñ xpiahixy. Coö mijtsä judiø jaduhñ xyhixät coo mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt tøø xmio'oy, mänitä judiøshajxy miäbögaambä ja'a Jesucristocöxpä. Høøch nmägunaaxhajxy je'e ja'a judiøshajxy. Ween hajxy jaduhñ ñähwäatspä neby mijts tøø mnähwa'açhän. ¹⁵ Coö judiøshajxy quia'a mäböjcy ja'a Jesucristocöxpä, paady hajxy ñajtshixøyyä ja'a Diósäm. Paadiä Dios hänajty tøø wyiinmay coo mijtsä miädia'agy mmäböjcanät, pønajty jaduhñ ca'a judiøspä. Y coö judiøshajxy jaduhñ miäböjpat ja'a Jesucristocöxpä, mänit hajxy quiuhbögaänägumbä ja'a Diósäm. Mänit hajxy yagjygyhada'añii homiänaajä ja'a Diósäm neby jaaya'ay jigyhatiän. ¹⁶ Ja'a judiøshajxy, ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Yhaadshajt tyictshajt ja'a Abraham hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a Abraham quiu'ughajty. Paadiä judiøshajxy jäda'ahaty quiu'ughajtäbä ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiinä Abraham miäbaady nebiä quepyictsä. Y ja'a judiøshajxy, jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä quepyhaa'xän.

¹⁷ Hoorä, nämayyä judiøshajxy tøø quia'a mäböcy ja'a Jesucristocöxpä. Paady hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaady

nebiä olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo judíos ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mo'owáanänä ja'a Diósäm. Y mijts ca'a judiöspä, jaduñ mäwiin hajxy mmäbaatpä nebiä yuuc-holivojaa'xän coo tøø yagjøjheedsø'øy maa olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Coo hajxy tøø mmäbøjnä, paadiä Dios hajxy xmiooñä ja'a hoyhajtä weenhajt. ¹⁸ Pero caj mijtsä judíos hawiinmats mbéxät. Ca'a hajxy mniguiumayii. Cab hajxy mmäna'anät: "Cabä judiöshajxy quiu'ughájtänä ja'a Diósäm. Højtsä Dios xquiu'ughájtänäp, højts ca'a judiöspä." Hix, Dios mijts jaduñ tøø xquiuuu'xy je'eguiöxpä coo Abraham jecy quiunuu'xä møødä yhap møødä yhoc, ja'a judiöshajxy. Coo Dios ja'a Abraham jecy cu quia'a cunuu'xy, ni mijts hijty xquia'a cunuu'xaambä.

¹⁹ Wehñdä pøñ miäna'anät: "Yøø judiöshajxy tøø quia'a mäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, høøchcøxpä hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Hix, päädyhøchä Dios xchocy cooch nga'a judiösä. Cabä judiöshajxy chójcänä ja'a Diósäm." ²⁰ Tøyhajt jaduñ. Paadiä judiöshajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm coo hajxy tøø quia'a mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Y mijts, coo hajxy tøø mmäbøcy, paady mijtsä Dios tøø xquiuuu'xy. Pero ca'a hajxy mniguiumayii coo Dios hajxy jaduñ xñä'ä najtshixø'obiät. Hix, caj mijts hijty hoy mjäya'ayhaty. Coo Dios hojioot miøødä, paady hajxy xquiuuu'xy. ²¹ Jaanč tehñ yajcumayaambä judiöshajxy jaduñ. Paady hajxy jaduñ ñiguiumayii coo hajxy tøø quia'a mäbøcy coo hajxy tsipcøp ñäxuudsø'øjät ja'a Diósäm. Paady hajxy ñajtshixø'oyyä ja'a Diósäm, hoyyä Abraham hajxy jecy jia haphajty jia teedyhajty. Jaanä jaduñ mijtspä, mijts ca'a judiöspä, coo mijts jaduñ mniguiumáayyábät, mänitä Dios hajxy jaduñ xñajtshixø'obiät. ²² Hix, jiaanč tehñ quiunuu'xypä Dios ja'a quiu'ug. Pero pønjetiä Dios tøø ñajtshixø'øy, je'eds hajxy jaduñ jaanč tehñ yajcumädowáanäp ja'a Diósäm. Paady mijtsä Dios xjiaanč tehñ quiunuu'xy, coo hajxy mmäbøcy. Pero pø cab hajxy jaduñ mmäbøgaannä, mänitä Dios hajxy xyajcumädowaambä. ²³ Hoorä, ja'a judiöshajxy tøø quia'a mäbøquiäbä, coo hajxy jaduñ miäbøjpät, mänit hajxy jadähooc quiu'ughájtägumbät ja'a Diósäm. Haa ca'a, miøødä Dios mäjaa jaduñ coo hajxy jaduñ quiu'ughájtägumbät. ²⁴ Hix, ja'a judiöshajxy, Abraham hajxy jecy yphahajt teedyhajty. Jéquiänä Abrahamhajxy yajnähdiijä ja'a Diósäm coog hajxy jaduñ quiu'ughadø'øjät ja'a Diósäm, møødä Abraham yhap yhoc-hajxy, ja'a judiöshajxy. Tøyhajt jaduñ, paadiä Abrahamhajxy paquiä hoy quiu'ughadäanägumbä Diósäm. Y mijts, jaanä jaduñ mijtsä Dios xquiu'ughájnäbä, hoy mijts hijty jegyhajty xquia'a cu'ughaty. Paady, ca'a hajxy mmäna'añ cooc tyijy ja'a judiöshajxy quia'a cu'ughajtägatsa'añii ja'a Diósäm.

²⁵⁻²⁶ Mägu'ughajpädøjc, nébiøch chamñ nmädia'aga'añän, náamñøchä Dios tøø xñajtsapxø'oyyä. Cahnä jäya'ay hädaa mädia'agy hajxy nämay miädoyñä. Paady mijts jaduñ nhawáanäm, jaduñ hajxy mga'a niguiumayø'øjät, hoyyä Dios hajxy tøø xjia cu'ughaty. Tøyhajt jaduñ coo judiöshajxy nämay tøø quia'a mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero habaadaamb jaduñ coo hajxy nägøxiä miäbøgaannä. Mänit hajxy jaduñ miäbøga'añ coo mijts hänäjty tøø mmäbøcy, ja'a mijts ca'a judiöspä, mäduhñtiä hajxy hänäjty mmäbøga'añ. Jaduñ jim myiñ maa Diosmädia'aguian:

Mänitä yajnähwaatpä jim choona'añ maa cajpt jaduñ xiøhatiän Siön, maa judiöshajxy chäna'ayän.

Cøxaambä judiöshajxy jaduñ miäbøga'añ ja'a yajnähwaatpäcøxpä. Cøxaambä piojpä quädieeybä hajxy ñähwa'adsa'añ.

27 Cooch hajxy jaduhñ nyajnáhwá'adsät, mänit jaduhñ tiõjiada'añ nébiõch hajxy hijty tõe nyajwiinwaanõ'õyän mänáajõch hajxy nmõõdyajcuhduquiän hawiinjemy, nõmä Dios miänaañ.

28 Coo judiõshajxy tõe quia'a mäbõcy ja'a Jesucristocõxpä, paady hajxy tõe ñajtshixõ'õyii ja'a Diõsäm. Y coo hajxy jaduhñ tõe ñajtshixõ'õyii, paady mijtsä Dios tõe xyajnáhdijy coo hajxy mmäbõgät ja'a Jesucristocõxpä, mijts ca'a judiõspä. Pero, hoyyã judiõshajxy tõe quia'a jagä mäbõcy, tsõjcäpnä hajxy jaduhñ ja'a Diõsäm je'eguiõxpä coo yhapä tieedyhajxy jecy yajnáhdijjãxä ja'a Diõsäm coo hajxy quiu'ughadõõjät. 29 Hix, cabä Dios mänaa yhõhnda'agy. Homiänaajä yajtõjiaty waambaty quiapxy miädia'agy. Y coo Dios jaduhñ jecy miänaañ coogä judiõshajxy homiänaajä quiu'ughada'añii, yejcä Dios ja'a tõyhajt jaduhñ. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy mänaa yajtägach. Jaduhñä tõyhajt hajxy nmõõdhájtäm coo Dios jiaançh yajtõjiada'añ waambaty tõe miäna'añ ja'a judiõscõxpähajxy. 30 Mijts ja'a ca'a judiõspä, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyã. Cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgõ'õy. Y coo judiõshajxy tõe quia'a mäbõcy ja'a Jesucristocõxpä, paadiä Dios hojiot miõõdä ja'a mijtscõxpä. 31 Jäda'anäbaadyñä, cabä judiõs ja'a Dios miädia'agy jäda'ahaty miäbõgaanä ja'a Jesucristocõxpä. Coo hajxy jaduhñ quia'a mäbõga'añ, paady mijtsä Dios xñäxuu'tsnä, mijts ca'a judiõspä. Hoorä, coo mijtsä judiõs xyhixät coo mijtsä Dios xñäxuuçh, mänit hajxy jaduhñ miäbõgaambä ja'a Jesucristocõxpä. Mänit hajxy ñäxuudsáanäbä ja'a Diõsäm. 32 Jéquiänä Dios jäya'ay yhawaanä nägõxiä coo pojpa cädieey hajxy miõõdä, mõõdä judiõshajxy, mõõdä ca'a judiõshajxypä. Jaduhñ hajxy jecy yhawáanãxä coo hajxy hawiinmats quiumädõwät. Hix, paadiä Dios jaduhñ miänaañ, je'eguiõxpä coo jäya'ayhajxy hánajty nägõxiä ñäxuudsáañii tu'cuhdujt, mõõdä judiõshajxy, mõõdä ca'a judiõshajxypä. Coo Dios hajxy häxõpy tõe xquia'a näxuu'tsäm, nägõxiä hajxy hijty ngumädowáanäm.

33 Jaançh tehñ jiajp, jaançh tehñ ñajuõõbiä Dios. Cab hajxy hoy nnä'ägä wiinjuõ'owáanäm nebiatiä Dios wyiinmay. Hix, hojiootä Dios jiaançh tehñ miõõd coo hajxy nägõxiä tõe xñäxuu'tsäm, mõõdä judiõshajxy, mõõd cäjpä judiõshajxy. Nägõxiä ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiõ'owáanäm tu'cuhdujt.

34 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy põñ ñajuõõyyäxä. Cabä Dios põñ miäyajtõy nebiä wyiinmahñdyhadät.

35 Cabä Dios põñ miänuu'xyhaty." 36 Hamdsoojootä Dios ja'a naaxwiimbä jecy yhädiuun mõõdä jäya'ay nägõxiä. Tijaty yaa jãjtãp tũunãp hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Dios jaduhñ jahanemb coo jaduhñ jiadõõjät, coo jaduhñ tiunõõjät. Y tijaty jaduhñ jadaañäpnä tunañäpnä, ja'a Dios jaduhñ yajtõjiadaamb nebiaty hánajty tõe wyiinmay. Tsõgä Dios hajxy mõj jaançh pädaacãm homiänaajä. Tsõg hajxy homiänaajä wiingudsähgõõyyäm. Amén.

12

1 Mägu'ughajpãdõjc, miõõdä Dios hojiot maa højtscõxpähjätäm. Chamçh mijts nhane'emy coo hajxy hamuumdu'joot mniyegõõjät Dios quiuõ'õjooty tiecyjiooty. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy hoy mwiingudsähgõ'õwät nebiä Dios hajxy xya-jmädsõquiän. 2 Ca'a hädaa wiinmahñdy hajxy myajtuñ nebiä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy yaajän. Põnjatiä Dios quia'a cu'ughajpy, je'eds hädaa yaabä wiinmahñdy hajxy yajtuumb. Cabä yhaxõõgwiinmahñdy hajxy

ñajtshixø'owa'añ. Ca'a hajxy mbahixy. Hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduñ mmøødhájnäp, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät tijatiä Dios hajxy xyajmädsojp coo hajxy mdúnät. Homiänaajä Dios hajxy xya-jmädsójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, coo hajxy hoy ndúunämät. Coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduñ mmøødhájtämät, jaduñä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhájtämät tijatiä Dios hajxy xyajmädsojcäm coo hajxy ndúunämät.

³ Mayhajtä Dios jaduñ ñä'ä tuun ja'a høøhcøxpä cooçhä cuhdujt jaduñ xmiooyy cooçh mijts nmägäp xhané'emät. Ca'a hajxy mniguiumayii cooc tyijy hajxy cøxiä wiinä njaançh tehñ jaty. Tijatiä tuungä Dios hajxy tøø xmiø'oy, je'eds hajxy mmøjpädá'agäp. Ca'a wiingtuung hajxy mmøjpäda'agy. Hoy hajxy mdúnät nebiatiä Dios hajxy tøø xyajnáhdijy. ⁴ Hiç, nãgøxiä ni'xcop hajxy mmøødhájtäm møødá cø'ødecy, møødá wiinjøjp, møødá copc-taatsc. Cab hajxy tiu'ugtuungä; haagä hawiingjaty hajxy tiuñ. Pero haagä tuungpaatp hajxy jaduñ. ⁵ Jaduhñ mäwiin højts nmäbátäm nebiä tu'ugn'i'x tu'ugcopcän coo hajxy tu'cuhdujt nmäböjcäm ja'a Jesucristocøxpä, hoy hajxy nja nämayhájtäm. Jaduhñ hajxy hawiingjaty ndúunäm. Jaduhñ hajxy nnibi-uhbéjtäm hamiñ haxøpy.

⁶ Tsøg hädaa tuung hajxy hoy yajnoçxäm nebiatiä Dios hajxy tøø xy-hanéhmäm. Mayhajtä Dios jaduñ tiuun coo wiinmahñdy hajxy cøjwiinduum xmiøoyyäm nebiaty hajxy ndúunämät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy yajwá'xät nebiaty hajxy hänäjty tøø ñajtsapxøoyyäxä, ween hajxy jaduñ yajwa'xy nebiaty hajxy hänäjty pihbedyii. ⁷ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy hamuumdu'joot tiuñ. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, ween hajxy hoy yajwa'xy. ⁸ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäjootcapxmøøcpögät, ween hajxy hoy tiuñ. Pønjaty mäyøø, weenä häyooßä hajxy pihbety hamuumdu'joot. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miähané'emät maa tsajtøjcän, ween hajxy hoy miähane'emy. Hiç, Dios ja'a cuhdujt jaduñ yejc coo hajxy jaduñ miähané'emät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo mayhajt hajxy tiúnät maa häyooßädøjcän, møød maa yaamgtø'oxyhaxjiän, ween hajxy hamuumdu'joot pihbety. Møød weenä pa'amjäya'ay hajxy quihixy.

⁹ Tsøg hajxy hamuumdu'joot niçhöjcäm nibia'häyøowäm. Tsøgä haxøøgpä hajxy najtshixøoyyäm. Tehngajnä howyiinmahñdy hajxy tsøc tsøjcäm. ¹⁰ Hamiñ haxøpy hajxy mnichogøøjät mnibia'häyowøøjät neby tu'ugpuhya'ay neby tu'ugpuhdo'oxypän. Hamiñ haxøpy hajxy mnüwiingudsähgø'owøøjät. Cab hajxy mnibiexøøjät.

¹¹ Hamuumdu'jootä Wiindsón Jesucristo hajxy mmädúnät. Jootcuç hajxy jaduñ mdúnät. Cab hajxy jaduñ mänaa mnänuuxø'owät.

¹² Coo hajxy pøn xchaachtiúnät, cab hajxy mmøjpädá'agät; mmee'xtúgäp hajxy jaduñ. Mnajuøøby hajxy jaduñ coo hajxy jim mnøcxa'añ maa Dioswiinduumän. Paady hajxy jaduñ mxoondá'agät. Homiänaajä Dios hajxy mba'yá'axät.

¹³ Coo pøn tii yajmaajiadät, naxy hajxy mdehm pihbédät. Je'eçh jaduñ nnänøømby pøn jaduñ mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty jaduñ mejtsp maa mdøjc-haxjiän, myajtøjtägø'owäp hajxy je'e. Myajcáyäp myaghú'ugäp hajxy jaduñ.

14 Coo hajxy pøn xchaachtuúnát, cab hajxy mmähanhádát. Pero mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween nähwa'aäch.

15 Pønjaty xoonäacp, mmøødxoondá'agäp hajxy je'e. Pønjaty jøøby xuu'tsp, mmøødjøøw mmøødxúudsäp hajxy je'ebä.

16 Tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy hajxy mnimiøødhidøjtät. Cab hajxy pøn mbéxät. Jootcujc hajxy mhídät, hoyyá møjtuung hajxy mga'a jagä møødä. Cab hajxy mänaa mniguiumayøøjtät.

17 Coo häna'c hajxy xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Hoy hajxy mjäya'ayhádät, jaduñnä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät; jaduñ mijtsä cu'ug waamb xquia'a nänómät. Pero xwyiingudsähgø'owäbä cu'ug hajxy jaduñ. 18 Coo mijtsä cu'ug xjia wi'i jøjcapxø'owät coo hajxy jaduñ mbahíxät nebiaty hajxy haxøøg jiatcø'oyän, cab hajxy jaduñ mbahíxät. Pero coo hajxy waamb xquia'a nämá'awät, mänit hajxy hoy yajxón mmøødmádiá'agät. Cab hajxy pøn mmädsiphádät. 19 Mägu'ughajpádøjc, coo hajxy pøn xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Dios jaduñ yaghawiimbídäp. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios jaduñ miänaañ: "Høøch jaduñ nyaghawiimbídäp." 20 Coo hajxy pøn xmiädsiphádät, cab hajxy mmädsiphajtägátsät. Jaduñnä Diosmädia'agy miänaañ: "Pø yähó'cäbä häna'c ja'a miích hänäjty jaduñ xmiädsiphajpä, myajcáyäp myaghú'ugäp jaduñ. Pø tødsøyyäp, mmó'owäbä nøø. Coo jaduñ mgudiúnät, hoyhoyyä häna'c chähdiúnät, ja'a miích hänäjty jaduñ xmiädsiphajpä." 21 Nägüeentä hajxy mhídät, cabä haxøøgpä hajxy myaghawiimbijtagátsät. Coo hajxy jaduñ mjatcø'owät, myajcähxø'øgäp hajxy jaduñ coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty tøø mbadu'ubøjcumbä. Pero coo häna'c hoy yajxón mmägäpät, ja'a mijts hänäjty xmiädsiphajpä, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy hänäjty mmøødhajnä. Mänitä Dios jaduñ xquiumáyät.

13

1 Tsøg hajxy nägøxiä cudiúnäm nebiatiä cuduung hajxy xyhanéhäm. Hix, Dios ja'a cuhdujt møc møød. Je'e ja'a cuhdujt yejp jadähooc. Pønä cuhdujt møød, paady jaduñ miøødä coo tøø mio'oyii ja'a Diósäm. 2 Pøn jaduñ ca'a cudiunaamb nebiatiä cuduung jia hane'emian, quiumädowaamb y hajxy je'e. Hix, ja'a Dios ja'a cuduung pädaac coo yhané'emät. Jaduñds je'e, pø cab hajxy jaduñ mgudiuna'añ nebiatiä cuduung yhane'emiän, jaduñ miäbaady coo Dios miädia'agy hajxy mga'a cudiunaanä. 3 Pønjaty hoy wädjip, cabä cuduung hajxy chähgø'øy. Pero pønjaty hoy ca'a wädjip, je'eds mäböcypiä tsähgøøby. Coo hajxy hoy mwädítät, mänitä cuduung hajxy xquiumáyät. Cab hajxy jaduñ xchaachtuúnát. 4 Hix, ja'a cuduunghajxy, moonsähjätäp hajxy je'e ja'a Diósäm. Paady hajxy jaduñ tiuñ, coo mijts hajxy jaduñ xwiowhídät. Jaduñnä cuhdujt hajxy tøø miooyyäbä coo mijts hajxy xyajcumädowät coo mijts hänäjty tøø mgädieey. Paady hajxy jaduñ mdsähgø'owät. 5 Naxy hajxy mdehm quiudiúnät nebiatiä cuduung hajxy xyhane'emiän, coo Dios hajxy jaduñ xñä'a yajcumädowät. Jaanä jaduñduhmbä, coo hajxy hamdsoo mnajuø'øy coo jaduñ yhahixø'øy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduñ mgudiúnät waambatiä cuduung hajxy xyhane'emiän. Coo hajxy jaduñ mga'a cudiúnät, cab hajxy jootcujc mhídät, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty mnajuø'øy hamdsoo coo hajxy hänäjty tøø mgädieey. 6 Jaanä jaduñduhmbä, tsipcøxp hajxy mnähjuudiú'udät tijaty

häna'c hajxy xyajnämaaby coo hajxy mnähjuudiú'udät. Hix, ja'a Dios ja'a cuhdujt jaduñ yejc coo mijtsä häna'c jaduñ xyagjúyät.

⁷ Hahixøby jaduñ coo cuduung hajxy mmäjúyät nebiaty hajxy xyajnäma'ay. Jaaná jaduñ yhahixøbiä coo cuduung hajxy mwiingudsähgø'owät, miøjjä miuutscä.

⁸ Naxiä nnuu'xy hajxy mdehm jahmiédsät. Naxy hajxy mniçhogøjät nebiä tu'ugpuhya'aybän, nebiä tu'ugpuho'oxypän. Hix, pøn wiinghäna'c tsojp, hoy jaduñ quidiuñ nebiatiä Dios hajxy xyhanéhäm. ⁹ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø jim miich mdo'oxiøjc, cabä wiingpä mmøødhidät. Cab mmäyaghó'ogät. Cab mméedsät. Cabä mmädøjcä jie'e mhadsójcät." Hoorä, coo wiinghäna'c mdsógät hamuumdu'joot, hoy jaduñ mgudiúnät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguian. ¹⁰ Hix, pøn wiinghäna'c jaanç tsojp hamuumdu'joot, cab jaduñ mänaa yhäyoowhixa'añ. Hoorä, coo wiinghäna'c mjaanç tsógät hamuumdu'joot, hoy ca'xy mgudiúnät nebiä Dios yhane'emiän.

¹¹ Naxy hajxy jaduñ mdehm niçhogøjät. Hix, mnajuøby hajxy jaduñ coo tøø jiecy mänaa hajxy tøø mmäbøquiän. Habáatnáp jaduñ coo Jesucristo hajxy miñ xyajpádø'ogáanam, coo hajxy jim xyajnöcxáanam tsajpootyp. Nägüentä hajxy jaduñ mwädität. Hix, cab hajxy nna-juøyyäm mänaa Jesucristo yaa quiädaactägats'añ, coo hajxy jaduñ xñä'ä nähgädaacpéjtämät. Hix, coo jaduñ quiädaactägätsät, mänit hajxy xya-jtøyhajtyegáanam. ¹² Habáatnáp jaduñ coo hajxy yaa ndsoonáanam, coo hajxy jim nnöcxáanam tsajpootyp. Tsöcxä ja'a haxøgpä hajxy najtshixøyyäm neby hajxy yaa tøø njäya'ayhajtäm, cahnä Dios hajxy hänäjty nwiingudsähgøyyäm. ¹³ Tøø Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy homiänaajä njugyhajtämät neby je'e jiugyhatiän. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy nbanöcxáanam. Tsöcxä hajxy hoy wädíjtäm, ca'a jiaduñä nebiä häna'c-hajxy hagoonstuum wädíjpän. Cab hajxy mhaxøøghu'ug mhaxøøgiø'xät. Cab hajxy comjaty mhú'ugät. Cab hajxy jim mnöcxät maa cuhhiñdo'oxiøjc-hajxiän. Tsögä to'oxiøjc hajxy wiingudsähgøyyäm. Hix, ja'a cu'ug hajxy xyhíjxäm neby hajxy njäya'ayhajtäm, pø hoy, pø caj. Cab hajxy haxøøg mnä'ägä jatcø'owät. Cab hajxy pøn mmähänhädät, hoy hajxy jia mäyøøjä que mijts. Cab hajxy tii mmädsibø'owät. ¹⁴ Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hajtäm. Je'e hajxy xyhanéhäm. Jaanç tehñ yhoy je'e wyiinmahñdyhaty. Naxy hajxy jaduñ mdehm miøødhidät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hoy mhøxhixät. Jaduñ hajxy hoy mhäna'c-hädät.

14

¹ Jii jäya'ayhajxy näje'e, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøcyñä, hoy hajxy tøø jia mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Hahixøby jaduñ coo hajxy mmägu'ughädät. Pero cab jaduñ yhahixø'øy coo mädia'agy hajxy mmøødyajyonät ja'a cuhdujtcøxpä. ² Pønjetiä Diosmädia'agy hoy tøø yhabøcy, ñajuøby hajxy je'eduhñ coo jaduñ yhawiiinmatsä coo hotyijjä mgáyät. Pero pønjaty hoy tøø quia'a habøcy, cábac tyijy yhooyä coo tsu'uçh ndsú'tsamät. Páadiäc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'uçh ndsú'tsamät, yajnajuøby jaduñ coo häna'c ja'a tsu'uçh hajxy hänäjty tøø quinuun'xy maa habojsnaxy wyiin-duumän. Jádúñäc tyijy miäbaady néjiiämä habojsnaxy jaduñ mwiin-gudsähgøøbiän. ³ Hoorä, pø mdsu'chp miichä tsu'uçh, cab jaduñ mbéxät ja'a häna'cä tsu'uçh ca'a tsu'tspä. Jaaná jaduñduhmbä, pønä tsu'uçh ca'a tsu'tsp,

cab jaduhñ waamb ñámá'awát ja'a hána'cä tsu'u'ch tsu'tspä cooc tyijy jaduhñ quiädieey. Haa ca'a, ja'a Dios yhuung je'ebä. ⁴ Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo waamb mnámá'awát pønä Diosmädia'agy panöcxp. Haa ca'a, ja'a Dios ja'a mioonsä je'ebä. Jagooyä Dios cuhdujt jaduhñ miöødä coo miäná'anät pø hoyyä mioonsä quidiuñ, pø caj. Hamdsoojä Dios jaduhñ ñámá'awát neby hoy wiädität. Haa ca'a, ja'a Dios je'e hanehmb.

⁵ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ coo poo'xxiöø jyijä mädyii hajxy yhamajtsch-hädäp. Näje'e hajxy miänaambä coo Dios hajxy homiänaajä nwiingudsähgöoyämät. Pero mijts, jaduhñ hajxy mgudiünät nebiä Dios hajxy hamdsoo tø xyajwiinjuø'oyän. ⁶ Hix, pønjaty jaduhñ mänaamb coogä poo'xxiöø jyijä, nägüeentä hajxy jaduhñ wiädity ja'a poo'xxiöøjooty. Jaduhñä Dios hajxy wyiingudsähgö'oy. Jaanä jaduhñduhmbä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc jaduhñ quia'a cädieeyä coo tsu'u'ch ndsü'tsämät, hoy hänäjty tø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän, mioobiä Dios Dioscujü'uyäp jaduhñ coo jaduhñ yajcayii. Jaanä jaduhñduhmbä, pøn jaduhñ mänaamb cooc jaduhñ quia'a hoyyä coo tsu'u'ch ndsü'tsämät, jaanä jaduhñä Dios Dioscujü'uyäp mioobiä coo jaduhñ yajcayii.

⁷ Coo Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm ja'a Jesucristocöxpä, paady hajxy xmiöonsähäjtäm. Paady jaduhñ quia'a hahixö'oy coo hajxy njäya'ayhäjtämät nebiä nhamdsoojoot hajxy höjčäm. Ni ja'a cuhdujt hajxy nga'a möødhäjtäm coo hajxy hamdsoo nniyajnähdiäjämät mänaa hajxy nho'ogäanäm ndägoyäanäm. ⁸ Ja'a Jesucristo hajxy xmiöonsähäjtäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhäjtäm, hoy ñejiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Y coo hajxy nho'c coo hajxy ndägöoyämät, je'enä hajxy hänäjty xmiöonsähäanäm homiänaajä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, mänit jadähooc jiujiyiojtägajch. Jaduhñ hajxy xquiu'ughäjtäm, pønjaty jaduhñ mäböjp, möød hajxy tø yhö'oguiäbä, möød hajxy jaac jujcypä jaac tsuxpä. Jaanä jaduhñ hajxy xyhanéhmbä.

¹⁰ Cabä mmägu'ughajpä hajxy hawiinmats mbéxät, hoyyä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a jagä haböcyñä. Cab hajxy pøn mnámá'awät cooc tyijy hajxy hoy quia'a cudiuñ, hoyyä wiingcuhdujt hajxy jia panöcxy. Hix, coo Jesucristo yaa quidaactägätsät, mänit hajxy nägöxiä jim nmaxö'öwäanäm ja'a Jesucristo wyiinduum töyhajtyejpä. ¹¹ Jaduhñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän: Nägöxiöchä jäya'ayhajxy nöcxy xwyiinjinna'awa'añ.

Xwyiingudsähgö'öwäamböch hajxy jaduhñ. Jaduhñhöch hajxy xquiapx-paadaambä coöch nidiuhñ nDioshaty. Töyhajt jaduhñ, nömä Dios miänaañ. ¹² Jaduhñ hajxy nyajnajuöoyäm coo hajxy nägöxiä jim nöcxy ndöyhajtyegäanäm Dioswiinduum.

¹³ Cab hajxy tsöc niñänöömänä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a panöcxäm. Pero jaduhñ tsöc cudiünäm nebiatiä mäböjpädöjc-hajxy quidiuñän, jaduhñ hajxy waamb xquia'a nänöömämät. Pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coo tsu'u'ch ndsü'tsämät, pues, hahixöby jaduhñ coo mga'a tsü'udsät coo hänäjty mmöødhity. Hix, wehdä miöch jaduhñ xpiadsü'udsät. Coo miöch jaduhñ xjiaanäch padsü'udsät, cädieeyäp je'eduhñ. ¹⁴ Cab jaduhñ quiädieeyä coo tsu'u'ch ndsü'tsämät, hoy hänäjty tø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän. Nmöødhöchä töyhajt jaduhñ. Hix, tu'ugmädiä'agyhöchä Jesucristo nmöødhity, ja'a nWiindsöñhäjtämbä. Pero jii jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'u'ch ndsü'tsämät. Coo hajxy jaduhñ jiaanäch tsü'udsät, ja'a

hajxy jaduhñ mänaambä, pues, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. ¹⁵ Hoorä, coo miichä tsu'u'uch jaduhñ mdsú'udsät, y coo jaaya'ay jaduhñ xpiahixät, ja'a jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hoyyä coogä tsu'u'uch mdsú'udsät, myajcädiéeyäp miich je'eduhñ. Pø jaanč tøy mdsocy, cab jaduhñ myajcädiéeyät, je'eguiöxpä coo Diosmädia'agy miäböcy. Hix, ja'a Jesucristo jaaya'ay tøy nähho'tu'udy. Pero coo myajcädiéeyät, wehndä Jesucristo miädia'agy ñajtshixöyyäxät. ¹⁶ Y coo jaaya'ay jaduhñ myajcädiéeyät, wehndä miich myajnänömät. Y wehndä jaaya'ay yajnänömbät, ja'a Jesucristo miädia'agy tøy ñajtshixöyyäbä. Jaduhñds je'e, maas hoy hit jaduhñ coo tsu'u'uch mga'a nä'ägä tsú'udsät, hoy jaduhñ mja najuö'öy coo jaduhñ quia'a cädieeyä coo mdsú'udsät. ¹⁷ Coo hajxy tøy nmäböjcäm ja'a Jesucristocöxpä, paadiä Dios hajxy xyhanéhmanä. Hix, cabä Dios waamb miäna'añ coo hajxy hotyijjä ngaayy nhúucäm; ni jaduhñ quia'a mänaambä coo hajxy tii nga'a caayy nga'a húucämät. Coo Dios hajxy tøy xpiädáacäm hawa'adstuum, paady hajxy hoy njäya'ayhajtäm, paady hajxy jootcujc nnimiödhjítäm, paadiä Dioshéspiritu hajxy xyajxoondáacäm. ¹⁸ Hoorä, pønä Jesucristo miädia'agy jaduhñ cudiuñäm, cumayáañäp je'e ja'a Diósäm möödä cú'ugäm. Tsöcxä hajxy jaduhñ cudiuñäm nebiä mäböjpadöjc-hajxy quiudiuñän.

¹⁹ Mägu'ughajpádöjc, tsögä hoybä hajxy tehngajnä høxtáayäm, jaduhñ hajxy jootcujc nnimiödhjítämät, jaduhñ hajxy hoy nnguiapxmcöpcöjämät, jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy ngudiüñämät hamuumdu'joot. ²⁰⁻²¹ Cab jaduhñ quiädieeyä coo hajxy hotyijjä ngaayy nhúucämät. Pero pø jii mäböjpadöjc-hajxy jaduhñ näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a tsu'u'uch hajxy nga'a tsú'tsämät, cooc tyijy ja'a vino hajxy nga'a húucämät, pues, maas hoy jaduhñ coo mga'a tsú'udsät, coo mga'a hú'ugät. Hix, coo hajxy jaduhñ xyhixät coo hñanjty jaduhñ mgay mh'u'ugy, wehndä hajxy jaduhñ xpiahixät. Y coo hajxy jaduhñ xpiahixät, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. Jaduhñ quiähxó'ögät coo miich hñanjty tøy myajcädieey. Y cab jaduhñ yhooyä coo mäböjpadöjc myajcädiéeyät hoy ñä'a tiiguiöxpä. Hix, jia w'i'i pianöcxáañäbä Jesucristo miädia'agy hajxy jaduhñ, y coo hajxy jaduhñ quiädieeyät, cab hajxy jaduhñ hoy pianöcxät. ²² Hoy miich mja najuö'öy coo quia'a cädieeyä coo hotyijjä mgay mhú'ugät, cab jaduhñ yhooyä coo wiinghänä'c mmöodyajtsibó'öwät. Ja'a Dios miich jaduhñ xyhijxp coo hoy mgudiüñ. Pøn jaduhñ najuö'öy coo quiumayii ja'a Diósäm nebiä quiuhdujthaty, jootcujc je'eduhñ yhity. ²³ Pero pøn jaduhñ ca'a najuö'öy pø yejpiä Dios cuhdujt jaduhñ coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, pø caj, coo je'e jiaanč tsú'udsät, cädiéeyäp je'eduhñ, hoy hamdsoo jaduhñ jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios tøy miäna'añ coo hajxy nga'a tsú'tsämät. Paady jaduhñ miäna'añ, wehndä tsu'u'uch hñanjty tøy quiunuu'xyii maa habojtsnaxiä wyiinduumän. Jaanä jaduhñduhmbä, hoy ñä'a tiiguiöxpä, pøn jaduhñ ca'a najuö'öy pø tøy Dios cuhdujt yecy je'eguiöxpä, o pø caj, coo jaduhñ jiaanč jatcö'öwät, cädiéeyäp jaduhmbä.

15

¹⁻² Nnajuö'öyäm højts jaduhñ coo quia'a cädieeyä coo hajxy hotyijjä ngaayy nhúucämät. Pero tsögä nmägu'ughajpádöjc ja'a Diosmädia'agy jaac yajmäböjcäm, ja'a hajxy naamdägö'öy haböjpä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coogä tsu'u'uch ndsú'tsämät, coogä vino nhúucämät. Cabä nhamdsoo cuhdujthatiä hajxy nyaghjítämät; möödä Dioscuhdujt hajxy nyaghjítämät. ³ Hix, mänaa Jesucristo yaa yhiñän hädaa

yaabä naaxwiin, cabä yhamdsoo cuhdujt hänäjty yaghity. Ja'a Tieediä miädia'agy jaduñ quiudiuunä, paady jaduñ chaachpøjcy. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønjaty miich haxøog xñänøømb, jaduñ mäwiin miäbaady nëjjiäm høøch xñänøømbän", nømä Jesucristo ja'a Tieedy ñämaayy. ⁴ Ja'a højtsøxpä Dios ja'a miädia'agy jecy jajcujahyyä, jaduñ hajxy hoy ngapxtäcämät. Jaduñ højtsä tøyhajt nmøødhájtäm coo Dios yajtøjiada'añ neby jecy jajcujahyyän coo højts jim xyajncxáanäm maa wyiinduümän. Coø hajxy jaduñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim nnøcxáanäm, paady hajxy hotyijä nme'e'xtújcämät. Cab hajxy tsøc jootmayhájtäm, hoy hajxy cøxypänejiä cu nja jajt cu nja habéjtäm. ⁵ Ja'a Dios hajxy jaduñ xpuihbéjtäm coo hajxy jaduñ nme'e'xtújcämät, coo hajxy jaduñ nga'a jootmayhájtämät. Ween mijtsä Dios xpuihbety coo hajxy jaduñ mbahixät nebiä Jesucristo hoy yhiitän. Jootcujc hajxy jaduñ nmimioødhidøøjt tu'ugmädia'agy. ⁶ Jaduñ hajxy tu'ugmädia'agy mhídät coo Dios hajxy mgapxpäädät mõj jaančh. Ja'a Dios, ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm.

⁷ Hoorä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm, jaanä jaduñ hajxy hamuumdu'joot nničhójcämät. Coø cu'ug hajxy jaduñ xyhíxämät coo hajxy hänäjty nničhójcäm, jaduñä cu'ughajxy ñajuø'owaambä coo Dios miøjjä jiaančh. ⁸ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coogä yajnähwaats jajcuhwaatspä quixa'añ maa judiøshajxiän. Ja'a judíos ja'a yhapä tieedy hajxy, je'eds hajxy jaduñ jecy hawáanäxä, møødä Abraham, møødä Isaac, møødä Jacob. Coø Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin, hoyyä judiøshajxy piuhbodyii. Tøjijajt jaduñ nebiä Dios jecy miänaañän coo yajnähwaats jajcuhwaatspä hänäjty quixa'añ. Hix, tømiaäiacpä Dios. Caj mänaa yhøñda'agy. Tøyhajt jaduñ. ⁹ Jaanä jaduñduhmä, paadiä Jesucristo yaa quiejxä, hoyyä jäya'ayhajxy piuhbéjtäbä, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Coø hajxy jaduñ ñäxúu'tsäbä ja'a Diósäm, paadiä Dios hajxy mõj jaančh quiapxpaady. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Miich ngapxpaadaamby mõj jaančh näguipxy møød hajxy ca'a judiøspä. Høyháamhøch miich nwiingudsähgø'owa'añ,

nømä Dios ñämaayy. ¹⁰ Wiingtuumä Diosmädia'agy myiñgumbä cujaay: Mijts ca'a judiøspä, xoonäda'ag hajxy møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy.

¹¹ Jaduñ cujaay myiñgumbä wiingtuum:

Mijts ca'a judiøspä, weenä Dios hajxy mõj jaančh mgapxpaady wiinduhmyhagajpt.

¹² Wiingtuumä Isaías jecy quiujáhguiumbä:

Ja'a Isai yhapä yhoc, minaanb je'e miähane'ema'añ.

Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, je'eds hajxy jaduñ hane'emáañäp.

Jaaya'ay hajxy jaduñ jiøbhixyp coo hajxy min yajnähwa'ads jajcuhwa'adsa'añii,

nømä Jesucristo jecy ñänøømä, møødä jäya'ayhajxy ca'a judiøspä.

¹³ Hoorä mijts, coo Diosmädia'agy hajxy tøø mmäbøcy, weenä Dios hajxy hoyhoy xyajxoonäda'agy, ween hajxy xyaghity jootcujc. Hix, tøø Dios hajxy xyhawáanäm coogä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáanäm ca'xy pedyii. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mjøbhixät. Xpiuhbédbä Dioshespíritu hajxy jaduñ ja'a miäjaahaam.

¹⁴ Mägu'ughajpædøjc, nmøødhøchä tøyhajt jaduñ coo hajxy hamuumdu'joot mničhocy mnibia'häyoyii, møød coo hojioot hajxy mmøødä, møød coo Diosmädia'agy hajxy hoy mwiinjuøøy, møød coo hajxy mjaty

mägapx hane'em. ¹⁵⁻¹⁶ Nébiøch hädaa nocy cham ngujaayän, hamøc hadsaach mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy. Nyagjahmiejchp mijts jaduñ jadähooc. Nmøødhøchä cuhdujt jaduñ cooçh mijts nyagjahmiédstät. Hiç, ja'a Diøshøch jaduñ tøø xtiuungmo'oy cooçhä miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä jim maa mijtsän, mäduhñtiä hajxy mga'a judiøshaty. Coø jäya'ayhajxy nämay miäbøgåt hamuumdu'joot ja'a Dioshespíritu miäjaahaam, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diøsäam.

¹⁷ Jootcüjç-høch jaduñ nnijwiø'øyii cooçhä nduung tøø yhojø'øy, ja'a Diøshøch tøø xmiø'oyäbä. Ja'a Jesucristøch jaduñ xpiuhbejp, páadyhøch nduung tøø yhojø'øy. ¹⁸ Jayóoyyøch cham nmädia'aga'añ nebiátyhøchä Jesucristo xpiuhbejty mänäabøçhä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøquiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Cábøch nmädia'aga'añ nebiatiä wiinghäna'c-hajxy tøø tiuñ. Mädia'agyháamhøchä jaaya'ay nyajmäböjcy, møød cooçhä hoy-yagjuøøñäbä hänäjty nyajcähxø'øgy. ¹⁹ Ja'a Dios, ja'a miäjaahaamä hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñä. Ja'a yhEspírituhaamä jäya'ay tøø yajmäböcy. Wiinduhmyhagájphøchä Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä, coø jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túütäm. Jimhøch ndägøoy wädijpä Jerusalén. Jáguémhøch hoy nwädity. Høxtä jimhøch hoy nwädity maa naax xiøhatiän Iliria. ²⁰ Jayóoyyøch jim tøø nwädity majatiä Jesucristo hänäjty tøø quia'a mädoyhadyijän. Jadúñhøch nnä'ägä wädityhaty. Hiç, cábøçhä Dios xtiuungmooyy cooçh nwädítät maa wiinghäna'cä Diosmädia'agy hänäjty tøø yajwa'xiän. ²¹ Pønjetiä Diosmädia'agy tøø quia'a mädoy, je'eçh tøø nyajwiingapxø'øy. Jaduñ jim myiñ cujaay jaaya'aguioøxpä maa Diosmädia'aguiän, ja'a hänäjty cahnä miädoybä: Pønjaty ca'a mädoobnä coø Dios ja'a yajnähwatøspä tøø quiexy, je'edshajxy jaduñ mädoyhadaamb.

Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hijty ca'a mädoobnä, jaduñ hajxy yajmøødmädia'aga'añii coø hajxy näxuuçhii ja'a Diøsäam.

²² Tøøch jim mayhooc nja nøcxa'añ maa mijtsän jim Roma. Pero cábøch hijty xñäbaadøoyyä cooçh jim nnøcxät. Hiç, ja'a Diosmädiá'agyhøch hijty nyajwa'xyp wiinduhmyhagajpt. ²³ Pero tøøch nwädijpäðøñä wiinduhmyhagajpt. Mobädájpnøch jim nnøcxaannä maa mijtsän. Tøø jaduñ majiomøjt yhiñnä cooçh jim tøø nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. ²⁴ Cooçh mäböcy hänäjty jim nnøcxa'añ España, mänitøch mäböcy jim ndu'unaxø'owät maa mijtsän. Jootcüjç-høch jaduñ nnijwiø'owøøjät cooçh mijts jaduñ nghixät. Mänitøch njaac tu'uyó'oyät cooçh hänäjty jim nnøcxa'añ España. Mänitäs mijts hii xpiuhbédat. ²⁵⁻²⁶ Pero cab jaduñ choj näbaadø'owa'añ cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Hiç, Jerusalénhøch jayøjp nnøcxa'añ. Xädø'øñhøch jim nøcxy nyega'añ. Ja'a häyoobädøjç-høch nøcxy nmo'owa'añ, ja'a hajxy mäböjpä. Ja'a mäböjpädøjç-hajxy jim tsänaabiä Macedonia møød jim Acaya, jaaya'ayä xädø'øñ hajxy yajmuyc. Høøçhä xädø'øñ hajxy xya-jmäguexaamb cooçh hänäjty jim nnøcxa'añ Jerusalén. ²⁷ Hamdsoojoot hajxy yajmuyc, ca'a yhøøçhä nnämaayy coø hajxy yajmügät. Hawiinmats jaduñ coø mäböjpädøjç-hajxy piuhbedøøjät, ja'a hajxy jim tsänaabiä Jerusalén. Hiç, judiøshajp hajxy je'e. Jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jim mäböjtsohñ Jerusalén mänaabä Diosmädia'agy tiägø'øyän wädijpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä jäya'ayhajxy høxhaam jiaac mädoyhajty, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Miäböjç hajxy je'ebä. Paady jaduñ yhawiinmatsä coø ja'a judiøshajxy piuhbedøøjät ja'a jäya'ayháxiäm, ja'a hajxy ca'a judiøspä. ²⁸ Hoorä, cooçhä

xädö'õñ hánajty jim hoy tøø nyecy Jerusalén, mänítøch mábøcy jim nnøcxa'añ España. Mänítøch jim ndu'unaxó'øwät maa mijsän jim Roma. ²⁹ Y cooch jim nmédsät maa mijsän, nägø'ø nädécyiøchä Jesucristo xpiuhbeda'añ cooch mijsä Diosmädia'agy nyajnáhixó'øwät, jaduñ hajxy tu'ugmucy nhjtämät jootcujc. Nmøødhøchä tøyhajt jaduñ.

³⁰ Mägu'ughajpädøjc, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy nmøødhjtämbä, ja'a hajxy nWiindsønhtëm. Ja'a Dioshespiritu hajxy xyajnihöjcäm. Huuc tunä mayhajt hajxy maaçh høøchcøxpän. Tsøgä Dios hajxy hamuumdu'joot mänuu'xtäacäm maaçh høøchcøxpän ³¹ coochä Dios jim xñäwá'anät Judeanaaxooty maa jäya'ayhajxy ca'a mábøjpän. Jaduhñä Dios hajxy nmänuu'xtäacämbät coochä mábøjpädøjc-hajxy jim jootcujc xtjøjmö'owät jim Jerusalén cooch jim nmédsät xädö'õñyejpä. ³² Y coo Dios jaduñ miäná'anät, mänítøch jim nwiimbídät, mänítøch jim jootcujc nnøcxät maa mijsän. Jootcujc-høch jaduñ jim nbóo'xät. Hamiñ haxøpy hajxy mänit nnijootcapxmøcpøjcämät. ³³ Xmióoyyämä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy. Wéenäts mijs nägøxiä xpiuhbety.

16

¹ Jimhøchä nmägu'ughajpä tu'ug chäna'ay maa cajpt xiøhatiän Cencrea. Febe xiøhaty. Diosmädia'agymiäbøjp je'ebä. To'oxiøjc je'eduhñ. Mäbuhbejp jaduñ maa tsajtøjcän. ² Coo Febe jim miédsät maa mijsän, näxy hajxy jootcujc mdehm miägu'ugpögät ja'a Jesucristocøxpä. Hawiinmats coo hajxy jaduñ mmägu'ugpögät pønjatai Diosmädia'agy mábøjp. Mmó'owäbä Febe hajxy jaduñ tijaty yajmaajiajpy. Hix, näxyhøch jaduñ xpiuhbety. Nämay hajxy jaduñ tøø piuhbety.

³ Nyajpoo'xypøchä Prisca møødä Aquila. Tøøch hajxy jaduñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁴ Tøøch hajxy jaduñ jim xñäwá'añ mähäñdium. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nmo'oy. Jaduhñä mábøjpädøjcä Dioscujú'uyäp hajxy yejpä, ja'a hajxy ca'a judiøspä, wiinduhmyhagajpt. ⁵ Møødhøchä jäya'ay jaduñ nyajpoo'xpä, pønjata jaduñ hamugøøby Dioswingudsähgøøbiä maa Prisca tiøjc-hajxiän. Møødhøchä Epeneto nyajpoo'xpä. Jaançh tehñ yhöyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. Jaayá'ayäts jim mábøjtsohn ja'a Jesucristocøxpä maa naax jaduñ xiøhatiän Asia. ⁶ Nyajpoo'xypøchä Mariábä. Jaançh tehñ yhoj jim tiuñ maa mijsän. ⁷ Nyajpoo'xypøchä Andrónico møødä Junias. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Näguipxyhøch hajxy hijty xmiøødtsumyçhänä'ay. Hoy piønä jaduñ ñajuø'øy coo hajxy Dyiosquexiä. Paady hajxy jaduñ quiejxä, coo Diosmädia'agy hajxy jaduñ yajwá'xät. Jayøjp hajxy miäböjcy ja'a Jesucristocøxpä. Høøch høxhaam njaac mábøjc.

⁸ Nyajpoo'xypøchä Ampliato. Høyhøch je'e xmiøødnijootpaadyii ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhtëm. ⁹ Nyajpoo'xypøchä Urbano. Näguipxy hajxy je'e xmiøødtuñäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xypøchä Estaquis. Høyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. ¹⁰ Nyajpoo'xypøchä Apelles. Tøø jiaançh tehñ miee'xtucy ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xypøch pønjata jaduñ jim tsänaaby maa Aristóbulo tiøjcän, ja'a hajxy mábøjpä. ¹¹ Nyajpoo'xypøchä Herodiön. Høøch nmägunaax je'ebä. Nyajpoo'xypøch pønjata jaduñ jim tsänaaby maa Narciso tiøjcän, ja'a hajxy mábøjpä. ¹² Nyajpoo'xypøchä Trifena møødä Trifosa. Tuumb hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhtëmbä. Nyajpoo'xypøchä Pérsida. Jaançh tehñ chøjcäp je'e. Hoy jiaançh tehñ tiuumbä maa Jesucristocøxpän.

¹³ Nyajpoo'xypõchä Rufo mөөdä tiaj. Jaanč tehм yhooyä Rufo ja'a Jesucristo miädia'agy pianõcxä. Jadúhnhõchä tiaj njuõõyyä nébiõch nhamd-soo tajján. ¹⁴ Nyajpoo'xypõchä Asincrito, mөөdä Flegonte, mөөdä Hermas, mөөdä Patrobas, mөөdä Hermes, mөөdä määbõjpädõjc jaac jimbä. ¹⁵ Nyajpoo'xypõchä Filólogo, mөөdä Julia, mөөdä Nereo mөөdä pihudo'oxy, mөөdä Olimpas, mөөdä Diosmädia'agymääbõjpähajy jaac jimbä.

¹⁶ Xi'ig xõn hajxy mniyajpoo'xõõjät ja'a Jesucristocõxpä. Xyajpoo'xp mijspä, ja'a hajxy määbõjpä ja'a Jesucristocõxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁷ Mägu'ughajpädõjc, jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, wiing hajxy yajnáhixõ'õy; cab hajxy yajnáhixõ'õy nej mijs tõõ mhabõquiän ja'a Jesucristocõxpä. Cabä jioot hajxy xyajmädsocy coo mijs tu'ugmädia'agy mhídat maa Diosmädia'agyquiõxpän. Jaduhñ hajxy yajnáhixõ'õy coo wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubõgät. Naxy hajxy mdehm ñigwieendähadõõjät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. Cab hajxy jim mnõcxõ'õwät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. ¹⁸ Hix, cabä Diosmädia'agy hajxy yajnáhixõ'õy ja'a Jesucristocõxpä. Jaduhñ hajxy yajnáhixõ'õy nebiä cu'ughajxy jia mädowa'añän. Paady hajxy jaduhñ yajnáhixõ'õy, yajmäjuaamb hajxy jaduhñ; jaduhñ hajxy hoy jiatcõ'owa'añ nebiä jioot hajxy choquiän. Hoy yajxõñ hajxy jia capxy jia mädia'agy. Pero xjia wi'i yajtägoyyaamb mijs jaduhñ. ¹⁹ Hopiõnä tõõ miädoyhaty coo mijsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmääbõcy ja'a Jesucristocõxpä; páadyhõch jootcujc mñijiiäwõ'õyii ja'a mijscõxpä. Jaduhñ mijs nyajmädsocy coo hajxy mniyajcõpõ'õwõõjät, jaduhñ hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy haxõõg mga'a jäya'ayhádät. ²⁰ Ja'a Dios hajxy xyaghidaamb jootcujc. Coõ hajxy mga'a mõjpädä'agät waambatiä hõhñdaacpä hajxy xjia wi'i yajnáhixõ'õwa'añ, jaduhñä Dios ja'a mõjcu'ugong quia'a yajmäjädä'agät. Y cabä mõjcu'ugong hajxy nej xtiüunnät. Ween mijsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt tehngajnä xmiõ'oy, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä.

²¹ Xyajpoo'xp mijsä Timoteo. Hõõch jaduhñ xmiõõdtuumb. Jaanä xyajpoo'xp mijs jaduhñ ja'a Lúciobä, mөөdä Jason, mөөdä Sosípater. Haagä hõõch nmägunaaxhajxy je'e.

²² Hõõch Tercio, hõõch hádaa nocy ngujahby. Jaanä hõõch mijs nyajpoo'xpä ja'a Jesucristocõxpä.

²³ Xyajpoo'xp mijsä Gayo. Yaač jaduhñ nhity ja'a Gayo tiõgooty. Yejpiä tiõjc jaduhñ coo määbõjpädõjc-hajxy yaa yhamugõ'õwät Dioswiingudsähgõõbiä. Xyajpoo'xp mijsä Erasto. Jim je'e tiuñ hagujc. Xädõ'õñgieendähajp jim. Mөөdä hermano Cuarto hajxy xyajpoo'xpä.

²⁴ Ween mijsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt xmiõ'oy nägõxiä. Amén.

²⁵ Hoorä, tsõgä Dios hajxy mõj jaanč capxpáatäm. Jaaya'ay mijs hamuumdu'joot xjiaac yajmäbõgäp ja'a Jesucristocõxpä. Jadúhnhõch nnä'ägä yajnáhixõ'õyhaty coo Dios ja'a Jesucristo quiejxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy hoy xyajnáhwáatsäm nägõxiä, mөөdä judiõshajxy, näguipxy mөөdä ca'a judiõshajxpä. Tõyhajt jaduhñ. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy, pero cab jaduhñ choj yajtõjiajty. Paady hajxy nga'a tsoj wiinjuõõyyäm. ²⁶ Pero jim jaduhñ myiñ cuaja maa Diosquexyhajxy jecy quijuhayyän. Jim jaduhñ cõxiä quiapxtõy. Naamnä hajxy jaduhñ tõõ nwiinjuõõyyäm. Paadiä Dios jaduhñ yhanehmñä coo mädia'agy ja'a Jesucristocõxpä wiä'xät wiinduhmyhagajpt, jaduhñä jäya'ayhajxy nägõxiä miäbõgät, jaduhñ hajxy quiudiüumbät. Homiänaajä Dios yhity.

²⁷ Jagooyä Dios tøø wyiinmay coo hajxy xyajñähwáatsäm, coo hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyäm. Ja'a Jesucristocøxpä Dios mõj jaančh quiapx-paadyii cøjxta'axiøø. Amén.

1 Corintios

1-2 Høøch Pablo hädaa nocy cham njahby. Diøshøch xwyiinguejx cooçhä Jesucristo xquiuguexyhädät. Mijts hädaa nocy cham nyajnäjahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjþ maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túütäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mäbøjçäþ wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsønhtëjtäm. Dios hajxy xyajnähdijäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túütämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä. ³ Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhtëjtäm.

⁴ Homiänájøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäþ je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtsçøxpän. Paadiä Dios mayhajt jaduñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmøødhity. ⁵ Coø hajxy jaduñ mmøødhity, paadiä Dios hajxy tøø xpiuhbety møj may, jaduñ hajxy hoy mgápçät, jaduñ hajxy hoy mwiinjuø'øwät çøxiä. ⁶ Coø højts mijts ja'a mädia'agy tøø nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo hajxy xñähho'túütäm, paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjnä. ⁷ Coø hajxy jaduñ mmäbøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xjiaanç tehñ mio'oy coo hajxy mgudiuñ waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhijxyp mhajuøøbiä Jesucristo hajxy jaduñ coo quiädaactägatsa'añ. ⁸ Dios hajxy xpiuhbedaaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiüuñät. Paady mijts Dios hänajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøggäya'ay hänajty yajcumðowaanä. ⁹ Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduñ. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähdijy coo yHuung hajxy mmøødhjätät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰ Hermanodøjç, ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch mijts cham nyajmøødcapx nyajmøødmädiaactägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídät maa tsajtøjçän. Cab hajxy tii myajtsibø'øwät. ¹¹ Päädyhøch jaduñ nmäna'añ, tøøçhä hermanohajxy xyajmädoxyaty coog hajxy mnimiädsibø'øy. Jim hajxy choon maa Cloé tøjçän. ¹² Wiingätiägä mädia'agy hajxy mbanøçxy. Näje'e hajxy miäna'añ çøgøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøçxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Apolos miädia'agy hajxy pianøçxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Pedro miädia'agy hajxy pianøçxä. Y näje'e hajxy miänaangombä coogä Jesucristo miädia'agy hajxy pianøçxä. ¹³ Pero cabä Jesucristo miädia'agy hajxy madiu'u xyajnähxøøyyäm. Hiç, jaaya'ay mijts jaduñ xñähho'tuut cruzçøxp, ca'a yhøøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty coo Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøçxä, ca'a jie'eguiøxpä cooçh høøch nmädia'agy hajxy xpianøçxä. ¹⁴⁻¹⁵ Jagøøyyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsän møødä craa Gayo. Cábøçhä wiinghäna'c jim nnä'a yajnäbejty. Cab hajxy jaduñ mmäná'anät cooc xtyijy nyajnäbejty. Päädyhøchä Dios jaduñ nnäma'ay Dioscujú'uyäþ. ¹⁶ (Jexioo, chamçh njahmiejtstääccombä cooçhä Estéfanaahajxy nyajnäbejþä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Cab ndijy wiinghäna'c njaac yajnäbejty.) ¹⁷ Ca'a jäya'ay-yajnäbéjþøch Jesucristo xqueijxy. Diosmädia'agy-yajwä'xpøch xqueijxy coo hajxy xñähho'túütäm cruzçøxp. Cooçh jaduñ nwädiy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, howyiinjuøøñøch hänajty ngapxy nmädia'agy. Päädyhøch jaduñ ngapxy nmädia'agy howyiinjuøøñä, chøjpiøch njoot jaduñ coo hajxy hoy mwiinjuø'øwät ja'a Jesucristocøxpä.

Cábøch njoot chocy cooçh nmädia'agy hajxy xquiumáayyät je'leguiøxpä coóogøch tyijy yajxøn ngapxy nmädia'agy.

¹⁸ Nmäbøjcäm ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ coo Jesucristo hajxy xñäho'túutäm cruzcøxp. Pønjaty häda'agaamb møjcu'uhaam, coo hajxy miädooy coo Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm cruzcøxp, ñäxiicypy hajxy jaduhñ je'leguiøxpä cooc tyijy jagooyä cádieeyhäna'c-hajxy yagho'ogyii cruzcøxp. ¹⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian:

Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymødpä, cábøchá wyiinmahñdyhajxy nyajtsoobaadaanä,

nømä Dios miänaañ. ²⁰ Hoorä, yajcähxø'piä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaadaañ, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymødpä. Ñäxiicypiä Dios jaduhñ.

²¹ Jaanch tehñ quiuwiinmahñdiä Dios tu'uquiä. Je'e jaduhñ mänaañ coo højts ja'a miädia'agy nyajwä'xämät coo Jesucristo hajxy xñäho'túutäm. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, Dios jaduhñ wiinmahñdyhajt coo hajxy jaduhñ yajnahwa'adsøøjät ja'a piojpä quiädieeyhajxy, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia näxi'ligy. Ca'a yhöjts nhamdsoo wiinmahñdyhaam ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy xyajwiinjüøyyäm. Jaduhñä Dios miänaañ.

²² Ja'a judiøshajxy, coogä hoy-yagjuøøñbä hajxy yhíxät, mänítac tyijy hajxy jaduhñ miäbøga'añ coogä jäya'ay miädia'agy hajxy miädoowät, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymødpä.

²³ Pero højtshájtäm, jaduhñ højts nmädiäacäm coo Jesucristo hajxy xñäho'túutäm cruzcøxp. Cabä judiøshajxy jaduhñ miäbøcy. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshuungä. Hix, nøm hajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ni je'e hajxy quia'a mäbøjpä. Hoñäxiicnä Diosmädia'agy hajxy miädooy.

²⁴ Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm, paady hajxy nmäbøjcäm coo Jesucristo hajxy xñäho'túutäm, hoy hajxy nja judiøsam. Coo hajxy jaduhñ xñäho'túutäm, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo mäjaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä.

²⁵ Coo Dios ja'a yHuung ñähdujcy coo yagho'ogøøjät, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyijy mäjaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, paady hajxy jaduhñ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä. Jaanä jaduhñduhmbä, hoyyä Dios ja'a mäjaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä.

²⁶ Hermanodøjc, huuc mädoow hajxy, mänaa mijts Dios xwyiimbiiyyän, cab hajxy hänäjy nämay mhøxpøquiä, näje'eyyäm; cab hajxy hänäjy nämay nmäyøøjä, näje'eyyäm; cabä møjcuhdajt hajxy hänäjy nämay mmoødä, näje'eyyäm.

²⁷⁻²⁸ Nmäbøjcäm ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxäm jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpøquiäm, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjäm, coo møjcuhdajt hajxy hijty nga'a møødhájtäm. Xxiøøghájtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduhñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbíiwäm, jaduhñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hänäjy tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hänäjy tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo møjcuhdajt hajxy hänäjy tøyhajt quia'a møødä. ²⁹ Hix, cab jaduhñ pøn jim ñiguiumayáanänä Dioswiinduum. ³⁰ Dios hajxy jaduhñ xpiädäacäm tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy

coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajñähwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhájttäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsogä Dios hajxy mõj jaančh pädáacäm."

2

¹ Hermanodøjc, mänájøch mijts nnähoočhooñän, mänájøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxøøčhooñän, cab mijts yajxøn nmøødmädiaacy.

² Coočh hänajty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøčh hänajty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänajty nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänajty je'e tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänajty nmädia'aga'añ.

³ Nnajuøøbiøch hänajty coočh hänajty hoy nga'a capxa'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänajty; høxtä tsäyúubiøch hänajty.

⁴ Hóyhøch hänajty yajxøn nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpočh ja'a Diosh-espíritu hänajty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhñ ca'xy mwiinjuø'owät.

⁵ Hiç, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy xyajmábøcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhñ xyajmábøjp.

⁶⁻⁷ Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhñ xñänømy coočh nguwiinmahñdiä. Jaduhñhøch häna'c-hajxy xñänømbä coočh nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a mõjcuhdujtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mábøjpä. Mänitä miäjaahajxy piøgáanäxä møødá wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänajty quiuhdägoyya'añ. Pønjatä Diosmädia'agy ca'xy cudiuumb, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhñ ñajuø'oy coočh jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo hajxy jim nnøcxañäm Dioswiinduum. Jeqüän ja'a Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänajty yhawijy tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸ Pero cabä mõjcuhdujtmøødpähajxy jaduhñ wyiinjuø'owa'añ. Coo hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu mõj pahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ coo yaa wyiingudsähgø'owøøjät hädaa yaabä naaxwiin. ⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a mädoynä,

ni quia'a wiinmayñä nebiatiä Dios hoyhajt weenhajt mio'owa'añ pøn jaduhñ chojpy.

¹⁰ Ja'a højtshájttäm, tøø Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a yhEspirituham nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabiä yhEspiritu jaduhñ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹ Cabä wiinghäna'c jaduhñ xñajuøøyyät nebiaty hänajty mwiinmay. Ja-gooyyä miičh mhamdsoo juøhñdy jaduhñ ñajuø'owät. Jaanä jaduhñä Diospä, cab jaduhñ pøn ñajuøøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyyä Dios yhamdsoo Espiritu jaduhñ ñajuø'oy. ¹² Tøø Dios ja'a yhEspiritu hajxy xmióoyyäm coo højts ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduhñ miäbaady nebiä Dios ja'a yhEspiritän. Paady hajxy jaduhñ xmióoyyäm, jaduhñ hajxy xyajnajjuøøyyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'ä móoyyäm. ¹³ Jaduhñä jäya'ay hajxy nhawaandägájtsäm coo hajxy jaduhñ

xñä'ä móoyyäm. Jaduhñ hajxy nhawáanäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuóoyyäm. Jaduhñ hajxy nyajwiinjuóodiägátsäm je'eguióxpä coo Dioshespíritu hajxy mióodhájpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdyä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy mióodä coo tijaty mädia'agy hajxy hánajty xyajmóodmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a móodä coo Dioshespíritu hajxy quia'a móodä. Pero hõjts, cab hõjts nmädiácäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

14 Põnjatiä Dioshespíritu ca'a móod, cab hajxy wyiinjuó'oy nebiatiä Dioshespíritu hajxy jia wi'i yajmóodmädia'aga'añii. Cábác tyijy jaduhñ choobaady. Hiç, coo Dioshespíritu hánajty mga'a móodä, cab jaduhñ mnä'ägädä wiinjuó'owät nebiä Dioswiinmahñdy. 15 Põnjatiä Dioshespíritu móod, quióxy wiinjuóoby hajxy jaduhñ. Põñä Dioshespíritu ca'a móod, cabä cuhdujt hajxy mióodä coo hajxy miáná'anät cooc tyijy jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajnáhixó'oy, ja'a jáya'ay ja'a Dioshespíritu hajxy móodpä. 16 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Cabä Dios wyiinmahñdy põñ ñajuóoyyá. Cabä Dios põñ yajnáhixó'oyii." Pero nmóodhájtam ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduhñ.

3

1-2 Hermanodõjc, cooch jim nhooçhohñ maa mijtsän, cábøch mijts tsipjaty nyajnáhixóoyy. Ja'a ca'a tsipjatyøch mijts jaduhñ nyajnáhixóoyy. Hiç, je'enä hajxy hánajty mhityñä nebiä naamdägo'oybän maa Jesucristocøxpän. Jaduhñ hajxy hánajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän. Cahnä hajxy hánajty may mwiinjuó'oyñä maa Dioshespíritucøxpän. Y høxtä jáda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduhñ may mwiinjuó'oyñä. 3 Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduhñ mniçhocy mnimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän. 4 Naje'e hajxy mmána'añ: "Høøch ja'a Pablo miädia'agy nbanócxäp." Naje'e hajxy mmánaambä: "Høøch ja'a Apolos miädia'agy nbanócxäp." Coo hajxy jaduhñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cáhxø'p jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän.

5 Høøch Pablo, cábøch mõjcuhdujt nmóodä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quiaa móodäbä. Cab jaduhñ yhähixó'oy coo hõjts nmädia'agy hajxy jaduhñ xya-jtsibóoyyät. Jue'e hõjts, Dios hõjts jaduhñ xñä'ä moonsähajp. Dios hõjts jaduhñ xquiejx coo mijts jaduhñ nyajnáhixó'owät. Jaduhñ hajxy mmábøjcy ja'a Dioscøxpä. Cøjwiinduum hõjts ja'a Dios ja'a tuung xmiooyy. 6 Høøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnáhixóøçhohñ. Mänitä Apolos hajxy jaduhñ xjiaac yajnáhixóoyy. Pero Dios, je'e mijts jaduhñ xyajmábøjc. Y tehngahnä hajxy xjiaac yajmábøga'añ. Tehngahnä hajxy xjiaac yajmayó'owa'añ. 7 Høøch Pablo, cábøch mõjcuhdujt nmóodä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quia'a móodäbä. Jagooyyä Dios mõjcuhdujt mióodä. Je'eduhñ tu'ug xyajmábøgäp. Je'eduhñ tu'ug xyajmayó'owäp. 8 Tu'ugmädiä'agyhøch ja'a Apolos nmóodhity, hoy hõjts cøjwiingtuung nja móodä. Coo hõjts hoy ndúnät, mänitä Dios mõjmayhajt tiúnät maa hõjtsøxpän. Pero coo hõjts hamuundujoot nga'a túnät, mänitä Dios mayhajt hánajty weefñtiä tiunaambä maa hõjtsøxpän. 9 Hõjts ja'a Dios nmóodtuumbly. Y coo mijts hoy mjäya'ayhaty, jaduhñä jáya'ay tøyhajt hajxy mióodä coo Dios hajxy hoy xyagjáya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtägátsäp neby hajxy jaduhñ mhídät nebiatiä jioot chocy.

10-11 Tøøchä Dios xwyiinguexy coo mijts ja'a miädia'agy nyajnäihixøöyyät ja'a Jesucristocøxpä. Xmióoyyhøchä wiinmahñdy jaduhñ nébiøch mijts jaduhñ hoy nyajnäihixøød. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo pøn ja'a Dios miädia'agy yajtagäjsät ja'a Jesucristocøxpä. Ween hajxy jaduhñ yajnäihixøöbiä nébiøch tøø nyajnäihixø'oyän. ¹² Pønjataiä Diosmädia'agy mäbøjp, jaduhñ hajxy tiuunghaty nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhädät ja'a Jesucristocøxpä. Näje'e hermanodøjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaanč tehñ quiumayii. Jiiby hajxy näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduhñ quia'a cumayii. ¹³⁻¹⁴ Coo Jesucristo hänäjty yaa quiädaactägatsa'añ, mänit jaduhñ quiähxø'oga'añ pønjaty hänäjty hoy tøø tiuñ. Cøjxta'axiøø ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby hajxy hänäjty hoy tøø tiuñäbä. Møjmayhajt ja'a Dios tiunaambä maa häna'c hoy tøø tiuñän. Jaduhñ je'e quiähxø'ogaambä pønjaty hänäjty hoy tøø quia'a tuñ. Cabä Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy tøø quia'a tññäbän. ¹⁵ Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiä nejpä.

¹⁶ Jaduhñ hajxy nmäbáatäm hädaa hajxy njoothájtämbä nebiä Diostøjcän coo Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm maa hädaa njoodootyhajxiän. Mna-juøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. ¹⁷ Pønjaty haxøøg nä'ägädä jäya'ayhajp, hoyyä Dioshespíritu hajxy jia møødä joodooty, päda'agaañap hajxy hajøøxc. Hix, coo ja'a Dioshespíritu hajxy mmøødä ja'a mjoodooty, pädiäts mjoot hajxy wa'ads myaghidät. Hix, cabä Dioshespíritu hoñä'a maaja yhida'añ majaty hänäjty quia'a wa'adsä.

¹⁸⁻¹⁹ Näje'eg tyijy mijts madiu'u mnajuø'oy neby hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumayøød coo hajxy mjaty coo hajxy mnajuø'oy. Nømä Dios miäna'añ cooc hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahixøøby jaduhñ coo mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtsihixøñät, coo hajxy jaduhñ mnibiäda'agøøjat nebiä ca'a wiinjuøöbiän. Jaduhñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwijnjuø'owät nebiä tiøyyän. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Dios yajcumädoowaamb ja'a häna'c jaanč tehñ jiajpä mäwiinhøøn." ²⁰ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Najuøöbiä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyijpiä cuwiinmahñdy." ²¹⁻²² Näje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpä coo jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyijy tøyhajtmøødpä. Cab hajxy jaduhñ mbahixät. Mijtsøøxpä Dios cøxiä yhädiuñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Møød højts ja'a Dios jaduhñ xyhädiuumbä ja'a mijtsøøxpä, højts yajnäihixøöbiädøjc, møød høøch, møødä Apolos, møødä Pedro. Paadia Dios jugyhajt hajxy xmióoyäm neby hajxy jaduhñ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hócäm, hoy hajxy nyajtuungpadaañäm tijaty jäda'ahaty jájtäp tñuñäp, chaads tijaty jadaañap tunaañap, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm. ²³ Hix, coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadia miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduhñä Jesucristobä, yajtuunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4

¹ Cab højts møjcuhdujt jaduhñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'a moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduhñ. Dios højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtøwät, mädyiijaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøøby. ² Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipøøxp hajxy quiudiünät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts jaduhñ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyiinguexy. ³⁻⁴ Pero høøch, cábøch

jaduhñ tii nmøjpäda'agy cooçh pøn waambaty xñänómät pø höyhøch nya-jnähixø'oy, pø caj. Höyhøch cu nja mäna'an cooçh hoy nyajnäähixø'oy, cab jaduhñ choobaada'añ. Tu'uquiiä Jesucristo jaduhñ ñajuø'oy pø höyhøch njaançh yajnäähixø'oy. Y høøçh, cooçh hamdsoo nniñänømøøjtät pø höyhøch nyajnäähixø'oy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduhñ choobaadat. Cábøch nna-juø'oy pø höyhøch tøø nyajnäähixø'oy, pø caj. Pero, cab jaduhñ ñeippiä pø nnajuøøbiøch, pø cábøch nnajuø'oy. Ja'a Jesucristo tu'uquiiä nägapxaamb pø höyhøch tøø nyajnäähixø'oy, pø caj. ⁵ Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quiädieey pø cabä tøyhajt hänäjty mnä'ä møødä. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, mäniit hänäjty jaduhñ yajcähxø'oga'añ neby hajxy nwiin-mahñdyhajtäm, nebiaty hajxy hänäjty hamee'ch tøø njäya'ayhajtäm. Mäniitä Dios hajxy xquiumayäänäm coo hajxy hänäjty hoy tøø ngudiúunäm.

⁶ Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøçhcøxpä møødä Apolosøxpä neby højts nyajnäähixø'oy, cábøch njoot jaduhñ chocy coo hajxy jaduhñ mnänómät coo tul'jäya'ay jiaty, coo tul'jäya'ay quia'a jaty. Pønjiatiä Diosmädia'agy yajnäähixøøby, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät. ⁷ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayøøjtät. Hiç, Dios mäjaa hajxy jaduhñ xmiooby neby hajxy jaduhñ hoy mmädünät. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaançh tehñ miøj mjaançh tehñ jiaançhä.

⁸ Nøñ mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaançh tehñ miøødä. Jaduhñ mäwiin mijts mnibiädäcänä nebiä jäya'ayhajxy hanehmän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møødä que højts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduhñ. Hoy hijty jaduhñ coo hajxy cu mhanehny. Näguipxy hajxy jaduhñ cu nhanéhäm. ⁹ Pero højts Diosquexypä, jaduhñ mäwíinøch ndijy højts Dios xpiädaacy nebiä cuhdujtmøød ca'a hidaambän. Jaduhñ mäwiin højts xpiädaacpä nebiä cádieeyhána'c yagho'oga'añiian. Hijxwiinduum højts jaduhñ njaançh tehñ chaächpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e højts jaduhñ xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hádaa yaabä naaxwiimbä. ¹⁰ Nømä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'oy. Paady højts jaduhñ xñänømy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts, mjaançh tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjiaançh tehñ yajwiinjuø'oy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ højts jäya'ayhajxy xñänøømby cooc tyijy højts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts, mjaançh tehñ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøøby. Pero højts jäya'ay xjiaançh tehñ piejxp xjiaançh tehñ tiehmby cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'oy. ¹¹ Jaguiay jayhu'ugy højts naxy nhity homiänaaxøøjä. Hagøødsø'oy højts nwiit nducxy naxy nmäwädity. Xjiaançh tehñ chaächtiuumby højts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa. ¹² Hamdsoo cøøhaam hamdsoo tencyhaam højts nduñ nxajy. Jaduhñ højts nnägaayyøøc nbaady. Coo højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab højts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxon højts nhadsoy. Coo højts jäya'ay naxy xyajtsaachpøcy, nmee'xtujpy højts jaduhñ. Cab højts waamb jaduhñ nnä'ägädä mäna'añ. ¹³ Coo højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'ä nägoobä, mee'xxieemy højts jaduhñ njaançh tehñ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä

haayän.

¹⁴ Hermanodøjc, jadúhñhøch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhøch mijts jaduhñ nmägäpaxy nhane'emy. Cábøch mijts jaduhñ nya-tsähdiuna'añ. ¹⁵ Hoy mijts häna'c xjia yajnähixø'øy nāmāy ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhñ tu'uquüä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä cooçh mijts jayøbjajt nyajnähixø'øyy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'tuütäm, y coo jadähooc jiuypjøjtägajch. ¹⁶ Jadúhñhøch mijts nja nāma'ay cooçh hajxy jaduhñ xpiahíxät.

¹⁷ Y ja'a Timoteo, jadúhñhøch je'e ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhñ jiaançh tehñ quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhøch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiøch mijts jaduhñ xjiahmiejt-stá'agät cooçh Jesucristo nbanøcxy. Wiinduhmyhagájpthøçhä Jesucristo miädia'agy nyajwiingapxø'øyyä maa tsajtøjcän. ¹⁸⁻¹⁹ Høøch, mobädájppøch jim nnøcxaambä maa mijtsän coo Dios jaduhñ miäná'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäbøcy cooc tyijy jaduhñ jim nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy njaançh tehñ chähgø'øy. Paady hajxy jiaançh tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaançh tehñ miäna'añ. Pero cooçh jim jaduhñ njaançh nøcxät maa mijtsän, mänitøch jaduhñ jim nhixa'añ pø jaançh tøyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaançh miøðä, ja'a hajxy jaduhñ niguiumäyyäbä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaançh tehñ miøðä. ²⁰ Je'e jaduhñ jaançh tehñ choobaatp coo Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä xi'ig mnä'ä mädiá'agät. ²¹ Nøcxáambøch jim maa mijtsän. Coo mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät, mänitøch hajxy hoy yajxón nmøødmädiá'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixø'øwa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coo hajxy nyajcumädöwät.

5

¹ Tøøçh nmädoyhaty coo tu'jäya'ay haxøøg jiaançh tehñ jiatcø'øy maa mi-tsän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja mäbøcy. Yhamdsoo huudájjac jaduhñ miøðdtsänaaby. Ni pøn jaduhñ quia'a jatcø'øy, ni ja'a cajpä jiuðioshajxy. ² Hahixøøby jaduhñ coo yø'øya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät. Cu mhojy hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a waamb tøø mnä'ägädä nāma'ay. Hoçhähdiuunnä jaduhñ coo hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhojy coo hajxy mniguiumayii. ³⁻⁴ Hóyhøch jim nga'a jagä hity maa mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ cooçh mijts nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coo jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miøðdtsänaabiä. Mänit hajxy myajpäsømät coo hajxy hānajt mhamugø'øy. Diøshøch ja'a cuhdujt jaduhñ xmioøyy cooçh mijts jaduhñ nhané'emät. ⁵ Cab hajxy jim myajmėjtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduhñ chaaçhtiuñii ja'a møjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduhñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduhñ ñähwá'adsät ja'a piojpä quiädieey. Mänit jaduhñ jim ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a nWiindsønähjtämbä.

⁶ Cab jaduhñ yhojy coo hajxy myajcumäyät. Huuc mäðow hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piädaacä harina-jooty. Mänit hajxy yajmätjwäditø'øy. Mänitä harina chooy yajtägø'øyyii. ⁷ Paadiä craa hajxy mga'a yajmėjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduhñ mnä'ä pahíxpät ja'a haxøøgpä. Jaduhñ mijts jaduhñ mga'a padu'udägöobiät. Hix,

tø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojháltäm ngädieyháltäm hajxy xyajnáhwáatsäm. ⁸ Jaduhñds je'e, tsögä haxøøgpä hajxy najtshixøyyäm. Tsögä tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyäm.

⁹ Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnájaayo'øy coo hajxy mga'a mägu'ughádät ja'a jáya'ayhajxy haxøøgwädijpä. ¹⁰⁻¹³ Je'eçh jaduhñ nnänøømby pønnda'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughádät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, møød hajxy jáya'ajie'e hadsojpä, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, møød hajxy jáya'añähwaambejpä, møød hajxy jaduhñ múucäp wädijpä, møødä jáya'ayhajxy mee'tspä. Ni jáya'ay jaduhñbä hajxy mga'a møødcáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tsipcøxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpädsømat maa tsajtøjcän, pønjaty jaduhñ haxøøgwädijpä. Pero cab højts cuhdunt nmøødháltäm maa jáya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøby nebiä tsaächpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jáya'ay hajxy nbáatäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, møød ja'a jáya'ajie'e hajxy hadsojpä, møød ja'a mee'tspähajxy, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

6

¹ Hermanodøjc, coo mijts hánajty mniñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnócxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnócxät maa cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcø'øy. ² Tögä cab hajxy mnajuø'øyä coo højts jáya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegäänäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägátsät. Paady hajxy hánajty jaduhñ ndunäänäm coo Dios hajxy xquiu'ugháltäm. Hoorä, øø myajtøyhajtyegaamby hajxy hánajty jaduhñä, tiä hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³ Tögä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegäänämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyéjcämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴ Øø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tiä hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mäbøjpan. ⁵ Høchähdiuunnä hajxy jaduhñ njatcø'øy. Jii jajpähäna'cäda'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägøøyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanodøjc. ⁶ Cab jaduhñ yhoyyä coo hajxy hamiñ haxøpy mniñäxø'øwø'øwø'øjät maa cuduunghän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjpä.

⁷ Coo hajxy hánajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hánajty jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ. Maas hoy hit jaduhñ coo pøn xmiägädiéyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät. ⁸ Pero cab jaduhñ yhoyyä coo hajxy mnimiägädieyø'øjät, cab hajxy mnimiäméedsø'øjät, haagä hermanodøjc.

⁹ Tögä cab hajxy mnajuø'øyä coo haxøøghäna'c-hajxy jim quia'a tägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. Jue'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjája'ayhajxy, ja'a hajxy nimioødtsänäayyäbä jabiøcy, møød hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgøøbiä, møød hajxy wiingjája'ay tio'oxiøjc møødtsänaabiä, møødä jáya'ay miäya'adiøjc møødtsänaabiä, ¹⁰ møødä mee'tspähajxy, møød hajxy jáya'ajie'e hadsojpä, møød hajxy múucäp wädijpä, møød hajxy wi'i quiajpxpä, møød hajxy mee'tspä høhñda'agyhaam. Pønjaty jaduhñ jatcøøby, cab hajxy jim tiägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹ Jaduhñ hajxy hijty näje'e

mbajatcøobiä. Pero tøø Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajnäwha'açh ja'a yHespírituhaam maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsønähátambä. Jaduhnä Dios hajxy tøø xpiädácám coo hajxy hoy nwädíjtámät, coo hajxy hoy njäya'ayhátámät nebiä jioot jaduhñ chocy.

¹² Jaduhnä jáya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduhñ myiñ cooc hajxy hotyjatiä ndúunámät nnájxámät. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ xyhahixøyyámät coo hajxy cøxiä wiinä ndúunámät nnájxámät. Y cab hajxy ndehñ yaghanájxámät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhøxhíjxámät.

¹³ Paadiä Dios jøøxytiøjc caadiøjc hajxy xmiøoyyám coo hajxy jaduhñ ngáayyámät coo hajxy jaduhñ nhúucámät. Pero nä'a mädøyyä hajxy ngáayyámät nhúucámät, cab hajxy ngaayyhanájxámät. Pero cab jaduhñ ñejpiä pø cáayyám pø ca'a ngáayyám; hix, ñä'ägädä yajcuhdägoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädácám coo miädia'agy hajxy ngduiúnámät. Pero cabä jioot jaduhñ chocy coo hajxy haxøøg nwädíjtámät. ¹⁴ Nebiä Dios ja'a yHuung yagjujypiøjqüän, jaaná jaduhñ højts xyagjujypiøgáanämbä ja'a miäjaahaam.

¹⁵ Huuc mäadow hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsønähátám, paady jaduhñ quia'a nä'ägädä hoyyá coo cuhhiñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawámät.

¹⁶ Jaduhnä Diosmiädia'agy miäna'añ, coo jáya'ayhajxy ñimiøødma'awøøjät, jaduhnä Dios hixxy nebiä tu'ugpä jáya'ayän. Jaduhñds je'e, coo cuhhiñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawámät, jaduhnä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jáya'ayän. ¹⁷ Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxámät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjtámät.

¹⁸ Cabä cuhhiñdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät; haxøøg jaduhñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcøøw, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádät. Pero coo cuhhiñdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduhñ. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo Dioshespíritu jiiyu yhyty mjuøhñdiotyhajxiä. Dios hajxy jaduhñ xmiøoyy. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtúnät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtúnät. ²⁰ Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñäho'tuuty. Paady hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy myajcähxøøgät coo Dios miøjjä jiaançhä.

7

¹ Hoorä, tsøg hajxy mädiácám waambátyhoch mijts xmiäyajtøoyy nocyaam. Hoy hit jaduhñ coo ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc quia'a møødtsáná'awät. ² Pero coo hajxy hánajty mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pøgät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyhap miøødhájpät. ³⁻⁴ Ja'a pøcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøødma'awøøjät. Cabä cuhdujt hajxy nmøødä maa mhamdsoo ni'xhajxiän. Hix, pø xmiøødma'awaambä mjamiøød jaduhñ, naxxy mdehñ miøødmá'awät, cab jaduhñ mnimiøj'øgøøjät. ⁵ Jaduhñ hajxy mnä'ägädä cuhdujthádät coo møjcu'ugong hajxy xñä'a yajtu'udägøyyät. Coo hajxy jaduhñ nämetsc mmáná'anät coo Dios hajxy mba'yá'axät, mänit jaduhñ hoyyá coo hajxy mga'a nimioødma'awøøjät hamiñ haxøpy. Hoorä, coo Dios hajxy hánajty tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimiøødmáawägombät. Mänitä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a yajtu'udägøyyät.

⁶ Cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy mädsibøøbä mbøgät. Nnä'a móobiøçhä cuhdujt jaduhñ. ⁷ Maas hoy hit jaduhñ coo hajxy jaduhñ

mnä'ägädä hídät nidiuhm nébiøch høøch jaduhñ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm. Näje'e hajxy tøø xpiädäacäm coo hajxy nidiuhm nhítämät, näje'e caj.

⁸ Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ nidiuhmhajpnä, jaduhñ nñ'ägädä mähmø'øwät nidiuhm nébiøch høøch nhitiän. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piøjtägätsät. ⁹ Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coo hajxy mbøgät, coo cuhñindo'oxiøjc hajxy xñä'a yajcuhñnät.

¹⁰ Pero pønjaty jaduhñ tøø piøjnä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduhñ yhooyä coo to'oxiøjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät. ¹¹ Pero coods jaduhñ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiingpøgät. Maas hoy coo ñihyhap nñ'ägädä nämejtstägätsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduhñ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhxmädsät.

¹² Chámhøch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhøch hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pø jii ya'adiøjc tu'ug mäbøjpä, pø cabä tio'oxiøjc miäbøcy, cabä tio'oxiøjc yhxmädsät pø jaac møødtsäna'awáañäp ja'a tio'oxiøjcäm. ¹³ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jii to'oxiøjc mäbøjpä, pø cabä ñihyhap miäbøcy, cabä ñihyhap ñähgué'egät pø jaac møødtsäna'awáañäp ja'a ñihyhápäm. ¹⁴ Coo ya'adiøjc ja'a Diosmädia'agy hñajty quia'a mäbøcy, yaghoyøøyyäp je'e ja'a tio'oxiøjcäm je'eguiøxpä coo tio'oxiøjc miäbøcy. Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc ja'a Diosmädia'agy hñajty quia'a mäbøcy, yaghoyøøyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiøxpä coo ñihyhap miäbøcy. Coo hajxy jaduhñ yhodiuumä, paadiä yhuunghajxy jaduhñ yhodiuumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxøpy niduljäya'adiä quia'a mäbøcy, cab hajxy häxøpy yhodiuumäbä. ¹⁵ Pøn jaduhñ mäbøjp, coo jiamioød ja'a ca'a mäbøjpä hñsip miäná'anät coo hajxy ñiyhøxmadsoøjät, ween hajxy jaduhñ ñiyhøxmachii. Jaduhñ jiájcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hix, chojpiä Dios jioot jaduhñ coo hajxy hoy nhítämät. ¹⁶ Pøn jaduhñ mäbøjp, cab jaduhñ yajnajuø'øy pø yajmäbøgaambytiä ja'a jiamioød ja'a ca'a mäbøjpä.

¹⁷ Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm. Jaduhñ hajxy jootcujc njaac hñjtämät neby hajxy hñajty nhítäm mänaa Dios hajxy xyajñähdiijäm coo hajxy nmäduunämät. Hädaa mädiá'agyhøch homiaajä yajnähixøøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. ¹⁸ Højts judíos, coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy ndsähdiuunämät, hoy hajxy nja judiøshajtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä, ni je'ehajxy quia'a tsähdiunät, hoy hajxy quia'a ja judiøshaty. ¹⁹ Cab jaduhñ ñeipiä pø mjudiøsháj, pø caj. Je'e nñ'ägädä tsoobaatp coo Dios miädia'agy mgudiuunät. ²⁰ Jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hñajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajñähdiijän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. ²¹ Näje'e mijts jäya'ay xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjpädä'agät. Pero pø cabä mwiindsøn hajxy xyajtunaannä, ween hajxy yxhøxmajtsnä. ²² Tøø mijts ja'a Dios xyajñähdiij coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, hoyyä jäya'ay hajxy hñajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hix, tøø Jesucristo hajxy xyajñähwäatsäm ja'a nbojpañajtäm ja'a ngädieyhajtäm. Höörä, pønjaty hñajty ca'a je'ehajtäp jaduhñ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnähdiijijän ja'a Diøsam coo miädia'agy hajxy miäbøjcät, moonsä hajxy je'e tiünäp ja'a Jesucristocøxpä. ²³ Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm,

paadiä Dios miädia'agy hajxy nmäbøjcänä. Cabä jäya'ay miädia'agy hajxy nmäbøjcänät. ²⁴ Jadhun̄ds je'e, hermanodøjc, jadhun̄ hajxy mjaac hídät neby hajxy hánajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnáhdijjiän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jadhun̄ä Dios hajxy hoy mmädúnät.

²⁵ Myajtøøw hajxy jadhun̄ pø hahixøøby jadhun̄ coo cäxyiihäna'c-hajxy piögät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jadhun̄ jim̄ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero hahixøøby jadhun̄ cooçh mijts nmädia'agy xmiäbøjcät; hix, Dióshøch jadhun̄ tøø xyajnáhdijj cooçh nmädúnät. ²⁶ Pues høøch jadhun̄ mänaamb coo jadhun̄ yhahixøøy coo hajxy mga'a pögät, je'eguiøxpä coo tsø'ty häyohn wiädijnä jäda'ahaty. ²⁷ Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmädsät. Y pø cabä to'oxiøjc mmøødä, ca'a mhøxta'ay. ²⁸ Cab jadhun̄ yhaxøøgä coo mbögät; y coo cäxyiihäna'c jadhun̄ piögät, ni jadhun̄ quia'a haxøøgä. Pero coo hajxy jadhun̄ piögät, maas hamäjaa jiuçyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhøch jadhun̄ nja mäna'añ coo hajxy quia'a pögät.

²⁹ Hermanodøjc, jue'ech jadhun̄ nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunäänäm. Jadhun̄ds je'e, pøn̄jaty to'oxiøjmøød, jadhun̄ hajxy xyiicta'ag miädiaactä'agät nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy ñädaj ñämääñät. ³⁰ Pøn̄jaty jadhun̄ jootmayhajp, ween hajxy jadhun̄ quia'a jootmayhajnä. Pøn̄jaty jadhun̄ xoon̄daacp, ween hajxy jadhun̄ quia'a xoon̄daacnä. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jadhun̄ yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹ Pøn̄jaty jadhun̄ yaa tsänaaby häyoob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jadhun̄ yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy cham̄ nhixäm, cøxaamb hädaadun̄ quiuhdägoyya'añ.

³² Jadhun̄høch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädaj mga'a nämáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuhmhajpä, caj tii ñädajj ñämaj. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät. ³³ Pero ja'a craa to'oxiøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät. ³⁴ Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaanä jadhun̄ä cäxyiihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmøødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyyä ñä'ä tajpy ñä'ä maaby.

³⁵ Páadyhøch jadhun̄ nmäna'añ, mijts jadhun̄ nja puhbedaan. Caj mijts jadhun̄ nhane'ema'añ. Pero chójpiøch njoot jadhun̄ coo hajxy hoy yajxón mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät.

³⁶ Pø jii mhuinghajxy tøø quiäxyiijøøy, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jadhun̄. Cab jadhun̄ yhaxøøgä coo hajxy jadhun̄ piögät. ³⁷ Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piögät, ween hajxy jadhun̄ quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn̄ miøødä coo miich xyhané'emät maa mhuingcøxpän. ³⁸ Hoy jadhun̄ coo mhuing myajpögät. Jaanä hoy jaduhmbä coo mga'a yajpögät; cab jadhun̄ ñejpiä.

³⁹ Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødtsänä'awät. Pero coo ñihyhap yhó'ogät, mänit mäbøcy wyiingpögät pøn̄ jadhun̄ chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpögät. ⁴⁰ Pero maas jootcuç yhidät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Høøch jadhun̄ mänaamb. Ja'a Dioshøspiritøch ndijj jadhun̄ xñajtsapxøøyyäp.

8

¹ Näje'ečh hajxy tøø xmiäyajtøy pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsu'tsämät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum vojxypä. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nägøxiä tøø nmädoyhájtäm hädaagøxpä. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmänaänämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuøøyyäm. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nniimié'e'xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäbøjcämät. ² Pøñ jaduhñ mänaamb cooc tyijy hotyijjä jiaty, høhñdaacp jaduhñ. Cab jaduhñ tiøyyä coo hotyijjä jiaty. Ween jaduhñ jiaac habøcy. ³ Pøñä Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduhñ pøñ je'e.

⁴ Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiäacäm pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsu'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum vojxypä. Bueno, nnajuøøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nna-juøøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵ Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduhñ jiaanč wiingudsähgøøby. ⁶ Pero højts jaduhñ mänäänäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhájtäm. Je'e jaduhñ hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuung. Paady hajxy jaduhñ xquiunú'u'xäm xpiädäacäm coo hajxy jaduhñ ween nwiingudsähgøøyyäm. Jaduhñ hajxy nmänaänäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm. Cabä wingpä hajxy nwiindsøn'hájtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhájtäm hajxy xquiunú'u'xäm.

⁷ Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyñä. Y coo hajxy jaduhñ chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy vojxyp quepychechwiinduum, jootmayhajt hajxy jaduhñ cooc tyijy jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jaduhñ miäbøcyñä cooc tyijy quepychech jujyquiä. ⁸ Nnajuøøyyäm hajxy coo Dios quia'a møjpäda'agy pø ndsu'tsäm pø caj ndsu'tsäm. Cab jaduhñ ñejpiä pø ndsu'tsäm pø caj ndsu'tsäm. ⁹ Pero hoy hajxy nja najuøøyyäm jaduhñ coo quia'a nejpiä pø ndsu'tsäm pø caj ndsu'tsäm, maas hoy hit jaduhñ coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo hajxy ndsu'tsämät. ¹⁰ Tsøc mädiäacäm coo miäch mnajuøøy coo jaduhñ quia'a nejpiä coo yø'øduhmbä tsu'u'čh hänajty mdsu'u'čh maa quepychechwiinduumän. Hoorä, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhixät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo miäch jaduhñ mdsu'udsät, wehñdä je'e xpiadsú'tspät. Wehñdä miäna'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quiädieey coo jaduhñ tøø xpiadsu'u'čh. ¹¹ Y coo jaduhñ quiädieeyät, miächä pojpä hänajty mmøød je'eguiøxpä coo miäch hänajty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. ¹² Y coo miächä mähdiøjc jaduhñ myajcädieeyät, jaduhñ hänajty tøø piaady nejpä miächä Jesucristo hänajty tøø mmägadieeyän. ¹³ Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä cooçh høøch yø'øduhmbä tsu'u'čh ndsu'u'čh, cábøch jaduhñ nnä'ägädä tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'a cädieeyät.

9

¹ Cábøch pøñ xyhane'emy, túhmäts. Diøshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamd-soothä Jesucristo nhixy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøjc, túhmäts. ² Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ

cooçhä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä cooçh mijts nyajmäbøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³ Cooçh pøn mänaa xñäma'ay cooc tyijy høøçhä Dios tøø xquia'a wiinguexy, jadúhñhøch naxy nhadsøy: ⁴ Nmøødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ cooçh mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä cooçhä Diostuung nduñ. ⁵ Ja'a Jesucristoy yuchhaxjy, miøødá cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmøød. Jaduhñä Pedro miøødába, møødá Dioswiinguexyxpähajxy. Jadúhñhøch cuhdujt nmøøðäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy høøçh nga'a møøðä. ⁶ Tøgä mmänaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møøðä coo højts nduung nnajtshixø'øwät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøçh møøðä Bernabé. Ja'a Diosquexyhajxy nägøxiä, tøø tiuung hajxy ñajtshixø'øy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ⁷ Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hiç, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaaná jaduhñduhmbä, ja'a cudsaaitypcamhajxy, jiø'xypä tsaatyptsa'am hajxy. Y jaaná jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypiä meegtsi'tsnøø hajxy. ⁸ Ca'a yhøøçh nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁹⁻¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay: "Cabä waj mhaxuu'tsø'ögät coo trigopajc hänäjty tiehñjo'øch." Coo Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo højts nyajmäjúyät. Hiç, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy møøðä tsijpädøjç-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaaná jaduhñ højtspä, jaduhñ højts nyajmäjúubiät. ¹¹ Coo højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnähixø'øy, paady hajxy xmiäjúyät. ¹² Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøøðä coo højts mijts xmiäjúubiät.

Pero cahnä højts mänaa nmäna'aññä coo højts nyajmäjúyät. Choippy højts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nhity jamiäjuy. ¹³ Pero nmøød højts cuhdujt jaduhñ coo højts nyajmäjúyät. Hiç, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøøðä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxøøby maa altarän. ¹⁴ Jaaná jaduhñduhmbä, tøø Dios yhane'emy coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmäjúyät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä, je'eds hajxy jaduhñ mäjúyap. ¹⁵ Pero høøçh, cábøch mänaa tøø nmäna'añ cooçh mijts xmiäjúyät. Jadúhñhøch njoot chocy cooçh jamiäjuy ndúnät. Y cooçh häyaa nnä'a yuuhø'ogät, cab jaduhñ ñejpiä, nägooçh hänäjty tøø nduñ jamiäjuy.

¹⁶ Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Diøshøch xwyiinguejx cooçh nyajwá'xät høøçh; cábøch hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábøch nyajcumaya'añ. Y cooçhä Diosmädia'agy jaduhñ nga'a yajwá'xät, xyajcumädówäbøçhä Dios jaduhñ. ¹⁷ Cábøch hamdsoojoot ndägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Diøshøch jaduhñ xwyiinguejx cooçh miädia'agy nyajwá'xät. Cooçh häxøpy tøø ndägø'øy hamdsoojoot, mänítøch cu nyajmäjuuyy. ¹⁸ Jaançh tehñ xioondäacpøch jaduhñ cooçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hóyhøçhä cuhdujt nja møøðä cooçh cu nyajmäjuuyy.

¹⁹ Hiç, cooçh jaduhñ nduñ jamiäjuy, cábøch pøn xyhane'emy. Pero chøjpiøch njoot jaduhñ cooçh hoy piønä xyhané'emät, nägøo Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. ²⁰ Cooçh jim nhity maa judiøshajxiän, jadúhñhøch nguuhdujthajpä nebiä judiøshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy. Y cooçh jim nhity maa jäya'ayhajxy hänäjty yhane'emyijän ja'a Diosmädia'agy, ja'a Moisés

jecy quiujáhyyäbä, jadúhnhöch nyaghanehmä neby hajxy hánajty yaghanehmän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy, hóyhöchä cuhdujt nja nmøødä cooçh nga'a yaghan'emät. ²¹ Y cooçh jim nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a cajpä judíospä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiumbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jadúhnhöch nguhdujthajpä neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjpä. Cábøch nmäna'ana'añ cooçhä Dios ja'a miädia'agy hánajty nga'a mäbøjcä. Hix, nmäbøjcäbøçhä Jesucristo miädia'agy jaduhñ. ²² Y cooçh jim nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuøbiä, jadúhnhöch nbaguhdujthajpä neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän, je'eguiøxpä cooçh hánajty nyajnáhixø'owa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuø'owät. Majátyhöch jaduhñ nwädiy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cábøçhä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøcy. ²³ Páadyhöch jaduhñ nguhdujthaty, jadúhnhöchä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y cooçhä jäya'ayhajxy may nyajmäbøgät, mänitøch jaduhñ nxooñdá'agät.

²⁴ Coo jäya'ayhajxy naxy ñiyhöxpäyø'ogyii, tu'jäya'ay jaduhñ nøcxy quiuhäyø'ogy, ca'a ñägøxiä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm, naxy hajxy hoy ndehm quiudiünämät, jaduhñ hajxy jim nnøcxämät Dioswiinduum. ²⁵ Høxtahmäsä häyø'pädøjc-hajxy, tu'jøjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coo hajxy jaduhñ quiuhäyø'ogät, túhmäts. Paadiä haxøøgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyyap, y cab jaduhñ ñä'a jecy. Pero højtshájtäm, coo Diosmädia'agy hajxy hoy njaançh tehñ quiudiünämät, mänit hajxy jaduhñ jim nnøcxämät Dioswiinduum. Jimds hajxy jaduhñ nhijtämät cøjxta'axiøø. ²⁶ Ja'a häna'c cuhäyø'pädøjc-hajxy, tøyyä hajxy jaduhñ ñä'a päyø'ogy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyø'ogy miaamybiäyø'ogy. Ja'a boxeadorhajxy jajpä mägox mädex, cab hajxy jaduhñ ñä'a yemy ñä'a wopy. Jaduhñ mäwínäts høøch, tu'jøjpiøçhä Diosmädia'agy nbanøcxy. ²⁷ Cábøçhä haxøøgpä jaduhñ nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiøçhä Diosmädia'agy jaançh tehñ yhoy. Páadyhöçhä Dios jim xyajnöcxä'añ maa wyiinduumän. Y cooçh jaduhñ hoy nga'a cudiünät, cábøch jim xyajnöcxät, hóyhöchä jäya'ayhajxy hánajty tøø nja yajwiinhixø'oy.

10

¹ Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a nämä'a jaduhñ quiejxy maa nhaphájtäm maa ndeedyhájtämhajxy hánajtiän, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubøjcy nägøxiä näwiinä. Mänit hajxy nägøxiä ñøønajxy coo Tsaptsmejy paquia tiøøch. ² Ja'a Moisés hajxy hánajty näguipxy miøødwädiipxy nägøxiä maa joc hajxy hánajty piawäditian, maa hajxy ñøønajxiän Tsaptsmejjiooty. ³ Mänitä Dios hajxy miooyyä ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaaay nägøxiä. ⁴ Mänitä Dios ja'a tsa tu'ug yajtsäbijty. Mänitä nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nägøxiä ñøøhuucy. Jaduhñ mäwínäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hix, puhbéjtäp hajxy hánajty ja'a Cristäm majaty hajxy hánajty wiädiy. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵ Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nämay quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaayyä. Paady hajxy jim tiu'uhø'cy pactuum.

⁶⁻⁷ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coo haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyy. Hijxtahnd jaduhñ

coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunámät. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Mänit hajxy quiaaay yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum." ⁸ Näje'e hajxy haxøøg jiatcøøy. Paady hajxy nähii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunámät. ⁹ Näje'e Dios hajxy yhiixmajch pø tøyhajt hajxy hñajty yajcumädowa'añijjäm ja'a Dios. Mänit hajxy chahñchu'tsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunámät. ¹⁰ Näje'e hajxy hñajty jootcujc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hñajty quia'a mæbøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahnd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunámät. Paady cujaay yhity. Hiç, habáatnáp jaduhñ coo Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ. ¹² Pøñ jaduhñ niñänøømäp coo hamuumdu'joot miäbøcy, naxy tiehmñ ñiyajcopcø'owøøjät coo ñä'ä tu'udägóyyät. ¹³ Mijts ja'a møjcu'ugong xjia wi'i yajtu'udägoyyaamb. Hoy piøñä jaduhñ jia yagjatcø'owa'añii haxøøg. Pero jaduhñä Dios miäna'añ cooc hajxy xpiuhbedáañäm, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedáañäm. Hiç, cabä møjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miäbaady nebiä Dios mäjaa miøødän.

¹⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsähgø'owät. ¹⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooth tøyhajt nmädia'agy. Hiç, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ. ¹⁶ Coo tsuugay nyagjáltäm mänaa vino hajxy nhúucäm, mänitä Dioscujú'uyäp hajxy nyéjcam. Je'e jaduhñ ñänøømby coo hajxy tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy nhjítäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaanç tehñ yaghäyooy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm maa hädaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñägüidøøyyäm, je'e jaduhñ ñänøømgumbä coo hajxy tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy nhjítäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm. ¹⁷ Coo tu'ugpä tsajcaagy hajxy ngaamiújcäm, paady hajxy tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy nhjítäm, hoy hajxy nja námáyyäm.

¹⁸ Jaduhñä judiøshajxy yhijpä tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy møødä Dios mänaa animal hajxy chu'uchän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum. ¹⁹ Jaduhñhøch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquii. Jaduhñhøch nmänaambä coo animal quia'a cunuuxiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. ²⁰ Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cábøch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmøødhidät tu'ugwiinmahñdy, ja'a møjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä. ²¹ Pø mhu'ugaamñbiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a møjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaamñbiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a møjcu'ugongcøxpä. ²² Cab jaduhñ yhooyä coo Dios hajxy nyagjootmä'tämät. Hiç, maas mäjaamøødä Dios que højtshájtäm.

²³ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmøødhájtäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hiç, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyóhyyämät. ²⁴ Näje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyówät. Pero maas hoy jaduhñ coo nmädøjc hajxy nbuhbéjtämät.

²⁵ Tsu'udsä tsu'üch hajxy jaduhñ mädyijaty jim' tóo'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy yoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'üchcøxpä. ²⁶ Hix, jaduhñ Diosmädia'agy miädia'agy: "Dios jie'e hädaa cøxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän."

²⁷ Coo pøn hajxy jaduhñ xwiówät mägaabiä, hoy jaduhñ coo hajxy mnócxät, hoyyá craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä mábøcy. Y cab hajxy myajtówät pø tøø animal hänäjty quepychechwiinduum yoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'üchcøxpä. ²⁸ Pero coo pøn hajxy jaduhñ xyhawáanät coo häna'c yøø animal hänäjty tøø yoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduhñ mdsú'udsät, weenä craa jaduhñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáanäbä. Jaduhñä craada'a tiajy miay coo jaduhñ quia'a hoyyá coo yøøduhmbä tsu'üch hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c yoxyxpä quepychechwiinduum. ²⁹ Ja'a craa tøø xyhawáanäbä, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo wehndä jiootma'ada'añ. Cábøch jaduhñ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: "Ween yøø craa jaduhñ ñä'ä jootma'ady, nmóødhøch cuhdujt jaduhñ cooçhä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tøø jia yoxy quepychechwiinduum. ³⁰ Haa ca'a, nnämäabiøçhä Dios Dioscujú'uyäp cooçhä tsu'üch hänäjty tøø ndsu'üch. Tiiçh yøø craa jaduhñ coo xñä'ä näma'ay cooçh nga'a tsú'udsät." ³¹ Jaduhñds je'e, tsøgä mädia'agy hajxy hoy yajxón yajtuun yaghjtäm homiädyiibä coo hajxy ngaay coo hajxy nhúucäm. Coo jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxämät coo mädia'agy hajxy hänäjty hoy yajxón nyajtuun nyaghjtäm homiädyiibä, mänitä Dios hajxy miøjpäda'aga'añ jiaançhpäda'aga'añ. ³² Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxón nyajtuun nyaghjtämät homiädyiibä, ni pøn jaduhñ quia'a jootmä'adät, ni ja'a judiøshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpä judiøshajpä, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mábøjpä. ³³ Jaduhñhøch høøçhpä, hoy yajxónhøçhä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiøçhä jäya'ayhajxy jaduhñ xquiumáyät. Cábøch pøn jaduhñ nyagjootma'ady. Hix, chójpiøch njoot jaduhñ coo jäya'ayhajxy nägøxiä ñähwá'adsät ja'a piojpa ja'a quiädieeyhajxy. Cábøch njoot chocy cooçh nidiuhñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11

¹ Nébiøçhä Jesucristo nbahixiän, jaduhñhøch mijts xpiahíxäpät.

² Hermanodøjc, xoonðaacpøch jaduhñ cooçh mijts xjiahmiejsta'agy homiänaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiänaajä myajtuñ nebiátyhøch hajxy tøø nnajtsapcøoyyäm. ³ Chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy mwiinjuø'owät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsønhtëmbä, højts ya'adiøjc-häjtäm. Jaaná jaduhñä ndo'oxiøjc-häjtäm hajxy xwyiindsønhtëmbä, højts ya'adiøjc-häjtäm. ⁴ Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'oyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim' tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingudsähgø'oy; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiinhixø'owät.

⁵ Jaaná jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc-hajxy jiihy Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiihy yajwiinhixø'owät cuhwa'ads, høçhähdiiuqnä hajxy je'eduhñ. Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yøø to'oxiøjc quiuhwaay hajxy yhøxme'xypän. ⁶ Jaduhñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'owa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy,

ween hajxy jaduhñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduhñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxyii. ⁷ Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägøøbiä. Hiç, jaduhñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuunñ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduhñ quiahxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanch tehñ miøðä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiahxø'øgy coo ya'adiøjc mäjaa miøðäbä. ⁸ Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuunñ, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaaäch tu'ug piøjcäxä. Mänitä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä caaächhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiojjä ja'a to'oxiøjc quiaaächhaam. ⁹ Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuunäbä. Cab hajxy nmänáanämät coo ya'adiøjc yhädiuunä ja'a to'oxiøjc-cøxpä. ¹⁰ Páadiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädität cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo hajxy yhane'emyii ya'adiøjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ¹¹ Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiunú'xäm ya'adio'oxy. ¹² Hiç, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä ja'a ya'adiøjc quiaaächhaam. Jaaná jaduhñduhmbä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc myiñguia'ay.

¹³ Huuc mäna'an mijs pø hawiinmats jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. ¹⁴ Hoçhähdiiuunä jaduhñ coo ya'adiøjc quihwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹⁵ Pero hahixøyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñ coo quihwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpä. ¹⁶ Jaduhñ højts nnä'ägädä yajnähiçø'øgy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägøxiä yajnähiçøøbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc tyjy jaduhñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møøðä.

¹⁷⁻¹⁹ Tøøch nmädohyaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiämuum mniñäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtäda'a jaduhñ. Cab jaduhñ yhooyä y cábøch jaduhñ ngumay, hóyhøch jaduhñ nja najuø'øgy coo jäya'ayhajxy yhixa'añ pønjaty tøyhajt hoy wädijp. ²⁰ Coo Jesucristo hänäjty yagho'oga'añii, mänitä jiamiøød ñämaayy coo hajxy chuugaamiügät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijs, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugø'øy, coo hajxy naxy mdsuugaamiucy, cabä Jesucristo hajxy naxy mjahmiech. ²¹ Haniduihmjaty hajxy naxy ngay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pø jii mmägu'ughajpä caayyøøc hajxy miøðä quia'a møøðä. Näje'e hajxy naxy mmu'ugyii. ²² Jim hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamd-soo tøjc-hajxiän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ mjatcø'øgy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiä häyoobäya'ay hajxy jaduhñ. Cáboch mijs jaduhñ nnä'ägädä cumay coo hajxy jaduhñ mjatcø'øgy.

²³ Hamdsoöchä Jesucristo xyajnähiçøyy nebiøch mijs tøø nnajtscapxøyyäm: Hoorä, mäniitsuu, coo Jesucristo hänäjty tiooga'añii, mänitä Jesucristohajxy tiägøøyy tsugaabiä møøðä jiamiøødhajxy. Mänitä Jesucristo tsajcaagy quionø'cy. ²⁴ Mänit Dioscuju'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit miänaañ: "Huuc cay hajxy. Høøch nni'x høøch ngopc hädaa. Mijtsçøxpøchä häna'c xtioga'añ. Cooch mijts mänaa xhiahmiejstä'agät, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgäyät." ²⁵ Y coo hajxy hänäjty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänáangombä: "Cooch mijts nnähho'tu'udaannä, cooch nnø'ty nyaghäyowaannä, hawiinjemybiä Dios hajxy xmiøødyajcuhduga'añ. Hoorä,

hädaa vino, hijxtahnd jaduñ miähmø'owa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghooc hädaa vino hajxy mhu'ugy, mänitøch hajxy xjiahmiejtstá'agät." ²⁶ Homiänaajä hädaa tsajcaagy hajxy hñajty mgaya'añ, homiänaajä hädaa vino hajxy hñajty mhu'uga'añ, myajcøhxø'py hajxy hñajty coo Jesucristo hajxy tøø xñähhø'túutäm. Hiç, wiimbijtagatsaambä Jesucristo. Yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

²⁷ Nebiä Jesucristo jiamioødhajxy mioødcaayy mioødhuuquiän, jadúhñac hajxy ngaayy, jadúhñac hajxy nhúucämbät. Pønjetiä howyiinmahñdy hñajty ca'a mioød coo hñajty jaduñ quiaya'añ, coo hñajty jaduñ yhu'uga'añ, haxøøg hajxy jaduñ jiatcø'øy ja'a Jesucristo ñi'xcøxpä ñø'tycøxpä. ²⁸ Jadhñds je'e, coo hajxy hñajty mgaya'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hñajty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy jayøjpiä mdehm ñiñajuø'wøøjät pø howyiinmahñdy hajxy hñajty mjaançh mioød. ²⁹ Pønjaty jaduñ caaby huucp ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy jaduñ quia'a møjpadá'agät coo Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm, yajcumädowäänäp hajxy jaduñ. ³⁰ Näje'e hajxy mba'ambety; näje'e hajxy mga'a majaamøødä. Høxtä näje'ejaty hajxy jaduñ tøø yho'ogy. Paady hajxy jaduñ mjaty mhabety coo hajxy mga'a møjpadá'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähhø'túutäm. ³¹ Pero cabä Dios hajxy xyajcumädóowämät coo howyiinmahñdy hajxy hñajty nmøødhajtäm coo hajxy hñajty ngayäänäm ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hñajty nhu'ugäänäm ja'a Jesucristocøxpä. ³² Paadiä Dios hajxy tähoogaty xyajcumädóowäm, jaduñ hajxy xyajnajuøøyyäm coo miädia'agy hajxy hñajty hoy nga'a yajtuünäm. Y coo miädia'agy hajxy hoy nyajtuünämät, cab hajxy jiiy nnä'a hädäacämät møjcu'uhaam maa jäya'ayhajxy yhäda'aga'añän, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä.

³³ Jadhñds je'e, hermanodøjc, coo hajxy hñajty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hñajty mänaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy tu'cuहुdujt mdehm quiaachöönät. Mniyhahixø'wøøjöp hajxy jaduñ. ³⁴ Pø myähó'cäp hajxy hñajty, jayøjp hajxy mnä'ägä cäyät maa mdøjc-hajxiän. Jadhñä Dios hajxy xquia'a yajcumädóowät coo hajxy hñajty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hñajty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uèch hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Cooèh jim nnøcxät maa mijtsän, mänitøch jim nyajtødiägø'owät.

12

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiäacäm nebiatiä Dioshèspiritu hajxy xpi-uhbèjtäm, coo hawiingatiä tuung hajxy xmióoyyäm. Naxy hajxy jaduñ mdehm wiyinjuø'owät.

² Mnajuøøby hajxy jaduñ, coo Diosmädia'agy hajxy hñajty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hñajty mwiingudsähgø'oyñä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy miädia'agy. Jaduñ hajxy hñajty mwädity nebiä tu'udägoybän. ³ Huuc wiinjuø'ow hädaa mädia'agy hajxy. Pønjetiä Dioshèspiritu jaduñ najtsapxøøyyäp, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg ñänømy. Y pønjetiä Dioshèspiritu jaduñ ca'a najtsapxøøyyäp, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsønähajtäm.

⁴ Coo Diostuung hajxy jaduñ ndúunäm, hawiingatiä Diostuung hajxy jaduñ xpiäatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspirituhajtiä hajxy jaduñ

xtiungmóoyäm. ⁵ Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduhñ njaančh túunäm, pero tu'jäya'ayya hajxy jaduhñ nWiindsønhájtäm. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶ Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm coo tiuung hajxy ndúunämät, nebiatiä tiuung hajxy xpiáatäm. ⁷ Paadiä Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiungmóoyäm, jaduhñ hajxy hoy nnibiuhbéjtämät hamiñ haxøpy. ⁸ Hiç, näje'e hermanohajxy tiuungmóoyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy quiapx coo hajxy miädiá'agät nebiä jajp häna'cän. ⁹ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy jiaančh tehñ miäböğät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miäjaamo'oyii nebiä jäya'ay hajxy yajmøcpøğät, ja'a pøjc ja'a híxäbä. ¹⁰ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy-yagjuøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmóoyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyäbä coo hajxy yhøxcábät pøn najscapxøoyäp ja'a Dioshespíritäm, pøn najscapxøoyäp ja'a mõjcu'ugóngäm. Näje'e hajxy piaadyii coo hajxy quiápxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piáatäbä coo hajxy quiapxhoyó'owät waambatiä hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ¹¹ Hanidiuhmjatiä Dioshespíritu hajxy xtiungmóoyäm, nebiä jioot chocy. Tu'uquiiä ja'a Dioshespíritu jaduhñ.

¹² Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy jaduhñ nmøødhájtäm. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm coo Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm, hoy hajxy nja nämayhájtäm. ¹³ Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñä Dioshespíritu hajxy xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy je'ehájtäbä wiinghänä'cäm, møødä jäya'ayhajxy hijpä hawa'adstuum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm.

¹⁴ Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmøødhájtäm. ¹⁵ Coods yø'ø tecy jaduhñ ñä'a mäná'anät: "Cábøch tii nmach cábøch tii nnähdoñ nej yø'ø cø'øjän, páadyhøch miičh jaduhñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduhñ ñä'a tóyyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnájxäm ja'a tecy jaduhmbä. ¹⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, coo yø'ø taatsc jaduhñ miänáambät: "Cábøch jaduhñ nhixy nej yø'ø wiinän, páadyhøch miičh jaduhñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduhñ ñä'a tóyyäbä; haa ca'a, nyajmädóowäm ja'a taatsc jaduhmbä. ¹⁷ Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájtäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájtäm, cab hajxy häxøpy tii xjiojxuugøoyäm. ¹⁸ Jaduhñä Dios hajxy xquiunú'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtäm, paadiä cø'ø ja'a tecy hajxy nmøødhájtäm. ¹⁹ Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájtäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhjítäm. ²⁰ Madiu'u ja'a pajc hajxy nmøødhájtäm ja'a tu'ugpä jäya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduhñ nmøødhájtäm.

²¹ Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cø'ø jaduhñ ñämä'awät: "Cábøch miičh nyajmaajiaty." Jaanä jaduhñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduhñ ñämäabiät: "Cábøch miičh nyajmaajiaty." ²² Pero nhaagä yajtuungpáatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyá pajc näje'e quia'a jagä møcä. ²³ Cabä ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum nyajcähxø'øgáanäm, paadiä wit hajxy nmøødhájtäm. ²⁴ Pero ja'a nwiin ja'a njøjphajtämhajxy, cab jaduhñ ñejiä coo hajxy nyajcähxø'cämät. Jaduhñhøch cham tøø nmädia'agy nebiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajtämhajxy xquiunú'xäm tu'ughamuum. Hoorä, jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nnimiøødhájtäm coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäböjčäm, coo Jesucristo hajxy näguipxy

nWiindsøn

hájtám. Jaduhná Dios hajxy xquiunú'u'xám coo hermanodøjc hajxy nwiingudsáhghøøyyámát, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. ²⁵ Jaduhná Dios quiumay coo hajxy nhjítámát tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nnihøjc coo hajxy nnimiée'xámát hamiñ haxøpy. ²⁶ Coo tu'jáya'ay chaathpógát, mänit hajxy nägøxiä njootmayhájítámát. Jaaná jaduhnduhmbá, coo tu'jáya'ay wyiingudsáhghø'øwøjät, mänit hajxy nägøxiä nxoondáacámát.

²⁷ Nwiindsøn

hájtámä Jesucristo hajxy nägøxiä pøn^hatiä Diosmädia'agy mábøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunú'u'xám. ²⁸ Näje'e hermanohajxy tøø tiuungmo'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyhájítábä, je'e hajxy jayøjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, møødä Diosmädia'agy-yajwiinhixøøbiähajxy. Näje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jáya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Näje'e hermanohajxy miäbuhbetý. Näje'e hajxy jaduhñ miägapxy yhane'emy. Näje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápxät. ²⁹ Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyhájítám. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xám. Cab hajxy nägøxiä nyajnáhixøøyyám. Cab hajxy nägøxiä ndúunám hoy-yagjuøøñä ja'a Diosmäjaagøxpä. ³⁰ Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnáxám. Cab hajxy nägøxiä tøø xpíaatám coo ngápxámát wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpíaatám coo hajxy ngapxhoyøøyyámát waambatiä hermano tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ³¹ Tsøgä njoot hajxy pädáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmiøoyäm ja'a maas tsoobaatpä. Chámhøchä mädia'agy hajxy nyajnáhixø'øwa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyó'oyät.

13

¹ Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xámát, cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy ngudiúunám, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiáacäm madiu'u nebiä jáya'ayhajxy yaa jia capxiän hádaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jin jia capxiän tsajpootyp. ² Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xámát, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatámát, hoy hajxy cu nja najuøøyyám tii jadaañäp tii tunáañäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyá møcmäjaa hajxy cu nja jaanç tehñ miøødhájítám hoy ñä'a tiigøxpä. ³ Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xámát, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatámát, hoyyá häyoobäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja møoyäm mäduhñtiä hajxy nmøødhájítám, hoyyá jáya'ay hajxy cu nja nähho'túütám.

⁴ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ miädøjc-haty. Cabä hadsocywyiinmahñdy hajxy miøødä. Cab hajxy yajcumaya'añ. ⁵ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähduhñdägoyyá. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cøxypäneppiä cu jia tunøø. ⁶ Cabä haxøgpä hajxy chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduhñ chojpy. ⁷ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coo hajxy cøxypäneppiä tiunøøjät ja'a miädøjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñäxø'øwø'øy, cab hajxy nähøøno'øy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägapxy, weená craa ja'a tøø quiádiéeyäbä jaduhñ yhuuc wiinmahñmech coo jaduhñ tøø quiádiéey.

⁸ Habaadaamb jaduhñ coo jáya'ayä Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a yajwa'xaanñä. Habaadaamb jaduhñ coo jáya'ayhajxy hánajty quia'a capx quia'a mädia'agaanñä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduhñ coo

quia'a tsoobaadaannä tijatiä jäya'ayhajxy yaa ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nničhoc nnimiee'xáañäm. ⁹ Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyäm je'eguiøxpä coo hajxy yaa nhjätännä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcäm coo hajxy nyajwá'xämät. ¹⁰ Habaadaamb jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuøøwáañäm, paady hñanjty pøñ quia'a wäditaannä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹ Coo hajxy nmuutsc-hájtännä, cahnä hajxy hñanjty nwiinmahñméjtsäm. Pero coo hajxy nmøjjøøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájtänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. ¹² Jaduhñ mäwínäts je'e, coo hajxy yaa nhjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyännä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájtäm. Pero coo hajxy jim nnøcxáañäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhadáañäm neby hajxy je'e xyhixyhájtäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuøøwáañäm. ¹³ Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhñäm; coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät coo tiøyhajtä, chaads coo Jesucristo hajxy njøbhjxämät coo yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät. Hädaa høxhaambä jaduhñ maas tsoobaadaamb coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät.

14

¹ Naxy hajxy ndehm ñiçhojc ndehm ñimiee'xämät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp. Jaanä jaduhñduhmbä, tsögä Dios hajxy nämäyyäm coo mäjaa hajxy ween xmiøøyyäm coo tiuung hajxy jaduhñ nduünämät. Je'e tsoobaatp coo hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ² Naje'e hermanohajxy, coo hajxy hñanjty quiapxa'añ tsajtøgooty, cab hajxy howyiinjuøøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ miøødmädiaacypy, ca'a yhøjtshájtäm, je'eguiøxpä coo Dioshajtiä wyiinjuøøy. Cab højts jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. Najscapxøøyyäp hajxy jaduhñ ja'a Dioshespiritäm. Jagooyä Dios jaduhñ ñajuøøy waambaty hajxy jaduhñ miädia'agy. ³ Pero coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuøøwät, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxøøyyämät, hoy hajxy jaduhñ nmägapx nhané'emät, hoy hajxy jaduhñ ngapxmøcpøjcämät. ⁴ Pøñ Dioshajtiä nä'ä møødmädiaacp, je'e mäjaa nidiuhñ móooyäp nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wiinjuøøwät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuøøy waambaty jaduhñ miädia'agy. Pero coo hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxøøyyämät howyiinjuøøñä, mänit hajxy miäjaamo'owøøjät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy jiaac wiinjuøøwät.

⁵ Maas tsoobaatp jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät howyiinjuøøñä; jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuøøwät, ja'a hajxy mädoobä. Hoy hit jaduhñ coo Dioshajtiä hajxy nägøxiä mmøødmädiá'agät. Mänit mäbøcy yhoýø'owät coo hajxy mgapxhoýø'owät, jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuøøwät. ⁶ Hermanodøjc, coočhä Dioshajtiä nnä'ä møødmädiá'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuøøwät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiinjuøøwät cooč mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiinhixø'owät nebiätyhøchä Dios ja'a miädia'agy hñanjty xñajtsapxøøyyä.

⁷ Høxtähñmädsä xuuxpädøjc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, nägoodä hajxy nøcxy ñä'ä yajxu'uxy ñä'ä yajpøgø'øy, y cab hoy yajmädoy. ⁸ Jaanä jaduhñduhmbä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta

hoy quia'a yajxú'uxät, cabä jiamioðdhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'ä himybiäy'og nø'ø maamybiäy'ogäp hajxy jaduhñ. ⁹ Jaduhñ mäwinäts højtshájtäm, coo Dioshajtiä hajxy nmøødmädiäcämät, cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuøyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'ä capx nnä'ä mädiäcämät. ¹⁰ Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngápãm hädaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuøyyäm. ¹¹ Y coo mädia'agy hajxy hamiñ haxøpy nga'a nniwyiinjuøyyämät hawiingaty, cab hajxy jaduhñ hoy nnimiøødmädiäcämät. ¹² Jaduhñ mäwinäts mijts, mjaanč tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshespíritu hajxy xtiuungmó'owät. Y myu-jwá'anäp ja'a tuung hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanodøjc hajxy maas hoy myajwiingapxø'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuø'owät.

¹³ Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ howyiinjuøøñä ca'a capxp ca'a mädiaacp, weenä Dios jaduhñ ñäma'ay coo miäjaamo'owøøjat nebiä miädia'agy quiapx-hoyø'owät. ¹⁴ Coe Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, cab hajxy nwiinjuøøyyämät, hoy hajxy cu nja mädiäcäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. ¹⁵ Jaduhñds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. Tsøcxä Diosøy hajxy høøwäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. ¹⁶ Coe Dios hajxy nnämäayyämät "Dioscujú'uyäp", ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuøøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'owät. Y cab hajxy hoy piamäná'anät "Dioscujú'uyäp." ¹⁷ Hoyyä Dios hajxy yajxon cu nja nämäayyäm "Dioscujú'uyäp", ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuø'owät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuø'owät. ¹⁸ Høøch, nnämäabiøchä Dios "Dioscujú'uyäp" je'eguiøxpä cooçh pøn jaduhñ xquia'a najtspaadøøy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ¹⁹ Pero maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ cooçh howyiinjuøøñä ngápät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduhñ jiaty tsoobáadät cooçh hayuuc-haamby ngápät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. Hix, cooçh howyiinjuøøñä ngápät, wyiinjuø'owäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jaduhñhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxø'owät.

²⁰ Hermanodøjc, tsog hädaa mädia'agy hajxy hoy wiinjuøøyyäm nebiä mõjhäna'c-hajxy hoy wyiinjuø'oyän. Yøø pigäna'c-hajxy, cahnä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhixy yhabaadyñä. ²¹ Jaduhñä Diosmädia'agy jecy miänaañ: "Ja'a judioshajxy, cábøchä nmädia'agy hajxy xmiäbögaanä. Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judioshajxiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añi wiinghayuuc-haamby. Pero ni jaduhñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbögaanä, nõmä Dios miäna'añ." ²² Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngápãm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ca'a jie'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mäböjpä. Coe hajxy naxy ngápãm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, jaduhñä Dios hijxtahñd xii yecy coe jäya'ay tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä. Pero coe Diosmädia'agy hajxy naxy ngápãm howyiinjuøøñä, jaduhñä Dios hijxtahñd xii yecy coe jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäböjpä. ²³ Hix, coe hajxy nägøxiä ngápãmät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby maa hajxy hänäjty

nhamugóoyyámän tsajtögooty Dioswiingudsähgøöbiä, y coo jäya'ayhajxy jim tiägø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, jaduñda'a hajxy miäná'anät cooc tyijy hajxy nguhhiinäm. ²⁴⁻²⁵ Pero coo Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngápxämät howyijnjuøøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuø'owät, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehm wyiinmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyyä ñiñajø'owøøjät coo hajxy hánajty hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduñ jyicädá'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehm wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy yhuuc tehm miäná'anät coo Dios hajxy hánajty tø y xjiaançh tehm miøødhjätäm.

²⁶ Hermanodøjc, maa hajxy nhamugóoyyámän tsajtögooty Dioswiingudsähgøöbiä, tsøg hajxy yajxøn yagjätäm nägøxiä, jaduñnä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmaas mäbøjcämät. Naje'e Dioshø y hajxy yhøwa'añ. Naje'e hajxy yajnähixø'owa'añ. Naje'e hajxy miädia'aga'añ waambatiä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm. Naje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mädyii Dioshajtii wyiinjuøøby. Y naje'e hermanohajxy quiapxhoyø'owa'añ waambatiä hermanohajxy hánajty tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtii wyiinjuøøbiä. ²⁷ Coo hajxy mänaa ngápxämät ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtii wyiinjuøøbiä maa hajxy hánajty nhamugóoyyámän tsajtögooty Dioswiingudsähgøöbiä, námetsyä nádägøøquiä hajxy ngápxämät hanidiuhmjaty. Mänitä hermano tu'jäya'ay xquiapxhoyøoyyämät. ²⁸ Pero pø cabä hermanohajxy jim naje'e jiaty capxhoyø'ow, mejor ween hajxy jim nga'a nä'ägädä cápxämät tsajtögooty ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtii wyiinjuøøby. Wiingtuum hajxy nøcxy nnä'ägädä cápxäm jaduñ hanidiuhmjaty. Xmiädóowämäp ja'a Dios hajxy jaduñ. ²⁹ Jaanä jaduñduhmä, coo hermanohajxy hánajty quiapxa'añ waambaty hajxy hánajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, ween hajxy námetsyä nádägøøquiä quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jiiä, mänit hajxy jaduñ miäná'anät pø tøø hajxy hoy miädoy, pø caj. ³⁰ Y coo wiinghermano hánajty quiapxa'añ waambaty hánajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, weenä hermano yhuuc hamoñ, ja'a hánajty capxpä. ³¹ Hanidiuhmjaty hajxy ngápxämät nägøxiä waambatiä Dios hajxy hánajty xñajtsapxøoyyäm. Jaduñ hajxy nägøxiä maas hoy nhabøjcämät; jaduñ hajxy nägøxiä nniguiapxwíjjämät. ³² Hiç, coo miich hánajty mgapxa'añ waambaty miichä Dios hánajty xñajtsapxø'owaanä, mänit mgápxät coo hánajty tøø xyhabaatä. ³³⁻³⁴ Jaduñnä Dios quiumay coo hajxy hanidiuhmjaty ngápxämät. Cab jaduñ quiumay coo hajxy nägøxiä nxiicmuje nmädiaacmújcämät tsajtögooty.

Cab jaduñ yhoyyä coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxät tsajtögooty maa Dios hajxy hánajty nwiingudsähgøoyyámän. Cabä Dios jaduñ miäna'añ coo hajxy jiiby quiápxät. Jaduñnä hermanohajxy nägøxiä quiuhdujthaty wiinduhmyhagajpt. Jaduñnä Diosmädia'agy miäna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miädia'agymiäbøgät. ³⁵ Høthähdiuunnä jaduñ coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxät tsajtögooty. Pø cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø wyiinjuøøby tsajtögooty, jimä ñihyap hajxy miäyajtøwät maa yhamdsoo tøgootyhajxiän.

³⁶ Jaduñnä hermanodøjc-hajxy nägøxiä miäna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quia'a capx quia'a mädiá'agät tsajtögooty nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduñ mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷ Nébiøch cham ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduhñ. Naxy hajxy jaduñ mdehm miäbøgät, pønjaty

jaduhñ niñänóòmäp coo Dios hajxy ñajtsapxóóyyäxä, coo Dioshespíritu piuhbedyii. ³⁸ Pønjaty hajxy jaduhñ ca'a mäbögaamb, cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añii.

³⁹ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsögä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehngajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxóóyyämät. Jaduhñä miädia'agy hajxy hoy nyajwá'xämät. Pøn jaduhñ capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuoöbiä, ween hajxy jaduhñ quiapxy, ween hajxy jaduhñ miädia'agy. ⁴⁰ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón yagjáltäm tsajtöooty.

15

¹⁻² Hermanodøjc, tsög hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñhöch mijts tøø nyajwiingapxø'oy. Tøø hajxy jaduhñ nmäböjcäm. Coo hajxy tehngajnä nmäböjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jimñ nnöcxämät Dioswiinduum. Pero coo hajxy jaduhñ nga'a mäböjcämät, cab hajxy jimñ nnä'ägädä nöcxämät.

³ Jaduhñhöch mijts tøø nyajwiingapxø'oy nebiátyhöchä Dios tøø xñajtsapxøöyyä. Jaanč tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduhñ. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpa ngädieyhajtäm hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ jimñ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian.

⁴ Coo Jesucristo hánajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'oy. Mänit hoy jiuypiojtägach cumaaaxc. Jaduhñ jimñ myiingombä cujaay maa Diosmädia'aguian. ⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'oy. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøöyyägumbä ja'a jiamioødhajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy. ⁶ Mänit hoy wyiinguhixøöyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Naje'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñämayyä. ⁷ Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøöyyägombä ja'a jiamioødhajxy nägøxiä.

⁸ Höøch, höxháamhöchä Jesucristo njaac tehñ yhihxy. Pero cáböch mähdiojc jaduhñ nnä'ägädä tsoobaady. ⁹ Cáböch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscuguexyä cuhdujt hajxy møc jiaanč tehñ miøødän. Cáböch mähdiojc nhawiinmatsä coo ch mähdiojc jaduhñ niñänóòmøøjat coo ch Dios xquiuguexyhajpä. Hiç, haxøøghöch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaathpøjpiöchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰ Pero coothä Dios xjiaanč cuguexyhaty, páadyhöch jaduhñ xpiuhbety. Höyhöch nduñ. Maas máyhöchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhöch que ja'a Dios quiuguexypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jimñä. Ca'a xhöøch jaduhñ tøø nnä'a piy ngopcóotyhöch; Dióshöchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jaduhñhöchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹ Pero cab jaduhñ ñeipiä pønjaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'oy, pø höøch, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäböcy.

¹² Jaduhñ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypiojtägajch coo hánajty tøø yho'ogy. Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ quia'a mäböcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypioğa'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ ñä'ä møødä. ¹³ Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo co jiuypiojcy. ¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juypioçy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduhñ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mäböcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady.

¹⁵ Jaduhñ hõjtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjujyipiõjcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä, hõhñdaacp hõjts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hix, pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjujyipiõjcy. ¹⁶ Pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, cabä Jesucristo cu jiuujyipiõjcy. ¹⁷ Y coo Jesucristo cu quia'a juujyipiõjcy, cabä mädia'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäbõjcäm. Y cabä nbojpä ngädieeyhajxy häxøpy ñähwäätsäm. ¹⁸ Y tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy mõjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäbøc ja'a Jesucristo miädia'agy. ¹⁹ Coo Jesucristo cu quia'a juujyipiõjcy, cab hajxy häxøpy jim nnøcxäänäm tsajpootyp. Tøø hajxy häxøpy nniwiiinhõhñäm hamiñ häxøpy. Hoñäxuu'tsnä jäya'ay hajxy häxøpy xyhijxäm.

²⁰ Pero tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo jiuujyipiõjtägach. Jayøjp je'e jiuujyipiõjtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juujyipiõgäänäm. ²¹ Tu'jäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhájtäbä. Paadiä Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a quia'a cuuiunä. Y jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay jiuujyipiõjtsohñ; ja'a Jesucristo je'e. ²² Ja'a Adán, hõjts nhaphajt ndeedyhájtäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogäänäm. Y jaanä jaduhñduhmbä, nägøxiä hajxy njuujyipiõgäänämbä, pønjataiä Jesucristo miädia'agy mäbõjcäp. ²³ Coo Jesucristo hänäjty tøø jiuujyipiõjtägach, mänit jim ñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøyy hanehmbä. Y coo yaa quidaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõjtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty tøø miäbõjcäbä. ²⁴⁻²⁶ Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quihdujthajxy piõgäänäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'ogaannä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'owa'añ neby jäda'ahaty yhan'emiän. Mänitä naaxwiimbä wyiimbidaannä: ²⁷ "Tøø Dios ja'a Jesucristo cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä yhan'éemät." Nømä Diosmädia'agy jecy miänaañ. Mänit jaduhñ tøjiajty mänaa Jesucristo tiägø'yän jäya'ayhanehmbä. Pero cabä Diosmädia'agy jecy miänaañ coo Dios yaghane'emy. Hix, jaaya'ayä cuhdujt yecy coo Jesucristo jäya'ay cøxiä yhan'éemät. ²⁸ Coo Jesucristo ja'a miädsip hänäjty tøø quia'a cøxy yajmäjäda'agy, mänitä Tieedy cuhdujt quioxy yajcø'ødägø'owa'añ mäduhñtiä cuhdujt hänäjty tøø mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo yhan'ema'añii ja'a Tieediäm. Jaduhñä Dios cøxiä yhan'ema'añ.

²⁹ Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä. Pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduhñ coo ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.

³⁰ Nmäbøjpy hõjts jaduhñ coo hajxy njuujyipiõgäänäm, paady hõjts nga'a mõjpäda'agy, hoy hõjts nja wädity mäjähñdium homiänaajä. ³¹ Cooch nmäna'añ cooch jaduhñ nwädity mäjähñdium, je'eçh jaduhñ nnänøømby coochä ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia wi'i yagho'oga'añ homiänaajä. Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduhñ cooch nxoonda'agy mijtscøxpä, je'eguiøxpä coo Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbõjcä, ja'a hajxy nWiindsøhñájtämbä. Hoorä, jaanä tøyhajt je'eduhmbä cooch nwädity mäjähñdium homiänaajä. ³² Tøøchä ca'awiindøyhäna'c-hajxy mayhooc xjia wi'i yagho'oga'añ yaa Efeso ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Cooch häxøpy nga'a mäbøcy coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, cábøchä Diosmädia'agy häxøpy nyajwa'xy. Coo häxøpy jaduhñ quia'a tøyä coo ho'oguiäya'ayhajxy

jiuypioğa'añ, cu nmánaañäm hajxy jaduhñ: "Tsög hajxy jaac cáayyäm, tsög hajxy jaac húucäm, coo hajxy jaboom nho'ogáañäm."

³³ Cab hajxy myajwiinhóonät. Cab hajxy mmøødwädiymúgät ja'a häna'c-hajxy mänaambä cooc tyijy ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypioğa'añ coo hajxy jaduhñ xyajtu'udägóyyät. ³⁴ Najtshixø'øw yø'ø mhaxøøgcuhdujt hajxy. Hoy hajxy myohy, hoy hajxy mnáxnät. Naje'e yø'ø mjamiøødhajxy quia'a mäbøcyñä ja'a Diosmädia'agy. Hoçhähdiuunnä je'eduhñ.

³⁵ Naje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ: "Nebiä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ. Tii ni'x tii copc hajxy miøødhadaamby." ³⁶ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. Coo mädyii tøømd mní'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduhñ piu'udy; pø caj, cab jaduhñ ñä'ä muxy. ³⁷ Y ja'a tøømd jaduhmbä, coo mní'ibät, wiing jaduhñ jiajnä coo miuxy. ³⁸ Dios jaduhñ tøø wyiinmay nebiatiä tøømd jiädät. Wiingatiä tøømd quiunuu'xy. ³⁹ Jaanä wiingatiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajxy xquiunú'xämbä. Y wiingatiä animal ñi'x quiopec-hajxy quiunú'xäxäbä, møødä animalhajxy ja'a tø'ødstuum tsänaabiä, møødä muuxyhajxy, møødä hacxhajxy. ⁴⁰ Ja'a hajxy jim hijpä tsajtcøxp, wiing hajxy jaduhñ quiähxø'øgy. Cab hajxy jaduhñ quiähxø'øgy neby hajxy yaa quiähxø'øguiän, ja'a hajxy yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin. ⁴¹ Haagä hajajp ja'a xøø møødä po'o møødä madsa'a, pero haagä wiingaty yhajajy. Jaanä jaduhñ ja'a madsa'abä, haagä wiingaty yhajajp. ⁴²⁻⁴⁴ Jaduhñ mäwíinäts højtshájtäm, coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyyäm, cabä mäjaa hajxy nmøødhájtänä. Mänit hajxy nøcxy nnaaxtägøøyyänä. Ja'a naaxni'x ja'a naaxcøpc jaduhñ naaxtägøøby. Mänit hajxy ngøxy yajxee'txütütänä jutjooty. Mänit hajxy njájtänä hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo yaa quiädaactägatsáan gombä hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njuypiojtägatsáan gombä, coo hajxy hánajty tøø nho'c coo hajxy hánajty tøø ndägóoyyäm. Wiing hajxy jaduhñ njadaañä coo hajxy jim nnøcxáañänä Dioswiinduum. Hoy yajxøn hajxy hánajty njadaañäm haagä mäjaamøød. Y cab hajxy hánajty mänaa nho'tägatsáañänä. Wiing hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; wiing hajxy hánajty jim nhidáañänä Dioswiinduum.

⁴⁵ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Coo Adán jaduhñ quiunuu'xtsohnä, mänitä jugyhajt miooyyá." Pero coo Jesucristo jiuypiojtägajch, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbajuypiojtägatsáañämbä. ⁴⁶ Jawyiin hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy njuypiojtägatsáañäm, mänit hajxy jim nnøcxáañäm Dioswiinduum. ⁴⁷⁻⁴⁹ Ja'a craa Adánhájtäbä, jecy je'eduhñ quiunuu'xtsohnä naaxoc-haam. Yaa jaduhñ jecy chánaabiä hädaa yaabä naaxwiin. Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, naaxoc hajxy nni'xhájtäm ngopc-hájtäm nebiä Adángän. Hix, je'e højts nhaphajt ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo, jim je'eduhñ choñ tsajpootyp. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njuypioğáañäm, pønatiä miädia'agy hánajty tøø miäbøjcä. Jaduhñ hajxy jim nhidáañäm tsajpootyp nebiä Jesucristo jim yhiitiän.

⁵⁰ Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, cab hajxy jim hoy nnøcxämät Dioswiinduum ni'xcøpcmøød nebiä nni'xä ngopc hajxy yaa nmøødhájtäm hädaa yaabä naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy nho'og coo hajxy ndägoyyáañäm. Coo hajxy ndägájtsämät nebiä Jesucristo yhiitiän, mänit mäbøcy hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp. ⁵¹ Huuc mädown hajxy nébiøçhä Dios jaduhñ xnajtsapxøøyyä. Coo Jesucristo quiädaactägatsa'añ, cahnä hajxy hánajty nägøxiä nho'c ndägóoyyäm. Naje'e hajxy hánajty njúquiämnä. Pero nägøxiä hajxy ndägatsáañäm, møødä jujycpiä møødä ho'ogypiä. ⁵² Nägooyyä

Diosmoonsä ja'a corneta hänajty hõxhaam jiaac yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä, mänitä ho'oguiäya'ayhajty jiuypiojtägatsa'añ. Cab hajty hänajty mänaa yho'tägatsaanä. Mänitiä hajty nägõxiä ndägatsaanäm, mөөd hajty hänajty yaabä jujcypä, mөөd hajty hänajty tөө yho'oguiäbä. ⁵³ Hädaa naaxni'x hajty nmөөdhajtämbä, nä'ägädä ho'og nä'ägädä tägoyyaanäm hajty jaduñ. Tsipcõxp hädaa nni'x hädaa ngopc-hajty tägatsaanäm, mänit hajty jim nnõcxäänäm Dioswiinduum. Y cab hajty hänajty nho'tägatsaanänä ni mänaa. ⁵⁴ Y coo hajty jaduñ njadäänäm, mänitä Diosmädia'agy tiõjiada'añ coo jaduñ miäna'añ: "Cabä jäya'ayhajty hänajty mänaa yho'og tägoyyaanä." Coo Jesucristo hajty tөө xñäho'túutäm, paady hajty jiiby nga'a häda'agäänäm möjcu'uhaam. ⁵⁵ Y coo hajty jiiby nga'a häda'agäänäm, paady hajty nga'a tsähgõyyänä coo hajty hänajty nho'ogäänäm. ⁵⁶ Hoorä, coo Diosmädia'agy hajty hoy nga'a cudiúunäm, paady hajty ngädiéhyäm, paady hajty nhó'cäm. ⁵⁷ Tsögä Dios hajty nämáayäm "Dioscujúuyäp", je'eguiõxpä coo Jesucristo hajty xñäho'túutäm, ja'a hajty nWiindsõnhajtämbä. Coo hajty xñäho'túutäm, paady hajty jiiby nga'a häda'agäänäm möjcu'uhaam.

⁵⁸ Jaduhñds je'e, hermanodõjc, tsõg hajty hoy túunäm hamuumdu'joot ja'a Dioscõxpä. Cabä miädia'agy hajty mänaa nnajtshixõyyämät, howyi-aambatiä jäya'ay hajty cu xjia nämáayäm. Nnajuõõyyäm hajty jaduñ coo Dios hajty xpiuhbedäänäm.

16

¹ Mguexaambiä xädõ'õñ hajty jim Judeanaaxooty maa hermanodõjc-hajxiän. Jaduhñ hajty myajmújpät nébiõchä hermanodõjc-hajty nhanehmy jim Galacianaaxooty. ² Näxõõbaadiä xädõ'õñ hajty mbuhgónät mäduhñtiä hajty hänajty tөө mguduñ. Hawiing hajty jaduñ myaghidät. Mänitõch hajty xmió'owät cooch jim nmédsät maa mijtsän neby hajty jaduñ mänit möc hadõ'õchä nga'a wädijtä'agät. ³ Mänitä hermano hajty mwiimbíwät pönjátyhõchä xädõ'õñ hänajty nyajmäguexaamby jim Jerusalén maa hermanodõjc-hajxiän. Nocymíөөd hajty ñõcxät nebiä hermanohajty jim ñajuõ'owät cooch hänajty tөө nguexy. ⁴ Põ hahixõõby hänajty cooch jim nnõcxät, mänitõch hajty xpianõcxät.

⁵ Cooch hänajty jim nnõcxa'añ Corintos, tu'unaxáambõch jim Macedonia. ⁶⁻⁷ Coo Dios jaduñ miäná'anät, jégäbõch jim maa mijtsän. Wéñdõch jim nga'a tsoj wiimbídat hõxtä coo tөөchpoj hänajty tөө ñaxy. Jadúhñhõch mijts jejcy nguhixät. Jadúhñhõch hajty xpiuhbedät majátyhõch hänajty njaac wädita'añ. ⁸ Pero cábõch yaa ndsoj tu'ubõga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostésxөө hänajty tөө yhabaady, mänitõch ndu'ubõga'añ. ⁹ Hix, jaanç tehñ miábõgaambä jäya'ayhajty yaa, hõyhõch nmädsiphajty jia nämayyä.

¹⁰ Coo Timoteo jim miédsät maa mijtsän, hoy yajxón hajty myajmédsät. Hix, jaduñä Diostuung tiuumbä nébiõch nduñän. ¹¹ Cab hajty jaduñ mbéxät. Mbuhbedäp hajty jaduñ nebiaduñ jootcujc jiaac mínät yaa maach hõõchän. Nja wi'i jibhijxyp hõjts yaa möödä hermanodõjc-hajty.

¹² Y ja'a hermano Apolos, nja mänuu'xtáac-hõch je'e coo hermanodõjc cu miөөdnõcxy maa mijtsän, pero cab jäda'a tiehñ ñõcxa'añ. Cooc ñäbaadõ'owäänäxä, mänitnác hänajty ñõcxa'añ.

¹³ Mniyajcpcø'øwøjöp hajxy. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøn mdsähgø'øwät. Mmee'xtúgäp hajxy.
¹⁴ Mniçhoc mnimiee'xøjöp hajxy hamuumdu'joot.

¹⁵ Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøp miäbøjtsohñ jim Acayanaaxooty, møødä yhuung møødä tio'oxy. Jimä hermanodøjc hajxy piuhbety. ¹⁶ Jadúhñhøçhä njoot chocy coo hajxy mbahix mbadúnät nebiä Estéfanashajxy tiuñän. ¹⁷ Xoondáacpøch jaduñ coo Estéfanashajxy tøø miech møødä Fortunato møødä Acaico. Nnäjootmayhápiøch mijts coo hajxy mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy tøø miech, paady cábøch njootmayhajnä. ¹⁸ Tøøçhä njoot hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhñhøçhä mjoothajxy nyajmøcpøgäänäbä. Mnajuø'øwäp hajxy jaduñ coo Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹ Mijtsä hermanodøjc-hajxy xyajpoo'xp ja'a hajxy jim tsänaabiä Asianaaxooty. Xyajpoo'xp mijtsä Aquilahajxypä ja'a Diosøxpä, møødä Priscila, møødä hermanodøjc-hajxy jim hamugøøbiä Dioswiingudsähgøøbiä maa tiøjc-hajxiän. ²⁰ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy yajxón hajxy mniyajpoo'xøjät.

²¹ Nhamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy njahmiay, høøch Pablo.

²² Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä, ween haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsøn, miñ hadø'øçhä.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä. ²⁴ Ndsøjpiøch mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä. Amén.

2 Corintios

¹ Høøch Pablo hädaa nocy njahby. Jesucristøch tøø xwyiinguexy cooch ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Ja'a Dios jaduuh mänaamb cooch nyajwá'xät. Ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmahñdyhøch je'e xmiøødhity cooch hädaa nocy njaay. Mijts hädaa nocy nyajnäguexaamby pønjaty Diosmädia'agymiäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Corinto, møød maa ja'a naax xiøhatiän Acaya wi-induhmyhagajpt. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy møødä Jesucristo. Dios hajxy nDeedyhäjtäm. Jesucristo hajxy nWiindsønähjtäm.

³ Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy tehngajnä nämáayyäm Dioscujú'uyäp. Ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Jaanç tehñ yhojiot ja'a Dios miøød. Xjiotcapxmøcpøjcäm hajxy homiänaajä, ⁴ hoy ñebiaty hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Paady hajxy jaduuh xjiotcapxmøcpøjcäm, jaduuh hajxy hoy njootcapxmøcpøjtägäjtämsämd pønjaty häyohmbaatp. ⁵ Hiç, nebiä Jesucristo chaächpøquiän, jaanä jaduuh hajxy ndsaaächpøjcämbä. Y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xjiaanç tehñ jiotcapxmøcpøjcäm. ⁶ Coo højts ndsaaächpøcy, mänit højts Dios xjiotcapxmøcpøcy. Y jaduuh mijts njootcapxmøcpøjtägajtspä. Y jaduuh mijts Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät neby hajxy jaduuh mnähwá'adsät. Coo mijts ndsaaächpøjpät neby højts ndsaaächpøquiän, mänit mijts njootcapxmøcpøgät neby hajxy jaduuh hoy mmee'xtügät. ⁷ Nnajuøøby højts coo mijts mmee'xtuga'añ, coo mijts Dios xjiotcapxmøcpøga'añ, hoy miäduhñtiä mijts cu mja tsaächpøc neby højts ndsaaächpøquiän. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduuh.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, chojpy højts njoot coo hajxy mnajuø'øwät nebiaty højts jim ndsaaächpøjcy maa ja'a naax jaduuh xiøhatiän Asia. Hanaxiä højts jim njajty nhabejty. Jaanç tehñ jiotmayhajt højts hänajty. Høxtä mänaan højts jaduuh coo ndijy højts hänajty jim nho'oga'añ, ⁹ coo ndijy häna'c hänajty tøø quiojyquiapxytiuñ coo højts hänajty xyagho'oga'añ. Paady højts jaduuh njajty nhabejty, jaduuh højts nnajuø'øwät coo jagooyä Dios xñäwá'anät, cab højts hamdsoo hoy nniñäwa'anøøjät. Haa ca'a, Dios jaduuh yagjujypiøjtägajtspä ja'a tøø yhö'oguiäbä. ¹⁰ Xñäwaan højts ja'a Dios coo højts häna'c hänajty jim xjia yagho'oga'añ. Homiänaajä højts jaduuh xñäwa'ana'añ. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduuh. ¹¹ Naxy mijts ja'a Dios mdehm pia'yá'axät maa højtsøxpän. Jaduuh højts mijts hoy xpiuhbédät. Coo jäya'ayhajxy nämay Dyiospa'yá'axät maa højtsøxpän, mänit højts ja'a Dios xñäwa'ana'añ, mänitä jäya'ay ja'a Dios hajxy nämay ñäma'awa'añ "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxpä coo højts Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy.

¹² Jootcujc højts nnijiäwø'øyii coo højts hoy tøø njäya'ayhaty maa mi- jtsän hädaa yaabä naaxwiin. Dios højts jaduuh xpiädaac coo højts hoy njäya'ayhädät. Jaaya'ay højts xyhijxp coo højts hoy njaanç jäya'ayhaty. Xpiuhbejp højts jaduuh neby højts hoy njaac jäya'ayhädät. Cab højts hamd- soo hoy nhojiäya'ayhädät. ¹³⁻¹⁴ Hiç, howyiinjuøøñä mijts tøø njäyaayø'øy, caj chipjatiä. Caj mijts mänaa tøø nwiinhøøñ. Tøø højts nmädia'agy ha- jxy siémpräm xwyiinjuøøyyä. Chojpy højts njoot coo hajxy ca'xy mwiin- juø'øwät, jaduuh hajxy mxoondá'agät maa højtsøxpän coo ja'a Jesucristo

hänajty quiädaactägatsa'añ. Je'le hajxy nWiindsønhájtäm. Mänit højts nxoon'da'agaambä maa mijtscøxpän.

¹⁵ Nmóødhøch tøyhajt jaduhñ coo højts nmädia'agy hajxy ca'xy xwyi-injuø'owaanä, páadyhøch hijty tøø nja wiinmay coo mijts jadähooç nøçxy cu nguhijxy. Jaduhñ hajxy jadähooç cu nxoon'dáacäm nägøxiä. ¹⁶ Hiç, nøçxáambøch hijty jim maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiä Macedonia, y jim mijts hijty ndu'uguhixa'añ Corinto. Y cooç hijty nwiimbidaannä Macedonia, mänit mijts hijty jadähooç ndu'uguhixa'angombä cooç hijty jim nnøçxa'añ maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Judea. Jim mijts jaduhñ cu xpiuhbejty. ¹⁷ Pero cabä Dios jaduhñ miänaañ cooç jim cu nminøøyy maa mijtsän. Ca'a yhamdsoojóotøch jim tøø nga'a naxø'øy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmáná'anät cóogøch tyjy jaduhñ ndu'ugcapxy nmetscapxy, cooç jim tøø nga'a naxø'øy. Ja'a hänä'c-hajxy ca'a mæbøjpä, je'eds hajxy tu'ugcapxp metscapxp, ca'a yhøøçhä. ¹⁸ Dios højts xyhijxp coo højts nga'a hønnda'agy. Cab højts mijts mänaa tøø nmøødtu'ugcapxy tøø nmøødmetscapxy. ¹⁹ Hiç, ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, cab je'eduhñ mänaa tiu'ugcapxy mietscapxy. Homiänaajä tiømiädia'agy. Y coo højts mijts nyajwiingapxøøyy ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nga'a tu'ugcapxy nga'a metscapxy, ni høøch Pablo, ni hermano Silvano, ni hermano Timoteo. ²⁰ Waambatiä Dios jecy miänaañ coo hänajty yajtøjiada'añ, cøjx jaduhñ tiøjiaty ja'a Jesucristocøxpä. Y coo højts ja'a mädia'agy nmæbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios møj jaanç nbädáacäm. ²¹ Pero ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiä Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjtämdu tu'ugmädia'agy tehngajnä, møød højts møød mijts nägøxiä. Jaanä Dios højts jaduhñ xwiinguejxpä coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. ²² Xyaghijp højts ja'a Dios quiø'øjooty ja'a yhEspirituhaam. Xy-huunghajp højts jaduhñ. Xmióoyyäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy homiänaajä xcwieendähadañäm.

²³ Dios ja'a tøyhajt møød cooç nga'a hønnda'agy. Páadyhøch jim tøø nga'a naxø'øy Corinto maa mijtsän, cábøch njoot hänajty chocy coo mijts nhójät. ²⁴ Pero cab højts mijts nhane'ema'añ nebiatiä Diosmädia'agy hajxy nmæbøgät. Hiç, nnajuøøby højts jaduhñ coo hajxy hamuundu'joot mmæbøcy. Nja wi'i piuhbadaamby højts mijts jaduhñ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mbanøçxät. Jaduhñ hajxy maas jootcuç mhíädät.

2

¹ Mánáajøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän, mänitøch mijts nhojy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty hoy nga'a tuñ. Jootmayhájtäbøch jim nwiimbijty. Hoorä, tøøç nmædoyhájcombä coo hajxy hoy nga'a túungombä. Tøøç nwiinmahñdyhaty cooç jim nga'a tsoj nøçxtägatsa'añ maa mijtsän, coo mijts jim nnä'tä hojtägätsät. ² Hiç, coo mijts nhøjtägätsät, mänitøch jadähooç njootmayhada'añ. Pero chójpjøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mdúnät. Jaduhñhøch jootcuç nhíädät. ³⁻⁴ Mánáajøch mijts jayøbajt nhuuc näjaayøøbiän, mänit mijts nmägapxy nhanehmy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixó'øwät. Jaanç tehñ jootmayhájpøch hänajty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy nga'a panøçxy. Høxtä jøøyyhøch jaduhñ. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy nocyhaam, njaanç tehñ chojpy mijts jaduhñ. Cábøch njoot chocy coo hajxy mjootmayháädät. Coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixó'øwät nébiøch chamñ nmägapxy nhane'emiän nocyhaam, mänitøch jim jootcuç nnøçxa'añ maa mijtsän. Coo mijts ja'a Diosmädia'agy

hoy cu mbanøcxy, cáboch jaduhñ mänaa cu njootmayhajty. Nnajuøobiøch jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mja wi'i pianøcxa'añ. Y coo hajxy jaduhñ hoy mbanøcxät, jaduhñ hajxy nägøxiä jootcuyc nhítämd, møød høøch møød mijts.

⁵ Ja'a mijts mmägu'ughajpä ja'a tøø quiädiéeyäbä, nägøxiä hajxy jaduhñ tøø xñägädiéeyøoyäm, ca'a yhøøchähajtiä nidiuhm. Pero cáboch nmäna'añ coo hanaxiä tøø quiädiéey. Hiix, cáboch hanaxiä nyajtsähdiuna'añ. ⁶ Hoorä, tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy chaaçhpøcy. Tu'ugwiinmahñdy hajxy mnib-iaatä, paadiä mmägu'ughajpä hajxy myajcumädooyy. Hoorä, tøø jaduhñ chaaçhpøjnä. ⁷ Hahixøøby hajxy jaduhñ mmämée'xnät. Jaduhñ hoy jootcuçgøøguiumbät, y cab jaduhñ hanaxiä jiootmayhädät. ⁸ Coo hajxy jaduhñ mmämée'xnät, myajcøxø'øgaamby hajxy jaduhñ coo hajxy mjaançh tehñ chocy. ⁹ Paady mijts jayøbajt nnäjaayøøyy, nhijxmajts mijts jaduhñ pø tøyhájthøch nmädia'agy hajxy hñajty xmiäbøgaanä hamuumdu'joot. ¹⁰ Pønjaty mijts mmämée'xyp, jaanä jaduhñhøch nmämée'xaambä. Haa ca'a, pø tøøch häna'c nmämée'xy, páadyhøch tøø nmämée'xy, jaduhñ mi-jts jootcuyc mhídät. Jesucristøch jaduhñ xyhiixp cooçh nga'a høhñda'agy. ¹¹ Coo hajxy jaduhñ nnimiämée'xämd, cabä møjcu'ugong miäjädá'agät maa højtsøxpñajtäm. Nnajuøøyyäm hajxy coo ja'a møjcu'ugong jiaançh tehñ miäwiinhøøñ.

¹² Cooçh jim nmejch maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Troas Diosmädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, nbáathøch hawa'adspä cooçh jim ndägø'øwät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. ¹³ Pero cooçhä hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, mänitøch ndägøøyy jootmayhajpä. Mänitøch nwiimbijnä. Mänitøch nnøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia.

¹⁴ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coo højts xpiuhbety, coo højts xyaghity tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñ højts ja'a Dios xpiuhbety coo højts ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy majaty højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. Homiädoonä ja'a jäya'ayhajxy miädoy nebiaty højts nyajwiingapxø'øy. ¹⁵⁻¹⁶ Xquiumaaby højts ja'a Dios coo højts ja'a miädia'agy nyajwa'xä ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty hoy mädoob, pønjaty mäbøjp, je'eds nähwa'adsaamb. Juyhadaamb hajxy je'eduhñ øjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. Pero pønjaty hoy ca'a mädoob, pønjaty ca'a mäbøjp, cab hajxy jaduhñ nähwa'adsa'añ. Je'eds hajxy haxøøgtuum nøcxy miähmø'øwa'añ. Caj pøn yhamdsoo jada'añ Diosmädia'agy-yajwa'x. ¹⁷ Højts mäböcyipiä njajpy je'eguiøxpä coo højts ja'a Dios xwyiinguejxy. Hamuumdu'joot højts nduñ je'eguiøxpä coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Xyhiixp højts ja'a Dios jaduhñ coo højts hoy nduñ. Jii häna'c näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Ja'a Diosmädia'agy tyijy hajxy yajwa'xyp. Pero yhamdsoo mädia'agy hajxy wyi'i miädiaacyy, je'eguiøxpä coo hajxy jia wi'i quiänaarhada'añ. Højts, cab højts jaduhñ nbahixy.

3

¹ Cab hajxy mmäná'anät coo tyijy højts nniguiumayii nebiä häna'c ñiguiumayijän, ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy miäwädiijpiä. Coo hajxy hñajty maa ñøcxa'añ, mänitä hermanodøjc hajxy ñäma'ay coo nocy hajxy jaduhñ ween yhädiuunäxä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajwa'xy. Pero højts, cab højts jaduhñbä nocy nyajmaajiaty, ni coo mijts nyaghixät, ni

coo mijts xmió'owät. ² Hoy piønä ñajuó'oy coo hõjts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy. Haa ca'a, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy mänaa hõjts jim hoy nyajnahixø'oyän. Hix, njaanç tehñ chojpy hõjts mijts hamuumdu'joot. Homiänaajä hõjts mijts njahmiejtsta'agy. ³ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmäbøcy, jaduñä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy miøødä coo hõjts ja'a Jesucristo jaduñ xwyiinguejxy maa mijtsçøxpän, coo hõjts mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät. Jujcy ja'a Dios. YhEspirituhaam ja'a Dios hajxy xya-jmäbøjcy. Jaduñ miäbaady coo ja'a Jesucristo tøø yuugjaay maa ja'a jäya'ay quiorazonçøxpahjxiän. Cab jaduñ tøø yuugjaay tsaagøxp tintahaam nebiä Dios jecy yuugjahyyän tsaagøxp maa ja'a tuñ xiøhatiän Sinaí.

⁴ Paady hõjts jaduñ nmäna'añ, nmøød hõjts ja'a tøyhajt coo hõjts ja'a Jesucristo xwyiinguejxy. ⁵ Pero cab hõjts tii njada'añ hamdsoo. Dios hõjts jaduñ xpiuhbejp coo hõjts njädät. ⁶ Jaaya'ay hõjts jaduñ tøø xyänähdiij coo hõjts ja'a hawiinjemybiä mädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Hädaa hawiinjemybiä mädia'agy, yhEspirituhaam hõjts ja'a Dios tøø xmió'oy. Cabä Dios tøø jiahñä tsaagøxp nebiä jecyquihdujt jecy jahyyän tsaagøxp. Yøø jecyquihdujt, cab jaduñ pøn hoy quidiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. Pero coo ja'a hawiinjemymädia'agy hajxy mmäbøgät, mänitä Dios hajxy xyagjugyhädät çøjta'axiøø yhEspirituhaam neby je'e jjugyhatiän.

⁷ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt jahy tsaagøxp, høxtä haamb høxtä tsämaamb ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty, høxtä cabä israelita ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp hajxy hänäjty hoy yheebaanä. Pero paquiä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp jaduñ ñä'a haañ ñä'a tsämaamy. Paadiä Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty yhañ çhämamy, tøø ja'a Moisés hänäjty yhoy jim Dioswiindium maa ja'a Dios hänäjty tøø quiaä'aguiän jim tungøxp. Y møcmäjaa ja'a Dios jiaanç tehñ miøød. Hoorä, yøø jecyquihdujt, cab jaduñ pøn hoy quidiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. ⁸⁻⁹ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp jecy yaghaanä yajtsämaamä, jaduñä Dios yajcähxø'cy coo møcmäjaa miøødä. Y coo ja'a Dios ja'a hawiinjemymädia'agy tøø yejnä coo hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstum, ja'a yhEspirituhaam ja'a Dios ja'a hawiinjemymädia'agy tøø yecy. Jaduñä Dios maas hoy tøø yajcähxø'ogy coo møcmäjaa miøødä. Hix, hoy-yagjuøñä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp jecy yhaan çhämamy. Maas hanaxiä ja'a hawiinjemymädia'agy yhoy-yagjuøñä, ja'a hõjts nyajwa'xypä. ¹⁰⁻¹¹ Jaduñ quiahxø'ogy coo ja'a jecyquihdujt jaduñ quia'a jaty tsoobaatnä. Ja'a hawiinjemymädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduñ tsoobaatnäp. Y cab jaduñ mänaa tiägoyya'añ.

¹² Tøyhajt jaduñ, paady hõjts nga'a tsähdiuñ mänaa hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän, ni nga'a mädsähdiuñi hõjts jaduñ. ¹³ Hix, haamb tsämaambä Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a miädia'agy miooyy. Mänitä Moisés ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy. Coo ja'a Moisés miädiaacpædøøyy, mänitä wit ñiyajwiinguwidøøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a wyiin jiojpp hänäjty jecy quia'a hanaannä quia'a tsämamaannä. Paady jaduñ miädsähdiuñä. Hix, yhixaambiä israelita ja'a Moisés hajxy hänäjty coo ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty quia'a haannä quia'a tsämaamnä. ¹⁴⁻¹⁶ Pero ja'a israelitahajxy, jaanç tehñ quihxex hajxy hänäjty, cab hajxy hänäjty miädia'agywyiinjuó'oy. Høxtä chamñäbaadyñä hajxy jaduñ quihxexä. Coo ja'a jecyquihdujt hajxy mänaa miädooy, cab hajxy jaduñ wyiinjuó'oy, ja'a Moisés jecy miädiäcäbä. Mänit hajxy jaduñ wyiinjuó'owät coo hajxy

hänajty t00 miäböcy hamuumdu'joot ja'a Jesucristoc0xpä. Je'e hajxy nWi-inds0nhäjtäm. ¹⁷ Hoorä, tu'ugju0hñdy ja'a Jesucristo yhity m00dä Tieediä yhEspiritu. Y coo hajxy nmäb0jcäm ja'a Jesucristoc0xpä, jaduhnä cuhdujt hajxy xmi0ooyäm coo Dios hajxy nba'yäaxämd. ¹⁸ Hoorä, p0njaty jaduhñ hamuumdu'joot mäb0jp ja'a Jesucristoc0xpä, t00 hajxy ng0xy wiinju0ooyäm coo ja'a Jesucristo mi0jjä jiaančhä. Tehngajnä ja'a Jesucristo hajxy xyagh-aguipxyjati0ooyäm neby je'e yhitiän. Hix, tu'ugju0hñdy je'e yhity m00dä Tieediä yhEspiritu.

4

¹ Hojioot ja'a Dios jiaanč tehñ mi00d, paady h0jts t00 xwyiinguexy coo h0jts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristoc0xpä. Paady h0jts nga'a jootmayhaty ni mänaa. ² Nyejpy h0jts ja'a t0yhajt coo h0jts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy. Cab h0jts jaduhñ mänaa nh0hnda'agy. Näju00biä cu'ughajxy jaduhñ coo h0jts mänaa nga'a nh0hnda'agy. Xyhijxp h0jts ja'a Dios jaduhñ. Ja'a häna'c-hajxy h0hndaacpä, cabä Diosmädia'agy hajxy ca'xy yajwa'xy. Yhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ yajmämädiaag00by magämaa. Hočhähdiiunnä hajxy jaduhñ jiatc0'0y. Pero h0jts, ja'a t0yhajt h0jts nmädiaacyy. ³ Cabä jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy näg0xiä wyiinju0'0y, ja'a h0jts jaduhñ nyajwa'xypä ja'a Jesucristoc0xpä. Paady hajxy jaduhñ quia'a wiinju0'0y coo hajxy hax00gtuum wiädity. ⁴ Paadiä Diosmädia'agy hajxy quia'a mäb0ga'añ, t00 ja'a wyiinmahñdyhajxy piädäacäxä hax00gtuum ja'a m0jcu'ug0ngäm, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a wyiinmahñdyhajxy t00 piädäacäxä hax00gtuum, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a wiinju0'0wa'añ maa jaduhñ myiñän cujaay coo ja'a Jesucristo m0cmäjaa mi00dä. Tu'ugmädia'agy ja'a Jesucristo yhity m00dä Tieedy. ⁵ Coo h0jts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy, ja'a Jesucristo h0jts nmädiaacyy coo hajxy näg0xiä nWiinds0nhäjtäm. Cab h0jts jaduhñ nyajcumaya'añ. Jaduhñ h0jts njoot chocy coo h0jts mijs nbuhbédät, je'egui0xpä coo h0jts ja'a Jesucristo nWiinds0nhaty. ⁶ Dios jecy mänaa coo j00n jiajät hagoonstuum. Cahnä ja'a naaxwiimbä hänajty yho'y0'0y. Jaaya'ay h0jts ja'a miädia'agy jaduhñ t00 xyajwiinju0'0y coo je'e m0cmäjaa mi00dä. Coo ja'a Jesucristo hajxy t00 xyajnähwaats t00 xyajcuhwäatsäm, jaduhñ hajxy nyajnaju0ooyäm coo ja'a Dios m0cmäjaa mi00dä.

⁷ Jaaya'ay h0jts t00 xwyiinguexy coo h0jts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristoc0xpä. Jaanč tehñ choobaatp ja'a miädia'agy jaduhñ. H0jts, cab h0jts m0cmäjaa nhamdsoo m00dä. Dios h0jts jaduhñ xpiuhbejp coo h0jts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Coo h0jts jaduhñ xpiuhbety, jaduhñ yajnaju0'0y coo ja'a Dios m0cmäjaa jiaanč tehñ mi00dä. ⁸ T00 h0jts häyohn may nmänaxy nyajnaxy, pero cab jaduhñ tiehñ yhanaxiä. Naxy h0jts nga'a naju0'0y neby h0jts njatc0'0wät, pero cab h0jts hanaxiä njootmayhaty. ⁹ T00 h0jts häna'c mayhooc xjia wi'i chaačhtiuna'añ, pero cab h0jts ja'a Dios mänaa xñajtshix0'0y. Hoy h0jts häna'c mayhooc t00 xjia häyoochwixy, cab h0jts nm0jpäda'agy. Hix, homiänaajä h0jts ja'a Dios jaduhñ xcwieendähaty. ¹⁰⁻¹¹ Nebiä Jesucristo hijty mäjahñdium wiäditiän jabom-jabom, jaanä jaduhñ h0jts mäjahñdium nwädijpä homiänaajä. Ja'a Jesucristoc0xpä h0jts häna'c xjia wi'i yagho'oga'añ. Pero cab h0jts Jesucristo xñä'ägä nähducy. Hix, coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Mänit jim ñ0cxy maa ja'a Tieediä wyiinduumän. Jimä m0cmäjaa jäda'ahaty mi00dänä. Paady h0jts

jaduhñ homiánaajä xcwieendähaty. ¹² Paady højts mäjähñdium nwädity coo højts Diosmädia'agy nyajwa'xy. Coo ja'a Jesucristo jüguyhaty, paady hajxy xcwieendähjätäm homiánaajä.

¹³ Jaduhñ jim myiñ cüjaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo tu'jäya'ay jecy miänaañ: "Nmäbõjpiõch ja'a Diosmädia'agy, päadyhöch ja'a Dios ngapxpaady"; jaanä jaduhñ højts ja'a Diosmädia'agy nmäbõjpä, paady højts ja'a Dios ngapxpaatpä. ¹⁴ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiõjtägajch, ja'a nWiindsõnhjätäm, jaduhñ højts ja'a tøyhajt nmøødä coo højts xyagjuypiõjtägatsaambä näguipxy møød mijts. Paadiä Dios hajxy xyagjuypiõjtägatsaanäm coo hajxy nhjätäm tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Mänitä Dios hajxy nägõxiä xyajncxäänäm jim maa ja'a wyiinduumän näguipxy møød mijts. ¹⁵ Paady højts häyohn nmänaxy nyajnaxy, chojpy højts njoot jaduhñ coo mijts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbõgät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tüütäm. Jaanä jaduhñ højts njoot chojpä coo ja'a jäya'ayhajxy maas nämay jiaac mäbõgät, weenä Dios hajxy nämay ñäma'ay: "Dioscujú'uyäp", je'eguiõxpä coo ja'a Dios hojiot jiaanç tehñ miøødä. Y weenä Dios hajxy nämay ñämaabiä coo møcmäjaa jiaanç tehñ miøødä.

¹⁶ Nnajuøoby højts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyagjuypiõgäänäm, paady højts nga'a jootmayhaty. Tehngajnä højts ja'a Dios møcmäjaa xjiaac mo'oy maa højts njuøhñdycõxpän, hoy højts nni'x ngopc tehngajnä jia mäjay. ¹⁷ Neby højts häyohn yaa nmänaxy nyajnañiän, cab højts jecy nmänax nyajnaxa'añ. Y cab højts jaduhñ njaty tsaaçhpõcy. Coo højts jaduhñ tøø njaty tøø nhabety, paadiä Dios ja'a mayhajt mõj may tiuna'añ maa højtscõxpän cõjxta'axiøø.

¹⁸ Pero cab højts jaduhñ nmõjpäda'agy coo højts jaduhñ yaa njaty nhabety hädaa yaabä naaxwiin. Hix, paquiä højts nnä'ä jacry nna'ä habety. Jim højts njoot nbäda'agy maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Cõjxta'axiøø hajxy jim xyaghidäänäm.

5

¹ Tsipcõxp hajxy nho'ogäänäm ndägoyyaänäm. Pero nmøødhjätäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøø xyajnähdijjäm cooc hajxy jim xyaghidäänäm maa ja'a wyiinduumän cõjxta'axiøø. Diõsätš hajxy jim xyaghidäänäm, ca'a wyiingjäya'ayä hajxy jim xyaghidäänäm. ² Coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm hädaa yaabä naaxwiin, paadiä njoot hajxy jaduhñ tøø nbädaacäm coo hajxy jim nnõcxäänäm tsajpootyp. ³ Coo hajxy jim ngó'täm, jaanç tehñ jootcujc hajxy jim nnijiäwø'øwäänäm jim Dioswiinduum. ⁴ Mäduhñtiä hajxy yaa njaac hjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy jootcujc nhjätäm je'eguiõxpä coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm. Pero cab hajxy ndsõjcäm coo hajxy paquiä nho'c ndägõoyyäm. Je'e hajxy ndsõjcäm coo njugyhjätäm cõjxta'axiøø nebiä Dios jüguyhatiän. ⁵ Ja'a Diõsätš hajxy jaduhñ xyajnähdijjäm coo hajxy jim xyajncxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Tøø ja'a yhEspiritu hajxy jaduhñ xyajnäguéjxäm coo hajxy jaduhñ xmiøødhjätäm tu'ugmucy. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanç yagjuyhadäänäm cõjxta'axiøø neby je'e jüguyhatiän.

⁶ Paady højts jootcujc nhity jabom-jabom. Mäduhñtiä højts yaa njaac jugyhaty hädaa yaabä naaxwiin, cab højts jim ndsoj nõcxa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Hoy højts ja'a Jesucristo yaa nga'a ja hix hajujcy, nmäbõjçäp højts ja'a miädia'agy jaduhñ. ⁸ Cab højts nnä'ägä

jootmayhaty ni weeñtiä. Choippy højts ja'a njoot coo højts nhó'ogät, coo højts jim nnócxät maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. ⁹ Cab højts nmøjpäda'agy pø ho'ogaamb højts, ó pø cab højts ndsoj ho'oga'añ. Pero choippy højts njoot jaduñ coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy hoy ngudiúunät. Jaduñ højts ja'a Jesucristo xquiumáyät. ¹⁰ Hix, nãgøxiä ja'a Jesucristo hajxy nõcxy nwiindána'awáanäm. Mänit jaaya'ay ñägäpaxa'añ pøn hánajty hoy tøø quidiuñ, pøn hánajty hoy tøø quia'a cudiuñ. Pønjaty hánajty hoy tøø quidiuñ, je'eds ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy paadaamb. Pero pønjaty hánajty hoy tøø quia'a cudiuñ, quiumädowaamb by hajxy je'e.

¹¹ Nwiingudsähgøøby højts ja'a Jesucristo. Jia wi'i choippy højts ja'a njoot jaduñ coo højts xquiumáyät. Nja wi'i yajmäbøgaamb by højts ja'a cu'ughajxy coo højts ja'a Jesucristo tøyhajt tøø xwyiinguexy. Najuøøbiä Dios coo højts ja'a miädia'agy hamuumdu'joot ngudiúunä. Chójpíøchä njoot jaduñ coo mijts mnajuøøbiät coo højts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot ngudiúñ. ¹² Cab højts nyajcumaya'añ, hoy højts jaduñ nja niñänømyii coo højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexy. Paady højts mijts jaduñ nhawáanäm, jaduñ mijts mnajuø'owät neby højts mijts xpíuhgapxó'owät coo højts hána'c hánajty jaduñ tøø xñähwaambety. Ja'a hána'c-hajxy jaduñmä, je'e hajxy yajcopcøøby pø hoy yhamdsoo cuhdujt hajxy quidiuñ. Cab hajxy ñä'ägädä wiinjüø'oy coo ja'a wyiinmahñdyhajxy quia'a nã'ägädä hoyyä. ¹³ Jaduñ højts hána'c xñänømy cooc tyijy højts nguhmäñø'oy coo højts ja'a Dios ndsocy. Diósäts højts xñajuøøby coo højts nga'a cuhñii coo højts nga'a cuhmäñø'oy. Hix, choippy højts ja'a njoot jaduñ coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmió'owät. ¹⁴ Coo højts ja'a Jesucristo xjiaanç tehñ chójcäm, paady højts ja'a miädia'agy ngudiúunäm hamuumdu'joot. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñ coo jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túútäm nãgøxiä. Xyajnähwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhajtämhajxy. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túútäm, paadiä nhamdsoo cuhdujt hajxy nga'a yajtúunänä. Tsögä miädia'agy hajxy jaduñ ngudiúunäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhájtäm. Y coo ja'a Jesucristo jiuypíøjtägajch, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy xyagjugyhadaánäm çøjxta'axiøø nebiä Tieedy jjugyhatiän. ¹⁶ Cab højts pøn nyajcopcøøñä pø mäyøøhajxy, pø häyoobhajxy. Ja'a Jesucristo, jaduñ højts hijty nhixy nebiä pajäya'ayän. Pero cab højts jaduñ nhixnä nebiä pajäya'ayän. ¹⁷ Hoorä, pønjaty ja'a Jesucristo tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy mhøødhájnäp, hawiinjembä wiinmahñdy hajxy jaduñ miøødhájnäp. Tøø ja'a yhxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ yhøxhixnä.

¹⁸⁻¹⁹ Ja'a Dios jaduñ mänaän coo hawiinjembä wiinmahñdy hajxy nmøødhájtäm. Y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túútäm, jaduñnä Dios ja'a nbojpa ngädieey hajxy xyajnähwáatsäm. Jaduñ hajxy xmiøødnijiootpaátäm. Y højts jaduñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a miädia'agy jaduñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, y coo ja'a Dios hajxy xyajnähwáatsäm, y coo ja'a Dios hajxy jaduñ xmiøødnijiootpaadaánäm. ²⁰ Ja'a Dios højts tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwá'xät. Jaduñ højts tøø xñäma'ay coo højts mijts nmänuu'xtá'agät coo miädia'agy hajxy mmäbøjçät. Jaduñnä Dios hajxy xyajnähwá'adsät. Jaduñ hajxy ween xmiøødnijiootpaadóøjt. ²¹ Cabä Jesucristo ja'a Dios mänaa miägädiehy. Pero coo Dios hajxy xjiaanç tehñ chójcäm, paady miänaañ coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieeyhajxy

xchomó'cämd. Y coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, jaduñä Dios hajxy xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum.

6

¹ Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäböcy, paadiä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy tøø xmió'oy. Højts mijts nmänuu'xtaacypy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät. Paady mijts jaduñ nmänuu'xta'agy, coo højts ja'a Dios nmøødtuñ. ² Hix, jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Tøøch nyajnáhdijy mänájoch miich ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hawiinmats nmó'owät.

Cooch miich mänit xpia'yá'axät, mäniöch miich nmädówät. Mänit nbuhbédät. Mänit nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät, nömä Diosmädia'agy miäna'añ. Hoorä, tøø yhabaatnä coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämd. Jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsämd.

³ Maa højts ja'a Diostuung nduñän, hoy højts njäya'ayhaty. Hix, cab højts ndsocy coo højts põñ xñähwaambédät. ⁴ Hoy højts ja'a Diostuung njaanç tuñ. Nmee'xtujpy højts hoy tyiijä, hoy ñeipiä højts nja jaty nja habety. Hanaxiä højts tøø ndsaachpöcy. Tøø højts häyohn mayhooc nmänaxy nyajnaxy. ⁵ Tøø højts mayhooc nyajwobho'ogy. Tøø højts mayhooc nya-jtsumy. Tøø højts ja'a cu'ug mayhooc xñäbädø'ogy. Tøø højts mayhooc nhanuu'xø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts jamia'ay nhity mayhooc ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts mayhooc jaguiay jayhu'ugy nhijpä. ⁶ Coo højts ja'a Diostuung nduñ, cab højts haxøøgwiinmahñdy nnä'ägä møødá. Nwiinjuøby højts ja'a Diosmädia'agy. Mee'xixieemy højts nhity, cab højts tii nmøjpäda'agy. Hojioot højts nmøød. Hix, ja'a Dioshespíritu højts nmøød. Hamuumdu'joot højts jäya'ay jaduñ ndsocy nba'häyoy. ⁷ Nyajwa'xyp højts ja'a tøyhajt. Ja'a Diosmäjaa højts nmøød. Jaanç tehñ yhoy højts njäya'ayhaty nebiä Dios choquiän. Jaduhñ højts ja'a haxøøgpä nga'a yajmäjäda'agy. ⁸ Näje'eyyä højts jäya'ay jaduñ xwyiingudsähgø'oy. Näje'e højts xquia'a tsocy xquia'a mee'xy. Näje'e højts xquiumay, näje'e højts xñähojy. Tømiädiaacp højts, hoy højts jäya'ay näje'e xjia nänømy cooc tyijy højts nhøhnda'agy. ⁹ Hoy højts ja'a tsaangu'ug xjia hixyhaty, cab højts häna'c näje'e xmiämøj xmiämayø'oy. Mähahñdium højts njaanç tehñ wiädity, høxtä xyagho'ogaamb højts jäya'ay. Pero ja'a Dios højts jaduñ xcwieendhajt. Tøø højts ja'a Dios xyajcumädoy, pero cabä Dios jaduñ miäna'añ coo højts nhø'ogät. ¹⁰ Jootcujc højts nnä'ägä hity homiänaajä, hoy højts wiingumänaajaty nja mänaxy nja yajnaxy. Hoy højts nja häyoy, nyajnáhixøby højts ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nämay, jaduñä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy piädät. Hoy højts tii nga'a ja møødá, Dios højts xmiøby tijaty højts nyajmaajijapy.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a mijts jim hijpä Corintos, mijts jaduñ nmägapxyp. Tøø mijts ngøxy hawaänäm nebiaty højts ja'a mädia'agy nmøødä. Njaanç tehñ chojpy højts mijts jaduñ. ¹² Nja wi'i miøødnijiootpaadäänäp højts mijts. Cab højts nnajuø'oy põ jaduñ mijts xjiäwøøbiä. ¹³ Tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijiootpaatäm. Jaduhñ mijts nmägapxy nebiä huungän.

¹⁴ Cab hajxy nmøødwädijmügät põñ ja'a Diosmädia'agy ca'a mæbøjp, coo hajxy jaduñ mnä'ä pahúxpät neby hajxy yhaxøøgwäditiän. Hix, põnjaty ja'a Diosmädia'agy mæbøjp, hoy hajxy quiudiuñ. Hawa'adstuum hajxy je'e. Pero põnjaty ca'a mæbøjp, cab hajxy quiudiuñ. Wiing ja'a wyiinmahñdyhajxy.

Haxøøgtuum hajxy je'ebä. ¹⁵ Hix, cabä Jesucristo tu'ugmädia'agy yhity mөөдä møjcu'ugong. Jaanä jäduhnduhmbä, pøn ja'a Diosmädia'agy mäßøjp, cab hajxy tu'ugmädia'agy yhiipä mөөд ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäßøjpä. ¹⁶ Cabä cuhdujt jaduuh myiñ coo häna'c quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgö'owät maa ja'a Diostøjcän. Cabä quepychech naaxpoch jiuuyquä. Ja'a Diösäts mäßøcy jujcy. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäßøjcäm, jaduuh mäwiin hajxy nmäßäatäm nebiä Diostøjcän, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy nmөөдhajtäm. Jaduhnä Dios jecy miänaañ:

Pønjätyhöchä nmädia'agy xmiøbøjcäp, je'ečhä nhEspíritu nmo'owaamby. Nwoowhidäämbiøch hajxy je'e.

Xwyiingudsähgö'owäämbøch hajxy je'e. Ngu'ughadäämbiøch hajxy je'e, nömä Dios hajxy jecy xmiädiäacäm. ¹⁷ Jaduhnä Dios jecy miänaambä: Puhwaatsnä hajxy ja'a häna'c ja'a quepychech hajxy wiingudsähgöøbiä, ja'a häna'c ja'a naaxpoch hajxy wiingudsähgöøbiä.

Cab hajxy nmөөдwädiymjñät. Høxhix ja'a haxøøgpä hajxy. Mänitøch mijts xquiø'ødägöøñät.

¹⁸ XTieedyhadäämbøch mijts hänäjtän. Nnøøxhadäämbiøch nmajc-hadäämbiøch mijts hänäjtän, nömä Dios jecy miänaañ. Møccuhdujt ja'a Dios miөөд. Hoy piønä jaduuh yhane'emy.

7

¹ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduuh coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Tsøcxä haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøyyäm cøxiä. Yøø haxøøgwiinmahñdy, xyajmä'täp ja'a mni'x ja'a mjuøhñdy jaduuh. Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgöøyyäm. Tsøgä njoot hajxy pädiäacäm maa ja'a Dioscøxpän.

² Cham højts mijts nnämäaguimbä, tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijootpäatäm. Cab højts pøn tøø nhäyoowhixy, cab højts pøn haxøøgwiinmahñdy tøø nyajnähixø'øy, cab højts pøn tøø nwiinhøøñ. ³ Pero cábøch nmäna'añ coøch pøn tøø xñähøøñø'øy. Njaanč tehñ chojpy højts mijts jaduuh mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñ mijts hijty tøø nhuuc nämaabiä. ⁴ Nnajuøøbiøch coo mijts ca'xy mgudiuna'añ waambátyhöch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy. Ngumääbiøch mijts jaduuh. Jootcujc-høch njaanč tehñ ñijiäwø'oyii maa mijtscøxpän. Jaanč tehñ xioondääcøpøch, hoy højts madiu'u nja tsaächpøcy.

⁵ Coø højts ja'a hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a cajpt jaduuh xiøhatiän Troas, paady højts jim nwiimbijty. Y coø højts yaa nmejch Macedonia-naaxooty, ni yaa højts ja'a hermano Tito nga'a paatpä. Coø højts yaa nga'a tsoj paaty, paady højts hijty jootcujc nga'a nä'ägädä ñijiäwø'oyii. Xmiädsiphajp højts jäya'ayhajxy hijty ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Jootmayhajp højts hijty je'eguiøxpä cooc tyijy mijts jaduuh mga'a mäßøga'añ. ⁶ Ja'a Dios, yagjootmøcpøjpy je'e pønjäty jaduuh jootmayhajp. Y coø ja'a hermano Tito jiaanč mejch, mänit højts ja'a Dios xyagjootmøcpøjcy. ⁷ Xjiaanč tehñ yagjootmøcpøjc højts ja'a Dios jaduuh coø højts ja'a hermano Tito xyhawaanä coø mijts je'e myagjootmøcpøjcy mänaa jim yhiitiän maa mijtsän. Cøjx højts xyhawaanä cóogøch mijts xjia wi'i jøbhhixy coøch jim nnöcxät maa mijtsän. Jaduhñ højts tøø xyhawaanäbä cooc mijts mjootmayhaty je'eguiøxpä coøch mijts hijty tøø xyhuuc yagjootmayhajp. Y jaduuh højts tøø xyhawaanäbä

coogoch mijts xjiaanč tehñ jiahmiejtsta'agy. Coo hõjts jaduhñ tõõ xquioxxy hawaanä, páadyhõch njaanč tehñ xioonda'agy.

⁸ Mánájõch mijts ja'a nocy jawyiinhajtpä nyajnäguexiän, nhõjjõch mijts jaduhñ siémpräm. Paady hajxy weeñtiä mjootmayhajty. Jootmayhájthõch hõõch wéeñtiäbä coo mijts nhojy. ⁹ Coo mijts nhojy, paadiä mhaxõõgcuhdajt hajxy mhõxhijxy. Xquiumaayy mijts ja'a Dios jaduhñ coo hajxy jaduhñ mhõxhijxy. Coo hajxy jaduhñ mhõxhijxy, páadyhõch nxoonda'agy, ca'a jie'eguiõxpä coo hajxy mjootmayhajty. ¹⁰ Põnjaty yhaxõõgcuhdajt hõxhijxp, je'edshajxy hodium mähmõ'õwäp. Cumay hajxy jaduhñ piädsõmät maa ja'a Diosän. Y cab hajxy jaduhñ jiootmayhájñät. Pero põnjaty yhaxõõgcuhdajt ca'a hõxhijxp, haxõõgtuum hajxy miähmõ'õwät. Hoy miänaaxõõ hajxy jaduhñ jiootmayhada'añ. ¹¹ Pero mijts, hamuumdu'joot hajxy mgudiuiñ nebiaty mijts tõõ nmägapxy tõõ nhane'emiän mänájõch ja'a jayõbjatpä nocy nguexiän. Mjaanč hõxhijx ja'a mhaxõõgcuhdajt hajxy nebiä Diosmädia'agy yhane'emiän. Mjootmayhajt hajxy jaduhñ coo hajxy hijty tõõ mgädieey. Y mdsähgõõyy hajxy jaduhñ weeñtiä. Chõjpy ja'a mjoothajxy coo mijts ngumáyät, paadiä craa hajxy mhõxquejxpädsõõmy, ja'a haxõõgjatõõyyäbä. Tõõ hajxy myajcähxõ'nõ coo hajxy tii pojpä tii cädieey mga'a mõõdän. ¹² Paady hõjts ja'a nocy jim nguejxy maa mijtsän, coo häna'c-hajxy haxõõg tõõ ñidiuñii. Ca'a jie'eguiõxphajtiä hõjts yõ'õ nocy nguejxy. Paady hõjts nguejxpä, chõjpy hõjts ja'a njoot hánajty coo hajxy myajcähxõ'õgät coo hõjts mijts xchocyñä. Xyhijxp hõjts ja'a Dios jaduhñ coo hõjts nga'a hõhnda'agy. ¹³ Coo hõjts mijts jaduhñ xchocyñä, paady hõjts nxoonda'agy.

¹⁴ Xoondaacp hõjts jaduhñbä coo ja'a hermano Tito xioondaacpä. Paady xioonda'agy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy mbanõcxyñä nägõxiä mänaa jim yhitian maa mijtsän. Tõõchä hermano Tito hijty nñama'ay coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mgudiuiñ. Y tõyhajt hajxy njaanč cud-iuñ. ¹⁵ Hamuumdu'joot mijts ja'a hermano Tito xjiaanč tehñ chocy, je'eguiõxpä coo mijts ja'a miädia'agy mmäbõjcä hamuumdu'joot nebiaty mijts xyhanehmiän. ¹⁶ Nnajuõõbiõch coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mbanõcxaanä; páadyhõch nxoonda'agy.

8

¹ Hoorä, mägu'ughajpädõjc, cham hõjts mijts nyajmõõdmädia'aga'añ nebiaty ja'a Dios mayhajt tõõ tiuñ ja'a mäbõjpädõjõxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. ² Jaanč tehñ xioondaacp hajxy, hoy hajxy jaduhñ tõõ jia tsaačhpõcy hoyhoy, hoy hajxy jaduhñ jia häyoy hanaxiä. Coo hajxy jaduhñ jiaanč tehñ xioonda'agy, paadiä xädõ'õñ hajxy may tõõ yajmucy. Hõjioot hajxy jiaanč tehñ miõõd, paady hajxy may tõõ yajmucy. Tõõ ja'a häyooßäjäya'ay xädõ'õñ hajxy mio'oyii; ja'a hermanodõjc-hajxy jaduhñ tõõ yecy. ³ Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tõõ yecy, ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä. Tõõch nhamdsoo hixy coo hõjioot hajxy jaduhñ jiaanč tehñ miõõdä. Hõxtä yejnajxypä xiädõ'õñ hajxy jaduhñ näjootpä. ⁴ Coo hajxy miädoyhajty coo hõjts ja'a häyooßäjäya'ay hánajty nbuhbeda'añ xädõ'õñhaam, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbõjpä, mänit hõjts xñämaayy coogä xädõ'õñ hajxy jaduhñ quixaaambä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Hamuumdu'jootäc hajxy jaduhñ quixa'añ. ⁵ Xoondaac hõjts jaduhñ coo ja'a hermanodõjc xädõ'õñ hajxy may yecy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Y coo hajxy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot quiudiunaanä, paady hõjts maas hanaxiä nxoondaacy. Dios jaduhñ mänaañ coo hajxy jaduhñ

quidiúnát. Jaduhñ hajxy miánaambä cooc hõjts ja'a nmädia'agy hajxy xquidiunánañäbä. ⁶ Mänaa ja'a hermano Tito jim jayõbajt yhooyän maa mijsän, mänit hajxy xñämaayy coo xädø'õñ hajxy myajmügät. Hoorä, jim hõjts ja'a hermano Tito nguejxtägatsaambä maa mijsän, weenä xädø'õñ hajxy mgøxy yajmucy. Mänit hajxy jim mguéxät maa ja'a häyoobäjäya'ayhajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mähõjpä. ⁷ Jaanč tehñ yhoj ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböcy. Jaanč tehñ yhoj hajxy myajwiingapxø'ø. Jaanč tehñ yhoj hajxy mwiinjuø'ø. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mmäböcy. Xjiaanč tehñ chojpy hõjts mijts. Hoorä, chojpy hõjts ja'a njoot coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mjaanč tehñ piuhbédät hamuumdu'joot xädø'õñhaam.

⁸ Cábøch mijts nderñ yhane'emy coo hajxy mbuhbédät. Paady mijts jaduñ nyajmøødmädia'agy nebiatiä wiingjäya'ayhajxy tøø miäbuhbetiän, ween hajxy jaduñ mbahijxpät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mjaanč mädsojpä. ⁹ Tøyhajt jaduñ coo ja'a Jesucristo hojioot jiaanč tehñ miøødä, ja'a nWiindsønñajtämhajxy. Cahnä hñajty yaa quiäda'agyñä hädaa yaabä naaxwiin nebiä pajäya'ayän, jim hijty møc yhane'emy maa ja'a Tieedy ja'a wyiinduumän. Pero coo yaa quiädaacy, mänit jaduñ jiajty nebiä hädaa yaabä jäya'ayhajxiän, neby hajxy yaa nhäyóowäm. Jaduhñ hajxy hoy xñähhø'túutäm. Y coo hajxy jaduñ tøø xñähhø'túutäm, paady hajxy jim xyajnxøcxäñäm maa ja'a Tieediä wyiinduumän, pønñatiä miädia'agy jaduñ mähõjçäp.

¹⁰⁻¹² Cham mijts nwiingapx njøjcapxø'øwa'añ coo ja'a xädø'õñ hajxy myajpedøød neby hajxy hadojumøjt mwiinmahñdyhajtjän coo hajxy hñajty myajmuga'añ. Mja nähmajts hajxy jaduñ, pero cahnä hajxy myajpedyii. Hahixøøby jaduñ coo hajxy myajpedøød, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo hojioot hajxy tøyhajt mjaanč møødä. Mijts jaduñ mwiinmahñdyhajtsoñ coo xädø'õñ hajxy hñajty myajmuga'añ. Jaduhñ hajxy myégät neby hajxy mmäjäda'aga'añ. Mädyøyyä jaduñ. Cab jaduñ yhahixø'ø coo hajxy hanaxiä myégät. Hiç, jaduñnä Dios ja'a jioot chocy coo hajxy myajcähxø'øgät coo hojioot hajxy jaduñ mjaanč møødä.

¹³ Cábøch nmäna'añ coo hajxy mhäyoodägø'øwät, páadyhøch tøø nmäna'añ coo hajxy hanaxiä mga'a yégät. ¹⁴ Jaduhñhøchä njoot chocy coo pønñ tii quia'a yajmaajiadät. Jaduhñds je'e, hahixøøby jaduñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mbuhbédät, je'eguiøxpä coo mijts nä'ä tægø'øbä mmøødä jäda'ahaty. Y coo mijts hñajty tøø mhäyoodägø'ø, mänit mijts xpiuhbejtägätsät, pø jim hajxy hñajty miøødä nä'ä tægø'øbä. ¹⁵ Jaduhñ jim myiñ cijaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønñaty may yajpädø'c, piuhmooyy hajxy je'e pønñaty weeñtiä yajpädø'c. Yaghaguipxyjatiøøyy hajxy jaduñ tu'cuhdujt."

¹⁶ Dios ja'a hermano Tito jaduñ tøø yajnähdyj coo hojioot miøødhádät maa mijtsøxpä, neby hõjts hojioot nmøøðän maa mijtsøxpän. Dioscujú'uyäp ja'a Dios jaduñ. ¹⁷ Coo hõjts ja'a hermano Tito nnämaayy coo jim ñøcxät maa mijtsän, jootcugøøyy je'e coo hõjts jaduñ nnämaayy coo jim ñøcxät. Hiç, hamdsoojoot hijty jaduñ ñä'ägä nøcxä'añ.

¹⁸ Nyajmäguexø'øwaamby hõjts ja'a hermano Tito ja'a mägu'ughajp wiingpä. Wiinduhñçhajtøjc tøø yajmädyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁹ Jaduhñä mähõjpädøjc-hajxy tøø miánaambä coo hõjts nmøødhádät majaty hõjts ja'a xädø'õñ nyajmucy mänaa hõjts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy hñajty nøcxy nmo'owa'añän. Cähxø'øgaamb jaduñ coo ja'a Dios miøjjä jiaančä. Jaduhñ quiähxø'øgaambä coo hõjts hojioot

nmøddä. ²⁰ Paady højts nämetsc nädägøøg nwädity xädø'øñyajmujpä, cab højts ndsocy coo højts pøn xñänómät cooc tyijy højts nje'ehada'añ. Hix, majiaty højts xädø'øñ nyajmucy. ²¹ Choippy højts ja'a njoot jaduhñ coo højts ja'a jäya'ayhajxy xquiumáyät neby højts ja'a Dios xquiumáyyän.

²² Chaads højts ja'a mägu'ughajpä mäwiingpä nguexáangumbä møøddä hermano Titohajxy. Mayhooc højts hoy tøø xmiøødtuñ hoy ñä'a mädyii tuungä. Hamuumdu'joot jim ñöcxä'añ maa mijsän. Hix, ñajuøøby jaduhñ coo mijts hoy myajtøjtägø'owa'añ. ²³ Naxiä hermano Tito hajxy hoy mdehm yajtøjtägø'owät coo hajxy jim miédsät. Haa ja'a hermano Tito, hoy miänáajøch jaduhñ xñä'ägä møødtuñ, páadyhöch jim nguexa'añ maa mijsän. Y ja'a jiamiøødhajxy nämetspä, ja'a mabøjpädøjc-hajxy yaabä, jaduhñ hajxy tøø miänaambä coo hajxy jim ñöcxät. Hoyyá Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁴ Coo mijts ja'a hermano Tito hoy myajtøjtägø'owät møøddä jiamiøødhajxy, jaduhñ mijts ja'a mabøjpädøjc hajxy xyhixät coo hajxy tøyhajt mjaançh mädsocy. Tøjiádäp jaduhñ neby højts mijts tøø nmädia'aguian coo mijts hojioot mjaançh tehñ miøøddä.

9

¹ Høøch mijts jaduhñ nnä'a jaac näjaayøøby. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy mbuhbeda'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ² Hix, nnajuøøbiøch coo hajxy hamuumdu'joot mbuhbeda'añ. Jaduhñhöchä mabøjpädøjc-hajxy tøø nhawaanä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. Jaduhñhöch hajxy tøø nhawaanä coo mijts hadojumøjt mdägøøyy xädø'øñyajmujpä, pønatiä Diosmädia'agy jim mabøjp Acaya-naaxooty. Y coo mijts jayøjp mnähmajch, paadiä Macedoniabä jäya'ayhajxy nämay xpiahixaambä. Jaduhñ hajxy hamuumdu'joot miäbuhbedaambä nej mijts mmäbuhbeda'añän hamuumdu'joot. ³ Páadyhöchä hermano Titohajxy jim nguejxø'oga'añ maa mijsän, weenä xädø'øñ hajxy paquiä myajmujpäðø'oy. Jaduhñds je'e, cooch jim nnöcxät, tøø ja'a xädø'øñ hajxy hñajty mgøxy yajmujnä. Haa ca'a, tøøchä Macedoniabähajxy nhawaanä coo mijts ja'a xädø'øñ myajmuga'añä. ⁴ Hix, wéhndøchä Macedoniabä jäya'ayhajxy näje'e nmødhádät jim maa mijsän. Y coo hajxy jaduhñ xyhixät coo ja'a xädø'øñ hajxy hñajty mga'a øxy yajmucyñä, mdsähdiunaamb hajxy jaduhñ. Jaduhñhöch ndsähdiúumbät je'eguiøxpä cooch mijts tøø nmädia'agy coo ja'a xädø'øñ hajxy hñajty myajmuga'añ. ⁵ Páadyhöch jaduhñ nwiinmaayy coo hijty yhahixø'oy coochä hermano Titohajxy jawyiin nguejxø'ogät maa mijsän, jaduhñ mijts jim xpiuhbédät maa ja'a xädø'øñ hajxy myajmuquiän. Jaduhñä xädø'øñ hajxy myaghidät nähix hahixø'ø cooch jim nmédsät, neby hajxy jaduhñ tøø mmäna'añän coo hajxy myaghida'añ. Jaduhñ hajxy myajcähxø'ogät coo ja'a xädø'øñ hajxy myega'añ hojiootcøxpä. Cab pøn jaduhñ miäná'anät cooc tyijy mijts hadsip tøø nhane'emy coo hajxy myégät.

⁶ Jaduhñds je'e, pønjaty jaduhñ wiinduc wiindsaäch, cabä hoyhajt hajxy piaada'añ. Pero pønatiä häyoobäjäya'ay näxuu'tsp, je'edsä hoyhajt hajxy jaduhñ paadaamb. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Jootcuic hajxy myégät hamuumdu'joot neby hajxy hñajty myega'añän, ca'a yhadsipä ca'a yhajootma'adä, ca'a hajxy tii mnajtshäyowø'oy. Hix, je'e ja'a Dios choippy pønjaty jaduhñ jootcuic yejp. ⁸ Møj jaançhä Dios. Xmió'owäp mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may, jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajiádät ni mänaa. Nä'a tagø'øbä hajxy jaduhñ

xmió'owät, jaduñä wiingjäya'ay hajxy hoy mbuhbejtägätsät hoy ñeipiä.

⁹Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Pøñ hojiäya'ay, mõj mayyä häyoobäjäya'ay piuhbety.

Hoy miänaaxøø ja'a Dios jaduhñ piuhbejtägatsa'añ.

¹⁰Ja'a Dios, yejpy je'e ja'a tøømd mädyii mn'ibäp, mädyii mdünäp. Yajmayøøby jaduhñ nebiä mgáyät nebiä mhú'ugät. Jaanä jäduñduhmbä, xmió'owäp mijts ja'a Dios nä'ä tægø'øbä tijaty hajxy hänäjty myajmaa-jiajpy, jaduhñ mijts ja'a häyoobäjäya'ay nmoodiägätsät. ¹¹Y coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ hamuumdu'joot mbuhbédät, mänit mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may xmió'owät. Y coo højts ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øñ nøcxy nmo'oy, ja'a mijts hänäjty tøø myéquiäbä, mänitä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp." ¹²Hix, coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät, mejtstu'u ja'a hoybä hajxy jaduhñ mduna'añ. Piaadaambiä häyoobäjäya'ayhajxy tijaty hajxy hänäjty yajmaajiajpy, y tehngajnä ja'a Dios hajxy jaduhñ ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp." ¹³Coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät jootcujc hoy miädyii cajptä, myajcähxø'øgaamby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy mgudiuunä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy mõj jaanč ñäma'awa'añ, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Dios ja'a miädia'agy mgudiuunä, møød coo hojiot hajxy mjaanč tehñ miøødä ja'a häyoobäjäya'aguiøxpähajxy. ¹⁴Coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may tøø xmió'oy, paady mijts ja'a häyoobäjäya'ay xchoga'añ xpia'häyowa'añ, møødä Dios hajxy pia'ya'axa'añ ja'a mijtsøxpä. ¹⁵Tsøcxä ja'a Dios hajxy nägøxiä nämäayyäm: "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxpä coo ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túütäm. Møjmayhajt ja'a Dios jaduhñ tiuun hoy-yagjuøñä.

10

¹Høøch mijts chamñ nmägapxaamby nhane'emaamby, høøch Pablohajpä. Mänaa ja'a Jesucristo yaa wiäditiän hädaa yaabä naaxwiin, jaanč tehñ miøødä hojiot hänäjty. Mee'xxieemy hänäjty jiaanč tehñ wiädity. Jaduhñhøch je'e nja pahixaanñ cooçh mijts jaduhñ nmägapxa'añ nhane'ema'añ. Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhñhøch hajxy xñänømy cooc tyijy mijts hänäjty tsähgø'ø tsähgø'ø nmägapxy nhane'emy mänäajøch jim nhitiän maa mijtsän, pero cooc tyijy høøch nga'a tsähgø'øñä coo mijts nmägapxy nhane'emy nocyhaam. Cab jaduhñ tiøyyä, nä'ä høhndaacp hajxy jaduhñ. ²Mägu'ughajpädøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, høxhix ja'a haxøøgpä ja'a ca'a hoybä hajxy. Coo hajxy jaduhñ mhøxhixät, cab mijts jim waamb nnäm'awät cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Pero pøn jaduhñ mänäamb cooc tyijy højts hoy nga'a wädity nebiä hädaa jäya'ayhajxy hoy quia'a wäditiän hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh mabøcy hajxy nhøjäp hajäya'ayhaam. Nyajcähxø'øgäbøch jaduhñ cooçh hänäjty tøyhajt nga'a tsähgø'øy. ³⁻⁴Hoy højts yaa nja tsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin, cab højts ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyajtuñ nebiä yaabä jäya'ayhajxy yajtuñän. Ja'a Dios højts xpiuhbejp ja'a miäjaahaam, cab højts ja'a Dios ja'a miädsip jaduhñ nyajmäjädaacä. ⁵Jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, yajcumayaamb hajxy, høhndaacp hajxy. Cabä jioothajxy yajmädsocy coo wiinghäna'c ja'a Dios hajxy pia'häyowät. Nyajcähxø'øpy højts jaduhñ coo yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ yhøhnda'agy. Y coo højts hänäjty tøø nga'a yajmäjäda'agy, mänit

højts nyajmäbøga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo ja'a miädia'agy hajxy ween quiudiuunä. ⁶ Y coo mijts hänäjty hoy tøø mgudiun, cab højts mijts hänäjty waamb nnäma'awaannä. Pero pønjaty jaduhn ca'a nä'ägädä cudiunaamb, je'eds højts hahoy nhøxquexaamby maa ja'a tsajtøjcän.

⁷ Pønjaty jaduhn najuøøby coo hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm, ween hajxy ñajuøøbiä cooch ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexxpä. Tøyhajt jaduhn. Hoy piønä jaduhn ñajuøøy. ⁸ Ja'a Jesucristo højts ja'a cuhdujt jaduhn tøø xmi'o'oy coo højts mijts nmägäpx nhané'emät. Chojiä jioot jaduhn coo mijts ja'a miädia'agy mjaac mäbøjcät. Cabä jioot chocy coo hajxy mdu'udägöyyät. Tøyhajt jaduhn coochä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhmä tøø xmi'o'oy. Cooch jaduhn nniñänømyii, cábøch ndsähdiuna'añ, höyhøch häna'c jaduhn xjia nänømy cöögøch tyjy nyajcumaya'añ hanaxiä. ⁹ Cábøch mijts nhadsähgø'øwa'añ, hoy mijts nocy naxy nja yajnägüxy. ¹⁰ Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhn hajxy miäna'añ cooc tyjy mijts møc nhane'emy nocyhaam. Pero jaduhn hajxy miänaambä cooc tyjy hänäjty møc nga'a hane'emy mänägøch jim nhitiän maa mijtsän, cooc tyjy hänäjty weenjaty ndsähgø'øy. ¹¹ Pero pønjaty jaduhn mänaamb, cabä tøyhajt hajxy miøødä. Jaduhsä tøyhajt pä, neby højts mijts møc nhane'emiän nocyhaam, jaanä jaduhsä mijts møc nhane'emaambä coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän.

¹² Jii häna'c-hajxy näje'e, jaanç tehñ yajcumayaamb hajxy cooc tyjy hajxy jiaanç tehñ jiaty jiaanç tehñ ñajuøøy. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhn ñiguiumayii. Y cabä wiinghäna'c hajxy quiumay. Pero cabä tøyhajt hajxy miøødä. Højts, cab højts jaduhn nhäna'c-haty. Cab højts jaduhn ñiguiumayii.

¹³ Caj pues, cab højts nyajcumaya'añ. Jaduhn højts nduna'añ neby højts ja'a Dios tøø xyajnähdijjien coo højts ndünät. Jaduhn højts tøø xyajnähdijy coo højts jim ndünät høxtä jimbaady maa mijtsän. ¹⁴ Coo højts jim nduñ maa mijtsän, ngudiuumby højts jaduhn neby højts ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Hiç, højts ja'a Diosmädia'agy jim nyajwa'xtsohn maa mijtsän, ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁵ Majaty wiinghäna'c jaduhn tøø tiuundsooñän, cab højts jaduhn nmäna'añ coo højts jim tøø nduñ. Cab højts jaduhn nguhdujthaty. Pero chojpy højts ja'a njoot coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbögät, jaduhn højts maas hoy njaac tehñ tiünät maa mijtsän. ¹⁶ Y jaduhn højts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwä'xät jäguembaady maa pøn ja'a Diosmädia'agy quia'a mädoynän. Hiç, cab højts nduna'añ maa wiinghäna'c jaduhn tøø tiuundsooñän. Hiç, cab højts jaduhn nyajcumaya'añ.

¹⁷ Jaduhn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Cab jaduhn yhahixø'øy coo hamdsoo mniguiumayøøjät. Pero jaduhn yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy møj jaanç mnänømat." ¹⁸ Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Dios jaduhn xquiümáyät. Cab jaduhn choobaady coo hamdsoo mniguiumayøøjät.

11

¹ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc mee'x hajxy weentiä. Chámhøch weentiä nhuuc mädia'aga'añ nebiä jäya'ayhajxy yajcumayaambän. Cooch jaduhn weentiä nniguiumayii, jaduhn yajmädoyn nebiä cuhiimbähajxy miädia'aguiän. ² Nej mijts ja'a Dios xchoquiän, jadühnhøch mijts ndsoj pä, je'eguiøxpä cooch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nyajmäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Chójpjøchä njoot jaduhn coo ja'a mjoot hajxy mbädä'agät hamuumdu'joot maa ja'a Jesucristocøxpän. Cabä mjoot hajxy wiingtuum

mbädá'agät. ³ Mnigwieendähadóójap hajxy, jaduñ hajxy pøn xquia'a jójcapxó'ówät, coo hajxy xyagjahdiägóyyät ja'a Jesucristo. Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Cab mijts xyajmädsocy coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mbanócxnät. Paquiä hajxy jaduñ xwyiinhóønät. Haa ca'a, jaduñä Eva jecy yhuuc wiinhóønäbä ja'a mójcu'ugongäm mänaa ja'a mójcu'ugong ñibiäda'agyiijän nebiä tshññdiän. Siémprämä mójcu'ugong quiuwiinmahñdiä. Paquiä ja'a Eva yajwiinhøññ. ⁴ Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mmäbójc'cä pønjaty mijts jaduñ wiing xyanähixøby ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'oy neby højts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixø'oyän ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'oy ja'a Dioshespíritucøxpä neby højts nyajnähixø'oyän. Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mbadu'ubójcä. ⁵ Yø'ø häna'c-hajxy jaduñ wiing yajnähixøobiä ja'a Jesucristocøxpä, jaduñ hajxy ñiññømyii nebiä Dioswiinguexypan, neby jaanč tehñ jiajpän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät cooc tyijy hajxy miaas jaty queeč høčñ njaty. ⁶ Wehñdäda'a jaduñ tiöyyä cooč hoy yajxón nga'a xi'igy nga'a mädia'agy; cab jaduñ ñejiä. Pero tøyhajt jaduñ cooč madiu'u njaty nnajuø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Homiänaajä højts mijts ja'a tøyhajt nmo'oy hoy ñä'ä tiiguiøxpä.

⁷ Mänájøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'oyän, cábøch mijts jaduñ mänaa nnämaayy cooč mijts xmiäjüyät. Niguiuduñäbøch hñanjty hamdsoo, je'eguiøxpä coočhä njoot hñanjty chocy coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbógät. Y cooč hñanjty hamdsoo nniguiuduñäxä, páadyhøchä jäya'ayhajxy näje'e xññømyi cóogøch tyijy hñanjty hoy nga'a cudiuñ. Pero cab jaduñ tiöyyä. ⁸ Wiingjäya'ayhøchhajxy hñanjty xpiuhbejp, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñanjty mábøpä wiingtuumjaty. Páadyhøch hajxy hñanjty xpiuhbety cooč mijts ja'a Diosmädia'agy hñanjty nyajwiingapx nyajwiinmädiaagø'oy. ⁹ Mänájøch jimñ nhitiän maa mijtsän, cábøch hñanjty pøn nnäma'ay cooč hajxy xpiuhbédät xädø'øñhaam, hóyhøch hñanjty tii nja yajmaajaty tähoocjaty. Hix, xpiuhbéjpøchä jäya'ayhajxy hñanjty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñanjty mábøjpä, ja'a hajxy hñanjty jimñ tsohmä Macedonia-naaxooty. Xmióbiøch hajxy hñanjty tijätyhøch hñanjty nyajmaajajpy. Y cábøch mijts mänaa nnäma'awa'añ cooč mijts xpiuhbédät xädø'øñhaam. ¹⁰ Tømiädiäacpøch jaduñ nebiä Jesucristo tiømiädia'aguiän. Cábøchä xädø'øñ pøn nmäyujwa'añ jimñ maa mijts mdsäna'ayän Acaya-naaxooty. ¹¹ Coo pøn jaduñ miäná'anät cóogøch tyijy mijts nga'a tsoey, høhñdaacp hajxy jaduñ. Ja'a Dios jaduñ najuøby cooč mijts njaanč tehñ chocy njaanč tehñ pia'häyoy.

¹²⁻¹³ Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Ja'a Jesucristäc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät maa ja'a mábøjpädøjc-hajxiän, neby højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexiän coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät. Pero høhñdaacp hajxy; cab hajxy tøyhajt tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Paady hajxy jaduñ yhøhñda'agy coo hajxy yajcumaya'añ. ¹⁴⁻¹⁵ Yø'ø häna'c-hajxy, ja'a mójcu'ugong hajxy wyiindsøñhajpy. Jaaya'ay hajxy jaduñ piahixyp. Nnajuøøyyäm hajxy coo ja'a mójcu'ugong ñibiäda'agyiñ nebiä jaanč tehñ yhoybän, nebiä Diosmoonsän. Hoorä, cab jaduñ yhoey-yagjuøñä coo ja'a mójcu'ugongä mioonsähajxy piajatcø'oy, coo hajxy yhøhñda'agy cooc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Y coo hajxy jaduñ haxøøg jiäya'ayhaty, je'e hajxy jaduñ

quiumädowaamby.

¹⁶ Hoorä, chámhøch mijts nmägápxcombä. Cab hajxy jaduhñ mmána'anät cóogøch tyjy tøø nguhhiñ, hóyhøch weeñtiä nja niguiumayii. Pero, pø mjaančh mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyjy tøø nguhhiñ, huuc tuñä mayhajt hajxy, høøčhä nmädia'agy hajxy weeñtiä huuc hamädoowhijtác. Nhuuc nimiädia'agyijøch weeñtiä. Nhuuc niguiumayijøch weeñtiä. ¹⁷ Cábøch nmána'añ coočhä Dios ja'a cuhdujt tøø xmio'oy cooč jaduhñ nnguiumayøjät. Jadúhnhøch nnguiumayii nebiä cuhhiimbän. ¹⁸ Hix, ja'a jáya'ayhajxy námaybä, miäniguiumáayyáp hajxy tijaty hajxy yaa miøød hádaa yaabä naaxwiin, møød tijaty hajxy jaduhñ tøø tiuñ. Jaduhñčh høøčhpä, weeñtiøch chamñ nmäniguiumáyáanábä tijátyhøch tøø nduumbä. ¹⁹ Jaduhñ mijts mjaančh tehñ ñibiäda'agyii nebiä jaančh tehñ jiajpän nebiä jaančh tehñ ñajuøøbiän. Paady mijts ja'a cuhhiimbähána'ca miädia'agyhajxy mhamädoowhidaañä. Pero cab hajxy tøyhajt mjaančh jaty mjaančh najuø'øy. ²⁰ Hix, mmeex'txutjy hajxy hoy ñä'a tijatiä, hoy mijts yø'ø häna'c-hajxy hoy ñebiatiä xjia háyoowhixy, yø'ø häna'c-hajxy høhñdaacpä, yø'ø miädia'agy hajxy mjaančh tehñ yhamädoowhidaañä. Xyhanehmb mijts jaduhñ nebiä moonsän. Y xñägáayyáp xñähúucáp mijts ja'a mxädø'øñ. Xwyyiinhøhmb mijts yø'ø häna'c. Xpiejxp mijts yø'ø häna'c. Høxtä xquiojxp mijts yø'ø häna'c, y cab hajxy waamb mmána'añ. Cab mijts yø'ø häna'c xyhixy nebiä jáya'ayän. ²¹ Pero højts, cab mijts jaduhñ mänaa nhäyoowhixy neby mijts yø'ø häna'c xyháyoowhixiän, yø'ø häna'c-hajxy høhñdaacpä. Cab højts jaduhñ njootmøjjä.

Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'agáangumbä nebiä cuhhiimbän. Tijaty yø'ø häna'c-hajxy miäniguiumáayyáp, nmøødhøčhä cuhdujt høøčhpä cooč jaduhñ nmäniguiumáayyábät. ²² Niguiumáayyáp hajxy je'eguiøxpä coo hajxy yhebroyäya'ayä, coo ja'a Abraham hajxy jecy yphahajty tieedyhajty møødä Israel. Pues jaanä jaduhñčh høøčhpä, jaduhñčh nniänóømábä coočhä Abraham tøø nhaphajpä tøø ndeedyhajpä. ²³ Jaduhñ hajxy ñiguiumáayyábä je'eguiøxpä cooc tyjy hajxy mioonsähadyii ja'a Jesucristø. Pues xmioonsähájjøčhä Jesucristo høøčhpä. Y maas hóyhøch nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tiuñ. Coočh jaduhñ weeñtiä nnguiumayii, jaduhñ yajmädoy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. Maas móc-høch tøø nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tøø tiuñ. Mayhóoc-høch tøø nyajtsumy tøø nyajmach. Ni pøñ jaduhñ quia'a yajtsumy quia'a yajmachhä nébiøch tøø nyajtsumiän. Mayhóoc-høčhä häna'c tøø xjiaančh tehñ wiobho'ogy. Mayhóoc-høčhä häna'c ja'a weenjaty tøø xquia'a yagho'ogy. ²⁴ Mägooxc-hóoc-høčhä judiøshajxy tøø xjiu'xy hii'xmajmocxmädaaxcø'ø. ²⁵ Tägoøghóoc-høčhä häna'c tøø xwiopy paxyhaam. Tähooc-høčhä häna'c xjia ca'ch; xquihga'adsáambøch hajxy hánajty. Tägoøghóoc-høčhä barco tøø xmiäma'adø'øy mejjiooty. Xjia møødnøøguguñhøch jaduhñ. Mánáajøčhä barco tähooc xmiäguiñän, tu'xøøčh jüby nhijty mejywyiing møød tu'tsumñ. ²⁶ Mayhóoc-høčhä yoñdiu'u tøø ndu'uyo'oy. Mayhóoc-høch ja weenjaty tøø nga'a nøøho'ogø'øy møjnøøguj. Tøøčhä mee'tspädøjc mayhooc nyohbiaady. Tøøčhä nhamdsoo mägunaax mayhooc xjia yagho'oga'añ. Tøøčhä wiinghänä'c xjia yagho'ogaambä; ca'a yhøøčhä nmägunaaxhajxy je'e. Tøøčh nwädity májahñdiuum jim cajtooty, møød jim pactuum, møød jim mejjiooty. Tøøčhä häna'c mayhooc xchaächtuiñ, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyjy hajxy miäbøcy. ²⁷ Tøøčhä tuuñg mayhooc xyaghanuu'xø'øy; høxtä xyajtsaächpøjc-høch jaduhñ. Mayhóoc-høch tøø

ndsunaŋy jamia'ay jayhity. Tøøčhä yuu mayhooc nmänaŋy nyajnaŋy møødä tødsø'ø. Tøøč mayhooc nhity jaguiay jayhu'ugy. Tøøčhä tøøčpä mayhooc nmänaŋy nyajnaŋy. Nja yajmaajiäjpjøčhä wit tucxy hänäjty.

²⁸ Tøøč madiu'u ndsaáčpøcy, pero cábøch jaduhnajtä ngøxy mädia'aga'añ. Je'ečh nmädia'agaamby coočhä mäbøjpädøjc jabom-jabom nnädajy nnämay wiinduhmčhajtøjc, pø hoy pø ween hajxy yhity. Hiŋ, høøčhä ngø'øjooty hajxy jaduhñ yhity. ²⁹ Pøñä Diosmädia'agy hoy ca'a cudiunaamb, hoy hajxy jia mäböcy, nnäjootmayhájpjøč hajxy jaduhñ. Pøñ jaduhñ cádiehby je'eguiøxpä coo tøø wyiinhøøñii, nmäjootma'adhájpjøčhä häna'c ja'a tøø miäwiinhøøñäbä. ³⁰ Høøčh, cábøch nyajcumaya'añ. Pero coočh häxøpy nyajcumaya'añ, je'ečh häxøpy nyajniguiumayaañäp coočhä häyohn mayhooc tøø nmänaŋy tøø nyajnaŋy. ³¹ Ja'a Diøshøch jaduhñ xñajuøøby coočh nga'a høhnda'agy. Ja'a Jesucristo ja'a Tieedy je'e. Tsøgä Dios hajxy çøjxta'axiøø wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm. ³² Mänaa ja'a Aretas hänäjty tiuñän gobiernä, mänitøčhä mioonsä xjia yajmadsaañ jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Juhmuu'tswäditia cajpt hänäjty jaduhñ. Jia pädaac ja'a hadänaabiä hajxy majatiä tägø'owøødiaact nébiøch jaduhñ nga'a pädsømat. ³³ Pero päyø'c-høch. Ja'a nmägu'ughajpøchhajxy hoy xquiuhdøøñaxy cachjooty maa ja'a muučh hänäjty jiuütän.

12

¹ Cab jaduhñ yhahixø'øy coočh nyajcumáyät. Pero nébiøch cham nmädia'aga'añän, jaduhñ yajmädowa'añ nébiøch nyajcumaya'añän. Je'ečh cham nmädia'agaamby nebiátyhøčhä Jesucristo hijxtahñd tøø xyajwiinhixiän. ²⁻³ Nmøødhjipjøčhä Jesucristo tu'ugmädia'agy. Tøø yhiñnä majmactsumøjt coočhä Dios jim tøø xyaghoy tsajpootyp maa ja'a wyiindumän. Cábøch nnajuø'øy pø ni'xhaam pø copc-háamhøch jim nhooyy, o pø juøhñdyhaam. Ja'a Dios jaduhñ nidiuhñ najuøøby. ⁴ Madiu'ujøčhä hoy-yagjuøøñäjatypä jim nmädooyy tsajpootyp. Cábøčhä cuhdujt nmøødä coočh nmädiaactägätsät. ⁵ Coo wiinghäna'c häxøpy jim tøø yhoy tsajpootyp, mänitøch häxøpy nmøjpäda'aga'añ. Pero høøčh, cábøch hamdsoo nniguiumaya'añii. Jagøoyøch nmädia'aga'añ nebiátyhøčhä häyohn tøø nmänaŋy tøø nyajnaŋy. ⁶ Nmøødhøčhä cuhdujt jaduhñ coočh nmädiä'agät nebiátyhøčhä Dios tøø nmøødtuñ. Hiŋ, tøyhájthøčhä Dios jaduhñ tøø nmøødtuñ. Cábøch nmädia'aga'añ coočh jim nhooyy tsajpootyp, je'eguiøxpä coočhä njoot quia'a tsocy coočh pøñ xmiøjpädä'agät. Coočhä jäya'ayhajxy xyhixät coočh hoy njäya'ayhaty, coočh hajxy xmiädówät coočh hoy ngapxy nmädia'agy, mänitøch hajxy xquiumáyät.

⁷ Jaančh tehñ yhoy-yagjuøøñäjätyhøch jim nwiinhixy tsajpootyp. Pero cabä Dios ja'a jioot chocy coočh nniguiumayøøjät. Paadia Dios miänaañ coočhä møjcu'ugong ja'a tsaáčpä xyajpáadät, jaduhñhøch hamdsoo nga'a niguiumayøøjät. ⁸ Tägøøghøoc-høčhä Jesucristo nja mänuu'xtaacy coočh cu xyajñähwaach. ⁹ Mänitøch xyhadsøoyy: "Njaančh tehñ chojpy njaančh tehñ pia'häyóobiøch miičh. Páadyhøch miičhä mdsaačpä nga'a yajñähwa'adsa'añ, nyajcähxø'øgáambjøch jaduhñ coo miičh mduñ ja'a høøčhä nmäjaagøxpä", nõmhøčhä Jesucristo xñämaayy. Xoondáacpøch jaduhñ coočhä ndsaáčpä xquia'a yajñähwa'adsaannä, je'eguiøxpä coočh tøø xñäma'ay cóogøch xyajtuna'añ ja'a miäjaagøxpä. ¹⁰ Xoondáacpøch jaduhñ coočhä Jesucristo xyajtuñ, hóyhøčhä tsaáčpä nja paady madiu'u. Naxyhøčhä häna'c xyhäyoowhixy.

Náxyhøch cøxiä wiinä nyajmaajiaty. Náxyhøchä häna'c xchaachtuñ ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Náxyhøchä häyohn nmänaxy nyajnaxy. Pero cábøch nnä'ägä møjpada'agy cooch jaduhñ njaty nhabety. Hiç, cooch jaduhñ njaty nhabety, cähxø'p jaduhñ cooch tii nga'a tuñ ja'a nhamdsoo mäjaahámhøch; ja'a Jesucristo miäjaahámhøch jaduhñ nduñ.

¹¹ Hoorä, hóyhøch tii nga'a ja jada'añ hamdsoo, nmaas jájpiøch høøch quejee yø'ø häna'c-hajxy, yø'ø hajxy jaduhñ niñänøømäbä cooc tyijy hajxy Dyioswiinguexiä. Cábcøch tyijy pøn jaduhñ jiaty nébiäc hajxy jiatian. Y cooch yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ tøø xñähwaambety, tiich mijts jaduhñ coo tøø xquia'a nähgapxtu'udy. Cooch mijts tøø xquia'a nähgapxtu'udy, páadyhøch chamñ hamdsoo nniñähgapxtu'udyii. Jaduhñ weenjaty yajmädooy nebiä yajcumayaambän. ¹² Mänájøch jimñ nhtiän maa mijtsän, mäníthøchä hijxtahnd madiu'u nyajcähxø'cy hoy-yagjuøøñajatyapä. Ja'a Diosmäjaahámhøch jaduhñ nyajcähxø'cy. Nyajcähxø'c-høch jaduhñ coochä Dios jaduhñ tøyhajt tøø xwyiinguexy. Mee'xtújpøch hánajty. ¹³ Jaanç tehñ yhóyhøch nduñ hoy miädyii tsajtøgootiä. Jaanä jadúhnhøch jimñ hoy nduumbä maa mijtsä mdsajtøjcän. Pero je'e mijts mga'a hojiäwøby cooch mijtsä xädø'øñ tøø nga'a mäyujwa'añ nébiøch wiingtuumjaty nyujwa'añän. Jaanç tehñ wyingä wiinmahñdy hajxy mmøødä. Pø tøøch mijts nyagjootma'ady, høøch hajxy huuc méé'xäc.

¹⁴ Metsc-hóoc-høch jimñ tøø nhoonä maa mijtsän. Miädägøøghóocpøch chamñ nnøcxäangumbä. Cábcøch mijts tii nmäyujwa'ana'añ. Cábcøchä njoot chocy coo hajxy tii xmió'owät. Jaduhñ mijts ndsocy nebiä hamdsoo huungpän, paady mijts jaduhñ nbuhbeda'añ. Pero cábcøch nmäna'añ cooch mijts xpiuhbejtägätsät xädø'øñhaam. ¹⁵ Tøøchä njoot hamuumdu'joot nbäda'agy maa mijtsän coo mijts nbuhbedät hoy ñeipiä, hóyhøch cøxypäneipiä cu nja jat cu nja habet maa mijtscøxpän. Njaanç tehñ chojpy mijts jaduhñ; pätiidä mijts jaduhñ coo xquia'a tsojtägach.

¹⁶ Mänájøch jimñ nhoyän maa mijtsän, cab mijtsä xädø'øñ nmäyujwaañ. Mnajuøby hajxy jaduhñ, tuhñds. Pero näje'e mijts jaduhñ nmäna'añ cóogøch tyijy mijts tøø nwiinhøøñ ¹⁷ mänájøchä nmägu'ughajpähajxy jimñ nguexiän maa mijtsän xädø'øñyajmujpä. Jadúhñägäts tyijy mijts tøø nmämeech. Pero cab jaduhñ tiøyyä. ¹⁸ Mänájøchä hermano Titohajxy jimñ nguexiän maa mijtsän møødä mägu'ughajpä tu'ugpä, ni je'e mijts xquia'a mämee'tspä. Hiç, jaduhñä hermano Tito howyiinmahñdy hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän. Hoguiuhdujt hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän.

¹⁹ Jaduhñ mijtsäda'a nmäna'añhaty cooc tyijy højts nja wi'iñiñähgapxtu'uda'añii maa mijtscøxpän. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Ja'a Dios højts xyhixp coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Mägu'ughajpädøjc, paady højts mijts ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nyajwiingapxø'øy, chojpy højtsä njoot jaduhñ coo mijts hamuumdu'joot mjaac mäbøgät. ²⁰ Cooch jimñ nnøcxtägätsät maa mijtsän, mänítøch jootcujc nhidät pø hoy hajxy hánajty mwädity. Jaduhñ hajxy jootcujc mhíjpät ja'a høøchcøxpä. Pero pø cab hajxy hánajty hoy mwädity, jootmayhádäbøch jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijts mjootmayhájpat. Je'eç jaduhñ chamñ nnädaj nnämaaby. Je'eç jaduhñ nnänøømby ja'a ca'a howiädit, pø nmimiädsibøøyyäp hajxy hánajty, pø cab hajxy hánajty mayjniyajmädsogyii, pø mnimiäjootmä'täp hajxy hánajty, pø nmimiädsiphájatp hajxy hánajty, pø mniwyingapxpéjtäp hajxy hánajty, pø mniñänøømäp hajxy hánajty cøxypä waamb, pø mniguiumäayäp hajxy hánajty, pø mdsipyagjájatp

hajxy hānajtj. ²¹ Pø jaduhñ hajxy hānajtj mjaanč jootcø'oy cooçh jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, wéñdøçhā Dios weenjaty xyajtsāhdiúnāt maa mijtsçøxpān. Je'eçh çam nnāđaj nnāmaaby. Nñājootmayhādābøçh hajxy je'e, pønjatīā yxaxøøgcuħdujt hajxy hānajtj tøø quia'a najtshixø'oy. Je'eçh jaduhñ nnānøømby coo wiingto'oxiøjc hajxy piawādity tehñgajñā.

13

¹ Miādägøøghøocpøçh jim nnøcxa'añ maa mijtsān. Jaduhñā cuħdujt myiñ, coo hajxy hānajtj pøn mnāxø'øwø'owa'añ, tsipcøxpā testigo hajxy myajcāhxø'øgāt mejtstägøøg. ² Mānāajøçh jim nhuug hoobiān maa mijtsān ja'a miāmetsc-hoocpā, mānitøçh hajxy nyajcuħojøoy coo hajxy haxøøg quia'a jootcøøñāt, pønajatj hānajtj haxøøgwādijp. Y çāñhøçh mijts jadāhooc nnāma'awāñgumbā nāgøxiā coo hajxy mga'a haxøøgwādītāt. Y pø je'enā hajxy hānajtj mhaxøøgwādity cooçh jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, tsipcøxpøçh mijts nøcxy nyajcumādowa'añ. ³ Jadúññhøçh nyajcāhxø'øga'añ cooçhā Jesucristo miādia'agy tøyhajt nyajnajxā. Haa ca'a, jadúññhøçh mijts tøø xyhuuc nāmaabiā cooçh jaduhñ nyajcāhxø'øgāt. Hix, møcmājaahaamā Jesucristo hajxy xyajcumādōwāt coo hajxy hoy mga'a wādītāt. ⁴ Coo ja'a Jesucristo miøjpahbejtā cruzcøxp, cabā miøcmājaa hānajtj yajcāhxø'ogy. Pero coo jiuypjøjtägajch, coo jim ñøcxtägajch maa ja'a Tieediān, jímāts jaduhñ yhiññā ja'a Tieediā miøcmājaahaam. Nebiā Jesucristo ja'a miøcmājaa hijty quia'a yajcāhxø'øguiān, jaduhñ højts mājaa nga'a mōøđābā hamdsoo. Pero coo højtsā Jesucristo nmøødhity tu'ugmādia'agy, paady højts mijts hoy nhane'ema'añ ja'a Dios ja'a miøcmājaahaam.

⁵ Huuc niñajuø'øwøø hajxy hamdsoo. Coo ja'a Jesucristo ja'a miādia'agy hajxy hoy mbanøcxāt, jaduhñ hajxy myajnajuø'owāt coo ja'a Jesucristo hajxy tøyhajt mjaanč møødhity tu'ugmādia'agy. Pero coo hajxy hoy mga'a panøcxāt, cabā Jesucristo hajxy tøyhajt mmøødhidāt tu'ugmādia'agy. ⁶ Chojpy højtsā njoot coo hajxy mnajuø'owāt coo højtsā Jesucristo tøyhajt nmøødhity tu'ugmādia'agy. Cab højts jaduhñ nhøñnda'agy. ⁷ Nmānuu'xtaacypy højtsā Dios coo hajxy hoy mwādītāt, coo hajxy haxøøg mga'a jāya'ayhādāt. Pø mwādijp hajxy hānajtj hoy coo højts jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, cab højts hānajtj nyajcāhxø'øga'añ coo højtsā Jesucristo ja'a cuħdujt tøø xmiø'oy coo højts mijts nyajcumādōwāt. Y coo højts jaduhñ nga'a yajcāhxø'øgāt coo højtsā Jesucristo ja'a cuħdujt jaduhñ tøø xmiø'oy, cab jaduhñ ñejpiā. Je'e højtsā njoot chojpy coo hajxy hoy mwādītāt. ⁸ Pø mjaanč wādijp hajxy hānajtj hoy coo højts jim nnøcxāt, cab højts mijts hānajtj waamb nnāma'awa'añ. Chojpy højtsā njoot coo hajxy tøyhajt hoy mwādītāt. Pero pø cab hajxy hānajtj tøyhajt hoy mwādity, mānit højts mijts mābøcy nhoja'añ. ⁹ Coo hajxy hoy mwādītāt, xoonđā'agap højts jaduhñ. Cab højts jaduhñ nyajcāhxø'øgāt coo højtsā Jesucristo ja'a cuħdujt hānajtj tøø xmiø'oy coo højts mijts jaduhñ nyajcumādōwāt. Nmānuu'xtaacypy højtsā Dios jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuħdujt hajxy mgøxy najtshixø'owāt, coo ja'a hoguiuhdujt hajxy hamuumdu'joot mjaac panøcxāt tehñgajñā. ¹⁰ Pāadyhøçh mijts çam weenjaty nhojy nocyhaam, jadúññhøçhā njoot chocy coo hajxy hoy mwādītāt. Ja'a Jesucristøçhā cuħdujt jaduhñ tøø xmiø'oy maa mijtsçøxpān, weenā miādia'agy hajxy maas hoy mjaac mābøçā. Cabā Jesucristo jioot chocy coo hajxy mdu'udägøyyāt. Y pø mjaanč wādijp hajxy hānajtj hoy cooçh jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, cābøçh mijts hānajtj waamb nnāma'awa'añ. Pø çaj, mānit højts mijts mābøcy nyajcumādōwāt.

¹¹ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, chámhøch jaduñ nyajmayaannä maa hajxy cham nmägapxy nhane'emiän. Huuc cudiún hajxy jaduñ nébiøch cham nnäma'ayän. Yaghoyø'ow ja'a mdu'u hajxy. Ca'a haxøøgtu'u hajxy mbanøcxnä. Tsøc hajxy jaduñ nimiøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Cab hajxy tii myajtsip myajma'adóøñät. Jaduñä Dios hajxy xmiøødhjätäm. Xchójcäm ja'a Dios hajxy. Chojpiä jioot jaduñ coo hajxy jootcujc nhjätämät. ¹² Mniyajpoo'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot, ween jaduñ quiähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. ¹³ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa mäbøjpä.

¹⁴ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Je'e hajxy nWiindsøñhajtäm. Weenä Dios hajxy xchójcäm homiänaajä. Weenä Dioshespíritu hajxy xmiøødhjätäm nägøxiä. Amén.

Gálatas

1-2 Hoočh Pablo, hádaa nócyhøch nhádiuumby mөөдä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hádaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsánaabiä Galacia. Cab hajxy mmáná'anät cooch jáya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguexj mөөдä Dios ja'a nDeedyháltäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujyijøjc. 3 Weenä Dios ja'a nDeedyháltäm hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mөөдä Jesucristo ja'a nWiindsøn'háltäm. 4 Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyháltäm nebiä Dios ja'a nDeedyháltäm tøø miána'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hádaa yaabä naaxwiin. 5 Tsögä Dios hajxy møj jaančh pädáacäm cøjxta'axiøø. Amén.

6 Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøobiøch jaduñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tøø mnajtshixøøñä. 7 Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnähixøøbiä. Xjia jøjcaxø'øwaamb mijts jaduñ. Ja'a hønnda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajnähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. 8-9 Tøøch mijts jaduñ nhuuc nāmaabiä, y chaačh jadāhooc nmānaangumbä, tøøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixøøy neby hajxy jaduñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnähixøøwät, jii by nøcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchá, hoy jim jia tsoon tsajpootyp.

10 Ndsøjpiøch coochä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy coochä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooch häxøpy jaduñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

11-12 Hermanodøjc, huuc wiinjuø'ow hajxy jaduñ, hádaa mädiä'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmiøoy; ca'a jiäya'ayä xmiøoy hádaa yaabä naaxwiimbä.

13 Tøø hajxy nmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänáajøchä judíos miädia'agy hajxy hānajt nbanøcxnä. Mnajuøoby hajxy nébyhøchä jáya'ayhajxy hijty ndsaachtiuñ nägø'ø nädecypiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Pädyyhøch hijty ndsaachtiuñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ ñajtshixøøwät. 14 Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas hōyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hix, maas pedyijøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quihdujthajxy ja'a jecypiä. 15 Pero tøøchä Dios hijty xwyiimbij, cáhnøch hānajt nmiñ nga'ayñä. Pädyyhøch tøø xmiøjya'axy cooch xjiaančh tehñ chocy. 16 Mänitä Dios miánaañ coochä yHuung nhixyháltät, nébiøchä miädia'agy jaduñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy jaduñ ñähwá'adsät. Cooch jaduñ njajty, cábøch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy, 17 ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyijäbä ja'a Dios. Pero jimhøch nnøcxtøøyy Arabianaaxooty. Mänitøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

18 Coo tægøøgjomøjt hānajt tøø ñajxnä, mänitøch jim nnøcxy Jerusalén. Jimhøchä Pedro hoy nhixyhaty. Mänitøch nmøødhijty majmocxxøø.

19 Jímhøchä Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsønähjätämä piuhya'ay. Pero cábøchä hermano wiingpä nhixy, ja'a wiinguexyppä. ²⁰ Tehm tiøyhajt jaduhñ nebiøch cham njaayän. Cáboch nhøhnda'agy. Diøshøch jaduhñ xyhijxp cooch nga'a høhnda'agy.

²¹ Mänitøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicianaxooty. ²² Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty panøcxäbä, cáhnøch hajxy hänajty nhixyhatyñä. ²³ Jagooyyä hajxy hänajty miädoyyä coochä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädoyhaty coochä hermanohajxy hijty ndsaaçhtiuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixø'owät. Pero coochä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä høøchpä, ²⁴ paadia Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøhcøxpä.

2

¹ Coo majmactsjomøjt hänajty tøø ñajxnä, mänitøch hoy ngoo'nä Jerusalén møødä Bernabé møødä Tito. ² Diøshøch jim xquiejx. Jímhøchä Jacobo nmøødhamugøøyy hamee'ch møødä Pedro møødä Juan. Jim hajxy hänajty quopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänitøch hajxy nyajwiindmädiaacy nebiätyhøchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxø'øy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy hoy ñähwá'adsät. Páadyhøchä copc-hajpädøjc jawyiin nyajmøødmädiaacy, nebiøch hajxy jaduhñ xquia'a jøjcaxø'owät. ³⁻⁵ Xjiøjpøgøøyy højts jaduhñ; cab højts waamb xñämaayy. Tøø häna'c-hajxy näje'e yajtägø'øy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nøm hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hänajty tøyhajt pianøcxxy. Højts hajxy xjia jøjcaxø'owaan. Coo højtsä Jesucristo miädia'agy hänajty nbanøcxänä, cab højtsä judiøspä cuhdujt hänajty nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpädaacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxø'owät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduhñ hoy mnähwá'adsät. Jaduhñ hajxy hänajty jia mänaambä coo ja'a Tito ween yajcircularhaty nebiä judiøshajxy quihdujthatiän, hoyyä Tito hänajty quia'a ja judiøspä. Cabä copc-hajpähajxy miänaañ coo ja'a Tito yajcircularhädät.

⁶⁻⁹ Cábochä Jacobohajxy hänajty nmøjpäda'agy, hoy hajxy hänajty tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hiç, cabä Dios hajxy xmiøjpädaacäm, hoyyä møjtuung hajxy nja møødhjätäm. Mänitøch hajxy xyhixyhajty coochä Dios hänajty tøø xwyiinguexy, coochä miädia'agy nyajwiingapxø'øyyät ja'a ca'a judiøspähajxy, nebiä Pedro hänajty tøø wyiinguexyijän coo ja'a judiøshajxy yajwiingapxø'owät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøøyy coo højts nwädítät maa ja'a ca'a judiøspän, chaads häna'c-hajxy jaduhñ wiädítät maa ja'a judiøspän. Y cáboch hajxy nej xyhanehmy. ¹⁰ Jagooyyä højts xñämaayy coo højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbédat. Jaduhñch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹⁻¹⁴ Mänitøchä Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquia. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caamiujpä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judiøspä. Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quidaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiujcänä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hiç, chähgøøbiä Pedro hänajty coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädoyhädät jim Jerusalén, ja'a hajxy hänajty jaac panøcxpä ja'a judiøscuhdujt. Mänitä Bernabé piajatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judiøc, coo hajxy quia'a møødcaamiugaanä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hiç, mejtstu'u ja'a

wyiinmahñdyhajxy hñajty. Y cooĥ nhijxy neby hajxy hñajty jiatcø'oyän, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnä, ja'a Diosmädia'agy, mänitøĥä Pedro njøcuhøjøyy ja'a hermanodøjc wyiinduumhajxy. “Jue'e miich, mjudios miich, y caj miich hijty nbanøcxy ja'a judiosuhdujt. Caj miichä cuhdujt mnä'ägä møødä coo miichä wiinghana'c mädsibø'øbä mnämä'awät coo hajxy pianøcxät ja'a judiosuhdujt.” Päädyhøĥä Pedro jaduhñ nhojy coo je'e ja'a pojpä hñajty miøødä.

¹⁵ Jue'e højtshjätäm, judios højts nmiin ngáhwäm. Caj tyjy højts ngahwiindøyyä nebiä wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁶ Pero, paadiä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcäm, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy ngudiüünäm nebiä jecyquihdujt myiñän. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mäbøjcät, cabä Dios xpiädä'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquihdujt myiñän.

¹⁷ Pero tsøc mänäänäm, coo jaduhñ quiähxø'øgät coo højts ngahwiindøyyäbä, hoyyä Jesucristo miädia'agy nja mäbøjcäm, cab hajxy nmäänäänämät cooc tyjy ja'a Jesucristo tøø xyajtu'udägøoyyäm. ¹⁸ Coo højtsä jecyquihdujt nnajtshixøyyämät, cab jaduhñ yhojy coo hajxy jadähooc nbadu'ubøjcämät. Hiñ, cähxø'øgäp jaduhñ coo højts ja'a pojpä cädieey nmøødhjätäm. ¹⁹ Pero høøĥ, cábøĥä jecyquihdujt nbanøcxnä. Tøøĥ nnajtshixøøñä, nébiøĥä Dios hamuumdu'joot jaduhñ nbanøcxnä. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm cruzcøxp, päädyhøĥ je'e hamuumdu'joot nbanøcxy; cábøĥ nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaannä. Tu'ugmädiä'agyhøĥä Jesucristo xmiøødhijnä. Xchøjpøĥ je'eduhñ, päädyhøĥ tøø xñäho'tu'udy. ²¹ Paadiä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm; ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiüünäm. Coo häxøpy quia'a jaduhñä, xiøøbä ja'a Cristo häxøpy tøø ñä'a ho'ogy. Paady, cábøĥä hoyhajt nnajtshixø'øwa'añ mädyijøĥä Dios tøø xmiø'oy.

3

¹⁻⁵ Mijts hermanodøjc, nej, mguhmañøøby hajxy jaduhñä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxaannä. Nej, mbanøcxtägatsaambiä jecyquihdujt hajxy jadähoocä. Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm. Coo mijtsä Jesucristo miädia'agy tøø mmäbøjcä, paadiä Dios ja'a yHespíritu hajxy tøø xmiø'oy, paadiä hoy-yagjuøøñäjatypä tøø yajnaxy maa mijtsän. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty mgudiüñ. Pero cabä ndijy ja'a Diosmädia'agy hajxy tøyhajt nnajtshixø'øwa'añ.

⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphjätäm ja'a hajxy ndeedyhjätämbä, miäbøjc je'e ja'a Diosmädia'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum. ⁷ Y coo højtsä Diosmädia'agy nbamäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xpiädäacämät nebiä Abraham yhap yhocän. Mänit højts xpiädäacänät hawa'adstuum. ⁸ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Miichcøxpøĥä jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nägøxiä ja'a wiinduhmyhagajtpä je'eguiøxpä coo miich tøø mmäbøcy.” Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian. Jaduhñ hajxy nyajnajjuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xpiäda'agäänäm hawa'adstuum pønjaty mäbøjp, hoy hajxy quia'a ja judiosä. ⁹ Entonces, ja'a hajxy mäbøjpä, jaduhñ hajxy piuhbedyii nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

¹⁰ Ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ je'eguiõxpä coo ja'a jecyquihdujñ hajxy quiudiunñ, haxøøgtuum hajxy je'e piäda'aga'añii. Jaduhñ jiiyby myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujtän, "Haxøøgtuum piäda'aga'añii pønjay hoy ca'a cudiuumb nebiaty hädaa libro xyhanéhñmäm."
¹¹ Jaduhñ jiiyby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbõjcämät, mänitä Dios hajxy xyajñähwáatsämät." Ca'a jie'eguiõxpä cooc tyijy hajxy ngudiunñäm ja'a jecyquihdujñ. ¹² Pero jaduhñä jecyquihdujñ miäna'añ: "Põñä jecyquihdujñ cudiuumb, hawa'adstuum piäda'aga'añii."

¹³ Coodsä jecyquihdujñ hajxy hijty hoy nga'a cudiuunñäm, haxøøgtuumä Dios hajxy hijty xpiäda'agäänäm. Pero xñäxú'tsämä Dios hajxy jaduhñ; paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Jaduhñä jiiyby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Põñ möjpahbéjtäp quepyquiõxp, tøø hñanjty piäda'agyii haxøøgtuum." ¹⁴ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ piuhbéjtäbät, ja'a hajxy ca'a judiõspä, nebiä Abraham jecy piuhbéjtän. Y coo hajxy nmäbõjcämät, mänitä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmiõ'owäänäm nägøxiä neby hajxy jecy xyajwiinwaanøøyyäm cooc hajxy xmiõ'owäänäm.

¹⁵ Hermanodõjc, tsøg hajxy mädiäacäm neby hajxy yaa nguuhdujñhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Coo pøñ tii yajcuhdúgät maa ja'a hagujtõjcän, coo fyirmarhadät, ni pøñ jaduhñ quia'a yajtägätsät, ni quia'a mäná'anät coo quia'a hoyyä. ¹⁶ Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy cooc hoy miänaajä piuhbeda'añ, jaduhñ miänaambä cooc ja'a Abraham yhap yhoc miøødyajcuhdujcbä. Jaduhñ jiiyby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. (Cab jaduhñ myiñ cooc hajxy nämy miøødyajcuhdujcbä.) Coo jaduhñ miäna'añ: "Abraham yhap yhoc", ja'a Jesucristo jaduhñ nänøømäp. ¹⁷ Y coo mädaaxmägo'xcuhi'xmajcjomøjt hñanjty tøø ñaxy, mänitä jecyquihdujñ piädaacä. Pero cab jaduhñ yajtägajch nebiä Dios ja'a Abraham hñanjty tøø miøødyajcuhduquiän. ¹⁸ Coo häxøpy quia'a tøyhajtä jaduhñ, cab häxøpy tiunñ nebiä Dios jecy yajcuhdujquiän.

¹⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquihdujñ yecy neby jaduhñ quiähxø'øgät coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhajtäm. Pero coo ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hñanjty tøø miøødyajcuhdugyijjibä, cabä jecyquihdujñ jaduhñ tiunaannä. Bueno, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujñ piädaacy, mänitä mioonsä tsajpootypä ja'a Moisés hoy miõ'oy. Mänitä Moisés jiiøyejnajxy. ²⁰ Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy; cabä jiiøyejnajxpä jaduhñ ñä'a yajtuuñ.

²¹ Cab hajxy nmäänänämät coo ja'a jecyquihdujñ yajtägajch nebiä Dios hñanjty tøø yajcuhduquiän. Coo ja'a Dios häxøpy tøø miäna'añ coo hajxy cu nnähwáatsäm maa ja'a jecyquihdujñ, pues tøø ja'a jecyquihdujñ hajxy häxøpy xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm. ²² Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coo hajxy nägøxiä nhijtäm haxøøgtuum je'eguiõxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhajtäm. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbõjcämät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghajtämät nebiä jecy yajcuhdujquiän.

²³⁻²⁵ Tuungpaatpä jecyquihdujñ hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiunñäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsä jecyquihdujñ nbanøxcänä. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbõjcämät, jaduhñä Dios hajxy xyhuunghajtämät.

26 Y xjiaančh huunghajp mijts ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. 27 Y coo hajxy jaduhñ mmøødhidät, coo hajxy jaduhñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghädät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän. 28 Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehm yajtøy pø mjudios, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduhñä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huungän. 29 Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

4

1-2 Jaduhñds je'e, coo jäya'ayhajxy hänajty näje'e yho'ogaannä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhixäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøøñät, mänit nädeedy hajxy miämähmøøñät. Pero coo hajxy hänajty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hänajty tøø miøjjøøñä. 3 Y højtshajtäm, coo ja'a Jesús hajxy hänajty nga'a hixyhajtämñä, jaduhñ mäwiinäts hajxy hijty nhijtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquihdujht hajxy hijty tehngajnä nbanøcxäm. 4 Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshajtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquihdujht tiuñän. 5 Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujht hijty nbanøcxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghajtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

6-7 Xmio'owáanäm hajxy jaduhñ nebiaty ñägapy. Cab hajxy nhijtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä yHespíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnämäayyäm: "Teedy" hamuumdu'joot.

8 Jue'e mijts hijty mwil'i wyiingudsähgøøby, quepychech naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hänajty mhixyhatyñä. 9 Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujht hajxy jadähooç mbadu'ubøjcombät. Cab hajxy nyaghanéhmanät maa ja'a jecyquihdujhtän. 10 Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwil'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ. 11 Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja vajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajt jaduhñ, njaančh tehñ yagjuøøbiøch jaduhñ.

12-14 Hermanodøjc, nnämä'awäbøch mijts cooçh mijts xpiahixät. Najtshixø'ow ja'a jecyquihdujht hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'øyän. Mänájøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøchooñän, høyhøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jaduhñhøch hajxy xjiøjpøgøøyy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxiøøghajty, høyhøchä pa'am hänajty nja møødä, høyhøch mijts hoxiøøghajnä hänajty xjia hixy. Cooçhä pa'am hänajty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøyy maa mijtsän. 15 Pero mijts, cab hajxy jootcujc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty. Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän, høøchøxpä mijts hänajty mduñ hoy miädyii mayhajtä. Xmiøobiøch mijts hänajty hoy tyiijä. 16 Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaannä cooçh mijts tøø nhawáanäm ja'a tøyhajt.

17 Y häna'c-hajxy høññdaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduhñ xquia'a panøcxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy jaduhñ. 18 Hoy hit jaduhñ coo mijts pøñ hamuumdu'joot xmiägu'ughädät hoy miänaajä, høyhøch

hänäjty jim nga'a ja hity maa mijtsän. ¹⁹ Mägu'ughajpä, jaanč tehñ jioot-mayhájpöch jadähooc ja'a mijtscöxpä. Jiaanč tehñ chöjpiöch njoot coo mijts ja'a Jesucristo mmøødhidät tu'ugmädia'agy. ²⁰ Cu nnöcxyhöch jim maa mijtsän. Cu nmøødmädiacyhöch mijts jaduhñ yajxöñ. Cooč mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cáböch nnajuø'öy nébiöch ndaj nmáyät ja'a mijtscöxpä.

²¹ Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehngajnä coo ja'a jecyquihdujt hajxy mbanöcxa'añ, huuc mädown hajxy neby jiihy myiñän maa ja'a jecyquihdujtän. ²²⁻²³ Metscä Abraham yhuung hänäjty. Tu'ug hänäjty xiöhaty Isaac. Tøø Dios Abraham hänäjty jaduhñ yajwiinwaanø'öy coo ja'a Isaac hänäjty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huunghajxy je'eduhñ møødä tio'oxiöjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiöhajpä. Jahuhyä je'e ñä'ä miññ ñä'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt. ²⁴⁻²⁵ Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahndän hädaa jaduhñ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhajpä, moonsähajp hänäjty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hänäjty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejcy maa ja'a tuñ hänäjty xiöhatiän Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduhñ mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hänäjty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tuñ hänäjty xiöhaty. Xöhajp hänäjty Sinaí, møødä hänäjty xiöhaty Agar. Ja'a cajpt jaduhñ xöhajpä Jerusalén, ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶ Jaduhñ ja'a cajpt jim xiöhajpä tsajpootyp Jerusalén. Jim hajxy nxøønájxäm. Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä Dios yejquiän Sinaí. Jemyguiuhdujtäts jim túunnäp.

²⁷ Jaduhñ jiihy myiññ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Huuc xoonda'ag, hoyyá huung mga'a ja paadyñä, Maas may miich huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

²⁸ Hoorä, hermanodöjc, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy xyhuunghadäänäm, nebiä Isaac yajnáhdíjjän. ²⁹ Dios ja'a yhEspiritu ja'a Isaac yajmägunuuxøöy coo myínät. Cabä Ismael yajmädsojcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghädät. Jaduhñ mäwínäts hõjtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsojcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtämät. ³⁰ Jaduhñ jiihy myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Høxquejxpädsøñ yø'ø to'oxymoonsä møødä yhuung." Cabä moonsä yhuung ñä'ägädä puhmo'owa'añii ñädeedy. Pero yhamdsoo to'oxiöjc yhuung, je'eds jaduhñ mio'owaamby. ³¹ Hermanodöjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsöjcäm, jaduhñ mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhjitiän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

5

¹ Coo ja'a Dioscuhdujt hajxy nyaghíjtäm, mädyii ja'a Moisés jecy miähooyy, jaduhñ mäwínäts hajxy hijty nhíjtäm neby hajxy hadsip yajtuññijábän. Coo ja'a Jesucristo quiädaacy, mänit hajxy xñámáyyäm coo ja'a jecyquihdujt hajxy nga'a møjpadáacänät. Xyhawäänäm hajxy jaduhñ neby hajxy nnähwaatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanöcxät. Cabä Moisés jecyquihdujt hajxy mbadu'uböjçät jadähooc.

² Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcuncidarhájtämät cooc tyijy hajxy jaduhñ nnähwa'adsäänäm, xiøøbä ja'a Jesucristo hajxy häxöpy tøø xñä'ä nähho'túutäm. Høöç jaduhñ mänaamb, Pablo. Diosquexyhöch

høøch. ³ Jadúhñhøch jadähooc nmänäangombä, pønjaty mänaamb coo hajxy yajcircuncidarhádät, tsipcøxp hajxy quiudiúnät nebiatiä Moisés jiecyquihdujt yajnähdiyy coo hajxy quiudiúnät. ⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: "Páadyhøch nnähwa'adsa'añ cootchä Moisés jiecyquihdujt hoy ngudiunä." Pero cab jaduñ tiøyyä coo hajxy nähwa'adsa'añ. Hix, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. ⁵ Pero nmäbøjcäm højts coo hajxy nnähwa'adsa'añ ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshøspiritu hajxy xpiuhbedäa'ñäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätämät, cab jaduñ ñeipiä pø tøø hajxy nyajcircuncidarhájätäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät y coo hajxy hamiñ häxøpy nniçhøjcämät nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm.

⁷ Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy. Pátiidä hajxy coo tøø mnajtshixøyy. Pábøndä hajxy tøø xwyiinhøñ. ⁸ Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixøyy. Jaaya'ay hajxy xyajnähdijäm coo ja'a miädia'agy hajxy nbanøcxämät. ⁹ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ: "Coo tsajcaagychooy weeñtiä nbädäacämät, cøxiä harina yajtägø'oyii." Jaduhñ mäwíinäts højtshájätäm coo häna'c hønnda'agymiädia'agy hajxy xyajnähixøyyämät; nägøxiä hajxy jaduñ nmá'tämät. ¹⁰ Nbädäacypiøchä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mabøgät. Dios jaduñ yajcumädoowaamb pøn mijts hønnda'agymiädia'agy xyajnähixøby.

¹¹ Tehngájñøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Páadyhøchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä mädia'agy nyajwa'xy coo hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab jaduñ ñä'a tøyyä. Coochä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coo hajxy yajcircuncidarhádät, cábøchä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹² Yø'ø häna'c mijts xjia wi'i ñämaabiä coo hajxy myajcircuncidarhádät, ween hajxy jaduñ xpiuhwaatsnä.

¹³ Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdijy coo ja'a Moisés jiecyquihdujt hajxy mnajtshixøyyät. Pero cabä Dios jaduñ miäna'añ coo hajxy cøxypänejpiä mjäya'ayhádät. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy yajxón mniçhogøjät, coo hajxy yajxón mnibiuhbedøjät. ¹⁴ Jaduhñä Dios jiecyquihdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyówät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsocquän. ¹⁵ Cab jaduñ yhojyä coo hajxy mnimiähanhadøjät tu'ugpä tsajtøjc, jaduñ hajxy mga'a niyajtägoyyøjät.

¹⁶ Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmäjaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghjñät, hoyyä mjoothajxy hánajty ti jia tsocy. ¹⁷ Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødä haxøøgcuhdujt. Coo hánajty haxøøg mjatcø'øwa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'oy jaduñ cøxypänejpiä. Hoorä, coo ja'a mjoot hánajty chocy coo hánajty hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduñ xyhadujp. ¹⁸ Pø chojpiä mjoot jaduñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jiecyquihdujt mbanøcxänät.

¹⁹ Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty: jabiøcy hajxy ñimiøodtsäna'ayii; cøxypänejpiä hajxy jiäya'ayhaty; haxøøg hajxy wiädity, hoy hajxy jia to'oxiøjcmøødä; ²⁰ wyiingudsähgøøbiä quepychech naaxpoch hajxy; máhijxp mábäxujp hajxy; nimiädsiphájät hajxy; yhadsojpy hajxy mädyijjatiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiiä hajxy ñimiäjootma'adyii; wiinduc-ho'p hajxy; nibiuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguiä; ²¹ hadsojt hajxy wyl'i miøød; jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp hajxy, haxøøgiø'øxp

hajxy; madiu'u hajxy jaduhñ jiatcø'oy. Tøøds mijs nja yagjahmiech, chaads jadähooç nhawáañäm: pøñ haxøøgcuhdujt møød, cab jim ñøçxa'añ tsajpootyp.

²² Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduhñ xpíuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy nx-oonädácämät, coo hajxy jootcujc nhíjtämät, coo hajxy nmee'xtújcämät, coo ja'a nmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy yajxón nmägu'ughájtämät, coo ja'a hojiojt hajxy nmøødhájtämät, coo hajxy nga'a høhndácämät, ²³ coo hajxy mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy jootxeemy nhíjtämät. Coo hajxy jaduhñ njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøñ waamb xñámáayyämät. ²⁴ Pøñä Jesucristo miädia'agy panøcxäp hamuumdu'joot, tøø ja'a yhaxøøgcuhdujt yhøxhíxy, y cab jaduhñ jiahmiejtsnä. ²⁵ Pø mänáañäm hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

²⁶ Cab hajxy nyajcumáayyämät; cab hajxy nniyagjootmä'tämät hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä nniyhadsójcämät.

6

¹ Hermanodøjc, coo pøñ tiu'udägóyyät, mee'xxieemy hajxy mmägäp mhané'emät, nej mijsä Diosmäjaa mmøødän, weenä yhaxøøgpä yhøxhíxnä. Pero mnigwieendähadóøjap hajxy coo mijs jaduhñ mnä'ä tu'udägóobiät.

² Nibiuhbedøø hajxy neby hajxy jaduhñ mmäjäädá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Jaduhñdsä Jesucristo miädia'agy hajxy mgudiúunät.

³ Pøñ yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc tyijy miøjjä, caj ñä'ä tøyyä coo miøjjä. Nä'ä niwyiinhøhnäp jaduhñ. ⁴ Cøjwiinduum hajxy mnihixøøjät pø hoy hajxy tøø mgudiúñ. Y pø tøø hajxy hoy mgudiúñ, mänit hajxy mxoondá'agät. Pø tøø ja'a mmägu'ughajp hajxy mbexy, cab hajxy nøçxy nniuguiamayii. ⁵ Cøjwiinduum hajxy nniyajcopcø'owøøjät pø hoy hajxy mgudiúñ.

⁶ Pøñ jaduhñ yajnáhixøóyyäp ja'a Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda hajxy yégät, mio'owøøjät ja'a yajnáhixøøbiä.

⁷ Ca'a hajxy myajwiinhøøn; ñajuøøbiä Dios neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm. Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduhñ mguhbédat. ⁸ Pøñä Dioshèspíritu panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän; pero pøñ yhamdsoo cuhdujt yajtuumb, cab jaduhñ jiugyhada'äñ nebiä Dios jiugyhatiän. ⁹ Tsøgä njoot hajxy møc pádáacäm; coo hajxy tehngajnä hoy nwädíjtämät, mänit hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp coo yhabáatnät. ¹⁰ Hoy miänaajä ja'a jäya'ay hajxy mbuhbédat nägøxiä. Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy mnä'ägädä puhbédat.

¹¹ Hamdsøøch hädaa letra nhädiúñ, paady miøjjatiä. ¹² Pøñjaty mijs xjia wi'i ñämaaby coo hajxy myajcircuncidarhädät, paady hajxy jaduhñ miäna'añ coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ cu'ughagujc. Hix, tsähgøøby hajxy jaduhñ coo hajxy miädsibø'owøøjät ja'a homiädia'agyquiøxpä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm cruzøxp. ¹³ Hoy hajxy näje'e tøø jia yajcircuncidarhaty, cabä Moisés jiecyquihdujt hajxy yajtuunä. Paady mijs hajxy xjia wi'i ñäma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduhñ ja'a mijscøxpä. ¹⁴ Pero høøch, cábøch nmäna'añ coo mädyii miøjjä jiaançhä. Jagóoyøch nmäna'añ coo miøjjä jiaançhä cooçhä Jesucristo tøø xñähho'tu'udy cruzøxp. Cáboçhä njoot yaa nbädaacnä hädaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cáboç tii nmøjpädaacnä. Cáboç tii hadsojt nmøødän hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁵ Cab jaduhñ ñeippiä pø tøø myajcircuncidarhaty o pø caj. Je'eduhñ tsoobáatnäp

coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawiinjemy. ¹⁶ Pøñä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáanáp.

¹⁷ Páadyhøch chaä nnähxäguučh nguhxäguučhä coočhä Jesucristo miädia'agy tøø nmädiaacä. Y coočh jaduñ tøø ngudiñ, páadyhøchä cuhdujt nmøødän. Páadyhøch hajxy tii xquia'a yajnämäañät.

¹⁸ Hermanodøjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

Efesios

¹ Høøčh xøhajt Pablo. Høøčh hädaa nocy njahby. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coochä Jesucristo xwyinguéxät. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatai Diosmädia'agy mäbøjp jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Efeso, pønjatai Jesucristo miädia'agy jim hoy yajtúunäp. ² Weenä Dios hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhajtäm.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo, Dyioshajpiä Dios je'eduhmbä; y jaduhñ je'e Tieedyhajtäm. Coø ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios tsajpootypä ja'a mayhajt ma-diu'u tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. ⁴ Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hånajty chohnda'agy, tøøyyämä Dios hajxy hånajty xwyiimbiiwäm coø ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätämät tu'ugmädia'agy. Jaanä jaduhñ hajxy xwyiimbiiwämbä coø hajxy hoy njäya'ayhajtämät, coø hajxy nga'a cädiéhyämät, jaduhñ hajxy wa'ads hoy nhjätämät maa ja'a Dioswiinduumän. ⁵ Coø ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin ja'a højtscøxphajtäm. Paadiä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coø ja'a Dios hånajty tøø wyiinmay coø hajxy xyhuunghadaänäm. Hamdsoojootä Dios jaduhñ miänaañ coø hajxy xyhuunghajtämät. ⁶ Tsøcxä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm coø hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, coø ja'a Jesucristo yaa quiejxä maa højtsajtäm. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt møj tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. Paady hajxy xchójcäm coø ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Hix, jaanč tehñ chójcäbä Jesucristo ja'a Tieediäm. ⁷ Coø ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnahwaats xyajcuhwäatsäm. Jaduhñä Dios hajxy xmié'e'xäm. ⁸ Coø hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy hoy tøø xyajwiinjuøøyyäm nebiaty jaduhñ tøø wyiinmay ja'a højtscøxpä. ⁹ Tøø ja'a wyiinmahñdy hajxy xyhawaänäm ja'a hijty jaduhñ quiuyu'chpä. Hamdsoojootä Dios jaduhñ tøø wyiinmahñdyhaty. Chojpiä jioot hånajty jaduhñ coø ja'a mayhajt hånajty tiuna'añ ja'a højtscøxphajtäm. ¹⁰ Jaduhñä Dios tøø wyiinmahñdyhaty coø ja'a Jesucristo Wyiindsønhadøøjät cøxiä tijaty jim tsajpootyp, møødä tijaty yaa hädaa yaabä naaxwiin. Coø ja'a Dios jaduhñ yaghabaadät, mänit hånajty tiøjiada'añ coø ja'a Jesucristo jaduhñ Wyiindsønhadä'añii.

¹¹ Ja'a Dios, yajtøjajpy je'eduhñ nebiaty je'e wyiinmay. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaay coø højts ja'a yHuung xyajnahwa'ads xyajcuhwä'adsät, højts judiøpä, coø højts jaduhñ nmøødhidät tu'ugmädia'agy. ¹² Jequiän højts ja'a nhap ja'a ndeedy ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä mäbøjcäbä coø højts xyajnahwa'ads xyajcuhwä'adsät. Hoorä, paadiä Dios jaduhñ jecy wyiinmaay coø højts ja'a yHuung xyajnahwa'ads xyajcuhwä'adsät, jaduhñä jäya'ayä Dios hajxy nägøxiä wyiingudsähgøøwät coø jiaanč tehñ miøjja coø jiaanč tehñ jiaančä. ¹³ Y mijts ja'a ca'a judiøpä, jaanä jaduhñä Dios tøø wyiinmaabiä coø mijts ja'a yHuung xyajnahwaats xyajcuhwäatspä. Y jaduhñ hajxy tøø nmäbøjpa coø ja'a yHuung hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwaatspä. Jaanč tehñ tiømiädiaacpä Dios jaduhñ. Coø hajxy jaduhñ nmäbøjcäm, paadiä Dios ja'a yHEspiritu yaa tøø quiejxy maa

højtshájtäm, jaduñhä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh yajnähwaats tøø xjiaančh yajcuhwáatsäm. Hix, jéquiänä Dios jaduñ miánaañ cooc ja'a yhEspíritu hánajty quíexa'añ maa ja'a jáya'ayhajxiän, ja'a miádia'agy hajxy hánajty mábójcäbä coo hajxy hánajty yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii. Jaduhñä Dios ja'a tøyhajt hajxy xmióoyäm coo hajxy hoy miánaajä xcwieendhádaänäm. ¹⁴ Y coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu tøø jiaančh quejxnä maa højtshájtäm, jaduñhä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Jaduhñä DioshEspíritu hajxy xmiøødhídaänäm høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy jim xyajnøcxämät maa ja'a wyiinduumän, y coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduñ tiuñ ja'a højtscøxphájtäm, páadiäts hajxy nwiingudsähgøøyyämät coo jiaančh tehñ miójjä coo jiaančh tehñ jiaančhä.

¹⁵ Nmädóyhøch jaduñ coo ja'a Jesús ja'a miádia'agy hajxy tøø mmábójcä, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. Jaduhñhøch nmädóyyäbä coo hajxy mdsocy mba'häyoy pønjetiä Diosmädia'agy panøcxp. ¹⁶ Coočh jaduñ nmädóyyä, páadyhøch Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy ja'a mijsctøcxpä hoy miánaajä, coočh hánajty nDiospa'ya'axy ja'a mijsctøcxpä. ¹⁷ Nmänuu'xtäacypiøchä Dios coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduñ ween xmió'oy ja'a yhEspirituhaam, y coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduñ ween xyajwiinjuø'øy. Dioshájtäbä Dios ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. NDioshájtämä Dios hajxy. Møj jaančh je'e. Hawiinmats hajxy jaduñ nwiingudsähgøøyyämät. ¹⁸ Jaduhñhøchä Dios nmänuu'xtaacpä coo hajxy ween xyajwiinjuø'øy coo je'e tøø wyiinmay coo hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Paady hajxy jim xyajnøcxáanäm coo hajxy xyhuunghájtäm. Jaančh tehñ yhoj jaančh tehñ yajxon hajxy jim nhidáanäm. ¹⁹ Weenä Dios hajxy xyajwiinjuøbiä coo møcmájaa jiaančh tehñ miøødä, coo ja'a miäjaahaam hajxy xpiuhbéjtäm coo ja'a miádia'agy hajxy nmábójcäm coo tiømiádia'agy. ²⁰ Jaanä miäjaahaamä yHuung jaduñ yagjujypiøjtägajtspä. Mänit jim yajnøcxy maa ja'a wyiinduumän. Mänit nãmaayy coo yhøxtä'agät maa ja'a quiø'ø ha-hooyhaampiän. Jimä Jesucristo ja'a Tieedy miøødhanehmnä. ²¹ Ni pønä cuhdujt jaduñ quia'a nä'ägädä møødä nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän, ni jim tsajpootyp, ni hádaa yaabä naaxwiin. Ni pønä cuhdujt mänaa quia'a møødhada'añ nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän. ²² Jaduhñä Jesucristo piädaacä coo cøxiä wiinä yhané'emät hoy miaajä. Jaduhñ je'e piädäacäbä coo højts nWiindsønähájtämät coo ja'a miádia'agy hajxy nmábójcäm coo tiømiádia'agy. ²³ Hoyyä Jesucristo cøxiä wiinä jia hane'emy hoy miaajä, coo hajxy jaduñ nmábójcäm, xjiotcädäacäm hajxy jaduñ coo hajxy xmiøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Ni tii jaduñ quia'a jootcädaacy neby højts xjiotcädäacäm.

2

¹ Jue'e mijts hijty, cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgøø'øy, je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty mmøødä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a cudiuñ. ² Jaančh tehñ yhaxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä hity. Jaduhñdsä jáya'ayhajxy yhity ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mábøjpä. Ja'a møjcu'ugong ja'a miádia'agy hajxy hijty mmábójcäp. Jaayá'ayäts møjtuungmøød tsajctøcxp. Yhanehmby jaduñ pønjetiä Diosmädia'agy ca'a mábøjp. ³ Jaduhñ hajxy hijty nägøxiä njatcøøyyämbä. Haxøøg hajxy hijty nwädíjtäm nebiä njootä ngopc-hajxy hijty chójcäm. Paadiä Dios hajxy hijty

xyajcumäadowáañäm nägøxiä näguipxy møødä haxøøgjäya'ayhajxy. ⁴ Pero hojiootä Dios jiaanč tehñ miøød. Xjiaanč tehñ chójcäm hajxy. ⁵ Hoyyä Dios ja'a miädia'agy hajxy hijty nga'a ja cudiüünäm, ja'a miäjaahaamä Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy tøø xyajtägájtäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiüünämät, nebiä Jesucristo yagjujypiøjcän ja'a Tieediä miäjaahaam. Coo ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. ⁶ Nebiä Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajchän, jaanä jaduhñ højts xyagjujypiøjtägatsäänämbä. Tøø hajxy xpiädäacäm coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjítämät tu'ugmädia'agy. Y nebiä Dios ja'a Jesucristo ja'a cuhdujt miooyyän coo jim miähané'emät tsajpootyp, jaanä jaduhñ højtsä cuhdujt xmio'owaäänämbä. ⁷ Paadiä Dios ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ xmiøoyyäm, jaduhñ yajcähxø'øga'añ coo hojioot jiaanč tehñ miøødä maa højtsøxpän, coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin; paady hajxy hoy xñähho'túutäm. Jimä Dios hajxy hoy miänaajä xyaghidáañäm maa ja'a wyiinduumän. ⁸ Cab hajxy hamdsoo tøø nhawa'adspädsøømäm. Ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. Paady hajxy xyaghawa'adspädsøømäm coo hojioot jiaanč tehñ miøødä, coo hajxy nmäbøjcäm coo hojioot miøødä. ⁹ Coo ja'a nbojpa ngädieey hajxy hamdsoo tøø nga'a yajniñähwäatsäm, paady hajxy hamdsoo nga'a niguiumáayyämät, hoy hajxy tøø nja hojiäya'ayhájtäm. ¹⁰ Hix, tøø ja'a Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy xyajtägájtäm coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjítäm tu'ugmädia'agy. Tøø ja'a Dios ja'a mäjaa hajxy xmiøoyyäm neby hajxy hoy nhjítämät. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coo hajxy jaduhñ hoy nhjítämät.

¹¹ Hoorä, højts judiøspä, yajcumaaby højts jaduhñ coo højts nyajcircuncidarhaty. Jaduhñ højts tyijy nyajcähxø'øgy coo højtsä Dios xquiu'ughaty. Coo højts jaduhñ nyajcircuncidarhaty, je'eduhñ ñänøømby coo højtsä seña nbäda'agy maa højtsä nni'xcøxpän. Paady højts mijts nxøøghaty, mijts ca'a judiøspä, coo hajxy mga'a yajcircuncidarhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ¹² Hix, højts judiøspä, ja'a Dios højts jecy xquiu'ughajt. Jaduhñ højtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy coo højts hánajty xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Pero mijts ca'a judiøspä, caj mijtsä Dios xñämaayy coo mijts xquiu'ughada'añ, coo mijts xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Hix, cahnä Diosmädia'agy hajxy hánajty mmädoynä ja'a Cristocøxpä. Paady hajxy hijty mga'a najuø'øy coo mijts ja'a Dios xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaambä. ¹³ Caj mijtsä Dios hijty xquiu'ughaty. Cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädooyä. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tu'udy, paadiä Dios hajxy xquiu'ughajnä. ¹⁴ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiädsiphájtäm. Pero tøø hajxy nnimiägaxø'cänä je'leguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. ¹⁵ Højts judiøspä, mijts hijty nmøødnimiädsiphájtäp, mijts ca'a judiøspä. Hix, højtsä Dios jecy xyhanehñ madiu'u, ca'a myijtsä. Mänitä Moisés quiujahy nebiaty højtsä Dios xyhanehñy, y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios ja'a mädia'agy yaghamaadiujnä nebiä Moisés hánajty jecy tøø quiujaayän. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy møød je'e, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Paady hajxy nga'a nimiädsiphájtänä hamiñ haxøpy neby hijtiän, højts judiøspä møød mijts ca'a judiøspä. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø

xñähho'túutäm cruzcøxp, paadiä Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhjítänä, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Cabä Dios hajxy jaduñ nmädsiphájtänä.

¹⁷ Hoyyä Jesucristo hajxy xyhawáanäm coogä Dios ja'a jioot quia'a tsoey coo ja'a Dios hajxy nga'a mädsiphájtänät. Jaduhñägä jioot chocy coo hajxy nmøødhjítänät tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. ¹⁸ Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy nägøxiä nmøødhjítänä tu'ugmädia'agy, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduñ xyajmøødhjítäm tu'ugmädia'agy nägøxiä. ¹⁹ Xquiu'ughájnap mijtsä Dios møødä jáya'ayhajxy nägøxiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy mábøjpä, hoy hajxy mga'a jagä judiøspä. Xyhuunghájnapä Dios hajxy jaduñ. Cabä Dios hajxy hijty xquiu'ughaty xyhuunghaty, coo ja'a miädia'agy hajxy hijty mga'a mábøjcä. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, mänit je'e hoy jiuypiojtägach. Mänitä Diosquexy ja'a Diosmädia'agy hajxy tiägøyy yajwa'xpä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy nmábøjcäm. ²¹⁻²² Paadiä Jesucristo hajxy xmiøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmábøjcäm, møød højts judiøspä, møød mijts ca'a judiøspä. Hix, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpa ngädieehjítäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduñ xyajmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

3

¹ Høøch Pablo, páadyhøch chaa ndsumyčhänä'ay coočä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä maa mijtsän, mijts ca'a judiøspä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, páadyhøchä Dios nba'ya'axy ja'a mijtsøxpä. ² Tøø hajxiäda'a mmädoxyaty coočä Dios tøø xwyiinguexy coo mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødä ja'a mijtsøxpä. ³ Jéquiänä Dios wyiinmaayy coo højtsä nbojpa ngädieey xyajnáhwaats xyajcuhwáatsät, højts judiøspä. Nnajuøøby højts hijty jaduñ. Pero cuyu'uchä Dios hijty yaghity coo hánajty tøø wyiinmaabiä coo mijts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judiøspä. Hoorä, tøøchä Dios hádaa mädia'agy xyajwiinjuøøñä nébiøch hádaa mädia'agy weenjaty cham njaayän. ⁴ Coo hádaa mädia'agy hajxy mgápät, jaduñ hajxy mnajuø'owa'añ coočä Dios ja'a mädia'agy tøø xyajwiinjuø'oy, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cuyu'uch tøø yhítiäbä. ⁵ Cab hádaa mädia'agy hijty pøn miädoyyä. Pero tøø ja'a Dios ja'a wyiinguexyhajxy yajwiinjuøøñä. Ja'a yhEspirituhaam jaduñ yajwiinjuøøyy. ⁶ Jaduñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo ja'a Jesucristo hajxy hánajty xñähho'tu'udáanäm, coo hánajty jiuypiojtägatsa'añ. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábøjcäm, paadiä Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Jaduñä Dios hajxy nägøxiä xyhuunghájtäm. Tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy jaduñ xyaghjítäm ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy jaduñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm. Jéquiänä Dios jaduñ wyiinmaayy.

⁷⁻⁸ Ja'a miøcmäjaahámhøchä Dios tøø xtiuungmo'oy coočh ja'a miädia'agy nyajwa'xät maa ja'a ca'a judiøshajxypän. Xtiuungmøoyhøchä Dios jaduñ coočä judiøshajxy nyajwiingapxø'owät coo Dios ja'a mayhajt møj may

tiuna'añ ja'a hõjtsõxphájtäm, je'eguiõxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tõõ xñähho'túutäm. Hojiootä Dios miõõd, páadyhõch jaduhñ xtiuungmooyy, hõyhõch nga'a jagä mäna'añ cooch nga'a tsoobaady cooch jaduhñ ndúnät, hõyhõch nja mäna'añ coo ja'a Dioshuunghajxy miaas tsoobáadät, coo hajxy jaduhñ tiúnät. ⁹ Jaanä jaduhñhõchä Dios tõõ xtiuungmoobiä coochä jáya'ayhajxy nägõxiä nyajwiinjuõ'õwät coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo mijsä Jesucristo hänajty xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaamä, mijs ca'a judiõspä. Mänitä Dios jaduhñ wyiinmaayy mänaa cõxiä wiinä yhädiuñän. Cab hajxy xchoj yajwiinjuõyyäm. Jecy jaduhñ yaghijty cuyu'uch. ¹⁰ Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy nägõxiä tõõ xyajñähwaats tõõ xyajcuhwáatsäm, mõõd hõjts judiõspä näguipxy mõõd mijs ca'a judiõspä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbõjcäm coo tiõmiädia'agy, jaduhñä Diosmoonsä hajxy jim ñajuõõñä tsajpootyp coo ja'a Dios jiaanč tehñ quiuwiinmahñdiä madiu'u. Haa ca'a, xyhíxämä Diosmoonsä hajxy coo hajxy tu'ugmädia'agy jaduhñ nhíjtänä. ¹¹ Jaduhñä Dios ñä'ägädä wiinmaayy jequiän, jajty hädaa naaxwiin yhädiuñ. Jaduhñ yajtõjiajty coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. ¹² Coo ja'a Jesucristo hajxy nmõõdhíjtäm tu'ugmädia'agy, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbõjcäm, jaduhñä tõyhajt hajxy nmõõdhíjtäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmõõdhíjtäm coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämät. Jaduhñä tõyhajt hajxy nmõõdhíjtämbä coo hajxy xmiädoowäm. ¹³ Mijs nmänuu'xtaacyy coo hajxy mga'a jootmayhädät, hõyhõch yaa nja tsaaçhpõcy. Páadyhõch chaa ndsaaçhpõcy coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy maa mijsän. Pádiäts hajxy jaduhñ mxoondä'agät.

¹⁴⁻¹⁶ Ja'a nWiindsõnhájtäm Jesucristo, Dios je'e Tieedyhajpy. Tieedyhajpiä Dios hajxy je'ebä pønjaty jim tsánaaby tsajtcõxp mõõd pønjaty yaa tsánaaby hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xpiädáacäm tu'ugmädia'agy mõõd hõjts judiõspä näguipxy mõõd mijs ca'a judiõspä, páadyhõchä Dios hamuumdu'joot nmänuu'xta'agy coo mijsä mäjaa ween xmio'oy ja'a yhEspirituhaam, neby hajxy jaduhñä mjuõhñdyhaam mmee'xtügät. Xpiuhbedäbä Dios hajxy jaduhñ je'eguiõxpä coo je'e miõjjä jiaančä. ¹⁷ Jaduhñhõchä Dios nmänuu'xtaacpä coo ja'a Jesucristo yhEspiritu hajxy ween mjaac mõõdhajtä, je'eguiõxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbõjcä. Jaduhñ hajxy hoy yajxõñ mniçhoc mnimiee'xõõjät hoy miänaaxõõjä. ¹⁸⁻¹⁹ Y jaduhñ hajxy mwiinjuõõbiät coo ja'a Jesucristo hajxy xjiaanč tehñ chõjcäm mõj may. Hanaxiä hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chõjcäm. Cab hajxy ca'xy nwiinjuõõyyäm nebiaty hajxy jaduhñ xjia tsõjcäm. Cab hajxy pedyii nwiinjuõõyyäm. Coo hajxy hoy nwiinjuõõyyämät, hoyyä nwiinmahñdyhajxy jiadaañäm nebiä Dios ja'a wyiinmahñdiän.

²⁰ Jaanč tehñ miäjaamõõdä Dios. Ja'a miäjaahaamä nwiinmahñdyhajxy xyajtägátsäm. Jaanä miäjaahaamä mayhajt mõj may tiuumbä ja'a hõjtsõxphájtäm. Hõxtä cab hajxy hoy nwiinjuõ'õwáañäm nebiatiä mayhajt jaduhñ tiuunñ. Mõj mayyä mayhajt jaduhñ tiuunñ, hoy hajxy nga'a jagä mäyujwáañäm. ²¹ Tsögä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgõõyyäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbõjcäm, je'eguiõxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm. Tõyhajt jaduhñ.

4

¹ Coochä Jesucristocõxpä nduñ, páadyhõch chaa ndsumyçhänä'ay. Coo mijsä Dios tõõ xyajñähdijy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ

mgudiúnät. ² Cab hajxy myajcumáyät. Mee'xxieemy hajxy mhídat. Mmee'xtúgáp hajxy jaduñ. Hamiñ haxopy hajxy mnichoc nmimiee'xósjät. ³ Naxy hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mdehñ yhidät. Ja'a Diosh-espíritu hajxy jaduñ xyaghídáp tu'ugmädia'agy. ⁴ Tu'ugmuquiä Jesucristo miädia'agy hajxy nbanócxäm, mөөd hõjts judíospä näguipxy mөөd mijts ca'a judíospä. Tu'ugmuquiä Dioshespíritu hajxy nmөөdhájtäm. Nägõxiä Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy jim xyajnöcxáañäm maa ja'a wyiindu-umän. Tu'ugmucy hajxy jaduñ njõbhíjxäm. ⁵ Tu'ugmuquiä Jesucristo hajxy nWiindsõnhájtäm. Tu'ugmuquiä miädia'agy hajxy nmäböjçäm coo tiõmiädia'agy. Ja'a Jesucristocõxpä hajxy nägõxiä nnábéjtäm. ⁶ Tu'ugmuquiä Dios hajxy nDeedyhájtäm nägõxiä. Jaaya'ay hajxy xyhanéhñäm nägõxiä. Ja'a hõjtscõphájtäm jaaya'ayä mayhajt tiuñ nägõxiä. Jaaya'ay hajxy hoy xmiөөdhájtäm nägõxiä.

⁷ Cõjhawingatiä Jesucristo hajxy tөө xyajnáhdíjjäm nebiaty hajxy ndúuñämät. ⁸ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: Coo jim ñöcxy tsajpootyp, tsumiä miädsip yajnöcxy, ja'a hajxy hánajty tөө quia'a mäjädá'aguiäbä.

Mäniä jiamiөөd madiu'u miooy cõxiä wiinä.

⁹⁻¹⁰ Coo jaduñ miäna'añ coo ja'a Jesucristo ñöcxy tsajpootyp, jaduñ miäna'ana'añ coo hánajty yaa tөө yhoy hádaa yaabä naaxwiin. Jim hánajty tөө yhuuc tsohñdaacpä tsajpootyp. Y coo jim ñöcxtägajch Dioswi-induum, jim mõj jaanç yhiñä. Jim jaduñ yhanehmñä tsajpootyp mөөd hádaa yaabä naaxwiin. ¹¹ Ja'a Jesucristo hõjts xpíadaac coo hõjts madiu'u ndúnät jaaya'aguiõxpä. Naje'e hõjts xyajnáhdíjy coo hõjts ndúnät apóstol. Je'eç jaduñ nnänõõmby coo hõjtsä Jesucristo xquiejtsohñ Diosmädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmyhagajpt. Naje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jiaac yajwá'xät. Naje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxó'õwät. Naje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnáhixó'õwät. Naje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo hajxy quiopc-hádät maa ja'a hermanodõjç-hajxy yhamugõ'oyän Dioswiingudsähgõõbiä. ¹² Paady hajxy jaduñ tiuñ, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy quiudiúnät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböcy. Jaanä jaduñ hajxy tiuñbät ja'a Dioscõxpä. Jaduñ hajxy maas hoy wiädítät nägõxiä coo ja'a Jesucristo hajxy pianöcxy. ¹³ Jaduñä Dios ja'a miädia'agy hajxy tu'ugmucy hoy nmäböjçämät nägõxiä coo tiõmiädia'agy ja'a Jesucristocõxpä. Y jaduñä Jesucristo hajxy hoy nmөөdhájtämät tu'ugmädia'agy, ja'a Dioshu-ung. Jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nwiinjuõyyämät. Jaduñ hajxy maas hoy nyajtúuñämät. Mäni hajxy hoy nwiinmäayämät nebiä Jesucristo wyiinmayyän. Y jaduñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän. ¹⁴ Põnjatiä Diosmädia'agy hoy ca'a wiinjuõõbyñä, jaanç tehñ piaquiä hajxy yajwiinhõõñ. Hoy tyii mädia'aguiä hajxy miäböga'añ. Hix, ja'a häna'c-hajxy mäwiinhõhmbä, jiaanç tehñ jiajpy hajxy mäwiinhõõn. Jaanç tehñ piaquiä hajxy jaduñ xwyiinhõõnät. Pero hõjtshájtäm, cab hõjts jaduñ nyajwiinhõhñämät. ¹⁵ Pero, tsög hajxy tõguiápxäm, tsög hajxy tõmiädiácäm. Tsög hajxy tsóçäm, tsög hajxy méé'xäm põnjaty hajxy nmөөdmädiácäm. Jaduñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. ¹⁶ Coo hajxy nhíjtämät tu'ugmädia'agy, coo hajxy nnibi-uhbéjtämät hamiñ haxopy nebiatiä Dios hajxy tөө xtiungmóoyyäm, jaduñä Jesucristo hajxy xpiuhbéjtämät, neby hajxy jaduñ maas hoy nniçhojç

nnimiée'xämät hamiñ haxøpy, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nwiinjuøøyyämät, neby hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät.

17-19 Pønjetiä Diosmädia'agy ca'a panøcxp, cab hajxy miøjpäda'agy ti-jaty jaduhñ tsoobaatp. Cab hajxy tii wyiinjuø'øy. Jaançh tehñ xiexä jiootä quiopc-hajxy; paady hajxy quia'a wiinjuø'øy coo ja'a Dios ja'a möjmayhajt tøø tiuñ ja'a højtsøxphajtäm, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Diósäm. Tsähdiuhndägoy hajxy jaduhñ. Hanaxiä hajxy yhaxøøgjatcø'øy cøxypänejpiä. Paady mijts jaduhñ nmägäpaxy nhane'emy ja'a Jesucristocøxpä coo hajxy jaduhñ mga'a pajatcøøbiät. 20 Coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy jaduhñ mga'a haxøøgwädíjnät, neby hajxy naamnä tøø nmägäpaxy tøø nhane'emiän. 21 Tøyhajt jaduhñ coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøøyy ja'a yhEspirituhaam. Hiç, tøguiapxp tømiädiacp je'e. 22 Jaduhñ hajxy xyajñähixøøyy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät neby hajxy hijty mhaxøøgjäya'ayhatiän. Mdu'udägoyyaamb hajxy hijty je'eguiøxpä coo hajxy hijty cøxiä wiinä mhadsocy, cooc tyjy hajxy hijty jaduhñ mbaada'añ ja'a hoyhajtä weenhajt. Pero myajwiinhøhmb hajxy hijty. Hiç, cabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ mbäädät. 23 Pero, yajtägätsä mjootä mwiinmahñdy hajxy. 24 Tøø ja'a Dios hajxy xmiøoyyäm ja'a hawiinjembäi howyiinmahñdy nebiä Dios hajxy jaduhñ hoy nbahíjxämät. Jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mjäya'ayhädät. Jaduhñ hajxy tøyhajt haxøøg mga'a wädíjnät.

25 Jaduhñds je'e, cab hajxy mhøhndáacnät. Tøyhajt hajxy mmädiáacnät. Hiç, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm.

26-27 Coo hajxy tähoocjaty mnimiäjootma'adøøjtät, paquiä hajxy jadähooc mnimiägäpaxø'cägumbät, coo ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduhñ paquiä xñä'a yajcädiéeyät.

28 Pønjaty mee'tsp, cab hajxy miée'tsnät. Ween hajxy tiuunnä, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy piuhbedät pøn jaduhñ yajmaajajp.

29 Cab hajxy mhaxøøgcápxät. Coo hajxy hoy mgäpax mmädiä'agät, jiaac wiinjuø'øwaambiä jäya'ayhajxy, ja'a homiädia'agy hajxy hoy mädoobä. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt tiünät jaaya'aguiøxpähajxy, ja'a hajxy jaduhñ mädoobä. 30 Cabä DioshEspiritu hajxy myagjootmadiägø'øwät. Hiç, jaaya'ay hajxy jaduhñ xcwieendähadañäm høxtä coonä ja'a Jesucristo hñajty yaa quiädaactägätsa'añ. Mänit jaduhñ quiäxø'øga'añ coo hajxy hñajty tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwäatsäm, møød coo hajxy hñajty tøø xyajpädsøømäm haxøøgtuum.

31 Cab hajxy mnixiøøghajtänät. Cab hajxy mnimiädsiphajtänät. Cab hajxy mnimiäjootmä'tänät. Cab hajxy mnihøjjánät. Cab hajxy mniñähøjjánät. Cab hajxy mnimiähänhajtänät. 32 Pero, mniçhoc mnimiee'xøøjap hajxy hamiñ haxøpy. Mniñäxuudsøøjap hajxy jaduhñ. Mnimiee'xøøjap hajxy jaduhñ. Hiç, jaduhñä Dios hajxy tøø xmiée'xäm ja'a Jesucristocøxpä.

5

1 Xyhuunghajtämä Dios hajxy; xchójcäm hajxy jaduhñ. Naxiä Dios hajxy ndehñ piahíjxämät. 2 Mniçhoc mnimiee'xøøjap hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Coo hajxy jaduhñ xchójcäm, paady hajxy tøø xñähho'túutäm. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ.

³ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy haxøøg mga'a nä'ägädä jatcø'øwät. Ni mga'a hadsógät jáya'adio'oxiøjc hajxy. Jaaná jaduhñ mi-jts to'oxiøjc-hajxypä, caj mijts wiingya'adiøjc mmøødmábät. Ni mga'a hadsójcät hajxy ja'a mmädo'oxiøjcä ñihyhap. Ni cab hajxy mhaxøøgcápäxät. ⁴ Cabä haxøøghaaw hajxy mmøødhädät. Cab hajxy mguhhinmädiä'agät. Cab hajxy mhanähädät. Cab jaduhñ yhawiinmatsä coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwät. Pero ja'a Dios hajxy mnämä'awäp: "Dioscujú'uyäp." ⁵ Tøyhajt jaduhñ, pøn haxøøg jatcøøby, pøn jáya'ajie'e jaanç tehñ yhadsojp, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän, maa ja'a Dios ja'a wyi-induumän. Hix, pøn jáya'ajie'e hadsojp, cabä Dios hoy wyiingudsähgø'øy. ⁶ Cab hajxy nyajwiinhøñämät coo jáya'ay hajxy hänäjty xjia nämäayyämät cooc tyijy yhooyä coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, nébiäts naamnä tøø nmägäpxy tøø nhane'emiän. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mabøjpä, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, nébiäts naamnä tøø nmägäpxy tøø nhane'emiän, yajcumädowáanäp hajxy je'eduhñ ja'a Díosäm. ⁷ Paady jaduhñ, tsøc ca'a møødjatcøøyyäm näguipxy.

⁸ Mijts, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyä. Mhaxøøgwädijp hajxy hijty, møød hajxy hijty haxøøgijty mjatcø'øy. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy tøø mmäbøjcänä, paadiä mwiinmahñdy hajxy mmøødän hawa'adstuum. Jaduhñä mwiinmahñdy hajxy mjaac yaghidät. ⁹ Pønjatä wyiinmahñdy hawa'adstuum, hojiot hajxy miøød. Hoy hajxy jiäya'ayhaty. Tøguiapxp tømiiäiaacp hajxy je'e. ¹⁰ Mjaac habøgäp hajxy jaduhñ nebi-atiä Dios hajxy xyajnähixø'øy neby hajxy jaduhñ maas hoy mjäya'ayhädät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xmiaas cumáyät. ¹¹ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy hoy jiäya'ayhaty. Cab hajxy jaduhñ cøxypänejpä mmøødjatcø'øwät; pero mwiinguhojø'øwäp hajxy jaduhñ. ¹² Jaanç tehñ yhoçhähdiiuñnä hajxy hamee'ch jatcø'øy; páadyhöç nga'a nägäpxa'añ nebi-aty hajxy jaduhñ jatcø'øy. ¹³ Coo jáya'ay hajxy nwiinguhojø'øyyämät coo hajxy yhaxøøgwädity, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän, mänit hajxy jaduhñ yhooc tehñ ñajuø'øwät coo hajxy tøyhajt yhaxøøgwädity. ¹⁴ Jaduhñä jáya'ayhajxy näje'e miäna'añ:

Pøn jaduhñ maab, ma'abiäðø'øg hajxy;

pøn jaduhñ tøø yho'ogy, mjujyipiøjtägätsäp hajxy.

Ja'a Jesucristo mijts xquuijajaamb xquiudøø'xaamb.

Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, pønä Diosmädia'agy ca'a mabøjp, ween hajxy miäböcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyajwiinjuø'øwät coo je'eyyä jaduhñ tu'uquüä ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnähwäatsät.

¹⁵ Jaduhñds je'e, nägüentä hajxy mwädität. Cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jáya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuøøbiän. Paady hajxy hoy mwädität coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mwiinjuø'øy. ¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehñ wiädität. Hix, jiaanç tehñ miäwädijpiä jáya'ayä haxøøgwiinmahñdy hajxy jäda'ahaty. ¹⁷ Hoorä, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jáya'ayhajxy ca'a jajpän. Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ wyiinjuøøyyät mdehñ wyiinmädoowät nebiatiä jiot chocy coo hajxy mgudiüñät. ¹⁸ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmu'ugøøjät; yajtägoobiä jocnøø jaduhñ. Pero weenä Dioshëpíritu hajxy xjiaac puhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ njaac cudiüñäm. ¹⁹ Coo ja'a Dioshëpíritu hajxy xpíuhbéjtäm, jaduhñ hajxy nni-jiootcapxmøcpøjcäm ja'a Dioshøyhaam. Jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot mwiinhøw mwiinyä'axät. ²⁰ Hoy miäduhñjätä Dios hajxy mnämä'awät:

“Dioscujú'uyäp”, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ mnämä'awät: “Dioscujú'uyäp”, coo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy je'e xmióoyyäm. Hix, je'e hajxy nDeedyhájtäm.

²¹ Hoorä, coo ja'a mmähermano waamb xyhané'emät, hamuumdu'jootä miädia'agy mgudiúunät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy nwiindugsähgøoyyäm.

²² Mijts to'oxiøjc-hajxy, mgudiúunäbä mnihyhapä miädia'agy hajxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyhane'emy, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. ²³ Coo ja'a mnihyhaphajxy quiopc-haty maa mijtsän, jaduhñ mäwiin miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm coo ja'a miädia'agy hajxy hoy nmäbøjcäm. Jaaya'ay hajxy xyajnähwáatsäm. ²⁴ Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñ mijtsä mnihyhapä miädia'agy mgudiúunäbät, waambaty hajxy jaduhñ xyhane'emy.

²⁵ Hoorä, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm. Hix, tøø hajxy xñähho'túutäm. ²⁶ Paady hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xyajnähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Paady hajxy jaduhñ tøø xyajnähwáatsäm coo ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm. Y coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy nmänäänäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xñähwáatsäm. ²⁷ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy yajxón xyhíxámät nebiä pujoy nebiä je'eçhpän coo hánajty yaa quiädaactägatsa'añ. Hix, tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy hánajty xyajnähwáatsäm. ²⁸ Jaduhñds je'e, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mjuø'oyän. Pønä tio'oxiøjc tsojpp mee'xp, jaduhñ miäbaady nebiä yhamdsoo ni'x nebiä yhamdsoo copc choquiän. Hix, tu'ugni'x tu'ugcøpc hajxy jiaty coo to'oxiøjc hajxy wyiingpøcy. ²⁹ Hix, cap pønä yhamdsoo ni'x yhamdsoo copc xiøøghaty. Pero ngüeendähájtämä nni'x ja'a ngopc-hájtäm hajxy; jaduhñ mäwiinäts miäbaady nebiä Jesucristo hajxy xcwieendähájtäm. ³⁰ Hix, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy xmiødhíjtäm coo hajxy nWiindsønhájtäm. ³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Jaduhñds je'e, coo ja'a ya'adiøjc to'oxiøjc piaady, mänitä tiaj tieedy piuhyohdiuutnä. Jaduhñ mäwiinädsä ya'adiøjc-hajxy jiaty møødä tio'oxiøjc nebiä tu'ugni'x nebiä tu'ugcøpcän.” ³² Jaanç tehñ yajxón hädaa mädia'agy jaduhñ. Cabä Dios hajxy hijty xchoj yajwiinjuøoyyäm. Jaduhñçh nwiinjuøøy, coo ja'a ya'adiøjcä tio'oxiøjc miøødhity tu'ugmädia'agy, coo jaduhñ miøødhity tu'ugni'x tu'ugcøpc, jaduhñ mäwiinäts miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtämbä tu'ugmädia'agy coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ³³ Jaduhñds je'e, jaduhñä mdo'oxiøjc hajxy mdsoc mmée'xät nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsøquiän. Y mijts to'oxiøjc-hajxy, jaanä jaduhñä mnihyhap hajxy mwiingudsähgøøbiät.

6

¹ Mijts pigäna'tøjc-hajxy, mgudiúunäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy jaduhñ mgudiúnät. ²⁻³ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Pønjatiañ tiaj tieedy wiingudsähgøøby, je'eçh hajxy hoy nyajtsäna'awaamby nyaghäyowaamby hädaa yaabä naaxwiin; je'eçh hajxy jeycy nyagjyghadaamby”, nømä Diosmädia'agy miäna'añ. Coo ja'a Dios

hajxy jaduhñ jecy xyhanéhñmäm, mänit jaduhñ miänaandsohñ coo ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtscøxphájtäm.

⁴ Mijts taj teedyhajxy, cabä mnøøx cabä mmajc hajxy hanaxiä mhójtät coo hajxy xmiähanhádät. Jaduhñä mhuung hajxy mmägapx mhané'emät coo hajxy hoy wiädítät. Jaduhñ hajxy quimayóøjtät ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtäm.

⁵ Naje'e mijtsä jäya'ayhajxy xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Mgudiúunäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Mwiingudsähgø'owäp hajxy jaduhñ nebiä Jesucristo hajxy nwiingudsähgø'oyyäm. ⁶⁻⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy tiuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty wyiindäna'ayii neby hajxy jaduhñ quimayóøjtät ja'a wyiindsønäm. Pero naje'e jäya'ayhajxy hoy quia'a tuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty quia'a jimä. Mijts, cab hajxy jaduhñ mbahixät. Hamuumdu'jootä mwiindsøn hajxy mmädúnät. Jaduhñ hajxy hoy myajcähxø'ögät coo ja'a Jesucristo hajxy hoy mjaanč mäduñ. Jaaya'ay hajxy nmaas Wiindsøn hájtäm. Jaduhñä Dios chojpa. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy jaduhñ mdúnät. Ca'a jäya'aguixøxpähajtiä hajxy mdúnät. ⁸ Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ, coo ja'a nwiindsøn hajxy hoy nmädúunämät, hoy hajxy xjia je'ehájtäm nebiä waj nebiä cuaayän, mänitä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiöoyämät.

⁹ Jaduhñ mijtspä, cumoonsädøjc, mnäxúudsäbä mmoonsä hajxy jaduhñ. Cab hajxy mhadsähgø'owät. Haa ca'a, jaduhñ mijtsä Dios hajxy xyhanehmbä nebiä mmoonsä hajxy xyhanéhmbän ja'a Diósäm, ja'a jim tsajpootypä. Haa ca'a, cabä Dios hajxy wiing xyhíxäm. Haa ca'a, tu'ugjäya'ayhájtäm hajxy nägøxiä.

¹⁰⁻¹¹ Hoorä, mänuu'xta'agä Dios hajxy coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam; jaduhñä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäbøjcät. Hix, jaanč tehñ miäwiinhøhmbä møjcu'ugong. Pero jiaanč tehñ miøødä Dios mäjaa. Y coo hajxy jaduhñ xpiuhbédät, cabä møjcu'ugong hajxy jaduhñ myajmäjädá'agät. ¹² Hix, ja'a møjcu'ugong hajxy yaa xmiädsibøoyyäm møødä mioonsä hajxy, ca'a jäya'ayhajxiä ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Haxøøgä møjcu'uhajxy jäya'ayhaty. Pojhaam hajxy wiädity. Cabä ni'x copc hajxy tiehñ miøødä neby højtshájtäm. Møcä mäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. Ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä haxøøgjäya'ayhajxy hanéhñmäbä møjcu'ugóngäm. Hoy chajtcøxpä ja'a møjcu'uhajxy wiädity. ¹³ Paadiä Dios hajxy mmänuu'xta'agät coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy hoy mjøjtänä'awät. Jaduhñ hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁴ Jøjtänä'awxä ja'a møjcu'ugong hajxy. Naxy hajxy hoy miänaaxøøjä mdehñ tiømiädiä'agät. Jaduhñ hajxy hoy mmeex'túgät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy møc ñiwiohnta'achijän coo hajxy hänajty chip-tuna'añ. Naxy hajxy hoy yajxon mdehñ wiädítät. Jaduhñä Dios hajxy xñäwá'anät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado latapujxt hajxy yajni guiaachjubø'oyijän. Jaduhñ hajxy hoy miäjäda'aga'añ. ¹⁵ Niyhahixø'owøø hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy mmäwädítät. Coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät, jaduhñ hajxy jootcujc yhidät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy ñiyhahixø'oyijän coo ja'a quixø'og hajxy piägø'oy. ¹⁶ Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ miäbøjcät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy mga'a yajmäjädá'agät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado es-

cudo hajxy jajnyhawähajhtugyijän neby hajxy jaduñ quia'a tɔpxóøjät ja'a tɔpxquepty tóoyäp queecpä. ¹⁷ Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miábógät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado pujxcuhjup hajxy miøødän. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm yhabógät nebiä Dioshespíritu hajxy xyajñähixóøyyäm. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy espadacap chiptuñän. ¹⁸ Coo ja'a Dios hajxy mba'ya'axät, mmäyujwá'anäp hajxy tijaty hajxy hñajty myajmaajiajpy. Mmäjajtówäbä Dios hajxy ja'a yhEspirituhaam tijaty hajxy mmäyujwá'anäp. Mmännuu'xtá'agäbä Dios hajxy ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Cab hajxy mnännuuxó'øwät coo ja'a Dios hajxy hñajty mba'ya'axa'añ. ¹⁹⁻²⁰ Møød høøhcóxpøchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät coochä Dios xñajtsapxóøyyät waambátyhöch ngapx nmädiá'agät coochä miädia'agy hñajty nyajwa'xä, ja'a hijty yaghijpiä cuyu'uçh. Ja'a Dióshöch jaduhñ xwyiinguejx coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Páadyhöch chaa ndsumyçhänä'ay ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Jaduhñhöchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät cooch nga'a tsähgø'øwät coochä miädia'agy hñajty nyajwa'xä, nébiøch jaduhñ hoy ngudiünät.

²¹⁻²² Nguexáambiøchä hermano Tíquico jim maa mijtsän. Coo jim miédsät, jim hajxy jaduhñ xhawáanät nebiaty højts chaa ngudiuñ nguñaxy, coo højts hoy ween nhity, neby hajxy jaduhñ mga'a jootmayhájnät ja'a højtsøcxpä. Hóyhøchä hermano Tíquico nmøødnijootpaadyi. Hóyhøch jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä.

²³ Ween mijtsä Diosteedy hajxy xmio'oy ja'a hoyhajtä weenhajt møødä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä. Weenä Dios hajxy xpiuhbety nebiä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mabójcät, neby hajxy jaduhñ maas hoy mniçhoc mnimiee'xóøjät. ²⁴ Weenä Dios ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtsøcxphajtäm nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm hamuumdu'joot, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Amén.

Filipenses

¹ Jesucristo hõjts xmioonsähajp, hõõch Pablo mөөдä Timoteo. Hõjts mijts hädaa nocy nyajnäjaayõoby mäduhñtiä mijts ja'a Diosmädia'agy hajxy jim mbanõcxy maa ja'a cajpt xiõhatiän Filipos, nägõxiä mөөдä mwiindsõnhajpä jii by tsajtõgootypä, mөөд hajxy jii by puhbejpä. ² Weenä Dios hajxy xmiõ'oy hoyhajt weenhajt, ja'a nDeedyhãtãm hajxy jim tsajpootypä mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsõnhãjtãmbã.

³ Naaghõoc-hõch mijts njahmiejtsta'agy, nnãmãabiõch ja'a Dios "Dioscujú'uyãp" maa ja'a mijtsõcõxpãn. ⁴ Naaghõoc-hõch ja'a Dios nba'ya'axy, nmäyujwãambiõch hoyhajt weenhajt ja'a mijtsõcõxpä. Coochã Dios hãnajty nba'ya'axy ja'a mijtsõcõxpä, jootcújc-hõch hãnajty nnijiãwõ'øyii, ⁵ je'eguiõcõxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy tõõ nyajwã'xãm, mãnaa hajxy tõõ mmãdoodsõõfãn hõxtã je'enã jäda'anãbaadyñã. ⁶ Ja'a Dios ja'a hodiũung yajtsohndaac ja'a mijtsõcõxpä. Nmõõdhõchã tõyhajt jaduñ coo ja'a Dios ja'a tiũung hoy yajtu'uyo'oya'ãñ hõxtã coonã Jesucristo hãnajty quiãdaactãgatsa'ãñ. ⁷ Pãadyhõchã tõyhajt nmõõdã cooch mijts njaanõch tehñ chocy njaanõch tehñ pia'hãyoy, coo ja'a Dios hajxy xpiuhbãjtãm näguipxy, homiãajõch nhity, hoy piujxtõgootiã, hoy yhagujã, cooch hãnajty nmãdia'agy coo ja'a Diosmädia'agy tiõyyã. ⁸ Nãjuõõbiã Dios cooch mijts njaanõch tehñ chocy njaanõch tehñ pia'hãyoy nägõxiã, nebiã Jesucristo hajxy xchõjcãm. ⁹ Nmãnuu'xtãcypiochã Dios coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niõhoc mjaac nibia'hãyowõõjãt, coo hajxy hoy mguhwiyyhãdãt, ¹⁰ neby hajxy jaduñ mnajuõ'õwãt mwiimbwãt ja'a hojiatypã hajxy. Jaduñ hajxy mhiãdãt hawa'adstuum nebiã Dios hajxy xyajmãdsõjcãm, hõxtã coonã Jesucristo hãnajty quiãdaactãgatsa'ãñ. ¹¹ Xpiuhbãdãp ja'a Jesucristo hajxy neby hajxy jaduñ hoy mwãdãtãt. Jaduñdsã Dios hoy quiãhxõ'õgãt coo miõjã coo jiaanõchã.

¹² Hermanodõjc, huuc wiinjuõ'õw hajxy jaduñ; cooch yaa ndsumyõchãna'ay, maas hõyhõchã Diosmädia'agy jaduñ yaa nyajwa'xy. ¹³ Nägõxiã cu'ughajxy tõõ miãdoyhaty coochã Jesucristo miãdia'agy ngudsumyõchãna'awõõyyã, nägõxiã, mөөдä soldadohajxy jim hadãnaabiã maa ja'a gobernador tiõjcãn. ¹⁴ Ja'a Jesucristo miãdia'agyhõch ngudsumyõchãna'awõõby. Cãbõch ndajy nmay. Cooch nga'a tajy nga'a may, paadiã hermanodõjc-hajxy nãmay quia'a nã'ãgãdã taj quia'a nã'ãgãdã maabiã coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, hoy hajxy cu jia tsũumãbã. Cab hajxy nã'ãgãdã tsãhgõ'õy ni weenñtiã. Hix, hõõch hajxy jaduñ xpiahijxp.

¹⁵⁻¹⁷ Paadiã Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy cooch hajxy xchocy xpia'hãyoy. Hojiõot hajxy jiaanõch tehñ miõõd. Nãjuõõby hajxy jaduñ coochã Diosmädia'agy ngudsumyõchãna'awõ'õy. Pero jii hajxy nãje'ebã, paadiã Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, cooch hajxy xmiãdsiphaty. Tõyhajt jaduñ. Je'eõch hajxy xyajmãdsojp cooch yaa ndsaachpõgãt pujxtõgooty. Cabã hojiõot hajxy nã'ãgãdã mөөдã ja'a hõõchcõxpä. ¹⁸ Pero cãbõch jaduñ nmõjõpãda'agy, hõyhõch hajxy jaduñ xjia mãdsiphaty.

Xoonãdãcõpõch jaduñ coo ja'a Jesucristo hajxy miãdia'agy, hoy hojiõot hajxy quia'a ja mөөдã ja'a hõõchcõxpä. ¹⁹ Y jaac xoonãdãgããmbõch jaduñ. Nnajuõõbiõch cooch hodiũum nmãhmõ'õwa'ãñ. Hix, mijts ja'a

Dios hoyhajt weenhajt mmäyujwaamby ja'a hoochcøxpä. Y xpiuhbéjpechä Dioshespíritu ja'a Jesucristocøxpä. ²⁰ Cábøchä njoot ñä'ägädä tsoy cooch ndsähgø'owät mänäajøchä Jesucristo hänajty nmädia'aguiän. Cábøch mänaa ndsähgø'oy ndsähdiuñ. Chøjpiøch njoot jaduhñ coochä Jesucristo nya-jcähxø'ogät coo miøjjä coo jiaančhä, hóyhøch njadehm quiuho'ogø'owät. ²¹ Maduñtiøch yaa njaac jugyhaty, nyajcähxø'ogäbøchä Jesucristo coo miøjjä coo jiaančhä. Y cooch nhø'nät, maas hoy hänajty quiähxø'ogaañnä coo miøjjä coo jiaančhä. Mänitøch jim nnøcxaanñä maa je'e wyiinduumän. ²²⁻²³ Mejtstú'ujøchä njoot nyajmøødmädia'agy. Cooch nhø'ogät, mänitøch cu nnøcxnä maa ja'a Jesucristän. Maas jootcújc-høch jim nniñiwøøyyänät. Pero cooch yaa njaac jugyhädät, maas hóyhøchä Jesucristo jaduhñ njaac mädünät. Cábøch ndehm yhoñajuø'oy pø maas hoy cooch nhø'nät, o pø caj. ²⁴ Hooch jaduhñ mänaamb cooch hit nga'a tsoj hó'ogät; jaduhñhøch mijts ja'a Diosmädia'agy tehngajnä njaac yajñähixø'owät. ²⁵ Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ cooch mijts njaac møødhida'añ. Njaac yajñähixø'owäämbiøch mijts tehngajnä, neby hajxy jaduhñ maas hoy mmäbøgät, neby hajxy jaduhñ mjaac xoonaacpøgät. ²⁶ Coochä Jesucristo jim xyajñøcxtägätsät maa mijtsän, mänit hajxy mmäna'ana'añ coo tiøyyä coo Jesucristo miøjjä jiaančhä.

²⁷ Naxiä Jesucristo miädia'agy hajxy mdehm yajtuunät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy näguipxy myajwä'xät tehngajnä, hóyhøch jim nga'a ja nõcxät maa mijtsän. ²⁸ Cabä mmädsip hajxy mnä'ägädä tsähgø'owät. Jaduhñ hajxy ñajuø'owa'añ coo hajxy haxøøgtuum yajca'awa'añijäm ja'a Diósäm, møød coo mijts ja'a Dios xpiäda'aga'añ hodium. ²⁹⁻³⁰ Tiuumbiä Dios ja'a mayhajt coo hajxy xyajñähdiy coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät ja'a Jesucristocøxpä, nébiøch cham ndsaačhpøquiän. Tøøch hajxy hamdsoo xyhixy xmiädoy cooch yaa ndsaačhpøcy ja'a Jesucristocøxpä.

2

¹ Coo mijts ja'a Jesucristo xchocy, paady hajxy xjiootcapxmøcpøcy. Coo mijts ja'a Dioshespíritu tu'ugmädia'agy mmøødhity, paady hajxy hamiñ haxøpy mničocy mnibia'häyoyii. ² Jaduhñhøch njoot jiaančh tehñ chocy coo hajxy tu'ugmädia'agy mhídät. Coo hajxy mničoc mnibia'häyowøøjät, maas hóyhøch nniñiwø'owøøjät. ³ Ca'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtuñ. Ca'a hajxy mniguiumayii. Jaduhñ hajxy mmäná'anät coo ja'a mmägu'ughajpä miaas jaty quejee miich. ⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mnig-wieendähadøøjät.

⁵ Mbahixäp ja'a Jesucristo hajxy neby je'e jecy wiädijtiän. ⁶ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, caj jiootma'ty coo ñämaayyä coo yaa jiäya'ayhadät hädaa yaabä naaxwiin. ⁷ Coo yaa jiäya'ayhajty, yhøxhixy yhamdsoo cuhdujt jaduhñän. Jaduhñ ñibiädäacänä nebiä moonsän. Cab hänajty hamdsooyyä miøjhada'añ. ⁸ Mänitä Dios miädia'agy quiudiunä coo yho'ogät. Hočhähdiunñä jim cruzcøxp miøjpahbejtä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo quiudiunñ ney ñämaayyän, paadiä yajmøjhajtä ja'a Diósäm. Ni pøn jaduhñ quia'a mäbaady nebiä Jesucristän. ¹⁰ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä wyiingudsähgø'oy, jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin, homiaajä. ¹¹ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä quiapxpaady coo hajxy wyiindsøñhaty. Jaduhñä Dios jim quiähxø'ogät møj jaančh, ja'a nDeedyhajtäm.

¹² Mägu'ughajpäðøc, mänäajøch jim nhitiän maa mijtshajxiän, xmiäbøjcäbøchä nmädia'agy hajxy hänajty. Hoorä, cooch yaa jäguem

nhijnä, miaas tsójpíoch njoot cooch nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbójcät. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miäbógät, neby hajxy jaduħn hodiium mmähmó'owät. Naxiä Dios hajxy mdehm wyingudsähgó'owät. Cab hajxy nä'a nägoodä mnä'a niguiumayóójät. ¹³ Jaduħnä Dios jioot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Xpiuhbédäp ja'a Dios hajxy jaduħn.

¹⁴ Hoy hajxy mwädítät. Cab hajxy tii mwil'i chippädá'agät. Cab hajxy tijaty myajniGUIUHOJÓ'owóójät. ¹⁵⁻¹⁶ Jaduħn hajxy hoy mwädítät nebiä Dioshuungän maa ja'a ca'awiindóyhäna'c-hagujcän. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajnáhixó'owät, jaduħn hajxy mwädítät nebiä jøøn yhajjiiän hagoonstuum; coo jäya'ayhajxy jaduħn miäbógät, mänit hajxy hodiium piäda'agóójät. Coo hajxy mgudiúnät neby hajxy chaa nnäma'ayän, mänitöch nxoondá'agät, mänaa ja'a Jesucristo hänäjty jadähooc quiädaactägatsa'añän. Cähxó'ogaamb jaduħn cooch hänäjty hoy tøø nduñ maa mijtscøxpän. ¹⁷ Coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøcy, páadyhöch nxoonda'agy, hóyhöch cu nja ho'og. Chójpíoch njoot coo hajxy nmøødxoondá'agät. ¹⁸ Tsøgxä hajxy jaduħn xoondáacäm.

¹⁹ Coo ja'a Jesucristo ja'a nWiindsønhtëtam jaduħn miäná'anät, mobädájpoeh mijts ja'a Timoteo nyajnáguexa'añ. Coochä Timoteo min jadähooc xyhawaanä coo mijts hoy mhity, hóyhöch hänäjty nnijiäwó'owa'añii. ²⁰ Páadyhöchä Timoteo jim nguexa'añ cooch je'e nidiuħn xmiøødhity tu'ugmädia'agy maa mijtscøxpän. Xpiuhbedaamb mijts jaduħn hamuumdu'joot. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, yhamdsoo tuung hajxy tiuumby. Cabä Jesucristo tiuung hajxy hamuumdu'joot tiunaanä. ²² Mnajuøøby hajxy jaduħn coochä Timoteo hoy xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän, nébiöch nhamdsoo huungän. ²³ Mänitöchä Timoteo nguexät cooch hänäjty tøø nnajuø'øy pø pädsømäämbøch. ²⁴ Coo ja'a Dios jaduħn miäná'anät, mobädájpoeh jim nnøcx'a'añ maa mijtsän.

²⁵ Tøøch mijts ja'a hermano Eprofodito hijty xyajnáguexy cooch jaduħn xpiuhbédät. Hóyhöch jaduħn xjiaanč møødtuñ coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Hahixøøby cooch mijts nyajnáguexjtägätsät, ²⁶ je'eguiøxpä coo mijts xjia wil'i quuihijxtägatsa'añ. Jaanč tehñ tiajp jaanč tehñ miäbiäc je'eduhñ coo mijts tøø mmädoyhaty coo hijty piøgyii. ²⁷ Tøyhajt hijty piøgyii. Ja weenjaty jaduħn quia'a ho'cy. Miøødhajt ja'a Dios hojioot ja'a Eprofoditocøxpä møød høøchøxpä. Coo häxøpy tøø yho'ogy, maas hanáxiöch häxøpy njootmayhaty. ²⁸ Páadyhöch mijts ja'a Eprofodito nyajnáguexjtägatsa'añ, neby hajxy jaduħn mxoondá'agät coo mijts jadähooc xñämejstägatsa'añ. Coo hajxy jaduħn mxoondá'agät, mänitöch jaduħn hoy nnijiäwó'yyäbät. ²⁹ Coo jim miédsät maa mijtsän, xi'ig xon hajxy myajpóó'xät nebiä hermanän. Homi-anaajä hajxy mwiingudsähgó'owät pønjatia Diosmädia'agy pawädijp nebiä Eprofodito piawäditiän. ³⁰ Paady je'e ja weenjaty quia'a ho'cy cooch jaduħn xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Pero cabä miøjpäda'agy coo ja weenjaty tøø quia'a ho'ogy. Cooch yaa xpiuhbety, mijts yaa xñähuunduutp. HiX, cábøch mijts hoy yaa xpiuhbeda'añ; jäguem mijts jaduħn xpiaatä.

3

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy xoondáacäm ja'a Dioscøxpä. Chaa hajxy jadähooc nhawaandägájsänäm neby hajxy tøø nhuuc námaabiän. Coo hädaa mädia'agy hajxy jaduħn myajtúnät, cab hajxy myajwiinhøønät. Ni mänájöch jaduħn nga'a nänuuxø'øy, hoñaaghoocä hajxy jaduħn

nhawáanamät. ² Mnigwieendähadööjöp hajxy maa häna'c-hajxy jaanč tehñ quia'awiindöybän, ja'a hajxy jaduñ mänaambä coo hajxy tsipcöxp nyajcircuncidarhajtämät. ³ Tøyhajtä Dios hajxy xjiaanč circuncidarhajtäm coo hajxy nwiingudsähgööyyäm. YhEspirituhaam hajxy nwiingudsähgööyyäm. Jootcuç hajxy jaduñ nnijiäwööyyäm ja'a Jesucristocöxpä. Cab hajxy nmánaanam coo ja'a jecyquiuuhdujt hajxy xyajnáhwáatsäm. ⁴ Hөөч, jadúñhөч hijty nmánaambä coo tyijy ja'a jecyquiuuhdujt hajxy xyajnáhwáatsäm. Pedyijөч hijty ngudiuñ nej yhane'emiän. Cab jaduñ pөñ ñä'ägä cudiuñ nébiөч hijty ngudiuñän. ⁵ Judioshөч hөөч. Judiospөч hijty ndajhajpy ndeedyhajpy. Benjaminhөч hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Mánájөч nmiñ nga'ayän, cuctuctuxjөjөч hoy nyajcircuncidarhaty, nebiä judioshajxy quiuuhdujthatiän. Ja'a fariseos miädiä'agyhөч hijty nbanöcxäp. ⁶ Nägө'ө nädécypiөч hijty ngudiuñ, hөxtä ja'a hermanobáadyhөч hijty nyajtsaačpöcy. Jaanč tehñ piedyijөчhä ley hijty ngudiuñ; cábөч hijty pөñ waamb xñama'ay. ⁷ Jaanč tehñ ñiguiimáayäbөч hijty cooč hijty jaduñ hoy ngudiuñ. Pero cábөч nniguiumáyanänä, je'eguiöxpä coočhä Jesucristo miädia'agy tөө nbadu'uböjcänä. ⁸ Cójxhөч nnajtshixөөñä mädyijátyhөч hijty nyajtuumb. Páadyhөч tөө nnajtshixөөñä, nébiөчhä Jesucristo miädia'agy jaduñ hoy nbanöcxät. Maas tsoobáatnáp hádaa coočhä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmөөdhijnä ja'a nWiindsөñhajpiä. ⁹ Coočhä Jesucristo miädia'agy nmäbөjcä, páadyhөчhä Dios tөө xyajnáhwa'ač. Cáбөч nmánaannä cóogөч tyijy ja'a jecyquiuuhdujt xyajnáhwa'adsät. ¹⁰ Chöjpiөч njoot coočhä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmөөdhijnät. Coo ja'a Jesucristo jadähöoc jiuypijöcy, paadiä májaa jaduñ miooyy cooč jaduñ xpiuhbédät. Chogáambiөч njoot cooč ndsaačhpögät ja'a Jesucristocöxpä. Hөxtä ho'ogáamböч jaduñ neby je'e yho'quiän. ¹¹ Páadyhөч njoot jaduñ chocy coo ja'a Dios jaduñ ween miäna'añ cooč xyagjuypijöjtägätsät.

¹²⁻¹⁴ Hermanodөc, cábөч jaduñ nmána'añ cooč tөө nyajpedyii. Cáбөч njahmiejtsnä nébiөч hijty nwädity. Coočhä Jesucristo xmioonsähaty, páadyhөч miädia'agy nyajcöpcööyyänä, nébiөч jaduñ ca'xy ngudiünänät. Nä'ägädä tsöjpiөч njoot nägө'ө nädécypiä cooč ca'xy ngudiünät. Jadúñhөчhä Dios jim xmiöjyá'axät tsajpootyp, je'eguiöxpä coočhä Jesucristo tөө xyajnáhwa'ač.

¹⁵ Tsөг hajxy tu'ugcöpc hjtäm nébiөч jaduñ naamnä ngujaayän, pөnjaty ca'xy cudiuumb. Pөnjaty xquia'a möөdhjtäm tu'ugcöpc, weenä tøyhajt hajxy mio'oyijäm ja'a Diósäm. ¹⁶ Tsөг hajxy tehngajnä yajtu'uyóhyäm nebiä Dios hajxy xyajnáhixööyyäm.

¹⁷ Hermanodөc, xpiahixäbөч hajxy jaduñ nébiөч hoy nwäditiän. Xpi-ahijpөч hajxy jaduñ nämay. Mbahixäp hajxy je'eduhmbä. ¹⁸ Tөөч mjiys mayhooс nnäma'ay coo ja'a hөñndaacpähajxy may wiädity. Cáбäc tyijy jaduñ tiöyyä coo ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm cruzcöxp. Chájäts jadähöoc nnämäaguumbä. Jaanč tehñ hoñäjөөñä jaduñ. ¹⁹ Haxөөgtuum hajxy yhida'añ cөjxta'axiөө. Hix, cabä Dios hajxy wyiingudsähgө'öy. Yhamd-soo cuhdujt hajxy yajtuumb. Tijaty maas hočhähdiiunnä, je'e hajxy ñä'ägä cumaaby. Je'e hajxy jaduñ wyi'i chojpy coo hoyhajt weenhajt hajxy cu piaaty hádaa yaabä naaxwiin. ²⁰ Pero hөjtshajtäm, jim hөjts njoot hamuumdu'joot nbädäacäm tsajpootyp. Ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsөñhajtämbä, je'e hajxy xyajnáhwáatsäm. Je'e hajxy nahijxäm

coo jim choona'añ tsajpootyp, coo yaa miänaca'añ hädaa yaabä naaxwiin. ²¹ Mäniä nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáanänä. Jaduhñ hajxy yajxón ngähxø'ogáanäm nebiä Jesucristo yhamdsoo ni'x yhamdsoo copcän. Miøødá Jesucristo cuhdujt jim cøxp møød hädaa yaabä naaxwiin homiaajä. Paadia nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáanäm coo cuhdujt jaduhñ miøødá.

4

¹ Hermanodøjc, njaanč tehñ chojpy njaanč tehñ pia'häyóobiøch mijts jaduhñ. Páadyhøch nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. Jaanč tehñ xioondáacpøch jaduhñ ja'a mijtsøxpä, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Diosmädia'agy jaanč tehñ yhoy mgudiñ, coo hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mmøødhídät tu'ugmädia'agy.

² Evodia møødá Síntique, mijts nmänuu'xtaacypy coo hajxy mhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñ Diosmädia'agy hajxy hoy myajtuunmügät. ³ Chaads miič mägu'ughajpä, hóyhøch miič xjiaanč tehñ jiamioødhaty, tuñ mayhajt, mmägápxäp mhané'emäp ja'a Evodia møødá Síntique coo hajxy tu'ugmädia'agy yhjñät. Näguípxyhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nmøødyajwa'xy, møødá Clemente møødá hermanodøjc-hajxy may. Jim hajxy nøcxy yhidaanä tsajpootyp cøjxta'axiøø.

⁴ Tehngajnä hajxy homiänaajä mxoondá'agät ja'a Diosøxpä. ⁵ Hoy hajxy mjaanč tehñ jiäya'ayhádät cu'ughagujc. Mäwiingoomb jaduhñ coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsa'añ. ⁶ Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Dios hajxy mmäyujwá'anäp coo hajxy xpiuhbédat. Mnámá'awäp ja'a Dios hajxy jaduhñ "Dioscujú'uyäp." ⁷ Mäniä Dios hajxy xmió'owät hoyhajt weenhajt. Jaduhñ hajxy tii mga'a taj mga'a máañät. Jagoo hajxy jaduhñ mjaac taj mjaac máyät ja'a Jesucristocøxpä. Ni pøn jaduhñ xquia'a puhbédat nebiä Dios hajxy xpiuhbetiän.

⁸ Hermanodøjc, chaathä nocyhädiñ nyajmayaanä. Je'e hajxy myajcopcø'owäp mädyijjaty jaduhñ tøyhajt, mädyijjaty jaduhñ hoyyngudsähgøøñä, mädyijjaty jaduhñ hoy, mädyijjaty jaduhñ yajxón, mädyijjaty jaduhñ hoguiumaañä.

⁹ Tehngajnä hajxy hoy mgudiñät neby hajxy tøø nyajnähixø'oyän. Jaduhñhøch hajxy xpiahixät nébiøch hoy ngudiñän. Jaduhñä Dios hajxy xmiøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñ hoyhajt weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Xoondáacpøch je'eguiøxpä cooñ mijts jadähoc xpiuhbéjcumbä xädø'øñhaam. Páadyhøchä Dios jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Jia tsojc ja'a mjoothajxy cooñ hajxy cu xpiuhbejty, pero cab hajxy xñä'ä näbaadøøyyä. ¹¹ Cábøch hñajty ndsippäda'agy, hóyhøch hñajty tii nja yajmaajaty. Tøøch nhabøjnä nébiøch jootcujc nhjñät, hóyhøch hñajty tijaty nja yajmaajaty. ¹² Cábøch nmøjpdacnä mädyijjatyhøch nyajmaajajpy. Cábøch nøcxy nnguiumayii cooñä Dios xpiuhbety. ¹³ Hotyjijøch njada'añ. Ja'a Jesucristøch homiänaajä xpiuhbejp. ¹⁴ Hoyøøyy cooñ mijts xpiuhbejty xädø'øñhaam.

¹⁵ Pero jaduhñhøch mijts naxy xñä'ägädä puhbetyhaty. Cooñ hñajty jim ndsoona'añ Macedonianaaxooty, mänitøchä xädø'øñ hajxy hoy xmiø'oy. Páadyhøch hajxy hoy xmiø'oy cooñä Diosmädia'agy jim hoy njaanč tehñ yajwa'xy jim maa mijtsän jim Filiposcajptooty. Cábøch wiinghäna'c-hajxy hñajty tii xñä'ägädä mo'owa'añ. ¹⁶ Mänáajøch hñajty jim nhityñä maa ja'a

cajpt xiøhatiän Tesalónica, coo hajxy mmädoyhajty cooçh hänäjty nyajmaa-
 jiaty, metsc-hooc tägøøghóoc-høch xädø'øñ hajxy jim xyajnäguejxy. ¹⁷ Cab
 hajxy mmáná'anät cóogøch tyijy xädø'øñ nwi'i quiuhbøcjuø'øy. Cooçh mi-
 jts xpiuhbety, paadiä Dios hajxy xmio'owa'añ hoyhajt weenhajt. Høøch,
 páadyhøch nxooñda'agy. ¹⁸ Cábøch tii nyajmaajijnä. Nä'ä tägø'øbøch mijts
 xyajnäguejxy, ja'a Epafrodito miäméjtsäbä. Xjiaançh tehñ quiumaabiä Dios
 hajxy jadhñ cooçh hajxy xjiaançh tehñ piuhbety. ¹⁹ Coo hajxy hänäjty
 tii myajmaajiaty, xmió'owäp ja'a Dios hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jim cøxiä
 miøødä tsajpootyp. ²⁰ Tsögä Dios hajxy nämáayyäm cøjxta'axiøø coo miøjjä
 coo jiaançhä; je'e hajxy nDeedyhájtäm. Amén.

²¹ Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä, højts mijts nyajpoo'xyp pønatiä
 Diosmädia'agy jim mæbøp Filipos. ²² Pønatiä Diosmädia'agy yaa mæbøp,
 je'eds mijts xyajpoo'xp, møød hajxy yaa tuumbä maa ja'a gobiernä tiøjcän.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt. Je'e hajxy nWi-
 indsønhájtäm. Amén.

Colosenses

1-2 Høöch jaduhñ xøhajt Pablo. Jesucristøch xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ cooçh jaduhñ xquiuguexyhädät. Højts hädaa nocy nhädiuumby mөөдä mägu'ughajpä Timoteo. Mijts jaduhñ nnocyñäjaayøøby, pønjataä Diosmädia'agy jim mäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Colosas. Tu'ugmädia'agy mijtsä Jesucristo mmөөдhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Hix, jaaya'ay hajxy jaduhñ nDeedyhajtäm.

3 Naaghooc højtsä Dios jaduhñ mba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, nnämaaby højtsä Dios "Dioscujú'uyäp." Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhajtämbä, ja'a Dioshuung je'e. 4 Tøø højts jaduhñ nmädoyhaty coo mijtsä Jesucristo miädia'agy mmäbøjcä, mөөд coo mijtsä mäbøjpädøjc nägøxiä mdsocy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. 5 Tøø ja'a mjoot hajxy jim mbäda'agy tsajpootyp coo hajxy jim nøcxy mhida'añ cøjxta'axiøø. Mänitä mjoot hajxy jim mdehm piädaacy mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädoosooñän, ja'a jaanç tehñ tiøyhajtpä. 6 Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy wia'xnä. Jaduhñä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miäbøjnäbä. Jaduhñ mijts tøø mmäbøjpä coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xchøjcäm. 7 Højts nmägu'ughajpä Epafra, jaaya'ayä Diosmädia'agy hoy yajwa'xtsooñ maa mijtsän. Jaanä Jesucristo quiuguexy je'ebä. Hoy højts jaduhñ xmiøøduñ. 8 Je'e højts hoy xyhawaanä cooc mijtsä mäbøjpädøjc mjaanç tehñ chocy mjaanç tehñ pia'häyoy ja'a Dioshøspiritucøxpä.

9 Jajty højts jaduhñ nmädoyhajty cooc hajxy hoy mjaanç tehñ miäbøcy, jabom-jabom højtsä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, ween hajxy jaduhñ mnajuø'oy tü ja'a Dios hajxy xyajmädsojp, mөөд weenä Dios ja'a miädia'agy hajxy cøxiä xyajwiinjüø'oy. 10 Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo hajxy hoy mwädität. Jaduhñä Jesucristo hajxy xquiumáyät. Jaduhñä hoybä hajxy madiu'u mgudiünät. Maas hoyyä Dios hajxy jaduhñ mmөөдhidät tu'ugmädia'agy, mөөд jaduhñ hajxy xquiumäabiät. 11 Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo ja'a Dios hajxy ween xpiuhbetä ja'a miäjaagøxpä ja'a jim miøødpä tsajpootyp. Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtügät, hoy häna'c hajxy nebiaty cu xjia tun. Tehngajnä hajxy jaduhñ mxoondä'agät, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. 12 Tehngajnä ja'a nDeedyhajtäm hajxy jaduhñ mnämä'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, jaaya'ay hajxy hawa'adstuum xpiädäacäm mөөдä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a miädia'agy hajxy mäbøjcäbä. 13 Tøø ja'a Dios hajxy xyajpädsøømäm hagoodstuum. Hodiuum hajxy hoy nmähmøøyyäm maa ja'a yHuung yhane'emian. Jiaanç tehñ chojpiä Dios ja'a yHuung jaduhñ. 14 Jaayä'ayäts hajxy jaduhñ xñähho'tütäm; jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnähwäatsäm.

15 Haa ja'a Jesucristo, jiiyyäm hänajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Tu'uquiiä Jesucristo jaduhñ mөөдä Dios. Mänitä Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Nhíxäm hajxy jaduhñ. Haa ja'a Dios, cab hajxy mänaa nhíxäm. 16 Cøxiä Jesucristo yhädiuññ jim tsajpootyp mөөд yaa hädaa yaabä naaxwiin, tijaty hajxy yaa nhíxäm, mөөд tijaty hajxy yaa nga'a híxäm, mөөдä poj mөөдä täxa'a, ja'a jim mähanehmbä tsajtcøxp, mөөд pønjaty yaa mähanehmb hädaa yaabä naaxwiin, mөөд pønjaty jim jaac mähanehmb tsajpootyp. Paadiä Jesucristo jaduhñ cøxiä yhädiuññ

coo hánajty jaduhñ tøø yhane'emyii ja'a Tieedy. Madiu'u ja'a tuung jim tsajpootyp maa ja'a Jesucristo ja'a Diosmoonsä hoy piäda'aguiän. Hamdsoo ja'a Jesucristo jaduhñ cøxiä ñiyhädiuunäxä. ¹⁷ Jiyyäm hánajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Je'enä yaghityñä tijaty yhädiuun. ¹⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ copc-hajp maa ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm. Coo hajxy hoy xñähho'túutäm, coo jadähoc jiuypiojtägajch, paady møj jaançh yhiñä. Hix, jayøjp je'e jiuypiojcy. Y coo jaduhñ jiuypiojtsohñ, paady møjcuhtujt miøødän. ¹⁹ Nebiä Dios jim yhiñä tsajpootyp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiñäbä. Jaduhñä Dios ja'a yHuung Jesucristo yajmädsocjcy coo ja'a Jesucristo pedyii Dyioshädät nebiä Tieedy Dyioshatiän. ²⁰ Jaduhñä Dios ja'a jioot jia tsojpä coo hoy piønä miøødhädät, møød coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nga'a mädsiphájtänät. Paadiä Dios ja'a yHuung yaa quiejxy coo hajxy jaduhñ xñähho'túutämät cruzøxp.

²¹ Mijts, cabä Dios hajxy hijty mmøødhity tu'ugmädia'agy. Mmädsiphajpiä Dios hajxy hijty jaduhñ. Haxøøg hajxy hijty mwädity. ²² Coo ja'a Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ xmiøødhjätänä. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäatsäm. Jaduhñä Tieedy tøø yhawaanä coo hajxy tøø nnähwäatsäm. ²³ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xjia yajnähwäatsäm, pø cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunäänäm, cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyyämät. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät nebiä Epafra hajxy xyajñähixøyyän. Cab hajxy mnajtshixø'owät. Jaduhñ hajxy jim mnøcxät tsajpootyp. Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy jäda'ahaty wia'xnä. Høøch jaduhñ nyajwa'xyp, høøch Pablo.

²⁴ Xoonäacpøch je'eguiøxp cooçh jaduhñ ndsaaçhpøcy ja'a mijtsøxpä pønatiä Jesucristo miädia'agy mäbøjcäp. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhädät tu'ugmädia'agy. Jaduhñçh ndsaaçhpøjpä nebiä Jesucristo chaachpøjquiän. ²⁵ Jaayá'ayhøch jaduhñ xpiädaac coods mijtsä Diosmädia'agy ca'xiä ngøxy yajnähixø'owät. Jaduhñçh xpiädaacpä cooçhä jäya'ay nägøxiä nbuhbädät, ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ mäbøjcäbä. ²⁶ Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cujecy hajxy jaduhñ tøø xyajmädoyhjätäm pønatiä miädia'agy mäbøjcäp. ²⁷ Jaduhñä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy møød mijts ca'a judiøspä. Mänit hajxy nägøxiä jim mnøcxaanä tsajpootyp. Hoy-yagjuøøñä ja'a Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty.

²⁸ Hoy miaajä højts Jesucristocøxpä nwädity yajnähixøøbiä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhtujt hajxy ñajtshixø'owät, møød coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä ween yajtuungpaatä. Ja'a Dios højtsä wiinmahñdy xmiøoby nebiaty højts yajnähixø'owät. Jaduhñ højtsä Jesucristo nhawaanä coo ja'a jäya'ayä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy yajtuunänä. Numayäänäp hajxy jaduhñ ja'a Jesucristo. ²⁹ Hamuumdu'jóothøch jaduhñ nduunghaty nägøø nädecypä. Ja'a Jesucristøch xpiuhbejp. Je'eçhä mäjaa xmiøoby pedyii.

2

¹ Jabom-jabomhøçhä Dios møc-møc nmänu'xta'agy ja'a mijtsøxpä møødä mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, møødä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä pønätýthøch xquia'a hixyhajpnä. ² Ween mijtsä Dios xquiapxmøcpøcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhädät. Ween hajxy hamiñ haxøpy mnichocy mnibia'häyoyii. Mmøødhjätänä

tøyhajt hajxy jaduñ coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøðdhijnä tu'ugmädia'agy. Ween hajxy jaduñ tehngajnä mjaac habøcy. ³ Y coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøðdhijnä, jaduñ hajxy mnajuøøñä nebiatiä Dios wyiinmahñdyhaty, coo cøxiä wiinä jiaanç tehñ ñajuø'øy, coo cøxiä wiinä jiaanç tehñ jiaty. ⁴ Paady mijts jaduñ nhawáañäm, jaduñ hajxy mga'a yajwiinhøønät, hoy häna'c hajxy yajxón cu xjia møødmädia'ag. ⁵ Hóyhøch jim nga'a ja hity maa mijtsän hajäya'ayhaam, njahmiejchp mijts jaduñ. Xoonäacpøch jaduñ coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcä, møød coo hajxy tu'ugmädia'agy mhity.

⁶ Tøø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä. Paady hajxy mmøøðdhijnät tu'ugmädia'agy. Paadiä miädia'agy hajxy pedyii mgudiüünänät. ⁷ Ca'xy hajxy jaduñ mgudiünät nebiä Epafra hajxy xyajñähixøyyän. Mijts, mmäbøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy. Tsipecøxpä Dios hajxy jabom-jabom mnämä'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwa'äch, paady hajxy jaduñ mmäbøgät.

⁸ Mnigwieendähadøøjöp hajxy. Cabä häna'cä miädia'agy hajxy mmäbøjcät, ja'a häna'cä Jesucristo hajxy ca'a capxpaatpä. Høñndaacpä hajxy jaduñ wiädity. Cab tii tøyhajt hajxy ñä'ägädä yecy.

⁹ Nebiä Dios jim yhitian cøxp, jaanä jaduñä Jesucristo jim yhiipä. Hix, pedyii ja'a Jesucristo Dyioshaty nebiä Tieedy Dyioshatiän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøðdhijnä tu'ugmädia'agy, jaduñä Dios hajxy xmiøðdhijpä. Haa ja'a Jesucristo, nägøxiä ja'a Diosmoonsähajxy jim yhanéhmänä tsajpootyp ja'a Jesucristo. ¹¹ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xmiøðdhjätm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduñ hajxy xyhíxäm nejjiän coo hajxy häxøpy tøø nyajcircuncidarhajtäm, je'eguiøxp coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø nhøxhíxäm. Jaduñä jäya'ayhajxy näje'e jia wi'i miäna'añ coo hajxy nyajcircuncidarhajtämät, højts ya'adiøjc-hajtäm. Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy häxøpy tøø xquia'a yajñähwäatsäm, cabä circuncisión häxøpy tiuungpaady. ¹² Coo hajxy nnäbøjtäm, jaduñ hajxy ngähxø'cäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcänä coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, møød coo yagjujypiøjtägajts ja'a Dios. ¹³⁻¹⁴ Jaduñ mäwíinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä ho'ogypian coo ja'a pojpa cädieey hajxy hijty njaanç tehñ miøødhajtäm coo hajxy hijty haxøøg njaanç tehñ jiäya'ayhajtäm. Jéquiänä Moisés hajxy xyhanéhmäm nebiä hoguiuhdujt hajxy ngudiüünämät. Pero cab hajxy hoy ngudiüünänäm. Paadiä Moisés jecy miänaañ coo hajxy cu ngumädøowäm. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät cruzcøxp. Jaduñä nbojpa ngädieey hajxy cøjx xyajñähwäatsäm. Jaduñä Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøøðdhjätänä. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xñähho'túutäm cruzcøxp, mänitä møjcu'ugongä quihdujt hajxy quiøxy pøjcäxä ja'a højtscøxpä. Tøø ja'a Dios jaduñ yajcähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a møjcu'ugong hoyhoy tøø quia'a yamjäda'agy.

¹⁶ Coo mijts pøn xjia wi'i yhane'emá'anät coo ja'a quihdujt hajxy myajtúunät, cab hajxy mnä'ägädä møjpadá'agät. Madiu'u cuhdujt hajxy miøødä, coo hajxy tijaty mga'a hu'ug mga'a cáyät, møød coo ja'a xøø hajxy myagjadøøjät, ja'a jomøjthaambä, ja'a po'ohaambä, ja'a poo'xixøøhaambä. Cabä cuhdujt jaduñmä hajxy mgudiünät. ¹⁷ Hix, cab jaduñ tiuunnä, je'eguiøxpä

coo ja'a Jesucristo yaa yhooy hādaa yaabā naaxwiin. Jaayá'ayādsā quiuhdujt jaduhñ túunnāp. ¹⁸ Nāje'e jāya'ayā Diosmoonsā hajxy wyiingudsāhgø'øy. Páadiāc hajxy jaduhñ wyiingudsāhgø'øy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy quia'a jada'añ nebiā Dios hajxy wyiingudsāhgø'øwāt. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wyiimahñdyhaty. Jaanč tehñ ñiguiumāayāp hajxy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy naxy cøxiā wiinā wyiinhixy. Coo mijts xjia wi'i yhane'ema'anāt coo hajxy mbahixāt, cab hajxy mnā'ägädā yajwiinhøønāt. ¹⁹ Yhøxhixypā Jesucristo hajxy jaduhñ. Haa ca'a, je'e hajxy ngopc-hájtām nāgøxiā, māduhñtiā Diosmādia'agy hajxy nmābøjcām. Tu'ugmādia'agy hajxy xmiøødhjítām. Je'e ja'a mājaa hajxy xmiøoyām nebiā Diosmādia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunāmāt, neby hajxy jaduhñ tu'ugmādia'agy nnimiøødhjítāmāt hamiñ haxøpy. Chojiā Dios ja'a jioot jaduhñ.

²⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñāhho'túutām. Paadiā mhamdsoo wiimahñdy hajxy tøø mnajtshixø'øy. Tii hajxy coo mwi'i quiuhdujthatyñā nebiā hāna'c-hajxy yhuuc cuhdujthatiān, ja'a hajxy ca'a mābøjpā. ²¹ Madiu'u hajxy jaduhñ jiaanč tehñ quiuhdujthaty. Jaduhñ hajxy miāna'añ coo hajxy tijaty mga'a nā'ā jøø'xāt, møød coo hajxy tijaty mga'a nā'ā nāhdónāt, je'eguiøxp cooc tyijy quia'a hoyyā. ²² Yhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ yaghijpy coo hajxy jaduhñ miāna'añ coo hajxy tijaty nga'a jøø'xāmāt, coo hajxy tijaty nga'a nāhdøønāmāt. Hix, cab tii jaduhñ ñā'ägädā jecy. Paadiā cuhdujt jaduhñbā quia'a jegaambā. ²³ Coo hajxy jaduhñ quiuhdujthaty, hamuumdu'joot hajxy jaduhñ quiudiuiñ nāgøø nādecypiā. Jaduhñ hajxy jia nibiāda'agyii nebiā jiaanč tehñ jiootxeemybiān. Hamdsoo hajxy jia ničhaačhtiuñii, cooc tyijy yhaxøøgwiimahñdy hajxy jaduhñ hoy yhøxhixa'añ. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a cuhdujt jaduhñbā hoy jia cāhxøøgy; pero cab jaduhñ ñā'ägädā tuuñgpaady.

3

¹⁻² Coo ja'a Jesucristo jiuypjøjcy, paady hajxy jim nnøcxāānām maa yhāñā'ayān, jim hahooyhaamby maa ja'a Dios yhāñā'ayān. Tsøcxā Diosmādia'agy hajxy hamuumdu'joot mābøjcām. Cab hajxy nyajcopcøoyyāmāt ja'a hādaa yaabā naaxwiimbā. ³ Tøø hajxy jaduhñbā nnajtshixøoyyānā je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñāhho'túutām. Coo hajxy tu'ugmādia'agy nnøødhjítām, paadiā Dios hajxy jim xyaghidāānām maa je'e yhitiān. Tøø ja'a hawiinjemywyiimahñdy hajxy xmiøoyyām. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yaa quiādaactāgatsa'añ, mānit hajxy min xyajpādø'ogāānām. Mānit hajxy jim xyajnøcxāānām tsajpootyp. Hoy miānaajā hajxy jim xyaghidāānām.

⁵ Paadiā mguhdujt hajxy naxy mdehmñ ñajtshixø'øwāt, ja'a hajxy yaa myajtuumbiā hādaa yaabā naaxwiin. Cabā to'oxiøjc hajxy nā'ā nāgoobā mnā'ā møødtsānā'awāt jabiojcy. Cab hajxy haxøøg mjāya'ayhādāt. Cabā mjoot hajxy mbādā'agāt maa haxøøg ca'a hoybān. Cabā mmājøønā mmādøjc hajxy tijaty mhadsøjcāt. Jaanč tehñ yhaxøøg jaduhñ. Jaduhñ miābaady nej coo jāya'ayā quepychechā naaxpoch hajxy wyiingudsāhgø'øy. ⁶ Coo hajxy jaduhñ jiatcø'øy, ja'a hajxy ca'a mābøjpā, paady hajxy yajcumādowa'añii ja'a Dios. ⁷ Jaduhñ hajxy hijty mbajatcøøbiā haxøøg. ⁸ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñāhho'túutām, hahixøøby jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwāt. Cab hajxy mnimiājootma'adøøjāt. Cab hajxy mnijhojøjāt. Cab hajxy haxøøg mniñānømøøjāt. Cab hajxy mhaxøøgcapx mhaxøøgmādiā'agāt. ⁹ Cab hajxy hamiñ haxøpy mniwyiinhøønøøjāt. Jaduhñ

hajxy hijty mjatcø'øy. Cab hajxy jaduhñ mjatcø'ñät. ¹⁰ Ja'a hawiin-jemywyiinmahñdy hajxy mhabøjnäp, jaduhñä Dios hajxy hoy mbahijx mbaduññät, je'eguiøxp coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätäm. Paadiä Jesucristo ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmióoyäm tehngajnä, jaduhñ hajxy maas hoy nbahijxämät. ¹¹ Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugjot tu'ugwiinmahñdy, je'eguiøxp coo hajxy nägøxiä xñäho'túutäm wiinduhmyhagajpt, hoy piønä. Cabä Jesucristo hajxy wiingaty xquiunú'xäm. Tu'cuhdujt hajxy xquiunú'xäm Haagä hawa'adstuum. Cab jaduhñ miøjpäda'agy pø judiøshjätäm hajxy, pø caj. Cab jaduhñ ñeippiä pø høxpøcyhjätm hajxy, pø caj. Cab jaduhñ ñeippiä pø cudoogø'øyhjätm hajxy, pø caj.

¹² Mijtsä Dios tøø xyajñahdijy coo ja'a tiuung hajxy jaduhñ mdúñät. Paady hajxy xjiaanč tehñ chocy. Naxiä hojioot hajxy mdehñ miøødhädät. Naxy hajxy jaduhñ mhídät mee'xxieemy. Mmee'xtügäp hajxy jaduhñ. ¹³ Cab hajxy tii mdsippädä'agät, cab hajxy tii mma'adpädä'agät. Coo hajxy mniñägädieeyø'øwøøjät, mnimiämee'xøøjäp hajxy jaduhñ, nebiä Jesucristo hajxy xmié'e'xäm. Coo hajxy jaduhñ xmié'e'xäm, paady hajxy mmämée'xät pøñ xñägädieeyøøby. ¹⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mničhogøøjät. Jaduhñ hajxy hoy mjaanč tehñ yhidät tu'ugmädia'agy. ¹⁵ Weenä Jesucristo hajxy jaduhñ jootcujc xyaghjätäm tu'ugmädia'agy neby hajxy yaa tøø xpiädäacäm. Jabom-jabom hajxy tsøc hjätäm jootcujc. Tsøgä Dios hajxy nämáayäm "Dioscujú'uyäp."

¹⁶⁻¹⁷ Mhabøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä. Myajtuungpäadäp hajxy jaduhñ. Ja'a Dioswiinmahñdyhaam hajxy myajniñähixø'øwøøjät. Jaanä jaduhñ hajxy mnijootcapxmøcøøjäcbät. Hamuumdu'jootä Dioshøy hajxy mhøwät. Naxiä Diosteedy hajxy mdehñ ñämá'awät "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm. Je'e hajxy nWiindsøñhjätm. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy tijaty mdúnät.

¹⁸ Mijts to'oxiøjc hajxy, tsipcøxpä mnihyhapä miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Cähxø'øgaamb hänäjty jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy jaduhñ mgudiúnät. ¹⁹ Mijts, ya'adiøjc-hajxy, yajxonä mdo'oxiøjc hajxy jaduhñ mdsoc mba'häyowät. Cab hajxy mnä'ägä hójät. ²⁰ Pønjaty høxcujc-hajp, mmäbøjcäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy jaduhñ cøxiä. Xquiumáyäbä Dios hajxy jaduhñ. ²¹ Jaanä jaduhñ mijts teedyhajpä, cabä mnøøxä mmajc hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä yagjootmä'adät, coo hajxy jaduhñ ñä'ä jootmayhadät. ²² Jaanä jaduhñ mijtspä, mijts moonsähajpä, hamuumdu'jootä mwiindsønä miädia'agy hajxy mgudiuun mguñäxät, nebiaty hajxy xyhane'emy. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e'jiatcø'øy, coo ja'a wyiindsøn hajxy hänäjty jim tiäna'ay, mänit hajxy hänäjty jøjwidsø'ø tiägø'øy tuumbä. Yajcumayaamb hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty jiaanč tehñ tiuñ. Caj mijts jaduhñ mjatcø'øbiät. Coo hajxy hoy mdúnät, cähxø'øgäp jaduhñ coo ja'a Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'øy. ²³ Hamuumdu'joot hajxy mdúnät hoy tiehñ miädyi tuungä, jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cab hajxy mnä'ä yajcumayä'anät cu'ughagujc. ²⁴ Paady hajxy jaduhñ hoy mdúnät, tøø hajxy mnajuø'øy coo ja'a Dios hajxy jim xyajnoxa'añ tsajpooty, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy mmäduñ. Hix, tøyhajt hajxy jaduhñ mnä'ägädä Wiindsøñhaty. ²⁵ Pøñ hoy ca'a jäya'ayhajp, tsipcøxp jaduhñ nøcxy quiumädowa'añ. Hoy jia mäyøøjä, cabä Dios miøjpäda'agy.

4

¹ Hoorä, pønjaty moonsämøød, hoyyå moonsä hajxy myajtúnät. Cab hajxy mdsaaçhtiuúnät nä'ä nägoobä. Naxy hajxy mdehm̄ jiahmiédsät coo mijsä mWiindsón̄ jiyíjábä, ja'a jim̄ hijpā tsajpootyp.

² Tehngajnā Dios hajxy mba'yá'axät hamuumdu'joot. Ca'a Diosmädia'agy hajxy mmāniyhøxmaaho'ogyii. Mnāmā'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyáp."

³ Mba'yá'axäbä Dios hajxy ja'a højtscøxpä coo højts ween xyajyajnābaadø'y coo højtsä miädia'agy njaac mädiäcät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a naam̄ yajmädoyhātiäbä. Cooçh jaduhñ tøø nmädia'agy, páadyhøch yaa ndsumyhäña'ay. ⁴ Pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøçhcøxpä, jaduhñçhā Diosmädia'agy howyiinjuøøñä nyajñähixø'øwät. Jaduhñä Dios jiaançh tehñ quiumay.

⁵⁻⁶ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, hoy yajxón̄ hajxy mmøødmädiä'agät hoy miänaaja. Cab hajxy mmädsip, cab hajxy mmäma'adø'øwät. Coo ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, naxy hajxy mdehm̄ quiuiduúnät. Jaduhñ hajxy paquiä mnajuø'øwät neby hajxy hoy mhadsówät hoy tiehm̄ piønä.

⁷ Haa ja'a mägu'ughajpā Tíquico, jaançh tehñ yhöyhøch je'le xmiøødtuñ̄ ja'a Dioscøxpä. Coo jim̄ miédsät maa mijtsän, mänit hajxy xyhawaanaañä cøxiä ja'a høøçhcøxpä. ⁸ Mänit hajxy xjiotcaxmøcpøga'añ. ⁹ Quipxiä Onésimo miødhada'añii. Hóyhøch je'le xmiøødtuumbä. Jim̄ je'le chohm̄bä maa mijtsän. Xyhawaanaañäp mijts jaduhñ nebiaty yaa jiadyii.

¹⁰ Haa ja'a Aristarco, yaaçh je'le xmiøødtsumçhänäabiä. Xyajpoo'xp mijts je'lebä. Møødä Marcos hajxy xyajpoo'xpä. Ja'a Bernabé jiuuy miägu'ug je'eduhñ. Tøø mijts nnocynñäjaayø'y ja'a Marcoscøxpä. Coo jim̄ miédsät maa mijtsän, mänit hajxy hoy yajxón̄ mwiingudsähgø'øwät. ¹¹ Jaduhñä Jesús Justo hajxy xyajpoo'xpä. Haa ja'a judiøshajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä, cábøçhā Diosmädia'agy hajxy xmiøødyajwa'xa'añ. Jagøoyyøçhā Aristarcohajxy xmiøødtuñ̄, møødä Marcos, møødä Jesús Justo. Hóyhøch hajxy jaduhñ xpiuhbety. ¹²⁻¹³ Xyajpoo'xp mijtsä Epafra jaduhmbä. Ja'a Jesucristo tiuung je'le tiuunäbä. Jim̄ je'le chohm̄bä maa mijtsän. Høøçhā tøyhajt nmøød coo ja'a Epafra ja'a Dios jiaançh tehñ miänuu'xta'agy ja'a mijtscøxpä, møødä mæbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim̄ tsänaabiä Laodicea, møød jim̄ Hierápolis. Jaduhñä Epafra ja'a Dios miänuu'xta'agy coo mijtsä Diosmädia'agy pedyii myajtúnät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ¹⁴ Jaduhñ mijts ja'a Demas xyajpoo'xpä, møødä Lucas ja'a mädsøoyøøbiä.

¹⁵ Huuc yajpoo'xä mæbøjpädøjc hajxy, ja'a hajxy jim̄ hijpā Laodicea. Jaduhñä hermana Ninfa hajxy myajpoo'xpät, møødä mæbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy jim̄ nøcxpä Dioswiingudsähgøøbiä maa ja'a Ninfas tiøjcän. ¹⁶ Coo hädaa nocy hajxy hänajty tøø mgapxy, mänit hajxy jim̄ mguejxtägätsät Laodicea, weenä mæbøjpädøjc-hajxy jim̄ quiápxpät. Mänitā nocy hajxy mgápxpät, ja'ach jim̄ tøø nguéxiäbä Laodicea. ¹⁷ Huuc näma'awä Arquipo hajxy jaduhñ coo naxy hoy tiehm̄ quiuiduúnät nebiaty tøø yhane'emyii ja'a Dios.

¹⁸ Hamdsoo cø'øjaayhäambyhøch hädaa nocy nyajmaya'añ. Huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøçhcøxpä cooçh ween xpiuhbety maach yaa ndsumyçhänä'ayän. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'oy. Amén.

1 Tesalonicenses

1 Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõõdä Silvano, mõõdä Timoteo. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayõõby, põnjatiä Diosmädia'agy jim mäbõjp Tesalónica. Mwiingudsähgõõbiä Diosteedy hajxy mõõdä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Tu'ugmädia'agy hajxy mmõõdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiõ'oy mõõdä Jesucristo.

2-3 Tehngajnä hõjtsä Dios nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” ja'a mijtscõxpä nägõxiä. Jaanä mijtscõxpä hõjtsä Diosteedy nmänuu'xta'agy tehngajnä. Jaduhñ hõjtsä Dios nnäma'ay coo mijtsä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbõjcä, paady hajxy hoy mjaançh tehñ quiudiuunä. Paady hajxy jaduhñ mgudiuñ, coo ja'a Dios hajxy mjaançh tehñ chocy. Coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mjõbhixy, paady hajxy nägõ'õ nädecypä mme'e'xtucy. 4 Mägu'ughajpädõjc, xchojpä Dios hajxy jaduhñ. Nnajuõõby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tõõ xwyiimbiy. 5 Hix, coo hõjts mijts nyajwiingapxõõyy coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm, ja'a Dioshepíritu hõjtsä mäjaa hånajty xmiõoby. Cab hõjts hånajty nä'ä nägoobä nnä'a capxy nnä'a mädia'agy. Coo hõjtsä mäjaa jaduhñ xmiõooy, paady hõjts hånajty nnajuõ'oy coochä tøyhajt hånajty nyecy. Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, hoy hõjts jim nhijty. Paady hõjts jaduhñ hoy nhijty coo hõjts mijts hånajty jaduhñ hoy ween xpiahity. Mjähmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts.

6 Jaduhñ hõjts mijts hoy xjiaançh pahity. Jaduhñä Wiindsõñ Jesucristo hajxy hoy tõõ mbahixpä. Yajxonä mädia'agy hajxy jaduhñ mmädooy, ja'a hõjts mijts nyajwiingapxõõyyäbä ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hõjtsä Dios xñajtscapxõõyyäbä. Mxoondaac hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmädooy, hoy hajxy hånajty jaduhñ hanaxiä mja tsaachpõcy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajxoondaac. 7 Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ mmäbõcy, hoy hajxy hånajty mja tsaachpõcy, paadiä mäbõjpädõjc-hajxy hoy miäbõjpä nägõxiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä maa ja'a naax xiõhatiän Macedonia mõõd Acaya. 8 Ca'a jyimiähajtiä ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tõõ wia'xy ja'a Jesucristocõxpä. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xnä. Jaanä jaduhñä mädia'agy wia'xpä wiinduhmyhagajpt coo mijtsä Diosmädia'agy mmäbõjtsohñ. Coo ja'a mäbõjpädõjc-hajxy jaduhñ tõõ miädoyhajnä, paady hõjts jaduhñ nga'a nägapxy. 9 Hix, majaty hõjts nwädity, jaduhñ hõjtsä mäbõjpädõjc xñäma'ay coog hõjts mijts hoy yajxón xyajtõtägõõyy mänaa hõjts jim nhoyyän maa mijtsän, mõõd coogä quepychächä naaxpoch hajxy tõõ mnajtshixõõñä. Päädiäc hajxy tõõ mnajtshixõ'oy coogä Dios hajxy mwiingudsähgõõñä, mõõd coogä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot myajtuunä. Tøyhajtä Dios jiujuqiä. Cabä quepychächä naaxpoch jiujuqiä. 10 Mõõd jaduhñ hajxy miänaambä cooc mijtsä Dioshuung Jesucristo hajxy mjõbhixy coo yaa quädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tsajpooty chohñda'aga'añ coo hånajty yaa miänaca'añ. Coo ja'a Jesucristo hånajty tõõ yho'ogy, mänit yagjujyipiõjcä ja'a Tieedy. Mänit jim ñõcxy tsajpooty. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnähwadsaanäm coo ja'a haxõõgjäya'ayhajxy hånajty yajcumädowa'añii ja'a Dios.

2

1-2 Mägu'ughajpädøjc, coo hõjts jim nhooyy Filipos Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänit hõjtsä jäya'ay jim xxiøøghajty. Høxtä xchaaçhtiuun hõjts jaduñ. Pero coo hõjts mäniitiä nnøcxý maa mijtsän, mänit hõjtsä Dios xjootcapxmøcpøjcy, hoy hõjtsä jäya'ay hänajty xjiaançh tehñ miädsiphaty. Y coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøoyy, mänit hajxy nmäbøjcy hamuumdu'joot. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Coo hõjtsä Dios xpiuhbety, paady hõjtsä miädia'agy hamøj jootmøj nyajwa'xä. ³ Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduñ. Hamuumdu'joot hõjts nyajwa'xy. Cab hõjts nhøhnda'agy. ⁴ Haa ca'a, ja'a Dios hõjts xwyiinguejx Diosmädia'agy-yajwa'xpä, paady hõjts hamuumdu'joot nyajwa'xy ca'xy pedyii. Cab hõjts nyajtägach ni weeñtiä. Ja'a Dios hõjts xquiumaayy. Jaduñ hõjtsä njoot chocy coo hõjts xquiumáyät. Cab hõjts nmøjpäda'agy pø cab hõjtsä cu'ug xquiumay. Hix, jaduñä Dios hajxy xñajuøøyyäm neby hajxy nwiinhahñdhajtäm. ⁵ Mänaa hõjts jim nhooyän maa mijtsän, cab hõjts mijts hänajty nwiinhøøna'añ. Jii jäya'ayhajxy näje'e, yajxón hajxy miäwiinhøøñ je'eguiøxp coo hajxy yajcumaya'añ. Pero hõjts, cab hõjts jaduñ mänaa njatcøøy. Ni cab hõjtsä xädøøñ mänaa nhadsocy. Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, yajxón hajxy miäwiinhøøñ, weenä xädøøñ hajxy jaduñ mio'oyii. Pero hõjts, cab hõjts jaduñ njatcøøy. Tøyhajt jaduñ. Xñajuøøbiøchä Dios jaduñ cooçh nga'a høhnda'agy. ⁶ Cab hõjts jaduñ nmäna'añ coo hõjts pøn xwyiingudsähgø'øwät, ni mijts ni pøn, hoy jaduñ jia hawiinmatsä coo hõjts cu xwyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo hõjtsä Jesucristo tøø xwyiinguexy. ⁷ Pero nnäxuu'chp hõjts mijts. Mijtsøxpä hõjtsä hojiot nmøødhaty. Høxtahmñsä tadjäya'ay ja'a yhuung hajxy cwieendähaty, jaduñ hõjts mijts ngüeendähajpä. ⁸ Njaançh tehñ chojpy hõjts mijts, paady hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøy. Høxtä cu nnähho'tuuty hõjts mijts coo ja'a Dios jaduñ cu miänaañ. Hix, hoyhoy hõjts mijts ndsocy nba'häyoy nägøø nädecypä. ⁹ Mägu'ughajpädøjc, mänaa hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøyän, nnajuøøby hõjts hänajty coo mijtsä xädøøñ hänajty may mga'a møødä. Paady hõjts hänajty møc nduñ nxajy xøømsduñ. Mjahmiejch hajxy jaduñ, túhmäts. Ja'a nhamdsoo caayyøc hõjts hänajty nguduumby nguxajpy. Cab hõjts hänajty nmäna'añ coo hõjts mijtsä caayyøc xñä'ä mó'owät.

¹⁰ Mägu'ughajpädøjc, hoy hõjts jim nwädipty maa mijtsän. Cab hõjts jim nmee'ch nbojty. Cab hõjts jim nduundägooyy nnajxtägooyy. Ni weeñtiä hõjts jim nga'a cädiehy. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Jaduñ hõjtsä Dios xñajuøøbiä coo tiøyyä. ¹¹ Høxtahmñsä teedyjäya'ayä yhuung hajxy jootcapxmøcpøjcy, jaanä jaduñ hõjts mijts njootcapxmøcpøjpä. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Jaduñ mijts nmägäpñ nhanehmbä coo hajxy hoy yajxón mjäya'ayhädät. ¹² Jaduñä Dios joot chocy. Coo hajxy jaduñ hoy yajxón njäya'ayhajtämät, paadiä Dios hajxy jim xyajncxäaänäm tsajpootyp maa miähane'emiän, maa wyiingudsähgøøyijän.

¹³ Paady hõjtsä Dios tehngajnä nnäma'ay "Dioscujü'uyäp." Hix, coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøy, mänit hajxy hamuumdu'joot mguhbøjcy. Jaduñ hajxy nmäbøjcy coo jiaançh Diosmädia'aguiä. Cab hajxy nmänaañ cooc tyijy jäya'ay tøø yhädiuñ. Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios tøø yhädiuñ. Y coo hajxy jaduñ nmäbøcy, paady hajxy hoy mjäya'ayhajnä.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, coo ja'a mhamdsoo mägunax hajxy xchaaçhtiuuñ,

ja'a judíoshajxy, jaduñ hajxy mjajt mhabejpä nebiä mäbøjpädøjc-hajxy jim chaachpøquiän Judea-naaxooty, ja'a hajxy mäbøjpä ja'a Diosmädia'agy møødä Jesucristo miädia'agy. Jaduñ hajxy chaachtiüunäbä ja'a yhamdsoo mägunaaxhajxy, ja'a judíoshajxy. ¹⁵ Coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yagho'cä, ja'a judíoshajxy jaduñ jatcøøyy. Jaduñä judíos ja'a profetaðøjc hajxy jecy yagho'pä. Højtspaadii judíos xjiaac hadsaaçhtiüunnajxpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduñ haxøøg yhäna'c-haty, paady hajxy quia'a cmayii ja'a Dios. Hoy piønä hajxy jaduñ miädsiphaty. ¹⁶ Hiç, coo højtsä jäya'ayä Diosmädia'agy hänajty nyajmøødmädia'agy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduñ ñähwaats quuhwaatspä, mänit højtsä judíos hänajty xjia wi'i yhaduga'añ. Coo ja'a judíoshajxy jaduñ jiatcøøy, tehngajnä hajxy hanaxiä haxøøg jiaac tehm jiatcøøy. Pero mobädajpä hajxy hoyoy yajcumädowa'añii ja'a Dios.

¹⁷⁻¹⁸ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo højts jim nhooyy maa mijtsän, mänit højts jim nwiimbijcumbä. Mänit højts yaa nmänajcy. Pero cab højts hijty yaa njega'añ. Ja wi'i ñøcxtägatsaamb højts jim jadähooc maa mijtsän. Hiç, jaduñ højts mijts njuøøy nebiä hamdsoo huungpän. Hoy miänaajä mi-jts njahmiejtsa'agy, hoy hajxy nga'a ja nyihjäm hajujcy. Høøch Pablo, mayhöoc-høch jim tøø nja wi'i ñøcxtägatsa'añ, pero cab højtsä møjcu'ugong tøø xyajnäbaadøøyyä coo højts jim nnøcxtägätsät. ¹⁹⁻²⁰ Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhtëjtämbä, coo je'e yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänajty mgähxøøga'añ maa wyiinduumän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hamuumdu'joot tøø mmäbøcy. Paady højts njøbhixy coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit højts jaduñ nxoonda'aga'añ nägøø nädectyia ja'a mijtsøxpä. Mänit højtsä Dios xquiu-maya'añ je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiüunä mänaabä højts mijts hoy nyajwiingapxøøyän.

3

¹⁻³ Coo højts jaduñ nmädoyhajty coog hajxy hijty mjaanç tehm chaachpøcy, mänitøch njaanç tehm jiootmayhajpøjcy je'eguiøxp cooçh hänajty nga'a najuøøy pø mjøjtänaabiä møjcu'ugong hajxy hänajty. Páadyhöchä njoot hänajty jiaanç tehm chocy cooçh jim nnøcxtät maa mijtsän, nmäyajtøwäambiøch mijts hänajty pø hoy hajxy hänajty mmee'xtucy. Pero cab hänajty ñäbaadøøwa'añ cooçh jim nnøcxtät. Mänitøch jaduñ nwiinmahñdyhajty cooçhä hermano Timoteo jim nguéxät nidiuhm, y cooçh jüby nidiuhm nmähmøøwät Atenas. Näguipxy højtsä hermano Timoteo xmiøøduñ Diosmoonsä maa højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xiän ja'a Jesucristocøxpä. Páadyhöchä hermano Timoteo jim nguejxy maa mijtsän coo mijts jaduñ xjiootcapxmøcpøgät maa hajxy hänajty mdsaaçhpøquiän, weenä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduñ maas hoy mmäbøcy hamuumdu'joot, møød ween hajxy hänajty jaduñ mga'a jootmayhaty. Hiç, ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähdijäm coo hajxy jaduñ ndsaaçhpøjcämät ja'a Jesucristocøxpä. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. ⁴ Haa ca'a, mänaa højts jim nhoyyän maa mijtsän, mänit hajxy nhawáanäm coo hajxy hänajty sipcøxp ndsaaçhpøgáanäm. Jaduñ hajxy tøø njaanç jajt tøø njaanç habéjtäm, túhmäts. ⁵ Hoorä, cooçh hänajty nga'a najuøøy pø hoyyä møjcu'ugong hänajty mjøjtäna'ay maa hajxy hänajty xjia wi'i jiojcapxøøyän, mänitøch jaduñ nja mänaañ cooçh jim nnøcxtät maa mijtsän. Pero coo hänajty quia'a näbaadøøwa'añ cooçh jim nnøcxtät høøch, páadyhöchä

hermano Timoteo jim̄ nguejxy, ween mijts jaduhñ xmiäyajtøy pø hoyyã møjcu'ugong hajxy hãnajty tøø mjøjtãna'ay, pø hoyyã Diosmãdia'agy hajxy hãnajty mbanøcxyñã. Hix̄, ndsãhgøøbiøch hãnajty coo ja'a møjcu'ugong hajxy hãnajty tøø xjøjcapxø'øy. Coo hajxy hãxøpy tøø mga'a mee'xtucy, xiøøbã højts mijtsã Diosmãdia'agy hãxøpy hoy tøø nyajwiingapxø'øy.

⁶ Coo ja'a Timoteo jim̄ jiaančh hooyy maa mijtsãn, mãnit wyiimbjçumbã. Hoy yaa miejtsãgach maa højtsãn. Mãnit højts xyhawaanã coogã Diosmãdia'agy hajxy tehngajnã mmãbøcy hamuumdu'joot, møød coog hajxy hamiñ haxøpy mniçhogyii. Hoxioondaacnã jaduhñ. Jaduhñã Timoteo miãnaambã coogøch mijts hoy miãnaajã xjahmiejtsa'agy, møød coogøch mijts xchocy xpia'hãyoy. Jaduhñãgøch mijts xjia wi'i yhixa'añ nãbiøch mijts nja wi'i yhixa'añ.

⁷ Mägu'ughajpãdøjc, coo højts jaduhñ nmãdoyhajty coogã Diosmãdia'agy hajxy hãnajty tehngajnã mmãbøcy hamuumdu'joot, mãnit højts njootcugøøyy, hoy højts hãnajty hanaxiã nja tsaachpøcy, hoy højts hãnajty møj may nyajmaajiaty. ⁸ Paady højts jootcujc nniãwøøyyãnã coo mijtsã Diosmãdia'agy tehngajnã mbanøcxy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpã. ⁹ Coo mijts jaduhñ mmãbøcy tehngajnã, paady højts njaančh tehñ xioonda'agy Dioswiinduum, paady højtsã Dios hoy miãnaajã nnãma'ay "Dioscujú'uyã."

¹⁰⁻¹¹ Xøømdsuhm højtsã Diosteedy mba'ya'axy møødã Wiindsøn Jesucristo. Jaduhñ højts nmãnuu'xta'agy hamuumdu'joot coo hajxy ween yajnãbaadø'øy coo højts jim̄ nnøcxtãgãtsãt maa mijtsãn, jaduhñ højts mijtsã Diosmãdia'agy njaac yajnãhixø'øwãt nebiaty hajxy pedyii mga'a mãbøcyñã, ¹² møød weenã Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niçhogøøjãt hamiñ haxøpy neby højts mijts ndsoquiãn, møød coo jãya'ay hajxy jaduhñ nãgøxiã mdsoc mba'hãyówãt, ¹³ møød weenã Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo ja'a Diosmãdia'agy hajxy hamuumdu'joot mbanøcxãt, møød coo hajxy mga'a najtshixø'øwãt, møød coo hajxy mga'a wãdítãt haxøøg, jaduhñ hajxy mhídãt hawa'adstuum, jaduhñ hajxy pøn xquia'a nãhwaambédãt maa ja'a Diosteedy wyiinduumãn coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hãnajty yaa tøø quiãdaactãgach hãdaa yaabã naaxwiin. Nãguipxiã Jesucristo ja'a mioonsã hãnajty nãgøxiã miøødcãda'aga'añ møød pønjiãtiã Diosmãdia'agy hãnajty tøø miãbøcy.

4

¹ Hoorã mägu'ughajpãdøjc, ja'a Jesucristocøxpã højts mijts cham̄ nmãgapxy nhane'emy coo hajxy hoy mjaac tehñ jiãya'ayhãdãt, jaduhñã Dios hajxy xquiunãyãt. Jaduhñ højts mijts jayøbajãt nyajnãhixøøyy. Y jaduhñ hajxy hoy mjaančh jãya'ayhaty.

² Jaduhñ højtsã Wiindsøn Jesucristo tøø xñajtsapxø'øy coo højts mijts nyajwiingapxø'øwãt, túhmãts. ³ Jaduhñã Dios hajxy xyajmãdsøjçãm coo hajxy hoy ngudiúunãmãt nebiaty hajxy tøø xyhanéhãmãm coo hajxy hoy nwãdítãmãt, møød coo ja'a haxøøgwiinmahfidy hajxy ngøxy najtshixøøyyãmãt. ⁴ Jaanã jaduhñã Dios hajxy tøø xyhanéhãmãmbã coo ja'a ndo'oxiøjc hajxy hoy yajxón nmøødtsãnãayãmãt, møød coo hajxy nwiingudsãhgøøyyãmãt. ⁵ Haa ja'a jãya'ayã Dios hajxy ca'a hixyhajpnã, cabã miãdia'agy hajxy jaduhñ quiudiunã. Hix̄, wiingto'oxiøjc hajxy wyi'i yhadsojpy. Pero mijts, ca'a hajxy jaduhñ mbajãtçø'øy. ⁶ Ca'a mmãjøøñ mmãdøjçã tiø'oxiøjc hajxy jaduhñ mmãgapxtãgooyã. Pønjaty jaduhñ jatçøøby, tsipçøxp

hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Jesucristo. Haa ca'a, jaduñ højts mijts tøø nhuuc hanehmbä. ⁷ Hix, jaduñä Dios hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy hoy yajxonñ njäya'ayhajtämät. Cab hajxy jaduñ xyajmädsöjcam coo hajxy haxøog nwädijtämät. ⁸ Jaduhñds je'e, paadiä Dios ja'a yhEspíritu tøø xmiöoyyäm, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Pønjaty jaduñ ca'a cudiunaamb nebiøch chamñ nmädia'aguian, ja'a Dios hajxy jaduññägädieeyøøby, ca'a jäya'ayä.

⁹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähixøoyyäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhöjcamät, pønjataä Diosmädia'agy mäbøjp. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähixøoyyäm, cab yhadsipä cooçh mijts jaduñ njaac yajnäyaayø'øwät coo hajxy jaduñ nniçhöjcamät. ¹⁰ Tøyhajt jaduñ coo ja'a mäbøjpädøjc hajxy nägøxiä mdsocy yaa Macedonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Jaduhñ højts mijts mäbøcy nmänuu'xta'agy coo hajxy maas hamuumdu'joot nmädsögät. ¹¹ Jaduhñ højts mijts tøø nhuuc hanehmbä coo hajxy hamoñ haducy mhidät, coo hajxy mga'a yajtägø'øwät maa cueendä hajxy mga'a møødän, møød coo hajxy mniyhix mniimähäyowøøjat hamdsoohaamby. Jaduhñä mjoot hajxy mbädä'agät coo hajxy jaduñ mgudiünät, ¹² jaduñä cu'ug hajxy xquiumäyät, møød jaduñ hajxy tii mga'a yajmaa-jiädät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpä, coo ja'a jiuju ja'a miägu'ug hajxy yho'ogy tiägo, mäniit hajxy jiaançh tehñ jiootmayhaty. Paady hajxy jaduñ jiootmayhaty coo hajxy quia'a najuø'øy coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjujypiøjtägatsa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäböquiäbä. Paady højts mijts chamñ nhawäänäm, cab højtsä njoot chocy coo hajxy mjootmayhájpat. ¹⁴ Hoorä, coo hajxy jaduñ nmäbøjcam coo ja'a Jesucristo jiujypiøjtägajch mänaabä hänäjty tøø yho'oguiän, paady hajxy jaduñ nmäbøjcam coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjujypiøjtägatsa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäböquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, ja'a Jesucristo hajxy møødhijpä tu'ugmädia'agy.

¹⁵⁻¹⁷ Hädaa mädia'agy jaduñmbä, ja'a Jesucristoch jaduññäjtscapxøøyyä. Hoorä, coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa quidaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mäniit jim choona'añ tsajpootyp. Mäniit møc ya'axa'añ nebiä soldadowiindsøn hajxy møc ya'axian coo hajxy hänäjty chiptuna'añ. Mäniitä Diosmoonsä møc ya'axaambä, ja'a møjtuuñg jim møødpä tsajpootyp. Mäniitä Dios ja'a xiuuxt yajxu'uxa'añii møc. Mäniitä ho'oguiäya'ayhajxy jiujypiøga'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäböquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Mäniitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä chajpeda'añ, pønjaty hänäjty jujyñä tsuxnä, näguipxy møød pønjaty hänäjty tøø yho'ogy, ja'a hajxy hänäjty tøø jiujypiøjtägachäbä. Mäniitä Jesucristo hajxy nägøxiä ncxy njøcubaado'øwäänäm jim jocjooty, møød pønjaty hänäjty tøø jiujypiøjtägach, møød pønjaty hänäjty jujyñä tsuxnä. Hoy miänaajä ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä xmiøødhidäänäm. Cab hajxy mänaa xpiuhwa'adsäänäm. ¹⁸ Tøyhajt hädaa mädia'agy jaduñ. Coo hajxy jaduñ mmäbøcy, jaduñ hajxy hamiñ haxøpy mniijootcapxmøcpøgøøjat.

5

¹⁻² Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduñ coo jaduñ quia'a yajnajuø'øy mänaa xøø tiempo yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady, cab yhadsipä cooçh

mijts njaac yajnájaayó'owát mánaa jaduhñ jiada'añii. Pero jaduhñ mábocy, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xyajcádaacpedáañäm jaguiapxy jamiádia'agy. ³ Jaduhñä cu'ughajxy hánajty miána'ana'añ: "Jootcuyc hajxy nhíjtäm; cab hajxy nej njadáañäm, cab hajxy nej nhabetáañäm", nom. Mänitá tsø'ty häyohn jaguiapxy jamiádia'agy yhabaada'añ. Paquiä cu'ughajxy jaduhñ jiada'añii tiuna'añii jaduhñ mäwiin nebiä to'oxiøjc-hajxy jiaty yhabetiän coo ja'a yhuunghajxy hánajty myina'añ quia'awa'añ. Cabä cu'ughajxy hánajty hoy piäyø'oga'añ. ⁴ Pero mijts, mägu'ughajpádøjc, mwiinjuøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ myagjuø'owa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajcádaacpéjtämät jaguiapxy jamiádia'agy. ⁵ Hix, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy jaduhñ mäwiin nmábáatäm nebiä jáya'ayhajxy xøøm wädiipän. Hoy hajxy yhixy. Cab hajxy nhíjtäm hagoonstuum. ⁶⁻⁸ Coo hajxy jaduhñ nmábøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tsøcxä hajxy hjítäm nähix hahixø'ø. Tsøc hajxy hjítäm wijy quejy. Jaduhñ hajxy nga'a hjítämät nebiä jáya'ay maabän, nebiä jáya'ay múucábän. Jaduhñä haxøøgpä hajxy hoy njøjtánaayämät nebiä soldadohajxy chiptuñän nähbujxt cuhbujxt. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mábøjcäm. Tsøgä jáya'ay hajxy nägøxiä tsojc pa'häyóowäm. Tsøgä Jesucristo hajxy jøbhíxäm coo hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm. ⁹ Hix, cabä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coo hajxy ndsaachpøjcämät. Caj pues. Jaduhñ hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsämät. ¹⁰ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy xmiøødhidáañäm cøjxta'axiøø. Coo yaa quiádaactägatsa'añ hádaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy nägøxiä xwiowø'ogáañäm, møød pønajty hánajty jujuñä tsuxnä, møød pønajty hánajty tøø yho'ogy tøø tiägoj. ¹¹ Hoorä, jaac nijootcapxmøcpøgøø hajxy hamüñ haxøpy. Jaac niyajnáhixø'owøø ja'a Diosmädia'agy hajxy. Jaduhñ hajxy jáda'ahaty mjaançh cudiuñ.

¹² Mägu'ughajpádøjc, mijts nmänuu'xtaacypy coo ja'a wiindsønøjc hajxy mwiingudsähgø'owät, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a Diostøjcän, ja'a mijts xwyiingapx xjiøjcaxxøøbiä. ¹³ Coo hajxy jaduhñ tiuñ, paady hajxy hamuumdu'joot mdsoc mba'häyóowät. Jootcuyc hajxy mnimiøødhidøøjät. Cab hajxy mnimiäjootma'ad mnimiädsiphadóøjät.

¹⁴ Mägu'ughajpádøjc, jaduhñ mijts njaac yajwiinxiic njaac yajwiingapxø'oy coo häna'c hajxy mhójät, ja'a hajxy naxy nuuxho'pä, coo hajxy ween tiuñ; møød coo häna'c hajxy mjootcapxmøcpøgät, ja'a hajxy jootmayhajpä; møød coo häna'c hajxy mwiingapx mjøjcaxxø'owät, ja'a hajxy hoy ca'a mábøgaambä. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ nägøxiä mmägapx mhané'emät.

¹⁵ Mniyajcopcø'owøøjöp hajxy. Coo pøn ñägädieeyø'owøøjät, cab yaghawiimbídät. Jaduhñä mjoot hajxy hoy miánaajä mbädá'agät coo mayhajt hajxy mduñhájät hoy ñä'ä pønä, møødä mábøjpádøjc-hajxy, møødä cu'ughajxy nägøxiä.

¹⁶ Hoy ñä'ä mänaajä hajxy mxoondá'agät. ¹⁷ Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät. ¹⁸ Mnämá'awabä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp", hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Chojpiä Dios joot jaduhñ coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, je'eguiøxp coo ja'a miádia'agy hajxy nmábøjcäm ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä.

¹⁹ Cabä Dioshespíritu hajxy mänaa mhadúgät. ²⁰ Cab hajxy mbéxät pønjatä Diosmädia'agy najtscapxøøby. ²¹ Pero cóxäbä mädia'agy hajxy mmädoomach mädyii hoy mädyii mäbaad. Je'eds hajxy mguhbøgäp hamuumdu'joot.

²² Møødä haxøøgjootä haxøøgwiiinmahñdy hajxy mgøxy najtshixó'owät.

²³ Ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ween hajxy xquiøxy yajnáhwa'açh xquiøxy yajcuhwa'açh. Ween hajxy xyaghity hawa'adstuum, møødä mjuøhñdyhajxy, møødä mni'xä mgopc-hajxy, høxtä coonä ja'a Wiindsón Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin. ²⁴ Ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbliwäm. Jaaya'ay hajxy tsipcøxp xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Tøyhajt jaduñ. Hix, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy.

²⁵ Mägu'ughajpädøjc, huuc Diospa'ya'ax hajxy tehngajnä ja'a højtscøxpä.

²⁶ Huuc näma'aw ja'a mæbøjpädøjc hajxy jaduñ nägøxiä coo højts hamuumdu'joot ndsocy nba'häyoy.

²⁷ Naxiä mæbøjpädøjc hädaa nocy hajxy mdehm yajwiingapxó'owät nägøxiä. Ja'a Jesucristo jaduñ hanehmb.

²⁸ Ween mijtsä Wiindsón Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy. Amén.

2 Tesalonicenses

¹ Chaa højts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hөөч Pablo, mөөдä Silvano, mөөдä Timoteo. Mijs hädaa nyajnäjaayөөby, pөnjaty jim hamugөөby Dioswiingudsähgөөbiä Tesalónica. Ja'a Dios hajxy nDeedyhäjtäm, mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsөnhäjtäm. ² Ween mijsä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä, ween mijsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Mägu'ughajpädөjc, ja'a mijscөxpä højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uuyäp." Hawiinmats jaduhñ. Hix, tehngajnä Diosmädia'agy hajxy mjaac mäböcy, mөөд hajxy tehngajnä mjaac niçhogyii hamiñ haxөpy. ⁴ Hoy miajatiä højts nwädity maa ja'a Diostөjcän, jaduhñ højts nmädia'agy ja'a mijscөxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mjaanç tehñ miäböcy, mөөд coo hajxy hoy mjaanç tehñ miee'xtucy, hoy hajxy hanaxiä mja tsaachpөcy ja'a Dioscөxpä. ⁵ Coo hajxy jaduhñ mmee'xtucy, paadiä Dios hajxy jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo hänäjty miähane'ema'añ. Xyhijxpä Dios hajxy coo hajxy je'e myajcudsaaçhpөгө'oy. Hoy jaduhñ coo hajxy jim xpiäda'agät.

⁶ Pөnjaty mijs jaduhñ xchaachtiumb, yaghawiimbidaambiä Dios jaduhñ. Jaduhñä Dios jioot chocy. ⁷ Coo ja'a Wiindsөñ Jesucristo yaa miänajtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, jim choona'añ tsajpootyp. Ja'a mioonsä miөөdmänacaamby, ja'a hajxy mäjaamөөdpä. Hajäjjäbä Jesucristo quiäda'aga'añ. Mänitä Dios hajxy nägөxiä xyajpoo'xaanäm, mөөд højts mөөд mijs nägөxiä. Cab hajxy jaduhñ xyajtsaaçhtiunáanänä.

⁸ Coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa tөө quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy quiumädowa'añ pөnjatiä Dios hänäjty tөө quia'a mөjpdäda'aguiäbä, pөnjatiä miädia'agy hänäjty tөө quia'a mäböjcäbä ja'a Wiindsөñ Jesucristocөxpä.

⁹ Cөjxta'axiөө hajxy jiiby chaaçhpөгa'añ haxөөgtuum. Cab hajxy jim mänaa yajtägө'owa'añii Dioswiinduum, maa ja'a Dios mөj jaanç yhäña'ayän, maa mөcmäjaa miөөdän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa tөө quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy jiaanç tehñ yagjuө'owa'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө miäböquiäbä, ja'a hajxy hänäjty tөө ñähwa'aç tөө quiuhwä'achäbä. Mänitä Jesucristo hajxy wyiingudsähgө'owa'añ. Jim mijs hänäjty mbahidaambä je'eguiөxp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө mmäböjpä neby højts mijs tөө nyajnähixө'oyän.

¹¹ Ja'a mijscөxpä højtsä Dios hoy miänaajä nba'ya'axy coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiüünät, ween hajxy jaduhñ xquiumay. Paady hajxy tөө xya-jnähdijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwä'adsät. Ween hajxy xpiuhbety ja'a miäjaahaam coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mmäböjcät, jaduhñä hojioot hajxy mmөөdhädät. ¹² Coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ mgudiünät, jaduhñä cu'ugä Wiindsөñ Jesucristo hajxy wyiingudsähgө'owät, mөөд jaduhñ mijsä cu'ug xwyiingudsähgөөbiät. Ja'a nDioshäjtäm mөөдä Wiindsөñ Jesucristo, jaaya'ay mijsä tsooctä mayhajt xtiüünäp.

2

¹⁻² Mägu'ughajpädөjc, çámhөch nmädia'aga'añ coo ja'a Wiindsөñ Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mөөд coo hajxy xmiөjya'axaanäm coo hajxy jim nhamugөөyyämät maa je'ejän. Hoorä, coo hajxy mmädoyhädät cooc tyijy tөө yhabaatnä coo ja'a Jesucristo

quidaactägatsaannä, cab hajxy mdsoj mäbögät. Cab hajxy mjootmayhädät. Cab hajxy mdsähg'owät. Hix, jaduñnä häna'c-hajxy näje'e tøø yhöñda'agy cooc tyijy ja'a Dios jaduñ tøø miäna'añ, møød cooc tyijy højts jaduñ tøø nmäna'añ, capxyhaam, nocyhaam. Pero cab jaduñ ñä'a tøyyä. Paady højts mijts cham nmänuu'xta'agy ³ coo hajxy mga'a yajwiinhöönät ni weentiä. Hix, cab jaduñ choj habaada'añ. Jayøjpä jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy nämay ñajtshixø'owa'añ. Mänitä haxøøgjäya'ay wyiingähxø'oga'añ, ja'a hänajty jiiby ca'awaambä haxøøgtuum. ⁴ Mänitä haxøøgjäya'ayä Dios miädsibø'owa'añ møødä jäya'ayhajxy yaa wyiingudsähgøøbiä cøxiä. Jaančh tehñ ya-jcumayaamb hänajty jaduñ. Mänitä yhanehmđaact jiiby piäda'aga'añ maa Diostøjcän. Jaduñ hänajty ñibiäda'aga'añii nebiä Diosän. Yajwiingudsähgø'owaamb hänajty jaduñ nebiä Diosän.

⁵ Mänájoch jim nhitiän maa mijtsän, mänitoch jaduñ nhuuc hawáañäm coo jaduñ jiada'añ. Mjahmiejchp hajxy jaduñ, túhmäts. ⁶ Cabä haxøøgjäya'ay jaduñ choj wiingähxø'oga'añ je'eguiøxp coo yhadugyii høxtä coonä Dios yaghabáadät coo jaduñ wyiingähxø'ogät. Mnajuøøby hajxy jaduñ põñ mähdujp. ⁷ Tøø ja'a haxøøgwiinmahñdy tiägøøñä wädiipä. Hamee'ch jaduñ wiädity. Jaanä jaduñ je'e yhadújcäbä. Coo yhabáadät coo quia'a hadújcänät, mänitä mähdujpä jiøwa'adsa'añ. ⁸ Mänitä haxøøgjäya'ay jaduñ jiaančh wiingähxø'oga'añ. Mänitnä Wiindsón Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ mäjaamøød. Mänitä Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay yajcuhdägoyya'añ. Piäxujyhaam jaduñ yagho'oga'añ. ⁹ Coo ja'a haxøøgjäya'ay jaduñ wyiingähxø'oga'añ, ja'a mõjcu'ugong puhbedaañ. Møcmäjaa miøødhadaamby. Mänitä hijxtahñd yajcähxø'oga'añ hoy-yagjuøøñä. Jaduñnä cu'ug hänajty wyiinhööna'añ. ¹⁰ Haxøøgwiinmahñdyhaam hänajty miäwiinhööna'añ. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tu'udägoyyaambä, je'edshajxy jaduñ yajwiinhöönaamby. Paady hajxy hänajty tiu'udägoyya'añ coo ja'a tøyhajt hajxy hänajty tøø quia'a tsoy. Paady hajxy hänajty quia'a nähwa'ads quia'a cuhwa'adsa'añ. ¹¹⁻¹² Pønjatä tøyhajt jaduñ ca'a tsojp, ja'a haxøøgpä hajxy wyiinxoondaacpy. Jaduñnä Dios miäna'añ coo hajxy ween yajwiinhööñ, møød coo ja'a höñda'agymiädia'agy hajxy ween miäböcy, jaduñ hajxy jiiby quia'awät haxøøgtuum.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, xjiaančh tehñ chojpy mijtsä Dios. Ja'a mijtsøxpä højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Hawiinmats jaduñ. Paady højts jaduñ nnäma'ay je'eguiøxp coo ja'a Dios hajxy jecy xyajñähdiijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty yhawijy tiøø'xta'agy coo hajxy jaduñ xyajñähdiijy. Coo ja'a tøyhajt hajxy tøø mmäböcy, paadiä Dios hajxy xyajñähwa'ačh xyajcuhwa'ačh ja'a yh-Espírituhaam. ¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy jaduñ xyajñähdiijy, paadiä tøyhajt hajxy tøø mmäböcy mänaa højts mijts hoy nyajwiingapxø'oyän. Jaduñ hajxy tøø xyajñähdiipä coo ja'a Wiindsón Jesucristo hajxy xmiøødhidät cøjxta'axiøø.

¹⁵ Mägu'ughajpädøjc, tøø højts mijtsä cuhdujt madiu'u nyajñähixø'oy capxyhaam møød nocyhaam. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mmäbögät tehngajnä. Cab hajxy nnajtshixø'owät. ¹⁶ Xjiaančh tehñ chójcäm ja'a Wiindsón Jesucristo hajxy møødä Diosteedy. Tøø mayhajt hajxy xtiüünäm coo hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm cooc hajxy hoy miänaajä xmiøødhidäañäm. ¹⁷ Weenä Dios hajxy xpiuhbety coo hajxy hoy mgudiünät, møød coo hajxy hoy mgäpxät.

3

1 Hoorä, mägu'ughajpädöjc, huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a hõjtscõxpä, ween hõjtsä mädia'agy ja'a Jesucristocõxpä paquiä nõcxy nyajwa'xy, weenä cu'ughajxy miäböcy nej mijts tõõ mmäböquiän, 2 mõõd ween hõjtsä Dios xñäwa'añ maa ja'a haxõõghäna'c-hajxiän, maa ja'a cahwiindõyhäna'c-hajxiän. Hix, cabä jäya'ayhajxy nägõxiä miäböcy. 3 Pero tõmiädiaacpä Dios. Xpiuhbedaañb hajxy jaduñ. Xñäwa'anaañb hajxy jaduñ maa ja'a haxõõgpän. 4 Jaanä jaduñduhmbä, nmäböjcäp hõjtsä Dios ja'a miädia'agy ja'a mijtscõxpä. Nnajuõöby hõjts coo mijtsä cuhdujt mgudiuna'añ, ja'a hõjts mijts cham nyajwiingapxõ'õwaañbiä. 5 Weenä Dios hajxy xjiaac yajwiinjuõ'õy tiiguiõxpä hajxy jaduñ coo xchõjcäm, mõõd tiiguiõxpä Jesucristo coo miee'xtujcy mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin.

6 Mägu'ughajpädöjc, tõõ hõjts nmädoyhaty cooc mijts näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, mõõd cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ. Hoorä, jaduñ hõjts mijts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsõñ Jesucristocõxpä coo hajxy mbuhwá'adsät pönjaty jaduñ wi'i ñuuxho'p, ja'a cuhdujt hajxy ca'a cudiunaañbä, ja'a hõjts mijts tõõ nyajwiingapxõ'õyabä. 7 Mnajuõöby hajxy coo hõjts hawiinmats xpiahíxät neby hõjts hoy nwäditiän. Hix, mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, cab hõjts hänäjty jim nnuuxho'ogy. 8 Caj pues. Xõõmdsuhm hõjts hänäjty nduñ nxajy. Paady hõjts hänäjty jaduñ nguhdujthaty, cab hõjts hänäjty ndsocy coo hõjts mijts cu xpiuhbejty. Ngujuuby hõjts hänäjty tijaty hõjts hänäjty ngaaby. 9 Paady hõjts hänäjty jaduñ nguhdujthaty, jaduñ hõjts hänäjty ndsocy coo hõjts mijts jaduñ xpiahíxät, hoy hõjtsä cuhdujt hänäjty nja mõõdä coo hõjts mijts cu xpiuhbejty. 10 Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, jaduñ hõjts hänäjty nmägapxy nhane'emy coo hajxy nägõxiä mduñ mxájät. Põñ jaduñ ca'a tunaañb, cabä caayyõöc hajxy mmõ'owät. 11 Coo hõjts jaduñ tõõ nmädoyhaty cooc hajxy jaduñ näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, mõõd cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ, mõõd cooc hajxy näje'e mwi'i yajtägõ'õy maa cueendä hajxy mga'a mõõdän, 12 pönjaty jaduñ jatcõöby, jaduñ hõjts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsõñ Jesucristocõxpä coo hajxy jootcujc ween tiuñ xiajy, jaduñnä quiaayyõöc hajxy ñiguidúunäxät.

13 Mijts, mägu'ughajpädöjc, cab hajxy mnänuuxõ'owät coo ja'a hoybä weenbä hajxy mdúnät. 14 Põñ jaduñ ca'a cudiunaañb neby hõjts cham ngujaayän maa hädaa noquiän, myajcopcõ'õwäp hajxy jaduñ. Cab hajxy mmõõdwädijmúnät. Ween jaduñ chähdiuñ. 15 Pero cab hajxy mmädsiphädät. Jaduñ hajxy mhoj mmägäpxät nebiä huch nebiä puhya'ayän.

16 Yeipiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt mõ may xmio'oy hoy miänaajä. Ween hajxy nägõxiä xmioõdhity.

17 Hõõch Pablo, hamdsoo cõ'õháamhõch cham njahmiaya'añ. Jadúñhõch nxõõ ngujaay hoy ñä'a mädyii nocyjiootiä: Pablo. 18 Ween mijtsä Wiindsõñ Jesucristo ja'a tsootä mayhajt xtiunä nägõxiä. Amén.

1 Timoteo

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, mänitøch hajxy tøø xyhane'emy cooçh jaduñ ndünät cuguexy. Ja'a Dios hajxy jaduñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Jesucristo hajxy njøbhíxäm coo hajxy hawa'adstuum xpiáda'agáañäm. ² Timoteo, míçhhøch hádaa nocy nyajnájaayøøby. Jadúñhøch miich njuo'øy nebiä hamdsoo huungpän coo ja'a Diosmädia'agy nmäbøjcäm. Tøyhajt jaduñ. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, ween miichä tsooçtä mayhajt hajxy xtiuunä, ween xñäxuuçh, weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Hoorä, mänaa højts jim tøø nhíjtäm Efeso, mänitøch nwiinmahñdyhajty cooçh jim nnøcxät Macedonia-naaxooty. Mänitøch miich nmänuu'xtaacy coo jim mmähmø'øwät Efeso nidiuhm, coo jaduñ jim ween mduñ wiindsøn maa ja'a Diostøjcän. Jadúñhøch miich chamñ nnämáaguiumbä coo jim mjaac túnät. Hix, jii jáya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnáhixø'øy neby højts nyajnáhixø'øyyäm. Wiingaty hajxy yajnáhixø'øy. Mhøjäp jaduñ coo hajxy jaduñ wiing quia'a yajnáhixø'øñät. ⁴ Jaaná jaduñduhmbä, mhøjäp je'ebä pønjetiä nähap hajxy wi'i miädiacp, møød pønjaty yajcopcøøby tijatiä jecyjiäya'ayhajxy hijty xiøhaty. Cab jaduñ choobaady coo jaduñmbä capxy coo jaduñmbä mädia'agy hajxy tehngajnä yajcapxiø'øy. Jue'e tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Dios hajxy xpiädäcäm hawa'adstuum.

⁵ Pero jaduñnä Dios jioot chocy coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyøowämät hamiñ haxøpy. Pønjaty howyiinmahñdy møød, je'ehajxy jaduñ hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyøowäp, møød pønjaty haxøøgwiinmahñdy ca'a møød, møød pønjetiä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mäbøjp. ⁶ Tøø jáya'ayä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixøøñä näje'e. Tøø hajxy jaduñ tiu'udägoonä. Xiøøbä hajxy yajcapxiø'øy mädyii ca'a tsoobaatp. ⁷ Jaduñnä jioot hajxy jia wi'i piäda'agy coo ja'a jecyquihdujt hajxy yajnáhixø'øwät, ja'a Moisés jecy quuijáhyäbä. Pero cab hajxy wyiinjuø'øy neby hajxy jia wi'i yajnáhixø'øwa'añ cooc tyijy tiøyyä.

⁸ Coo ja'a jecyquihdujt hajxy jaduñ hoy nyajtúunämät, mänit jaduñ tiuungpaady. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. ⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquihdujt piädaacy coo ja'a haxøøgiäya'ayhajxy jaduñ quiumädöwät, ca'a jie'eguiøxpä ja'a hojiäya'ayhajxy. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Jue'eçh jaduñ nnänøømby ja'a haxøøgiäya'ayhajxy, pønjetiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, møød pønjetiä Dios ca'a wiingudsähøøby, møødä cubojpä cugädieebiähajxy, møød pønjetiä haxøøgwiinmahñdy møød, møød pønjetiä Dios mägapxtägooby, møød pønjetiä tiaj tieedy yagho'p, møødä jáya'ay-yagho'pähajxy, ¹⁰ møød pønjetiä wingto'oxiøjc møødtsánaaby, møød pønjetiä miäya'adiøjc møødmaab, møødä jáya'amiee'tspähajxy, møødä hønñdaacpähajxy, møødä mänähøønoøbiähajxy, møød pønjetiä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy ca'a cudiuumb. ¹¹ Hádaa hoguiapxy hádaa homiädia'agy hádaaduhmbä, jim jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädäcäm hawa'adstuum. Díøshøch jaduñ tøø xyajnáhdijy coo ja'a miädia'agy nyajwä'xät. Jaançh tehñ jiootcujä Dios jaduñ.

¹² Haa ja'a Wiindsón Jesucristo, je'e'chä mäjaa tøø xmi'o'oy. Páadyhøch jaduñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" coo'ch tøø xwyiinguexy coo'chä miädia'agy jaduñ nyajwá'xät. Xyaghijxnájxhøch jaduñ coo'ch hánajty hoy nduna'añ, ¹³ hóyhøch hijty haxøøg nja wiingapxpety. Nmäsibóobiøch hijty. Nhøxpábóobiøch hijty pønjaty mábøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pero cábøchä Dios xyajcumádooy. Xñäxúu'tshøch jaduñ je'eguiøxp coo'ch hánajty nga'a nnajuo'øyñä coo'ch hánajty haxøøg njatcø'oy. ¹⁴ Mänitøchä Dios ja'a tsooctä mayhajt møj may xtiuunä. Mänitøch xpiädaacy tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Páadyhøchä Diosmädia'agy nmäbøjnä. Páadyhøchä jäya'ay nägøxiä ndsojc nba'häyoonä.

¹⁵ Paadiä Jesucristo yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a cubojpä ja'a cugädieebiähajty hoy yajnähwa'a'ch yajcuhwa'a'chii. Tehm tiøyhajt jaduñ. Tsøc hajty hamuumdu'joot mäbøjcäm. Høøch, hanáxiøchä pojpä cádieey hijty nmøødä may. Cab ndijy pøn hijty xmiäbaady nébiøchä pojpä cádieey hijty nmøødä. ¹⁶ Hóyhøchä pojpä cádieey hijty may nja møødä hanaxiä, mänitøchä Dios xñäxuu'ch, jaduñä Jesucristo yajcähxø'cy coo'ch hánajty xjiaan'ch tehñ miee'xtucy, weenä cubojpä cugädieebiähajty jaduñ wyiinjuø'oy coo hajty hawiinmats miäbøgät ja'a Diosmädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, møød ween hajty jaduñ wyiinjuø'obiä coo hajty hoy jigyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jigyhatiän. ¹⁷ Tsøgä Dios hajty hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Nidiuhm jaduñ miähane'emy cøjxta'axiøø. Cab jaduñ mänaa yho'oga'añ tiägoyya'añ. Cab hajty jaduñ mänaa nhíjxäm. Tehm tiøyhajt jaduñ.

¹⁸⁻¹⁹ Huung Timoteo, chámhøch mièch nwiingapx njøjcapxø'oy coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmämøjtäná'awät, møød coo tehngajnä mmäbøgät, møød coo hojioot howyihinmahñdy mjaac panócxät. Jaduñ mièchä Dioscugapxyhajty jecy tøø xyhuuc mädiaacpä coo mièch jaduñ ngudiuna'añ. Najscapxøøyyä hajty jaduñ ja'a Dioshespíritu. Jii jäya'ayhajty näje'e, coo ja'a yhojiootä yhowyihinmahñdy hajty tøø ñajtshixø'oy, paady hajty tøø tiu'udägoonä. Cabä Diosmädia'agy hajty miäbøjnä. ²⁰ Jaduñä Himeneohajty tøø jiaty møødä Alejandro. Tøøchä møjcu'ugong hajty nyajcø'ødägø'oy, weenä Dios hajty jaduñ miänuu'xta'agy coo hajty miämee'xøøjät, møød coo hajty ween wyiinjuø'oy coo jaduñ yhaxøøgä coo ja'a Dios hajty ñahoy.

2

¹ Hoorä, chámhøch nyajwiinxiic nyajwiingapxø'owa'añ nebiatiä Dios hajty nba'yaaxmúcämät. Tsøgä Dios hajty mänuu'xtáacäm ja'a jäya'aguio'pähajty nägøxiä mäduhñtiä hajty yaa chána'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tsøgä Dios hajty námáayäm "Dioscujú'uyäp." ² Pønjaty hajty xyhanéhäm, je'eguiøxpä Dios hajty tsøc mänuu'xtáacäm, møødä gobiernähajty, møødä gobernadorhajty, møødä cuduunghajty. Jaduñ hajty hagujc jootcujc nhíjtämät. Jaduñä cu'ug hajty xquia'a hadsípämät. Jaduñä Diosmädia'agy hajty hoy ngudiünämät. Jaduñä Dios hajty hoy nwiingudsähgøøyyämät. ³ Hahixøøby jaduñ coo ja'a Dios hajty jaduñ nmänuu'xtáacämät ja'a gobiernäcøxpähajty. Jaduñä Dios hajty xquiumáayämät. Jaaya'ay hajty jaduñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Jaduñä Dios jioot chocy coo hajty nägøxiä nnähwaats nguhwáatsämät mäduhñtia hajty yaa ndsánáayäm hädaa yaabä naaxwiin, møød coo ja'a tøyhajt hajty nwiinjuøøyyämät ja'a Jesucristocøxpä. ⁵⁻⁶ Hiç, tu'uquä Dios hajty nDeedyhajtäm. Jaanä

jaduhnduhmbä, tu'jäya'ay hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Jesucristo je'e. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo yaa jäya'ayhadät hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä Jesucristo hamdsoojoot ññähdujcä. Mänit hajxy nägøxiä hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojpa ngädieey hajxy nägøxiä xyajnahwaats xyajcuhwaatsäm. ⁷ Páadyhøchä Dios xpiadaacy cooch xquiuguexyhadät coochä mädia'agy jaduhñ nyajwä'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, ja'a hajxy ca'a judiøspä, ween hajxy jaduhñ miäböcy, møød weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'oy. Tømiädiäacpøch jaduhñ, cábøch nhøhnda'agy.

⁸ Jaduhñds je'e, jaduhñhøchä njoot chocy coochä nmäya'adiøjcä Dios hajxy pia'yá'axät, hoy ñä'ä majatiä hajxy mhamugø'oy Dioswiingudsähgøøbiä. Hojoot howiimahñdymøød hajxy jaduhñ mba'yá'axät, ca'a yhadxp ca'a yha-jootma'adä, ca'a yhaxøøgwiinmahñdymøødä. ⁹ Jaaná jaduhnduhmbä, cábøchä njoot chocy coo ja'a to'oxiøjc-hajxy hochähdiuunnä ñibiäda'agøøjät. Cabä quihwaay hajxy hanaxiä yajcopcø'owät. Cabä oro hajxy piädä'agät ni per-las. Cabä wit tsojytypä hajxy miäwädítät. ¹⁰ Jaduhñä joot hajxy piädä'agät coo ja'a mayhajt hajxy tehngajnä tiúnät, jaduhñ hajxy yajcähxø'ogät coo ja'a Dios hajxy tøyhajt wyiingudsähgø'oy hamuumdu'joot. ¹¹ Hamoñ haducy ja'a to'oxiøjc-hajxy jim yhamädoowhidät maa hajxy naxy mhamugø'oyän. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøgät. Møød mee'xxieemy hajxy jim yhidät. ¹² Jaduhñhøch nmägäpñ nanehmbä coo ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy jim quia'a yajnähixø'owät maa hajxy naxy mhamugø'oyän. Hamoñ haducy hajxy jim ñä'ägä hídät. Cabä to'oxiøjc cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a ya'adiøjc hajxy yhoj yá'axät. ¹³ Hix, ja'a Adán, jawyiin je'e yhädiuunä; høxhaamä Eva jiaac hädiuunä. ¹⁴ Jaaná jaduhnduhmbä, ja'a Eva jaduhñ wiinhøhñä ja'a møjcu'ugong, ca'a yhAdängä. Jaduhñä Eva quiaädiehchøhñ. ¹⁵ Paadiä to'oxiøjc-hajxy jiaanç tehñ chaachpøcy coo yhuunghajxy myiñ miech. Pero coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä miäböjcät, jaduhñä piojpa quiaädieey hajxy yajnähwa'ads yajcuhwa'adsaanäxä. Jaduhñä Dios chojpa coo ja'a to'oxiøjcä mäböjpadøjc hajxy hamuumdu'joot choc pia'häyowät, møød coo hojoot howiimahñdy hajxy miøødhädät, møød coo hajxy mee'xxieemy yhidät.

3

¹ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädä'agät coo hajxy mdúnät wiindsøn maa ja'a mäböjpadøjc-hajxiän. Hodiung jaduhñ. Tehñ tøyhajt jaduhñ. ² Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä howiimahñdy miøødhädät. Jagooyä to'oxiøjc tu'ug yaghídät, ca'a mi-etsc ca'a tiägøøgä. Cabä vino comjaty yhu'ugät. Cabä haxøøgwiinmahñdy miøødhädät. Hoy wiädítät. Coo pøn miédsät tøghayohbiä maa ja'a tiøjcän, piu'umió'owäp quioñdymó'owäp jaduhñ. Jiädäp yajnähixø'ow jaduhñ. ³ Cab yhu'ug cab jiøø'xät. Cab chiptúnät. Mee'xxieemy jaduhñ quiapx miädiä'agät. Cab tii yajtsiptä'agät. Cabä xädø'øñ yhadsögät. ⁴ Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä yhuungä tio'oxy hoy miägäpñ yhané'emät, weenä yhuunghajxy miädia'agymiäböcy, ween wyiingudsähgø'oyii ja'a yhuung. ⁵ Hix, pønä yhamdsoo huungä yhamdsoo to'oxy hoy ca'a hane'emaamb, cab hoy miähane'ema'añ maa ja'a Diostøjcän. ⁶ Cab jaduhñ yhahixø'oy coo ja'a naamdägø'øbä tiúnät wiindsøn maa ja'a

Dioštöjčän, coo jaduhñ ñä'ä niguiumayöøjät. Wehñdä jaduhñ quiumädöwät nebiä möjcu'ugong quiumädooyän. ⁷ Pön jaduhñ tuumb wiindsön maa ja'a Dioštöjčän, tsipcöxp jaduhñ hoy wiädítät maa jäya'ayhagujčän, ja'a hajxy ca'a Diosmädia'agymiäböjpä. Jaduhñ quia'a nähöjöøjät, jaduhñ quia'a yajtu'udägoyyöøjät ja'a möjcu'ugong.

⁸ Jaanä jaduhñduhmhä, ja'a ya'adiöjc-hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a Dioštöjčän, tsipcöxp hajxy hoy jäya'ayhädat. Cab hajxy ñä'ä metscapx ñä'ä tägöögčäpät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jioø'xät. Cabä jäya'axiädö'öñ hajxy yhadsögät. ⁹ Tsipcöxpä töyhajt hajxy miäböögät ja'a Jesucristocöxpä, ja'a hijty cuyu'uchpä. Howyiinmahñdymöød hajxy jaduhñ miäböögät. ¹⁰ Pönjatiä jioot tsojp coo hajxy miäbuhbédät maa ja'a Dioštöjčän, cab hajxy mdsoj pädá'agät. Ween hajxy jayöjp mhuuc hijxmach pø hoy hajxy hánajty tiuna'añ. Coo hajxy hánajty tøø mhijxmach coo howyiinmahñdy hajxy jiaanč möödä, mänit hajxy mbädá'agät coo hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ¹¹ Jaanä jaduhñä to'oxiöjc-hajxypä, ja'a hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a tsajtöjčän. tsipcöxp hajxy hoy jäya'ayhäpät. Cab hajxy pön ñähöönö'öwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jioø'xät. Hamuumdu'jootä hoybä weenbä hajxy quidiünät cöxiä. ¹² Hoorä, ja'a mäbuhbejpädöjc-hajxy, ja'a ya'adiöjc-hajxypä, jagooyyä to'oxiöjc hajxy tu'ug yaghídät. Hoy ja'a yhuungä tio'oxy hajxy miägäp xhané'emät. ¹³ Ja'a mäbuhbejpädöjc-hajxy jaduhñ hoy tuumbä, cumayánäp hajxy jaduhñ ja'a mäböjpädöjc, möød jaduhñä möjjuöhñdy hajxy miöødhädät coo hajxy hánajty miädia'aga'añ coog hajxy miäböcy ja'a Jesucristocöxpä.

¹⁴⁻¹⁵ Jaduhñhöchä njoot jia tsoy cooçh jim möbädajpä nnöcxät maa miichän. Pero cooçh jaduhñ jim nga'a nä'ä tsoj nöcxät, päadyhöch hädaa nocy nyajnäaayö'öy, jaduhñ mnajuö'öwät nebiä mäböjpädöjc-hajxy jim hoy yhidät maa ja'a Dioštöjčän. Hoy miänaajä Dios yhity. Hoy miänaajä Dios ja'a mäböjpädöjčä töyhajt yajnähixö'öy ja'a Jesucristocöxpä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ ñäwa'añii. ¹⁶ Jaanč tehñ miöj jaanč tehñ jiaanč hädaa mädia'agy jaduhñ ja'a Jesucristocöxpä, coo hajxy hoy xyajñähwaats xya-jcuhwäatsäm. Tehñ töyhajt jaduhñ. Cuyu'uchä Dios hädaa mädia'agy hijty yaghity. Mänit hajxy jaduhñ tøø xyajwiinjuöyyäm. Hoorä, coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ, mänitä yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Jesucristo je'e. Jaduhñ je'e jäya'ayhajty neby höjtshátäm. Mänitä Diosh-espíritu jaduhñ yajcähxö'cy coo ja'a Jesucristo yhity hawa'adstuum. Mänitä Jesucristo yhiixä ja'a Diosmoonsä, ja'a hajxy jim tsohmä tsajpootyp. Mänitä Jesucristo jim ñöcxy tsajpootyp. Mänitä mädia'agy wia'xy ja'a Jesucristocöxpä maa ja'a jäya'ayhajxy chána'ayän, ja'a ca'a judiöshajxypä. Mänitä jäya'ayhajxy yaa may miäböjcy ja'a Jesucristocöxpä hädaa yaabä naaxwiin.

4

¹⁻² Hoorä, howyiinjuöönä ja'a Diosh-espíritu tøø miäna'añ coogä mäwiinhöhmähajxy piädö'öga'añ. Jaduhñäc hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä hoyhäna'cän. Pero yhamdsoo cuhdújtäc hajxy yajtunaamby. Haxöögcuhdújtäc hajxy miöødhadaamby möödä haxöögjuöhñdy. Jaduhñägä mäwiinhöhmähajxy yajtägö'öwa'añii ja'a möjcu'u. Jaduhñäc hajxy ñajtsapxö'öwäa'äxä nébiägä höhñda'agymiädia'agy hajxy yajnähixö'öwät. Mänitägä mäböjpädöjčä höhñda'agymiädia'agy hajxy nämay yhamädoowhida'añ. Mänitäc hajxy jaduhñ miäböga'añ. Mänitägä tömiädia'agy ja'a Jesucristocöxpä hajxy ñajtshixö'öwa'añ. ³⁻⁴ Jaduhñägä

mäwiinhömbähajxy hänajty yhöñda'aga'añ cooc tyijy yhaxöögä coo hajxy nböjcämät, mөөд cooc tyijy quia'a hahixö'oy coo hajxy cöxiä wiinä njöø'xämät, hoy ja'a Dios cöxiä wiinä tөө jia päda'agy. Hix, tijatiä Dios tөө piäda'agy, haagä hoy je'e. Hahixöoby jaduhñ coo hajxy nguhböjcämät, pönjatiä töyhajt mäbөjп ja'a Jesucristocөxpä. Coo hajxy jaduhñ nguhböjcäm, jaduhñä Dios hajxy nnmäayyämät "Dioscujú'uyäp." Y cab jaduhñ yhahixö'oy coo hajxy nwiingäpämät. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ tөө miäna'añ, mөөд coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxäm, jaduhñä Dios cöxiä wiinä quiunuu'xy.

⁶ Naxy miichä mäbөjпädөjc jaduhñ mdehmñ ñajtsapxö'öwät nébiöch chamñ nmädia'aguiän, jaduhñä Jesucristo hoy mbuhbédät, jaduhñä homiädia'agy hoy mjaac habögät ja'a Jesucristocөxpä, ja'a hajxy nmäböjcämbä. Je'e miich mnä'ägä panöcxyhajpy. ⁷ Cabä nähapmädia'agy myajcopcö'öwät nebiä teedy-haphajxy wyi'l miädia'aguiän. Höñda'agymiädia'agy je'e jaduhñ. Jimä mjoot mnä'ägä päda'agät nebiä Diosmädia'agy maas hoy mjaac panöcxät. ⁸ Tsoobaatp jaduhñ siémpräm coo nni'xä ngopc hajxy mөc nyaghjätämät. Pero maas nä'ägädä tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä nbanöcxämät. Hix, coo hajxy jaduhñ hoy ngudiünämät, jaduhñä Dios hajxy tөө xyajwiinwaanööyyäm coo hajxy hodiium xyaghidáañäm hoy miänaajä, mөөд jäda'ahaty, mөөд miimnä mejtsnä. Jaduhñ hajxy xyagjyhadáañäm cөjxta'axiöө neby je'e jiygyhatiän. ⁹ Tehmñ töyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Tsөг hajxy hamuumdu'joot mäbөjcäm. ¹⁰ Coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xyaghidáañäm hodiium hoy miänaajä, paady hajxy mөc nduun nxäjjäm. Jujquiä Dios. Coo ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcäm coo ja'a Jesucristo ja'a jäya'ay nägөxiä tөө ñähho'tu'udy, paady hajxy xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm.

¹¹ Jaduhñ mäbөjпädөjc mwiingapx mjөcäpö'öwät nébiöch naamnä tөө nmädia'aguiän. ¹² Tehngajnä hoguiuhdujt myaghidät, jaduhñ pөñ xquia'a péxät, hoy jomөjt may mga'a ja mөөдä; mөөд jaduhñ mäbөjпädөjc xpiahiäxät. Hoy yaxxón mgapx mmädia'agät. Caj mänaa mgapxtägöyyät. Hoy piönä mdsoc mba'häyöwät. Hoy ja'a Diosmädia'agy mmäböcgät. Mmөөдhdädäbä howyiinmahñdy. ¹³ Mädühñtiöch jimñ nga'a tsøj nөcxy maa miichän, tehngajnä Diosmädia'agy mgapx mmädia'agät coo hajxy jimñ naxy mhamugö'oy maa ja'a Diostöjcän. Jaduhñä mäbөjпädөjc myajwiinxiic myajwiingapxö'öwät. ¹⁴ Mänaa miichä majjäya'adiöjc jimñ xquiö'önähgapiän maa ja'a Diostöjcän, mänit miichä Dioshespíritu xñägapxy cooc miichä Diosmädia'agy myajwa'xa'añ. Mänit miichä häna'c jaduhñ xñajtsapxööyyä. Mänit miichä Dios mäjaa xmiooy coo ja'a miädia'agy jaduhñ myajwá'xät. Naxy mdehmñ jiah-miejtstä'agät coo ja'a mäjaa jaduhñ xmiooy. Caj mnajtshixö'öwät.

¹⁵ Jaduhñä mjoot mbädä'agät coo ja'a Diosmädia'agy jaduhñ hamuumdu'joot myajwá'xät hoy miänaajä. Coo jaduhñ mgudiünñ mguñáxät, jaduhñä cu'ug xyhiäxät coo jaduhñ hoy myajtu'uyo'oy. ¹⁶ Niyajcopcö'öwөөө nej mwädity, nej myajnahixö'oy. Tehngajnä jaduhñ mgudiünñ mguñáxät, jaduhñ mnähwa'ads mguhwa'adsät näguipxy mөөдä jäya'ayhajxy hamädoowhijpä.

5

¹ Cabä majjäya'adiöjc mhøj myá'axät. Mee'xxieemy mwiingapx mjөcäpö'öwät nebiä mhamdsoo teediän. Mөөдä muutsc-häna'c-hajxypä, jaduhñ mmägapx mhané'emät nebiä mhamdsoo puhya'ayän. ² Jaanä jaduhñä tsө'daj mmägapx mhanéhmbät nebiä mhamdsoo tajjän. Mөөдä

to'oxiöjc-hajxy muutspä, jaduñ mmägäpax mhanéhmät nebiä mhamdsoo puhdo'oxiän. Caj mmägäpaxtägöyyät.

³ Jii yaamgto'oxyhajxy näje'e, cab hajxy pøn ñä'ägädä mөөдä. Tөyhajt hajxy ñiduihmhaty. Je'eds hajxy mbuhbédäp. ⁴ Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy jaac jimä, pө jimä yhuunghajxy, pө jimä yhoc-huunghajxy, ween hajxy jaduñ piuhbedyüi nägө'ө nädecypä ja'a yhamdsoo huunghajxy, ja'a yhamdsoo hoc-huunghajxy. Jaduhñä mähөjpädөjc-hajxy quiumayöөjät ja'a Dios coo tiaj tieedy hajxy jaduñ piuhbejtägätsät. Jaduhñ hajxy yajcähxö'ögät coo ja'a tiaj tieedy hajxy jiaanç wiingudsähgө'өy. ⁵ Hix, ja'a yaamgto'oxyhajxy tehñ tiөyhajt nidiuhmhajpä, ja'a Dios hajxy yhajodhajpy. Xөөmsuhñ hajxy miänuu'xta'agy. ⁶ Pero ja'a yaamgto'oxy ja'a Dios hajxy ca'a hajodhajpä, coo ja'a jioot hajxy chögät coo hajxy xyi'ig xioonda'aga'añ, jaduñä Dios yhixy nebiä ho'ogypian, hoy hajxy jia jujyñä, hoy hajxy jia tsuxnä. ⁷ Jaduhñä mähөjpädөjc mwiingapx mjөcäpax'өwät coo ja'a homiädia'agy hajxy pedyüi ween quiudiuñ, jaduñ hajxy quiumayöөjät ja'a cu'ug. ⁸ Pөnjatiä jiuju miägu'ug ca'a hijxp ca'a mähäyoob mөөдä yhuung mөөдä tio'oxy, tөө ja'a Diosmädia'agy hajxy ñajtsnixөөñä neby hajxy hijty miäbөquiän ja'a Jesu-cristocөxpä. Maas haxөөg hajxy jiatcө'өy quejee häna'c-hajxy ca'a nä'ägä mähөjpä.

⁹ Mjögähyyäbä yaamgto'oxiä xiөө hajxy pөnjaty hajxy mbuhbedaamby. Je'e xiөөhajxy pedäp pөnjaty tägөghii'x jomөjt tөө yhabéjtäxä, mөөд pөnjatiä ya'adiөjc tu'uquiä tөө miөdtsäna'ay, ¹⁰ mөөд pөnjatiä cu'ughajxy ñänөmby coo ja'a mayhajt hajxy tөө tiuñäxä, mөөд pөnjatiä ñөөxä miajc hoy ya-jxön tөө yajts'ögy tөө yajyeegy, mөөд pөnjaty pu'umiooby coñdymooby ja'a jäya'ayhajxy jim miimb mejtspä maa ja'a tiөjcän, mөөд pөnjatiä mähөjpädөjc cө'өbujp tecypuijp, mөөд pөnjaty puhbejp ja'a jäya'ayhajxy häyohmbaatpä, mөөд pөnjatiä jioot tөө piäda'agy coo ja'a hoybä weenbä hajxy quiudiün quiuñäxät hoy ñä'ä tiijä. Ja'a yaamgto'oxy hädaa hoguiuhdujt jaduñbä hajxy yajtuumbä, je'eds hajxy mbuhbédäp.

¹¹⁻¹² Pero ja'a yaamgto'oxy tsaanbä muutspähajxy, cabä xiөөhajxy quiujähyyäxät, cab hajxy mbuhbédät. Hoy hajxy tөө jia mäna'añ coögä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot miäduna'añ maa ja'a tsajtөjcän, mäniä jioot hajxy näje'e piäda'agy coo hajxy piөjtägatsa'añ coo hajxy yhuuctägatsa'añ. Cabä Jesucristo hajxy jaduñ hoy miädunaannä. Y tu'udägöyyäp hajxy jaduñ. ¹³ Jaanä jaduñä yaamgto'oxy tsaanbä muutspä hajxy näje'e jiajpä, wi'i ñuuxho'p hajxy, tөjc-tөjc hajxy wiädity. Wi'i miädia'agy-yajnajxp hajxy. Ñä'ä yaghadsow ñä'ä yajpөgө'өy hajxy cөxiä tөө jiaty. Cөxiä hajxy ñä'ä pamädia'agy mädyijaty ca'a jagä hawiinmats. ¹⁴ Jaduhñhөçhä njoot jia tsocy coo ja'a yaamgto'oxyhajxy piөjtägätsät, ja'a hajxy tsaanbä muutspä, weenä ñөөxä miajc hajxy jaduñ jiaac yajts'ögy, weenä jioөнä tiөjc hajxy hoy yajxön cwieendähaty, jaduñ hajxy quia'a hoj quia'a ya'axöөjät ja'a miädsiphajxy. ¹⁵ Hix, tөө hajxy näje'e tiu'udägoñä. Tөө ja'a mөjcu'ugongä miädia'agy hajxy jiojpөгөöyyänä.

¹⁶ Mijts, puhdo'oxytiөjc, pө jim mijtsä yaamgto'oxy mmөөдä maa ja'a mjuy maa ja'a mmäg'u'ughajxiän, ween hajxy jaduñ mbuhbety, jaduñä mähөjpädөjc-hajxy quia'a taj quia'a máyät neby hajxy jaduñ piuhbédät. Hix, jaduñä mähөjpädөjcä yaamgto'oxy hajxy hoy piuhbédät, ja'a hajxy pøn ca'a jaanç mөөdpä.

17 Ja'a majjäya'adiöjc-hajxy, ja'a hajxy jim hoy tuumbä wiindsón maa ja'a Diostöjcän, ween hajxy hoy miäjuyii, mөөдä Diosmädia'agy hajxy yajnähihöbiä. Ween hajxy nä'a tågöbä miäjuyii. 18 Hix, jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Maa ja'a weeyä trigo hajxy hänajty myajtehndse'ediän, weenä weeyä jaduñ piuhjöö'xy." Jaanä jaduñ miänaambä: "Weenä cuduumbä cuböjpä miäjuyii."

19 Coo ja'a Diostögootypä wiindsón nãxö'owö'owöjät, mänitä mæxöhbä miädia'agy miäböjcäxät pö jimä capxtöbä miөөдä mejtstägöög. Pö cab jaduñ miөөдä, cabä miädia'agy jaduñ miäböjcäxät. 20 Ja'a Diostögootypä wiindsönhajxy hoy ca'a wädijpä, mhójp myä'axáp jaduñ maa ja'a mäböjpädöjc-hajxy nägöxiä yhamugö'öyän, weenä miäwiindsönhajxy jaduñ chähgö'öy. 21 Miiç nwiingapx njöjcapxööby coo hädaa cuhdujt jaduñmä tsipcöxp mgudiün mguñáxät. Cabä mmähäna'c nä'a nägoobä mnä'ä tsaachtüünät, ni caj nä'a nägoobä mbuhbédät. Tu'cuhdujtä häna'c mnä'ä hixät, hoy jaduñ xjia mägu'ughaty, hoy jaduñ xjia mädsiphaty. Xyhixäbä Dios jaduñ möödä Jesucristo, möödä Diosmoonsähajxy jim tsajpootypä, ja'a hajxy wiimbíyyäbä. 22 Coo pön hänajty tiägö'owa'añ tuumbä tsajtöwiindsón, caj mdsoj cö'önähgäbät. Jayöjp mwiinmahñdyhädät hodiägaamby pö hoy hänajty tiuna'añ, pö caj. Hix, coo jaduñ nä'a tu'udägöyyät, weñdä miichä cu'ug xñänómät cooc tyijy miich töö mbuhbety. Howyiinmahñdy myaghidäp hoy miänaajä.

23 Timoteo, naxy miich mjootpädö'ogyii. Hahixööby coo vino weentiä mhú'ugät. Cabä nööyyähajtiä mhúucnät.

24 Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy mänaa quiädieey, paquiä jaduñ wyiingähxö'ögy, cahnä hajxy hänajty miöjya'axyii haguyc. Pero jii wiinghäna'c-hajxy, cabä piojpa quiädieeyhajxy choj wiingähxö'ögy, höxtä coonä hajxy hänajty töö miöjya'axyii haguyc. 25 Jaanä jaduñduhmbä, jii jäya'ayhajxy näje'ebä, paquiä jaduñ wyiingähxö'ögy coo hojiot hajxy jiaanç tehñ miөөдä. Hoy jaduñ quia'a ja tsoj wiingähxö'ögy, tsipcöxp cujecy wyiingähxö'öga'añ.

6

1 Mijts mäböjpädöjc, nämay hajxy mhity cudoogö'öy. Naxiä mwiindsón hajxy mdehm wyiingudsähgö'öwät. Naxy hajxy jaduñ mdehm miädia'agymiäböögät. Hix, coo hajxy jaduñ hoy mga'a cudiün mga'a cuñáxät, weñdä mwiindsón ja'a Dios haxöög nänómät möödä Diosmädia'agy. 2 Jaanä jaduñduhmbä, pönjatiä wyiindsönä Diosmädia'agy mäböjp, cabä mwiindsón hajxy mbéxät. Pero hamuumdu'joot hajxy mwiingudsähgö'öwät. Maas hoy hajxy jaduñ mmädia'agymiäböögät je'eguiöxp coo ja'a Diosmädia'agy miäböjpä, mööd coo hajxy mmөөдnichogyii. Naxiä mäböjpädöjc hädaa cuhdujt jaduñmä mdehm wyiingapx mdehm jiojcapxö'öwät.

3 Jii häna'c-hajxy näje'e, wiing hajxy yajnähihö'öy. Cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy wyiinjuö'owa'añ neby hajxy nyajnähihööyyäm ja'a Wiindsón Jesucristocöxpä coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduñ nbáatäm. 4 Ja'a häna'c-hajxy jaduñ wiing yajnähihööbiä, jaanç tehñ ñiguiumáayp hajxy jaduñ cooc tyijy hajxy jiaanç tehñ jaty, cooc tyijy hajxy jiaanç tehñ ñajuö'öy. Pero cab hajxy tii nä'ägädä jaty, cab hajxy tii nä'ägädä najuö'öy. Hanaxiä mädia'agy hajxy yajtsip yajma'adö'öy, ja'a ca'a tsoobaatpä. Coo hajxy jaduñ jiatcö'öy, paady hajxy cöxiä wiinä yajcapxiö'öy, paady hajxy

miänähöönö'oy, paady hajxy haxöögjaty ñiñäma'ayii. ⁵ Coö hajxy jaduhñ jiaanč tehñ chiptsocy, paady hajxy jiaanč tehñ ñibiamädsibö'oyii. Jaanč tehñ yhaxöögä wyiinmahñdyhajxy. Töö ja'a töyhajt hajxy ñajtshixööñä. Wi'i yajmäjyuaamb hajxy, paady hajxy ñibiäda'agyii cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböcy, cooc tyijy hajxy yajnähixö'oy. Naxiä häna'c jaduhñbä mdehm piuhwä'adsät. ⁶ Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäböjcämät, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy möj may nbáatämät, jaduhñ hajxy jootcujc nhjätämät. ⁷ Haa ca'a, coö hajxy yaa nmiin ngáhwäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii nmämiin nmägáhwäm. Nähwa'ads hajxy nmaaxhuunghjätäm. Jaanä jaduhñduhmbä, coö hajxy nho'c ndägóoyyäm, mänit hajxy cöjx nhöxhó'cäm tijaty hajxy yaa nmöødhjätäm hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy tii hoy nmädssoonánäm. Tehñ tiöyhajt jaduhñ. ⁸ Hoorä, coö wit tucxy hajxy nmöødhjätäm, coö cay hu'ugy hajxy nmöødhjätäm, paady hajxy jootcujc tsöc hjätäm. ⁹ Pero jii häna'c-hajxy näje'e, jaduhñ hajxy wyi'i miäna'añ coö hajxy miäyöøjö'owa'añ. Paadiä haxöögwiinmahñdy hajxy pianöcxa'añ. Jaduhñ hajxy haxööggtuum nöcxxy quia'awa'añ. Je'e hajxy yhöxtaaby mädyii jaduhñ ca'a howyiinmahñdy. Je'e hajxy jaduhñ quiumädozáannäp. ¹⁰ Jiyyä haxöögpä ca'a hoybä ñä'ägädä tsohnda'agy coö jäya'ayhajxy wyi'i xiädö'öñhadsocy, möød coö hajxy wyi'i wyiinduc-haty. Paadiä Diosmädia'agy hajxy näje'e töö ñajtshixö'oy. Paady hajxy jiaanč tehñ jiootmayhajnä.

¹¹ Pero miich, coö miichä Dios xquiuguexyhaty, cabä haxöögpä ca'a hoybä mädyii mgudiún mguñáxät. Ja'a hoybä weenbä jaduhñ mgudiúnäp. Ja'a Dios mwiingudsähgö'owäp. Mmáböjcbä miädia'agy. Mmädsoc mba'häyöwäp. Mmee'xtügäp hoy mja tsaathpöcy. Mee'xxieemy mhäna'c-hädät. ¹² Hahixööby coö ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot nmäbögät, jaduhñä Dios xyagygyhädät cöjxta'axiöø neby je'e jiugyhatiän. Mänit miichä Dios jaduhñ xyajnähdijy coö jaduhñ mjugyhädät cöjxta'axiöø mänaa miich nnägäpxiän cu'ugwiinduum coö ja'a Diosmädia'agy töö mmäböcy. ¹³⁻¹⁴ Chaads miich nwiingapx njöjcapxö'oy coö ja'a Dioscuhdujt tehngajnä mjaac cudiún mjaac cuñáxät, möød coö mga'a yajtägätsät, jaduhñä Dioscuhdujt quia'a nänömöøjät haxöög, höxtä coonä yhabädät coö ja'a Wiindsön Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhixäm möødä Jesucristo. Ja'a Diösädsä jugyhajt mooby hoy piönä hoy tyiijä. Haa ja'a Jesucristo, coö hänajty jim töö yajmethüi maa ja'a Poncio Pilato wyiinduumän, mänit nägapxy coögä Dios töyhajt yHuunghadyii. ¹⁵ Ja'a Dios jaduhñ yaghabaadaamb mänaa ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehñ jiootcujcä Dios. Nidiuhm tiuñ Wiindsön. Nidiuhm miähane'emy. Ni pön jaduhñ quia'a mäbaady. Nägöxiä gobiernähajxy yhane'emyii möødä reyhajxy. ¹⁶ Hoy miänaajä Dios yhyty. Jim maa ja'a Dios yhytiän, jaanč tehñ miöc jim yhajajy. Paady hajxy jim hoy nga'a wiingumedsoöyyäm. Tsöc hajxy hoy miänaajä Wiindsönhjtäm.

¹⁷ Pönjaty mäyöø hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ miich mwiingapx mjöjcapxö'owät coö hajxy quia'a niguiumayöøjät, möød coö ja'a Dios hajxy yhajodhädät. Möj jaančä Dios. Cöxiä wiinä hajxy xmiöoyyäm, jaduhñ hajxy jootcujc nhjtäm. Pero cabä mäyöøjäya'ayä xädö'öñ hajxy yhadsögät. Hix cöjxp tägooby ja'a hajxy miämäyöøhajpiä. ¹⁸ Jaduhñä mäyöødöjcw wiingapx mjöjcapxö'owät coö hojiot hajxy jiaanč tehñ miöødhädät. Weenä häyoobädöjcw hajxy piuhbety. Cab hajxy wyiinduc-hädät. ¹⁹ Coö hajxy jaduhñ

yaa yhojiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may piáadät Dioswiinduum. Y jaduһn hajxy cøjxta'axiøø yagjyghadøøjät nebiä Dios jiugyhatiän.

²⁰⁻²¹ Timoteo, coo miichä Dios tøø xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy myajwá'xät, paady hamuumdu'joot mgudiúnät, paady jaduһn mnäwá'anät. Hiix, tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy näje'e ñajtshixø'øy. Wiingmädia'agy hajxy tøø piadu'ubøcy cooc tyijy miaas yajxonä. Pero cabä mädia'agy jaduһmbä tiøyyä. Cab jaduһn choobaady. Nä'ä nägoobä yhøһnda'agy ja'a Dioscøxpä. Cabä høһnda'agymiädia'agy jaduһmbä mmøjpädá'agät.

Ween miichä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä. Amén.

2 Timoteo

¹ Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Pablohajpä. Ja'a Jesucristøch jaduñ xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduñ mänaamb cooch jaduñ xquiuguexyhadät. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhajtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjyhadäänäm neby je'e jigyhatiän. ² Miich Timoteo, miichhøch hädaa nocy nyajnajaayøøby. Jadúñhøch miich ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän. Ween miichä Diosteedy mayhajt xtiuunä møødä Wiindsøn Jesucristo. Ween xñäxuuch. Weenä hoyhajtä weenhajt xmiø'oy.

³ Hojioot howyiinmahñdymøødhøchä Dios nwiingudsähgøøyyän. Hoy ñaaghøoc-høchä Dios nba'ya'axy, mänitøch miich njahmiejtsta'agy. Mänitøchä Dios jaduñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a miichcøxpä. ⁴ Nja wi'i yhiixtägatsäämbiøch miich, jadúñhøch nxoonäacpøgät. Xøømdsúhñhøch miich njahmiejtsta'agy. Njahmiéjchpøch jaduñ coö miich hänajty mjaanç tehñ jiootmayhaty mänaa hajxy jim nniwiá'xäm. ⁵ Jadúñhøch njahmiejtspä coö miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbøcy. Ja'a mdajhoc Loida møødä mdaj Eunice, jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jayøjp mäbøjtsoñ. Tøyhajt jaduñ coö miich jaduñ mbamäbøjpä.

⁶ Mänájøch miich jim ngø'øñähgapiän, mänit miichä Dios mayhajt xtiuunä. Jaduhñ miich mäjaa xmiøoy coö ja'a tiuung mdúunät. Cham nnäma'ay coö mga'a najtshixø'owät ja'a mayhajt ja'a Dios mänit xtiuunäbä, pero ween hamuumdu'joot mjaac yajtuñ. ⁷ Hiç, jaduñä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coö hajxy nga'a tsähgøøyyämät. Jaduhñ hajxy xyajmädsøjcämäbä coö hajxy ndúunämät ja'a miäjaahaam, møød coö hajxy hamiñ haxøpy nniçhojç nnibia'häyøowämät, møød coö hojioot howyiinmahñdy hajxy nyajtuunämät. ⁸ Jaduhñds je'e, cab mdsähdiünät ja'a Dioscøxpä coö ja'a miädia'agy hänajty myajwa'xä. Ni jaduñ mga'a tsähdiuumbät ja'a høøchcøxpä, høyhøch yaa nja tsumyçhänä'ay. Páadyhøch yaa ndsumyçhänä'ay coochä Dios ja'a miädia'agy nyajwá'xäbä. Cab mdsähgø'owät coö mdsaaçhpøgät ja'a Diosmädia'agyquiøxpä nébiøch ndsaathpøquiän høøch. Hiç, xpiuhbédäbä Dios jaduñ ja'a miäjaahaam. ⁹ Ja'a Dios hajxy tøø xyajnähwaats tøø xya-jcuhwáatsäm. Jaaya'ay hajxy tøø xpiädäacäm coö ja'a miädia'agy hajxy hoy ngudiünämät. Paadiä Dios hajxy jaduñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm coö hajxy xchøjcäm, møød coö mayhajt hajxy jecy xtiuunäm ja'a Jesucristocøxpä; ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy nguhdujthajtäm. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty yhawijy tìøø'xta'agy, tøøyyämä Dios ja'a mayhajt hajxy hänajty jaduñ xtiuunäm. ¹⁰ Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwáatsäm, jaduñä Dios ja'a mayhajt yajwiingähxø'nä, ja'a hajxy jecy xtiuunämbä. Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduñ quiähxø'øgy coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjyhadäänäm neby je'e jigyhatiän. Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian.

¹¹ Páadyhøchä Jesucristo jaduñ xquiuguexyhaty coochä Diosmädia'agy jaduñ nyajwá'xät coö jaaya'ay hajxy jaduñ tøø xyajnähwaats tøø xya-jcuhwáatsäm. ¹² Cooch jaduñ nyajwa'xy, páadyhøch jaduñ ndsaachpøcy.

Pero cáboch ndsähdiuñ. Hix, coochä Dios ja'a miädia'agy jaduñ nmäbøjca cooch jaduñ xyajnáhwa'adsa'añ, páadyhóchä tøyhajt nmøðä coo jaduñ hoy cwieendähada'añ pønjätyhøch tøø xyajcø'ødägø'øy. Paady jaduñ cwieendähada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

¹³ Jaac panøcx ja'a hoguiuhdujt, ja'ačh miich tøø nyajnáhixø'øyäbä. Coo ja'a Jesucristo hajxy nmøðdhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbøjcät, paadiä jäya'ay hamuumdu'joot md-soc mba'häyowät, ja'a miich myajnáhixøøbiä. ¹⁴ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajwá'xät, ja'a Dios tøø xyajcø'ødägø'øyäbä. Caj myajtägätsät. Coo ja'a Dioshëpíritu hajxy nmøðdhjätäm, paady miich jaduñ xpiuhbeda'añ.

¹⁵ Tøø miichäda'a mmädoyhaty coochä mäbøjpädøjc nämay tøø xpiuhwaat-snä, ja'a hajxy jim tsohmä Asia-naaxooty, näguipxy møøðä Figelo møøðä Hermógenes. ¹⁶⁻¹⁸ Pero cábochä Onesíforo mäböcy tøø xmiädsähdiuñ, hóyhøch yaa nja tsumyčhána'ay. Weenä Dios ja'a Onesíforo ja'a yhuungä tio'oxy ñäxuu'tsä. Coo miejch Roma, mänítøch nägø'ø nädecypia xyhøxtaayy. Y cooch yaa xpiaaty, mänítøch mayhooc xpiuhbejty. Y hamuumdu'joot hajxy jim xpiuhbéjtäm Efeso, túhmäts. Coo yhabaadät coo ja'a Dios hajxy hánajty xyajtøyhajtægáañäm, weenä Dios ja'a Onesíforo mänit ñäxuuch.

2

¹ Huang Timoteo, weenä Jesucristo xpiuhbety, jaduñ mga'a tsähgø'øwät mänaa. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ nmøðdhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä mayhajt hajxy jaduñ xtiuuñäm. ² Mänäajøch miichä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øyän, nämayy jäya'ayhajxy hánajty miämädoona'ay. Jaduñ miich wiinghana'c mnajtscapxøødiägätsät, ja'a hajxy hoy cudiumbä, ween wiinghána'c hajxy jiaac tehm ñajtscapxøødiägätsägumbä.

³ Ja'a Jesucristocøxpä mmee'xtügät coo hánajty mdsaačhpøcy, nebiä soldadohajxy miee'xtuquiän. ⁴ Hix, ja'a soldadohajxiä, jaduñä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy ween quiumayii ja'a wyiindsønəhajxy. Cab jaduñ yhähixø'øy coo wiingtuung hajxy yhøxtá'awät. ⁵ Jaanä jaduñduhmä, ja'a häyø'pädøjc-hajxiä, coo hajxy jaduñ hoy yhäyø'ögät nebiä cuhdujt myiñän, mänit hajxy hawiinmats quiuhäyø'ögät. Pero coo hajxy quia'a häyø'ögät, cab hajxy tii piäadät. ⁶ Jaanä jaduñduhmä, ja'a yuubä pujxpähajxy hoy cuduumbä, je'edshajxy jaduñ jawyiin mäjuuyyáp. ⁷ Yajcopcø'ow hoy nébiøch cham nmäna'añ, weenä Dios jaduñ xquiøxy yajwiinju'øy.

⁸ Ja'a Jesucristo, ja'a David jecy yphahajt yhoc-hajt. Coo ja'a Jesucristo hánajty tøø yho'ogy, mänit jiuypiojtägajch. Ja'a Jesucristocøxpøch nnä'ägädä yajwiingapxø'øyhaty. ⁹ Coochä Jesucristocøxpä jaduñ nyajnáhixø'øy, páadyhøch yaa ndsaačhpøcy. Páadyhøch yaa ndsumyčhána'ay nebiä cahwiindøybän. Pero cabä Diosmädia'agy jaduñ mänaa yhadugyii. Wiinduhnyhagajpt jaduñ wia'xy. ¹⁰ Coo jaduñ hoy miaajä wia'xy, páadyhøch yaa hoy ñejiä mmee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy jaduñ ñähwaats quiuhwaatspä, ja'a Dios jaduñ tøø yajnähdiijiäbä coo ja'a Jesucristo hajxy miøðhidät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møøð ween hajxy yajgugyhadyii cøjxta'axiøø nebiä Dios jüguyhatiän.

¹¹ Hix, coo hajxy nniñähdüjcämät coo hajxy nhó'cämät nebiä Jesucristo yho'quiän, mänit hajxy jaduñ njugyhajtämät cøjxta'axiøø nebiä Jesucristo

jiugyhatiän. Møød jaduhñ hajxy jim nhidäänäm maa je'e yhitiän. Tehm tiøyhajt jaduhñ. ¹² Jaanä jaduhñduhmä, coo hajxy nmee'xtújcämät, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiøødhanéhämät. Pero coo hajxy nnijogápxämät cooc tyijy hajxy nga'a hixyhájtäm, cab hajxy jim xyajtägóyyämät maa je'e yhitiän. ¹³ Hoy hajxy nja hõhñdáacäm, cabä Jesucristo mänaa yhõhñda'agy. Hoy miänaajä tiømiädia'agyhaty.

¹⁴ Myagjahmiejstá'agäbä mäbøjpädøjc jaduhñ nébiøch naamnä tøø ngu-jaayän. Hoorä, jaduhñ myajwiingapxó'owät coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy quia'a yajtsibó'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm. Cab jaduhñ tiuungpaady coo hajxy jaduhñ yajtsibó'oy. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hamädoowhijpä, cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy jaduhñ hoy yhabøga'añ. ¹⁵ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajnahixó'owät ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios xquiumáyät, jaduhñ mga'a tsähdiünät. ¹⁶ Cabä capxiä mädia'agy myajcapxió'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tehngajnä yajcapxiøobiä, tehngajnä hajxy jaduhñ nøcxy tiu'udägoyya'añ. ¹⁷ Y maas nämayyä jäya'ayhajxy jaduhñ tiu'udägoyya'añ coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy jaduhñ miädówät, ja'a jaduhñ ca'a tsoobaatpä. Tøø ja'a Himeneo jaduhñ tiu'udägooñä møødä Fileto. ¹⁸ Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøøñä. Jaduhñ hajxy yhõhñda'agy cooc tyijy hajxy nga'a ju-ypjøjtägatsäänäm. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy näje'e, coo hajxy jaduhñ wyiin-høøñii, cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäbøgaañä. ¹⁹ Pero tøø ja'a Dios hajxy xpiädäacäm coo ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä nbanócxämät. Jaduhñä Dios tøø miäna'añ cooc ñajuø'oy pønä miädia'agy hamuumdu'joot mäbøjcäp. Jaduhñ tøø miänaambä coo ja'a haxøøgcuhdujt hajxy ween ñajtshixø'oy pønjaty niñänøømäp cooga Diosmädia'agy hajxy miäböcy.

²⁰ Maa ja'a mäyøøjäya'ay tiøjcän, madiu'u texy jiiby. Jiibiä orotexy, møødä platatexy, møødä quepychechtiexy, møødä pochtiexy. Tsoobaatpä orotexy møødä platatexy. Cabä quepychechtiexy jiaty tsoobaady møødä pochtiexy. ²¹ Jaanä jaduhñduhmä, pønjatiiä haxøøgwiinmahñdy najtshixøøby, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ pianócxät. Hoy hajxy jaduhñ quidiünät waambaty hajxy yhane'emyii ja'a Wiindsón Jesucristo. Jaduhñ hajxy quiu-mayóøjät.

²² Pero miich, mnajtshixó'owäbä haxøøgwiinmahñdy nebiä muutsc-häna'c-hajxy naxy yhadsoquiän. Ja'a mäbøjpädøjcä Dios hajxy hamuumdu'joot pa'yaaxpä, howyiinmahñdy hajxy miøød. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy. Hamiñ haxøpy hajxy ñichocy ñibia'häyoyii. Cab hajxy chiptsoy. Jaduhñ miich hamuumdu'joot mbahixät. ²³ Caj myajtägó'owät maa häna'cä capxiä mädia'agy hajxy nä'a nägoobä yajcapxió'oyän, ja'a ca'a tsoobaatpä, ja'a ca'a tuungpaatpä. Ja'a capxiä mädia'agy jaduhñmä, ja'a tsipä pleetä yhøjx tiecy je'eduhñ, túhmäts. ²⁴ Pønjaty yaa moonsähájtäp ja'a Dios hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii yajtsiptá'agät. Hojioot hajxy miøødhádäp hoy ñä'a pøngøxpä. Hoy yajxon hajxy yajnahixó'owät. Mee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Cab hajxy jiootmä'adät. ²⁵ Mee'xxieemiä miädsip hajxy yhoj miägäpxät. Wehñä Dios jaduhñ miäná'anät coo ja'a miädsipä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'oy. ²⁶ Ween hajxy jaduhñ wyiinmahñmech, hoy hajxy häñajty tøø jia wiinhøøñii ja'a mõjcu'ugong. Paadiä mõjcu'ugong jaduhñ jia wi'i miäwiinhøøna'añ; ja wi'i miähane'emaamb jaduhñ.

3

1 Pero huuc wiinjuø'ow miich hädaa. Coø hänäjty yhabaada'añ coø ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mäniä tsø'ty häyohn jiada'añii yhabeta'añii. 2 Haxøøgatiä jäya'ayhajty hänäjty jiatcø'owa'añ. Jootmøj hajty hänäjty ñibiäda'aga'añii. Jiaanč tehñ yhadsogaambä xädø'øn hajty. Niguiumayäänäp hajty hänäjty. Yajcumayaamb hajty hänäjty. Capxtägøyyaamb hajty hänäjty. Cabä tij teedy hajty hänäjty wyiingudsähgø'owa'añ. Cab hajty hänäjty tii yhojiäwø'owa'añ. Cabä Diosmädia'agy hajty hänäjty miäböga'añ. 3 Cabä yhuungä tio'oxy hajty hänäjty choga'añ. Cab hajty hänäjty pøn miee'xa'añ. Mänähøønø'owaamb hajty hänäjty. Cabä howyiinmahñdy hajty hänäjty miøødhada'añ. Mähäyoowhixaamb hajty hänäjty. Cabä hoybä weenbä hajty hänäjty choga'añ. 4 Tioogaambiä miägu'ughajpä hajty hänäjty. Cab hajty hänäjty hodiägaamb wyiinmahñdyhada'añ tii hajty hänäjty tiunaamb. Yhøxta'awaamb hajty hänäjty neby hajty xioondä'agät. Cabä Dios hajty hänäjty wyiingudsähgø'owa'añ. 5 Jaduhñ hajty hänäjty ñibiäda'aga'añii nebiä häna'cä Diosmädia'agy mäböjpän, pero cab hajty hänäjty tøyhajt miäböga'añ.

Pønajaty jaduhñ haxøøg jatcøøby, naxty jaduhñ mdehñ piuhwá'adsät. 6 Jii cahwiindøyhäna'c-hajty näje'e, jaanč tehñ yhøñdaacp hajty. Naxiä to'oxiøjc hajty wyiinhøøn, ja'a hajty tii ca'a jajp ca'a najuøöbiä. Ja'a to'oxiøjc-hajty jaduhñbä, cabä howyiinmahñdy hajty ñä'ägädä møødä. Hamdsoojoot hajty jaduhñ yajwiinhøøna'añ. 7 Hoy ñä'ä mädyii mädia'aguiä hajty jaduhñ jia wi'i yhabøga'añ, pero cabä tøyhajt hajty ñä'ägädä wiinjuø'owa'añ. 8 Ja'a häna'c-hajty jaduhñ høhñdaacpä, haxøøgä wyiinmahñdy hajty. Cabä Diosmädia'agy hajty miäböga'añ. Jaduhñä tøyhajt hajty miädsibø'oy nebiä Janes ja'a Moisés hajty jecy miädsibøyyän møødä Jambres. 9 Cabä Janeshajty jecy miäjädaacy. Paady hajty jaduhñ quia'a mäjädaacy coø howyiinmahñdy hajty hänäjty quia'a møødä. Ni häna'c-hajty jaduhñ quia'a mäjäda'agaambä, ja'a hajty jäda'ahaty høhñdaacpä.

10 Hoorä, tøøch miich xyhixy cooçhä tøyhajt nyajnähiø'oy, cooç hoy njäya'ayhaty. Howyiinmahñdyhøch nmøød. Nmäböjpiøçhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot. Mee'xxiemyhøçhä jäya'ay nmägapxy. Hoy piøñøch ndsocy nmee'xy. Cäböçhä Diosmädia'agy mänaa nnänuuxø'oy. 11 Jaanä jaduhñhøch miich tøø xyhijxpä cooç hoy miänaajä nmee'xtucy, hoy ñejiøch hänäjty nja tsaächpøcy, nébiøch jim tøø njaty tøø nhabetiän Antioquia, møød jim Iconio, møød jim Listra. Madiu'ujøch jim ndsaächpøjcy. Pero cäböçhä Dios mänaa xñajtshixø'oy. Hoy miänäajøch jaduhñ xcwieendähaty. 12 Haaga jaduhñä jäya'ayhajty chaaächpøgaambä pønjatä jioot pädaacp maa ja'a Jesucriston coø hajty jaduhñ hoy jiäya'ayhadät. 13 Pero ja'a cahwiindøybähajty møødä høhñdaacpähajty, maas haxøøg hajty tehngajnä jiatcø'owa'añ. Mäwiinhøønaamb hajty møød hajty yajwiinhøønaambä.

14 Pero miich, naxiä Diosmädia'agy tehngajnä mjaac tehñ pianøcxät, ja'a miich hamuumdu'joot tøø mmäböquiäbä. Haa ca'a, høøch miich jaduhñ tøø nyajnähiø'oy, møødä mdaj møødä mdajhoc. Paady miich hoy tøø mhabøcy. 15 Chuucnä miichä Diosmädia'agy mdägøøyy capxtaacpä. Jiibiä tøyhajt hajty nbäatäm neby hajty hoy nnähwaats nguhwäatsämät. Coø hajty jaduhñ nmäböjçäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajty nnähwaats nguhwäatsäm. 16 Ja'a Diosmädia'aguiä, cøxiä Dios jaduhñ yagjahyyä. Jaanč tehñ tiuungpaatpä Diosmädia'agy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coø ja'a jäya'ay

hajxy nyajnáhixóŷyämät. Jaduhñ hajxy nhoj nmägápxämät. Jaduhñ hajxy nyajwiinxiic nyajwiingapxóŷyämät coo ja'a tøyhajt hajxy pianócxät, mөөд coo hajxy hoy jäya'ayhädät. ¹⁷ Pönjatiä Dios tөө yajnáhdijy coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät, ween hajxy ca'xy pedyii yhabøcy, jaduhñ hajxy hoy yajtuungpáadät hoy ñä'a maaja.

4

¹ Coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit tiägø'owa'añ máhanehmbä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii, mөөд hajxy hánajty jujcypä, mөөд hajxy hánajty tөө yhó'oguiäbä. Ja'a Diosøxpä mөөдä Jesucristocøxpä, jadúhñhöch miich nmägapxy nhane'emy ² coo ja'a Diosmädia'agy hoy ñä'a mánaaja myajwá'xät, mөөд coo ja'a cu'ug myajmäböät, mөөд coo mhoj mmägápxät, mөөд coo myajwiingapxóŷowät coo hajxy jaduhñ miäböät. Mee'xxieemiä Diosmädia'agy myajnáhixóŷowät tehñgajná. ³⁻⁴ Hix, habáatnöp jaduhñ coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy quia'a tsogaannä. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ miädowaannä. Hoy ñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy hánajty wyl'i miädowa'añ, nägoo hánajty quia'a tøyä. Mayyá yajnáhixøbiädøjc hajxy jaduhñ yhöxta'awa'añ, ween hajxy hánajty jaduhñ yajnáhixóŷoyii nebiatiä jioothajxy hánajty chocy. ⁵ Pero miich, tehñgajná howyiinmahñdy mmөөdhädät. Mmee'xtúgäp jaduhñ coo hánajty mdsaaçpøcy. Myajwá'xäbä Diosmädia'agy. Hamuumdu'joot mgudiúnät waambatiä Dios tөө xyhane'emy.

⁶ Hөөч, ja weenjaty quia'a habaady cooçh häna'c xyagho'oga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Nähjøp tu'ujøjphøch hädaajän. ⁷ Tөөçhä haxøøgpä njøjtána'ay. Tөөçh nmäjäda'agy. Tөөçh hamuumdu'joot ngudiuñ waambátyhöçhä Dios tөө xyhane'emy. ⁸ Chámhøch njøbhixy cooçhä Wiindsøn Jesucristo jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Mänitøch jim xpiäda'aga'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii. Hoguiuhdujthaamá Jesucristo hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyega'añäm. Cábøch nidiuhm jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Pönjaty jaduhñ jøbhixp hamuumdu'joot coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, nägøxiä hajxy jim piäda'agáanäbä hawa'adstuum.

⁹ Huuc min yaa maaçh hөөçhän. Mhadóødsäp jaduhñ. ¹⁰ Hix, tөөçhä häna'c xpiuhwa'açh nämay. Haa ja'a Demas, tөө je'e ñøcxy Tesalónica. Paady yaa tөө chooñ coo çhána'awa'añ yhäyowa'añ. Haa ja'a Crescente, tөө je'e ñøcxy Galacia. Haa ja'a Tito, tөө je'e ñøcxy Dalmacia. ¹¹ Jagóoyyøçhä Lucas yaa xjiaac mөөdhity. Tunä mayhajt, nøcxä Marcos wowø'og. Yaa mwoomínät. Hóyhøch yaa xpiuhbédat. ¹² Haa ja'a Tíquico, jimhøch tөө nguexy Efeso. ¹³ Coo miich yaa mminät, mhuuc túnäbä mayhajt. Hөөçhä nnähgämëm tu'uwijsäc. Jimhøch tөө nnähgue'egy Troas maa ja'a Carpo tiøjcän. Mөөdhøçhä nnocy xpiøcmínät mөөдä animalhac-hädiüñäbä.

¹⁴ Haa ja'a Alejandro, ja'a pujxthädiuumbä, tөөçh cøxypänejpy xñähøønø'oy. Ja'a Dios jaduhñ yaghawiimbídäp. ¹⁵ Cahwiindø y ja'a Alejandro jaduhñ. Mniyajcopcø'owøøjäp. Møj may ja'a Alejandro xmiädsiphajtäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy nyajwá'xäm.

¹⁶ Mánájøch jayøbajt nyajnáxø'owø'oyän, cábøch pøn mänit xñähgapxtuuty. Nägøxiøçhä häna'c xpiuhwaach. Pero cab jaduhñ ñejpiä. Weenä Dios jaduhñ miee'xy. ¹⁷ Mäjähñdiuumhøch hánajty. Mänitøçhä Dios xñäwaañ.

Mänítøçhä mäjaa xmiiooy, jadúhñhøçhä jäya'ayä Diosmädia'agy hoy nyajwi-
ingapxøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduñ nägøxiä miäböcy.
¹⁸Xcwieendähadäambøçhä Dios maa ja'a haxøøg ca'a hoybän. Xyajñhwa'ads
xyajcuhwa'adsáambøch jaduñ. Jadúhñhøch jim xyajñøcxa'añ tsajpootyp
maa je'e yhane'emiän. Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm.
Amén.

¹⁹Huuc yajpoo'x ja'a Prisca ja'a høøhcøxpä, møødä Aquila, møødä
Onesíforo yhuungä tio'oxy. ²⁰Haa ja'a Erasto, jim je'e miähmøøyy Corinto.
Haa ja'a Tróximo, jimhøch nnähgueecy Mileto. Pøjcäp hñajty je'e. ²¹Habáatñäp
jaduñ coo tøøhc yhida'añ. Naxy mdehm myínät. Mhadó'ødsäp jaduñ.
Nägøxiä miiçhä mäbøjpädøjc yaa xyajpoo'xy møødä Eubulo, møødä Pudente,
møødä Lino, møødä Claudia.

²²Ween miiçhä Wiindsøn Jesucristo xmiøødhity. Weenä hoyhajtä ween-
hajtä xmio'oy. Amén.

Tito

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Dióshøch xmioonsähajp. Ja'a Jesucristøch xquiugexyhajp. Jadúhnhøch tøø xwyiinguexy coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiinhixó'øwät, pønjataiä Dios tøø wyiimbiy, ween hajxy jaduhñ miäböcy, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ miøødhaty, jaduhñä Dios hajxy hoy wyiingudsähgó'øwät. ² Jéquiänä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyagjyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jaduhñ xyagjyhadäänäm. ³ Coo yhabaaty, mäniä Dios hajxy jaduhñ xyhawaäänäm coo hajxy jaduhñ xyagjyhadäänäm. Tøøchä Dios jaduhñ xyhane'emy coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xtiehm wyiinguéjxhøch jaduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Tito, miíchhøch hädaa nocy nyajnáaayøøby. Tehm tiøyhájtøch miích njuø'oy nébiøch nhamdsoo huungän. Tu'cuhdujt højtsä Diosmädia'agy nmäböjcäm. Ja'a Diostedy møødä Wiindsón Jesucristo, ween miíchä mayhajt hajxy xtiuunä, ween miíchä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Ja'a Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

⁵ Mänájøch jim nwiimbitiän Creta, páadyhøch miích jim nyajmähmøøyy coo mjaac yaghoyó'øwät tijaty højts hánajty nga'a jajpéjtäpnä. Jadúhnhøch miích nhane'emy coo wiindsón mbädá'agät maa tsajtojcän wiinduhmyhagajpt. ⁶ Je'e mbädá'agäp pøn hoy jäya'ayhajp, pøn to'oxiøjc tu'ug yaghijp, pøn yhuung mäböjpä Diosmädia'agy, pøn yhuung hoy wädijp, pøn yhuung mädia'agymiäböjp. ⁷ Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tunaambä wiindsón, ja'a Dios hajxy moonsähadäänäp. Howyiinmahñdy hajxy yaghídäp. Cab hajxy jiootmøjhádät. Cab hajxy yhawa'andá'agät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cab hajxy chiptsógät. Cabä jäya'axiädøøñ hajxy yhadsógät. ⁸ Yajtøjtägó'øwäp hajxy pønjaty mejtsp maa tiøjc-hajxiän; piu'umió'owäp quioñdymó'owäp hajxy jaduhñ. Chógäp ja'a hoybä hajxy. Cab hajxy choj jootmä'adät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiúnät. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajtúnät. ⁹ Cabä tömiädia'agy hajxy ñajtshixó'øwät, ja'a hajxy tøø yajnáhixó'oyijjäbä, jaduhñä mäböjpädøjcä hoguiuhdujt hajxy yajwiingapxó'øwät. Jaduhñ hajxy yajcähxó'øgät coo häna'c-hajxy yhöhnda'agy, ja'a wiingmädia'agy hajxy yajnáhixøøbiä.

¹⁰ Nämayyä höhndaacpähajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Nä'ä nägoodä hajxy jaduhñ nä'ä capxy nä'ä mädia'agy. Jaduhñä häna'c-hajxy nämay jiatcøøbiä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo ja'a mäböjpädøjc-hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhádät. ¹¹ Tsipcøxp myaghamónät pønjaty jaduhñ wiing yajnáhixøøby. Cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy jaduhñ wiing yajnáhixó'øwät. Yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy jaduhñ wiing yajnáhixø'øy. Höchähdiuunnä hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Haa ja'a mäböjpädøjcä wiingmädia'agy hajxy jaduhñ yajnáhixøøyyäbä, naxxy hajxy jaduhñ yajtu'udägoyyii, ja'a hajxy tu'jøøn tu'tøjcpä.

¹² Jaduhñä Cretabäjäya'ay tu'ug tøø yhuuc mänaambä coogä miägunaaxhajxy jiaanč tehñ yhöhnda'agy, møød coog hajxy hanaxiä quiahwiindøyyä, møød coog hajxy jiaanč tehñ quiaxä, møød coog hajxy jiaanč tehñ ñuuxho'ogy. Jaaya'ay jaduhñ tøø miänä'añbä, profeta hijty

tiuumby. ¹³ Tehm tiøyhajt jaduñ coo ja'a Cretabä-jäya'ayhajxy jaduñ haxøøg jäya'ayhaty. Paady miich møc-haamby mhoj mmägäpxät, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy miäböcy. ¹⁴ Cabä höhnda'agymiädia'agy hajxy miøjpädá'agät, ja'a judíoshajxy naxy yajnähiðøöbiä. Møød weenä mädia'agy hajxy quia'a cudiuñ nebiä häna'c-hajxy jia hane'emiän, ja'a tøyhajt hajxy ca'a tsojpä.

¹⁵ Ja'a häna'cä howyiinmahñdy hajxy møødpä, cumäayyabä Dios hajxy jaduñ, hoy hajxy quia'a ja cudiuñ nebiä häna'c höhndaacpähajxy jia hane'emiän. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, caba Dios hajxy quiumayii je'eguiøxpä coo haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaanč tehñ miøødä. Cab hajxy tii hoy ñänømy. ¹⁶ Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios hajxy yhixyhaty, però coo hajxy haxøøgiaty wyl'i jiatcø'øy, jaduñ hajxy yajcähxø'øgy coo hajxy tøyhajt quia'a hixiä. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Cabä hodiuong hajxy ñä'ägädä jada'añ. Paady hajxy xiøøghadyii ja'a Dios.

2

¹ Pero miich, ja'a hoguiuhdujt myajnähiðø'øwäp, jaduñnä mäbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiünät. ² Jaduhñä majjäya'adiøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. Cab hajxy nä'a nägoodä ñä'a xi'ig ñä'a hanähätät. Hoy hajxy jäya'ayhädät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy miäböçgät. Hoy ja'a miäjøøn miädøjc hajxy choc pia'häyöwät. Miee'xtügäp hajxy coo hajxy hänajty chaathpøcy. ³ Jaduhñä tajhoctøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øbiät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhädät, jaduñ hajxy hoy quiuhdujthädät. Cab hajxy pøn ñähøønø'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Ja'a hoybä weenbä hajxy yajnähiðø'øwäp. ⁴ Jaduhñä tajhoctøjcä miädsaan miädo'oxy muutspä hajxy yajwiinxiic yajwiingapxø'øwät coo ja'a yhuung coo ja'a ña'ay hajxy chögät, ⁵ møød coo hajxy hoy jäya'ayhädät. Ja'a howyiinmahñdy hajxy miøødhädäp. Hoy yajxonä jiøøn tiøjc hajxy cwieendähädät. Miøødhädäbä hojioot hajxy. Wyiingudsähgø'øwäbä ñihyhap hajxy. Coo hajxy jaduñ hoy quiuhdujthädät, jaduñä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy wyiingudsähgø'øwät.

⁶ Jaanä jaduñduhmbä, jaduñnä muutsc-häna'ctøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhädät. ⁷ Jaanä jaduñ miichpä, tehngajnä hoy mwädität, weenä mäbøjpädøjc jaduñ xpiahixy. Howyiinmahñdymøød myajnähiðø'øwät. Caj nä'a nägoodä mnä'a xi'ig mnä'a hanähätät. ⁸ Ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy jaduñ myajnähiðø'øwäp, jaduñ pøn quia'a jøcaxø'øwät. Jaduhñä nmädsiphájtämhajxy chähdiünät, cab hajxy jaduñ hoy xñänøømämät haxøøg.

⁹ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy hijpä cudoogø'øyä, jaduñ myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo ja'a wyiindsønä miädia'agy hajxy pedyii quiudiuun quiuña'xät, hoy hajxy nä'a waambaty yhane'emyii. Cab hajxy yhadsoowiimbídät. ¹⁰ Cab hajxy miéedsät. Hamuumdu'jootä wyiindsønä miädia'agy hajxy yajtúunät, ween hajxy jaduñ quiumayii, wehñdä wyiindsønä Dios miädia'agy hajxy jaduñ xmiäböçcät. Ja'a Dios hajxy xyajnäwaats xya-jchuwáatsäm.

¹¹ Hix, tøø ja'a Dios jaduñ yajcähxø'øgy coo ja'a mayhajt tøø tiuñ, coo hajxy nägøxiä xyajnäwaats xya-jchuwáatsäm, mäduhñtiä hajxy yaa nhjätäm hädaa yaabä naaxwiin. ¹² Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm coo

ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät møødä hadsojtwiinmahñdy, møød coo ja'a howyiinmahñdy hajxy nyaghjítämät møødä hoguiuhdujt, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøøyyämät, jaduñ hajxy hoy nwädjítämät hädaa yaabä naaxwiin, ¹³ je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ njøbhjixäm coo yaa quiädaactägatsa'añ neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Xi'ig xon hajxy jaduñ njøbhjixäm. NDioshájítäm ja'a Jesucristo hajxy jaduñ. Møj jaanč je'e. Je'e hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Yajxon jiaanč tehñ quiäda'aga'añ. ¹⁴ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä haxøøg ca'a hoybä hajxy xquiøxy yajnáhwaats xquiøxy yajcuhwáatsäm. Jaduñ hajxy xqui'u'ughjítäm, weenä hoybä weenbä hajxy jaduñ hamuumdu'joot ndúunäm.

¹⁵ Jaduhñsä mæbøjpädøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo hajxy jaduñ miäbøgät. Mmøød miichä cuhdujt jaduñ coo mhøj coo mmägäpxät pøn ca'a mæbøgaamb, jaduñ mga'a yajpéxät.

3

¹ Jaduhñä mæbøjpädøjc myagjahmiejtstá'agät coo ja'a gobiernähajxy wyiingudsähgø'øwøjät møødä cuduunghajxy, møød coo ja'a miädia'agyhajxy quiüdiuñäxät. Cabä mæbøjpädøjc-hajxy ñuuxhó'ogät. Tiúnäp ja'a cu'ugtuung hajxy. ² Cab hajxy pøn ñähøønø'øwät. Cab hajxy chiptsögät. Mee'xxieemy hajxy jiäya'ayhädät. Hoy piønä hajxy wyiingudsähgø'øwät.

³ Hix, hijty, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty nwiinjuøøyyäm. Cab hajxy hijty ngudiuñäm. Tu'udägøoyyäm hajxy hijty. Hanaxiä haxøøg ca'a hoybä hajxy hijty nhadsójcäm. Haxøøg hajxy hijty njäya'ayhájítäm. Hadsojtwiinmahñdy hajxy hijty nyaghjítäm. Xxiøøghájítäm ja'a cu'ug hajxy hijty. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiähán nnimiägø'øwhájítäm. ⁴⁻⁵ Pero mänitä Dios yajwiingähxø'cy coo hajxy xñäxúu'tsäm, møød coo hojiot jiaanč tehñ miøødä. Mänit hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hajxy jaduñ xñäxúu'tsäm, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy tøø ngudiuñäm. Jaduñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hawiinjemyjiot coo hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm, møød coo ja'a Dioshespíritu hajxy xyageem xyajtägájsäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä Dios ja'a yhEspíritu hajxy møj may xmiøoyyäm. ⁷ Paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmiøoyyäm, jaduñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjjä mayhajt hajxy jaduñ xtiuñäm. Møød jaduñ hajxy xyagjugyhadañäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. Jaduñ hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Paady hajxy jaduñ njøbhjixäm.

⁸ Tehñ tiøyhajt jaduñ. Naxy miichä mæbøjpädøjc jaduñ mdehñ miägäp mdehñ yhané'emät coo hajxy hamuumdu'joot hoy quihdujthädät, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä. Tehngantä hoybä weenbä hajxy tiúnät. Tsoobaatp jaduñ. Jaduñ hajxy ñiyaghoyø'øwøjät. ⁹ Pero caj myajtägø'øwät maa ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy naxy yajcapxiø'øyän, maa ja'a jecyquihdujt hajxy naxy yajtsipta'aguiän, maa ja'a jecyjiäya'ay xiøø hajxy naxy yajtøw yajtø'xän. Cab jaduñmä capxy mädia'agy jaduñ ñä'ägädä tuungpaady.

¹⁰ Jii häna'c-hajxy näje'e maa ja'a tsajtøjcän, wiingjaty hajxy yajnáhixø'øy. Y coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduñ näje'e miäbøcy, tu'udägøoby hajxy jaduñ. Cabä jiamiøød hajxy hoy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. Pønjaty jaduñ wiingjaty yajnáhixøøby, mhøjäp jaduñ tähooc metsc-hooc, ween hajxy yhuuc

hamoñ. Y pø cab hajxy jaduñ yhamona'añ, mänit mga'a mämøj'owät mga'a mämáy'owät. ¹¹ Pønjaty jaduñ jatcøøby, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøögä wyiinmahñdyhajxy jaduñ. Paady hajxy haxøøgtuum piäda'aga'añii.

¹² Jímhøchä Artemas nguexa'añ maa miičhän. Coö ja'a Artemas jaduñ quia'a yajnäbaad'owät coö jim ñöcxät, mänitøchä Tíquico mäböcy jim nguéxät. Coö jim miédsät, mänitøch miičh jim nøcxy xpiaady Nicópolis. Jímhøch nhida'añ høxtä coö tøøchpä ñáxät. Mhuuc had'ødsäp jaduñ. ¹³ Jimä Apoloshajxiäda'a wiädity Creta møødä Zenas, ja'a cuhdujtyajnähixøøbiä. Coö hajxy hñajty tiu'ubøga'añ, mänit miičh øxiä wiinä mmó'owät tijaty hajxy hñajty yajmaajidaamby. ¹⁴ Jaduñnä njamiødhajtäm myajwiinxiic myajwiingapx'owät coö ja'a hoyba weenba hajxy tehñgajnä tiúnät, ween hajxy jaduñ piuhbety pøn hñajty yajmaajiajp. Cab hajxy ñä'ä nuuxhó'ogät.

¹⁵ Ja'a njamiødhøch hajxy yaa xmiødhijpä, xyhaagä yajpoo'xp miičh jaduñ. Huuc tunä mayhajt, huuc yajpoo'x ja'a høøhcøxpä pønjaty højts jim xchojp xpia'häyooob ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmiø'oy nägøxiä. Amén.

Filemón

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Tsumyčhänäbiøch cham je'eguiøxpä coočhä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Haa ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmähñdyhøch xmiøødhity coočhä hädaa nocy njaay.

² Miich Filemón, miich hädaa nocy nyajnäguxaamby. Hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm coo hajxy nduunmújcäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xyp højts ja'a hermana Apiahajpä. Jaduhñ je'e njuø'oy nebiä hamdsoo puhdo'oxypän. Njaanä yajpoo'xyp højts ja'a hermano Arquípohajpä. Quipxy højts je'e xmiøødtuumbä maa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän. Nägøxiä højtsä jäya'ay nyajpoo'xy ja'a hajxy jim mejtspä maa miichä mdøjcän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ³ Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønajtäm.

⁴ Naaghóc-høchä Dios nba'ya'axy, ngapxpáatypøch miichä mxøø, Filemón. Nmämäbiøchä Dios: "Dioscujú'uyäp", coo miich hoy mjaanč tehñ tiuñ.

⁵ Tøøch nmädoyhaty coo miichä Jesucristo miädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøjcä. Jaduhñhøch tøø nmädoyhajpä coo miichä jäya'ay mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ⁶ Coo miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøcy, paady miichä hojiot mjaanč tehñ miøødä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ jiaac tehñ wyiinjuø'oy nebiatiä Jesucristo ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtsøxphajtäm. ⁷ Mägu'ughajpä, jaanč tehñ jiootcújc-høch jaduhñ nnijiäwø'yii coo miichä jäya'ay tøø mjootcapxmøcpøcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. Paady miich jaduhñ tøø mjootcapxmøcpøcy coo miich mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy.

⁸⁻¹⁰ Høøch Pablo, tøøch nmäjaanä. Chámhøch jaduhñajtä ndsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquixpä. Huuc møødhata hojiot ja'a høøchøxpä. Miich nmänuu'xtaacyy coo miichä mayhajt cu mduuñ ja'a Onésimocøxpä. Coo miichä hojiot mjaanč tehñ miøødä, páadyhøch miich jaduhñ nmänuu'xta'agy, hóyhøchä Jesucristo cuhdujt tøø xjia mo'oy cooč miich nhané'emät. Jaduhñhøch ja'a Onésimo njuø'oy nébiøch nhamdsoo huungpän, je'eguiøxpä cooč je'e ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tøø nyajmäbøcy yaa maäch yaa ndsumyčhänä'ayän.

¹¹ Cahnä ja'a Onésimo hánajty jim piäyø'ogyñä maa miichän, cab miich mmädia'agy hánajty xquidiuunä. Cab hánajty tiuna'añ. Pero coo yaa tøø miech maäch høøchän, jaanč tehñ yhóyhøch yaa xmiøødtuñ. Jaanč tehñ yhoy miich xmiøødtunaambä. ¹² Nguejxtägatsämbiøch jim maa miichän, hóyhøch yaa nja tsocy hamuumdu'joot. ¹³ Jaduhñhøch nja mänaañ cooč cu xmiøødmähmøøyy yaa maäch yaa ndsumyčhänä'ayän. Cu xpiuhbétyhøch jaduhñ maa miichøxpän. Ja'a Diosmädia'agyquixpøch cham ndsumyčhänä'ay. ¹⁴ Páadyhøch ja'a Onésimo jim nguejxtägatsa'añ maa miichän, cabøch nnajuø'oy pø mmäna'anaamb miich jaduhñ coo yaa cu miähmøøyy. Pø mdunaambiä mayhajt jaduhñ, ween hamdsoojot mdünät; ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä; ca'a tii mnajtshäyowø'oy. ¹⁵ Wehñdä Dios jaduhñ tøø miäna'añ coo jim piäyø'ogät maa miichän, coo yaa yhidät paquiä maäch høøchän. Hiç, tøø ja'a Diosmädia'agy yaa miäbøcy. Y coo jim

ñocxtägátsät maa miichän, cab jaduñ mänaa xpiuhwa'adsaannä. ¹⁶ Moonsä miich Onésimo hijty mwa'añ. Pero coo jim ñocxtägátsät maa miichän, jaduñ miich mjuø'owa'añ neby hamdsoo huch neby hamdsoo puhya'aybän. Jaduñ miich mdsogaambä nébiøch høøch ndsoquiän. Maas hanaxiä miich mdsoga'añ. Hiç, maas hoy miich mmädia'agy xquiudiunaanä. Xímnäts mijts jaduñ tu'ugymädia'agy mhidaannä ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøyhajt højts nnijootpaatäm. Tunxä mayhajt jaduñ. Tsøc Onésimo jaduñ møødnijootpaatäm neby højts nnijootpaatäm. ¹⁸ Pø tøø miich xñägädieeyø'oy hoy ñeipiä, pø xmiänuu'xyhajt miich jaduñ, høøchä ngüentä jaduñ. ¹⁹ Høøch nyajnähwa'adsaamby mäduhñtiä xmiänuu'xiä. Tøyhajt jaduñ. Hamdsoo cøøháamhøch hädaa nocy jaduñ njaay; jaduñ miich tøyhajt mmøødhädät cooch nga'a hønnda'agy. Y jim miich cueentä mmøødäbä maa høøhcøxpän. Hiç, høøch miich jaduñ tøø nyajmäbøcy ja'a Diosmädia'agy. ²⁰ Mägu'ughajpä, coo ja'a Onésimo jaduñ mmøødnijootpaadøød, jaduñ miich myajcähxø'øga'añ cooch miich tøyhajt xjiaanç tsoçy. Tunxä mayhajt jaduñ. Hiç, näguipxy højts ja'a Jesucristo jaduñ nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy.

²¹ Hamdsoo cøøháamhøch cham njaay. Nnajuøøbiøch jaduñ cooch miich ja'a nmädia'agy xquiudiunaanä nébiøch cham tøø nnäma'ayän. Njaanä najuøøbiøch jaduñmbä coo miich hojioot mjaanç tehñ miøødhada'añ ja'a Onésimocøxpä. ²² Chámhøch mayhajt tu'ug nmäyujwa'anáangombä. Høøch maadaact hahixøødiäcäc. Pa'ya'ax ja'a Dios hajxy cooch ween xyajpadsømy pujxtøgooty. Mänñthøch jim nnøcxät maa mijtsän.

²³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermano Epafrashajpä. Yaach jaduñ xmiøødtsumyçhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. ²⁴ Xyhaagä nä'a yajpoo'xp mijts ja'a hermano Marcoshajxy, møødä hermano Aristarco, møødä hermano Demas, møødä hermano Lucas. Xyhaagä nä'a møødtümbøch hajxy yaa ja'a Diosmädia'agyquiøxpä.

²⁵ Weenä Jesucristo hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy coo jaaya'ay hajxy jaduñ mmøødhity tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy. Amén.

Hebreos

¹ Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa hõjts nhaphájtäm maa hõjts ndeedyhájtäm. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. ² Tõõ ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jiegø'oy coo yaa tõõ yhoy. Je'e ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ xjiaac hawáañäm. Jequiän je'eduhñ wyiinguejxä coo ja'a xøøwiin naaxwiin yhädiünät cõxiä møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a. Mänit yajnähdijjä coo yhané'emät. ³ Jaduhñä Dios yHuung miøjjä jiaançhä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy yhity. Jim hajxy yhane'emy cøxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tõõ hõjts hoy xñähho'túutäm. Tõõ ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jim ñcxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jim je'eduhñ yhanehñbä jäda'anäbaadyñä.

⁴ Ja'a Dios yHuung, maas møj ja'a cuhdujt miøødä quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypähajxy miøødä, je'eguiøxpä coo je'e Dyios yHuungä. ⁵ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Miichhøch jäda'a ndehñ yHuunghadaamby.

Ni mädyii mioonsä quia'a nänømy;

Yø'øjøch jaduhñ xTieedyhadaamby;

nHuunghadäämbiøch yø'øduhñ.

⁶ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios miänaañ:

Wéenhøch nHuung xwyiingudsähgøøyyä ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

⁷ Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiünäxä ja'a mioonsähajxy, nebiä pojtägoy wiäditiän, nebiä padooy wiäditiän. ⁸ Pero ja'a yHuung, je'eduhñ ñämaayy:

MDioshajp miich, homiänaajä miich mhane'emy;

homiänaajä miichä tøyhajt myega'añ.

⁹ Mdsøjpy miich ja'a tøyhajtpä;

cabä haxøøgpä mdsocy.

Maas jootcújc-høch miich nyaghity quejee ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

¹⁰ Jaduhñä Dios jiaac mänaambä:

Miich jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä møødä tsajpootypä.

¹¹⁻¹² Cuhdägoyyaambä naaxwiimbä møødä tsajpootypä;

tägatsaamb jaduhñ; jaduhñ jiada'añ néjjiämä wit coo tiujnä;

caj tiuungpaadaañnä. Pero miich, cøjxta'axiøø miich mhida'añ;

caj miich mjugyhajt mänaa quiøxa'añ.

¹³ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Yaach miich xmiøødhané'emät. Caj miich mmädsip myajmäjäda'aga'añ.

¹⁴ Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä pojjan. Cab hajxy quiähxø'øgy. Dios jaduhñ quejxp coo hajxy piuhbédät pønjatii Dios piäda'agaamby hawa'adstuum.

2

¹ Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy nyajcopcøøyyämät, ja'a hajxy tõõ nmädöowämbä; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägöoyämät. ² Haa ja'a

Diosmoonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, jéquiänä Diosmädia'agy hajxy yaa jajcädaacy hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ; pønjaty ca'a cudiuumb, haxøøgtuum hajxy miähmø'owa'añ. ³ Møjcuñdujtmøødä Jesucristo. Hamdsoo hajxy je'e hoy xyhawáañäm neby hajxy nnähwáatsämät. Haa ja'a hajxy jayøbajt mädoowäbä, tøjiajt ja'a mädia'agy jaduñ maa hajxy je'eján. Mänit højts jaduñ xyhawaandägájtsäm. Coö ja'a mädia'agy hajxy nga'a yajtuñämät, cab hajxy jaduñ nnähwáatsämät. ⁴ Madiu'u ja'a Dios ja'a hijxtahnd tøø jajcähxø'ogy, ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä; jaduñ hajxy nmäböjcämät coö ja'a miädia'agy tiøyhajtä. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy xyñäguéjxäm coö hajxy jaduñ xpiuhbedáañäm mädyijaty tuung hajxy xmióoyäm. Jaduñnä jioot chocy.

⁵ Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, cabä Dios jaduñ tøø miäna'añ coö hajxy yhané'emät mänaa ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añän. ⁶ Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay coö mjahmiejtsta'agy, coö mbuhbety.

⁷⁻⁸ Maas møc ja'a mmoonsä cuñdujt hijty tøø mmo'oy quejee ja'a jäya'ayhajxy.

Pero mänitä jäya'ay mõjcuñdujt mmooyy coö cøxiä yhané'emät tijaty miich tøø mbäda'agy.

Jaduñnä Dios ja'a jäya'ay piäda'aga'añ mõj jaançh, coö jaduñ ween wyiingudsähgø'oyii. Coö ja'a Dios jaduñ hamdsoo miänaañ, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coö ja'a mõjcuñdujt hajxy tøø xmióoyäm coö hajxy cøxiä nhanéhämät. Pero cajnä quiähxø'ogyñä coö hajxy cøxiä nhane'emáañäm. ⁹ Jaduñnä Jesucristo, mänaa yaa yhiitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä cuñdujt hijty jiaty møødä nebiä Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät nägøxiä, je'eguiøxpä coö ja'a Dios hajxy xchójcäm. Coö ja'a Jesucristo yho'cy, paadiä mõj jaançh piädaacä, paadiä mõjcuñdujt miooyy coö yhané'emät.

¹⁰ Paadiä Dios cøxiä wiinä piädaacy, weenä jäya'ayä Dios hajxy jaduñ wyiingudsähgø'oy. Choippiä jioot jaduñ coö ja'a yhuunghajxy jim yhidät nägøxiä maa je'eján, pønjataiä miädia'agy mäböjçpä. Y jaduñnä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo quimädöwät ja'a højtscøxpä. Jiaançh cudiuun je'eduhñ coö hajxy xñähho'túutäm. ¹¹ Ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xyajnähwáatsäm. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhájtäm møødä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mädsähdiuñäm. Hix, hamdsoo miänaañ coö hajxy tu'ugpuhya'ay xmiøødhájtäm. ¹² Jaduñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Nmøødmädia'agäämbiøch nbuhya'ayhajxy ja'a miichcøxpä. Nguyhøwäämbiøch miich jim tsajtøgooty, jim cu'ughagujc.

¹³ Jaduñ jiiiby myiimbä:

Ni mänäajøçhä Dios xquia'a wiinhøøñ, páadyhøch nga'a tsähgø'oy.

Jaduñ wiingtuum myiingumbä:

Chaach nhity møødhøch nhuunghajxy;

Dióshøch jaduñ xmióoy.

¹⁴ Pøn jaduñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnø'ty hajxy jaduñ. Jaduñnä Jesucristo hajxy tøø xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugnø'ty mänaa yaa yhiitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduñ xmiøødhájtäm, jaduñ hajxy hánajty xñähho'tu'udáañäm. Jaduñnä mõjcu'ugong hoy quia'a mäjädaacnä. Coö cu miäjädaacy, jaayá'ayädsä mäjaa häxøpy møød coö hajxy cu xyajtu'udägøoyäm. ¹⁵ Coö ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäböjcämät, cabä

nho'og hajxy jaduhñ ndsähgööyyänät. Põñ jaduhñ ca'a mǎbøjp, je'eds ja'a yho'og tsähgøøby mädu'ñtiä jia jugyhaty. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabǎ naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnäguejǎ, neby hajxy jaduhñ piuhbedøøjät. Ca'a Dyiosmoonsähajxiä yajnäguejǎ, ja'a tsajpootypǎ. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷ Y paadiä Jesucristo yaa hoy jiäya'ayhaty neby højtshǎjtǎm; jaduhñ hajxy hoy xñähgapxtúutǎm maa ja'a Diosǎn; jaduhñǎ nbojppǎ ngǎdieey hajxy hoy xñähho'túutǎm. Hojiot ja'a Jesucristo miøødhajpy. Pedyii jaduhñ quiudiuuñ. ¹⁸ Hoyyǎ Jesucristo jia tsaachpøjcy, cabǎ møjcu'ugongǎ miǎdia'agy yajtúunǎxǎ. Y coo ja'a møjcu'ugong hajxy hǎnajty xjia wi'l'i yajtu'udägoyyǎnǎm, xpiuhbèjtǎm ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ je'eguiøxpǎ coo ja'a møjcu'ugong miǎdia'agy quia'a mǎbøjcǎxǎ ja'a Jesucristǎm.

3

¹ Hermanodøjc, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojppǎ ngǎdieey hajxy xyǎnǎhwǎatsǎm. Tøø ja'a Dios hajxy xyǎnǎhdijǎm coo ja'a miǎdia'agy hajxy nmǎbøjcǎmǎt. Tsøgǎ Jesucristo hajxy jahmiéjtsǎm; høxtahmǎds højts ja'a Dios yaa xyǎnǎgúejǎm. Jaduhñ hajxy njahmiéjtsǎmǎt coo hajxy jim xñähgapxtúutǎm maa ja'a Dioswiinduumǎn. ² Haa ja'a Moisésǎ, pedyii je'e jecy quiuduuñ maa ja'a Dios ja'a tiøjcǎn. (Je'eduhñ ñǎnøømby ja'a judioshajxy.) Jaanǎ jaduhñǎ Jesucristo pedyii quiudiuumbǎ coo wyiinguejǎ coo højts jaduhñ xñähgapxtúutǎmǎt. ³ Maas hoy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsǎhgøøyyǎmǎt quejee ja'a Moisés. Høxtahmǎdsǎ tøjcojppǎ, je'eds jaduhñ wiingudsǎhgøøyyǎp; cabǎ tøjc jaduhñ wyiingudsǎhgøøyoi. ⁴ Cabǎ tøjc hamdsoo quiojy; hǎnǎc jaduhñ coj. Pero ja'a Dios, cøxiä je'eduhñ piǎdaacy tijaty yaa hijp hädaa yaabǎ naaxwiin møødǎ jim tsajpootyp. ⁵⁻⁶ Ja'a Moisés, jayøjpǎ tøyhajt jaduhñ miǎdiaactsohñ mǎdyii ja'a Dios hǎnajty cujegy quiapxtøwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugǎn. Pero cabǎ møjcuhdujt miooyyǎ nebiǎ Jesucristo miøødǎn. Hiç, ja'a Jesucristo, ja'a Dios yhamdsoo Uung je'e. Y pedyii jim quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugǎn. Pero ja'a Moisés, jaduhñ je'e yhiyty nebiǎ moonsǎn. Coo hajxy hamuumdu'joot nmǎbøjcǎmǎt, coo ja'a Jesucristo hajxy jootcujc njøbhjǎxǎmǎt coo hǎnajty miejtstǎgatsa'añ, mǎnitǎ Dios hajxy nǎgøxiä xquiu'ugnǎbøjcǎmǎt.

⁷ Jaduhñ jilby myiñ cujaay maa ja'a Diosmǎdia'aguiǎn:

Cooch nmǎdia'agy hajxy jǎda'anǎbaady xmiǎdøowǎt,

⁸⁻⁹ hamuumdu'joot hajxy jaduhñ myajtúnǎt.

Haa ja'a jecyjiäya'ayhajxiä, ja'a mijs mhap mdeedyhajxiä, cǎbøch nmǎdia'agy hajxy jecy xyajtuunǎ, høyhøch hijxtahnd may nja yajcǎhxø'cy, mǎnǎajøch hajxy jecy nyajwǎditiǎn pactuum juxychǎgui'xjomøjt.

Cooch nmǎdia'agy hajxy xquia'a mǎbøjcǎ, pǎadyhøch hajxy nyajcumǎdooyy.

¹⁰⁻¹¹ Xyagjootmǎdiägøøyyhøch hajxy je'e. Mǎnitøch nmǎnaañ:

“Tøø hajxy jaduhñ mdu'udägooñǎ. Cǎbøch nmǎdia'agy hajxy xyhabøgaanǎ. Tøyhajt jaduhñ, cǎbøch mijs jim nyajmedsaannǎ maach mijs hijty nya-jpoo'xa'añǎn.”

Jaduhñǎ Dioshepǎritu miǎnaañ maa ja'a Diosmǎdia'aguiǎn.

¹² Hermanodøjc, mnigwieendǎhadøøjǎp hajxy nebiǎ Diosmǎdia'agy hajxy mga'a najtshixø'owǎt; jaduhñ hajxy mga'a tu'udägóyyǎt. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduhñǎ nebiǎ jǎya'ayhajxy yaabǎ Dyioshajpiǎn. ¹³ Pero mǎduhñtiä hajxy

mjogyhaty, mniguiapxmøcpøgøjöp hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägöyyät. ¹⁴ Coo hajxy tehñgajnä nmäbøjcämät, neby hajxy tøø nmäbøjtsóhñäm, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiødhajtämät tsajpootyp.

¹⁵ Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy myajtünät.

Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy miäbøjcy.

¹⁶ Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobädsømy Egiptonaaxooty; je'eds hajxy jecy ca'a mäbøjc ja'a Diosmädia'agy, hoy hajxy hñanjty tøø jia mädooy. ¹⁷ Je'eds hajxy hoy tiu'udägooñä. Jim hajxy hoy quiøxy ho'nä pactuum. Je'edsä Dios hoyhoy ñäjootmayhajt juxychägui'xjomøjt. ¹⁸⁻¹⁹ Je'edsä Dios jaduhñ ñämaayy coo quia'a yajmedsaannä maa hijty jaduhñ yajpoo'xa'añän, je'eguiøxpä coo hajxy hñanjty quia'a mäbøcy.

4

¹ Tsøg hajxy nigwieendähajtäm; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägöoyämät. Coo hajxy ndu'udägöoyämät, cabä Dios hajxy jiiiby xyajtägøoyämät maa hajxy xyajpoo'xáañäm. Tøø hajxy hijty xyajwiinwaanøoyäm coo hajxy jiiiby xyajtägø'øwáañäm. ² Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä jecyjiäya'ayhajxy jia mädooyän. Xiøøbä hajxy jaduhñ jia nä'ä mädooy, cab hajxy ñä'ä mäbøjcy. ³ Højts, tøø højts nmäbøjcäm, paadiä Dios hajxy jim xyajtägø'øwáañäm maa hajxy xyajpoo'xáañäm. Jimä Dios jaduhñ ñänøømy: Cooch hajxy nnäjootmayhajt, páadyhøch hajxy nnämaayy:

“Tøyhajt jaduhñ, cábøch mijts jim nyajmedsaannä maaçh mijts hijty nya-jpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädiuumbädøoyy, mänit jaduhñ pioo'xnä.

⁴ Jiiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtujxøøbä, coo ja'a naaxwiimbä hñanjty tøø yhädiuumbädøøñä.

⁵ Wiingtuumä Dios miänáangombä:

Cábøch hajxy nyajmedsaannä maa ja'a poo'xtaactän.

⁶ Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt ja mädoowäbä, cab hajxy ñä'ä yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero näje'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän. ⁷ Cujequiä Dios ja'a David yajmänaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäbøgät.

Je'eduhñ ñänøømy coo hajxy jäda'anäbaady jim ndägøoyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁸ Coo ja'a Josué ja'a judiøshajxy jecy wioomejch maa ja'a Palestinanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy ñä'ä paaty. Paadiä Dios jaduhñ miäna'añ coo højts jäda'anäbaady ndägøoyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁹ Jimnä ja'a poo'xtaact yhityñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägø'øwa'añän. ¹⁰ Pøn jim tægøøby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduhñ pioo'xaannä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a naaxwiimbä hñanjty tøø yhädiuumbädø'øyän. ¹¹ Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm; jaduhñ hajxy hoy ndägøoyämät maa ja'a Dios ja'a poo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixøoyämät nebiä jecyjiäya'ay hajxy jiatcøoyän. Cab hajxy miäbøjcy, paady hajxy jim quia'a tægøoyy maa ja'a poo'xtaactän.

¹² Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduhñ. Mäjaamøodnä je'eduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajcähxø'cäm ja'a miädia'agyhaam pø nmøødhjätäm ja'a howyi-inmahñdy hajxy, pø caj. ¹³ Caj tii hayu'u'uch hamee'ch mnä'ägädä tünät. Tspicøxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhjätm hajxy nägøxiä xyhixyhjätm neby hajxy njäya'ayhjätm pø hoy, pø ca'a hoy. Pø cab hajxy hoy njäya'ayhjätm, mänitä Dios hajxy haxøøgtuum xpiäda'agäänäm.

¹⁴ Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tøø jim quioody Dioswiinduum. Jim højts xñähgapxtüütäm. Paady, tsögä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot panøcxäm. Cabä wiinghäna'c hajxy pøn xñähgapxtüütäm jim Dioswiinduum. ¹⁵ Najuøøbiä Jesucristo neby hajxy yaa ndsaachpøjcäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, tøø je'e yaa jäya'ayhaty neby højts yaa njäya'ayhjätm. Tøø jia yajtägoyya'añii ja'a møjcu'ugöngäm, neby højts xjia wi'i yajtägoyyaäänämbä. Pero cabä Jesucristo mänaa tiu'udägoy. ¹⁶ Tsögä Dios hajxy pa'yäaxäm hamuumdu'joot. Xhöjçäm Dios hajxy. Miøødhajpiä hojioot je'eduhñ maa højtsjätm. Xpiuhbjätäm hajxy jaduhñ coo højts tii nyajmaajjätmät.

5

¹ Ja'a teedywiindsøn hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, jaduhñ hajxy piäda'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtü'udät maa ja'a Diosän, møød coo hajxy cøxiä quiuyoxø'øwät, møød coo animal hajxy yoxät, weenä cu'ug ja'a piojpa quidiiey hajxy jaduhñ ñähwa'açh quihwa'açh, ²⁻³ møød weenä yhamdsoo pojpa yhamdsoo cädieey ñähwaatsnä. Hix, jäya'ayhajp ja'a teedyhajxy neby højtsjätm. Jimä piojpa quidiieyhajxy je'ebä. Paady hajxy mee'xxieemy miägapy yhane'emy pønjaty ca'a najuøøby, pønjaty tu'udägooby.

⁴ Cabä teedyhajxy hamdsoo nibiäda'agyii. Dios hajxy jaduhñ pädaacp nebiä Aarón jecy piädaacän. ⁵ Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiädaacä nebiä teedywiindsønän. Ja'a Dios jaduhñ pädaac. Jaduhñä Dios ja'a Jesucristo ñämaayy:

Míichhøch jäda'a ndehm yHuunghadaamby.

⁶ Wiingtuumä Dios jaduhñ miänaañ:

Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

⁷ Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios møc pia'yaaxy. Jøøby hänajty. Miänuu'xtaac ja'a Dios coo piuhbedøøjät mänaa hänajty yho'oga'añän. Wyiingudsähgøøbiä Dios hänajty je'e, paadia miädia'agy miädóowäxä. ⁸ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, quidiuunä Tiedy miädia'agy coo chaachpøgät. ⁹ Coo miee'xtujcy mänaa chaachpøquiän, xyajñähwaatsäm ja'a nbojpa ngädieyhjätm hajxy jaduhñ pønjatia miädia'agy mäbøjçäp. Cøjxta'axiøø hajxy hodiium xyaghidäänäm. ¹⁰ Mänitä Dios ja'a Jesucristo piädaacy teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

¹¹ Madiu'u mijts hädaaduhmbä nja wi'i yajmøødmädia'aga'añ tspijaty, pero caj mijts mwiinjuø'øwa'añ. ¹²⁻¹³ Tøø jiegøøñä mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän. Hahixøøby hijty jaduhñ coo wiinghäna'c hajxy myajñähixøøñät. Pero jaduhñ mijts tøø mjaty nebiä naamdägø'øybän. Caj mijts ja'a Diosmädia'agy ja'a tspijatypä mjada'añ. Je'enä hajxy mhabøcyñä ja'a cajpä chipjatiä. Cahnä hoguiuhdujt hajxy mhabøcyñä. ¹⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, mänitä tspijatypä hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät; y coo ja'a hoguiuhdujt hajxy tehngajnä

mbanócxät, mänit hajxy mnajuó'ówät mädyii hänäjty hoguiuhdujt, mädyii hänäjty haxøøgcuhdujt.

6

¹ Tøø mijts ja'a mädia'agy mayhooc mmädoj ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cajpä chipjatiä. Tøø hajxy mmädoj coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtsnixø'ówät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäböät. ² Mnajuøøby hajxy tii hajxy coo tøø mnäbety, tii hajxy coo tøø mgø'oniñähgabyii. Jaduhñ hajxy tøø mmädoj coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy juijyppiøga'añ, coo ja'a Dios ja'a haxøøgjäya'ayhajxy yajtsaachpøga'añ cøjxta'axiøø, coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. ³ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy pedyii jaac habøjcäm, pø chojpiä Dios jioot jaduhñ.

⁴⁻⁶ Pønä Diosmädia'agy najtshixøøby, hoyyä Diosmädia'agy tøø jia wiinjuøøñä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, hoyyä piojpä quiädieey tøø jia yajnähwäatsäxä ja'a Jesucristäm, hoy tøø jia puhbedyijäm ja'a Diosh-espíritu, hoy jia najuø'øy coo ja'a Dios ja'a miäjaa quiexa'añ, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixø'ówät, cab hajxy hoy miäbøgaannä. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dioshuung hajxy yagho'tägach, coo hajxy ñaxi'igy hijxwiinduum. ⁷ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiumb, quiumaabiä Dios jaduhñ. Jaduhñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä hoñaañ. Coo tiu'uy, mänit hotyijä jaduhñ tiøømbety, tijaty tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypä Dios jaduhñ. ⁸ Pøn hoy ca'a cudiumb, haxøøgtuum jaduhñ ñä'a nøcxø'øwaambä. Jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä naax ca'a hoybän, maa haagä hapy tiøømbetiän. Ño'py hajxy jaduhñ.

⁹ Hermanodøjc, hoy mijts naamnä weenjaty tøø nja hadsähgø'øy, nna-juøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a Dios jaanč tehñ yhoy xpiuhbeda'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñähwaatsä. ¹⁰ Jaanč tehñ yhojiäya'ay ja'a Dios jaduhñ. Jiahmiejchp jaduhñ coo mijts hoy mgudiuñ, coo mijtsä hermanodøjc tehngajnä mbuhbety, je'eguiøxpä coo mijtsä Dios mjahmiech. ¹¹ Jaduhñhöch njoot chocy coo hajxy hoy mgudiünät mäduhñtiä hajxy yaa mjogyhaty hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hajxy jim mnócxät tsajpootyp nebiä Dios hajxy tøø xñäma'ayän. ¹² Cab hajxy mnänuuxø'ówät. Jaduhñ hajxy mgudiünät nebiä jäya'ayhajxy jecy quidiuñän, ja'a hajxy jim tøøbä ñöcxäbä tsajpootyp. Ja'a Dios jaduhñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy jim ñöcxät, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy miäböcy tehngajnä.

¹³⁻¹⁴ Jéquiänä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy: "Tøyhájthøch miich nbuhbeda'añ. Nyajpu'uwäämbiøch nyaghi'igäämbiøch miich." Hamdsoo cuhdajtcøxpä Dios jaduhñ miänaañ. Hix, caj pøn mõjcuhdajt miøødä nebiä Dios miøødän. ¹⁵ Yajtøjjajtä Dios jaduhñ nebiä Abraham yajwiinwaanøøyyän, je'eguiøxpä coo Abraham hänäjty tehngajnä miäböcy. ¹⁶ Ja'a Dioscøxpä jäya'ayhajxy hamuumdu'joot jaduhñ waambaty miäna'añ; y coo hajxy jaduhñ miäna'añ hamuumdu'joot, cab jaduhñ pøn waamb miänaannä. Tødiägøøby jaduhñ. ¹⁷ Paadiä Dios jaduhñ miänaañ: "Tøyhájthøch tøø nyajwiinwaanøø'øy cooch nbuhbeda'añ", neby hajxy jaduhñ ñajuø'ówät coo hajxy tøyhajt piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a wyiinmahñdy ni mänaa quia'a yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios jaduhñ miänaañ. ¹⁸ Jaduhñdsä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios ni mänaa quia'a hønnda'agy. Jaduhñdsä tøyhajt hajxy hoy nmøødhajtäm coo hajxy homiänaajä xpiuhbedäänäm coo ja'a

miädia'agy hajxy nmäbójcämät. ¹⁹⁻²⁰ Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúútäm tsajpootyp. Je'e jim tuumb teedywiindsón nebiä Melquisedec jecy tiuunän. Cójxta'axiøø ja'a Jesucristo jim tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhnä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtämät coo hajxy jim homiänaajä xyaghidáañäm.

7

¹⁻² Coo ja'a Abraham ja'a reyhajxy hánajty hoy tøø yagho'ogy, mänaa hajxy hoy chiptuñän, mänitá Melquisedec hoy miøødnijójcubaadø'oyii. Mänitá Melquisedec miänaañ cooc ja'a Dios ja'a Abraham hánajty piuhbeda'añ. Mäduhñtiä ja'a Abraham hánajty tøø piaady maa hánajty hoy tøø chiptuñän, majc-hit jaduñ piädaacy tu'cuhdujtaty. Mänitá Melquisedec piuhmooyy ja'a tu'hitpä. Mejtstu'u ja'a Melquisedec hánajty tiuñ. Tøø ja'a Dios tsajpootypä hánajty piäda'agy coo tiúnät teedy. Y gobiernä hánajty jim tiuumby maa ja'a cajpt xiøhatiän Salem. Jaduhn miädia'agytiägøø'oy coo hajxy jootcuyc yhyty. Jaduhnsä Melquisedec xiøø miädia'agytiägøøbiä coo hoy guiobiernähaty. ³ Cab jaduñ pøn ñä'ägädä najuø'oy pønä Melquisedec tiajhajt teedyhajt, pøn yhaphajt teedyhajt. Cab jaduñ pøn ñajuø'oy mänaa myiñ mänaa quiahy, mänaa yho'cy mänaa tiägooyy. Coo je'e tiuñ teedywiindsón cójxta'axiøø, jaduñ mäwíinäts je'e tiuñ nebiä Jesucristo tiuñän, ja'a Dios yHuung.

⁴ Cähxø'p jaduñ coo ja'a Melquisedec mójcuhdujt hánajty jiaançh tehñ miøødá, je'eguiøxpä coo piuhmooyy ja'a tu'hitpä, mäduhñtiä ja'a Abraham hánajty tøø piaady maa hánajty hoy tøø chiptuñän. Y ja'a Abrahamä, mijts mhap mijts mdeedy je'eduhñ. ⁵ Y ja'a Levi yhap yhoc-hajxiä, ja'a hajxy tuumbä teediä, jaduñ jim myiñ maa ja'a jecyquiuhdujtän coo hajxy piuhmo'owóøjät ja'a tu'hitpä maa ja'a majc-hitcøxpän. Ja'a miägunaaxhajxy jaduñ yégäp, hoyyá Abraham hajxy quipxy jia møødhaphaty jia møødteedyhaty. ⁶ Pero ja'a Melquisedec, cabä Abraham hánajty jiuuyhaty miägu'ughaty. Hawiing hánajty tiuñ teedy. Pero puhmooyy ja'e ja'a tu'hitpä. Ja'a Abraham jaduñ yejc, ja'a Dios hánajty tøøbä wajwiinwaanø'oyäbä coo hánajty jajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ. Mänitá Melquisedec ja'a Abraham ñämaayy coo ja'a Abraham hánajty piuhbeda'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Y tøyhajt jaduñ coo ja'a Melquisedec mójcuhdujt hánajty jiaançh tehñ miøødá. Cabä Abraham quiuhdujt hánajty miøjjä nebiä Melquisedec quiuhdujtän. Hiç, ja'a Melquisedec jaduñ mänaañ coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbédät. ⁸ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedy jäda'anäbaadyñä, ho'p hajxy, hoyyá tu'hitpä hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpä. Haa ja'a Melquisedecä, jaanä puhmooyy ja'e ebä, pero cabä Diosmädia'agy miäna'añ coo tøø yho'ogy. ⁹⁻¹⁰ Hoyyá Levihajxy hijty jia tuñ teedy, cabä quiuhdujthajxy hánajty miäbaady nebiä Melquisedec quiuhdujtän, je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpä hánajty tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edsä Levihajxy hánajty yhaphajpy teedyhajpy.

¹¹ Pero ja'a teedyhajxy, ni mänaa hajxy xquia'a yajnähwáatsämät. Paadiä Dios ja'a Cristo quiejxy coo je'e tiúnät teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän. Cabä tiuñ nebiä Aaronhajxy tiuunän. ¹² Coo ja'a Dios miänaañ coo ja'a Levi yhap yhoc-hajxy quia'a tuunnät teedy, mänitá jecyquiuhdujt yajtägajtspä. ¹³ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, yajtägajts ja'a jecyquiuhdujt jaduñ, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús tiuun teedy, hoyyá Levi quia'a ja haphaty

quia'a ja teedyhatty. ¹⁴ Hix, ja'a Judá je'e yphaphajt tieedyhajt. Y cabá Moisés waamb miänaañ coo ja'a Judá yhap yhoc-hajxy tiúnát teedy.

¹⁵ Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiä Melquisedec jecy tiuñän, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt tøø yajtägajtsnä. ¹⁶ Paadiä Jesús piädaacá teedy coo cøjxta'axiøø jiygyhada'añ. Cab jaduñ yhyty nebiä yaabä teedyhajxiän. ¹⁷ Jaduñä Dios ja'a Jesús ñämaayy:

Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän.

¹⁸⁻¹⁹ Coo ja'a Moisés ja'a jecyquihdujt hajxy xquia'a yajnahwáatsäm, paadiä Dios jaduñ miänaañ coo quia'a túunnát. Mänitä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajnahwáatsämät. Mänitä Jesucristo hajxy jim xwioonøcxäänäm maa ja'a Dioswiinduumän.

²⁰⁻²¹ Coo ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehñ tiøyhajtä. Jaduñds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios mänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehñ tiøyhajtä; cábagä wyiin-mahñdy mänaa yajtägatsa'añ:

“Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän”, nømä Dios ja'a Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä, cabä Dios waamb miänaañ. ²² Coo ja'a Jesucristo cøjxta'axiøø yhida'añ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo hajxy maas hoy xyajnahwa'adsaanäm quejee ja'a Moisés ja'a jecyquihdujt. Cab hajxy je'e xyajnahwáatsäm. ²³ Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy, mänit hajxy ñiguiuwichii. Paady hajxy may tøø tiuunnä. ²⁴ Pero cabä Jesucristo mänaa yho'ogaannä. Cøjxta'axiøø jaduñ tiuna'añ teedy. Cabä wiinghäna'c ja'a tuung jaduñ yajmämähmø'øwa'añ. ²⁵ Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo yhida'añ. Hoy jiaanč yajnahwa'adsaanä pønä jioot tsojy coo ñähgapxtu'udøøjät ja'a Jesucristäm maa ja'a Dioswiinduumän homiänaajä.

²⁶ Coo ja'a Jesucristo jaduñ tiuñ teedywiindsøn, jaanč tehñ yhoj hajxy jaduñ xñähgapxtuütäm. Ni mänaa wiinghäna'c hajxy jaduñ xquia'a ñähgapxtuütäm nebiä Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpä tii cádieey ñä'ägädä møødä. Ni pøn jaduñ quia'a mäbaady nebiä Jesúsän. Nhaagä møødhajtäm pojpä cádieey hajxy. Jimä Jesucristo yhjñä tsajpootyp; møjcuhdujt jim miøød.

²⁷ Haa ja'a teedywiindsøn hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä animal hajxy yoxy. Jaduñäc tyjy ja'a pojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät, møødä cu'ug pojpä quiädieeyhajxy. Jayøjy hajxy yoxy ja'a yhamdsoo pojpä yhamdsoo cádieeguiøxpä. Mänit hajxy jiaac yoxy ja'a cu'ug pojpä quiädieeguiøxpä. Pero cabä Jesucristo animal mänaa yoxy. Hix, tähoo jaduñ ñiñähdujca coo yho'cy. ²⁸ Ja'a jecyquihdujt jaduñ mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy tiúnát teedywiindsøn, hoyyä pojpä cádieey hajxy jia møødä. Mänitä Dios cujey miänaañ coo ja'a Jesucristo tiúnát teedywiindsøn. Ja'a tøyhajtä Dios jaduñ yejc coo jaduñ miänaañ. Ni mänaa ja'a Jesús pojpä cádieey quia'a møødä.

8

¹ Hoorä, jaduñhøch tøø nmädia'agy coo ja'a Jesucristo hajxy jim xñähgapxtuütäm tsajpootyp. Jim jaduñ tiuñ teedywiindsøn. Hahooyhaamby jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. ² Jim tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a jäya'ayä je'e hädiuun. ³ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiinä, jaduñ hajxy

piäda'agyii coo animal hajxy yóxät, coo hajxy cøxiä wiinä quiuoyoxó'owät. Jaduhñäc tyjy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Y coo ja'a Jesucristo jim teedywiindsón tiuñ tsajpootyp, paady jaduñ ñiñähdujca. ⁴ Coo häxøpy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin, cab häxøpy tiuñ teedywiindsón. Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teediä, je'eds hajxy cuyoxøøby nebiä jecyquihdujt yhane'emiän. ⁵ Haa ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy tiuñänä, cab jaduñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. Coo ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc hänäjty quioja'añ, mäniä Dios ja'a Moisés ñämaayy: "Tsipcøxpä wittsajtøjc jaduñ mgójät nébiøch jim nyaghixiän tunguhduum coo mnähguipxtú'udät." ⁶ Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhducy coo hajxy jim xyaghidäañäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Haa hädaa hawiinjemybiä ja'a Dios yajcuhdujcabä, maas hoy je'eduhñ quejee ja'a Moisés jecy yéjcabä. Paadiä Jesucristo maas hoy tiuñ teedywiindsón quejee ja'a teedyhajxy, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy yéjcabä, cab hajxy jaduñ xjaty puhbéjtäm nebiä hawiinjemybiän, ja'a jäda'ahatypän.

⁷ Coo hajxy häxøpy xpiuhbéjtäm ja'a Moisés jecy jia yéjcabä, cabä Dios ja'a hawiinjemybiä häxøpy tøø ñä'a yajcuhducy. ⁸ Cabä Dios ja'a jecyjiäya'ayhajxy quiumaayy je'eguiøxpä coo hajxy hoy quia'a cudiuuñ. Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios jaduñ mänaamb:

Abaadaamb jaduñ coochä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä,

ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty møød Judábä-naaxooty.

⁹ Maas hóyhøch jaduñ nmøødyajcuhduga'añ quejéjøch ja'a yhap ja'a tieedyhajxy nmøødyajcuhdujcan mänáajøch hajxy jim hoy nwoobädsømiän Egiptonaaxooty.

Cab hajxy hoy ñä'a cudiuuñ nébiøch nja yajcuhdujquiän.

Páadyhøch hajxy jaduhyä nnä'a nähgueecnä, nømä Dios miänaañ.

¹⁰ Coo jaduñ yhabáadät, mänitøchä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty, nømä Dios miänaañ.

Nyajñähixø'owáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy hamuumdu'joot jaduñ wyiinjuó'owät.

Mänitøch hajxy jaanç tehñ yhoy xwyiingudsähgø'owa'añ.

Høøch hajxy ngu'ughadáañpä.

¹¹ Nägøxiøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä ñämaj ñäbetiä.

Haagä mäbøgaamb hajxy jaduñ.

¹² Nyajñähwa'adsäañbøch ja'a piojpä quiädieey hajxy. Cábøchä piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsäñänä.

¹³ Coo ja'a Dios miäna'añ coo ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, jaduñ miänaambä coo ja'a jecypiä quia'a tsoobaatnä, coo quia'a tunaannä.

9

¹ Jaduñhä jecyquihdujt myiimbä mädyii ja'a jäya'ayhajxy quiudiünäp maa ja'a chajtøjc-hajxiän. ²⁻³ Jadhñdsä wittsajtøjc hajxy jecy yhädiuuñ. Coo ja'a wit hajxy yaghadøødiujcy, metscä cuarto jaduñ hoy miähmø'oy. Tu'nax hoy mõj miähmø'oy; ja'a cuppä muutsc hoy miähmø'oy. Ja'a cuarto mõjpä, je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc"; jiibiä ceratoyøhñdy hajxy yaghijty møødä meexä maa ja'a cunuu'xychajcaagy hajxy hänäjty yujcoñän. Ja'a cuarto

muutspä, je'eduhñ xøhajt “cunuu'xytiøjc maa ja'a Dios yhäñ'a'ayän.” ⁴ Ja'a orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom hajxy hñajty jioquiän, møødä cuhdutcajå; oronähwopy hñajty je'e. Jiiby cajåjooty ja'a orotu'ts yhiyty maa ja'a manå hajxy hñajty yaghitiän. Ja'a manå, je'edså tsajcaagy hñajty xiøhaty ja'a Dios jecy quiéjxåbå. Jiibiå Aarón ja'a quihdajt yhiypå ja'a jecy wåamåbå. Jiibiå tsaa yhiypå maa ja'a Dios ja'a cuhdajt jecy yuugjahyyän. ⁵ Cajånähgøxpå querubin yhähädiuunnaxyhajxy yhiyty “maa ja'a Dios yhäñ'a'ayän.” Jimå quieecthajxy quiåjøn'a'ay “maa ja'a Dios pojppå cådieey miee'xiän.” Cåbøch ngapxtøwa'añ nebiaty hädaaduhmbå hijty tiuñ.

⁶ Coo ja'a wittsajtøjc hajxy hñajty tøø quiojnå, mänitå teedyhajxy jiiby tiågøø'chohnnä maa ja'a møjcunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy jabom-jabom tiuunnå. ⁷ Pero jiiby maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän maa ja'a Dios hñajty yhäñ'a'ayän, jagooytå teedywiindsøn hijty jiiby tiågø'øy. Tähoøquiå hajxy hijty jiiby tiågø'øy ja'a tu'ugjomøjtpå. Coo hajxy hñajty jiiby tiågø'øwa'añ, jayøjpå animal hajxy hijty yagho'ogy. Mänitå animalnø'ty hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxø'øy muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpå quiådieeguiøxpåhajxy, møødå cu'ugå piojpå quiådieeguiøxpåhajxy. ⁸ Jaduhnå Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøøyyäm coo hajxy hoy nga'a tägøøyyämät maa ja'a Dioswiinduumån mäduhñitiå ja'a jecyquihdujt hajxy yajtuññå. ⁹ Jaduhn hajxy jäda'anåbaadyñå nhjätäm. Je'enå animal hajxy yoxy; je'enå hajxy cøxiå wiinä quiuyoxø'øy. Paady hajxy jaduhn quihdujthatyñå, jadúhñåc tyijy ja'a Dios jiaañ tehñ quiumay. Cab hajxy jaduhn ñähwa'açh quihwa'açh, hoy hajxy jaduhn jia cuhdutthatyñå. ¹⁰ Jagooyyå ja'a quihdujthaty yhane'emy tijaty hajxy quiáyåp yhú'ugåp, neby hajxy ñibiuj ñijie'edsøjåt, neby hajxy yaa jiåya'ayhädat hädaa yaabå naaxwiin. Pero yø'ø cuhdajt jaduhmbå, cab jaduhn tiuunnå. Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiå yajcuhdujnå, mädyii jaduhn tunaamb.

¹¹ Mänitå Jesucristo hajxy hoy xjiaançh tehñ yajnähwåatsäm. Jaaya'ay jaduhn tüunnåp teedywiindsøn jim tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc jaançh tehñ yhoybån. Ca'a jiåya'ayå hajxy hädiuun hädaa yaabå naaxwiimbå. ¹² Tøø ja'a Jesucristo jim tiågø'øy maa ja'a Dioswiinduumån ja'a tähoøctagø'øyyå. Hamdsoo hñajty tøø ñiñähdugyii coo højts hñajty xñähho'tu'udañäm. Cabå tii nø'ty quiuyoxøøyy maa ja'a yaabå tsajtøjcän nebiå yaabå teedyhajxy quihdujthatiän coo chivo hajxy yoxy, coo waj hajxy yoxy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tuütäm, paady hajxy jim nhidåañäm Dioswiinduum cøjxta'axiøø. ¹³ Jaduhnå jäya'ayhajxy quihdujthaty, coo hajxy yho'ogø'øy, mänitå chivonø'ty wajnø'ty hajxy yajniñähxänicxyii. Mänitå wajcujiaam hajxy yajniñähwøjyii, ja'a hajxy hñajty tøø ñåno'ogø'øyåbå maa ja'a altarån. Jaduhn hajxy ñiyajnähwa'açhi. ¹⁴ Hoorå, ja'a chivonø'ty, ja'a wajnø'ty, cabå pojppå cådieey mänaa yajnähwa'açh. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhn xyajñähwåatsäm mänaa hajxy xñähho'tuütäm. Cabå Jesucristo tii pojppå cådieey miøødå. Cab jaduhn mänaa yho'ogaañå. Hamdsoo jim ñiñähdujçå maa ja'a Dioswiinduumån. Jaduhnå nhaxøøgcuhdujt hajxy xyajñähwåatsäm, nebiå Diosmädia'agy hajxy jaduhn maas hoy nmåbøjçämät.

¹⁵ Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiå tøø yajcuhducy, paadiå Jesucristo hajxy xñähho'tuütäm, pønjetiå Dios jaduhn wyiimbiiw. Xyajñähwåatsäm ja'a nbojppå ngådieey hajxy nebiaty hajxy tøø njåya'ayhäjtäm maa ja'a jecypiå yhiytiän. Y jim hajxy xyajnøcxåañäm tsajpootyp nebiå Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm. ¹⁶⁻¹⁷ Homiådyii testamentånoquiå, cahnå tiuunpaaadyñå, juy-

hajpnä jaaya'ay jaduñ. Coonä yhó'ogät, mänitnä ja'a nocy tiuungpaada'añ. ¹⁸Paadiä Dios jaduñ miänaañ coo animal hajxy yóxät, mänaa ja'a jayøbhajtpä yajcuhduquiän. ¹⁹Coo ja'a Moisés ja'a cu'ugä jecyquihdujt hänajty tøø quiøxy mo'oy, mänitä wajhuung yojxy møødä chivohuung. Mänitä ñø'ty hoy ñøødemøøyyä. Mänitä tsaptsmeegpøjt hoy piäda'agy no'ñøøjooty møødä hisopohaa'x. Mänitä cu'ug ja'a no'ñøø yajnähxänicxy møødä jecyquihdujttsaa. ²⁰Mänitä Moisés miänaañ: “Haa hädaa no'tiä, hijxtahnd hädaaduhñ coo mijtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy.” ²¹Mänitä Moisés ja'a wittsajtøjc ja'a no'ñøø hoy yajnähxänicxpä møød tijaty hajxy jii by yajtuumby mänaa ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'yän. ²²Jaduñnä jecyquihdujt hijty yhane'emy cooc cøxiä nähwa'ächii no'tyhaam. Coogä animal hajxy quia'a yóxät, cábgä piojpä quiädieey hajxy ñä'ä nähwä'adsät.

²³Haa ja'a wittsajtøjc hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty jii by hijp tsajtøgootiä, animalno'tyhaamä Moisés yajnähwaach. Pero højtshájtäm, ni mänaa ja'a animalno'ty hajxy xquia'a yajnähwáatsämät. Paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñ hajxy nnähwáatsäm. ²⁴Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øyy maa ja'a Dioswiinduumän. Jim hajxy xñähgapxtúutäm. Ca'a yhädaa yaabä tsajtøgootiä tiägøøyy. Haa ja'a tsajtøjc yaabä, cab jaduñ tiehm miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. ²⁵⁻²⁶Haa ja'a teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiimbä, jomøjt-jomøjt jii by tiägø'øyy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiä animalno'ty nøcxy quiuyoxø'øyy. Pero ja'a Jesucristo, tähooquiä yho'cy. Cabä Dios jaduñ miänaañ coo mayhooc yhó'ogät. Coo yhabaaty, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²⁷Ja'a Dios hajxy xquiunúu'xäm xpiädáacäm coo højts tähooquiä nho'ogáanäm. Mänitä Dios hajxy xyajtøyhajtyegáanäm. ²⁸Jaaná tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämbä ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Tähooqajnähwa'achä hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. Coo jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jim xyajnöcxáanänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hänajty jaduñ jii jøbhijxp.

10

¹Haa ja'a jecyquihdujt, hijxtahnd hänajty jaduñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hänajty xñähho'tu'udáanäm. Nebiä jecyquihdujt hänajty yhane'emiän, jomøjt-jomøjtä animal hajxy jia yoxy. Pero ni pøn hänajty quia'a nähwa'äch quia'a cuhwa'äch, pønjaty hänajty ja wi'i tiägø'øwáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. ²Coo hajxy häxøpy tøø jiaanč nähwa'äch tøø jiaanč cuhwa'äch ja'a piojpä quiädieey hajxy, cabä animal hajxy häxøpy yojxnä. Tähooquiä hajxy jaduñ cu yojxy, mänit jaduñ cu yhojøøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøøyy coo pojpä cádieey hajxy quia'a møødänä. ³Pero coo animal hajxy hänajty jaduñ yoxyñä jomøjt-jomøjt, ñajuøøby hajxy hänajty jaduñ coo pojpä cádieey hajxy miøødä. ⁴Hix, ni mänaa ja'a wajno'ty ja'a chivono'ty ja'a pojpä cádieey quia'a yajnähwa'äch quia'a yajcuhwa'äch.

⁵Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hänajty jaduñ yaa tøø quiäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin:

Caj miich mjoot jaduñ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät. Páadyhöch miich yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin cooch yaa njäya'ayhádat, nébiøchä jäya'ayhajxy jaduñ yaa nnähho'tú'udät.

⁶Caj miich mjoot jaduñ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñó'ogät. Paadiä animal hajxy yoxy, nähwaatspä piojpä quiädieeyhajxy jaduñ.

⁷ Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhøch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän,

neby jaduhñ jim myiñän cujaay maa miich mmädia'aguiän ja'a høøchcøxpä”, nømä Cristo ja'a Dios ñämaayy. ⁸ Jayøjpä Cristo miäna'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsoey coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduhñ yajñähwáatsäp yajcuhwáatsäp. Høyyä jecyquihdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduhñ quiumay. ⁹ Jaduhñ miänángombä: “Teedy, páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän.” Jaduhñ miädia'agytiägø'oy coo ja'a Cristo hänäjty jaduhñ yhane'ema'añ coo animal hajxy quia'a yóxnät, nebiä Tieedy miädia'agy jaduhñ quidiúunät. ¹⁰ Høyyä Jesucristo ja'a Tieedy miädia'agy jiaančh cudiúunä coo højts jaduhñ tähooquiä xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy coo ja'a teediä animal hajxy jabom-jabom wyi'i yóxät. Hoy hajxy jaduhñ jia cudiúun, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä nähwaach ñä'ägädä cuhwaach. ¹² Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy hänäjty tøø xñähho'túutäm tähooquiä, mänit hoy yhäñaaguiäda'agy maa ja'a Dios yhahooyhaampiän. ¹³ Jim jaduhñ yhähixy coo ja'a miädsiphajxy quia'a mäjäda'aga'añ. ¹⁴ Tähooquiä hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä. ¹⁵ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo tiøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespiritu jaduhñ miänaambä maa jaduhñ cujaay myiñän:

¹⁶ Coo jaduhñ yhabaadät, mänitøch hajxy nmøødyajcuhduga'añ, nømä Dios miäna'añ:

Nyajñähixø'owáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy jaduhñ hamuumdu'joot wyiinjuø'owät.

¹⁷ Mänit miänángombä:

Cábøchá piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsáañänä.

¹⁸ Jaduhñds je'le, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä tähooquiä. Høyyä animal hajxy jia yoxyñä, cab jaduhñ choobaatnä.

¹⁹⁻²⁰ Hermanodøjc, maa ja'a jecyquihdujt myiñän, cabä cuhdujt pøn miøødä coo jii by tiägø'owät maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim hoy ndägø'owáañänä maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø hajxy xyajñähwaats tøø hajxy xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²¹ Je'eds hajxy jim xñähgäpxtúutäm Dioswiinduum. ²² Entonces, tsøg hajxy jim tægø'oyyäm Dioswiinduum. Tsøgä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mábøjcäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim ndägø'oyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ²³ Tsøgä Diosmiädia'agy hajxy tehngajnä mábøjcäm. Cab hajxy nnajtshixø'oyyämät. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xmio'owáañäm nebiaty hajxy tøø xyajwiinwaanø'oyyäm coo hajxy cøxiä wiinä xmio'owáañäm. ²⁴ Tsøg hajxy niguiapxwíjjäm neby hajxy maas hoy nnihojc nniabia'häyøwämät hamiñ haxøpy, neby ja'a Diosmiädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät. ²⁵ Jaduhñ hajxy nyajñajuø'oyyäm coo miäwiingoonnä coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Paady, tsøg hajxy nijiootcapxmøpcøjcäm. Tehngajnä

hajxy nhamugóoyyämät ja'a Dioscøxpä. Näje'e hajxy, cab hajxy jaduññä'ägädä mejtsnä. Cabä quiuhdujthajxy jaduññ yhooyä.

²⁶ Coo hajxy tehngajnä haxøøg nwädjítämät, hoyyä tøyhajt hajxy tøø nja wiinjuóoyyäm, cabä nbojpä ngädieey hajxy jaduññä'ägädä nähwáatsämät.

²⁷ Haxøøgtuumä Dios hajxy jaduññ xpíadäacämät maa ja'a jøøn tiøyän, maa ja'a Dios miädsiphajxy yhiitän. Hoçähgøøñä jaduññ jiiyby. ²⁸ Pøñ jaduññ ca'a cudiuumb nebiä Moisés ja'a jiecycuiuhdujt yhane'emiän, pø tøø testigohajxy jaduññ yhixy mejtstägøøgä, tsipcøxp jaduññ yagho'oga'añii.

²⁹ Maas hanaxiä hajxy jaduññ quiumädowaannä pønjaty ja'a Diosheshpíritu jaduññ haxøøg nänøømb, ja'a mayhajt tuumbä, pønjatiä Dioshuung jaduññ xøøghajp, pønjatiä ñø'ty jaduññ häyoowhíjxäp, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia nähho'túutäm, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia yajnähwaats tøø xjia yajcuhwáatsäm. ³⁰ Tøyhajtä Dios jaduññ miänaañ: "Høøçh jaduññ nyaghawimbidaañby." Chaadsä Diosmädia'agy miänaañgumbä: "Dios quiu'ug jaduññ yajcumädowaambä." ³¹ Hoçähgøøñä jaduññ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädóowämät; je'eduhñ jugyhajp cøjxta'axiøø.

³² Naxy hajxy mdehñ jahmiédsät nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy mmädoodsøhnän. Hamuumdu'joot hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy hñajty nja tsaachpøcy hoyhoy. ³³ Näje'e hajxy myaghäyoowhiixy cu'ughagucy. Y mjootcapxmøcpøjy hajxy hñajty pønjaty hñajty jaduññ häyoowhíjxäp.

³⁴ Y mnäxuu'chp hajxy hñajty pønjaty hñajty tsumyçhänäaby. Mxoon'daacp hajxy hñajty, hoy hajxy cøxiä wiinä xjia pøjçä. Mnajuøøby hajxy hñajty coo hajxy jim mhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø. ³⁵ Entonces, cab hajxy tii mdájät mmáyät; tehngajnä hajxy mmábögät coo ja'a Dios hajxy xyhixyñä. Mjahmiédsäp hajxy jaduññ coo hajxy nøcxy jim mhidaannä tsajpootyp.

³⁶ Naxy hajxy mdehñ miee'xtúgät, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduññ hoy mgudiúnät. Jaduññ hajxy mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy tøø xyajwiinwaanóoyyäm coo hajxy xmio'owáañäm. ³⁷ Jaduññä Diosmädia'agy miäna'añ: Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ pønä Dios jaduññ quiexaamby.

³⁸ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, miäbøjpy je'eduhñ tehngajnä.

Pero coo ñajtshixó'owät, cabä Dios quiumayaanä.

³⁹ Pero højtshájtäm, cab hajxy mänaa nñajtshixó'owáañäm. Tehngajnä hajxy nmábøjcäm. Paadiä Dios hajxy xyhuuc yajnähwa'adsáañämbä. Cab hajxy xyajcumädowáañäm.

11

¹ Coo hajxy nmábøjcäm, mäniä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbaadaañäm mädyiijaty hajxy njøbhíjxäm, hoy je'eduhñ quia'a ja cähxø'øgyñä.

² Ja'a jecyiäya'ayhajxy, coo hajxy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy.

³ Coo hajxy nmábøjcäm, jaduññ hajxy nyajnajuóoyyäm coo ja'a Dios ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a miädia'agyhaam, møødä madsa'a, møødä po'lo, møødä xøø.

⁴ Coo ja'a Abel jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Hiç, hoyyä Abel quiudiuuñ coo animal vojxy ja'a Dioscøxpä. Ja'a Cain, caj quiumaayyä je'eguiøxpä coo hñajty quia'a mäbøcy. Hiç, cabä animal vojxy. Hoy jaduññ coo ja'a Abel hajxy nbahíjxämät, hoy jecy jia yagho'cä. Hiç, miäbøjç ja'a Abel.

⁵ Coo ja'a Enoc jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Cabä Enoc ñä'a ho'cy. Jaduhyyä Dios yajnøcxy tsajpootyp. Jaduññ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian. ⁶ Coo hajxy nga'a mäbøjcämät, cabä Dios hajxy

xquiumáayyämät. Tsipcøxp hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Y jaduñ hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Dios piuhbeda'añ pønä Dios wiin-gudsähgø'owaamb.

⁷ Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñämaayy coo ja'a nøøgomdägoy ja'a naaxwiin hänäjty quiøxy wiinyeegø'owa'añ, mänitä Noé ja'a Dios miädia'agy jaduñ quiuduunä, hoyyá nøøgomdägoy hänäjty quia'a ja cähxø'ogyñä. Mänitä barco cruundä yhädiuñ. Jiibiä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduñ miäbøjcy, paadiä Dios jiaanč tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghäna'c-hajxy, cab hajxy miäbøjcy. Paady hajxy cøjx quiuhdägoy.

⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy coo jim chøonät ñaaxooty, coo jäguemnaax ñøcxät maa ja'a Dios ja'a Abraham yajñähdijjän coo chänaadiaacpøgät, miäbøjc ja'a Abraham jaduñ. Mänit jim jiaanč tsohnä ñaaxooty. Nä'ä nägoobä ñä'ä tu'ubøjnä. Cab hänäjty ñajuø'oy maa ñøcxät.

⁹ Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hänäjty tøø yajñähdijjän, cab hajxy tiehñ chänaadiaacpøjcy, je'eguiøxpä coo hänäjty jiäya'añaaxootiä. Wittøgooty hajxy hänäjty chäna'ay. Pero miäbøjpiä Abrahamhajxy hänäjty coo ja'a naax hajxy hänäjty mio'owa'añii, neby hajxy hänäjty tøø yajwiin-waanø'oyijän ja'a Diósäm. Jaduhñä Abraham yhuung Isaac ñmäáayyäbä møødä yhoc-huung Jacob. ¹⁰ Hiç, ñajuøøbiä Abrahamhajxy hänäjty coo hajxy hänäjty jim ñøcxa'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hänäjty tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyä.

¹¹ Jaanä jaduñä Sara jecy miäbøjpä. Tøø hänäjty miäjaanä mänaa ja'a Dios hoy piuhbetiän coo maaxhuung piädät. Y jaanč huungpaat ja'a Sara jaduñ je'eguiøxpä coo miäbøjcy nebiä Dios hänäjty tøø yajwiinwaanø'oyän. ¹² Y ja'a Abrahamä, hoy hänäjty tøø jia mäjaanä, møjjøoy mayøoyy je'eduhñ. Tøø ja'a yhap yhoc-hajxy jaduñ jiaanč tehñ miayøøñä. Cab hajxy jaduñ hoy yajmächowa'añ. Jaduhñ hajxy miayyä nebiä madsa'ajän, nebiä tsabiu'ujän.

¹³ Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnä hajxy hänäjty quiøxy paadyñä mädyijjatiä Dios hänäjty tøø yajwiinwaanø'oy. Pero miäbøjc hajxy jaduñ. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty jim ñøcxa'añ tsajpootyp. Paady hajxy xiondaacy. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty nä'ä nägoobä wiädityñä. ¹⁴ Pønjaty jaduñ wädijp, cahnä tsänaadiaact hajxy piaadyñä. ¹⁵ Coo ja'a jioothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñøcxtägajch hajxy je'e maa hajxy hänäjty tøø yhuuc tsohmän. ¹⁶ Pero jimä jioot hajxy hänäjty hamuumdu'joot tøø piäda'agy tsajpootyp maa ja'a chänaadiaacthajxy hänäjty tøø yhahixøyyäxän. Ja'a Dios jaduñ hahixøoyy. Cabä Dios miädsähdiuñ ja'a Abrahamhajxy.

¹⁷⁻¹⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä, miäbøgaambiä Abraham hänäjty je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hänäjty jia tu'uquä, hoyyä Dios hänäjty tøø jia mäna'añ: “Møjø'owaamb mayø'owaamb miich mhuung ja'a Isaac-hajpä.” Nä'ä joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduñ pø jiaanč cudiunaamby hänäjty jaduñ. ¹⁹ Miäbøjpiä Abraham hänäjty coo ja'a yhuung hänäjty yagjuypjøgäänäxä ja'a Diósäm. Mänitä Dios miänäängombä coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogät. Jaduhñ mäwiinätš ja'a Isaac hoy jiaty nebiä jadähooc tøø juuyypjøquibän.

²⁰ Coo ja'a Isaac miäbøjcy, paadiä Jacob ñämaayy møødä Esau coo ja'a hoybä ja'a weenbä hajxy piaada'añ. ²¹ Coo ja'a Jacob miäbøjcy, paadiä yhoc-huunghajxy ñämaayy coo ja'a hoybä weenbä hajxy piaada'añ. Ja'a José

yhuunghajxy je'e. Mänitá Jacob ja'a Dios wyiingudsähgøøyy. Cuhdajtcøxp hánajty ñiguiuhdijyii. Ho'ogáannäp hánajty je'eduhñ. ²² Coo ja'a José miábøjcy, ñajuøøyy jaduhñ coo yhap yhoc-hajxy hánajty jim cujegy choona'añ Egipton-aaxooty. Paady jaduhñ yhanehmy coo ja'a piäx miänøcxäxät. Ho'ogáannäp hánajty je'ebä.

²³ Coo ja'a Moisés myiññguiah y jaanč tehñ yajxón, yu'uč hajxy yaghijty tågøøppo'o. Hix, tøø ja'a gobiernä hánajty hoy yhane'emy coo ja'a pigána'c-huunghajxy quiøxy yagho'ogøøjät ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Moisés tiaj tieedy, cabä gobiernä hajxy hánajty chähgøøy. Miábøjpiä Diosmädia'agy hajxy hánajty. ²⁴ Coo ja'a Moisés miøjøñä, miábøjcy je'ebä. Cabä gobiernä hánajty tieedyhaphadaannä, ja'a hánajty jim tuumbä Egipton-aaxooty. ²⁵ Hamdsoo jaduhñ miänaañ coo ween yhäyoowhixiyii møødä Dios quiu'ughajxy ñaguipxy. Cab hánajty jim miähmøøwaannä maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyl'i tiuñän. Cab hajxy hánajty ñajuøøy coo hajxy hánajty jejcy quia'a xoonä'agaannä. ²⁶ Cabä Moisés ja'a jioot jim piädaacnä maa ja'a xädøøñän jim Egipton-aaxooty. Maas jootcujc hánajty ñijiäwøøyyänä coo yhäyoowhixøøjät ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Dios hánajty quix-aambiä. Ñajuøøy hánajty jaduhñ coo ja'a hoybä weenbä mio'owa'añijäm ja'a Diosäm. ²⁷ Coo ja'a Moisés miábøjcy, paady jim chohnä Egipton-aaxooty. Hoyyä gobiernä hánajty jia jootma'ady, cabä Moisés ñä'ägädä tsähgøøyy. Tähoocutu'ubøquiä ja'a Moisés tiu'ubøjnä. Ja'a Diosmädia'agy hánajty miábøjpy, hoyyä Dios mänaa quia'a ja hixiyii.

²⁸ Coo ja'a Moisés miábøjcy, paadiä pascuaxøø yagjätä. Jaduhñ yhanehmy coo ja'a tøghagøøw nø'ty hajxy yajwiinxänicxøøwät, nebiä judíos quioob-huunghajxy quia'a yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Dios ja'a mioonsä tsajtoypä tu'ug qeñx coo ja'a quioobhuunghajxy yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä, pønjatai nø'ty hánajty tøø quia'a yajwiinxänicxøøy ja'a tøghagøøw. ²⁹ Coo judiøshajxy jaduhñ miábøjcy, mänitá Dios ja'a Tsaptsmejy cujc yaghawaach maa hajxy jaduhñ ñaxøøwät tøødstuum. Mänitá Egiptobä-jäya'ayhajxy hoy jia panaxaambä. Mänitá Dios ja'a nøø hoy yajtu'ugmüjcombä. Cøjxä Egiptobä-jäya'ayhajxy ñøøho'ogøøy.

³⁰⁻³¹ Coo ja'a judiøshajxy miábøjcy, paadiä cajpt hajxy juxtuyc-hooc jiuhy-ohwiädijty ja'a xøhjäpä Jericó. Mänitá tsamuuch piuumnä. Je'e hánajty curaahjäp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayhajxy jii by yho'nä, ja'a hajxy hánajty ca'a mäbøjpä. Coo ja'a quixy Rahab miábøjcy, hoy hánajty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady jaduhñ quia'a ho'cy, je'eguiøxpä coo ja'a judíos hánajty tøø yu'uč, ja'a hajxy hánajty wädijpä hixøøbiä woodsøøbiä.

³² Coo cu ñäbaadøøyy, cu nmädiäacyhöch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefté, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quiguexyhajxy. ³³ Coo hajxy miábøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaax hajxy hoy miämähmøøyyänä; paady hajxy hoy guobiernähajty; paadiä Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiaty hajxy hánajty tøø xyajwiinwaanøøyyäm; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; ³⁴ paady hajxy quia'a tooy møjøønhaajiooty; paady hajxy quia'a cuhbujxä. Ja'a häna'c-hajxy ca'a møcpä, mänitá mäjaa hajxy piaaty mänaa hajxy hánajty chiptuna'añän. Cabä miädsip hajxy yajmjädaacy, hoyyä miädsiphajxy hánajty jia nämayyä. Ñä'ägä yajpäyø'c hajxy je'e. ³⁵ Jii ja'a to'oxiøj-c-hajxy hánajty näje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiuypiojcy.

Ñäje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yajcudsaahtiuøøyyä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a nä'ägädä najtshixøøwa'añ, mänit hajxy

yaghó'cänä. Tøø hajxy hänäjty ñajuø'oy coo hajxy jiuypioğa'añ, coo hajxy jim ñöcxa'añ tsajpootyp. ³⁶ Näje'e hajxy wyiinwohnä wiobho'cä. Høxtä yajcudsumøöyyä hajxy näje'e cø'øxoch. ³⁷⁻³⁸ Näje'e hajxy quihga'tsä, näje'e hajxy jioø'wa'xä, näje'e hajxy quihbujxä. Jim hajxy hänäjty näje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstuum, tunjooty. Jim hajxy hänäjty näje'e chäna'ay tsaajutjooty. Cabä howyit hajxy hänäjty miøødä. Meeghac chivohac hajxy hänäjty wyithajpy. Jaguiay hajxy hänäjty yhity. Xøøghájtäp hajxy hänäjty, häyoowhíjxäp hajxy hänäjty. Paady hajxy hänäjty jaduñ jiaty yhabety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty miäbøcy. Jaanč tehñ quiumaayäp hajxy hänäjty ja'a Diósäm. Cabä Dios jaduñ quiumay pøn ca'a mäbøjp. ³⁹ Hoy hajxy jia cumaayyä, cab hajxy miooyyä mädyiijatiä Dios hänäjty tøø yajwiinwaanø'oy. ⁴⁰ Jäguemiä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'owáanäm. Paadiä jecyjiäya'ayhajxy quia'a tsoj mooyyä, näguipxiä Dios hajxy jaduñ xmio'owáanäm møødä jecyjiäya'ayhajxy.

12

¹ Tsögä jecyjiäya'ay hajxy jaduñ pahíjxäm nebiä Diosmädia'agy hajxy miäbøjquiän. Tsögä haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøöyyäm. Tsögä nhamdsoo cuhdujt hajxy høxhíjxäm. Je'eduhñ wiingtuum xjia w'i' wioonöcxaanäm. Tsög hajxy tehngajnä cudíuunäm nebiä Dios hajxy xyhanéhäm. ² Tsögä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot pahíjxäm. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøöyyäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäbøjcämät. Höchähdiuunnä ja'a Jesús mähdiojc jaduñ yho'cy cruzcøxp. Pero ñajuøøby hänäjty je'eduhñ coo hänäjty jim nøcxy xioonda'aga'añ tsajpootyp. Jim jaduñ yhäñaañä maa Dios yha-hooyhaampiän.

³ Tsögä Jesucristo hajxy jahmiejtstäacäm coo jiaanč tehñ chaachpøjcy. Ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy jaduñ jatcøöyy. Míee'xtujc ja'a Jesucristo jaduñ. Tsög hajxy jaduñ pahíjxäm; jaduñ hajxy nga'a jootmayhajtämät. ⁴ Hoyyä haxøøgpä hajxy xjia mädsiphajtäm, cahnä hajxy jaduñ xyaghó'cäm. ⁵ Ja'a Dios hajxy jaduñ xjiootcapxmøcpøjcäm maa ja'a miädia'agy cujaay myiñän:

Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyä Dios tøø xjia yajcumädoy.

Hoy xjia hoy, ca'a mjootmayhaty.

⁶ Miägapxyp yhanehmbiä Dios pønjaty chojpy;

yajcumädooby pønjaty yhuunghajpy.

⁷ Coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät, mmee'xtúgäp hajxy jaduñ. Hopiønnä yhuunghajcumädoy. ⁸ Yajcumädoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nägøxiä; y pø caj miijts jaduñ xyajcumädoy, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xquia'a huunghaty. ⁹⁻¹⁰ Ja'a hajxy ndeedyhajtämbä hädaa yaabä naaxwiimbä, nwi-ingudsähgøöyyäm hajxy jaduñ, hoy hajxy hijty xyajcumädóowäm mänaa hajxy tøø nmuutsc-hajtäm. Paady hajxy hijty xyajcumädóowäm coo hajxy hijty nga'a mädia'agymiäbøjcäm. Hoorä, tsögä nDeedyhajtäm hajxy mädia'agymiäbøjcäm, ja'a jim tsajpootypä. Mänit hajxy jim xyaghíjtämät. Paadiä Dios hajxy xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduñ maas hoy nmäbøjcämät, nebiä hawa'adstuum hajxy jaduñ hoy nhíjtänät nebiä Dios yhitiän. ¹¹ Tøyhajt hajxy ndsaačhpøjcäm mänaa ja'a Dios hajxy xyajcumädóowäm. Nbaatäm ja'a tsaachpä hajxy jaduñ. Pøn jaduñ mäbøgaamb

hamuumdu'joot, cab jaduñ waamb miänä'anät, hoy hänäjty jia tsaachpöcy. Maas hoy jiäya'ayhadaannä. Maas jootcujc yhidaannä.

¹² Naxy hajxy mdehmñ ñijootcapxmöcpögöjät neby hajxy jaduñ hoy myo'oy mnäxät. ¹³ Mhøxtá'awäp ja'a hodi'u hajxy, nebiä hermanodøjc hajxy jaduñ hoy xpiawädítät, neby hajxy jaduñ quipxy xquia'a padu'udägóyyät.

¹⁴ Naxy hajxy hoy mdehmñ yhidät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Hoy hajxy mjäya'ayhadät. Pøn hoy ca'a wädijp, cab jimñ ñöcxa'añ Dioswiinduum. ¹⁵ Tehngajnä hajxy mnigwieendähadøjät, neby hajxy jaduñ mga'ta tu'udägóyyät. Coö pøn jaduñ tiu'udägóyyät, je'e jioot ca'a tsøj coö piuhbedøjät ja'a Diósäm. Cab hajxy mnimiäjootma'adøjät. Coö hajxy haagä jaduñ mjatcø'owät, pues nägøxiä hajxy jaduñ mmá'adät. ¹⁶ Cab hajxy mhaxø'ogwädítät. Cabä Diosmädia'agy hajxy myaghäyø'ogät. Jaduhñ Esaú jecy jiatcøoy, coö hänäjty yäho'ogyii; yajwiingubøjc ja'a ñädeedy ja'a cay. Paadiä ñädeedy hänäjty miøødä, coö hänäjty quioobhuungä. Mo'owáanäp hänäjty jaduñ cøxiä mäduhñtiä ja'a tieedy hänäjty miädsána'ay. ¹⁷ Y coö ja'a Esaú jioot hänäjty chocy coö cøxiä mio'owøjät ja'a tiéediäm, cab tii ñä'a mooyyä, hoy jia jøoyy. Hamdsoo jaduñ quia'a niyaghoyøoyyä.

¹⁸⁻²² Ja'a Moisésajxy, jequiän hoçhähgøøñäbä hajxy jimñ yhiixy miädooyy maa ja'a tunän ja'a xøhajpä Sinaí. Ja'a pojtäxa'a hajxy yhiix møødä jøøn jimñ maa hänäjty jiaanç tehñ wyiingoodsän. Mänit hajxy miädooyy nebiä jäya'ay xiu'uxiän. Mänit hajxy miädooyy coö ja'a Dios quiapxy. Hoçhähgøøñä ja'a Dios quiapxy. Jaduhñä Dios yhanehmy coö hajxy hotyijatiä quiuhgá'adsät tijaty jim mejtsp maa ja'a tunän, hoy jia animalä. Pero cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä Dios hajxy miänuu'xtaacy coö quia'a cápxnät. Moiséspaady je'e çähgøøñä. "Jaanch tehñ çähgøøbiøch, paady ndsäyuy", nomä Moisés miänaañ. Pero jimñ tsajpootyp jimñ Dioswiinduum, cab jimñ yhoçhähgøøñän. Siön jimñ xiøhaty maa ja'a Dios yhäña'ayän. Jaduhñ jimñ xiøhajpä, ja'a Jerusalén tsajpootypä. Tøø ja'a Dios cuhdujt hajxy xmiø'oy coö hajxy mwiiingudsähgø'owät. Milhaamä Diosmoonsähajxy jimñ xioonda'agy Dioswiinduum. ²³ Jimñä Dioshuung yhaañämähajxy tiu'ugmucy ja'a xiøøhajxy tøøbä yajcujaaylijäbä. Ja'a Diósäm hajxy yajnähwaats yajcuhwaatsä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy jimñ xwyiinmahñdyhixáanäm. ²⁴ Jimñä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm nebiä Dios hajxy tøø xmiøodyajcuhdújcäm hawiinjemy. Coö ja'a Abel jecy yagho'cä, mänitä Dios yaghawiimbijty. Pero coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy.

²⁵ Coö ja'a jecyjiäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a mæbøjcy hädäa yaabä naaxwiin, mänit hajxy yajcumädoowä. Hoorä, coö ja'a Dios hajxy xyhamdsoo hanéhmäm jimñ tsajpootyp, maas hanaxiä hajxy jaduñ njájtämät coö ja'a miädia'agy hajxy nga'a mæbøjcämät. Entonces, tsøg hajxy hamuumdu'joot mæbøjcäm. ²⁶ Coö ja'a Dios jecy quiapxy, mänitä naaxwiin yajtsäyuyy. Jaduhñ tøø miänaannä coö cøxiä yajtsäyuyyaannä jadähooç møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. ²⁷ Jaduhñ miädia'agytiägø'oy coö ja'a Dios yajcuhdägoyya'añ tijaty tøø yhädiuñ møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. Pero mädyijaty jimñ tsajpootyp, caj yajcuhdägoyya'añ. ²⁸ Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coö hajxy jimñ xyaghidáanäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Hamuumdu'joot ja'a Dios

hajxy nwiingudsähgóóyyámät. Jaduhñ ja'a Dios hajxy xquiumáayámät.
 29 Yajcuhdágoobiä Dios je'e tijaty jaduhñ quia'a cumaaby.

13

1 Tsög hajxy hamuumdu'joot nihojc nibia'häyóowäm nebiä tu'ugpuhya'aybän. 2 Coo pøn miédsät maa ja'a mdøjcän, hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc hajxy mmó'owät. Naje'e hajxy tøø tiøjmo'oy ja'a Diosmoonsä tsajpootyp-tsohm̄bä. Cab hajxy hänäjty ñajuø'oy pø Dios mioonsähajxy je'e.

3 Mbuhbédäp hajxy ja'a jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød hajxy häyoowhíjxäbä. Hix, quipxy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmøødmäbøcy.

4 Ja'a Dios jaduhñ mänaän coo jäya'ayhajxy ñimiødtsäna'awøøjät ya'adio'oxy. Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a mmägu'ughajpä tiø'oxiøjc jaduhñ mnä'ä wi'i yhäyoowhíjxät, coo ja'a Dios jaduhñ xñä'ä yajcumädówät.

5 Cabä xädø'øñ hajxy mwli' piøcjuø'owät. Jootcujcä xädø'øñ hajxy mmähidät, mäduhñtiä hajxy mmøødá. Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ cooc hajxy ni mänaa xquia'a nähgue'egáañäm. 6 Paady hajxy hamuumdu'joot nmänáañämät:

Ja'a Dióshøch jaduhñ xpiuhbejp.

Cábøch jaduhñ pøn ndsähgø'oy, hoñéjpiøch hajxy cu xjia tun.

7 Mbahíxäp jäya'ay hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xyajnáhixó'oyäbä. Hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy. Hoy hajxy jiaanç tehñ jiäya'ayhajty.

8 Cabä Jesucristo ja'a quiuhdujt mänaa yajtägach. 9 Cabä wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubögät. Coo ja'a Dios hajxy xhöjcäm, maas hoy jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Naje'e hajxy ñajtsapxø'oy cooc tyijy yhamajtsä, cábäc tii mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø cuhdujt jaduhñbä, caj yø'ø xpiuhbédät.

10 Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túútäm, paadiä miädia'agy hajxy jaduhñ nbanøcxäm. Pero pønä jecyquiuhdujt panøcxnä, cabä cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a Jesucristo hajxy pianøcxät. 11 Jegyhajty ja'a teedywiindsøn animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'oy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänitä animalho'ogy hajxy hijty nøcxy ño'ogy cajtpa'a. 12 Jaaná jimä Jesús hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduhñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. 13 Tsögä jecyquiuhdujt hajxy najtshixóóyyäm. Tsögä Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot panøcxäm, hoyyá cu'ug hajxy xjia xøøghájtäm. 14 Haa hádaa yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ. Pero jimñ njoot hajxy nbädäacäm tsajpootyp. 15 Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgóóyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Tsög hajxy tehngajnä mänáañäm coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. 16 Naxy hajxy hoy mdehm̄ jiäya'ayhädät. Mbuhmó'owäp ja'a wiinghänä'c hajxy tijaty hajxy mmøød. Jaduhñä Dios hajxy xjiaanç tehñ quiumáyät.

17 Mmäbøjçäp ja'a copc-hajpä miädia'agy hajxy. Xcwieendähajp hajxy jaduhñ neby hajxy mga'a tu'udägóyyät. Najuøøby hajxy coo hajxy wyi-inmahñdyhixa'añijäm ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehm̄ miäbøgät nebiä mgopc-hajpähajty jaduhñ yhidät jootcujc. Coo hajxy mga'a mäbøgät, cab hajxy hänäjty jaduhñ tøø mniyaghoyø'oyii.

18 Mdúnäbä mayhajt hajxy, pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøhcøxpä. Høyhøch nwädity. Chójpíøchä njoot cooçh homiänaajä hoy nwädität. 19 Chójpíøchä

njoot jaduħn cooħ jim jadähooc nnøcxtägätsät maa mijtsän. Mänuu'xta'agä Dios hajxy cooħ jim ween xyajnøcxy.

²⁰ Jootucjä Dios hajxy xjiaančh tehñ yaghíjtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujyipiøjtägajts, ja'a nWiindsønhájtäm. Jaayá'ayäts hajxy xmiøødyajcuhdújcäm ja'a hawiinjemyguiuhdujt mänaa ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm. Cabä jemyguiuhdujt mänaa tiägatsaannä. Homiänaajä ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä cueendähájtäm. ²¹ Weenä Dios hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy hajxy jaduħn hoy myajtúunät, ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø tsøg hajxy jaduħn mänaañäm coo ja'a Jesucristo miøjjä jiaančhä.

²² Hermanodøjc, cab hajxy mdsippädä'agät. Cábøch mijts madiu'u tøø nmägapxy tøø nhane'emy. ²³ Tøø ja'a hermano Timoteo yhawa'adspädsøømnä maa ja'a pujtøjcän. Cooyaa paquiä miédsät, mänitøch jim nmødhádät maa mijtsän.

²⁴ Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy ja'a høøchcøxpä møødä hermanohajxy nägøxiä. Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts jaduħn.

²⁵ Weenä Dios hajxy jaduħn xjiaac mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Amén.

Santiago

1 Høøch xøhajt Santiago. Ja'a Diostúunghøch nduumby. Ja'a Jesu-cristo, je'eëh nmäduumby. Hermanodøjc, mijtshajxy nyajpoo'xyp, mijts jäguemnaaxtsohmä.

2-3 Coo hajxy mänaa mhäyohmbáadät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hijxnä. Tehngajnä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo hajxy xyhixy. Y coo hajxy mjaac häyohmbáadät, maas hoy hajxy mmäbøgät. Tøyhajt je'eduhñ, paady hajxy mjootcugó'owät. 4 Coo hajxy maas hoy mmäbøgät, pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ mgudiúnät.

5 Coo pøn quia'a najuó'owät nebiä wyiinmahñdyhádät, weenä Dios miänuu'xta'agy, mänitä wiinmahñdy mio'owóøjät. Coo ja'a Dios hajxy tii nmäyujwáanämät, mänit hajxy cøxiä xmióoyämät, y cab hajxy waamb xñámáayämät. 6 Ween hajxy hamuumdu'joot nmänuu'xtáacäm. Cab hajxy nmánáanämät coo hajxy xquia'a mo'owáanäm. Pøn tu'joot ca'a mäbøjp, cabä jiävøhñdy tu'hityä yaghity. Jaduñ mäwíinäts je'e nebiä mejjiän coo ja'a poj yagja'tsyo'oy. 7-8 Hix, mejtstu'u ja'a wiinmahñdy miøødä. Cabä tu'hityä yhity. Cab hoy wiädity. Cab tii wiinmahñdy mio'owóøjät ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo wiinmahñdy mejtstu'u miøødä.

9 Mädyii hermano häyoob, coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm, jootcugó'owäp je'eduhñ. 10-11 Mädyii hermano mäyøø, coo ja'a mäyøøhadyiibä quia'a hajoodhájnät, nä'ägä jootcugó'owäp je'ebä. Hix, jaduñ mäwíinäts ja'a mäyøøjäya'ayhajxy nebiä pøjjiän. Hoy ja'a pøjy jioobøy; pero coo quii-jyxioøjø'oy, mänit ñii'xnä. Mänit ñähgahnä. Jaduñdsä mäyøøjäya'ayhajxy quihdägøyyaambä. Yhøxho'ogaamby hajxy tijaty hajxy miämäyøøhajxy.

12 Jootcujc hajxy yhity pønjaty mee'xtujp, pønjaty ja'a møjcu'ugongä miädia'agy ca'a mäbøjcäp. Pønjaty ja'a Dios jahmiejtsp, cøjxta'axioø hajxy yagjyghada'añii nebiä Dios jiugyhatian, nebiä Dios hajxy tøø xyajwiin-waanøøyyäm. 13 Coo ja'a mjoothajxy chögät coo hajxy haxøøg mjatcó'owät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xyagjatcø'owa'añ. Hix, cabä Dios mänaaxøø haxøøg jiatcø'oy. Y caj mänaa miäna'añ coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät. 14 Ja'a mhamdsoo copc xyajtägøyyäp. 15 Hix, ja'a mhamdsoo copcooty ja'a pojpä cädieey piädsømy. Y coo pønä pojpä cädieey tehngajnä tiünät, jiiby yháda'aga'añ haxøøgtuum.

16 Hermanodøjc, ca'a hajxy myajwiinhøøñ. 17 Ja'a hoybä ja'a mäbaadpä, Dios hajxy pedyii xmióoyäm, ja'a tsajpootypä. Je'eduhñ cunuu'x ja'a jajpä ja'a tsämaambä. Cabä Dios wyiinmahñdy mänaa tiägach. 18 Hamdsoojoot ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hodiium je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, ja'a tøyhajtpä. Paady hajxy jaduñ xquiumáayäm.

19 Hermanodøjc, homiänaajä ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädowá'anät; pero hodiägaamby hajxy mdaj mmáyät coo hajxy hánajty mgapxa'añ mmädia'aga'añ. Y cab hajxy mjootmá'adät. 20 Coo hajxy njootmá'tämät, cabä Diosmädia'agy hajxy nyajtuungpáatänä. 21 Cøxy najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuuhajt hajxy, neby hajxy madiu'u haxøøg mjatcø'oyän. Mee'xxieemy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät, ja'a hajxy tøø mmädóyyäbä. Y coo hajxy mjaançh mäbøgät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

²² Mgøxy cudiúnäp ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ. Coö hajxy mnähmädoonáxät, cab hajxy jaduhñ mnä'ä yajtuungpaady, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy myajtuungpaady. ²³ Pønä Diosmädia'agy nähmädoonajxp, cab hoy quidiuñ. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ñiyhahijxnaxyiiñ hijxtjooty. ²⁴ Paquiä jaduhñ ñiyhahijxnaxyii. Pero coö wyiimbijnä, cab jahmiejtsnä nebiä wyiin jìjòp quiahxø'øgy. ²⁵ Pønä Diosmädia'agy tehngajnä jahmiejtsp, pøn hoy cudiuumb, jootucj jaduhñ yhida'añ. Hix, hodiuum piäda'aga'añii je'eguiøxpä coö ja'a Diosmädia'agy miäböcy.

²⁶ Pønjaty mänaamb cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, y nä'ä nägöodä hajxy ñä'ä capxtägoy, xiøøbä hajxy ñä'ä mäna'añ cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. ²⁷ Coö ja'a yaamghuung hajxy mbuhbedät möödä yaamgt'o'oxy, coö hajxy hänäjty tü yajmaajjaty, y coö hajxy haxøøg mga'a wädítät, mänit hajxy myajcähxø'ögät coö Dios hajxy mjaançh wiingudsähgø'øy.

2

¹ Hermanodøjc, paadiä Jesucristo miädia'agy hajxy nmäböjcäm coö jim yhyty tsajpootyp maa ja'a jappä tsämaambä miøødän. Jaaya'ay hajxy nWiindsonhajtäm. Cabä yhahixø'øy coö pøn mxøøghädät.

²⁻⁴ Tsøg hajxy mädiäcäm, coö jäya'ayhajxy nämetsc miédsät maa ja'a mdsajtøjc-hajxiän, tu'ug mäyøøbä, tu'ug häyooobä, tu'cuhdujt hajxy nämetsc mwiingudsähgø'øwät, hoyyä mäyøøbä orocø'øjädsøhñdy hänäjty jia möödä, hoyyä howyit hodiucxy hänäjty jia möödä. Cabä häyooobä hajxy mxøøghädät, hoyyä howyit hodiucxy hänäjty quia'a ja möödä. Hoorä, coodsä häyooobä hajxy mnämä'awät: "Jii miich huuc täna'aw", o coö hajxy mnämä'awät: "Jii miich mhäña'awa'añ naaxwiin", y tøø ja'a mäyøøbä hoyhänaabiejt hajxy hänäjty mmo'oy, myajcähxø'py hajxy jaduhñ coö ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Cähxø'p jaduhñ coö ja'a häyooobä hajxy tøø mga'a näxuuch.

⁵ Hermanodøjc, huuc mäadow hädaa mädia'agy hajxy. Pønjaty häyooob hädaa yaabä naaxwiin, Dios tøø yajnáhdijy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböögät hamuumdu'joot, coö hajxy jim ñöcxät cøxp tsajpootyp. Jim hajxy ñöcxä'añ nägøxiä. Pønjatä Dios tøø jahmiech tøø pia'häyoy, Dios jaduhñ tøø yajwiinwaanø'øy coö hajxy jim ñöcxät. ⁶ Pero mijts, mxøøghajpy hajxy ja'a häyooobädøjc. Hoorä, ja'a mäyøødøjc-hajxy, xchaaçhtiuumb mijts jaduhñ. Pawich pajäduty mijts xyajnøcxy hagujc. ⁷ Ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanöcxäp, y je'e ja'a mäyøødøjc-hajxy wyiinwohmby.

⁸ Dios mänaamb coö ja'a mmäjøøn coö ja'a mmädøjc mdsögät mba'häyowät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsöquiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miimb. Bueno, pø mjaançh cudiuunäp ja'a Dios miädia'agy jaduhñ, hoy jaduhñ. ⁹ Pero coö ja'a häyooobädøjc hajxy mxøøghädät, haxøøg hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb cooc yhaxøögä. ¹⁰ Pønä ley hoy tøø jia yajtuñ, pø weeñtiä tøø tiu'udägoy, jaançh tehñ miøj tøø quiuyo'oyø'øy. ¹¹ Dios jaduhñ mänaañ, coö ja'a mhamdsoo to'oxiøjc hänäjty jyimän, cabä wiingto'oxiøjc mmøødhädät. Jaanä jaduhñ miänaambä coö mga'a jäya'ay-yaghø'ögät. Tsøg hajxy mänaañäm, pø tøø mjäya'ay-yagho'ogy, tøø ja'a ley jaduhñ mga'a yajtuñ, hoy wiingto'oxiøjc mga'a ja möødhity. ¹² Hoy hajxy ngapx nmädiäcämät, hoy hajxy njäya'ayhajtämät nebiä Jesucristo hajxy xyhanéhäm maa ja'a miädia'agy myiñän cujaay. Hix, xyhixäänäm jaaya'ay njoot ngopc-hajtämhajxy pø hoy

hajxy njaanč jăya'ayhăjtăm. Xpiuhbedăaŋămăp hajxy neby hajxy maas hoy njăya'ayhăjtămăt. ¹³ Pønĵatiă jăya'ay năxuu'tsp, je'e hajxy păda'agăaŋăp hodiium. Cab hajxy yajcumădowa'aŋii. Pønĵatiă jăya'ay ca'a năxuu'tsp, je'eds hajxy yajcumădowaăŋăp. Cab hajxy ņăxuu'tstăgatsa'aŋii.

¹⁴ Hermanodŏc, năje'e jăya'ayhajxy miăna'aŋ cooc tyijy hajxy miăbŏcy hamuumdu'joot, y cab hajxy hoy wiădity, năbiăc tyijjiăda'aduĥ yhuuc nă'ă năhwă'adsăt. ¹⁵⁻¹⁶ Coo miĵts hermano nă'ă năgoobă mnămă'awăt: "Nŏcx hajxy jootcujc wădit; păgŏ'ŏw jocxwit hajxy; hoy hajxy mgay mhú'ugăt", y cab hajxy hăŋajty tii tŏŏ mmo'oy, hoy hajxy hăŋajty tii quia'a ja mŏŏdă, ni wit ni tucxy, ni cay ni hu'ugy, caj miĵts mguhdujt hăŋajty yhooyă. ¹⁷ Coo pŏn miăná'anăt cooc tyijy hoy wyl'i pianŏcxy, pero cabă quiuhdujt ņă'ă hóyyăbă, xiŏŏbă jaduhŋ ņă'ă măna'aŋ cooc tyijy hoy pianŏcxy.

¹⁸ Pero coo pŏn miăná'anăt: "Miĵc mahŋdy hoy mbanŏcxy; hŏŏch, hóyhŏch nguĥdujt", hŏŏch hijxtahŋd yaghĵăc pŏ hoy mjaanč panŏcxy, hoy mġa'a ja yajcăhxŏ'ŏgy pŏ hoy mguhdujt. Hŏŏch, cooĥ nguĥdujt yhooyă, nyajcăhxŏ'piŏch jaduhŋ cooĥ hoy njaanč panŏcxy. ¹⁹ Miĵc mănaamb coo Dios tiu'ugă; hoy hit jaduhŋ coo jaduhŋ mmăná'anăt. Pero jaduhŋdsă mŏjcu'uhajxy miănaambă y chăhgŏŏby hajxy je'e. ²⁰ Nej, caj miĵc mnă'ăgădă wiinjuŏ'owa'aŋă, xiŏŏbă mja nă'ă măna'aŋ coo măbŏcy, pŏ cabă mguhdujt ņă'ă hoyă. ²¹⁻²² Abraham hŏĵts hijty nhaphăjtăm ndeedyhăjtăm. Mănită Dios ja'a Abraham ņămaayy coo ja'a yhuung yŏxăt, ja'a Isaac-hajpă. Paadiaduĥ ņămaayyă coo ja'a yhuung yŏxăt, năbiă Dios jaduhŋ wyiingudsăhgŏ'ŏwăt. Jiaanč cudiunaambiă Abraham hăŋajty jaduhŋ. Coo jiaanč ja cudiunaŋ, paady hodiium piădăacănă. Căhxŏ'p jaduhŋ coo ja'a Diosmădia'agy hăŋajty jiaanč măbŏcy. ²³ Tŏĵiajtă Diosmădia'agy jaduhŋ năbiă myiŋăn cujaay: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios ja'a miădia'agy miăbŏjcă, paadiă hodiium piădăacănă." Y Abraham, hamdsoo Dios miănaŋ coo Abraham hăŋajty miăġu'ughadyii.

²⁴ Jaduhŋds je'e, paadiă Dios hajxy hodiium xpiădăacăm coo hajxy hogu- iuhdujt nyajtúunăm, coo hajxy hoy nmăbŏjcăm. ²⁵ Jaduhŋă quixy Ra- hab yhuuc jajpă. Mănită jăya'ayhajxy mġetstaacy maa ja'a Rahab tiŏĵcăn. Hixŏŏby woodsŏŏbiă hajxy hăŋajty wiădity. Mănită Rahab miăbuhbejty. Mănită tu'u hajxy wiingpă yajnăhixŏŏyyă. Paadiă Rahab piădăacănă hodiium, hoyă howyiinmahŋdy hăŋajty tŏŏ quia'a ja mŏŏdhaty. ²⁶ Entonces, coo hajxy nmănáanămăt cooc tyijy hajxy hoy nmăbŏjcăm, pero cabă nguĥdujtha- jxy yhoyhăjtăm, xiŏŏbă hajxy nnă'ă mănăanăm coo hajxy hoy nmăbŏjcăm. Cab jaduhŋ choobaady coo hajxy nă'ă năgoobă nmănáanămăt cooc tyijy hajxy hoy nmăbŏjcăm; hŏxtăhmăts ja'a ni'x ja'a copc coo yho'nă, cab je'e choobaatnă.

3

¹ Hermanodŏc, ca'a hajxy mwil'i ņiwyiindsŏnbăda'agyii. Hix, pŏnĵaty hoy ca'a yajnăhixŏŏby, cab hajxy quiumaya'aŋii ja'a Diŏsăm. ² Madiu'u ha- jxy ngapxtăġŏoyyăm năġŏxiă. Pŏn ca'a capxtăġŏooby, ca'xiă Diosmădia'agy jiaanč tehŋ quiudiuŋ. Ni nej quia'a jatcŏ'ŏy. ³ Paadiă cuayy freno hajxy nbădăacăm coo hajxy ween miădia'agymġibŏcy neby hajxy jaduhŋ hoy yŏ'oyăt. ⁴ Jaană jaduhŋduĥmbă, ja'a bargotimŏn, chuucpă hajxy ya- jmăyohby, hoy ja'a barco jia hamŏĵjă, hoy mŏc jia paboĵy. ⁵⁻⁶ Y yŏŏ haaw, hoy jia muutscă, jaduhyyă jăya'ay ņă'ă jaanč tehŋ miăġapxtăġŏoobiă mŏĵ

may. Jaduhñ mäwínäts yø'ø haaw nebiä jøønän. Coo ja'a yuuc troyø'øgy, tu'lii'ty ja'a padoy chohnda'agy. Yø'ø haaw, jiaanč tehñ miøødä haxøøgpä yø'ø. Paquiä xyajtu'udägöyyät. Y ja'a møjcu'ugong, je'eds hajxy xwyi'i yajcapxtägöoyyäm. ⁷ Hoñä'ä mädyii animalä hajxy hoy nyajmaaxøöyyämät, caa, muuxy, tsañdy, møødä mejjioty-tsänaabiä. ⁸ Pero yø'ø haaw, cab hoy mi-aaxø'owa'añ. Haagä haxøøgpä jaduhñ miøød. Je'eduhñ xyajtägöoyyäm maa ja'a Dioscøxpän. ⁹⁻¹⁰ Jue'e yø'ø haaw, mejtstu'u myiñ. Je'e hajxy nyajtuunäm coo ja'a Diosteedy hajxy ngapxpátäm. Jaaná je'e hajxy nyajtuunäm coo ja'a jäya'ay hajxy nnähójjäm, ja'a Dios yajmägunuu'xøöyyäbä ja'a yhEspíritu. Hermanodøjc, caj yhooyä coo hajxy mejtstu'u njäya'ayhajtämät. ¹¹ Hix, maa tu'ugpä nøøgopcän, cabä nøø wiingä tægach xiee'xy. Tu'tu'uyyä ñä'ägädä xee'xy. ¹² Jaaná jaduhñduhmbä, tu'tu'uyyä piids tiøømhaty; cabä aceituna miädøømhadø'oy maa ja'a piidsän. Ni ja'a piids quia'a mäðøømhadø'oy maa ja'a tsaatypän. Y cabä hoñøø jim mbáadät maa ja'a taamdsnøøgopcän.

¹³ Pøn wiinmahñmech maa mijtsän, ween hoy jäya'ayhaty neby jaduhñ yajcähxø'ögät coo hoguiuhdujt miøødä, coo mee'xxieemy jäya'ayhaty. ¹⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ coo hodiuing hajxy mio'owøøjat, coo wiinghäna'c quia'a mo'owøøjat, je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty hoyhoy. Caj mniguiumayøøjat cooc tyijy mjaanč tehñ jiaty. Hix, caj tiøyyä coo mjaanč jaty. ¹⁵ Yø'ø wiinmahñdy jaduhmbä, caj yø'ø jim chooñ maa ja'a Diosän. Hädaa yaabä naaxwiin hajxy yajcojy. Ja'a møjcu'ugongä wyiinmahñdy jaduhñ. ¹⁶ Ja'a häna'c-hajxy ca'a niyajmädsójcäbä coo wiinghäna'c hodiuing piadät, cab hajxy hoy ñimiøødhidyii. Nijiohøj nibiahójjäp hajxy jaduhñ. Madiu'u hajxy haxøøg jäya'ayhaty. ¹⁷ Pero jimä howyiinmahñdy chooñ maa ja'a Diosän. Coo hajxy je'e mmøødhädät, hoy hajxy jaduhñ mjäya'ayhädät. Cab hajxy mdsiptsäná'awät, cab hajxy mma'adtsäná'awät. Mee'xxieemy hajxy mhíädät. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtúnät. Mmøødhädäp ja'a hojiot hajxy møødä jäya'ay. Cabä mwiinmahñdy hajxy mejtstu'u myajtúnät. Cab hajxy mhøhnda'agät. ¹⁸ Pønjaty ca'a tsiptsojp, jaanč tehñ yhooy hajxy jäya'ayhaty, møød ja'a hajxy nägøxiä capxuhgädaacpä.

4

¹ Jim mijts ja'a mdsip myajtsohnda'agy maa ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxiän coo hajxy naxy mnimiädsibø'oyii. ² Coo hajxy tii mja hadsoga'añ, je'eds hajxy myajniuguuyagho'ogøöyyäp, je'eds hajxy myajniuguimädsiphadøöyyäp. Paady hajxy mga'a paady mädyii hajxy mja tsojpy coo ja'a Dios hajxy mga'a mäyujwa'añ. ³ Y coo hajxy tii mja yujwa'añ, cab hajxy mbaady, je'eguiøxpä coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Hix, näjoot hajxy mwi'i yhadún mwi'i yhanäma'awø'oy mädyii hajxy mja yujwaamby. ⁴ Caj mijts Diosmädia'agy hoy mgudiunñ. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coo jaduhñ quia'a hoyyä coo ja'a mjoot ja'a mjuøhñdy hajxy yaa mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy jaduhñ mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin, Dios hajxy jaduhñ mmädsiphájñäp. ⁵ Nej, tögä xiøøbä ja'a Diosmädia'agy ñä'ä mäna'añä: "Tøø ja'a Dios ja'a yhEspiritu piäda'agy maa højtscøxpän. Xjiaanč tehñ chojc xjiaanč tehñ pia'häyóowäm hajxy jaduhñ." ⁶ Jaanč tehñ yhooyä Dios hajxy xpuihbéjtäm neby hajxy jaduhñ hoy nmjäädáacämät. Jaduhñä Dios miädia'agy myiimbä: "Miädsiphajpiä Dios pøn ja wi'i yajcumayaamb. Pero pøn ca'a yajcumayaamb,

piuhbejpiä Dios je'e." ⁷ Mäbøc ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä. Høxhijxä ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy; mänit hajxy jaduñ xñähguéecnät. ⁸ Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mbanøcxät; mänitä Dios hajxy xpiuhbejtägätsät. Pønjatia haxøøgcuhdujt møød, mhøxhixäp ja'a mguhdujt hajxy jaduñ. Pønjaty mänaamb coo mejtstu'u pianøcxa'añ, møødä Dios, møødä hädaa yaabä naaxwiin, mnajtshixøøñäp ja'a mhaxøøgwiinmahfidy hajxy. ⁹ Mjootmayhädäp hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo haxøøgcuhdujt hajxy mmøødä. Cab hajxy mxooñdáacnät. ¹⁰ Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot. Mnägäpxäp hajxy nebiaty hajxy tøø mhaxøøgwädity. Mänitä Dios hajxy xyajmähmø'owät hodiium.

¹¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mniñähøjyii hamiñ haxøpy. Pøn wiinghermano nähojp, jaduñ miäbaatnä nebiä Diosmädia'agy ñähøjjiän. Cabä Diosmädia'agy hoy ñä'a cudiuñ. ¹² Tu'ugä Dios hajxy xyhanéhmäm. Je'e hajxy xyhijxäm pø hoy ja'a miädia'agy hajxy ngudiüunä. Jaayá'ayäts cuhdujt-møød pø xpiädäacäm hajxy hodiium, pø xpiädäacäm hajxy haxøøgtuum. Pero miich, caj miichä cuhdujt mmøødä coo wiinghermano mnähójtä.

¹³ Huuc mädown hajxy, näje'e hajxy jaduñ miäna'añ: "Jäda'a o jaboom højts nnøcxa'añ wiinghagajpt. Jim højts tu'jumøjt nniyhajada'añii. May højts xädøñ jim nbaada'añ." ¹⁴ Ni quia'a najuø'øy hajxy tii jaboom jadäänäp. Ja'a jugyhajt, paquiä quiøxy. Jaduhñ miäbaady nebiä nämä'ajän coo paquiä tiägoy. ¹⁵ Jaduhñ hajxy mmäná'anät: "Pø mänaambä Dios jaduñ, mänit hajxy njaac jugyhajtämät. Coö ja'a Dios jaduñ miäná'anät, hotyijjä hajxy njájtämät. Coö quia'a mäná'anät, cab hajxy tii nnä'ägädä jájtämät." ¹⁶ Pero mijts, tehngajnä mijts mwil'i ñiguiumayii. Haxøøg jaduñ coö hajxy jaduñ mjatcø'owät. ¹⁷ Pøn najuøøby neby hoy quiuhdujthädät, y cab hoy ñä'a cuhdujthaty, haxøøg jaduñ jiatcø'oy.

5

¹ Ween yø'ø mäyøødøjc-hajxy yhuuc yajcopcø'øy. Jø'øwaamb hajxy, tsaachya'axaamb hajxy, je'eguiøxpä coö ja'a tsaachpä hajxy piaada'añ. ²⁻³ Yø'ø hajxy cøxiä miämäyøøhajiä, caj yø'ø choobaadaannä, hoy howyit hodiucxy hajxy jia møødä. Cøxaamb jaduñ tiägoyya'añ. Coö hajxy miäyøøjä, cähxø'p hajxy coö ja'a häyoobädøjc hajxy quia'a näxuuch. Quiuhäyowø'øwaamb hajxy jaduñ. Xiøøbä hajxy tøø ñä'a yajmayø'øy maa hajxy miäyøøhatiän. Hix, mobädajpä naaxwiimbä wyiimbida'añ. ⁴ Cabä mioonsä hajxy ca'xy tøø yhuuc mäjuuñä. Paady hajxy jim ñäxø'owø'øyyänä maa ja'a Diosän jim tsajpootyp. Miädoobiä Dios ca'xy. ⁵ Hoy yajxon hajxy tøø jiaanč tehñ chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a miäyøøhadyiibä hajxy jia yajmayø'øy. Pero mobädajpä hajxy quiuhäyowø'øwa'añ. ⁶ Tøø ja'a hojiäya'abiä hajxy chaačhtiuñ. Tøø hajxy yagho'ogy. Cabä hojiäya'ayhajxy ñä'a niñawaanä.

⁷⁻⁸ Hermanodøjc, mmeex'túgäp hajxy jaduñ høxtä Jesucristo cädaactägätsäp. Mobädajpä quiädaactägätsa'añ. Cab hajxy tii mdaj mmäyät. Jaduhñ hajxy mmeex'túgät nebiä jäya'ayhajxy mieex'tuquian coö quia'a tajuñ tu'uy. ⁹ Hermanodøjc, cab hajxy mniñähøjyøøñät coö Jesucristo hajxy xyajcumädöwät. Mobädajpä quiäda'aga'añ. ¹⁰ Mjahmiédäp hajxy nebiä jäya'ayhajxy jecy chaačhpøjquiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä. Mee'xtujc hajxy je'e jecy. ¹¹ Pøn mee'xtujp, hoy jia tsaachpøcy, jootcujc hajxy

yhity, nebiä Job jecy miee'xtujquiän mänaa chaächpøquiän. Tøyhajt jaduñ. Y ñäxuu'tstägajts ja'a Dios ja'a Job. Hix, hojioot ja'a Dios jiaanč tehñ miøød.

¹² Hoy hädaa mädia'agy hajxy mmädöwät. Cabä Dios hajxy nä'ä nägoobä mgapxpáadät. Coö hajxy jaduñ nä'ä nägoobä mgapxpáadät, mgapxtägöyyäp hajxy jaduñ, y xyajcumädöwäp ja'a Dios hajxy. Pø mmøødä tøyhajt hajxy, jaduhyä hajxy mmäná'anät coö tøyhajtä. Pø caj, jaduhyä hajxy mmäná'anät coö quia'a tøyhajtä.

¹³ Pønjaty tsaächpøjp, weenä Dios hajxy pia'ya'axy. Pønjaty jootcujc, weenä Dioshöy hajxy yhöy ya'axy. ¹⁴ Pønjaty pójcäp, ween hajxy ñäma'ay ja'a tuungmøødpä maa ja'a tsajtøjcän coö oraciön hajxy tiüunäxät, coö aceite hajxy yajnähjaaxøjät ja'a Dioscøxpä. ¹⁵ Pø jaanč mäbøjp hajxy, ja'a hajxy oraciöntuumbä, mänitä Dios ja'a pa'amjäya'ay ja'a pia'am yajnähwäatsät, møødä piojpä møødä quiädieey. ¹⁶ Myajniñägapxøjöp ja'a mbojöpä mgädieeyhajxy hamiñ häxøpy. Mniñähgapxtu'udöjöp hajxy hamiñ häxøpy nebiä mba'am hajxy jaduñ xñähwá'adsät. Jaanč tehñ tiuungpaatp jaduñ coö ja'a hojiäya'ay hamuumdu'joot yhoraciöntünät. ¹⁷ Høxtahmdsä Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Jaduñ je'e jäya'ayhajty neby højtshájtämän. Coö ja'a Elías ja'a Dios miänuu'xtaacy coö quia'a yajtú'uwät, tægøøgjumøjt ja cupc quia'a tuuyy hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁸ Mänitä Elías ja'a Dios jadähooç miänuu'xtaactägajch coö yajtú'uwät. Mänit jadähooç tiägøøyy tuubä. Mänitä jäya'ay piäda'agyhajxy yhöyøyyäxä.

¹⁹⁻²⁰ Hermanodøjc, coö pøn ja'a tøyhajt jiojyohdiü'udät maa mijtsän, tu'udägöyyäp hajxy jaduñ. Pero coö hajxy mjootcapxmøcpøgät, mänitä wyiinmahñdyhajxy miédsät. Cøxaambä piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'adsa'añ, y hodium hajxy jaduñ miähmøøwa'añ. Tøyhajt jaduñ.

1 Pedro

¹ Høøch xøhajt Pedro. Jesucristøch xquiuguexyhajt. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatia Diosmädia'agy mäbøjp. Xii yaa hajxy wiingtuumjaty mhadsäna'ay jim maa naax jaduhñ xiøhatiän Ponto, møød jim Galacia, møød jim Capadocia, møød jim Asia, møød jim Bitinia. ² Jequian mijtsä Diosteedy xwyimbiiyy. Tøø Dios hänajty ñajuø'oy coo mijtsä miädia'agy hänajty mmäbøgaanä. Ja'a yhEspirituhaamä Dios hajxy tøø xyaghodiägø'oy, weenä mädia'agy hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähwäatsäm mänaa hajxy xñähho'túutäm. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy møj may.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Jaaya'ayä Jesucristo Tieedyhajpy. Højtsä Jesucristo nWiindsønähjätäm. Hojiootä Dios jiaançh tehñ miøød ja'a højtscøxphäjätäm, paady hajxy homiänaajä xyagjyghadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Coo Dios ja'a Jesucristo yagjujpiøjtägajch coo hänajty tøø yho'ogy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhäjätäm coo Dios hajxy jaduhñ xjiaançh yagjyghadäänäm homiänaajä ⁴ jim tsajpootyp. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy møj may xmio'owäänäm, neby jaduhñ jecy miänaañän cooc hajxy hänajty xmio'owäänäm. Tijaty hajxy yaa nyagjygyhäjätäm hädaa yaabä naaxwiin, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ, tsipcøxp jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero mädyijiatia Dios hajxy jim xmio'owäänäm tsajpootyp, cab jaduhñ mänaa quiøxa'añ, cab jaduhñ mänaa mia'ada'añ, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Homiänaajä yajxon yhida'añ. ⁵ Coo mijtsä Dios miädia'agy jaduhñ mmäbøjcä, paadia Dios hajxy xcwieendähada'añ ja'a miøcmäjaahaam. Cab hajxy jaduhñ mänaa mguhdägoyya'añ. Coo ja'a Dios yHuung yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Jesucristohajpä, mänit hajxy jim xyajñøcxäänäm tsajpootyp Dioswiinduum. Jimä Dios hajxy homiänaajä xyagjyghadäänäm neby je'e jiugyhatiän.

⁶ Paady mijts jootcujc mhity, hoy hajxy jäda'ahaty madiu'u mja tsaachpøcy. Pero cab hajxy jecy mdsaaçhpøga'añ. ⁷ Høxtahmäsä oro, jøønhaamä jäya'ayä oro hajxy yhiixmach pø hoyhoro jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtsä Dios xyhiixmajtspä pø hamuumduyhootä miädia'agy hajxy mmäbøjcä, hoy hajxy mja jaançh tehñ chaaçhpøcy. Jaançh tehñ choobaatp jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmäbøgät tehñgajnä. Cabä oro jaduhñ jiaty tsoobaady neby jaduhñ choobaadiän nej mijts homiänaajä mmäbøquiän. Hiix, tsipcøxpä oro jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit mijts xquiuyaya'añ je'eguiøxpä coo hajxy hänajty tøø mmäbøcy, hoy hajxy hänajty tøø mja jaançh tehñ chaaçhpøcy.

⁸⁻⁹ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø mga'a jagä hiixy, mdsojpy mba'häyooby hajxy jaduhñ, y mmäbøjcäbä miädia'agy hajxy jaduhñ. Hoy hajxy tøø mga'a jagä hiixy, coo hajxy jaduhñ mmäbøcy, paady hajxy jaduhñ tøø xyajnähwa'açh. Coo hajxy jaduhñ tøø xyajnähwa'açh, paady hajxy jaduhñ mjaançh tehñ xioonda'agy nägø'ø nädecypiä.

¹⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä, jia wi'i yajtøøby jia wi'i yajtø'xyp hajxy hänajty neby hajxy piäda'agøøjät hawa'adstuum. Cab hajxy hänajty ñajuø'oy neby hajxy jaduhñ jim piäda'agøøjät. Pero ñägäpax hajxy jaduhñ coo mijtsä Dios hänajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo hojioot miøødä. ¹¹ Yajtøøby hajxy hänajty pøn mijts hänajty min xpiäda'aga'añ

hawa'adstuum. Jaduhñ hajxy hñanjty yajtøøbä mänaa hñanjty myina'añ. Ja'a Dios jaduhñ hawaanä ja'a yhEspirituhaam cooc tu'jäya'ay hñanjty yaa miñ chaachpøga'añ. Y cooc hñanjty tøø yho'nä, mänitác hñanjty jiuypiojtägatsa'añ. Mänitác hñanjty jim ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp maa Dioswiinduumän. Pero ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cab hajxy hñanjty jaduhñ ñajuø'øy pønä Dios hñanjty tøø ñänømy ja'a yhEspirituhaam. Nä'a cujahy hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä. ¹² Mänit hajxy jecy yhawäänäxä coogä Dios jaaya'ay hñanjty quia'a tsoj quexa'añ, ja'a mijts hñanjty xpiäda'agaambä hawa'adstuum. Cujéquiägä Dios hñanjty quixea'añ. Hoorä, tøø quiejxnä. Jaduhñ tøø yajtøjiajnä coo ja'a yajnähwaatspä tøø quiejxnä. Y tøø mijts jaduhñ mjaançh mädohyaty coo ja'a yajnähwaatspä yaa tøø yhoy. Ja'a Jesucristøch jaduhñ nnänøømy coo hajxy hoy xñähho'túutam. Y jaaya'ay mijts xyajmädoyhajtäbä, ja'a Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä nebiatiä Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Tsajpootypä Dios ja'a yhEspiritu yajtsohndaacy coo jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a Dios ja'a mioonsähajxiä, ja'a hajxy jaduhñ jim hijpä tsajpootypä, jiaançh tehñ yagjuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo højts hoy xñähho'túutam.

¹³ Y coo Jesucristo jaduhñ yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jaduhñ jim xyajnöcxäänäm tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønajiä Diosmädia'agy hñanjty tøø miäböcy. Mänitä hoyhajtä weenhajtä hajxy jim ca'xy xmio'owäänäm. Coo Dios jaduhñ tøø miäna'añ coogä yHuung yaa quiädaactägatsa'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo jaduhñ tiøjiada'añ. Tsøcxä njoot hajxy pädaacäm maa hoyhajtän, maa weenhajtän, mädyii Dios hajxy hñanjty xmio'owäänäm. Tsøcxä hajxy hoy wädjätäm. Tsøc hajxy jahmiejstäacäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. ¹⁴ Coo Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mäböcäm. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy jadähooc mbadu'ubøjçumbät, neby hajxy hijty mjatcø'øyän coo Dioscapxiä Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a mädohyatyñä. ¹⁵ Ca'a haxøøgjoot ca'a haxøøgwiinmahñdy hajxy myaghity. Hix, cabä Dios haxøøgjoot haxøøgwiinmahñdy ñä'ägädä møødä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnähdjijäm coo hajxy xquiu'ughadäänäm. Paadiä hojiot hajxy tsøc yaghjätäm nebiä Dios hojiot miøødän. ¹⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Høøch, cáböçhä haxøøgjoot cáböçhä haxøøgwiinmahñdy nnä'ägädä møødä. Høøch hajxy pahijx paduunac", nømä Dios jecy miänaañ.

¹⁷ Ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyäm. NDeedyhajtäm hajxy jaduhñ. Paady hajxy hoy tsøc jäya'ayhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayy nhäyøowäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xyajcumädowäänäm nebiaty hajxy hñanjty yaa haxøøg tøø njatcøøyyäm hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy hñanjty näje'e tøø nja mäyøødsänäyyäm. ¹⁸⁻¹⁹ Ja'a nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämhajxy ja'a jegyhajtypä, coo yhamdsoo cuhdujt hajxy hijty hoy quiudiunñ, jaduhñäc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ. Y jaduhñ mijts tøø mbahabøjpä. Pero cab jaduhmbä cuhdujt choobaady. Coo Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutam, ja'a ñø'tyhaam hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Ni tii hajxy jaduhñ xquia'a pädaacäm hawa'adstuum, ni xädø'øñ. Hix, paquiä xädø'øñ quiøxy. Jagooyyä Jesucristo hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum ja'a ñø'tyhaam. Hix, cabä Jesucristo ni tii poj ni tii cädieey quia'a møødä. Paady hajxy je'e hoy xpiädaacäm hawa'adstuum. Coo Jesucristo ja'a poj ja'a cädieey häxøpy

miødhaty, cab hajxy häxøpy tøø xpiädaacäm hawa'adstuum. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a yHuung jaduññ yajñähdiyy cooc hänäjty yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, cáhnäc hädaa naaxwiimbä hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy. Pero cabä Dios ja'a yHuung choj quejxy. Cujecy jaduññ quiejxy mänaabä højts hänäjty yaa njugyhájtämbä. Højts hoy xñähho'túutäm. ²¹ Coø Jesucristo hänäjty tøø yho'ogy, mänitä Dios yagjujpiøjtägajch. Mänit jim jada'ahoc yajnøcxy maa wyiinduümän. Jim jäda'ahaty wyiingudsähgø'øyii. Y coo Dios ja'a yHuung jaduññ yagjujpiøjtägajch, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm coog hajxy xyagjugyhadaañämbä homiänaajä neby je'e jjugyhatiän.

²² Tøyyä Dios miädia'agy. Y coo mijtsä miädia'agy hoy mgudiuunä, paadiä mjootä mjuøhñdyhajxy nähwa'ads yhity. Naxy hajxy jaduññ mdehmñ ñiçhoc mdehmñ ñimiee'xøøjät hamuumdu'joot. Jaduññ hajxy mnijiäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän nebiä tu'mägu'ugpäñ. ²³ Tøø haxøøgjoot tøø haxøøgwiinmahñdy hajxy nñajtsixøøyyäm. Homiänaajä Dios hajxy xyagjugyhadaañäm neby je'e jjugyhatiän. Jaduññ højiootä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemy, je'eguiøxpä coo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. Cabä miädia'agy mänaa quihuðägoyya'añ. Jaaya'ay hajxy jaduññ xyagjugyhadaañäm homiänaajä neby je'e jjugyhatiän, ca'a piønä hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a ndajhájtäm ni ja'a ndeedyhájtäm. Haa ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä jugyhájtä, tsipcøxp jaduññ quixax'añ. ²⁴ Jaduññ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Høxtahmðsä pøjy, hoy jaduññ jia yajxonä, tsipcøxp je'e ñä'ägä tø'øch.

Jaduññ mäwiin højtshájtäm, hoy hajxy møj jaançh nja niñiäwøoyyäm, tsipcøxp hajxy nnä'ägä ho'og nnä'ägä tägoyyaanäm.

²⁵ Pero ja'a Diosmädia'agy, cab jaduññ mänaa quixy tiägoy.

Ja'a Diosmädia'agy jaduññ mänaamb coogä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Tøø mijtsä jäya'ay jaduññ xyajmäðoyhaty, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

2

¹ Coø Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadaañäm neby je'e jjugyhatiän, jaduññ højiootä howyiinmahñdy hajxy tøø xmiøoyyäm hawiinjemy. Paadiä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy tsøc najtsixøøyyäm cøxiä. Cab hajxy mnä'ägä høhndä'agät ni weeñtiä. Hamuumdu'joot hajxy jaduññ tøyy mjaançh højiäya'ayhadät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiunñ, hoy hajxy jia nidijyii nebiä højiäya'ayän. Ca'a hajxy jaduññ mbahixy. Ca'a hajxy pøn cøxiä wiinä myajcuxøøghaðø'y. Cab hajxy mniiñähøøn mniiñähøøjät. ²⁻³ Tøyhajt jaduññ coø Jesucristo mayhajt møj may tøø tiuñ maa mijtsøxpän. Mnajuøøby hajxy jaduññ, túhmäts. Hahixøøbyxiä jaduññ coo miädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät. Høxtahmðsä maaxhuunghajxy, coo hajxy hänäjty chi'idsa'añ, mänitä tsi'tsc hajxy ñäjø'øy. Jaduññ mäwiin mijtpä, mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy coo quiapxiä miädia'agy hajxy ween tehngajnä xjiaac yaghabøcy. Jaduññ hajxy ca'xy pedyii hoy myajtünät. Y cab hajxy jaduññ mänaa mdu'udägøyyät.

⁴ Tehngajnä Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaac tehñ piähixä jaac tehñ piaduunä. Ja'a Dios jaduññ jecy wiinmaayy coo højts hänäjty jaduññ xyhuunghadaañäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo, ja'a Dios yHuung je'e, paadiä cuhdujt jaduññ miøødä coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät.

Pero cabä jäya'ayä Jesucristo hajxy näje'le jiojpoğo'oy. Cab hajxy wyiin-gudsähgö'oy. Xiöøghajpy hajxy jaduñ. ⁵⁻⁶ Jaduñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguian:

Jim maa cajpt jaduñ xiöhatiän Siön, jimhöchä ndsajtojc tu'ug ngojy.

Tú'ughöchä tsaä nwiimbiiyy coo jim piäda'agöjät maa töjteecän.

Jaänch tehñ tiuungpaatp yö'ö tsaä jaduñ.

Ja'a Dios ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaat nebiä tsaä ja'a jaänch tehñ tiuungpaatpän, coo jaduñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xyajnähwäatsäm. Jaduñä Dios miänängumbä cooc tsipcøxp yajtojiada'añ coo hajxy jim yajnøcxa'añii tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønjaty jaduñ mäbøjp coo Jesucristo hajxy xyajnähwäatsäm, ca'a wyiinghäna'cä. Coö Jesucristo hajxy töø xjiaanç yajnähwäatsäm, jaduñä Dios hajxy töø xya-jnähdijäm coo Jesucristo hajxy nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy. Tehngajnä Diosmädia'agy hajxy tsøc hoy jaac tehñ quiudiüünäm. Tsögä Dios hajxy hoy jaac tehñ wyiingudsähgöøyyäm. Jaduñä Dios hajxy xquiümäayyämät.

⁷ Coö mijts jaduñ mmäböcy coo Jesucristo hajxy hoy xyajnähwäatsäm, paadiä Jesucristo hajxy mdsoy, paady hajxy mwiingudsähgö'oy. Hoorä, jaduñ jim myiingumbä cujaay maa Diosmädia'aguian:

Jii tsaä tu'ug, cabä töjmuu'tspädøjc-hajxy hijty hoy yhixy;

cab hajxy hijty yajtuna'añ.

Pero ja'a cudøjc, yajxon' yö'ö tsaä yhixy, paady jim yajpädaacä maa töjteecän.

⁸ Jaduñ wiingtuum myiingumbä:

Jii tsaä tu'ug, coo pøn quiuhnepy, cädaab hajxy jaduñ.

Ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaatä neby yö'ö tsaajän.

⁹ Höjtsä Dios töø xyajnähdijäm coo miädia'agy hajxy nmäböjcamät, coo hajxy xquiu'ughjätämät. Xyhuunghjätäm hajxy jaduñ coo hajxy ween hoy njäya'ayhäjtämät neby je'e hoy jäya'ayhatiän. Tøø cuhdujt hajxy xmiöoyäm coo hajxy nDeedyhäjtämät nebiä Jesucristo ja'a Dios Tiedyhatiän. Tøø Dios hajxy xyajpädsøømäm haxøøgtuum. Hodium hajxy hoy xpiädaactägäjtsäm. Jaduñä miädia'agy hajxy nyajwä'xämät coo möjmajhjt töø tiuñ maa höjtsøxphjätäm. ¹⁰ Coö mijts hijty mga'a mäböcy, paadiä Dios hajxy hijty xquia'a cu'ughaty. Cabä Dios hajxy hijty xñaxuuch. Pero coo hajxy jaduñ mmäböjnä, paadiä Dios hajxy jaduñ xñaxuu'tsnä. Paady hajxy xquiu'ughajnä.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, hoy hajxy yaa nja hjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cabä njoot hajxy yaa töø nbädäacäm maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jimä njoot hajxy töø nbädäacäm maa Dioswiinduumän. Tsøcxä haxøøgwiinmahñdy hajxy høxhixäm, jaduñä Dios miädia'agy hajxy hoy ngudiüünämät. ¹² Hoy hajxy mja hity maa jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy quia'a mäböquiän, hoy hajxy mwädität. Hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhädat, hoyyä jäya'ay hajxy cu xjia nähøønø'ow. Coö Dios yaa quiädä'agät töyhajtyajyepä, mänit mijtsä jäya'ay hänajty xyhixa'añ coo mijtsä Dios miädia'agy hänajty hoy töø mjaänch cudiüünä, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty töø quia'a mäböquiäbä. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgö'owa'añ.

¹³ Mwiingudsähgöøyyäbä tuungmøødpä miädia'agy hajxy. Cabä pøn jaduñ waamß xñänömät. Hix, mbanøcxypä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Y coo ja'a tuungmøødpä miädia'agy hajxy mga'a wiingudsähgöøyyät, mäna'anaambä jäya'ayhajxy jaduñ coogä mädia'agy quia'a hoyyä, ja'a mijts jaduñ mbanøcxypä. Mwiingudsähgöøyyäbä gobiernä miädia'agy hajxypä. Jaaya'ay

møjtuung jaduħn nã'ägã mөөд. ¹⁴ Mwiingudsãhgóøyyäbã gobiernã mioonsã miãdia'agy hajxypã, ja'a hajxy jaduħn mõjtuungmөөдpã. Pønjaty jaduħn cãdiehby, je'e hajxy jaduħn yajcumãdooby. Pønjaty hoy jãya'ayhajp, je'e hajxy jaduħn quiumaaby. ¹⁵ Jaduħnã Dios chocy coo hajxy hoy mjãya'ayhãdãt. Jii jãya'ayhajxy nãje'e, cabã Diosmãdia'agy hajxy nã'ägãdã wiinjuø'owa'añ. Jaanč tehñ quiuhxex hajxy jaduħn. Hoy hajxy jaduħn quia'a jagã wiinjuø'owa'añ, nõm hajxy wyl'i miãna'añ cooc tyijy ja'a Diosmãdia'agy quia'a hoyyã. Hoorã, coo mĩjts tøyhajt mhojiãya'ayhãdãt, caj mĩjtsã jãya'ay hoy xñãhøønø'owãt, ja'a Diosmãdia'agy hajxy ca'a wiinjuø'owaambã.

¹⁶ Nãje'ejã jãya'ayhajxy miãna'añ cooc tyijy cuhdujt hajxy miөөдã coo hajxy hoñejpiã jiatcø'owãt, je'eguiøxpã coogã Jesucristo hajxy tøø yajnãhwa'achii. Pero cab jaduħn tiøyyã. Cab jaduħn yhooyã coo hoñejpiã njatcøøyyãmãt. Pero tsøgã Dios miãdia'agy hajxy cudiuunãm nebiaty hajxy xyhanéhãmã. ¹⁷ Mwiingudsãhgó'owãbã jãya'ay hajxy nãgøxiã. Mničhoc nmimiee'xøøjãp hajxy pønjatia Diosmãdia'agy mãbøjp. Mwiingudsãhgó'owãbã Dios hajxy, jaduħnã gobiernã hajxy mwiingudsãhgóøbiãt.

¹⁸ Mijts hajxy moonsãhajpã, nmãbøjcãbã mwiindsønã miãdia'agy hajxy. Mwiingudsãhgó'owãp hajxy jaduħn, hoy hãnajty yhojiãya'ayã quia'a hojiãya'ayã. ¹⁹ Coo mwiindsøn hajxy xchaačhtiuunãt nã'ã nãgoobã, hoy hajxy hãnajty tøø mga'a jagã cãdieey, mmee'xtúgãp hajxy jaduħn. Mnajuøøby hajxy jaduħn coo Dios hajxy jaduħn xquiumáyãt. ²⁰ Pero pø tøø hajxy hãnajty mjaanč cãdieey, hahixøøby jaduħn coo hajxy mgumãdówãt. Y cabã Dios hajxy jaduħn xquiumáyãt, hoy hajxy cu mja mee'xtuc. Pero pø cab hajxy hãnajty tøø mgãdieey, coo mwiindsøn hajxy nã'ã nãgoobã xyajcumãdówãt, y coo jaduħn mmee'xtúgãt, mãnitã Dios hajxy jaduħn xquiumáyãt. ²¹ Jaduħnã Dios hajxy tøø xyajnãhđjãm coo hãna'c hajxy nã'ã nãgoobã xchaačhtiuunãmãt nebiã Jesucristo chaačhtiuunãn. Hix, højts jaaya'ay xñãhho'túutãm. Y miee'xtujc jaduħn. Jaduħnã Dios chocy coo Jesucristo hajxy nbahíxãmãt neby je'e miee'xtujquiãn. ²² Cabã Jesucristo mãnaa nã'ägã cãdieey. Ni mãnaa quia'a hõhnda'agy. ²³ Coo haxøøg jia nãmaayyã, cab haxøøg yhadsoodãgajch. Coo chaachtiunã, cab jaduħn waamb miãnaañ coo hãnajty yaghawiimbijtagatsa'añ. Ja'a Dios quiø'jooty je'e ñibiãdaacã. Hix, ñajuøøbiã Jesucristo hãnajty jaduħn coo jãya'ayhajxy hãnajty nãgøxiã yajtøyhajtyega'añii ja'a Diósãm. Jaduħnã Dios hajxy xyhíxãm neby hajxy njãya'ayhãjtãm. ²⁴ Coo Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutãm cruzcøxp, jaduħnã nbojpã ngãdieey hajxy xyajnãhwãatsãm. Tsøcxã ja'a haxøøgwiiimahñdy hajxy najtshixóøyyãm. Tsøc hajxy jahmiejtstãacãm coo Jesucristo hajxy nmөөдhíjtãm tu'ugmãdia'agy mãnaa yho'oguiãn, mãnaa jiyjyøjtãgachãn. Paady hajxy njugyhãdããnãm homiãnaajã nebiã Dios jiygyhatiãn. Coo hajxy jaduħn ngudiunãmãt nebiã Dios hajxy xyhanéhãmãm, mãnitã Dios hajxy jaduħn xquiumayããnãm. ²⁵ Jaduħn mãwiin hajxy hijty njãya'ayhãjtãm nebiã meeghajxy tiãgowiãditiãn jãguemduum. Cabã mãdia'agy hajxy hijty nmãbøjcãm ja'a Jesucristocøxpã. Pero tøø hajxy nmãbøjcãnã. Y xcwieendãhãjtãmã Jesucristo hajxy jaduħn.

3

¹⁻² Mijts to'oxiøjtøjc, mwiingudsãhgó'owãbã mnihyhap hajxy. Coo mnihyhapã miãdia'agy hajxy hoy mgudiunãt, y coo Jesucristo hajxy mwiingudsãhgó'owãt, wehñdã mnihyhapã Diosmãdia'agy hajxy miãbøgãt, pø cahnã

hajxy hānajtj miäböcyñä, hoy hajxy hānajtj waamb mga'a jagä näma'ay coo hajxy ween miäböcy. ³⁻⁴ Je'e ja'a Dios jaduñ quiumaaby coo hojioot hajxy mmøødhädät, coo mnihyhap hajxy mee'xxieemy mmägäpxät. Je'eds jaduñ tsoobaatp coo Diosmädia'agy hajxy jaduñ mgudiünät hamuumdu'joot. Y cab hajxy jaduñ mänaa mdudägöyyät. Cab hajxy myajcumáyät pø jii howyit hodiucy hajxy hānajtj mmøødä, pø jii oronaamdsom, pø jii orotaatstøy hajxy hānajtj mmøødä, pø hoyyā mguhwaay hajxy howyit hoguiuhxotshaam hānajtj mgu'udy. Cabä Dios yø'øduhmbä jiaty møjpäda'agy, ni jaduñ quia'a jega'añ. ⁵ Ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy hijty jegyhajtj panøcxpä, wyiingudsähgøöbiä ñihyhap hajxy hijty. Mee'xxieemy hajxy hijty. Miäböjpiä Diosmädia'agy hajxy hijty coo hajxy hānajtj cwieendähada'añii ja'a Diósäm. ⁶ Jaduñä Sara ja'a ñihyhap jecy wyiingudsähgøöyy, ja'a Abrahamhajpä. Mee'xxieemy hānajtj miägäpxy. Quiumaayy ja'a Dios ja'a Sara jaduñ. Y mijts to'oxiøjtøjc, jaduñ mijtsä Dios xquiumáabiät coo mijtsä Sara wyiinmahñdy mbahijx mbaduünät. Hoy hajxy mwädität ja'a Diosøxpä. Y cabä mhaa mjoot hajxy myagädät cooc tyijy ja'a mnihyhap hajxy hānajtj mmägäpxtägoy.

⁷ Jaanä jaduñ mijts nmägäpx nhanehmbä, mijts ya'adiøjtøjc. Mdsoc mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy. Mmøødhädäbä hojioot hajxy jaduñ. Hiḫ, cabä to'oxiøjcä miäbaahajxy miäbaady nebiä ya'adiøjc-hajxy miöcän. Paady hajxy mgüendähädät. Hiḫ, xmiöoby mijtsä Dios ja'a hoyhajtj weenhajt näguipxy møødä mdo'oxiøjc. Hiḫ, näguipxiä Dios hajxy xyajñahwa'ačh møødä mdo'oxiøjc-hajxy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ. Pero coo mdo'oxiøjc hajxy mga'a tsoc mga'a mée'xät, xiøöbä Dios hajxy jaduñ mnä'ä pa'yáaxnät.

⁸ Mägu'ughajpäðøjc, jaduñ hajxy homiänaajä mnä'ägä ničoch mnä'ägä nimiee'xøøjtät nebiä tu'ugmägu'ug nebiä tu'ugpuhya'ayän. Mniñäxuudsøøjap hajxy jaduñ hamiiñ haxøpy. Mee'xxieemy hajxy mnimiøødcapx mnimiøødmädia'agøøjtät. Jaduñ hajxy mhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Jaduñ hajxy hoy mdsänä'awät nägøxiä. ⁹ Coo mijts pøn cøxypänejpiä xtiünät, cab hajxy myaghawiimbijtagätsät. Y coo hajxy pøn xwyiinwóonät, cab hajxy mhadsoowiimbídät. Mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy jaduñ coo ween piuhbedyii ja'a tøø xwyiinwóonäbä. Jaduñ mijtsä Dios tøø xyajñahdijy coo Dios ja'a hoyhajtj weenhajt hajxy xmiö'owät.

¹⁰ Pø mdsojpiä mhoyhäyow ja'a mhothäna'a hajxy, cab hajxy mänaa mhøhñdá'agät.

Cab hajxy mänaa mgäpxtägöyyät.

¹¹ Mnajtshixø'øwäbä mhaxøøgwiiñmahñdy hajxy.

Hoy hajxy mjäya'ayhädät. Cab hajxy mnimiädsip mnimiäma'adøøjtät ni mänaa.

¹² Hiḫ, cwieendähajpiä Dios pønjatii miädia'agy mäbøjcäp.

Y coo Dios hajxy miänuu'xta'agy, mäñit hajxy piuhbedyii.

Pero ja'a häna'c-hajxy haxøøg wädijpä, cab hajxy ñäxuuchii ja'a Diósäm, nømä Diosmädia'agy miäna'añ.

¹³ Hoorä, coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhädät, cab hajxy jaduñ pøn cøxypänejpiä xtiünät. ¹⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, mijts xjia wi'i chaachtuinaamb, hoy mijts mja hojiäya'ayhaty. Pero ca'a hajxy mdsähgøøy; ca'a hajxy ti mdajy mmay. Ja'a Dios hajxy jaduñ xcwieendähadaamb.

¹⁵ Hamuumdu'jootä Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'owät. Hiḫ, jaaya'ay hajxy nWiindsønähätäm. Y coo hajxy pøn xmiäyajtöwät tiiguøxpä Diosmädia'agy hajxy hānajtj coo mmäböcy, cab hajxy mdsähgø'owät;

mnägápxáp hajxy jaduñ tiiguiøxpä hajxy coo mmäbøcy. Mee'xxieemy hajxy jaduñ mhadsówät, ca'a yhajootma'adä. ¹⁶ Nägüeentä hajxy tehngajnä mwädítät, coo hajxy jaduñ mnä'ä cádiéyät. Jaduñä tøyhajt hajxy mmøødhádät coo hajxy hánajty hoy mwädity. Hoy hajxy mwädítät, hoyyá jáya'ay hajxy xjia náhojy xjia náya'axy coo Jesucristo miädia'agy hajxy hoy myajtuunä. Coo hajxy jaduñ hoy mjaanč wädítät, mänitä häna'c-hajxy jaduñ chähdiuna'añ coo mijts hánajty jaduñ tøø xñänømy.

¹⁷ Hoy jaduñ coo hajxy hoy mwädítät, hoy hajxy hánajty mja tsaächpøcy. Hix, ja'a Dios hajxy hánajty tøø xyajnáhdijy coo hajxy táhoocjaty md-saächpøgät, hoy hajxy hánajty mja howiädity. Pero coo hajxy hánajty haxøøg mjatcø'øy, cab jaduñ yhooyä; mgumädówäp hajxy jaduñ. ¹⁸ Hoyyá Jesucristo mänaa quia'a jagä cädieey, tsaächpøjc je'ebä. Coo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnáhwáatsäm. Y jaduñ hajxy jim xyajnöcxäänäm Dioswiinduum. Táhoocquä hajxy xñähho'túutäm. Ja'a ñi'xä quiopc-hajtiä jaduñ ho'c. Pero ja'a jiootä yhEspíritu, cab jaduñ ñä'ä ho'cy; jujyñä hánajty jaduñ yhity. ¹⁹ Ja'a jäwøhñdyhaamá Jesucristo yhooyy maa ho'ogyjäya'ayhajxy hánajty tsumy yhitiän. Jimä hawiinjemybiä mädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyii coogä Dios ja'a Jesucristo hánajty tøø quieyy máyajnähwaatspä. ²⁰ Paady hajxy hánajty tsumy yhity je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy jecy quia'a mäbøjcy mänaa Dios jia nägapxiän coo nøøgomdägoy hánajty tiägø'owa'añ, mänaa Noé ja'a biarco hánajty yhädiuñän. Cabä Dios mänitiä yajtägøøyy tuubä. Jia hahijx jecy pø mäbøgáanäxäbä miädia'agy hánajty. Coo jaduñ yhijxy coo hajxy hánajty nämay quia'a mäbøga'añ, mänitäts yajtägøøñä tuubä. Mänitä nøøgomdägoy tiägøøñä. Jagooyä Dios yhijxy coo Noéhajxyhajtä hánajty miäbøga'añ, ja'a hajxy hánajty naeductújiäbä. Jagooyy Noéhajxy jaduñ miäbøjcy. Je'eds hajxy jaduñ jii by tsooc barcojooty, ja'a hajxy hánajty tøø yhädiuñäbä. ²¹ Nebiä Noéhajxy jecy chooquiän jii by barcojooty mänaabä nøøgomdägoy jaduñ tiägø'øyän, jaduñ mäwiinäts je'e miäbaady néjjiäm coo hajxy nnäbéjtäm nøøjooty, coo Jesucristo hajxy xyajnáhwáatsäm mänaa jiuypjlojtägachän. Paady hajxy jaduñ nnäbéjtäm nøøjooty, hijxtahnd jaduñ coo hajxy nnähwáatsäm. Ja'a ngorazonghajxy jaduñ wáatsäm, ca'a ja'a nni'xä ngopc-hájtäm. Coo hajxy jaduñ nnäbéjtäm, jaduñä Dios hajxy hamuumdu'joot nhawáanäm coo Jesucristo miädia'agy hajxy nnä'ägädä panøcxäänäm. ²² Coo Jesucristo hánajty tøø jiuypjlojtägach, mänit jim ñøcxy tsajpootyp. Jim yhäñaañä maa Dios quio'ø hahooyyaampiän. Je'e jaduñ ñänøømby coo cuhdujt jim miøødá møj jaanč. Hix, wiingudsähgøøyyäbä Jesucristo jim. Ja'a Dios mioonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp, je'eds hajxy jaduñ mäwiingudsähgøøby, møødá cuhdujtmøødpähajxy. Høxtä møjcu'ubaadyhajxy yhane'emyii ja'a Jesucristäm.

4

¹ Coo Jesucristo chaächpøjcy, miee'xtujc ja'a tsaächpä jaduñ. Jaanä jaduñ mijtspä, coo Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ mmee'xtújpät, coo hajxy hánajty pøn xyajttsaächpøcy. Coo hajxy jaduñ mjaanč tsaächpøjpät nebiä Jesucristo chaächpøjquiän, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ² Coo mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy jaduñ mjaanč høxhixät, hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhada'añ mäduhñtiä hajxy yaa mjaac hida'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ³ Jue'e mijts hijty, haxøøg hajxy hi-
jty mjatcø'øy nebiä häna'c-hajxy jiatcø'øyän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a
mäbøjpä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy jaduhñ mjatcøøñät. Hanaxiä
hajxy hijty haxøøg mjatcø'øy. Hanaxiä jocnøø hajxy hijty mjaanč tehñ
yhu'ugy mjaanč tehñ jioø'xy coo xøødsuu hijty maa jiadyii. Tsähdiuhñdägoy
hajxy hijty mjatcø'øy, ya'adiøjc møødä to'oxiøjc. Jáya'ayhadsejtsnaxy hajxy
hijty naxy mwiingudsähgøøby møødä jáya'ayhabojsnaxy. ⁴ Y ja'a jáya'ayä
Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a mijts hijty naxy mmägu'ughajpiä,
yagjuøøby hajxy jaduhñ coo mijtsä mhaxøøgwiiinmahñdy mga'a yaghanajxnä
neby hajxy hijty myaghanaxiän. Paadiä mmägu'ughajpä hajxy jäda'ahaty
xñähojnä. ⁵ Pero coo Dios jaduhñ yajñähdiät coo hänajty tøø yhabaatnä,
mänit hajxy hänajty tiøyhajtyega'añ maa Dioswiinduunän. Mänitä hajxy
yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, hoy hajxy hänajty jia jujyquä, hoy hajxy
hänajty tøø jia ho'ogy. ⁶ Hiç, jaduhñä Dios jioot chocy coo ho'ogyjiäya'ayä
miädia'agy hajxy ween miäbøjcäxä, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo
jim quiejxy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty tsumy yhtiän. Jimä Jesu-
cristo ja'a Diosmädia'agy hoy yajñähixø'øy coogä Jesucristo miäyajñähwa'ačh.
Jaduhñägä ho'ogyjiäya'ayä jiäwøhñdyhajxy homiänaajaä jiuğyhádät nebiä Dios
jiuğyhtiän, hoyyä ñi'xä quiopc-hajxy hänajty tøø jia ho'ogy.

⁷ Habáatnöp jaduhñ coo naaxwiimbä wyiimbidaannä. Paady hajxy
tehñgajnä mniyajcopcø'owøøjät nebiä mjoot hajxy yaa mga'a pädá'agät
maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jaduhñä Dios hajxy hoy mba'yá'axät
hamuumdu'joot. ⁸ Je'e jaduhñ nä'ägä tsoobaatp coo hajxy hamiñ haxøpy
mnichoc mnimiee'xøøjät. Hiç, coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhöçämät, mänit
hajxy hoy nniimiee'xämät. Jaduhñ hajxy hoy ndsänäyaymät. ⁹ Coo pøn jim
quiuyo'oy quiunaxø'owät maa mjøøn maa ndøjc-hajxiän, hamuumdu'joot
hajxy myajtøjtägø'owät. Myajcay myaghú'ugäp hajxy jaduhñ hahoy haween.
¹⁰ Cøjwiinduunä Dios wiinmahñdy hajxy xmiøoyäm coo tuuñg hajxy wi-
ingjaty nmøødhájtäm. Jaduhñä jáya'ayhajxy nägøxiä piuhbedøøjät, ja'a
hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy mnibi-
uhbedøøjät nebiatiä Dios tuuñg hajxy cøjwiinduun tøø xmiø'oyän. ¹¹ Pøn-
jaty tøø tiuunçmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, hoy hajxy quiapx
miädiä'agät nebiä Dios quiapxy miädia'aguian. Pøn-
jaty tøø tiuunçmo'oyii coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy jaduhñ hamuumdu'joot miäbuhbety.
Ja'a Dios jaduhñ puhbédäp. Coo hajxy hänajty tijaty mduna'añ, hoy hajxy
mdünät; jaduhñä jáya'ayhajxy miäbøgät coo Dios miøjjä jiaančhä. Wyiin-
gudsähgø'owaambiä Dios hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hoy
yajñähwaätsäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios wyiingudsähgø'owa'añii. Cøjxta'axiøø
møjcuħdujt miøødhada'añ. Amén.

¹² Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myagjuø'owät coo tsaachpä hajxy
naxy xpiaady møc-haampiä. Hiç, tsipcøxpä tsaachpä hajxy xñä'ägä
paada'añ. ¹³ Jaduhñ quiähxø'ogät pø hamuumdu'jootä Diosmädia'agy
hajxy mjaanč mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, pø caj. Hiç, maas hanaxiä
Jesucristo chaachpøjcy mänaa hajxy hoy xñähho'túütäm. Hiç, coo Jesucristo
hajxy jaduhñ mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduhñ tsipcøxp
mbadsaachpøjät. Y coo Jesucristo hänajty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa
yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänajty mjaanč tehñ xioonda'aga'añ. Paady
hajxy jäda'ahaty mxoondaäcnät, hoyyä tsaachpä hajxy jaduhñ xjia paady.
Pero cabä tsaachpä hajxy jaduhñ myagjuø'owät. ¹⁴ Coo hajxy pøn xñähöjät

ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy myagjuó'owät. Pero mxoondá'agäp hajxy jaduhñ. Hix, jaduhñä Dios ja'a yhEspírituhaam hajxy xpiuhbedät mөөдä wyiinmahñdyhaam. Coö mijsä jäya'ay xyhíxät coö hajxy mmeexucy coö hajxy hánajty mdsaačhpøcy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgø'owa'añ. ¹⁵ Hahixøøby jaduhñ coö hajxy mdsaačhpøgät, pø tøø hajxy hánajty mmäjäya'ay-yagho'ogy, pø tøø hajxy hánajty mmämeeč, pø tøø hajxy hánajty myajtägø'oy maa cuendä hajxy hánajty mگا'a mөөдän. Cab jaduhñ yhooyä coö hajxy jaduhñ mjatcø'owät. ¹⁶ Pero je'e mäböcypiä caj chähdiuhndmөөдä coö hajxy mdsaačhpøgät je'eguiøxpä coö Jesucristo hajxy hánajty mwiingudsähgø'oy. Jootcuyc hajxy jaduhñ mhídät. Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp" ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøø yhabaantä coö Dios hajxy xyajtøyhajtyegäänäm. Coö Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm, paady hajxy jayøjp xyajtøyhajtyegäänäm, paady hajxy jayøjp xyajtsaačhpøjcäm. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä, coö hajxy hánajty tiøyhajtyega'añ, maas hanaxiä hajxy hánajty chaachpøga'añ. ¹⁸ Siémprämä hojiäya'ayhajxy chaachpøga'añ. Maas hanaxiä ca'awiindøyhäna'c-hajxy chaachpøga'añ, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøöbiä. ¹⁹ Coö hajxy hánajty pøn xyajtsaačhpøcy nä'a nägoobä, cab hajxy mmøjpädá'agät. Tehngajnä hajxy hoy mjaac jäya'ayhádät. Hix, ja'a Dios hajxy hánajty tøø xyajmädsocy coö hajxy mdsaačhpøgät.

5

¹ Mijs majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, mijs cham nmägapx nhane'emaamby. Nmöödhøchä cuhdujt jaduhñ coöch mijts jaduhñ nmägapx nhané'emät, je'eguiøxpä coöch tøø nmäjaabä, mөөд coöch jim nduumbä tsajtøgooty. Nhixhø'c-høchä Jesucristo jim cruzcøxp. Y coö Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, näguipxy hajxy hánajty jim xyajncxäänäm tsajpootyp, høöch mөөд mijts. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owäänäm pedyii. ² Mijs majjäya'adiøjc, hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajnähihö'owät hamuumdu'joot, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä. Hamuumdu'jootä cu'ug hajxy nmägapx mhané'emät. Hix, ja'a Dios hajxy tøø xpiäda'agy coö cu'ug hajxy jaduhñ myajnähihö'owät, mөөд coö hajxy nmägapx mhané'emät. Cab hajxy xädø'øñguiøxpä myajnähihö'owät. ³ Cab hajxy møc møc mhané'emät. Mee'xxieemy hajxy myajnähihö'owät. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtünät; jaduhñä cu'ug hajxy xpiähix xpiadúnät. ⁴ Y coö Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä, mänit hajxy xquiuumäya'añ pø tøø hajxy hánajty hoy myajnähihö'oy. Mänit hajxy hánajty jim xyajncxa'añ tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy hánajty jim mhida'añ.

⁵ Mөөд mijts muutsc-häna'c, jaduhñ mijtspä, mwiingudsähgø'owäbä majjäya'ay hajxy. Coö hajxy waamb xmiägapx xyhané'emät, mgudiünäp hajxy jaduhñ. Hahoy haween hajxy mnibiuhbedøøjät hamiñ haxøpy, hoy miøjjä hoy miuutscä. Hix, coö hajxy jootmøj mnibiäda'agøøjät, xyajcumädówäbä Dios hajxy jaduhñ. Pønjaty capxp mädiaacp mee'xxieemy, je'edsä Dios piuhbejpy. Móoyyabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ. ⁶ Coö Dios hajxy jaduhñ mänaa xyajtsaačhpøgät, cab hajxy mmøjpädá'agät. Jim hajxy mnibiäda'agøøjät maa Dios quio'øba'c tiēcypia'cän. Møcmäjaa Dios jiaanč tehñ miøød. Hix, cujequiä Dios ja'a tsaachpä hajxy xyajnähwá'adsät. Mänit hajxy jootcuyc xjiaanč tehñ yaghida'añ. ⁷ Coö hajxy hánajty ti

mnädajy mnämay, mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jaduhñ coo hajxy ween xyaghoyöøyyä. Hix, homiänaajä Dios hajxy xcwieendähaty.

⁸ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy; jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy mbanócxät tehngajnä. Jaduhñä möjcu'ugongä wyiinmahñdy quia'a mäjädá'agät. Hix, ja'a möjcu'ugong, homiänaajä hajxy jaduhñ xmiädsiphájtäm. Xjia wi'i yajtu'udägoyyáanäm hajxy jaduhñ. ⁹ Cabä möjcu'ugongä miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät tehngajnä. Hix, pønjataiä Diosmädia'agy mäbøjp wiinduhmyhagajpt, jaduhñ hajxy chaachpøjppä nej mijts mdsaačhpøquiän. ¹⁰ Cab hajxy jejcy mdsaačhpøga'añ. Coo Dios ja'a tsaachpä hajxy hänäjty tøø xyajnáhwa'ačh, mäniä Dios hajxy hamuumdu'joot xyajmäbøgaannä ja'a Jesucristo miädia'agy. Ca'xy pedyii Dios ja'a wyiinmahñdy hajxy xyajnáhixø'owa'añ. Ja'a Diósäts hajxy jaduhñ xcwieendähájtäm, hoy hajxy nej cu nja jajt cu nja habéjtäm. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ maa højtsøxphájtäm. Jaaya'ay hajxy jaduhñ tøø xyajnáhdijjäm coo Jesucristo hajxy jim xyajnöcxáanäm tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáanäm. Hix, cøxiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ xmiöøyyäm. ¹¹ Cøjxta'axiøø ja'a Dios hajxy tsøc wiingudsähgøøyyäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios möjcuहुdujt miøødhada'añ. Tøyhajt jaduhñ.

¹² Ja'a mägu'ughajppä Silvano hädaa nocy jahby. Høøčh nnajtscapxøøyyäp. Cab hädaa nocy jiaty yoñä. Hoyyä Silvano Diosmädia'agy jiaančh tehñ yajtuñ. Tøyhájtthøch chañ tøø ngapxy tøø nmädia'agy nebiä Dios tøyhajt wyiinmayyän. Tøø Dios möjmayhajt tiuñ maa højtsøxphájtäm. Tøø hajxy jaduhñ xyajmädsøjcäm coo hajxy jim xmiøødhájtämät tsajpootyp.

¹³ Ja'a jäya'ayhajxy yaa tsánaabiä Babilonia, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjppä ja'a Jesucristocøxpä, xyajpoo'xp mijts jaduhñ. Nej mijtsä Dios xyajnáhdijjiän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, jaanä jaduhñä jäya'ayhajxy yaabä yajnáhdijjábä coo hajxy miäbøjppät. Jaduhñ mijtsä mmägu'ughajppä Marcos xyajpoo'xpä. Nébiøčhä nhamdsoo húungänä Marcos njuø'øy. ¹⁴ Coo hajxy hänäjty mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä, hamiñ haxøpy hajxy mniyajpoo'xøøjät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mničocy mnibia'häyoyii hamuumdu'joot.

Pønjataiä Diosmädia'agy panøcxp ja'a Jesucristocøxpä, weenä hoyhajtä weenhajt hajxy mio'oyii ja'a Diósäm. Amén.

2 Pedro

¹ Høøch xøhajt Simón Pedro. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Jesucristøch nmøødtuumby. Jaaya'ayhøch tøø xwiinguexy coöchä miädia'agy nyajwá'xät. Tøø mijsä Jesucristo xyajnähdijy coo hajxy hoy nmäbøgät jaduñ mäwiin neby højts xyajnähdijjiän. Tu'cuhdujt hajxy jaduñ xquiumäayäm nägøxiä je'eguiøxpä coo hajxy tu'cuhdujt nmäbøjcäm coo tiøyyä. Jaduñ yajna-juø'øy coo Jesucristo yhojiäya'ayä. Jaaya'ay hajxy nDioshåjtäm. Tøø hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. ² Ween mijsä Dios ja'a hoyhajt weenhajt xmio'oy møj may coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødä ja'a Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøñhåjtämbä.

³ Coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhåjtäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy madiu'u xpiuhbéjtäm ja'a miäjaahaam, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhåjtämät. Mänitä Dios hajxy jaduñ xquiumäayämät. Jaanä miäjaahaamä Dios hajxy xyagjugyhadaänäm homiänaajä neby je'e jiugyhatiän. Coo Jesucristo miøjjä jiaančhä, coo jiaančh tehñ yhojiäya'ayä, paady hajxy tøø xyajnähdijäm coo hajxy hoy njäya'ayhåjtämbät. ⁴ Coo Jesucristo jaduñ miøjjä jiaančhä, paadiä mayhajt møj may tiuna'añ maa højtscøxpåjtäm. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios mayhajt may tiuna'añ maa højtscøxpåjtäm. Homiänaajä hajxy xyagjugyhadaänäm neby je'e jiugyhatiän. Y tøø hojiotä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemybiä. Jaduñ hajxy hoy nmøødhåjtämät tu'ugmädia'agy. Jaduñhä haxøøgpä hajxy yaa hoy njøyohdiütämät hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy yaa ca'a mäbøjpä, hadsojwiinmahñdy hajxy miøød. Coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ quia'a najtshixø'øwa'añ, paady hajxy jiiby quia'awa'añ haxøøgtuum. ⁵⁻⁷ Paadiä Diosmädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm. Tsøc hajxy hojiäya'ayhåjtäm hamuumdu'joot. Tsøc hajxy jaac habøjcäm ja'a Dioscøxpä. Tsøc hajxy håjtäm najuø'øyaamy. Tsøc hajxy mee'xtújcäm. Tsøgä Dios hajxy wiingudsåhgøoyyäm. Tsøc hajxy ničhøjcäm nebiä tu'ugpuhya'ayän, neby højtsä Jesucristo xchøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc mée'xäm, hoy hajxy näje'e quia'a jagä mäböcy.

⁸ Coo hajxy jaduñ hamuumdu'joot ngudiüünämät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, mänit hajxy nhoyøoyyämät. Mänitä Jesucristo tiuung hoy ndüünämät. Nmøødhåjtämä tøyhajt hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Hiç, pønjaty jaduñ ca'a cudiumb nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, jaduñ mäwlinäts hajxy je'e nebiä wiinds nebiä xoodspän je'eguiøxpä coo hajxy tøø jiahdiägoy coo piojpä quiädiey hajxy tøø nähwa'athii neby hajxy hijty jegyhajty jiäya'ayhatiän. Jaduñ hajxy tøø jiahdiägoobiä coo Dios jiøot chocy coo hajxy hoy jiäya'ayhådtät. Paady hajxy jaduñ jia yajnähwaatsä. ¹⁰ Hoorä, mägu'ughajpædøjc, tsøc hajxy hamuumdu'joot cudiuünäm nébiøch naamnä tøø nmädia'agy. Jaduñ yajnajuø'øwa'añ coo Dios hajxy tøø xyajnähdijäm coo hajxy xquiu'ughadaänäm. Coo hajxy jaduñ ngudiüünämät, cab hajxy jaduñ mänaa ndu'udägøoyyämät. ¹¹ Jaduñ hajxy hoy yajxon nnøcxämät Jesucristo wyiinduum maa cøjxta'axiøø yhane'emiän. Jaaya'ay hajxy nWiindsøñhåjtäm. Tøø hajxy jaduñ xyajnähwäatsäm.

¹² Homiänäajäts mijs jaduñ nyagjahmiejtsta'aga'añ nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Tøyhåjthøch jaduñ tøø nmädia'agy. Hoy hajxy jaduñ

mjaty. Cab hajxy mdsoj jahdiägoyya'añ. ¹³ Hawiinmats jaduhñ cooñ mijs jaduhñ nyagjahmiejtstä'agät tehngajnä, mäduhñtiöch njaac jugyhaty. ¹⁴ Hamdsóojöçhä Jesucristo xñämaayy cóogöç mobädajpä nho'ogaannä, ja'a hajxy nWiindsöñhájämbä. ¹⁵ Pero cooñ hänäjty tøø nho'ogy, hoy hajxy jaduhñ mjaac capxtä'agät nébiöch chamñ nmädia'aguiän. Jaduhñ hajxy hoy njahmiejtstä'agät.

¹⁶ Tøø højts mijts nyajwiingapxø'öy coo Jesucristo møcmäjaa miøødä, y coo yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt højts jaduhñ nmädiaacy. Cab højts hamdsoo nyajcojy. Diosmädia'agy hädaa jaduhñ. Ca'a ñä'ä cueentä nebiä jäya'ay cueentä hajxy yajcojjiän. Hamdsoo højtsä Jesucristo nhijxy coo møcmäjaa miøødä, coo je'e Dyosä. ¹⁷⁻¹⁸ Mänaa højtsä Jesucristo hänäjty jimñ nmøødän maa tunän, mäniä Diosteedy jimñ quiuhgapx-najxy tsajpootyp: "Høøçh nhamdsoo Huung yø'ø. Njaanç tehñ chójpiöç yø'ø. Jaanç tehñ jiootcúç-höç nniwio'øwyii maach nHuungcøxpän", nomä Jesucristo ñänøømä. Njaanç mädoow højts jaduhñ. Møcmäjaahaamä Dios jaduhñ quiapxy. Jaanç tehñ yajxonä Jesucristo piädaacä ja'a Tiéediäm, nebiä hajajpä. Paady højts yø'ø tunñ nyajxøøbejty: "Ja'a tunñ maa Dios ñägapxiän coogä Jesucristo yHuunghaty."

¹⁹ Tøyhajt jaduhñ jiaanç jaty nébiöch chamñ nmädia'aguiän. Hamdsoo højts nhijxy nmädooyy. Hahixøøby jaduhñ coo højts mijts nmädia'agy xmiäböçcät. Maas hahixøøby jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy nmäböçpä, ja'a jäya'ayhajxy jecy quiujähyyäbä. Jaduhñ mäwiinädsä Diosmädia'agy miäbaady nebiä jøøn tioyän hagoonstuum. Hix, xyajwiinjuøöyyäm hajxy jaduhñ tijaty hajxy hoy hamdsoo nga'a wiinjuø'öwáanäm. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy homiänaajä nyajcopcøöyyämät. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mäniä hajxy cøxiä xyajwiinmädiaagø'öwáanäm. Jaduhñ hajxy hoy nwiinjuø'öwáanäm cøxiä. ²⁰⁻²¹ Huuc wiinjuø'öw hajxy jaduhñ, coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy quiujahy, cab hajxy hamdsoo yajcojy. Näje'e hajxy jaduhñ quiujahy tijaty hänäjty jadäänäp tunäänäp. Ja'a Dios je'e najtscapxøöyy ja'a yhEspirituhaam waamb hajxy quiujáyät.

2

¹ Jii jäya'ayhajxy hijty näje'e jegyhajty miäna'añ cooc tyijy Dios hajxy hänäjty ñajtscapxøöyyäbä. Pero høñndaacp hajxy hänäjty jaduhñ. Ja'a Dioscu'ug hajxy hänäjty jia wi'i wyiinhøønaamby. Jaanä jaduhñä høñndaacpähajxy jii by wiäditaambä maa mgajpñhaxiän. Cabä cu'ug ñajuø'öwa'añ pø wiinhøñäp hajxy hänäjty jaduhñ. Høxtä mäna'anaambä høñndaacpähajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a Jesucristo hajxy tøø xquia'a nähho'túutäm. Paquiä hajxy yajcumädowa'añii. Pønñatiä høñnda'agymiädia'agy mäbögaamb, tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ. Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ høñndaacpä, niyhamigähadaañäp hajxy jaduhñ. ² Pahixäänäp hajxy jaduhñ nämay. Ja'a häna'c-hajxy mäbahixaamb, ja'a tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy mäböçpä. Coo hajxy jaduhñ hoy quia'a hida'añ, ni häna'c-hajxy høñndaacpä, ni häna'c-hajxy mäbahixpä, paadiä cu'ugä tøyhajt hajxy quia'a tsoga'añ ja'a Jesucristocøxpä. ³ Ja'a høñndaacpähajxy, xädo'øñ hajxy piöçjuø'öwaamby. Høñnda'agymiädia'agyhaamby mijts xyajnähixø'öwa'añ; jaduhñä xädo'øñ hajxy xjia wi'i piögaañä. Jéquiänä Dios tiägøöyy mänañdaacpä coogä häna'c-hajxy quimädowa'añ,

ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy yajnahixõõbiä. Jaduhnä Dios jecy miänaandaacpä cooc hajxy quiuhdägoyya'añ.

⁴ Hix, yajcumädoobiä Dios je'e pønjaty ca'a mäbögaamb. Coo mioonsähajxy näje'e jim jecy quia'a mäböjcy tsajpootyp, paady hajxy jecy quiumädooy. Haxõøgtuum hajxy hoy quiuhjuipnaxyii maa jiaanč tehñ quioõcän, maa yhadgoodstuumän. Jim hajxy yhida'añ hõxtä coonä yhabáadät coo Dios jaduhñ miäná'anät nebiaty hajxy jii jiaac tsaächtiuna'añii. ⁵ Jaanä jaduhnä Dios ja'a jecyjiaäya'ay yajcumädoobä, ja'a hajxy jecy tõõ quia'a mäböquiäbä. Mänitä Dios nõøgomdägoy quiejxy. Jayooyä Noéhajxy choocy mõõdä yhuung mõõdä tio'oxy ja'a näductujcpä. Jaduhnä Noé ja'a cu'ug hänäjty tõõ jia yajwiingapxõ'oy coogä yhaxõøgcuhdujt hajxy ñajtshixõ'õwät, coogä Dios hajxy wyiingudsähgõ'õwät. ⁶ Jaanä jaduhnä jecyjiaäya'ayhajxy jiajpä, ja'a hajxy hijty jim tsänaabiä maa cajpt hijty jaduhñ xõhatiän Sodoma mõõdä Gomorra. Cabä Dios hajxy hijty ñä'ägä wiingudsähgõ'oy. Paady hajxy jõõnhaam yajcuhdägooyä. Cõjxä haxõøghäna'c-hajxy yho'ogy. Haagä cujiaam hajxy jiajnä mõõdä quiajpthajxy. Hijxtahnd ja'a Dios jaduhñ piädaac coo haxõøgjäya'ayhajxy nägõxiä yajcumädowa'añii. ⁷⁻⁸ Mänaa Dios ja'a jecyquiajpt jaduhñ yajcuhdägoyyän, jagooyä tu'jäya'ay yajtsoocä, ja'a hänäjty xõhajpä Lot. Paadiä Lot yajtsoocä, je'eguiõxpä coo hänäjty hoy jiaäya'ayhaty. Mänitä Dios ja'a Lot yhawaanä coogä quiajpt hänäjty quiuhdägoyya'añ. Paadiä Lot jim chohñ. Jaanč tehñ jiootmayhajpä Lot hänäjty jaduhñ coo cu'ughajxy hänäjty haxõøg jiatcõ'oy jabom-jabom hijxwiinduum. ⁹ Nebiä Dios ja'a Lot jecy yajtsooquiän, jaanä jaduhnä Dios ja'a quiu'ug yajtso'ogaambä coo hajxy hänäjty chaächpõcy. Tõyhajt jaduhñ. Jaanä jaduhñ tiõyhäjtäbä coo Dios yajcopcõ'oy nebiatiä haxõøgjäya'ayhajxy jiatcõ'oyän. Jeqiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc hajxy quiumädowa'añ. Coo jaduhñ yhabáadät, mänitä Dios miäna'ana'añ nebiaty hajxy jii chaächtiuna'añii. ¹⁰ Nägõ'õ nädequiä Dios yajcumädowa'añ pøn yajnahixõõby hõhnda'agymiädia'agyhaam, pønä Diosmäjaa xõøghajp. Jaanč tehñ chähdiuhndägoy hajxy ñibiäda'agyii, ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Jootmõj hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn wyiingudsähgõ'oy. Haa jaäya'ayhajxy mõjtuunngmõõdpä maa Diosmädia'agy myñänä, wiingapxpéjtäp hajxy je'ebä. ¹¹ Haa ja'a Diosmoonsähajxy jim hijpä tsajpootypä, maas mõcmäjaa hajxy miõõdä quejee ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Pero cabä Diosmoonsä ja'a mõjtuunngmõõdpä hajxy wyiingapxpety maa Dioswiinduumän; ni cab hajxy ñähojy.

¹² Jaduhnä hõhndaacpähajxy ñibiäda'agyii nebiä yuughanimalän coo hajxy tii quia'a wiinjuõ'õwa'añ ja'a Dioscõxpä. Hix, cabä yuughanimalhajxy tii wyiinjüõ'oy ja'a Dioscõxpä. Mädyijatiä hõhndaacpähajxy quia'a wiinjuõõby, je'e hajxy ñäxiicypy. Paquiä hajxy yajcuhdägoyya'añii nebiä animalhajxy paquiä quiuhdägoyyän coo hajxy yagho'ogyii. ¹³ Tsaächtiunäanäbä hõhndaacpähajxy jaduhñ je'eguiõxpä coo hajxy hänäjty tõõ miädsaačhtiunñ. Xoondaacp hajxy jaduhñ coo hajxy cõxypänejpä jiatcõ'oy xõõmbaady. Hõxtä jii by hajxy yajtägõ'oy maa mijts naxy mgaamiuquiän ja'a Jesucristocõxpä. Ja'a Jesucristo miädiä'aguiäc tyijy hajxy pianõcxäp. Pero haxõøgjaty hajxy wyi'i jiatcõ'oy mijts mwiinduum maa hajxy hänäjty mgaamiuquiän. Hõxtä jii bypiaady hajxy je'e yhõhndaacpä.

¹⁴ Homiädyii to'oxiõjcä hajxy jaduhñ yhixy, yhadsojpy hajxy jaduhñ. Homiänaajä hajxy jaduhñ haxõøg jiatcõ'õwa'añ. Wyiinhõhmby hajxy pønatiä

Diosmädia'agy hoy ca'a habøjpnä. Hadsojwiinmahñdy hajxy ñä'ägä yajtuumby. Tsipecøxp hajxy jaduñ ñä'ägä cumädowa'añ. ¹⁵ Tøø tødiu'u hajxy jiwawa'ach. Tøø hajxy jaduñ tiu'udägoy. Ja'a Balaam hajxy jaduñ piahijxyp, ja'a Beor yhuung. Jeguiajtiä Balaam hänajty quiudiuna'añ ja'a quia'awiindøguiøxpä møødä xädø'øñguiøxpä. ¹⁶ Mäniä Balaam wyiinhojñäxä tiic jaduñ coo jiatcø'owa'añ. Ja'a møjc burra jaduñ mähoj. Jaduñ quiajpy nebiä jäya'ayän. Mäniä Balaam ñajuøñä coo jaduñ quia'a hoyyä. Jaduñä burra miädia'agy miäbøjcäxä.

¹⁷ Yø'ø häna'cä hønnda'agymiädia'agy hajxy mäwädiypä, jaduñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä nøøjut tøø tiø'øchpän. Jaduñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä joc piojwäditypän coo hänajty quia'a nä'ägä tu'uy. Hix, cabä tøyhajt hajxy ñä'ä yajñähixø'øy. Cøjxta'axiøø hajxy jiihy yhida'añ maa haxøøgtuumän. Ja'a Dios jaduñ mänaän cooc hajxy jiihy yhida'añ. ¹⁸ Yoñ hajxy jia mädia'agy. Ja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduñ. Pero cabä miädia'agy hajxy choobaady. Ja'a hønnda'agymiädia'agyhaam hajxy wyiinhøøñ pønajiä Diosmädia'agy naamädägø'øy habøjp. Jøjcapxøøyyäp hajxy jaduñbä, ween hajxy haxøøg jiatcøøguiumbä neby hajxy hijty jiatcø'oyän. ¹⁹ Jaduñä hønndaacpähajxy yajñähixø'øy cooc tyijy quia'a nejpä coo haxøøg mjäya'ayhäädät. Hix, jaduñ hajxy yajñähixøøbiä cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hanéhmanä coo jecymiädia'agy hajxy ngudiunämät, jaduñ jia mänaambä cooc hajxy hoy njäya'ayhäjtämät. Jaduñ hajxy yhønndaacpä cooc tyijy hajxy jaduhyä nnähwäatsäm. Ni je'e hajxy tøø quia'a nähwa'ach je'eguiøxpä coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø quia'a najtshixø'øy. Paady hajxy nøcxy quihdägoyyaanä. Jaanä jaduñ højtshäjtämä, coo nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nga'a najtshixøøyyämät, jaduñ højts nøcxy nguhdägoyyaanämbä. ²⁰ Coø Jesucristo hajxy njøjpxøøyyäm, ja'a hajxy nWiindsønähjtämä, paadiä nhaxøøgwiinmahñdy hajxy xyajñähwäatsäm, neby hajxy yaa nmøødhäjtäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero, coo Jesucristo miädia'agy mjahdiägøoyät, y coo mhaxøøgwiinmahñdy jadähooc mbadu'ubögät, maas haxøøg jadähooc mjada'añ. ²¹ Hix, pønajiä Diosmädia'agy jaduñ jahdiägooby, maas hoy haxøpy coo hajxy cu quia'a mäbøjcy. Hix, coo hajxy jaduñ yhøxhixät, maas hanaxiä hajxy jaduñ quiumädowa'añ. ²² Jaduñ hajxy jiädät nebiä hädaa mädia'agy miäna'añän: "Ja'a huc-hajxy, coo hajxy yhøøch, ja'a yhamdsoo høøch hajxy ñäwiimbijpy, nøcxy hajxy jadähooc jiwø'xø'øgy. Jaanä jaduñä hädsømhajxy jiatcøøbiä, naamnä hajxy hänajty tøø chi'iy, mäniä hajxy jadähooc nøcxy yajtsnä tiøø'pnä mo'ondsooty." Tøyhajt jaduñ.

3

¹⁻² Mägu'ughajpædøjc, miämetsc-hoocpä mijts cham nnäjaayø'øy. Jaduñ mijts cham miämetsc-hoocpä nmägäpy nhane'emy coo mädia'agy hajxy mjahmiejstá'agät, ja'a Diosquexypähajxy jecy quiujähyyäbä. Jaduñä howyiinmahñdy hajxy nmøødhädät. Huuc jahmiets hajxy jaduñbä nebiatiä Jesucristo hajxy xmiägäpx xyhanéhäm. Jaaya'ay hajxy tøø xñähho'tuütäm, paady hajxy nWiindsønähjtäm. Ja'a Jesucristo quiugäpy-hajxy, je'e mijts tøø xyhawaanä nebiatiä Jesucristo hajxy tøø xmiägäpy tøø xyhane'emy.

³ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm wyiinjuø'owät nébiøch cham nmädia'aguian. Coø naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mäniä jäya'ayhajxy quiahxø'øga'añ coo Dios hajxy ñänøma'añ. Haxøøg hajxy jiatcø'owa'añ nebiatiä yhamdsoo joot hajxy hänajty chocy, neby hajxy hänajty ñä'ägä

cuhdujthatiän. Xñäxi'igaamb mijts jaduñ. ⁴ Jaduñ hajxy miäna'ana'añ: "Cab jaduñ tiehm tiõjiada'añ coo Jesucristo wyiimbijtagatsa'añ neby jaduñ tøø yhuuc mänaambä. Hix, caj tii mänaa tiägach. Je'enä cøxiä wiinä jaduñ yhytyñä mänaa naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'oguiän, mänaa jecyjiäya'ayhajxy yho'oguiän", nom hajxy yhöñda'aga'añ. ⁵ Pero tøyhajt jaduñ coo naaxwiimbä jiaančh tägach. Pero ja'a höñdaacpähajxy, cabä tøyhajt hajxy wyiinjuø'owa'añ. Hix, haagä nøø hijty jegyhajty. Mänitä Dios ja'a tsajt jecy yhädiuñ møødä naaxwiin. Jiibiä naaxwiimbä yajcojy nøøjooty. Mänit hoy piäda'agy nøøhagujc. ⁶ Mänitä Dios nøøgomdägoy cujecy quiejxy. Mänitä naaxwiimbä quihdägoooy. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ⁷ Ja'a tsajt møød hädaa yaabä naaxwiin, tøø Dios jaduñ yajndhijy coo quioxy toya'añ. Mänitäc jaduñ tioya'añ coo Dios ja'a jäya'ay jajcuhdägoyya'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy jahmiétsäm coo Dios tu'xøø jaduñ ñänomy jadu'miljomøjtpä; y jadu'miljomøjtpä, tu'xøøyyä jaduñ ñänomy. ⁹ Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo quia'a tsoj yajtøjiada'añ coo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Pero cab jaduñ tiøøyyä neby hajxy jaduñ jia wi'i yhöñda'agy. Hix, mee'xtujpä Jesucristo ja'a mijtsøxpä. Cabä jioot chocy coo pøn quihdägöyyät. Jaduñnä jioot jia tsocy coo haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøøyyämät.

¹⁰ Jaguiapxy yhabaada'añ coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Cabä pøn jaduñ ñajuø'oy mänaa jaduñ jiaančh habaada'añ. Mänitä tsajt quihdägoyya'añ. Jaduñ yajmädowa'añ nebiä hänee moc ya'axiän. Cøxaambä xøø tioya'añ, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä, møødä tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹ Coo cøxiä wiinä jaduñ quihdägoyya'añ, paady hajxy tsøc hoy jäya'ayhätäm. Tsøcxä Dios hajxy hoy wiingudsähgøøyyäm. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hoy cudiúunäm. ¹² Tsøc hajxy jøbhíxäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänitä Dios ja'a tsajt yajtoya'añ, møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä. Tsøgä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiacäm nämay, ween hajxy miäbøcy; jaduñä Dios paquiä yaghabáadät. ¹³ Tøø Dios jaduñ miäna'añ coogä hawiinjemyčhajt yhädiuna'añ, møødä hawiinjemyñnaaxwiin. Jimä njoot hajxy nbädacäm coo Dios hajxy jim xyajnoxcáanäm. Cabä haxøøgpä jaduñ jim mänaa tiägø'owa'añ maa ja'a hawiinjemybiä tsajtän, ni jim maa hawiinjemybiä naaxwiimbän.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduñ coo Dios hajxy jim xpiäda'agáanäm, paadiä haxøøgpä hajxy tsøc najtshixøøyyäm hamuundu'joot; jaduñnä Jesucristo hajxy xpiäatämät coo pojpä cádieey hajxy hánajty nga'a møødhajtäm, coo yaa quiädaactägätsät. Tsøc hajxy jootcujc nimiøødhíjtäm nebiä tu'ugpuhya'ay nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Jaduñä Dios hajxy hoy xyhíxämät coo hajxy hánajty hoy ndúunäm. ¹⁵ Mjahmiédsáp hädaa mädia'agy hajxy jaduñ. Paadiä Jesucristo jaduñ miee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy may miäbøcy, ween hajxy jaduñ may ñähwa'ačh. Ja'a mägu'ughajpä Pablo, jaduñ mijts tøø xñäjaayøøbiä. Ja'a Dios ja'a tøyhajt najtscapxøøyyä. Ja'a tsipjatypä ja'a Dios ja'a Pablo yajwiinjuøøyy. Jádühñhøčhä Pablo njuø'oy nébiøčhä nhamdsoo puhya'ayän. ¹⁶ Naaghooc mijtsä Pablo xñäjaayø'oy, jaduñ ñä'ägä mädia'agyhaty nébiøch cham njaayän. Tsipjatiä Pablo

siémpräm miädia'agy. Ja'a häna'cä tøyhajt hajxy ca'a tsojpä, wiingä Pablo miädia'agy hajxy yajnähixøøyyä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'øy nebiä Pablo jia mänaañän. Wiingatiä Diosmädia'agy hajxy yajnähixø'øy. Cabä tøyhajtpä hajxy miäbøga'añ. Paady hajxy quiuhdägoyya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpädøjc, mnä'ägä najuøøby hajxy jaduñ coo hønndaacpähajxy jii wiädita'añ. Cabä tøyhajt hajxy chocy. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ jläya'ayhaty. Mnigwieendähadøøjäp hajxy; jaduñä tøyhajt hajxy mga'a najtshixø'øwät. Cab hajxy myajwiinhøønät coo hajxy jaduñ mnä'ä tu'udägóyyät. ¹⁸ Jaac habøcxä hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønähajtämbä. Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm. Tehngajnä miädia'agy hajxy mmäbøjcät; jaduñä mayhajt mõj may tiúnät ja'a mjtscøxpä. Tsøc hajxy homiänaajä capxpáatäm mõj jaanč. Tsøc hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

1 Juan

1-3 Jue'e hõjts mijts nyajnäjaayøøby, ja'a Jesucristo. Dioshuung je'e. Jiiyyäm je'e hänäjty mөөдä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiөө'xta'aguiän. Jaayá'ayäts hajxy xyhawaanäm nebiä Dios wyiinmay. Jaayá'ayäts hajxy tөө xñähho'túutäm neby hajxy jaduñ njugyhájtämät nebiä Dios jjugyhatiän cөjxta'axiөө. Tөө hõjts nhamdsoo hixy; tөө hõjts nhamdsoo mädoy. Tөө hõjts nnähdoñ cөøhaam. Tøyhajt jaduñ. Paady hõjts mijts jaduñ nhawaanäm neby hajxy jaduñ nhíjtämät tu'ugmädia'agy, neby hõjts ja'a Dios xmiөөdhitiän tu'ugmädia'agy mөөдä yHuung. ⁴ Paady jaduñ nhawaanäm neby hajxy jaduñ jootcuyc nhíjtämät tehngajnä.

⁵ Hoyyä Dios ja'a wyiinmahñdy; cabä pojpa cädieey nã'ägädä mөөдä. Jaduñ hõjts ja'a Jesucristo tөө xyhawaanä, y jaduñ mijts nhawaanägájtäm. ⁶⁻⁹ Coö hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Dios yhitiän, tu'ugmädia'agy hajxy jaduñ nhíjtämät, je'eguiөxpä coö ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm cөxiä. Xyajnähwaatsäm hajxy jaduñ coö ja'a nbojpa ngädieey hajxy nnägäpxämät. Tøyhajt jaduñ. Cabä Dios yhöñda'agy. Howyiinmahñdy je'eduhñ miөөд. Pero coö hajxy nwädíjtämät haxөөgtuum, cabä Dios hajxy nmөөdhíjtämät tu'ugmädia'agy. Höñdáacäm hajxy jaduñ y cabä tøyhajt hajxy nnä'ägädä mөөdhájtäm.

Jaanä jaduñduhmbä, coö hajxy nnä'a mänäänämät cooc tyijy pojpa cädieey hajxy nga'a mөөdhájtäm, niwyiinhöñnäm hajxy jaduñ, ¹⁰ y cabä Dios miädia'agy hajxy nmөөdhájtäm, ja'a tøyhajt. Coö hajxy jaduñ nmäänäänämät, jaduñ yajmädowa'añ cooc tyijy ja'a Dios yhöñda'agy. Hix, je'e jaduñ mänaamb coö pojpa cädieey hajxy nmөөdhájtäm.

2

¹ Mägu'ughajpadөjc, cábөch njoot chocy coö hajxy haxөөg mjatcө'owät. Páadyhöch mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Coö pөñ jaduñ jiatcө'owät, nähgapxtu'udөөjäp je'e Jesucristäm jim maa Diosän. Cabä Jesucristo pojpa cädieey mänaa miөөдä. ² Tөө ja'a nbojpa ngädieey hajxy xñähho'túutäm nägөxiä hädaa yaabä naaxwiin.

³ Coö hajxy ngudiuunämät nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm, mänitä tøyhajt hajxy nmөөdhájtämät coö je'e hajxy nhixyhájtäm. ⁴ Pөñ jaduñ nã'ä mänaamb: "Nhixyhájpjөch je'e", hoy quia'a ja cudiuñ, höñndaacp je'eduhñ. Hix, ja'a Diosmädia'agy je'eduhñ quia'a tsojpy. Tøyhajt je'e. ⁵ Pero pөñ jaduñ cudiuumb, cähxө'p jaduñ coö ja'a Dios jiaanч tehñ jahmiech. Jaduñ hajxy nyajnajuөөyyämät coö hajxy nmөөdhíjtäm tu'ugmädia'agy. ⁶ Pөñ jaduñ mänaamb coö ja'a Dios miөөdhity tu'ugmädia'agy, tsipөxp wiädítät nebiä Jesucristo hijty wiäditiän.

⁷ Hädaa mädiä'agyhöch cham nyajnähixөөöbiä, tөө hajxy hijty mmädoy mänaa hajxy mmäbөjtsooñän. ⁸ Pero hädaa mädia'agy jaduñ, jaduñ mäwiinäts hädaa nebiä hawiinjemybiän. Hix, jaduñ hajxy mnichocy mnibia'häyoyii nebiä Jesucristo hajxy xchöjcäm. Tøyhajt jaduñ. Coö ja'a Jesucristo yaa tөө yhoy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä homiädia'agy hajxy xyajwiinjuөөyyänä. Cab hajxy jaduñ nwädíjtänä hagogostuum.

9-11 Pøñ ja'a y'hermano tsojp pa'häyoob, hoyyã Diosmädia'agy jaduñ quiudiunñ. Coö hajxy jaduñ ngudiunñämät, cab hajxy ngädiehyämät. Pero pøñ ja'a yhermano mähanhajp, hoy jia mäna'añ cooc tyijy quiudiunñ ja'a Diosmädia'agy, je'enä wiädity hagogdstuum. Jaduhñ wiädity nebiä wiindspän. Cab jaduñ ñä'ägä niyaghoyø'øyii.

12-14 Hermanodøjc, mïjtshøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Mhixyhajpiä Dios hajxy, ja'a nDeedyhäjtäm. Jaaya'ay ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajñhäwäatsäm je'eguiøxpä coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Mijts majjäya'adiøjc, mhixyhajpiä Jesucristo hajxy jaduñ. Jiiyyäm jaaya'ay hñajty mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Y mijts muutsc-häna'c-hajxy, xmiøobiä Dios ja'a mäjaa hajxy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxy. Cabä møjcu'ugong hajxy tøø myajmäjada'agy.

15 Cabä mjoht hajxy mbädä'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coö pøñ jaduñ piädä'agät, cabä Dios hoy jiahmiëdsät, ja'a nDeedyhäjtäm. 16 Ja'a møjcu'ugong jaduñ mänaamb coö hajxy cøxiä wiinä nhadsøjcämät hädaa yaabä naaxwiin, ja'a haxøgpä. Jaanä jaduñ miänaambä coö hajxy nyajcumäyyämät. Pero cabä Dios jaduñ miäna'añ. 17 Cuhdägoyyaamb hädaa yaabä naaxwiin møødä haxøgpä yaabä. Pero pøñ cudiumb nebiä Dios miäna'añän, cab jaduñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Jim yhida'añ maa ja'a Diosän cøjxta'axiøø.

18 Hoorä, habäatnäp jaduñ coö ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Tøø hajxy mmädoyhaty coö ja'a Cristo miädsip quiähxø'øga'añ. Y tøø ja'a miädsiphajxy may quiähxø'øgy. Jaduhñ hajxy nyajnajüøøyyäm coö yhabaatnä. 19 Xmiøødhjätäm ja'a Cristo miädsiphajxy hijty. Pero coö hajxy tøø xpiuhwäatsäm, cähxø'p jaduñ coö hajxy hijty tehñ tiøyhajt xquia'a møødhjätäm hamuumdu'joot. Coö hajxy häxøpy hijty xmiøødhjätäm, cab hajxy häxøpy tøø xpiuhwäatsäm.

20-21 Pero mijts, ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnäguexy ja'a Dios yHespíritu. Mmøødhajpiä tøyhajt hajxy jaduñ cøxiä. Paady mijts hädaa nocy nyajñäjaayø'øgy. Y mnajuøøby hajxy coö ja'a tøyhajt hajxy quia'a møødä, ja'a häna'c hønndaacpähajxy.

22 Je'eduhñ ñänøømby, pøñ jaduñ mänaamb cooc tyijy ja'a Jesús tøø quia'a quexyii ja'a Diösäm. Ja'a Cristo miädsip je'e, pøñ jaduñ ca'a capxpaatp ja'a Dios møødä yHuung. 23 Pøñä Dios yHuung jaduñ capxpaatäp, miøødhijpiä Dios je'e. Pero pøñä yHuung jaduñ ca'a capxpaatäp, cabä Dios jaduñ miøødhity.

24 Mgudiünäp ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä neby hajxy mbanøcxtsohñän. Coö hajxy jaduñ mgudiünät, mänitä Dios hajxy tehngajnä mmøødhidät tu'ugmädia'agy møødä yHuung. 25 Y cøjxta'axiøø hajxy xyagjyghadäänäm neby je'e jiugyhatiän neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm.

26 Naxy hajxy mdehñ wyiinjuø'øwät coö mijts ja'a Cristo miädsiphajxy xjia wi'i wyiinhøøna'añ. 27 Mijts, cabä yajñähixøøbiä hajxy myajmaajiaty. Mmøødhajpiä Dioshespíritu hajxy. Xyajñähixøøbiä tøyhajt hajxy cøxiä. Cab yhønnda'agy. Mmøødhidäp hajxy jaduñ tu'ugmädia'agy neby hajxy tøø xyajñähixø'øyän.

28 Hoorä, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy mmøødhjätäm neby hajxy jaduñ mga'a tsähdiünät coö quiädaactägätsät. 29 Mnajuøøby hajxy coö ja'a Jesucristo pojpa cädieey quia'a møødä. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiät coö ja'a Dios yhuunghaty pønjaty hoy wädijp.

3

¹ Xjiaančh tehṃ chójcām ja'a Dios hajxy. Hamuumdu'joot hajxy xyhu-unghájtām. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä jäya'ay hajxy xñajuóoyyām coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtām. Hix, cabä Dios hajxy yhixyhaty. ² Hoorä, tøø ja'a Dios hajxy xyhuunghájtām. Cahnä yajnajuóoy neby hajxy xyaghidáañām. Pero coo ja'a Jesucristo quidaactägätsät, nñajuóoyyām hajxy coo hajxy jaduhñ nhidáañām neby je'eján. Nhixáañām hajxy jaduhñ neby jaduhñ yhitiän. ³ Pøñ hamuumdu'joot mäbøjp, hoy jaduhñ wiädity nebiä Jesucristo hoy yhitiän.

⁴ Pøñ haxøøg jatcøøby, cabä Diosmädia'agy quiuidiuñ. Je'e jaduhñ xøhajt ja'a haxøøgpä coo ja'a Dios miädia'agy mga'a cudiúunät. ⁵ Paadiä Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin nebiä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwäatsämät. Pero cab jaaya'ay pojpä cädieey ñä'ägädä møødä. Tøyhajt jaduhñ. ⁶ Pøñä Jesucristo tu'ugmädia'agy møødhijp, cab jaduhñ haxøøg jiatcøøy. Pøñ jaduhñ jatcøøby, cabä Jesucristo miädia'agy ñä'ägädä mäbøjcä. ⁷ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myajwiinhóønät. Pøñ hoy wädijp, cabä pojpä cädieey ñä'ägä møødä, nebiä Jesucristo quia'a møødän. ⁸ Pøñ hoy ca'a wädijp, pianócxäp je'e ja'a møjcu'ugongä miädia'agy. Homiänaajä ja'a møjcu'ugong haxøøg jiatcøøy. Mänit jiatcøøchohñ mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Paadiä Dios yHuung yaa tøø yhoy, nebiä møjcu'ugong jaduhñ quia'a mäjädä'agät. ⁹ Pøñä Dios tehṃ tiøyhajt Teedyhajt, cabä jioot chocy coo jaduhñ jiatcøøwät, je'eguiøxpä coo je'e miøødhidyijäm ja'a Diósäm. Coo je'e Dyios yhuungä, paady haxøøg quia'a jatcøøy. ¹⁰ Jaduhñ myajna-juøøwät pøñ Dioshuung. Entonces, pøñ hoy ca'a wädijp, pøñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyooob, ca'a Dyios je'e yhuungä. Pero pianócxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy je'e.

¹¹ Mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän, jaduhñ hänäjty miäna'añ coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät. Høxtä jäda'anäbaadyñä jaduhñ miäna'aññä. Cab jaduhñ mänaa tiägach. ¹² Cab hajxy njatcøøyyämät nebiä Cañ jecy jiatcøøyyän coo yhamdsoo puhya'ay yagho'cy. Paady jaduhñ yagho'cy coo howyiinmahñdy hänäjty quia'a møødä, nebiä piuhya'ay howyiinmahñdy hänäjty miøødän. Hix, pianócxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hänäjty je'e.

¹³ Entonces, hermanodøjc, cab hajxy myagjuøøwät coo häna'c hajxy xmiähanhájtäm. ¹⁴ Højtshájtäm, cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáañäm tsajpootyp. Cab hajxy mänaa jiiby nhäda'agøøwáañäm haxøøgtuum. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowäm. Pøñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyooob, je'eds jiiby häda'agøøwaamb haxøøgtuum. ¹⁵ Pøñä miägu'ughajpä mahanhajp, jaduhñä wyiinmahñdy je'e nebiä jäya'ay-yagho'pan. Y cabä jäya'ay-yagho'pähajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaančh tehṃ chójcām. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy hamiñ haxøpy nniähho'túütämät. ¹⁷ Coo ja'a mäyøøjäya'ay ja'a häyooobä quia'a näxúudsät, cab jaduhñ quiuidiuñ nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät. ¹⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøgxä hajxy hamuumdu'joot niñäxúu'tsäm. Jaduhñ hajxy nyajcähxø'cämät coo hajxy hamuumdu'joot nničhojc nnibia'häyóowäm. Coo hajxy nga'a niñäxúu'tsämät, cab jaduhñ tiuna'añ coo hajxy nja mänáañämät cooc tyijy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm.

¹⁹ Hermanodøjc, coo hajxy hamuumdu'joot nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁰ Y coo ja'a njoothajxy hamdsoo miánaañämät cooc tyijy hajxy hoy nga'a jáya'ayhájtäm, tsipcøxp ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Cabä nhamdsoo wiinmahñdyhajxy nyajcopcøøyyämät. Hix, xjioodhíjxäm ja'a Dios hajxy. Cøxiä hajxy xñajuóøyyäm. ²¹ Y coo ja'a njoothajxy waamb quia'a mánaañämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²² Xmióøyyäm ja'a Dios hajxy tijaty hajxy nmäyujwáañäm, je'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéhmäm. Paady hajxy xquiumáayyäm. ²³ Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a yHuung Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, nebiä Jesucristo hajxy hamdsoo tøø xyajwiingapxøøyyäm. ²⁴ Pøñä Dios miädia'agy cudiúunäp, tu'ugmädia'aguiä Dios jaduhñ miøødhity. Y jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtäm, je'eguiøxpä coo ja'a yhEspíritu hajxy tøø xyajnäguéjxäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy xyhawáañäm coo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtäm.

4

¹ Hermanodøjc, nämayyá høhñdaacpähajxy jii wiädity. Cabä tøyhajtpä hajxy ñä'ägädä yecy. Entonces, cabä hoñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy mmäbøgät nä'ä nägoobä. Pero jawyiin hajxy mhuuc mädia'agyhíxät pø Diosmädia'agy jiaanč møød. ² Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät pø Diosmädia'agy jiaanč møød. Pø mänaamb jaduhñ cooc ja'a Dios yHuung Jesucristo tøø jiaanč jáya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, pues Diosmädia'agy jaduhñ jiaanč møød. ³ Pero pø cab jaduhñ miäna'añä, cabä Diosmädia'agy miøødä. Ja'a Jesucristo miädsip miädia'agy jaduhñ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a miädsip yaa quiahxø'øga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Bueno, yaadsä miädia'agy jaduhñ wiädijnä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Pero mijts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajp. Tøø hajxy mga'a yajmäjäda'agy ja'a häna'c yøøduhmä høhñda'agymiädia'agy yajwädijp. Hix, maas mäjaamøødä Dios quejee ja'a møjcu'ugong miøødä, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁵ Yø'ø høhñdaacpähajxy jaduhmbä, ja'a møjcu'ugong miädia'agy hajxy quiudiúunäp; paadiä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miädiaacä. Y paadiä miädia'agyhajxy yaa yajcopcøøyyäxä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶ Pero højts, ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Y cab pøn nmädia'agyhajxy xyajcopcø'øwáañäm. Jagooyyä hajxy yajcopcø'øwa'añ pønä Diosmädia'agy mabøjp. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm pøn tøyhajt Dioshuung. Pønä nmädia'agyhajxy xyajcopcøøyyäm, Dioshuung je'e. Pøn jaduhñ xquia'a mädoowäm, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy jaduhñ quiudiúunäp.

⁷ Hermanodøjc, tsøg hajxy tehngajnä ničhojc nibia'häyóowäm hamiñ haxøpy, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. ⁸ Pero pøn xquia'a tsojc xquia'a pa'häyóowäm, cabä Diosmädia'agy miäböcy. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät. ⁹⁻¹⁰ Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät ja'a nbojpa ngädieyhájtäm, neby hajxy jim nhíjtämät tsajpootyp cøjxta'axiøø. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy njahmiejtsäm.

¹¹ Coo ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy hamiñ haxöpy nničhojc nnibia'häyóowämät. ¹² Tøyhajt jaduhñ, cabä Dios mänaa yhixyii. Pero cab jaduhñ ñejiä. Hoyyä Dios hajxy mänaa nga'a hñxäm, coo hajxy hamiñ haxöpy nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm. Y coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm. ¹³ Bueno, coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmióoyäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. ¹⁴ Y hamdsoo ja'a Jesucristo hajxy tøø nhñxäm mänaa ja'a Dios yaa tøø quexiän, mänaa hajxy tøø xñähhö'tuütäm. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁵ Pøn jaduhñ mänaamb cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, tu'ugmädia'agy ja'a Dios jaduhñ miøødhity.

¹⁶ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Nmäbójcäm hajxy jaduhñ. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity pøn homiänaajä jahmiejtsp ja'a Dios. ¹⁷ Coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hajxy jaduhñ nničhojc nnibia'häyóowämät, cab hajxy jaduhñ ndsähgøøyyämät mänaa ja'a Jesucristo miñ chaächtiuna'añän ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. ¹⁸ Pønä Dios hamuumdu'joot ca'a jahmiejtsp, tsähgøøby je'eduhñ je'eguiøxpä coo yajcumädo'wä'añii. Pero coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot njahmiéjtsämät, cab hajxy jaduhñ nnä'ägä tsähgøøyyämät. Hiñ, pøn jaduhñ tsähgøøby, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hamuumdu'joot quia'a jahmiech.

¹⁹ Jayøjpä Dios hajxy xchójcäm, paady hajxy jaduhñ njahmiejtstägájtäm. ²⁰ Pøn jaduhñ nä'ä mänaamb: "Njahmiéjchpøčhä Dios", hoyyä miägu'ughajpä jia mähanhaty, hønñdaacp je'eduhñ. Pø cabä yhamdsoo mägu'ughajpä ñä'ä tsocy ñä'ä pa'häyoy, cabä Dios hoy jiahmiétsät. Haa ca'a, yhiixypä miägu'ughajpä homiänaajä, pero cabä Dios mänaa yhixy. ²¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a nmägu'ughajpä hajxy ndsojc nba'häyóowämät, jaduhñ mäwínäts nebiä Dios hajxy njahmiéjtsäm.

5

¹ Pøn jaduhñ mäbøjp coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä, miäbøjpä Diosmädia'agy je'e. Y pønä Dios jaduhñ jahmiejtsp, chojpy pia'häyooby je'e pønatiä Diosmädia'agy mäbøjp. ² Coo ja'a Dios nDeedyhájtäm hajxy njahmiéjtsäm, coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiüünäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³ Coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiüünäm. Y cabä Dios tsipjaty yhan'emey. ⁴⁻⁵ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm, paadiä möjcu'ugong hajxy jaduhñ nga'a yajmäjädaacäm, je'eguiøxpä coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

⁶ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo ñäbejty. Jaanä tøyhajt jaduhmbä coo yho'cy cruzøxp. ⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miäna'añ cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, y cabä Dioshespíritu mänaa yhønñda'agy. ⁸ Coo ja'a Jesucristo jaduhñ ñäbejty, coo yho'cy cruzøxp, y coo ja'a Dioshespíritu jaduhñ miäna'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä. ⁹ Maas tsoobaatpä Dios ja'a miädia'agy quejee ja'a jäya'ay ja'a miädia'agyhajxy. Y jaduhñä Dios miäna'añ cooc ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹⁰ Pønä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp, miøødä tøyhajt jaduhñ coo

ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Hix, ja'a Dios jaduñ hawáañäp. Pero pønä Dios ja'a miädia'agy ca'a mäbójcäp, jaduñ je'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios yhøhnda'agy. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy miäbójcäxä coo ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹¹ Paadiä Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm. Paady hajxy jaduñ njugyhadaañäm nebiä Dios jjugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøyhajt jaduñ. Ja'a Dios jaduñ mänaamb. ¹² Pønä Dioshuung ja'a miädia'agy mäbójcäp, hodium je'eduhñ yhity. Cøjxta'axiøø jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän. Pero pøn jaduñ ca'a mäbøj, cab jaduñ jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän.

¹³ Mijts, mmäbójcäp ja'a Dioshuungä miädia'agy hajxy. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäyaayøøby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhädät coo hajxy hodium mhity, coo hajxy mjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän cøjxta'axiøø.

¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätämät, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo hajxy xmiädóowämät coo hajxy tijaty nmäyujwáañämät.

¹⁵ Paadiä tøyhajt hajxy jaduñ nmøødhjätäm coo hajxy xmiø'owáañäm.

¹⁶⁻¹⁷ Ja'a häna'c-hajxy haxøøgwädjipä, haagä haxøøgtuum hajxy ñøcxø'øwa'añ. Y pø miøødä mmägu'ughajpä pojpä cädieey, mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios coo ween yajnähwa'açhii. Pero coo ja'a mmägu'ughajpä ja'a Diosmädia'agy tehngajnä quia'a mäbögät cøjxta'axiøø, haxøøgtuum jaduñ ñä'ägä hídät; y cabä piojpä quiädieey mänaa ñähwáatsnät. Y cabä Dios mmänuu'xtá'agät coo ja'a mmägu'ughajpä yajnähwa'adsøøjät, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ yajtuñ.

¹⁸ Pønä Dios Teedyhajp, cab jaduñ mänaa yhaxøøghäna'c-haty. Cueendähjätäp je'eduhñ ja'a Jesucristäm, ja'a Dioshuung. Cabä Jesucristo ja'a møjcu'ugong jaduñ mänaa yajmäjäda'agy. Tøyhajt jaduñ.

¹⁹ Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghjätäm. Pero pønä Dios ca'a Teedyhajp, tøø quia'a yajmäjäda'agyñäm ja'a møjcu'ugóngäm.

²⁰ Jaanä nmøødhjätäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñmä coo ja'a Jesucristo ja'a Dioshuung hajxy hoy tøø xyajnähixøøyyäm ja'a Diosmädia'agy, coo hajxy jaduñ nmäbójcämät coo ja'a Dios tiu'ugä. Y tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy nmøødhjätäm møødä yHuung Jesucristo. Hodium hajxy tøø xpiädáacäm. Cøjxta'axiøø hajxy njugyhadaañäm nebiä Dios jjugyhatiän.

²¹ Mägu'ughajpäðjc, cab hajxy tii mwiingudsähgø'øwät, ni quepychech, ni naaxpoch, ni tii. Jagoo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Amén.

2 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Høøch hädaa nocy nhädiuumby møød hajxy nägøxiä ja'a tøyhajtmøødpä. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatia Dios tøø wyimbiy, pønjatia Diosmädia'agy mäbøjp. Tøyhájthøch mijts ndsocy nba'häyoy, ² je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhájtäm. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ nmøødhadäänäm. ³ Weenä Dios nDeedyhájtäm hoyhajt weenhajt hajxy xmióoyäm møødä yHuung Jesucristo. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ niñhojc nnibia'häyóowäm.

⁴ Jootcújc-høch nniñiawø'øyii coo ja'a tøyhajt hajxy näje'e mjaançh panøcxy nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhmäm. ⁵⁻⁶ Hoorä, hermanodøjc, tsøg hajxy niñhojc nibia'häyóowäm nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhmäm. Coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy njaançh mäbøjcäm.

⁷ Nämayä høhñdaacpähajxy yaa wiädity hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo hoy tøø jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a møjcu'ugongä wyiinmahñdy hajxy miøødhájtäp; ja'a Jesucristo miädsip je'e. ⁸ Mnigwieendähadøøjöp hajxy. Cabä høhñdaacpä miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä najtshixø'øwät, nébiøch mijts tøø nyajnahixø'øyän. Coo ja'a høhñdaacpä miädia'agy hajxy jaduhñ mga'a mäbøjcät, xpiädä'agöp ja'a Dios hajxy hodiuum. Cøjxta'axiøø hajxy jim mhídät tsajpootyp.

⁹ Pønä Jesucristo miädia'agy najtshixøøyyöp, cabä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity. Pero pøn jaduhñ ca'a najtshixøøby, tu'ugmädia'agy ja'a Dios miøødhity møødä yHuung Jesucristo. ¹⁰ Homiädyyii yajnahixøøbiä hajxy myajtøjtägø'øwät coo jim miédsät maa ja'a mjøøn maa ja'a mdøjc-hajxiän. Pero coo miäná'anät cooc tyijy ja'a Jesucristo miädia'agy quia'a tøyyä, cab hajxy myajtøjtägø'øwät, ni mga'a yajpoo'xät hajxy, ¹¹ coo ja'a cu'ug jaduhñ ñä'ä mäná'anät cooc tyijy myiich mjamiøød je'eduhñä, cooc tyijy miich jaduhñ mbayajnahixøøbiä.

¹² Madiú'ujøch mijts nja hawaanäänäm, pero cábøch njaayaannä. Ja wi'i chøjpiøch njoot jaduhñ coøch jim nnøcxät maa mijtsän. Mänit hajxy haawhaam nmädiácämät; jaduhñ hajxy maas jootcujc nhíjtämät.

¹³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä. Tøø hajxy je'e wyimbiwäbä ja'a Diósäm. Amén.

3 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Mägu'ughajpä Gayo, miíchhøch hädaa nocy nya-njäaayøøby. Tøyhájthøch miích ndsocy nba'häyoy.

² Ween miíchä Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo miích hoy mwädity. ³ Tøøchä hermanohajxy hoy näje'e xyhawaanä coo miíchä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mbanøcxy. Páadyhøch jootcuñ nniijäwø'øyii. ⁴ Cooch nmädoyhaty cooch njamiøødä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxy, jaanč tehñ xioonäacpøch jaduhñ.

⁵ Hoy miíchä Diosmädia'agy mgudiuñ coo ja'a hermanohajxy mbuhbety, ja'a hajxy jäguemgajpt-tsohmä. ⁶ Tøø hajxy ñägäpxy maa ja'a tsajtøjcän coo miích hajxy mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy. Y coo hajxy hänäjty jiaac tu'ubøgaannä, mmó'owäp hajxy tijaty hajxy hänäjty yajmaajiajpy. ⁷ Hix, ja'a Jesucristocøxpä hajxy wiädity. Ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xyp. Y cab hajxy tii miäyujwa'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä. ⁸ Paady jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a hermano hajxy nbuhbéjtämät; jaduhñ hajxy hoy nmøødtüünämät maa ja'a Diostuung jaduhñ myiñän.

⁹ Tøøchä hermano nocy hajxy tu'ug nja yajnäaayø'øy, pero cábøchä Diótreres nmädia'agy xquiudiunaanä, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo mädia'agy jaduhñ yajtuna'añ maa ja'a hermanohajxiän. ¹⁰ Haxøøgiätyhøch näxy xñänømy. Y maas haxøøg jaduhñ jiatcø'øy coo ja'a hermano cuhdujt hajxy quia'a mo'oy coo hajxy jiojpoğø'owät ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xpä. Y coo pøn hänäjty jiojpoğø'owa'añ, mänitä Diótreres miäna'añ coo yajpädsøømänät maa ja'a tsajtøjcän. Cooch jimñ nnøcxät maa mijtsän, mänitøch ngøxy nägäpxät nebiaty jiatcø'øy. ¹¹ Miích mägu'ughajpä, cab jaduhñ mänaa mbajatcø'owät. Pøn jaduhñ jatcøøby, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Pero pøn hoy wädijp homiänaajä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Jaduhñ miích mbahíxät.

¹² Pero ja'a Demetrio, cab jaduhñ jiatcø'øy nebiä Diótreres jiatcø'øyän. Tøyhajtä Demetrio ja'a Diosmädia'agy pianøcxy hamuumdu'joot. Cumäaayäp jaduhñ nägøxiä, y ngumäabiøch høøchpä. Mnajuøøby miích jaduhñ coochä tøyhajt nmøødä.

¹³ Madiú'ujøch miích nja hawaanäanäm. Pero cábøch njaayaannä.

¹⁴ Chøjpiøch njoot jaduhñ cooch jimñ nnøcxät maa miíchän. Mänit haawhaam nmädiäacämät.

¹⁵ Ween miích jootcuñ mmähmø'øy. Xyajpoo'xp miích ja'a mmägu'ughajpähajxy yaabä. Tunä mayhajt, yajpó'xäc højts nmägu'ughajpähajxy jimnä nägøxiä.

Judas

¹ Høøch xøhajt Judas. Ja'a Jesucristøch ja'a tiuung nduunäp. Høøch nbuha'ay je'e ja'a Jacobo. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Tøø højts ja'a Diosteedy xyajnähdijäm coo ja'a miädia'agy nmäbøjcämät. Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tu'ugmädia'agy hajxy xyaghjätäm møødä Jesucristo. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy tehngajnä. Tsøg hajxy jahmiéjtsäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm tehngajnä.

³ Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhøch mijts hijty nyajnäjaayø'øwa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Pero maas hawiinmats jaduhñ cooch mijts nmänuu'xtä'tägät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät, nebiä Dios hajxy tähoocmo'ooyä tøø xmiøooyäm. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁴ Hix, ja'a häna'c høhñdaacpähajxy, hamee'ch hajxy näje'e tøø yajtägø'øwø'øy. Ja'a Diosmädia'agy jecy mänaañ cooc ja'a høhñdaacpähajxy quiumädowa'añ. Jaduhñ hajxy yhøhnda'agy, cábäc jaduhñ tiyyi ñeipiä coo mhaxøøgwädität, hoyyä Dios ja'a mbojpä mgädieey tøø xjia yajnähwaatsä. Cabä Jesucristo hajxy quiapxpaatnä, ja'a nWiindsønhjätämbä. Tu'uquiiä Jesucristo hajxy nWiindsønhjätäm.

⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ, hoy ja'a Dios ja'a judíos jim jia woobädsøømy Egiptonaaxooty, mänit yajcuhdägoonä pønjaty hånajty ca'a mäbøjp. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cøxiä. ⁶ Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, coo hajxy jim näje'e choññ tsajpootyp maa ja'a Dios hånajty tøø piäda'aguiän, paady hajxy jilby quiejxä tsumyçhänäabiä hagogdstuum ja'a Diósäm, høxtä coo yhabáadät coo hajxy hånajty yajcumädowa'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Høxtáhmäts ja'a jecyjiäya'ayhajxy jiajty, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä maa ja'a cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møødä Gomorra, møødä jimbä ja'a cajpt mäwiingonbä. Coo hajxy jiaançh tehñ yhaxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy jøønhaam yajcumädoowä ja'a Diósäm. Hix, høxtä ya'adiøjcpaady hajxy hijty yhaxøøgiatcø'øy. Hijxtahñ ja'a Dios hajxy jaduhñ xmiøooyäm.

⁸ Jaduhñä høhñdaacpähajxy jiatcøøbiä. Cabä øyhajt hajxy miøødä. Haxøøg hajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböcy. Haxøøgä Diosmoonsä hajxy ñänømy, ja'a hajxy tsajpootypä. ⁹ Ja'a Diosmoonsä møjhajpä, ja'a xøhajpä Miguel, cabä møjcu'ugong haxøøg ñämaayy mänaa ja'a dijunto Moisés hajxy hånajty yajtsipta'aguiän. Jagooyyä ñämaayy: "Ja'a Dios xyhøjäp." ¹⁰ Pero yø'ø høhñdaacpähajxy, hotyijatiä hajxy haxøøg ñänømy, hoy hajxy tii quia'a ja najuø'øy. Nä'a nägoobä hajxy jaduhñ jiatcø'øy nebiä animalhajxiän. Paady hajxy quiumädowaanñä.

¹¹ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a Cain hajxy piähixy piaduñ. Jaduhñä Balaam hajxy piähixxpä. Tu'udägooyy ja'a Balaam jecy je'eguiøxpä coo xädø'øñ hånajty jiaançh tehñ piøcjuø'øy. Yajcumädowaanñ hajxy je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy quia'a cud-iunaanä nebiä Coré jecy quia'a cudiuuñän. Yhamdsoo cuhdujt hajxy jia wi'i yaghidaamby. ¹² Jaançh tehñ yhoçhähdiuunñä ja'a høhñdaacpähajxy jiatcø'øy maa mijts ja'a cay ja'a hu'uug myagjadyijän. Nä'a pahuuc nä'ä pajøøxpä hajxy jim miech. Jaançh tehñ jiootmøj hajxy ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn ñä'ägädä wiingudsähgø'øy. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnähixø'øy.

13 Jaanč tehñ chähdiuhndägoy hajxy jaduhñ. Coo hajxy tøø tiu'udägooñä, paady hajxy yaghidáañänä cøjxta'axiøø hagoonstuum.

14 Haa ja'a Enocä, ja'a Adán ja'a yhap yhoc je'e ja'a miäjuxtujcpä. Jecy ja'a Dios ja'a Enoc yajmädiaacy ja'a häna'c hønndaacpæcøxpä. "Huuc mäadow, milhaamä Dios ja'a mioonsä miøødcäda'aga'añ. 15 Cøxáañäm ja'a Dios hajxy xquiøxy yajtøyhajtyegáañäm. Mänit yajcumädowa'añ pønjaty haxøøg jäya'ayhajp, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a Dios hajxy haxøøg nänøømbä." 16 Yø'ø hønndaacpähajxy, jaanč tehñ wyiinhec hajxy jaduhñ. Cab hajxy tii quiumay. Ja'a haxøøgpä hajxy jiaanč tehñ yhadsojpy. Jaanč tehñ ñguiumáayyap hajxy jaduhñ. Nä'a mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a jäya'ay hajxy jiaanč tehñ wyiingudsähgø'oy. Paady hajxy jaduhñ miäna'añ, coo hajxy yajcumaya'añ.

17 Mägu'ughajpädøjc, mjahmiejchp hajxiäda'a coo ja'a nWiindsønhtëäm Jesucristo quiuguexyhajxy jäguemiä miänaañ: 18 "Coo hñajty yhabaadaañnä coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e wyiinwoona'añ. Ja'a haxøøgpä hajxy hñajty jiaanč tehñ yhadsoogaamby." 19 Jaanč tehñ chipyajpädø'øgaamb hajxy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän coo ja'a hermanodøjc hajxy tu'ugmädia'agy quia'a hijnät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wiädity. Cabä Dioshëpíritu hajxy ñä'ägädä møødä. 20 Pero mäjts mägu'ughajpädøjc, tehñgajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy maas hoy mjaac panøcxät nebiä Dios hajxy tøø xmióoyyäm. Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy ja'a yhEspíritucøxpä. 21 Hoyyä Diosmädia'agy hajxy mjaanč tehñ yajtúnät; mänitä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñähwa'ads xyajcuhwá'adsät. Xhójcäm hajxy jaduhñ, paady hajxy xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm. Jimä mjoot hajxy mbädáacnät tsajpootyp coo ja'a Jesucristo hajxy jim xyajñøcxáañäm. Jim hajxy xyaghidáañäm cøjxta'axiøø. Hojioot jiaanč tehñ miøødhajpy møødä højtscøxpä.

22 Mjootcapxmøcøpögäp hajxy pønjaty hamuumdu'joot ca'a mäbøjp. 23 Nañiä jäya'ay Diosmädia'agy hajxy mdehñ yajmäbøgät; jaduhñ hajxy quia'a cá'awät haxøøgtuum. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty hñajty haxøøg wädijp. Pero näguentä hajxy mmøødmädiá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a pahädägoonäxät.

24-25 Tu'ugä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajñähwáatsäm ja'a Jesucristocøxpä ja'a nWiindsønhtëäm. Je'eds mäjaamøød neby hajxy jaduhñ xcwieendähhtëämät. Jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyyämät. Wa'ads hajxy jim xyajmedsáañäm tsajpootyp. Mänit hajxy jim nxoonda'agáañäm. Tsøg hajxy mänáañäm cøjxta'axiøø coo ja'a Dios miøøjä jiaančhä. Homiänaajä ja'a cuhdujt jiaanč tehñ miøødä. Amén.

Apocalipsis

¹ Hädaa mädia'agy, yu'uch hijty jaduñ yhity. Mänitä Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyä coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsähajxy yhawaandägäjsät tijaty hänajty mobädajp jadaañp tunáañp. Mänitä Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtägajch maa ja'a Juangän. Hoy ja'a Juan jaduñ yhawaandägäjsäxä. ² Jaduñä Juan yajwiinhijxä. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduñ mäduñtiä wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä nebiä Jesucristo hänajty tøø ñägaxiän.

³ Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pønjaty jaduñ mädoob, pønjaty jaduñ hoy cudiumb nej myiñän cujaay. Hiç, mobädajp jaduñ jiada'añii tiuna'añii.

⁴ Høøch Juan hädaa nocy nhädiuumby. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjataiä Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpä cajp-tootypän. Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmiø'oy. Homiänaajä ja'a Dios ñä'ägädä hity. Y ja'a juxtujcpä juøhñdy jim hijpä Dioswiinduuum, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmiøobiä. ⁵ Y ja'a Jesucristo, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmiøobiä. Yejpiä Jesucristo ja'a tøyhajt jaduñ. Jaayá'ayäts jayøjp juyypiojc. Jaayá'ayäts rey nägøxiä hanehmb. Xchójcäm hajxy jaduñ. Tøø hajxy xñäho'túutäm. Tøø hajxy xyajñhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm. ⁶ Jaduñ hajxy tøø xpíädácäm nebiä reyän, nebiä nähgapxtuutpäñ; jaduñ ja'a Dios hajxy hoy nmädúunämät. Tsøg hajxy jaduñ çøjxta'axiøø möj jaançh pädáacäm. Amén.

⁷ Huuc mäow hajxy; mobädajp ja'a Jesucristo miänaca'añ joojooty. Nägøxiä jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbä miäyaghó'oguiäbä. Coo hajxy jaduñ yhixa'añ, mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiø'owa'añ xiuudsaañ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduñ.

⁸ “Høøch çøxiä nyajtsohndaac. Y høøch çøxiä nyajmayaangombä”, nømä Dios miänaañ. Jaduñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios homiänaajä ñä'ägä hity. Ja'a Dios mõjcuñdujt çøxiä møød.

⁹ Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxy; haguípxyhøch mijts tøø nmøødtsaachpøcy. Tøø ja'a Jesucristo mäjaa hajxy xmiøoyyäm neby hajxy jaduñ nmee'xtújcämät. Coochä Diosmädia'agy-yajwaxyiibä nga'a najtshixø'owa'añ, møødä Jesucristo miädia'agy, páadyhøch häna'c yaa mädsibø'øbä tøø xquiexy maa xiøhatiän Patmos. Nebiä tsúmybiänøch jaduñ yaa nhity. ¹⁰ Mänitøchä Dioshèspiritu xñägädaacy. Näxøø hänajty jaduñ. Mänitøch nmädooyy møc quiapxy njøøxcø'ømáambiøch. Jaduñhøch nmädooyy nebiä xuuxtän. ¹¹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Høøch çøxiä nyajtsohndaac; høøch çøxiä nyajmayaamby. Tijaty miich mwiinhixaamby, jaduñ mgujáayät librojooty. Mänit jim mguéxät maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpä cajp-tootypän. Jaduñä juxtujcpä cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹² Mänitøch nwa'wiimbijty. Je'ech hänajty nhixaamby pønñhøch hänajty xmiägapxp. Mänitøchä ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagä orohädiñ.

¹³ Jimä Jesucristo hänajty tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy nähmøjcän. Yoñä

wyit hänajty miøødä. Orowøønaam hänajty quiaachwøøñä. ¹⁴ Jaanč tehñ pioobä quihwaay hänajty. Jaduhñä wyiin hänajty quiahxø'øgy nebiä jøønaayän. ¹⁵ Jaduhñä tiecy hänajty yhaambä chämaambä, néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaanč tehñ miøc hänajty quiapxy, nebiä mejy jäditiän. ¹⁶ Juxtujcä madsa'a hänajty quio'ogonhaty maa ja'a yhahooguiø'öjän. Yhaawjootiä pejyhespada hänajty miøødä, mejtsnaaxä jiojpä. Jaduhñä wyiin jiojpä hänajty quiahxø'øgy nebiä xøø møc yhañän.

¹⁷ Cooč jaduhñ nhijxy, mänitøch nwiingugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänitøch xquio'ønähgajpy ja'a yhahooguiø'øhaam. Mänitøch xñämaay:

—Ca'a mdsähgø'øy. Høøčh ja'a jayøbajtpä, høøčh ja'a jaac høxhaambä.

¹⁸ Jújcyhøch hänajty, tøøčh hijty nho'ogy. Mänitøch njujypiojcombä. Cábøch mänaa nho'ogaanä. Høøčhä cuhdujt jaduhñ nmøød maa ja'a ho'ogyiibä myinø'öyän, maa ja'a ho'pähajxy ñähgäda'aguian. ¹⁹ Mgujáayäp jaduhñ nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty jajtäp tūunäp jäda'ahaty, møød tijaty jadaañäp tunäänäp.

²⁰ Jaduhñ miädia'agytiägø'øy ja'a tøøbä mhixiäbä. Ja'a juxtujcpä madsa'ajä, ja'a näjuxtujcpä Diosquexyhajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtujcpän. Y ja'a juxtujcpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtujcpän.

2

¹ Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät, ja'a tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: “Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhñ mänaamb: ²⁻³ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mgudiun, coo hajxy møj mmee'xtucy, coo hajxy tøø mdsaačhpøcy ja'a høøčhcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhøhñda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy.

⁴ Je'ečh nga'a hojwiøoby coo hajxy mga'a nijiootpaatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵ Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpaatänä. Naxy hajxy mdehmñ nijiootpaadøjät neby hajxy myajtsohñdaaquian. Pø caj, nøcxäämbøčhä mceratoyøhñdyhajxy nbøgåanäm. Cähxø'p jaduhñ cooçhä nmädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a panøcxänä. ⁶ Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhñ nga'a mee'xiän.

⁷ Hamädoowhit hajxy nebiä Dioshøpíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty majädaacp, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy jim ñøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. Jimä tøømdsa'am hajxy jioj'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

⁸ Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jadähooc jiujypiojtägach. Je'eds jaduhñ mänaamb: ⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy mjaanč tehñ chaachpøcy, coo hajxy mjaanč tehñ yhäyoy. (Høøčh mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijtsä judiøshajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduhñ, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäbøjcäp. Ja'a høybäc tyijy hajxy je'eduhñ wyl'i miäbøjpy; cab jaduhñ ñä'a tøyyäbä. ¹⁰ Cab hajxy mdsähgø'owät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a møjcu'ugongcøxpä. Xñä'a hijxmdsaamb hajxy jaduhñ pø

tøyhajt hajxy jaduhñ mjaančh mǎbøcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaačhpøga'añ. Coočhä nmǎdia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiuidiunǎt, hoy hajxy cu mja ho'og, høøčh mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnøcxǎt Dioswiinduum. ¹¹ Hamǎdoowhit hajxy waambǎ Dioshespíritu ñǎma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpǎ cajptǎn. Pønjaty mǎjǎdaacp, cab hajxy ñǎ'ǎgǎdǎ tsaačhtiuna'añii ja'a Diósám; cab hajxy piǎda'aga'añii møjcu'uhaam."

¹² 'Jaduhñǎ Diosquexy myajnǎjaayø'owǎt ja'a jim tøø quiexyijǎbǎ maa ja'a hermanodøjc-hajxiǎn jim Pérgamo: "Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a peyhespada miøødǎ, mejtsnǎxǎ jijøpǎ. Je'eds jaduhñ mǎnaamb: ¹³ Nnajuøøbiøch cooçh mijts nmǎdia'agy hoy xquiuidiunǎ homiǎnaajǎ, hoyyǎ Satanás jim jia gobiernǎhaty maa mijts nmǎtiǎn, hoyyǎ Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cǎ cooçh nmǎdia'agy hijty xyajwa'xǎ. Ni weñtiøch nmǎdia'agy hajxy xquia'a høxhijǎ. ¹⁴ Je'eçh mǎbøcy nga'a hojwiøøby coo hǎna'c wiingmǎdia'agy hajxy nǎje'ejaty yajnǎhixø'øy nebiǎ Balaam jecy yajnǎhixøøyyǎn. Je'edsǎ Balaam jøjcaxpøøyy coo ja'a judiøshajxy ñǎma'awøøjǎt cooc tyijy jaduhñ yhooyǎ coo hajxy ñiyhamigǎhamǎdowøøjǎt, coo hajxy quiaiy yhú'ugǎt tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumǎn. ¹⁵ Jii hǎna'c-hajxy nǎje'ebǎ, cabǎ nicolaíta miǎdia'agy hajxy ñajtshixø'owaañǎ. Cábøch mǎbøjnǎbǎ ja'a mǎdia'agy jaduhmbǎ nmee'xy. ¹⁶ Weenǎ mǎdia'agy jaduhmbǎ hajxy ñajtshixø'øy. Pø caj, nøcxǎambøch nmǎdsibø'owa'añ pønjaty jim haxøøg yajnǎhixøøby maa mijtsǎn. Hǎdaa peyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hǎdǎajøch nmǎdsiptunaamby. ¹⁷ Mhamǎdoowhidǎp hajxy waambǎ Dioshespíritu ñǎma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpǎ cajptǎn. Pønjaty mǎjǎdaacp, je'eçh nyajcayaamby ja'a manǎ jim yu'učhpǎ. Møødøçhǎ poobtsaa nmo'owa'añ. Jimǎ jemxyiøø yuugjaayǎ poobtsaanǎhøxp. Ni pøn jaduhñ quia'a høxcapy quia'a najuø'øy. Jagooyyǎ yhøxcapy ja'a tøøbǎ mio'oyijǎbǎ."

¹⁸ 'Jaduhñǎ Diosquexy myajnǎjaayø'owǎt ja'a jim tøø quiexyijǎbǎ maa ja'a hermanodøjc-hajxiǎn jim Tiatira; "Ja'a Jesucristo, jaduhñǎ wyiin quiǎhxø'øgy nebiǎ jøønhaayǎn. Jaančh tehñ yhaamb jaančh tehñ chǎmaambǎ tiecy nejiǎmǎ hobiuajt coo mbø'odǎt. Jaayǎ'ayǎts jaduhñ mǎnaamb: ¹⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mničhogyii, coo hajxy hoy mmǎbøcy, coo hajxy hoy mgudiun, coo hajxy møj mjaančh tehñ miee'xtucy. Jaduhñhøch nnajuøøbiǎ coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiun. ²⁰ Je'eçh mǎbøcy hoy nga'a mǎnijwiøøyyǎp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsǎn ja'a xøhajpǎ Jezabel. Ja'a Dioscøxpǎc tyijy miǎdia'agy. Pero xjiøjcaxpøøyyǎbøch nmoonsǎhajxy. Jaduhñ yhøhñdaacp cooc tyijy yhooyǎ coo hajxy ñiyhamigǎhamǎdowøøjǎt, coo hajxy quiaiy yhú'ugǎt tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumǎn. ²¹ Tøøçhǎ Jezabel mayhooc nja nǎma'ay coo ja'a mǎdia'agy jaduhmbǎ ñajtshixø'øñǎt. Pero cab jaduhñ ñǎ'ǎgǎdǎ najtshixø'owa'añ. ²² Nyajpa'ambedǎambiøch je'eduhñ møødǎ yhamigohajxy, pø cabǎ yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ. Hoyhøyhøch hajxy nyajtsaačhpøga'añ. ²³ Ngøxy pøgǎanǎbøçhǎ yhuungǎ jiygyhajthajxy. Jaduhñǎ hermanodøjc-hajxy nǎgøxiǎ ñajuø'owa'añ maa ja'a juxtujcpǎ cajptǎn cooçhǎ wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyǎ. Coo hajxy hoy mguhdujthǎdǎt, nmo'owǎambiøçhǎ hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Pø cabǎ, nyajtsaačhpøgǎambiøch hajxy jaduhñ. ²⁴ Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmǎdia'agy hajxy ca'a panøcxpǎ, ja'a Satanás

miädia'agy hajxy ca'a panócxäbä, cáboch hajxy waamb nhanehmnä. (Tøyhátäc tyijy ja'a Satanás miädia'agy jaduñ.) ²⁵ Jagóoyoch hajxy njaac näma'ay coo hajxy hoy mgudiúnät neby hajxy naxy mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cónoçh yaa ngädaactägátsät. ²⁶ Pønjaty mäjädaacp, pønjätyhøçhä nmädia'agy hoy xyajtúñäp homiänaaja, je'echä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy guiobiernähádät wiinduhmyhagajpt, ²⁷ nébiøch nDeedy xquiuhdujtmooyyän. Møcä cuhdujt hajxy miødhada'añ. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a mábójcäxät, mänit hajxy chaaçhtiuna'añii, ja'a hajxy ca'a mábøjpä. Jaduhñ hajxy chaaçhtiuna'añii néjjiämä tu'ts mwojpú'uwät varilla haam. ²⁸ Nmo'owaambiøçhä jaxiøøm hajxypä. ²⁹ Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

3

¹ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Sardis: "Ja'a Jesucristo, je'edsä Dioshespíritu møødhajp ja'a juxtujcpä, møødä madsa'a juxtujcpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: Nnajuøbiøch cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiuñ. ² Naxiä mwiinmahñdy hajxy mdehm yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjaty cudiuñ. Je'ech jaduhñ nja tsojpy coo hajxy pedyii mgudiúnät, coo hajxy jaduhñ mga'a nä'ägä tu'udägóyyät. ³ Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty tøø mhabøquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøøñä ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ. Pø cabä, jaguiäpxyhøch mijts nyajcumädöwät. Cab hajxy hánajty nnajuø'oy mänäajøch mijts nyajcumädowa'añ. ⁴ Jim häna'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'oy. Coo hajxy hoy wiädity, páadyhøch hajxy xmiøødwädita'añ poobwit-møød. ⁵ Pønjaty mäjädaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cáboçhä xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñøcxa'añ maäch nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänitøch hajxy jim ngapxpaada'añ, pønjetiä xiøø hánajty miimb cujaay librojooty. ⁶ Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

⁷ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia: "Ja'a Jesucristo, cabä tii pojppä tii cádieey miøødä. Ja'a tøyhátäts jaduhñ ñä'ägä møød. Miøødhátäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Coo hánajty tii tøø yaghawa'ach, ni pøn jaduhñ quia'a hagó'owät. Y coo hánajty tii tøø yhawägüiich, ni pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät. ⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøbiøch cooçh nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhñtiäbaady mga'a ja møødä. Jaduhñhøch nnajuøøbiä cooçh mijtsä nxøø xquiapxpaatäbä. Páadyhøch mijts jaduhñ nguhdujtmø'oy coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ⁹ Pønjetiä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ mábójcäp, ja'a judiøshajxy, jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxpä. Cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä. Nä'ä hønndaacp hajxy jaduhñ. Nyajmedsáambiøch hajxy maa mijts mwiindumän. Mänitøch hajxy jim nyagjijcäda'aga'añ, neby hajxy jaduhñ ñajuó'owät cooçh mijts jaduhñ ndsocy. ¹⁰ Tøøçh nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mmee'xtügät. Páadyhøch mijts ngüeendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty

ja'a häyohn hänäjty ñaxa'añän wiinduhmyñaaxwiin. Mänitá jäya'ayhajxy nägøxiä chaachpøga'añ. ¹¹ Mobädájþøch jiiþy nhäda'aga'añ. Tehngajnä hajxy jaduhñ hoy mgudiúnát. Jaduhñä cuhdujt hajxy ni pøñ xquia'a pøjçát coo hajxy jim mnøcxát maa ja'a Dioswiinduumän. ¹² Pønþaty mäjädaacp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaanä. Ja'a nDeedyhøçhå xiøø, jimhøch nyuugjaayaanä maa ja'a wyi-innähgøpcøphajxiän, møødä Dioscajptä xiøø, møød høøch njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jemybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹³ Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

¹⁴ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a jim tøø quiexyñijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: "Ja'a Jesucristo, tøyhajtyeþ je'e. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. Je'e cøxiä yajtsøhndaac mäduhñtiä Dios yhädiuuf. ¹⁵ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøøþiøch jaduhñ cooçh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquia'a panøcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc ty-ijy hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mäbøcy. ¹⁶ Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mäbøcy, páadyhøch mijts jaduhñ nxøøghada'añ. ¹⁷ Jaduhñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy ti mäga'a nä'ägädä yajmaajiaty, cooc tyijy hajxy hoy mjaançh tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduhñ mnajuø'oy coo hajxy tijaty mga'a møødä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy mhity nebiä häyooþän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads høxwa'adspän. ¹⁸ Nhuuc yajmäðøgyhøch mijts oro hoybä, møødä poobwit, møødä wiindsooy. Jaduhñ hajxy hoy mhíxät. Cooçh mijts xmiänuu'xtá'agät, mänitøçhå mbojþä mgädieey hajxy nyajnhwáatsämät. Jaduhñ hajxy hoy jim mnøcxát Dioswiinduum; cab hajxy jaduhñ mnä'ägädä tsähdiúnát. ¹⁹ Ndsøjþiøch mijts, pero pø cáþøch nmädia'agy hajxy xquiudi-unaanä, mänit hajxy nyajcumäðowa'añ. Nmägapxaamby nhane'emaamby hajxy jaduhñ. Entonces, naxiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mdehñ ñajtsxixø'owät. Hix, coo hajxy jaduhñ mnä'a cumädówät. Hamuumdu'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiúuñát. ²⁰ Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'l miänuu'xtäacypiøçhå jäya'ayhajxy jaduhñ cooçh hajxy xjiøjþøgø'owät. Mänitøçhå piojþä quíadiiey hajxy nyajnhwáatsät. Mänitøch hajxy jaduhñ nmøødhíjñät tu'ugmädia'agy. ²¹ Pønþaty mäjädaacp, nmo'owáambíøçhå cuhdujt hajxy jaduhñ cooçh hajxy xmiøødgobiernähädät. Jaduhñhøch tøø nmäjädaacpä; páadyhøch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajþä. ²² Mhamädoowhidäp hajxy waambä Diosh-espíritu ja'a hermanodøjc ñäma'ay maa ja'a juxtujcpä tsajtøjçän."

4

¹ Mänitøçhå tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänitøch jaaya'ay xmiägäpxcombä, ja'a jayøþájthøch hänäjty tøøþä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmäðooy nebiä xuuxñän. Mänitøch xñämaay:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhøch miich ti jaduhñ jadáañäþ.

² Mänitøçhå Dioshespíritu xñägädaacy. Mänitøçhå Dios nwiinhijxy; jim hänäjty yhäña'ay tsajpootyp. ³ Haamþ tsämaambä Dios hänäjty nebiä tsaa hoyþän, nebiä jasper, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inçh hänäjty quiahxø'ogy maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hänäjty yhañ çhämaamy. ⁴ Jimhøçhå majjäya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hajxy hänäjty jiihhänaawiadity. Poobwitmøød hajxy hänäjty. Oro hajxy hänäjty quihjenhajpy. ⁵ Jimä wädsuc hänäjty piädsømy maa ja'a Dios hänäjty

yhãña'ayän. Jädijpä hãnee hãnajty jim. Juxtujcã jøøn hãnajty jim tiøy Dioswiindu-
duum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a juxtujcpã. ⁶ Haa jim ja'a Dioswiinduumä,
jaduhñ mejy hãnajty jim quiãhxø'øgy nebiã hijxt jaanč tehñ tiø'xypän.

Mãdaaxcã animal ja'a Dios hajxy hãnajty jim juuhhãñaawiädity. Cøxiã
ñi'x quiopc-hajxy hãnajty wyiinnmøødä, jayøjp jioøxcø'ømhaambiajpy. ⁷ Tu'ug
hãnajty quiãhxø'øgy nebiã leóngän; tu'ug nebiã wajjän; tu'ug nebiã jäya'ayän;
tu'ug nebiã jäyøøbiã wiistän. ⁸ Haagã queectmøød hajxy hãnajty tädujcyjty.
Cøxiã ja'a wiin hajxy hãnajty miøødä møød nähgøxp møød joodooty.
Xøømdsuhñ hajxy hãnajty wyi'i miãna'añ:

Jaanč tehñ wia'adsä Dios;

je'e hajxy nWiindsønhtëm. Cøxiã mäjaa miøødä;

homieãnaajã ñã'ägädä hity cøjxta'axiøø.

⁹ Jaanč hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocã animal ja'a Dios hajxy wyiin-
gudsähgø'øy, ¹⁰ mänitã majjäya'ay ja'a Dios hajxy hãnajty wyiinjiçcãda'agy, ja'a
nãhi'xmãdaaxpã. Mänitã Dios hajxy hãnajty jiaanč tehñ wyiingudsähgø'øy.
Mänit hajxy hãnajty wyi'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mänitã quiuhjën hajxy hãnajty
jim ñajtsconø'øy Dioswiinduum. Mänit hajxy hãnajty miãna'añ:

¹¹ Dios, højts miich nWiindsønhajpy.

Hahixøøby jaduhñ coo højts miich nwiingudsähgø'øwät, coo højts
nmänã'anät coo miich ja'a mäjaa mmøødä, coo miich mmøjjã
mjaančã.

Cøxiã wiinä miich mjaanč tehñ quiunuu'xy mjaanč tehñ piãda'agy.

5

¹ Mänitøchã Dios nhijxy coo nocy hãnajty quiø'øbøc-haty haxädsach, ja'a
quiø'ø hahooyhaampiã. Mejtsnaxã nocy hãnajty jiaayã. Juxtujc-hit hãnajty
yhahoochã. ² Mänitøchã Diosmoonsã tu'ug nhijxy, ja'a mäjaa jaanč tehñ
miøødpã. Mänit je'e miãnaañ:

—Pøn cuhdujty møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³ Ni pøn cuhdujty hãnajty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhahoo'tstú'udät,
coo hajxy yhéebät, ni ja'a jimbã tsajpootypã, ni ja'a hädaa yaabã naaxwiimbã,
ni ja'a jiiipiã møjcu'uhaambã. ⁴ Mänitøch njaanč tehñ jioøyy, coo pøn
cuhdujty hãnajty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiãpxät.

⁵ Mänitøchã majjäya'ay tu'ug xñãmaayy:

—Ca'a mjøøñã. Ja'a Jesucristo, je'eds mäjãdaac. Je'e cuhdujtmøød coo
yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim
gobierñãhtëtäbã Judãnaaxooty. Paadiã Jesucristo xiøhaty ja'a León de Judã.

⁶ Mänitøchã Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim hãnajty tiãna'ay Dioswiinduum,
maa ja'a animal nãmãdaaxpãn, maa ja'a majjäya'ay nãhi'xmãdaaxpãn.
Cãhxø'p hãnajty coo hãnajty tøø yagho'ogyii. Juxtujcã quiaa'pt
hãnajty; juxtujcã wyiin hãnajtypã. Haa ja'a wyiin juxtujcpã, ja'a
Dioshespírituhajxy hãnajty je'eduhñ ja'a juxtujcpã. Jim hajxy hãnajty wiädity
wiinduhmyhagajpt. ⁷ Mänitã Meeghuungã nocy hoy piøjtsoy. Ja'a Dios
jaduhñ yejc; yhaoguiø'øhaamby hãnajty tøø quiø'øbøc-haty. ⁸ Mänitã
Meeghuung wyiinjiçcãdaac. Ja'a nãmãdaaxpã animalhajxy mäwiinjiçcãdaac
møødä nãhi'xmãdaaxpã majjäya'ayhajxy. Cødu'ugã harpa hajxy hãnajty
miøødä. Jimã poom hajxy hãnajty miøødä orojøønebøhñdioty. Haa ja'a poom
jaduhmbã, ja'a Diospa'yaaxøøc je'eduhñ. Ja'a Diosmãdia'agy hajxy mãbøjpã,
je'edsä Dios hajxy hãnajty pa'yaaxp. ⁹ Mänitã jemyhøy hajxy yhøøyy:

Miič cuhdujtmøød coo yø'ø nocy mhahoo'tstú'udät.

Miič højts xñähh'o'tuut. Paady højts cuhdujt nmøødä coo højts yaa nhídät Dioswiinduum.

Wiinduhnyhagajpt højts ndsooñ. Cøjhayuuc højts ngapxy.

¹⁰ Miič højts cuhdujt xmiiooy coo højts jim ngobiernähädät naaxwiin.

Diostuung højts ndunaamby nebiä teediän.

¹¹ Mänitøchä Diosmoonsä nhijxy jaanč tehṃ miay. Ja'a Dios hajxy hänäjty jiuhdänaawiädijpy møødä animalhajxy møødä majjäya'ayhajxy. ¹² Mänitä Diosmoonsähajxy møc jiaanč tehṃ yaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø yagho'ogyii.

Yø'øds cuhdujtmøød coo jiaanč tehṃ wyiingudsähgø'øwøøjät.

Hahixøby jaduṃ coo højts nmänäaṃämät coo cøxiä wiinä miøødä, møødä mäjaa, møød coo quiuhwiijii, møød coo miøjjä jiaančä.

¹³ Mänit hajxy miänaaṃ nägøxiä mädyijaty ja'a Dios tøø quiunuu'xy, ja'a jimhä tsajpootypä, møødä hädaa yaabä naaxwiimbä, møødä jiiipiä møjcu'uhaambä, møødä jiiipiä mejjiootypä:

Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm møødä Meeghuung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ møj jaanč. Møjmäjaa hajxy miøød.

¹⁴ Mänitä nämädaaxpä animalhajxy miänaaṃ:

—Tsøc.

Mänitä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjjicädaacy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduṃ.

6

¹ Mänitøchä Meeghuung nhijxy coo ja'a nocy tu'hit yahoo'tstuuty ja'a hänäjty juxtujc-hithahoočpä. Mänitä animal tu'ug miänaaṃ:

—Miṃ huug hiṃ.

Coo ja'a animal jaduṃ miänaaṃ, jaduṃ yajmädooy nebiä hānee jiiditiän. ² Mänitøchä craa tu'ug nhijxy coo tøpxt hänäjty tu'ug miøødä. Poobcuaaṃähgøxp hänäjty yhäña'ay. Mänitä cuhjén miooyä. Mänit tiu'ubøjcy tsiptuumbä. Mäjäda'agaamḃ hänäjty jaduṃ.

³ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yahoo'tstuuty ja'a miämetsc-hithahoočpä. Mänitä miämetspä animal miänaaṃ:

—Miṃ huug hiṃ.

⁴ Mänitøchä craa tu'ug nhíjxcombä. Tsaptscuaaṃähgøxp hänäjty yhäñaabiä. Mänitä cuhdujt miooyä coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajnimädsibøøyyii hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii. Mänitä yoñhespada tu'ug miooyä.

⁵ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yahoo'tstúutcombä ja'a miädägøøghithahoočpä. Mänitä miädägøøgpä animal miänaaṃ:

—Miṃ huug hiṃ.

Mänitøchä craa tu'ug nhíjxcombä coo ja'a quipxt hänäjty tu'ug miøødä. Jiṃgwiaaṃähgøxp hänäjty yhäñaabiä. ⁶ Mänitøchä mädia'agy nmädooy maa ja'a mädaaxpä animalhajxy hänäjtiän:

—Møjyuu jaduṃ jadāanäp. Ja'a trigo tu'kílobä, mägooxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada tægøøgkílobä, jaduṃ chowhadaamḃä mägooxmil. Pero cap yø'ø hon myaghäyöwät ni yø'ø vino.

⁷ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yahoo'tstúutcombä ja'a miämädaaxc-hithahoočpä. Mänitä miämädaaxpä animal miänaaṃ:

—Miṃ huug hiṃ.

⁸ Mánitõchä craa tu'ug njaac h́jxcombä, ja'a h́najtý xõhajtý ja'a mäyaghõ'pä. Cuaañhãgõxp h́najtý yhäñä'ay ja'a poob-lõmnäbä. Hõxhaamä mõjcu'uhaambä h́najtý piamiñ. Mánitä cuhdujt hajxy miooyyä hädaa yaabä naaxwiin coo jäya'ay hajxy yaghõ'ogät tu'mädaaxc-hitpä. Hadsip hajxy h́najtý miäyaghõ'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam, caahaam.

⁹ Mánitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämägõõxc-hithahooçhpä. Mánitõchä háañämähajxy jiiy nhijxy altarpa'c, ja'a hajxy h́najtý tõõ yaghõ'ogyijjábä ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Paady hajxy yaghõ'cä coo hajxy h́najtý hoy tõõ jiaanç tehñ quiudiuñ. ¹⁰ Mánit hajxy mõc yaaxy:

—Dios, miich hõjts nWiindsõnhajpy. Miichä tõyhajt mmõød. Mänaa hõjts nnõ'ty xyaghawiiimbjítät jiiy naaxwiin.

¹¹ Mánitä poobwit hajxy cõdu'ug miooyyä. Mánit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween jiaac poo'xy hõxtä coonä h́najtý pedyii tõõ yaghõ'ogyii ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

¹² Mánitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädädujç-hithahooçhpä. Mánitä hujx mõc ñajxy. Mánitä xõõ jyiñõõyy nebiä jiiñwitän. Mánitä po'o quiähxõ'cy nebiä nõ'tiän. ¹³ Mánitä madsa'a tsajtçõxpä quiahý naaxwiin jaanç tehñ miay; jaduñ quiahý nebiä piidstõõm piojca'ayän. ¹⁴ Mánitä tsajt yhadägõyyõõñä nebiä nocy yhaxädsachän. Mánitä tun çõxiä wiingtuum ñä'a yajnõcxä mõødä naax h́najtý hijpä mejyquiuç. ¹⁵ Mánitä jäya'ayhajxy nägõxiä jiiy ñiguiuyu'tsä tsaajutjooty, mõødä jimhä tsaadunjootypä, mõødä reyhajxy, mõødä jäya'ayhajxy mõjhajpä, mõødä mäyõõjäya'ayhajxy, mõødä soldadowiindsõnhajxy, mõødä jäya'ayhajxy ja'a mõjcuhudujtmõõdpä, mõødä nä'a pajäya'ayhajxy. ¹⁶ Mánitä tsaadun hajxy ñämaayy:

—Hõjts nähgabhéjtäc. Jaduhñ hõjtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim häñaabiä tsajpootyp. Jaduhñ hõjtsä Meeghuung xquia'a yajtsaachpõgät.

¹⁷ Tõõ yhabaätnä coo hõjts hajxy xyajtsaachpõgaañnä nägõxiä. Cab hõjts hoy nmee'xtuga'añ.

7

¹ Mánitõchä Diosmoonsä mädaaxc nhijxy coo hajxy h́najtý jim tiäna'ay hanidiuhmjaty mäduñjatiä naaxteec. Mädaaxnaç hajxy h́najtý tiäna'ay. Yhadujiä poj hajxy h́najtý, jaduñ quia'a pójnät naaxwiin ni mejywyiing ni quepyquioxp. ² Mánitõchä Diosmoonsä tu'ug jadähooc nh́jxcombä coo h́najtý piedõ'õy xõõbädsõmypiä, coo ja'a Diossello h́najtý miõødä. Mánit hajxy mõc miõjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy h́najtý tõõ quiuhdujtmõ'oyijjábä coo hajxy quiädiéyät, coo hajxy çõxypänejiä jiatcõ'õwät hädaa yaabä naaxwiin mõødä jim mejjiooty. Mánit hajxy ñämaayyä:

³ —Cab hajxy mgädiéyät jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yõõ quepychaa hajxy nej mga'a túnät, hõxtä coonä hõjtsä jäya'ayhajxy h́najtý tõõ nseñapäda'agy wyiinnähgõpõxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

⁴ Mánitõchä mäçohnd nmädooyy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy h́najtý yajseñapäda'aga'añ nämägo'x-cujuxychägi'xmädaaxmilpä. Nämajmetscjaty hajxy h́najtý yajseñapäda'aga'añ. ⁵ Nämajmejtsmil hajxy h́najtý yajseñapäda'aga'añ ja'a Judä yhap yhoc-hajxy, mõødä Rubén yhap yhoc-hajxy, mõødä Gad yhap yhoc-hajxy, ⁶ mõødä Aser yhap yhoc-hajxy, mõødä Neftalí yhap yhoc-hajxy, mõødä Manasés yhap yhoc-hajxy, ⁷ mõødä

Simeón yhap yhoc-hajxy, mөөдä Levi yhap yhoc-hajxy, mөөдä Isacar yhap yhoc-hajxy, ⁸ mөөдä Zabulón yhap yhoc-hajxy, mөөдä José yhap yhoc-hajxy, mөөдä Benjamín yhap yhoc-hajxy.

⁹ Mänitöçhä majiäya'ay nhijxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Cøjhayuucjaty hajxy hänajty miädia'agy. Ja'a Dios hajxy hänajty jim̄ juhdänaawiäidjipy maa ja'a Meeghuungwiinduumän. Jaançh tehñ miay hajxy hänajty jaduhñ; cab hajxy hänajty hoy yajmächowa'añ. Poobwitmөөд hajxy hänajty. Mөөдä xi'iwahaay hajxy hänajty quiö'ogaphaty. ¹⁰ Mänit hajxy nägöxiä yaaxy möc:

Xyajñhawaats höjtsä Dios mөөдä Meeghuung. Gobiernähajpä Dios jaduhñ.

¹¹ Nägöxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios hajxy hänajty juhdänaawiädity. Mөөдä majiäya'adiöjc-hajxy hänajty juhdänaawiädjitäbä mөөдä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänitä Dios hajxy wyiinjiicädaacy; wyiingudsähgööy hajxy jaduhñ. ¹² Mänit hajxy miänaañ:

Tsögä Dios hajxy jaançh tehñ wyiingudsähgööyyäm cøjxta'axiöö.

Tsög hajxy mänänañm coo miöjjä jiaançhä, coo quiuhwijjiä, coo miäjaamөөдä.

Tsög hajxy nämäyayäm: “Dioscujú'uyäp.”

¹³ Mänitöçhä majiäya'ay tu'ug xmiäyajtööy:

—Pöñäda'a yö'öduhñ poobwitmөөд. Maa hajxiäda'a chooñ.

¹⁴ Mänitöch nhadsooy:

—Wiindsón, cáböch nnajuö'oy. Miiçhäda'a mnajuööby.

Mänitöch xñämaay:

—Yö'ö jäya'ayhajxy, tөө hajxy jiaançh tehñ chaaçhpöcy. Tөө hajxy ñähho'tu'udyii ja'a Meeghúungäm. Jaduhñ hajxy tөө yajñähwáatsäbä.

¹⁵ Paady hajxy jim̄ tiäna'ay Dioswiinduum. Xөөmdsuhmä Diostuung hajxy jim̄ tiuñ. Cueendähjátäp hajxy ja'a Diósäm. ¹⁶ Cabä yuu hajxy mänaa yagjuö'owaannä, ni cab hajxy tiödsö'owáañänä. Cab hajxy xiööno'ogáañänä, ni cab hajxy yhanho'ogáañänä. ¹⁷ Ja'a Meeghuung, jim̄ yhyty maa ja'a Dios yhäña'ayän. Je'e hajxy cweendähadaamb yajxón. Cab hajxy jio'owaannä xiuudsannä je'eguiöxpä coo hajxy yajxoonä'aga'añii ja'a Diósäm.

8

¹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miäjuxtujc-hithahooçpä. Mänit jim̄ yhamooñ tsajpootyp cupc-hora.

² Mänitä Diosmoonsä juxtujc nhijxy coo ja'a Dios hajxy hänajty jim̄ wyiindäna'ay. Mänitä xuuxt hajxy miooyyä cödu'ug. ³⁻⁴ Mänitä Diosmoonsä wiingpä miejtspä. Jim̄ä orojoönebohñdy hänajty miөөдä. Mänit hoy tiänaaxiöpy maa ja'a orohaltar mäwiingonän, jim̄ mädöyyä maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Mänitä poom may miooyyä coo jim̄ jiögät ja'a orohaltarnähgöxp. Coo'pä ja'a poomjoc hänajty jim̄ maa ja'a Diosän. Jim̄ä Dios hajxy hänajty pia'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mäböjpä. ⁵ Mänitä Diosmoonsä ja'a jöönebohñdy quionö'cy. Mänitä jöömbajc hoy quuwobö'oy, ja'a hänajty jim̄ hijpä maa ja'a altarän. Mänit quiuhga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiädsujcy mөөдä hänee yaaxy. Mänitä hujx ñajxy.

⁶ Haa ja'a näjuxtujcpä Diosmoonsähajxiä, ja'a xuuxtöödpä cödu'ugä, mänit hajxy ñiyhahixööyyänä coo hajxy hänajty xiu'uxa'añ.

⁷ Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitä caandöötstuu quiah yhädaa yaabä naaxwiin mөөдä jöön mөөдä nö'ty. Mänitä naaxwiin tiooyy ja'a hänajty miädägööghitpä cöxiä, mөөдä quepychaa mөөдä hujtshaay.

⁸ Mänitá Diosmoonsá ja'a miámetspä xiuuxy. Mänitádsá tuñ crúundábá hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hánajty je'e. ⁹ Mänitá miädøøgpá mejy ñø'tiøøyy. Cøxy ho'c ja'a animalhaxy jaduhñ. Cøjxá barco qyiñ.

¹⁰ Mänitá Diosmoonsá miädägøøgpá xiuuxy. Mänitá madsa'a crúundábá quiahy jim tsajpootyp. Tooby hánajty je'ebá. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägøøghitpä møjnøøjån, maa ja'a miädägøøghitpä nøøgopcån. ¹¹ Jaduhñá madsa'a hánajty xiøhaty Tahñ. Mänitá nøø miädägøøghitpä tiahmøøbiá. Mänitá jäya'ayhaxy may yho'cy.

¹² Mänitá Diosmoonsá miámädaaxpä xiuuxy. Mänitá xøø tu'nax yho'cy maa hánajty yhawijtstuquiån ja'a miädägøøghitpä. Jaduhñá po'o jiajpá møødá madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xøø hánajty quia'a hañ xøøm; mädaaxc-hora ja'a po'o hánajty quia'a hañ coods.

¹³ Mänitøchä wiistä tu'ug nhijxjäyøøyy tsajtcøxp. Mänit møc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsáhaxy jiaac xú'uxät ja'a jaac tägøøgpá, mänitá jäya'ayhaxy jiaanç tehñ chaachpøga'añ, ja'a haxy jiiby tsánaabiá naaxwiin.

9

¹ Mänitá Diosmoonsá miámägøøxpá xiuuxy. Mänitøchä madsa'a tu'ug nhijxcahy, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitá madsa'a hawaatst miooyyá coo ja'a jut jaduhñ yhawägüiitstú'udät ja'a jaanç tehñ quiøøcpá. ² Mänitá jut yhawägüiitstuuty. Mänitá jøønloc qui'ixc piädsøømy. Mänit cøxp chajpejty. Mänitá xøø cøjx wyiindägøøy. Mänitá tsajt cøjx jiaty jøønlocjooty. ³ Mänitá mamiu'u jocjooty piädsøømy. Mänit haxy yaa tiägøøyy jäyøøbiá hádaa yaabá naaxwiin. Mänitá mu'u tøjpt haxy miooyyá nebiá caa'ptiøjptån. ⁴ Mänit haxy yhanehmá coo hujtshaay haxy quia'a jøø'xät ni qeupychaa. Je'e haxy tiøbäp pønjetiá Diosseñá hánajty ca'a møød wyiinnähgøpcøxp. ⁵ Coo pøn jaduhñ tiøbøøjät, jaduhñá mu'udøjpt jiäwø'owa'añ nebiá caa'ptiøjpt jiäwø'oyån. Mägøøxp'o'o ja'a mu'uhaxy hánajty miädøba'añ. Pero cabá cuhdujty haxy miooyyá coo jäya'ay haxy yaghó'ogät. ⁶ Ja wi'i yho'ogaambá jäya'ayhaxy hánajty, pero cab haxy jaduhñ ñä'ä ho'oga'añ.

⁷ Jaduhñ mäwiinádsá mu'uhaxy hánajty quiähxø'øgy nebiá tsiptuumbá cuaayån. Jim haxy hánajty miøødá quiuhduum nebiá orocuhjenbån. Jaduhñá wyiin jiojphaxy hánajty quiähxø'øgy nebiá ya'adiøjcån. ⁸ Jaduhñá cuhwaay haxy hánajty miøødá nebiá to'oxiøjcuhwaayån. Jaduhñá tiu'tsthaxy hánajty quiähxø'øgy nebiá leöntu'tstån. ⁹ Nähbujxt cuhbujxt haxy hánajty nebiá hacxpøjtån. Coo haxy hánajty jiäyøy, jaduhñ haxy hánajty jiädity nebiá tsiptuumbá cuaaguiarretån. ¹⁰ Jaduhñá tøjpt haxy hánajty miøødá nebiá caa'ptiøjptån. Jaduhñá cuhdujty haxy hánajty miøødá coo jäya'ay haxy tiøbät mägøøxp'o'o. ¹¹ Haa ja'a mu'u wyiindsønhaxjiá, jutjooty hánajty chána'ay, ja'a jaanç tehñ quiøøcpá. Jegyhaxy hijty je'e tiuñ Diosmoonsá; tøø yhøxquéjxäná. Abadón hánajty xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Apoliön hánajty xiøhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'øgy, ja'a mäyajcuhdägoobiá.

¹² Jaduhñá tsø'ty tu'ug jiajtá. Metscä tsø'ty hánajty quia'a pedyiiná.

¹³ Mänitá Diosmoonsá miädädujcpá xiuuxy. Mänitøchä mädia'agy nmädooyy coo jäya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarån, jim Dioswiinduum. Hamädaaxteecá orohaltar hánajty. ¹⁴ Mänitá Diosmoonsá miädädujcpá ñämaayy, ja'a hánajty tøøbá xiu'uxiá:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajxy mädaaxpä mäguejə'əw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufratesmøjnøjän.

¹⁵ Mänit hajxy hoy miäguejə'øyii. Mänit hajxy wyiinguejxä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'ug tägøøgpuxy. Jäguemiä hajxy hänajty tøø yajnähdijyii coo hajxy miäyaghó'ogät. Coö ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coo hajxy jiatcə'əwät. ¹⁶ Mänitøch nmädooy coo mejtsmägo'xmillón soldado hajxy hänajty miøødä; haagä cuaayhänaay coo hajxy hänajty jaduhñ.

¹⁷ Haagä caachpujxtä soldadohajxy hänajty. Jaduhñä pujxt color hänajty miøødä, møødä tsaptspä, møødä hucypiä, møødä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiopc-hajxy hänajty nebiä leóncopcän. Tägoøgtu'u hänajty jiiby piädsømy yhaawjooty, møødä jøøn, møødä joc, møødä azufre. ¹⁸ Jaduhñä jäya'ayhajxy yaghó'cä ja'a tu'ug tägøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam. ¹⁹ Jimä cuaay mäjaa hajxy hänajty miøødä maa yhaawhajxiän møød jiiby maa tiu'tsthajxiän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hänajty quiahxə'øgy nebiä tsahñdycopcmødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hänajty yajtsu'učh.

²⁰ Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmøyyäbä, cabä haxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixøyy. Møjcu'ugong hajxy hänajty jiaanč tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychech. Cab yə'øduhmbä ñä'ä hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. ²¹ Wi'i jäya'ay-yaghó'pnä ja'a jäya'ayhajxy hänajty. Wi'i miäbädaacnä hajxy hänajty haxøøgwiinmahñdyaam. Wiingä tägächä to'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ayñä. Møød hajxy hänajty wyi'i mieechñä.

10

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaanč tehñ miäjaamøød. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jocjooty hänajty miänacy. Jimä hi'inč hänajty miøødä quiuhduum. Jaduhñä wyiin jiojp hänajty jiajy nebiä xøøjän. Jaduhñä tiecy hänajty quiahxə'pä nebiä toobiän. ² Jimä nocyhuung hänajty quio'əbøc-haty ja'a haxädsajtstu'udypä. Mänitä yhahoodiecy piädaacy mejywyiing. Mänitä yhanajtytiecy piädaacy tøødstuum. ³ Mänit møc yaaxy nebiä leóngän. Mänitä hänee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. ⁴ Mänitøch nja tägə'əwaañ cujahbiä waambä häneehajxy quiapxy. Mänitøchä jäya'ay tu'ug xñämaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujáayät nebiä häneehajxy quiapxiän. Ni pøn jaduhñ mga'a yajmøødmädiä'agät.

⁵ Haa ja'a Diosmoonsä hänajty jim tänaabiä mejywyiing møød jim tøødstuum, mänit yhahoguiə'ø chajxajy. ⁶ Mänit miänaañ:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cøxiä quiunuu'xy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehñ miädyijiatä. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb coc tøø yhabaatnä. ⁷ Coö yhabaadät coö ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hänajty yajtøjaty nebiä quiuguexyhajxy hänajty jecy tøø yhawaañän. Cabä wiinghäna'c yhawaañä; ja'a quiuguexiähajtiä yhawaañä.

⁸ Mänitøchä jäya'ay jim tu'ug xñämáaguimbä tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a haxädsajtstu'udypä, ja'a Diosmoonsä quio'əbøc-hajpiä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä ja'a nocyhuung hoy nmäyujwa'añ cooč xmió'owät. Mänitøch xñämaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'øwa'añ nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiiby quiäda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcän, mänit mjuø'øwa'añ coo tiahmä.

¹⁰ Mänitøchä nocyhuung hoy njaanč pøjtsoy. Mänitøch njaanč puhy. Pá'aghøch jaduhñ njaanč juøøyy nhaawjooty nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiiby jiaanč cădaacy maach njøø'xytiøjcän, mänitøch njaanč juøøyy coo tiahmä. ¹¹ Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Tsipcøxp mnägapxtägätsät nebiä jäya'ayhajxy jiada'añ yhabeta'añän, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mädiaacpä, møødä gobiernähajxy.

11

¹ Mänitøchä paxyquipxt hajxy xmioooy. Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødä altar. Mächow ja'a jäya'ayhajxy, nänaagä Dios hajxy wyingudsähgøøy. ² Pero cab jaduhñ jim nguipxät Diostøchaguuy. Ja'a jäguembä-jäya'ay ja'a cuhdajt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim guiobiernähädät maa ja'a Dioscajptän juxychägui'xmejtspo'o. ³ Nguexäämbiøchä nguguexy metscä coo hajxy jim miädiä'agät ja'a høøhcøxpä juxychägui'xmejtspo'o. Jiñwitmøød hajxy wiädita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nämetspä, ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspä, møødä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵ Coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty cøxypänejipiä jia tuna'añii, mänitä jøøn hajxy yhøxpäxujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miädsiphajxy hänajty jaduhñ. Jaduhñ hajxy yho'oga'añ.

⁶ Cuhdujtmøødä Dioscuguexyhajxy hänajty coo hajxy quia'a yajtú'uwät, naagxøø hajxy hänajty miädiä'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduhñä cuhdajt hajxy hänajty miøødäbä coo nøø hajxy wia'añdiünät, yajnø'tycójät. Jaduhñä cuhdajt hajxy hänajty miøødäbä coo ja'a jäya'ay hajxy yajpa'ambädät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yagjadøøjät, naaghoocä jioothajxy hänajty chocy. ⁷ Coo hajxy hänajty tøø miädiaacpädøøñä, mänitä animal jiiiby tu'ug piädsøma'añ maa ja'a jut jaanč tehñ quiøøcpän. Mänitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii. ⁸⁻⁹ Tägøøgxøø ja nähgucp hajxy jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty maa ja'a Jesús jecy miøjpahbejtän cruzcøxp.

Haa ja'a cajptjäya'ayhajxiä, haxøøgä cuhdajt hajxy hänajty miøødä nebiä jecyjäya'ay ja'a cuhdajt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä Sodoma møødä Egipto. Cabä cuhdajt hajxy ñä'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtägøøwøøjät. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miädiä'aga'añ. ¹⁰ Jaanč tehñ xioonda'agaambä jäya'ayhajxy hänajty coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty tøø yho'ogy. Paady hajxy hänajty jootcjc ñijiäwøøyyänä, cab hajxy hänajty yhadsibäänänä. Paady hajxy hänajty hotyijä ñä'ä nimio'owa'añii hamiñ haxøpy. ¹¹ Coo tägøøgxøø ja nähgucp hänajty tøø yhabety, mänitä Dios ja'a quiuguexyhajxy hänajty yagjujypioğa'añ jadähoc. Pønjaty hänajty hixaamb, mänit hajxy hänajty chähgøøbioğa'añ.

¹² Mänitä Dioscuguexyhajxy miädowa'añ coo hajxy hänajty møc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mänit hajxy jøcjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixáañäp hajxy ja'a miädsípäm.

¹³ Mänitiä hujx jaanč tehñ miøc ñäxa'añ. Mänitä tøjc may piuma'añ ja'a miämajc-hitpä jim cajptooty. Juxtujcmilä jäya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy

hänajty t00 jiaac mähm0'0yábä, jaanč tehṃ chähg0'0waamb hajxy jaduhṃ. Mänitä Dios tsajpootypä hajxy wyiingudsähg0'0wa'añ.

14 Jaduhṃ ja'a ts0'ty ñajxy ja'a miämetsc-hoocpä. Paquiä yhabaadängombä coo ja'a miädäg00gpä ñaxáangombä.

15 Mänitä miäjuxtjcpä Diosmoonsä xiuuxy. Mänit hajxy jim m0c yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiinds0ñhátäm.

T00 je'e mi0jtäg0'0y wiinduhmyñaaẏwiin.

C0jxta'axi00 guiobiernähadaañä.

16 Jimä nähii'xmädaaxpä majjāya'ay ja'a Dios hajxy hänajty jiuhhāñaawiädity. Mänitä Dios hajxy hoy wyiinjcāda'agy. Wyiingudsähg00yy hajxy jaduhṃ.

17 Mänit hajxy miānaañ:

Dios, h0jts miich nWiinds0ñhajpy.

C0xiä miich mājaa mm00dä. C0jxta'axi00 miich mhity.

Dioscujú'uyäp coo miich t00 mm0jtäg00ñä, coo t00 mdäg00ñä gobiernähajpä.

18 T00 ja'a jāya'ayhajxy näg0xiä jia jootma'ady. Pero t00 yhabaady coo miich myajcumādowaañä.

T00 yhabaady coo miichä ho'ogyjiāya'ayhajxy myajt0yhajtyegaañä, coo mya-jcuhdägoyyaañä p0njatiä jāya'ayhajxy yaa yajtu'udägooby hädaa yaabä naaẏwiin.

Jaduhṃ t00 yhabaatpä coo miichä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mmo'owa'añ p0njaty miich t00 xquiapxpaady, m00d p0njatiä mmädia'agy hamuumdu'joot t00 xyajtuunä, m00d p0njaty miich t00 xwyiingudsähg0'0y, hoyyā m0jtuung hajxy t00 quia'a ja m00dhaty.

19 Mänitä Diost0jc jim yhawaach tsajpootyp. Mänitä caja jiiby quiähx0'cy t0gooty m00dä contrato, ja'a Dios jecy yajcuhdújcäbä. Mänit tiäg00yy wädsupä. Mänitä hānee m0c jiädijty; m00dä hujx m0c ñajxy. Mänitä caand00sttuu may quiahya.

12

1 Mänitä hijxtahnd jim quiähx0'cy tsajtc0xp jaanč tehṃ hoy-yagju00ñä. Jimä to'oxi0jc hänajty tu'ug yhajxy nebiä x00jān. Jimä po'0 hänajty yajtehṃbety. Majmetscä madsa'a hänajty quiuhjenhaty. 2 T00 hänajty tiehm yhabaatnä coo yhuungpaada'añ. Paady hänajty wyl'i ya'axy. 3 Mänitä hijxtahnd wiingpä wyiingähx0'combä. Tu'ugä dragón hänajty cruundä. Tsaptsä ñi'x hänajty. Juxtujcä quiopc hänajty haagä cuhjenm00d. Mä-jcä quiaa'pt hänajty. 4 Tiu'tsthaamä madsa'a tu'ug täg00gpuxypä yajcahy naaẏwiin ja'a tsajtc0xpä. Mänitä dragón hoy wyiindānaaxi0py ja'a to'oxi0jc ja'a hänajty huungpaadaambä. Nägooyä yhuung hänajty myina'añ, mänit hänajty chu'uds'añ. 5 Mänitä ya'ayhāna'c myiñ. Je'e hänajty tunaamb gobiernä wiinduhmyñaaẏwiin. M0c hänajty jaduhṃ jiaanč tehṃ yhane'ema'añ. Mänit jim yajn0cxä Dioswiinduum. 6 Mänitä to'oxi0jc piäy0'cy. Pactuum ñ0cxy. Jimä Dios hänajty t00 yajnähdijy coo jim yajcay00jät mil cumejtsmägo'x cudäg00ghii'xx00.

7 Mänitä tsip jim piäd0'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hänajty tuumb Diosmoonsäwiinds0ñ. Je'e ja'a Diosmoonsähajxy mi00dpäd0'c. Ja'a dragón ja'a mioonsähajxy m00dpäd0'pä. Mänit hajxy ñiñāmejtsä. 8 Cabä dragónhajxy ñä'a mājadaacy. Mänit hajxy quia'a cuhdujtm00yyänä coo hajxy jim jiaag

hídät tsajpootyp. ⁹ Mänitá dragónhajxy jim̄ yhøxquéjxänä; yaa hajxy miänajnä hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä, ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jaduhñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiinhøññäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰ Mänitá jäya'ay jim̄ møc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miäjäda'agy. Gobiernä je'e tiunaamby møødä Jesucristo. Tøø ja'a møjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuħm̄ højts nmägu'ughajpähajxy hijty jim̄ yajnähdsømyii Dioswiinduum. ¹¹ Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miäjäda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hánajty jia ho'oga'añ, cab hajxy hánajty chähgø'øy. Hamdsoo hajxy jaduhñ ññähdujcä coo hajxy yho'ogät. ¹² Mxoondá'agäp hajxy, pønjaty jim̄ tsánaaby tsajpootyp. Pero pønjaty jiiy tsánaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mábøcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong hajxy jiiy tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaumbä møjcu'ugong jaduhñ. Najuøøby jaduhñ coo cuhdujt jejcy quia'a møødhada'añ coo cøxypänejpä jiatcø'øwät.

¹³ Coo ja'a dragón yhiixy coo hánajty tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitá to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hánajty tøø yhuungpädiäbä. ¹⁴ Mänitá to'oxiøjc wiistáqueect metsc miooyyá møjjaty, neby jaduhñ jäyøy ñøcxät pactuum maa hánajty yajcaya'añiijän tägøøgjomøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmø'øwät. ¹⁵ Mänitá dragón nøø com̄ yhøxpäxuy nebiä to'oxiøjc jaduhñ ñøøgomdsømøøjtä. ¹⁶ Mänitá nøøgom cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduhñ. ¹⁷ Mänitá dragón ja'a to'oxiøjc jiaanč tehñ ñähawa'andaacy. Mänitá dragón tiägøøyy tsiptuumbä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hánajty yaa tsánaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty mábøjpä, ja'a Jesucristo hajxy hánajty capxpaatpä.

13

¹ Jímhøch hánajty ndäna'ay mejypia'a. Mänitøchä animal cruundä nhi-xpädsømy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hánajty haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduhñbä, haagä haxøøgiatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hánajty haagä cuhjenmøød. ² Jaduhñä ñi'x hánajty nebiä cuxiøøøjtän. Jaduhñä tiecy hánajty nebiä osotequiän. Jaduhñä yhaaw hánajty nebiä leónhaawän. Mänitá animal møjcuħdujt miooyyá møødä møcmäjaa. Ja'a dragón jaduhñ yejc; yhamdsoo je'e jaduhñ. ³ Tu'ugä animal quiopc hánajty quiähxø'øgy nebiä cuhbuxypän. Tøø hánajty chóoccombä. Mänitá jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitá animal hajxy tiägøøyy pawädijpä. ⁴ Mänitá dragón hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal møjcuħdujt hánajty tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy hánajty miäna'añ:

—Ni pøn mäjaa jaduhñ quia'a møødä nej yø'ø animal mäjaa miøødän. Ni pøn jaduhñ quia'a mäjäda'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'a mädsibø'øwät.

⁵ Mänitá animal cuhdujt miooyyá coo ja'a Dios haxøøg ñänómät. Jaduhñ quiuhdujtmøoyyabä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'ø. ⁶ Jaanč jatcøøyy jaduhñ. Haxøögä Dios jiaanč nänøømy, møødä Dios tiøjc, møød hajxy jim̄ hijpä tsajpootyp. ⁷ Jaduhñ quiuhdujtmøoyyabä coo miädsibø'øwät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjäda'agøøjtä. Mänit quiuhdujtmøoyyabä coo ja'a jäya'ayhajxy yhané'emät nägøxiä,

ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin. ⁸ Je'eds hajxy jaduñ animalwiingudsähgøøyy, pønjataiä xiøø hänäjty jim ca'a miimb cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a højts xñähho'tútümbä. Pønjatai cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jugyhatiän, je'edsä xiøøhajxy jim miimb cujaay nocyquiøxp. Tøøyyämä xiøøhajxy hänäjty quiujähyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹ Naxy hajxy hädaa mhuuc tehñ wyiinjuø'owät. ¹⁰ Pønjatai mädsuumb, yajtsuumdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønjatai mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduñ hajxy yagho'tägatsaänäbä espadahaam. Hix, pønjatai jaduñ Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtügät; tsipcøxp hajxy miäböğät.

¹¹ Mänitøchä animal wiingpä nhijxnaaxwiimbädsøømy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hänäjty je'e nebiä meeghuungcaa'ptän. Wiing hänäjty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹² Jaduñdsä møjcuñdujt hänäjty miøødäbä nebiä jayøbajtpä møjhanimalän. Quipxy hajxy hänäjty yhane'my nämetscä. Mänitä miämetspä møjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbajtpä wyiingudsähgø'owøøjät, ja'a hänäjty cuhbuxypä tøø chó'oguiäbä. ¹³ Haa ja'a møjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtahnd yajcähxø'cy haagä hoy-yagjuøøñäjat. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴ Coo ja'a jaya'ayä hijxtahnd hajxy yhiixy, yaghijxmañøøyyä hajxy jaduñ. Mänit hajxy ñämaayy coo ja'a animal hajxy yhähädiuunnäxät, ja'a hänäjty tøø quiuhbuxyijäbä. ¹⁵ Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmoooyy coo ja'a animal yhähädiuunnaxy yagjujyppiøgät, yajcapxø'øgät. Jaduñ je'e quiuhdujtmoooyy coo yajyagho'ogøøjät pønjataiä animalhähädiuunnaxy ca'a wiingudsähgø'owaamb. ¹⁶ Mänitä tsaangu'ughajxy nägøxiä yajseñapadaacy maa yhaoguiø'øhajxiän, o maa wyiinnähgopcøxphajxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä. ¹⁷ Pøn hänäjty ca'a señamøød, pønä animal xiøø hänäjty ca'a møødhäjtäp, o ja'a ñümero, cabä cuñdujt hajxy hänäjty mio'oyii coo hajxy jiuýtät, coo hajxy tiøogät. ¹⁸ Pøn cuhwijy, pøn wiinjjuøøby, ween yhuuc najuø'øy nebiä animal ñümero miädia'agytiägø'øy. Jaduñ je'e nebiä jäya'ay ñümeron. Jue'e ñümero jaduñ, tädujmägo'x cudägøøghii'xtädujc.

14

¹ Mänitøchä Meeghuung nhijxy coo jim tiäna'ay Sióntunähgøxp. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty piadänaabiä nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä møød hajxy hänäjty cujaay wyiinnähgopcøxphajxy ja'a Meeghuung xiøø møødä Tieedy xiøø. ² Mänitøch jim nmädooy tsajpootyp nebiä møjnøø may jädititiän, nebiä hänee møc ya'axiän. Jaduñ hänäjty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³ Ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänäjty tøø yajnähwa'açhiñjäbä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhøy hajxy hänäjty jim yhøøby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhäjxiä, jim hajxy hänäjty piahäñä'ay møødä majjäya'adiøjc-hajxy. Cabä wiinghäna'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhøy jaduñbä. ⁴ Haa ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhäjxiä, cabä wiingto'oxiøjc hajxy hänäjty tøø miøødtsäna'ay. Jaanç tehñ yhoxy hajxy hänäjty jäya'ayhaty. Majatiä Meeghuung hänäjty ñøcxø'øy, pianøcxyp hajxy hänäjty jaduñ. Jayøbajt hajxy yajñähdiñä coo hajxy yajnähwa'adsøøjät, coo hajxy yhuunghadøøjät ja'a Diósäm møødä Meeghuungäm. ⁵ Ni mänaa hajxy quia'a høñnda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey miøødä jim Dioswiinduum.

⁶ Mänitöçhä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim hänäjty jäyøøwiädity tsajtcøxp. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tægajtpä. Nägøxiä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia møødä. ⁷ Mänitä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Wiingudsähgøw ja'a Dios hajxy. Näma'aw hajxy jaduñ coo miøjjä jiaançhä. Tøø yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtoyhajtyyega'añ. Je'eds cøjx yhädiuñ tsajpootyp møødä naaxwiin, møødä mejy, møødä nøøgopç.

⁸ Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiuhdägoj, je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt jiaanç tehñ yhaxøögä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä pijaatcø'oy ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹ Mänitä miädägøøgpä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Pønä animal wiingudsähgøøby møødä yhädiuunnaxy, pøn yajseñapädaacp wyiinnähgopçøxp o quiø'ogøxp, ¹⁰ hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ yajcumädowa'añ. Jøønjooty, azufrejooty hajxy chaachpøga'añ Diosmoonsäwiinduum møødä Meeghuungwiinduum. ¹¹ Cøjxta'axiøø hajxy chaachpøga'añ xøømdsuñ, pønjataiä animal wiingudsähgøøby møødä yhädiuunnaxy, pønjataiä seña jim møødhajtäp. ¹² Pønjataiä Diosmädia'agy mäbøjp møødä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy tehngajnä miee'xtucy.

¹³ Mänitöçhä jäya'ay jim tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaay jaduñ: “Pønjataiä Diosmädia'agy mäbøjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcujc hajxy yhida'añ.” Tøyhajt jaduñ. Poo'xáannäp hajxy jaduñ. Ji-ahmiedsaambiä Dios jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajtuñ. Nømä Dioshespíritu miäna'añ.

¹⁴ Mänitöçhä jäya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjocçøxp hänäjty yhäña'ay. Orocuñjén hänäjty quiuhjenhajpy. Arroztujt hänäjty quiø'ogaphajpy jaanç tehñ jøjy. ¹⁵ Mänitä Diosmoonsä tu'ug piädsøømy maa ja'a Diostsajtøjcän. Mänitä jäya'ay miøjyaaxä møc, ja'a hänäjty häñaabiä jocçøxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy myajpäðø'ogät jiiby naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm miäjay. Nøcx yajpäðø'og.

¹⁶ Mänitä päda'agy hoy jiaanç yajpäðø'ogy arroztujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñ miädia'agytiägø'oy coo ja'a jäya'ayhajxy yajcumädowa'añii, ja'a hajxy haxøøgcuhdujtmøødpä.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä wiingpä piädsøømgombä maa ja'a Diostsajtøjcän. Jimä arroztujt hänäjty quiø'ogaphajpä jaanç tehñ jøjy. ¹⁸ Mänitä wiing Diosmoonsä piädsøømøøyy maa ja'a altarän. Je'e cuhdujtmøød maa ja'a jøngøxpän. Mänitä Diosmoonsä møc miøjyaaxä ja'a arroztujt cabhijpä:

—Tøø ja'a tsaatyp jiiby cha'amy naaxwiin; nøcx yajpäðø'og arroztujthaam.

¹⁹ Mänitä tsaatyp hoy jiaanç yajpäðø'ogy arroztujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa ñähhädiunø'oyän maa hajxy tieñdse'ediän. Jaduñ mäwiinädsä Dios yajtsaachpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mäbøquiäbä. ²⁰ Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tieñdse'edy. Comä nø'ty piädsøømy maa ñähhädiunø'oyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tægøøgmägø'x kilómetro. Coo'pä nø'ty hänäjty maa ja'a cuaay frenon.

15

1 Mánitōchā wiinghijxtahnd jim̄ nhijxy tsajpootyp jaanč teh̄m yhamōj, hoy-yagjuōōñā. Juxtujc-hōčhā Diosmoonsā nhijxy haagā hāyohmmōd. Je'eduh̄n n̄ānōōmby coo ja'a Dios juxtujc-hooquīā jiaac jajtsaachpōga'añ ja'a hajxy yaa ca'a m̄ābōjpā hādaa yaabā naaxwiin.

2 Mánitōchā hijxt nhijxy. Jim̄ hānajty hamōj quioonna'ay. Nebiā mejjiān hānajty quiāhxō'ogy. Jaduh̄n hānajty quiāhxō'pā nebiā toobiān. Jim̄ jāya'ayā hijxt hajxy hānajty wyiindāna'ay, ja'a animal hajxy hānajty tōō quia'a yajmājādā'aguiābā mōōdā señā, mōōdā xiōō, mōōdā ñūmero. Jim̄ harpa hajxy hānajty miōōdābā. Ja'a Dios jaduh̄n yejc. 3 Jaduh̄n hajxy hānajty yhōy nebiā Moisés jecy yhōōyyān. Je'e ja'a Dios jecy māduun. Jaduh̄n hajxy hānajty yhōōbā nebiā Meeghuung yhōōyyān:

Wiindsōn̄ Dios, cōxiā miich̄ cuhdujt mjaanč teh̄m miōōdā. Mōj jaanč miich̄ mjaanč teh̄m tiuñ.

Jaanč teh̄m yhoy miich̄ mguhdujt jaduh̄n. Miich̄ mhanehm̄by wiinduh̄myhagajpt.

4 Caj miich̄ tii pojpā tii cādieey mmōōdā. Nāgōxiā miich̄ jāya'ayhajxy xwyiingudsāhgō'oy.

Nāgōxiā hajxy miāna'añ cooc mmōōjā cooc mjaančhā. Minaamb̄ miich̄ jāya'ayhajxy nāgōxiā xwyiingudsāhgō'ōwa'añ,

ja'a hajxy wiinduh̄myhagajptpā, je'eguiōxpā coo hajxy tōō yhixy tōō miādoy coo miich̄ mguhdujt jiaanč teh̄m yhooyā.

5 Mánitōchā Diostsajtōjc nhijxhawaach jim̄ tsajpootyp maa ja'a Dios yhāñā'ayān. 6 Mānitā Diosmoonsāhajxy jiīby piādsōōmy, ja'a hāyohmmōdpāhajxy ja'a nājuxtujcpā. Poobwit hajxy hānajty miōōd jaanč teh̄m wia'ads. Jim̄ orowōōn hajxy hānajty miōōdā chi'tsnāhgōxp. 7 Mānitā orotsim̄ hajxy cōdu'ugjaty miooyā. Tu'ugā animal jaduh̄n yejcy ja'a nāmādaaxpāhajxy hānajty jim̄ hāñaabiā Dioswiinduum. Hujtsjatiā orotsim̄ hānajty. Je'eduh̄n n̄ānōōmby coo ja'a Dios ja'a jāya'ayhajxy jiaanč teh̄m yajcumādowa'añ, ja'a hajxy ca'a m̄ābōjpā. Cōjxta'axiōō ja'a Dios ñā'āgādā hity. 8 Jiiby Diostsajtōgooty, haagā joc jiiby pu'xwādijp. Jim̄ joc chooñ maa ja'a Dios mōj jaanč yhitiān. Caj pōn̄ jiiby hoy ñā'āgādā tāgō'ōwa'añ tsajtōgooty hōxtā coonā ja'a Dios hānajty juxtujc-hooc tōō jajtsaachpōcy ja'a jāya'ayhajxy ca'a m̄ābōjpā.

16

1 Mánitōch̄ nmādooy coo jāya'ay mōc quiapxy Diostsajtōgooty. Mānitā Diosmoonsā nājuxtujcpā ñāmaayā:

—Nōcx hajxy cuhmānactem̄ jiiby naaxwiin ja'a orotsim̄jootypā. Je'eduh̄n n̄ānōōmby coo ja'a Dios jiaanč teh̄m yajcumādowa'añ ja'a hajxy ca'a m̄ābōjpā.

2 Mānitā Diosmoonsā tu'ug hoy quiuhmānactemy hādaa yaabā naaxwiin ja'a yhorotsim̄jootypā. Pōnjatiā animalseñā hānajty mōōd ja'a hamōjpā, pōnjatiā yhahādiuun̄naxy hānajty wiingudsāhgōōyyāp, nāgōxiā haxōōgpu'uds hajxy piaatā ja'a jaanč teh̄m piahm̄bā.

3 Mānitā Diosmoonsā miāmetspā hoy quidemō'oy mejjiooty ja'a yhorotsim̄jootypā. Mānitā mejyñōō jiajty nebiā ho'ogyjiāya'añō'tiān. Cōjx yho'ogy mādyijaty jiiby tsānaaby mejjiooty.

4 Mänitä miädägøøgpä hoy mõjnøøjooty quidemø'oy ja'a yhorot-simjootypä møød jim nøøgopçjooty. Mänitä nøø jiajty nebiä nø'tiän. ⁵⁻⁶ Mänitä Diosmoonsä ja'a nøøgüendähjapä miänaaŋ:

—Wiindsón Dios, caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Cøjxta'axiøø miich mhity. Hoy jaduħn coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaaçhpøcy, coo nø'ty hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miich mgu'ug xyajpuħho'cä møødä miich mmädia'agy hajxy tøø xyajwä'xäbä.

⁷ Mänitä tul'jäya'ay miänaaŋ maa ja'a altarän:

—Tøyhajt jaduħn. Wiindsón Dios, hoy jaduħn coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaaçhpøcy. Miich cuħdujt cøxiä mmøød.

⁸ Mänitä Diosmoonsä ja'a miämädaaxpä ja'a xøø yajwiingutemøøyy ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä xøø quiuhdujtmøøyyä coo ja'a jäya'ay ñø'ogät.

⁹ Hoyhoyyä jäya'ayhajxy cøxiä tiooy. Pero cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty jia najtshixø'owa'añ. Haxøøgjatiä Dios hajxy ñänøømy ja'a jim tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piädaacy mõj jaançh, hoyyä Dios cuħdujt jia møødä maa ja'a häyohngøxpän.

¹⁰ Mänitä Diosmoonsä miämägøøxpä quidemøøyy maa ja'a animal hänäjty yhäña'ayän, ja'a yhorotsimjootypä. Mänit cøjx wyiingoodsø'oy majatiä animal hänäjty yhane'emiän. Mänitä jäya'ay tiøots hajxy jajtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jiaançh tehñ chaaçhpøcy. ¹¹ Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñänøømy. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty jia najtshixø'owa'añ.

¹² Mänitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jiiby quidemøøyy Eufratesmøjnøøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä nøø tiøøch. Jaduħnä reyhajxy hänäjty hoy ñaxø'owa'añ, ja'a hajxy hänäjty jim tshønda'agaambä maa ja'a xøø piädsømiän.

¹³ Mänitøchä haxøøgiuøhñdy tægøøg nhijxpädsøømy. Jiiby hajxy piädsømy maa ja'a dragøn yhaawjootiän, møød maa ja'a animal yhaawjootiän, møød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiän, ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hänäjty jajwä'xäbä. Jaduħnä haxøøgiuøhñdy hajxy hänäjty quiähxø'ogy nebiä yocchän. ¹⁴ Hiç, mõjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøøñäjaty hajxy hänäjty jajcähxø'ogy. Mänitä reyhajxy hoy nägøxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nõçxy chiptuna'añ møødä Diosøxpä, mänaa ja'a Dios jajnähdijjiän coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduħn. ¹⁵ Jaaya'ay jaduħn mänaamb: “Cab jaduħn põñ ñä'ägädä najuø'oy mänäajøch hänäjty ngäda'aga'añ. Jootcujc je'e põñä Diosmädia'agy hänäjty hamuumdu'joot mäbøjp. Jaduħn mäwiinäts hänäjty yhida'añ nebiä jujcypian. Cabä hänäjty chähdiunaanä.” ¹⁶ Mänitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreohayuuc-haamby.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quiuhdeemnajxy ja'a yhorot-simjootypä. Tu'ugä jäya'ay mõc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp:

—Tøø jaduħn miaaä.

¹⁸ Mänit wiädsujcy møødä hänee yaaxy. Mänitä hujx mõc ñajxy. Cabä hujx jaduħn mänaaxøø ñaxy neby jaduħn tøø ñaxiän. ¹⁹ Mänitä mõjcajpt ñiwia'xä. Tægøøghit jaduħn hoy miähmøøñä. Mänitä tøjc cøjx piumy wiin-ðumyhaajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaächtiuuñ hoyhoy, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰ Mänitä tun cøjx yhadägøyyø'oy møødä naax ja'a hänäjty jim hijpä mejyquijc. ²¹ Mänitä jäya'ayhajxy quiuhga'awøøyyä caandøøtstuu hamøjjaty. Juxychägui'x kilo hänäjty näje'e

jiemčhä. Coo hajxy jiaanč tehñ chaačhpøjcy, paadiä Dios hajxy haxøøgjiaty ñämaayy.

17

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hänäjty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hänäjty miøødäbä. Mänitøch xñämaayy:

—Jam nyajñähixøøy coo ja'a cuhindo'oxiøjc ja'a møjpä yajt-saačhpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejywyiing. ² Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøødtsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcøxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³ Mänitøchä Dioshespíritu xyajwiinhijxy. Mänitøchä Diosmoonsä jim xya-jnøcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänitøchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hänäjty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hänäjty miøødä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjiatä Dios hänäjty ñänømy. Juxtujcä quiopc hänäjty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴ Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hänäjty je'e. Oro hänäjty ñaandsømhajpy møødä hočhaa møød perlas. Orotsim hänäjty quiø'ogøøwhajpy. Madiu'u haxøøgpä hänäjty jiihy yhyty orotsimjooty. ⁵ Jim hänäjty miøødä wyiinnähgøpcøxp cujaay: “Ja'a møjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhindo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhojxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä.” Cab jaduñ yhowyinjjuøñjäjä. ⁶ Mänitøch nnajuøøyy coo ja'a to'oxiøjc hänäjty miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hänäjty tøø yhuucäxä møød hajxy tøø yagho'ogyijäbä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäbøjcä. Cooč jaduñ nhijxy, njaanč tehñ yagjuøøyyhöch jaduñ. ⁷ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduñ coo mwi'i yagjuøøy. Nhawaanäanäbøch miich ja'a to'oxiøjcøxpä møødä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghäñaabiejpiä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸ Yø'ø animal tøø mwiinhixiäbä, jugyhajp hijty yø'øduhñ. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpädsømaamb jadähooc. Mänitøcxy yho'ogaanä. Pønjiatä xiøø jim ca'a miimb cujaay librojooty, coo ja'a animal hajxy yhixät coo tøø jiuupädsømy, mänitøc hajxy hoyhoy yagjuøøwa'añ. Pero pønjiatä xiøø jim miimb cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiuugyhatiän, je'eguiøxpä coo ja'a xiøøhajxy jim quiujähyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁹ Pøn jaduñ wiinjuøøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuøøy: Yø'ø quiopc juxtujcpä, jaduñ mäwlinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä tunän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. ¹⁰ Jaanä jaduñduhmbä, jaduñ mäwlinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägøøxc hajxy jaduñ tøø quiuhdägoonä. Tu'ug jäda'ahaty gobiernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägøøyñä. Coo hänäjty tøø tiägøøñä, cab jaduñ jiega'añ. ¹¹ Haa ja'a animal tøø quiuhdägögyäbä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduñ. Miämetsc-hoocpä jaduñ tøø piädsøømgombä. Mänitøcxy yho'ogaanä.

¹² 'Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiinhixiäbä, nämajcä reyhajxy jaduñmbä. Cahnä hajxy tiägøøy gobiernähajpä. Jaduñnä møjcuhdajt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy møødä animal. ¹³ Tu'ugmädia'aguiä reyhajxy yhyty ja'a nämajcpä. Mänitøc animal cuhdajt hajxy mio'owa'añ møødä mäjaa. ¹⁴ Mänitøc hajxy tiägøøwa'añ tsiptuumbä maa ja'a Meeghuungcøxpän. Mäjädä'agaambä Meeghuung jaduñ. Hix, je'e ja'a møjcuhdajt nä'ägä møød. Pønjiaty je'e jiamioødhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäbøcy.

¹⁵ Mänitøchä Diosmoonsä xñämäguiombä:

—Yø'ø mejy tøø mwiinhíxiäbä maa ja'a to'oxiøjc hijty yhäña'ayän, jaduñ mäwíinäts yø'ø nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohm̄bän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶ Y yø'ø animal quiaa'pt tøø mwiinhíxiäbä ja'a majcpä, mäniä to'oxiøjc hajxy miähanhada'añ. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduñ ñähgue'egaanä. Chu'udsaamb by hajxy jaduñ; mäniä hajxy ño'oga'añ. ¹⁷ Ja'a Dios jaduñ tøø wyiimahñdy mo'oy coo hajxy jaduñ quiudiünät nebiä Dios tøø yajnähdijjiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, høxtä coonä hänäjty tøø yhabaady nebiä Dios yajnähdijjiän. ¹⁸ Haa yø'ø to'oxiøjc tøø mwiinhíxiäbä, jaduñ mäwíinäts yø'ø nebiä mõcajtän maa ja'a reyhajxy nägøxiä xiøñaxiän.

18

¹ Mäniä tøkhä Diosmoonsä tu'ug njaag hijty coo hänäjty miänacy tsajpootyp. Mayyä cuhdujt hänäjty miøøä. Haañb tsämaamb hänäjty jaduñ. Hajaj jaduñ hädaa yaabä naaxwiin. ² Mäniä mõc yaaxy:

—Tøø ja'a mõcajt Babilonia quiøxy pumy. Jimä mõcju'uhajxy chänaañ, mõøä haxøøgiuøhñdy madiu'ubä, mõøä haxøøghanimalhajxy jäyøøbiä. ³ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä quiøxy pahijxpä nebiä Babilonia haxøøgcuhdujt miøøän. Tøø ja'a reyhajxy miøødsäna'ay. Tøø ja'a hajuubiäðøjc-hajxy miäyøøjønä je'eguiøxpä coo ja'a Babilonia hijty cøxiä wiinä yaghøxhäyoy.

⁴ Mäniä tøkhä jäya'ay nmädooy coo hänäjty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pøñjätyhøch nhuunghajpy, mdsónäp hajxy jim maa yø'ø cajptän, neby hajxy jaduñ mga'a pajatcø'owät, neby hajxy jaduñ mga'a padsaaçhpøgät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tøø hajxy mõ may jiaanç tehñ quiädieey. Hoyhoyä Dios jiaanç tehñ yajtsaaçhpøga'añ. ⁶ Jaduhñä Babiloniatsohm̄bä hajxy mduundägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy tøø tiuñän. Mejtsjäduhñtiä hajxy myajtsaaçhpøgät. ⁷ Tøø hajxy hanaxiä jiaanç tehñ ñiguuumayii. Cøxiä wiinä hajxy tøø jiaanç tehñ yaghøxhäyoy. Paady hajxy mjaanç tehñ yajtsaaçhpøgät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ: “Jaduhñhøch chaa nhäña'ay nebiä mõcuhdujtmøødpän. Nä'a jäjtäbøkhä nni-hyhap jim. Cábøch jaduñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸ Coo jaduñ miäna'añ, paquiä chaaçhpøga'añ. Piaadaambiä yuu mõøä häyohn mõøä ho'og tägoy. Toyáanpä je'eduhñ. Ja'a Dios jaduñ mänañ coo jaduñ chaaçtiunøjät. Jaayá'ayäts mõcuhdujtmøø.

⁹ Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiøjc hajxy hänäjty tøø miøødsänä'ayäbä, coo hajxy jaduñ yhixät coo hänäjty tioonä, mäniä hajxy ñäjø'ow ñäxuudsa'añ.

¹⁰ Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänäjty jäguem tiäna'awa'añ. Mäniä hajxy miäna'ana'añ:

—Miiç Babiloniacajpt, may miiç cuhdujt hijty mjaanç tehñ miøøä. Pero paquiä mjaanç tehñ quiuhdägooy.

¹¹ Mäniä hajuubiäðøjc-hajxy ñäjø'ow ñäxuudsaambä, je'eguiøxpä coo ja'a tioogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáanäxä. ¹² Madiu'u toogy hajxy hänäjty miøøä: oro, mõøä plata, mõøä høçhaa, mõøä perlas, mõøä howyit, mõøä linowit, mõøä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduhñä quepy hajxy hänäjty madiu'u miøøäbä ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsojwatypä, mõøä tijatiä elefantetøøshadeeñdiuc-hädiuññäbä, mõøä hobiujxt, mõøä pujxt, mõøä marmoltsaa. ¹³ Jaduhñä cänela hajxy hänäjty miøøäbä, mõøä jøø'xychooy ja'a jaanç tehñ pia'agxuu'pä, mõøä poom, mõøä mirra, mõøä perfume, mõøä vino, mõøä hon, mõøä harina hoybä, mõøä trigo, mõøä jäyujc,

mөөдä waj, mөөдä meeg, mөөдä cuaay, mөөдä carreta, mөөдä moonsädöjc jamiäjäyyäbä. ¹⁴ Mänitä hajuubiädöjc-hajxy miäna'ana'añ:

—Tөө miich xquiöxy pöjcä tijaty miich mhadsojpy mөөдä mmäyөөhadyijäbä.

¹⁵ Näjö'ow näxuudsaaambiä hajuubiädöjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjty төө miäyөөjö'öyäbä maa yө'ө cajptän. Tsähgө'ө-tsähgө'ө hajxy hänäjty tiäna'ay jäguem. ¹⁶ Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Tөө yө'ө möjcajpt jiaančh tehм чааčpöcy. Jaduhñ hijty je'e nebiä to'oxiöjc howyitmөөdpän ja hucy ja tsapts, mөөдä oromөөdpä, mөөдä hočhaamөөdpä, mөөдä perlasmөөdpä. ¹⁷ Paquiä ja'a miäyөөhadyijäbä төө quiöxy pöjcäxä.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty wädijpä barcojooty, jäguem hajxy hänäjty tiäna'awaambä, mөөдä wyiindsөnhajxy, mөөдө hajxy nä'ä wädijpä. ¹⁸ Coө hajxy yhiixy coө ja'a cajpt hänäjty tiooñä, mänit hajxy yaaxy:

—Cab mädyii cajpt ñä'ägädä mäbaady nej yө'ө möjcajpt hijtiän.

¹⁹ Mänit hajxy tiägөoyy jөөbiä xuu'tspä. Mänit hajxy yäaxcombä:

—Tөө yө'ө möjcajpt jiaančh tehм чааčpöcy. Haa ja'a cubarcohajxiä, төө hajxy jia mäyөөjö'öñä coө yө'ө cajpt hijty jiaančh tehм miäyөөjä. Paquiä төө quiuhdägooñä.

²⁰ Pөnjaty jim tsänaaby tsajpootyp, ween hajxy nägөxiä mxoonda'agy, mөөдä Diosquexy mөөдä Dioshuung, je'eguiөxpä coө ja'a Dios yө'ө cajpt төө jajcumädoy.

²¹ Jaančh tehм miөcä Diosmoonsä tu'ug. Mänitä cruundätsaa yajpädө'cy. Mänit miejyquia'adsөoyy. Mänit miänaañ:

—Jaduhñsä Babiloniacajpt jiadaambä yhabetaambä. Cab jaduhñ mänaa ñä'ägädä cähxө'өгaannä. ²² Cab jaduhñ jim pөñ xiu'uxaannä. Caj pөñ jim tiunaannä. Cab hajxy jim jiodsaannä. ²³ Ni jөөñ jim quia'a toyaannä. Cab hajxy jim piөгaannä yhu'ugaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhñ jiadaañ yhabetaañ je'eguiөxpä coө ja'a cu'ug jiaančh tehм miäyөөjä. Tөө ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxөөгcuhdujt.

²⁴ Haa ja'a Diosquexy mөөдä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghö'cäbä, jimä ñө'tyhajxy төө miähmө'öy maa yө'ө cajptootiän. Hix, cu'ug jaduhñ jatcөoyy.

19

¹ Mänitөch nmädooy majiäya'ay hänäjty jim ya'axy tsajpootyp:

Mөj jaančhä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajtséjcäm.

Tsөг hajxy wiingudsähgөөyyäm coө möcmäjaa miөдä.

² Hoyyä Dios quiuidiuñ coө ja'a cuhhiñdo'oxiöjc hoy piäda'agy haducytium, je'eguiөxpä coө ja'a yhaxөөгcuhdujt piahixäxä ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä, y coө төө yagho'ogy ja'a Diosquexypä mөөдä Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindөybä yajcumädowa'añ, yejpiä төyhajt jaduhñ; cab nä'ä nägoobä yajcumädoy.

³ Mänitä majiäya'ayhajxy miänäängombä:

Mөj jaančhä Dios. Cөjxta'axiөө yө'ө cuhhiñdo'oxiöjc yhatoy yhapөгө'өwa'añ.

⁴ Mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjicädaacy, ja'a hajxy nähii'xmädaaxpä mөөдä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tөyhajt jaduhñ, mөj jaančhä Dios.

⁵ Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios hänäjty yhäna'ayän:

Näma'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo jiaančhä, pønjaty Diosquexy, pønjatiä Dios wiingudsähgøøby, miøjjä miuutscä.

⁶ Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay hänajty quiapxy. Jaduhñ yajmädooyy nebiä mejy møc yhähøøčhän, nebiä hänee møc ya'axiän: Møj jaančhä Dios jaduhñ. Tøø tiägøøñä gobiernähajpä. Jimä møjcuhdajt miøødä.

⁷ Tsøg hajxy jootcugøøyyäm, tsøg hajxy xoonäacäm. Tsøgä Dios hajxy møj jaančhä pädaacäm. Tøø yhabaatnä coo ja'a Meeghuung piøgaanä. Tøø ja'a jaxie'eb ñiyhäxøøyyänä.

⁸ Howyit jaduhñ jaančhä tehñ yajpøgø'øwäänäp, wa'adspä, haambä tsämaambä, nømä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa ja'a howyitä, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dioshuunghajxy hänajty hoy tøø wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduhñ: “Jootcuyc hajxy yhity pønjaty tøø yajwoy tøø yajwich maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänitøch xñämáaguioimbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁰ Mänitøchä Diosmoonsä nja wiinjicädaacy. Nja wiingudsähgø'øwäänhöch jaduhñ. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'aäch xwyiingudsähgø'øy. Høøčhä Dios xmioonsähajp nej mijts xmioonsähajpän, coo mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäböcy mwiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønjatiä Jesucristo miädia'agy yajwa'xäp, pønjatiä Jesucristo capxpaatp.

¹¹ Mänitøch tsajpootyp nhijxy coo tøø yhawaa'äch. Mänitøchä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy yajcumädowa'añ, coo hoy chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguiudiuumbä, ja'a tøyhajtyejpä. Poobcuaañähgøxp hänajty yhäña'ay. ¹² Jaduhñä wyiin hänajty quiahxø'øgy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä cuhjén hänajty miøødä cuhdum. Jimä xøø hänajty miøødä cujaay. Ni pøn hänajty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhñ nidiuhñ najuøøby. ¹³ Nø'tiä wyit hänajty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Jaančhä tehñ miäjäya'ay hänajty panøcyp haagä poobcuaañähgøxp. Poobwit hoybä hajxy hänajty miøød, jaančhä tehñ pioob jaančhä tehñ wia'ads. ¹⁵ Jim yø'øya'ay espada jaančhä tehñ jiojyp hänajty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hänajty yajpuxaamby. Jaančhä tehñ miøc guobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaachtiona'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädoyyän. ¹⁶ Jimä xiøø hänajty miøødä cujaay wyitøcyp møødä piuuguiøxp: “Hädaa møjcuhdajtmøød; ni pøn møjcuhdajt jaduhñ quia'a møødä.”

¹⁷ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hänajty jim tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänitøch jaančhä tehñ miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy møjyaaxä, ja'a hajxy cøxp jäyøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xmio'owaamb. ¹⁸ Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsamby, miøjjä miuutscä, hopiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldadowiindsøn, møød hajxy møcmäjaamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹ Mänitøchä animal nhijxy. Møødä reyhajxy hänajty jim choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamb hajxy hänajty jaduhñ møødä jaaya'aguioøxpä

ja'a cuaañähgøxp wädijpä møødä quiu'ug. ²⁰ Mänitä animal miajtsä møødä craa ja'a jaanč tehṃ jläya'awyiinhøhmbä. Tøø ja'a craa hänäjty ya-jcähxø'ogy hoy-yagjuøøñäjaty maa ja'a animal wyiinduumän. Jaduhñä craa hänäjty tøø wyiinhøøñ pønjaty yø'ø animal señä hänäjty møødhajtäp, pønjaty yø'ø animal yhädiuunxaxy hänäjty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jløønjuipøøyyä maa azufre hänäjty tioyyän. ²¹ Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduhñ mäyagho'c, ja'a hänäjty cuayhäñaabiä. Espadahaam miäyagho'cy, ja'a jaanč tehṃ jløjpä, ja'a hänäjty jim miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduhñ mädsu'ts jaanč tehṃ quiu'uxiä.

20

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hänäjty miänacy. Jimä juthawaatst hänäjty quio'øgonhaty, ja'a hänäjty jaanč tehṃ quioøcpä. Jimä cadena hänäjty quio'øwitshajpä. ² Mänitä møjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä jecychahñdy. Mänit quio'øxojsä tiecyxiojsä cadenahaam. ³ Mänit quiujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawäguii'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhäho'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä møjcu'ugong hänäjty jiiyby yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduhñ quia'a wiinhøhñät. Coø hänäjty mil jomøjt tøø yhabejnä, mänit yhöxmdasa'añii. Pero cab hänäjty jejcy yajwädita'añii coø hänäjty tøø yhöxmačhi.

⁴ Mänitøch nhijxy coø cu'ughajxy hänäjty yhäña'ay. Haagä møjcuhdutjmøød hajxy hänäjty coø hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänitøchä jäya'ayä yhäñämähajxy nhijxä, pønjaty hänäjty tøø yo'puxyii. Paady hajxy yo'puxxä coø hajxy hänäjty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coø ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hänäjty tøø wyiingudsähgø'øy, ni ja'a yhäñädiuunxaxy. Ni cab hajxy hänäjty tøø piädaacäxä ja'a animal señä, ni wyiinnähgøpcøxp ni quio'øgøxp. Mänitøch nhijxy coø hajxy jiuypjøjnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänäjty tiuna'añ. ⁵⁻⁶ Jayøjp hajxy jiuypjøjtsohñ. Jootcujc hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøødtuñ. Cab hajxy chaächtiuna'añii. Coø mil jomøjt hänäjty tøø yhabety, mänitä jäya'ay yhäñämähajxy jiaac jiuypjøgaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänäjty hoy tøø quia'a wäditiäbä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷ Coø mil jomøjt hänäjty tøø yhabejnä, mänitä Satanás yhöxmdasa'añii. ⁸ Mänit tiägø'owa'añ jäya'awyiinhøhmbä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'owa'añ møødä quiu'ughajxy coø hajxy hänäjty chiptuna'añ. Jaanč tehṃ miay hajxy hänäjty jaduhñ. ⁹ Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuungahajxy jiuhbic jiuhgødø'owa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduhñ. ¹⁰ Mänitä møjcu'ugong jløønjuipøøyyä maa ja'a azufre hänäjty tioyyän, maa ja'a animalhajxy hänäjty tøø jløønjuipø'oyiijän, møødä craa hänäjty tøø jläya'awyiinhøøñäbä. Cøjxta'axioø hajxy jiiyby chaächpøga'añ xøømdsuhñ.

¹¹ Mänitøchä Dios nhijxy coø hänäjty yhäña'ay. Poobä yhäñaabejst hänäjty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägoyyøøyy maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp. ¹² Mänitøchä häañämähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hajxy hänäjty tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiiibiä xiøøhajxy hänäjty myiñ cujaay ja'a hajxy

jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jugyhatiän. Mänitä Dios ja'a li-bro quiapxy pø hoyyå hääñämähajxy hänajty tøø jiäya'ayhaty, pø caj. ¹³ Mänitä hääñämähajxy jiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hänajty jiiby tøø yho'oguiäbä. Jadhuhñ hajxy jiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø jiäya'ayhātiäbä, hawa'adstuum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø quia'a jäya'ayhātiäbä, haducytuum hajxy hoy miähmø'øy. ¹⁴⁻¹⁵ Mänitä møjcu'ugong jøønjooty piädaacä. Mänitä hääñämähajxy jøønjooty quiujuipøøyyä, pønjataiä xiøø hänajty ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jugyhada'añ nebiä Dios jugyhatiän.

21

¹ Mänitøchä tsajpootyp jemybiä nhijxy møødä naaxwiin jemybiä. Tøø ja'a tuctsajpootyp hänajty tiägoonä møødä tucnaaxwiimbä. Møødä mejy hänajty tøø tiägoobiä. ² Mänitøchä Dioscajt nhijxy, ja'a Jerusalén jemybiä. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jim hänajty tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxonñ hänajty quiähxø'øgy nebiä jaxie'eb ñiyhahixø'øyijän coo hänajty piøga'añ. ³ Mänitä jäya'ay møc jiaanç tehñ quiapxy jim tsajpootyp: —Huug hix, jimä Dios tøø chänaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä Dios ja'a jäya'ayhajxy. Wiingudsähgø'øwääñäp ja'a Dios jadhuhñ. ⁴ Jadhuhñä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jøøñät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'ogaannä. Cab hajxy jio'øwääñä xiuudsaañä. Tøø yø'øduhmbä hänajty quiøxy cuhdägoonä.

⁵ Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiuundägach.

Mänit miänäängombä:

—Cujaay jadhuhñ. Tøyhájthøch nmädia'agy jadhuhñ. Cábøch nhøhnda'agy.

⁶ Mänitøch xñämaayy:

—Tøø jadhuhñ miaañä. Høøch nyajtsohndaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pønä joot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguhdujtmó'owäbøch jadhuhñ coo jadhuhñ jugyhádät. ⁷ Pønñ mäjädaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTiedyhadaamb. Nhuunghadáambiøch jadhuhñ. ⁸ Haa ja'a hajxy jadhuhñ ca'a mäjädaacpä, jøønjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby hajxy cøjxta'axiøø chaaçhpøga'añ, møød hajxy ca'a mäbøjpä, møød hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy jäya'ay-yagho'pä, møød hajxy amigähamädoobä, møød hajxy mäwijs mäbäxupä, møød hajxy quepy-chechwiingudsähgøøbiä, møød hajxy høhndaacpä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtjcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'ug. Jimä tsø'ty häyohn hänajty miøødä ja'a juxtjcpä orotsim. Mänitøch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'øy ja'a Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambä.

¹⁰ Nwiinhixypøch hänajty; ja'a Dioshespíritøch hänajty xyajwiinhixp. Mänitøchä Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptunguhduumän. Mänitøchä Dioscajt xyajnähixøøyy. Jerusalén xiøhaty. Jim hänajty miänacy tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹¹ Jaanç tehñ yhaamb jaanç tehñ chämaambä cajpt hänajty nebiä Diosän. Jadhuhñ hänajty yhaambä chämaambä nebiä høçhaa jaanç tehñ chowbän, nebiä jaspetsaajän. Jadhuhñ hänajty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹² Piquiä ja'a cajpt quiuraa hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Jaanç tehñ quiøxp hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Majmetscä curaahaaw hänajty miøødä.

Majmetscä Diosmoonsähajxy hänajty jim yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hänajty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hänajty miøødä cujaay nebiatiä judioshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³ Tägøøgä curaahaaw hänajty xøbøadsøomypiä; tägøøg hänajty tsuxpojpä; tägøøg hänajty jøombojmanäjpä; tägøøg hänajty xøøguhnaixpä. ¹⁴ Majmetscä tsaa hänajty jiiyby maa hänajty miuu'dsø'tsooñän. Jim tsaagøxp hänajty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiguexyhajxy hänajty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵ Haa ja'a Diosmoonsøch hänajty xmiøødmädiaacpä, jimä oropaxyquipxt hänajty miøødä. Je'e ja'a cajpt hänajty yajquipxaamby møødä curaa-haaw møødä yhamuu'dsø'ogy. ¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hänajty je'e. Jaduhñtiä yoñä nebiä yhoocän. Mänitä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipy ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hänajty yoñä; jaduñ hänajty quiøxpä; jaanä jaduñ yhooc hänajtypä. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'oguiä, tägøøghii'x cumädaaxc metro hänajty quiøxpä.

¹⁸ Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'ogy hänajty. Haagä oro ja'a cajpt hänajty. Jaduhñ hänajty quiähxø'ogy nebiä hijxt jaançh tehñ tiø'xypän. ¹⁹ Haa ja'a majmetspä tsaa hänajty jiiyby hijpä maa ja'a yhamuu'dsø'ogy miuu'dsø'tsooñän, haagä hoçhaa hänajty miøød. Haa ja'a jayøjpä tsaajä, jaspe hänajty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hänajty miøød; ja'a miädägøøgpä, ägata hänajty miøød; ja'a miämädaaxpä, esmeralda hänajty miøød; ²⁰ ja'a miämägooxpä, ónice hänajty miøød; ja'a miädädujcpä, cornalina hänajty miøød; ja'a miäjuxtujcpä, crisólito hänajty miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hänajty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hänajty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hänajty miøød; ja'a miämajtu'ugpä, jacinto hänajty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hänajty miøød. ²¹ Ja'a majmetspä curaahagø'ow, haagä perlahädiuñ hänajty cødu'ugjaty. Haa ja'a møjtu'u, orohädiuñ je'e. Jaduhñ hänajty quiähxø'ogy nebiä hijxt tiø'xiän.

²² Cábøch tsajtøjc jim nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim çhäna'ay møødä Meeghuung. Møjcuhdujtä Dios miøød. ²³ Haamb tsämaambä Dios jim yhity møødä Meeghuung. Paadiä xøø jim quia'a hañ ni ja'a po'ø. ²⁴ Coo ja'a Dioshajxy jim yhañ çhämany, paadiä jäya'ayhajxy jiiyby wiädita'añ, ja'a hajxy hänajty tøø ñähwá'achäbä. Møødä reyhajxy jiiyby wiäditaambä. Yajmedsaamby hajxy mädyiijaty hoy yajxón. ²⁵ Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jaduñ mänaa wyiingoodsø'owa'añ maa yø'ø cajptän. ²⁶ Medsaambä jäya'ayhajxy jim Dioswiingudsähgøøbiä. ²⁷ Cabä haxøøgpä jiiyby mänaa tiägø'owa'añ cajptooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awiindøybä ni ja'a høhndaacpä. Jagooyyä jäya'ayhajxy jiiyby tiägø'owa'añ pønjatiä xiøø jiiyby miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpä. Jaaya'ayädhajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän.

22

¹ Mänitøchä Diosmoonsä møjnøø tu'ug xyajnähiçøøyy jaançh tehñ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hänajty piädsømø'oy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hänajty miøødhäña'ayän. Ja'a møjnøø jaduñbä, yejpiä jugyhajt jaduñ. ² Møjtu'ugujcä møjnøø hänajty piäyø'ogy. Mejtsnøøba'a ja'a quepyçhaa hänajty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepyçhaa hänajty tiøømbety tu'jomøjtäp. Wiindu'ugäpo'ojaty hänajty tiøømhaty. Ja'a yhaay-haamä jäya'ayhajxy ñähwa'açh wiinduhmyhagajpt. ³ Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hiç, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ møødä Meeghuung.

Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'øwa'añíijäm. ⁴ Jaduhnä wyiin jiojphajxy yhixáañäxä. Haa ja'a Dios xiøøhajxiä, jim cujaay miøødhadaañäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgopcøxpän. ⁵ Cab jaduñ mänaaxøø wyiingoodsø'øwaannä. Cabä xøø jim yhanaannä, ni jøøn jim quia'a hajajaannä. Ja'a Dios jim hajajaamb cudø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guobiernähada'añ.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehñ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduñ coo ja'a mioonsä nøcxy yhawáañäxä coo miäbodhaty tijaty jadaañäp tunaañäp. Ja'a Dios jaduñ najtscapxøøyy —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷ —Mobädájpøch jii by nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Jootucj yhyt pønjetiä Diosmädia'agy hoy cudiumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸ Høøch jaduñ tøø nhixy tøø nmädoy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhi-jxpädøøyy, mänitøchä Diosmoonsä nwiinjicädaacy, ja'açh hänäjty tøø xyajwi-inhixiäbä; nja wiingudsähgø'øwáanhøch jaduñ. ⁹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Ca'açh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jaduñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjetiä hoy cudiumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähjätäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mäbøcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰ Mänitøch xñämäaguionbä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'uçh myaghidät. Naxy mdehm yajwá'xät. ¹¹ Weenä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduhñ —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

¹² —Tøyhajt jaduñ. Mobädájpøch jii by nhäda'aga'añ. Nøcxáambøchä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodium, ja'a hajxy hoy tøø quidiüñäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiuñäbä, haxøøgtuumhøch hajxy nøcxy nbäda'aga'añ. ¹³ Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Høøch jadähooc cøxiä nyajmayáangombä —nømä Dios miänaañ.

¹⁴ Jootucj hajxy yhyt pønjetiä nähwaatsp. Je'edshajxy jii by tägø'øwaamb Dioscaptooty. Je'edsä cuhdujt hajxy mo'owáañäp coo ja'a tømdsa'am hajxy jioø'xät ja'a jugyhajtjeypä. ¹⁵ Pero cabä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jii by tiägø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mäbäxujpähajxy, ni ja'a amigähämädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychechwiiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a høhndaacpähajxy.

¹⁶ —Høøch Jesucristo, tøøchä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhawáañäxät. Høøchä rey David nhaphajpy nhoc-hajpy. Y xyhaphajp xyhøc-hájpøch je'ebä. Høøch, jaxiøømhájpøch høøch —nømä Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhnä Dioshespíritu miänaambä:

—Min —jaduhnä Meeghuung tio'oxiøjc miänaambä.

Pøn jaduñ mädoob, ween jaduñ miänáambät:

—Min.

Pønä jioot pädaacp hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän, yajjugyhadaañäp jaduñ nebiä jiugyhatiän. Cab jaduñ yagjuya'añii.

¹⁸ Pønjatiä Diosmädia'agy hamädoowhiip nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, nnämäabiøch jaduuhñ coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a yajmäjaayó'øwät. Coo hajxy jaduuhñ mjatcø'øwät, mänitä Dios hajxy xjiaançh tehñ yajtsaaçhpógät nej yaa jaduuhñ myiñän cujaay hädaa librojooty. ¹⁹ Y coo hajxy näje'ejaty mbuhgónät, cabä Dios hajxy xyagjugyhádät cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän, nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy jiiiby xyajtägó'øwät Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduuhñ mädiaacpä, je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduuhñ. Mobädájpøch jiiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Amén. Min paquiä Jesucristo. Miiçh højts nWiindsøñhajpy.

²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nägøxiä xmio'oy. Amén.